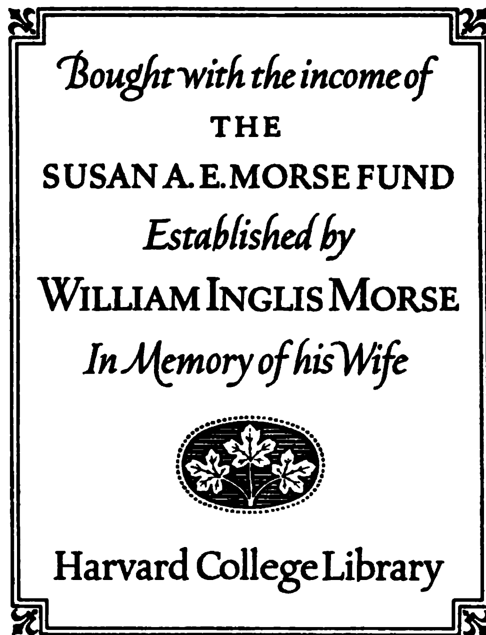

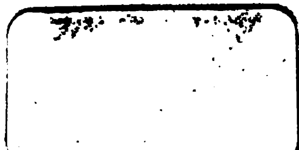

АРХИВЪ

НА

ВЪЗРАЖДАНИЕТО

ТОМЪ I

ДОКУМЕНТИ ПО ПОЛИТИЧЕСКОТО ВЪЗРАЖДАНИЕ

ПОДЪ РЕДАКЦИЯТА НА

Д-РЪ Д. Т. СТРАШИМИРОВЪ

ЗАВЕДУЮЩЪ АРХИВА НА ВЪЗРАЖДАНИЕТО

ИЗДАНИЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА НАРОДНОТО ПРОСВѢЩЕНИЕ

СОФИЯ

ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА

1908

АРХИВЪ

НА

ВЪЗРАЖДАНИЕТО

ТОМЪ I

ДОКУМЕНТИ ПО ПОЛИТИЧЕСКОТО ВЪЗРАЖДАНИЕ

ПОДЪ РЕДАКЦИЯТА НА

Д-РЪ Д. Т. СТРАШИМИРОВЪ

ЗАВЕДУЮЩЪ АРХИВА НА ВЪЗРАЖДАНИЕТО

ИЗДАНИЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА НАРОДНОТО ПРОСВѢЩЕНИЕ

СОФИЯ

ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА

1908

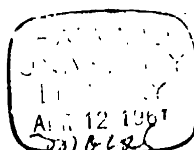
APR 12 1961

Съдържание.

III. Панайотъ Хитовъ. 1869—1872.

IV. Кубратовци. 1872—1876.

V. Данаилъ Хр. Поповъ. 1869—1876.

VI. Иванъ Т. Драсовъ. 1871—1875.

VII. Емиграцията и Централниятъ Комитетъ. 1871—1877.

VIII. Асеновци. 1872—1876.

IX. Рафаилъ Атанасовъ. 1871—1877.

X. Т. Ковачевъ. 1868—1876.

XI. Т. Пѣевъ и Бучукоглу. 1872—1875.

XII. Иванъ Г. Сапуновъ. 1873—1877.

XIII. П. Н. Юрдановъ. 1868—1876.

XIV. Атанасъ П. Д. Хитовъ. 1870—1876.

XV. Разни. 1868—1876.

Гр. Д. Начовичъ.

Г. Милетичъ.

Ив. х. Николовъ Вългарски.

Юрданъ С. Наумовъ.

Прѣдговоръ.

Прѣдлаганиятъ цикълъ отъ политически документи иде главно изъ частния архивъ на воеводата Панайотъ Хитовъ. Сега този частенъ архивъ е вече собственость на Архива на Възраждането. Панайотъ Хитовъ е единъ отъ великитѣ ветерани на българската свобода. Негови връстници нѣмаме вече живи; старото поколѣние бърза да си отива. Неустрашимиятъ войвода, сега вече маститъ старецъ, живущъ въ Русе, ималъ благородна мисъль да запази тъй богатата и всестранна своя лична кореспонденция съ почти всички видни дѣйци отъ онова врѣме — ималъ благородната мисъль да я запази за потомството. Ето така, дългата верига отъ блѣскави заслуги къмъ своя народъ, този великанъ на свободата увѣнчава сега още и съ сияйната корона на служитель на истината; слѣдъ цѣлъ животъ усилия за доброто на рода си, той ни носи накрай и най-свѣтлата отъ всички патриотически грижи — грижа за история и правда. Тѣзи редове ние му отправяме съ най-радушно чувство, като данъ на благодарность.

По-малката часть, но не и по-маловажната отъ тоя цикълъ е приносъ на тъй наречения Ловченски Архивъ — сѫщо вече достояние на Архива на Възраждането. Ловченскиятъ Архивъ има първенство надъ всички други наши сбирки, защото е архивъ на нацията — на централния комитетъ на България въ Турско: той е личенъ архивъ на великия Левски. Въ запазването на този архивъ има пръстъ гачели самото провидѣние. Още повече, че сѫдбата го запазила цѣлокупенъ тъй, както го е билъ събралъ непостижимиятъ апостолъ. Малко е трѣбало още, и туй велико за насъ богатство щѣше да мине въ вражески

ржцѣ. И тъй като оня моментъ на спасението на този Архивъ е свързанъ и съ послѣднитѣ минути отъ живота на Апостола, ние ще поспремъ тукъ на него. За случката разказва Д. Пъшковъ, ловченски гражданинъ и до днесъ, и другарь отъ онова врѣме на Левски въ Ловечъ. Прочее, нека приведемъ неговия безизкуственъ разказъ — тъй, както си го е той самичакъ записалъ:

„Никола Цвѣтковъ отъ Ловечъ, който умрѣ прѣзъ 1906 г., ми е разказвалъ слѣдующето: На 25 декемврий 1872 год. Василъ Левски, който се криеше у братовчеда ми Никола Сирковъ Алачътъ въ Дръстене — Ловченска махала —, ми прѣдложи утрѣ ще заминешъ заедно (съ Левски) за Търново, за това да се приготвишъ. Още отъ вечерьта ми даде писмата, които внимателно нарѣдихъ въ самаря на коня, когото ще зема да ѣзда до Търново. Коня бѣше на баща ми. Слѣдъ като приготвихме всичко за пжть, сутрѣньта на 26 декемврий 1872 г. тръгнахме на пжть въ направление по Севлиевското шосе. Азъ се качихъ на коня, а Левски вървеше слѣдъ менъ на 200—300 крачки, прѣоблеченъ въ турски дрѣхи и фесъ — биръ-гютлии потуре съ гайтани. Като стигнахме при Пази мость — около два километра отъ Ловечъ — даде сигналъ и азъ спряхъ да го чакамъ. Като мя пристигна, каза ми чакъ тогава, че тжзи вечерь ще спимъ въ Какрина на ханчето, при нашия човѣкъ Христа Латинеца. Слѣдъ това азъ продължихъ пжтя си, а Левски пакъ остана слѣдъ мень на 200—300 крачки и то пѣша вървеше. Като стигнахме на ханчето въ Какрина, Левски поржча на Христа Латинеца да намѣри конь за него съ кирия до Севлиево. [Това ханче е въ срѣдъ селото Какрина, и не на шосето, както пише Захарий Стояновъ и Стоянъ Заимовъ. Ханчето бѣше насто подъ наемъ отъ комитета за прѣнощуванне пжтующитѣ апостоли. Христо Латинеца отъ Ловечъ, бѣше посвятенъ въ дѣлото и добрѣ познаваше Левски и Никола Цвѣтковъ]. Сутриньта рано като попѣха първи петли, Христо Латинеца стана и утиде да търси конь за Левски. Прѣди да се съмне нѣщо около половинъ часъ

или единъ часъ може би да имаше, потропа се на вратата на ханчето. Левски попита кой е?. Каза на турски отвори. Левски ми пошепна, прѣдаденъ съмъ. Ти ще казвашъ, че мя не познавашъ, тукъ сме се намѣриле на ханчето. Азъ ще отворя вратата и ще дѣйствувамъ както намѣря за добрѣ, съ оржжие въ ржкж. Въ това врѣме до гдѣто се разговаряхме ниско съ Левски, отъ вънъ се блъска вратата и се чуваше дрънколене на сабли и постоянно викаха отворете. Левски отвори вратата и изведнажъ изгърмя съ леворвера си и полицейската стража се разбѣга и му отвори пжть. Той се хвърли като вихъръ прѣзъ двора на ханчето и когато прѣскачаше плѣтътъ на двора, единъ залпъ изгърмя на него и той овисна на плѣта, моментално стражаритѣ пристигатъ и го натиснаха и вързаха. Той бѣше раненъ въ главата до лѣвото ухо, което не бѣше смъртоносно. Това наблюдавахъ отъ една дупка отъ вжтрѣ на ханчето. Полицейската стража отъ Ловечъ се състоеше отъ старшия полицейски стражаръ Юсеинъ Бошнакъ и 5—6 души младши стражари. Старшийтъ Юсеинъ Бошнакъ бѣше раненъ отъ Левски въ едната ржка. Слѣдъ като вързаха и менъ, докараха ни въ Ловечъ. На другиятъ день ни пратиха съ Левски въ Търново. Тамъ прѣстоехме за да ни снематъ показанията само единъ денъ и отъ тамъ ни испратиха прѣзъ Ловечъ въ София, гдѣто като прѣстояхъ около единъ мѣсецъ, пустиха мя отъ затвора, понеже нѣмаше доказателства, че съмъ другаръ на Левски, нито пъкъ имъ доде на умътъ да обискирятъ самаря на коня съ книжата на Левски. Като се завърнахъ дома, намѣрихъ книжата и самаря, неповрѣдени, които запазихъ добрѣ.“

Така е, прочее, запазенъ архивътъ. Прѣзъ онова врѣме, Левски търсиха подъ листо. Властьта бѣше открила всичкитѣ му потайни пжтища и скривалища, познаваше псевдонимитѣ, имената, дрехитѣ, портретитѣ му. Героитѣ по обира на Орханийската поща отъ послѣдната есень, пълнѣха софийскитѣ затвори и бѣха съвършено отпаднали духомъ, та развързаха езикъ. Властьта улови всичко, знаеше всичко. Каравеловъ отъ

Букурещъ се опита да заповѣда, революцията да се дигне, и като не успѣ, пращаше писмо слѣдъ писмо, съвѣтваше, увѣщаваше, молѣше великия апостолъ да бѣга, да се спасява, да се отърве баре той. Въ този критически моментъ Левски най-послѣ се рѣшава да напусне полето на борбата и се запжтва за Влашко, но не забравилъ архивата си: тамъ сж смѣткитѣ, тамъ е оправданието за него. Той е трѣбало особено да трепери върху туй оправдание, защото общиятъ крахъ на революционното дѣло бѣше окалилъ всички. А той бѣше чистъ, но пакъ му трѣбаха документитѣ. Тѣ бѣха залогъ за бждащи усилия, за бждащи мечтани подвизи.

Въ 1879 покойни Захарий Стояновъ посѣтилъ Ловечъ. Никола Цвѣтковъ, скроменъ войникъ — стражъ, поставенъ да караули общото добро, прѣдалъ на по-великия отъ себе си, онова, което не е било негово: прѣдалъ го безпрѣкословно. Ако бѣше човѣкъ отъ наши дни, щѣше да се пазари и, безъ друго, щѣше да получи исканото си. Той е сега между мрътвитѣ; вдовицата му бѣдствува. Такива труженици заслужватъ признателность, и народътъ е длъженъ да се погрижи за сѣмействата имъ.

Прочее, Ловченскиятъ Архивъ е билъ съ врѣме прѣдаденъ въ ржцѣтѣ на покойния Захарий Стояновъ, отъ вдовицата на когото го получихме сега.

Въ прѣдлагания сега цикълъ, обаче, не влиза цѣлия Ловченски Архивъ, не влиза даже всичко, записано отъ ржката на Левски. Ние притежаваме записната книжка (портфейла) на апостола, и тя чака своя майсторъ: чака оня майсторъ, който еднажъ за винаги ще установи критична и пълна биография на тоя несравненъ синъ на нашата страна: защото такава биография, за жалость, още не притежаваме. Имаме сжщо редъ расписки и бѣлѣжчици отъ самия него и отъ негови близки и окржжаващи, а всичко туй е цѣнно за насъ и даже твърдѣ цѣнно. То ни обяснява великия човѣкъ отъ най-близо и, разбира се, очаква сжщо своя майсторъ, който ще го оцѣни и използува.

Чудно, че Захарий Стояновъ не е използувалъ на врѣмето Ловченския Архивъ. Само нѣкои отъ прѣдлаганитѣ документи сж виждали свѣтъ до сега. Такива сж напр. писмата на Ив. Драсовъ, публикувани отчасти, въ Биографията на Ботева отъ Захарий Стояновъ. Но ние пакъ ги помѣстихме, защото, сбрани наедно, както сж тукъ, тѣ не само че се запълнятъ помежду си, но запълнятъ цѣлия нашъ цикълъ.

Това до съдържанието. Нека прибавимъ сега и нѣкои технически обяснения. Градежътъ на сбирки, като тая, има свои подробности. Наредихме документитѣ на отдѣли, по автори и групи. И еднажъ вече тъй разпрѣдѣлени, дадохме имъ тогава и хронологически редъ. Истина е, че съ това разкжсахме материала. Можехме, напримѣръ, да групираме всички документи подъ обща хронологическа връзка, и да изоставимъ отдѣлитѣ. Тъй щѣхме да имаме нѣщо по-цѣло и по-голѣмо, може би. Но най-вѣрното е, че и едната и другата система не сж лишени отъ свои прѣимущества. Въ прѣдлагания видъ, материалътъ е по-угледно разставенъ. Безъ да се губи реда по врѣме въ кой и да било отдѣлъ, улеснява се частичното по отдѣли изучване, както се улеснява и работата на биографа.

За коментариитѣ, съ които сме скрѣпили този или онзи документъ, би имало да кажемъ много, но оставяме свободни ржцѣ на критиката. Ние сме далечъ, разбира се, отъ всѣка претенция, да считаме тѣзи коментарии за изчерпващи. Въ много отъ писмата, особено на Левски, имаме необяснени мѣста, а срѣщатъ се и непрѣодолими, може би, тъмнини. За да се извърши, обаче, поне възможното (възможното въ даденитѣ намъ условия), изисква се врѣме и срѣдства, съ които не разполагахме за сега. Архива на Възраждането, за жалость, е още кжсъ — особено на срѣдства. Много отъ споменуванитѣ имена въ писмата ние оставихме безъ обяснения, като маловажни, а други придружихме само съ въпросителна, защото не ни сж извѣстни. Трѣбва за всѣко име да се пжтува, да се рови, дири и разпитва.

Може още да прибавимъ, че при всички бѣлѣжки и коментарии, не ни сж въодушевлявали никакви чужди на материята желания; нашата единствена цѣль бѣше да улеснимъ документа по всѣкакъвъ начинъ, за да говори самичъкъ той за себе си.

Изданието на документи, въ такъвъ специаленъ видъ, както го прѣдлагаме ние сега, е нѣщо ново за нашата историческа литература, и само затова би заслужвало да се придружи съ необходимитѣ упжтващи мисли за цѣлитѣ и прѣдназначението си. Вънъ отъ това обаче, изданието е една новость или едно начало и за самия Архивъ на Възраждането. Ето защо, не можемъ и тукъ да минемъ безъ нѣкои неизбѣжни указания.

Архивътъ на Възраждането е самичъкъ още въ млади младини — той е 4—5 годишно дѣло. Въ тоя видъ, изданието на документи, особено на политически документи, би изглеждало прибързано, ако не се диктуваше отъ редъ уважителни обстоятелства и отъ други основателни съображения. Разбира се, ние нѣмаме врѣме да спираме подробно върху това, нито прилича да се извърши то въ единъ прѣдговоръ. Но ако бихме спрѣли и само върху онова, що е най-сжществено, пакъ ще намѣримъ достатъчно оправдание за начинанието. Политическитѣ документи бѣха опасни; всѣкой бързаше да ги унищожи, за да не плаща съ главата си за тѣхъ. Прочее, тѣ сж рѣдкость. И не само това, но тѣ сж и откжслечни, та не обясняватъ единъ други. Най-послѣ, даже отдѣлно земенъ, всѣкой отъ тѣхъ носи тъмноти за себе си: така напр. псевдонимитѣ, прѣмълчанитѣ имена и пр. Ето защо, обяснението на едно и на друго принудени сме да търсимъ отъ доживѣли още дѣйци. Но нали вече и споменахме, тие послѣднитѣ сж май стари и бързатъ да си отиватъ. Ясно е прочее, че и намъ остава само едно: да бързаме и ние.

Наистина, бихме само коментирали документитѣ и да ги оставимъ въ Архива неиздадени; но въ такъвъ случай

губимъ всичкитѣ изгоди на публичната провѣрка. Когато настоящата сбирка дойде въ ржцѣтѣ на всички, които милѣятъ за миналото, много отъ нашитѣ недостатъчни сега обяснения ще се допълнятъ, а други, които съвсѣмъ липсватъ, ще дойдатъ на мѣстото си. А всичко туй ще стане по-лесно и въ по-кжсо врѣме съ хилядитѣ екземпляри печатани книги въ ржцѣтѣ на четци и изслѣдователи, отколкото съ потайно скърбуцане на перото отъ единъ-двама орачи въ Архива. Защото, пуснете напр. тѣзи единъ или двама чиновници да шарятъ изъ България и да ни обдарятъ съ което могатъ — работата ще се разточи и ще закуца, или даже тя нѣма и досущъ да се извърши: прѣди всичко ще измратъ хората, докато ги изходимъ. Ония, които сж малко-много запознати съ редъ технически и физически трудности на подобенъ родъ издирвания, ще оцѣнятъ най-лесно правотата на заключенията ни.

Нека прибавимъ послѣ, колко подобенъ родъ издания могатъ да насърчатъ научнитѣ дѣйци, пръснати изъ провинцията. Малцина сж ония отъ тѣхъ, които биха имали врѣме да дойдатъ и да се заровятъ за по-дълго врѣме въ Архива. А съ изданието въ ржка, тѣ иматъ почти всичко прѣдъ очи и, въоржжени, могатъ смѣло да се пуснатъ въ по-нататъшни издирвания изъ околнитѣ и ближни тѣмъ мѣста. А ето това чудно ще ползува и Архива, и нашата тъй още бѣдна история!

И най-послѣ, нека допуснемъ, че колкото повече единъ документъ старѣе, толкова той и печели. Но истина е пакъ, че отъ старинитѣ си той печели само на пазарна цѣна. Защото, въ съдържанието си единъ и сжщъ документъ си остава винаги сжщия. Дори нѣщо повече: издаденъ още на свое врѣме и подкрѣпенъ съ нужднитѣ разяснения отъ съврѣменници, той би ставалъ още повече истински документъ!

Ето сега и нѣкои общи указания за Архива на Възраждането, който съ тая сбирка сега за пръвъ пжть излиза да оповѣсти на обществото своето сжществование. Той е основанъ, както казахме, прѣди 4—5 години. Документитѣ, които

притежава, образуватъ слѣднитѣ отдѣли: училищно дѣло, черковния въпросъ, обществень (еснафски и др. сдружавания) и политически отдѣлъ. Прочее, сбирката, която прѣдлагаме тука, е плодъ на изучвания изъ политическия отдѣлъ на Архива. Вѣрваме, че за въ бѫдаще Архивътъ ще се сдобие съ работници по всѣкой отдѣлъ и ще обдари книжнината ни съ всестранни учени сбирки. За бѫдащето на Архива може да се каже още и слѣдното. Въ 1901 комитетътъ „Царь Освободитель“ зе рѣшение да издигне единъ „Музей на българското възраждание и освобождение“. Това рѣшение е земено подъ върховното прѣдседателство на Негово Царско Височество Князя, прѣдставляванъ тогазъ, по пълномощие, отъ руския въ столицата посланикъ. Прочее, нѣма никакво съмнѣние, че начъртаната цѣль сигурно ще се постигне, и ние ще имаме единъ день Музей на Възражданието. За „одѣлотворение на рѣшението“, рѣчениятъ комитетъ изработилъ и специална програма. Членъ 4 отъ тази програма (специално буква *е*) гласи: „Музеятъ на Възражданието ще има отдѣлъ, въ който да сѫ събрани: цѣлата книжнина на църковната борба и книжнината на пропагандирането между народа идеята за извоюване политическата ни независимость съ орѫжие въ рѫка. И изобщо всичко, писано и печатано на български или на други езици, и което е имало значение при възражданието на българския народъ, както и портрети, картини и пр. (буква *ж*).

Отъ горното, прочее, слѣдва, че тъй като Архивътъ на Възражданието е именно и проектираната сбирка, то и той за сега не е друго, освѣнъ основа на бѫдащия Музей на Възражданието. Още повече даже, като съ своитѣ старателни и ранни издирвания, той дава сега прѣдварителната необходима работа, която ще начъртае подробния планъ и ще трасира всички други частности, що неизбѣжно прѣдстои да легнатъ въ основата на бѫдащия градежъ.

Колкото за важното културно значение на проектирания бѫдащъ Музей, излишно е, може би, да се говори. Епохата

на възражданието е драгоцѣнность за всички цивилизовани народи, и не може да не бжде драгоцѣнность и за насъ. Но тукъ се прибавя и особеното му неоцѣнимо значение за нашето настояще, като нация. Старата наша история е откжсната отъ насъ съ цѣли петь вѣка тъмно робство. И не че тя, поради това, ни е станала съвсѣмъ чужда; но сѐ пакъ е достатъчно отбита отъ насъ, както не е отбита, може би, ни една стара история за никой другъ народъ: тя е почти обща археология за насъ. А сега, привикнала къмъ самостоятеленъ държавенъ животъ, нашата нация, както всички други жизнени нации по свѣта, има нужда отъ поуки, традиции и подвизи: има нужда отъ жива, непосрѣдствена история, — история, завѣтитѣ на която да стигатъ до сърцата и да сгрѣватъ душитѣ ни. Нѣма патриотизмъ, нѣма нация, нѣма народъ безъ скжпи спомени. Ето защо и смѣло може да се провикнемъ: като не изучваме, като не скжпимъ Възраждането, кое друго ни остава!

Но специално политическитѣ издания ще хвърлятъ по-голѣма свѣтлина отъ цѣнни поуки въ ония тъмнини, които раздиратъ сега за сега новия ни политически животъ. Защото сѐ пакъ, най-послѣ, завѣтитѣ на ония борци отъ Възраждането сж завѣти и наши, колкото и да сме ние отишли по-далечъ отъ тѣхъ съ сложнитѣ задачи на нашето врѣме. А тия завѣти сж които възпитаватъ и трѣба да възпитаватъ гражданина въ всѣкиго отъ насъ. Нѣма ли ги въ историята, нѣма и ние да ги имаме въ душитѣ си; но и да сж въ историята, нѣма да сж въ насъ, ако не ги търсимъ, ако не ги тачимъ и не ги въздигаме!

Прочее, както мѣстото на Архива на Възраждането е строго опрѣдѣлено въ бждащия Музей, така и неговитѣ културни и обществени задачи сж ярко начъртани за историческата книжнина.

София, 1908.

Д. Т. Страшимировъ.

I.

Любенъ Каравеловъ.

1871—1876.

1

№ 1.

Брате Панайоте! [1])

До сега не сме могле да ти сжобщимъ нищо положително за голѣмото народно предприятие, защото нѣмахме нищо приготвено. Но като се е вече турила основата за едно добро учреждение на Б. Р. комитети, считаме за пжрва длжжность да ти извѣстимъ, че си избранъ за членъ на Б. Р. Ц. К., за тая цѣль ти испращаме единъ уставъ на тоя комитетъ и 50 билети за спомоществувание.

Отъ уставътъ щѐ познаешъ длжжностите си. Увѣрени сме, че ще гледашъ съ сичките си сили да дѣйствувашъ за успѣхътъ на тая свѣта работа и трѣба да ти кажеме, че очѣкваме най много отъ твоето сждѣйствие.

Нужно би било да се споразумѣеме лично съ тебъ, но ако ти не можешъ да додешъ, то остава за сега да са дописвашъ съ насъ и да са допиташъ за сѣки случай писмено или чрезъ вѣренъ човѣкъ.

Писмата ще ги провождашъ въ два плика, единиятъ вжтрѣшниятъ съ нашета адреса, а вжншниятъ съ адресата на Господина Спиро Костандиновъ, която ще намѣришъ по долу на влашки.

Вжтришниятъ пликъ ще го напишешъ съ името . . . . Драгомирчо.

Съ сичко, че ще проумѣешъ това отъ уставътъ, но пакъ ти препоржчаме за пжрва длжжность да си таенъ и най въ сичко което се касае до личности.

Инакъ са загубва цѣльта на нашето голѣмо предприятие.

Л. Каравеловъ.
К. Цанковъ.

---

[1]) Панайотъ Хитовъ.

P. S. Билетите ще ти ги проводимъ после, защото човѣка който иди отъ Бѣлградъ бжрза, а тие не сж още готови.[1])

NB. Горната адреса на пликътъ е таквва:

Domnulŭi Spirò Constandin Comercant

Bucurescĭ.

№ 2.

Брате! [2])

Вчера приехъ писмото ти, което са е малко задържало некаде си. На Балкански испроводихъ писмата; той ще да дойде скоро въ Букурештъ и тогава ще да видиме що да са прави. Работата вжрви наредъ. Печатницата още не сжмъ натжкмилъ. Много работа имамъ. Пари ще гледамъ да ти испрата по-скоро. Билетите ще бждатъ скоро готови. Имай тжрпене. Следъ печестина деня ще ти напиша за сичко.

Букурещъ 1871 Твой братъ Л. Каравеловъ.
Септем. 21.

№ 3.

Байо Панайоте!

Преди три деня са сжбрахме между себѣ си и рѣшихме да та повикаме тука: дорде ти не дойдешь, то нищо не може да са работи. Азъ писахъ тамо дека трѣба да та испроводатъ по-скоро. Пари още не сжмъ можалъ да сжбера, защото едвамъ тия дни сжмъ захваналъ да работа. Иди при Райчевича въ типографията и кажи му да прибжрза да ми испрати оная слова, за които му телеграфирахъ и за които му писахъ.

Букурещъ 1871 Вашь Л. Каравеловъ.
Октом. 12.

---

[1]) Това писмо е отъ пролѣтьта 1871 г.
[2]) Пакъ до Панайотъ Хитовъ.

№ 4.

Брате Василе![1])

Данаилъ[2]) ни телеграфира, че са е уловилъ Димитръ заедно съ момцитѣ си, намерили ся у Димитра 50 хил. гроша.

Турското правителство е затворило, и постоянно затваря свѣтътъ, употребете всичкытѣ си сили за да земете отъ турскытѣ ржце затворницитѣ, защото инакъ ще бжде всичко предадено.

1872 окт. 30. Здравейте Вашь
Бако Бакаловъ бучуковлу.

П. П. Ако Турцитѣ глѣдатъ на тая работа като на хаидушка, то не ще трѣбва да ся нападатъ пжтницитѣ.

Сжщий.

№ 5.

Брате Василе!

По прѣди ти писахме и подканяхме на подвигъ, но нѣка(къ) си опипомъ. Сега ти обаждаме, че обстоятелства-та извикуватъ безъ друго куражъ отъ наша страна и подигание на революция; причинитѣ, кои-то и ти можешъ да познавашь, не щемъ да ти ги расказваме, а обаждаме ти само, че трѣбва да сж вжрви на бой безъ да губимъ ни минута. На сички-тѣ тадявашни юнаци са писа и щжтъ да заминатъ отъ срѣща, и надѣваме са за помощь отъ Сърбія и Черна-Гора.[3])

1872 Кара Мустафа.
Ноемвр. 2-ий. Бучукоолу.

---

[1]) Василъ Левски.
[2]) Данаилъ Хр. Поповъ отъ Т. Магурели.
[3]) Това писмо е запазено въ два прѣписа: копие съ ржката на Д. Хр. Поповъ, отъ Т. Магурели, което е намѣрило Левски въ България и е било запазено въ Ловченския архивъ; и прѣписъ отъ сжщото копие, извършенъ по настояването на самия Левски въ Стара-Загора, и изпратенъ въ Сливенъ съ наставление да дадатъ отрицателенъ отговоръ Каравелову. Оригинала трѣба да е въ рацѣтѣ на Д. Хр. Поповъ, живущъ още въ Т.-Магурели. Врѣмената бѣха много лоши и Каравеловъ не е зналъ, дѣ ще намѣри Левски и пратилъ писмото въ Т.-Магурели, а оттукъ, поради сжщата несигурность, изпратили на Левски само копие.

№ 6.

Брате Георги! [1])

въ Гюргево

Всичко, което усигуряваше една пълна бѫдѫща революция, са е оловило: писма, устави, окрѫжници и пр. всичко е въ турски рѫце.

Едно нѣщо само ни остая: то сѫ нѣколко хиляди юнаци, които имаме въ Бѫлгария. Но като сѫ хванати нѣколцина отъ тѣхъ, то сѫ зеле да откриватъ и прѣдаватъ на Турците своите другаре. Съ тоя начинъ неприятелятъ ще извѫрже сичките и ще ги кара кѫдѣто иска като овце.

Ако наши отъ тука не минатъ и не дигнатъ народатъ, който е отчасти готовъ, но безъ заповѣдь не смѣе нищо да направи, то нашите неприятели ще мѫчатъ, ще сѫдатъ и наказуватъ свѣтатъ не като политически прѣстѫпници, а като прости хайдуци.

Това е едно нещастие, но има и други още двѣ: второто е че ние на всегда загубваме довѣрието на народатъ, кой веке не можемъ на никакъвъ начинъ да вкараме въ революция; третото е, че Европа не ще да земе никакво участие въ разглежданието на сѫдатъ на толкова си нещастни родолюбци и ще мисли че ние сме далѣче отъ да бѫдеме способни за граждански правà, и тогава ето ти Бѫлгарската работа искарана пакъ проста, а Бѫлгарете мѫчени до неизвѣстенъ степенъ.

За да не бѫде сичко това така, то трѣба да се подигне народътъ и да покаже колко годѣ негодование къмъ прѣзрителниятъ си тиранинъ.

Въ 1867 и 68 Българското орѫжие са прослави чрѣзъ малцина юнаци и безъ народното сѫчювствие. Но сега, когато почти въ цѣла Бѫлгария сѫществуватъ комитети, роботата ще е много по силна, по велика.

За това, брате, вие безъ да губите ни минута, сѫбирайте колкото можете повече дружина и минувайте отсрѣща да дигнете народатъ срѣщу сегашните прислѣдувания и да избавите страждущите.

---

[1]) Навѣрно, Д. Горовъ.

Сжщото писахме и на Лжвски. Той не е паднжлъ въ неприятелски ржце. Здравейте!

Вашъ
Кара-Мустафа.

1872
Ноемврія 2.

П. П. Приключеното часъ по-напрѣдъ испроводете споредъ надписатъ.

№ 7.

Байо Крджала Мустафа.[1])

Писмото ти и телеграмата приехме. Ще ти опиша сега нѣкой и други извѣстия, които приехме прѣзъ тия дни за отрѣщните работи. Преди единъ месѣцъ приехме едно писмо отъ Т. Магурели, въ което ни извѣстяваха, за обиранието на турската поща подъ предводителството на Общия и сè тогава ни пишеха, че Общия ще доде при насъ; подиръ малко врѣме слѣдъ това, приехме друго писмо отъ Т. П.[2]) съ очилата, въ което ни извѣстява, че той съ други двама още, единъ помакъ и единъ бжлгаринъ, ся проводени съ мисия отъ тамошниятъ каймакаминъ за да издиратъ злодѣйцити на това дѣло така сжщо и дано съ тоя случай да хванатъ нѣкой комита. Т. П. или Мирчо съ очилата ни разказа, че преди да тржгне съ тая мисия той обявилъ на тамошните Ч. К. Като тржгналъ той ходилъ въ Т. Магурели, Крайово, Бекетъ, Питещъ и др. а най послѣ пристигналъ и тука, но само съ единиятъ си другаръ, бжлгаринътъ, защото помакътъ нѣмалъ вече пари и тия го испратиле до Д. П. въ Т. Магурели, та като са вжрнатъ да си ходатъ наедно. Тука Мирчо ни разказа за мисията съ която е пратенъ и че планътъ за да са обере пощата билъ скроенъ у него. — Но следъ два дни подиръ неговото дохождание приехме писма и депеши въ които ни писаха, че Общиятъ е уловенъ и че него го е предалъ нѣкои си Стоянъ Шунтовъ, който билъ затворенъ въ тжмницата по сжмнение и който билъ принуденъ да каже отъ тѣжки мжки (така говори писмото). Тоя Стоянъ Шунтовъ билъ облѣкалъ Общия съ селски

[1]) Левски.
[2]) Т. Пѣевъ, учитель въ Етрополе и съучастникъ въ обира на пощата.

дрѣхи и го билъ испратилъ, но сѣтне наедно съсъ заптиетата отиватъ и олавятъ Общия въ нѣкоя си кръчмѫ. Сега за сега Мирчо казва, че Общия билъ главниятъ дѣецъ за да се обере пощата; каква е работата не знаемъ. Се въ писмата ни явяваха, че много наши хора отъ Тетевенъ, Лвечъ, София и Орханието сѫ изловени и че почти сичките наши работи са открити, тогава ние ви писахме едно писмо на което сѫдържанието вече знайте. Мирчо е тука и ще седи до тогава до дѣто не са види каква е работата, единиятъ неговъ другаръ, бѫлгаринътъ казва че отишелъ въ Слатина при нѣкои си свои познайници, а помакътъ който билъ отишелъ въ Т. М(агурели) прѣминалъ отъ срѣща подиръ като чакалъ нѣколко врѣме другарите си.

Тия дни дохаждаха и нѣкои си Турци отъ Русчукъ, за които се говори въ едно писмо отъ Русчукъ, че имале мисия да откриватъ нѣкои си комитети и да зематъ нѣкои личности отъ тука, сега тие са заминале за Браила и Галацъ. Ти ни пишише, че нѣма съ кого да работишъ, Фердинандъ замина отъ срѣща, трѣба вече да са е срѣщналъ съ тебѣ, той е добро момче.

Ти трѣбва да имашъ вече извѣстие за тая работа, ще видишъ какво трѣбва да се прави, ще пишешъ и намъ, ако си разбралъ нѣщо по точно, какъ стой работата и какъвъ редъ трѣба да се земе за напредъ. Ние никога не сме писале да додишъ, но ако мислишъ, че трѣба да са видишъ съ насъ, то доди, но както и да е, ако не сега скоро, то до пролетъ трѣба да додешъ за да са рѣши нѣщо за започванието.

Букурещъ Л. Куручешмелѫ.
13 Ноемврий 1872.

№ 8.

Байо Панайоте!

Днеска ма вика г. Цукелъ и каза ми, че вие сте са отказале отъ своята книга[1]) и че сте свалили сичката кривица на мене. Берекятъ версѫнъ. Каза ми още, че вие сте му казале, че ще да напишете брошура, съ която ще да докажете, че

[1]) Запискитѣ на Панайотъ Хитова: „Моето пѫтуване по Стара Планина", издадени подъ редакцията на Л. Каравеловъ.

азъ сѫмъ злоупотрѣбилъ и рѫкописатъ ви и че вие се отказвате отъ сѣка отвѣтственность. Това е за мене тврде тѣжко, защото азъ не сѫмъ заслужилъ подобно нѣщо. Азъ сѫмъ готовъ да зема книгата отгоре си; но за васъ ще бѫде срамота. Мѫнзовъ печата вече брошурата си и ще да подпише името си. Вардете са да не попаднете въ по-голѣма отговорность. Азъ сѫмъ длъженъ да защищавамъ честьта си. Явете ми, признавате ли книгата си или не? Явете ми така сѫщо трѣба ли да отговарямъ Мѫнзову или не?

Букурещъ 1873 Вашъ Каравеловъ.
Маія 29.

P.. S.. Изъ България нѣма ни бѣло ни черно. Какво да правиме съ законите? можеме ли да съbереме нѣкоя помощь?

№ 9.

Баио Панаиоте!

Господинътъ Сава ще да ви разкаже сичко, щото са вършп по нашите мѣста, слѣдователно азъ не трѣба нищо да ви разказвамъ. Какво да правиме съ законите? Има ли нѣкоя помощь? Наесень азъ ще да напусна сичко и ще да се прѣсела въ Бѣлградъ.

Букурещъ 1873 Твой Л. Каравеловъ.
Юлия 16.

№ 10.

Баио Панаиоте!

Законите струватъ 25 жълтици. Сѫбралъ съмъ 80 франга. Есапи колкото искашъ. Трѣба да напечатаме 500 парчета. Ако напечатаме само сто и петдесетъ, то сѣка книга ще да чини по 2 франга. Мѫнзовата критика не е още излѣзла. Наесень азъ трѣба да си търса нѣкое мѣсто. Прибързаите да сѫберете помощь за законите, за да могатъ да излѣзатъ до Августа.[1])

Л. Каравеловъ.

[1]) Това писмо е безъ дата. Споредъ съдържанието си, трѣба да е писано прѣзъ втората половина на юлия 1873, слѣдъ прѣдидущето писмо.

№ 11.

Байо Панайоте!

За законите сжмъ сжбралъ до сега 180 франга, т. е. 15 жжлтици. Трѣбатъ още 10 или 12 жжлтици. Ако се намѣратъ и тие, по добро; а ако са не намѣратъ, то здраве да е. Рѣшително сжмъ джлженъ да напусна, защото не мога да седа гладенъ. Типографията ще продамъ, за да заплата джлгътъ си на бѣлгратската печатница, който са сжстои отъ 102 жжлтици. Бжди ми здравъ. Поздравлява та Ната.[1])

Л. Каравеловъ.

№ 12.

Бук. 1873
Септе. 9.

Баио Панаиоте!

Получихъ писмата ви. Азъ са рѣшавамъ да остана до напролѣть, но и вие трѣба да помогните колкото са може, защото друго яче са не може. Помощь ми са испроводиле само изъ Слатина. Книгата (запискитѣ) ще да излѣзатъ до недѣля. Ако да би ималъ пари, то одавна би излѣзла. Сега за сега ми е най-потрѣбна помощь, защото са свършва годината. Иванъ (изъ Т. Северинъ) билъ голѣмо магаре. Тоя господинъ не само, че неще да плати за вѣстникътъ, но съвѣтва и другите да не плащатъ. Чѣкамъ отговорътъ ви. Книги ще да ви прата. Слѣдъ нѣколко дена ще да ти пиша пространно.

Л. Каравеловъ.

№ 13.

Букурещь, 12. ок. 1873.

Байо Панайоте!

Азъ са рѣшихъ вече да продължавамъ вѣстникътъ. До недѣля ще да излѣзе пжрвиятъ брой. Четованието излѣзе.

---

[1]) Безъ дата. Отнася се кждѣ края на Августъ или началото на Септемврий 1873.

Изпроваждамъ ти 25 парчета. Поговори съ Панта и испроводи го при мене. Даи му петь жълтици за пѫть. Стигать му. Азъ мисля да продамъ кѫщата. За какво ми е? Поговори съ Настаса и извѣсти ма за неговото мнѣние за тия работи. Пиши ми по-чѣсто. И отъ Т. Северинъ ми испроводиха 25 франга за законитѣ. Събралъ сѫмъ 211 франга. Трѣбатъ още 7 австр.[1]) Азъ мисла, че законите трѣбва да са продаватъ, за да са извадатъ пари и за втората книга, т. е. за „Пешачките правила". Отговори ми и за това. Ти казвашъ, че мислишъ да доидешъ въ Букурещъ. Това е твърде добро. Азъ не мога тука сами. Бѫди здравъ.

Л. Каравеловъ.

№ 14.

Байо Панайоте!

Това момченце иска да се учи. Дай му добаръ съвѣтъ и настани го. Той има малко парици. Пиши ми. Азъ продавамъ вече печатницата. На есень съмъ въ България. Бѫди здравъ и живъ. Сѫбери парите отъ прономератите.

Букурещъ 1874. Твой Л. Каравеловъ.
Юния 2.

Нѣкои билети дай Настасу. Отъ Розена той са обѣща да земе парите. Пиши ми какво направихте.

№ 15.

Букурещъ, 24 Мартъ 1876.

Господине Хр. Македонски,

въ Браиля.

Приключамъ ви тукъ единъ пашапортъ. Нуждно е да дойдете вий тукъ въ града ни, та и побързайте да дойдете по-скоро.
Поздравлявами ви и сми

Ваши
Л. Каравеловъ.

---

[1]) Австрийски жълтици (минцове отъ 12 франка).

II.

Василъ Левски.

1869—1872.

№ 1.

Азъ вчѣра пріехъ писмо отъ фил. тт.[1]) отъ одеса който ми разказва че тамо ся отворило правителственно училище и ся приематъ дѣца и Българчета отъ 14 до 18 години, които сѫ изучатъ излазятъ офицери, само трѣбва да иматъ срѣдство за да иматъ най малко по 1 или 1½ м-ца[2]) на мѣсецъ отъ родителитѣ си за потрѣбни негови разноски и когато излѣзе свършенъ да има пари за да си купи дрѣхи офицерски и послѣ правителството ще му дава заплата мѣсечнѫ по . . . рубли и ще бѫде свободенъ да отиде гдѣто и въ което мѣсто ще на службѫ отъ както си свърши термена къмто правителството отъ петь години. Очаквамъ колкото поскоро вашъ отговоръ и съмь Вашъ като братъ

Хаджи Ахмедъ сарѫ чизмели Кѫрмѫзѫ.[3])

№ 2.

Въ едно-дружній ми Брате Филипе! Въ Одеса.

съчювствоваме ви гдѣто ни подаватѣ рѫкѫ отъ тамъ та да работимъ въ едно! Богъ пѣка е напрѣдъ и имѣ Българско да е Войвода.

Сами? или съ нѣкой иоще родо-любиви Българи, предлагате ни въ писмото си, тія двѣ главни предложенія? т. е. подписи отъ всичко Българско, и печати за захващание на

---

[1]) Филипъ Тотю.

[2]) Минца.

[3]) (Шифрофано писмо, дешифрирано и прѣписано отъ П. Платнаровъ, оригиналътъ не е у насъ. Самиятъ шифрованъ текстъ носи дата: 10 февруарий 1871, Никополъ. Навѣрно, писмото е било написано въ нѣколко екземпляри и разпратено на разни страни).

революціята зимно, или лѣтно врѣме. въ тія двѣ главни предложенія, са намъ въ Българско животъ или гробъ. за първото, което вій ни предлагате и искате го поскоро, та чрѣзъ Н. М. Тошкова, да помолите Негово високо императорско величество за помощь, на което сме увѣрени че безъ друго ще ни помогне? дай Боже да помогни и да подпиши баръ за нашата република; ако тѣхните републиканци гони и наказва до смърть въ окната. Брате! тукъ за тоя ми предметъ да ни падате въ съмнѣніе че азъ противостоя на мнението ви? Не! нъ нѣма и да ви отговарямъ, до като са незабѣлежать именно коиса, и отдеса, тамкашнитѣ ни родолюбци, които давать гласъ за тоя най деликатъ и важенъ предметъ; които е като центръ на всичкитѣ други нарѣдби; щото като са предложи, води всичкитѣ и други слѣдъ себѣ, и въ ръцете сми на преглѣдачать.

Брате! ній не отказваме помощьта и отъ гяволътъ? но имаме си предначертание, за това и вій пребързайтѣ както ви пиша по горе, та да прибързаме и ній къмъ васъ съ нашето мнение. Ако ли никой не подпиши както казваме и останишъ ти сами? тогава има пакъ какво да приказваме.

сега ида за вторіятъ ни предметъ, който нее да ся рѣши мѣжду тебѣ и менѣ; а остая за подирніятъ денъ да ся рѣши по вишегласие отъ Б. Р. Ц. К. въ Българія съ васъ заедно; зиме или лѣте.

въ първото си писмо дадохъ мнението си, че трѣбва зимно врѣме? Като сьмъ убѣдень твърдо за мене си, присмѣтвали сме и тукъ таме прѣдъ нѣколко иоще наши по разумни и казвали са истинна тогава е врѣме, нъ пакъ не смѣемъ рѣшително да кажемъ ако и да сме убѣдени, че тогава е спасѣнието ни. защото губи значението си, Централнійтъ ни комитетъ, който трѣбва да подпиши. пакъ азъ въ първото си писмо дето изрѣкохъ на вазъ е срѣщу писмото ви на Г-нь Иованица Пишмиша[1]) въ Т. Могорели въ което излагате да принесете тристе хиляди пушки изъ одеса въ влашко, че да премините прѣзъ лѣтото за въ Балканътъ? Праволие да рѣшавате сами като знаете че и въ Българско са работи? мисла не! ето сега ми казвате въ писмото си, че сте дохождали въ разговоръ съ нѣкой си родолюбиви Българи и на въпросътъ ви отговаряли; защо въ 67 и 68-мо не зеха Бъл-

---

[1]) Иваница Данчевъ.

гарите участие съ четитѣ? ето че тѣ оставать си глупави на това питание, а Българитѣ много хубаво направиха че са неизмамиха подиръ четитѣ; защото на четитѣ обязанность-та бѣше не да бунатъ народътъ но да свикватъ отъ градоветѣ и селата умни хора и да имъ показватъ какъ трѣбва да ся приготвятъ, че като имъ ся даде знакъ за революція, да бѫдѫтъ всички готови? това Брате филипе, ако си забравилъ да имъ кажишъ на горнитѣ господиновци, то азъ имамъ и законътъ въ пазвата си отъ 67-мо[1]) а и сичкитѣ войводи испълниха ли както имъ налагаше законътъ! то не ние за сега работата да говоримъ а искамъ да докажа на горнитѣ ни родолюбци, че Българитѣ ако бѣха са повлѣкли слѣдъ четитѣ, щѣха да принесатъ полза на рускіятъ царъ, пѫкъ за тѣхъ си, щѣха да изгубатъ пай-добритѣ си юнаци, на кои въ рѫцете стои Българската свобода, пакъ тогава нѣка отсвирюва България, чакъ до единъ вѣкъ иоще. Това така доказвамъ на нашитѣ родолюбци щото да престанатъ отъ онія бѫрбореніята. съ фактъ имамъ да докажя, че съ руски агенти сѫмъ ималъ да работа безъ да знамъ въ 69-то препорѫчанъ единіятъ отъ одескитѣ Българи за добъръ помощникъ на Българитѣ; пѫкъ не излезе така? уловихму нѣколко шарлатанлѫци и хаиде отъ гдѣто е дошелъ. Коги стане за нуждно, казащаго съ сичкитѣ му работи. Цѣли сме изгорѣли отъ парине, и пакъ не знаемъ да духаме??

Брате Филипе! чакамъ на това писмо отговорътъ ви, че тогава ще са разберемъ какъ и какво ще работимъ.

Пріими искренното ми поздравлѣние и оставямъ до край съ вазъ, за свобода чиста или смьрть.

1871. апр. 18. В. Львскій.

№ 3.

Калеко Иване! и Вія Петре, и Христіо! Въ Карлово.[2])

Не само до васъ е! и на по долнѫ рѫкѫ, по възможность. Не намъ! нъ за Васъ, и Вашитѣ Деца! ще дадетѣ за всегда.

---

[1]) Законъ за четитѣ отъ Раковски.

[2]) Това писмо притежаваме въ нѣколко екземпляри сѐ отъ рѫката на Левски. Даваме отпечатъци отъ двѣ, като различни въ стилизацията. Вториятъ екземпляръ носи и дата 10 май, 1871. То е допълнение на печатното окрѫжно на Ц. Р. К. отъ мартъ 1871 съ заплашителенъ характеръ за пари.

За всичко каквото ще видити надоло, няма си приликата, и срамота віе да ви са говори.

Вія тукъ стѣ най назадъ отъ сичкити други градове. и отъ помногото прости села въ Българско, отъ нашите общи и най Святи работи за чіовѣкатъ, отъ както го е създала природата, чякъ до смърть, да му бѫди едничката грижѫ, има и Благословѣнието отъ Бога, да бѫде господаръ съсъ всичкити си права, отъ когото му са налага и първата длъжность да мисли за народатси! да го изводѭ кѫмъ даденіятму пѫть, ако е той налегнатъ отъ други, каквото смѣ нія Българити най тѣшко, и най гнуснаво налѣгнати отъ проклѣтіятъ Агарянецъ.

На кого ли капатъ тія кървави сиротински сълзи! дето са лежѭтъ секи денъ предъ Бога, да ги избави отъ мръснитѣ рѫце, които имъ грабѭтъ секи денъ изъ устата хлябатъ. и мрьть одглади! турчѭтъ децата имъ, безчестатъ помладити. и дъщерите имъ! . . . Тія невинни ни сѫ ли наши Братія и сестри! вій чіорбаджійти ни сте ли причината да стои това безаконо, и проклѣто зрѣлище намъ! Кому ли другиму има да са надяватъ! кой ли неиска да ги грабни и да му робуватъ во вѣки! дали крьвавите имъ сьлзи са пилежѭтъ на нашитѣ глави чрѣзъ Бога! ако ній тѣхнитѣ Братія и Бащи ни скочимъ да пролѣемъ капка кръвъ, да избавимъ майкити си женините си, сестритеси, и децатаси! нисмели ній тѣхни Братія. и Бащи, на които ще оставимъ вѣчень помень, нѫкъ тій на насъ, щѫтни вдигатъ Паметници, щѫтни забѣлежятъ въ Исторіятѫ, като ній и давами и новъ вѣкъ; щѫтни поминуватъ по сичкити черкви въ Българско, до кѫтто трае името Българинъ; защото ній ще скѫсами веригити на Българія, и ще извадимъ Народа съ Благословеніето Божіе отъ Ада, въ рай: всичкити Народи казвамъ! ще живѣѭтъ равноправно съ Българинатъ подъ едни чисти Святи закони както е дадено за чіовѣкатъ да живее отъ Бога. така ще бѫде въ нашѭ Българія и за турчинатъ, и за чифутинатъ, и пр. Само ако припознае законити равно съ Българинатъ. Народатъ и вярата имъ ни гонимъ, а Царятъ и неговити закони (Правителството): въ Българско ни ще има Царъ, а Народно управление, и секиму своето; секи ще си служи по вярата си, и по законно ще са сѫди, както Българинатъ, и турчинатъ, и пр. (Св(ята) и Чиста Република).

Тукъ като ви показвамъ твърде мжничко отъ Предначертаніето ни отъ Привременното ни Правителство въ Българско, остава ни да ви свършимъ чякъ като ви видимъ за колко пари ще уценити горе-казаніятми животъ вамъ умному мало давлееть.

Казахъ ви по-горе какво чіорбаджійти спиратъ живота на сичкіятъ Народъ; забелязано е отъ памти вѣка, какво такова нѣщо да са извърши, стои въ ржцети на младити, и въ парити на чіорбаджійти! така са и правили сичкити народи, така щемъ и нія. пжкъ сичко да са удържи тайно, стои въ ржцети на чіорбаджійти! и то ако сж хора! и приематъ на драго сърце това свято дѣло, нія ще имъ кажимъ по кой пжть да вървжтъ па макаръ каквито щжтъ средства нѣка употребяватъ неприятелити ни.

Въ чіорбаджійти казвамъ стои тишината на сичкіятъ народъ! глѣдайтѣ, чи ще бждитѣ отговорни и предъ народа, и предъ Бога; близо е времето. и въ Евангеліето нали казва: чіовѣче! тряба да работимъ зарадъ народа си и сичко да жертвувами за него, тамсамъ и асъ! ако ти умрешъ, нали асъ за тебе са распнжхъ! Глѣдай сега Пріятелю и Брате, ако щешъ да си чіовѣкъ и христіянинъ, ти щешъ разбирешъ отъ малкото ни думи, и ще дадешъ каквото ти са иска отъ Превременното ни Правителство. по узначеніятъ денъ, и отъ тогава са забелязвашъ нашъ Братъ. Ако вія неискатѣ да знайтѣ нищо отъ това каквото ти са казва, то глѣдайтѣ въ печятаното ви,[1]) какво ще срешнитѣ.

Сега, и за секи пжть ви свършіовами, защото само съ васъ ниніе работата! десеть години става отъ както ви чяками. и жертва на бесила давами, и въ Діяръ-бекиръ, сяка година пращаме, само и само за васъ чіорбаджійти, да са земяхти за умъ и разумъ, и да свършнжхти това, за което ви карами днесь! да сти го приготвили отъ оддавна, като и сами разбирати чи безъ пари са ниможе! па да додьхти вія насъ да търситѣ, а не нія васъ! защото единъ чистонароденъ юнакъ, сто чіорбаджій ни можжтъ да го откупатъ; пжкъ ній дадохми. и давами таквисъ жьртви іоще за чіорбаджиски кефъ! и пакса ни сазиматѣ, нъ іоще глѣдате на тѣхъ хладно-кръвно, и наричяте ги чжпкжни???... пжкъ глѣдай чудо! отъ казаните

[1]) Печатното окржжно отъ мартъ 1871 г.

ви чинкжни колкото мрьтъ по много ставатъ, отъ колкото страдатъ по много са распалькть, и зелисаса за други умъ, на!... както виждате, повече щжтъ мрьтъ нъ работа щжтъ свьршжтъ.

Чякахме ви, да усетити горѣщити сьлзи на бедніятни народъ който е вѣче въ крайно тегло, то не! вія му пійти іоще кръвтж и предавате гу на мрьсніять мжчитель. Решили смиса: или да ви събиремъ, или да ви поразимъ! и то въ едно обикаляне, както ви бележжк по горе. Ето: Опрѣдѣлжк ви са, въ петь дена да намѣрити подъ какжвто вѣче начинъ таж сума 150 лири турски. Стотяхъ, вія, трійситтяхъ, по голѣміятви синь, двадесяттяхъ по малкіять, и тія пари да ги имашъ въ назвата си, че дето, и когато ви намѣри нашъ чіовѣкъ съсъ сжщіягъ знакъ който е въ печатаното ви писмо отъ привременното ни пра(вителство) ще му дадете парити и послѣ единъ день ще ви са даде расписката; или ще са повикатѣ заедно съ парити дето? и тамъ ще ви са даде расписката споредъ печатаното ви съ печятатъ, пжкъ сжщото, ще го земимъ назадъ, споредъ както ще ви са кажи!...

Ето: ако дадети повѣче отъ колкото ви са искатъ, ще си купити по голямъ животъ, който сега са продава!!! утри не! и милиони да давашъ. Ще глѣдаме какви ще ни са покажитѣ!... както щети, или сто и недесетьтѣ лири ще ви бжджтъ по мили, или вѣченъ животъ съсъ сичката ви фамилія.

Одриденіятъ за Васекжмъ В. Львскій.

Дано доброволно испълнитѣ гореказаннити, и тогава ще са разговоримъ лично за много!... и отъ дето ще разбирети, какво горнжтж сумма е нищо, при което ви сжмъ испичелжлъ два пжти, (животатъ на сички ви) отъ ненародни!

Всичко тайно ще държити! да ни кажитѣ еди кой си міе добръ пріятель! имаме забелязанъ за недобръ кжмъ нашитѣ работи, Вашъ пріятель е Пьрвій! щего узнайте като стани на прахъ и пепель; по длъжность, краинъ отговоръ ще чякаме, срѣщу печятатни.[1])

---

[1]) Въ друго копие отъ сжщото писмо, безъ адресъ и дата и пакъ отъ ржката на Левски и прибавено още: „Подписитѣ ни ще видите въ печатаното Ви. Тамъ е и датата“. — Тукъ, подъ „подписи“, трѣба да се разбере печата на революционния комитетъ, а не име, защото никое печатно окржжно на комитета не носи какъвъ и да било подписъ.

№ 4.

Г-не! Ганчіо Милювъ, Въ Карлово.

Не само до Васъ е! нъ, и до по долня ржкж по възможность . . . не намъ! нъ, за Васъ и за Вашитѣ деца, и за нашето Отечество! ще дадетѣ за всѣгда.

За всичко каквото ще видитѣ на доло, няма си прилика, и мѣстото, и срамота Віе да Ви ся говори.

Вія тука стѣ най назадъ отъ всичкити други градовѣ, и отъ по многото села въ Българско, отъ нашитѣ общи и най святи! работи за чіовѣкътъ, както го е създала природатж, чякъ до смърть, да му бжди едничкатж грижж, има и Благословѣніето отъ Бога, да бждѣ Господаръ съ всичкити си права! отъ когото му са налага и пръвата длъжность, да мисли за народатси! да го извадж къмъ даденіятъ му пжть, ако е той налѣгнатъ отъ други, каквото смѣ нія Българитѣ, най тѣжко, и най гнуснаво налѣгнати отъ проклѣтіятъ Агарянецъ! и търпимъ сѣки день мжки и гнусоти най противни на чіовѣчеството, и на свободатж на съвѣстьтж!!! която сѣга прѣодолѣ и прѣодолява.

На кои ли капатъ тія сиротински кръвави сълзи? дѣто ся лѣятъ сѣки день прѣдъ Бога, да ги избави отъ мръснити ржцѣ! които имъ грабжтъ секи день изъ устата хлябатъ! и мрътъ отглади. Турчжтъ децата имъ! — безчестатъ по младити, и дъщерите имъ!!! тия невинни, ни сж ли наши Братія и сестри!? . . или защо така? . . . мислитѣ ли че ній останжмѣ невинни въ това?! не! . . . никакъ! . . . ній; . . . и най много Вій чіорбаджійтѣ ни стѣ ли причинатж да стои това беззаконно! и проклѣто! зрѣлище прѣдъ насъ!? комули другиму има да са надяватъ горкитѣ!? . . . кой ли не иска да ги грабни и да му робуватъ во вѣки! . . . дали кървавитѣ имъ сълзи ся ни лѣжтъ прѣдъ Бога на нашитѣ глави!? . . . Ако ній тѣхнитѣ братия, и Бащи не скочимъ и да пролѣемъ капкж кръвъ, да избавимъ майкитѣ си, женитѣ си, сестритѣ си, и дѣцата си! кой ли другъ ще!? . . . несмѣ ли нія тѣхни братія и Бащи, на които ще оставимъ вѣченъ помѣнъ! като пролѣемъ капкж кръвъ за тѣхното избавлѣніе!? . . . пжкъ тій намъ, не щжтли да вдигатъ памѣтници!? . . . нещжтъ ли ни забѣлкжжтъ въ историятж, която ній въскръсявамѣ, ній даваме новъ вѣкъ!? . . .

не щѫтли да ни помѣнуватъ по всичкити черкви въ Българско, до като трае имѣто Българинъ!? — затова гдѣто нiй ще скѫсѫмѣ веригитѣ на Българiя, и ще извадимъ народатъ, съ Благословѣнiето Божiе, отъ Ада, въ Рай!?... не ще бѫдѣ така въ нашѫ Българiя, както е въ турско село... Всичкитѣ народи, въ нейѫ щѫтъ живѣѭтъ подъ едни чисти и святи! закони, както е дадено отъ Бога да живѣе чiовѣкѫтъ; и за Турчинѫтъ, и за Еврѣинѫтъ, и пр. каквито сѫ, за всичкити еднакво ще е, само ако припознаѭтъ законити равно съ Българинѫтъ. Така ще е въ нашѫ Българiя!... нiй не гонимъ Турскиятъ народъ ни вярата му; а царятъ и неговитѣ закони (съ една дума Т(урското) правителство) което варварски владѣе, не само насъ но и самiятъ Турчинъ.

Въ Българско не ще има царъ, а „народно управлѣнiе“ и „сѣкиму своето“ Сѣки ще си служи по вярѫтѫ, и законно, ще сѫ сѫди както Българинѫтъ, така и Турчинѫтъ, и пр. Свобода, и чиста Република.

Тукъ като Ви показваме твърдѣ мѫничко отъ предначъртанiето ни отъ приврѣменното ни Правителство въ Българско, остава ни да Ви свършимъ чякъ като Ви видимъ за колко пари ще уцѣнитѣ горѣказанниятъ ни Вамъ животъ. „Умному мало довлѣетъ“.

Казахме Ви по горѣ какво чiорбаржiйтѣ спиратъ животѫтъ на всичкiятъ народъ; забѣлязаное отъ пантивѣка, какво такова нящо да сѫ извърши стои въ рѫцѣти на младитѣ, и въ парити на чiорбаджiйтѣ! така сѫ и правили народити, тека щемъ и нiя... нѫкъ сичко да сѫ удържи тайно, стои въ рѫцѣтѣ на чiорбаджiйтѣ и тѣ ако сѫ хора, и прiематъ на друго-сърцѣ това св. дѣло! нiя ще имъ кажимъ по кой пѫть тряба да вървѫтъ, па макаръ каквито щѫтъ срѣдства нѣка употребляватъ неприятелитѣ ни. Въ чiорбаджiйтѣ казваме стои тишинѫтѫ на сичкiятъ народъ? глѣдаитѣ чи ще бѫдитѣ отговорни и прѣдъ Народа, и прѣдъ Бога; близо е врѣмето. И въ Евангелiето нали казва; чiовѣче! тряба да работишъ за народатси до смърть, и сичко да жъртвувашъ занѣго, тамъ сѫмъ и Азъ! ако ти умрѣшъ, нали и Азъ за тебѣ ся распнѫхъ!... Глѣдайтѣ сѣга Прiятели и Братiя! ако щети да стѣ чiовѣци, и христiяни, Вiй ще разберетѣ отъ малкото ни думи, и ще дадетѣ каквото ви се иска, отъ Приврѣменното ни Правителство, по узначенiятъ день, и отъ тогава ся забѣлязватѣ наши Братiя.

Ако ли Вія неискатѣ и да чуйтѣ отъ това каквото Ви сж казва, то ще глѣдатѣ!!! и тамъ ще свършитѣ, Вія съ насъ, и ния съ Васъ.

Сѣга, и сѣки пжть Ви свършваме, защото само съ Васъ работата ни ніе! дѣсеть години става отъ какъ Ви чякамѣ, и жъртва на бесила давахмѣ, и въ Дияръ Бекиръ сяка годинж пращамѣ, само и само за Васъ Богатитѣ, да ся земяхтѣ за умъ и разумъ и да свършяхтѣ това, за което Ви караме днесъ! Да стѣ го приготвили отъ оддавна, като и сами разбиратѣ че безъ пари ся не върши! па да додкжхтѣ Вія насъ да търситѣ, а не нія Васъ! защото единъ чисто народенъ юнакъ, сто чіорбаджій не можжтъ да го откупятъ; пжкъ ній дадохме, и даваме іоще таквисъ жъртви, за чіорбаджійски кефъ! и пакъ са ни сазиматѣ, нъ, іоще глѣдатѣ на тяхъ, хладнокръвно, и паричятѣ ги чяпкжни??? -- пжкъ глѣдай чудо! отъ речепити ви чяпкжни колкото мрътъ по много ставатъ, отъ колкото страдатъ по много ся распалятъ; и зели сж ся на други умь! на!... както виждатѣ; повѣче щжтъ мрътъ, нъ и работата щжтъ свършжтъ.

Чякахме Ви да усѣтитѣ горѣщитѣ сълзи на Бѣдніятни народъ, който е вѣче въ крайно тѣгло! то, не!... Вія му піитѣ іоще кръвтж, и прѣдаватѣ ги на мръсніятъ мжчитель. Разберетѣ! решилисме са вѣче!... или да ви събѣрѣмъ, или да Ви поразимъ! и то съ едно доброутро, или добръ вѣчерь; както Ви казваме по горѣ. Ето: да намѣритѣ потъ какъвто вѣче начинъ тая сумж:..... и тія пари ще ги приготвити въ 4—5 денж и да Ви бждхтъ въ пазвата чи на който часъ доди нашъ чіовѣкъ съ знакъ и Ви намѣри, отъ Привременното ни Правителство, ще му броити парити, безъ да го отлагатѣ, поне, за часъ врѣме!... и послѣ единъ день ще Ви се даде расписката, отъ Привремениото ни Правителство съ печятатъ, която ще отговаря за дадената Ви сумма прѣдъ Бждщето ни Правителство, което ще дири отъ едного и до край: кой какво е далъ, и за де са се употребили. Ето! ако дадетѣ повѣче отъ колкото Ви са искатъ, ще си купити по голѣмъ животъ, който сега са продава!!! утри не! и милиони да давати.

Ще глѣдаме какви ще ни са покажитѣ...

Както щети! или трійситтѣхъ лири ще ви бждхтъ по мили, или златна свобода, въ която да ви ся забѣлѣжи

имѣто Вѣчно. Зѣмѣтѣ ся добрѣ въ това Г-да! и ни ми майтѣ! защото ни омрънзнѫ вѣче да глѣдаме тѣглилата на Бѣднiятъ ни народъ, и хладнокръвiето на чiорбаджiйтѣ къмъ тѣхъ. Повтарямъ Ви: Решили сме сѫ вѣче![1]) . . . и ще принесемъ веднъжъ за всякога жъртватѫ на народнiятни жъртвѣнникъ. прѣдъ олтарьтъ на Чистата свобода.

Отрѣденiятъ за Васъ е В. Лъвскiй. Дано доброволно испълнитѣ горѣказаннитѣ ни и тогава ще ся разговоритѣ лично съ нѣго за много! . . . отъ дѣто iоще ще разберетѣ какво горнѭтѫ сумма е нищо при това дѣто той Вiе испечелилъ! всичко тайно да държитѣ, да ни кажитѣ: еди койси мiе вѣренъ приятель! имаме забелязанъ за не добръ къмъ нашитѣ работи Вашъ Прiятель е Първiй! ще го узнайтѣ коги стани на прахъ, и пепель! По длъжность, краянъ отговоръ ще чякаме отъ него, срѣщу печятѫтъ ни.

Потписити! хиляди юнаци чякатъ отговоратъ Ви! Решявайтеся по скоро, или съ насъ и сичкiятъ народъ, или противъ насъ и нашите желанiя. Съ една дума свобода, или да Ви пратимъ при черните души! тамъ дето предателити, изедницити, и! . . . при чернаго Бога, който животъ искатѣ да живѣйтѣ, отъ днесъ както са забелѣжитѣ и до край ще останитѣ; въ нашите рѫце е пакъ Ви казвамѣ: сами за себѣ си ще отговоритѣ: свобода или смърть.

1871 Маiя 10.

отъ Българскiя Р. Ц. К. въ Българiя
отъ Превременното ни правителство.

№ 5.

Бай Петко![2])

Въ родниятми градъ Карлово.

По писмото ми, разбирате койсамъ, и съ какви сѫмъ цѣли чiовѣкъ слѣдователно да разберете веднъжъ за сякога въ това ми писмо, защото времѣто е такова! ако си родо-

[1]) Намекъ за терроръ.
[2]) Пакъ като по-първитѣ двѣ писма: заплашително писмо за пари, съгласно печатното окр. отъ Мартъ 1871 г.

любецъ, то ще разберешъ въ краткити ми думи, и ще бѫдешъ нашъ пріятель. Кѫсо е врѣмето за второ пришествіе на Българско, дето козите, и овцети, ще са делатъ, не си простакъ, послушяй на кратките ми думи, което права кѫмъ Васъ отъ голѣмо-человѣко-любіе, и споредъ думите на Исуса Христа, който казва: всякому духу не вѣруйте, но испитуйте, до сега ни единъ Карловецъ не е казалъ за Васъ добро, а чи си Предатель, и мѫчитель сиротински, доказватъ фактично та сичко това, ако ти правишъ съ някаква цѣль, и искашъ да кажишъ, че ни е така! то на думи народатъ няма да глѣда (да вярва), но на дѣло. Скоро скоро е денѧтъ, за общо-народно въстание! и на зборното мѣсто, сѣки ще са вика да даде работата си, споредъ силите на сѣки единъ, както му е казано да върши, у когото няма работа, грозно ще се наказва, а фамиліата му ще бѫде изгонена изъ Българско. — Вище на тія два пѫтищѫ, когото обичате дръще. Азъ Ви заповядамъ, като имамъ това право и упълномощіе, отъ Централніятъ Комитетъ да дѣйствувамъ прѣдъ когото и да е Българина споредъ силите му, та, и Вія отъ най малко тряба да приготвите двайсетъ и петь л. тур. до 35—50 дена, и това за вѣрно да знамъ чи сте приготвиле, Вій тряба прѣди това врѣме да ми явите въ писмо, отправено до Д. Ценова въ Букурещъ визави свѧнту Гіорги за Първана Наиденова, а въ писмото ще пишите: Г-не Парите Ви са готови за стоката, отъ доло градѧтъ, освѣнъ това, 15—20 ок. барутъ тряба да го имате готовъ защото ще са иска за всичко това, мислете и правете, защото въ онова времѣ, Турченатъ щомъ разбере нашитѣ чіовѣшки закони, и ги припознай то той ще намери място, равно съ Българинатъ, а днешните твърдоглави и изедници Българи, грозно ще се наказватъ.

Излизамъ отъ длъжностѫ си.

В. Лъвскій.

П. П. Ако сте хора, това тряба да съобщите на колкото пріятели имате.

Нé показвамъ Ви чіовѣкъ въ Българско да се разберете, защото Ви още не вярвамъ.

Сѫщій.

№ 6.

Отечество-любче! и на другитѣ ви съдѣйственници, особно и на Г-на Панайота. Въ Пловецъ.[1])

Пріятельо! питашма познавамлита? какъ не! и вази и Г-нъ Пананота, Райновъ, Живковъ, Кръшовски, Д. Ценова. Каравелова, и пр. и пр. нали додохъ нарочно изъ Българско да ви представа народното мнение на простіятъ и ученіятъ ни народъ въ Българско? върху което цѣла година мненія давахме, нали сте вія горнитѣ? Помните ли всичкитѣ си думи? които азъ ги имамъ и забелязани; и срѣщу кои съмъ противостоялъ. Като са поразглѣдатѣ въ миналото отъ краятъ въ работитѣ си до сега въ влашко, кой съ кого ся е турялъ на работа, на отъкой денъ, до кой денъ е варвяло като жаба прѣзъ угаръ, captionслѣ хайде пжкъ еди кой си води сръбска политика, та не бива съ него да се работи, други руска, трети турска, ето ти и обпародване изъ вѣстницитѣ, ту тоя оногози, онзи тогова, най-послѣ доде и на дуелъ даса поканатъ; срѣщу такова, нашитѣ Българи го казватъ говна и помія. Азъ при тія комедій въ година врѣме до нейде стояхъ да глѣдамъ и казахъ ви нѣколко пжти: нѣмаме хора въ влашко; и станахъ та си додохъ въ Българско. Така лие братія съдѣйственници? да ма проститѣ тукъ въ думитѣ ми, защото азъ и да ни искахъ да ви говора вече това минало, то писмото ви ма кара много повече да ви говора, нъ стига; дай Боже да сте са зели за други умъ и разумъ, спорѣдъ както виждамъ въ писмото ви, чи са грижитѣ да са зберемъ, азъ отъ Българско, и вій изъ влашко, та да са разумеемъ по кой пжть трѣбова да вървимъ всички наедно: дай Боже и отъ сега нататакъ да живѣете ако вія сте са турили твърдо на тоя пжть вече. При всичко като ви подаваме ржкж и ній отъ Българско да работимъ задружно, даваме ви и бѣлѣжка, отъ Б. Р. Ц. К. въ Българія по вишегласието, какво най малко нѣщо кога намѣритѣ за добро да извършитѣ тамъ, то напрѣдъ

[1]) Отправено до нѣкои мѣстни дѣйци въ г. Плоещъ, въ Ромжния, и до Панайотъ Хитовъ. Г. Живковъ и др. Притежаваме го въ прѣписъ. Оригинала остава въ ржцѣтѣ на В. Платнаровъ въ Карлово. Писмото е безъ дата и трѣба да се отнася къмъ началото на 1871, прѣди общото събрание, и потвържлава до извѣстна степень съмнението, че Рев. Уставъ („програмата“) е първоначално дѣло на Левски и на вжтрѣшни дѣйци.

да ни явитѣ да го разглѣдаме и нія; каквото и ній сме длъжни да съобщимъ нашето вамъ. Пжкъ сега дето ма викате, нѣма закакво да дода, спорѣдъ както ви глѣдамъ за сега въ писмото, че вія нищо не знайте отъ работитѣ ни въ Българско до днесъ, и какво работимъ? въ което са заключава моето и общото мнение въ Българско. Слестѣ вій сдѣйственницитѣ въ Т. Могорели, ири Г-нъ Данаила Хр. Поповъ нашъ чіовѣкъ е, и разглѣдайтѣ всичко, щото желаетѣ да чуете отъ насъ изъ Българско; и който обича нѣка заповѣда при назъ, п ній сме при него. Нъ всичко съ внимание глѣдайтѣ, като четете отъ назъ писмата ни, та да неглѣдаме на таквизъ зече думи отъ назъ, като въ това ви писмо не врѣли и некипели, безъ да резглѣдатѣ; стига вече на таквизъ несиоразуменіята, завести, укори, че е срамота вече и отъ циганитѣ? на думи да не глѣдаме, нъ на работа. Бѣлѣжитѣ ми въ писмото си иоще: Какъ смея да права програма, и печать съ който да са разполагамъ въ Българско, безъ да са спорaзумея съ всичкитѣ членове въ дѣлото? Я кажете ми съ двѣ думи, че и ній сме готови да ви кажемъ отъ послѣ изъ едно гжрло, съ по многото гласове изъ Българско: съ кои члѣнове въ дѣлото? въ влашко които са днесъ показвать и колко ли сте души? и сега чакаме да са забѣлѣжитѣ; или по вишегласието трѣбва да са гледа въ самото мѣсто, за което и вій са туряте днесъ жертва? вчера не! било е и вчера, нъ само съ думи.

Не щж ви да продлъжавамъ за сега чакъ на второто ви писмо, въ което трѣбва да забѣлежитѣ имѣната си, на казанитѣ ви членове; и мнението ви върху общжтж ни цѣль, отъ като разглѣдате писмата ни въ Т. Могорели а да ги искате тамъ да ви си пратать, то не даваме да са мѣстать, така е казано.

Мисла и надявамъ са да вървитѣ по народното ни вишегласие, което е назначено вече така:

Б. Р. Ц. К. въ Българія, който до като не подпиши не връшимъ, разбрахте ли? ситиятъ на гладниятъ не знай колко хлѣбъ да му даде, затова са и пита гладніятъ, колко хлѣбъ искашъ? иоще поясно: малкитѣ рѣки са втичать въ поголѣмитѣ и тжй нататъкъ всѣки разуменъ разбира и вій да разберете.

Разбращемви съ второто ви ще ли бждимъ Братія еднодружни. Дай Боже да са уякчи Централніятъ ни Комитетъ, та да пусни коренитѣ си отжвждъ дунавътъ.

Под. В. Лъвскій.

Вище и на нашата песенъ по надолу, какъ пеемъ нія, пжкъ какъ искате да пеетѣ вія, че както рѣчатъ повечето игроводи, така ще играемъ.

Искате вія тамъ да са сабиремъ и да видимъ по които пжть, та да вървимъ всички наедно; и ній сме го казали, и хората на които прилича да изберать работата, т. е. приставителитѣ ни изъ Българско, вече имаме ги отъ нѣколко градове и села готови, а по нейде още ги избиратъ, има и мѣста дѣто не сме имъ още и казали да си приготвать чіовекъ отъ всяка страна готовъ за представитель, че дѣто са повика, да доде да разглѣдва работи върху които ще бжде упълномощенъ и да гласоподава; това туку кажи повѣчето мѣста отъ Българія и тракія сж готови на първо повикванне; пжкъ за отъ Македонія, нарѣдено е да се свърши и тамъ, нъ за сега до нѣкое врѣме оставяме, та са туряме въ пътъ-тъ отъ дето по напрѣдъ съ паритѣ да саздобиемъ, па тогава ще залѣгнемъ на пръвата си работа, и като нарѣдимъ на всѣко мѣсто, както казвамъ погоре, и сме вечъ готови, да са свикатъ всичкитѣ представители, дѣто ще повикаме и вази? и вій отъ тамъ ако бждете истинни патриоти, ще додите на нашето събрание въ Българско; а де ще бжде? то никому нѣма да бжде извѣстно до оня денъ. И така вій тамъ събрани 20 или 50 души, да додемъ ній всички при вазъ изъ Българско? то и да искаме не можемъ, и да можемъ не е право така? а не е ли пжкъ още глупаво както са казвате вій и сдѣйственницитѣ, че намирате за добро съ нѣколко души да са сжбирете тамкашни, дето викате и мене изъ Българско, да гласоподавамъ? чюда ви са на умоветѣ и тж ся чюда, като сами са бѣлежитѣ за чюдни прѣдъ всѣки нашъ члѣнъ въ Българско, на Централніятъ ни Комитетъ. Бѣлѣжитѣ въ писмото си съ една дума, гламово захващанне? а какво по гламово отъ това ви: тамъ да са събирете 20 — 50 нѣка и 500 души? пжкъ изъ Българско дето ще са пролива кръвъ, викате мене единъ та да рѣшаваме работи? за сега не давамъ гласъ, защото както ви казахъ, приемами, и отговаряме по вишегласие; за сега остава да съобщж, пжкъ вій глѣдайте по скоро да са разясните при Г-нъ Данаилъ Хр. Поповъ, та съ второто ви писмо, конечно ще са разберемъ кои сме наши. Нъ да са забѣлежитѣ именно кои сте, та както казвате въ пистото си да знаемъ какво правимъ. Пишитѣ ми още, че свобода умрѣла,

и Каравеловъ отишелъ незнамъ де си? и по причина на неговитѣ работи луди оттеглилъ са Поповичъ и Д. Ценовичъ? пишите ни пакъ за неговитѣ луди работи кои са, и имаме ли ги въ дѣйствие тукъ въ Българско? Като ни преписвате, че ужъ отъ него чакаме програма, закони, печати и не знамъ какви си? съ една дума отъ него са вода? отворете си очитѣ хубаво въ писмата ни, по кой рѣдъ искаме тія работи, па и отъ кого и да би било тамъ отъ вазъ? и по одобрѣнието само на Каравелова, Ценова, Раинова, Живкова, Кръшовски и отъ Д. Хр. Поповъ ли? или по одобрѣнието на тукашното ни вишегласие; па тогава да са върнѫхѫ и да са напечататъ? тъй късраво недейте стъпва и да дрънкате че тукъ въ Българско ви бѣлежимъ до сега вашитѣ работи убіиство за народътъ ни. Слѣдъ законитѣ описвате ми и за печатътъ, което не е за сега тамъ ваше знаяние. Тука го иска вишегласието, а като какво ще са разполага съ него, ви казахме, че за сега нѣма да знайтѣ, чакъ до като ви невидимъ двама на едно да са събирете и какво ще ви бѫди работата? и до де ще иди? па сега нѣма и свобода прѣзъ когото да си описвате маскаралѫцитѣ, да ни види Европа и всичка Българія, кои сме нія дѣловодителитѣ дето искаме да венчеемъ отечеството си съ Златна Свобода? тешко ни и горко отъ вашата тамъ помощъ до сега? наопаки, за законитѣ и печататъ отъ кога съмъ ги заискалъ и като какви трѣбваше да бѫдатъ, искайтѣ писмото ми отъ 28-ій Октомврій общо до всички ви; прѣзъ джура[1]) и друго отъ 25-ій Апр.[2]) до джура пакъ (живкова). сѫщитѣ ако имъ нѣма копиетата при Д.[3]) въ Т. Могорели то азъ ги имамъ, ако ви ги не дава Живковъ, и ще видитѣ.

№ 7.

Българско 1871. 10. Маія

Г-нъ Панаіоте! Въ Букурещъ.

Писмото ти отъ 17. Апр. получихгу на 8. Маія, въ сѫдръжяніето му нищо ни разбрахъ, отъ каквото са надявахми чи ще ни явити безъ друго мненіето си, па и какво

---

[1]) Георги Живковъ.
[2]) 1870 г.
[3]) Данаилъ Хр. Поповъ.

работити, и до десте изработили точно, и истинно? то не! Пишитѣ: чи ми са радвате на работити ми като ма и съвѣтватѣ да са варда да неби направимъ някаква погрѣшка. защото времената ни носатъ сега погрѣшки?[1]) какъ си ми разбралъ работити, чи ми са радвашъ тъй сляно? и какъ разбирашъ времето! въ влашко, и сърбия, или Българско? за дето времето ни носило сега погрѣшки? ако е за въ Българско! то времето е въ насъ, и нiи сме въ времѣто: то насъ обржща, и нiй него обржщаме; а колкото за извънъ Българско. днесъ ни давами ухото си на никакви техни[2]) обѣщанiя, нжкъ да ни уплашжтъ нiймъ вадимъ очити.[3]) Щомъ дадемъ ухо. ще имъ направимъ едно митани,[4]) ще имъ заплачимъ iоще веднжшъ и ще свършимъ за сякоги и ако подпишжтъ, ще подпишимъ и нiя? нъ чякъ тогава, когато са видимъ чи можимъ да остоимъ срещу злото имъ, което, ако би ни направили. А една година щяло по кжсно да бжди! ни са знай, па нѣка и да бжди, да ни отивами iоще кой знай колко назадъ. Войводо и Брате Панаiоте! Ни сме ли са лъгали, и колко пжти?[5]) отъ тiя хора, на които са надяватъ iоще някой и другъ, отъ нашите Българи? ни сме ли били чякъ до сега тяхна машина да си правать работи, каквото и iоще някой и други има да имъ микеруватъ?[6]) за жялость? изгониха ни. тiй пакъ носяха между насъ сякакви интриги, и пакъ са ни сазимаме? затова ни и думатъ хората отъ одвънъ, чи ни сме биле достоини iоще за такава намъ Свобода. Съ тaж тяхна и голяма дума на насъ, нiе урокъ, чи тряба по напредъ да си наредимъ работити изъ вжтри, чи подиръ да имъса молимъ за поголямото; и така е.

---

[1]) Панайотъ е съвѣтвалъ да не се бърза съ възстание, защото външнитѣ политически обстоятелства били неблагоприятни (Но въ сжщность е трѣбало да се разбира, че Сърбия не е наклонна да подкрѣпи българското дѣло).

[2]) На Сърбитѣ.

[3]) Закана пакъ къмъ сърбитѣ.

[4]) Поклонъ.

[5]) Намекъ за горчивитѣ опити отъ бомбардирането на Бѣлградъ въ 1862, на чело съ Раковски, дѣто сърбитѣ, слѣдъ като постигнаха своитѣ цѣли, прогониха българскитѣ патриоти. Сжщото се повтори и съ Легията отъ есеньта 1867. Слѣдъ разтурянето на послѣдната, пролѣтьта 1868, самъ Левски е билъ арестуванъ въ Зайчаръ, защото е училъ тамошнитѣ българи да пазятъ името си. Това писмо е много характерно, като очъртава сърбофилското гледище на Панайота и независимото българско гледище на Левски.

[6]) Отъ мекере, ратай, наемникъ, креатура.

Сега какво да ти пишя, като въ писмото си пишишми твой някой планове, и ни можялъ си да ги докарашъ по твой знаяніе, ходилси въ сърбія и дохождалси, и пакъ искашъ да отидишъ, и да са върнишъ въ романіа па да глѣдашъ отъ тамъ да приминишъ самси въ Стара-Планина? Защо ще отидишъ въ Сърбія и защо искашъ да додишъ сами въ Стара-Планина? отъ тія ти планове твой, ходпни и дохождани, разбираса че ни не вярвашъ затова ни ги и не разясняващъ. Слѣдователно крийшса отъ насъ, тогава и ній отъ тебе? а ако са ни крійшъ отъ насъ, тогава съ просто сърце да заповядашъ при насъ, и ще видишъ де и какъ ще са испълнатъ твойте и нашитѣ планове. Ако искашъ да вървишъ по нашето въ Българско мненіе и сърце, ти слесъ въ Т. Могарели при Данаилъ Хр. Поповъ. Тамъ ще намеришъ работити ни въ Българско, какъ вървятъ за сега, и де сочятъ. Тамъ ще ти прочитѫтъ всичкити писма, чи ако ти са ареса върви съ насъ, ако ли не, то раскажети вія пѫкъ какъ подобре мислити, че да разглѣдами и ній вашитѣ мисли, та ако одобримъ, нѣка вървимъ наедно. Инакъ ти сами да избирашъ планове, та да ни преставишъ на Народното ни вишегласіе тукъ въ Българско, дѣто вѣче отъ денъ на денъ зима коренъ Превременното ни Правителство, че вія не искатѣ да чуйтѣ на неговіятъ гласъ, тогава то[1]) ще стои противъ васъ? Срещу което тряба умно да размислити, дето между таквисъ противности какво е ставало, и до де ніе докарало, та ти като чис(т)ъ Българинъ и уменъ Войвода, гледай, ти ли тряба да вървишъ по Народното вишегласіе както е избрало, или милиони хора слѣдъ една глава.

Дай Боже съгласіе, и Любовъ, първо между Народнитѣ ни главатари; пакъ име Българско нѣка е Войвода. Докрай нѣка бѫдѫ твой Братъ и Байрактаръ, ако си и ти съ насъ до смъртъ.

Отъ писмата ни при Г-нъ Данаила, ще разберешъ каква искаме да бѫде нашѫта Свобода. Та и вія съ второто си писмо дано потвърдити, и да чуемъ изъ вашитѣ уста чи речешъ: **Чиста Свобода Българину, и Секиму Своето.** Ако тѫй държите съ насъ, да живѣйтѣ и вия.

[1]) Превръменното правителство.

Проклѣтъ да си въ Българското Име, ако ти само извлечешъ сѫщо изъ писмата ни, и кажишъ другиму, до като ни ти са е позволило отъ Превременното ни Правителство изъ Българско. Нищо, ако ти не щешъ да вървишъ съ нази, пѫкъ замълчишъ въ сичко щото си чулъ и видялъ отъ нази. Ако ти намеришъ за добро чи трябало да знай еди койси? то по напредъ тряба да явити, чи както намери вишегласіето за добро така ще бѫди.

Дано до смърть да бѫдимъ Братія и въ единъ гласъ.

В. Лъвскій.

№ 8.[1])

Писменно съ циври отъ 3
а
Лозинка
Т(урно) Мог(урели)
Т. и А. С.
одзивъ
Богъ напредъ.
трите Букви значятъ: ти и ас сме сѫщите.

№ 9.

Вище чрѣзъ Вашитѣ тайни юнаци за Пари! отъ недобри хора, т. е. отъ чіорбаджіи езедници и ненародни, които не искатъ да зематъ участіе въ народното дѣло, а предаватъ — тряба и да сѫ убиватъ съ врѣме.

Юнаците отъ дето зематъ Пари, тряба да са изважда десетокатъ отъ Парите да имъ са разделя, а другите да оставатъ въ касата.[2])

Ас. Дер. Кѫрджялѫ.

---

[1]) Записчица отъ самия Левски, ключъ за цифрена азбука, като се почне отъ 3—а, 4—б, 5—в и пр.

[2]) Тая записчица, запазена въ Сливенския архивъ и относяща се, навѣрно, до Сливенъ и околноститѣ, трѣба да се пада въ лѣтото 1871 г. и стои въ свързка съ печатното окрѫжно отъ мартъ 1871 г. Тя е и най-капиталния документъ за терористическитѣ похвати на Левски, писана съ собствената му рѫка и съвсѣмъ безъ сѣкакви забикалки.

№ 10.

Азисъ Рашидооглу![1])

Писмото Вы получихъ въ което ми бележите чи стѣ получили писмата ми отъ 20 іунія имате и другы отъ 7 іулія 2. Едно за тебе другото за Д. Ценова, като щомъ стегы получили мисла Д. Цѣновуту и първы-тѣ за Райча и Кършовскы да сти ги испратили. Отъ тія хора казвате и вія какво отъ кожята имъ царвули не ставатъ; наистинна както са утивали до сега ако тъй отиватъ до край то намѣсто да ни помагатъ тій ще ни позбъркаватъ безъ да са осѣщатъ. Това самъ имъ писвалъ и копіета имъ държя за бялъ дѣнь...! Голѣми прѣчкы и убыйства са на работитѣ ни минали, и за напрѣдъ такыва хора, пакъ казватъ и азъ съмъ Българенъ!... Срѣщу такивато както даватъ мненіе нашы-тѣ Ловчалій да ся излъжятъ вѣднашь и да имъ неподаваме вѣче рака? Збращемъ са и доказа ща ви, щото да го има сѣкы за най първа белешка която ще му чисти пътъ-тъ за дѣто саіе той наканель пакъ и по мненіе-то на Л(овчалий) никакъ не върви!... дано намѣряхмѣ случяй да приказваме лично, та сѣкы да земеше белешка щото да ни пропада въ работа-та си никогa съ какъвъ-то и да са туря па макаръ и да не постоянствовалъ. Писма-та ми са такива кога пишя да гы неспирате! днѣсъ ви са виждатъ за безполѣзни тый мой лъжя? а за утрѣ ще ни бъдатъ фактъ срѣщу такивато непостоянни, или неразбранны отъ кой-то утрѣ може да порасте противо-положна партія намъ! като отъ днѣсъ забележятъ че ный смѣ гы лъгали и не смѣ гы щели въ работитѣ си. Тій ще намиратъ хіляди причини тогава за дѣто днѣсъ имъ бъркало работата. Слѣдователно срѣщу таква отрова, днѣсъ го върши, па утри да мълчи. Вій Г-нъ Азиссе! добре имъ пише-те: ако иматъ нѣщо важно нѣка ми пишять, а да дода ни можя, не чи нищя.

Поздравѣте гы іоще отъ менъ какво че міе жялъ за дѣто іоще не ни подаватъ ръка въ работа-та ни? дали защо-то си работимъ чисто-Българскы, и не искаме вѣче да са водимъ по-нѣкого извънъ Българско? като така саіе и одобрило отъ више-гласіето, и пакъ по вишегласіе, което ни са ареся отъ

---

[1]) Д. Хр. Поповъ.

одвънъ, пріймаме го, а на думи ни са основаваме ни за единъ дѣнъ да чякаме. Азиссе! поздравети и Кара-вѣлова, какво ако съмъ живъ скоро ще го викнемъ да са провикне съ Свобода за насъ по нашто мненіе въ Българско. Съдрьжяніе-то на пысма-та ни ваши и наши дѣ са пары-тѣ много мъчно са сега добыватъ! а особенно ный да гы търсимъ; дали іе лѣсно прѣди 10—15 години; и пакъ ще гы търсимъ че какво-то Богъ даде. Прѣдложелсамъ на нѣкой другы отъ чорбаджійтѣ отъ най-добры-тѣ, нъ много мъчно щътъ пожертвоватъ и то колко? а чи трѣба да дода тъй е безъ друго и щомъ са улесна ще дода като по-напрѣдь ще ви пышя за дохожданіето ми какъ ще бъде.

Дервишіооглу Асланъ Ефенди.

871. юлія 27. Филибе.

№ 11.

Г-да Братія Муратооглуларь![1])

Въ първы-ты Ви и сегашны писма нали опира сѐ въ парж-тж! отзавчера нарѣждахмы и ній на едно мѣсто та дано прокопщами; нъ за злж случкж! отъ гдѣ мя огади прави-т(елството) та не улучихми.[2]) Сега пакъ кроимъ на други две три мѣста, че дѣто получимь. Отъ тамъ каквото свършимь, ще додимъ пжкъ кждѣ Васъ като по-напрѣдъ ще ви явимъ да имате преуготовено мѣсто за 3—4 юнака: тогава, ще пишите и Сава[3]) да доди. до 10—15 дни колкото за единъ хлѣбъ дано намѣряше въ Плѣвенъ. тукъ има единъ планъ, който ся отнася само до насъ.

На 24 юлія съобщихъ писмата Плоешкы изъ Букурещъ Д. Ценовоту и Азисово-то отъ 6-ий юлия, на Пазаржичани Софіянцы и отъ тамъ нататакъ въ друго мое писмо съ тѣхъ

---

[1]) Това писмо притежаваме въ копие съ почерка на Ив. Драсовъ. Отправено е било до Ловечъ. Отъ тукъ, въ прѣписъ, то е прѣпратено въ Т. Магурели Д. Хр. Попову, отъ когото е и прибрано.

[2]) Намекъ за нѣкой отъ многото опити на Левски съ терористически срѣдства да измъкне пари отъ чорбаджии.

[3]) Младеновъ, родомъ отъ Червенъ Брѣгъ, пощалионъ.

заедно, и имъ казвамъ да ся съберѫтъ всичкы-ты и които отъ тѣхъ иматъ довѣріе въ чорбаджійты като въ файзчій, чяфути, турцы, Българы и пр. да вдигнѫтъ кой колкото може и ній отъ тукъ ще глѣдами по чисто народно съ писмата[1]) и печятъ-тъ, да съберемъ поскоро еднѫ суммѫ да отидемъ на узунджово дано ся снабдехми отъ какво годѣ орѫжіе. Прѣди панахыратъ нѣкой денъ по-напрѣдъ ако (се) сдобияхми съ пары-ты, то може да ся отиде и въ Цариградъ за да искарами и Американска. Приписвамъ имъ и още да гледатъ какъ-то и да е, защото предвиждамъ ненадѣйна Революція, спорѣдъ както ще видите въ весникъ Тур. („Турція") въ притуркѫ-тѫ отъ 20 юлія. Еничерско-то въстаніе почнало, сѫщо дане бы ся съединили одескый-тъ и плоескый-тъ комитети и да преминатъ като ни глѣдатъ донейдѣ че все ся готвимъ и пакъ нѣма нищо.

Отъ двѣте което и да ся случи нито противъ него, нито смѣемъ да сѣдимъ съ сгѫрнѫти рѫцѣ, та да го имате и Ви прѣдъ очи и направете така както пишя на Пазарджичани и Софіянци, пишете и Ви сѫщо-то отъ Васъ нататакъ: както въ Лесковецъ, тій нататакъ и прочее. Прѣди което ако направятъ да ни извѣстятъ. та комуто ще повѣрать пары-ты да гы донесе на Узунджово, да му дадемъ отъ тукъ единъ знакъ, по който ще го познаемъ тамъ, че е нашъ човѣкъ и отъ колко часъ-тъ до колко и на кое мѣсто да ся яви, и до като невиди стокѫ-тѫ да не дава пары-ты.

Сѫобщете отъ тамъ и на Азиса[2]) какво сьмь писалъ изъ Българско, та дапише по скоро и той на Ломъ и отъ тамъ въ Пиротъ. На такыва пары лесно можемъ да посрѣшнемъ лихвѫ-тѫ по много начина: (Защото нѣма отъ друго мѣсто отъ гдѣ) пѫкъ като ся земе стокѫ-тѫ вѣче ще остане на моя грижа да ѭ разнесѫ и пакъ ще ѝ сѫберѫ пары-ты, че ако имами врѣме още да гы държиме, то ще купувами до като гы държатъ вѣче у насъ.

Вашъ Дервишолу Асланъ.

871 юлій 27-ый Филибе.

---

[1]) Печатно поканително писмо за помощи.

[2]) Д. Хр. Поповъ.

№ 12.

Прибавка.[1])

Г-не! Приближете съдрьжяніето и на двѣте писма точно и да ги испроводити въ Ломъ до Г-на Хр.[2]) вашіятъ съгражданинъ, който пѫкъ отъ тамъ ще ги препиши и ще ги испроводи за Пиродъ и другаде; приказвалисми, пишете му и пакъ; щото като са разглѣдатъ тамъ и другаде, дето е испратилъ, добре! да ни забелѣжятъ чрѣзъ васъ въ кратко какво имъ аресва, какво не. нѣка ни пишѫтъ чрѣзъ васъ защото е по сигоръ и по за скоро. дайте си и единъ знакъ за зимани и давани. Имената имъ, и мѣстото имъ отъ де работатъ тій! няма да обаждатѣ на вашитѣ въ влашко членове, защото мисля да нянатѣ іоще съставенъ Оставъ, който да награжда прістѫпникѫтъ, въ сѫщіятъ часъ съ смьрть отсвѣнъ то! отъ тука іоще вишегласіето ни дава дума да ви са кажи таково нящо! защото глѣдатъ ката день отъ тамъ работи, днесъ наредъ, утри безъ редъ, други день никаквата, и сичкіятъ святъ имъ научи какво сѫ работили и де са іоще мислили.

Сѫщіятъ Дервишооглу.
за Рушидооглу Азиса.

№ 13.

Свободолюбіи Побратиме![3])

Почитаемото ни Ваше Писмо отъ 30-ый приехме; найнапредъ казватѣ че общото положеніе въ Европа принуждавало Ви да ни питатѣ за Вашето мнение даліе умѣстно. — и понадоло излагатѣ въ кратцѣ това Ваше мнеціе.

Нашіятъ по настоящій отговоръ е слѣдующій: дето казватѣ чіе времѣ вече да потьрсимъ и ній своето право, защото господарите ни нищятъ нивга да ни го дадѫтъ сами, отсвѣнъ ако сами си го не вземемъ — то е тѫй, и това наше убежденіе накарало ніе да са заловимъ въ работа.

---

[1]) До Д. Хр. Поповъ, къмъ края на юлий 1871.
[2]) Савчовъ?
[3]) Панайотъ Хитовъ.

По надоло казватѣ чи ако са ній забавимъ, боитесѧ чи ще подпаднимъ подъ други по якь господарь,[1]) и тогава щяло да бѫде всичко кѫсно. — На това Ви отговаряме чи не тряба бързаніе, защото отъ 8 мѣсеца времѣ е, отъ какъ сме сѫ заловили да си работимъ по чисто-Български[2]) въ Българско, и да ся не облягами на вънкѫшни думи, отъ Българи които живеятъ изъ вънъ Българско, което всичко тяхно до сега било се лъжѫ... па іоще и опитъ ни показва чи бързата работа излиза ялова; а страхѫтъ, чи може да ни завлече поякъ господарь, е май неумѣстенъ, защото е страхъ отъ много годинн у насъ та нѣкаго по търпимъ іоще малко времѣ; ній сто пѫти по много бързами отъ Васъ, защото пѫтьтъ ніе изъ Българско, изподъ Баюнетите неприятелски. въ 3-то Предложеніе казвате, че ниможимса приготви нивга както искамп, и чи нашите богати ни би взели учястіе до де не видатъ нѣща важни; — Съгласни сме съ Васъ чи нивга ни можимъ са приготви както другите сили; нъ по много сме приготвени отъ Другите въ Духатъ, и естественната сила на Народатни, който е готовъ вѣче, и чяка на първіятъ знакъ и Т. Ц. К. щомъ като му са даде; нъ и твърде сме убедени чи тряба поне толкова да са приготвимъ, колкото е нужно да са предвиди една добра сетнинѫ въ предпріетіето ни, защото въ нищо не приготвени, ще има сетнина нищо, и никаква! Въ 4-тото предложеніе казвате, че най-главното е да са приготви народатъ изъ вътри; а Васъ питаме: народъ да са приготви за бой, сами може ли да са приготви? или трѣбва главатарите му повѣче, и по сигорно да го приготвѫтъ? като тряба и секи денъ да са намиратъ между него, да държятъ редъ, и тишинѫ, іоще, ако би са случило и нѣкакво издайство въ непріятелски рѫцѣ!... да го зематъ назадъ? Не Брате! Приказвалисме върху това и вниманіе ни сте давали, чи тряба всичкити войводи да си бѫдѫтъ въ Българско, защото извънъ носатъ вреда а не полза! приказващимъ и пакъ предъ народното главно събраніе; защото нашѫтѫ работѫ да са е свършила по отколѣ, стоеше въ рѫцете на войводите понапредъ! Исповядащимса. Въ 5-тото си Предложеніе, че имате уговоръ съ нѣкой

---

[1]) Русия.

[2]) Тукъ се говори за втория периодъ отъ дѣятелностьта на Л. — именно, отъ началото на 1871, когато, слѣдъ общото събрание въ Влашко, Централния комитетъ е сформиранъ, уставътъ е установенъ, установено е сѫщо и счетоводството, като сѫ отпечатани квитанции, нареденъ специаленъ печатъ и пр.

провинцій отъ друга народность[1]) и споредъ копіята на тоя уговоръ чякате нашето решеніе; нъ понеже тія копія ніе достигнала іоще до нашите ржце, ни можемъ Ви да нищо отговоръ за сега.

Белѣжка: отъ сега ако ще бждитѣ съ насъ наедно въ работа, т. е. по заповѣтьтж на Т. Ц. К. няма вѣче да правитѣ никакви уговори съсъ отъ каквато и да е народность, до кжтто ни земитѣ припоржчителство отъ Ц. ни К. въ Б. който предварително ще ви ограничи въ думите; извънъ това на никакви уговори сж ни подписвами, отъ което и най-лесно е да ни нанисе най голямото побърковаціе; и такъвъ, който не постжпва така, ніе нашъ. Въ 6-тото като ни молите за отговоръ, навождате, чи ако ни видите чи няма надежда отъ Народатни, ще бждите пренудени да земите учястіе съ които сте имали уговоръ, да са біете за чужда Свобода! за жялость Ви казваме чи това Ваше предложеніе ни малко смущава. Віи добрѣ познавате нуждите на нашіятъ Народъ, знайте че и малцина са които щего подведжтъ, да са Бори за Свободата си, а Вія за чуждатж! пакъ ще кажж: чисто народніятъ чилякъ, Бори са до което вѣче времѣ, да избави своіжтси Народъ понапредъ па тогава нѣка глѣда и на други! ако той не случи то тряба да умре въ народната си работа! тукъ е праведното разсжжденіе.

Срѣщнахмиса съ А. К.[2]) и отъ сега за напредъ, е наработа. За чіовѣкъ, дето искати да Ви пратимъ за споразуменіе, отъ това да са върнете назадъ, та гледайте чясъ напредъ да си додите въ Българско, чи си имами много работа!... въ нашите ржце стои да наредимъ, и приготвимъ всичко. първото е парити, илати и ще ги намеримъ де са; и подиръ малко вѣчь да развіемъ Байрякатъ. По надоло въ Писмото си казвате: тежко е на единъ Народъ да отчяква отъ едно, или отъ нѣколко лица своето Благополучіе! като ни знамъ въ каква смисалъ е писано това, потвърдяваме и нія, чи всички задружно тряба да вършимъ всяко нѣщо, което е за Народно освобожденіе. Дѣлата, които сж вършили до сега, и които има да са извършяватъ, било е и ще бждятъ по вишегласіето на всичкити члено(ве), които съставляватъ: Т. Ц. К. а не по мненіето на тогова или оногова.

[1]) Босна и Херцеговина.
[2]) Ангелъ Кънчевъ.

Ако желаете, елатеси, защото напразни писма нямаме такова времѣ та да отговаряме. Пѫкъ на горнити Свободолюбивій Господа,[1]) съ който стѣ имали уговоръ, поздравляваме ги и нія, даваме имъ и чиста речь, какво щомъ бѫдимъ приготвени, и вчасѫтъ ще ги намѣримъ, и да направимъ Братска свързкѫ въ двѣ думи, ако са тій искренни! Наближава времето, и ще викнемъ въ единъ гласъ.

В. Львскій.

1871. Септ. 29. Бълг.

№ 14.

Господине![2])

Отговоръ отъ Фил(ипа) имате ли? Д. Цен(овичъ) ходилъ ли е на Чер(на) Г(ора)? К. Веловъ (Каравеловъ) издавали С(вобода)? Билеты-ты[3]) напечатаха ли сѫ? Сава[4]) завърнѫ ли сѫ, и гдѣ ся намѣрва сега? „Дума“ престанѫ ли? [издумали сѫ]. Имали още нѣкой родолюбъ за да му ся поднесе писмо?[5]) Пріехте ли сы напълно спорѣдъ белѣжката ми пары-ты? Испращайте ни рѣдовно Пер. списаніе. Браилското събраніе разиде ли сѫ? Съ копіе мой вѣчъ пишете. Писмо-то на Топкова ако поднесете чрѣзъ Фил(ипа) явете съ особнѫ белѣжкѫ на Филипа.[6]) Ако бы го попиталъ: зачто само В. Л(евскій) да ся подписва, а не всичкы-ты членове на Ком(итета), да му отговори, че законъ-тъ ни не допрощава, и че ще разбере, кога-то отговори, и кога-то самъ види законъ-тъ, а гдѣто не сме го подпечятали съ общій печять причината è да не бы пропаднѫлъ пакъ да ся направи други нему подобенъ, че подырь да ни пречятъ въ дѣло-то. Ще имъ явите, че отговоръ пакъ прѣзъ Васъ ся може получи, а прѣзъ другыго прѣзъ никого и пр.

Вашъ.

1871. Окт. 27.

---

[1]) Водители отъ Босна и Херцеговина, дошли нарочно въ Бѣлградъ.
[2]) Д. Хр. Поповъ.
[3]) Квитанции.
[4]) Младеновъ, поща.
[5]) Поканително писмо за парични помощи.
[6]) Филипъ Тотю.

№ 15.

Българско 871. Ноем. 25-ій.

Г. Д. Хр. Поповъ!

Ц. К. Ви избыра заедно съ А. К.[1]) да отидите при Л. К.[2]) въ Бук(урещъ). Ако имате врѣме пригответе ся, че когато Ви ся телеграфира отъ Гюргево да трьгнете, та заедно да отидете съ А. К. това ще бѫде отъ днесъ послѣ 5 дни.

На А. К. ся дадохѫ потрѣбны-ты забѣлежкы какво да говорите. И всичко каквото говорите ще искате отъ него писменно, за да поднесете тукъ.

Печатъ: „Привр ѣменно правителство“.

П. П. Испращатъ Ви ся настоящы-ты 6 писма, които въ сѫщый чясъ като прѣглѣдате ще ги испратите всѣко на мѣсто-то му, особно Каравеловы-ты ще занесете Ви сами като отидите. Отъ В. Л-кый писмо-то ще го дадете особно на К. Велова (Каравелова) а общото съ печять-тъ ще го дадете на А. К. зачто-то то му е прѣпорѫкѫ-тѫ и безъ него не може говори ничто. Въ противенъ случай ако ни можете да отидете самь, то сигорно трѣба да испратите К. Веловы-ты писма въ сьщый чясъ [общото писмо съ което ся испраща и препорѫчва А. К. ще го испратите въ особенъ пликъ чрѣзъ Кар. Велова за А. К.] нъ по добрѣ ще сторите ако Ви самъ отидите, зачто-то мислимъ, че по добра работа ще ся свърше, като сте и Ви.[3])

№ 16.

Плевенъ 1871 Декемврій 28.

Братовче![4]) както виждашъ въ писмата ни за П. Хитіова, и Ф. Тотѭ, пишимъ пакъ отъ моѭ стърнѫ, а особито на

---

[1]) Ангелъ Кѫнчевъ.
[2]) Любенъ Каравеловъ.
[3]) Това писмо е продиктувано отъ Левски а писано вѣроятно отъ Ив. Драсовъ. Подъ него, съ рѫката на Левски, стои забѣлѣзано: „За Д. Хр. Поповъ въ Т. М., неиспратено по причина на карантината“.
[4]) Данаилъ Хр. Поповъ въ Турно Могурели.

Панаіота да си доди!!! дето пиши, чи, ако додьлъ щялъ, да нанисе вреда? това е негово пикалкавяніе! нія му казахми: чи отъ вьнъ като стои носи вреда, а като е вътри знаемъ какво ще нанисе.

Пишете на Каравѣлова, мола гу послѣдній пѫтъ Братски, да ни ма вика вѣче чрѣзъ вѣстникатси, защото ще повѣрувамъ на някой си на думити като ми казватъ: Брате Львскій! безъ да са усетишъ Каравеловъ ще та придаде! ето какво: въ 20-ій брой въ „свобода“ дето бѣше писалъ за мене и ма викаше да са срешнимъ въ Букурещъ! произведе тайна буна пакъ между Турците, и распратиха по градовете, и селата турци мюфетиши, и Българи шпиони, съ приоблечени Български дрѣхи, диратъ, запитватъ, запиратъ, по конаците, по хановете, и даватъ заповѣсти по сичкити ханове така: щомъ доди чіовѣкъ среденъ бой, или билъ височякъ, руси мустачки, съ дрѣхи, било широки, тесни, или офицерски, може и съ просешки! тось чясъ да додите да сторити хаберъ на конакатъ!!!...

Тоѭ денъ когато прочитахъ іоще вѣсникатъ, и привтасаха отъ нѣколко мѣста извѣстія, съ нарочно хора, за да зимамъ мѣрки! въ сѫщото време на пратеницити ми, казахъ, кой е причината на това зло! за което прибавихъ, чи редакторатъ ніе мислилъ чи ще произведе съ това зло. затова напомнете му ако има нящо тайно да ми пиши призъ Васъ, пѫкъ Вій му дайте клѣтва какво няма да му распечятвате писмото.

Ль-ій.

Искахъ на всичкити да имъ пишѫ по особно; но приносящіятъ нѣмаше времѣ да чяка.

Сѫщій.

№ 17.

871 Дек. 31. Плевенъ.

Братовче![1])

Приносящіятъ Ви го припорѫчвамъ, и добро момче е, само иди и ни са забелязва, какво за напредъ да бѫде нашъ, чякъ до смъртъ. Той желае да постѫпи въ военното училище

---

[1]) (Бѣл.) Данаилъ Хр. Поповъ.

въ Одеса, и за напредъ да бѫде готовъ свършенъ войникъ. — Той си има нужните, споредъ както ни писахте, чи трябало. вище по думите му, и управете го за Одеса.

Получихъ писмото Ви до Г-да М-рж[1]) въ Плевенъ, и немахъ време да Ви отговора за неразбранните Ви, които стѣ така купили, така ги и пишите? забелѣжка: вчера каквото сме говорили, и писали, трaба и днесъ да го имаме предъ очи, да ни ни са смеятъ хората въ работите утри!! асъ ще докажѫ, чи до днесъ каквото сѫмъ работилъ нямамъ погрѣшки въ нищо. — Писмата ми са у васъ, и писмата Ви са у насъ!... и пакъ ще Ви пишѫ, нъ за сега Бързамъ.

Саву[2]) до някой денъ иди съ двама іоще другари, глѣдайте Брате, тамъ лежи всичко. — и ній ще гледаме отъ тукъ. съ хората сме твърде добре отъ сякаде.

В. Лъвскій.

№ 18.

Баій Д. Трайковичъ![3])

Въ Софія.

Приносащіятъ е чіовѣкъ нашъ, които са испраща направо до Васъ да му дадете всичките си белѣжки (отговоръ), на долните питанія.

Баіо! Всичките станали работи въ Вашіятъ градъ отъ Правителството Турско, връху нашите хора! причината си билъ ти! така казватъ мнозина и нарочно хора сме испращале преди тая случка, за да Ви видатъ какъ стоите въ Нашите работи, които потвърдяватъ, че Вія сте казале предъ Пашата, какво въ Софія съществувало К-тъ[4]) а именно показалси даскалете ни! За таквосъ предателство, ако и да ми са казале наши чисти хора, но пакъ ни сѫмъ имъ повярвалъ за да не би биле излъгани. Ето: днесъ секи Българинса вика

---

[1]) Неизвѣстно кой.

[2]) Сава Младеновъ, пощалионъ.

[3]) Това писмо е приложено, въ факсимиле, къмъ биографията на В. Левский отъ З. Стояневъ. Отнася се къмъ 1871 г., а възможно е да се отнася и къмъ 1872, слѣдъ Арабаконашкото (Софийското) приключение: изразитѣ въ писмото сѫ твърдѣ общи и позволяватъ по-точно опрѣдѣляване.

[4]) Комитетъ.

на работа да искаже родолюбіето си, защото чясжтса определява за свободата, а до кой предѣлъ е дошла работата ни, не щж да Ви кажя, защото предъ много наши лица, оставате съмнителни. Вамъ за сега не остава нищо друго, а точно да дадете уписаніе на приносящіятъ за сичките станали работи въ градатви. — Какъ са е предала работата изъ най напредъ, кой кои е предалъ, кому какъвъ е билъ истиндакатъ, именно затворените, кои сж, отъ де са, подъ какъвъ затворса, и сждбата имъ за какво сочи? . . . дѣйствіята на тая работа точно да опишите, отъ първіятъ день, до сега, кога каксае осжждало въ конакатъ. Писменно за сичко ще дадете на Приносящіятъ на това писмо. Ваше тряба да му го дадете извънъ градж̑тъ, като излезе да си връви. Сичко това, по чиста съвѣсть тряба да направишъ, т. е. твойте, и на другите кривиците, защото на признателніятъ, до нейде са упрощава, ако той въ незнанието е извършилъ. Ако се докаже че ти излѣзешъ чистъ, тогава ще земашъ, и давашъ запонататакъ отъ онова място, отъ дето ти са е дало червената книжка (уставатъ).

Ассжмъ, който Ви са бѣхъ представилъ съ турски дрехи у Васъ и въ особата, съ печятано писмо кжмъ Васъ.

В. Л-скій.

П. П. Отъ противната твоя страна [Х. Ману] за когото казвашъ че билъ Черна душа, днесъ мнозина потвърдяватъ за него че билъ добръ чіовѣкъ, и народенъ, а отъ Васъ са боялъ за да ни го предадете! Кажи ми за пононататака сега

Сжщій.

№ 19.

Почитаемій Господине!

Въ Плѣвенъ.[1])

Нѣколко пжти испращахме хора въ градж̑тъ Ви да свикатъ и събержтъ тамъ хора отъ чиста Българска кръвъ и да съставатъ чястенъ Революционаренъ Български Комитетъ, който

[1]) Пріѣзъ 1871 г.

да работи за освобожденіето на поробеното ни и бедно Отѣчество, по наредбата на Цен. Комитетъ въ Българско. Това са понареди и по думити на члѣновѣте на ч. к. въ градѫтви сочи твърдѣ добъръ успѣхъ въ прѣдпріятіето. — А іоще за по-добро и по безгрижно да са работило, казватъ всичките членове за Васъ Г-нъ Костаке! чи ако да съочяствовахте и Вія въ това свято дѣло, то всичко щяло да върви по подобръ редъ; нямало и отъ кого вѣче да са боятъ чи ще ги узнай и предаде въ непріятелски рѫце. За това туку щомниса писа въ Ц. К. и отреди са В. Лъвскій да доди и да Ви съобщи за сичко като на истининъ и добъръ родолюбецъ. В. Лъвскій доде и повикалвіе веднъжъ, Вія сте казале ще дода надвѣчеръ и не дошле сти! Повикалъ Віе втори пѫтъ. Вія сте казали ще дода сабахлѣнъ рано, и не дошлести! Чіовѣкатни са бави 5 дена въ градѫтВи по многото зааради за Васъ. Вія но каквито извиненіята? се ни сте намѣрили времѣ да са срѣшните съ него! подъ когото Ц. К. разбира, че Вія или не щете да земете участіе въ Народното ни Дѣло, на търсите причини, или пѫкъ віе страхъ да подадете рѫкѫтѫ си на другите съочясници за да не би пропаднали, или чякате на готово Свобода! за всичко това да ни явите съ приносящіят Ви, та Ц. К. по длъжността си, іоще веднъжъ ще Ви кажи и свършіова за сякоги. Думата ніе тукъ, ако віе страхъ да подадете рѫкѫтѫ си на съочясниците Ви тамъ въ Чяс. Комитетъ! за което си има колаѫтъ.

А за да не губи Ц. К. защото е іоще сиромахъ отъ къмъ паричкити, платете си баръ пощенскити ни разноски дето са станѫли само за Васъ: По напредъ съ В. Лъвскій іоще единъ чіовѣкъ съ два конѧ 50 гр. и сега съ приносящіят Ви колкото похарчи съ конѫт си, ще го питате, и да муги дадете, защото сѫ народни парички, и даватса за пушки и барутъ, а не да са харчятъ слѣдъ хора, които не приносятъ нищо предъ Народниятъ ни Жертвенникъ! . . . Разясни-щемти съ двѣ и двѣ четири като получимъ отговоратти.

В. Лъвскій.

Печатъ:

„Привремѣнно Правителство“.

№ 20.

Братія![1])

Смѣтките за доходите, и расходите, повторомъ ще Ви са поднесатъ, защото, работниците още ни са дали точна смѣтка за де какво са дали до сега. — сега ги викаме и като земимъ смѣтките имъ ще Ви са поднисатъ. Сжщо и нужните знакове, безъ които нямa да са повѣрявате никому, билъ работникъ, или които другъ.

Въ чястніятъ Ви Комитетъ испращаме билети които ще давате секиму срѣщу даденете му пари кога какво дава, подъ №-ра каквото и до сега. Пжкъ отъ Ц. К. ще получвате другъ билетъ срѣщу сабраното количество, кои каквито внесете. Ч. К. тряба да си има печятъ, когото ще удря на сѣки даденъ белетъ. Белетите сж у преносящіятъ комуто са дадени да ги расподели споредъ мѣста, и отъ сяко мѣсто, т. е. Ч. К. да земе писменно за пріетото имъ количество билети. Съ тия белети ще земате и давате, до като дода самъ, или упълномоща другъ, да Ви са раскажи за по много работи. На сжщіятъ даватму са и уставите да Ви даде по нѣколко екземпларя съ които тряба умно да са располагате т. е. комуто ніе за даване да го има, то да му са прочите и пакъ да си остани въ комитетатъ. — Неизбежно е да го има секи деиствітеленъ членъ отъ когото са чяка по всичко работа. Испраща Ви са и по едно окржжно писмо отъ Ц. К. което тряба да са прочите предъ сичките членове. Сжщо и уставатъ да го прочите единъ отъ членовете предъ сичките, и да го расказже подробно.

Асанъ Дервишоолу Кърджалж.

№ 21.

отъ 1872. Іян. 12.

Писмо до нази така: Г-не Ас. Дирвишіооглу.

тоя натписъ ще бжде извжтри, и изъ вънка на сжщото писмо .... (скжсано) за печята, послѣ ще са притвори въ пликъ, а на пликатъ нпиши така Г-ну Маринъ Попъ Лукановъ

[1]) Отнася се къмъ края на 1871 или началото на 1872.

кааведжи въ Ловечъ. Извѫтре на плика ще пишете така: Г-не задржшъ притвореното, чи сѫщіятъ ч(овѣкъ) ще доде да си го търси, той е високъ дибелъ въ снага, черна и дльга (коса) . . . (сѫкжсано).

№ 22.

Бьлгарско 16 януарія 1872.

Братія членове на Ч. Р. Б. Комитетъ!

Въ Сливенъ.

Спорѣдъ прѣпорѫкки-ти на испратены-ты ни хора глѣдайте да работите по-скоро, защо-то ся усилва еничерскій-тъ Тур. ком. млада Турція! а по близо ѐ да захванжтъ чьрногорцы и сърбы съ турцы-ты бой... Чьрногорскы-ты юнацы въ писмо-то си ни питать: въ който да ся почне въ едно и сѫщо врѣмя. Нашій отговоръ бѣше тоя: Братія! още въ малко има да ся приготвимъ и ще Ви явимъ. Слѣдователно трѣба бързаніе, зачто-то въ много не сми приготвени, а хората като ни гледатъ, че мързеливо работимъ, нѣма да ни чякатъ. Прѣдвижда ни се, и че ще ни преварять черногорцы-ты заедно съ Сърбити, едно е само дѣто спира чьрногорцы-ты и неподаватъ още ржкж да захванжтъ наедно съ Срьбско-то прав(ителство): зачто-то тѣхнж-тж и нащж цѣль е една (Народноправленіе) кое-то и тѣ тайно сж си прѣдначьртали, нъ какъ-то и да е нѣма да ни чакатъ за дълго врѣмя да ся мждремъ въ работж-тж си, и ако ся захваняше отъ коіж-то и да е странж бой съ Турцы-ты, пъкъ ний въ ничто неприготвени . . . за кое-то Ц. комитетъ ѐ невиненъ, зачто-то какво-то ѐ виждалъ и чувалъ прѣдизвѣстявалъ ѐ на всичкы час(тни) комитети. Ако ли пъкъ ни преварятъ горны-ты, за които казахмы и ся захваняше бой съ Турцы-ти, и то що е за насъ чести-тж случкж и за неиспущаніе врѣмя ѐ. Въ такъвъ случак Ц. ком. ще употрѣби всичкы-ты си сили пó-скоро да даде рѣдъ на всичкы-ты час(тни) ком. за Революціж, зачто инакъ смы изгубены во вѣкы вѣковъ!!!...

Прѣди да ся съставятъ ч(астни) ком. по-всичко Българско нашый-тъ работникъ В. Л-скый (Левски) въ обикаляніе-то му на 3 — 4 год. въ Българско, даде ни точна смѣтка: гдѣ

какви хора има и какво е земалъ и давалъ съ тѣхъ. А подиръ съставяніе-то на Ц.(ентрални) ком. сѫ отрѣди пакъ сѫщый В. Л-кый съ прѣдначьртанія-та ни [съ законъ-тъ] по сѫщы-ты мѣста гдѣто познава, да състави ч. ком. за което пъкъ даде точна смѣткѫ гдѣ что го е срѣщнѫло и отъ прѣпорѫчаны-ты му лица гдѣ какъ е посрѣшнѫтъ и какъ то Ви è казано отъ него, като направите белѣжкы на законъ-тъ и го испратите придруженъ съ 2 лиры тур. какъ-то ся и испратиха отъ пô-вѣчето мѣста. Тогава Ц. ком. по вишегласіе-то на всичкы-ты частни ком. ще го напечати и распрати на всѣкѫдѣ за да ся води и управлява по него всѣкы работникъ на народно-то ни дѣло.

Ц. комитетъ налага данъкъ на всѣкы членъ веднѫжъ за винагы, всѣкы единъ спорѣдъ състояніе-то си ще даде десятъкъ-тъ си и то въ 2 таксита; за първый-тѣ трѣба вече да глѣдате, та чтомъ Ви пишемъ да бѫде готовъ, пъкъ за 2-рый, съ парыты заедно ще си испратите и единъ прѣдставитель за гдѣто ся повика да дава гласъ върху всичкы-ты ни народни работы, ще присѫствува и въ общенароднѫ-тѫ смѣткѫ, да види отъ горѣ какво ся è зело и гдѣ ся è дало и въобще въ Българско гдѣ кога è захванато и какво è изработено, коя-то смѣткѫ ще ся поднесе на всѣкы членъ прѣдъ очи. За сега колко-то събрани пари имате внесете ни гы, зачто-то имаме голѣма нужда, дайте и белѣжкы, подъ каквы знакове ще познавамы общинята Ви и вишегласно-то Ви рѣшеніе, на кое-то ще ся основава Ц. комитетъ.

Съвѣтва ми Ви братскы и по Българскѫ длъжность да гледате да свършите Вамъ явены-ты за сега длъжности, зачто-то и друго има да Ви забелѣжимъ отпослѣ да свършите и сми вѣчь готови . . . .

Вижте и въ Панаіотови-ты писма, че положеніе-то ни è такова какъ-то Ви и ный-белѣжимъ. Нъ и въ сѫщы-ты му писма има и доста грѣшкы, за то вардете гы, че скоро ще гы иска Ц. К. на разглѣдваніе прѣдъ главно-то събраніе, гдѣто щѫтъ бѫдь(тъ) и лицата които сѫ писали върху народны-ты ни работы. На тія писма ще му отговорите тъй: Г-не! за всичко що ни пишешъ, то е работа на Ц. Кот. и съ него трѣбва да ся разберешъ, отъ гдѣто зависимъ какъ-то ній, тъй и всичкы чяс. ком. водими по единъ законъ, който по вишегласіие-то на всичкы ни-è нареденъ и докъ-то ся

несъобразите съ законъ-тъ и поднесете писменно вашето участіе че сте членъ на Ц. К. и всичкы твой писма ще бѫдѫтъ напразно, зачто-то не смѣемъ да Ви отговарями.

Тамъ въ писмо-то му виждамъ да Ви кани да си изберете човѣкъ, та съ приносящый-тъ да отиди при хора-та гдѣто гы познава, та да ся разберете за всичко. Приносящый-тъ гдѣто ще води вашыи-тъ човѣкъ за споразуменіе-то è въ Ловичь при частный-тъ ни комитетъ и думы-ты Ви отъ тамъ ще бѫдѫтъ сѫщы-ты тыя които Ви горѣ белѣжимъ.

Отъ много частни ком. сѫ ни писали да имъ внасями В(ѣстникъ) „Свобода" та и ви ако желаете да пріимате дайте на хора-та ни за стойность-тѫ на Вѣстникъ-тъ 118 гр. за да испращамъ и Вамъ.

(Печатъ: Привръменно правителство въ България, I отд., отъ Б. Р. Ц. К.).

Б. Ц. Р. К.
въ Българско
Брой 1-ый

№ 23.

Българско 16 Януарія 1872.

Почитаемій Господа![1])

Въ Казанлѫкъ.

Лицето В. Л-ый, който отъ толкова год(ини) насамъ работи върху освобожденіе-то на бѣдно-то наше отечество, Ви е познато. Вы сте ся разговаряли съ него много пѫти за работы-ты на това прѣдпріятіе, за което испонапрѣдъ сте му давали и голѣмы надѣжды че ще бѫдете едни отъ по ягкы-ты работници на това дѣло още сте го и насърчяли да слѣдва намѣреніето си а отпослѣ [не знаемъ по какви причини] сте нѣкакъ отстранявали. Работа, която кара човѣка да мисли че Ви или не щете да знаете отнют[2]) за тѫзи работѫ или нѣмате довѣріе въ рѣчено-то лице.

Може да е было сѣкакъ тогава и имали сте право отъ еднѫ странѫ, къто не сте виждали прѣдъ очи никакво дѣло,

---

[1]) Рѫкописътъ и съчинението е навѣрно на А. Узуновъ, но внушено отъ Левски. Писмото е било отправено до Димитрото Панагоглу.

[2]) Съвсѣмъ.

което да може да Ви увѣри и убѣди, че тжзи работа е серіозна работа и ще слѣдва цѣлътж си на всѣкакъвъ начинъ.

Сега обаче чрѣзъ неуморимо-то . труденіе нарѣчено-то лице, как-то и чрѣзъ съдѣйствіе-то на още нѣкои лица изъ Българско, какъ то и отвънъ работа-та добрѣ напрѣдва и днесъ тука въ Българско, мѣжду толкова частны комитеты, кои-то ся съставихж почти по всичкы градове и села, сжществува и Цент. Бълг. Револ. Комитетъ, отъ кой-то къто ся управятъ сичкы другы частны комитеты работа-та слѣдва пжтъ-тъ си.

Сжщій-тъ Ц. Б. Р. Ком. чрѣзъ съдѣиствіе-то и на другы-ты частни ком(итети) къто ся труди непрѣстанно да събира работници отъ сѣкяквы съсловія изъ отечеството ни за народно-то дѣло, и като ся научява отъ сжщій-тъ В. Л-кый за Ваше родолюбіе, че сте едни отъ онѣзи, кои-то желажтъ добро-то на отечество-то си, при всичкы Ваши изпослѣ колебанія, не ся съмнѣва дали ще влѣзите въ число-то на работницы-ты на народно-то ни дѣло, и затова като опрѣдѣля и испраща свои хора съ писма, за разни мѣста изъ отечеството ни праща и при вазъ тези които ви принасятъ настоящето ни писмо, които сж снабдени съ прѣпоржкы-ты ни, какъ-то и съ съставеный-тъ отъ Ц. Б. Р. К. законъ, които ся поднася на сѣкыго, кой-то приеме да влѣзе въ кръгъ-тъ на работы-ты му, за да разбере цѣлъ-тж и наредбы-ты на въсприето-то дѣло и по тѣхъ да сж води.

Слѣдователно и Вы като единъ отъ добры-ты Българскы сынове, кои-то можятъ много да помогнжтъ на отечество-то си чрѣзъ способность-тж си, поканвате ся да ся съобразите съ народно-то желаніе като пріемни-те рѣченный-тъ законъ, ще го преглѣдате и ще дадете спорѣдъ мненіе-то си бѣлѣжкы писменны за удобреніе или неудобреніе. Зачто-то тъй като ся пріемнжтъ отъ сѣкадѣ бѣлѣжкы-ты върху рѣченный-тъ законъ, кои-то вѣчъ отъ повѣчето мѣста ся пріехя, ще ся напечя-та и ще ся испрати на всѣкадѣ.

Ц. Б. Р. К. желае да съобщы работж-тж на още нѣкои лица въ градътъ Ви какъ-то и въ околностъ-тж, нъ като нѣма добры свѣденія още за кой какъвъ е, и В. Л. като му прѣпоржчва Васъ за такива,*) кой-то познавате и можите

*) В. Л. по едно врѣме ся е срѣщалъ съ Васъ и Ви е като сте го питали съ кого въ Пловдивъ да ся разговори зарадъ Васъ

да вършите какъ-то Ви е Богъ научилъ, нъ пакъ спорѣдъ правилата на законъ-тъ.

Наконецъ чрѣзъ настоящы-ты ни хора, ще ни дадете мнѣніето си писменно, ако ли (може быти) да не искате чрѣзъ другыго освѣнъ чрѣзъ В. Л. да ся споразумѣете, то ще ни явите писменно чрѣзъ нашы-ты хора дѣ и когы можете да ся съберето съ него и да ся разговорите.

№ 24.

872 Иян(уарій) 17.

Братія!

Отъ Ц. К. казанити Ви песни отъ различни мѣста чи са пеятъ различно за Нашіятъ Народъ и държява, така е!... и друго спасеніе няма за насъ, отсвѣнъ по скоро да продадеме и ризити си, та да са здобіемъ до срѣдства, и да заиграемъ нашето си хоро! което ще върни и горнити пѣснопойци, и насъ ще извади из-под-деспотите, и смѣ вѣчъ най щастливите!... Това горнити песнопоици познаватъ твърдѣ добрѣ. и ній сами виждаме вѣкъ като сж потурнжхми нѣколко пжти въ опитъ. Слѣдователно, съ припоржкжтж на С. и В. момци на бой еднакви, единіятъ по дебеличякъ, и черникави мустачки средни, другіятъ руси мустачки. Съ тяхъ дайте и земете слободно, нъ за сичко съ белѣшки: кой день са пристигнали, кога са излѣзли, колко разноски са направили и за какво! платили не платили, белѣшките исками отъ Васъ съ пусулки; сжщо и колкото пари имъ давате, ще ги записвате въ особна пусулка, и да имъ я дадете; пжкъ тій ще записватъ вамъ

прѣпоржчилъ Ви Г. Рашка[1]) нъ въ кжсо врѣме като не е ималъ случая да Ви обади че не е говорилъ съ него за Васъ и Г. Р. въ съмнѣніе да не бжде измама, отказалъ познанство-то си съ В. Л. за туй може Ви да сте влѣзли въ съмнѣніе, нъ това ще се уравни чрѣзъ бждящы-ты ни споразумѣнія.[2])

[1]) Д-ръ Рашко.

[2]) Цѣлата бѣлѣжка е почти безсмислица, поради неясното изложение. Д-ръ Рашко е трѣбало да бжде посрѣдникъ.

колко имъ давате и щомъ принесѫтъ смѣтките си въ Ц. К. отъ де какво са зели, тогава ще распрата расписките отъ Ц. К. срещу даденити Ви.[1])

Асланъ Дервишіооглу Кѫрджялѫ.

Ц. Б. Р. К.
въ Българско
1-ий.

№ 25.

Българско 23. Януарія 1872.

Братія членове на Ч. Р. Б. Комитетъ.

Въ Плѣвенъ.

Работа-та ви за сега отъ Цен. Ком. е: да ни дадете смѣткы съ бѣлѣжкы-ты ви отъ хора-та ни които сѫ Ви испращани смисія да Ви покажѫтъ пѫть-тъ за избавленіе на поробено-то ни отечество. Белѣжкы кога и кои хора ви сѫ испращяны отъ Ц. К. на всяко дохожданіе съ каква мисіѭ сѫ быле и вій какъ сте ги пріели? Смѣтка: имено кой кога е дошълъ, колко дена е стоялъ, каквы разноскы е направилъ-и за какво кога е платилъ-и кога не? За всичко точно, кратко и ясно-писмено ще съобщи-тѣ на Ц. Ком. Вашя смѣтка: относително съ законъ-тъ как-то въ градъ-тъ Ви тѫй сѫщо и по околны-ты села работы-тѣ ли да ся съставатъ подобны дружества-и имено съ кой села; приносятъ ли смѣтка за работа-та си въ Ч. Ви Ком. колко членове сте въ Ч. Ком. подъ № нумѣра отъ 1-во, 2-ро и т. н. безъ имена; колко войводи има испитани, какви сѫ и дѣ сѫ намиратъ? Колко и какво орѫжіе има, тайни кѫщи, или ханове за укриваніе на подозрѣны наши хора, было пеши или съ коніе [защото ся случва] и іоще мѣста за сьбираніе на военый матеріялъ? Ако нѣкой поканенъ да земе участіе въ народнѫ-тѫ ни работа, ся откаже, имено ще го забѣлежите съ причины-ты, по които сѫ отказва. Колко черны души имате, които ви прѣчятъ въ работѫ-тѫ, съ описаніе на физиономията имъ и на каква сѫ работѫ. Ще

---

[1]) Съ сѫщото съдържание се срѣща и друго писмо съ прибавка:
Отъ сѫщите подписани на Търново, Лясковецъ, Сливенъ, Желѣзникъ, Пловдивъ, Пазарджикъ, Панагюрище, Копривчица, и Карлово съ приносящити Саву Младеновъ и Василъ Іонковъ.

ны явити колко юнацы имате готови съ оружія, които за сѣкы день да сж въ градъ-тъ ви, та щомъ станатъ нуждны на Ц. Ком. да ги повыка. Колко пары сти внесли въ Ц. Ком., колко коня и по заколко имено кому сж дадены пары-ты и коньe-ты и срѣщу дадѣны-ты получили сте расписки отъ Ц. Ком. и чрѣзъ кого и още отъ кой мѣсецъ и день? Колко расписки сж, по колко и отъ кое нумиро. За всичко писмено ще съобщы-тѣ на Ц. Ком. щомъ като ви ся пише за смѣтки. Ще бързате за сичко защото ся осилва и еничерскый тур. комитетъ, млада турціж, а по близо е да захванатъ Чьрногорцы и Сьрби съ Тур. бой!!! Чьрногорскы-ты войводи въ писма-та си до Ц. Ком. ни питатъ: готови ли сми и въ какво? Ако сми готови то да имъ назначимъ день-тъ въ кой-то да ся захване въ едно и сжщо врѣме. Нашій-тъ отговоръ бѣше тъй: още въ малко има да ся приготвимъ и ще Ви явимъ; слѣдователно трѣба бързаніе защо-то въ много ни смѣ приготвени, а хората, като ни глѣдатъ мързиливи въ работа-та, нѣма и да ни чякатъ. Прѣдвиждани ся че ще ни прѣварятъ на едно съ Сьрби-ты; едно е само дѣто спира Чьрногорцы-ты и не подаватъ още ржкж на Срьбско-то прав., защо-то тѣхна-та и нашж цѣль е една [народно-правленіе] кое-то и тѣ тайно сж си прѣдначьртали; нъ какъ-то и да е нѣма да ни чякатъ за дълго врѣме да ся мьдремъ въ работа-та си и ако ся захваняше отъ коя и да е странж бой-тъ, пькъ ній въ нищо неприготвени . . . за това Ц. Ком. е невиненъ; защо-то какво-то е виждалъ и чувалъ прѣдизвѣстявалъ е на всичкы-ты Ч. Ком. Нъ и пакъ ако ни прѣварятъ горны-ты за които казахмы и ся захваняше бой-тъ и то ще е за неиспущаніе врѣме, защо-то инакъ сми изгубени въ вѣкы вѣковъ. Въ такъвъ случяй Ц. Ком. ще употрѣби всичкы-ты си сили за да даде поскоро рѣдъ на всичкы-ты Ч. Ком. за Революція.

Прѣди да ся съставатъ Ч. Ком. въ Българско нашій-тъ работникъ В. Л-кый въ обыкаляніе-то си отъ 4-5 год. по Българско, даде точна смѣтка: гдѣ каквы хора има и какво е земалъ и давалъ съ тѣхъ. Подиръ съставяніе-то на Ц. Ком. отрѣди ся пакъ сжщый-тъ (В. Л-кый) съ законъ-тъ по сжщи-тѣ мѣста да състави Ч. Р. Б. Комитети за кое-то пакъ даде точна смѣтка: дѣ что го е срѣшнжло и отъ прѣпоржчены-ты му дѣ какъ е посрѣшнжтъ. Как-то вы е казано отъ него като дадете белѣжкы-ты си за законъ-тъ, ще го испратите придруженъ

съ 2 лири турскы, както ся и испратиха вѣче отъ по много-то мѣста. Тогава Ц. Ком., по вишегласіе-то на всичкы-ты чястни комитети, ще го напечята и распрати на всѣкаде да ся води и управлява всякой работникъ по него въ народната ни работѫ·

Ц. Ком. налага данъкъ на всѣкы членъ веднъжъ за всѣкогы. Всѣкы единъ спорѣдъ състояніе-то си ще даде десятокъ-тъ отъ имотъ-тъ и то 2 таксита: за първый-тъ трѣба да глѣдате та щомъ Ви ся пише да бѫде готовъ, пѫкъ за вторый-тъ съ пары-ты заедно ще си испратите и единъ прѣдставитель за дѣто ся повыка да дава гласъ върху сичкы-ты народны работы; ще присѫтствува и въ обще народнѫ-тѫ смѣткѫ като: отъ гдѣ колко ся е зело, а гдѣ ся е дало и въ обще въ Българско гдѣ кога е захванато и какво е изработено. Тая смѣтка ще сѫ поднесе на сѣкы членъ прѣдъ очы.

Сега за пары??? глѣдайте подъ какъвъ-то вѣче начинъ да бѫде поскоро??? А колкото имате за сега събраны внесте нигы, защо-то имаме голѣмѫ нуждѫ. Дайте и белѣжкы подъ каквы знакове ще познаваме вашя-та община и вишегласно-то Ви рѣшеніе, на кое-то ще ся основава Ц. Комитетъ. Съвѣтвами ви братскы и по Българскѫ длъжность да гдѣдате да свършите явените вамъ за сега длъжности, защото има и друго да ви забѣлежимъ да свършите и смѣ вѣчь готови.

Лицето чрѣзъ което ще се разбиратѣ съ Ц. К. е Асланъ Дервишіоглу Кѫрджѫлѫ, по напредъ, забелязаното Вамъ В. Ль-скій. На сѫщото лице името ще са променява, споредъ обстоятелствата, за които ще предизвѣсти Ц. К. щомъ види чіе нужно да са промени.

872 Іян. 29.
Брой 2.

№ 26.

Братія чл. на Ч. Р. К.

Въ Орханіето.

Писмата Ви отъ 6. и отъ 15 Іян. получихме, и съдържаніето имъ твърдѣ добрѣ разбрахме, и срѣщу даденити Ви за законатъ, пращаме Ви· и расписката, за която ще ни явите получилили стѣ, а законатъ ніе дошелъ іоще до насъ.

Пишите ни, чи сте като оногосъ, дето е заровилъ талантатъ и нататакъ, пакъ давате ни надежда.

Вище слѣдующето отъ насъ, и дано не бѫдите вѣчь като оногосъ, дето заровилъ талантатъ, нъ хора!!*) ето: ніе ли жялно вѣчъ да бѫдимъ таквисъ! кой не знае тѣглилата на бѣдното ни отѣчество, и кой Българинъ вѣче не вижда живиничната си рана отъ тиранинатъ, която са въкопава отъ день на день! сѣки знае, и сѣки Българинъ вижда, нъ каквое! едному и кокалити захванала да му прояда тасъ проклѣта живиница, и за него е, чясъ понапрѣдъ да умре съ пушката въ рѫкѫ, [готовъ за революция!] той не иска насърченіе на думи а други, като іоще не сяща болките на тази живиница която го е заяла съ цѣль, да дояде него, чи послѣ да захване Дѣцата му, и тъй нататакъ. Нъ щели глѣдаме ній съ страдающите на таквивато хладнокръвни, и мними родолюбци, които ни жялатъ ни на Децата си. Не! не! ни чясъ! и казано е вѣче свобода чиста или смърть.

Ній насърчяме всичкити чле(нове) и съочясници, въ народната ни свята работа, да бѫдѫтъ вѣрни, и постоянни въ сяко отношеніе към цѣлтѫ, като зематъ по напредъ предъ очи и рѣчѫтъ: по добрѣ смърть чесна, нежели смърть бесчесна и наистина, който постоянствова до край, неговото е неописана радость съ голѣмити му дарове отъ Българскіятъ народъ. И ето чясатъ е сега, което да спечели сѣки. Още като някой си: ама ако умрѫ! то нія му казваме чи нѣговото имѣ, на вѣкъ остава живо, а заслугата му, ще са предава на Деца, унуци, и пр. Слѣдователно да са спечели този святи Даръ, и отъ Бога вѣнецъ, тряба по напредъ да са жертвува сичко па и себѣ си! а и сѣки тряба да даде баръ най-малко Десетъкътъ отъ имуществото си! Това е данъкътъ дѣто Ви са писа — когато, колкото по скоро да глѣдате, да го приготвити, и то точно споредъ състоянието си; защото ако са усети отъ послѣ чи нѣкой утай, или отрече помощѫ си, ще доде врѣмѣто което е вѣчъ близо, и ще са обезчести отъ цѣліятъ Български Народъ. — Ако сега са утарваше отъ нашіятъ ношъ! който послѣ малко ще захване да испълнява длъжностите си срѣщу опачните[1]) [мними родолюбци, които

*) Това точно както сіе, така и ще и да стани, но за другите села се захваща отъ звездата за сяко.

[1]) Намекъ за террор и убийства, съ които се ознаменува 1872 г., като свърши съ Арабаконашкото нападение и Софийската катастрофа.

обещаватъ за когато чакъ видатъ] и предлагатъ сякакви извененiята като: че ушъ му било припяствовало незнамъ какво си, и неприлягало му да земе учястiе, пари не дава; да не би да узнало Тур. Прав. или пѫкъ готови пари нямалъ, и тѫй нататакъ. — Натакивото за извиненiята имъ, казахме и пакъ ще кажимъ: че чисто народнiятъ Българинъ, който е разбралъ, и вижда мѫките, и неволите, на милiятъ на Народъ, който е усетилъ вѣче въ сърце-ти си всѣкидневнити горѣщи и крьвава сълзи на нашите обезчестени майки, Братiя и сестри!!! отъ тиранинатъ! то за него няма страхъ, няма извиненiята никави, а смъртѫ му е самата утѣха и душеспасенiе. — Която смърть заслужава горѣрѣченната ни слава отъ Българскиятъ народъ, и вѣнецъ отъ Бога. Инакъ отъ това той не е Българинъ, не е христiенинъ, не е и чiовѣкъ! Слѣдователно, нему смърть, смърть и смърть.

Подиръ 30—40 дена ще испроводиме лицето ни Асланъ Дервишооглу[1]) съ iоще някой и други за въ Влашко, дето ще стане скупщина отъ чисто народни Българи, отъ разни мѣста, извънъ живущiи отъ Българско. Тамъ ще се дава мненiе, върху всичкити ни народни работи, споредъ обстоятелствата, и Общото положенiе въ Европа. Това тяхно вишегласно мненiе, ще са даде тукъ въ Ц. К. а ний пѫкъ ще распратимъ по сичкити ч(ястни) комитети, да свикаме представителите, и по вишегласiе ще правимъ всичко.

Хората ни, които ще са испрататъ отъ Ц. К. за въ Влашко, тiи са испращатъ съ миссiя да вършатъ и други работи и, за които отъ послѣ ще Ви съобщимъ. Слѣдователно, ще трябатъ по вечко пари, затова ще глѣдате колкото е възможно по вечко да зберете и да ни ги внисете 10—15 дена по напредъ, до патуванiето на хората ни; защото, ще глѣдаме колкото е възможно поскоро да отидатъ и да са върнѫтъ, до като не ни са протръгнали Вапоритѣ, защото применуванiето имъ понататакъ, и на самъ е твърде опасно, па и времѣто ни не чякѫ-хѫ!!! . . .

До кътто са върни Лицето ни чрѣзъ когото са разбираме съ Васъ, и Вий съ насъ! Вiй се подъ сѫщити белешки ще оправяте писмата си, и съ надписатъ пакъ Асанъ Дервишiооглу Кѫрджялу.

---

[1]) В. Левски.

№ 27.

1872. 28 Фев. На кжржть въ Тракія.

Братія чл. на Ч. Б. Р. К.

Въ Сюлюманъ-оoглу Даудъ.[1])

Явете на Бочукооглу,[2]) Дервшіооглу Мехметъ-Кжрджялж,[3]) и отъ Васъ, или отъ Хасанъ Касанъ,[4]) да бжде приготвенъ Представительтъ отъ тія мѣста по единъ безъ друго, пакъ отъ сичкити други мѣста да дадатъ припоржчителството си тямъ [отъ сяко място упълномошно писмо когото изберхтъ]. На представителити за разноските имъ трябa да имъ дадатъ не помалко отъ 10 л. тур. десетъ и послѣ 15—20 дена ще имъ известимъ да тръгватъ.

По бързайте, и явете на сичкити познати Вамъ мѣста.

Съ приносящіятъ Ви, ще ни явите какъ сте направили. — Който ще почяка до като предложите на реченните ни мѣста, и земете отговоратъ имъ.

Ас. Дер. Кжрджялж.

№ 28.[5])

42	на Стоянъ Войвода.
126	на Стоянъ Войвода и на Д. Пеевъ отъ Царцово до Карлово, защото ги пратихъ съ кираджія.
162	на Сюлюманоглу Даудовата Поща кога докараха конети, донесоха и законите.
464:20	на В. Юндова.
294	на Д. Пеевъ Поща.
624	на С. М. и В. Іонкова.
515	за осигоряваніе Тайни кжщи.
182:20	разноски въ тайните кжщи.
55	за обликло на Д. Общій.

---

[1]) Орханиe.
[2]) Етрополе.
[3]) Тетевенъ.
[4]) Правецъ или Гложене.
[5]) Тая смѣтка се отнася до пролѣтьта 1872.

744	на Д. Общій.
296	на Д. Общій кога доде отъ влашко, отсвень другите,- тія самъ земалъ на заемъ и платихги.
70	мое за обувки отъ 1870. вехтъ борчъ.
668	мое за обликло.
158	на Анг. Кжн(чевъ) за шаякъ за пан(талони) и чорапи.
210	на Василъ Тетевеницатъ.
38	за тескерета.
262	на С. Млад. (Сава Младеновъ).
211	такжми за конети.
125	на Тракійската Поща.
65	на Троица отъ Сюлюманооглу даудъ викахъ ги за работа.
3,150	купихъ хататъ.
310	леворверъ.
54	изгубихъ.
200	купих шишине.
63: 5	за барутъ, цици, ключъ, книги и пликове.
140	на Пощите кога да свикатъ Предста(вители).
40	за каикъ презъ влашко.
1.235:30	разноски съ конятъ заедно кога съ двама, кога съ трима сами нисамъ билъ, съ други дребни разноски.
10.404:35	

№ 29.

Братія Дервишооглари Мее(медъ) Кжр(джалж)[1]) и Хасанъ Касанови![2])

Хора за чудини стѣ! защо пишите, и говорите, за онова въ което іоще нисте увѣрени, и казвате го това е! нали разбирате чи както са писало вамъ въ едно и сжщо врѣмѣ, така сжщо са е писало по сичкити р. к. и за да са приготвать ведно, и сжщо време. Казахте чи имате Представители добри и готови, а сега нищели! Като какво разбирате тасъ работа, която е най важна и деликатната, та днесь едно да са хорати, а утри друго! Недейте да се показваме предъ Вънкашните ни Братія, неспособни и страшлювци, защото, тій като ни глѣдатъ

1) Тетевенъ.

2) Навѣрно, Гложене, за което се споменува още имсто Скендеръ Ефенди, или нѣкое друго ближно село — Правецъ, Осиковица и пр.

таквисъ, нещжть и да ни вярвать чи ній вѣче чувствоваме за свобода, и чи день напредъ гдѣдаме да отхвърлемь ярематси отъ вржтжтъ! Пжкъ отъ тамъ чяканме голяма помощъ! Се като ни видать сега какви момчета са пращать за Представители, за колко ще ни уценжть отъ тамашните Братія. Вище баръ и направете упълномощіята си като хората, въ което да забелѣжите ако би имали пълно довѣріето си въ мене, и речете така: Братія Прѣдставители! нашіятъ членъ е Асланъ Дервишіооглу въ него имами напълно довѣріето си, той познава най добре духатъ на селените ни и гражданите ни, той съ една дума по тьнко ни познава въ всичко, и той каквото направи направено е за насъ; и чіовѣкатъ, който се испраща отъ насъ е представитель да засвидетелствува за сжщіятъ, и да земе смѣтка отъ него, споредъ писмата отъ Ц-тъ ни К-тъ.[1])

№ 30.

Бай Димитре![2])

Трябаши да додишъ за да слушяшъ съ ушити си за какво питамъ, и хората какво ми отговарятъ: но вѣче си болѣнъ и ако не можешъ до, за нагоре до дето ще ида, та да се знае дето си, та като са завърнж въ Бочукооглу[3]) да бждешъ и ти тамъ, та да са расправать работите Ви, та да вършите както тряба за напредъ.[4])

Ас. Дер. Кжр.

№ 31.

1872. Апр.

Братія чл. на Ч. Б. Р. К.

Чрѣзъ Стамболлу Мееметъ Ефенди.[5])

Испращаме Ви печатани Расписки, които ще давате срѣщу даванитѣ пари, споредъ чюрбаджійските печатани Писма, и пр.

1) Писмото е отъ пролѣтьта 1872.
2) Д. Общи.
3) Етрополе.
4) Писмото, безъ дата, трѣба да се отнесе къмъ пролѣтьта 1872.
5) Сливенъ.

които би помагали парично въ Народното Дѣло, ще са давать въ мѣсто името му, подъ №-ро, отъ едно, двѣ, и пр. въ едното село, въ другото село захваща, а мястото отъ дето е чіовѣкать ще са замени пакъ отъ първо №-ро, подъ друго име каквото и да е, или друго село, или градъ, като: пріехме отъ № 1-во въ Стамболлу Мееметъ Ефенди, въ мѣсто Сливень! Чрѣзъ, ч. к. въ Стамбол. Мех. Ефенди, или чрѣзь №-ро еди кое си, отъ еди коеси място, толкова гроша, и словомъ толк ва, отъ лира еди колко и пр. сѫщото са записва и въ малкото кѫсче което значи (кютюкъ), както захваща отъ горѣ: брой, ще пишимь колкото е записанъ въ билетѫтъ 187, която е годината и месецать, отъ №-ро еди кое си, въ което мѣсто, чрѣзъ №-ро еди кое си, или чрѣзъ ч. к. въ еди кое мѣсто, ще са одреже послѣ това кѫсче, и то ще Ви бѫде правата смѣтка, която ще предавате отъ време на време въ Ц. К.

По сѫщіятъ редъ ще са даватъ и к митетскити (общити) расписки кату: Пріехме отъ Ч. Б. Р. К. въ еди кое място, и пр. както и другите.

Испращаме Ви 55 листа, отъ брой 137-до 191. и по пьрвити отъ брой 50—73, ... 24 листа сичкити 79. седемдесеть и деветь листа, чясни. и други за чяс. комитети общи, 15, петнадесять, отъ брой 29—43.

Отъ днесь трьгвамь за въ Влашко.

Ас. Дер. Кѫрджялѫ.

№ 32.

1872. 4 Апр(илъ) Бъл(гария).

Братія чл(еново) на Ч. Б. Р. К.

Чрѣзъ Стамболлу Мееметъ Ефенди.[1])

Пращамъ Ви печатани расписки 94 листа съ по първите Ви за 24. Сичкити деведесеть и четири. първити отъ брой 50—73. а сегашнити отъ брой 137—191. чясни. а общи часни комитетски отъ брой 22 до 43.

---

[1]) Сливенъ.

Ще ги давате споредъ Чюрбаджийските печатни писма[1]) и секиму който желае отъ се сърце да жъртвува предъ Олтарятъ на нар"дніятъ Жъртвенникъ.

Чясно, секиму ще давате отъ часните, а кога една община, т. е. някой ч. комитетъ дава отъ общо-сабраните пары ще давате отъ общите. ще пишете по редъ: въ Българско, дена, месеца, и коя година, отъ кого пріети! отъ Ч. комитетъ ли, или отъ друго лице! и въ кое мѣсто. Чрѣзъ кого пріети, чрѣзъ ч. комитетъли, или чрѣзъ друго лице, отъ к ето мѣсто. Сѫщото написаното въ листата ще се пише и въ малкото кѫсче което остава (кютюкъ). и то ще Ви бѫде правата смѣтка, която ще предавате отъ врѣме на врѣме въ Ц. К.

Вище въ простата книга Примѣръ, както за отъ ч. комитети, така и за отъ ч. лица кат : приехме отъ Г-на подъ брой № 1-во въ Стамболлу мехметъ Ефенди. Ще ся прирязва призъ средъ словата и ще оставатъ малките кѫсчета наречени (кютюкъ).

Брой слѣдъ брой ще са даватъ. На сѐки градъ, или село, захваща са отъ № 1-во и пр. не по имената сѫщи.

Ас. Дер. Кѫрдѫялѫ.

Споредъ Времѣто, тряба Бързаніе!... нъ и твърде умно, защото има цяла Ордія шпиони, прѫснѫти по сичко Българско и то учени магарита.

Научили сте са чрѣзъ весникатъ за А. К.[2]) чи са е убилъ въ Русчукъ и нищо нямa намерено въ него, чіовѣкъ проводихме и разбрахме по тънко: просто нящо! Страхѫтму е причинило да ни знай какво да прави. Остави името си безсмъртно. За честнити хора е такава смърть! Безъ подписката ми да ся ни повѣрявате и на печататъ! Пада въ рѫце, и приработваса! Ни на вчерашніятъ работникъ, защото отъ тая проклѣта шпионска ордія лесно може би да са излъжи безъ да знае, ставалое, и става! За Ангеловото така искамъ да повярвамъ.

Небойте са Братія Български синове, отъ такава смърть! Защото е най-сладка, чесна, и правата смърть днесъ за секи Българина. Дързость! и постоянство! Врѣмето е близо, ще видимъ и Свобода.

Сѫщий.

---

[1]) Поканително-заплашително писмо отъ мартъ 1871.

[2]) Ангелъ Кънчевъ.

№ 33.

13. Априль 1872.

Днесь пристигнахъ благополучно, и утрѣ тръгвамъ.[1]) Глѣдай да додишъ и ти по-скоро.[2])

В. Л-кій.

Б. Р. Ц. К.
въ България.
(Печатна бланка).

№ 34.

Братія!

Въ Куртооглу Саали.[3])

Испращаме Ви два устава, по когото ще са владате и управлявате. Уставите и расписките, двѣ коли по осмь, шестнайсеть расписки, които Ви пращаме за сега, и ще стоятъ въ Дѣйствителните члѣнове на комитета [уставите въ Председателя, а расписките, въ касіеринатъ]. Пращамъ Ви два устава: единіятъ да стои въ комитетатъ по когото ще са управлява секи работникъ, а другіятъ, съ когото ще превождате нови работници, може извънъ градеца ви някои да е комуто тряба да са прати да разбере - като познавате добрѣ чіовѣкатъ. Расписки ще са дава секиму кога каквото дава въ касата народна. — Това е работа на касіеринатъ да ги дава, споредъ както вижда пьрвіятъ билеть, който е написанъ за примеръ. — Така ще са режять презъ голѣмите слова, и ще са дава чіовѣку, а другата му половина ще остава кютюкъ, въ касіеринътъ, отъ дето Ц-тъ Комитетъ ще дири смѣтка. А отъ касата Ви, кога са даватъ парите въ Ц. К-тъ, ще получавате другъ Централній билеть срещу парите — общій. Испращаме Ви и едно Окружно писмо, което тряба да са прочете предъ секи членъ.

---

1) За Букурещъ.

2) Приписка отъ Левски къмъ писмото на Данаилъ Хр. Поповъ отъ Турно-Могулери до Филипъ Тотю, съ горна дата. Тя важи не само за биографията на апостола, като ни обажда за послѣдното му пжтуване въ Влашко, но е и свидѣтелство за конгреса, свиканъ отъ Ц. Р. Комитетъ, пролѣтьта 1872, въ Букурещъ.

3) Пловдивъ? По съдьржанието си, писмото трѣбва да се отнесе къмъ лѣтото 1872 г.

Съ сичката си сила да се потрудите за сабираніе пари! Тамъ ни стои сичката работа. — Побързвайте. Касіеринать тряба да води дневникъ. З . . . (скъсано) добри, и не добри работи, на сѣки съочяс . . . (скъсано) родното дѣло, отъ който день е пост . . . (скъсано) нищо на правото име, няма да се записва, споредъ както виждате и отъ горе на расписката подъ №-ръ. Съ второ, ще Ви са яви за доходите, и расходите на Ц. К-тъ. Безъ тоя печатъ, и съ потписката отдоло, никому нѣма да вярвъте въ нищо! Билъ вчера работникъ, а днесъ като няма сѫщитѣ белѣжки, не е истиненъ. На сѣки пратенникъ отъ Ц. К-тъ, ще му искате когато (до)ди и упълномощіето споредъ нѣговите приказанія. За увѣрѣніе, дали е истинско писмото съ Печятать, защото има майстори, което може да са направи и да стане чудо! . . . . За това да бѫдете спокойни, и увѣренни, ще трѫсите потписката ми сь прорязаната книга подъ печятатъ. — Пѫкъ за очи, ще подписвамъ какво и да е име.

Нужно е за сѣки члѣнъ отъ сега да са приготви, т. е. да даде пари по за една иглинячка — Съ отговоратви, по приносящіятъ Ви ще забелѣжите колко души ще си земете иглинячки, защото да са зематъ изведнъжъ, и еднаформа, съ ени фишеци. — Това вече събирами отъ сяко мѣсто, за да видимь въ брой колко ще са съберать и да са отиди да се порѫчжть. — Отъ десеть л(ири) турски няма да бѫджтъ по скѫпи.

Когато имате да отправяте поща, или писма до нази, на сѫщото писмо ще турите правіятми натписъ Асланъ Дервешооглу Кжрджалж. Въ Търново. Послѣ щего туришь въ други пликь и на пликатъ натписатъ ще пишете за Г-на Маринъ Попъ Лукановъ Ханджи. Въ Ловечъ. Нъ извжтри въ пликатъ ще пишите така: Пріятелю молави предайте приключеното на пощата. Нъ пакъ когато пращати писма глѣдайте сьсь знаень чіовѣкъ.

№ 35.

1872 Юлия 15.

Братия!

Испращаме Ви расписки (билети) четирисятъ коли, по осмъ билетж отъ които ще давате секиму кога каквото дава

въ Народната каса. Подъ №-ръ, [вмѣсто името му], споредъ както Виждате първиятъ билетъ отъ горе, писанъ за примеръ. — Така ще са режятъ презъ средъ големите слова, и ще са даватъ човѣку, а другиятъ билетъ т. е. другата половина, ще остава кютюкъ, въ касиеринатъ, отъ дето Ц. К. ще дири смѣтка, отъ де, какво са е земало.

Испращаме Ви и четирисетъ устава, които ще раздадете на дѣиствителни-те членове да работатъ по него. — Уставите, както и всяко нѣщо, ще са белѣже подъ №-ръ, кому каквото са дава, и кога.

Испращаме Ви и едно окружно писмо отъ Ц. К., което тряба да са прочите предъ сичките членове.

Съ всичките си сили да са трудите за събираніе пари! Бързайте, защото тамъ ни стои сичката работа.

Касиеринатъ тряба да води дневникъ за сичките добри и не добри работи, на секи членъ, отъ който денъ постѫпѫ въ Народното дѣло. — Както казахъ по горе: въ мѣсто името да са зема, и дава, ще са зема, и дава подъ №-ръ.

Съ второ ще упълномоща някого, или ще дода самъ, да Ви са дадатъ нужните наставленія, и знакове, безъ които няма да вярвате ни на работникатъ, ни на никому другъ.

Нужно е всѣки дѣйствителенъ членъ, отъ сега да са приготви съ най добро орѫжие. Писалисме на сичките Ч. К. пишиме и Вамъ: поскоро да забелѣжите въ околностьта Ви колко души има да са подпишятъ сега по за една Иглинячка пушка, отъ които сме преглѣдале, и одобриле — цената имъ е, деветъ л. тур. безъ фишеци, като са купуватъ една по една, ако ли са порѫчатъ двѣ хил. ще са дадатъ може шестъ— седмъ л. тур. казва продавачѫтъ. А фишеците имъ можатъ да са правать тукъ, само като купимъ празни Чушулките имъ. — Хилядата фишека, може да ни станатъ двѣ-три л. тур. Пълнатса най скоро, биятъ отъ хиляда метра на горе, здрави са, и съ баюнетиса, [войнишки].

Асланъ Дервишооглу Кѫрджялѫ.

Б. Р. Ц. К.
въ България

№ 36.

Мѣсецъ Ав. 6-ій 1872

Братія!

Въ Ихтіяръ Касапъ Хатемъ.[1])

Испращаме Ви расписки четри коли по осмъ расписки, отъ които ще давате секиму кога каквото дава въ народната каса. подъ №-ръ [въ мѣсто имѣто], споредъ както виждате първіятъ отгорѣ билетъ, писанъ за примѣръ да Видите отъ него, а сѫщіятси остава. Така ще са режатъ и презъ голѣмите слова, и ще са даватъ чіовѣку, а другата му половина ще остане кютюкъ, въ касіеринатъ, отъ дето, Ц. К-тъ, ще дири смѣтка на касіеринатъ отъ де какво е земалъ. Испращаме Ви и три устава, които ще дадете на Действителните члѣнове да работатъ по него. -- Уставите, както и всяко нѣщо ще са белѣжи кому какво са дава подъ №-ръ.

Испращаме Ви и едно Окружно писмо отъ Ц. К-тъ, което тряба да са прочете предъ сичките членове.

Съ сичките си сили да са трудите да събирате пари! защото тамъ ни стои сичката работа. -- Сега ако имате нящо събрано испратете ни ги по скоричко защото имаме нужда за много работа.

Касиеринатъ тряба да води дневникъ за сичките добри и не добри работи на секи членъ, отъ който день постѫпя въ народната работа, и както казахъ! подъ №-ръ.

Съ второ, ще упълномоща някого, или ще дода самъ да Ви са дадатъ нужните наставленія, и знакове, безъ които няма да вярвате никому билъ работникъ, или кой другъ. Нужно е всѣки членъ отъ сега да са приготви съ най добро оружіе -- писали сме на сичките Ч. Комитети, пишеме и Вамъ: поскоро да забелѣжите по междуси, и околност-тѫ Ви, колко души има да са подпишятъ по за една иглинячка пушка, който може пѣка и повѣче, отъ което сме преглѣдале, и одобрили — Цѣната имъ е, деветъ л. тур. безъ фишеци, като са купуватъ една по една. А колкото са порѫчятъ по много, толкова ще спаднатъ и по евтини. -- Фишеците имъ, ще могатъ да са правать и тука, тогава ще ни бѫджтъ и те по евтено. Пушки,

[1]) Нѣкое село отъ Орханийско.

отъ добрите, пжлнатса най скоро, біятъ отъ хиляда и петстотенъ раскрачж. съ Боюнети [войнишки]. Който са подпиши за Пушка нѣка дава и парите тамъ на касіерина, чи ката денъ да са поржчятъ то ще бжде скоро, тогава ще поискаме да ни внесете изведнжжъ парите, и колкото пари внесете толкова и пушки ще имате.

Пари, и писма ще ги Предавате въ Сюлюманооглу Даудъ на Пощата Д. Пеевъ.

Асланъ Дервишооглу Кжрджалж.

№ 37.

872. Ав. 25. Българско.

Братовче![1])

Да са небава да пишя и тебѣ особно, прочити всичките ми писани за Каравѣлова, и пр. разсжди и ти защото тіе братъ Бай Анастасъ[2]) іоще и работите познавашъ някакъ по отблизичко отъ другитѣ по нови съочясници, и както разсждимъ, така пиши и ти К(аравело)ву, ако щешъ.

Писмата щомъ ги прочитешъ, и ще ги запечяташъ по твой печятъ няма да туряшъ, и затова което си прочелъ никой няма да знай! . . . Писмото Баіово ти, ще го испрати К(аравело)въ пакъ до тебѣ, а ти да ми го испроводишъ незабавно, защото ще го провода до Ч-тъ имъ Комитетъ, да го викатъ, и да му го дадатъ.

За всичкити нѣща дето ти бѣхъ писалъ да ми ги испроводишъ, испроводими ги, защото ми са нужни. Парити провваждамъ 15 л. тур. и $^1/_2$, петнайсятъ и половина, десетяхъ ще проводишъ на К-ва, а другите твой задето ти са длжжж. — Но недей да оставашъ нѣщата за други пжтъ защото разноски, а трудове опасни са! Здравейте!

Ас. Дер. Кжрджалж.

Печатъ:
„Български Революционенъ Комитетъ".

---

[1]) Д. Хр. Поповъ въ Турно-Магурели.
[2]) Касае се за разправиитѣ между Левски и Д. Общи, когото най-много е защищавалъ брата на Д. Хр. Поповъ, Анастасъ, въ Плѣвенъ.

№ 38.

Братія чле(нове) на Ч. Б. Р. К.[1])

Въ . . . . .

Внимателно бързайте! и нищо отъ предѣлите на о(у)ставатъ няма да вършите! а по съдержаніето му, всичко тряба да са върши и скоро! . . Ц. К-тъ, сичко Българско свързова съ нѣколко укружни центра, чрѣзъ които по лѣсно, по скоро съ по малко разноски, и по сигорно да прави споразуменіята [да зема и дава]. Той [Ц-тъ К-тъ], по местоположеніето между тукашните стърни намира за добро да бѫде Центръ Окрѫжній тукъ, което Вій на драго сърце ако пріемете, ще си приготвяте полека-лека таини войници [решителни и постоянни юнаци], които ще са намиратъ за въ сякакавъ случай, ако би??? Вій члѣновете на тоя окружній центрь, ще нареждате свободни работници да свързоватъ искуственно на всичкото това окружіе селата, по малките градове за тукъ. -- Така: отъ село по двама. председателатъ, и единъ отъ по първите имъ Юнаци. които трѣба да са познаватъ единъ други, че когато се съобщи на председателятъ нѣщо, той пѫкъ тряба да го съобщи на командующіятъ юнакъ, които ще знае какъ за понататакъ да върви. Отъ всяко мѣсто по двама таквисъ ще ги белѣжите въ тукашната кондика, и всѫщото врѣмѣ ще имъ промѣните имената на единіятъ, и на другіятъ и ще имъ кажите да броюѫтъ въ селото си отъ първо №-ро въ мѣсто имената, които ще стѫпятъ въ святото народно дѣло, и се подъ сѫщото имъ №-ро вѣчъ ще зематъ и даватъ за сичко. Послѣ Вій отъ тукъ отъ времѣ на времѣ ще имъ искате №-рата колкото са придоби-ли, безъ имената имъ да познавате отсвѣнъ Председателовото име, и напопървіятъ имъ Юнакъ. Сѫщо така отъ времѣ на времѣ ще имъ искате печялата отъ кѫмъ пари, срѣщу които ще имъ давате расписка отъ Централніятъ Комитетъ съ Печятатъ Централни, пѫкъ секи кой кога принася въ касата ще му се даватъ отъ чясните расписки, на които расписки тряба да има ударенъ печятатъ отъ сѫщото мѣсто подъ който комитетъ [село] зависи който печятъ, изъ най-напредъ тряба да се поднипше писменно тукъ въ Окружніятъ Центрь, да са

---

[1]) Писмото с безъ дата. Отнася се къмъ есеньта 1872.

припознае което писмо тряба да сѐ кріе, и за малки расправій, и не споразуменіята за висящи подъ тоя Окружній Центрь ще са расправятъ тукъ по най-добри разглѣжданія, а относително до смъртно наказаніе ще са явява и въ Ц-тъ К-тъ ако времѣто допусни, инакъ! за сяка смърть, ще са иска отговоръ [фактично] на сяко село тряба да са промени и името, като напр. както виждате Вашето. — Сѫщо и писмата подъ тоя начинъ на сѫщото имѣ на чіовѣкатъ, и на селото няма да са зема и дава, и писмото натписатъ му, като чи ли ніе за това село.

За всичко, тая работа ще минава въ двѣ кондики, едната е която ще бѫде ключъ на другата, съ която ще са зема и дава за всичко подъ №-ръ, и тя ще бѫде секи день въ рѫцети на комитетските члѣнове, а другата на която ще бѫде написано правото име на селото, и промененото, сѫщо и имената на двамата души отъ селото, и №-рата имъ и пр. всичко преиначено въ друго. Въ нея кондика ще са белѣжи която ще носи името ключь на сичко. Отъ който ключь дневната кондика ще са управя ако би нещо да са е забравило, — па и други които не е писалъ въ тяхъ, като земе ключятъ, и дневната кондика на сяко село по особно ще ставатъ сичките му белѣжки кога какво става добро или зло, въ коя година е постѫпило селото, въ кой мес. и день, сѫщо и за приносатму, и за разноските, така ще са белѣжи. Тока сѫщо и сяко село ще белѣжи за свойте си придобити членове, въ кой день постѫпѫ, кога какво дава и кога каквото зло или добро направилъ.

За сичките реченни горе белѣжки, доходи и расходи отъ сичкото Окружіе, като са приключватъ отъ време на време въ Окружніятъ Центрь, заедно съ подобните и отъ тука ще са предаватъ въ Ц-тъ К-тъ когато са поискатъ.

№ 39.

1872 9. Ноемвр.

Братия Членове на Ч. Б. Р. К.

въ Стамболу-Мехмедъ-Ефенди.

Бързайте и внимателно! и нищо отъ предѣлите на Уставътъ нѣма да вършите, а по съдържаніето му всичко трѣбва да ся върши и скоро!... Ето какво Ц. К-тъ, сичко Българско свързува съ окрѫжни центра, чрѣзъ които мѣста по лесно,

по скоро, съ по малко разноскы и по сигурно да прави споразуменія т. е. [да зема и дава] съ Ч-те К-ти. Та Ц-к-тъ, по мѣстоположеніе-то между тукашни-ты страни намира за добро за окружный центръ да бѫде тукъ, което Вій на драго сърдце ако пріемете, ще си приготвяте полѣка-лѣка и тайни Войници, отъ рѣшителни и постоянни юнаци, които ще ся намиратъ за всякакъвъ случяй. Ако бы Вій Членове-ты на тоя Окрѫжній центръ ще нареждате способны работницы да свързуватъ по малкы-ты градове и села на това Окрѫжіе за тукъ, отъ сѣко село по двама души: Предсѣдатель-тъ и единъ отъ по първы-ты имъ юнаци и тія двама-та трѣбва да ся познаватъ помежду си, че кога-то ся съобщи на Предсѣдатель-тъ нѣща, то той пакъ трѣбва да го съобщи на главнокомандующій юнакъ, който пакъ ще глѣда за понататакъ. И така като ся забѣлѣжатъ отъ всяко мѣсто въ кондикѫ-тѫ по двама таквизи, и въ сѫщо-то врѣмя ще имъ промѣните и имената, въ други несъществующи тамъ, и ще имъ кажете да броятъ въ село-то си отъ първъ Номеръ, въ мѣсто имената, които влизатъ въ работа и се подъ сѫщо-то № на сѣкы единъ ще зематъ и даватъ за всичко до край. Послѣ Вій отъ тукъ отъ врѣмя на врѣмя ще имъ искате нумера-та колко-то сѫ придобывани безъ имена-та имъ, освѣнъ дѣто ще познавате само предсѣдатель-тъ и отъ по първы-ти имъ юнаци единъ, — сѫщо така отъ врѣмя на врѣмя ще искате и печяла-та имъ отъ къмъ пари, срѣщо кои-то ще имъ давате и расписки отъ Ц. К-тъ, съ печять Централній. Пѫкъ сѣкый кой когато дава въ касѫ-тѫ ще му ся даватъ отъ чястни-тѣ расписки, на които расписки трѣбва да има ударенъ печятъ-тъ отъ сѫщо-то мѣсто подъ дѣто зависи, който печять окружній-тъ центръ да ся припознае и това писмо трѣбва да ся крые на здраво мѣсто.

За малкы расправіи и не споразуменія-та ще сѫди Окрѫжній Центръ по най добри разглежданія и относително до смъртнити наказанія ще ся явява и на Ц-тъ К-тъ, ако врѣмето допуща, инакъ за сѣка смърть ще ся иска отговоръ [фактично].

На сѣко село трѣбва да ся промѣни имя-то, както напр. виждате Вашето. Сѫщо и Писма-та подъ тоя начинъ, на сѫще-то име на човѣка и на село-то нѣма да ся зема и дава, и на писмото надписъ-тъ като че ни е затова село. За всичка тая работа ще минува въ двѣ кондикы, една-та ще бѫде ключъ на другѫ-тѫ, която ще бѫде сѣки день въ рѫце-ты на

членове-ты и въ нея ще ся зема и дава безъ имена и съ Номеръ. Друга-та която ще носи имя-то: „ключь на всичко“, и отъ коия-то ще ся оправя дневна-та, затова въ неѭ [въ ключътъ] ще бѫде записано и правото име на село-то съ замененото, и право-то име отъ село-то на Председатель и по първый-тъ имъ юнакъ и пр. отъ който ключь дневня-та кондика ще ся поправя, ако бы нѣщо да ся е забравило. — Па и другы кой-то не е писанъ ни въ една-та ни въ друга-та, като гы земе, и да може да разбере всичкы-ты дѣйствія, въ ключь-тъ и въ дневникъ-тъ, трѣбва да ся пиши на сѣко село всичкы-ты му работи. — Село-то отъ кога е постѫпило, кога, какво е принесло и какво изработило. Въ коя година месецъ и день, така сѫщо и сяко село ще бѣлѣжи за въ вѫтрешнити си дѣйствія. За всичкы-ты речены горѣ бѣлѣжкы, доходи и разходи отъ сичко-то това окрѫжіе, като ся приключяватъ отъ врѣмя на врѣмя въ Окрѫжній-тъ Центръ заедно и съ подобны-ты и отъ тоя градъ ще ся предаватъ въ Ц-тъ К-тъ когато ся поискатъ.

Ще кажите и това: Сѣки членъ по скоричко да глѣда да принесе дѣсятокъ-тъ си отъ сичко-то си иманіе, веднаждь за сѣкогы, освенъ това, да прибързатъ по скоро да дадѫтъ и по 10 (десетъ) лиры т. за пушка игленна която ще му ся даде. Дѣсятъкъ-тъ на сѣкы членъ оставя ся на сѣкыму по чистата му съвѣсть да присмѣтне сичко-то си иманіе и да даде длъгъ-тъ си. Чисто народныятъ мѫжъ дава всичко, па и себе си жертвова.

Асланъ Дервишоолу Кѫрджялѫ.

Печатъ: Българскій Революціонній Централенъ Комитетъ.

№ 40.

Братія! Въ Окружніятъ Центръ.

Сюлюманооглу Даудъ.[1])

Като не бѣше при мене разрязаната книга,[2]) и да Ви пишя презъ нея, то ще дадете довѣріе на думите на прино-

---

[1]) Орхание.

[2]) Ключъ за шифровано писмо.

сящіятъ каквото Ви каже. Той са познава съ Д. Пеевъ[1]) Вашъ среденъ на бой червени мустаки, сиви очи, бялъ на лице, въ говореніето си е брьзорекъ. Той нарочно е отправенъ до Софія, да разбере точно работите станали,[2]) и да замине призъ Васъ, да Ви раскаже, та сѫщото, да явите и на другите Ч. К. и да ги насьрчяте въ предпріятіето да вьрватъ напредъ, безъ да изгубатъ куражѫтси. — Да сабиратъ пари за орѫжіе, и пр. защото свадбата[3]) е близо, отивамъ на мястото, за да са опредѣли денѫтъ вѣче. Асъ имахъ писмо[4]) отъ председателятъ на Ц-тъ К-тъ, въ което ми са казва, да дамъ гласъ за революція, но Азъ това писмо, зехъ за неразбрано, и не дадохъ гласъ! защото глѣдамъ по нѣкои страни още нѣматъ известіе, пѫкъ, отъ кѫмъ чисто орѫжіе, нямаме никаде нищо. — Сега вѣче сичките Ч. К-ти търсатъ средства за пари, кои ще продаватъ стока, други ще вдигатъ съ лихва, и скоро, скоро, да сабиратъ парите си секи Ч. К-тъ, и съ пьрво писмо като са поискатъ каквото внесѫтъ, това ще и да бѫде. Явете на сичките Ч. К-ти да бързатъ, и колкото вѣче могатъ да сѫберѫтъ пари и да са готови, че отпослѣ, два дена да искатъ, някои си да внесатъ пари вѣче е кѫсно, и за тяхъ няма орѫжіе. На приносящіятъ забележете и Вія точно както са станали работите около Васъ, който пѫкъ ще ги отнесе въ дургите окрѫжни центри, които пѫкъ ще разнесатъ тая работа по свойте околностти. Испращамъ Ви една разрязана книга, отъ окружніятъ центрь, та когато има нящо да Ви са пиши, или Вій да пишите, чрѣзъ нея книга ще правите споразуменіята за сичко безъ нея книга сички писма няма да са зематъ за истинни. — Както Віе вѣче расправено, баръ потписката тряба да бѫде писана презъ нея, и отъ доло още ведньжъ тряба да са пише отворено потписката, за да се знае писмото отъ дека е. Асъ вѣче Вашата потписка оставихъ въ тоя Окружній Центрь, па и сѫщото име на селото Ви, така сѫщо ще забелѣжете и Вія тяхната. — Приносящіятъ ще Ви каже какъ, съ приносящіятъ заедно Д. Пеевъ, или отъ Васъ който другъ да доде единъ въ Ловечь, и тамъ като додатъ, никому няма да казватъ, че

[1]) Дико Пѣевъ, пощалионъ, родомъ отъ с. Г. Изворъ, починалъ на заточение въ Диарбекиръ.

[2]) Ареститѣ слѣдъ Арабаконашкото събитие.

[3]) Възстанието.

[4]) В. писмо отъ Каравелова, отъ началота на ноемврий, помѣстено понапрѣдъ.

азъ ще примина призъ тамъ. — Казалсжмъ на приносящіятъ какво ще прави като отиди въ Ловѣчъ. Глѣдайте да отиди съ приносящія Д. Пе(евъ), че като пристигнатъ въ Ловѣчъ Д. Пеевъ тутакси да ма потьрси, той знае мястото ми (въ коя кжщж слизамъ), ако ли ма няма още, то той да яви на оная кжщж, че ида, та да сж извѣстни, пжкъ Д. Пеевъ, сутрина рано да излазя на краятъ въ Ловечъ, или вечерь, той знае на кое мѣсто.

Д. Пеевъ, ако има нѣщо принесалъ като фишеци, отъ Влашко, да ги даде на приносящіятъ.

Братски поздравлявамъ и целувамъ всички куражлій членове.[1])

Ас. Дер. Кжрджялж.

№ 41.

Отъ днесъ нататъкъ, ще нознавате въ мѣсто градæт Ви Сливенъ, така: Стамболлу Мееметь Ефенди.

Ески загра: . . . . Едирнели Афжзаа

Лясковецъ . . . . . Бору Иленчинецъ

Подъ тия имена ще зимате и давате никакъ направо, и се съ тайната Поща.

Ас. Дер. Кжрджялж.[2])

№ 42.

1872. Ноем. 15-ий.

Упълномощіе.

Носящіятъ това писмо подъ името Кадиръ Афжзъ [Т. Стояновъ][3]) което имѣ той споредъ обстоятелствата може да си го изменява, като предварително яви за това въ Окружніятъ Центръ, подъ дето и зависи [щезема и дава] за сичко сжщото лице припоржчва са отъ нѣколко мѣста [Ч. К-ти], за искренъ-деятеленъ-и постоянъ работникъ, въ свѣтата ни народна цѣль, която са отнася за освобожденіето на милото ни

[1]) Това писмо трѣба да отнесемъ къмъ м. ноемврий 1872 и навѣрно е писано въ Ст.-Загора или Сливенъ, слѣдъ като Левски е получилъ писмо отъ Каравелова съ настоятелна поржка да се обяви възстанието колкото се може по-скоро.

[2]) Тая записка се отнася по врѣме къмъ послѣдното отиване на Левски до Сливенъ и Стара-Загора: Ноемврий 1872 г.

[3]) Таню Стояновъ, който е билъ единъ отъ най-вѣрнитѣ тѣлохранители на Левски. Таню бидо убитъ въ 1876, като воевода на самостоятелна чета, която е водилъ отъ Влашко на помощь на въстаницитѣ въ Сливенъ. Въ Туалука сж били нападнати и избити всички изъ засада.

Отѣчество Българія. Слѣдователно, това лице като има отъ нѣколко мѣста припоржчителни писма за работникъ, за това и дава му са това упълномощіе, да действува по мѣстата: Джумайско, Османь Пазарско, Провадійско, Аджиоллу-Пазарджиско, и въ околността Котленска като: Медвенъ, Градецъ, Жеравна и пр. т. е. да съставя частни револ(юционни) Комитети, по наредбата на уставатъ, и отъ които мѣста ще зема на двама души подъ белѣжка имената: Председателови, и отъ по първите имъ юнаци единь, който тряба да са забелѣжятъ въ Окружніятъ центръ, правото и пюмененото имъ имѣ на Председателятъ, и на попървіятъ юнакъ. На упълномощното лице като са дава пълно довѣріе въ работата му, затова прекаква са секи отъ речените мѣста, да уважява приказаніята нѣгови, и сичко какво са е зело и дало съ това упълномощно лице ще са явява писменно въ Окружніятъ Центръ, отъ дето пжкъ ще са предава смѣтка отъ времѣ на времѣ въ Ц-тъ К-тъ за сичките дѣйствія които спадатъ подъ Окружніятъ Центръ. Упълномошното лице, ще Ви разясни за сичко какъ тряба да са работи, и писменнити споразуменія подъ какви белѣжки тряба да ставатъ, щото непріятелятъ нищо да не може да разбере, ако би му паднало нѣщо въ ржце. Ц-тъ Комитетъ съ сичките реченни мѣста ще зема и дава чрѣзъ Окружніятъ Центръ за сичко, слѣдователно и сѣки единь, за каквото и да иска да се отнесе до Централніятъ Революционній К-тъ, нѣка се отнисе чрѣзъ Окружніятъ Центръ Стамболлоу Мехмедъ Ефенди.

Асланъ Дервишооглу Кждржялж.

№ 43.

Едирнели Афжзаа Въ Заара е, Г-нъ К.[1]) за когото Ви казвахъ въ Сливенъ като бѣхъ.

Отъ днесъ ще глѣдате назначената Ви Адреса, а отъ долу гржджтъ, ще са пиши различно.

Пощата тряба да познава мястото, инакъ не!

Ас. Дер. Кждржялж.[2])

[1]) Навѣрно, Колю Ганчевъ.

[2]) Тая записка се отнася, споредъ смисълътъ, до Сливенъ и допълня порѣдната. Тя ще е писана пакъ прѣзъ Ноемврий, 1872, слѣдъ като Левски заминава отъ Сливенъ за Стара-Загора.

№ 44.

1872. Дек. 12-й Бъл.

Братія.

Въ Алилаа Селевли.[1])

Въ писмото Ви отъ 1872. 7 окт. е, да ни дохождамъ скорô въ градатъ Ви, защото можело да стани! . . . а председателятъ Ви, въ писмото Ви по нѣгово мненіе, да дода та да видимъ какво тряба да са върши, защото споредъ както Ви виждалъ, отъ Вашите кожи царвули не ставали! и сичко това происхождало отъ страхѫтъ Ви. По думите на Председателятъ Ви, оправихъ са да дода въ градѫтъ Ви, и да са срѣшна съ някой и другъ веднъжъ за сякоги, защото и времѣто е вѣче твърде кѫсо, та и ни ни остава да прехождаме за повѣче пѫти. Току да тръгна за въ градѫтъ Ви получихъ писмо въ което ми са белѣжи, чи са биле подхвърляли въ някоя кѫщѫ писма съ моѭ подписка: Ас. Дер. Кѫрджѫлѫ, въ които писма казвало: да ми донесете тевтерятъ на еди коя си колиба и тамъ да го оставите, а сичко друго каквото има, да го изгорите! и въ писмото, ойдордисвани словата като да приличятъ на мойте! Писменно да ми дадете за тія писма които са писани отъ Васъ. Пророкувамъ цѣлтѫ каква Віе била, и по вишегласіе ли сте го направиле, или самъ някой, и кой е! ако на това са отричете, и секи каже отъ Васъ незнамъ, то асъ знамъ и ще Ви го покажя да го видите кои е.[2]) За слѣдствіето на тія подхвърляни писма, оставамъ да говора до като вида щели исповяда самъ оня които гіе мушкалъ въ Портата изъ раската, и като какво сіе мислилъ съ това, па тогава. По тія писма страхувамса да дода въ градѫт Ви. въ тяхъ тѫлкувамъ: Предателство истинно, и предателство без да ще отъ страхъ но вище какво ще Ви забелѣжѫ веднѫжъ за сякога, и веднѫжь и сто пѫти излизамъ отъ длъжностѫ си. пѫкъ защо исках да дода затова колкото писма, пари, весници, и всичко каквото има оставено въ Васъ, и у Председателятъ тайни работи, да са принесатъ у Николчя[3]) че или асъ ще

[1]) Ловечъ.

[2]) Навѣрно е подозиралъ Попъ Кръстя, който го и прѣдаде малко дни по-послѣ.

[3]) Николчо Алачътъ отъ махалата Дръстени, дѣто обикновено слизалъ Левски.

примина да ги зема, или други ще провода да ги отнасе, дето сабираме вѣче сичките работи, защото ни времѣто заповяда[1]) у председателятъ има принесени отъ други комитети пари, по напредъ ги искахъ, а той ми писа че ги употребилъ за день два въ своя работа, той не е ли челъ въ уставатъ![2]) На комитетска пара минутата са не знае кога щж са поиска. Сега както казахъ: Пари, писма, и пр. да са занесатъ у Николчови. и всичко отъ днесь нататакъ кой каквото има съ менъ, у Николчя да оставя, отъ тамъ ще и получва, за понататакъ не тряба да го питате, отъ де прійма, и за де испраща! мой неща ако додатъ до Васъ отъ нейде, няма да ги разваляте, като писма, и пр. недейте ги и бави, а всжщото времѣ нему Предаванте. Какво да Ви права като сами са показвате неспособни при другите, които вчера са захванали! Днешната случка, Ви са е предсказвала сто пжти чи може да бжде! срещу което исповядахте чи ще постоянствовате. Де Віе постоянството! и затова сами не сте ли Вій причината да страдатъ и други хора, като Ви казвахъ предъ Дим. Общий предъ очите му. какво той не е за на своя глава да са отрежда на работа! толкова думи не стигаше ли Ви дето Ви изговорихъ при него, та да си съставите и за понататакъ! колкото време е ходилъ понапредъ съ мене, не чювахте ли изъ устата му като са оплакваше предъ Васъ, чи дето да сме утишле, него сжмъ оставялъ на ханатъ, пжкъ асъ сами сжмъ вършилъ а него ни сжмъ представялъ предъ другите члѣнове да са запознае съ тяхъ! Подъ тія ясни думи баръ не разбрахте ли, че асъ само на препоржкжтж му отъ дето са праща до мене ни са довѣрявамъ въ него, както и въ Ангела, до кжтто Асъ сами ги не опитамъ както знамъ! но ще кажите: като ходихте и трима два месеца наедно, непознали ги? тукъ ми трябатъ много думи, за да Ви докажя че въ народната работа да са упознае чіовѣкъ до колко е родолюбецъ, и постоянъ на сяко нѣщо, че често са случва времѣ за да са упознае чіовѣкъ, па и твърде дълго времѣ! затова едни народи дето Бързатъ за такова нѣщо, печалотгу за по много години, отъ колкото

[1]) Намекъ за обстоятелството, че Левски събралъ въ послѣдния моментъ цѣлата комитетска кореспонденция и я понесълъ за Влашко — обстоятелство, на което дължимъ и тѣзи запазени писма, които печатаме сега, както сме обяснили въ прѣговора си.

[2]) Най-тежкото обвинение противъ Попъ-Кръстя, и най-очебиюще свидѣтелство за прѣдателството му.

онія, които баратъ полѣка. Вія ми казвахте: за тая работа трјба да са распрататъ хора на сяка стърнѫ и да са върши по скоро, и асъ Ви казоахъ че тряба, но нямa такива хора! а Вія ми показвахте А. К.[1]) и Д. Об.[2]) На А. К. му казахъ като на ученъ чіовѣкъ, че тая работа да я научи като него чіовѣкъ да я върши непогрѣшимо, то трябатъ му не по малко четри години, като ся скита на сяка стърнѫ, и да сряща въ различни мненія хора, и пр. и пр. а той въ тія думи ма зе, като чи ли земамъ на себе си привелегій! Вія чухте като му казвахъ, какъ трјба да са постѫпи и въ рушчукъ, видяхте като не слушя и какво станѫ.[3]) Сѫщо и Д. Об. ма земаше за Превелегисть, като показваше и вамъ, безъ да разбере, чи работата Народна не върви по други пѫть, отсвенъ по онѫ когото показвамъ. Д. Об. да са отреди по Орханею, и да му са даде упълномощіе таквосъ, решихте сички Вій, като повечѐ даваше гласѫт си Анастасъ[4]) отъ Плѣвенъ, Ваню,[5]) и Пѫшковъ и отпослѣ малко, читехте противъ него писма отъ онія стърни. Сами Пѫшковъ, и др. отъ онія стърни усно колко го нанадаха, като предвиждале, че споредъ лудите му работи скоро щяло да пропадни работата по онія стърни! споредъ които писма, и думи, писахму да доди да видимъ това което са казва за него тѫй ліе! Той не доде. Писахму, и нарочно пратихъ Д.[6]) Поща, пакъ да му каже да доде, и да донесе смѣтка, отъ работата си [отъ де какво е замалъ и де е давалъ], пакъ не доде. Отидохъ самичякъ най-послѣ, защото и писма ми додоха отъ някой чясни комитети, въ които ми пишятъ за работи съвсемъ друго яче показвани отъ Д. Общій. Повикахго съ мень за едно да доди да обиколимъ мѣстата отъ дето са напада, а той ка́за чи ще доди, и на утришніятъ день, вѣче го ни видяхъ до сега. — Тамъ му останаха и смѣтки, и расправія за сичко въ затвора сега. Се тогава като го ни видяхъ на другіятъ день, та да му кажях да ни бастисватъ за сега и Пощата, защото работата си до като наредимъ, па тогава да са види съ какви хора тряба да са бастиса! това казахъ на Стояна Пандуръ [войводата] да каже

[1]) Ангелъ Кѫнчевъ.
[2]) Димитъръ Общий.
[3]) Намекъ за самоубийството на А. Кънчевъ.
[4]) Поповъ, братъ на Д. Хр. Поповъ отъ Т.-Могурели.
[5]) Драсовъ.
[6]) Д. Пѣевъ.

и на Д. Об. но както за сичко, и затова не е слушялъ. Ето чи Вия сте си причина да треперите отъ страхъ, щото и мене вѣче място не давате да дода въ градѫтъ Ви, и да вдигна сичко щото има до сега въ Вашіятъ градъ, по причина че Д. Об. познава сички Ви! . . . Въ подозреніе като сте, и затова тряба да приберете всичко, и даго предадете, както Ви белѣжя по-горѣ. Пѫкъ Вій. занапредъ дързость! запренити запрени, а другите тряба да мислатъ че са полагали клѣтва! Който не испълнява Клѣтвата въ която са е клѣлъ предъ Евангеліето, т. е. въ вярата си и въ честа си, той е най нискіятъ, и гнуснавіятъ чіовѣкъ на свѣтатъ! По-добре е сто години мѫки чесни, а нежели да тѫпчи честѫси, и вярата си! утри е день, и ще са кажи на такъвъ: ниси честенъ, ни си Българинъ, лѫжешъ и въ Евангеліето. Нали сте са заклѣли чи ще исполнявате уставатъ, като са паднали тія Братія въ затворъ, може би да ги пратать и въ заточеніе, помагате ли имъ, както приписва въ уставатъ; че секи отъ другарите му, е длъженъ да му помага кога падне въ беда! азъ можяхъ да ги отървѫ, току щомъ са научихъ, но ще са развали голямата работа която е вѣче дошла да са види на видело,[1]) отсвенъ това, извести са и чи ще ги пуснатъ сичките, отсвѣнъ обирачите на Поща. Затова и въспряхъ работата назадъ, чи ще бѫде по-добре. Па ако тій останатъ въ затворъ, скоро е, съ революціята заедно да си ги земемъ неповредими. Слушяите сега на долните ми думи, па прощайайте за сякога, защото Ви говорихъ, говорихъ, а Вія сте си се Вія, отъ сега наскоро времѣ ако станете, други, хаиде да видимъ.

Споредъ уставатъ, работата е, до, кѫтто са не видимъ че можимъ самички да си источимъ платното, няма да са дава гласъ за въстатіе! а сега излазя друго! споредъ вънкашното обстоятелство и да са не протакатъ работите ни защото да са не случятъ и други Орхански подобни работи, въ които кой знай може да попаднатъ онія хора въ които са надявали да повѣдатъ работата, решява са едно твърде скорошно въстаніе. Писали сме по сичките Чяс. Ком. да даватъ кой колкото вѣче пари има, и колкото може да вдига съ лихва, и тія пари най-много за два месеца колкото са приготватъ, съ тяхъ ще порѫчяме за орѫжіе, отъ послѣ и да внисе някой

[1]) Да ся обяви възстанието.

нима оржжіе, защото въ кжсо едно времѣ, турямися пжкъ въ друьа работа, и готови сме да са провозгласи въстаніето — съ голяма мжкж ако можимъ отблжснж това времѣ за някой месецъ повѣче, ще бжде работата много още подобра. — Годината няма да прехвърли. Това ненадейно времѣ, заповядаше ми предъ три недели още въ начялото на зимата да дамъ гласъ за въстаніе! нъ като тжй нинадеино, още въ нищо, и никакво неприготвени върнжхмиго за нѣкой месецъ и другъ, до кжтто са съберемъ сичките членове на Цен. К-тъ, и да дадемъ по добръ редъ на това въстаніе. Слѣдва още както и на окржжнитѣ центри.

В. Л-скій (Ибріямаа Анадоллу).

№ 45.

1872 Дек. 12

Братія въ Окружніятъ Центръ

Въ Сюлюманооглу Даудъ.[1])

Напредъ и небоитеся. Нека Българското Юнашко око, са не бои вѣче отъ мжките на дрипавіятъ читакъ, Ето времѣто са вѣчъ решява близо и да докажемъ душманину че Българинатъ не ще бжде вѣчъ робъ, а свободенъ, и който отъ тяхъ неприпознае нашите закони, и да живее съ насъ, по сжщите граждански правила, Той съ всичко, въ единъ мигъ ще стане на прахъ и пепелъ.

Ній членовете на Цѐнтралніятъ Комитетъ, збирамися да определимъ вѣче времѣ, за общо народно въстаніе, защото силно ни пренуждава вънкашното обстоятелство, безъ друго да вървимъ на Бой и минута да са не губи! на това спираме за нѣкой мѣсецъ и другъ, до кжтто са извести по сичките стърни на Българско, да са приготватъ отъ къмъ Барутъ, куршумъ, и пр. да даватъ кой колкото пари вѣчи има, да вдигатъ съ лихва кой колкото вѣче може, които пари най много до два месеца да бждмтъ готови, че щомъ пишимъ, да са донесатъ за дето ги поискамъ, та до като са нарежда

[1]) Орхание. Това писмо е черновка съ моливъ и навѣрно не е отправено.

работата за революція, да станатъ готови пушките и сичкіятъ други припасъ, и да са разнесе по мѣстата за дето е нужно, защото вдигнемли вѣче Народните Байраци, до тамъ е сичкото преуготовленіе? -- всичко това по скоро да съобщите по сичките стърни. Приносящіятъ е нашъ Братъ, отъ Окружніятъ Центръ Юдачооглу Селиникли.[1]) Нему ще дадете адресат си, и ще земете адрасат имъ за споразумяваніе писменно, и сякакъ. Точно ще му забелѣжите на книга за сичките станали тамъ работи, и сега какъ стоѭтъ. всичко щото има донесено отъ Влашко да го дадете на някого, и да го донесе въ Ловѣчъ на Николчя Алачятъ въ маалата дръстини, а поскоро вище да ми испратите фишецити на инглінячката ми. Сичките тамкашни имена да ги промените въ други. -- и мойто въ мѣсто Ас. Дер. Кѫрджялѫ, ще познавате Ибріямаа Анадоллу, и потписката ми ще я дирити чрѣзъ разрязаната книга, безъ печятатъ, защото печятатъ падна въ подозреніе. Приносящія и усно ще Ви говори за нящо, вище ако можете, дайте му здрава дума.

Ибріямаа Анадоллу: (В. Л-скій).

№ 46.

Брате Христемага[2])

Въ Търново.[3])

Всичко що си писалъ чрѣзъ Алилаа Селевли (Ловѣчъ), и писмото чрѣзъ Дяда Калугера съ когото са срешнахъ въ Ески Загра[4]) за всичко това получихъ и разбрахъ. Вѣче разбрали стѣ вънкашното положеніе че ни нуди безъ друго да вървимъ на Бой което мисла да сте съобщили до сега дето вѣче знайте! -- ако ли ни сте, то ще съобщите на сякаде и ще съобщитѐ какво сега революціята я отблѫснахме за някой месецъ и другъ.

Брате по причините Софиски, съ печятатъ няма да са зема и дава до извѣсно времѣ! а само съ потписката ми.

[1]) Севлиево.
[2]) Хр. Ивановъ Голѣмия.
[3]) Пакъ черновка и отъ сѫща дата, като горното.
[4]) Отче Матей Миткалото.

която ще я търсите чрѣзъ разрязаната книга, и отъ днесъ ще познавате името ми: Ибріямаа Анадоллу. Извесни да сте че Д. Общ. предава всичко щото знае! отъ Софія доде чіовѣкъ нарочно да ми расправи. затова който са познава съ Д. Общи да стой на щрекъ въ кжщятя си да не спи, а по пріятели.

№ 47.

Въ Юдачооглу Селиникли.[1])

Подиръ сношните ми думи, работата няма да са оставя, каквито и придирвания да бждктъ, имаме решителни работници, които наистина няма да оставятъ работата каквото и да става, но не по хубаво да обмисловатъ отъ Васъ! Слѣдователно не оставяйте и сами. — Никакви заплашванія и предирки, не могатъ да спржтъ работата. Когато са работи помѣжду ви умно и скоро безъ да дохожда вънкашенъ чювѣкъ да Ви подканя, чрѣзъ когото може да се издаде, а безъ него никакъ ако само не стане вътрешно предателство. Работете както Ви са казва, защото не ще оставимъ да се протака работата по страхове.

Вія сте вѣче Окржжній Центръ имате и длъжностъ често да разпращате насърчителни Писма по всичките стърни които спадатъ подъ вашето Окржжіе, още и на другите Окржжни Центра, като са подканяте въ работата да върви скоро и умно, отъ което насърченіе и подканя на работата става посърчено, по умно, сигорно, отъ колкото да са страхува чювѣкъ и да казва: чякайте да видимъ еди деси какво ще стани дето са а предала работата? Тврде сте излжгани въ тая сигорность! въ такжвъ случай, тряба скоро насърчаваніе съ примери. Азъ вѣче отвождамъ да са срешна и съ другите членове на Ц-тъ К-тъ, и ще глѣдамъ да са върши работата по най добръ редъ, и сигорность, и мойте думи предъ другите членове, ще бждктъ съобразно съ народатъ въ Българско, който міе предъ очи въ сичко, за сполуката на нашята революція. Слѣдователно, иска да имате довѣріе въ мене чи асъ ще говора сжщото

[1]) Това писмо е пакъ съ моливъ и безъ дата и навѣрно не е отишло по назначението си. Споредъ съдържанието, то трѣба да е писано слѣдъ послѣдното отиване на Левски въ Ловечъ, прѣди Декемврий 1872, дѣто го и хванаха. Слѣдователно, това писмо трѣбва да считаме за послѣдно на Левски.

което виждамъ въ Народатъ, и чи ще глѣдамъ да права работи както са изискватъ за най добре защото въ много работи нашите учени ми са не аресватъ.[1]) Вие ще направите едно писмо съ печятатъ: Окрѫжній, въ което ще ма упълномощите предъ другите членове въ Ц-тъ К-тъ, че всичко каквото има да се върши, за сполуката на милото ни Отечество Българія за освобожденіето ни отъ Турчинатъ, има пълна Свобода отъ насъ, да говори, и прави всичко предъ секи Българинъ и предъ каквато и да е народность.

такова сѫщо упълномощіе да направатъ, ще поканите Плов(дивъ) съ околностътѫ му. Окрѫжніятъ Центръ (Ески заара) подъ дето спада чярпанъ, ени заара и кѫзѫнлѫкъ, съ свойте околности. и Окрѫжніятъ Центъръ (Сливенъ) подъ дето спада и котелъ съ своите околностъти. Ако тія Окрѫжни Центра, така сѫщо иматъ довѣріето си въ менъ. - - да са върши работа, така тряба и което правите да тежи гласътми. - - и ето работа кату каквато тряба.

В. Лъвскій (Ас. Дер. Кѫрджялѫ)
Ибріямаа Анадоллу.

№ 48.

Народна клѣтва.

Заклѣвамь са въ Евангеліето, въ честѫ си, и въ Отѣчеството си, предъ Бога, и предъ Чесното събраніе на съзаклятіето, че отъ сичко което ми са яви, няма да кажѫ и открія никому нищо до смьрть и до гробъ.

Заклѣвамса и обѣщавамъ какво полагамъ за святата тази цѣль, животъ и имотъ.

Заклѣвамса и обѣщавамь, безусловна покорность на законите и на заповѣд-тѫ на съзаклятніятъ Таенъ-Централенъ-Българскй-Револулционній Комитетъ съврѣмѣнно мѫлчаніе, и тайность па дѣлата.

А въ противенъ случяй, ако бѫдѫ Предатель, или престѫпникъ, съгласявамса да бѫдѫ прободенъ отъ Окрѫжіето

[1]) Въ оригинала, слѣдъ: „ми се не аресватъ", стои още: „но не сичкитѣ". Послѣднитѣ думи сѫ зачеркнати. Личи си, обаче, че зачеркването е станало отъ по-късна рѫка. Писмото притежаваме изъ архива на Захарий Стояновъ.

на това съзаклятіе, което има длъжность да ма брани, а и право да ма сѫди.

Заклѣвамсѧ.

Забелѣжка. Ново-оглашенніятъ, ще са исправи предъ една масса, на която ще има сложено едно Евангеліе, или крьсть, единъ ножь, и единъ револверь, и ще си тури лѣвата рѫкѫ на сърцето, а дѣсната ще ѭ вдигне на горѣ, и ще слѣдва да дума слѣдующите думи т. е. горѣ-изложените.

№ 49.

Упѫлномощие.

Носящий това писмо, които до сега ви е познатъ подъ името Асланъ Дервишоглу Кърджалѫ (В. Л-скій) което име, той сиорѣдъ обстоятелствата може да си го измѣнява, като прѣдварително ви яви, за това, има пѫлно право и упѫлномощие отъ Българскиятъ централни революционни комитетъ, да дѣйствува на сѣкаде при Бѫлгарите и предъ когото и да е отъ тѣхъ за нашата народна работа, която са отнася до освобождението на милото ни отечество Бѫлгария! Сѫщето лице представлява Бѫлгарскиятъ Централенъ революционни комитетъ въ сичко и дѣйствията му са неограничени, разбира са, по предѣлите на уставътъ.

Бѫлгарския революционни централни комитетъ има пѫлно довѣрие въ това лице, и за това приканва сѣки Бѫлгаринъ, който вече е работникъ въ нашето дѣло или който ще стѫпи въ него и вѫобще всичките Българи да му дадатъ и те пѫлно довѣрие, да уважаватъ заповъдите му и да са отнасатъ до него за сѣка потребность, която се отнася до народното ни дѣло.

Това лице, като има пѫлно упѫлномощие отъ Българскиятъ централни революционни комитетъ има и пѫлна власть да превожда въ дѣйствие сичкитѣ ония длѫжности, които са предписватъ отъ уставътъ, слѣдователно и наказанията, подъ които могатъ да паднатъ и членовете на Българските частни революционни комитети и ония низки, подли и предатели Бѫлгари, които противодѣйствуватъ на нашето народно дѣло.

(Печатъ: „Български революционни централенъ комитетъ".)

№ 50.

Г. редакторе на в. сво(бода).

Бай Каравеловъ? вій като чисти свободенъ вѣстникаръ Български такъвъ показва и листать когото издавате Свобода? на всеки народъ безъ разлика които би показаль да живее.

Ній Българитѣ бѣхми честити чакъ отъ сега, да са здобіемъ съ вѣстникъ, пълно-свободень. Прѣзъ когото да дава право на всѣки народъ да представимъ народното ни мнение прѣдъ свѣтатъ. Че и нія сме хора и искаме да живеемъ чіовѣшки да бѫдемъ свободни съ пьлна свобода, въ земята ни, Тамъ дето живее Българиньтъ? въ Българія, Тракія, Македонія. Па и отъ каквато и да е народность да живеятъ въ тоя нашъ рай, ще бѫдѫтъ равно-правни съ Българинътъ въ всичко. Ще имаме едно знамѣ, на което ще пиши, свята и чиста република? сѫщото желаемъ и на Братія Сърби, черногорци, ромѫнци и пр. да не останватъ слѣдъ назъ. Въ едно и сѫщо врѣме да дадатъ гласатъ си. Врѣме е съ единъ трудъ да спечелимъ онова, което трьсили са и трьсатъ Братія Французи т. е. Млада Франція, Млада росія и пр. колко скѫпо? и съ какви загуби? Братъ Брата да убіе сега е врѣме да преваримъ това зло?... втора борба? Братъ Брата, синъ Баща, Баща сина си даубіе? сега е лесно, и можемъ? съ малко матеріялъ да спасимъ това гнусно и не вѣрно тиранство іоще и сто пѫти на задъ отъ нази въ всичко. Неговити топови, неговити игленки пушки, са въ нашите рѫце. Само трѣбва ни іоще мѫничко врѣме да поработиме години. Нъ, отъ тогава Бай Каравеловъ? както ви пишя въ писмата съ Г-да и Братія, Марина и Ивана [1]) и тогава съ Божія воля ще сасипимъ гнилата и страшлива държава. Та да сазидаме друга много трайна по новото зидание, да сасипимъ казвамъ гнилата и беззаконната Държава? — не чіовецити, не женитѣ имь и децата имь? тогава ако са покоратъ само на горнити св. закони, равно съ Българинатъ.

Бай редакторе? прѣзъ вѣстникатъ ви или както знаете за по добре, питаме Братіята ни сърби щели ни подадѫтъ рѫкѫ противъ общіятъ ни врагъ въ едно врѣме или не? нека ни кажатъ искренно, та да знаемъ какво да работимъ и ній

[1]) Маринъ Попъ Лукановъ и Иванъ Драсовъ.

и тій, щото да не проливаме много кръвъ. Срамота ние да си сравнявами силата съ таквизъ гламици каквито са Турците. Хората отправятъ тоновите и пушките, сами не біятъ, когато непріятельтъ ми е по гламавъ отъ мене, той е въ рьцете ми съ всичкіятъ му матеріялъ.[1])

Питаме? сега като искаме да вървимъ къмъ правіятъ животъ и свобода, кой може ни застана на пѫтѧтъ ако неиска баръ да даде гласа си за доброто? мисла никой да ни смее.

Да дава правото на всѣки народъ, па на всѣки чіовѣкъ, който иска да живее почтенно и свободно. И ній Българите отъ оддавна са напѫваме съ всичката си сила да викаме къмъ чіовѣчеството и свободата? всекидневните ни убійства, потурчванія на не врьстните ни грабнати деца отъ турчена, обечестіованието на девойките ни и на жените ни се отъ турчена, секидневно оплакванне е било съ кръвави сьлзи предъ европейските консули. На нашіятъ предрезналъ гласъ, никакавъ одзивъ, отъ никаде за помощь, а напротивъ ставатъ учители противъ назъ. Тогава де остава тяхното образование и чіовѣчество? . . . а, и се тѫй ли ще имъ плачемъ и да са надявами на тѣхните лъжи? не, намѣсто сьлзи, сега леемъ куршуми а надеждата ніе на Правосѫдніятъ и на нашите мишници и ето че идимъ Г-нъ Ре(дакторе) прѣзъ вѣстникатъ ви да си представимъ народното мненіе прѣдъ свѣта.

№ 51.

асъ Василь Львскій въ Карлово роденъ[2])
отъ Българска майка юнакъ азъ роденъ
нищахъ да сѫмъ турскій и никакъвъ робъ
сѫщото да глѣдамъ и на миліятси родъ
станахъ и утидохъ въ стара планина
за година врѣме се асъ разгледахъ
въ Сьрбія ходихъ и по влашко скитахъ
отъ нійде помопъ за нашѫ Свобода

---

[1]) Това е единъ видъ дописка на Левски до в. „Свобода“, и по наивността на съдържанието си треба да се отнесе до по-ранния периодъ отъ дѣятелността на Левски прѣзъ 1870. Онова, което слѣдва, е писано отдѣлечно на отдѣлни листове.

[2]) Това стихотворение, писано съ рѫката на Левски и зачеркнато (поправяно) отъ самия Левски, не е лишено отъ значение освѣнъ за биографията, но и за психологията на Апостола.

станахъ отидохъ вь стара планина
съ вярна дружина съ Панаіотъ войвода
юнаци народни тяхань асъ Байрактаръ
за година врѣме всичко разгледахъ
което ни знаѭхъ войвода асъ питахъ
главни друмища и тьнки пѫтеки
се ги белѣжѫ за напредъ намъ леки
хубава гора стоденае и вода.
за наши жени и дребни деца
до кѫтъ асъ проходихъ въ стара планина
Турци поганци менъ угадиха
тешка потира тій са вдигнаха
кать скакалци по гора трьгнѫха
и сичко Карлово обиколиха
и по улици стражѩ поставиха
дано менъ живъ уловяха
или баръ главата ми здобіяха
гламави Турци мрьсни Агарянци
отъ планини слизахъ за Карлово отивахъ
съ тюрюмето Иванъ асъ да са видѩхъ
Самъ самниничякъ обкиченъ обрѫженъ
съ пушка белгійска и чивъ пищови
и остра сабія на менъ блещяха
призъ двѣ призъ три стражи си минахъ
на четвьртата мене съзряха
потеглихъ пушка извадихъ и сабія
нискими доварь грѫдобранъ бѣше
страхо-пѫзли турци веднагъ се прьснаха
отъ самичякъ асъ щомме видѣха,
въ зора то бѣше въ Карлово ни влязохъ
на кѫрѫтъ остахъ въ зелени мамули,
кога бѣ вѣчерь примѫкнахса асъ
съ работници хора заедно и асъ [кать идатъ отъ кѫрѫ]
няма тюрюмето уловенъ той беше,
съ още единъ другарь Тинко Пулевъ беше
въ видинъ запрени за три години
тяхната сѫдба въ друго уловени,
нашите писма други посрящалъ
всичко подробно все той расправялъ,
станахъ да сіида пакъ при дружина

Далъ бѣхъ и дума кои денъ ще стигна
день и нощь вървяхъ едни царвули скѫсахъ
за да стигна само както си казахъ,
дадох и лозинка сечено дърво
кагъ додохъ на мѣсто няма ги тамо,
засвирихъ съ трѫбѫ екнѫ ми горѫ
никакъвъ отзивъ отъ мойнѫта дружина,
повторихъ съ трѫбѫ овчаръ ся обади
добръ день юначе тихоми обади,
да ни бѫдишь ти Львскій Байряктаръ
съ Панаіотъ войвода неговъ ти дрогаръ
отговорихъ асъ на старіять овчарь
отъ де ти знаешъ за Львскій Байрактаръ
виждамта синко на него приличяшъ
както мій казалъ сѫщій войвода
ако та вида да ти обада
какъ ни сѫ тука а при царска Мандра,
видишъ овчарти! тамса наблизо
подъ тяхъ оддоло малко по ниско,
потира има, да свиришь нидей
тебдилъ тій ходатъ съ Юрушки дрей,
то бе заранъ рано и съ пушка на рамо
за единъ два чяса стигнахъ ази тамо,
посрешнама стражѫ единъ нашъ другаръ
добредошіолъ рече Львскій нашъ Байрактаръ
ето и дружината съ Панайотъ войвода
всичкими ся радватъ и добре дошіолъ ми казватъ

№ 52.

Уставопроектъ.[1])

За събраніята въобще.

Сичкити членове на комитета са въ събраніята равноправни. Събраніята щѫ ставатъ редовно и въ неделѭтѫ два пѫти, въ нужда и почесто. Решеніята въ събраніята щѫ ставатъ

---

[1]) Цѣлиятъ написанъ съ рѫката на Левски. Този е третиятъ екземпляръ, който е запазенъ отъ Уставопроекта.

по вишегласіе, което Председателятъ подиръ нужните разисквания обевява. Решѣнiята щж носатъ комитетскiятъ печатъ, безъ него, ни сж припознати.

Писма до Ц. Ком. както и отъ него до вънкашните чясни комитети, щж сж пріематъ и испровождатъ само чрѣзъ едно лице, което Ц. Ком. ще назначи. Никой отъ чясните комитети нѣма да знай де е Ц. Ком. и кои лица гу съставляватъ.

I

Устройство.

За да може комитетатъ по лесно да нареди работите и приготви революціята, състави въ градищата съ околните имъ села чясни р. Б. комитети.

За да може по добре да наглѣдва работите на чясните комитети, и да извършява наказаніята на престжпниците на закона нареди **тайна полиція**.

А за да можжтъ да бждатъ и съобщеніята между него, и чясните Комитети по сигорни нареди революционерна тайна поща.

II

Пари.

Съ пари ще са снабдява Ц. Б. р. к. самъ или чрѣзъ чясните комитети на начинъ, когото той, съ съгласіето на чясніятъ к. за най добре намѣри.

III

Хора.

Съ хора, било за Войводи, пощари, полиціени, или пжкъ за дѣйствующъ на първи позивъ войници, ще са снабдява Ц. Р. Б. К. или направо или, чрѣзъ другите чясни комитети. по наредбата, която той ще имъ даде.

IV

Оржжіе и други Бойни потреби.

Съ оржжіе ще са снабдява Ц. Р. Б. К. самъ, като проводи понапредъ хора учени които разумяватъ отъ оржжіе да го преглѣдатъ.

Чясните Български Революционарни Комитети.

Сякой градъ съ околните си села съставлява частенъ Б. Р. К., който са управлява тжй сжщо както и централніятъ.

Сякой частенъ Б. Р. К. са допитва и отъ правя писмата си до Ц. Комитетъ, подъ когото направо и зависи.

Сички писма и решеніята отъ чясніятъ Б. Р. Комитетъ, до Централніятъ ще са управятъ пакъ чрѣзъ едно тайно лице, което чясніятъ комитетъ ще си назначи.

Както члѣновете на Ц. Ком. ни сж никому извѣсни, тжй сжщо и члѣновете на чясніятъ Ком. сж тайни.

Само по едно лице отъ чясните комитети е извѣсно на Ц. Комитетъ.

За вслучяй ако лицето, назначено отъ чясніятъ Комитетъ, чрѣзъ което ставатъ сношеніята на Комитетите падне въ неприятелски ржцѣ.

Длъжностьта на чясните Б. Р. Комитети.

Чясните Б. Р. Комитети сж длъжни да съобщаватъ на Ц. Комитетъ:

1) Отъ колко села са състои околностьтж имъ.

2) Въ кое село колко хора има, и отъ каква са народность, и по колко отъ сяка народность.

3) Колко има Български юнаци способни да носжтъ оржжіе, и колко са готови за първи позивъ.

4) Колко оржжіе иматъ и какво е.

5) Дали иматъ въ околностьтж си способни хора за Войводи, и де са намиратъ.

6) Колко може да са збере въ нужно време жито, увесъ, ечмикъ, сино, слама, и други потреби, за храна на животните.

7) Колко може да има волови, крави, коніе, овци, и др.

8) Колко жхжрж и по за колко животни, и др. подобни, които ще имся назначжтъ отъ Ц. Комитетъ.

Тайната Полицiя.

Тайната полицiя зависи и е подъ заповѣдтж само на Ц. Комитетъ.

Нареда

на Работниците за освобожденiето на Българскiятъ народъ.

Подбуда и цѣль.

Подбуда. Тиранството, безчеловѣщината, и самата държявна система на Турското Правителство на Балканскiятъ Полуостровъ; Цель. — съ една обща ревулуцiя да са направи коренно преобразуванiе на сегашната държявна деспотско-тиранска система и да са замени съ демократска република. [Народно-управленiе] на сѫщото това място, което сѫ нашите предеди съ силата на орѫжiето и съ своѭта свята кръвъ отъ купили, въ което днесъ безчеловѣчно беснеѭтъ турски кесаджiй и еничери, и въ което владей правото на силата, да са подигни храмъ на истината и правата свобода, и Турскiятъ чiорбаджалѫкъ да даде място на съгласiето, Братството и съвършенното равенство. между всичкити народностьти, Българи, Турци, Евреи, и пр. щѫтъ бѫдѫтъ равноправни въ сяко отношенiе, било въ вярѫ, било въ народность, било въ гражданско отношенiе, било въ каквото било, всичко щѫтъ спадатъ подъ единъ общъ законъ, който по вишегласiето отъ всичкити народностьти ще са избере.

За извършюванiето на таквази ревулуцiя нужни сѫ: 1) урежданiе, 2) пари, 3) хора, 4) орѫжiе и други Бойни потрѣби.

За да са приготватъ всичкити тези, и да ся извърши самата революцiя, наредиха са хора, избрани по съгласiето на по голямата чясть на Б. Народъ, и съставиха Централенъ Български револуционеренъ Комитетъ.

Централнiятъ Български Ревулуционеренъ Комитетъ.

Пребиванiето на Ц. Б. Р. Комитетъ е въ Българско, но именно въ кой градъ е нѣма да са знае — На сякаде и нiйде.

Б. Ц. Р. Комитетъ са състои отъ единъ председатель, и единъ подпредседатель, единъ писаръ, и единъ помощникъ, единъ касiеринъ, нiоще седемъ члена, между които е и единъ попъ.

Председателятъ, писаратъ, и тѣхните помошници, и касиеринатъ са избиратъ отъ членовете на Комитетатъ въ нужда щѫтсѧ проминяватъ отъ сѫщите и ще бѫдѫтъ подъ надзора имъ.

Длъжностьта на Председателятъ.

1. Да отваря и затваря заседанiята.

2. Въ нужно времѣ да свиква изъ вънъ редни събранiя.

3. Да варди и одържѫ редъ на разискванiята и гласоподаванiята въ заседанiята.

4. Да въвежда въ работа решенiята на заседанiята.

5. Да води надзоръ на подпредседателятъ, писарите, и касiератъ въ испълнянiето на длъжностьмите имъ.

6. Въ гласоподаванiята щѫ дава само единъ гласъ, въ случяй, когато и на двѣте стърни гласоподаванiята са равни, може да даде iоще единъ.

Длъжностьта на Подпредседателятъ

1. Ще помага на Председателятъ въ извършването на Длъжностите му.

2. Въ времѣ на отсѫдствiето Председателово, ще го заменява въ службата му.

Длъжностьта на Касiера.

1. Ще прiйма пари отъ чясните Б. Р. Комитети, и отъ други мѣста, на срѣщо които ще дава расписки подъ нумера, ще ги записва въ Касiерската книга, ще явява за тяхъ и на комитета за да са запишѫтъ и въ главната Комитетска книга.

2. Ще издава пари по рѣшенiето на комитета, на сякаде, и за сичко.

Тайна Полиция.

Никой отъ чясните Комитети нѣма да знай отъ кои лица тя състои.

Брoѭ на членовете е неизвестенъ, Ц. Комитетъ го определява споредъ потребите.

Членовете на тайната полицiя сѫ распрѫснати по сичкитѣ градища.

Сякой отъ члѣновете на таината полиція познава революционерните работници въ града, въ когото е определенъ чрѣзъ единъ знакъ, който му е съобщенъ отъ Ц. Комитетъ.

Длъжностьта на тайната полиція.

1) Да наглѣдва тайно дѣлата на революционарнитѣ работници въ града си и да ги съобщава на Ц. Комитетъ.

2) Да опитва и да са увѣрява въ точност-тѫ и вѣрность-тѫ на тайната полиція.

3) Да шпионира турскитѣ шпиони, и да предирва стѫпкѫ по стѫпкѫ дѣлата на турската полиція, и да ги съобщава направо на Ц. Ком.

4) Да е извършителна власть на Ц. К. т. е. да наказва пристѫпниците на з а к о н а, споредъ заповѣдтѫ на Ц. Ком.

Смъртните наказанія ще са извършяватъ тайно, но ако обстоятелствата не дозволяватъ, ще са извършяватъ на явни мѣста и срѣдъ пладнѭ.

Споразуменіята на полиціята съ Ц. Ком. ще ставатъ само чрѣзъ единъ чіовѣкъ, когото Ц. К. е назначилъ, и който въ сѫщото время е управитель на другите членове на полиціята въ града.

Членовете на полиціята тряба да са хора избрани, юнаци, решителни, вѣрни и постоянни.

Наказаніята ще извършватъ онези члѣнове на тайната полиція, на които падне жребе, и които са намиратъ въ града, дето ще са извърши наказаніето.

Тайната поща.

Тайната поща зависи и се управлява направо отъ Ц. Ком.
Броя на членовете на Т. поща не е опредѣленъ, ще са увѣличяватъ или умаляватъ споредъ потребити.

Членъ отъ тайната поща нѣма да познава повѣче отъ четирма или петима отъ свойте другари.

Разнасяніето на писма, решенія, или други съобщенія щѫ сѫ съобщаватъ отъ лице на лице съ нужните лозинки — никакъ на право.

Какъ щж сж пріематъ нови ревулуционарни работници.

Сякой който иска да учяствува въ вѣликото дѣло на народното ни освобожденіе, тряба да се яви съ времѣ, за да не кажи подиръ че желалъ да работи нъ нямалъ случяй.

Ако нѣкой поканенъ, отъ Ц. К. да земе учястіе въ работите ни, се откаже, тряба да изложи писменно причините и основаніята, на които се отказва, и условіята подъ които би пріелъ.

Който иска да земе учястіе въ работите ни, тряба да има припоржка отъ някого отъ познатите до нѣкой револуционерній работникъ.

Когато са припоржчіж на нѣкого отъ работниците нѣкой вънкашенъ чіовѣкъ, тряба понапредъ да го испита: кой е, отъ де иде, какво иска, какви му са мислите, и др. па да яви за сичките тези на Ц. Ко. като прибави іоще и добръ описъ на физиономіята му, и въобще на сичкити му свойства характеристични, а пжкъ нѣка да го задьржи доде пріемне отговоръ отъ комите(та).

Когато са яви на Комитета, че нѣкой си е проводенъ отъ нѣкой дружество или отъ нѣкого за нѣкакво си споразумѣніе съ комитетатъ, то той тряба да яви на тайната полиція да го испита, а пжкъ въ сжщото времѣ да са увѣри самъ, или писменно или усно, отъ чіовѣкатъ, когото нарочно тряба да проводи до онезъ които са го най напредъ препоржчяли, или право до оногосъ, отъ когото казва чіе билъ проводенъ.

Когато Комитетатса увѣри че проводеніятъ или препоржчяниіятъ чіовѣкъ е чистъ, влиза съ него въ споразуменіе посрѣдствомъ едного, когото той самъ сіе отредилъ.

За пріемваніето на Войводите и тѣхните длъжность-ти.

Войводите сж пріематъ по гореизложеніятъ начнъ. Когато нѣкой Войвода са яви на Ц. К. и поиска да бжде пріетъ, тряба по на предъ да положи испитъ отъ нужните военни науки предъ комисіята военна, която Ц. К. ще нареди, и споредъ знаніето ще застжпи и приличното място. — Безъ испитъ ніе пріетъ никой.

Длъжностите на Войводите сж: да пригледатъ позиційте, да избержтъ и определжтъ бранителни точки, и да

направатъ нужните Фортофикаторни планови за окреплѣнието имъ, да назначжтъ опирационите, и комуникационните линій, да направатъ планъ за революціята да приготватъ нужніятъ военъ законъ, и най подиръ, да вдигнатъ народните Баираци и да прогласжтъ народната Свобода и Балканската република.

За секиго въобще.

Сякой отъ члѣновите на ревулуцпонарните работници, билъ кой билъ, тряба да знай самъ, и да вържи въ сърцето си това, щото му е повѣрено.

Не трѣба да казва, нито да загатва за таквисъ работи на любовница, на жена, и пр. само най искренніят си пріятель може да позагатва пѣща, та кога се увѣри, чи и той желае заедно съ него да дели щастіе на Бойното полѣ, може да го пріемне като извѣсти предварително, чясніятъ комитетъ, подъ когото зависи.

Ако нѣкой отъ ревулуционарите падне въ някоя нужда, сякой отъ другарите му [разумява са сичките други ревулуционари] е длъженъ на показаніят му знакъ да му помогни.

Ако са появи някой непознатъ чіовѣкъ, та поиска въ Името на Ц. К. да Буни Народатъ, или други подобни, макарь той ималъ нужніятъ знакъ [може би открадпатъ или съ силата на оржжіето испитанъ].

Въ такъвъ случяй тряба да са яви на Ц. К. и да са прислѣдва, па ако може и да се улови, отъ тайната полиція.

Ако са случи чи лозинката падни въ непріятелски ржце, тряба поскоро да са яви на Ц. К. да ж промени.

Ако някой тайно или на други начинъ са научи чи непріятелите крожтъ нѣщо тайно, тряба изведнжжъ да яви на Ц. К., па ако може и на другите чясни Комитети.

Наказателенъ законъ.

§ 1) Ако някой, билъ Войвода, билъ членъ на комитета, билъ вънкашенъ, билъ кой билъ, дръзне да издаде нещо на непріятелятъ ни ще са накаже съ смърть.

§ 2) Ако някой отъ вліятелните Българи, или войвода, подкупенъ отъ чуждо Правителство, или отъ друго чясно лице, поиска да ни пречи въ работите, подъ какъвто начинъ и да било, такъвъ ще са счита за непріятель, и ще са наказва съ смьрть.

§ 3) Ако някой призрѣ и отхвьрли предначьртаната държавна система „демократска република" и състави партій за деспотско-тиранска или костинтуционна система, то и таквизи ще са считатъ за непріятели на отѣчеството ни, и ще са наказватъ съ смьрть.

§ 4) Ако някой не припознай Централніятъ революционеренъ Български Комитетъ, и поиска да са упита по своѭ глава да подигне Бунтъ, то за прьвъ пѫть ще му са кажи, но ако и то нипомогни ще са накаже съ смьрть.

§ 5) Ако някой отъ членовете на Тайната полиція са откаже да извьрши по заповѣдта на комитета някое си наказаніе, ще са накаже съ смьрть.

§ 6) Ако някой въ піянство искаже нѣщо отъ Тайната, за прьвъ пѫть ще му са напомни, повторомъ ще са отстрани отъ работата ни.

§ 7) Ако някой отъ служящите, като предсѣдателятъ, и др. поиска да злоупотреби съ служ(еб)ната власть, за пьрвъ пѫть ще са лиши отъ служба; повторомъ ще са извади съвсемъ, като са по напредъ подпиши за грѣшката си, и да ѭ поднесе писменно на Комитета; ако и така не испълни, ще са накаже съ смьрть.

Нужно Проглашеніе.

Централніятъ Български Революционаренъ Комитетъ, въ Имѣто на сичките онѣзи които сѫ го избрали упълномощили основанъ на своѭтѫ тайна полиція и съ силата на нейното орѫжіе проглашява:

I. Никой отъ Българските Войводи или чіорбаджій нѣма право да представлява Българскіятъ народъ предъ другите народностьти, и да прави съ тяхъ уговори безъ знаніето на Ц. Ко-

II. Никой нямa право да съставлява други революционерни Комитети безъ знаніето на Ц. Ко.

III. Никой няма право да издава революционерни прокламацій, и да Буни народа безъ знаніето на Ц. Комитетъ.

Забелѣжка.

Тоя законъ ще трае до захващаніето на революціята. — Щомъ гръмне първата пушка важностьта му пада, и ще влѣзе въ дѣйствіе новъ военъ законъ, когото Войводите съ съгласіето на Ц. Комитетъ, нареждатъ.[1])

[1]) По стилътъ, по неумѣлитѣ изрази и наивната фантазмагория за республика, за равноправие и пр., и по всичко друго, този екземпляръ отъ Уставопроекта иде още еднажъ да потвърди прѣдположението, че той (Уставопроекта) е рожба на самия Левски и на нѣкои приближени негови изъ България (наивни политически мечтатели и фразеолози като него) а не на съвмѣстната работа на Л. Каравеловъ, Левски и Ангелъ Кънчевъ, както твърдяха по-ранни наши историографи.

III.

Панайотъ Хитовъ.

1869—1872.

№ 1.

Любезній ми братія и дружинѫ въ Сливенъ!

Лѣтосъ Ви писахъ, че въ писмо-то Ви молѭхъ да проводите съ приносящій-тъ на писмо-то ми наедно отъ Васъ едного, когото Вій намѣрите за способенъ, за да ся договоримъ за моето пытаніе; но вы нажалостъ само ми казахте че сте говорили и пóвече нищо! Това и азъ го знаѭ, че е тъй, но не е възможно тъй да бѫде. Вій трѣбва да ся съберете и да ся договорите заедно съ онѣзи, които Ви донасятъ писмо-то ми и съ тѣхъ заедно да кажете, че сте съгласни на едно мнѣніе. Бѣше ми много чудно, като ми казаха, че не сте дошле но сте казали че азъ Ви знамъ: то е тъй и азъ сьмь увѣренъ че Ви всѣкога сте били готови, но сега трѣба на други начинъ да ся работи, ако искамы по-сигурно да постигнемъ цѣль-тѫ си. За това не смы могли да напрѣднимъ, защо-то градове-тѣ не сѫ были въ споразумѣніе по между си. Знаете че на 67 лѣто искахте да захванемъ работа-та, но азъ не склонихъ затова, защо-то видѣхъ, че вій отъ Сливенъ мысляхте че щомъ вземемъ Сливенъ ще падне Турското царство! Но не тъй братія; трѣбва за единъ пѫтъ и Сливенъ и Търново и Видинъ и София, Филибе, Габрово и Ямболъ и пр. и пр. да ся подигнѫтъ за единъ пѫтъ. Затова Вы молѭ да сте юнаци и както Ви знамъ че сте были искренни сынове на мыло-то ны отечество. До сега отъ нашый-тъ славни градъ Сливенъ никакво издайство и прѣдателство не е станало и азъ въ толкова растояніе [врѣме] като приживѣхъ сè около Сливенъ и даде Богъ и зимѣ и летѣ по тіѭ мыли прѣдѣли както Ви е познато съ малка дружинкѫ петь-шесть годины не можихѫ турцы-тѣ не съ низами, нити съ казаци и потери — отъ турцы и Българи нищо казвамъ не можихѫ да ми сторѫтъ, и то защото имахъ добри пріятели а и добрѣ ся чувахъ,

както и сами знаете. . . . Но да оставимъ старото и да се захванемъ и да глѣдаме по здраво и по юнашкы. Затуй, ето сега Ви казвамъ че трѣбва да отберете отъ Сливенъ едного или двама и да додѫтъ, съ приносящій-тъ на това писмо, заедно, кой-то устно ще да Ви раскаже гдѣ ще Ви заведе и да ся договорите, азъ ще очаквамъ отговорътъ Ви, ако кажете всичкы заедно да дойдѫ — азъ щѫ додѫ, ако ли не, ще глѣдемъ да ся захванѫ на друга работѫ . . .

Братія! глѣдайте, както трѣба да ся работи, трѣба планъ да ся направи за събираніе на пари и хора, а това лесно може да бѫде, като имамы достойни мѫжіе т. е. юнацы. То може ето какъ: първо и първо всѣкой юнакъ трѣба да си купи пушкѫ и барутъ и да си направи фишеци, да бѫдѫтъ измѣрени на пушкѫ-тѫ му и другы войнишкы потрѣбности да има. Подиръ това да ся глѣда какъ ще да ся сберѫтъ наедно мѣсто. А ето какъ най-лесно: да гледате около петровъ-день защото е тогази пълнѫ планинѫ-тѫ съсъ стокѫ, а вій Сливнелій-тѣ да гледате да оправяте да става панаиря два пѫти, както е и по Георгіевъ-день да бѫде и на Петровъ-день, пакъ тъй на панаирътъ най-лѣсно можемъ да ся сберемъ и можемъ отъ всѣко мѣсто да повиками хора да доидѫтъ съ коне-тѣ си и съ орѫжіе-то си, тъй ще нарѣдимъ и по другы мѣста. Ето тъй братія, като имами достойни синове на отечество-то всичкото е лесно т. е. такыва хора кой-то освѣнъ отечеството да не жалѭтъ нито животъ нито имотъ! защото кой-то това прежали той е готовъ да направи всичко. Братія сливненцы! Вій тряба да ся запознаете съ Шуменъ, кой-то е най опасенъ градъ за наше-то освобожденіе. Въ него трѣба да имамы достойни хора, за да могатъ да го запалѭтъ и да изгори топхана-та съ топове-тѣ а и жепхането, и то прѣди да захванемъ бойтъ, и туй ще бѫде голѣма полза за насъ. Още единъ тачъвзи градъ има а той е Бытоля [въ Македоніѭ] но и за него ще приготвимъ хора, та да постѫпѭтъ по сѫщій-тъ начинъ. Увѣренъ съмъ че Ви и по добри планове знаете, но не могѫ да замѫлчѫ и да Ви ненапоменѫ — извинете! Тъй сѫщо съмъ увѣренъ че знаете какъ ще приготвите селачи-тѣ и пр. и пр. — Друго като Ви искарватъ по ловъ трѣба да ся обучавате на нишанъ и да си приготвите фишеци, послѣ трѣба да глѣдате силитра и тукюртъ да имате всѣкой пѫть, че то лесно ще направимъ барутъ. Да даде

Богъ това мое писмо да Ви намѣри здрави и весели и съ распалени сърдца. Юнакъ никога нетрѣбва да ся отчайва, защото въ юнашкій-тъ законъ казва: че кога-то ся не отчайва юнакъ-тъ, той тогава добива дързость и левско сърдце и излѣзва противъ непріятелъ-тъ си свободенъ и побѣждава го.

Да Ви кажѫ още нѣколко рѣчи отъ минѫлы-тѣ врѣмена. На 1728 год. като дохождаха Рускы-тѣ войскы до Едрене, съ тѣхъ имаше и Българи волентири около 20.000 кои-то коляхѫ турцы, распарахѫ каджни и гощаваха ся съ гайды. Рускы-тѣ войскы сѣдехѫ цѣлѫ зимѫ въ Българіѭ. Гдѣ-то имаше чіорбаджій отидоха при турскы-тѣ голѣмцы да искать да купувать мушіи и да печелѭтъ пары, а башибозуцы-тѣ волентири, като хаджи Александрія, кой-то е и сега [мыслѭ живъ въ Сливенъ] и другы съ него взимахѫ турскы-тѣ каджни и ходихѫ съ тѣхъ по банытѣ, но за жалость! никому не доде на умъ-тъ и да каже: хайде да отидемъ братія, на какво остана нашійтъ народъ, и като видѣхѫ че Руси-тѣ ся връщатъ, тогава имъ доиде на умъ-тъ да плачѭтъ и да молѭтъ Рускы-тѣ голѣмцы, но всичко бѣше вече напразно — защо-то уговоръ-тъ бѣше свършенъ .... А гдѣто пише Раковскы че Дибичь [Рускы генералъ] искалъ да объриe топови-тѣ да гы біе то не е истина, само нѣмамъ врѣме да Ви пишѫ опространно: намъ никой не е ни кривъ освѣнъ ній сами Българи-тѣ, защо-то нещемъ да станемъ и да освободимъ отечество-то си мыла Българія. Отъ това ся види че ній нетрѣба да губимъ врѣме; и всичко-то зависи отъ Васъ, само гледейте да ся приготвите.

Като Вы поздравлявамъ най-искренно желаѭ Ви добро здравіе.

Вашъ съотечественникъ Панаіотъ Хитовъ.

Бѣлградъ, 23 ноемврий 1871 год.

№ 2.

Белградь 1873 септем(в)рия 8.

Брат Д. Асѣновъ[1]) въ Требонъ писмото ви от 17 авг. приех но ниптех да отго(в)ора на чеса заштото очеквах дапо

[1]) Ив. Драсовъ.

кату нещо бъду из отечеството ни чи тогава да ти пиша заштото знам чи са любопитен но сега приех и дрогуто ти писмо у което ступиваш да ни се е изгубело придишното но ти ми пишиш у придишното чи е рекал наполион пари и пак пари това е много тайно, се пак хората треба да намерат парити кату има достоини хора тии ще намерат сичко ас дето ти бех писал да са запознаеш сас некой хавриканти остави ас писах от тука и добих проба и имам ошти да добивам чи тогава ще вида коя сорта ще можи да ни послужи мене е само мерама да знам и сас кое можим да си послужим чи кога доди време за голема (работа) само тогава ще има и пари само пробата ще ма доржи сто желтици австриски но ни са можи друго ачи треба да са харчи.[1])

А дето пишиш чи ти писал Г. Каравеловъ чи ми са варзани рацети ас мисла чи ще бади затова заштото немам пари да харча за да мога да работа ас не зная до толкова да ми са варзани рацети тое истина чи ас немам пари но ас пак са не оставам и пак работа и нищте са остава никога приди десет дена ас пратих единого от работниците които беши побегнал отъ хаскоската работа и минал приз влашко и ми донеси писмо от Каравелова и кату доде тука болен дадохгу на доктор и седе тука оздрави и го пратих пак по работа но ма държи хилада гроша тукашни пари и го припорачих на приятели дето мини да го помагат малко е тешко като за нас хора без никакви срества но ас ще пордам и дрехити си от гарба и ще ида и да загина вав утечест(в)ото ни и пак нема да са остава.

Дето тие писал Л. К(аравеловъ) чи четата е наше то ас но добре зная от негу заштото сас моя воля е станала но ас немам убичей да казвам дорде са не изварши нещто затова моле та да са ни намериш увреден чи то ако описвам сичко подробно не е возможно ас не чи са боя но тай изисква работата пи сас сичкити таиности и пак са расчу но сега за сега имам известия здрави са но за сетне ни знам що ще бади известия из тракия узонов[2]) е поснат но като руски поданик да гу испратат у росия та и сашто и гревов[3]) е пуснат но и тои да не седи у торско (Турско) а ми да иди у дрога даржава

---

[1]) Думата е за изборъ и откупуване на пушки.
[2]) Узуповъ, хванатъ и запрѣнъ по Хасковската случка.
[3]) М. Г. Грековъ.

питат ма за совет но и ас им казах чи треба да излезат ис торско заштото са веч компромитирани а дрогити са юшти затворени нема брате правда нема само е останала правдата на ножа на остроту и на пушката на остате (устата) там е останала денес правдата. Които можи сас това да владее негова е и правдата но нажалост нашият нарот е лишен от тая практика и главно е чи нашти богати са торско орждия но нека е здрави има надежда да излези правдата от горе дето ми пишиш да станиш (чуждъ) поданник то ние лоше мнения гледаи само ако можиш или пруски или руски или амириkански наи сетне можи и австриски заштото знаш и изике немски чи тогава ще можиш по слободно да работиш и по слободно да си сидиш.

А дето ти пиши Г. Каравелов чи ни му сачостват (съчувствуватъ) от балгария брате нали виждами чи нема ни е(д)ина година случиха са толкова бели и са опропастиха и хора и пари нии нитреба да им са сардим а колко за Г. Каравелова и ас мисла чи ще е по добре акогу викат да доди у Сарбия но наи сетне ас мисла чи дето и да иди тои се ще бади за полза на отечест(в)ото си брате ас да имам сретст(в)у ас гу би помогнал от мене си дано издаржаши е(д)на година іошти но като немам що да права ас сека година харче по 100 или по 150 желтици но ни стигат нема са от дѣ дорде ни ида да зема от агити парити които ми са далжни а пак ни сам приготвен іош за пат но мисла и таи ма уверева совеста ми чи ще са наплата на секи начин ас са ни отчеивам защото юшти ми даржет и рацети и краката и снагата а пак за млади момци немам сомнениа чи неште да ма послѣдват едвам чекат да им са намигни.

Приими искринние ми поздрав тъи сашто и от сички които са намират тока.

Твои сабрат П. Х(итовъ).

Сас сичко чи сам написал почти цел лист но нити полвин ни сам ти уписал молеви ни са намираити увреден чи ни ви пише за сичко заштото ни муе тока местото може и слочеино да са изгуби некои писмо чи тогава пак нии ще бждим криви ас от сичко даржа забилешки и ще доди време да са ознае сичко ще сам работил.

Сащтия.

№ 3.

белград 1874 октомврия 9.

Г-не Драсув приех писмоту ти от 4 октомрия са дрогити два писмо и разумех сичку но брате ние крив никой на нашуту несчестие когату нии секуга таи постапвами сас народнити си работи ас юпти кату додахти сас Г. Грекова[1] и ми казахти нали ви казах чи ни вервам да бади нашту но има и дрога пирчина ету коя е каравелув и бутив (Ботевъ) са компромитирани придъ многу балгари и затува ниншту неште доспеят но барим да но станиши сабранието чи тугава дано поправимъ работата ас защто налегахъ да бади уредену за сичко у краева (Крайова) заштоту тамкашнити балгари ни са компромитирани и защто исках отъ фрет да изберемп само 100 члена добри и постоенни хора коиту да могат да унасет сека година по 10 желтици и таи какту ви сам и осомену (особенно) 100 чел(овека) да са централизира работата на енно месту и да трогни нарет но всѣкому е драгу ти и сам виждаш чи секи гледа сас неприятелску око на кара Велува (Каравеловъ) за негувити критики кам секигу но да оставим и това чи да видимъ какву да правим. Аз пак ще са потруда до колкоту мога дано са направи нешту аку ли и сега не стани ниншту тогава ни ми остава дрогу освин да ида пак у стара планина и да са изгуба да ни гледам бари сас очити си такева недостоини синове кам бедното ни отечеству ету брате иди време за дрогуту сабрания от ниниди ниншту ни ми пишет само един петар юрданов из зимнич диту ми писа тес дени но сас енно цвети не става пролет.

ету чи черногорцити са пак побили сас торцити и аку са упоснат о истенска борба а пак ни (сме) са слиса(ли) че и затова молета ти пиши барим на панова[2]) и гу поткани дано барим тои подейстува не там ас писах и пак ще пише но се ни сам уверен чи ще направим нешту ами да са гледа пак стара планина ако ми омие очити. Немали чувек пари тои ние за ниншту само енно е да земи пошката чи у горати кату немам другу оставам Вашъ.

Здравеити. П. Х(итовъ).

[1]) М. Г. Грековъ.
[2]) Олимпій (Гълабъ) Пановъ въ Болградъ.

№ 4.

белград 1875 марта 30.

Г-(не) драсов прие(хъ) писмото ти отъ 24 марта и прочетах садаржяниету му виждамъ жалостно състояния от секаде и ошти млогу време ще иди и нашта работа дорде ни са намерат достоини хора за работа ету какве неприятни знакове са показват отъ саштити хора коиту работат за счастiето на народа парву да пита челувек каравелува каква пожа (нужда) да придава сандака[1]) на железницата кугату е могал да гу испрати и сас некои кола коиту секи ден идат за гюргево но та е то, таи дохождa челувек да неверва. А Г. Греков които и тои какту састрадател уш за некое дѣл(о) требашили и той да иди да си повзоли и да играе сас честа на хорскити даштири. Какву повериe ще имами нии у народа кугату вижда народнити приповедници какво са, но да оставим сичко на страна ас не зная що е и како е между каравелува и ботива (Ботевъ) но само от техната расира ще произлези юшти по голема спанка на работата ако можиш пиши им нека са померат или барим нека малчет да ни изнисат пре света боклоцити си и да калет имито на имиграцията ас барим там мисла да е подобре ас ништу нешта да им пише сам болов (Стамболовъ) е бил приди некои ден у един мои пръятел и са гу испратели за у тракия искале един да гу дуведе у влашко но не зная по коя причина не е дошел у влашко но е заминал надолу и негувата работа е опасна ако са олуви ще бади зло ас ти писах юшти приди дорде ни са изберат добри и достоини хора дотугава се таи ще отидат работити но затова ас ще ти повтора мосту мнения о миналата година ас зашто казвах и сам писал чесни писма чи дорде ни са састави едно дружемству наи-малку барим от 100 члена отбрани хора и да унисат годишни по 10 и там да има сас какво да са помогат работниците и да им расте капитала но затова треба наи прiе да са намери центра а колко за хора то е за членуви ас мисла и сам убеден чи ще са намерат не само сто но и хиледа само брате

[1]) Думата е за единъ сандъкъ съ оржжие, който трѣбало да се експедира за Гюргево и послѣ за вѫтрѣшностьта (за въ България) и билъ заловенъ отъ Ромънската полиция.

треба старание но когату додиш при мене подир 4 месеца как ту ми пишиш тугава ще ти састава плана и ще ти дам ревомандателни писма ако желаиш да са потродиш за сега немам дрогу оставам.

ваш П. Х(итовъ).

№ 5.

белград 1875 декемврия 14.

Господин Христо Македонски.

Приех писмото ти от 25 ноемврия писанну и разумех садаржяниетуму ти ми пишиш чи балгарити и из влашку и из балгария коиту дохождат го(в)орели против мене чи ас сам бил причината на злото което са слочи и сега толкова хора лежат по хапосанити и на колко изгинаха.[1]) Да, приятелу мои, ас ни ща да крия но ету ас признавам чи сам крив за тои дету денес патат (пащатъ) хората а пак от букуреш дету ми дали 200 минца то е таи. Ас зех 100 лири и похарчих от тех 80 кату ходих нагоре надолу и утидох да мина приз донова (Дунавъ) кату са разделих от тебе на карловската гара ти добре знаеш чи от тебе зех 2 лири чи немах за харч и чеках у кралева дорде приема 100 лири и подир кату ги приех и тос час похарчих 25 лири и трагнах и платих 5 лири за кола да ма занесе по баржи до донова за да замина но нимогах да мина има хора да знаят които гледаха чи ни можих да мина а пак уреченуту времи мина и там бех приноден да са варна и да тичем кату лут то ду Сарбия то до влашко и направих 250 минца харчове за коиту имам сичко записанну но така ето да бешиса случилу да са направи некоа добра работа тогава секи щеши да казва чи тои е работил но сега сичките викат против мене и 10-ти(ма) ми са канели да ма обият но брате нека, тай и треба катў за мене заштоту ас сам лут чи сам са запнал да тичам кату лут кату чи ас сам далжен и сега кату ми дали 100 лири и ни са ослободи балгария тосчас ми претат саубивани и викат чи сам изел

[1]) Касае се за Старо-Загорското въстание, отъ началото на Септемврия 1875 г., въ което П. Хитовъ бѣ обѣщалъ да земе участие, но въ рѣшителния моментъ не прѣмина въ България.

народнити им пари а ас може до сега да сам похарчил от мене си повече от 2 хиледи минца и пак малча никому нищто ни домам и стана веч 20 години как сам са отдал на тас работа ету сега са компромитирах прит народа но ас ще тарпа сичко а техна милост коиту викат против мене нека работат тии по добре и да ни погрешват нищту а ас колкото мога ще работа сам и кату вида чи са ни можи да са изработи нищту тугава сам ще са убия аку ни ма убият дроги до тогава ас са радвам дету ми казват тии, чи работити при вас добре отиват и ас ще са трюда до колкото ми е вазможну.

П. Х.

Адресата ми е така: улица Кнеза Милана номер 66 Панаіот Хитовъ.

у белград.

№ 6.

Г. Пеjовъ (Т. Пеевъ).

Браила.

Ако и да нисамъ ти писалъ нищу отъ миналата іесенъ, ету сега кату самъ вечъ зарадванъ отъ известиіата които ми донеси Господинъ Георги Живковъ изъ отечеството ни, той ще ви раскажи за сичку, вярвамъ чи ще ви зарадва за това моля та да сторишъ добро да повикати и дяда Желя и като го поздравишъ отъ моіа страна да настоишъ да са срешни съ Георгя Живкова съ него предъ вашето присждствіе да би и ви участвували у разговоратъ имъ, тжй сжщо и Христа Македонски да повикате поскоро и той да са наслаждава отъ добрите известиjя и да участва въ разговора. Но колкото и да са викали нѣкои противъ мене то времето и дѣлата ще покажатъ правдата заради тези причини азъ за сега не ща да са мешамъ въ сичките работи, осимъ (освѣнъ) колкото ми допускатъ силите и азъ да потъ помагамъ на работниците.

22 Априлий
1876
у Кладово.

Твой приjателъ
Панаіот Хитов.

№ 7.

Брате Македонски.

Разумео сам да си пошао изъ Кладова и да си стигао у Вратарнице или у Нови Хан. Зато ево ти шиљем моје писара Г-на Ђорђа Милетића, који има моје подпуно поверене и можети подробно моје намеренѣ и положенје обяснити. Главноје то, да гледаш да чиниш што ће чиниш и да дођеш овамо у Корито гдѣ ће мо се братски сојединити и прећи у Турску. Овде је и брат наш Жељо и брат наш Илија малешавац сви троица смо заједно и ти да нам будеш четврти брат, и тако братски да пређемо у отечество, граница нам је веће отворена, мој писар ће вам докаже. Ни часа не чакај но похитај одма.

Поздрављам те и целивам братски.

твој брат
Панаіот Хитіовъ.

26/6 876 год. у Логару кодъ Корита.

№ 8.

4/7. 1876 год. Тештић.

Г. Г. Војводе Филип, Деда Жела и Р. Македонски!

Чистето ви с целата радост пријех и радвам се што тај на брзо следвате по нас; поздравлене од нас на сичките братије. мисмо за сега здрави:

Ви да слѣдвате по пута „шише“ право на Црин врх. и от тамо на Бабин зуб, дето щте се срещнемо, при това да имате на ум да предигнете од сиштото село где сте сега бари нај малко 800 ока брашно, зашто где отивате тамо нема да са намери храна. Ми втоз час тргвамо за в Бабин Зуб и кад'се срещнемо тамо с вас щте се подразумимо на каде да следвамо далы. Сиштото време може да каже че щемо за два три дена да трпимо малко оскудице за ляп.

деловође.
Панча Доснјев
учитель.

Ваш брат војвода
Панаіот Хитіов.

№ 9.

6/7 1876 год. над Г(орни) Лом.

Г. Г. војводи Филип Жела и Хр. Македонски!

Чисто то ви одь този Месец прејех и за подробноста му разумех.

Накоје ви също-то време отговорвам у след големата „Магла“, ази сметнах се с'пута, и слегнах долу в над Горни Лом.

Затова ви имам да ви кажа од дружинатави да оставите 100 душе и кого помежду ви намерите за право од војводите да остане в Топли-дол да вардите дето ви каже Д. Попа тамошнја а сишто тај и од селините да земите до 100 и више хора да се сдружет са они је нашите, стотях ора да вардат тамошниіе богазъ а селените Църновърчани Глеџици и Восковчани да дават храна и хора.

А другите пак доброволци с војводата им да излезнат на белеги, и ми ште да будеме сутра вечер-тамо, как да се срешнимо тамо у једно време.

Деловојне — Војвода
Линчо Досиевъ — Панаиотъ Хитювъ.
учитель.

№ 10.

Господину Министру Воіеном.

Господине, Мисмо се разговорили са чича Ильом чича Цеком. Да чича Илья прође одавде преко Смедрева и Крагујевце іербо има на ова места наши луди кој треба да појдат сниме. А по наі више да се види сниме и да се разговори да знаду на коіу страну да пођу. Тако ће и чичо Цека да пође преко пожаревеца и така дальe док дође на определено место. А Симу ђу узети Самном. Само ако се може спремити данас, а овде остаіе Тодор Томић, којће испраћати овде кој се буду налазили момци на определено место.

Зато вас нај покорниіе молим ако би услућају из ишли 40—50 момака да би имали доброту дађи спроводете с. делиградам, ако би случајно пошо за ту страну.

Мартъ 76. Бѣоград. — Панайот.

IV.

Кубратовци.

1872—1876.

№ 1.

Бан Стефане Карагіозовъ[1])

Въ Търново.

Пращамви 20 весника отъ весникъ Свобода отъ 12 брой и 20 отъ 13 брой отъ тези по три задржщи за вази а останалите пратети на Васила,[2]) ако знаити Василъ на кадѣ е, евети му чи познатіе му чувекъ[3]) които беши въ Букурещъ на Гротата, сига е тука и очаква отговоръ отъ него, нека му еви по скоро какво трябва да прави. Нищо ново нѣма за сига въ градани.

1872 Априлъ 28 Руссе. Вашъ пріятелъ
П. С. Златевъ.[4])

№ 2.

Бай Димитре,

Бждети спокоини пощаджіките пристигнаха благополучно, оставеха нещата и отидоха въ роднините си, кажети на чувекатни дѐ ще вписемъ пушката и отъ кого е, тжй сжщо и весниците кому ще ги проводимъ, отъ Търново ни евиха какъ ся пріели сичките неща дето гіимъ провваждали до сега. Азъ имъ писахъ да еватъ на Левски за да ви пиши какво трѣба да прави(ти) и съ кого да работити сига чякамъ за

[1]) По революционна обичай, писмата се адрисуваха обикновено до чорбажии и довѣрени на правителството лица както тука Карагіозовъ, а на прѣносвача устно се съобщаваше сжщинския адресъ; горнето писмо е било пратено до Ив. х. Димитровъ, Търново.

[2]) Левски.

[3]) Ангелъ Кжнчевъ.

[4]) Н. Т. Обрѣтеновъ.

отговоръ щомъ го получа ще ти пише гледанти да събирати пари щото сѫ много нужни, вардети добре редатъ на остава, щото таината пущіе вече ся нареди за да ни подтпаднити потъ отговорность, печята гледанти да го испроводити, тый сѫщо и револверчето, ако нисте зели отъ Букурещъ то копети отъ Гюргево и ги придаити на чувекатни, колкото пари кажети му за дави ги проводимъ.

Поздравленіе отъ сичките.

Августъ 28, 1872.

Кѫврѫка
Въ Руссе.[1])

(П. П.) Куршумите нека бѫдѫтъ 50.

№ 3.

Бай Панаіоте.[2])

Питаити Каравелова и той ще ви кажи презъ де да си внасити писмата.

Кубратъ.

1873. мартъ 29.

№ 4.

Бай Панаіоте.

Преди месецъ ходихъ въ Търново по заповеттѫ на тамшнія комитетъ, за да направимъ собраніе и да наредимъ работите които пропаднаха както знайти, но като чякахъ тамъ 10, 12. дене видехъ чи ни додоха освенъ отъ 3, 4 градове искахъ да ся върна, тогази теся принудиха да направимъ едно заседаніе колкото бѣхми, въ туи заседаніе решихми и намерихми за добре да стани главното сѫбраніе въ Букурещъ както и миналѫтѫ година, по причина чи тука е опасно отъ многото шпиони и тѫи опѫлномощихѫ мене да дода въ Букурещъ за да ся сговора съ брата Любена,[3]) а въ сѫщото време да

[1]) Обрѣтеновъ.
[2]) Бѣлѣжчица на кѫсче хартия.
[3]) Каравеловъ.

провода и на васъ даденото ми писмо отъ тяхъ, въ сжщото вре(ме) и да ви пише отъ моя страна, азъ додохъ въ Бу-к(урещъ) и ся научихъ, чи віи сте заминали за въ Россія, кога потжрсихъ вашто писмо за да го остава на Любена, то останахъ смаенъ и си напомнихъ членатъ отъ К(омитетския) уставъ, чи който изгуби писмо поверену нему, ще сж накажи съ смжртъ, и наистина чи треба тжй да ся постжпва съ таквисъ, много бѣхъ смутенъ додето ся врнжхъ до удома си, като пристигнахъ и на чеся растжрсихъ, питахъ домашните коя е причинжтж дето е останало туи писмо, а те ми отговорихж, чи когато стягали пощата го забравили, чи като тржгналж пощата тогасъ имъ дошло на умъ за вашето писмо, и тжи азъ прибързахъ и го приключихъ въ едно Каравелово писмо и съ особена поща до Гюргево го проводихъ т. е. до тамкашния К(омитетъ) сига като доди вашія чувекъ, казва ми чи віи не сте приемали таквосъ писмо, ни знамъ какъ ся е случило, но азъ му поржчехъ, като мини въ Гюргево да распита добре и дася намери писмото, наистина асъ си познавамъ грешката, но ще ва моля да извинити за пржвъ пжтъ, а за напретъ ще внимавамъ добре.

Като му расказахъ[1]) каквото ми беха поржчели, той ми отговори, чи Панаіотъ мина отъ тука и писахме на нѣколко мѣста за да додатъ на 20 того, а не както бѣхми решили ніи да стани сжбраніето отъ 30 того до 10 идущаго, и тжи бай Любенъ ми придади писмата и азъ ся върнахъ и ги проводихъ за местото, те ми отговорихж отъ тамъ чи както и да е ще сж потрудатъ да додатъ опредиленото отъ васъ време, а другіи отговоръ до сига нѣмамъ знае само чи многото работници сж на Джумаета а подиръ него иди и Смилъ Панаиръ, чи маи каквото ми са струва ще стани сжбраніето на идущаго месеца, пакъ точно ни може да кажа.

Съ братските ви поздравленіе оставамъ за всегда вашъ

Кубратъ.

1873 Априлъ 19.

---

[1]) На Л. Каравеловъ.

№ 5.

Бай Панаюте!

Отъ Асеновци ни писаха за да ти евемъ на питанията за Юрдана[1]) и Ст. Софиіски, на нѣколко пѫтя излегли потери да ги гонатъ но нииможле нищо да имъ направатъ, вчера на 21 того пріехми второ писмо въ което ни порѫчваха да пишимъ дето и да е и да ся разговоримъ съ едного човѣка който прибивава въ града ни, та както и да е да имъ намеримъ мѣсто за тѫзи зимѫ, и тѫй днесъ писахми въ Варна за да имъ приготва(тъ) мѣсто и да ни явѫтъ, та да имъ пишимъ да слагатъ, за това бѫдете спокоини колкото за двамата брате. А васъ ще ва молимъ да ни пишити по честичко за да можимъ да вѫршимъ нѣкакъ по добре работите, на Грекова му даватъ воле да си отиди отъ града ни но въ Руссія тѫи сѫщо и Узуновъ го зималъ Рускія консолъ потъ своя защитѫ т. е. поданникъ неговъ, но съ условія да го проводи въ Росія. Грековъ ми каза да си дадишъ мненіето, т. е. да отиди ли или да стови, вишъ какво ще кажишъ та ни еви поскоро.

Друго нѣма какво да ви пишимъ освенъ ваштo бѫрзаніе за отговоръ.

Г. Гиреновъ іоще е въ затворъ съ другара си Сава.

Кара Георги замина за Едирне, щомъ ни евѫтъ за двамата брате чи имъ намерили мѣсто ще ти пишимъ, Ив. Поповъ си доди и е въ Карантината.

1873 Августъ 22.

Поздравявами ва братски Бр. Кубратови.

(П. П.) Когато ни пратити писмо пращаити го до хаджи Захаріе, по този натписъ. Пѫрвіа пликъ Бр(атя) Кубр(атови) сеттне въ другіи пликъ хад(жи) Захаріи княжескии при Рус. Консолато, въ сѫщото време като му забележити да го даде на Грекова.

---

[1]) Ю. С. Науковъ.

№ 6.

Русчукъ 1873 год. 28 Октомврий.

Приятелю П. Хитовъ,

По преди писмото ти, а посетнѣ правилника, проводени до тукашнитѣ братия, азъ прочетохъ и въ отговоръ на подирното — ето што могж да ти отговоря: преди всичко намъ ни трѣба едно събрание обшто въ което трѣба да разгледами како сме работяли до сега и како имаме да работимъ за напредъ, отдѣште земимъ средства и по кой начинъ трѣба да работимъ! Доста сме са губели въ тъмното! Вие, вънкашнитѣ наши братия, са надѣвате че ние сме извършали нѣшто, а ние хаберъ нѣмами. За рѣда си ниа са надѣваме, че сте вие извършали нѣшто, а то пакъ ништо; а по този начинъ сами си вредимъ.

Преди малко време нѣкой мина отъ тука и ми расправи, до колко е вѣрно не зная, че ушъ Тотю Филипъ работи нѣшто; а когато го попитахъ съ кого имж сношение каза ми съ никого, но той имж 20 души и са надѣвж, че като доди тука ште намери послѣдователи за което азъ са съмнѣвжмъ заштото примѣритѣ сж предъ очитѣ ни. А зашто той не извѣсти васъ и насъ, и да работимъ тогази заедно съ обшти сили това не зная! На сегашно време за да извърши человѣкъ нѣшто и за да напредни потрѣбно е нѣкакво си приготовление, което ние не сме направели споредъ своятя немарливость, чи кой ни е сега кривъ?! Вие ни провождате оттамъ книги;[1]) ние тука стоимъ ништо не правимъ и са несъгласявами съ васъ. Искжме да кажимъ нѣшто пакъ нѣма кому, заштото всѣкой глѣдж частната работа и на обштата малко внимание обръштж. Когато са съберемъ говоримъ за много нѣща, рѣшавами много нѣшто, но ни едно до края и ни едно въ дѣйствия не туряме, а пакъ слово безъ дѣло мъртво есть. Братко мой, ако искаме напреджкъ трѣба да бждимъ и съгласни и трѣба да вървимъ съ обштата сила, а не секи за себе си. Безъ мозакъ е оня който каже, че ние не можимъ сполучи, но преди всичко трѣба да са приготвимъ на здравата когато излѣзимъ да не тръгне народа да ни гони, но да са съедини съ насъ което

[1]) Писма.

ште състави най-сжштественната наша сила, безъ народа [селенитѣ] ние ни крачка не можемъ направи; това и ти твърдѣ добрѣ знаешъ. Азъ въ течението на едно малко време доста са запознахъ съ народа и сжмъ увѣренъ, че той ште върши работа ако само знаятъ да го приготвжтъ и поведжтъ, а въ други случай той са не лъжи, а ние въ такъвъ случай трѣба да са въсползуваме отъ него и да го употрѣбимъ съ полза. Той частно нѣшто не искж, той иска общото противъ което не можи да са стои, отъ което можи да произлѣзи свободата му. Азъ много желая да са видж съ тебѣ приятелю, но проклѣтитѣ обстоятелства ми не позволяватъ и при първиятъ удобенъ случай ште са потрудж. Като те увѣрявжмъ, че безъ обшто събрание неште да бжди и за това потрудети са да нарѣдити гдѣто намерити за добрѣ едно обшто събрание гдѣто могжтъ да бждатъ членове отъ всичкитѣ братства, но въ всѣки случай трудети са да бжди това мѣсто въ предѣлитѣ.

Като та поздравлявжмъ и ти желая добъръ напредъкъ и здравие оставжмъ твой приятелъ.

М. Грековъ.

(П. П.) Безъ друго ште ми одговорити по слѣдующиятъ адресъ: Monsieur D. Karamihaloff dragoman de Consulat general du Russie, — а вътре мойто писмо.

№ 7.

Бай Димитре![1])

Въ Гюргево.

Слѣтъ многото мислени по поводъ на писмото отъ заточенити въ Акія,[2]) най после рѣшихме да направимъ до сичките Градове въ Влашко по едно писмо отстрана на Горните, и да ги разпратимъ за да се избире волна помощъ въ което да може да имъ ся спомогни кату ся испрати чувекъ да имъ

---

[1]) Д. Горовъ.

[2]) Отъ 1867 и 68 год. — четитѣ на Филипъ Тотя и Панайотъ Хитовъ и Хаджи Димитъръ и Стефанъ Караджа.

занисе помоща собрана отъ срѣщните Братіа Българи, чувекать които ще отиди е вече готовъ, само чака отговора на родолюбивите съотечественици въ Влашко както и на тукашните, за това та моля [отъ страна на заточените както и онзи Господинъ които земи тжзи длжжность да прибира парите] чясъ по напретъ да помолишъ нѣкои отъ тамшните родолюбци да пріемни тжзи света длжжностъ което ще му останатъ вечно признателни заточените братя, неговата грижа ще бжди тжзи, 1 да пріема изпратената помощъ отъ другите градове които ще проводятъ отъ сжщите писма и да имъ враща назатъ расписка за пріетите имъ пари. 2. ще държи редовно смѣтката на приетите пари и колко разноски прави за портове на писма групове, та ако ни сполучимъ въ претпріятіето си тогази азъ отговоремъ за сичките направени разноски, за таквжзи чувекъ и родолюбецъ мислж да поканишъ Г. Ценовичь които сж надявамъ чи ще пріеми на драго сърдце, то пакь остава на твоя длжжностъ да ся располагашъ съ работите, вишъ намери Иванче Куимджіета и му раскажи сичко та да глѣда и той да ся потруди защото има братъ и той, преди месицъ пріехъ писмо отъ тѣхъ въ което ни казва (. . . скъсано) сички живо и здраво а само затворени (. . . скъсано).

Вишъ бай Димитре потруди сж по скоро да намеришъ този чувекъ който ще испжлни тжзи длжжность и да ми отговоришъ съ сутрешната поща, за да можимъ да распратимъ и другите писма по скоро, макаръ и да имашъ сига много работа но щета моля пакъ отъ страната на заточените да прижалишъ няколко минути както си пожалвалъ и други пжть.

Само това ще глѣдашъ чи ако ни приемни тжзи длжжность Г. Ценовичь, да гдѣдашъ избраніетъ чувекъ да бжди много малко познатъ на влашките бжлгари въ сжщото врѣме — почтенъ и веренъ.

Друго нѣма какво да ви пиша, освенъ да ва поздрава сичкиви братски а наи много старата, кажіи да наготви Прасчето за Колада. Имате поздравленіе отъ Раде и Георче,[1]) те сж въ Едирне и земать първіа 10 лири а вторіа 7.

[1]) Р. Ивановъ и Г. Икономовъ.

За нашите работи ниможе нищо да ти кажа освенъ като дода въ градави, и то, ако ся развали карантината. Ако захфанити да сабирати помоща глѣданти да стани по скоро, защото до рождество да можи да ся тргни за мѣстото.

1873. Но(вем)врiе 14. Руссе.

Вашъ братъ Кубратъ.

П. П. Поздравѣватъ ва сички домашни.

(Отстрани на писмото стои бѣлѣжка отъ Д. Горовъ: „Отъ Браила имъ се пратиха 10 до 15 наполеона на 1869 прѣзъ Касапчету Руско").

№ 8.

1873 14/12 Русчукъ.

Братко Панайоте,

Писмото ти приехъ, но по нѣкои си причини не можахъ да отговора до сега, а сега пакъ съ жалость зимамъ перото да ти пиша, защото на нищо, за което ми пишешъ, не мога да ти отговора, толкози повече, че ни едного отъ братията които трѣбваше не видѣхъ, защото самъ сѫмъ вързанъ. Азъ оставамъ за подиръ малко да ти отговоря по точно понеже са надевамъ . . .[1])

Азъ испровождамъ до Г-нъ Настаса[2]) тово писмо и пари да испроводи нѣкои портрети, за нащо консолато, молята проводи ми и ти своятъ си портретъ и портретътъ на чича Иля, за това много та моля. Провождамъ ти да прочетешъ за Юрдана и сичката чета каква участь гие постигнала. Писмото дай на Настаса, които ще го проводи съ своето си.

Твой приятелъ М. Грековъ.

[1]) М. Г. Грековъ е билъ пуснатъ отъ затвора по гаранция на руското консулство въ Руссе и въ сѣкой случай съ ограничение — да не се отдалечава отъ града. Тукъ въ писмото се прави намекъ за надеждата на Грекова да примине веднажъ отсрѣща Дунава, за да се освободи съвършено.

[2]) Братовчедъ на Панайотъ Хитова.

№ 9.

Братко![1])

Когато ти си намислилъ да извършишъ това невинно дѣло т. е. когато си намислелъ да испълнишъ прародителското завещание, до насъ отъ вредъ изъ България достигатъ твърде страшни гласове, които викатъ: нѣмали нѣкой да ни отърве, се така ли ще теглимъ, какво правятъ нашите войводи, нашите първенци, нашите свободни братя въ Влашко, Россия, и Сърбия. Братията ни са бесатъ, проваждатъ въ заточения, гниятъ въ Хапсаните, ний сме заприличели на веди отъ теглила, а тия нѣматъ време да помислятъ за насъ; до кога това ще бъде? нѣма ли и ния да си починемъ и избавимъ? Тешко е братко! време ли е сега да са женишъ когато народниятъ гласъ та вика да ни подадешъ помощъ, да ни отървешъ; ако ти не направишъ това т. е. ако ти не поведешъ народатъ, то на кого той да са надѣва и отъ кого помощь да очаква? Отъ Петраке Златовали, Чорапчиевали, или пъкъ отъ твоятъ бездушенъ съотечественикъ Стефанъ Саръ-Иваноолу? Я само си помисли въ кои времена ние живѣемъ? отъ сички страни на отечеството ни огружява опастность; отъ Турските бесила, отъ Австрийското владичество, отъ Руското влияние, отъ нашето собствено духовенство! Сички тие нѣща за насъ сѫ еднакви страшни подъ сички тия нѣща ние едвакво можемъ подпадна, а после еднакво не можемъ са отърва, а пъкъ когато е време да работимъ ние друго сме замислели! когато ние си спимъ и толкози хладнокръвно глѣдаме на работите, другите народи делятъ отечеството ни и са надприварватъ кой коя чясъ да земи и освои и отъ кои редъ реформи да (у)потреби за да направи милите ни братия роби или пъкъ съвсемъ ги преобърни въ друга народность. Отечеството ни е твърде привлекателно, томожи да направи и най хладнокръвното правителство за да иска да го завладеи, него Европеиците учени го наричатъ рай, защото нѣма втора толкози добра и толкози красива земя. Отъ друга пъкъ страна няма по поробенъ и не чувствителенъ народъ отъ нашиятъ а това и подава поводъ на тия злодѣи изъ Европеиците да мислятъ таквизи работи. Поглѣдни въ статистиките и увери са, та защо да ги глѣдашъ,

[1]) Панайотъ Хитовъ.

та и така доста добре знаешъ и познавашъ бащината си земя, която та е родила.

Въ Търново обесиха едного, въ Сливенъ обесиха другиго, въ Шуменъ затвориха двойца, изъ село сди кое си докараха Апостолатъ ни и го затвориха и т. н. а ние се още стоимъ хладнокръвно и се още очякваме нѣкое си блажено време когато крушите сами ще падатъ въ устата ни, а виното ще потиче като реки и ще ни напой. Тежко ни ако сами ни са оловимъ за работа а са надѣвами на готово! Кой ли ще е ония който ще доди да ни отжрва додето ние сами не скочимъ и покажемъ какса мре за отечество? Я помислете си и препомнете си какъ сапревели и какъ са начевали народите освобождението на отечеството си и какви жертви са правели. Ще живеимъ — ли ние или ще умремъ това е се едно, работата е да го отжрвемъ изъ погтите на толкози тирани, които отъ сяка страна го заплашватъ! Научявали са чи въ Росия са образовало едно официялно общество за освобождение на отечеството ни и уверени сме чи то ще ни помогне, но круша въ уста ни нѣма да гуди до дето не ги помолимъ, проумѣвати ли? Отъ насъ зависи да додатъ тие тука и пролеятъ кржвта си, ако пъкъ ние ги чякаме то и работата ни таквази ще бжде!

Тие дни имахме тука нѣкой изъ нашите сжбратиа и отворихме максосъ за това извжнредно заседание и слѣдъ джлго расжждение решихме чи нѣма по добро време и по благоприятни обстоятелства отъ колкото сегашните. Касите празни, кредитъ нѣматъ, отъ сички страни са забиколени съ народи, които очякватъ кой чясъ и коя минута да избухне нейде огжнь, то и тия да са хванатъ за отмжстителното оржжие, което не знае хатжръ кое са наричя.

И тжй те очякватъ начялото, а това начяло ние трѣба да го направимъ, друго яче е невъзможно, защото най-тешкиятъ товаръ тежи на нашиятъ гърбъ и саде отъ насъ зависи да си потжрсимъ гърбжтъ и го истжрсимъ на земята. Ние сме млади крьвта ни ври и неможемъ вече да очаквяме до дето са накани дѣдо Патаранъ да ни освобождава. Право ти казваме решението беше таквози, че напролетъ не по кжсно освобождението ще са начени чи било вече и една пушка да нѣмаме! Ако пъкъ ти са непокорѣвашъ на тосъ гласъ то пжлно право имаме да та наричемъ измӗникъ и да та презираме защото въ такози едно време секи трѣба да помага, а толкози повече

които народатъ вѣрва и са полага наредъ. Ние нѣмаме самнение чи ти ще чуешъ гласатъ ни и ще приемнешъ предложението ни! Рано или късно ние ще проводимъ едного отъ нашитѣ хора съ когото трѣба да са споразумѣвашъ и да почнешъ да сабирашъ юнаци, защото това велико дѣло пакъ съ чети ще са почне, неорганизирани не преведени въ редъ и ще са действова по правилата на четуванието.[1]) Пиши ако обичяшъ за тая работа на Тотя и ние отъ тука ще му пишимъ и така и тои трѣба да ся приготви, ние вътре въ българия нѣма да спимъ, колкото вече обстоятелствата ни позволяватъ ще напрегнемъ сичките си сили и ще земемъ сички решителни мѣрки които сѫ потребни; колкото сме може ли до сега да напреднемъ, и отъ сега вече ще са готвимъ така сѫщо. Ние сами ще образовами чети но народатъ по малко доверие има към насъ отъ колкото къмъ васъ, които вече толкози сте прочути а за то и ще можите, да извършите незабравени въ историята работи! Тръгни прочее съ това писмо по влашко кажи на нашите тамкашни патриоти жаланието ни подкани за да зематъ и те участие, защото и те са членове отъ истиятъ народъ, а толкози повече да нѣматъ право да кажятъ че ги не известихъ ме.

Братко нашъ, повѣрваи ни, че простите селачени почнаха да ни подканѣтъ, тогази какво ни остава да чякаме? Правото ние отъ сега повече са опираме на селените отколкото на гражданите, защото сичка тежина пада на тѣхъ.

Въ заключение ще ти кажимъ че ние до толкози сме уверени въ работите си щото никаква сила ни е въ състояние да ни разобеди, който е съ насъ той ние братъ и подавами му ръка, който не тръгва съ насъ той ние врагъ. Да живеи България, да живеятъ синовете и, да живеятъ войводите и народатъ който полага мило и драго.

Главниятъ Централенъ Комитетъ
въ България.[2])

1874 20/8 .... Кубратъ.

---

[1]) „Четование“, книжка много популярна по онова врѣме, прѣведена отъ сръбски и излагаща, какъ да се организуватъ четитѣ и какъ да се дѣйствува съ тѣхъ.

[2]) Съ това писмо, писано съ ръката на Н. Т. Обрѣтеновъ, а продиктувано отъ М. Г. Грековъ, захваща ново пробуждане на революционното дѣло, слѣдъ една година междуцарствие слѣдъ смъртьта на Левски. Писмото е безъ точна дата и трѣбва да се отнесе къмъ началото на 74 година.

№ 10.

1874 г. 2/2 Русчукъ.

Г-нъ П. Хитовъ,

Писмото ти отъ 1873 год. 27 13 приехъ заедно съ портрета ти, говореното въ него проумѣхъ и въ отговоръ на сичко ето що съмъ задължень да ти пиша: максусъ доди отъ Асеновци[1]) човѣкъ за да се разговоримъ на широко за търговията си,[2]) той ни извѣсти, че твоето писмо отъ 6 на миналата година исто е прието и като си събрахме заедно извѣстията, които той приелъ, и ние тука излѣзи, че ти трѣба да пътувашъ на далечъ. И тъй двойца[3]) додоха отъ неидеси и ни извѣстиха за една главна работа, която още трѣба да са глави за това ние избрахме тебя да идишъ и да я досвършешъ, за това щомъ приемешъ това наше писмо безъ да са маешъ тръгвай за Букорешъ, дѣто ще ти проводимъ човѣкътъ си за да се разговоришъ. Прѣди тръгванието си изъ Бѣлградъ пиши до мене едно писмо какъ вече тръгвашъ; на къдѣ ще отидешъ и, защо ще отидешъ това нека бъде тайна за секиго.[4]) Когато пристигнешъ въ Букорешъ немашъ работа да извѣстявашъ нѣкому защо си дошелъ, та който и да бъде да говоришъ чи си дошелъ по своя работа; на насъ ще ни пишешъ пакъ изъ Букорешъ едно писмо въ което ще ни бѣлѣжишъ нумерото на къщата дѣто си спрѣлъ за да та не търси и распитва за тебе, човѣкътъ ни. За да бъде по вѣрно прииманието на това писмо максусъ провождаме човѣкъ за да го придаде гарантирано въ Гюргево. Тъй също и ти твойте писма да бъдатъ гарантирани онова което ще го проводишъ изъ Бѣлградъ и изъ Букорешъ. Адресъ за писмата ще бъде така: Monsieur M-r D. Karamihaloff dragoman du Consoulat general Imperial du Russie

à Rustchouk

а вътре други пликъ и моятъ адрессъ. Заедно моля та проводи ми и портретите на Войводова и Ц. Павловичъ които бѣха убити въ Парапловатъ Германия ако само са намиратъ въ Бѣлградъ, трѣба да ми проводишъ 6 парчета 3 отъ единьтъ

[1]) Търново.

[2]) По комитетскитѣ дѣла.

[3]) Павелъ Календжиевъ изъ Кишиневъ и Вълко Ивановъ изъ Николаевъ.

[4]) Панайотъ Хитовъ е трѣбвало да отиде до Одеса и Кишиневъ, за да вземе нѣкакви пари за комитета, но посѣтилъ само Кишиневъ.

и 3 отъ другиятъ, когато са срѣшнешъ съ нашиятъ човѣкъ той ще ти плати за тѣхъ колкото слуватъ.

Ти ще са подписвашъ за сега: Хенрихъ Германъ. Въ писмото си ще пишешъ на кратко: живо здраво сжмъ; проумѣхъ тржгвамъ.

Поздравявамъ та и ти желая добро здравие. За сички.

М. Грековъ.

№ 11.

Бай Димитре!

Пратеното ми писмо по маиками пріели го? рецеписа отъ пощата? Ако не си молеви сторети си единъ трутъ таго земети ими го пратети, дѣто го искамъ причината е чи нѣмами никакъ отговоръ за писмото, че (за)това побързаи съ испроважданіето му.

Тезъ дни стана въ тукашната затворница едно обийство, Юрданъ Раковски и едно джумаліиче ги одошили вжтре въ затворницата а телата имъ какво сжги исправели и де сж ги хвжрлели ни сж знай, туй обиистьо много тайно сж държи но скоро ще излези на яве.

А какво стана съ помоща бай Димитре нищо ни ни казвати. Ако би да получа отговоръ отъ писмото за което ти пиша по горе ще мина въ Гіоргево за да ида на големото село[1]) за нѣкои важна работа, друго нѣма какво дави пише освенъ здрави на синцави.

1874 Февруар. 24. Руссе.

Твой Кубратъ.

№ 12.

1874 год. 18 Мартъ.

Г-не Хенрихъ Херманъ,[2])

Писмото ти отъ 14/3 приехме на 16.3 и проумѣхме, че си пристигналъ дѣто трѣба,[3]) че са забави човѣкатъ ни съ 3 дена да прощавашъ, защото времето такози бѣше и непозволи.

---

[1]) Букурещъ. — [2]) П. Хитовъ. — [3]) Букурещъ.

Изъ проводената до Одеската Бжлгарска община сжгласителна [1]) ще проумѣешъ а още повече отъ проводения, како искаме, а затова ще са трудишь, колкото силите ти позволяватъ да издѣйствовашъ и сжгласишъ това нѣщо да бжде и тогази ще назначимъ тебе за членъ пжрвоначално додѣто ти са отвори друга работа.

Има една непомалка отъ тая работа, която пакъ трѣба добре да са глави, и за която човѣкъ вече отиде преди единъ денъ, но безъ да знай, че ти си вече въ пжтъ защото несварихме да се разговоримъ съ него; както за пжрвата работа така сжщо и за втората ти ще са поразумѣешъ съ човѣкътъ когото провождаме; проводеното условно до Одеската община ни е проводена изъ Ассенъ ние само я преписахме и подписа нашиятъ . . .,[2]) та и затова когато отговорятъ трѣба да са адресуватъ пакъ до главниятъ центъръ въ Асенъ[3]) по слѣдующиятъ адресъ: M-r M-r Karamihaloff dragomane du Consoulat general Imperial du Russie

à Roustchouk.

а вжтре на други пликъ както ти до сега прави другъ пликъ съ подписъ: За Господа братия Асеновци, и то по добре сжглашението да стане чрезъ тебе т. е. ти да ни пишешъ, или пакъ да проводатъ другъ нѣкой човѣкъ, което ще стане много по добре. Проводеното ще го придадешъ спорѣдъ адресата му, то сждржа рекомандация до онова лице съ което ще са споразумѣешъ за втората работа.[4]) Най послѣ ти припоржчамъ за сички подробности можешъ да са разговоришъ съ проводеното лице.

Съ поздравление и почитание оставаме твой Кубратовци, а за сички

М. Г. Грековъ.

№ 13.

Господинъ Хенрихъ Херманъ!

Писмото ви отъ 16/4 приехъ ми на 26/5. Онова което говоришъ въ писмото си твърдѣ добре разбрахме и ето сига

[1]) П. Хитовъ е билъ опълномощенъ да поддържа нѣкакъвъ наслѣдственъ процесъ, отъ който щѣли да се спечелятъ суми за комитета. Касаело се за имотитѣ на нѣкой починалъ въ Одеса българинъ.

[2]) Прѣдставитель на вжтрѣшнитѣ комитети С. Стамболовъ.

[3]) Търново.

[4]) Славянското благотворително общество въ Петербургъ.

идимъ да ти отговоримъ, защото врѣмето и обстоятелствата не ни позволиха по отъ напретъ, ний си докарваме на ума какво си примислелъ ти за насъ но пакъ сѫ необесрѫрчаваме както знаемъ чи ти си добѫръ чилякъ разбранъ, а слѣдователно можишъ да рассѫдишъ съ какви прегради, пречки и спѫнки нии сме принудени да работимъ, когато това си прекарашъ презъ ума то простина великодушно, защото друго яче нии не можехме. Въ послѣдно време нии толкози спѫнки срещнахме, щото нито можимъ ви ги исказа сичките, и това ние направело щото работите да одаратъ назадъ. Помисли си такова нѣщо: въ едно отъ дружествата ни главното лице[1]) да извѫрши работа таквази глупава, щото да глѣдашъ и да си късашъ главата; да са чудишъ и да са маешъ! мѫшъ здравъ, надеженъ и рассѫдителенъ, които за тези си качества бе избранъ за главно лице, да отиди да са влуби което му дало и причина да расправя и за работите на любовникатъ си и пр. и съ това да ни гуди главите въ торбата дето казватъ за една лула тютюнъ. Какво трѣбаши да правимъ ний? мерки сѫ зеха, но щели се отложи работата или ще сѫ вѫзвѫлнува ощи ни можемъ ти каза, освенъ това она(я) шуга[2]) дето миналата година издади джумалиискитe учители сега да иди и да на(п)рави друго придателство. По тѫсъ причина единъ отъ твърде добрите ни работници е сига въ затворницѫтѫ; че нѣма да на предаде ний сме увѣрени, но ще сѫ отѫрвели? напретъ ний ни можемъ каза.

При всичко това ний напрѣгаме силите си да работимъ; избрали сме ново лице[3]) което скоро ще трѫгни да дири краищата на конците. Ний видиме вече чи нашиетъ осиленъ трудъ малко полза ще принесе, защото нѣма основателетъ [Левски] а втори на неговото мѣсто ни можимъ да намеримъ; сега избраниетъ човекъ с лице вѣрно но ни опитно, ний го избрахме само за това, защото друго нѣма, а можи би съ време и това лице да придобии опитноста си. Помисли си чи година време вече отъ като работите сѫ не живи не мѫртви; разноски правимъ големи а придобитакъ токо речи твѫрде

---

[1]) Ив. х. Димитровъ, въ Търново.

[2]) По прѣдателството въ Джумая влѣзоха въ затвора М. Радославовъ, С. Гереновъ, М. П. Грековъ, а прѣдатель е station Ив. П. Атанасовъ, сѫщо учитель въ Джумая, който билъ съперникъ на М. Радославовъ въ нѣкаква любовна история и, като побѣденъ, отмъстилъ му съ прѣдателство.

[3]) Г. Икономовъ.

малакъ, нѣма кои да ходи да собира. Колкото шпиони има изъ отечеството ни те сѫ на брои твѫрде малко, но противъ тѣхъ никакъ ви решителни мерки ни са приематъ а това докарва голѣмъ вредъ на работите само за това, защото средства нѣма а сичко съ пари става. Вий можите да ни проводити единъ човекъ вреденъ знаенъ, но този чувекъ за да дӧди за да са вѫрни и за да живеи тука нѣкои времи. Плачи ни сърдцето когато виждаме и познаваме грешките пакъ ни можимъ да ги оправимъ, отъ определените за тебе 15 л.(ири) т.(урски), [които бѣхми ги проводили въ Одесса и ни ги върнаха], ний сме принудени да отделимъ 5, тѣхъ и да ти проводимъ само 10 л. т. които приймни отъ се сѫрдце и бѫди увѣренъ чи остатокатъ ще приемнишъ по после. Дано богъ даде щото съ избиранието на новото лице работите да тръгнатъ по добре! Когато глѣдаме какъ сѫ вѫрвели работите отъ едно време насамъ и ако би за напредъ да останатъ пакъ се тѫй то ще стани ясно чи по други начинъ ни може да са работи освенъ по твоятъ планъ т. є́. пушката на рамо и напретъ; хора има доста които ще ни послѣдватъ! ние сѫ неотчайвами, а така сѫщо молимъ и тебе да ни губишъ карашъ. Когато малко нѣщо поработимъ и видимъ какъ ще трѫгнатъ работите за напредъ ще ти евимъ, а ти отъ свое страна подиръ приеманието на това писмо кажи ни каквото имашъ.

Оставаме въ надежда чи богъ ще ти потрепи силите и ще та насарчи да претприемешъ тази работа света, слѣдъ катота поздравлявами оставаме съ почетъ твой.

1874. 19/6. Кубратовци.

П. П. Споретъ закона за приетите пари ще ни проводишъ расписка, и писмото си го отправай направо за тука до когото ти бѣхме казали.

Сѫщите.

№ 14.

Бай Димитре,[1])

Приносящія на настоящето ми писамце е нашъ прі́ѣтелъ, негова милость ще ни испроводи нѣщо отъ Букурещъ до тебе,

---

[1]) Д. Горовъ въ Гюргево.

а ти като го пріемнешъ ще ни извѣстишъ за което ще доди нарочно отъ тука чувекъ да го пріемни, само ти ще му дадешъ адресата си за да може дати го проводи поскоро.

Съ почитание оставамъ

Твой Тиховъ.[1])

1874 Юлiи 12 Руссе.

№ 15.

Бай Димитре,

Пріимни отъ Андреи Войникова една кутiе съ 50 крушум.(а) които ги бѣхъ зелъ отъ пеича Радановъ, занесимуги и му кажи чи сж много дибели, затова нека ти даде други по тенки споретъ крушуматъ които проваждамъ пакъ съ сжщія Андреи, молева глѣдаити дано свжршити това и да ми ги проводити.

Поздрави сичките домашни, исках дати пиша нѣщо но го оставамъ за когато сж срещнимъ, моле ва ако е Виличкиното писмо у насъ което го писала Петрана[2]) до сжщата безъ да зная асъ пратетимиго, това беши по времиту на татрото, съ тези писма и съ тжзи непокорность те ма отделиха отъ пріятели а най сетне щема лишатъ и отъ животъ, за по наджлго когато ся срещнимъ.

Твой Тиховъ.

1874 Юлiи 12 Руссе.

№ 16.

Бай Димитре,

Пратените ми крушуме преди време за да ги примините и до днесъ нѣмамъ отговоръ. Какво станаха? асъ сики день са надѣвамъ и чакъмъ съ нетжрпение да ги приема но напразно, коя и причината низная? затова асъ са принудвамъ днесъ дави напомна писмено ако е възможно часъ по напретъ да ми ги проводити щото трѣбатъ, ако ли пъкъ ниса сж

---

[1]) Н. Тиховъ Обрѣтеновъ.
[2]) Сестра на Обрѣтенова.

намерили други мисла чи Пенчо нище са противи да ги приемни и Ви върни парите, молеви дайте ми единъ отговоръ на това.

Научавамъ са чи Танасъ идвалъ преди нѣколко дена въ градани а безъ да са обади на мене за което можахъ да му сжобща нѣщо, азъ мисла чи нисамъ никакъ виноватъ въ това което можи би да го отдавате на мене т. е. неспоразоменията които станаха по времето на театрата вии видехти твжрде дебре и разомѣхти отъ последното ми писмо чи асъ нѣмахъ никакъ известия за писмото което го писали до Виличка наште, затова нитрѣбва да отдавате тжзи вина на мене, защото асъ никога нисамъ помислелъ нѣма и да помисла да са отделемъ отъ приятели. Както и дае асъ ви казвамъ чи самъ невиненъ и нитрѣбва да го отдавате на мене, чи пакъ както знайте.

Георги Добревъ ни казва чи Танасъ му казалъ да ми еви за нещото което щѣлъ съмъ да провода за да побързамъ съ испращанието му, това асъ съмъ забравилъ какво е било затова нека ми напомни писменно, а ако е мисла за Нещастната Фамилия[1]) то асъ е проводихъ още преди единъ месицъ чрезъ Виличкини а ако е за друго както казахъ нека ми напомни. Работите ни отиватъ на твжрде добре Мустаците[2]) тезъ дни можи да слѣзи по вашите места.

Преди единъ месецъ Иванчо Куюмджиета мина презъ градани за да иди въ Акия при брата си но ходелъ ли е или не незная, сега са научавамъ чи са върналъ но безъ да са видимъ и миприкаже какво е направилъ, затова ако е възможно научети са ими евете.

Поздрави сичките домашни тжи сжщо и Г-да Войникови.

1874 Юлии 26 Руссе. Твои за сякога Тиховъ.

№ 17.

Баи Димитре! Въ Гюргево.

Честнитеви писамца приехъ съ картините заедно и сичко проумѣхъ, само едно ма много наскжрбѣва което виждамъ въ писматави да ми пишити за покоината ви майка, найстена

---

[1]) Нещастна Фамилия отъ Друмевъ.
[2]) Панайотъ Хитовъ.

жално нѣщо е бай Димитре но незнамъ кому да отдадешъ това, какъ тъй немилостива ржкж истржгна непадейно милатави майчица сичко това е жално, но като си помисли чувекъ чи синцани тжѕи немилостива ржка ще истржгне отъ майчини и бащини ржце отъ брате и сестри и най после отъ милото ни отечество малко нѣщо са по утрѣшава, но както и дае пакъ е жално, но нии ниможимъ на нищо да са противимъ, неможимъ да стовимъ срещо божиета воле, и тжи покоинатави майка колкото е можяла си е испжлнила отеческите джлжности и нека и кажимъ лека и пржсъ.

Оставамъ твой Тиховъ.

1874. Августъ 17. Руссе.

П. П. Ако видити чи сутра ни дода за да отидимъ на гулямото село[1]) тогасъ заминети сами, защото можи да отиди заратъ мени други.

Сжщий.

№ 18.

Бай Димитре!

Писмата приехъ никжтнати бжди спокоенъ, сичко ще извжрша на заповеттави, ако е възможно пратими отъ „незав(исимость) броевите отъ миналата ниделя и тжзъ неделешни защото нисамъ ги челъ.

Вчера приехъ писмю отъ Братаси Ангела въ което горко са оплакватъ отъ насилие и става два месица какъ линеятъ болни и низнаятъ какъ щеса отжрватъ.

1874 Августъ 25. Твой Кубтатъ.

№ 19.

Бай П. Хитовъ!

Преди нѣколко дѣна ви бѣхъ писалъ чи като сж известимъ за събранието дали ще стани или не ще ви пиша, за това днесъ ви евявамъ чи асъ ходихъ призъ дине си при

[1]) Букурещъ, кждѣто по това врѣме е свикано общо комитетско събрание.

Каравелова и сж разговорихъ ми, той ми каза да ти ева какъ чи на 25. или 26 трѣба да са намерити въ Букорещъ което ще стани собранието, сжщо и нашиетъ човекъ които ходи по България[1]) ще бжди тамъ въ реченния денъ.

1874 Октомврии 16. Твои Кубратъ.

№ 20.

1874 Октомврий 19.

Бай Панаіоте!

Въ Белгратъ.

Днесъ получихъ писмо отъ Болгратъ заедно съ 7. наполиона зато азъ прибързвамъ да ти пиша и залича първото си писамце което ви писахъ преди два дена, въ писмото си те ми пишетъ тжй. Бай Кубрате днесъ ви проважда ми обещаното си, подобре кжсно отъ колкото хичь, затова приимнети тжзи сума и вжршети работа, бждети весели насжрчявайте братята и вжрвети напретъ, чувекатъ който доди пра насъ за работа[2]) сж прие твърде добре и слѣдъ едно сжбрание отъ 15. члена реши са да замини за Одесса, а вий приймнете горните пари и вжрвете по работа, та за по широко разеснение защо ни са внесоха пари до сега ще са даде на мѣстото когато му доди времето. На това основание а още и зарадванъ чи ни на оставиха совсемъ влашките българе, писахъ днесъ на Ассеновци да ми еватъ трѣба ли да излези чувекатъ съ тези пари или да чяка іощи та ако би да отговоратъ до тогази бжди увѣренъ чи чувекатъ ни тосъ чясъ ще излези и работата ще земи добжръ ретъ това ти го казвами искрено наскоро пакъ ще ти пиша приймни братските ни поздравления.

Бр. Кубратовци.

П. П. Писмата си провождаи до Гюргево. Ами нищо ни ни писа за онези двамата брата, какво станаха, за които ни еви по преди чи заминали за въ България.

Сжщите.

---

[1]) С. Стамболовъ.
[2]) М. Г. Грековъ.

№ 21.

Бай Драсовъ!

Слѣдъ 35 дена затворъ за което сте извѣстни веки най-сетне сполучихъ ми да са избавимъ отъ лекето които ни бѣха навлекли,[1]) сега съмъ пакъ здравъ и читавъ, но само едно е че сѫмъ подъ порочитель какъ чи нѣма да хода никади отъ града на вънъ, това е лошо за мень, нъ и то ще се поправи.

Търговиета ни[2]) за сига мога дати кажа чи отива добре, работа-та ще са покажи когато стани изложението слѣдъ месищъ на гулѣмото село[3]) за да зема дати дамъ сега изложение на сичко това неможе да направа щото перото нище да върви анарсънъ я . . . (Сѣщашъ се я).

Двамата брате Гиреновъ и Радославовъ[4]) у сѫбота заминаха за Цариградъ и отъ тамъ за места-та си ний много добре приминахме съ тѣхъ въ затворницата и съ добъръ алай ги испратихъ ми до жилезницата, те бѣха освободени отъ жилеза т. е. никакъ ни бѣха вързани, вий веки знаити чи Матю беши опредиленъ за Ерзерумъ а Сава за Кютая но като слѣзоха на станцията казаха ми чи първия ще иди за Кютая а втория за Ерзерумъ и май каквото ни са струва ни казаха чи ще бѫдатъ въ затворъ, жално. Само съ туй може да ти ги похвала че те бѣха много весели а особно Матю, те іощи въ затвора са приготваха на Ерменски язикъ и можеха свободно да прочитатъ, за Матя има надежда чи ще го освободатъ отъ Цариградъ, чи друго баино здрави. Поздрави Радославова[5]) кажи му чи много гурчиво кафе сме пили съ Мате а особено той обичеши горчиво каве съ хѫлва съ пукани мисири.

Здравей.

Твой които го знашъ въ Руссе.

1874 Декемврп 10.

(Отстрани е написано:) Кажи на Радослава да му са не вижда чудно като види на брата си писмо отъ 10 того.

[1]) Обретеновъ билъ набѣденъ като съучастникъ въ отвеждане на една мома.
[2]) Комитетскитѣ дѣла.
[3]) На събранието въ Букурещъ.
[4]) Сава Греновъ, учитель отъ Сливенъ и М. Радославовъ, учитель въ Ески-Джумая, пратени на заточение.
[5]) Ученикъ въ Таборъ, братъ на М. Радославовъ.

№ 22.

Бай Семерджиевъ.

Въ Одеса.

Писмата колкото е проводилъ братъ ми[1]) съмъ ги приелъ, нека извини за скорошното отговарение, защото бѣхъ затворенъ въ тѫмницата 35 дена за нѣкой ничтожни работи за които сѫ случиха на 3 того съ читалищните сѫседи[2]) и отдадоха вината на мене, но слѣдъ 35 дена правителството като виде чи асъ съмъ невиненъ освободиме.

На 11 Н(оем)врия бѣхъ пратель едно писмо съ групъ отъ 8 наполиона до нѣкои си Беловъ Книжяръ сѫщо имаши и за тебе писмо въ което ти бележехъ за брата си какво да направи за да му внисе и тѫзъ година читалището пари, но споретъ както виждамъ отъ последните му писма, туй ми писамце до речения човѣкъ да е пропаднало, затова молата бай Семерджиевъ ако е възможно направети си труда за да са известите за тези писма и за парите [парите бѣха на П. Волова и той е въ сомнение да ни са пропаднали] за това добре ще стори ако ми отговори.

За сега ти проваждамъ 4. лири които ще дадешъ на брата ми и го поздрави нѣма да му пиша сега по причина чи нисамъ расположенъ.

Твой за винаги Н. Т. Обретеновъ.

1874 Декемврий 10 Русіе.

(Отстрани е написано:) Като приемите парити отговорете ми. Приемети и свидетелството крѫщелно.

(Продължение).

Бай Семерджиевъ!

Незнае и какъ да ти благодаря за трудовете които полагате за брата ми но като зная пъкъ чи вии ни сте отъ онези които да обичате славата, затова и ни искамъ да ви права етекеции отъ сигашната мода.

---

[1]) Г. Обрѣтеновъ, който се е училъ юнкерь.

[2]) Н. Обрѣтеновъ е билъ слуга и пазитель на читалището.

Ето какво щева мола, както миналата година, тъй сжщо и тзъ година щева мола да са потрудите да направите едно прошение до тукашното читалище [знаити добре чи нашите българи обичать да имъ са кланешъ до зимята] отъ братова ми страна въ което ще ги моли да му спомогнать и тзъ година както и миналата, това веки остава на васъ както знаите да го направити, защото тези пари които ги проваждамъ сига, съмъ ги заелъ отъ едного съ лихва за нѣколко време, та ако би му спомогнать, ще ги взема и върна на човека, а пъкъ на васъ ще известа да имъ направите едно благодарително презъ вестниците и особено на тѣхъ писмено, защото асъ съ това запиранѝе се похарчихъ много за това и не сжмъ разположенъ добре.

Щета мола іощи едно, ако знаешъ Грековъ[1]) на кждѣи да ми евипъ Брата Стамболовъ днесъ пристигна въ градани и ще замине за Букурещъ.

Поздравъ приятелите.

Сжщий.

Кажи на брата ми чи приехъ отъ заточения си братъ писмо.

№ 23.

Бай П. Хитовъ!

Въ Белградъ.

Писмата ти отъ 30 октомври и отъ 19 ноември приехми и проумѣхъ ми сичко, чудно ни са вижда като ни казвашъ чи едното ни писмо пропаднало когато ний го проводихъ ми се до онзи човекъ до когото и ги провожда ми, за това ще направите добре да издирити какъ е станало, та ако е за въ сумнение този човекъ кажете ми до другиго да ви ги приправа ми, а колкото за дето сж забавихъ ми до сега съ отговора си то си имаши причина за което можи и да сте са известили до сега за това нѣма и да ви ги каже освенъ като са видимъ.

Работите за сига отиватъ добре, човекатъ които е пратенъ по българия ходи свободно и като се завжрни ще ти евимъ

---

[1]) М. Г. Грековъ.

сичко подробно или пъкъ на сжбранието ще ви изложи сичко каквото е вършелъ, за сега нѣма нужда да ти расправамъ, колкото за собранието кога ще стани ще ти евимъ за 25 того нѣма можи да стани нищо, по причина чи самъ човекъ мжчно можи да обиколе, а пакъ какво искашъ чи безъ пари нищо не става.

Убийства, кражби, и други отъ денъ на денъ са увеличаватъ, народа е до отчаяние но пакъ ни (не) дава.

1874 Декемврий 10.

Твой Кубратъ.

№ 24.

Бай Димитре!

Въ Гюргево.

Писмото което ми проводи призднне си приехъ, сжщо и днешното сь вестниците заедно приехь, но колкото за двете писма които си ги далъ на влаха несжмъ получилъ, затова погрижетиса да ги намерите.

Никола ще приемали или не вестникъ това азъ незнае, можи да са отнисети направо до него, вий знайте добре чи асъ си дадохъ оставката отъ сичко и ни отговаремъ за нищо, а колкото за чѣстни приятелски работи сжмъ готовъ да испжлна на заповеттави и си оставамъ за винаги твой искренъ. Ако би да доди отъ П . . .[1]) нѣкои писмо до тебе ни ми го проваждаи, защото азъ зехъ дадохъ и си омихъ ржцете отъ сичко, чи макаръ и да са изгуби цѣлъ бъл(гарски) народъ това малко мае гружа, добре ще сторишъ да ми ни проваждашъ и вестници, защото ни искамъ да знае какво пишатъ за народатъ ни, и то не чи сж сжрда нѣщо на издательти, но като отсрана всеки отъ тези работи, асъ не искамъ и да знае че те [вестниците] пишели за мжченията и проч. на бъл.(гарския) народъ, нека го мжчетъ нека тегли, защото е роденъ за таквози, мжчимъ сж ний сами а не други, това е ясно като слжнце и е предъ очитени за винаги, но вече не искамъ и да продължявамъ.

[1]) Отъ Панайота Хитовъ.

Тукъ се говори за некакво си театро чи щѣло да става въ града ви истинали е?

Поздрави приятелите оставамъ завсегда твой.

1875 15. I Русее. Тиховъ.

П. П. Приключеното гледай да го пратишъ за мѣстото му.

Сѫщий.

Вчера единъ влахъ донесалъ у дома едно писмо, но то ни е за менъ споретъ както ми бележишъ ти въ писмото си чи биле две за мене и за дома, трѣбваше да ми кажишъ и отъ кого са тези писма.

Сѫщий.

№ 25.

Бай Димитре

Въ Гюргево.

Писмото ти отъ 15 того приехъ и проумѣхъ сичко, изреченията ти ми са виждатъ малко хамалски и мисли чи ни пишишъ на слугата си, колкото асъ какво щѣлъ съмъ да права съ Грекова то е моя работа тебъ малко да те е грижа, мислити че до сига нито сте ми плащали нито пъкъ ще ми плащати та ми заповѣдвати като на слуга да се залова на работа, асъ може да отида неиде по печалбата си, и отъ тамъ ще ма спрете ли? Казахъ ви чи нища да зная за нищо та толкосъ, та нека ма осѫждатъ на смъртъ, можи да правятъ съ мене каквото искатъ въ рѫцете ви съмъ, ако обичешъ пиши на Панаіота та нека и той да на осѫди, асъ мога да докажа на сички чи оставката ми е на мѣстото, по вече нища да ти казвамъ, щото като захвана асъ на тебе ти на мене ще стане дълга и широка най сетне ти казвамъ чи мене отъ заешки топуртии нима истрахъ ако разумѣвашъ.

За писмата които ми бележишъ ни съмъ получилъ.

Трите ти лири ще ся дадатъ бѫди сигуръ ще кажа и на Блъскова.

18 $\frac{18}{I}$ 75 Русе. Твой Тиховъ.

№ 26.

Бай Търновъ!

Човекатъ които отиваши за Сливенъ го затвориха днесъ когато да си вади тескерето, нѣма нищо хванато въ него и можи даго пуснатъ, но само това чи можи да го за държатъ нѣколко дена, опасно е много за пѫтувани на сѣкаде вардатъ строго асъ сутра заминавамъ и каквото даде богъ то ще бѫди, които ще минава да внимава добре да ни зема нищо съ себе си. Петръ, и Панаиотъ[1]) мисля ще бѫди добре ако останатъ да минатъ съ четатѫ ако би да мини на скоро; т. е. съ Филипа,[2]) ако ли не то мислети добре щото е опасно много шпиони има распилени.

Днесъ заминаха 1000 души аскеръ и редифи за сѫрбия. довечера са очакватъ други отъ Цар(и)-градъ и други отъ Шуменъ коница, въ градани ще има много аскеръ да стови за дипозитъ, които ще доди отъ Анадолъ.

Здравеите.

вашъ Тропчу.

1875 Августъ 21.

№ 27.

Телеграма отъ Букурещъ 29-ий Августъ 1875.

Иванъ Сапуновъ, Дованджи, Белградъ.

Телеграмата ви приехме. Отсрѣща стока[3]) има, пари нѣма. Скоро отговорете, можете ли прати пари, утрѣ заминаваме.

Асенъ,[4]) Кубратъ.[5])

---

[1]) П. Воловъ и Панайотъ Хитовъ.
[2]) Филипъ Тотю.
[3]) Хора.
[4]) Търново (Ив. Х. Димитровъ).
[5]) Руссе (Н. Т. Обретеновъ).

№ 28.

Брате Драсовъ

Въ Букурещъ

Писмото ви приехъ и проумѣхъ сичко, вчера пратихъ Брата си за Търново да занисе писма а въ сѫщо време и прешисъ отъ вашето, призаминуването му получихъ отъ Търново писмо въ което ми бележатъ чи освенъ писма другъ никои — ющи ни имъ известилъ, видиса чи ниса пристигнали, и затова закаснѣва бунта. но както и дае асъ та уверѣвамъ чи денатъ които ни казахте т. е. 8 того непременно ще стани. Ако нѣкои Ваивода които да можи да предвожда 100, 200 души и да можи да ги извиде въ случаи на Балкана т. е. да бѫди много-малко опитенъ то исками и да доди право въ село Червена вода. вий можи да му дадети единъ знакъ като му кажите да го покажи или напоповите или на даскала Кѫрджие(въ), той можи съ два трима души да мини при селото Мартенъ или Рѣхова които сѫ далечъ I то два часа а второто 5 отъ Русе и тѫи той ще бѫди приетъ тамъ съ отворени гѫрди отъ братета селени, сига е. дошелъ при мена селския чорбажиа максосъ за това а асъ му казахъ че ще пиша, това го чети съ внимание. Дани са тѫпчатъ сичките войводи горе въ балката но да остани и единъ за тукъ ако ли не тогасъ ще остани да чакатъ тукашните селени когато мини нѣкои чета отъ влашко та да са сѫедини съ нея но туи ще бѫди наи мѫчно за българско чи хора ще има а нѣма кои да ги прѣдвожда.

Казахъ ви и пакъ щеви кажа чи ако са забави iощи две недели ще станатъ такива откритиа дето ще заплачи дети въ маика. Това ви го казвамъ отъ искрено сѫрдце, народа вече са извѣсти даже и дѣцата захванаха даго хортуватъ а турците сѐ мѫлчатъ и пухтатъ. Тѫи сѫщо и отъ Шуменъ ни пишетъ за вайвода защото Край Андрей го нѣмало тамъ но билъ каде Сливенъ за жилезницата, сутра ще замини човека да имъ извести и имъ покажи плана какъ да направатъ и то ще бѫди всичко скоро.

За търново нѣма да ви бележе нищо вии ще видите въ тѣхното писмо какво ви бележатъ. Тука въ градани за първи пѫтъ нищо нѣма да стани щото иска голяма сила. турците

са винаги на кракъ и въорожени и сж по много отъ българите тука, само едно ще помогне и то е ако бѣхти ни пратели нужното за запалвани,[1]) щото ще може имъ да спремъ воиската за два три дена.

Пишете ми но на често. Ботевъ върнали са, Тотю защо чака, отъ К(аравел)ва нѣмайти страхъ той никога нище направи това дето мисли ти.[2])

Тукъ имаше единъ старецъ 80 год. и лутъ завчера го обиха въ лузята по причина чи билъ ваивода, той вързалъ поесаси на единъ пжртъ и са расхождалъ изъ лузята а турците мислили чи било знаме страха са е оживелъ въ сжрдцата имъ и друго здрави.

Цалувамъ ва братски.

Вашъ Кубратъ.

1875 Септември 2.

(П. П.) Енчевъ и Таню[3]) минаха ли?

№ 29.

1875 Септемврий 13.

Братия!

Денатъ наближи готови бждети днесъ получихъ известие отъ Асеновци[4]) и додовечера са надѣвамъ да доди човекатъ ни които проводихъ завчера, въстанието ще избухни най кжсно до 15 ти т. м. Преготвени да бждатъ вашите чети на горни и долни дунавъ за да можетъ да отворатъ пжтъ и сж принесатъ оржжие нужда голѣма има народани, гледаите да бждатъ многоброини. Нова сполука иматъ тука, чеса пригатватъ 200 души въоржжени съ Гарабини и шешенета дадохъ имъ пари [до колкото ми допущаха силите] за барутъ, днесъ имъ са ший и знамето отъ сжрма дано додехж скоро добри оправители. Победата енаша но ако бѣхти внесли пари іоще по

---

[1]) Запалителни вещества, за да подпалятъ града и да прѣдизвикатъ смущение.

[2]) Поради ужасточената свада между Каравелова и Ботева, прѣдполагало се, че Каравеловъ ще прѣдаде или че е прѣдалъ плана на въстанието.

[3]) П. Енчевъ и Таню Стояновъ.

[4]) Търново.

силни щъхме да станемъ отъ Анадолъ захфана да иди аскеръ и днесъ ще заминува за Сърбия по многото сж безъ оржжие. Држжтиса сереозно за работа. Щомь сж даде знака асъ сьмъ въ раце ако ни сполуча да се скрие това ми го каза единъ първенецъ неса бое смжртъ или животъ. Ботевъ додели?

Вашъ Кубратъ.

№ 30.

1875 Сентември 14.

Приехъ известие дето са определи 17 Септември на 16 срещо 17 едната отъ вашите чети трѣбва да мини отъ горе Тутраканъ и да потегли за Рѣховица, а Панаiотовата Турно-Могорели Калчо трѣба да мини скоро и са намери въ Търново, както и да е вашите чети срещо срѣда трѣба да минатъ, добра сполука и добро видение работа мжжки да престанатъ интригите. Деньтъ е 17 Септември.

Вашъ Кубратъ.

П. П. Пишети по европейските вестници, помощи събираните добра ви сполука и на васъ.

Сжщий.

Писмата пращанте до Карамихаилова.

№ 31.

1875 Септемврий 16.

Брате Драсовъ!

Сутре рано при изгрѣването на златното слжнце народните „знами(на)" ще са развѣватъ надъ Българскитѣ юнаци и леватъ ще са гордей съ неговите храбри Войводи по целия балкански полоостровъ, знакатъ са дади навредъ победата е наше.

Бѣхъ ви писалъ въ последното си писмо за въ тукашната околность има да излегатъ около 200 души, това не е

лжжа, човекатъ който бѣхъ проводелъ да ги предизвести сж вжрна съ добра сполука, и тжй слѣдъ джлги и широки размишления съ по опитните и развити селени и решихми следующето, да са извести на васъ за да приготвити едната чета която да ние по малка отъ 100 души и да мини между Рѣхова и Бабова, които стоватъ 6 часа отъ доло Русе отъ тамъ ще потеглатъ право за Сжрнж-бей-кьово и отъ тамъ за Ново-село и Червена-Вода които като предизвестени ний ще пратимъ сичките момчета въ речените села и отъ тамъ веки ще развиетъ народния байрекъ който съмъ го и приготвелъ питайте Илариона[1]) и той ще ви кажи какъвъ е. Отъ двете първи села до послѣдните е сичко рязтояние 5 чѣса и пжтетъ е добжръ само чи двете пжрви села ни трѣбва да са бавать, по сичките села са дади заповедъ да приготватъ песметъ, и тжй до дето сж извести тука правителството тѣ юнацитѣ ще зематъ добра опозиция а ето що вжспрѣхъ ми ний тукашната чета която трѣбаши да развий тазъ вечеръ знамето си. Като разгледаха добре сичките оржжие и припаси, видеха са чи малко ще отговоратъ на званието си а особено нѣматъ достаточно барутъ и крушюме, после ниможа да са намѣри добъръ Вайвода, който да имъ дава команда и ги изведе отъ опасность, а най сетне чи селените казаха чи си нѣма никакъ важноста отъ тука да потегли чета за балкана. а ни трѣбва местно възбунтувание [което е и право] и тжй братя вий трѣбва да земити въ внимание думите на селените, четата която ще мини трѣба да има ако е възможно секи юнакъ по две пушки, повече барутъ и крушуме и други потребни припаси. Това го пиша по основание на вашите писма което ми казвахте че имало съ хиледите юнаци приготвени и чѣкатъ само да пукни първата пушка на балкана и да минатъ ето това вече сж свжрши отговаряйте сега, съ вашите писма асъ съмъ насжрчелъ секиго и съ това още ги насжрчавамъ, помощи казвахте че има отъ сѣкаде да даватъ. Сега, съ хиледи юнаци очакватъ ваша братска ржка, ако би това ни предложение го вземити въ внимание, то най кжсно до въ четвжртакъ или петакъ ми известети за да провода хора на мѣстото да посрещнатъ четата и ги заведе до опредиленото мѣсто, на горнето мѣсто макаръ и да има кордони но те

[1]) Иларионъ Драгостиновъ.

нищо нѣма да пречатъ вжтре нѣма освенъ по 5—6 души келеви цигане, сега ще познайми до колко сж патриоти влашките българе и какъ мислатъ за братята си а особено за дѣйците които ги наричатъ деца, оржжие брате и други припаси, хора ама тука, казвамъ ще се познай до колко наште хжшчита въ влашко сж верни съ своите кресканин ще омремъ за милото си отечество. Отговоръ положителенъ ми дайте, за да знамъ какво да правя.

Пишети ми сичко каквото има интересно за насъ. Какво направи Ботевъ, сжщо и за Тотю?[1]) Асъ сутре вече сжмъ скритъ, което срамъ за мене да се крие като жена. Писмата пращайте до Карамихаиловъ за мене, въ негова кжща ще бжда скритъ, добре ще сторити ако ми дозволяхте да остава Русчука и ся сжедина съ четата, за да си отъ мжста и асъ на неприятела.

Друго нѣма какво да ви пиша освенъ добри успехи да ви пожелая. Аскеръ секи денъ пристига и заминава за Сжрбия сжщо и за вжтрешна България, крепостите съ голяма енергия ся приготвятъ, страхъ ги е отъ влашко, днесъ ще заминава аскеръ за Видинъ.

Като се надѣвамъ за скорошенъ отговоръ оставамъ вашъ

Кубратъ.

П. П. Иларионъ да ми пиши нѣ(кое) русчуклийчи идвало ли е при васъ и определили сти го за нейде отговорети ми?

Сжщий.

№ 32.

1876 г. 9 Май Руссе.

Г-жа Кинче и Иванке!

Днесъ като сполучихъ сгодно врѣме за да ви отговора на пратеното ви писамце онзи деншното като го прочетохъ разумѣхъ съдържяніето му но причината за че не ви ся отговорихъ е, ето, едната фуста беше направена не добре боедисана

---

[1]) Филипъ Тотю.

и тъй като ся надѣвахмы да е донесе човека случиса та и времената се дъждовни итъй ва мола дане мислити че ги задържемъ, или пакъ че ма мързи да ви пише не, никакъ.

Тъй сжщо и за чехлите, зарачехми едни които споредъ порачката ви сжщо както мойти съ бѣла мишина и съ на петата сжщи и съ токове, а той урсузена да ги продаде други му, защото му дали 10 гроша и тъй направелъ тиж за сега ако бы да ги неаресати ще му ги пратити на задъ съ такова условіе ги испращами тукъ, и той тъй убедѣва защото ако сж съ(щи) напетата както мойти скоро щели да ся скасать и за нищо не са тогава.

За сега ще пріемете само една фуста и чехлити та за другата пъкъ ще да ся потрудимъ да ви е испратимъ стига да бжде приготвена споредъ . . . Тукъ ви пофтаремъ за че ви бѣхъ писала да споминните на Бай Седере за коѣто му дадохми пари дакупи а той до днесъ не е отговорелъ никакво азъ познавамъ че само нашета работа не е на умътъ му но, това мислимъ чи и вии можити каза на отъ тукашнити познати ваши за да отделать една ока прахъ[1]) отъ тукашниетъ които неможи да ся принесе, и тъй кога дойди Баи С(идеръ) ще му расправити че какъ сте испратили за насъ както сжмъ му дала парите и не сме видели ни драмъ до днесъ и то ако бѣше за насъ само, быхъ го оставила, но е за едного и той бърза да ся приготви. Защото Тур: Гаджувцити са приготвиха да на колать но: пакъ ги е страхъ че московеца да не бы да дойди та душета имъ па конецъ стой . . .

Геуръ Геледжекъ московъ хжнзиръ и тьй са много уплашени отъ него а хжшовите вечь са изловени нѣма кой да дига бунта всичко е уловено отъ ржцете имъ имали два топа черешови съ жилезни обржче и тѣхъ предали на Тур. Правителство тъй сжщо и Херцеговците не останали ни кракъ и отъ тукъ на тъй Т. държава вечь напредва като рака назадъ . . . Сіка ми каза че сти имали тукъ да са прави добра інфіе затова ще ва мола за да ми пратити малко и ми нишети колко пари, защото има нѣколко да купатъ нуждаеть ся отъ това, молива и друго Сіка да пратити каначе или ако ви ся случи да идити въ Луксицини ще е попитати дошлаліе лела Сійка, и да ми известити това, ами отъ нашіе

[1]) Барутъ.

Паше немали нѣкое известие и имали нѣкой да отива за тамъ да ми известити пакъ.

Да поздравити и Г-нъ Иванчовата фамиліе куито да попитати и за картушите кога ще ги принесатъ защото момчетата бързать за тѣхъ по скоро да ся принисатъ и ако ги дадети нѣкому да ги донесе. мисла най-добре да ги придадети на Иванче Гудова, роднина да поздравити и Бай Димитра сѫщо и кака Доца. Бай Иванчу дойдели отъ Зимничь или не? тука ва питамъ за Бай Иванче? но като мина вопора Фридирикъ тъй познахъ като чи беше той и ми даде знакъ съ капелата си сѫщо и съ кърпата си но жално е чи беши заминалъ негова човекъ баи Генчу и него чясъ не бе въ дома и много ма е жялно за това. Щомъ прочитети това и да ми известити днесъ както и да е баримъ две редички за да увера човѣкътъ му съ това.

Пакъ ви повтарамъ каквото ви пише небавети врѣме но постарайтеса та испратети всичко щото е потребно за насъ.

Слѣдъ като ва поздравлявамъ сѫщо и тукашните останали юнаци да стягатъ вечь царвулите да дигнатъ байрака и да поематъ кайряка накаде е Г-нъ Ангеловъ сега да го вида какъ ще ся пери на срещо душманатъ.

Въ надежда за отговоръ ваше поздравители

Б. С. (Българска Сестра).[1])

№ 33.

Бай Горовъ!

Пріехъ ви писмото отъ миналіе сѫщо и светичките 4-и една не направена и медаліона Благодарави, но, защо не сте ми писали вйі особно писамце за да ми расправити подробно за останалите колко оставатъ за тукъ раздадохтели нѣкому отъ тѣхъ или не? Пишете ми іоще какъ сте какъ не или ми ся сърдити? то азъ ще ви мола да не ми ся толкова сърдишъ Г-жа Кипа и Иванке азъ щѫ ва целуна слатко затова. И ето пращамъ ви малко зарзали да ся подобрити отъ това сърдене.

Поздравленіе отъ майка ми сѫщо отъ Сійка ... слѣдвай.

Ваше поздравителка Б. С.

---

[1]) Петрана Обрѣтенова.

(Отстрани на писмото е написано:) пріймнети и чехлити ви ако не ги харесати то пратете Ги менъ.

Да кажити на г-ца Димка да остриже кученцито така както трѣбва на това време.[1])

№ 34.

Брате С. Б.

Незная каква е причината затова което до днесъ премълчявате и никакъ ми ся не отговарети което го приказвахми нито една чясъ не ся срешна и то не е нищо; за сега пріими писаното ми и добре откріи и дай вниманіе добре за да разумейшь та да ми отговоришъ пакъ сжщо споредъ както е това моето писано.

Питамъ за Г-ца Ди́мка іоще болналіе? казаха ми че какъ е твърде Болна това желанж да ми извѣстити и какъ си добре ли или не? тукъ.

Поздравлява та майка ми сжщо и сестра ми Анастасіика.

Азъ твоя искрена Б. С.

(Отъ горѣ е написано:) прѣдай това на учителите.[2])

№ 35.

Бай Димитре!

Съ жялость и растреперана ржка седнахъ да ви известьтж подновената ни скърбъ и жялость. Ето вечь нашь Братъ Никола е въ Тиранските ржце кои знаи? можи и да е craналъ вечь до сега на нѣкой риба корбанъ или може бы въ нѣкои гиризъ.[3]) Ахъ! за жалость това нето не сме го санували да чувами и гледами чудни дела Б гови напротивъ е това защото

---

[1]) Писмото свършва съ дума „слѣдвай.“ А слѣдва празно поле, но личи си, че слѣдующитѣ цѣли три страници сж били написани съ химическо мастило, което се е заличило съвършено. Това писмо трѣба да отнесемъ къмъ есеньта 1875.

[2]) Слѣдва писмо съ Химическо мастило, което се е заличило; отнася се къмъ края на 1875.

[3]) Н. Обретеновъ мина съ Ботева и падна въ турски ржцѣ.

бѣше прикаската да ся не давать живи затова направихѫ волета на душманити [ахъ! Боже видишъ ли това което днесъ теглять Братите ни] немога отъ сьлзи да пише повечь но щета моля да идишь при Стефана Б. и той ще ти чете какъ ся е случило съ тези оловени заедно съ Брата ми Н. а вашіе Кѫнчу е въ руссе той ще иди на затученіе но не е определено іоще днесъ имапи Главенъ испить пакъ на донесенити 32-мина отъ ломъ кой отъ кѫщата му кой дюкенътъ му така хвловени и тези са отъ Заимовъ издадени това енавѣрно защото споредъ както ми расказвахте че былъ написалъ едно писмо за да погубать брата ми іоще и др. той като ведиа(жъ) му ся прощава а второй нѫтъ никога затова на таквъ трѣбва отмѫстеніе а не друго: но той самъ започна да си отмѫстява той (—) второй Момчоолу. Отъ първе ги нареждалъ кой и кои не, а като дошле предъ него сега казватъ че тій не са го видѣли никакъ този човекъ и тъй той като ся помислилъ казаль че като че не са тези хора той като излѣзалъ на'веднашь от' затвора былему почернели очите и затова му ся сторело сега като да не е този който ю е показалъ отъ първе.

И той самъ ще си намери. Той не е за сожеляваний.

Иваницата[1]) въ Русчускіе затворъ съ Заимова.

Поздрави всички.

Ваше искрена Б. С.

76 г. Юний Руссе.

Баи Димитре много добрини си правилъ ще направишъ и това да испратишъ единъ револверь от' кѫсите който земаха въ руссе момчетата вишь прикажи на другиго отъ познати на насъ за да ся потрудать да ми испратать чясъ по скоро сутре или въ другъ день защото много міе нужденъ и после щѫ ви распрàва каквой и защо.

(Отстрани на писмото е писано): Очаквамъ да ми отговорити на писмата отъ колкото сте пріели отъ Манавеца и той когато ва пита за Илаче вій казвайте че не е дошель іоще дѫскало отъ Букур(ещъ); не дейте му казва че незнаете колко потрете има тука и за тѣхъ бѣхъ ви казала да ги не давати както ги направихте, нека стоятъ ако не сте ги дали.

---

[1]) Иваница Данчевъ.

№ 36.

76 г. 27 (Юний?) Руссе.

Бай Димитре!

Всеки денъ гледамъ каикчіета да дохажда на Руссе каква е причината та нему давати нещо за да ми донесе? хората четать весници а азъ чякамъ да ми пращати, щева мола да пратити андряи то ще бѫди трудъ за него и от' работата си ще остани но ще извинити, само ва мола да ми испрати портретити и отъ вечеръ да ги занесе въ доматъ му та той когато щѐ тогава да ги принесе само даги запечатити добре та да му ги придадети, и за васъ гдѣто ще остане, щѫ ва мола да го вардити добре за да него от'крадне нѣкои, и пишете ми. Г-нъ Тома[1]) заминали и Ангеловъ, чеушена, Ако е заминалъ да направимъ ушъ отъ негова страна едно писмо за жена му. Защото ходи та разнося прикаски по хората че билъ заминалъ за въ Кладово и іоще че былъ дохождалъ удома и че ній сме го направили за да я остави и да отиди съ хѫшовити затова ще ва мола ако е возможно това пратети едно писмо както че е іоще въ Голѣмото село и пишети така за да иди тя въ Варна защото той ще са мѫчи през Цариградъ да мини и да си дойди пакъ въ кѫщата та даню да ся натакса да не ходи да дранка такива дранкала и дано да ся испраздоса да си отиди. Както ся научихми за нашь братъ Никола че е загиналъ но дано не е истина това желно известіе. нека ся радва Господинъ Тома че е живъ іоще та ще да ся нареди подире на голѣмъ чинъ и да живей съ иметоси и да ся радва майка му. и сестраму ся сгоди за единъ шекерджіе Георги Димитровъ единъ дѫрта нѣмска баба сората му адама бенземестъ на піенците вайводата . . .

Както чувами твърде страшно и опасно за сърбите(:) турцити съ 2000 воиска победили половината Градъ и зели отъ момите та ги продавали по: 30 гроша едната . . . и колкото черкези има сега по селата и на вредъ ще ги сабиратъ ушъ да ги занесатъ за джабулъ, ато не е тъй, защото нематъ редовна войска ще обличатъ отъ тѣхъ и какь да замазетъ очите имъ за да не ги хортуватъ другите народи та тъй ще да кажетъ че щели да ги занесътъ за джебулъ. ніи ако ида не

[1]) Т. Кѫрджиевъ.

четемъ весникъ по добре чувами отъ нашіе докторъ Шейански. но віи ако можити да ми испращати весникъ пакъ неще направити зле, ако бы да ви прата нѣкоги писмо по нѣкого да знайшъ за да го откривашь съ сачика (брусъ) защото подобре ми е така и повечь мога да ви пише, и приди нѣколко дена ви бѣхъ пратила съ манавица едно писмо пріехтилиго никакъ не ми отговариати за него да не е пропаднало ѣветими за да не мисла за това. Азъ сѫмъ му заплатила на бай кайкчіе за отъ тая страна та вій нѣма за какво да му плащати само кога имати нѣщо отъ вечерь занасяйте и той ще го занасе гдѣто му кажимъ. а пжкъ азъ ще да написвамъ отгоре каквото ми дойде на умътъ а другото ще е съ бѣло тъй сѫщо и вій ще правити ако неможити да прифтасати за кайкчіета.

Чухми че Пенчо Черковски го обесили но не е знайно до колко ще е истина то за сега много са обесени, заклани, изгубени, никой неможи каза право затова негде ще вѣрвами а негде не, до гдето са видимъ на единъ край та който остани живъ всеки часъ и минута сме готови да мремъ та каквото даде дяду Господъ.

Който е тукъ отъ заспалитѣ въстанници нека чяка да ся освободи Българіе-та да става тогава мемишъ Паша и азъ ще му остава една каваларіе да си окачи, ако бы да умрѫ ако ли остана и ся отърва отъ зверски рѫце, можи и повечь да му заслуже. то е лесно тогава ще туримъ тогава тукашната Хаджи Петрова банда са кѫнтяска . . .

Чувамъ, че Г-нъ Тома іоще былъ въ Букурещъ (не се чете) имали истина щели іоще да ся располагатъ изъ влашко (не се чете) доста. доста е . . .

Азъ очяквамъ Б. С.

V.

Данаилъ Хр. Поповъ

отъ Турно-Магурели.

1869—1876.

№ 1.

Т. Мжгуреле 29 Януарія 1869.

Господ. П. Хитовъ!

Въ Белградъ.

Писмо-то Вы отъ 27-й Декемврія 1868 пріехъ, въ кого-то намерихъ и единъ портретъ т. е. на покойника Ст. (Стефанъ) Караджата, за когото Вы благодарж премного.

Тукъ идж съ довольна скърбъ да Ви обадж че, тезе дене едва могохме да извадиме отъ парыте Вы отъ Иванча само десеть полове франц(уски) които и безъ забавность направихъ групъ, и като отідохъ да ги предамъ на поща-та не го пріеха, подъ условіе чи само пісма пріематъ за въ Сжрбія, а пары не, защото немале таквасъ конвенція, това ны наскьрби, понеже виждаме да ны казвате чи сте въ оскудность. Сега прочее остава до подиръ 10-тина дни, като тржгнатъ вапорите, да Вы ги прата, до тогава, може да взема, и другите Вы пары, понеже тжй ни сж задължи Иванчо те оставатъ кусуръ отъ 5 пола безъ 10 гроша тукашны да дава заедно съ 2 жълтицы, които му турихъ лихва. Въ прочемъ щомъ сж отвори Дунава ще Вы ги пратж. Безъ друго Вы поздравявамъ.

Вашъ Доброжелатель Д. Хр. Поповъ.[1])

№ 2.

Г-нъ П. Хитовъ![2])

Въ Бѣлградъ.

Вчера тука пристигна Г-нъ Димитръ Общій, отъ Олтеница, подиръ разныте ны разговори, доказа ми чи Вый сте

[1]) Данаилъ Хр. Поповъ живѣе и днесъ още като търговецъ въ Турно-Магурели. Рѣдко сж ония непоколебими и прѣдадени на отечествени интереси сърда, които би могли да се сравнятъ съ него. Той пръвъ е подпомогналъ, и морално и материялно, Левски въ първитѣ стжпки на агитацията; прѣзъ всичкото врѣме послѣ и до освобождението, той остана единъ отъ главнитѣ стълпове на революционното дѣло вънъ отъ България.

[2]) Това писмо е отъ лѣтото 1870 год. (юлий или августъ).

въ Бѣлградъ отишле съ цѣль, зада видите каква политика държи сърбското Правителство срѣщу насъ, и да ли ще иска да ны направи улѣсненія за пренасяніе и приминуваніе прѣзъ държавж-тж му безъ да ны правы припятствіе. — Вжрху всичкы те тыя ето какво ще Вы докажеме пакъ ный отъ тука, и то не отъ нашж странж, но отстранж-тж на отсрѣщныте ны общи дѣйцы; знайте чи нашенцыте отсрѣща сж захванале работа-та да я вжртатъ серіозно, коренно, т. е. започнале сж да организуватъ и да случватъ народа върху обща-та ны работа, работатъ до колкото познавамъ защото тука въ Влашко никой други не я познава, освенъ азъ, защо-то никому вече не открыватъ нищо какво-то тамъ работатъ, освенъ тука въ Турно мене. Всички писма сж провождатъ до мене чи азъ ги провождамъ за мѣста-та имъ — сжщо и за отсрѣща. Никой не знае гдѣ и на кое мѣсто сж намира центра на работа-та, освѣнъ азъ въ прочемъ ный тука по прѣди бѣхме сж разговориле по между си за да проводиме 2—3 души хора добры, съ пълны упълномощія отстранж на Централныйа отсрѣшенъ Комитетъ, и да ги проводиме въ Сърбія на право до правителство-то, за да изыскатъ ако може да имаме формално споразуменіе, съ него, върху всичкы-те ны потрѣбности които бы имале, като докажжтъ на правит(елството) чи то ако бы да неще да вземе участіе въ нашето исканіе — което е й тѣхенъ интересъ, то ный пакъ и безъ тѣхъ ще си слѣдваме работа-та, и ще почнеме вълненіето като сж видиме приготвены. — Но тѣ отъ отсрѣща ето какво ны отговарятъ. Ный удобряваме вашето това мнѣние, но въ дѣйствие неискаме за сега да го полагаме, съ никакъвъ начинъ, защо-то ный по първо трѣбва вътрешно да сж организуваме добре, споредъ какъ-то сме започнале, и споредъ какъ-то ны отива й работа-та добре, и отъ какъ-то сж видиме приготвены тогава може да проводиме прѣдставители, защо-то тогава ще можеме да докажеме на правит. Сърбско чи всичко имаме готово, и то ако бы да сж откаже да не вземе участіе, ный ще си почнеме работа-та, и ще ги оставиме тѣхъ настрапж, а тѣ когато видятъ чи работа-та е узрѣла и е серіозна, вѣрваме чи тогава само ще дадятъ съчувствіе, иначе знаете кои сж Сърбските владѣтели, и колко пжти ны сж подлагале диненж кора, и сме останале до сега тжй както видите. Тѣ ны казватъ отсрѣща; чи сега за мѣсецъ (Септемврий), като сж само добіятъ съ пары, ще

могатъ да си добіятъ доволны оржжія, безъ да ги знава никой, това е твърде добре, защото отъ тука неможе да сж внасж отрѣща оржжіе. Освѣнъ това, отъ Одеса ны писа Тотіо чи той е готовъ на всякое повикваніе. Писа ны още чи тамо г-нъ Тошковъ и други-те казали щото да сж съберать отъ 4-ти страны на Българія подписи, да сж проводатъ и 3 души съ упълномощньи писма, кои-то да отидатъ въ Одесса до тѣхъ, и да ги прѣдстави на сжщія Императоръ, и казватъ чи знаятъ вѣрно чи Императора ще съчувствува на това, и трѣбва да ны направи улесненія, но и натова отгорѣ нашы-те отрѣщньи все първія отговоръ дадоха, и никакъ не искатъ за сега до гдѣ-то не сж добре организуватъ, да хвдатъ при едно или друго правителство, а като сж нарѣдатъ добре, тогава само може да направатъ такова нѣщо, и то ако го удобри тогава приврѣменното имъ правителство; за това всичко азъ зная чи Г-нъ Д. Ценовъ не е Вы доказвалъ нищо, защото и не знае, а азъ Ви казвамъ, чи какво-то и да работи-те Вія самъ-си не ще бжде пріето отъ тѣхъ, ако не бждете въ споразумѣніе съ тѣхъ и да вжршите какъ то тѣ оттамо виждатъ чи е нуждно да сж вжрви. А пакъ Вый ако сте съ чисто народно чувство, и не сте человѣкъ съ пристрастіе, трѣбва за общото добро да сж съобразите съ тѣхните нарѣдби, на работыте, а иначе ако напримеръ азъ искамъ да сж воде работа-та по мое мнѣніе, и то може за первенство, тжй сжщо или пакъ вашж милость и други и други поискатъ да сж воде работа-та обща по тѣхно мненіе, тогава брате нищо, нищо, нищо нѣма да направиме, ный за сега искаме да работиме съгласно братски за общо-то ны добро, а не да глѣдаме за первенство, това немислете чи го казвамъ Вамъ, но за всякого едного Българина, чи после Народътъ и Историята ны, ще отдадатъ всякому онова по достойнство-то му. Ако слѣдваме да вжрвиме тжй, ще напрѣднеме, а ако ли почнеме да тжрсиме первенства, нищо нема да направиме, и ще бждеме отговорны и предъ Бога и предъ народъ-тъ.

Ето брате чи Ви доказахъ доволно пространно работата какъ е почната, и знай чи добре отива, но само по тоя начинъ. Сега остава да сж мыслите и да вжршите работы-те си, но имайте прѣдъ видъ-тъ си горны-те ми казания отъ странж не моя, но отстранж на общійтъ ны съборъ отрѣщемъ.

Като сж върнешъ надолу отбій ся до тука — безъ друго, азъ вчера писахъ В. Львскому и дружія, чи сжмъ Вы писалъ, и какво-то ми отговорите, ще имъ го съобщж. Ето тука Вы провождамъ и писмо отъ В. Л. кое-то е отговоръ на Вашето, което му бѣхте проводиле, азъ незнаяхъ навѣрно гдѣ сж намирате, чи да Вы го проводж, но вчера като дойде тука Г-нъ Димитръ Общій, отъ Олтеница, той ми каза чи сте въ Белградъ още, зато ето Вы го провождамъ. Той ще Вы очакова тука до гдѣто сж завърнете, но ако ще сж бавите, отговорете по скоро.

Ный тука сж разговорихме съ Г-на Димитръ и удобрихме щото той да не стои тадѣва да сж измайва напразно, но по добре е да мине отсрѣща, и да сж събере съ тѣхъ, чи все ще бжде за полза, но това нема да стане до гдѣто не пріемне отсрѣща отговоръ, ако удобряватъ за сега да мине или не знаете чи негова милостъ не е познатъ въ отсрѣщны-те страни. И може свободно да мине, на това отгоре отговорете и Вые поскоро.

Г-нъ Димитръ казва чи момчета-та Стоянъ, Георги и Хаджия-та, и Стефанъ намиратсж въ сжщото мѣсто гдѣто сте ги оставиле. Стоянъ сж е уловилъ съ търговія, направилъ е контрактъ съ единъ Българинъ отсрѣща, но все тамо ще сж намира. Казва да Вы пишж чи за оная търговия неможе да стане нищо и той затова дошелъ тука. Отговорете безъ друго.

№ 3.

Т. Мжгурели. 9 Декемврия 1871.

Господ. П. Хитовъ.

Днѣсь пристигна тука Г-нъ К. Пасковъ — даде ми писмата за Д. Ценова, и за Л. Каравелова, които и проводихъ въ сжщій-тъ день, взехъ отъ Него и писмото което е за А. Кжнчова, и го проводихъ и него на мѣсто-то му. Понеже Ангелъ не е въ Русее, но е заедно съ В. Л. и съ Димитра Македонеца, които сж намиратъ отсрѣща при Ц. Б. Р. К. — и ходятъ нагоре надолу, дѣто иматъ потрѣба. — На К. Паскова му дадохъ Нуждный-тъ знакъ съ кого-то може да ги намѣри, и да разговаря съ тѣхъ, а иначе не може да ги намѣри нигдѣ гдѣ-то

и да бы отішелъ. — Ако бы да пріемна нѣкое писмо за Васъ, то ще да побжрзамъ да Вы го провода. — Едва днесь сж отвориха карантините отсрѣща, и почнаха; Но много хорица изирѣхж по пжтища-та тадява, защото не пріемаха на друга скеля освенъ който иска да мине отсрѣща трѣбва да отиде въ Руссе да прави 11 дена карантина — безъ друго.

Здраствуйте.

Д. Хр. Поповъ.

№ 4.

Т. Мжгорели. 11 Февр(уарий) 1872 год.

Господ. П. Хитовъ!

Пріехъ писмо то Вы отъ т. м. вчера на 20 т. м. заедно и съ законы-те, и видѣхъ съдържаніе-то му. Днесь пріехъ отъ наши-те отъ Срѣща писма, въ които намѣрихъ и едно за Васъ, което Ви й притварямъ тука. Акой и да съмь говорилъ, то това право азъ го имамъ върху всички-те писма които минуватъ чрѣзъ мене да ги отварямъ, и послѣ да ги провраждамъ на мѣста-та имъ.

Пишатъ ми чи В. Лъвскій и А. Кжнчовъ ще минатъ за тука но защо не зная, а еще не сж знаѳ на сігуръ, кога, и кой отъ тѣхъ ще ся опредѣлий да дойде.

Безъ друго за сега като Ви поздравлявамъ й съмъ

Вашъ пріятель
Д. Хр. Поповъ.

№ 5.

Т. Мжгур. 13/25 Априлія 1872.

Господ. П. Хитовъ.

Белградъ.

Писмото Вы отъ 26 кон. Мартія (минали Мартъ), пріехъ и видѣхъ съдержаніето му; цѣль-тж на писмо-то ми е тая: понеже споредъ какъ-то Вы е вече извѣстно съ врѣме чи ще да съставиме едно събраніе тука въ Букурещъ, отъ тукашны и отсрешны дѣйствителни членове отъ Т. Б. Комитетъ за пълно-то разглѣжданіе и удобреніе на законы-те и прочая,

и понеже почнаха вече и да сж събиратъ отъ врѣдомъ проводены-те представители, зато бързаме да явиме и вамъ, за да побързате и доидете и Выи колко-то е възможно по скоро въ Букурещъ, гдѣ-то послѣ праздницы-те, ще да почнатъ безъ друго да ставатъ Събранія-та, за да ся свърши и нарѣди поскоро, защо-то отсрѣщны-те Прѣдставители немогжтъ да ся бавятъ повече врѣме; въ прочемъ, като вѣрвамъ, чи споредъ обѣщаніе-то Ви и длъжность-тж която Вы приканва не ще да намѣрите никаквы причины за отложеніе или отричаніе, но ще да глѣдате поскоро да слѣзете; за сега безъ друго като Ви поздравляваме и сме

Ваши пріятели
Д. Хр. Поппов ъ.

(П. П.) Господинъ В. Лъвскіи днесъ пристигна благополучно тука и тръгва за Букурещъ и тамъ Ви учаква.

№ 6.

Т. Мжгур. 13/25 Априлія 1872.

Господ(инъ) Ф. Тотю!

Въ Одесса.

Споредъ какъ-то Вы е вече познато, чи ще да ся състави едно Събираніе отъ повече дѣиствителны лица, отъ Т. Б. Комитетъ, за разглѣжданіе-то, и пълното удобреніе на уставътъ, [или Законыте], по които ще да слѣдватъ за напрѣдъ дѣиствія-та, отъ лица отсрѣщны и тукашны, и понеже днѣсь вече почнаха и да отиватъ въ Букурещъ, проводенныте отсрѣщны прѣдставители, за това споредъ обѣщаніе-то Вы, и споредъ длъжность-тж която Вы приканва, гледайте и выи колкото е възможно по скоро да тржгнете, и дойдете въ Букурещъ. Но при всичко това гледайте що-то тръганіе-то Вы да бжде тайно, сжщо и дохожданіето Вы тука въ Влашко, за да не ся издава гласъ какъ чи сте дошле. Като пристигнете въ Галацъ, не ся явявайте никому, атжй сжщо и въ Браила отъ гдѣто ще да тржгнете съ желѣзницата право за Букурещъ.

Въ прочемъ, за сега безъ друго като вѣрваме чи не ще да намѣрите никаква причина за отлаганіе, Вы поздравлявамъ и съмъ Вашъ приятель.

Д. Хр. Поповъ.

П. П. Имайте наумътъ си да явите на Г-на Н. М. Тошкова какъ чи тръгвате за тая цѣль за въ Букурещъ, понеже и Г-ому (господство му) е извѣстенъ за това, но не знае день-тъ кога за-то добре е да знае.

Истиятъ.[1])

№ 7.

Т. Мжгур. 3/15 Маія 1872.

Господ. В. Львскій.

Въ Букурещъ.

Вѣрвамъ да сте пріели телеграфъ-тъ ми, кого-то Вы проводихъ като отговоръ на Г-на Л. Карав., чрѣзъ когото Вы явихъ, чи споредъ — самотж-та въ която сж нахождамъ, по причинж чи момчето сестрино ми, което имахъ въ діугенжтъ си, понеже ся разболѣ и отиди си за Плѣвенъ, като ме остави безъ слуга, зато съ никакъвъ начинъ не можа да оставя, чи дадойда, освѣнъ ако рѣшяхъ да затвора діугенъ-тъ си, зато казахъ Ви въ телеграфъ-тъ си, чи щото рѣшіте, азъ удобрявамъ. Това вѣрвамъ да Вы го е казалъ Г-нъ Л. Каравеловъ.

Днѣсь понеже стана потрѣба зада дойде въ Букурещъ Г-нъ А. Бряшляновъ братовчетоми по своя си работа, комуто, моля дададете 10-те наполеона за пушкж-тж, кои-то ще и да брои на човекъ-тъ отъ кого-то е взета [или чрѣзъ кого-то е поржчанж], защото и пишж сжщо му Комисіонеру, какъ днесь му провождамъ стойность-тж на толковаврѣменно проводенанна-та му пушка. Вѣрвамъ да сте пріели писма-та, кои-то Вы проводихъ. Отсрѣщны-те, ако и да бѣха кжсно достигнале до тука, азъ ги адресувахъ до Каравелова, по първо проводихъ едно за М. Попова[2]) — все чрѣзъ Карав.

Незная ако сте пріели нѣкой отговоръ отъ П. Хитова, и отъ Ф. Тотя. Ако бы да ся завърне поскоро насамъ братовчето мы, явете ми що е станало до сеги; имали и нѣкой външны българы въ Събраніе-то Вы? т. е. или изъ Сърбія,

---

[1]) Това е писмото, къмъ което има и приписка отъ Левски: „Днесъ пристигнахъ благополучно и утри тръгвамъ. Гледай да додишъ и ти поскоро".

[2]) Маринъ Попъ Лукановъ.

Австрія Русія? За сеги като нѣмамъ що друго да Ви явѫ желая благополученъ распорѣдакъ, и добро споразумѣніе, Вы поздравлявамъ.

Сьмь вашъ пріятель Д. Хр. Поповъ.

Рекомандувайте Г-на А. Брашлянова въ събраніе-то Вы, като добъръ съотечественикъ.

Сѫщий.

(П. П.) Днесь пріехъ писмо отъ Г-на П. Х. това отъ 24 Априлія, въ което ми казва тъй: Пріехъ Вы писмо-то отъ 13/25 т. м. но съ никакъвъ начинъ не могѫ да слѣза за Букурещъ, по причина на тѣжка-тѫ ми болѣсть, която отъ 5 мѣсеца мя мѫчи; и тѫй, щото рѣши честното Народно Събраніе, той удобрява — всичко, и сѫ подписва своерѫчно.

П. Хитовъ.

№ 8.

Т. Мѫгу(рели) 18 Маія 1872.

Господ. П. Хитовъ!

Въ Бѣлградъ.

Писмо-то Вы отъ 24 кончавшаго Априлія пріехъ на врѣме, и съдържаніе-то му видѣхъ; а понеже събраніе-то бѣше почнало въ Букурещъ, дѣто присѫтствуваха повече народны прѣдставителы, отсрѣщны и тукашны, отъ които само азъ липсвахъ, по причина, чи бѣхъ осталъ самйнъ въ дiугенъ-тъ си, и никакъ не могохъ да оставя за да отида, ако ида ми телеграфира Г-нъ Каравеловъ, понеже бѣше нужда за да ся намѣра тамо лично, но азъ имъ отговорихъ, и доказахъ причината, и тѫй увѣрихъ ги, чи щото рѣши Събраніе-то по вышегласіе, и азъ удобрявамъ, а послѣ това, случи сѫ чи подиръ 5—6 дене отиде за тамо братовче-то ми Г-нъ Ангели Брашляновъ, кого-то имъ препорѫчихъ, и тѫи той подписалъ протоколътъ ради мене, сѫщо незабавихъ, но щомъ пріехъ Вашето, явихъ имъ мнѣніе-то Вы, какъ чи по причина на болѣсть-тѫ Вы, неможете да отидете, и тѫй удобрявате рѣшеніята имъ. Прѣди 3 дена пріехъ отъ В. Львскаго

писмо, въ което на кжсо ми казва, чи всичко станало добро, и тжй по общо вышегласіе, рѣшило се да ся напечатжтъ законы-те и подиръ нѣкой и другъ день, като дойде той сжщій-а пакъ тука, тогава ще ми раскаже всичко подробно, що ся е изработило. Събраніе-то сж разишло.

Тукъ пакъ идж въ другъ прѣдмѣтъ, и като на познатъ ми родолюбецъ, дьрзнувамъ, и препоржчвамъ Вы приноситель-тъ на настояще-то ми. Това момче е отъ сжщій-тъ ми рожденъ градъ Плѣвенъ, което понеже желае да влѣзе въ нѣкое полѣзно като за насъ училище правителственно, за то моля Вы отъ странж-тж си, бждете добры, и за добро-то на народность-тж ны, постарайте се дано го настаните, въ нѣкое такова ползувателно Правителственно училище, за да може да сж възползува и то покрай Ваши-те посрѣдства, и за въ слѣдуіущемъ като си свърши курсътъ, да бжде за въ ползж на Отечеството ны. Момчето какъ-то го виждате, е отворено, и тжй вѣрвамъ чи щи може да отіде напрѣдъ въ кжсо врѣме, стига само щото Ваша Милость споредъ познайнства-та които имате, съ высшите правителственны лица, да му пристоите, за да може да влѣзе въ нѣкое такова заведеніе, и съ това на вѣрно ще да заслужите, освѣнъ едному бѣдному еднородцу, нъ още повече и на Отечеството ны, което се лишава отъ такива въспитаницы. На конецъ, като остаямъ въ пълно увѣреніе какъ чи не ще пренебрѣжите, както моята молба, а още повече и желаніе-то на младецъ-тъ, понеже познавамъ вашето родолiубіе, и тъй за сега безъ друго, като Вы поздравлявамъ оставамъ вашъ пріятель

Д. Хр. Поповъ.

№ 9.

Турно Мжгорели 9 Юлий 1872 год.

Бае Ас(ланъ) Дервишоглу![1])

Тези дене пріехъ извѣстіе за К-те[2]) на П-та[3]) чи пристигнале 1000, защото и толкова и бѣхъ поржчалъ да поржчатъ, цѣнжтж ми являватъ чи костова гр. 80 В.[4]) стотината, прѣдаденъ тука намъ — зато бжрзамъ да Вы явж, а пъкъ

[1]) Левски. — [2]) Куршумитѣ. — [3]) Пушката. — [4]) Влашки.

Вый може-те да сж располагате какъ-то Вы е згодно, но пакъ азъ быхъ казалъ чи ще да Вы сж потрѣбны всичкы-те, защо-то знае-те чи тука такава стокж не сж нахожда за продань въ случай да бы Вы потрѣбвале повече, ако бы да земете само малко, защото може и да сж продадѫтъ, и послѣ какво ще правишъ съ п-та. Тука още не сж дошле, но въ Галацъ сж престигнале, и тжй пріехъ извѣстіе отъ комісіонеринъ-тъ за пристигваніе-то имъ, който ми казва тжй: да му явж поскоро колко ще вземж а въ сжщо-то врѣме да му проводж и стойность-тж за колко-то быхъ поржчалъ да проводи, иначе казва не ги провожда, и това за знаніе Вы. Въ сжщійтъ день когато тржгна отъ тука, пріехъ писмо отъ Л. К-ва (Л. Каравелова), който ми пише тжй, кажи Л-кому (Левскому) чи хората на кои-то е казалъ да го намѣратъ въ Б-к-р- (Букурещъ) пристигнале быле тамо и Вы очаквале; но понеже бѣхте вече тржгнале азъ на вторый-тъ день сутрень-тж, телеграфирахъ на Я. В-ва за васъ, и Вы явихъ това и вѣрвамъ да Вы е престигналъ телеграфътъ. Незная ако сте писале назадъ на Л. К-ва. Азъ му оттоворихъ писменно, чи сте тржгнале, и чи съмъ Вы телеграфиралъ.

Дѣйствіето ны тукашно почна, ако идае за сега въ началото си камъ слабо, но всякж работа въ начало-то си е тжй — хората не сж отказватъ; поржчанныте нѣща на Спира не сж ны още проводены, незная защо.

За сега като оставямъ безъ повечето, Вы поздравявамъ, и съмъ Вашъ

Аз(исъ) Рушидоглу.

№ 10.

2/14 Декемврий 1872.

Господа![1])

Вчера дойде човекъ отъ Тетевене, и ни расказва слѣдуіущето: за Димитра Общій гдѣто бѣхме чули чи отъ какъ-то го хванале него, ушъ той былъ предавалъ, исказвалъ всичко, не е истынна. Тоя човекъ е былъ очевидецъ тамо, защото и неговыйтъ братъ е уловенъ. — Димитръ казалъ самъ, чи

[1]) Каравеловъ и Комитетътъ въ Букурещъ.

той е сжщія-тъ когото търсятъ и чи пары-те той е взелъ за народна цѣль, показалъ сж чи е сърбинъ, посочилъ два пашапорти гръцки и италіянски, за съдружницы-те свой той казалъ, ный бѣхме трима души връху тая работа, единія ся уби въ Руссе, вторія сьмь азъ, а третія го нѣма тадева, т. е. за Левский, той казалъ се е отдалечилъ отъ тыя страны прѣди два мѣсеца, и незная го гдѣ е, за брата ми като го питале познавалиго той казалъ чи никакъ не го познава, тжй сжщо казалъ и братъ ми — а всичкото зло което е сполѣтело брата ми,[1]) е това, защото у него нашле 2 или 3 револвере новы — за които го попытале чій сж, а той казалъ, мой сж и ги имамъ запроданъ, защото азъ сьмь търговецъ човекъ. Пытале го за билетите имъ, атой казалъ чи ги има у тѣхъ си въ діугеня си, итжй го оставиле на странж, сега защото е боленъ той съ х. Иванова сынъ-малкія, държжтъ ги въ спиталъ-тъ. Нѣколко отъ тѣхъ държатъ въ единъ ханъ подъ приглѣдъ и нѣколко сж въ затворъ. Гдѣто казвахме за Димитра ушъ чи былъ свободенъ въ конакътъ, не е истинна, той былъ най строго вързанъ и повечето хора отъ тѣхъ, че две три жены много сж мжчени, но отъ какъто ходили тамо 4-ца души консуле отъ Руссе, по отслабнали испитите имъ, и мжките имъ — а всичкото т. е. главныйтъ източникъ на започеваніе-то на работата е, отъ тука. Двама души отъ онія които сж биле въ обираніе-то на поща-та, една вечерь като сѣделе въ кжщата си, хортувале за търсеніе-то, което ставало отъ странж на турцыте, за обираніе-то, тый казвале тжй помежду си, нека тый да търсятъ колкото и да щжтъ, неможатъ отъ насъ извади нищо, само да не бы да уловатъ еди кое си овчарче, което знаело работата, чи тогива може да излѣзе нѣщо. — Въ това врѣме отъ турцыте двама души прислушвале на вратата имъ, и като чуле това, изведнжжъ истропале да имъ отворжтъ, тый отвориле, и щомъ влѣзле, хванале да ги распытватъ за какво хортували, тый казале, чи си хортували за свои си работи по мѣжду си, тогава ги улавятъ, почватъ да ги мжчатъ и быятъ звѣрски — а тый все не казвале нищо, до вторія день. Тогава на едного-то жена му като видѣла чи горели мжжъ ѝ съ нагорещены жилѣза врѣдомъ по тѣлото, тжй щото быле вече на смърть, тя тогава захванала да вика да го оставятъ

[1]) Атанасъ Д. Поповъ въ Плѣвенъ.

да го немжчжтъ. защото той не е кривъ, ами онези които сж я накарале нея да имъ мѣси 36 хлѣбове. Мъжътъ ѝ като чулъ това извикалъ ѝ да мълчи, но тя непрестала, и тжй турцыте вече сж увѣриле, и като чуле чи онія които сж ги накарале да мѣсатъ хлѣбове были отъ х. Ивановите синове отъ Тетевене, отиватъ и бастисватъ тамо. Въ кжщи была само старата имъ майка. тя казала чи незнае нищо, нито познава Димитре за когото тый сж питале. защо-то оная жена казала чи хлѣбовете ги пріелъ нѣкой си Димитръ главатаръ тѣхенъ. Турцыте отиватъ послѣ чи излавятъ синовете х. Иванови. и х. Ивана, докарватъ ги у дома имъ за да распытватъ за Димитра и проч. Мжжете ако ида отказвале съ рѣшителность чи не познаватъ такъвъ человѣкъ, а една отъ жените имъ, т. е. на по младія сынъ х. Ивановъ като видѣла чи ги быятъ страшно, тя прилошела, хванала да вика защо не го кажжтъ, защо казватъ чи не го познаватъ. тогава мъжътъ ѝ полѣтелъ на нея да я съсѣче съ ножъ, а турците го въспрѣле и закрилиле нея: връзватъ ги и ги затварятъ, сжщо и старата имъ майка много сж я мжчиле защото тя никакъ нищо не казала ако и да знаяла, а на жена-та млада дали 20 – 30 лири зада ся не бои и да имъ исказва всичко отъ което като узнале чи и коньтъ Димитровъ е на тѣхныйтъ ханъ, и чи Димитра го е завела еди коя си жена за въ Гложене, тогава улавятъ и оная жена и я подкарватъ съ себе си къмто Гложене. Тя казала чи отистина имало съ нея единъ човекъ когото тя непознавала защото тя си отивала тамо по своя си работа, които като стигнале край Гложене, тя се отдѣлила отъ него, и незнае той човекъ гдѣ отишелъ. Нея жена твърде много я мъчиле и биле но тя не казала нищо, тогава отиватъ при Василъ Іонковъ, улавятъ да го пытатъ за Димитра. Той като видѣлъ чи е злѣ работата, потеглилъ съ револверъ-тъ си на тѣхъ, но пустыитъ револверъ не хваналъ, потеглилъ повторамъ на себе си, той пакъ нехваналъ. тогава го улавятъ, връзватъ, и го были страшно, отъ тамо тръгнале за Димитра, кого-то стигнале въ Черъково, и той като видѣлъ чи е навѣрно предаденъ, турцыте го обыколиле съ пушки опречени у него, той ако и да ималъ у себе си револверъ, но не былъ на лѣснина защото той былъ облѣченъ въ селски дрѣхи и ишелъ за тука, тогава той казалъ кого търсите, тый казале Димитра, и той имъ отговорилъ чи е той сжщійтъ. Тогава свалятъ го долу

за да го быятъ, той имъ казалъ да не мѫ біете ако ищете да узнаете нѣщо, ако ли мѫ біете нищо неще Вы кажѫ. При всичко това не му было напраздно, и тѫй вързватъ го добре въ жилѣза и го закарватъ въ Тетевене, но той не исказалъ никого, освѣнъ чи той е на тая работа, и чи тый сѫ трима души както по горе казахъ. После това вече почнале врѣдомъ да ловятъ хората, когато бастисале у едного който былъ касіеринъ инашле вътре въ парите му и билети расписки, то той казалъ чи тая работа той я е свършилъ съ Малъ-Миддіуру турчинъ нѣкой си изедникъ, и съ други еще нѣколко души турци отъ Орханието, тогава улавятъ и тѣхъ, които сѫ смазани съ бой и мѫки. Ето всичкѫтѫ истынна на почетакътъ на тая работа.

Въ Ловечъ какъ-то Ви бѣхъ казалъ уловыле само онія двамата и едного попа който е былъ въ истыте дѣйствія, чуваме чи почнале да търсятъ и въ Враца, но нікакъ не подъ име на комитетски работи, това нигдѣ не сѫ чува — а ми чи търсятъ хайдуците които обрали пощата. Презъ денеси бѣше тука познатыйтъ Вы ерменецъ г-нъ Ованезъ Аладжаджіянъ, человѣкъ Добъръ, и съ патріотически чувства, който съчувствува и на нашѫ-тѫ народность, и ето какво ми каза: той ходилъ казва прѣди нѣколко дене въ Плевенъ, и тамо сѫ научилъ за брата ми. Една вечерь свикалъ нѣколко души отъ по първенците Българе на разговоръ, и помежду други-те, отваря рѣчь за това, и прѣдлага имъ да направятъ едно прошеніе до правителство-то, въ което да го увѣрѫтъ за брата ми чи е човекъ чистъ отъ тыя работи, и тѫй той ще посрѣдствува при мѣстното Плевненско Правителство, да подтвърди прошеніето имъ, и тѫй да го проводатъ въ Софія или Руссе до Паша-та, зада го пустнатъ, тыи изѣдници отказале сѫ натова прѣдложеніе, и рекли чи какво-то си е търсилъ, той го е и намѣрилъ. Тогава единъ отъ Ерменците, който сѫ былъ малко по кефлендисалъ, започналъ да ги псува и укорява като едни магарета, като ги нарича́лъ всякакъ вече, и ги испъдилъ изъ кѫщата си. Навторытъ день, рѣченныйтъ ерменецъ който бѣше съ мене у Васъ, отива при каймакамина който е неговъ ближенъ пріятель, и отваря рѣчь и успѣва чи го увѣрява, чи той не е такъвъ човекъ, защо-то казалъ азъ познавамъ отъ близо твърде добре всичкѫтѫ имъ фамилія и го молилъ да пише той отъ странѫтѫ си една мазбатѫ до пашата, и да

го увѣри за това, и тжй споредъ неговото доказателство, каймакаминъ-тъ сж увѣрилъ, и писалъ за това на пашата, а чи какъщеда стане още незнаеме. Той г-нъ Ованезъ отиде за Руссе, и пакъ ны сж обѣща, чи ще да глѣда съ всякой начинъ, и отъ тамо да посрѣдствува за това. Когато расказвалъ на каймакаміна въ Плевенъ за брата ми, казалъ му и това: трѣбва да знаете и това, чи тукашныте чорбаджіи, които сж най паче въ мезличътъ тый всичките сж гонители на тая фамилія, [намъ], и тжй азъ зная добре чи ако ги питате тѣхъ за него, тый ще Ви говоратъ противното, това и станало тжй, на вторийтъ день, свикалъ мезличътъ, и при други-те, отворилъ хортж и за това, и тжй нашите кучета, говориле много противно, той каймакамина имъ казалъ, ако го познавате чи е човекъ добъръ направете една мазбатж, дайте ми я да я подтвърдя, и да я проводиме зада се пустне човекъ-тъ, а тый отговориле, че тый не искатъ да ся мѣшатъ въ такива работи, и чи не го познаватъ какъвъ човекъ е той, най много защото го быле виждале чи всякогашъ и често идвалъ тука въ Влашко затова незнаятъ какво е работилъ, и немогатъ да отговарятъ за него, тогава каймакаминътъ сж увѣрилъ въ рѣчите на г-на Ованеза, и съобщилъ му всичкото щото сж тыя кучета говориле. Господ. Ованезъ увѣрилъ пакъ каймакаминътъ, чи братовото ми тукъ дохожданіе, не е было задруго, само защото половината нашж фамилія е тука, затова всякогашъ е дохождалъ при насъ, и е доносвалъ и заносвалъ по нѣкой си нѣща за проданъ за да си изважда разносите. Наконецъ турчинъ-тъ останалъ увѣренъ въ това, и казалъ чи и писалъ на Пашата, отъ друга страна и сжщійтъ г-нъ Ованезъ знаеше че ще може да издѣйствува нѣщо въ Руссе, защо-то тамо е познатъ съ всички-те първенци турцы — чи дано станеше нѣщо да го извадятъ. Вище сега до колко сж кучета нашите кръстени турци, чужденците да ся стараятъ за нашето добро, а тый да гледатъ още да угнетяватъ. Тый магарета сж слѣдуіущите: х. Константинъ х. Паковъ — най първо турско мекере, Пеко х. п. Георгіевъ отъ сжщжтж фамилія, турски бліудолизецъ, братъ му Таки х. п. Георгіевъ, който въ 1863—64 прѣдаде едного Плевнелія, който бѣше принесълъ единъ вѣстникъ отъ покойнаго Г. С. Раковски и тжй на врьхъ Распети пѣтъкъ, изловиха 10-тина души, и ги закараха пешаци въ Ловечъ. Отъ тамъ въ Видинъ, отъ които единія умрѣ тамо въ

затворъ-тъ, и остави 5—6 дрѣбни сирачета, вторъ единъ младежъ на име Костантинъ Юрдановъ изумѣ, аднесь слава Богу добре е и сж намира въ Віена, комисіонеринъ — а други-те едва пустнаха подиръ много мжки. Това прѣдателство той направи чрѣзъ Владыката Пали-Свѣта, четвърти отъ тѣзи магарета е Симеонъ Кушинъ едно диво магаре, което не знае нито името си да запише, и когото го иматъ турцыте въ конакътъ, зада имъ носи огънь на чубуци-те, а пакъ той сж мисли чи е ааза въ мезличътъ, петія отъ тѣзи звѣрове е Теодоръ Вацовъ, вьрлъ непріатель на Българите, а вьрлъ пріятель турски, който почти всякогашъ води Турцыте у дома си, и туря женыте си да имъ слугуватъ, и да имъ поливатъ водж на ржцете, когато сж вржщатъ отъ пиканіе-то си. — Тоя песъ е отъ такава фамилія, която ся нарича Кучовци по това, защо-то негови-те дѣди и бащи сж испояли свѣтж, въ врѣмето си — тжй сжщо и вуйка му Христо Кучоолу кой-то е краставо турско мекере, и кой-то продава честь-тж на дъщери-те си на турцы-те, за едно аферимъ Христо Чорбаджи — и прочея. — Безъ повече като Ви поздравлявамъ остаямъ Вашъ

Драгомировъ.

2 14 (Декемврия) 1872 г.

На по първото ми писмо не ми отговорихте еще — незная защо.

№ 11.

7 Декемврія 1872 г.

Господа!

Съ миналата поща Вы писахъ вѣрвамъ да сте го пріели — днесь тукъ дойде Г-нъ Ованезъ Аладжаджіянъ, Ерменецътъ, за когото Вы писахъ, чи той сж е турилъ да посрѣдствува за брата ми, и ето що ми казва: Презъ дене си като дошле отъ Царьградъ въ Руссе, тримата души които сж провождатъ отъ за Софія, за да разглѣдатъ какъ стои работа-та на вѣрно съ изловеныте, отъ тези трима души двамата сж Турци, единія Шакиръ бей, когото и азъ познавамъ, за твърде добръ човекъ, вторія единъ други Паша, и третія краставото куче х. Иванчо.

Тый като Стигнале въ Руссе, Г-нъ Ованезъ защото има добро познайнство съ Шекиръ бея, беззабавно отишелъ при него, и по край други-те, расказалъ му за брата ми, като напълно го увѣрилъ чи е не виновенъ, и чи всичката му винж е тая, защо-то имало у него само два револвера, по тоя начинъ, той му ся обѣщалъ навѣрно, чи като отидатъ тамо ще го освободи; за х. Иванчо казва тъй, той зада сж покаже на Българи-те даже и Турци-те тамошны, чи заслужва много при Правителство-то, хората тамошны които искале да отидатъ да го посѣтжтъ, не ги пріемалъ, но съ призрѣніе казвалъ, чи нѣма врѣме сега, и тжй ги вржщалъ, въ Пашинскія конакъ въ Мезличатъ самія Ваалія като разговаряле другите Ази по между си за него, гдѣто былъ присжтствувалъ и Г-нъ Ованезъ, чи като хортували за х. Ефенди Пашата сж обърналъ и рѣкалъ, тоя човекъ ако да бѣше човекъ совестенъ, той нещеше да глѣда за една заплата която му дава въ Царь градъ, да прави толкова си кіутулуци [лошавины] на народность-тж си, такъвъ човекъ казалъ не трѣба да се счита за нищо. — Освѣнъ това, единъ българинъ Габровецъ, добре ученъ, който е на жилѣзница-та, казалъ прѣдъ повече души чи него х. Ефендіж-та, като отиде сега на горе за Софія, безъ друго подиръ нѣкой день ще сж чуе чи сж го убили. Той казалъ чи затова има нарочно отрѣденъ човекъ, но до колко е това вѣрно незная. Сега за сега съ тыя бъркотій не бы было добре да го убиватъ — ако е това тъй приготвено; сжщія ми каза още чи едного Даскала каза много го търсятъ на всѣкаде, но е явно чи е за бае Неева, тжй сжщо още повече търсятъ казва съвсѣмъ много, и едного другиго който е былъ казва другаръ на Димитра, т. е. В. Львскаго, казва чи на день по 20—30 депеший идатъ въ Руссе, и отъ тамо пакъ повече біятъ за новънъ врѣдемъ, все за него, иматъ му и портретътъ; случи сж чи виде у мене единъ неговъ портретъ който е съ униформа, въ голѣмъ форматъ и като го приглѣда добре, каза чи тогова когото търсятъ, комуто и портретътъ иматъ, прилича на тогова, т. е. прилича на сжщія, него. Тогава азъ му казахъ чи тоя е единъ мой пріятель влахъ офицеринъ и тжй сж замаза работата. Той днесь замина за Плевенъ, и като отиде тамо ще накара каймакамина който е неговъ човекъ почти, зада пише пакъ на Софія за брата ми, ачи вѣрвамъ чи съ това негово посрѣдствуваніе отистина пріятелско

и патриочическо, ще може да сж отърве братъ ми; — Подиръ нѣкой денъ пакъ, ще да дойде той тука, и ще видиме що е станало — Писащж Вы пакъ.

Съ вѣстника незнаеме какъ отивати. Прѣди една 7/ца (седмица) недойде въ Срѣда както трѣбва да идва, и сега пакъ тжй, незная защо не отдавате на това внимание — вѣстникътъ излиза въ Сжббота и тука можеше да го приемаше въ Понедѣлникъ, а той едва идва въ Срѣда, а сега пакъ чакъ подиръ една 7/ца — това не е отъ малкж значителность — Пишете Василю[1]) да има въ прѣдвидъ това щото Ви явихъ то е отъ най вѣренъ изворъ — каза ми още чи прѣди 1—2 7/ци, а и сега може — врѣдомъ по всите тукашны градища сж проводиле много души гърци шпіоне, и българе нѣколко, зада разглѣждатъ дано могжтъ да узнаятъ дали отистина отъ тука сж испроводены изловенныте Комитетски хора. Въ Букурещъ имало нѣколко души гърци, добре облечены като търговци, едни играле роля картофорска, други друга, но отъ тѣхъ повечето сж върнале, и казале чи нищо такова не сжществува въ Влашко — за тука Турно, саміитъ Валія пыталъ Г-на Ованеза, защо-то той му казалъ чи бѣше дохождалъ тука, какъ стоятъ тука работи-те, имали нѣкоя такава миризма, а той го увѣрилъ тжй, азъ колкото за Турно, могж съ главатж си да Вы увѣрж чи съвсѣмъ нищо не сѫществува, защо-то казалъ, азъ имамъ такъва пріятель ближенъ тамо, т. е. за мене, който не бы ми скрилъ нищо, и който отистина чи е познатъ какъ чи е добъръпатріотинъ българинъ, но увѣрявамъ Вы чи не сѫществува нищо такова — [охъ — охъ — незнаешъ побратиме Ованезе съ кого имашъ да правишъ, и незнаешъ въ коя кжща спишъ — мыслехъ си азъ, когато той ми разказваше това]. Но както и да е, а азъ го познавамъ тогова човека отъ много врѣме за твърде добръ и съ патріотически чувства човекъ — който ако и да е отъ чужда народность, но азъ съмъ увѣренъ чи той намъ на българите не ни мисли злото. — Той е избавилъ покрилъ въ кжщата си единъ пжть покойниятъ Раковски, това въ Шуменъ, гдѣто безъ малко ще ли да го уловатъ — и после го прѣоблекълъ чи го проводилъ за въ Влашко. Той ми каза още чи Тур. Правителство защото вижда чи неможе да узнае до сега отъ гдѣ е тая работа,

[1]) Левски.

съставили си сж идеж чи безъ друго е отъ Руссія, защото Димитръ Общій никакъ не е казалъ отъ гдѣ сж натъкмени, само казакъ чи нашето наумѣваніе е отъ Бога, зада си отървеме нашето право отъ Турци-те — съ които неможеме вече да живѣемъ. — Въ Силистра казва уловени сж двама Руски шпіоне, съ некой си хартіи — за това повече нищо.

Драгомировъ.

№ 12.

Турно Магурели отъ 26-ый Іеноварій.[1])

Байно.[2])

Всичко е свършено! Никакви вечь надѣжды! Ето защо: Вчера на 25 т. м. си доиде сестра ми отъ Плѣвенъ, ето що ми разказва: Д. Общый обѣсенъ въ София, миналыя вторникъ. Нашитѣ всичкы до 60 души въ сжщый-тъ день сж гы проводили въ Цариградъ, а че отъ тамо ще имъ сж рѣши кой защо и—за гдѣ е. В. Львскый, Славный ни Българинъ, е истина уловенъ, защото го видѣли вече съ очи-тѣ си, кога-то го прѣкарали прѣзъ Плѣвенъ, въ каруцж съ другы двама, той подигнылъ перде-то, и характерисалъ нашитѣ, кои-то стоели на портж-тж. Той е уловенъ не въ Ловечь както Ви писахъ съ мыналж-тж нощж, нъ въ село .... у което той прѣстоялъ повече врѣме, и пакъ нькой си проклетъ българинъ го прѣдалъ, той убылъ отъ Турцы-тѣ, нъ пакъ българинъ го ударилъ съ куршумъ задъ ухото, тогава паднжлъ, изялъ утровж-тж, нъ прѣстигнали наливали му млѣко въ устатж и той гж избълвалъ, закарали го въ Софіж; отъ тамъ съ всичкитѣ наши, каймаками дошле пакъ въ Плѣвенъ, и заедно и комисари-тѣ закарали го въ Руссе а отъ тамъ за Ц(ари)градъ — Голѣмо злощастіе! Нъ ето пакъ друго, кое-то завършва всичко. Нашитѣ, като быле още въ Софіж, проводенитѣ комисари, а най-повѣче х. Иванчо, проводилъ хаберъ на уловени-тѣ, тайнимъ образомъ, да не изказватъ нищо отъ щото знажтъ ако искатъ да ся освободжтъ, нъ тѣ съ свои-тѣ

[1]) 1873.
[2]) Л. Каравеловъ.

прѣголѣми простотіи, непріели да държжтъ и да не изказватъ нищо, нъ изказали всичко отъ иглж до конецъ, защо като видѣли наши-тѣ че тѣ изказватъ всичко нѣмали що да правжтъ, освѣнъ да явжтъ това въ Цариградъ; Помислете си до каквж стъпень е была тая тѣхнж голѣмж простотж, щото гы заслѣпила злá-тж имъ честь, че непріели прѣдложеніе-то и укоражаваніе-то Хаджи Иванчово за да мжлчжтъ, а мы отъ като изказали себѣ си въ всичко, казва ли още че отъ Букорещъ всичко е проваждано до менѣ, и азъ сьмь го проваждалъ брату си и тъй напрѣдъ —; Граждане-тѣ отъ Плѣвенъ направили харзуалъ съ доволно много подписы, и го проводили въ Софіж, за да измолжтъ брата ми нъ когато го пріели тамо, казали че нее полѣзно тогава арзухалъ когато той самъ вече изказва явно всичко че е истинно. Сжщо тъй казали когато дошле и въ Плѣвенъ, и каймакамина Плѣвненскы и другы ходили у дома за да приговаржтъ нашитѣ нъ пакъ тъй казали: Ніи не сме крыви, нъ крыви сж тѣ сами — защото незнаяли да ся въсползуватъ отъ срѣдство-то, което имъ се прѣдставило, за да могжтъ да се избавжтъ освѣнъ това, амы още изказватъ и другы лица, както самъ той т. е. братъ ми казалъ че всичко е прѣзъ менѣ проваждано, а че отсвѣнъ гдѣто не сж быле въ състояніе да се упазжтъ сами себѣ си, но сж турили въ подозрѣніе и оныя, които ся останали, и които спорѣдъ тѣхни-тѣ доказателства неще могжтъ за напрѣдъ да работжтъ, зато на такыва глубцы, азъ немогж да съжелявамъ, амы ще кажж: Нека теглжтъ вѣчно веригы-тѣ, когато сж быле хорж съ кучи глави, нъ отъ всичко най много съжелявамъ бѣдныйтъ В. Львскы, кой-то спорѣдъ тѣхнитѣ простотіи пропадва и той самъ т. е. изгубвамы едното рѣдко находящаго ся помѣжду насъ Българина, и желая му отъ дънъ сърце Божіж-тж всесилнж помощь, а другы-тѣ нека гы намѣри онова, което имъ трѣбува, когато сж тъй прости и не ся знаяли да ся ползувжтъ отъ обстоятелството горѣказано съ еднж речь, всичко е отъ нази си, а не отъ Турцы-тѣ защо-то тѣ ето че понеже неисках да сж исказвахж на вънъ че тія работы сж отистенж Комитетскы, прѣдложили и сами на нашитѣ глубци да мжлчжтъ ако искатъ да бждѫтъ освободени. — На конецъ никакви сжщества сме за това и робуваме — Недѣй разказва на другытѣ за да гы необезкуражавашь — знай си Самъ.

Тамамъ що пишехъ това, пріехъ и писмо-то Ви отъ 18. т. м. Видѣхъ съдържаніе-то му. — За сега още стоиме въ недоумѣніе — писащѫ Вы пакъ — Имамъ твърдѣ много занятіе съ пісаніе.[1])

Здравѣйте.

№ 13.

Т. Мѫгурели, 25 марта 1875.

Г-не П. Хитовъ!

Ако би да имъ[2]) пратите нѣщо помощь то можете я прати направо тамо но само по турската поща, защото други-те пощи непріематъ за тамо нищо. Може да ги пратите въ Ц-градъ до некого Вашъ познатъ и чи той да ги прати отъ тамо за Д. Бектръ. Азъ когато пращамъ на брата си, провождамъ до Ц-градъ до единъ мой кореспондентинъ, а чи той ги препраща за Д. Бекиръ. Отъ Ц-градъ до Д. Бекиръ, пощата нищо непріема неплатено, зато трѣбва всичко, писмо и пары да бѫдѫтъ платени вище че имъ съберете и Вый щогоде помощь, защо-то сѫ много бѣдны и ако нѣмате до кого да ги пратите въ Ц-градъ, то пратете ги тука до мене, зада ги препратѫ азъ до тамо; всичко да бѫде освободено отъ пощенски разноски.

Здравейте.

Д. Хр. Поповъ.

(П. П.) Вый имате доста пріятели и отъ Сърбете, хора свободоліубави, можете да поискате и отъ тѣхъ нѣщо помощь за бѣдныте ны братѭ заточенци.

Д. Хр. Поповъ.

(П. П.) Отговорете ми колкото сѫ може поскоро, защо-то подиръ нѣкой денъ и други щеда имъ пиша и азъ, чи да зная що да пиша и отъ Ваша странѫ. Очаквамъ скоро отговора Ви.

---

[1]) Това писмо притежаваме само въ копие.

[2]) На заточенитѣ въ Диарбекиръ.

№ 14.

Т. Мжгур(ели) 24 Іулія 1875.

Господ. Ив. Т. Драсовъ!

Въ Букурещъ.

Пріехъ какъ-то по първо-то, тжй инослѣдето Вы писмо, и видехъ чи си пристигналъ въ Букурещъ. За писма-та Драгомирова[1]) ще Вы кажж да ги искате отъ К. Цанкова, у него сж останале, защото азъ ги пратихъ Кар-ву още при първите Вы Събранія, и после като ги искахъ назадъ, той ми яви чи сж у Цанкова, който бѣше въ Болградъ, и тжй до днесь не ми сж ги проводиле, впрочемъ искайте ги отъ тѣхъ. Колкото чище да можете да захванете добра работа какъ-то ми казвате, за напрѣдъ, то сърдечно желая добра сполука; но желалъ быхъ да не сж водите само съ отсамшны нѣкой тлъсти хорти, а пакъ отсрѣща нито хаберъ да нематъ хората, или само частни нѣкой си лица, да исказватъ своите си идей и рѣшенія, за общи; това съмь го видѣлъ толкова пжти, и е излѣзло истина; прѣдъ видъ имахъ писмото изъ Българско, което ми бѣше пратилъ П. Х-овъ (П. Хитовъ), което му было пратено незнамъ азъ изъ кой Бълг.-градъ, и което той го сматрялъ като нѣщо официялно, а това быде само частно на нѣколко момци, безъ подалечны размишленія и предвижданія, които казваха, чи тый сж рѣшиле да станатъ, та было що было. Ехъ брате съ такива хорица, далечъ непредвидливи, такива важны за днешните обстоятелства работи немогжтъ да сж вършатъ, защото излизатъ вѣтърничави. Примѣри живи стожтъ прѣдъ очите ни, Тетевене и проч. Такива работы трѣбва да сж водатъ и диктуватъ отъ хора опитны, каквито ный за жалость не зная колко ги имаме, защото неопитность-та и неострожность-та ны, направи, чи ги изгубихме, двама трима що ги имахме, ачи може, и има хора, които съ все сърдце ще поемнатъ да работатъ, затова не сж съмнявамъ, но чи сж безъ опитность за предвижданіе на злото, и за поводъ на работата, могж смѣло каза, чи сж повечето такива, за които трѣбватъ овчаре добре опитны, иначе вмѣсто полза, недай Боже повече врѣда могжтъ докара, и то безъ волята имъ, но коя може да бжде ползата? Отъ както сж притуратъ колата?

[1]) Думата е навѣрно за нѣкои послѣдни писма отъ Левски.

Азъ тжй смѣя да вѣрвамъ, чи на срѣща нищо позитивно нема върху тая работа, защото отсрѣщните нашенцы какъ-то ги вече знаете, твърде твърде не искатъ да си развалятъ рахатлжка, ами казватъ, чи тыи тамо немогжтъ нищо да правать, ако не работатъ други-те отвънъ затѣхъ; апакъ знайно е чи всичко сж състои въ вжтрешното имъ организуваніе; неказвамъ чи срѣдства не сж намиратъ, зная чи повече срѣдства има, отъ колко-то воля у тѣхъ. Зато брате азъ догдѣто не вида, чи е почната една работа серіозна на срѣща, не сж намисамъ вече въ отсамшните само мненія; знаете още въ по прѣдните Вы събранія, какви хора сж быле дошле отсрѣща, да прѣдставляватъ цѣлъ народъ, хора безъ никакви идеи, хора безъ никаквы формалносты върху тая работа, на конецъ хора, пратени отъ нѣколко частны лица, види сж итый недалечь глѣдаіущи [това тжй ми го съобщи единъ пріятель, кой-то е присжствувалъ като призованъ за събраніята]. Е кажи ми моля, съ такива ли хора и занапрѣдъ да сж залавяме затакива важны работы, важность-тж и тежкость-тж на които тый сами незнаятъ да оцѣнятъ? а камо ли пжкъ да я управляватъ? и проч. и проч. Какъ-то щете можете да мж наречете, а азъ за напрѣдъ въ такыва важны работи, немогж вече да влизамъ съ хора, кои-то нѣматъ може бы, никакви положителни идей, т. е. хора като оніа които трѣбва отсрѣща да управляватъ ходътъ на работа-та. Познавате начало-то на наша-та работа, накоято бѣхъ безъ да искамъ да сж хвалж единъ отъ първи-те насърдчители, и що годе смѣсенъ въ управленіето на което, до колкото ми позволяваха опитите и умственны-те сили, мнѣніята мои знаете сами Вий, чи сж биле пріемале за твърде правилны, това биде отначало и до край, което вѣрвамъ да е принесло що годе полза, на прѣдпріятіе-то общо, разбира сж чи това е ставало съ съдѣйствіето на всички тамошны; но знаете чи нѣмаше кой да даде какви годе поправилнны мнѣнія, догдѣто непристигна покойнія А. Кжнчовъ; и при всички-те тия мой вѣрни старанія, днесь сжществуватъ много идей върху ми чи съмь билъ, изродъ, предатель и др. такива подобны; [четете писмото ми у Г-на Хр. Ботіова]. Чи азъ ако да съмъ былъ такъвъ, или поне братъ ми, Анастасъ, то да ли не съмь ималъ случай и сгодность да предамъ всички кои-то сжмь зналъ? Братъ ми да ли незнаеше всички-те въ Плевенъ, въ Ловечъ и другаде и кого отъ тѣхъ предаде? или както казватъ чи той предалъ

Марина и Пжшкова, чи затова е предатель; може и да ги е казалъ той, но само тогава, когато е виделъ вече, чи нема защо да ся крие работата, когато тя била изявена въ всичката и истинность, разумѣва се отъ Попъ Крьстю, кой-то какъ-то знаете е былъ отъ първите дѣйци та чи братъ ми като е виделъ чи работата е до толкова доказана, не е можалъ вече да кріе нищо, когато той самъ себе си първо и първо е казалъ, чи отистина е съучастникъ[1]) . . . .

№ 15.

Т. Мжгур. 29. 7/врія (Септември 1875.

Господа Илія Широковъ — Г. Стойчовъ и прочій.

Въ Александрія.

Вчера дойде тука Даскала Троянченина,[2]) и съ едно парче хартія, иска да ны докаже, чи послѣдно-то рѣшеніе на комитеть-тъ е това: Вый да снабдите 10 души съ нуждны-те имъ нѣща а ный 20 души. Начинъ-тъ по кого-то трѣбва да стане тѣхно-то минуваніе, споредъ какъ-то рѣченнія ны го расказа, т. е. чи отъ всякоя скеля да влѣзатъ приготвены-те като пасажери, и като пристигнатъ на урѣченното мѣсто, да принудатъ силомъ капитанина за да ги извади на единъ край ненаселенъ, чи отъ тамо да тръгнатъ за къмъ Балканете; а съ какво? само съ поединъ револверъ и по съ една камж. Твърде лесно е за вапора гдѣто и да поискатъ да ги извади, но помислете си моля зрѣло, и виждьте, чи капитанина щомъ ги изхвърли, първата му грижа ще да бжде тая: да стигне, колкото е възможно по скоро на една скеля, и да яви това на правителството, защото иначе самъ той подпада подъ най тежка-та отговорность; правителство-то щомъ узнае, на часъ-тъ ще да рукне съ сила, и ще да ги испровари още близо край Дунавските мѣстности, гдѣто ще да ги избіятъ и изловатъ, като мокри кокошки, и то по причина, чи отиватъ повечето съ голи ржце, т. е. безъ пушки, съ кои-то биха могли, ако видатъ чи иджтъ върху имъ непріятели, да заловжтъ едно отбранително

[1]) Това писмо не е свършено и краятъ му е изгубенъ.

[2]) Д. Икономовъ, единъ отъ другарите на Ботева, отъ когото помѣстяме понататъкъ и едно писмо. (В. отдѣла „Емиграцията и пр.").

мѣсто и да могжтъ що годе да ся противжтъ; но тый като ще бждятъ безъ пушки, защо-то и не могжтъ да ги иматъ съ себе си въ вапора. защото не имъ до прощаватъ. тогава кажете ми моля не сж ли повече дѣтински. и неузрѣло обмислены тія тѣхны планове? и съ това нищо повече нема да направатъ, само и само да изложатъ бѣдны-те селаче отгдѣто заминатъ, на най грубите турски варварства. и отмжщенія защо-то турцитe нема да кажжтъ. чи селачите не сж знаяле. но нарочно ще да кажжтъ, чи е съ тѣхно знаніе. и тжй ще да бждятъ изложены на други строги опасности, които нема да принесжтъ никаквж полза. Освенъ това кажете ми моля, какво може да правятъ тій за сега въ балканете. когато зимжтж е вече почнала? ще да каже нѣкой си чи и за противниците не ще да бжде по добре, излъганъ е онзи кой-то мисли тжй; защото непріятеля денемъ ако ходи да ги гоны. вечерь ще да си ся завърне въ село и ще да ся отгрѣе. исуши, и нахрани, и за другія день пакъ е готовъ да ги гоны, а ми наши-те иматъ ли, или могжтъ ли да иматъ такивато срѣдства? Никогашъ. Зато Г-да, ный тука сж събрахме нѣколко души, и като размислихме чи не е никакъ добре обмисленъ тоя кроежъ, и чи ще да принесе повече врѣдж, а никакъ полза. като сжщеврѣменно твьрде много ны очудватъ такивато слаби рѣшенія. на онія които сж ги рѣшиле и искатъ да ги приведжтъ въ испълненіе. безъ да размислятъ лошави-те очевидни слѣдствія тѣхны. И тжй ный неможеме подъ никакъвъ (начинъ) да ся рѣшиме да участвуваме въ това тѣхно незрѣло рѣшеніе, защо-то иначе ще да бждеме отговорны, ако не предъ народъ-тъ. защо-то неживѣеме между него, но прѣдъ чужденци-те. които, какъ-то многажди, тжй и сега ще да ны наречжтъ, глупци. Освѣнъ това но и сами прѣдъ наша-та си совѣсть ще да бждеме унижени. Наконецъ Г-да, това е нашето мнѣніе върху това тѣхно предложеніе, кое-то вище и Вый, размислете ся по здраво, и мислиме чи не ще да ны укривите, чи сме мислиле криво, но увѣрени сме, чи ще ны дадете пълно право защо-то е и тжй. Сжщеврѣменно Вы казваме, да не бы да отдадете това наше рѣшеніе на недоброволность, зада помогнеме съ онова щото ни ся иска, не Г-да, защото ній многажди колкото сме могле, давали сме, и можехме да дадеме и сега, но самата причина на въздьржаваніе-то ны е тая, коя-то по горе Вы изложихме; зато мислиме чи Вый като видите чи е тжй, ще да постжпите все

като насъ; но да не мислите пакъ чи ный искаме да Ви наложиме наши-те мненія, не никакъ; само искахме да Вы явиме и Вамъ, оное което ный подиръ дълго размисліуваніе рѣшихме. чи не е добре никакъ да ся тури въ дѣйствіе такжва единъ нетемеленъ планъ. А пакъ какъ-то щете, тжй можите и да постжпите. За сега толкова — желали бихме да имаме отговора Вашъ.

Здравѣй-те. За събраніе-то ны

Д. Хр. Поповъ.

P. S. Знаеме всички навѣрно, чи въ главно-то събраніе, отрѣщны-те представители ся увѣрявале, чи тамо тій сж работили и иматъ приготвено всичко, а само очаквале Г-на П. Хитова за прѣдводитель. когато е тжй, ный мислиме чи Панаіотъ може какъ-то и да е, само да ще, да замине самъ-си, и да отиде тамо, гдѣто го очакватъ, чи да почне отвътре, гдѣто си има и мѣсто-то, и не е до толкова опасно, отъ колко-то да минатъ тжй, какъ-то ся сега рѣшиле, и то безъ нищо въ ржце; знайно и вѣрно е, чи единъ человекъ опитенъ на пжтища-та, какъ-то е да кажеме Панаіотъ, може да мине скришомъ, и да пристигне до онія мѣста гдѣто го очакватъ защо-то Слава Богу, знаеме чи отсрѣща не сж нарены единъ до други вардаче, чи да неможе единъ опитенъ человекъ да сж промжкне [само кога-то неще, то и неможе]. А когато ще, възможно е. Затова самъ-си П. Хитовъ е далъ рѣчь, чи съ всякакъвъ начинъ ще да замине да отиде тамо, нѣщо което можеше да сж рече, чи отистина е рѣшенъ да направи работа безъ шумотевици, и такава работа би имала да кажеме, и добри слѣдствія. А сега какъ-то сж рѣшиле, то сж дѣтински идей, които единъ человекъ съ здраво мисленіе не ги удобрява.

Истій.

№ 16.

Т. Мжгуреле 26 Марта 1876.

Господ. П. Хитовъ! Въ Белградъ.

Презъ дене си Г-нъ Сапуновъ ми донесе отъ Васъ поздравленія.

Днесь пріехъ отъ брата си изъ Діярбекиръ писмо, отъ 5 тоя мѣсецъ. Той е проводенъ тамо на вѣчно заточеніе отъ

Софійското пріклıученіе 1872 година. Той е человекъ на 45 години, и има фамилія съ 5—6 дребны дѣца, които пригледжаме повече ній, защото той не имъ е оставилъ некое състояніе за да може да сж гледатъ; знаете чи по онова врѣме азъ работехъ твърде много по Народны-те работи, когато сж бѣше наредило въ Плевенъ, Ловечъ и Тетевене, отъ покойнія В. Левскій, и Кжнчовъ и Д. Общій. Всичките тія и трима бѣха проводены отъ тука отъ насъ, до брата ны въ Плевенъ, а той ги заведе и ги препоржча въ Ловечъ, Тетевени и проч. чи тжй само можаха да нарѣдатъ до едно мѣсто работа-та, а чи отъ после сждбата ны била таквази за да ны сж откріятъ тайны-те ѝ да сж избіятъ добри-те ны Народны дейци и да сж проводатъ въ заточеніе толкова наши братія, защото стана тжй работата. Нема що да кажеме, освенъ чи провиденіе-то тжй е било отредило. Братъ мы ми пише чи сега сж ги освободиле подъ поручители, за да ходатъ свободны изъ градъ-тъ, и да вършатъ кой каквото може, за да сж прехранатъ. Но пакъ всичките не сж тжй освободены а има отъ техъ които денямъ ходатъ съ заптій изъ градътъ, а нощя спжтъ въ калето. Тамо има и единъ Сжрбинъ на име Милошъ Лекиħа, изъ Црноречком округу, отъ село Луково. Той е проводенъ тамо за 5 години, а до сега става $3^{1}/_{2}$ години какъ стои. Той е сиромахъ человекъ, и братъ ми пристоява чи му събира по нещо помощь отъ Българи-те, чи го поддржжатъ и него. Все днесь въ братовото ми писмо имаше и едно писмо отъ него притворено, което го проважда за жена си въ Луково, като го адресува до г-на Якова Павловича въ градж Вы, който е Директоръ на Богословіе-то, кому то все днесь го провождамъ и нему по пощата, чи той да го проводи въ село Луково на жената на заточеннія Милошъ. — И тжй понеже чрѣзъ тая оказія става причина за да направиме едно малко познайнство съ г-на Якова Павловича Директора въ Богословското училище, зато моля Вы идете при него, и като му докажите кой съмь азъ, и писмото което му провождамъ, чи е пратено чрѣзъ мене отъ брата ми изъ Д.-Бекиръ — помолете го дано може да пріемне братовото ми момче 16 годишно, което е сега тука при мене, и иска т. е. желае да влезе въ некое Богословско училище за да сж учи за Священникъ, защото нашата фамилія почти отъ 150 годины все е била священическа, и тжй само това момче отъ всички насъ желае за да поднови пакъ тоя

чинъ въ фамилія-та ны, а пакъ както Вы казахъ чи баща му, т. е. братъ ны е проводенъ вече на вечно заточеніе, и нема съ какво да сж поддържа за да влезе да сж учи съ запла-та, зато мисля чи г-нъ Я. Павловичъ като чуе чи баща му на това момче старае сж да сжбира помощь за поддържаніе-то на г-на Милоша който е все тамо съ тѣхъ, вѣрвамъ чи ще да стори добро да издѣйствува за да сж пріемне това братово ми чедо въ правителственно-то Богословско Училище за да сж учи на правителственна сметка и съ това и той г-нъ Яковъ ще да направи една човеческа заслуга на чедото на оногова който сж старае да поддържа съ що годе пари за разноски тамо, гдѣто нема никой кой да му помогне съ нещо, защото казва чи фамилія-та му на Милоша е бедна, и не е въ състояніе за да му проводи нѣщо за подържаніе това нещо за такива бѣдни хора не е малко. И тжй вервамъ чи г-нъ Яковъ Павловичъ ще бжде тжй человеколіубивъ както е и братъ ми къмъ-то неговія познатъ, Милоша, и ще сж потруди да изработи за да сж пріемне братовото ми дѣте въ Правителственото Богословно училище; защо-то то ако да имаше средство за да ся подържа, тогава нещеше да търси такова человѣколіубіе отъ другите. Момчето е слѣдвало въ България четирите първоначалны класове, има си свидетелства отъ училищните настоятелства, за добрія му напредъкъ и добры обхожденія. Наконецъ вѣрвамъ чи и Вій като добъръ Българинъ ще да сж постараете да докажете това всичко на г-на Якова Директора, който не вѣрвамъ чи ще да откаже такова едно человѣколіубиво дѣло, къмъ едно бѣдно момче. Кажете му и това, чи ако би да има некое писмо отъ жената за Милоша, нека го проводи тука до мене и азъ ще да го провода до брата си за да ми го вржчи. Сжщо и пари могж да му провода, защото азъ имамъ въ цар-градъ пріятели, и като провода до тѣхъ, тій препровождатъ пакъ до тамо каквото и да е, насигуръ. Моля Ви да идете при него и му докажете всичко подробно що Вы пиша върху това, и какво-то Вы отговори, моля да ми явите съ първа поща за да можеме да го приготвиме по съ време за да може да сж настани съ врѣме въ училището. Наконецъ вѣрвамъ чи ще да сж постараете за да можеме да нарѣдиме това момче въ правителственно-то Богословно Училище.

Сега наскоро ще да излезе изъ подъ печатъ една брошурка, която азъ и г-нъ Ив. Аженовъ отъ Букурещъ дадохме да сж печати, за въ полза на заточенци-те българе; тая брошурка е много лiубонитна, нейныя оригиналъ ми го проводи изъ Дiярбекиръ единъ попъ заточенъ, отъ Хаскiувското приклiученiе, на име попъ Кжнчо Минчовъ, тя брошура носи заглавие „Изгубенный Старецъ, Дiярбекирскiте тьмницы, Българските Заточенцы и побегванiето на двамата Изроде Българе отъ тамо“ — т. е. Заимовъ и още единъ — чи споредъ тая причина другiя валiя тамошенъ фърли въ тьмници-те всичките заточенци, които бѣха освободени за да ходатъ въ градътъ, и стоеха запрени 11½ месецы, догдѣто вече промѣниха тоя валiя; и описва още много други неща лiубопитны въ тая брошура; попа я далъ на брата ми, а той я проводи до мене. чи азъ като бѣхъ въ Букурещъ по първи марта, наговорихме сж съ Аженова да я дадеме да сж печата хиляда книжки, чи щото събереме отъ нея, да проводиме всичко на заточенны-те братя наши. Тя ще сж продава по ½ франкъ. Като ги прiемна ще Ви провода и Вамъ една за да я видите. Все днесъ съ братовото ми писмо пише ми и попа отъ тамо и ми благодари, чи сьмь сж постаралъ за да сж печати списанiе-то му.

Здравейте.

Вашъ прiятель: Д. Хр. Поппов ъ.

VI.

Иванъ Т. Драсовъ.

1871—1875.

№ 1.

1871 год. 7 Юний.

Г-не Азисъ Рушидоолу.[1]

Въ Никополъ.[2])

Разбрахмы коя е причина-та гдѣ-то ся е забавила до сега стокѫ-тѫ ны.[3]) Но, ви пакъ ся потрудете дано поскоричко ся внесеше, зачто-то мущерій-ты ся притѣснявать. Ако всичкѫ-тѫ изведньжь неможе, то глѣдайте за поскоро та испратети макарь половинѫ-тѫ, зачто-то нѣколцина си понакупиха отъ другадѣ [като ся поусумнихѫ да не бѫде лъжа] та за расправяніе-то на нашѫ-тѫ ще бѫде малко трудничко. Сѫщо и крьстъ-тъ[4]) испратете зачтото слѣдъ 10—15 дни може да ся завьрне В. (Левски). Та ще е нужденъ.

Ами какво е станѫло съ Д. Ц(еновичь) и Л. К(аравеловъ) та дырный-тъ заминѫлъ за Нови-Садъ? Ами листъ-тъ престанѫлъ ли е?[5]) Ако е престанѫлъ потрудете се дано другъ поченеше. На това причината коя е? незнаемъ. Нъ както ся научихмы отъ Н. тѣ помѣжду си ся скарали нѣщо. Ако è истина това, жалко! и жално? и никога горкый-тъ ни народецъ неще отдъхне?!! Кога-то най патріотиты още и начело на работѫ-тѫ не могѫтъ да ся споразумѣѭтъ?!.. То вѣчь на насъ како остава? Нъ что ли ще каже и пó простый народъ!?

Байчо! Всичкѫ-тѫ ни надѣждѫ сега на Васъ остава. Да Ви съвѣтвамы ный отъ тукъ то è излишно. Остава Ви сами да сѫ съвѣтвате и водите по здравіи разумь и отъ собственото си народно чувство. Наистена че работѫ-тѫ Ви ся сега удвоява и е отвѫнъ силы-тѣ Ви; но Ви бързайте! до гдѣ-то ся ный отъ тукъ поулѣснимъ, та тогава и Ви ще ся поусвободите и ный . . . . .

---

[1]) Данаилъ Хр. Поповъ.
[2]) Вмѣсто Турно-Магурели.
[3]) Оръжието.
[4]) Печатътъ.
[5]) Вѣстникъ „Свобода“.

Има 10—15 дни какъ сме ся научили, че нѣколцина не знаемъ отъ гдѣ преминжли отсамъ и близо при Елена [Тър. окржжіе] нападнали нѣкой пжтницы и имъ зели близо двѣстѣ хыледы граша.[1]) Подыря имъ има сега потерж, нъ до днесь нигдѣ не сж можели да гы нападнжть и сега не сж знаятъ на кждѣ сж. Ако сте извѣстни отъ това потрудете ся та дано ся развърнжтъ зачто-то голѣмж прѣчкж причиняватъ на работж-тж ны. Ный ще пишемъ и въ Тър(ново) дано гы развърняхж. . . .

Райновъ говорилъ сума прикаскы на нашій Н. сърдилъ сж, че В. Л(евски) му писалъ противното и съ думы-ты си поубезсърчилъ момчето. Отъ Кжршов(ски) има до В. Л. писмо, какво му пише незнаемъ . . . . кога-то си доди В. ще видимъ тогава, сега несмѣемъ да го разпечатиме.

При това като Ви поздравявамы всичкы оставемы вы крайно призначелны. Поздравете Анг(ела) и прочіи.

Вашъ
Мурадоолу Ибрахымъ.

П. П. забравихъ да Ви наумя за праховете[2]) гдѣ-то щѣхте да ны пращате какво стана. Нуждны сж пратети гы. Ами за маски-ты[3]) пратеты само еднж за да гы видимъ, че послѣ щемъ Ви каза колко да пратити.

Сжщий.

(Прибавка). Свършилъ бѣхъ горнето когато сж предизвестихме отъ врѣдъ че потерж страшнж завладѣла всичкы балкански тесни патекы може отъ 20.000 души да има повече потерж опасно е за горни-тѣ дважъ пó опасно и за В. (Левски) че днесь ѐ пжтешественикъ и него знаемъ гдѣ се намира сега. Богъ да е на помощь на всичкы!!

Наистина ли ѐ Хаджи Димитъръ въ Галацъ и Гюргево былъ, зачто-то наши хора ни казаха, че го виждали.[4]) . . . . . Сега вѣчь ако имж да ни пишите нѣщо пишете ни прѣзъ оня листъ кой-то сте ни дали[5]) и съ твърдѣ вѣрни хора . . . .

[1]) Липсватъ свѣдѣния за подобна чета.
[2]) Барутъ.
[3]) Картуши.
[4]) Извѣстно е, че дълги години, слѣдъ като Х. Димитръ падна въ 1868 г. на Бузлуджа, слухове се разнасяха, че е билъ живъ още и се спасилъ.
[5]) Шифръ.

№ 2.

1871 Юнія 9-ый.

Г-не Азисе[1])

Оня день на 7-ый того Ви писахмы и нарочно пратихмы човѣкъ до родный Ви градъ[2]) да го занесе и да разглѣда отъ близо работж-тж каква е гдѣ-то братъ Ви ся е толкова разсърдилъ.[3]) Нъ за жалость ако [човѣкъ-тъ ны][4]) и да употрѣбилъ всичкы-ты си силы и краснорѣчіе; пакъ неможемъ да го отвърне отъ това му мнѣніе, особно и писмо му писахмы насърдчително, нъ той пакъ той, пакъ той. Той казалъ прѣдъ човѣкъ-тъ ны, че тыя дни щѣлъ да доде при васъ [за това прибързва-мы, дано пріемеше да Ви го донесе [писмото] и да пренесе кръстътъ][5]) Ви ся трудете та дано ся придобряше защото той бѣше най верный ны посрѣдственникъ. Чякъ толкова противно му не говорете нъ съ кротость и снисходителность, зачто-то знаете, че винагы поумныйтъ трѣбва да ся покори ако иска да му ся неповряжда търговіята. Наистена, че той не е отѣзи за да направи предателство, нъ жалното е зачто единъ отъ най дѣятелни-ти ни членове да ся отчае и напослѣднё врѣме отрече, за еднж ничдожнж още и злѣ, разбранж причинж!?! Толкосъ отъ насъ, и Ви пакъ както знаете . . . .

Писмата Ви отъ 25-ый маія получихмы на 4-ый того вечерь тж [кои-то нашій нарочно пратенъ човѣкъ донесе] и особнж-тж Ви забѣлежкж по новый ны посрѣдственникъ за кръстътъ прочетохме, и доста ся зарадвахмы, че е излѣзалъ на бѣлъ свѣтъ ако и кжсно! . . . . Сега щете ни расправите подробно коя е била причина-та за забавяніе-то му и на Л. К. (Люб. Каравеловъ) за отсжтствіе-то сжщо и за спираніе-то на листъ-тъ.[6]) Съ еднж думж за всичко какво и какъ вършятъ тамошны-ты ны първи . . . . . зашо-то ный тукъ колко-то и какви-то извѣстія сме получили виждатъ ни сж противоположни на мнѣніе-то. Сжщо и въ сегашно-то Райчево писмо срѣщамъ друго мнѣніе, или подобрѣ да кажемъ: мнѣніе на

---

[1]) Данаилъ Хр. Поповъ.

[2]) Плѣвенъ.

[3]) Анастасъ, братъ на Данаилъ Хр. Поповъ, е билъ съпартизанинъ на Димитръ Общій и водилъ споръ съ Левски.

[4]) Василъ Левски.

[5]) Печатъ.

[6]) Вѣстникъ „Свобода“.

Живкова, Райнова и дружіе. Призовavатъ го[1]) да си доди както и да е, че имали незнаемъ какво да ся споразумѣватъ. Ный до колко-то сме познали В. Левскій той е съвършенно на Ваше-то мнѣніе, нека иматъ добринж-тж тия съ Васъ да ся споразумѣятъ за сега; зачното той скоро имъ не може отговори зачто-то не е тукъ. Явете имъ да иматъ малко търпѣніе за отговоръ. Писмо-то ся испрати до него.....

Радостны сж и много радостни извѣстія-та кои-то тая заранъ получихмы отъ човѣкъ-тъ на В. Левскій, който пжтува заедно съ него по нѣколко градове и села. До днесь всичко благополучно и той е днесъ въ безопастность. По тоя сжщи човѣкъ Ви и пишемъ кой-то днесь заминува за родный Ви градъ. Той е Сав.[2]) той ще ся побавя тамъ догдѣ ся върне В. Л..... (В. Левский).

Петтѣхъ книги[3]) сж приети бждете спокойни.

За Дим.[4]) да доди или да ни доди остава В. Л. да отговори...... Байчо! ще Ви молимъ ако е възможно да позабавите майкж си и състрж си при Васъ до гдѣ-то пристигне стокжтж ни; и щомъ пристигне явете ни поскоро, та да пратиме и с...., да пренесжтъ колко-то можятъ и колко-то останжтъ да ся споразумѣете какъ и по кой начинъ да ся принесжтъ.[5]) Само Ви ся потрудете дано по скоричко стигнахж стокыты. За нароченъ човѣкъ брате неможемъ още издържя, затова ни сж нуждни посрѣдственницы. Че като ся поосвободимъ отъ къмъ матеріялецъ и него щемъ направи. Потерж-тж до сега и отъ сега ще гоне все вѣтръ-тъ...

Вашъ Ибр. Мехмедъ.

№ 3.

871 г. Юлий 21-ый.

Г-не Азисе!

На 11 Юлія пріехми тыя писма, нъ като човѣкъ-тъ бѣше заминжлъ за кждѣ Васъ останжхж за до сега.

[1]) Левски.
[2]) Сава Младеновъ, революционенъ пощалионъ отъ Орханийско.
[3]) Писма.
[4]) Димитръ Общій.
[5]) Въпросътъ е за оржжие.

На В. Л(евски) мнѣніе-то е да ся дадѫть на Райча и др... писма-та[1])[както Ви и белѣжи самъ]. На това негово предложеніе, неможемъ да ся противимь, като той ни белѣжи особно въ едно [за насъ] писмо, че гы познава отъ близо и има доста факты, за тѣхны-ты работы и проч. съ еднѫ думѫ. Ви ще направите какво-то Ви белѣжи.

На 18-ый сѫщаго пріехмы Вашы-ты писма съ прибавкы и отъ Вашій братъ сѫщо и отъ Сав(ата).[2]) Нека Ви съобщѫ вкратцѣ и тѣхното възраженіе: С(ава) ни бележи, чи былъ безъ работѫ и че щѣлъ да влѣзе въ подозрѣніе ако доди още нѣкой пѫть при Васъ, и за пренасяніе-то на стокѫ-тѫ ни[3]) белѣжять да му диримь колая. Съ еднѫ думѫ той неможе. Причина-та съ която ся извинява е: че безъ работѫ като ходи и дохожда непремѣнно ще влѣзе въ подозрѣніе; наистена това си е така, нъ що брате и ный отъ тукъ да сторимь, не сме слънце за да огрѣемь всичкый-тъ Българскы народецъ, нѣмами днесъ нито аспра, за да му дадемь нѣколко за да купи нѣщо да прекара и да донесе отъ стокѫ-тѫ ни. А пѫкъ за жалость още неможихмы отъ нигдѣ да ископчимь нито една парѫ; само сми въ надѣждѫ, че кога и кой день ще ся усѫществи тая надѣждѫ незнамь!! Съ една рѣчь планове доста сми си предначьртали и всѣкы день почти ся опитвами, нъ още нѣма нищо. Отъ писмата,[4]) ній тукъ дадохмы на дзоица троица, нъ удовлетворителенъ отговоръ нѣмамы. Ще Ви ся молимь пакъ Вамь дано Ви отъ тамо имъ намѣряхте нѣкоя работѫ тадано покрай нея ся принесеше и стокѫ-тѫ ни зачто-то ни е много нуждна. Сав. като бѣше прѣди тукъ ни говореше, че нѣкой си търговецъ искалъ да Ви даде пары зада му купите стокѫ отъ тукъ, вижте дано направите за сега такова нѣщо, та дано имъ ся улѣснеше пѫть-тъ. Братъ Ви пѫкъ ни белѣжи, че былъ похарчилъ повече отъ колко-то сме дали отъ тукъ на Сав. и иска да му гы пратимъ, незнаемь вѣчь какво да имъ отговарями, ній отъ тукъ давахмы и давахми, тѣ пѫкъ отъ тамо зачто ли непожертвуватъ нещичко, незнаемь. Тѣ всичкы отъ тамо ся евили и чакатъ всичко отъ насъ, всичко всичко!

---

[1]) Да имъ се позволи да четатъ кореспонденцията на В. Левски съ Данаилъ Хр. Поповъ.
[2]) Сава Младеновъ.
[3]) Орѫжие.
[4]) Поканителни писма за пари отъ мартъ 1871 г.

пустити пары ни недавать да вървимь по скоро, нъ добъръ е Богъ! Тыя дни ще ударимъ яйца на масло, пакъ какво-то ще да става.[1])

За прахъ-тъ кой-то ни белѣжите че былъ отъ веднъжь ній отъ него си имаме, намъ ня е нужденъ отъ оня кои-то наималко въ разтояніе въ еднѫ 7(седмица) поне да подѣйствува. Потрудете ся дано отъ него ни намѣрите, той ся намира у докторы-ты, поискайте отъ нѣкой докторъ ако сте ближни пріятели съ нѣкого . . . Има за много и много работи още да ся говори, нъ пары-ты ни пречять чтомь ся сдобіемь съ колко годѣ ще прескоче единъ отъ насъ, и тогава щемь ся разговоримь напространно.

За жалость въ еднѫ пріятелскѫ забелѣжка срѣщами че В. Л(евски) го обадили на Тур. прав(ителство) незнаемь дали ся трѫгнали даго дирятъ, нъ пакъ невѣрвами да можятъ да го хванать понеже навредъ пѫть-тъ му е отворенъ . . .

Отъ писма-та на Райч. и др. сѫщо и отъ сегашно-то до Цен. извадете копіе . . .

Дали ся неможе случи нѣкога да ся съберете съ Вашы-ты тамо синковцы да си поговорите лично и открито само да видите напослѣдъкъ какво ще говорять и мнѣніе-то имъ на кьдѣ клони: на развала ли или на управа?! Зачто-то отъ тѣхны-ты писма неможе да ся разбере нищо освѣнь да си доди В. Л . . .

Чтомъ пристигне стокѫ-тѫ ни; явете ни въ сѫщый чясь (в)кратцѣ само за нея, ако бы ся случилъ нѣкой вѣренъ то по кого-то ще ни явите за нея; че и ній отъ тукъ незабавно да му диримь колая за да пратимь хора да ѭ принесѫть.

Дано ся напечатахѫ билетите,[2]) че отъ сега станаха нуждни: дали сме на нѣколко.[3]) Нъ ако бы дали пары неще има да имь дадемъ потрѣбній-тъ белеть.

Сбогомь.

Ваши

Муратоглу Ибрахимъ.

---

[1]) Намекъ, да ся извадятъ пари съ терористични срѣдства.

[2]) Квитанции.

[3]) Поканителни листове за да внесе кой колкото може.

№ 4.

1871 г. Юлій 29-ый.

Г-не Азисе!

На 25-ый того получихме отъ брата Ви писмата Ви въ кои-то му бележите: колкото е възможно по-скоро да ни яви, че стокж-тж[1]) ни пристигнала, и, че непремѣнно трѣба единъ отъ насъ да доди за да си уравнимь смѣткж-тж; като земе съ себѣ си отъ 100 и по вѣче наполеона, чи и другж стокж Ви была пристигнжла, та е неизбѣжимо нуждно да си купимь и отъ неж. Прибавяте още что-то безъ пары да не дохождами зачто-то Ви несте быле сега въ състояніе да ж прѣдплатите, а пжкъ търговецъ-тъ ж неосвобождавалъ до гдѣ-то му ся незаплати. Правите ни още смѣткж колко Ви длъжнеемь, кои-то възкачвате на 100 напал(иона)!

Байчо! отъ тажь Ви смѣткж неможихме да разберемь ничто. Ніі сме Ви поржчали за 50 топа щамби[2]) кои-то щжть бждять заедно съ 15,000 картуши а тѣ чинять спорѣдь договоръ-ть ни 150 нап(олионе) ній сме Ви пратили до сега близо 130 нап. длъжиемь Ви още 20 нап. Тукъ сега ній неможемь да разбереме отъ що ся въскачвать на 100 нап. . . !

Най убѣдително Ви молимь да ни направите еднж точнж смѣткж: колко наполеона сте пріели? колко е поржчена-та ни стока? и защо ся нуждни още пары?!? . . .

При това Ви явявами, зачто ній днесь сме съвсѣмь безъ пары! что-то пакъ Вамь ще ся молимь да ж издължите и ни пратите макарь половинж-тж отъ нея, та въ малко врѣме, като ж похарчимь ще Ви ся издължимь съвършенно и до тогава може бы надѣждата ни за пары да ся осжществи та щемь до тогава единъ отъ насъ да ся споразумеемь на дълго и за много още работи.

(П. П.) Въ едно отъ първы-ты си писма ни явихте да дадемь вмѣсто Васъ на брата Ви три напол. и тѣхъ ще минете на смѣткж-тж ни.

Вашь Моратоолу Ибрахымь.

---

[1]) Оржжие.
[2]) Пушки.

№ 5.

1871 г. Юлій 30-ый.

Г-не Азисе;

Вчера чтомъ замина човѣкъ-тъ съ писмото кое-то бѣше въ отговоръ на пратените Ви чрѣзъ брата Ви за насъ писма, въ сѫщѫ-тѫ вѣчерь доде отгорѣ нарочно пратеный ни човѣкъ, който донеси тыя писма кои-то Ви и приключвами. Отъ сѫдържяніе-то имъ ще разберете въ какво сми полуженіе днесь [безъ пари!!] . . . Повторително Ви умолявами да ни преплатите стокѫ-тѫ[1]) и да ни пратите макарь половина-тѫ че въ малко врѣме ще ви гы внесемъ. Направете ни и еднѫ точнѫ смѣтка за колко стокѫ сте порѫчали и колко пары сте пріели отъ насъ и прочие. Прѣемете поздравъ. Сбогомъ че време нѣмами за повѣче понеже пѫтникъ-тъ тръгва.

Ваши Муратооглуларъ.

№ 6.

1872 Януарий 10-ти.

Господине![2])

Писмо-то Ви получихмы и разбрахмы Кар. (Каралевовъ) какво е писалъ за Васъ, и че В. Л.(евски) въ нѣкой отношение былъ своеволствувалъ. Всичко това е намъ непонятно, ще ся разберемъ тогава кога-то стане събраніе-то спорѣдъ какъ-то мисли бай Л-(евск)и че было нуждно да стане.

Троицата каи-то Ви бѣхте видѣли за благословено да додѫтъ при Васъ за[3]) . . . ніи не виждамы за нужно пакъ още и Д. Общій неможе дадоде че былъ тамо коприметиранъ, стига да сме способни та и тукъ гы намирамы. . . . .

Отъ писмата П. Х(итовъ и Ф. Т.(отюви) ще разберете какво са мисли, за сега повѣче врѣме нѣмами . . . Ви какъ-то

---

[1]) Револвери и картуши.

[2]) Д. Хр. Поповъ.

[3]) Касае се за скарването между Левски и Д. Общій, въ който най-остро се бѣше намѣсилъ и братътъ на Данаилъ Хр. Поповъ—Анастасъ, въ Плѣвенъ.

и да е трѣбва да препишите единъ отъ законы-ты[1]) и да му го пратите на П. Хит(овъ) зачто-то бѣлежимъ че ще му го пратими.

А. К(жнчевъ) пратихми за тамъ и тая неделя го учакваме да ся завърне.

Ваши Мур. Ибрахимъ.

№ 7.

Ловичъ 1872 Августъ 2.

Г-не Данаыле!

Въ Т. Мугорели.

Приносящій съ дружини-ти си иди да имъ прѣдадети останалата стока[2]) нъ Ви моля потрудете ся дано ся пренесеше съ варкаджій-ты, за които ни казва В. Л(евс)кьй че били и тѣ въ работж[3]) зачто-то инъкъ не можатъ гы принеси всичкы-ты.

Отъ другы-тѣ писма ще ся увѣдомити по ясно.

Пріемете поздрав(ление) и пр.

Вашъ Мур. Ибрахимъ.

№ 8.

Писекъ 1873 Яноарий 22.

До Ц. Б. Р. Комитетъ.

Господа членове!

Желостни-ти случкы станжли въ послѣдньо врѣме въ отечество-то ни, послѣдствіе на пощообыраніето при Орханіе, ни дадохж причинж да помыслимъ и дадемъ слабыйтъ си гласъ върху народно-то ни дѣло.

Като глѣдамы че турско-то правителство ся е запрѣтнжло енергычно да прѣслѣдва, лови, затваря и убива мили-тѣ ни

---

[1]) Уставо-проекта.
[2]) Оржжие.
[3]) Сжзаклятници.

братія и работници, въ Софія, Тетевеніе и Ловичъ и по другы още мѣста; и защо-то това прѣслѣдваніе мислимъ ще осакати народно-то ни дѣло. За това Вы наумѣвамы да обжрнете по серіозно вниманіе върху тѣзи недобры слѣдствія и ако е възможно наше-то мнѣніе ѐ безъ да ся губи повѣче врѣме да ся дигне часъ по скоро народныя ни пряпорецъ, да ся дигне братія, да ся дигне! теглила-та вече прѣляхж котелъ-тъ.

Като Вы братскы поздравлявамы смы

Ваши Ч. Б. Р. К.
въ Писекъ.

№ 9.

Писекъ 1873 Февруар. 2-й.

Г-не Панаіоте!

Тжзи заранъ въ 5 чясь-тъ си стигнжхъ въ градъ-тъ благополучно. Тукъ заварихъ 2 писма мои отъ Т. Мжгурели, кои-то ся занимаватъ все съ олавяніе-то на „Діакона"! Нъ третьо писмо като ядяхъ получихъ, кое-то мя доста смжти, зато безъ да губя врѣмя сѣдамь да Ви пишж. То писмо сьмь го точно прѣписалъ и Ви пращамь копіето; прочетете го и виждте жалостны-ты приключенія[1]) чувай Боже! . . . . . нъ що да ся стори, тъй щѣло да бжде.

Г-нъ Кар. (Каравеловъ) ако е още въ градъ-тъ Ви дайте го и нему да го прочете и виждте вѣчь какво ще стане! Азъ тжзи недѣля ще отидж въ Таборъ и Прага, зачто-то мисля да направимъ общо събраніе отъ по-добры-ты и умны ученицы за да ся усигуржть по добрѣ и дано ся съубереме ако не повѣче то поне малко помощь за да можемь да издържимь и ный отъ тукъ единъ прѣдставитель въ Главно-то въ Букур(ещъ) Събраніе. Нъ пакъ догдѣто не получа отъ тамо писмо че ще сигурно да стане събраніе нѣма да тръгва нашыйтъ. Азъ мисля [ако е възможно] по скоро да отидите Ви тамъ [Букур.] разглѣдайте тамъ по сериозно работы-ты и да се даде край на тжзи безрѣдица, зачто-то съ много бавеніе мисля да не ся повреди още повѣче работж-тж, спорѣдь какъ-то и ще види-те въ писмо-то отъ Т. Мжгур. (Мугурели) Потрудете ся братко,

[1]) Хващането на Левски.

зачто-то е опасно да не прѣскочимъ и тѫзи честитѫ минута. Отъ Віена единъ ся обѣща, че ще ся труди по всѣкы начинъ да ся намѣри въ събраніе-то.

Незнамъ какъ ще ся рѣши, нъ азъ мисля ако е умѣстно да ся направяше едно офіциално писмо направо до Високѫ-тѫ портѫ, съ кое-то да ся иска освобождение-то на тогова за обожяваніе мѫжъ[1]) и 60 тѣхъ момцы,[2]) въ противенъ случай да му ся покаже дебелый край?!...[3]) това е само мое мнѣніе, а Ви пакъ тамо разглѣдайте и както е по-добро направете. Дано Богъ закіоровеше варвары-ты, да не направяха нѣщо на тогова много заслужливаго мѫжя! Най-послѣ азъ мисля че освѣнъ въстаніе нѣма какво друго да ни опере.

За сега като Ви поздравьѫ братски и Ви пожеляя добъръ напрѣдъкъ сьмь Вашь

Иванъ Т. Драсовъ.

Поздравете пріятелы-ты.

№ 10.

Требонъ,[4]) 1873 Мартъ 1-ви.

Г-не Драгомировъ![5])

Въ Никополъ.[6])

Днесь прѣдъ пладня въ 10 чясь-тъ получихъ писмо-то Ви отъ 23 прѣминалый, кое-то писмо мя доста зарадва като не е умъртвенъ Л(евскый), а още като ми явявашь, че ще става вечь събраніе и че ся е върнѫлъ Кара-Мустафа.[7]) Азъ начясь-тъ писахъ въ Таборъ и Прагѫ и гы извѣстихъ за всичко, сѫщо имъ явихъ да съберѫтъ вѣчь помощь, та да испратимъ и ный отъ тукъ единъ прѣдставитель.

Избрани сѫ трима кандидаты, та че да видимъ кой ще добые вышегласіе за да отиде. Писахъ имъ сѫщо да съберѫтъ

[1]) Левски.
[2]) Запрени въ София, по обира на пощата.
[3]) Да се обяви въстание.
[4]) Писекъ.
[5]) Данаилъ Хр. Поповъ.
[6]) Вмѣсто Турно-Мугорели.
[7]) Каравеловъ.

всичкы писма кои-то сме си писали и азъ отъ тука ще съберѫ всичкы-ты пакъ ще гы дамь на прѣдс.(тавителя) да гы занесе въ събраніе-то. Азъ незнамь какъ да мысля, като вѣчь 2 писма какъ пишѫ на Кара-Мустафа пѫкъ нѣмамь никакъвъ отговоръ, разумѣва се като не е былъ той тамъ може да гы не е прочелъ, но пакъ азъ мисля че човѣкъ-тъ прѣзъ кого-то му пишѫ [кого-то ми самъ Кар.(авеловъ) прѣпорѫчѫ] трѣбва да му гы е далъ; какъ-то и да е Ви моля да му пишите заради менъ като му кажите да ми отговори на писма-та и да ми каже по кой начинъ ще ся припознае прѣдст.(авителя) ни тамъ, разумѣвася трѣбва да има особени лозинкы за тѣхъ [прѣдставытелы-ты]. Ако бы да ми е забравилъ адресъ-тъ то му явете какъ да ми подписва [сѫщыитъ ми адресъ] за това пакъ Ви повторително моля пишете му и ми отговорете чясь поскоро за да зная кога да тръгне отъ тукъ прѣдставитель-тъ ни. Ако бы да добыя азъ вышегласіе-то лесно нъ невѣрвамь зачто-то какъ-то въ едно отъ прѣдишныты си писма Ви писахъ, че въ Прагѫ иеможать на пълно да ми ся увѣрѭть като мя непознавать отъ близо и нѣмамь нуждното увѣрително писмо.

Портретъ-тъ на В. Л(евскый) сьмь получилъ и тѣзь дни ще го фотографирамь а колко-то да се направять табакеры то азъ неможя да направя това зачто-то тоя кои-то ще ги правы трѣбва да го осигоря че ще похарчи суммѫ апѫкъ азъ какъ го можа увѣри, освѣнь да сьмь търговецъ за да зема нѣколко че тъй инакъ не може.

Завчера Ви писахъ, незнамь да ли сте получили писмото ми.

Ще пишѫ и въ Одеса за това кое-то ми бѣлежешь.

Незнамь да ли е отишьлъ Панейотъ въ Букур(ещъ)?

Конечно като Ви поздравлявамь очаквамь отговоръ-тъ Ви.

Вашь Д. Асеновъ.[1])

(П. П.) Добрѣ ще бѫде ако Ви самъ отидите тамъ като Ви выкать.

---

[1]) Иванъ Драсовъ.

№ 11.

Писекъ 1873 Юлія 5.

Братко Панаіоте!

Писъмцето Ви отъ 14 Іунія пріехъ едвамъ днесь, по кои причины го е забавилъ толкова врѣмя г-нъ Ат(анасъ) Иліевъ у него си незнамъ. Наистена Ви увѣрявамъ, че Вашето писъмце ме твърдѣ зарадва и като, че мя насърдчи още повѣче, макаръ какъ-то ми за жалость бѣлѣжете за разваляніе-то на свѣтѫ-тѫ ни работѫ. Братко Панаіоте! Вамъ сѫ извѣстны отъ много врѣмя мислыты на нашы-ты чорбаджій т. е. богаты-тѣ братко парычкы-ты си обычатъ повече отъ Бога и отъ себѣ си а камо ли отъ отечество-то си? съ еднѫ думѫ никаквѫ надѣждѫ отъ тѣхъ, тѣ никога нѣма отъ зачало да помогнѫтъ, ще помогнѫтъ само тогава кога-то вѣче видятъ че всичко ѐ готово, ами намъ тогава зачто ни е тѣхна-та помощь? съ това искамъ пакъ да Ви кажя, че никаква надѣжда-та никаква! Азъ съмъ отъ много врѣмя убѣденъ, какъ-то вѣрвамъ, че и Ви сте увѣрени, че едничкѫ-тѫ-ни надѣжда е на срѣднѫ-тѫ рѫкѫ и па сиромасы-ты, съ тѣхъ братко да ся държимъ, зачто-то и съ тѣхъ и за тѣхъ имаме работѫ. Да ся трудимъ братко колко-то ни силы-ты допущѫтъ и да глѣдаме да не потъпчемъ зачена-та свѣтѫ работѫ зачто-то и сега ако отчаемъ распаленый-тъ народъ Богъ знае щели да можемъ вѣче нарѣди нѣщо. Всекы ще си помисми, че сме го лѫгали и ще каже: еди когы и еди когы ся вършеше такава и такава работѫ пакъ нищо ся не извърши и тъй неще да смѣе вѣче (да) земе втори пѫть участіе. Освѣнъ това не е и за оставяніе, зачто-то спорѣдъ тукашны-тѣ немскы чехскы и др. весници сѫ много выкнѫли противъ това проклѣто куче, отъ сѣкждѣ ся приготвятъ да ся боратъ съ него, та врѣме ѐ казвамъ да ся готвимъ и ный зачто-то Богъ знае дали неще нѣкое по гладно куче да ни завладѣе пакъ тогава какво ще правимъ? изгубини сми всичкы!! Заради това моля ти ся братко, ти като си вліятеленъ можешъ полека полека да работишъ дя привикващъ по тамошны-ты границы българы-ты кои-то ся достойны да вардятъ тайна и кои-то ся добры юнацы и тъй работа-та ще върви. Желая и моля всевишный дано двоица-та тракійцы[1])

---

[1]) Навѣрно отъ Сливенъ, но имената имъ сѫ не извѣстни намъ.

кои-то Ви сѫ ся обѣщали че ще Ви явѫтъ кое-то сте имъ зарѫчали, испълняха обѣщаніе-то си и дано Ви донесѫтъ добры извѣстія. Дай Боже! Само братко въ работѫ-тѫ си бѫди внимателенъ, както си былъ до сега, да не бы ти ся прилучило нѣщо зло, зачто-то язѫкъ ще стане за всичкый ни бѣденъ народъ.

Не ми явявате нищо за Букурешкы-ты дѣицы, тѣ на кое сѫ мнѣніе, да ли си слѣдватъ дѣло-то или сѫ ся напуснали? Г-нъ Каравеловъ глѣдамъ да ся оплаква много че свършилъ пары-ты, та не знамъ какво да ся прави. Нѣколко писъмца ми е писалъ за помощь. Азъ му проводихъ отъ мене си около 2 1/4 наполеона зачто и азъ ги бѣхъ довършилъ, а тукашны-ты ученицы сѫ сиромаси пакъ имъ ся и недава, твърдѣ малка помощь отъ тукъ. Азъ мисля, че тоя нужденъ за насъ челѣкъ трѣбва да ся подпомага, зачто-то ако и той спрѣ вѣстникъ-тъ и ако ся откаже отъ работѫ пакъ зло. Дали Ви тамъ не можете му събра и помогна нѣщо? потрудете ся, той ми бѣлѣжеше, че ся подъ печатъ законы-ты нъ незная да ли сѫ ся напечатали? Азъ много пѫти съмъ желалъ да Ви пишѫ, нъ зачто-то незнаяхъ, че Ви сте ся завърнали въ Бѣлградъ не съмъ Ви писалъ. За напрѣдъ желая да си пишемъ начестичко като Ви помоля да ми явявате, какъ стоятъ работы-ты ни и какво ся върше изъ Българско, зачто-то Ви тамъ като пó близо знаете всичко. Най послѣ като Ви братскы поздравлявамъ съмъ Вашъ.

И. Т. Драсовъ.

(П. П.) Явими моля адресъ-тъ си какъ да Ви пишѫ. Азъ съмъ писалъ нѣколко пѫти на Сапунова, нъ той незная зачто ми неотговаря.

№ 12.

Писекъ 1873 Юлія 17.

Бае Панаіоте!

Прѣди да отговоря на писмо-то Ви ще Ви забѣлежя да си земете надырѣ дума-та „Вашъ покорный слуга“ зачтото азъ не съмъ ималъ и неще и да имамъ намѣреніе да ставамъ „Чорбаджія“, а пѫкъ Ви твърдѣ добрѣ знаете, че само тѣмъ è подадние да имъ ся покоряватъ и да имъ бѫдѫтъ слугы,

„свободны-ты и достойны за уваженіе хора“. Азъ наистина не знамъ съ каква цѣль сте подписали тъй, нъ като ся виждамъ пуразенъ отъ тѫзи Ви подписка, а още повѣче като си мысля, че Ви мя познавате и знаете че съмъ най-върлийтъ неприятелъ на това гнусно и проклѣто чорбаджійство кое-то Богъ и ный да му изсушимъ коренъ-тъ, Ви моля другый пѫть да ся подписвате спорѣдъ достойность-тѫ си, зачто-то Ви като ся подписвате „покорный слуга“ ами азъ какъ трѣба да ся подпишѫ? Наистина ако да ся бѣхъ азъ подписалъ на Ваше-то писмо тъй, то си имаше мѣсто-то, зачто-то Ви като заслужливъ и достоенъ сынъ на отечеството ни заслужавате, нъ азъ защото Ви знамъ, че Ви не обичате голѣмство-то а желаете равенство, всѣкыму, не съмъ ся подписвалъ и нѣма и за напрѣдъ да се подписвамъ тъй, нъ като Вашъ познатъ и приятель. Отъ всичко това излиза, че азъ не пріемамъ да ми ся покорява никой, а не като Васъ единственна надѣжда за спасены-то на милото ни отечество. За това вѣчь стига, нека Ви сега отговоря:

Въ името на правдѫ-тѫ Ви говоря, че вашето писмо пълно съ насърдченія а още повѣче ваше-то непоколебимо желѣзно постоянство, ми дадоха новъ животъ! наистина Ви говора [както Ви и въ първото си бѣхъ писалъ] азъ сѫ бѣхъ съвсѣмъ очаялъ послѣдствіе на плачевно-то състояніе на народъ-тъ ни и сбъркваніе-то на велико-то ни свѣто дѣло! нъ сега съмъ въ пѫлнѫ надѣждѫ, че щѫтъ пакъ да ся поправятъ работы-тѣ и че щемъ пакъ да побѣдимъ, кое-то зависи отъ вашето прилѣжаніе и постоянство! Дързостъ братко! народъ-тъ ни рано или кѫсно ще оцѣни заслугы-тѣ Ви и Ви вѣчно ще ся спомѣнувате отъ потомството. Наистена, че азъ не съмъ въ състояніе да насърдчавамъ такъвъ мѫжъ, който е въ състояніе да убѣди и насърдчи хиляды като менъ, нъ счетохъ и за длъжность, писахъ Ви за което Ви вѣрвамъ нѣма да мя осѫдите.

Азъ на знамъ какъ да мисля за Узунова, кога-то знамъ, че въ пустинскы-ты турскы полиціи не ся почита никакъвъ законъ! а още повѣче като знамъ че тѣ [турцы-ты] сега раздихтены като куче-та, глѣдатъ само да позакачѫтъ малко, пакъ хайде на вѫжето или въ дыаръ бекыръ. Зачто е трѣбало на Узунова да обажда тогова и оногова, той вѣчь влѣзалъ въ примкѫ-тѫ, зачно впримчева и другы-ты, амѫ зеръ кой знае

съ каква цѣль? Кучешкото тур(ско) прав(ителство) са неплаши отъ думы, то ся плашы само тогава когато му покажешъ ножъ и топоръ, наистена [както ми явявате] чи гы извѣстилъ какво да говорятъ, нъ кой знае пакъ да ли нещѫтъ пострада какъ-то и първы-ты 64 душы! Нека Богъ да имъ е напомощь! Отъ затворены-ты двоица въ Руссе единый именно Радославовъ е мой съотечественикъ и братъ на единъ мой тукъ съученикъ за него казватъ, че нищо не исказалъ и че може да се освободи, нъ трѣбало отъ вънъ да ся дѣйствува, нъ кой ли е този кой-то ще дѣйствува? всѣкы ся страни и варди. Несъзнателны сѫ брате още нашиты хора, нъ тѣзы извънрѣдны теглила мисля и съмъ въ надѣжда, че щѫтъ гы скоро направятъ съзнателны, само трѣба работа и поощреніе! Страшно пишатъ тукашны-ты вѣстницы за злоупотребленія-та на турцы-ты! а най повѣче за въ Босна и Херцеговина. Тамъ казватъ че всѣкы день ставали сраженыя съ христіаны-ты и турци-тѣ. Азъ незнамъ какво чякатъ сърбы-тѣ та не гы избавятъ? За сега сбогомъ пишете ми Ви моля нѣкой новины изъ Българско когато ся научите. Поздравявамъ Ви и съмъ Вашъ призначелный.

Ив. Т. Драсовъ.

(П. П.) Поздравете всичкы пріятелы, които вѣрвамъ, че нѣма да мѫ осѫждатъ че имъ не съмъ писалъ. Утрѣ тръгвамъ за въ Віена на изложеніето, ще ся бавя тамъ 5 дена и пакъ ще ся върна тукъ.

№ 13.

Писекъ 1873 Юлія 26-ый.

Братко Панаіоте!

Отъ Віена съ едно Българче Ви пратихъ отговоръ на писмо-то, кое-то вѣрвамь да сте получили, а зачто-то има още нѣколко българчета да дохождать при Васъ въ Бѣлградъ, то Ви пакъ пишя и Ви наумявамь да ги посвѣтвате какъ-то прилича, за да знаятъ да ся вардѫтъ, зачто-то тѣ като живѣли тукъ въ свободно мѣсто, може лесно да ся разлютятъ а пѫкъ то е за тѣхъ зло; освѣнь това гы и насърдчете за да

дѣйствувать въ народъ-тъ, нъ умно, дайте имъ тѣмъ нѣкои правила и съвѣти по кои-то да ся водятъ.

Въ „Независимостъ“ виждамъ да ся испратени около 45 душы въ Цариградъ и то отъ Узунова прѣдадени,[1]) спорѣдъ какъ-то ми и Ви явихте, Богъ знае, нъ азъ мисля, че и тѣхъ ще сполѣти сѫщѫтѫ сѫдбѫ какъ-то и прѣдишны-ты 64 душы.[2]) Освѣнь това съглѣдвамъ още, че и нѣкои четы[3]) сѫ се появили по балканъ-тъ, азъ не зная Ви какво мнѣніе имате за тѣхъ и да ли сѫ Вамъ извѣстни кои сѫ и какви сѫ, нъ спорѣдъ менъ такыва малкы четы не сѫ намъ за въ ползѫ, зачто-то освѣнь гдѣто нѣма да помогнѫтъ, нъ отварятъ на турско-то правителство очы-ты за да заема по-строгы мѣркы и разбъркватъ ходъ-тъ на работѫ-тѫ, та дѣйцы-ты ни не ще могѫтъ свободно да работятъ. Ако ли пѫкъ тѣзи четы сѫ Вамъ познатны и съ ваше дозволеніе то е друго, т. е. ако бы да ся съ нѣкоя добра и полѣзна цѣль. Моля Ви явете ми за това. Спорѣдъ какъ-то глѣдамъ по вѣстницы-ты отъ всичкы-ты почти славянски страны ся пригатватъ като за бой, като нар. Сърбія, Черна-Гора, Босна, Херциговина, па и въ Азія нѣкои племена ся готвели да въстанѫтъ противъ Турс(кото) Прав(ителство) пакъ даже и въ Европейска турція ся пуши нѣщо т. е. самы-ты турцы сѫ неблагодарны отъ своето правителство. Дано бѫде това истена, дай Боже! Ами за париченъ матеріялъ какво мислите, дали ще може да ся изнамѣри нѣкое срѣдство, зачто-то какъ-то сте и Ви твърдо увѣрени, че безъ пары сѫ нищо неможе, азъ мисля братко, че е потрѣбно що годѣ орѫжіе пакъ и пары за разноскы трѣбватъ. Азъ въ Віена на изложеніе обыколихъ всичкы-ты нови изнамѣрени форми на пушкы, пищови, топове за въ балканъ-тъ, за кои-то ще трѣбатъ само 4 коня за единъ топъ и сѫ доста добры и лесно за носяне. На всичкы-ты фабрикы за орѫжіе съмь зелъ адресы-ты, а остава само пары а тѣ сѫ гордіевый-тъ възелъ, щомъ ся намѣрѫтъ пары всичко си можемь набави; ахъ тѣзъ пары, тѣзъ пары! много работи вършѫтъ!

Бѫдете извѣстни, че за напрѣдъ ще ся подписвамъ тъй: Д. Асеновъ а намѣсто Писекъ ще пишѫ, Требонъ затова и Ви като ми пишите ще зачевате тъй: Господине Д. Асеновъ!

---

[1]) Хасковската афера.
[2]) Отъ Софийската афера — по обира на пощата.
[3]) Само една.

Въ Требонъ а името ще подписвате тъй: За Г-на Д. Асенова въ Требонъ чрѣзъ Herrn Ian T. Drasoff in Pisek Böhmen.

(П. П.) Това го правя за това, да не бы ся подозрѣло тукашното правителство нѣщо и да не отвори нѣкое писмо, подъ този адресъ ми идѫтъ отъ всѣкадѣ подобны писма.

Пріемете най-послѣ братско-то ми поздравеніе, поздравете и пріятелы-ты.

Вашъ Д. Ясеновъ.

№ 14.

Требонъ 1873 Августъ 1.

Братко Панаіоте!

Завчера при заврыщаніе то си отъ Віена Ви писахъ, кое то вѣрвамь да сте получили. Азъ разумѣва се трѣбаше да чакамь да ми отговорите, че тогава да Ви пишя пакъ, нъ зачто-то единъ пріятель отъ Прагѫ ми пише нѣщо за кое-то азъ и да не искамъ да вѣрвамь, нъ все пакъ си наумихъ да Ви питамъ до колко е то истена.[1]) Азъ Ви приключвамь собственно-то писмо на пріятеля си отъ Прагѫ, което прочете-те и ми отговорете истена ли е то или само оня Г-нъ, който е скоро дошьлъ въ Прагѫ отъ Бѣлградъ е пожелалъ съ тѣзи думи да обезсърчи нѣкои и други членове, които азъ до гдѣто да обѣдѭ твърдѣ голѣмъ зоръ срѣщнѫхъ. Было както было нему мисля не му е трѣбало да говори подобны думы като знае, че нашый народъ още не е до тамъ самосъзнателенъ приключеното Ви моля като го прочетете да ми го върнете пакъ.

Научавамь се, че Радославовъ кой-то е затворенъ въ Русчукъ не былъ отведенъ за Цариградъ, нъ былъ пакъ въ Русчукъ.

Явете ми, какво сте се научили за 45[2]) души кои-то сѫ въ Цариградъ.

Като Ви поздравлявамь, очяквамь отговоръ-тъ Ви.

Вашъ Д. Ясеновъ.

---

[1]) Касае се за извѣстия крайно-обезсърчителни за революционното дѣло.
[2]) Затворници отъ Хасковската афера.

№ 15.

Требонъ 1873 Авг. 17.

Господине Г. Хытевъ!

въ Бѣлградъ.

Писмо-то Ви пріяхъ, нъ отговоръ-тъ му позабавихъ, зачто-то ходихъ на ученическо-то чехско събраніе единъ день далечь отъ тукъ. Чехы-ты брате нѣма день да ся мине да не правятъ главни събранія, гдѣто проповѣдватъ на народъ-тъ, и много другы работы вършѫтъ щото ся челѣкъ смайва като ги глѣда! Ами нашый народъ?! Тѣжкому! . . .

Пишете ми ако съмъ въ състояніе да отида въ Швейцарѫ за да прѣглѣдамъ и ся запозная съ нѣкои орѫжярницы; азъ наистена, че днесь не съмъ въ състояніе, нъ щомъ е дошла работѫ-та за орѫжіе, т. е. щомъ сте въ състояние или съ други думи: щомъ сте увѣрени че ще можятъ да ся купятъ пушкы, т. е. че има пары готовы за пушкы, то азъ оставѭмъ тукъ всичко и отивамъ гдѣто и да бѫде само работѫ да ся свърше. Азъ както Ви въ прѣдишното си бѣхъ явилъ, че съмъ зелъ отъ изложеніе-то нѣкои адреси Ви гы явявамъ сега, само, че тѣ сѫ отъ Америка ето гы: Schuler, Hartle & Graham Agents New Jork, другы: Remincton's (armori) New Jork 283 Broadway, New Jork, 32 lombard. Сѫщо има и въ Прагѫ и другадѣ нъ както казахъ пары! найнапрѣдъ пары че за всичко е лесно.

Какъ-то знаите, че чехы-ты сѫ пріематъ въ войскѫ; а пѫкъ има и много които сѫ излѣзли и сѫ достойны команданти; ако бы ся нарѣдило нѣщо то азъ съмъ въ надѣждѫ, че най малко сто души достойни команданты можя придума да отидѫтъ въ Българско и да боюватъ съ насъ заедно, зачто и тѣ горкы-ты натиснати какъ-то насъ чудятъ ся гдѣ да отидѫтъ и що да сторятъ за дано и тѣмъ имъ помогне нѣкой. Тукъ има особено дружество „Соколъ“ на кои-то цѣль-тѫ е сѫщо като нашя-та. Има думамь и доста щѫтъ да отидѫтъ въ Българско само работѫ да има у насъ и пакъ пары! та пары!

Г-нъ Каравеловъ ми явява, че вѣстникъ-тъ му ще прѣстане че нѣмалъ достатъчно капиталъ. Четѫ-тѫ Балканска[1]) ми явява, че была нашя. Какво ще за напрѣдъ да върше азъ

[1]) Четата на Юрданъ, сестреникъ на Раковски.

незнамъ, нъ зная че много ще изгуби народъ-тъ ни като прѣстане и „Независимость“ съ еднѫ думѫ 7 милиона Българи иматъ само единъ вѣстникъ политическы! Срамъ и голѣмъ срамъ! Труди ся братко Панаіоте! труди, зачто-то е отъ Бога грѣхота а отъ хорѫ-тѫ срамота, да бѫде нашый-тъ народъ тъй подпаднѫлъ! Труди са брате и деня и нощя, трудовете ти ще оцѣни народъ-тъ ни, макаръ и малко кѫсно! Азъ незнамъ да ли са неможе направи нѣкой съюзъ съ Чърногорцы-ты Бошнацы-ты и Сърбы-ты за кой-то всѣкы день сѫ пише въ тукашны-ты вѣстницы, че са приготвять, че бошнацы-ты бѣгали въ Австрія тукъ и по горы-ты! Азъ мисля, че добрѣ ще бѫде да ся направяше подобенъ съюзъ и да ся изгони общійни неціятель пакъ ній по мѣжду си като славяни ще можемъ лесно подырѣ да се погодимъ, трудете ся брате по всѣкы начинъ! . . Азъ мисля, че много добрѣ ще бѫде да ся отрѣди еднѫ или 2 малкы чети, кои-то само за пары да ходятъ. Като напр. попцы, нѣкой богаты турцы пакъ и нѣкои Българы, кои-то не сѫ за въ ползѫ на народъ-тъ ни. Зачто-то братко азъ съмъ на пълно съ Наполеоновата дума пары, пары и пары. Съ тѣхъ всичко ще можемъ да направимъ! Азъ давамъ само мнѣніе тукъ пѫкъ Ви размислете и кое-то е по добро него ся трудете та направете.

Пріемете сърдечно-то ми поздравеніе и поздравете всичкы Българы.

Съмъ вашъ Д. Ясеновъ.

(П. П.) Явете ми моля нѣкои новины . . .

№ 16.

Требонъ 1873, 4 Сентемврий.

Господине Панаіоте!

Прѣди нѣколко дни Ви писахъ, на кое-то нѣмамъ отъ Васъ отговоръ. Сумнѣвамъ ся да ся не е изгубило.

Г-нъ Каравеловъ ми пише, че вѣчь не ще да издава „Независимость“, и че ще иде нѣгдѣ да си търси прѣхрана, зачто-то отъ Българско нѣмало никакво съчуствіе. Въ послѣдніо-то си писмо ми пише, че Русы-ты го викали да имъ бѫде чиновникъ а Сърбы-ты да издаватъ пакъ нѣкой Вѣстникъ.

Азъ му писахъ че пόдобрѣ ще стори да доди въ Сърбія зачто-то пакъ може да ся нарѣди нѣщо отъ тамъ. Явява ми и за Васъ че Вы сте былъ почтенъ и честенъ челѣкъ, нъ и Ви сте неможле да захванете нѣкоя работа, зачто-то ржцѣте Ви быле везани. Спорѣдъ Васъ Ви ми давате голѣмж надѣждж, а той като ми пише, че Ви быле везани ржцѣте, незнамъ какъ да мисля, т. е. незнамъ отъ коя странж той говори че Ви сж везани ржцѣте. Азъ незная брате какво вѣчь да говоря, толкова трудъ, толкова съсипванія пжкъ сега да останемъ тъй безъ никакво удовлетвореніе, не, брате не! нетрѣба да ся потжпква тжзи свѣтж работж, зачто-то какъ-то и Ви вѣчь видите, че да ся чака неможе зачто-то отъ всѣкадѣ се чуятъ гласове и викатъ противъ тиранства-та (на) турчинъ-тъ, при това и братія-та ни сърби мисля, че нещятъ да останжтъ хладнокръвни към свои-ты родни братія въ Босна и Херцеговина; за това и ный що годѣ трѣба да ся приготвямы та като ся зачне отъ негдѣ да ся покажемъ и ный достойны за свобода.

Явете ми моля каквы извѣстія имате изъ Българско. Добихте ли нѣкое извѣстіе изъ Тракыя!

Пріимете братско-то ми поздравеніе и бждете здравъ.

Вашъ усърдный Д. Ясеновъ.

П. П. Азъ братко незнамъ що да права. Азъ желая да си бжда въ Българско, пжкъ както знаете съмъ подозрѣнъ; какъ можя другояче си бы въ Българско? никакъ, освѣнъ мисля да станж чуждъ поданникъ и да слугувамъ една годинж доброволно войникъ; нъ работж-та че незнамъ чій поданникъ да станж, затова Ви моля явете ми какъ мислите върху това добрѣ ли ще сторя, съ това и чій поданникъ да станж?

Сжщый.

Поздравете пріятелы-ты а особенно и П. Сапунова комуто кажете да не ми забѣлѣзва за погрѣшкж като му не съмъ писалъ, зачто-то си имахъ много работж, другъ пжть щж му писа.

С(жщи).

№ 17.

Требонъ 1873 октом. 1.

Господине Панаіоте!

Пріяхъ Ви писмо-то. Благодарѭ за новины-ты. Азъ съмъ напълно съгласенъ съ Васъ относително за откриваніе-то на неположени още въ дѣйствіе тайны и за писаніе подобны нѣща напр(имѣръ) като на менъ, зачто-то какъ-то и Ви казвате, че е възможно нѣкое писмо да пропадне, пакъ за него сме си пакъ ній повинны. Нъ пакъ макаръ кратичко и алигорическы, можите по нѣкогашъ да ми явявате по нѣщо.

Мисля, че Ви е извѣстно въ 1871 год. за чехскы ты просбы да имъ ся даде равноправность, кои-то просбы тогава ся пріяха и имъ ся даде ферманъ съ кого-то ся потвърдявало равноправность-тѫ имъ; нъ за тѣхна злочестія този ферманъ ся неположи въ дѣйствіе какъ-то наший-тъ чърковенъ — т. е. бѣше само бѣла книга съ чърни слова. Сега пакъ всичкы-ты имъ вѣстници призовавать народъ-тъ да ся отнесе пакъ и да иска потвърждение-то му. Съгласны всичкы избраха си отъ всѣкы градъ и села-та по единъ прѣдставитель и утрѣ ще излѣзать прѣдъ свѣтло-то тиран(ско) лице на Іосефа та да видимъ щѫть ли да можать да направатъ нѣщо. Мене ми сѫ чини, че ще си останатъ пакъ съ гюрюлтій-ты, зачто-то твърдѣ трудно нѣщо е човѣкъ, който навикналъ да владѣе, да даде доброволно право на своять робъ!? Намъ брате подобны просбы не помагать освѣнь ножъ. Турчинътъ не разбира отъ молбѫ. Затова да ся стѣгами и да покажемь на свѣтътъ и на самый-тъ турчинъ, че ній не сме научени да ся молимь, нъ сме способни сами да добіемъ това което е наше.

Азъ още за двѣ годины ще свършѭ тукъ училището пакъ ще отида или въ Прагѫ или Віена да ся пишя доброволенъ войникъ, щото въ еднѫ годинѫ ще дамъ испитъ за офицеринъ и тъй мислѭ, ще можа да си отидѫ въ Българско. Само да съмъ здравъ. Ако ли пакъ може ся нарѣди нѣщо сега скоро то ми явете, азъ зарезвамъ всичко.

Незнамъ да ли ще са продължи издаваніе-то па „Независимость".

Надѣвамъ ся да ми пише Каравеловъ.

Поздравете пріятелы-ты пакъ ся и Ви поздравете отъ

Вашій усърдный Д. Ясеновъ(ъ).

Здравейте!

№ 18.

Требонъ 1873 Октом. 9.

Г-не Панаіоте!

Преди нѣколко дни Ви писахъ, на кое-то ако още и да не съмъ получилъ отговоръ, Ви пишя пакъ на кое-то Ви моля да бѫдете добъръ и да ми отговорите. Ето кое ме принуждава да пишя:

Тукашны-ты вѣстницы, а особенно официалный-тъ Віенскы вѣстникъ „Presse“ обнародва вчера нѣща касающи се до нашн-ты дѣла т. е. за нѣкакво си приготовленіе срѣщу Турс. Прав. даже и като че въстанали въ нѣкои страни изъ отечество-то ни а особенно въ Босна. Вѣстницы-ты говорятъ тъй: Сърбія, Чърна-Гора, Влашко, Албанія, Босна и България сѫ са приготвили и заедно щѫтъ въ единъ приближающи се денъ да въстанѫтъ противъ Султаново-то прав(ителство) зачто-то неможятъ вѣчъ да търпѫтъ безчеловѣчни тиранства! При това още прибавя: въ подобенъ случай Австрійско-то Прав(ителство) неще да стои хладнокръвно, нъ ще поддържя онеправданы-ты т. е. че и то ще въстане противъ Султанъ-тъ! Всичко това не знамъ азъ като отдалеченъ и като ми несте явявали подобни нѣща не знамъ до колко е вѣрно. За това ако има подобно нѣщо прибързайте та ми явете.

Единъ мой съотечественникъ който се учи въ Одесса си бѣше въ Българско и ето що ми пише: Въ нашій градъ казва работницы-ты стоятъ хладнокръвни, нъ около и въ столичный ни градъ работяли енергично пакъ, той се виждалъ съ нѣколко работныцы отъ разни градове, кои-то му казвали, че законъ-тъ[1]) щѣлъ да се припечятва т. е. щялъ да се поправя, та ме моли ако се бѫде приправилъ да му пратя единъ. — За всичко това азъ не знамъ, т. е. не сте ми явили. Ако бы да се е приправилъ и да сѫ се парѣдили нови направленія то ми явете обширно и пратете единъ законъ.

Чехыты утрѣ ще правять главно народно събраніе въ Прага за да разглѣдватъ политическый си въпросъ. Слѣдствія-та като ся научя, явищѫ Ви.

[1]) Уставътъ на Революционния Комитетъ.

Каравеловъ ми още не е отговорилъ, мисля, че го нѣма въ Букурещъ. Добрѣ бы было, ако захване пакъ да издава нѣкой вѣстникъ.

За сега сбогомъ.

Поздравлявамъ Ви и съмъ Вашъ

Д. Ясеновъ.

№ 19.

Требонъ 1873 Октом. 14.

Г-не Панаіоте!

Писмото Ви пріяхъ съдържаніе-то му разбрахъ и испълнихъ желаніе-то Ви. Копіе-то му Ви забѣлязвамъ по-долу.

Оня день получихъ отъ Каравелова 1 войнишкы законъ и писъмце въ кое-то ми явява, че билъ въ Болградъ и сега си е въ Букурещъ. Вѣстникъ-тъ ще издава пакъ. Тѣзи дни ще ми пише напространно.

Явете Г-ну Наумову, че момче-то, кое-то желае да прати въ Чехыя азъ му неможѫ по служи нищо, зачто-то безъ пары се нищо неможе. Възможно е въ Прагѫ да ся намѣри мѣсто, нъ трѣба да ся дѣйствува и то момче трѣба да има най-малко 3—4000 гроша за да доди и стои въ Прагѫ та щомъ се издѣйствува да бѫде готовъ нъ пакъ трѣба да има человѣкъ тамъ кой-то да дѣйствува. Азъ брате съмъ далечъ и никакъ неможѫ му послужи освѣнъ това и сиромашія-та тукъ е по-голѣмѫ нежели у насъ. Съ еднѫ думѫ искамъ да кажѫ че безъ пари се нищо неможе за това нека не ми бѣлежи за злѣ като неможа въ това отношеніе да му послужя.

Въ едно отъ писма-та си ми бѣлѣжяхте, че Узуновъ былъ освободенъ, а пѫкъ азъ се научявамъ отъ едного, че былъ още затворенъ въ Едирне.

Ето копіето на писмото:

Г-не Найденовъ![1])

Мнѣніе-то Ви върху насъ емигранты-ты,[2]) което сте таилъ дълго врѣмя понеже [споредъ Васъ] му не было врѣмя-то да

[1]) Иванъ Найдѣновъ.

[2]) Иванъ Найдѣновъ въ вѣстникъ „Право“ е нападалъ емигрантитѣ начело съ Панайотъ Хитовъ, Каравеловъ и др., на което му отговарятъ тука — т. е. Драсовъ е съчинилъ отговора и праща го на П. Х., за да го помѣсти тозь въ нѣкой сърбски или български вѣстникъ.

го изявите по-напрѣдъ го разбрахмы отъ листъ-тъ Ви. Ако имате още нѣкоя [спорѣдъ Васъ] важна и полѣзна за народъ-тъ ни тайна относящася до насъ то Ви моля да ся изясните колкото ся може по-скоро зачто-то чясъ-тъ 12 наближява да избіе и какъ-то отъ другы Вамъ подобни изродницы тъй и отъ Васъ ще са дыри точна смѣткѫ. За сега Ви прѣдварително казвамъ това: мнѣніе-то си кое-то прѣпорѫчвате народу ни за истенно е діаметрално противоположно на истеннѫ-тѫ. Ако господство Ви сте имали нѣкои частни каприціи съ Г-на Каравелова зачто мѣсите и насъ? чястно-то трѣба да си остане чястно а общо-то — общо. Съ краткѫ Ви казвамъ положително, че ако неприбързате да отложите бълвочъ-тъ когото изригнахте върху ни и върху цѣлый народъ, пригответе ся за отговоръ зачто-то ще ся иска спорѣдъ програмата ни . . .

За сега толкова . . .

Единъ отъ Емигрантыты.

Азъ мисля, че му е доста това, зачто-то ако му ся пише дълго и широко ще си помисли че е нѣщо и нѣма да даде никаква важность. Ви ако несте още направили то му направете нъ дане са еднаквы, нъ различни.

За сега нѣма що да Ви пишя ще Ви забѣлежа само въ кратцѣ за чехыты, че работа-та имъ е пакъ на подплесъ, нъ още са положително не знае. Писащѫ Ви като ся научя.

Най послѣ като Ви искренно поздравявамъ съмъ Вашъ

Д. Ясеновъ.

№ 20.

Писекъ 1873 Ноем. 24-й.

Братко Панаіоте!

Увѣренъ, че нѣма да откажите на просбѫ-тѫ ми нъ ще ми се притечете на помощь, одързостявамъ са да Ви пишя и най-учтиво помоля да бѫдете добръ и ми пратите колкото са може пó-скоро 4 или 5 минца, зачто-то съмъ останалъ безъ пары. Причина-та на оставаніе-то ми безъ пары е, че 3 писма ми сѫ пропаднали на пощѫ-тѫ. Завчера получихъ отъ дома си писмо, въ кое-то ми явяватъ, че нито едно писмо

сж получвали отъ менъ въ разстояніе на 3 мѣсеци. Писахъ имъ въ сжщый день и подъ реторецеписъ, дадохъ писмо-то, кое-то вѣрвамъ, че ще получать, нъ какъ-то знаете, че догдѣто го получатъ догдѣ ми отговорятъ и пратятъ пары ще са мине най-малко мѣсецъ. А пжкъ азъ тукъ безъ пары съмъ въ критическо положеніе. Всичко това като разберете вѣрвамъ, че нѣма да откажите помощь-тж си. Щомъ получа изъ Българско ще Ви гы пратя безъ забава; за това Ви тьй искренно увѣрявамъ щото нека народность-тж ми да бжде свидѣтель . . .

Мисля, че въ едно отъ писма-та си Ви явихъ, че Кар(а)веловъ щеше да ми пише напространно. Незнамъ що върше но и до днесъ нѣмамъ никакъвъ отговоръ. Щѣхъ да му пишя, нъ зачто-то пари нѣмамъ да заплатж поцж паржсж неможя да му пишя. Когато получа отъ Васъ тогава ще му пишя.

Ако има да сте ся научили нѣкои важни работи, съобщете ми макаръ въ кратцѣ.

Слѣдъ нѣколко дни т. е като получа отъ Васъ отговоръ на настоящето си ще Ви пратя особенъ прахъ съ кого-то да можемъ да си пишемъ тайни работи, безъ да ся боимъ че ще може да пропадне нѣщо. То е добро за всичкы-тѣ ни работницы, а особенно въ Българско.

Като Ви поздравявамъ очаквамъ часъ по скоро помощь-тж и отговора Ви.

И. Т. Драсовъ.

(П. П.) Заличете подыръ името ми ако щете.

Извинете, че Ви пращамъ настоящето си неплатено. Що да сторя като нѣма 5 крейцаря да го заплатж.

Сжщый.

№ 21.

Требонъ 1873 Декемвр. 4.

Достауважаемый господине Панайоте!

Въ Бѣлградъ.

Завчера получихъ писмо-то Ви заедно съ 5-тѣхъ (мин)да за което Ви благодарж крайно. Въ надѣждж съмъ да получя за единъ мѣсецъ опце кои-то щомъ получя ще Ви гы пратя бждете спокойни.

Явилъ Ви бѣхъ, че съ второ ще Ви испратя прахъ за тайнописаніе, нъ за злѫ честь не ще могѫ сега да изпѫлня обѣщаніе-то си по причинѫ, че тукъ е запретено продаваніе-то му. Азъ писахъ въ Прагѫ и Віена отъ гдѣто вѣрвамъ, че ще ми пратать, кого-то щомъ получе ще Ви пратя. Ако бы Ви да сте познать и пріятель съ нѣкой апотекарь то можите да му поискате да Ви даде. Този прахъ или по добрѣ соль има тьмно червенъ цвѣть и ся нарича латинскы хлоръ кобалтъ [chlorkobalt] всѣкы апотекаръ знае тѫзи соль. Най напрѣдъ ся скълца на дребно пакъ ся растопи въ малко гумова водѫ нъ да не е твърдѣ гѫсто; тъй растопена тѫзи соль има блѣдо-червена боя. Съ кое-то като пишешъ на книга слѣдъ като изсѫхне не е познатъ на книга-та нищо, искашъ ли подырѣ да прочетешъ писано-то нагрява са надъ огъня, писано-то става морено и може да са чете свободно, щомъ истине изгубва се пакъ писано-то; ако пакъ искашъ да го прочетешъ, нагрява ся пакъ и тъй колко-то пѫти искашъ можешъ да го нагрѣвашъ, и прочиташъ. И тъй азъ мисля, че съ такова мастило можите най добрѣ да си служите въ врѣмя на тайни спора-зумѣнія. Има и другы мастила, нъ тѣ единъ пѫть щомъ ся появѭтъ на книгѫ-тѫ немогѫтъ вече да се изгубватъ нъ си оставатъ все чьрни.

Богъ знае горны-ты юнацы за кои-то ми пишете, че гы незнаете на кѫдѣ сѫ да не бѫдѫтъ загинали отъ прѣдатели[1]) нъ възможно е пакъ по причина на зимѫ-тѫ да сѫ ся испокрили въ нѣкои мѣста и като немогѫтъ да намѣрятъ сгодно врѣме неможятъ да Ви пишятъ. Дано бѫде последніото.

Отъ К(ара)велова нѣмамъ още никакво извѣстіе; мисля да му пишя тѫзи недѣля. За сега като имамъ много работѫ и немогѫ да Ви пишѫ повѣче то задоволете ся моля макаръ съ това. Като Ви сърдечно поздравявамъ съмъ Вашъ признателния.

Д. Ясеновъ.

---

[1]) Думата е, навѣрно, за четата на Юрдана (по-точното му име не ни е извѣстно) сестринъ синъ на Раковски, който е билъ излѣзалъ по Котленския балканъ.

Ненадѣина притурка.

Господине Панаіоте!

Писмо-то Ви бѣхъ запечатилъ като получихъ 37 брой „Право" въ когото въ началo-то му сзрѣхъ единъ членъ подъ заглавіе [Едно обесненіе] Този членъ какъ-то Ви ще го прочетети ся занимава пакъ съ работницы-тѣ[1]) ни които нарича глупцы и много другы несносни титли имъ прикаче, отъ кой-то и азъ ся виждамъ докаченъ, а най-много писано-то му ся отнася за Васъ собствено осѫжда Ви че сѫрбы-ты Ви плащали съ цѣль мѣсична платѫ и много други бѫлвочи отъ кои-то азъ сѫ даже потърсвамъ. Явете ми ако имате намѣреніе пакъ да му отговаряте. Азъ съмъ въ състояніе да му затворя сега устата; щото да не помисли даже и да ся разговаря за подобни работы.

Явете ми по-скоро.

Сѫщый.

№ 22.

Писекъ 1873 Декемврій 19-ый.

Достоуважаемый искреннонародный поборниче
Г. Панаіоте!

Въ Бѣлградъ.

Ето, че още за 12 дни настоящѫ-тѫ 1873 годинѫ истичя, невъзвратно ся скрива въ неконечно пространство, затѫва въ бездънны пропасты, отива да се причисли при свои-ты прѣдшественницы, да гы поздрави и даде отчетъ за свое-то 365 дневно господаруваніе на свой-тъ върховенъ господарь. Ето, че и тя, какъ-то всичкы-ты истекли нейни щастни или нещастни за человѣчеството прѣдшественницы се скрива отъ земно-то и человѣческо лице, остава тука дыри отъ своето прѣбываніе, кои-то дыри щѫтъ се забѣлежятъ отъ человѣчество-то различно: едни съ златни а другы съ кървави и черни слова. Различно ще ся спомянува и тя отъ человѣчество-то: едни съ сладъкъ възторъ, а другы съ печялни и горчиви въздишкы! Всѣка новонастѫпающа година отъ незапамятни

[1]) Революционерите — емигранти.

врѣмена е причаквана отъ человѣчество-то благонадѣжно. Както-то господствуѭщи-ты, тъй и покорны-ты народы са хранили надеждѫ за по-добро бѫдѫще и всичко това са приписвали на новѫ-тѫ годинѫ. Първити сѫ хранили надѣждѫ, че ново настѫпающѫ-тѫ годинѫ ще благоизволи да имъ разшири владѣніе-то славѫ-тѫ и величіе-то. Вторы-ты пѫкъ са очаквали съ нетърпѣніе да посрѣшнѫтъ новѫ-тѫ годинѫ и са глѣдали на неѭ като на единственнѫ избавителкѫ, коя-то ще имъ помогне да свалѭтъ срамотны-ты тежкы тиранскы веригы отъ шиѭ-тѫ си, и да имъ покаже за напрѣдъ щастно бѫдѫще. На едни е была испълнена надеждѫ-тѫ, разширявали сѫ си повече владѣнія; а наслаждавали сѫ ся въ съвършенно спокойствіе и благощастіе. Другы пѫкъ сѫ ся избавяли отъ тиранскы-ты рѫцѣ, добывали сѫ своя-та потѫпканѫ независимость, и тъй сѫ славили тържественно свои-ты побѣды, день-тъ на освобожденіе-то си, записвали сѫ въ свои-ты народны летописы тѫзи за тѣхъ благополучна година, коя-то година е была и за потомство-то имъ радостно и гордостно въспоминаніе. Трети пѫкъ быле господствуѭщи или поданствуѭщи сѫ быле или съвършенно покорявани и изчезвали отъ земно-то лице, на кои-то само имя-то ся спомѣнува въ исторій-тѣ или пѫкъ ако и да сѫществуватъ още быле сѫ въ съвсѣмъ незавидно и плачевно положеніе, такыви сѫ оплаквали горчиво своя-тѫ злочестѫ сѫдбѫ и са проклинали отчаянно тѫзи за тѣхъ нещастна и не милостивѫ новѫ годинѫ. И тъй съ подобны разнообразни сполучливи и суетны надѣжды человѣчество-то прѣживѣло много вѣкове прѣзъ кои-то е было изложено на различни катастрофы. Прѣживѣло е, живѣе днесъ и ще живѣе неконечно.

Частъ отъ сѫщо-то человѣчество сме и ный Българи-ты. И ный сме подлежѣли и подлѣжимъ подъ сѫщѫ-тѫ категорія. И ный спорѣдъ стары-ты прѣданія сме быле народъ господствуѭщъ, имали сме и ный сѫщы-ты человѣческы права, наслаждавали сме ся съ всичко потрѣбно на единъ народъ, и ный сме имали Златный вѣкъ въ господаруваніе-то на Симеона Великы; гръмливо е лѣтялъ тога(ва) по всичка вселенѫ Българскый гласъ и имя, бляскавата ни народна литература, успѣшна-та ни индустрія сѫ служили за взоръ на много чужды народы! Нъ горко! Ненаситното человѣческо око завидѣло на това наше благощастіе! тѫзи наша народна слава и величіе не

траяла дълго врѣмя! Тѫзи проклѣтѫ ненаситность са вселла въ мозацы-ты на наши-ты тогава некадѫрни владѣтели Шишмановцы! завидѣли си единъ другиму, и за да удовлетворѭтъ своѭ-тѫ ненаситносъ безъ да прѣмислятъ слѣдствія-та, чрѣзъ свои-ты мѣждуособни каранія, отворили врата-та на Българско-то царство прѣдъ разіяреный тогава Азіятскый хыщный звѣръ, който като намѣрилъ разумѣва ся отворени вратата на такъва красенъ земенъ рай не са забавилъ да са вгнѣзди вътрѣ, кого-то безъ да пощади ни най-малко: оплѣнилъ, разграбилъ и обезчестилъ го! вгнездилъ са думамъ смъртоносно! опустошилъ, съборилъ нашы-ты свѣщенни зданія, кои-то прѣобърнѫлъ въ погански мръсни капища! испорутилъ великолѣпни-ты палаты на наши-ты владѣтелы! исклалъ, избесилъ, на коли натъкнѫлъ, испотурчилъ нашы-ты достойны учени мѫжіе, дѣца и жени! грозно зрѣлище, страшна сцена е прѣдставлявала тогава славна-та тогава Българскѫ държава! Отчаянни плачове, скрежетъ и роптаніе отъ всички крайща на гордѣливый балканскый полуостровъ „този красенъ земенъ рай!" Ето думамъ за насъ Българы-ты нещастна и немилосърдечна година! тъй нещастна, щото всичкы радосты, всичкы благы надѣжды, всичка слава и величіе простиращи се по всичкый свѣтъ, отъ море до море! изнанедѣйно са промѣнило въ плачъ и риданіе, въ праздны мечты и безчестіе! пропаднѫли сме, пропаднѫли тъй дълбоко, тъй ужястно, щото цѣли $4^1/_2$ столѣтія нашый славный и побѣдоносный Българскый народъ отъ кого-то е треперяла цѣла вселенна е стѣналъ и днесъ стѣни подъ несносно-то варварско и безчеловѣческо иго на Азіятскый звѣръ! Цѣли $4^1/_2$ вѣка сѫ обезчестявани и тѫпкани славны-ты гробове на нашы-ты Крумовцы, Борисовцы, Симеоновцы, Асѣновцы и пр. и пр. Цѣли $4^1/_2$ вѣка е обезчестявана българскѫ-тѫ, тъпкана и оплѣнявана нашя-та татковнина; най послѣ $4^1/_2$ вѣка желѣзны-ты тежкы веригы сѫ тежяли на Българскый вратъ, който нѣкога е былъ окрасяванъ съ златны и драгоцѣнны окрашенія! Страшно, баятелно, нечуено зрѣлище! Нещастна и прѣнещастна година! ужясни, горчиви и плачевни въспоминанія за насъ потомцы-ты! Нъ дали всичкы безъ разлика потомцы еднакво чувствуватъ тѣзи гнусны раны, бѣды и неволы?! дали всѣкога потомеца еднакво боли сърдце-то? дали най-послѣ всѣкы сърдечно желае златна-та ни народна свобода? Явно, гласно и безъ ни най-малко причервеняваніе отговарямъ съ нега-

тивно-то: не! този членъ сложенъ съ двѣ буквы = не! твърдѣ болестно наранява гърды-ты на искренно народный Българскый патріотъ! това не! е отклонило мнозина нашы народны подвижници! затрило е мнозина нашы честни рѣшителни юнацы отъ лицето на земѭ-тѫ! това не! е распрѫснало невъзвратно мнозина нашы братія по чужды земы! голѣмы злины е причинило на бѣдный ни народъ!?! Да припишя това не, на вськыго безъ разлика Българскаго сыне, было бы грѣшно, зачто-то както въ всѣки народъ, тъй и въ нашый ся намиратъ сынове честни, искреннонародны и желателы за народна свобода; нъ при всичко това, тѣ сѫ малко пакъ и като обкрѫжени отъ безчестни и изродници свои собственны братія, трудовете и желанія-та имъ оставятъ суетны! Дали славны-ты подвизы на мнозина стары нашы воеводы, не сѫ щѣли да се увѣнчаятъ съ благополучни успѣхи, ако не бы ся намѣрили человѣкоподобны създаденія, кои-то сѫ продавали честь-тѫ си, имя-то си, брата си и най мило-то си нѣщо, за едно кафе? Дали пакъ по прѣсны-ты подвизи на капитанъ Никола [Габровско-то и Търновско въстаніе]. Знаменитый и незабравимъ отъ народа ни Раковскый, Вашы-ты, Филипови, х. Димитрови сега въ послѣдніо врѣмя и Діаконови, нещаха да сполучатъ, ако пакъ подобни изроды като напр. Арнаудовцы, Геновцы, Найденовцы, Чурапчіевцы, Сапуновцы и пр. и пр. имъ не стояха на пѫтя, и ако тѣ не показаха пѫть на звѣрско-то прав(ителство) по кой-то да изслѣдва тѣзи свѣто започнати дѣла. Ето пакъ плодъ отъ несъзнателность, завистливость мнимоученость! Ето пакъ думамъ нещастни годины за страждущый Българскый народъ! Нъ всичкы причины да отдавами на нечувствителны-ты годины было бы и смѣшно и глупаво, зачто-то всичко добро или зло е плодъ человѣческы; какво-то са посѣе такова се и жене; годины-ты или врѣмена-та правятъ человѣцы-ты, за това всѣко добро или зло дѣло, всѣко врѣмя — нещастна или благополучна година зависи отъ человѣчество-то. И то само е най-главнѫ-тѫ причинѫ за всичко, безъ да окриваме ни най малко годины-ты. Народы-ты, кои-то са днесъ гордѣятъ съ своя-та богата литература, съ свои-ты чудесни фабрикы, машины, железницы, параплуви, съ своѭ-тѫ индустрія и пр. Сѫщо и народы-ты кои-то горчиво оплакватъ своето сѫществуваніе, кои-то звѣрскы ехтѫтъ подъ топорътъ на свои-ты деспоты, лишени отъ свои народни добрѣ нарѣдени

училища, безъ литература или съвършенно кратка и ничтожна безъ никакви искуства, ограничена търговія, безъ никакви чистонародни защитницы и искренонародны прѣдводители! Тѣзи двѣ діаметрално противоположни съсловія, кои-то сѫ създаніе на еднѫ и сѫщѫ природа, надарени съ едни и сѫщи человѣческы правдины отъ Всемогѫщаго. Зачто питамъ и кой е причина-та, та първы-ты да господаруватъ надъ вторы-ты, а вторы-ты да робуватъ на първы-ты? Могатъ ли да иматъ нѣкакво вліяніе годины-ты и врѣмена-та? Не, отъ кое-то слѣдва, че пакъ человѣчество-то, пакъ частно самый-тъ народъ е причина за свое-то господаруваніе или робуваніе. Народъ-тъ е думамъ, зачто-то, той самъ е произрастилъ геніалны или тѫпи личности. И тъй нѣмаме право да окривяваме ни годины ни никого освѣнъ сами нази си а особенно нашиты водители и защитницы! А прѣди всичко трѣба да употребимъ всичкы-ты си умственны и тѣлесны силы, за искореняваніе-то на подобни изродицы! Зачто-то само чрѣзъ ограніченіе-то на тѣхны-ты подлосты, народу ни ся прѣдсказва славно и самостоятелно бѫдѫще. И тъй драгый народный поборниче! Нека преминало-то ни бѫде за урокъ, нека при всѣко новозаченато дѣло имаме прѣдъ видъ прѣминалы-ты несполукы, та като разглѣдаме положително и изпитаме отъ всѣка точка зрѣнія дѣло-то което започевамы, да ся държимъ юнашки, да имаме твърда воля и постоянство, да имаме прѣдъ видъ народный интересъ и тъй нека бѫдемъ увѣрени, че всичко заченато съ прѣдварителни и обширно разглѣдани слѣдствія ще бѫде успѣшно и напрѣдъчно. Нъ главно-то и безъ което нито най-малка работа е успѣшна: довѣріе, самосъзнателность, постоянство, любовь къмъ народа, отечество-то и единъ къмъ другиго. Тѣзи сѫ думамъ главны-ты условія за подобряваніе-то на народъ като нашый.

Да продължявамъ повѣче върху нещасность-тѫ и критическо-то положеніе на нашій народъ, было бы излишно, зачто-то всичко това даже и много по-вѣче нѣща сѫ Вамь познати, които дълбоко съкрушяватъ искренно-то Ви народно сърдце, дълбоко чувствувате тежко излѣчимы-ты кървави раны на бѣдный българскый народъ! И тъй свършвамъ като най-напрѣдъ сърдечно пожелая на милый ни българскый народъ щастна, благополучна и успѣшна нова година, горѣказаны-ты неизбѣжимы условія за подобряваніе-то му, съвършенно-то му

избавяніе отъ изроды, и по-скорошно-то му конечно отърваніе отъ страшны-ты вериги на черно-то робство, напрѣдъкъ въ научно, искуственно и индустріялно отношеніе и въ всичко потрѣбно за свободенъ человѣческы животъ. Вамъ пакъ особенно, народный поборниче, желая издънъ сърдце Всемогжщж-тж управителнж Божія дѣсницж, която да Ви води управлява и храни въ всѣко народополезно прѣдпріятіе; да усили Ваша-та и на всички Ваши подражатели и послѣдователи дѣсница-та срѣщу общый ни врагъ. Юначни и неустрашимы сърдца на нашы-ты народни синове, новъ животъ и слава на Българскый свѣтлый Львъ, кой-то дано съ Божіе благоизволеніе и народна воля ся высоко издигне и гръмливо ревне по цѣлый Българскый Балканскый полуостровъ на пролѣтъ! Дай Боже!!!

Най-послѣ честита Ви 1874 год. здравіе и дълголенствіе.

Вашъ искренный доброжелатель и подражатель

Н. Т. Драсовъ.

Притурка.

Писмо-то Ви въ отговоръ на питаніе-то ми пріехъ завчера. Азъ съмъ напълно съгласенъ съ Ваше-то мнѣніе. Остави кучето да джявка, то само ще прѣстане. Само това ма е гнѣвъ, че съ подобны членове ся що годѣ поколебава довѣріе-то народно, зачто-то народъ-тъ ни не е до тамъ самосъзнателенъ, кой-то увѣренъ веднъжъ въ едно нѣщо да постоянствува до край нъ нѣма що да се стори правдата ще изплува винагы отъ горѣ и бѣда! . . тогава томува, кой-то си е игралъ съ народна-та честь и право![1])

Слѣдъ нѣкой денъ ще Ви пратя отъ соль-тж[2]) за коя-то Ви вѣчъ явихъ въ прѣдишны-ты си писма.

Слѣдъ нѣколко дни ще пишж Г-ну К(ара)веловъ. Той ми още не е писалъ спорѣдъ обѣщаніе-то си. Види ся да е занятъ въ много работж.

Ако имате нѣщо важно изъ Българско, явете ми отчасти.

Поздравете отъ странж-тж ми всички познати и непознати Българаповци и имъ честитете вмѣсто мене новж-тж годинж.

---

[1]) Касае се за нападкитѣ върху Панайотъ Хитовъ, отъ страна на вѣст. „Право“.

[2]) Прахъ за химическо мастило.

Особенно поздравете ученицы-ты на кои-то желая добъръ отличителенъ напрѣдъкъ въ науки-ты.

Най послѣ и Васъ като поздравя сърдечно.

Съмъ Сжщый.

№ 23.

Требонъ 1874 Іануар. 11.

Почитаемый ми Г. Панаіоте!

Почтенно-то Ви отъ миналж-тж 73, 27 декемврій получихъ заедно съ листчето отъ „Дунавъ“ кои-то прочетохъ. Наистина жялостни сж извѣстія-та и горчива е сждбж-тж ни и сждбж-та на толкова изгынали народни момцы,[1]) нъ що да ся стори! безъ жьртви нищо не става. Азъ ся несъгласявамъ съ мнѣніе-то Ви: да отидите безъ врѣме и напраздно да загыни-те, ако що годѣ нѣмате надѣжда, че ще победите и увѣнчяете славно трудовете си. Още и ако нѣмате доволно послѣдователы, какъ-то отъ вънъ тъй и изъ вътрѣ, съ които да можите да въстържествувате. Ви сте хыляды пжти по опитенъ отъ менъ и доста очевидни примѣри имате, отъ чястното въставаніе. До гдѣто се неорганизира достатъчно число юнаци — особенно извътрѣ азъ Ви съвѣтвамъ да ся неизлагате въ опасность — зачто-то и Вій като загините нашый народъ трѣба да чака още толкова годины, догдѣто ся роди подобенъ като Васъ водитель. Най напрѣдъ сигурна и вѣрна дружинж изъ вънъ — сигорни и вѣрни посрѣщачи изъ вътрѣ, здрава организація — пакъ тогава вѣчь да ся излагате въ подобни опасности — зачто-то недай Боже и слѣдъ вашето загубваніе да има кои да продължява борбж-тж. Инакъ азъ несъгласявамъ.

Вчера получихъ писмо отъ К(ара)велова. Той ми недава никаква надежда оплаква ся доста. Немало хора почтенни съ кои-то да работи, даже и добръ гарантинъ за листа си неможе да намѣри. Въ критическо положеніе былъ. — Имало и строга цензура и преслѣдванія отъ Руманско-то правителство. Незнамъ какъ да мисля.

[1]) Помѣнъ за жертвитѣ на Софийското приключение: Левски, Общій и много други заточеници.

Щомъ получа пары ще му пратя вашы-ты 5 минца за ваша смѣтка. Азъ му писахъ днесъ и явихъ, че ще му гы пратя щомъ добія бѫдете спокойны.

Вещество-то за тайнонісаніе получихъ изъ Прагѫ[1]) — нъ зачто-то при толкова писаніе Вамъ, Ви ми неотговаряте нищо да Ви пратя ли или не — то азъ не Ви го пращамъ — зачто-то мисля, че може да Ви не е нуждно. Ако пакъ Ви е́ нуждно явете ми кое-то на чяса ще Ви пратя. Тукъ съмъ написалъ малко и ще видите добро ли е или не. Въ имято на честностъ-тѫ, вѣрность-тѫ и народность-тѫ ни Ви моля най-покорно, да бѫдете добъръ и ми пратите картины-ты на: Аспаруха, Крума, Симеоновото влизаніе въ Цариградъ — Вашя-та и х. Димитрова бытки,[2]) планъ-тъ на Велико Търново въ старо врѣме и другъ нѣкои още картини кои-то видите за добри отъ наша-тѫ народна історія. Обвійте гы добрѣ и гы турети въ нѣкой калѫпъ отъ мукавѫ или нарочно направете отъ тенеке и ги испратете съ пощѫ-тѫ — зачто-то тукъ ный Българи-ты мислимъ да дадемъ единъ балъ гдѣто ще говоримъ и нѣщо относително за нашый народъ т. е. ще прѣдставимъ донѣгдѣ си нашый народъ, зачто-то да не мислятъ вѣчь, че ный сме съвършенно пропаднѫли и сме народецъ нищоженъ. Ще прызовемъ отъ Прагѫ, Таборъ и нѣкой още дружества чески да присѫдстватъ на тоя балъ, за което сме увѣрени, че ще присѫствуватъ сума чехи. Това мислимъ да направимъ на 11 маія т. е. на св. Кырила и Методія и за тѣхна честь. До тогава е още много врѣме, нъ ный искаме да са приготвяме още отъ сега за да може да стане както трѣбва Св. Кырыла и Методія. Азъ съмъ заченалъ да гы кресля (увеличава?) на голѣмъ форматъ кои-то мисля ще бѫдатъ готови за 2 мѣсеци — сѫщо и Вашій образъ съмъ изкреслилъ на голѣмъ форматъ които подырѣ ще Ви пратя за споменъ — Вашиі-тъ образъ и образы-ты на св. К(ирилъ) и Методія ще ся окачатъ въ салона на първо мѣсто сѫщо и картины-ты, кои-то Ви искамъ да мы пратите и вѣрвамъ, че ще ми ги пратитѣ и тѣ щѫтъ ся окачатъ тамъ. Ако въ противенъ случяи Ви нѣмате тѣзи всичкы образы, то Ви моля да гы заемнете отъ тѣзи кои-то гы иматъ или гы пратете, кои-то щомъ ся

---

[1]) Химическо мастило.

[2]) Извѣстнитѣ тогава картини, почти всички отъ Пандурски, твърдѣ популярни между българската емиграция въ Влашко.

свърши бала ще Ви гы испратя надырѣ пакъ всичкы разноскы за тѣхъ ще гы заплатиме, нъ Ви пакъ трѣбж да гы заплатите тамъ на нощжтж зачто-то незаплатены тамъ тукъ зиматъ двойно, колко разноски направите ще Ви гы заплатимъ съ връщаніе-то имъ заедно. За това ми отговорете по́-скорю за да зная сигурно . . . .

И тъй като Ви поздравляваме всичкы отъ тукъ сме Ваши завинаги.

Д. Ясеновъ.

№ 24.

Писекъ 1874 Юнія 17.

Господине Панаіоте!

Писмо-то Ви получихъ. Благодаря Ви, че мя несте забравили. Азъ си мысляхъ, като толкова джлго врѣме ми не пишете, че сте ся отказали отъ менъ, нъ былъ съмъ излжганъ.

Ви ако и да ми не явихте, че ще пжтувате, то благодареніе на пріятели, ми явиха: гдѣ, кога, колко дни и що сте вършилъ, пріехъ и портрета Ви [съ народны-тѣ ни дрѣхы]. Знаяхъ сжщо, че сте быле въ намѣреніе да обыколите българско, за кое-то Ви прѣдпріятіе искаха гласа ми и азъ (се) не съгласихъ, добрѣ ли съмъ сторилъ? — Ви знаете.

Че така самозваны-тѣ патріоти българи изъ вънъ българско, сж идіоти и скжперници [съ малко изключеніе] знамъ, твърдѣ добрѣ, че Росія (?) пакъ и Ромжнія и Сърбія, не ся съгласяватъ на нашы-ты поздвизы, не желаятъ естественна-та ни свѣщенна свобода и братско съединеніе — знамъ. Нъ знамъ въ сжщото врѣме и оныя [кое-то и Ви подтвърдявате] Българскы балканскы чеда [юнацы] кои-то съ нетърпѣніе очакватъ минута-та въ която да покажатъ своя-та храбрость и докажятъ на напріятелы-ты ни, че сж способни за животъ и самостоятелность! Слѣдователно, намъ ни сж твърдѣ малко нуждни сжвѣты-ты и дозволеніята на тая или оная чуждж силж, а нуждни ни сж Българскы-тѣ вѣрни юначни сынове. Съ тѣхъ ныи имаме работж, тѣхъ трѣба да глѣдаме — облагородяваме и насърдчяме тѣ сж Българска-та свобода.

Жялно ми е, че ся показахъ неблагодаренъ на услугы-ты Ви и възможно да съмъ поколебалъ добро-то Ви мнѣніе [къмъ

менъ] като толкова дълго врѣме не можяхъ да исплатя дълга си кой-то Ви длъжя. Да Ви ся оправдавамъ, ще бѫде излишно, ще Ви забѣлежа само че тая година съмъ бѣденъ?

Отъ днесь послѣ единъ мѣсецъ мя очаквайте въ Бѣлградъ, нъ прѣдварително ми явете; можя ли да дода безъ пашпортъ. Ви знаете, че азъ съмъ подозрѣнъ, какъ си можа извади пашжпортъ отъ Віена? незнамъ нъ пакъ ще ся трудя.

Днесъ съученика ми Радославовъ пріе отъ брата си писмо-то въ кое-то му явява, че го отсѫдили на заточеніе още за 2 годпни, а другаря му Геренова още за 4 год. Ето ти справедливость турска, прѣди 1 мѣсецъ му бѣха обѣщали, че ще го освободятъ а сега го пращатъ въ заточеніе иди, че не дѣй (се) пръсва отъ гнѣвъ!

Сполучихъ да убѣда дружинѫ-тѫ си тукъ да отидемъ въ Швейцарія [Цюрихъ] тамъ ще продължаваме за напрѣдъ науки-ты си. Чехы-ты брате не сѫ хора! проклѣти до девета рода, не можемъ вѣчь да имъ търпимъ! Здрави сме всичкы, бѫдете и Ви.

Вашъ И. Т. Драсовъ.

(П. П.) Като сѫ видимъ, говорищемъ понапространно, за сега сбогомъ! отговорете ми що да правя съ пѫтуваніе-то си.

№ 25.

Т. Мугурели. 1874 Іулія 30.

Бай Панаіоте!

Неможихъ по напрѣдъ да Ви пишѫ, зачто-то бѣхъ залисанъ съ нашы-ты отъ Ловичъ. Работѫ-тѫ е добра. Данаилъ одобрява напълно мнѣніета ни и подписа Ваше-то прѣпоржчително писмо[1]); Утрѣ ще трѫгна за въ Зимничъ, и отъ тамъ за надолу, нъ въ Галацъ нещѫ могѫ да отидѫ зачто-то пары-ты сѫ бесатъ. Нъ догдѣто стигна т. е. въ кои-то градове ся спрѫ вѣрвамъ, че ще нарѣдѭ работѫ. — Момчето отъ Ловичъ не е дошло, нъ азъ пратихъ нарочно човѣкъ да го доведе, че не

[1]) Драсовъ е тръгналъ, по порѫка на Панайотъ Хитовъ, да заобиколи всички български центрове въ Влашко, за да подготви по тоя начинъ едно общо събрание въ Букурещъ; той е носилъ и откритъ покапителенъ листъ пакъ отъ П. Хитовъ, на който листъ е трѣбвало да се подписватъ съчувственицитѣ на идеята за общо събрание.

знамъ да ли ще може до. Както и да е макаръ прѣзъ другыго. ще издиря всичко.[1])

Бѫдети ми здрави, поздравете пріятелиты.

Вашъ Драсовъ.

№ 26.

Александрія, 874 Іулія 31.

Бай Панаіоте!

И тукъ Българищина-та не е съвършенно загынала. Пріеха мя твърдѣ учтиво само че сѫ на брой малко макаръ, че тоя градецъ да ся брой Българскы — нъ пакъ добрѣ. Утрѣ рано заминувамъ за Зимничъ и отъ тамъ за напрѣдъ.

Поздравленіе.

Бѫди здравъ! Твой Драсовъ.

№ 27.

Зимничъ 1874 Августъ 1.

Бай Панаіоте!

И тукъ има живи Българи. Само. Че броя имъ е малъкъ нъ спорѣдъ св. Писаніе: „много звани малко избрани“. Пріеха мя твърдѣ учтиво и ся има надѣжда т. е. съгласяватъ (се) съ цѣль-тѫ Ви — тая вечерь заминувамъ за въ Гюргево — и отъ тамъ ще Ви пишѫ.

Бѫдете здрави.

Поздравява те твой. Драсовъ.

№ 28.

Букурещъ 1874 Августъ 6.

Бай Панаіоте!

Нѣмахъ врѣме да ти пишя отъ Гюргево, нъ нищо. Доде Никола[2]) съ кого-то сме тукъ утрѣ рано и той и азъ ще

[1]) Слѣдъ смъртьта на Левски, сношението съ вѫтрѣшнитѣ центрове бѣ прѣкѫснато. Тукъ е въпросътъ за усилията на Панайотъ Хитовъ и Драсовъ да се възобновятъ пакъ наново сношенията, както и да се събиратъ свѣдѣния — какво е състоянието на революционното дѣло въ вѫтрѣшностьта. Прѣзъ врѣмената на Левски, Ловечъ бѣше центъръ на вѫтрѣшната агитация.

[2]) Обрѣтеновъ.

заминемъ отъ тукъ, той надире а азъ за въ Плоещъ. Разговорихме са надълго и широко. Мисіята ми ся удобри отъ врѣдъ и ся рѣши да стане събраніе тукъ, въ което ще присѫтствуватъ какъ-то отъ ромѫнія така и изъ Българско, расписаха ся наврѣдъ прізованія и на 15 т. м. трѣба всичкы да ся съберѫтъ. Нуждно е да присѫдствувашъ и ти на това събраніе, нъ само тогава кога-то ся съберѫтъ и като ти телеграфираме. Ако ми ся олѣсни пѫтя може да слѣзя и до Галацъ и Ибраила и пакъ подиръ 9 дни трѣба да бѫдѫ тукъ.

Бѫди здравъ.

Твой И. Т. Драсовъ.

№ 29.

Плоещъ 1874 Августъ 10.

Бай Панаіоте!

Подиръ 1 чясъ тръгвамъ за въ Браила и Галацъ. Отъ тукъ ми не дадоха разноскы, казаха, че като са върнѫ щели да ми съберѫтъ — ще видя. Моята кесійка страда. Единъ човѣкъ ще доде въ Букорещъ отъ тукъ, ще са труда дано убѣда и отъ Галацъ и Брайла да додятъ. И тукъ съчувствуватъ на мисия-та ми — дано ся свършеше нѣщо.

Здравейте.

Вашъ И. Т. Драсовъ.

(П. П.) Ако ми додятъ писма отъ нѣйдѣ задръжте гы тамъ, че като ся върнѫ зеща си гы.

Сѫщий.

№ 30.

Писекъ 1874 Септем. 24.

Господине П.[1])

Писмо-то Ви отъ 17 въ отговоръ на мое-то отъ Линцъ получихъ. Нѣмско — чехска-та умразѫ развали нашія планъ

[1]) Панайотъ Хитовъ.

и ный ся върнахме пакъ тукъ, дорида ще Ви пиша напространно за това, за сега само Ви отговарямъ на писмо-то. Азъ брате си знамъ, че немарливость-тѫ е въ обичай у нашы-ты дѣйцы, нъ мислялъ съмъ си че поне сега ще бѫдѫтъ по добри, нъ былъ съмъ излъганъ. А пъкъ Ви не трѣбва да имъ замълчавате, подканяйте гы, като знаете, че ся такыва. Добрѣ сте сторили като сте писали Г-ну Панову; той е единъ отъ тѣхъ дѣйцы, та мисля, че ще гы подкани. Що ново изъ Българско, върнали ся Г-нъ Калчо?

Азъ ще пишѫ днесъ пакъ Каравелову и ще го понасуля малко като му забѣлежа че си неизпълнява длъжность-тѫ. Ами трѣба ли му да ся залавя пакъ въ полемика съ Пѣева въ Браила. Сега му не е врѣмя-то съ това си поведеніе, той не прави друго освѣнъ, отстудава работницы-ты ни, за сега толкова че имамъ голѣмѫ работѫ.

Поздрави пріятелы-тѣ, особенно Митка и Ивана, и Васъ като здрависамъ съмъ

Вашъ Драсовъ.

№ 31.

Писекъ 1874 Октомвр. 23.

Г-не Панаіоте!

Мысля, че при заврьщаніе-то си отъ Влашко Ви обадихъ за отказваніе-то на Д. Хр. Попова да земе участіе въ новонарѣдено-то ни дѣло; сѫщо и за сѫмненіе-то на нѣкои отъ присѫдствуѭщы-ты на събраніе-то[1]) въ лице-то на тогова господина. Тоя господинъ поощренъ отъ нѣкого или отъ само сѣбѣ си ето и сега що ми пише, врьху което азъ мимоходемъ спорѣдъ мое-то мнѣніе, ето що казвамъ: (незнамъ доколко е истена), нъ ако бы да сте извършили тоя подвигъ,[2]) то не е никаква

[1]) Кѫдѣ края на августъ, въ Букурещъ. Слѣдъ това събрание Каравеловъ удари назадъ. На 20 Октомврий спрѣ „Независимость“. Процеса на прѣлома въ душата на Каравелова почва още веднага слѣдъ смъртьта на Левски, въ началото на 1873 г. и не е могълъ да не повлияе и върху нѣкои отъ околнитѣ му. За неприятелството си къмъ по-младитѣ революционери Д. Хр. Поповъ говори самъ въ едно отъ писмата си (вж. по-напрѣдъ, писмо № 14, стр. 171). Редъ други влиятелни членове на емиграцията, като Данаилъ Хр. Поповъ и др. се отцѣпиха отъ комитета, прѣдставляванъ за въ бѫдѫще отъ Ботева и Стамболова.

[2]) Самото писмо на Д. Хр. Попова не притежаваме. Но Данаилъ Хр. Поповъ естествено е обвинявалъ П. Хитова, че е сключилъ таенъ съюзъ съ

глупость, като зная, че Ви за въ ползѫ-тѫ на народа ни можете да прѣдпріемете и най-опасно-то нѣщо. Ные знаемъ, че нѣмамы пары, съврѣменно нѣмаме и хора, които бы пожьртвували достатъчно количество отъ кое-то да се събере единъ фондъ достатъченъ за поддържаніе на дѣло-то, слѣдователно Ви сте имали право да прѣдпріемете всичко, само и само да подпомогнете и потикнете на напрѣдъ дѣлото. И така неговото мнѣніе не е право и незаслужвате никакво осѫждапіе, но похвала! А за това гдѣ-то той бълнува нѣщо за да ся въспре и неработи нищо,[1]) че ужъ нѣщо си ся работяло въ Цариградъ за освобожденіе-то на заточены-ты, т. е., спорѣдъ една глупость отъ най-низкы-ты. Да оставимъ 7 миліона народъ въ робство кое-то е по́-зло отъ заточеніе а да глѣдамы да освободимъ 100 душы! тоя челѣкъ спорѣдъ мене трѣба да е изумѣлъ. Другы-ты народы изгубватъ на заточеніе, на бойно-то поле, по бѣсилницы и пр. хиляды хора и пакъ непрѣставатъ отъ дане работятъ, а ный за хатѫрѫ на 100 душы кое-то е капка въ море-то да напуснемъ всичко, да скрѫстимъ рѫцѣ и да чакамы милость отъ Падишяха!? Що казвате Ви на това? Явете ми истена ли е кое-то Ви той обвинява, и какво мнѣніе давате на послѣдніо-то.

Съобщавайте ми честичко нѣкой новины изъ Българско, сѫщо изъ Сърбія и пр.

Здрависвамъ Ви и чакамъ бързый Ви отговоръ.

Вашъ Драсов(ъ).

№ 32.

Писекъ 1874 26 Ноемврія.

Г-нъ Панайоте!

Днесъ писахъ Каравелову, Ботйову и Т. Нейову. Незнамъ ще хване ли мѣсто писано-то ми. Ами Вамъ нѣкой отъ тѣхъ писалъ ли е и що ся научавате за Кар(авеловъ) да върше,

---

сръбското правителство на смѣтка на българската емиграция. Недовѣрието на Д. Поповъ къмъ воеводата датува още отъ врѣмената на Левски, който, както е извѣстно, осѫждаше всѣкой тѣсенъ съюзъ съ сърбитѣ.

[1]) Каравеловъ самъ прѣзъ това врѣме проповѣдваше вече сѫщата реакция. Отчаенъ отъ смъртьта на Левски и на толкова други, той иска да дѣйствува съ книжнина и съ образование, а не съ революция, а това сѫщото се проповѣдваше и отъ нашитѣ водители въ Цариградъ.

и гдѣ е? Отъ Руссенската тъмница ми пишятъ, че Грековъ былъ въ Букурещъ и ужъ боленъ, Колю[1]) малкія изъ Русчукъ былъ затворенъ съ още едного за каква работа — знаетели Ви нѣщо за това? Ами що ся научвате изъ Българско, върналъ ли ся е оня изъ Одесса, и можялъ ли е да направи нѣщо?[2]) Пишете ми моля често.

Бждете здрави.

Вашъ Драсовъ.

Поздравете Ивана и др. пріятели.

№ 33.

Писекъ 1874 Декемвр. 15.

Г-не Панаіоте!

Писмо-то Ви отъ 29 миналаго получихъ днесъ заедно съ още 3 писма отъ Букурещъ, Браила и Руссе. Отъ Букурещъ мя выкатъ да отида на събраніето, нъ азъ като неможя, зная положително, че Ви ще идете то Ви опълномощавамъ да говорите тамъ вмѣсто мене. Нейовъ отъ Браила ми не пише нищо за това, нъ види ся, че е промѣнилъ идеята си т. е. че е пакъ работникъ. Отъ Руссе ми пише малкія К. Т.[3]) който е вѣчь свободенъ, нъ подъ надзоръ изъ града, т. е. неможялъ да пжтува, нъ и то нищо, той ми похвалява доста дѣло-то, и че сж доста напрѣднали, днесъ пишж и нему. Той ми пише, че Грековъ и Гереновъ и Радославовъ быле отсждени на заточеніе и че Радославовъ и Гереновъ быле вѣчь отишле прѣзъ Цариградъ единия за Кютая а другія за ерзерумъ а Грекова го непущало [недавало] Руско-то консулато и былъ още въ Букурещъ, съ когото може да ся видите като отидите и отъ него научите положително за всичко. Пълномощіето Ви съ нѣкой още забѣлежкы въ устава, испратихъ въ Букурещъ г-нъ Кар. и Ботйову, като стигните тамъ поискайте го. Това направихъ за това, защо-то ся съмнѣвамъ да не бждете вѣчь заминали за Букурещъ, пакъ да закъснеятъ. Имахъ и още нѣща да забѣлежвамъ въ устава, нъ като стана така набързо —

---

[1]) Обрѣтеновъ.
[2]) Ф. Тотю.
[3]) Колю (Никола) Тиховъ.

не можихъ повѣче. Внимавайте да стане всичко рѣдовно щото дано поне сега бѫдеха удовлетворителни слѣдствія отъ толкова трудове и жъртви.

За сега сбогомъ. Нека 75 год. бѫде . . . . щастна. Да живѣятъ Българ. родолюбцы, юнацы и работницы.

Вашъ Ив. Т. Драсовъ.

(На послѣдната страница на писмото написано:)

Г-не Сапуновъ.

Ако бѫде заминѫлъ г. Панайотъ за Букурещъ, то му испратете незабавно това писъмце, защото е твърдѣ важно. Здрависвамъ Васъ и всички Българчета.

Вашъ Ив. Т. Драсовъ.

Пратете му го чрѣзъ редакція-та на „Знаме".

№ 34.

Писекъ 1875 Іануар. 17/5.

Господине Панайоте!

Писма-та Ви отъ 22 и 28 декемврій 1874 получихъ въ единъ день завчера. Съдържаніе-то имъ разбрахъ. Всичко добро, нъ не мислити ли, че ще си помыслятъ: че, Ви дирите причины само и само да отбѣгните подобни събранія? При това Ви и самъ виждате, че Вашето тамъ присѫствіе е неизбѣжимо нуждно, кога-то дѣло-то е отъ такава важностъ пакъ и по ваше-то желаніе сѫ събыра това събраніе? За да сѫ избегнѫтъ подобни немили критикы, азъ быхъ Ви желалъ да отидите по всекы начинъ, като знаете въ сѫщо-то врѣме, че Ваше-то тамъ присѫтствіе ще поправи много нерѣдовности и наредити нѣкакъ си по-умно и сигурно дѣло-то. Заради това потрудете ся още отъ сега и си набавете потрѣбно-то количество за пѫтъ и щомъ Ви явѫтъ че ще стане събраніе-то, идете и безъ забава.

Радвамъ ся като се работи така сполучливо и внимателно изъ Българско, нека толковато нещастія и несполукы

ни неизлизаха отъ прѣдъ очы-ты ини послужяха за добъръ урокъ въ бѫдѫщиты ни дѣйствія. Непрѣдставайте отъ да гы наумявате и поучявате въ дѣла-тѫ имъ.

Извинете, че тая година не испълнихъ повинность-тѫ си въ честитяваніе-то на новѫ-тѫ ни годинѫ; единственна-та на това причина е, че азъ мисляхъ да сте отсѫствували отъ Бѣлградъ. Но ако и кѫсно, то сърдечно-то желаніе вѣрвамъ да ся чуе. И така азъ Ви въ кратцѣ честитявамъ: новѫ-тѫ 1875 год. и моля всевишный за дългоденствіе-то Ви и испълненіе-то на всичкы-ты Ви мысли и желанія точно. Дано макаръ тая годинѫ бѣше честитѫ за нашія бѣденъ народъ! Аминъ.

Бѫдете здрави.

Поздравете всичкы българчета особенно Ивана Сапунова. Миткѫ Панова и други на кои-то имената нека извинятъ непомня.

Вашъ И. Т. Драсовъ.

(П. П.) Моля незабравяйте да ми съобщавате честичко нѣкои интересни изъ българско новини.

№ 35.

Писекъ 1875 Іануар. 30/18.

Господине Панайоте!

въ Бѣлградъ.

Прѣди нѣколко дни Ви писахъ, вѣрвамъ да сте го получили. Сега ако и да нѣмамъ да Ви съобщѫ нѣкои важни работы а напротивъ маловажни и частни то пакъ вѣрвамъ, че ще земете въ вниманіе писано-то ми или по-право просбѫ-тѫ ми и ще ми ся притечете на помощь ако и самъ да знамъ, чи и Ви не сте въ състояніе за сега. То е да ми заемете 5—6 жълтицы и пратите колкото ся може по-скоро, защо-то съмъ въ твърдѣ голѣмѫ нуждѫ. Мисля да заминѫ за Прагѫ за да свършя тамъ послѣдня-та си учебна годинѫ а защо-то тамъ ся изисква да имамъ готови пары за всичко а изъ Българско трѣба да получя още подыръ единъ мѣсецъ, то съмъ принуденъ волею и неволею да Ви отегчавамъ, извинете ми.

бѫдете увѣрени, че щомъ получа, ще Ви гы пратя безъ забава. Моля прибързайте.

Изъ Букурещъ и до днесь не съмъ получилъ отговоръ: що са свършили, и за кога сѫ отложили събраніе-то, не знамъ, мисля, че Вамъ трѣба да е извѣстно. Завчера имъ писахъ това, кое-то ми Ви съобщихте изъ Българско и имъ забѣлѣжихъ вкратцѣ мнѣніе-то на тукашны-ты политическы вѣстницы върху Чьрногорскыя споръ съ Турція т. е. че тукъ всекы мисли положително, че отъ тоя споръ ще произлезе непрѣменно бой въ който бой ужъ и Българы-ты, Сърбы-ты, Румѫны-ты быле взели участіе. До колко е всичко това истенна — Ви трѣба по-добрѣ да знаете, за кое-то Ви моля да ми явити.

Пріемете сърдечны-ты ми здрависванія.

Вашъ И. Т. Драсовъ.

П. П. Писма и пр. моля плащайте на пощѫ-тѫ защо-то за неплатено писмо ми зематъ тукъ двойно.

№ 36.

Прага 1875 Априлъ 27/15.

Господине Панайоте!

Писмо-то Ви получихъ и спорѣдъ бѣлежка-та Ви явихъ мнението Ви на Ботева, кой-то за това още ми не е отговорилъ: нъ защото днесь получихъ отъ него твърдѣ важно за дѣло-то ни писмо, кое-то Ви тукъ притварямъ, бѫрзамъ да изкажя отчясти макаръ мнѣнието си вѫрху сѫдѫржяние-то му. Наистена, че ако всичко е тѫй как-то той пише за Каравелова, вѣрвайте голѣмъ и неопростимъ грѣхъ е за тоя по напрѣдъ народенъ дѣецъ! Прочитете съ внимание писмо-то[1]) и сериозно размислете вѫрху му като поскоро ми явите мнението си. Азъ напѫлно сѫгласявамь съ дадения планъ на

[1]) Това писмо па Ботева е публикувано въ биографията на сѫщия отъ Захарий Стояновъ. За жалость, оригинала както на това така и па редъ други писма отъ Ботева е пропадналъ и не се оказа въ архива на покойния Захарий Стояновъ.

Петкова,[1]) съ това само исключение, че чужди-тѣ сво(бо)долюбци, които желаятъ да зематъ участие въ дѣло-то ни и да ни подпомагатъ материално, не трѣбва да иматъ никакво извѣстие за наши-тѣ тайни планове въ Българско, а отъ вънъ само можятъ да ся споразумѣватъ като напр(имеръ) съ Васъ, Ботйова и пр. дѣйци. Помощь-тѫ имъ приемаме, сѫщо имаме нужда отъ подобни опитни революционери, нъ важна-та ни тайна трѣба да си остани само намъ позната. Сѫщо и да ся земе една народна печатница е свѣто нѣщо, а колкото за пообширно работение остава да ся споразумѣемъ лично и положиме въ дѣйствие.

Явете ми по-скоро, що мислите? върпете ми сѫщо и Ботйовото писмо.

Приемете здрависванията ми.

Вашъ Драсовъ.

№ 37.

Прага 1875 Майа 15.

Господине П. Хитовъ!

Въ прѣминалия брой на „Напрѣдѫкъ" ся спомѣнуваше за улавяние-то на нѣкои си Карамеловъ и Панковъ редактори (на) „Знаме" и „Знание" отъ Румунско-то правителство, или то безъ сѫмнение сѫ: Каравеловъ и Ботйовъ. Азъ невѣрвамъ да е истена нъ пакъ ся сѫмнѣвамъ. Ако сте ся научилъ за това нѣщо явете ми. Вече цѣлъ мѣсецъ ми не ѐ писалъ Ботйовъ — та ся сѫмнявамъ да не бѫде пострадалъ нещо за ония уловени револвери.[2])

Единъ твърдѣ поклоненъ къмъ нашия народъ чехъ — именно Костадинъ Иречекъ който минала-та година е обиколилъ Сърбия и е описалъ познаменитите неща сръбски има намѣрения идущѫ-тѫ година да обиколи и Българско — за сега пише и Българска история, коя-то подиръ малко врѣмя ще излѣзе подъ печатъ на чески. Тоя младъ свободолюбивъ

[1]) Този Петковъ, за когото Ботевъ споменува въ писмото си, е билъ руски възпитаникъ; той прѣдлагалъ планове за нова революционна дѣятелность въ България.

[2]) Единъ сандъкъ съ револвери е билъ заловенъ въ желѣзницата между Букурещъ и Гюргево.

славянофилъ извѫнмѣрно обича народа ни комуто ние трѣба да сме признателни. Той желае да знае зачатъка и свършека на 1868 годишното наше вѫзстание и мя е задѫлжилъ да му го опишѫ вѣрно, нъ понеже азъ твърдѣ малко знамъ за това вѫзстание и даже нищо положително, то Ви моля да бѫдете тѫй добри или отговорите на слѣдующите вѫпроси, кои-то той иска да знае. Главната му цѣль е да даде на Немския и Чехски народи да знаятъ за нашята юначность и законно желание за свобода т. е. да знаятъ, че Бѫлгарски народъ е вѣчь узрѣлъ за свобода. Вѫпросите сѫ тия:

1) Колко чети сѫ излезли въ 1868 година, и кой ги е прѣдвождалъ — сѫщо и колко юнака сѫ биле всички-те?

2) Гдѣ сѫ ся приготовлявали и кой имъ е далъ оржжие и други потребности. Кога и гдѣ сѫ прѣминали Дунава?

3) Кога и кѫдѣ сѫ правили битки, колко души отъ тѣхъ и колко отъ неприятелите сѫ паднали?

4) Какво впечетление сѫ направили тия чети на народа ни. Градовете и селата Бѫлгарски какъ сѫ ги приели и що сѫ си мислили. Какво учястие сѫ зели Бѫлгарите въ Бѫлгарско въ това вѫзстание, т. е. присѫединили сѫ ся нѣкой юнаци съ тѣхъ?

5) Какво е било слѣдствието отъ това вѫзстание?

6) Колко юнаци сѫ паднѫли и колко останали живи?

7) Подиръ 1868 год. явява ли ли сѫ ся нѣкой чети по балкана или не?

8) Що сѫ мислели прѣдводители-те отъ това вѫзстание че ще произлезе? Искали сѫ само да опитатъ революция-та въ по голѣма мѣрка ли, или сѫ ся надѣвали, че ще ся подигне цѣлия народъ?

9) Какѫвъ край е зела революция-та въ околность-тѫ на Видинъ и Белоградчикъ въ 1850 година?

Тѣзи сѫ вѫпросите, кои-то Ви повторително моля да ми рѣши-те по скоро. Прѣди една недѣля азъ пысахъ на нѣколцина по родолюбиви Бѫлгари въ Влашко въ кое-то ги подканвамъ да ся завземать по сериозно и нарѣдятъ и поправатъ делото ни като имъ явявамъ сѫщо за несполразумѣние-то мѫжду Каравелова и Ботйова. Азъ мисля, че ще бѫде добрѣ да пишете и Вие на познати-те си приятели за дано

нарѣдяха нѣщо защо-то врѣмя-то минува а ние чакаме да ни ся спусни отъ горѣ.

Поздравявамъ Ви, поздравете бай Сапунова и другите приятели.

Вашъ Ив. Т. Драсовъ.

(П. П.) Имате ли всички-те броеве отъ „Отечество“ и отъ „Свобода“. Отъ коя година и колко писма имате отъ Львски — сѫщо и отъ Централния комитетъ въ Бѫлгарско прѣзъ годината отъ 1869 до свѫршака на 1872 год.?

№ 38.

Прага 1875 Юния 15.

Г-нъ П. Хитйовъ!

Пярво-то Ви ы сегашно отъ 12 юния получихъ. Не Ви отговорихъ защо-то чякахъ да получя отговоръ отъ Виена за дѣто бѣхъ писалъ Анневу да ся потруди прѣдъ дружество-то и Ви помогнатъ желаеми-те 30—40 (минца). Но и до днесъ нѣмамъ никакво извѣстие. Чякахъ сѫщо да ми пише и Ботйовъ, комуто вечь 4 писма какъ пишѫ, а той все мѫлчи. Коя е причината на мѫлчяние-то му, никакъ немога да си іѫ изесня. Писахъ и въ Болгладъ на Цанкова, въ Александрия на Широкова, въ Браила на Пейова, въ Плуещъ на х. Параскева и Грѫблева и въ Т.-Мѫгурели на Д. Попова, но и отъ тѣхъ нищо сѣкашъ да ся измрели. И тѫй азъ незнамъ нищо положително що ся вѫрше въ Влашко и да ли е дошълъ въ Букурещъ Стамболовъ и снабдили ли сѫ ся съ пари. Всичко ми е тѫмно. Вѣрвайте ми че това тѣхно мѫртвешко мѫлчание мя прави твърдѣ нетърпѣливъ! чини ми ся, че всѣки си глѣда частна-та работа а обща-та ся оставили на куче-та!!! Едно е косто мя утѣшява и тое, че отъ Българско [отъ нашия градъ] ми даватъ добри надѣжди, но що можатъ сами горки-те кога-то нѣматъ никакво здраво основание?

Желанието ми да додя въ Бѣлградъ е неизказано, но кажете ми кѫдѣ да трѫгна като немамъ ни аспра? Благодѣтеля ми ми намали годишната плата отъ 1000 гр. съ кои-то азъ можахъ да додя и ся вѫрна освѣнъ това и не ми е

пратилъ още пари ако и 2 мѣсеца вечь да чакамъ. Но ако добия тия дни ще тръгна пакъ ако щѫ и умрѫ послѣ отъ гладъ. Писахъ на Ботйова да ми изпроси макаръ 5 напол.[1]) и ми прати за да можа да додя и кои-то пари пакъ ще имъ върнѫ; но той ми още не е отговорилъ. Надѣвамъ ся на всеки начинъ да получя тия дни отъ него отговоръ и щомъ получа ще Ви пиша незабавно. Ако получя или отъ дома или отъ Ботйова или отъ другадѣ пари за пѫть, ще Ви извѣста прѣдварително дохождание-то си. Но не е възможно да пристигна до свършека на тоя мѣсецъ защо-то още подиръ 5 дни ще свършимъ училище-то и трѣба да чакаме до дѣни распуснатъ, но мисля, че до 15 юлия ще можя да додя ако ми ся посрѣшне плана.

Ако ли пакъ имате нѣщо твърдѣ важно да ми пишете то ми пишете и го рекомандирайте, кое-то ся никакъ неможе изгуби, или пѫкъ ми вкратцѣ явете нѣщо.

Добихте ли отговоръ Ви отъ Виена? Бѫдете здравъ и не ся отчайвайте, всичко ще ся поправи но неможе изведнѫжъ.

Вашъ Ив. Т. Драсовъ.

№ 39.

Прага 1875 Юния 25.

Г-не Панайоте,

Получихъ писмо-то Ви. Въ сѫщия чясь писахъ Грѫблеву въ Плоещъ и вѣрвамъ да послуша гласа ни. Сѫщо и Ботйову писахъ да ми отговори на първи-те писма и яви ще може ли да ми заеме 200 гр. колко-то за ѣдение. Азъ си заехъ отъ Виена 5 напол. и съ тѣхъ ще тръгна на пѫть, знамъ, че нѣма да ми стигнатъ, но азъ ще постя изъ пѫтя, сухъ хлѣбъ ще ѣмъ и пакъ ще дода въ Бѣлградъ, защо-то отъ сѫдържание-то на писмо-то Ви разбирамъ болесть-та коя-то Ви гризе. Само ми явете по скоро, ще мога ли да Ви завара до 15 Юлія въ Бѣлградъ за да недохождамъ напразно или до кога най-кѫсно мога да бѫдѫ въ Бѣлградъ. Азъ ще тръгнѫ

[1]) Отъ комитета.

отъ тука на 4 и 5 Юлия. въ Виена ще ся бавя само 2 дни по причина додѣ си извадя билетъ съ половина плата за вапора. Въ Виена азъ ще подумамъ прѣдъ нѣкого да Ви помогнатъ. -- Ако мислити да вършите нѣкоя важна работа неприбързвайте обмисляйте всестранно. че послѣ вършете.

Бъдете здравъ.

И. Т. Драсовъ.

№ 40.

Прага 1875 Юния 30.

Г-не И. Хитовъ!

Днесь получихъ отъ Ботйова писмо. Купилъ печатницата. Стамболовъ обхождалъ Влашки-те Бѫлгари. Повече ще Ви каза устно. Въ други день [четвъртакъ] трѫгвамъ за Виена -- кога трѫгва отъ тамъ вапора за надолу? незнамъ, но нема да ся бавя въ Виена повече отъ 2 дни и ще додѫ въ Бѣлградъ. Колко-то бѫрза и да Ви е работа-та,[1]) добрѣ ще е да сѫ повѫздѫржите и посериозно размислете -- Почакайте поне мене.

Бѫдете здравъ.

Драсовъ.

№ 41.

Букорещ 1875 Юлія 21.

Г-не И. Хитовъ.

Бѣлградъ.

Не мя осѫждай, че ти не съмъ писалъ наскоро. Ти знаешъ, че азъ необичямъ да пишя, кога-то нема нищо положително. Отъ какъ съмъ дошълъ тука, едва довечера можахъ да схвана и узная работи-те въ сѫщность, ието, че безъ забава ти пишя. По нека понапрѣдъ ти явя, що свършихъ по пѫтя си. Отъ Турно-Северинъ се събрахми съ Г-нъ Илия Широковъ, кой-то

[1]) По това врѣме се бързаше за възстание, внушено отъ сърбското правителство съ цѣль да се помогне на възстаналитѣ въ Босна и Херцеговина, и разбира се, И. Хитовъ, като пенсионеръ на сѫщото сърбско правителство, трѣбаше самъ да поведе дѣлото. Но възстание избухна въ България едвамъ въ Септемврий, а И. Хитовъ не мина.

ся връщаше отъ Мехадия. Нему явихъ мисията си и му дадохъ писмо-то на Венка Наботковъ да му го даде като мине прѣзъ Зимничь и ся постарае да нарѣди тамъ и въ града си [Александрія] нѣкаква работа т. е. да приготви по единъ челѣкъ, кои-то да додатъ тука на сжбрание-то кога имъ пишемъ повторително. Той сжчувствува на мисията ми и ся обѣща, че ще свърше работата. Все въ тоя вапоръ ся случайно намѣрихъ и съ Ангели Брашляновъ изъ Т. Мжгурели него познавамъ още отъ 1871 год., обадихъ му отчясти, че трѣба да работимъ и че ако му е вжзможно — кога му пишемъ дадойде и той на сжбранието. Дѣто ще каже че въ 3 града вече съмъ извѣстилъ безъ да се ходи и трошятъ пари. Въ Гюргево не се отбивахъ, защото сждружника на благодѣтеля ми отиваше прѣзъ Букурещъ на Галацъ за работа-та си и понеже азъ имахъ съ него работа, принудихъ ся да замина право за Букурещъ въ сжщия день. Тукъ стигнахъ на 17 [въ четвъртъкъ] кжсно вечерь-та, за това неможахъ още тая вечеръ да ся видя съ никого. Зарань-та намѣрихъ Ботйова и Стамболова, разговорихме ся, явихъ имъ твоето желаниé, кои-то го приеха.

Рѣшихме да пратимъ едного въ Бжлгарско да развиди додѣ е дошла работа-та и ако е вжзможно да дойдатъ макаръ 5—6 души тукъ. А защо-то нѣмаме пари, то телеграфирахме на Чобанова да дойде да ся споразумѣемъ и да донесе пари за да пратимъ человѣка отсрѣща. А писма-та кои-то ми даде за Влашки-те бжлгари ще ги пратимъ днесъ, защо-то прѣди всичко трѣбваше азъ да ся срѣшна съ Каравелова и Цанкова, да видя тѣ що мислятъ, че ако сж можемъ споразумѣ дара-ботиме заедно. Така и направихъ. Снощи имахъ случяя да ся разговоря съ Кар(авелова) и Цанкова напространно. И ето тѣхно-то мнѣние: „Прѣди всичко“ казаха „ако искаме да има дѣло-то ни важность и успѣхъ трѣба да работиме умно и съ нѣколко искренни и способни хора. Днесъ е твърдѣ сгоденъ случяй да направиме нѣщо, защо-то Херциговина ся бунтува. Ние трѣбва де испитаме положително теченнето на това вжзтание и ако видиме, че ще успѣе, да направимъ съ вжзстаници-те споразумѣне и съюзъ пакъ да почнемъ да сж приготвяме и ние колко-то ся може по-скоро за бунтъ. А за тая цѣль нужно е да пратимъ въ Аграмъ, Цѣтина въ Бѣлградъ и въ самата Херциговина нарочно челѣкъ достоенъ, който да завжрже тоя

сжюзъ. Таквва сжщо челѣкъ трѣба да пратимъ и въ Бжлгарско да ся споразумѣе съ комитети-те. За тия двоица емисари опрѣдѣли сж около 60—80 наполеона, за пжтни разноски. Тия пари ще ся сжберать отъ Болградъ, Браила и другадѣ. Ще ся потруди Цанковъ да иска и отъ стари-те,[1]) които май сж наклонни да ся почне нѣщо да ся работи, това азъ разбрахъ отъ стария Цанковъ, които ся показа твърдѣ народенъ и разпаленъ. Но всичко това трѣбва да знаешъ, че само троица сме говорили Цанковъ, Каравеловъ и азъ, защо-то тѣ неискать да знае други, а само тогава ще ся свика [спорѣдъ тѣхъ] сжбраніе, когато сж завжрнатъ емисарите отъ Херциговина и Бжлгарско. Емисарина за Херциговина ще доде по-напрѣдъ при тебе въ Бѣлградъ да ся споразумѣете върху това и му дадешъ и ти пжлномощно писмо и го научишъ прѣзъ дѣ да мине и съ кои трѣба да ся срѣшне. Но прѣди всичко това, ти трѣба, колко-то ся може поскоро да ни явишъ напространо, какъ стоятъ за сега работите въ Херцеговина, какъ глѣда на това възстание сърбското и черногорското правителство а сжщо и народа. Съ една дума, всичко щото си ся научилъ за това възстание да ни явишъ по скоро. Азъ вѣрвамъ, че тукъ ще може да ся направи голѣма работа, нъ додѣто невида нещо положително нема да ти пишемъ дадодишъ. Ти само бжди готовъ, защото ако и по кжсно ти все трѣба да додишъ тукъ, защо-то сж отваря голѣма работа за тебѣ. Ботйовъ Стамболовъ и азъ сме сжгласни съ тѣхно-то мнѣние и добре ще бжде мислиме да ся отложи сжбрание-то за тогава когато сж завжрнатъ емисарите ни, та тогава трѣба и ти да бждешъ тукъ. Колко добро нѣщо ще бжде ако успѣемъ да вкараме и стари-те въ работа! Всички тукъ сме сжгласни, че тѣ [старите] трѣба да зематъ участіе че безъ тѣхъ твърдѣ мжчно ще можемъ да осжществимъ идеята си. За емисаринъ въ Херцеговина искать да пратятъ мене. Кажи ми що да права. Азъ мисля, че Цанковъ е по способенъ и като по пжлнолѣтенъ ще има по-голѣма важность! Ако ти е паднала наржка брошурата Бошнашка кжмъ нашия народъ испрати ни я колко ся може поскоро за да я прѣведемъ на Бжлгарски и напечатами, ние ще направиме и една Бжлгарска брошура към народа си. Потруди ся дано намѣришъ тая брошура, защото е твърдѣ нужна.

[1]) Букурешкитѣ български нотабили и богаташи начело съ Евлоги Георгиевъ.

Твойты писма за въ Влашко ще ги придружимъ и отъ насъ си по съ нещо, което ще е, че тогава, кога имъ явимъ повторително да бждѫтъ готови да дойдатъ. Научихме се, че въ Цариградъ имало Бѫлгарски комитетъ твърдѣ силенъ. До колко е истена незнамъ, защо-то нѣкой си Сръбски офицеринъ [сега въ Влашко офицеринъ] ни яви. Нѣколцина отъ тукъ офицери исказватъ желание да зематъ участие въ нашия комитетъ и обѣщаватъ голѣма помощь военна. Днесъ Цанковъ писа на нѣкой си Бѫлгаринъ офицеринъ въ Росия, и го пита ако иска да земе участие въ работата ни. Тукашны-те сѫ на мнѣние да пишатъ на познайници-те си въ Бѫлгарско да сѫ готвать. Осѣщамъ че сѫ наклонни да искатъ и отъ правителства и отъ чястни лица помощь, но азъ не съмъ имъ явявалъ нищо за нашия опитъ. Особенно ти и Ботьовъ ще можите сума пари да намѣрите; стига само да бѫде въ Херцеговина бунта важенъ; ти даже можешъ да насърчашъ нѣкои, че ще имъ помогнемъ. За сега толкова, довечера ще отида пакъ при Кар(авелова) и Цанкова и ако узная нѣщо ново и важно, писащѫ ти. Стамболова вчера пратихме въ Гюргево да земе нѣкоя парж отъ тамошния комитетъ за да сѫ поулѣснимъ; момжка за Българско ще пратимъ подиръ 2 или 4 дни; а оня за Херцеговина малко по-кжсно, защо-то трѣба да сжберемъ пары.

Писмата надписвай за Ботьова но и моето име забѣлѣзвай, ако писмото е за менъ.

Приими братското ми здрависване и нека бжде хаирлия.

Драсовъ.

Юлия 23. Продѫлжение:

По независящи отъ мене причини, наможяхъ въ сжщия день да ти пратѭ настояще-то. Толкова по́-добрѣ, защо-то сега ще ти явя работи, кои-то неволею ме каратъ да кажа голѣма дума „нѣмами хора за работа, нѣмами хора постоянни, нѣмами хора родолюбиви“ жялно е, но е свѣта истенна! Днесь ся рѣши нѣщо, утрѣ става нищо; Цанковъ и Каравеловъ мя приеха най напрѣдъ съ голѣмъ ентусіязмъ, сжщо и Ботіовъ и Стамболовъ! Какво-то ся разговарахме и съ първи-те и послѣдни-те, явилъ сьмь Ви по-горѣ; но това бѣше първия день. Оня день, вчера, може и днесь

билъ съмъ принуденъ да тичямь подирь първи-те като палашь. Единъ спи, другія се разхожда, единъ пише „знание“ и вършe търговия другия „балканъ“ и ся оплаква че нѣма пары. За Ботйова и Стамболова не казвамъ нищо, защо-то нѣма що да кажя; тѣ сѫ момци млади, юначни но сиромаси и невлиятелни! Може ли кажете ми съ такива хора да ся върше работа?! Други хора тукъ непознавамъ. При кого да отида и кой ще сѫчувствува? Стамболовъ ся върна изъ Гюргево, едва можялъ да земе 3 лири; що ся може съ тѣхъ? Цанковъ казва, че писалъ вчера въ Браила и Болградъ за пари; ще прататъ ли и колко? незнамъ. Съ 5—10—20 лири нищо нестава. Добихме изъ Бѫлгарско сумма писма. Въ едни ся оплакватъ, че дѣло-то спи, въ други ни даватъ голѣми надежди. Проповѣдници-те[1]) ся прислѣдватъ и мрѫтъ отъ гладъ. Народа пари не дава. Ако ся поискатъ пари бѣгатъ като опърлени, ако ся каже че не сѫ нужни пари идатъ и зематъ ся за работа. Всичко това произлиза отъ туй, че работници-те ни ся хора сирома си. Богати-те не искатъ и да знаятъ! Утрѣ ся надѣвами да дойде Тиховъ, надѣвамъ сѫ сѫщо и за нѣкои мои другари отъ града ми. Комитетския печять и пр. работи сѫ у Цанкова. Не знамъ ще можемъ ли да ги земемъ.[2]) Ако стане нужда да дойдешъ; да ли неможешъ до само съ просто писано отъ насъ писмо и подписано отъ комисията безъ да ся подпечятва съ печята? Ние съ Ботйовъ и Сіе мислиме, че догдѣ настане сѫбраніе, неще можемъ да рѣшимъ нищо, нито пѫкъ ще можемъ да намѣримъ пари. А намъ сѫ за сега прѣди всичко нужни пари, пари и пакъ пары! Има срѣдство да ся добиятъ пари, но безъ сѫбрание неможе да ся осѫществи. Ние изпратихме писмата ти на лицата до които бѣха и ги придружихме съ забѣлежка, коя-то отговаря на сѫдържанието имъ т. е. че трѣба да ни отговорятъ ще додатъ ли кога имъ повторително явимъ, или не. И надѣваме ся за отговоръ. Яви ми що трѣба да правимъ но на сѣки начинъ, ако рѣшите и Вие да стане сѫбрание, то ти непрѣменно трѣба да присѫтствувашъ, друго-яче пакъ нищо.

Бѫди здравъ.

Сѫщи.

[1]) Апостолитѣ на възстанието.

[2]) Поради свадата между Ботевъ и Каравеловъ, послѣдния задържалъ цѣлия архивъ на комитета, като е искалъ да го прѣдаде само прѣдъ общото събрание.

№ 42.

Букурещъ 17/5 Августъ 1875.

Г-не Цеко![1])

Бѣлградъ.

Новини-те изъ Бѫлгарско са доста утѣшителни. Остава ни да узнаемъ положително сили-те си, че послѣ може и да почнемъ кървава-та свадба. Ето че въ Сливенскиятъ балканъ има вече една чета отъ 20—30 души. Народъ-тъ отрѣща и тукъ е твърдѣ разяренъ.

За сега Вие немате тукъ работа. Ако по послѣ стане нужда, ние ще ти пишемъ да дойдешъ. Вие сте за сега длъжни да внимавате добрѣ що са говори и върше въ Сърбия, и всичко да ни явявате, особенно ни явявайте за работи-те въ Херциговина. Ходи чясто при Майзнерка и внимавай що ще говори, но нищо не трѣба да и исказвате за наши-те работи. Само и казвайте, че у насъ са работи мѫжки, и че ако Сърбско-то правителство не прибърза да спечели наша-та симпатия, ще ся отдѣлиме съвършенно.

За сега толкова. Подиря ще Ви пишѫ пакъ. Отговорети ми.

Поздравявамъ Ви.

Вашъ Иванъ Т. Драсовъ.

(П. П.) Въ тоя часъ са научихме, че и въ троенскиятъ балканъ излѣзла 80 души една чета.[2])

№ 43.

Почитаеми Г-не и Г-жйо![3])

Бѣлградъ.

Обѣщахъ Ви са да Ви пишя. Днесь испълнямъ обѣщание-то си. Ваше-то желание е да знае-те положение-то на наши-те народни работи. Утѣшително е. Това го чистосовѣстно исповѣдвамъ прѣдъ Васъ, защо-то вѣрвамъ да сте искренни приятели и доброжелатели на народъ-тъ ни. Ако

[1]) Цеко Войвода.

[2]) Слуховетѣ за тая чета, както и за оная по-горѣ, сѫ неоснователни.

[3]) Навѣрно нѣкой сърбинъ познать на Драсовъ. Писмото е безъ дата и трѣбва да е писано въ началото на августъ 1875 год.

и братското ни Сръбско прав. прибързa [спорѣдъ Ваши-те увѣренія] и ни подаде дѣсница-та си, бѫдете увѣрени, че въ кѫсо време Балканскиятъ полуостровъ ще е освободенъ. Народъ-тъ ни е въ голѣма отчяяность и разйяреность. Доказателство на това е чета-та въ Сливненскиятъ балканъ! Ако продѫлжява Сръб. прав. въ нерѣшителность и хладнокрьвие; народъ-тъ ни ще и самъ да си помогне.

Желалъ бихъ да зная: до колко е вѣренъ успѣхъ-тъ въ Херцеговина и наистенна ли зема по голѣми размѣри вѫзстание-то? Всичко това вѣрвамъ, че ще ми сѫобщите.

Приимете сърдечните ми поздравения.

Вашъ Ив. Т. Драсовъ.

Н. В. Да Ви е честита бѫдѫща-та Княгина на Н. Свѣтлость!

Адресъ: I. T. Drasov. [Calea Serban-Voda.] № 117. Bukarest, Walachei.

Н. В. Сѫщо и въ Троенскиятъ балканъ излѣзла една чета отъ 80 души. Тия и още други чети чякатъ минувание-то на г-на Панайота. Сега е време да покажете человѣколюбие-то си и енергичность-та си.

№ 44.

Букурещъ 1875 Септемврия 7.

Брате Кубрате!

Писмото Ви отъ 2 септемврія получихме. Добрѣ си сторилъ като си пратилъ преписъ отъ писмото ни. За прѣдводителы брате недѣйте иска за сега отъ насъ, защото сичките са готватъ да прѣминатъ съ чети, и понеже са сичките подозрени не ся рѣшяватъ да преминатъ сами съ паспортъ; слѣдователно, нека ония синове са сами рѣшатъ и изберѫтъ измѣжду едно лице което да ги прѣдвожда и така нека дѣлото отива напрѣдъ. И ние сме нампѣние даже неможеме да тѫрпиме вече, кога поскоро ще чуеме рѣшителнието денъ та да испратиме четите отъ тукъ. Додето не пукне пушкѫ отъ Бѫлгарско твърдѣ мѫчно е да Ви пратиме помощь защото Влашкото прав(ителство) недозволява да му се компромитира границата. А послѣ

ще само да ни помогне. Писахме Ви и понапрѣдъ че отъ тука неможеме да Ви помогнеме парично, защото богатите ни хора чакатъ да видатъ нѣщо въ Бжлгарско че тогава ще положетъ сичкитъ си имотъ. За сега ние имаме тука само малко пари, съ които спосрѣщаме комитетските си нужди, Добрѣ сте сторилъ като сте наредилъ за железницата хора. Зазапалваніе на градътъ Ви не е нуждно да Ви пращаме запалителни вещества защото е трудно да ся пренесжтъ освѣнъ това газътъ е най доброто запалително вещество. Ботйовъ са не е върналъ, но мислиме, че скоро ще сж вжрне и съ добри и дѣйствителни извѣстия. Босненското и Херцеговското възтание отъ денъ наденъ става по силно, ние имъ писахме едно твжрдѣ насжрдчително писмо въ което имъ явяваме че цѣлиетъ Бжлгарски народъ ще вжзстане, испратихме имъ прѣдъ 7 дена и една чета отъ 150 души Бжлгарски юнаци, които минаха прѣзъ Бѣлградъ за Босна. Сжрбия и Чернагора ще обяветъ скоро бой на Турция, но чякатъ да избухне бунтъ въ насъ зарадъ това ние нетрѣба вече да отлагаме нито минута но часъ поскоро да захващате защото отъ бавенето слѣдствията са лоши.

Пращаме Ви за градътъ съ приносящите 600 турски и 600 български прокламации, отъ които ще оставите за градътъ си 250 т(урски) и 250 бжлгар(ски) и отъ тѣхъ ще распратите въ Шуменъ, Разградъ, Варна, Джумая и другадѣ сжщо ако е възможно и по селата да се расхвжрлятъ, по 3—4 листа, а другите 350 тур. и 350 бжлгар. пратете колкото е вжзможно поскоро въ Тжрново, даже въ сжщата нощъ трѣба да ги занесе защото търновци трѣба да иматъ време да ги распилжтъ въ околните градове. Ние испратихме презъ Зимничь за Свищовъ 50 тур. и 50 бжлг. прѣзъ Т. Мугорели за Никополъ, Плевенъ, Ловичъ и за Троянъ, а Троенчене прѣзъ балканътъ за Пловдивъ, Карлово и други 150 т. и 150 б. прѣзъ Бекетъ за Рѣхово отъ тамъ за Ломъ, Враца, Тетевенъ и другадѣ 150 т. и 150 б. прѣзъ Галацъ за Тулчж и Мачинъ Бабадаа 20 тур. и 100 бжлгарски, другадѣ, като оставатъ тукъ 1000 ще ги дадемъ начетите та прѣзъ дѣто минатъ да расхвъргватъ. Щомъ избухне възтанието вие трѣбва да употребите за споразумение и сѣкакви извѣстия жени, защото мжжете ще бждятъ подозрѣни тогава молиме ви ся испращайте ни чясто тука по една жена за да ни донася извѣстия и да ви донася. Пратети това въ прѣписъ въ Тжрново: (което слѣдва).

Брате Асене.

Писмото Ви отъ 29 Августа получихме едва днесъ и ето че ви отговаряме. Въ писмото до Кубрата излагаме сичко щото и той и Вие ни питати и понеже той ще Ви прати прѣписъ отъ сѫщото то ще видите. Ако до днесъ нѣмате извѣстия отъ градовете, то непременно трѣбва да распратите нарочно Ваши хора да извадатъ нужното и захващайте бунтътъ защото чувай Боже, ако и тоя мигъ изгубиме освѣнъ това ще загубиме много хора защото ще влязатъ въ неприетелски рѫцѣ. Кара Мих(айловъ) дохожда — слѣдъ Вашето заминувание, нъ не е казвалъ, че щеходи въ Русия. Ние знаемъ че Сѫрбите, които бѣха тукъ сѫ шпиони, но сега ги нѣма вече, и ако ги надуе дѣвольтъ да дойдатъ пакъ тукъ ще ги наградиме спорѣдъ дѣлата имъ. Чякаме поскоро телеграфа. Ние работиме тукъ твѫрдѣ енергически прѣпорѫчваме и Вамъ сѫщата енергичность — старите ще влезатъ въ работа, когато захваните бунтътъ.

Вашъ догробъ — напрѣдъ рѣшителность побѣдата е наша.[1])

---

[1]) И двѣтѣ писма сѫ безъ подписъ, но почеркътъ е на Драсова.

VII.

Емиграцията
и
Централниятъ Комитетъ.

1871—1877.

№ 1.

Стара Планина 1871 Януарій 1-ій.[1])

Г-не . . . . .

Въ . . . . .

Както въобще всичкыты Българи желаятъ освобождението си отъ несносното варварско иго на агаряниты, тъй и вій вѣрвате да чювствовате отъ все сърце това. А за да ся здобиемъ съ такова нѣщо трѣбва да измислимъ срѣдство, чрѣзъ което да постигнемъ желанието си. При толкова опити едва сполучихме ра измислимъ реченното срѣдство, и то вечъ ся осѫществи до колкото го изискваше нуждата, нъ работата е, че друго още едно ся явява, безъ което ся още повече неможе; то е пари, пари и пари!!! ви като сте единъ отъ роболюбивитѣ и здравомислящи Българи още и като ны е познато състоянието Ви идемъ съ настоящето си да Ви молимъ да благоволитѣ да пожертвовате народній ни жертвенникъ . . . . . . за които ще Ви ся даде единъ билетъ отъ Приврѣменото Българско Правителство, което ще и отговаря за тѣхъ . . . . . Г-не . . . . . . Това и ненадейно предложение ще Ви ся види твърде чюдно! нъ да ся чудите врѣме не остава, пакъ и никому дору и на най-вѣрній си пріятель нѣма да обаждате, ако ли въ противенъ случай недай Боже! да сте отъ лошитѣ и народоубійци хора идитѣ и обадете нѣкому не добръ чіовѣкъ или ся сторитѣ добри та обадите на турското правителство писмото ни или чіовѣкътъ който ще Ви ся представи за решителній Ви отговоръ го предадете, въобразетѣ си каква мъзда ще Ви ся въздаде, нѣма и да ся осетитѣ кога ще сте лишени отъ животъ и то не само Ви нъ и цѣлото Ви доморoдство. Ако ли пакъ дай Боже! ни ся отговоритѣ съ отговоритѣ съ приличнійтъ и патриотически отговоръ и испълнитѣ

---

[1]) Първообразъ на окрѫжното отъ Мартъ 1871.

длъжностьта си като добръ Българинъ ще можитѣ подиръ да научитѣ коренно цѣльта ни защо са нуждни тія пари.

Пребързайте та съобщетѣ първий си и послѣденъ отговоръ на чіовѣка когото Ви пращаме, защото 100,000 Български юнаци чакатъ съ нетърпение отговора Ви.

Пріймете братскитѣ ни поздравлѣнія.

От привремѣнното
Българско Правителство
въ Балкана.

№ 2.

Въ Българ. 1871 февр. 6-ій.

Въобще всѣки Българинъ иска вече освобожденисто си отъ несносното иго агарянско; Тъй и вій мислимъ да чювствовате отъ все сърце това. А да Ви имаме за истиній такъвъ Българинъ и чіовекъ, ще ся забѣлежитѣ действително както Ви бѣлежимъ по доло и тогава ще бѫдитѣ равно съ всичкитѣ прѣдъ свѣтата ни Р(еволюция) ако ли не? То пакъ сами не сте, имате дружина съ които ще Ви пратимъ тамъ??? При черпаго Бога. Съ това ти добро или зло? Ще са забѣлежитѣ въ продължението на исторіята ни съ златни или черни слова съ което като заслужитѣ не само на отечеството ни въ което си ся родилъ и носишъ славното му имѣ Българинъ? Нъ оставяшъ сѫщійтъ надписъ и на фамиліята си прѣдъ окото на златната ни свобода. Ето г-не зимаме опитни срѣдства чрѣзъ които ще ся освободимъ вече то са отъ тѣхъ двѣ най главнитѣ питанія: Имаме ли хора па и пари? на тія питанія сме готови за първото че имаме, и то е най главния матеріалъ? а второто нѣмаме иоще, отъ днесъ туря са първото и ще (ся) намѣри второто. Ето какъ: ній отрѣденитѣ отъ главното число ще сабираме вторійтъ матеріялъ, ако ли ній умрѣмъ то други са преготвени на мѣстото ни чакъ до като са испълни суммата и то сме вечъ готови. А отъ гдѣ ли ще ги събираме? отъ Българитѣ за въ Българско. така са правили и другитѣ народи които са днесъ свободни. така и ній щемъ. Ето предлагаме, както по всичкитѣ градове на хората по възможность. така и въ тоя градъ не само на Вазъ нъ и на по горня па

и по долня ржкж ще дадять вѣднажъ за всѣки пжть. всѣки спорѣдъ колкото го виждаме че може. за които пари на всѣкиго ще са даде по единъ билетъ печатанъ отъ приврѣменното ни Правителство, който ще отговаря за даденитѣ му? прѣдъ цѣлійтъ народъ па чакъ тогавашното ни свободно вече правителство ще търси смѣтка отъ днѣшното ни приврѣменно. отъ гдѣ е земало именно и колко и какъ? своеволно ли е дадено или на сила е земено па гдѣ и за какво е давало? По кой начинъ е захващало и гдѣ и съ кого какво е работило па гдѣ е свършвало, колко юнаци е изгубило и причината на смърть-та имъ? именно и отъ кой градъ отъ кое село са? то за всичко ще са предава смѣтка, отъ тукъ ще са разбире всѣкиму и наградата; кой съ каквото е заслужилъ, едни ще са радватъ и ще пеятъ благодарителни песни Богу и на умирающитѣ днесъ кой на вжже, кой посеченъ, кой въ затворъ предалъ духъ за свободата. а други ще плачатъ и оплакватъ днитѣ си и честьта си щжтъ кълнатъ бащитѣ си за прѣдателството което са правили днесъ на народнитѣ ни дейци. Г-не ній имаме да Ви казваме много нъ за сега стига. чакъ тогава? като Ви видимъ какъ ще са представитѣ прѣдъ народнійтъ ни жертвеникъ. отъ горе като прочете(те) съ внимание до тукъ ще Ви ся види чюдно това ненадейно прѣдложение? нъ да ся чудитѣ врѣме Ви не остая па и никому дору и на най вѣрнійтъ си пріятелъ нѣма да обаждате то е нашата работа ній позна(ва)ме всичкитѣ хора отъ единъ до край и въ състоянието имъ, па и духатъ.

Вій остая за ваде си да глѣдате и отговарятѣ, да не би казали отъ послѣ че азъ искахъ, а нѣмаше отъ гдѣ да ся науча на вѣрно, и да ми ся покаже пжть-тъ къмъ гдѣ да вървя. На Ви пжтьтъ: намираме Ви по възможность да дадете . . . . . Нъ ще кажитѣ нѣмами готови? подъ лихва са или въ стока то, и Вій трѣбва да земете съ лихва, или продайтѣ стока на какжвто и да е начинъ, та да платитѣ първійтъ си дългъ Богу, и на отечеството си, за които ще получитѣ горнійтъ билетъ, и единъ знакъ когото ще криетѣ, па като доде часътъ на въстанието ни ще Ви ся иска тоя знакъ подъ байрякътъ, че у когото нѣма или билетътъ баръ да покаже? тежко и горко томува??? па и фамиліята му ще бжде укорѣна прѣдъ свѣтата ни Р. . . . . сега вече съ свирка и сь тжпанъ нѣма да Ви расправяме. ако дадетѣ доброволно

което Ви искаме, ще бѫдетѣ честити всички, и ще бѫдетѣ подъ защита съ всичкото си домочадие въ нашитѣ рѫцѣ, и подъ наша грижа чакъ до оня день? Ако ли бѫдете инакви и постъпитѣ варварски т. е. тръситѣ причини каквото да не даватѣ което Ви ся иска, или покажитѣ писмото ни на правителството, и станитѣ прѣдатели на чiовекътъ ни когото Ви пращами да са разбѣгне, или пуснетѣ приказки на вѫнъ изъ мѣжду таквизъ изродици Български? тогава земете на уматъ си ще глѣдатѣ и съ очитѣ си, че които съставляваме днѣшното приврѣменно Правителство, въ Българія не ся бои вече, и не иска да глѣда бѣззаконното и варварско гнило правителство? всичкитѣ негови заплашванія, мѫки, бѣсилници, пращанія въ Деаръ бекиръ, сѫ прѣдъ Българското юнашко око днесъ нищо. всѣки юнакъ има предначѣртание отъ приврѣменното ни правителство въ главѫтѫ си, съ което да преваря всѣко зло, и награжда всѣко добро. Той носи на челото си свобода чиста, или смъртъ. рѣшавайтѣ сега по скоро първій си и послѣденъ отговоръ на чiовекътъ когото Ви пращаме, защото хиляди Български юнаци чакатъ съ нитърпение оттговорътъ Ви. Тія сѫ.

От Привременното
Българско Правителство.[1])

№ 3.

Господине . . . . !

Въ . . . .[2])

Сѣки вѫобще бѫлгаринъ иска днесъ своето добро, и желае да са освободи отъ агарянското робство, слѣдвателно и вие, ако сте само бѫлгаринъ и честитъ човѣкъ и ако желаете добро на отечеството си, трѣба да са предадете съ сичкото си сѫрце и душа на народното дѣло, и да покажете, че сте достоенъ синъ на Бѫлгария и свободолюбивъ човѣкъ. Повтаряме, ако сте вие родолюбецъ, христиенинъ и мѫжъ, то трѣба да испѫлните долеказанните наши, и на сичка Бѫлгария, желания:

[1]) Приспособено за опрѣдѣлено лице, редактирано и разширено отъ Левски, възъ основа на прѣдидущия първообразъ на печатното окрѫжно.

[2]) Печатно окрѫжно. Оставеното празно поле се изпълва съ адресното име.

а ако ли не, то честните и родолюбивите българе ще да ви прокжлнатъ и твжрде скоро ще да ви испроводатъ при . . . Сѣщайте са. Предателите, чорбаджиете, изѣдниците и турските подлизурки ще да висатъ на едно джрво съ нашите неприятели, — страшно ще бжде народното отмжщение. Който днесъ не желае да бжде свободенъ, той не е бжлгаринъ и не е човѣкъ! И така, вие сте свободни да изберете за себѣ си пжть и да вжрвите по него, т. е. или съ назе или съ народътъ, или съ турските джеляте и кржвопийци. Прибжрзайте да запишете името си на страниците исторически съ златни, или съ черни думи, и постарайте са да явите по-скоро: черно робство ли искате, или златна свобода.

Нашите желания сж вамъ извѣстни, но ние пакъ трѣба да ви повторимъ. Ние желаеме да са освободиме изъ подъ турското иго и да бждеме хора, Пригответа са и вие и очѣквайте оная минута, която ще твжрде скоро да избие. Но за да изваршиме това велико дѣло, намъ сж потрѣбни двѣ нѣща, хора и пари. Хора ние имаме, а пари нѣмаме; но съ божията помощь ще да найдеме твжрде скоро и тѣхъ. Нашиятъ главни народни комитетъ е избралъ насъ да сжбереме потрѣбните за нашето освобождение пари, и ние ще да ги сжбереме. А отъ дѣ? — Ние ще да ги сжбереме отъ тамъ, отъ дѣто сж ги сжбирале и другите народности, т. е. отъ самиятъ народъ. И така, ние предлагаме и вамъ да пожертвовате веднашъ за сѣкога щото можете и колкото можете. Сѣкиму изъ васъ ще бжде даденъ билетъ отъ бжлгарското привременно правителство; а това правителство ще да отговаря за дадената му сумма предъ народътъ, т. е. предъ бжлгарскиятъ народни революционни комитетъ, който така сжщо ще да отговаря предъ бждащето бжлгарско свободно правителство. Привременното бжлгарско правителство ще да държи подробни смѣтки отъ дека колко е земало, дека ги е употрѣбило, колко бжлгаре сж погинале, какъ сж погинале и пр. Щастливи сж ония наши народолюбци, които повдигнатъ ржка за своята свобода, — тѣхните имена ще да са славатъ вѣчно; а страшливите, изѣдниците и хладнокржвните ще бждатъ проклѣти во вѣки вѣковъ. Който е бжлгаринъ, когото бжлгарка родила, и който не иска да бжде турски робъ, той трѣба да жертвува всичко, за да може послѣ да добие много. „Да

продадеме имането си, да заложиме жените си и дѣцата си, и да откупиме отечеството си“, рѣкалъ Мининъ.

Господине! Ние искаме да ви кажеме много, но за сега стига и толкова, — отъ васъ самите зависи да притурите това, щото ние не сме изсказале.

Вамъ ще да се покаже чудно нашето предложение, защото то ще да дойде до васъ ненадѣйно; но за чудене врѣме не остава, — историята насъ не ще да чѣка да са чудиме. Сичкото това вие трѣба да държите тайно, — и вашите най-ближни приятели не трѣба нищо да знаятъ. Вие трѣба да отговаряте сами за себѣ си. Гледайте да не кажете послѣ: „азъ искахъ да помогна, но нѣмаше отъ дѣ да са науча навѣрно кому да дамъ и какъ да дамъ“. Ние имаме хора на сѣкаде, и познаваме сѣкого изъ васъ, познаваме състоянието ви и даже духътъ ви, слѣдователно ние ще да намѣриме възможность да ви явиме..... Но вие може да кажете: „нѣмаме пари“. — „Земете назаемъ, продайте стока, заложете кѫщата си, и дайте първиятъ си длъгъ на отечеството, на свободата и на Бога. Който помогне съ що и да е, той ще да има отъ насъ, освѣнъ горе-казаниятъ билетъ, единъ знакъ, а тоя знакъ ще бѫде неговото спасение. Когато нашите юнаци станатъ подъ байракъ (а това ще да бѫде твърде скоро), то тѣшко томува, който имъ не покаже билетътъ и знакътъ си! Който не приѣме участие въ нашето народно движение, той ще да се счита за прѣдатель и за неприятель на народътъ ни, и ще да са всплати за грѣховете си; а фамилията му ще бѫде укорѣна прѣдъ свѣтътъ. Повтаряме, ако дадете доброволно щото сте длъжни да дадете, то ще бѫдете честити, и заедно съ вашето домочадие, ще бѫдете подъ нашата защита чакъ до онзи денъ . . . А ако постѫпите съ насъ варварски, т. е. ако предадете писмото ни, или човѣкътъ ни, когото ви пращаме да се разберете; ако изнесете навѫнъ нашите желания и ги разкажете на нѣкои наши български изроди, или, ако търсите причина, за да не дадете това, щото искатъ отъ васъ, съ една дума, ако злоупотрѣбите нашето довѣрие, то страшно ще да ви са отмѫсти. Земете си на умътъ, че ония мѫже, които стоятъ като главатаре въ народното движение и които сѫставляватъ врѣменното правителство, не се боятъ вече отъ никого, и рѣшиле сѫ са да вървятъ напредъ, безъ да са обърщатъ назадъ. Ние са не боиме вече нито отъ турското беззаконие, нито отъ турските

мекерета! Сичките туски мжки, бѣсилници, пращания въ Деарибекиръ и пр. сж прѣдъ окото на бжлгарските юнаци нищо. Сѣки юнакъ има своето предначжртание въ главата си; а народниятъ комитетъ и привременното правителство ще да предварятъ сѣко зло и ще да награждаватъ сѣко добро. На нашето чело е написано: „чиста свобода или юнашка смжртъ“.

Рѣшавайте са сега по-скоро да ни кажете „съ нази ли сте“ или „противъ насъ“, защото хилѣди юнаци очѣкватъ отговорътъ ви.

(?) 1871 г. Мартъ 10.

I. отд. отъ Б. Р. Ц. К.
Привременното правителство
въ Бжлгария.

Б. Р. Ц. К.
въ
Бжлгария.

№ 4.

Окружно писмо до частниятъ революциони комитетъ.[1])

Въ Стамболу Мехметъ Ефенди.

Братя членове!

По желанието на сичките бжлгарски частни революциони комитети, сжбраха са представители отъ сичките бжлгарски страни, прегледаха уставътъ и дадоха му по-добра нарѣдба. Представителите пожелаха да са напечата новиятъ уставъ и да са раздаде на частните комитети, и централниятъ комитетъ испълни желанието ви. Трѣбва да ви забѣлѣжиме тука, че тоя уставъ са одобри по вишегласие, слѣдователно никой нѣма право да измѣнява въ него ни най-малката точка. Вашата най-пжрва обязанность е да изучите сждржанието на тоя уставъ и да испжлнявате буквално неговите заповѣди.

Лицето, което бѣше упжлномощено до сега отъ централниятъ революциони комитетъ, са упжлномощава и за напредъ да продлжжава своите обязанности до извѣстно време, и ще да са служи съ новоповѣрениятъ му печатъ, безъ да изгуби ни най-малко уважение вѣхтиятъ печатъ въ досегашните работи.

---

[1]) Печатно.

Това лице ще да дойде при васъ само [или ще да испроводи свои човѣкъ съ нужните знакове], за да ви даде смѣтка за доходите и расходите на бѫлгарскиятъ революциони комитетъ, да ви донесе уставътъ и да ви даде нужните наставления.

Централния комитетъ, въ името на народътъ, ви повѣлява да уважавате приказанията на неговите упѫлномощени членове и да испѫлнявате уставътъ буквално. Тайната полиция ще слѣди за дѣйствията на сѣкиго.

Нашето дѣло вѫрви напредъ, и ще са надѣваме, че, съ божието име, за насъ ще да настанатъ ония щасливи минути, които очѣква сѣко бѫлгарско сѫрце.

Бѫлгария 1872 г. Юния 14. № 1.

Печатъ: Бѫлгарски революциони централенъ комитетъ.

№ 5.

(Телеграма). Букурещъ, 31 Августъ 1874 г.

Иванъ Сапуновъ. Бѣлградъ.

Депеша ти получихме — недохождай. Не можемъ чака.[1])

Грековъ.

№ 6.

(Т.) Загребъ, 5 . . . .[2])

Сарафовъ, Сербанъ Вода 117. Букурещъ.

Иванъ[3]) въ търговия ли да върви, или въ Влашко да дойде. Свѣтославъ[4]) да тръгне ли вече — отговори непременно.

Свѣтославъ, Иванъ.

---

[1]) Отнася се до Панайотъ Хитовъ, който е закъснѣлъ да дойде на събранието въ Букурещъ.

[2]) Датата не е обозначена; отнася се къмъ 75 г., началото на юлий.

[3]) Драсовъ.

[4]) Радославовъ.

№ 7.

(Т.) Букурещъ, 16 . . . .[1]) 1875 г.

Димитръ Горовъ. Гюргево.

Утрѣ съ първиятъ тренъ ела тука — да се земе типография, безъ тебе не може ела непременно.

Ботйовъ.

№ 8.

(Т.) Кампина, 28 Юлий 1875 г.

Драсовъ, калеа Крайовци № 61. Букурещъ.

Приятелитѣ ще се баватъ ли при васъ? Защо се върнаха, че неможаха да минатъ ли. Ботевъ тръгна ли, азъ трѣба ли да дода, ща донеса нѣщата, чакамъ отговоръ.

Чобановъ.

№ 9.

(Т.) Коракалъ, 4 Августъ 1875 г.

Драгой Шоповъ, калеа Крайова. Букурещъ.

Приемете чрѣзъ днешната поща 10 лири турски. Причината на забавата е липсуването ни.

Вълневъ.

№ 10.

(Т.) Бѣлградъ, 9 Августъ 1875 г.

Христо Ботевъ, Сербанъ Вода 117. Букурещъ.

Писмото на вашъ адресъ прѣдай П. Х.[2]) неотворено, кадѣто и да е.

Иванъ Сапуновъ.

---

[1]) Навѣрно юлий.
[2]) Панайотъ Хитову.

№ 11.

(Т.) . . . . . 10 Августъ 1875 г.

Панайотъ . . . . ., калеа Мошилоръ, № 122. Букурещъ.

Не мога да дода, ела да се видиме на моя счотъ.

Балкански.

№ 12.

(Т.) Галацъ, 13 Августъ 1875 г.

Драсовъ, калеа Крайова 61. Букурещъ.

Ще бѫда утрѣ — вторникъ 10 часа въ Букурещъ. Въ Браила върви лошо, нѣма ни едно зърно. (Pas un grain).[1]

Шоповъ.

№ 13.

(Т.) Бѣлградъ, 19 Августъ 1875 г.

Редакция „Знаме", калеа Сербанъ Вода 117. Букурещъ.

Ще остави ли емиграцията България? Ще жертвуватъ ли тамошнитѣ богаташи нѣкоя пара? Отговорете, приготовляваме се.

Поповичъ,
телеграфистъ.

№ 14.

(Т.) Браила, 19 Августъ 1875 г.

Чобановъ, Сербанъ Вода 117. Букурещъ.

Утрѣ срѣда часътъ (по) петь Пѣевъ,[2]) заедно съ Македонски[3]) пристигатъ въ градътъ Ви — по-рано не бе възможно.

Икономовъ.

[1]) Не събралъ никакви пари.
[2]) Т. Пѣевъ.
[3]) Христо Македонски.

№ 15.

(Т.) Бѣлградъ, 21 Августъ 1875 г.

Христо Ботевъ, калеа Сербанъ Вода № 117. Букурещъ.

Колко(то) можете бързо се върнете. За единъ отъ ортацитѣ стоката е готова да се расправи. Пари пешинъ и цѣната добра. Наредете дукянитѣ кждѣ ще са смести, само бързайте. Постарайте се, пострадвамъ, до дѣто не сж (се) попишманиле, отговорете тозъ часъ.

Иванъ Сапуновъ.

№ 16.

Български революционенъ комитетъ въ Букурещъ № 30.

Букурещъ, 1875. Августъ 21.

Уважаемий ни войводо![1])

Вамъ трѣба да е извѣстно вече въ Бжлгария ся приготвлява силно всеобщо вжзстание и че това възстание скоро ще да избухне.[2])

Всичкитѣ революциони комитети въ Бжлгария бѣха испроводили свои представители въ Букурещъ и на едно общо сжбрание ся рѣши да Ви поканемъ да додите за да земете командата на една огромна и добрѣ организувана чета.

Ние вѣрваме въ вашиятъ патриотизмъ и въ вашата постоянна готовность да послужите на своето потжпкано и поробено отечество и затова изпроваждаме нарочно едного отъ членовитѣ на тукашния Революционенъ комитетъ, а именно Г-на Христа Ботйова, съ когото като сж споразумѣите, молиме да доидити незабавно въ Букурещъ.[3]) Сега е врѣме да покаже сѣки своитѣ достоинства и своята любовь камъ отечеството си, сега е врѣме да види и нашиятъ народъ бѣлъ, свободенъ день. Вие, уважаемии ни войвода, сте единъ отъ пжрвитѣ синове на Бжлгаріж вие сте жертвували за нейната свобода и имотъ и животъ, Вие сте напълнили България съ

[1]) Филипъ Тотю.

[2]) Думата е за Старозагорското възстание, което се обяви кждѣ срѣдата на м. Септемврий.

[3]) Филипъ Тотю се е намѣрвалъ по онова врѣме въ Одеса.

името си и съ своитѣ подвиги, — не оставяйте сега надирѣ отъ своитѣ другари и приятели, покажете че у Васъ не е угаснала любовьта камъ отечеството си, а елате да нанесете страхъ и трепетъ на нашитѣ тиране и да оставите името си вѣчно въ Бжлгарската нова история.

Увѣрени въ Вашиятъ патриотизъмъ, чѣкаме да Ви пригжрниме братски и заедно съ вази да извикаме: Да живѣе Бжлгария! Да живѣятъ нейнитѣ достойни синове!

Членове на комитета { Индж(неръ) Д. Шоповъ. И. Т. Драсовъ. Хр. Ботйовъ. Д-ръ Чобановъ. Д. Цѣновъ.

№ 17.

(Т.) Северинъ, 22 Августъ 1875 г.

Ботйовъ, Сербанъ Вода 117. Букурещъ.

Научаваме се Панайотъ дошелъ, трѣбватъ ли работници, наверно отговорете. Сме готови да додиме.

Иванчо Крачмара.

№ 18.

(Т.) Бѣлградъ, 23 Августъ 1875 г.

Христо Ботевъ, Србанъ Вода 117.

Нареди да работатъ ортацитѣ,[1]) ти земи едного и одма търгни ще закъснѣешъ, търговеца[2]) нетърпеливо чека, всичко е готово само тебе чека. Тъй ми е заржчано, одма отговори.

Иванъ Сапуновъ.[3])

[1]) Събранието да си гледа работата.
[2]) Сръбското правителство.
[3]) Телеграмата за Панайотъ Хитовъ. Тя почва съ инициалитѣ на войводовото име П. Х. — Панайотъ Хитовъ билъ принуденъ, по политически съображения, да не кореспондира направо и открито по комитетски дѣла.

№ 19.

(Т.) Галацъ, 23 Августъ 1875 г.

Димитъръ Ценовъ, La „St. George“. Букурещъ.

Кажете на приятела[1]) засега не мога, дѣтето ми е болно за утрѣ вечерь ако се поправи срѣда съмъ тамъ.

Танасъ.[2])

№ 20.

(Т.) Слатина, 27 Августъ 1875 г.

Димитъръ Ценовъ. Букурещъ.

Утрѣ Ви чакамъ на гарата. Кулевъ ще тръгне съ Васъ.[3])

Пантелѣевъ.[4])

№ 21.

(Т.) Крайова, 28 Августъ 1875 г.

Драгой Шоповъ, калеа Крайова № 61. Букурещъ.

50 жълтици утрѣ прѣдаваме на пощата, за утрѣ ще ги приемите.

Познатитѣ.[5])

№ 22.

(Т.) Кампина, 29 Августъ 1875 г.

Ботевъ, Сербанъ Вода 117. Букурещъ.

Пакетътъ съ писмата не е дошелъ още да го чакамъ ли или да дода, пари додоха ли отнейдѣ.

Чобановъ.

---

[1]) Ботевъ.
[2]) Рафаелъ Атанасовъ.
[3]) Д. Цѣповичъ е билъ натоварен да иде въ Бѣлградъ и да води прѣговори съ Сръбското правителство.
[4]) Тома Пантелѣевъ.
[5]) Комитета.

№ 23.

(Т.) Гюргево, 29 Августъ 1875 г.

Ботевъ, Сербанъ Вода 117. Букурещъ.

Мама болнава, принуденъ оставамъ днесъ, кога ще тръгне Иванъ нужно е да се срѣшнимъ какво ново отговорете.

Драсовъ.

№ 24.

(Т.) Бѣлградъ, 29 Августъ 1875 г.

Иванъ Драсовъ, Сербанъ Вода 117. Букурещъ.

Приелъ съмъ садъ (сега) депеша изъ Кладово да е стока[1]) тръгнала изъ Букурещъ кой е испраща и защо, стока нека седи на мѣсто дурде ви явимъ, или азъ самъ ще дода у Букурещъ.

Ф. Сапуновъ.

№ 25.

(Т.) Бѣлградъ, 30 Августъ 1875 г.

Христо Ботевъ, Сербанъ Вода 117. Букурещъ.

Търговцитѣ пристигнаха, чакатъ до гдѣто се върнатъ цѣроветѣ, не пращайте до втора заповѣдь!

Д. Сапунаръ.

№ 26.

(Т.) Бѣлградъ, 30 Августъ 1875 г.

Г. Драгой Шоповъ, калеа Крайова № 61. Букурещъ.

Търговцитѣ нека идатъ да си продаватъ стоката,[2]) дайте имъ срѣдства, до срѣда оставамъ тука добро е напрѣдъ.

З. Томовски.[3])

---

[1]) Хора.
[2]) Апостоли и възстаници да минатъ отсрѣща.
[3]) Панайтъ Хитовъ. Той бѣше обѣщалъ да мине по-послѣ, но не успѣ.

№ 27.

(Т.) Мъгурели, 30 Августъ 1875 г.

Драгой Шоповъ, калеа Крайова № 61. Букурещъ.

Мишайковъ снощи тръгна за града Ви, днесъ ще са срѣщните.

Стефанъ Николовъ.

№ 28.

(Т.) Кампина, 8 Септемврий 1875 г.

Драсовъ, Сербанъ Вода 127. Букурещъ.

Телеграфирахъ ти на Страда Крайовци 61 съ е отговоръ платенъ и до сега не имамъ отговоръ, отговори незабавно самъ внетърпение.

Чобановъ.

№ 29.

(Т.) Гюргево, 9 Септемврий 1875 г.

Редакция „Знаме", Сербанъ Вода 117. Букурещъ.

Лицето иде по деветь часа довечера приемете го на гарата. Петръ Ангеловъ добаръ намѣри ли Ви.

Горовъ.

№ 30.

(Т.) Бѣлградъ, 16 Септемврий 1875 г.

Янко Ванковъ. Букурещъ. (За) Хитовъ.

Безъ мене нигдѣ немой. Стара ишла за дребни.[1]) Никому не даватъ освѣнъ на тебе, отговори ща кю (какво да правя).

Сапуновъ.

---

[1]) Панайотъ Хитовъ получаваше пенсия отъ Сръбското правителство; въ негово отсѫтствие сѫ отказали да я дадатъ другиму.

№ 31.

(Т.) Мжгорели, 16 Септемврий 1875 г.

Янко Ванковъ. Букурещъ.

Снощи Ви отговори(хъ), нека дойде, готово е. Тома е на . . . . днеска ще дойде.

Мишайковъ.

№ 32.

(Т.) Хану Конаки[1]) 18 Септемврий 1875 г.

Янко Ванковъ, комисионеръ. Букурещъ.

Стоката да ли се испрати до Дунава, отговорѣте.

Христаки Македонски.

№ 33.

(Т.) Мжгурели, 21 Септемврий 1875 г.

Д. Ценовичъ. Букурещъ.

По причина на кираджиитѣ, не можахме да проводимъ стоката. Днеска тръгна за Каракашъ, утрѣ (е) въ Крайова, разяснища Ви подробно писменно. Отъ Райковъ приехъ днеска, ще ги испроводя.

Мишайковъ.

№ 34.

(Т.) Мжгурели 22 . . . .

Д. Ценовичъ. Букурещъ.

Какъ отиватъ отсрѣщнитѣ цѣни,[2]) има (ли) надежда или не, извѣстети ни да знаеме какво да работимъ.

Мишайковъ.[3])

[1]) На Хано Конаки е била мушията на Н. Балкански, при когото се навъртали Хр. Македонски, както и редъ други емигранти.
[2]) Възстанието.
[3]) Телеграмата е безъ точна дата; навѣрно е отъ 22 Септемврий 1875 г.

№ 35.

(Т.) Брайла, 25 Септемврий, 1875 г.

Драсовъ, Сербанъ Вода 117. Букурещъ.

Цариградскитѣ търговци[1]) искатъ 100 лири; ние нѣмаме нито 10, да пиша ли да се върнатъ.

Обретеновъ.

№ 36.

(Т.) Гюргево, 29 Септемврий 1875 г.

Зеновицъ пиаца, Sti Georgï Петковичъ. Букурещъ.

На 4 часа сѫмъ при васъ, получихъ писма отъ познатия; здравейте всички.

Ангеловъ.

№ 37.

(Т.) Северинъ, 3 Октомврий, 1875 г.

Ценовъ, комисионеръ. Букурещъ.

Хитовъ вечеровъ долази отъ Белградъ, како онъ каже отговори за прѣко що е.

Илия Іовановичь.

№ 38.

(Т.) Северинъ, 28 Октомври 1875 г.

Димитръ Ценовъ. Букурещъ.

Причакайте Илия довечера на гарата.

Иванчо Георгиевъ.

[1]) Четата пратена подъ началството на Заимовъ и Бенковски да подпалятъ Цариградъ.

№ 39.

(Т.) Букурещъ, 29 Декемврий 1875 г.

Димитръ Геровъ, сапунарь. Гюргево.

Днесъ товаря лойта на кащи. Сутрѣ тръгнуваме за града Ви. Ще костува 145 въ Гюргево.

Иваница.[1])

№ 40.

(Т.) Бекетъ, 31 Декемврий 1875 г.

Гюргево, Димитръ Геровъ, сапунарь.

Стоката се прѣнесе, даватъ ми 3½ тука пишинъ пари, ще я дамъ; разноски ще станатъ, ако се донесе въ Гюргево. Отговори.

Заимовъ.

№ 41.

(Т.) Зимничъ, 13 Януарий 1876 г.

Ангеловъ, „Scola Bulgara". Гюргево.

Стоката продадохъ, чакамъ отговоръ за горѣ да ида, или за долу; попитайте Димитра.

Иваница Данчевъ.

№ 42.

(Т.) Букурещъ, 2 Февруарий 1876 г.

Димитръ Горовъ, сапунарь. Гюргево.

Направете на Ганчо писмо съ единъ два поржчители, да станатъ съ Иванча като нази.[2])

Драгостиновъ.

[1]) Данчевъ.
[2]) Да стане апостолъ, като му се даде пълномощно.

№ 43.

Р. (Руссе), 16 Марта 1876.

Побратиме,[1])

Нещж вече нито да зная за случившето са съ нашитѣ каба-пріятели,[2]) както гы наричате. Само толкози щж кажа, че свѣтътъ е магарешкій. Нѣма ни честность ни довѣреность у хората. А зная ли кой е кривъ? И самъ светый Пантелеймонъ не бы са съмнилъ за тѣзи наши сынковци; а то видѣхте що произлѣзе отъ тѣхный распаленъ патріотизмъ. Нейсе, -- доще единъ день, когато ній лесно ще си видимъ смѣткитѣ съ таквизи баши бозуци, които тжй си позволяватъ да злоупотрѣбяватъ съ оскудныятъ нашь имотъ, спечеленъ мжчно и мжчно, па было съ каквото да е срѣдство, само да може се постигне светата ни цѣль.

Да дойдемъ сега за револверитѣ. Откакъ сж ся поржчали тѣзи 25 револвери, вѣрвайте, омржзнало ни е и да чакаме и да слушаме приказкы. А ако бы сичкытѣ ни поржчкы да ся испълняватъ сѐ съ таквази бързина, то тѣжко и горко! Най-послѣ казвате ны, че были пристигнжли и сж у търговеца. Добрѣ; нъ смѣтката, която ны прѣдлагате съвсѣмъ не ся съгласува съ проводената онзи-день отъ Иваница. И трѣбва ли да бжде тжй? -- Паритѣ за тѣзи 25 револвери ся даватъ отъ 5--6 момчета бѣдни, които сж твърдѣ добрѣ познати на Иваница. Тій като си земжтъ по единъ револверъ, ще глѣатъ скоро-скоро да расправятъ другитѣ 20, и съ паритѣ отъ тѣхъ да могжтъ си купи пушкы и друго оржжіе, тжй щото съ колкото сермійца имжтъ да ся въоржжатъ хемъ добрѣ, хемъ економическы. А сега като имъ показахме новопрѣдложената вы смѣтка, тѣзи момчета почнахж да ся двоумятъ и съмнѣватъ ся биля да не бы да искаме да спекулираме — да печелимъ — съ тѣхнитѣ пари, та туку ма е страхъ утрѣ да не кажатъ иврага му на цеятъ, и тжй като гы прѣзржтъ [17½ наполеона] да не си земжтъ пжкъ други отъ друго мѣсто, както многома тука сж си добили и по-евтини хемъ. Затуй, побратиме. за да не произлѣзатъ таквизи непріятни слѣдствія, ще

[1]) Навѣрно Обретеновъ въ Гюргево.

[2]) Воеводитѣ Панайотъ Хитовъ и Филипъ Тотю, които зематъ пари ужъ да минатъ въ България за възстание и послѣ не минаватъ.

ва молимъ щомъ дойде утрѣ или други день нароченъ нашъ човѣкъ, който ще ви донесе паритѣ, за да испълни тъкмо стойностьта на 25 револвера съ 5000 крушуми, незабавно му гы теслимете, спорѣдъ изложената смѣтка на Иваница, т. е. по 46 fr. револвера и за 5000 крушума 420 fr. Защото тжй ся е казало съ врѣме на мющерiитѣ имъ, и надали ще гы прiематъ съ по-горня отъ тжзи цѣна. Колкото за прѣнасянiето имъ, оставете на насъ ный ще заплащаме на човѣка, и вѣрвайте ще го благодаримъ. Ако има другы станжли разноскы тамъ подирь, ный отдѣлно ще ви гы проводимъ, само на револверитѣ цѣната да ся не въскачва.

Горовъ защо туку оставя града вы? Човѣка отгорѣ[1]) незнаемъ никъкъ какво стана — мина ли отсрѣща, кждѣ ся загуби не знаемъ. Высокыя[2]) навръщанiе дано мине пакъ прѣзъ тука, защото е нуждно.

Сбогомъ. Цалуваме ва братскы.

Вашь

Уста Герги.[3])

№ 44.

(Т.) Букурещъ, 22 Мартъ 1876 г.

Димитръ Горовъ, въ Гюргево, свѣщарь.

Петко иди — постарайте се да го снабдите непременно съсъ 350 наполеона. Работата (е) наредъ, бързайте.

Ганчо.[4])

№ 45.

(Т.) Гюргево, 23 Мартъ 1876 г.

Горовъ, хотелъ „Трансилвания“ № 1. Букурещъ.

Едина човѣкъ дойде,[5]) другия ще дойде.[6]) Опрѣдѣленитѣ пари задръжте. Много тайно.

Ангеловъ.

[1]) Навѣрно Пармаковъ, руски офицеръ.
[2]) Н. Славковъ?
[3]) Това писмо по стилъ и по съдържание трѣба да е диктувано отъ Ботевъ или поне отъ видно лице на комитета въ Букурещъ. Почеркътъ не личи чий е.
[4]) Церковски.
[5]) Филипъ Тотю.
[6]) Панайотъ Хитовъ.

№ 46.

(Т.) Бекетъ, 26 . . . . .[1]) 1876 г.

Димитръ Горовъ, за Ганча. Гюргево.

Заимовъ (и) още единъ търговецъ изъ Вратца,[2]) дошли въ Крайова съ пари. Отговорете какво да правимъ, искатъ сами да видятъ стоката, (и) да броятъ паритѣ.

Андрѣй Матевъ.

№ 47.

(Т.) Бекетъ, 29 Мартъ 1876 г.

Д. Горовъ, хотелъ „Трансилвания. Букурещъ.

Руснаковъ отиде за пари на мѣстото. Щомъ пристигнатъ ще Ви се внесатъ тутакси.

Ганчо.

№ 48.

(Т.) Бекетъ, 29 мартъ 1876 г.

Иванъ Драсовъ, хотелъ „Трансилвания“. Букурещъ.

Горовъ безъ стоката[3]) да не дохожда. Руснаковъ отиде за паритѣ — надѣвами се часъ по-скоро да додатъ, но и ти гледай да намѣришъ (пари). Щомъ стигнатъ на часа ще Ви се пратятъ. За пари се небойте; стоката неизпущайте.

Ганчо.

№ 49.

(Т.) Гюргево, 31 Мартъ 1876 г.

Андрей Матевъ за Горовъ. Букурещъ.

Доде ли депеша отъ Крайова, стоката тамъ; питатъ какво да праветъ . . . . отговори имъ скоро.

Ангеловъ.

---

[1]) Мартъ?
[2]) Мито Цвѣтковъ.
[3]) Оржжие.

№ 50.

(Т.) Бекетъ, 13 Априлъ 1876 г.

Д. И. Горовъ. Гюргево.

На послѣдни контрактъ — стоката отправете за Бекетъ, по негова отговорность, паритѣ сѫ готови.

Ганчо.

№ 51.

Гюргево, 15 Апр(илий) 1876 г.

Бай Горовъ.

Нуждно е днесь — утрѣ непрѣменно да изпратимъ сичкитѣ картуши [4000] за отсрѣща. Начинъ да са прѣкаратъ намѣрихъ, нъ картуши нѣма. Отъ моитѣ, които съмъ заплатилъ, вій продадохте едно 1500, други — 1000 зема сега Тиховъ,[1]) за да ги даде на хората, които ще пѫтуватъ,[2]) и 200 още не знамъ кѫдѣ са губятъ, тѫй щото сега имамъ на рѫцѣ всичко и всичко 1300 карт(уши). Днесь тѣхъ ща испровода, а утрѣ нѣма какво да проваждамъ, пакъ работата нетърпи отлаганіе — не може да са чака. Затуй купи 2700 карт. за да са испълнятъ заплатенитѣ наши 4000. Купи ги въ Букурещъ, и утрѣ непрѣменно ще чакамъ да ми ги донесѫтъ.

Поздравямъ та и сьмь.

Кѫрджіевъ.[3])

№ 52.

Бекетъ, 17 Априлъ 1876 г.

(Т.) Димитръ Горовъ. Гюргево.

Кажи на Савата[4]) да не идва съ вапора. Азъ ида. Стоката[5]) неможя да се купи.

Иваница.[6])

[1]) Н. Обрѣтеновъ.
[2]) Четата на Хр. Ботева.
[3]) Т. Кѫрджиевъ.
[4]) Стефанаки Савовъ отъ Враца?
[5]) Орѫжие.
[6]) Иванаца Дянчевъ.

№ 53.

(Т.) Букурещъ, 25 Априлъ(?) 1876 г.

Димитръ Горовъ. Гюргево.

Тука има 15 наполеона готови, елате скоро, защото паритѣ пропадватъ. Колкото имати готови донесети ги тука.

Апостоловъ.

№ 54.

Зимничъ, 26 Априлъ 1876 г.

Г-не Георги Стойчевъ.

Въ Александрия.

Увѣренъ на Вашия патриотизъмъ, че думитѣ ми или просбата ми не ще остане гласъ въпиющъ въ пустинѣ. Нуждитѣ ни въ материално отношение вамъ Ви сж извѣстни, нъ понеже бѣше се обѣщалъ Даскала[1]) че ще да дойде за миналата недѣля въ Гюргево и тамъ да се споразумѣемъ за коя точка може да се рѣши да слѣдва работата си, днесъ намѣрвамъ единъ отъ неговитѣ другари, който го чака въ Гюргево и се връща назадъ въ града да се споразумѣемъ за неговото непристигане. Ето просбата ми къмъ Александрийския комитетъ, къмъ александрийскитѣ наши патриоти българи: да избере даскала 5—6 момчета отъ всичкитѣ си момчета, които познава за най-рѣшителни и най-умни и на които може да се надѣва да вършатъ работа. Както момчетата, тъй и даскала да бждатъ снабдени съ всичкитѣ си нужди за бой. Въ случай, че нѣматъ тѣ срѣдства, отпомежду си да имъ се набавятъ потрѣбното количество пари, за да могатъ да си в133;ематъ нужднитѣ работи и тогасъ единъ отъ тѣхъ да слѣзе до Зимничъ или Гюргево да се споразумѣемъ и която точка удобрятъ, въ нея можемъ да ги изпратимъ.[2]) Земѣте въ внимание, колкото се може по-скоро, защото врѣмето е кжсо. Въ сжщото врѣме и съ голѣмо прѣдпазвание да се върши работата.

Безъ повече Ви поздравлявамъ.

Приятеля Ви И. Димитровъ.[3])

---

[1]) Д. Икономовъ отъ Троянъ, бившъ учитель.

[2]) Въстанницитѣ, които образуваха Ботевата чета, бѣха събрани нѣколко души въ разни точки надлъжъ по Дунава.

[3]) Ив. х. Димитровъ отъ търновския комитетъ.

№ 55.

Бекетъ, Априлъ 28 1876.

Брате Ганчо.[1])

Човекатъ като донесе писмата казами че 8 талиги сж вече дошле и чѣкатъ за стоката съ 28 души[2]) които ще бждатъ водители и пазачи. Стоката освенъ отъ Козлодуй или Орѣхово, неможи отъ друго мѣсто да мини, предложихми но за отъ Корабия, каза че е невъзможно, за това стоката трѣба тука да доди, въ Орѣхово пригледали дали вардатъ нощe на около и казаха че дà но малка работа, както и да е вий ще видити вече отъ писмата които ви носи Никола че не е вече време за бавени за това бжрзайте, талигите чѣкатъ, сутре ще мини Соколовъ съ пари ако е нужно ще ви го пратимъ.

Вашъ Тропчо.[3])

(П. П.) Човекатъ които донеси писмата казами че отъ Руссе заминалъ аскеръ за Търново съ талиги.

Сжщий.

(П. П.) Стифана и Иванчо са освободени и са дошле въ града.

№ 56.

(Т.) Браила, 30 Априлъ 1876 г.

Редакция „Знаме“. Букурещъ.

Посрѣщнете другаритѣ до вечера, азъ тръгвамъ утрѣ, гответе (мѣсто) наскоро идатъ още момци.

Ботйовъ.

№ 57.

(Т.) Зимничъ, ...[4])

Ценовичъ, пияца „Sent Georgi“ за Петковичъ. Букурещъ.

Всичко добро, утрѣ вечерь при васъ (съмъ); отговорете да ми дадатъ пари.

Апостоловъ.

[1]) Церковски.
[2]) Бжлащи другари на Ботева.
[3]) Н. Обрѣтеновъ.
[4]) Тази телеграма е навѣрно отъ началото на Май, 1876 г.

№ 58.

(Т.) Бекетъ, 2 Май 1876 г.

Горовъ, хотелъ „Grand Tudor". Крайова.

Търговеца изъ Вратца[1]) заминалъ за Гюргево съ паритѣ. Питайте тамо. Пратете на Тиха[2]) пари.

Матевъ.

№ 59.

(Т.) Галацъ, 2 . . . . 187 . . .[3])

Горовъ, Гюргево.

Кажете на Карджиевъ по-скоро да прати стоката въ Галацъ до Рафаелъ Атанасовъ.

Икономовъ.

№ 60.

(Т.) Гюргево, 3 Май 1876 г.

Адресъ № 151. Горовъ „Grata Hotel Teodor". Букурещъ.

Единъ отъ търговцитѣ е тука, казва, пари не донесли; ще чакате да ви проводатъ отъ . . . . . .[4])

Тома.[5])

№ 61.

(Т.) Букурещъ, 6 Май 1876.

Якобъ Хиршхорнъ.

Ако Г. прѣдплати 80 наполеона, 50 могатъ по-послѣ. Други условия не приемаме.

Якобсонъ.

---

1) Мито Цвѣтковъ.
2) Н. Обрѣтеновъ.
3) Навѣрно въ началото на Май, 1876.
4) Слѣдва нечетлива дума, трѣбва да е Враца.
5) Карджиевъ.

№ 62.

8. Май 1876 г. Т. Мжгурели.

(Т.) Г-нъ Георги Стойчевъ, въ Александрия.

Споредъ разговорътъ ни който стана тукъ, кога бѣше Даскалъ Димитъръ[1]) днесъ се преобърна другояче споредъ другото ми писмо, затова учительтъ ако е приготвенъ съ оржжие незабавно да доде защото тука оржжие нѣма зяде, но има момчета и тъй за преминувание ще бжде гдѣто ходихме чç разгледвахме съ него мястото сиречь по отдѣлно, защото горе не е възможно.

Като ви поздравя съмъ вашъ приятель.

П. Д. Катрановъ.

№ 63.

(Т.) Бекетъ, 8 Май 1876 г.

Горовъ, хетелъ „Teodor". Гюргево.

Пжтникъ ни каза, че Сливенски, Панагюрски, Карловски совати излѣзли на паша,[2]) бързайте.

Тиховъ.

№ 64.

(Т.) Букурещъ, 9 Май 1876 г.

Янко Ванковъ, въ . . . .

Отъ тука надежда нѣма за пари, търговеца иска да протестира, утрѣ сме при вази.

Апостоловъ.
хотелъ „Трансилвания".

№ 65.

(Т.) Бекетъ, 10 Май 1876 г.

Горовъ, хотелъ . . . . Букурещъ.

Паритѣ приехми, търговеца тази вечеръ е при вази, чакайте го.

Андрей Матевъ.

[1]) Икономовъ, който първоначално ималъ намѣрение да мине съ своя чета въ България, а послѣ се присъедини къмъ Ботева.

[2]) Въстанницитѣ по тия мѣста обявили въстание.

№ 66.

(Т.) Олтеница, 10 . . . . 187 . . .[1])

Димитъръ Горовъ, Гюргево.

Ушъ чухме че нашитѣ се повдигнали; голѣмо възстание станало, истина ли е, отговорете сега, тутакси.

Черновъ.

№ 67.

(Т.) Беветъ, 11 Май, 1876 г.

Сотиръ Фратинеану, за Горовъ. Гюргево.

Търговеца пристигна съ пари тука. Стоката ще пристигне ли до довечера, или той да дойде?

Загоровъ.

№ 68.

Т. Мѫгурели, 12 Май 1876 г.

Г-не Георги Стоиковичь!

Въ Александріѫ.

Снощи пріехъ пріятелското ви отъ 10 маіи въ кое-то искате да ви изевѭ за вѫспираніе-то що ви телеграфирахъ за учителья да по стои за сега причина-та не че го нерачимъ за което мислите; но защо-то виждаме че отъ долу престигатъ непрестанно момчета за кои-то незнаемъ какъ да ги распореждаме защо-то нямаме никакво распореждапіе и тѫй като телеграфирахме за да дойде стария[2]) за да сѫ разговоримъ какъ да сѫ распореждаме за това потѫрпете до 2 или 3 дена и тогава ще ви евимъ решеніе-то за кое-то да не ви е въ сѫмненіе че ще бѫде безъ ваше известіе, но само ви молимъ постараите сѫ колко-то е вѫзможно повече пари сѫбирайте да има готови защо-то днесъ е минутата да жертвуваме въ

[1]) Навѣрно Май, 1876 г.
[2]) Панайотъ Хитовъ.

сжщо време отъ наши-те Бжлгари кои-то иматъ по нещо оржжіе пребирайте го защо-то е нужно.

Като ви поздравя сжщо поздравете и Даскала.[1])

Сжмъ вашъ приятель

П. Д. Катрановъ.

№ 69.

(Т.) Бекетъ, 12 Май 1876 г.

Горовъ, Сотиръ Фратенеану. Гюргево.

Ганчо съ търговица заминаха за Букурещъ. Стотѣхъ пойеса и двайситѣхъ грабници (раници) земете.

Тиховъ.[2])

№ 70.

(Т.) Крайова, 14 Май 1876 г.

Горовъ, хотелъ „Габровени". Букурещъ.

Вика ме Кърджи(евъ) въ десетъ, незнамъ за какво? Тръгвамъ, ще ви явя причината.

Г. Матеевъ.

№ 71.

(Т.) Бекетъ, 16 Май 1876 г.

Димитръ Горовъ. Гюргево.

Пари нѣма. Петровичъ телеграфира ще намѣри да плати стоката. Идете за споразумение. Апостоловъ и Тиховъ заминаха за Букурещъ.

Ганчо.

№ 72.

Мили мои! Проджлжавамъ за да вы дамъ достаточно доказателство че вы упълномощювямъ за всичко каквото че сжмъ азъ сте віе и на васъ оставямъ тези голѣми затрудненія и не

[1]) Д. Икономовъ, сжщия, който по-горѣ е пъкъ нареченъ учитель.
[2]) Обретеновъ.

само тебе Стойчевъ[1]) но на всичкы-те пріятели които съчувствоватъ сега за мене. Г. Илія Широковъ, Нетко Н. Б. П. свещарина и П. Караджовъ. Азъ быхъ вы писалъ много но защото неще можите търпе, нещѫ да вы вече пиша нищо което е само мое нити можа вы яви намереніе-то си защо-то ся водя по начала истенскы за какъвто ма познавате Свобода или Смъртъ когато отида въ отечество(то) ще вы отговоря.

Сѫмъ Димитръ х. Икономовъ.

(П. П.) Ще чуете гласѫ ни и ще ся подтвърди плана ми кого-то 1 година сѫмъ проповѣдвалъ.

Сѫщій на васъ любимы и почитающи вы.

D. H. Iconomov.

(П. П.) Поздравлява вы Василъ и е съ мене тосъ часъ въ Журжево и тръгваме заедно.[2])

Д.

№ 73.

(Т.) Крайова, 19 Май 1876 г.

Димитръ Ценовичъ. Букурещъ.

Стоката се испрати онзи денъ (въ) Мѫгурели. Христо Македонски пита, явете му. Ний не можиме всѣкиму да явяваме.

Янко Ванковъ.

№ 74.

(Т.) Букурещъ, 23 Май 1876 г.

Димитръ Горовъ. Гюргево.

Стоката готова, тука е Ангеловъ Д. Елате днесъ да наредите. Донесете разноски, депешомъ отговорете.

Браниславъ.[3])

---

[1]) Г. Стойчевъ въ Александрия.

[2]) Споредъ съдържанието си, това писмо е отъ 16 Май — когато другарите на Ботева се качватъ на „Радецкп" отъ Гюргево. Писмото е важно като документъ, че плана за завземанието на австрийски параходъ за да се прѣкара бунтовна чета на български брѣгъ не е билъ първоначално на Ботева или Обрѣтенова, както се мислѣше до сега, но този планъ е билъ още отъ по-рано ходящѫ идея между емиграцията. За послѣднето свидѣтелствува най-добрѣ и едно писмо на Даниилъ Хр. Поповъ отъ 29 Септемврий 1875 г., помѣстено на свое мѣсто.

[3]) Браниславъ Велешки.

№ 75.

(Т.) Гюргево, 28 Май 1876 г.

Горовъ, хотелъ „Алтжновъ". Букурещъ.

Исковичъ не дава . . . . безъ пари. Депеширай на Смиловъ да ги вземе, (за) да проводимъ хората.

Ангеловъ.

№ 76.

(Т.) Гюргево, 30 Май 1876 г.

Горовъ, „Grata Hotel Todor". Букурещъ.

Всичкитѣ заминаха; отъ стоката трѣбва за насъ единъ сандъкъ. Заповѣдай (. . . . не се чете) да допълни сумата ни 4000. Сега сж нуждни.

Тома.[1])

№ 77.

(Т.) Букурещъ, 16 Августъ 1876 г.

Горовъ, за Тома (Кърджиевъ). Гюргево.

Скоро отговори, тамъ ли е Балабановъ или не.

Апостоловъ.
Хотелъ „Трансилвания", № 7.

№ 78.

1876 (Ноември) 26. Царг. (Цариградъ) отъ метерхането.

Брате Горовъ!

Въ Гюргево.

Отъ много време сѐ са кана да ти пиша и сѐ оставамъ, причината е тежкия ни животъ, ний сме вече въ пжкжлжтъ

[1]) Послѣднитѣ двѣ телеграми трѣба да се отнасятъ за малкитѣ чети на Сидеръ отъ Търновско и Таню Стояновъ отъ Сливенъ, които минаха по отдѣлно за България.

и сме зели съвсемъ друго обеждение за М . . . . свѣтъ, за насъ сичко е наопако, каквото и да мислимъ каквото и да правимъ, се четри довара гледаме и ясното небе. Освободихми българията и сега си почиваме, 70 души сме тука •България и се за народско. 5-мина са вече простиха съ този свѣтъ, но не отъ наште, а които додоха отъ София. Пилафъ едемъ болъ болъ отъ караванитѣ а сега прѣзъ пости бобъ.

Иваница и Димитръ Пеливанина са види да са забравели целта съ която сѫ излегли, те правать сѣкакви интриги предъ Т(урцитѣ) противъ мене, Заимова и Савата[1]) съ това те сами дали единъ неспокоенъ животъ и мислятъ че сѫ показватъ добри предъ неприятеля, завчера теглихъ и на Иваницата единъ добѫръ бой дето ще го помни до дето бѫди, сорови хора, калпави хора, подлизурки хора и друго нищо. Синца имаме железа на краката си отъ 8—15 оки, това е найголѣмото ни неспокойствие, а особено ноштемъ че ни докарватъ стутъ, стаята дето живеиме е на втория катъ на терсаната,[2]) вижда са морето и полвината Цариградъ, но само това че като хора не разбрани и не научени да живеятъ на чистъ воздухъ затваретъ прозорците дето са разваля въздуха и на прави да боледуваме но нѣма какво да ся прави ще са тѫрпи.

Надеждата е голѣма за пущане но не и малка за заточение каде Багдатъ. Животатъ ни е мѫченъ а най много финанциялно, ястието което ни даватъ неможимъ да го ядемъ по причина на лошото му готвени съ една речь мѫчно че мѫчно. Като помислимъ за зимѫшния животъ доплаква ни са но нищо не помага.

И тѫй брате Горовъ ние тѫрпимъ неволно сичко каквото ни са налага отъ начѣлството (на) терсената и чѣкаме дано да са роди нѣкои камилче.

Брата ви го обиха — ми са струва въ Врачянските лузя а Нена въ селата закланъ е прѣдъ Кѫнчовите очи както и Стоиловите момчета отъ черкезите.

Наочавами ся че въ града ви пакъ имало казарма[3]) като зимѫшната за какво са збиратъ да ядатъ на усъ ли?

[1]) С. Савовъ отъ Враца.
[2]) Затворъ въ Цариградъ.
[3]) Апостолитѣ на Априлското въстание прѣзъ есеньта на 1875 г. живѣха въ Гюргево — всички заедно въ една обща кѫща, кръстена отъ тѣхъ казарма; тукъ се прави намекъ за нови емигранти и апостоли, което е било неоснователенъ слухъ.

Поздрави Стамболова, Томата, Бунито,[1]) Кабакчиолу, Ив. х. Димитровъ, Симида, и други които сж тамъ, Гюллето, Коста, Никото, Смиловъ, Киселова, Д. Кундураджията, Славкова, Кирча, братята дето сидѣхми зимасъ въ кжщата имъ Петка и Тодорка и други които знаешъ. Поздрави домашните си сжщо и себе си.

Тиховъ.

(П. П.) Стамболовъ, Тома или Славковъ ниможетъ ли ся излжга да ми пишетъ нѣщо. Ако е дѣдо Бляско тамъ поздрави го.

Адресата ми е най-сигоръ Хамди Рейзъ за менъ. Въ Царг(радъ) метерхане.

№ 79.

(Т.) Калафатъ, 3 Януарий 1877 г.

Димитръ Горовъ. Гюргево.

Двѣ писма испратихъ прѣзъ вази, прѣдадохте ли ги на Малкия Христо.[2]) Вчера писахъ Ришелскому. Кажи (на) Христа пари да ми прати.

Иванъ.[3])

---

[1]) Христо (малкия) Караминковъ.
[2]) Караминковъ, Бунито.
[3]) Драсовъ.

VIII.

Асеновци.

1872—1876.

№ 1.

Тър(ново) Априлъ 2 1872 г.

Братія.[1])

Пріехмиви писмата и разбрахми. Сторихми длажностаси споредъ заповетави, за товави явявамъ въ кратку, работниците снабдявайте съ нуждите добре да ни стани некой като по някой. Ази самъ безъ револверъ и негудавамъ за сега до деса неснабдя съ други; отъ вехтия истеглихъ сто гроша, чи сига да устана безъ никакъвъ то нема да баде. Малку или много и ази самъ работникъ, за това нема да направя като кокошка, въ противенъ случай да . . . . Тай сьщо и други който са испраща по работа снабдяваитего съ добри оржжия, ане като покоинія,[2]) той міса уплакова чиму небилъ добаръ и ази му казахъ даго промени а вія нисте зели вніманпе въ това. Слушамъ чи работницете тамъ истінали за какво има да истіватъ, въ такова време най-строго требува даса работи. Какво има неліе една смь(ртъ) но и тя требува да стане чесна и почтенна, не нікакъ напредъ само здрава и сигорна да е?

Вашъ М. Драгановъ.[3])

№ 2.

1872 Май 4 въ Дрянъ-Кюху.[4])

Господинъ Драгане,[5])

Дохаждa отъ руссе единъ человекъ ими прідади сметката щотоса сьбралі и разнели похарчили. Сичките въ купъ сьбрани,

---

[1]) Комитета въ Ловечъ.

[2]) Ангелъ Кънчевъ се самоуби въ Русе въ началото на м. Мартъ 1872 г.; той е теглилъ срѣщу прѣслѣдващитѣ го заптии съ револвера си, който не хваналъ.

[3]) Христо Ивановъ книговезецъ, наричанъ воевода а още и голѣмия Христо за различие отъ Христо Караминковъ Бунито (малкия Христо), с виденъ членъ на Търновския комитетъ и другарь на Левски. Слѣдъ разбиването на Старозагорското възстание той се спаси въ Ромъния. По разкази на доживѣли поборници отъ Севлиевскитѣ балкански села, Хр. Ив. е миналъ пролѣтьта 1876 и прѣзъ майскитѣ дни се появилъ съ своя чета подъ Ново-Село въ разгара на борбата между възстаници и нападатели — турци. Но този епизодъ не е още достатъчно освѣтленъ, поради липса на данни.

[4]) Търново.

[5]) Левски.

пари 1911 гроша; отъ тѣхъ дадени на А. К.[1]) 1208 гр(оша) и то(й) имъ далъ белети за пріетите пари отъ А. К. и виги внесалъ.

безъ билетъ	54	гр. порачалъ А. К. та дали на Желя некогоси въ руссе за нуждата му.
	236	гр. дадини на радя и дето сваршилъ живота на шпионина та заминалъ за отъ среща.
	213	гр. на затворените въ русе момчета масравъ дадени.
	200	гр. на момчето дето дохожда отъ руссе до тука да придаде сметката.
	703	

За тези 703 гр(оша) са безъ белетъ чи ако припознайте тези разноски споредъ устава, да имъ проводите белета за 703 гр. Но можи да кажіте вия стеги похарчиле и защоимъ белетъ, не така но требува даимъ са даде белетъ защато тези които са работниците теса долни и немать жілезо, чиса збирали отъ другите тези пари и за уверение требува даимъ дадатъ насреща белети. И искали белети, които дали парите горни, 1 белетъ за 54 а други за 236, а други 213 и други за 200 (гроша). За товави молимъ и ни требува да имъ пріпозвайте тези пари и имъ испроводети белетите. То можите даимъ проводите и по-много белети за сьбирани и други пари, чи вия както удобрите за по-добре. Г-нъ Драгане вими пишите за р(еволверъ) давиго нровода и ази щавиго провода но не сига(:) когито ни можя веки да варша работа чи тогава ними и требува. А колкото за предишнія щави до искусуря парите но по подире, защото сига немахъ сабрани пари че та и това требува да прідложіте на членови-те чи работниците детоги проваждати насамъ на такакъ требува даги снабдите съ добро оражіе, инакъ ще имате отговорность когито се улови некои живъ съ документи, той нище е виноватъ но настоятелството защо ни прѣдвиждало и ни снабдавало съ потребите.

Когито работника устави да работи тогизи зиметимо сичку но додето е въ работа никога дапи ходи безъ него. Както и дае има да говоря вровъ (връхъ) това доста, но други патъ. За сига оставамъ вашъ:

Драганъ Цанковъ.[2])

---

[1]) Ангелъ Кънчевъ.
[2]) Хр. Ивановъ Голѣмия.

№ 3.

Търнову 1872 Іуніи 27.

Батю Николчо С.[1])

Катови поздравлявамъ нарочно съ булкататі безценна иви моля да пріемните този калугерь на име оче матея и ще земите отъ него писмото и ще са потрудите на рочно да прібирите сичко отъ него по тьнку и щего скриете(,) чи като доди братми[2]) щему прідадети нему и щему кажіте чисамъ зелъ само единъ законъ[3]) и него щамуго провода. Кажетиму да проводі по скору за руссе и за Лесковицъ и за тука белетите[4]) чиги искатъ, и другиму нема да казовате нищо чи имало нещо у вази и немало. Ази щехъ даси дода но мисля за понататакъ(,) чимиса струва чи щема вика братми за работа, затова останахъ за по подира даси дода даси видя хемъ работата съ брата си В. Л. и за мойта. За сига като та поздравлявамъ искренно съ фамиліятати, оставамъ вашъ братъ Х. Ив. книговезецъ. Променявамъ си името, Дели Христемага и катоми пишите тай щеми натписовате името отъ горе. Като пріемните едно друго отъ оче матея щеми одарите телеграфъ, телиграфа щее тай(:) подписа са полицата и пріехъ парите. Даса ослободя отъ мисалъ. Зато ви моля потродетіся и катови желая добаръ напредокъ оставамъ Вашъ?

Дели Христемага Христо Ив.

№ 4.

Търнову 1872 Іулія 6-й.

Г-нъ Асл(анъ) Дер(вишоглу Каржалж.[5])

Катови чиститя добрата расходка иви чиститя добрія напредакъ не(к)ни поможи всѣ-вишний. Нови моля добре да упитовате ходините си. По наванъ нидейти утива въ паи многото

---

[1]) Николчо Сирковъ, Халачатъ отъ махала Дрьстени въ Ловечъ, кждѣто обикновенно е слизалъ Левски.

[2]) Василъ Левски.

[3]) Отпечатанниятъ уставъ.

[4]) Квитанции.

[5]) Левски.

опасностъ сами, не чита ни жаля номае дани са некакъ убишъ или уловищъ, защото хиляда ни не жали като меня и другитеса по-лесно спичелятъ, но като тебя ни(й) ниможимъ спичели никога. Тайта поздравлява и иванчу захралiята.[1]) Канчу замина за захара иви поздравлява и той. Но висте имали отъ утровата казова некойси, ако имати проводетими малко акое вазможно. Отъ русе искатъ белети, тай и отъ лесковицъ, така и нiя исками, нови билети и питами за 50 гр(оша) белетъ да дадемли и детоса давали до сига за разноски тукашни и ваншни прiпознатилиса, катови внисеми досига сметката си [беленца] отъ де колку парисми прiбрали, и десмиги употребили(;) затуйни пишети поджнку (тънко). Като нема веки за какво да Ви пиша напразно безъ знание оставамъ Вашъ и братъ, прiзнателенъ.

Дели Христемага Дервишъ.[2])

(П. П.) Оставихъ отъ законитѣ единъ нощавиго провода подире. Вишъ сичку на тамамлiе. Продихти (проводихъ ти) и друга-та пушка(,) отъ подиръ дето бешi я проводилъ.

Сѫщiй.

№ 5.

1872 Августъ 1, Оранйе.

Брате[3])

За жалостъ заварiхъ големи прiпятствiя станали, ето какви въ Л(ѣсковецъ): убили Васiля чорбажа и уловиле бай Дима и момчетому и бай Димо исказалъ много мажѐ и мажѐтеса сѐ на инкяръ чи докарали и женитеимъ даги плашатъ та дано те да искажатъ некого, но нiмога даса науча точно и по дробно защото човекатниго нема тука детоса учеше въ кунака едно друго. Бай Маринъ малкия[4]) и тоие запренъ и сига е и той подъ испiтъ строгъ. Научихса тази заранъ чи Димо щели даго усадятъ за 15 годин(ъ) а другите низная. Големи валнуванiя ставатъ изъ градани чи работите ще са по забавятъ. Фарлини

[1]) Иванъ х. Димитровъ, родомъ отъ Стара-Загора и търговецъ въ Търново.
[2]) Хр. Ивановъ Голѣмия.
[3]) Левски.
[4]) Станчевъ, наричанъ малкия за различие отъ голѣмия Маринъ (Цонваръть).

(хвърлени) и други сатири за нашите чорбаджіи кои-то имъ казоватъ или даса поправятъ или щеги последоватъ съ Василева даръ чи . . . . . (слѣдва не четлива дума) ще викатъ момчетата, така казоватъ, и пази щели да викатъ ужъ, чи низна(я) какв ще стани(;) като са науча подробно за сичко щати ява. За което са задлажихъ да работя щеса по забави, защото съ когото щехъ да работя, теса затворени. Тозие човѣкъ нашъ, разговоріса добре съ него и той е нашъ(;) но налеимо малку мозакъ иго разпитай дати кажи усно какво е станало, за всичко можи дати кажи за удвждъ (Влашко). Нисамъ испроводилъ още нещата но тези дена щаги испровода, само нашта работа ще устани за по подире. Нидей дохожда още за насамъ додетоти ни пиша(;) нидей шава дани сгрешімъ и припанімъ работата въ опасностъ.[1]) Ниправедно направиле работа ибезаконъ селеніте отъ Л.[2]) Явини за нагоре какво е станало точно ако сиса научилъ за нашта работа, и други по нойи акоса станали.

Сбогомъ за сига.

Дели Христемъ Ефенди.

№ 6.

1872 г. 27 септев(ри) въ Асланоолу Асанъ.[3])

Брате,[4])

Проводихви очката[5]) за когото бехти писали, низная далиса срешнахти съ него или не; ако нисте са срешнали съ него, той е на Троянския манастіръ съ едно момче, и више таго намерете на местотому. И ви бехтими писали чищи да додите и забранілі бехти закапваніето и сатірі. Явете ни по-скоро щели да додите или ни дай хордена,[6]) ини проводети чорбаджиски писма[7]) печатапі за даса закачи да са чистятъ трьнито,[8])

---

[1]) Загадъчниятъ характеръ на тия редове ни дава основание да прѣдполагаме, че се отнасятъ до тайната мисия на Христо Ивановъ, когото Левски е пращалъ въ Орхание да убие Димитъръ Общи.

[2]) Лъжени.

[3]) Търново.

[4]) В. Левски.

[5]) Отецъ Матей, Миткалото.

[6]) Печатъ.

[7]) Заплашителни писма до чорбаджиитѣ.

[8]) Да се убиватъ противници на революционното дѣло.

инакъ неварви работата. Ви казахти предъ тези лица и низная какво да права, като те бъркатъ сичко. Работатае много трудна но ще търками, нема какво. Направилесми само разноски нагоре на долу около 400 гр(оша), а отъ нйденисми зели парі. Затова илате вия, иліни проводети общія[1]) насамъ, или другиго некого.

Дели Хрістема.

(П. П.) Писахмеви за една пуш(ка) и една сабя отъ касіте данія проводите, или имами малко парі зети даси купімъ отъ тяхъ, защо-то ніе нужна. Отворете ни патъ.

Евяватъ отъ Русе чи ималисте една проводена за вази но нія зная каквае; и сюнгіята на пушката по предишна и тя била въ Русе. Има и други ощи неща се за вази, проводихги по-напредъ по . . . . . . (не се чете) и сега ви проваждамъ ощи кусуре. Мачно щавиги проваждамъ като немате хора давиги зіматъ.

№ 7.

Търнову 1873 Іауаріа 16.

Господинъ и Братъ Панаиоте!

Катови поздравлявамъ нарочно отъ страната на тукашните юнаци, и тукашниятъ Цен. К. (Централенъ Комитетъ) и отъ сичките часни К(омитети) по Българія; иви съобщавамъ [както и вия стиса научиле] но низнамъ дали знайте подробно, Димитаръ[2]) са улови; слѣдъ негоса улови и ди(я)коно,[3]) олови(:) сичките докоменти(;) и Димитаръ и диакона; постоянствоватъ та искатъ правдиніте направо както чи требува; но нидеите мисли чи сичко е заспало, на опаки сига по диятелно са работи и по-добре; никога нема даса оставимъ, и щеса трудимъ додето-е топла най-малката капка кравъ въ жилитени, но напредъ, и пакъ напредъ, додето ниса ловимъ, и додето ни мремъ нищо нистава. За уловяваніетоимъ щети разкажи пріносящія подробно(;) ди(а)конаса издади отъ сърце, нема нищо той за

---

[1]) Димитъръ Общи, който е билъ началникъ на тайната полиция и изълнитель на смъртнитѣ присъди.
[2]) Димитъръ Общи.
[3]) Дякона — Василъ Левски.

себеси направи, на местатаимъ наместихмі други по добри хора, само променихми законите, знаците, по здраво варви сига. Ви ако имати намереніе за на лѣто нещо, требува дани известіте, щото и нія са пріготвямі полека [или по-строго]. само чаками Вашата светла и славна десница да утвори знамената, и то, ако има Сърбия бой [инакъ щеса приготвями добре и сигорно чи тогава]. Защо(то) единъ народъ да го приготвишъ е тешко, и мачно малко. [както знаите и вия]. Поздравети деда Иля, и Г-нъ Цека, като е набързо, и прікасвовамъ веки, ити стискамъ десницата и та цалувамъ, иви желая добро известіе отъ Вази.

Поздравете Стамболлуолу [Каравелова] нарочно отъ нази.

Дели Хрістемага Анадолу.

№ 8.

Въ Ясеновъ[1]) 1873 Мартъ 20-ни.

Брате Панаиоте!

Пріехми ти писмото и разомехми точно каксте биле на споразуменіе съ К.[2]) но то е било само отъ едно лице, което трябува да го разберимъ кое-е, защото ни знайми отъ време чисте и вия членъ на Ц. К. (Центр. Комитетъ) но то са види чіе било съ некого само по частни капріціи и той като са узнай ще са изхвърли да не баркамм общите работи заради частните капріціи; и то ще устане като са зберімъ въ Бокорещъ, сига ще си управети писмата презъ Гюргево за въ Болгарія, което ще ви са назначава въ другото писмо ще го надписвашъ тай и за свякога ще кориспондирате презъ тамъ за напредъ. И кажете на черната капа[3]) ощи единъ патъ тай да ни надписова писмата, както ги беши надписалъ този патъ. Ако прави тай немарливо работите по добре да ни пиши никакавъ, но както му са казова тай да прави.

За сега оставами Вашъ въ секи случай.

Дели Христемага.

---

[1]) Търново.
[2]) Комитета.
[3]) Нѣкой духовникъ, но неизвѣстно кой.

№ 9.

Бай Панаіоте!

въ Белградъ.[1])

Писмото ви пріехъ и за сичко що ни пишитѣ разумяхме следвами на отговора му.

І-во за събираніето на нѣколко общ(ински) печати за истена то е възможно, но като предложихъ на нѣколко Ч. К(омитети) на които испратихъ и писмото ви, не сѫ сѫгласиха: понеже като предложитѣ на нѣкого си печатитѣ да му искате помощъ, можи реченія да сѫ отнесе до нѣкоя отъ общинитѣ които иматъ печатать си ударенъ [разумява са че удраніето на печатитѣ не ще да стане съ знаніето на общ(инскитѣ) членове т. е. между техъ може да знае но само единъ или никои] и откажатъ че не сѫ ударяли такѫвзи печатъ, нито пакъ иматъ известіе отъ това нещо, тогазъ изведнѫшъ ще прибързатъ да яватъ на нѣкои отъ Весниците, че Панаіотъ е направилъ фълшиви печати на нѣколко общини и ходе да съблича народа; то есъ като кажатъ че това нещо е само отъ Вази, тогазъ ще видимъ едно нещо разбъркано и не малко спѫнка ще даде на работата ни; по тѫзи причина повечето отъ Ч. К. не одобряватъ тѫзи постѫпка [като предлагатъ горнія примеръ]. — ІІ-ро за изработюваніето на единъ новъ уставъ то сички одобряватъ понеже отъ вехтія уставъ паднаха доста книги въ непріятелски раце, и още тогасъ сѫ яви на повечето Ч. К. да се не лѫжатъ ако нѣкои имъ предложи отъ вехтите устави, и нека да сѫ покаже съ него че е членъ на комитета. За истена вехтия е добъръ можи да си остани сѫщія пакъ но друкъ форматъ да земи или по голямъ форматъ или по малъкъ отъ вехтія, но и това забележета, че да не бъдатъ повече отъ 150 или наи много 200 тела, понеже като сѫ много пропадатъ отъ тѣхъ въ непріятелски раце, и много отъ шпіонитѣ сѫ ся мѫчили да измамятъ отъ работницитѣ да кажатъ че иматъ участіе въ таквози нещо. ІІІ-то за нарежданіето на нѣколко чети по балкана и него одобряватъ и иматъ грижа секи частенъ комитетъ да си набави по нѣколко лица добри които да отговарятъ на тѫзи си служба, сѫщо и да приготвятъ населеніето по политѣ на балкана като му предложатъ целтѫ

---

[1]) Безъ дата; трѣбва да се отнесе къмъ пролѣтьта 1873 год.

на тези чети за да си наредатъ места отъ де да имъ доставятъ нужнатѫ храна. IV-то за учителятъ дето е въ градѫ ви, и желаитѣ да му намеримъ нѣкое мѣсто, нѣкои отъ Ч. К. желаетъ това а нѣкои ги е страхъ да не би ни изигралъ този човекъ понеже доста примери имами. За сичкитѣ тези работи следъ единъ месицъ или следъ два ще сѫ свика едно сѫбраніе, въ което да сѫ разгледатъ тези рабути да размислятъ за матеріялнѫ помощъ да наредатъ мисіонери, да сѫ изберать 2—3 члена, които да сѫ опѫлномощатъ да додатъ при вази, и да ги представитѣ предъ нѣкои и други богати лица българи както въ Сърбія можи въ Влашко въ немско и въ росія да обиколетъ. Споредъ нашитѣ мненія наи добре тѫи ще сѫ улучи за матеріялна помощъ; Тогасъ щомъ имаме средства и учителя можи да му опредил(имъ) една цена която му е нужна да сѫ прехрани, и тогазъ наи лесно ще можи да обиколи нѣколко Ч. К., и подъ видъ на пирщески събранія да изучи доста млади на предначартаната ни цель.

Безъ повече ви поздравями и ви желаими добро здравіе добри успехи на предпріятето ни и добро вижданіе.

Ваши верни пріятели до гробъ Бр. Асенови.[1])

(П. П.) Не виждаитѣ за грешка дето сѫ забавихме съ отговора си, понеже предложихме мненіето ви на нѣколко Ч. К. и чакахме отговора имъ.

Сѫщій

За Юрдана и Стуяна[2]) нищо положително назнаими само сѫ научавами че Юрдана го срешналъ единъ пріятель въ Влашко въ Турно Северинъ но ни можалъ да сѫ разговори съ него.

№ 10.

1873 год. Юнія 1.

Драгій ны Брате![3])

Вамъ сѫ извесни нашитѣ нещастія които притърпяхме съ Софійското приключеніе и което не малка спѫнка даде на

---

[1]) Търновския комитетъ. До есеньта 1875 кореспонденцията на комитета води Иванъ Хаджи Димитровъ, родомъ отъ Ст.-Загора, живъ още днесъ и въ послѣдно врѣме пенсиониранъ; той е и най-видната сила за революционното дѣло въ старата столица до 1875, когато се издига Стамболовъ.

[2]) Сѫщитѣ, за които се споменува и на друго мѣсто.

[3]) Панайотъ Хитовъ.

рабутата ны. Отъ тогазъ насамъ макарь и съсъ сичкитѣ си сили да сѫ мѫчимъ за да напредне колко годе рабутата ни; но като не можа да са нареди таина полиція която да обикаля сичкитѣ Часни К(омитети) и да испалнява дл҄жноститѣ си които сѫ наи отъ голяма важность на предпріятіето ни; и тогазъ сичко щеше да бѫде лесно на работницитѣ. Туй като неможа да ся нареди тѫй: ето преди два месеца единъ отъ мисіонеритѣ ни зе дл҄жносъ и за таина полиція, тои е на име Ат. Узуновъ за когото може да сте чели въ Весницитѣ за скандала който сѫ случи въ Хаскюю съ него.[1]) За това по напространо ще ви са расправи усно. И тъи като сѫ събрахми отъ 7—8. Ч(астни) Комитета размислихми да сѫ нареди таината полиция и да са почнетъ рабутитѣ по живо да сѫ връшатъ. мненіето на горните кометети беши чрезъ Васъ да сѫ изберетъ лица за тѫзи рабута и които, вій като опетни можитѣ да наредитѣ наи добря тѫзи рабута. А пакъ за да наредитѣ тѫзи рабута иска са вашето идваніе въ българско — но като правителството секой день е на щрекъ, отъ приключеніето въ Хаскюю, за това братята решиха следъ 1½ месецъ вашето преминяваніе въ Българско до като правителството не заспи, а то е да не би нещастіятѫ да докаратъ отъ недобратѫ наредба на рабутитѣ ни да паднитѣ и вій въ раце; съ което Бъл(гарскія) народъ ще изгуби последнитѣ си надежди който възлага на Васъ. — За това и вій като размислитѣ и което видитѣ за дебро като по опетни, даитѣ ни наставленіятѫ си, за да съобщимъ на братята по Ч(аснитѣ) К(омитети) което решитѣ вій. — А колкото за работницитѣ те, отъ день на день се повече растетъ и то наи повече въ селатѫ; — но ето днесь имами въ непріятелски раце трима мисіонери двоматѫ ся предадени въ Сливенъ[2]) а третія е Узуновъ; едина отъ двоматѫ е вече освободенъ отъ Р(уското) консолато понеже е и неговъ поданикъ, и тои е Грековъ на вази познатъ [Чакѫровъ] а другаря му които е още запрянъ въ Руссе [съ другъ единъ учителъ отъ Джумая][3]) на име Гиреновъ. Тѣзи тримата мисіонери ся свършили курсъ въ Николаявъ и са дали клетва отъ помежду си да рабутятъ за тѫзи светѫ цель; и плодовете имъ сѫ вече добри въ околноститѣ дето сѫ биле. За

[1]) 3-и май 1873 год.
[2]) М. Г. Грековъ и Гереновъ.
[3]) М. Радославовъ.

сичко по подробно ще ви са расправа усно, като какъ сѫ мислятъ и други нѣкои работи.

И тъй като поднасямъ братскитѣ поздравленія на 8 Ч. К(омитети) оставами ваши покорни и признатели камъ Васъ до смѫртъ. За сички.

Асенъ.

(П. П.) Колю[1]) отъ Атилъ[2]) като пристига въ Асенъ каза ми че сте испратели съ Юрдана[3]) заедно некого си Стуяна,[4]) те и до днесъ іоще не сѫ са явили прислѣдватъ сѫ отъ правителството, понеже сѫ издадени іоще отъ Галацъ като излизали ..... (слѣдва неразчетена дума) отъ никои Ч. К. (Частни Комитети) не сѫ ни явили нещо за тѣхъ и нищо не знаими.

Асенъ.

№ 11.

Търново 29 августь 1875.

Господине Драсовъ!

Отъ Руссе ви писахъ за нужните, и не зная защо толкозъ сурово вършите рабутата си, защо не ми пратихте парите като ви ги оставихъ за да ми ги испратите за по-скоро; за това щомъ пріемите писмото ми, ако не сте събрали и другите пари отъ Ангсона, пратете ми поне 400 ж. (жълтици) Австрійски които щеше да дава като бяхъ тамъ.

Безъ повече ви поздравямъ пріателя ви

Ив. х. Димитровъ.

(П. П.) Дончу и Станчу не додоха.

(Приписка)[5]) Брате! Какво правите шега ли си имате или нещо серіозно? Защо оставате тѫй иемарливо рабутата, нали трябваше до сега да внисете парите, за които ви казахъ нуждите като бяхъ въ градѫ ви. Отъ пратените іоще нито отъ никого нѣмамъ известіе съ една речъ ще закаснеиме отъ

---

[1]) Обрѣтеновъ.
[2]) Русе.
[3]) Сестриникъ на Раковски.
[4]) За този Стоянъ се споменува по-подробно на друго мѣсто.
[5]) Приписката е пакъ отъ сѫщата рѫка, както и горното.

начартанія ни денъ, понеже закаснѣхме съ споразуменіята си, съ една речъ до сега нѣмамъ отъ никого никакво известіе за рабутата ни. Безъ пари както ви казахъ че нищо неможе. Станіо тряба да се е срещналъ съ Вази и да віе расправилъ за рабутата, Христо[1]) пристигна и той пари иска понеже купили барутъ и нематъ пари да гу плататъ. Кара-Михалевъ щеше да дохожда за градѫ ви и отъ тамъ и той да замина за въ Росія. Какво направи Ботевъ и какво Панаіотъ? Какъ отидоха съ мисіята си. Явете ни също и Сърбія ще ли да ся залови за бой съ Турція и кога. Това сичко ни кажете да знаими, също и за други работи, които сѫ нужни да знаими да не забравате да ни ги съобщите. Христю отъ обикаляніето си за на горе[2]) изварши до колкото сѫ изискваше и щомъ пріеми пари ще трѫгни на горе да подкачи рабутѫтѫ. Сърбите които бяха въ Букурещъ намѣрихъ ги въ Руссе, шпіони сѫ. Като ще става востаніето ще телеграфирамъ на Джорджа Сарафова въ Шпиталъ Поща. Ето съдържаніето му: Церовете ви ще ми помогнатъ испратете ми още отъ тѣхъ и то значи че на другія вечеръ безъ друго е дигнатъ народа. Гледайте да ся върши рабутата по сигорно и по скоро, въ сѫщото време гледайте да вмесите и старите българи. За сичко ни бележете по скоро колкото е възможно. Ви поздравяваме, ваши до гробъ.

Бр. Асенови.

№ 12.

Търново 1875 Септември 11.

Брате![3])

Препорѫчвате намъ енергичностъ но споредъ насъ тѣ (тя) вамъ липсва. Че какво сте изработели въ толкова време? Вие слѣпитѣ даже да ли турити въ течението на работите а не тѫй да отговорите съ можи и уверѣватъ ни. Нашата работа изисква сигорностъ а не такива отговори. Ето нѣма да се мини три дни и ний ще дигнимъ народатъ това е най важното. Ний мремъ но не ни е жѣлъ за насъ а за народатъ; мислети че сега можи да изгубимъ цветатъ на народатъ, ако и вий съ

[1]) Христо Ивановъ книговѣзеца (Голѣмия Христо).
[2]) По балканскитѣ села.
[3]) Н. Т. Обретеновъ,

сичките Българи, дето и да биле не направити длжноста си. Съ това ще отидатъ и толкозито средства на ветаратъ а и народатъ ще ритне 50 год. назадъ отъ освобождението му. Призовете даже Каравелова и Яче[1]) биле какви биле; разпратете навредъ по Европа хора, които да направатъ шумъ презъ вестниците щомъ букне въстанието. Нека представатъ нашите теглила, които не можимъ вече да тжрпимъ ставаме голи и безъ оржжие и припаси. Ви пъкъ отъ ваше страна гледайте помощъ и момци, а особено оржжие и припаси че да можити въ секи крайдунавски градъ на пратити както трѣба инакъ народно проклетство да бжде на главите ви.

Телеграфа ще ви еви денатъ на въстанието.

Асéновъ.

№ 13.

1876 Мартъ 2-и.

Господинъ Горовъ Сапонджія

Въ Гюргево.

Преди една недѣля писахъ на Иванча х. Димитровъ Захраліята,[2]) и по напредъ писахъ на Гергя попъ Икономовъ[3]) немамъ никакавъ отговоръ молята покорно ако си нема никого то ми ви отговорете дее Иванчу дее бай Ганчу[4]) чими не отговарятъ на̇ писмата. Така и Таню[5]) писаимъ 2 писма и на него нема отговоръ. Даса не сардятъ на Таня щото ніимъ отговорілъ щото чувека го немало ту(къ) и за писмата незнаялъ нищо и че ималь писма но когитомо казахъ чи що неимса отговорілъ то тогази отиди и по търси писма прі Мешайкова и намері само едно и тогази имса отговорі(;) преди нее знаялъ че има и писма и какво ра̥боти то саміса знай и той, като меня ходилъ по двадни гладні.

---

[1]) Кирнякъ Цанковъ.

[2]) Слѣдъ нещастного Старозагорско̥ въстание, есеньта 1875 г., Ив. х. Димитровъ, който бѣше централно лице въ Търновския комитетъ, избѣга въ Влашко.

[3]) Икономовъ мина пролѣтьта 1876 г., по-късно отъ другитѣ апостоли, прѣкара кжсо врѣме въ Сливенъ, въ началото на м. Априлъ дойде въ Панагюрище, гдѣто бѣше единъ отъ ржковсдителитѣ на Априлското въстание. Къмъ края на м. Май, той се удави въ Янтра при Бѣла, заедно съ Воловъ, като бѣгаха да се спасятъ въ Влашко.

[4]) Церковски.

[5]) Таню Стояновъ, другарь на Левски, в. за него по-ранна бѣлѣжка.

Азъ имъ казахъ щото Иванъ заміна и отіді за дами извади тескере и пашапортъ чи да доди чи даміги донісе за да яда по работатаси, та го и до сега нема, нізная ще додилі илі не. Ща го по чакамъ още два трі дена и ща вида какво да правя. Акога тамъ некамі кажать въ Зимничъ некого за дама испроводи[1]) илі ако не тови моля яветі мі вія Господинъ Горовъ товави моля да не жаліте 1 бонь за една книга. Ща очаквамъ не пременно до въ ніделя отговорави. Научавамса за некакви прічіни въ Търно(в)ско и Русчушко станалі и са за творілі неколко момчета[2]) истеналіе илі не(,) явете мі. Молявн щомъ пріемніте пісмото мі и начасамі са отговореті, щото ставамъ въ сомненіе за техъ. За сига поздрави сичкіте ако има некой таса поздраветі и вія и домочадіетови.

Вашъ пріятель непознатъ

Хр. Ивановъ.
книговезецъ.

(П. П.) Адресамі ще натпішіте та(ка) до господа Петка и Цока абаджіи въ Турно-Момореді.

---

[1]) За да го прѣкара прѣзъ Дунава за България.

[2]) Прѣди избухване на възстанието станаха издайства въ Горна-Орѣховица.

IX.

Рафаилъ Атанасовъ

въ Галацъ.

1871—1877.

№ 1.

Галацъ, 8 Іулія 1871.

Г-не Панаіоте Хитовъ!

Въ Бѣлградъ.

Крайното ви отъ 1 текущія пріехъ съ благодарения и разомехъ содержаніето му и споредъ желаніето ви днесъ Г-нъ Николай трагва по 12 часатъ за Одеса и мирувайте за това.

Колкото за другите ви работи радвамъ са пріятелю и съ нетарпенія ще чакамъ да чуя гласадви да звони по целія Бал(канъ) нека ви бади Богъ напомошь и да ви испални желаніето както и на сички.

Които идватъ отъ Балгарско гледамъ да се разерени по пречина за ставанито на вопроси[1]) както и за простените се говореши да се варнатъ, но и до днесги нема іощи, затова е и згоденъ случай. Само напредъ брате.

Често се говори за Сливенски те [на четъ до 30] бегиевчій сащо и за въ Софійско но за последните до колкото е верно ни зная.

Безъ повече ви целувамъ и ви желая добри сполуки въ тарговіята ви.

Р. Танасовъ.[2])

(П. П.) Подобре е било чрезъ други надписъ да си пріемате писмата а не на праву до вазъ ставатъ случки.

Ако ми пишете така да надписвате писмата си за менъ, но само да е на влашки или съ латински букви ето какъ Рафаилъ Танасовъ ла тжргу ноу. Галацъ.

Днесъ като слезвахъ на скелята за да предамъ писмото на пощата научехъ са чи отъ среща отъ неколко дни тварде стегнали — но пречината мисля да е се за четите.

[1]) Думата е за перипетиитѣ на черковния въпросъ.

[2]) Рафаилъ Атанасовъ е отъ виднитѣ прѣдставители на българската емиграция въ Влашко до освобождението; той бѣше и душа на комитетското дѣло въ Галацъ.

Особно пакъ днесъ се по чува за востанія у Балгарія чи ни зная кое е вероятно. Моля ви отъ говорете се какво се чува тамо. Ощи се научихъ чи се готвели 40 хиляди войска да се испрати за Софія Нишь и Видинъ иощи ни зная каде но то сичко тайно се врашело.

Сжщія.

(П. П.) Нарочно поздравете Г-нъ Иля[1]) и другите приятели. Николай трагна и колкото ни мо достигнаха пари азъ мо набавехъ колкото требаши.

Сжщія.

№ 2.

Галацъ, 23 Януарія 1873.

Г-не Панаіоте Хитовъ!

Въ Белиградъ.

Отдавно нivи писахъ нито ми писахте, и ваше милостъ. Затова и се забравехъ ми както и другите работи почнаха отъ день день дасе забраветъ, като чи сваршехми си веки сичките длажности. Съ предобиваннето на доховнія вопросъ гледамъ тука въ градани сичките Балгари почнаха отъ далбокій санъ дасе завладаватъ. Нема брате кой да ги буди и нема и кой да слуша, но слава Богу чи въ отечеството ни противното се прави, отъ тамъ е и сичката надежда но касно. защото сичките казватъ, за сега ни треба ученіе и миръ, товаe тай, но отъ друга страна пакъ ніе тай, защото дордето сми потъ туй господарство нема ни ученіе ни напредакъ въ никой добро предъпріятіе. Съ една речъ само тогава щее добре заназъ Балгарите, когато се видимъ свободни. Кога ли ще бади това азъ ще кажа чи когато искамп тогава и богъ щени помогни дасе освободимъ.

Бесъ повече продалженіе чи немамъ време ще ви моля нидейте ни забравя пишетени и ни явете на кого или направо ли дави пращамъ писма.

Притова ви поздравлявамъ братски иви желая добри успехи.

Пріятелатъ ви Р. Танасовъ.

(П. П.) Кога ми пращате писма надписвайте ги така Г-нъ Рафаилъ Танасовъ, Таргу новъ или новия пазаръ. Галацъ.

[1]) Илю войвода.

№ 3.

Галацъ, 1 Маія 1873 г.

Г-нъ П. Хитовъ!

Букурешь.

Пріехви писмото отъ 28 миналій месецъ и разомехъ сичко що ми пишете. Срешнахъ са и съ Македонски при П. Софійски но намъ ни се виде унуй писмо като фалшиву по пречина чи човекатъ що го носи е май глупавъ и му хлопа дъската, затова и нищо ни можеше да се направи. Споретъ неговите прикаски по добре би било само съ писмо да се споразомейми, безъ дандва некой, даліе вазможно за такава една работа, или не тое било подобре. Стоянъ е приказвалъ чи ще минатъ некойси и затова са изисквало тази помошь, азъ на неговите думи ни можахъ да се увера нито пакъ искамъ да ме знай некой, защото азъ ако ида дамъ малко помошь споредъ силата си, и то само чрезъ ваше милость безъ да знай други защото такива работи скоро се чуватъ за това явете ми съ перво и язъ колкото за сега ще се по труда при тукашните младежи ако може да изварша нещо добро ако ли не то само самъ ще ви внеса помоща си. Дадохъ на Стояна 16 фр. за патъ, казами чи немалъ пари никакъ зато мо идадохъ.

Книгите ви които се на печатале[1]) споретъ Г-нъ Ив. Манафова, ниса за светъ казва защото азъ още нисамъ е челъ съ нея книга са издавани сичките секрети въ Българія, което ще кажимъ чи тогава ни треба спіони на турците, както и да е по добре е да ги задражите.

Кажете ми какъ стоятъ работите отъ горните съ смарта на оногова.[2])

Безъ повече ви здрависвамъ братски.

Р. Танасовъ.

№ 4.

Галацъ, 12 Маія 1873.

Г-не П. Хитовъ.

Букурешъ.

Краиното ви отъ 9 текущія пріехъ и разомехъ сичко щоми пишите иви отъ говаремъ.

---

[1]) „Моето пѫтуване по Стара-Планина“.
[2]) Левски.

Г-нъ Калчу по напредъ отъ 25 текущій нище можи да доди въ Букурешъ, защото нище можи да сварши, а пакъ за въ Краліову мо пада на страна. Затова явете му, ако се замайте до 25 текущій за да мини презъ Букурешъ, ако ли не то да знай за даси врави праву и тогава въ Белъгратъ ще се срешните затова явете му съ перво ще ли замините на 13 или не.

Унезъ работи съ сащія ще ви внеса зада ви ги предаде дето са срешните съ негу.

Безъ повече ви здрависвамъ братски и Богъ да упази сичко добро желаніе и успехъ на секо предпріятіе и збогумъ.

Р. Танасовъ.

№ 5.

Галацъ, 28 Іулія 1873.

Драгій ми пріятелю![1]) Пріехви писмата отъ 30 Іунія и 1 іулія и разомехъ сичко дето ми билежите, и много се радвамъ за сичко, а особно за пріятелите чи са преминали благополучно, до място — тоси. Колкото за тамошната[2]) политика то никой патъ нема дае полезна за назъ защото, доста опити имами и въ днещните опъстоятельства, дето тій требаше совсемъ другояче да зематъ работите, ато на противъ. Както и дае секи гледа да драпа ваглена на своята пита, затова ній балгарите треба да сме умни и дане чуваме на секого що говори, защото въ сики народъニможи сички даиматъ една едея, като иній сами ни сме въ една едея сички. Затова никой патъ ниможи се достигна, за да бади целъ народъ въ едно мненіе. Като е тай и като го познаваме чіе тай, то друго нищо ни остава освенъ дасе марда по малко, до колкото е вазможно, докатъ оздрее работата.

Колкото за наште страни нищо се ни чува само това зная чи 45 души се испратени у Царигратъ,[3]) дето щели да ги садатъ тамъ презъ странна комисія, по пречина на карентината никой ни идва нироживъ нищо да чувами.

[1]) П. Хитовъ.
[2]) Сръбската.
[3]) Затворници по Орханийското дѣло.

Моля ви претвореното писмо забратами отъ правете го за Брастовачките бани защото отидоха съ баща ми дасе лекуватъ. Братъ ми за ревматизимъ и баща ми за краката си чи се надуте, при това тій трагнаха отъ Галацъ за Михадія но въ пата се намериле съ г-нъ Панча който беши въ легіята, и той ги уверилъ чи и брестевачките бани се също добри, както и други пасажери отъ влашко утишли се за същото место. Затова и те се отъ правели за тамъ, и вчера пріехъ писмо отъ брата си но ними билежи чрезъ де да мо отъ правемъ писмата, затова и претворехъ неговото писмо за даго испратите съ пощата макаръ и дае настрана отъ града ви но вярвамъ чи сарбската поща по скору ще го занисе отъ тамъ ако е близу то можи да се варнатъ и презъ Белградъ.

Пишете ми ако сте въ Белградъ и кога се варните отъ дето щехте да патувате, явете ми ако обичате.

Безъ повечи ви поздравлявамъ сердечно и ви желая добри сполуки въ патуванито ви до .....[1])

Р. Танасовъ.

№ 6.

Галацъ, 27 Септемврий 1873.

Г-не П. Хитовъ.

Въ Белъ градъ.

Пратенните ви 4 человека се утъ правеха и то дави расправя какъ. Перво като доди г-нъ Катрафиловъ споредъ както го бехте отъ правели до г-нъ Софійски отива и като вижда чи нище можи нищо да сварши, тогава намери менъ, и като ми разказа работата си то азъ ни можехъ дамо отъ кажа и даго спра отъ патъ, и така мо дадохъ още $4^1/_2$ наполеона, и отиди презъ Одеса за да не варди каранътина въ Цариградъ. Втору, пакъ като дойдоха Стефанови също и тія заведохги на Консолатото[2]) и защото немаха посули[3]) и то като разказахъ на секретарена работата и като имъ виде рекомандателъните писма, дади имъ и на троица единъ пашепортъ и самъ писа за Одеса. Подертова за разноски ни имъ достигаха

[1]) Русия.
[2]) Руското консулство.
[3]) Паспортъ, билетъ.

дадохъ и за техъ 2 наполеона и Христу дето беши съ х. Димитра даде една лира и ощи единъ пріятелъ даде 1 наполеонъ и ги испратехъ ми и техъ, а другите приятели нити идинъ нивади да даде една пара.

При това като гледамъ тукашните Балъгари друго средство нема споретъ моето мненіе, (свенъ като се случи некого да отъ правете то рак манъдвайго до г-нъ Гаврійла Евлогіева, и особно явете ми давидимъ какво ще прави, защото презденеси за Стефанови, му казахъ но той се извиняваше чи секи денъ давалъ на които идвале до него и съ това се оми. Сащо и на г-нъ Ив. Манафова направете, защото днесъ гледамъ чи направелъ една спомоществателна книга за 3 момчета които ще идатъ за сащото училище[1]) за да просетъ по балъгарете тукъ, а самъ се потъ писалъ за 10 франга чи имъ далъ и съ това смей да подъ каня и другите. За това на такива тай треба на товари го па нека не сварши работа.

Вервамъ чи отъ Болгратъ сте пріели отъ говоръ. За сега доста е толкова защото и немога да пиша защото си изгорихъ 3-те праста на десната рака, и това съ големъ трутъ ви писахъ. Прощавай.

Р. Танасовъ.

(П. П.) Когато се случи да отъ правете некой человекъ за презъ града ни или идето бади явявайте, колко разноски сай далу отъ вазъ на патника за да ни се трошатъ парите на ветаръ, защото има итакива иоито харъчатъ и излишно.

За Катрафилова ще ви питамъ — познавахтелиго добре и имахъте ли рекоманъдацiя отъ място, или не защото споретъ слуха които се разчу тука занего, мисля даніе некой развъленъ човекъ.[2])

Безъ повечеви поздравлявамъ братски.

Пріятелатви Р. Танасовъ.

---

[1]) Военното училище въ Николаевъ.

[2]) Попъ Сава Катрафиловъ е родомъ отъ Елена, по-послѣ разпопенъ и сталъ емигрантъ. Той се явилъ прѣдъ Панайота Хитовъ въ Бѣлградъ, билъ боленъ; войводата го подкрѣпилъ да се излѣкува, далъ му и срѣдства да мине въ Ромъния. Не е извѣстно поради какви простѫпки Р. А. иска тукъ да го нарѣче развъленъ човѣкъ. Въ 1876 г. Катрафиловъ мина съ Ботевата чета и падна около Вратца.

№ 7.

Галацъ, 1 Февроари 1874.

Г-нъ П. Хитовъ!

Белиградъ.

Миналіятъ месицъ ви писахъ (писмо) и самъ уверенъ за пріеманато му и защото забравехъ натъписатъ на г-нъ Сапунова претворехъ ви писмото въ писмото на Калчова содружникъ, затова явете ми, можите ли чрезъ него даси пріемати писмата.

Пишеви по често дано ма зарадвашъ нещо отъ камъ вазъ защото ми обещаваше да ми явишъ кой патъ ще уловатъ приятелите затова вервамъ досега даси узналъ мненіето имъ.

Отъ камъ нащи страни пакъ зе да ги упуява далъгія — ни може да повервамъ занищо но утъ друга страна мисля чи като се поутруди человекъ то треба да си почина и то съ по заспавани чи като стани тое пакъ въ своета сила дай Боже да е тай.

Пріеми братското ми поздравленіе.

Р. Танасовъ.

№ 8.

Галацъ, 8 Януаръ 1874.

Г-нъ П. Хитовъ.

Белиградъ.

Одавно ниви писахъ, едно чи немахъ тварде свободно време, второто се, разомева, че май маржело (мързело) по право да си кажа. Макаръ и да ви пріехъ писмото съ калчовото заедно искахъ да ви разесна за стоянови какво се по страдали отъ османъ пазаръ нататакъ. Защото, тука доди едно момче ранено въ левата рака и днесъ мисля да е въ Букурешъ. Г-нъ Каравеловъ, какъ ни вій писалъ затова той знай подробно. Както ми писахте и вій чи беха престигнали въ османъ-пазаръ — и отъ тамъ па добро место, истена но какъ тій като усетели чи ги диратъ Стоянъ предложелъ на Юрдана[1]) да бегатъ а той като виделъ чи Юрданъ чіе нищелъ никакъ, то Стоянъ безъ повече дамо яви побегналъ и утишелъ въ

[1]) Думатъ е за малката чета на Стояна Софийски и Юрданъ, сестреникъ на Раковски. Тази чета е дѣйствувала около Котелъ и биде избита около София.

Котленскія Балканъ при шопите дето се известилъ, за една чета и се срешналъ съ четата и се соединилъ съ техъ. Тази чета мина при Галасъ (Галацъ) още стоянови да трагнатъ за кюстенджа безъ да се познаятъ и разомеятъ но само и двете страни чули, чи има двама, а други, чи . . . . . . минаха сега. Да кажа и за Юрдана какво направи. Юрданъ като самнало и като виделъ чи Стоянъ го нема, побегва и той и се скрива въ Котелъ и се скрива, после неколко дена излазя съ едно момче негова роднина да дири четата на която и билъ войвода. Туй момче дето беши въ Галацъ ранено, и се намерилъ се тамъ при шопите и отамъ трагнали дошле и други 2 момчета отъ Сливенъ соединили са и те дето станали сичку 8 души и тай ходели среща ли са съ неколко бюлюкъ башій и най после срещнали са съ една турска чета дето и е разбили и зели отъ техъ 120.000 гр(оша), и отъ тамъ намислели да додатъ въ Сербія, отъ тамъ 2 Сливненчета си утишли да зимуватъ въ Сливенъ. Да ви каже и друго. Тѣ са срещали съ Край Андря и много гу фалетъ чіе уменъ и іунакъ. Среща ли са и съ други още две чети Балъгарски отъ нащи места и тай като трагнали за Сербія съ ословія Стоянъ да ги води чи войводата ни познаваль патя, по патя са срещали съ потерите но нищо, като минали искратъ въ златишки сутрента усамнали на полето въ единъ каманакъ и устанали тамъ защото планината била далечъ новечи отъ 2 часа, като се остановили въ онзи каманакъ Стоянъ останалъ да варди караулъ въ това времи миналъ единъ шопъ ненадеино и той гу фателъ или по напретъ билъ уловенъ, и казалъ войводата да се ни пуща но Стоянъ като варделъ разговарелъ са съ него дордето той шопа казалъ чи носелъ хлепъ на П. Войвода[1]) Стоянъ безъ да е расадилъ надалечъ рекалъ на шопа ти като си носелъ хлепъ на П. В. иди и донесъ и на назъ. Споретъ казването на Войводата забравехми името. После неколку минути craналъ Войведата и като виделъ чи нема шопа пита Стояна де е шопа, азъ го пратихъ за хлепъ той ми каза тай и тай и язъ го пратихъ да донисе и за насъ. Войводата като чулъ тези думи скокналъ и извикалъ изгубени сме хайде момчета на претъ каквото Богъ даде, и тай трагнали дорде да се навалатъ отъ каманака и слезатъ нанолето ето и потерата отъ

[1]) Панайотъ Хитовъ.

далечъ ги видела имали се конница, която се спуснала камъ техъ. а тія барзали се камъ планината по далечъ, се поле. Фанали да ги застигатъ крушумите но те фарлели и варвели, най после видели чи ще ги забиколатъ отъ фретъ, наближили една кошара оградени съ камани за овци да запиратъ. Войводата имъ казалъ тука ще са мре въ това време ранява се стоянъ въ калката и пада на .... по казалъ нема нищо и станалъ. Другъ едного ударе са въ врата пада спуща са Войводата да мо удрежи главата ето чи и него въ раката ранявать тія останале тогава отъ 6 души на 5 и влезли въ кошарата и зели да се защищаватъ отъ тока дордето притемняло, и Стоянъ се са даржалъ макаръ чи на седемъ места билъ раненъ но когато изъ далъ знакъ за да побегнатъ той нивиделъ Стоянъ мартавъ ли падна или ни можеши да бега, когато избегнали и се намерилъ съ другите си другари Стоянчу гу немало и казва чи после чулъ да е отъ веденъ въ Софія, а други казватъ чи такавъ човекъ ни сай донесолъ въ София — и ни се знай наверно какво сай случило съ него, треба да е умрелъ наместо. Другите 4 побягватъ и минуватъ ни зная добре презъ кое место презъ Сербія и минуватъ въ влашко и Юрданъ треба да е на Турно-Могорели, а войводата както ви казахъ въ Букурешгу отъ правехми да иди да си лекува ракаата защото беши ни исцелима. Можешъ да питашъ Каравелова за него.

Безъ повечини поздравлявамъ братски явете ми по нещо отъ камъ ващи места дали пили или запартокъ.

Г. Танасовъ.

(П. П.) Явете ми, какъ дави утъправемъ писмата.

№ 9.

Галацъ 3 Іолія 1874.

Г-не П. Хитовъ.

(Въ) Белиградъ.

Съ благодаренія ви пріехъ и двете писма, и ви отъ говаремъ.

Первото писмо пріехъ, чрезъ пощата — човекатъ когото ми рекомандвате, ни доди, но само ми бележи, чи за която работа щелъ да доди, са ни срешнала, и то писмо пріехъ се заедно съ последнето, са вижда да го е бавелъ той самъ.

За второто писмо ви отъ говаремъ, че никой патъ до сега, не самъ се отъ казвалъ за народните ни работи, то и сега ни се отъ казвамъ, само споредъ времето, или споредъ кризата на тарговіята. Ни пи дава рака, за многу да се простирамъ, до колкото ми дава рака, азъ самъ готовъ да зема участіе, за всегда, и за секой народна полза, при това само ще ви забележа едно нещо, то е чи желая тези пари които сте решили да се соберать за народна полза да ни се злоопотребатъ, и тогава напразно си харчимъ парите, затова треба да се усигурявать тези пари добре, защото многу пати са се брали пари за тази работа, и се са злопотребени отъ частни лица, затова треба да се работи умно и сигурно другоячи ни можи се сварши нищо.

Азъ би казалъ отъ моя страна, ако би за сега да имате намиренія, да си отидите то решавамъ, по добре на вазъ на право да ги внеса, и да си гледати работата ако ли не то остава тогава да ги внеса тамъ дето ми билежите, и съ перво ми отъ говорете.

Научавамъ са чи сай появило въ Балкана една или две чети, сащото като пиши и свобода, завчера е приказвалъ, тука на скелята единъ турчинъ чи имало въ балкана една чета и войводата имъ, доста умно, постанвалъ, и само една ніе ами се повечи казалъ турчена. Но още отъ балгарія наверно ни самъ се известилъ, но споретъ както се осещамъ отъ ватре балъгарите пакъ си промениха мисалта, за тарпенія и образованія като чи осещать веки че ніе вазможно то и зеха да си проточать ушите като видеха упашата дзвезда, сами по себе мислеть чи треба да бади нещо, но знамли ни вервамъ за това чудо. Турците са за сега по умни и съ памукъ вадатъ душите на балъгарите.

Ангелъ съ пречината на вапора при Ибраилъ сай предалъ въ Сакча отъ Д. бей защото той отъ една година живей въ Сакча като турчанъ и днесъ е въ Рухчукъ потъ сатъ (сждъ). както пиши и въ независимостъ съ Асланите той е сащія. — Както се научихъ той многу глупаво постапалъ, живеялъ съ една кадана, и друго чи той ходелъ при единъ градинаренъ и той като го било страхъ да ни влези въ подозренія, допиталъ са до бея и той го советвалъ да мо кажи да не идва при него, и ако ни са махни то тогава да го придаде и го предава, и като го закарале въ Тулча, то го извадели да го

распитвать, а беять казалъ да го сабличать да видать какво има по него, и като видели то тутакси го испращать въ Русчукъ дето и го садать днесъ.

А вія низная за кого казвате дето сай предалъ и отъ когу, или се за тогова, ако е за тогова, то е нищо, и вервамъ чи нище да вреди нищо. Както и дае, колкото се простирать работите, толкова е вредително и занащи работи, и друго нищо нема да стани освенъ тарпени и се тарпени, ка(т)о волъ.

Безъ повече ви поздравлявамъ сердечно

Пріятелатви Р. Танасовъ.

№ 10.

Галацъ, 21 (Септемврп) 1874.

Г-не П. Хитовъ!

Въ Белъ-градъ.

Пріехви писмото отъ 17 текущія и разомехъ сичку що ми бележите видехъ са съ човека, той ми са струва дае цинцаринъ.

Вчера престигна Димитръ Топаловъ отъ Бургазъ, иви чака дасе срешните лично, и зада се разговорите за работите подробно за това ви моли щомъ пріемите това и да трагните защото нема време да чака безъ другу ви чака и причините кои са го накарали ни можа да зная.

Поздравлявамви искренно.

Г-нъ Калчу е въ Тулча.

Пріятеладви Р. Танасовъ.

Драгій мы П. Хитовъ!

Ето азъ самъ пристигнахъ въ Галацъ Браила и безъ друго щомъ пріемните писмото ми безъ друго треба да додете въ Браила и ако не отговорете съ телеграфъ и да тръгните пакъ телеграфир(айте). Но трѣба да дойдешъ.

Д. П. Топаловъ[1])

[1]) Този е сѫщи оня Топаловъ, който по-късно, прѣзъ 1876 г., съ манияческитѣ си проповѣди парализира възстанието въ родния си градъ — Сливенъ. Неговата екзалтираность, която граничи съ умопобъркване, личи даже и въ малкото тѣзи редове. (Ср. „История на Априлското възстание“ отъ Д. Т. Страшимировъ, т. III, стр. 235).

№ 11.

. . . . .[1]) Да поздравите Г-нъ П. Хитова, той отъ като се ужени веке нище и да пиши нито пакъ яви чи сай убулчелъ. Са вижда работата чи сай отъ казалъ веки отъ целта си, ниверважъ но кой знай човекъ се преправя споретъ времето. По колада го чекахме въ Букурешь, писа чи нище можи да доди по некой си причини. това и добре направи чи ни доди, защоту нито немаши защо да прави разноски когато нема човекъ съ когу да се разомей. и да работи. каквоту повикалу такова и се убадилу. Такава беши наща работа въ Букурешь по коледа, освенъ азъ и Тома Пандел еефъ и П. Юрдановъ и едно момче отъ Тарнову,[2]) които да разберемъ за какво сми дошле, другите, конъ парди ветаръ вей. Не можи то съ такива глупави хора. Тука требатъ хора умни хора положителни и практични, нека е числоту малку но да се отъбрани. Какво направеха съ Шумненскія депутатенъ, на коготу му се скарахъ за некой работи[3]) въ Букурешь, коету и тай излези. Сега е запрену за некое история.[4]) Какво правимъ съ такива хора, се като на преди ще ги правимъ Свищовски Габровски работи.

Ній въ Букурешъ какво направехми и наредихми ету да ви разкажа. Ній като видехми работата каква е, и като немаши отъ Букурешъ никои освенъ Аженова, чи другите биле противни чи низная какви, това нижожи така, тука треба да се гледа старите да се превлекатъ. Както и да е казахми. ній, друг(оя)че нижожи кого. Оставехми да испални това Г-нъ Каравелова и Аженова до Мартъ перви, и определихми комисія особно, на която и оставехми протоколъ какво ще работи до това време. Какво излези отъ това нищо, секи гледа своятъ интересъ да управи съ народна целъ. И до сега к(ак)во сай работелу и до кой ретъ е дошла работата ни зная нищо, гледамъ чи се отъ краката зафващати работата. Тука споретъ мойто мненіе, друго нищо ни треба за сега ни сабли ни пушки

[1]) Началото на това писмо, което, навѣрно, е било адресувано до Иванъ Сапуновъ въ Бѣлградъ, ние не притежаваме; писмото се отнася къмъ началото на 1875.

[2]) Ст. Стамболовъ.

[3]) П. Воловъ.

[4]) П. Воловъ и П. Енчевъ бѣха запрѣни за едно младо момиче, което се ожени за единъ френецъ отъ желѣзнопѫтната компания Варна—Русе и което тѣ сѫ искали да отклонятъ отъ този бракъ.

ни револвери, тука намъ най напретъ ни треба организація въ отечеството, като каква, ету каква: най перву треба глава отъ която сичку да се заповеда тази глава е единъ кумитетъ централенъ, който да има други 2 второ степенни отъ който единъ въ Цари-градъ и другія въ Пловдивъ и главнія дето се види за добре; отъ тези да зависетъ сички други, и второ степенните отъ Централнія, и тези комитети треба да бадатъ тай наредени щото единъ комитетъ отъ петъ члена да ни се повече, и тези членове никой да ги ни познава освенъ единъ или двама чрезъ който ще си издава заповедитѣ. Сащо идругите комитети, дани знаятъ въ другите комитети коиса члено-вите. Само чрезъ второ лице да се споразумева секи комитетъ сащо и това лице да ни познава повече отъ едно лице отъ комитета, и каква длажностъ да иматъ тѣзи комитети, техната длажностъ ще е тази: тій ще гледатъ най перву да изберать хора чрезъ които ще работатъ, но хора практични и умни и съ якъ характеръ; отъ тези хора какво се изиска, отехъ се изиска това, дето секи да´можи да си составя, отъ 5 члена до 20, които само него да познаватъ и другите единъ съ единъ да се не познаватъ акое възможну; и тія членови треба да се отбрани сащо като главатаренатъ имъ, и тій треба да се подчиняватъ на негу въ секу отношеніе за целта. И това като можи да се нареди тогава комитетите ще иматъ длажностъ да поучаватъ и наставляватъ споретъ законатъ когото ще иматъ. Главатарите на секи малакъ комитетъ за да поучаватъ техните си хора или членови, чи треба секи отъ закона навънъ да ни излаза, и да имъ се разказва въ военну времи какъ треба да се вланеятъ, и какъ е неизбежну да се слушатъ заповедите на главатаря, какту и на централнія комитетъ. Съ една речъ като да можи теоричнo да се внуши секиму десъцеплината военна и то безъ да се определя времи никому: секи да се подчинява и да се готви духомъ, а после и съ уружія, и то когато се види чи сай достигнала целта отъ малку малку, тогава централнія комитетъ треба да издаде заповетъ, за да се приготви или уружава секи.

Това е мойто мненіе и мисля чи друг(оя)че ніе вазможну, както е нашіятъ народъ безъ десъцеплина, когото дорде не преготвишъ макаръ теорически за потчиненія и послушанія своите главатари, то ніе вазможно съ негу да почнешъ сериозна работа. И когато се види чіе веки готовъ въ това отношеніе,

тогава Централнія Комитетъ треба да мо мисли за другите потреби, които вервамъ тогава многу лесно ще се изнамератъ. И това можи въ 6 месица да се приготви, ако е нужну, ако ли не то можя и година и две да се продалжи. И тай вервамъ, чи и ако и да се случи да се улуви или издаде некой, неще са продалжи най многу до 5 или 6 дошн, тай можи секой патъ да се секратява работата понеже нипознава секиго който е уловенъ. При това пакъ ви поздравлявамъ искренну. Явете ми направо ли да ви пращамъ писмата или какъ.

Пріятелатви Р. Танасовъ.

№ 12.

Галацъ 21 Іунія 1875.

Г-не П. Х. (П. Хитовъ.)

Белъ градъ.

Пріехви идвете писма и разомехъ сичку що ми пишите, Но г-нъ Тодоръ ніе дошелъ ніоще, надея са до 24 текущія да пристигни въ града ни. научихсе чіе на Свищовъ и продали малку дачи.

За идвани пріятелю немамъ никакъ време, защото самъ съ едно момче има ніощи едно, но сега една неделя какъ самгу зелъ и совсемъ е спласнату. При това като се основавамъ на ващо писмо пакъ решихъ съ божіята воля да додя като ще се старая да зема и другите но гледайте напразну да си ни губиме времиту. При това мисля, пріятелю, ако е важна работа то тогава требатъ и поважни лица като съ меня какво можимъ жзварши нія — мислете добре.

Азъ по напретъ отъ первій іулія нимога трагна ще се мача но ни вервамъ(;) писахъ на Р. Поповъ да се приготви. Калчу гу нема тука и низная дали ще доди зъ града ни.

Поздравявамви искрену и дай Боже добаръ частъ (часъ)

Р. Танасовъ.

№ 13.

Галацъ 28 Іулія 1875.

Г-не П. Хитовъ!

Белъ градъ.

Пріехви и двете писма отъ 15 и 16 текущія, и разомехъ сичку. Г-нъ Драсовъ ми билежи отъ Букурешъ чи мисли да

се нареди нещо по сериозну. Можи да віе писалъ и на вази. За унува що ми билежыте нищу ниму писахъ, саму отъ части совети. При това азъ мисля този човекъ да ни гу прехвата лудина, това е многу зачудени да приказва тай. Азъ мислехъ да ни му пише, но най сетне му забележихъ отъ долу, и му искамъ изесненія за тези прикаски съ каква целъ е казалъ той(;) затова като се отъ говори ще ви пиша. Ето съ млади хора да работи човекъ такива работи, така е билу до сега и отъ срещa. Тука требатъ хора, хора серіозни и безъ престрасни, хора положителни, съ такива таквизи работи ставатъ. На собраніету треба да се избиратъ добри членове за комитетъ, за да ни ставатъ такива грещки повечи.

За сега брате повече тарпеніе и слушени отъ колкоту говорени. Отъ тези слушки (случки) колку ще ги срещате още, ній сми още сорови.

И такива случки съ други начинъ ни тожетъ се излекува освенъ съ тарпеніе и обежденія и умеренностъ щото на такива да имъ се дава да разомеятъ и то до едно време дордето се виде чи се нареди работата, чи тога е лесно за такива.

Азъ самъ веки турелъ въ дествіе (дѣйствие) за да наредимъ тука едно дружество коету съ целъ да спомага на бедни човеци и то ще се основе съ уставъ, на яве дружеството, а тайну комитетъ и това повече отъ трима ни ще го знаятъ и спомоществаніята ще бадатъ ниделни или месечни, и за тази целъ веки по младите се согласни само остава да се соберемъ и да го наредимъ и да почне да действова и то най многу до 15 дни треба да се нареди.

Тука дету работатъ на канала за вода има доста работници но одсичките има до 50 доши които се познаватъ единъ — други и които сами ми исповедаха, чи се готови на всеки частъ за такава работа и язъ самъ са уверявамъ на техъ като ги гледамъ единъ и единъ, има и други до 500 работници но се за друга работа. Азъ самъ уверенъ чи отука за единъ случай повече отъ 150 души добри можатъ са намери ако не и повече но то е сетна рабата, азъ само ги приготвемъ за сега щоту за напролетъ да можетъ се тадева да се намерватъ.

Днесъ се видехъ съ твоя сестренъ синъ и трагна за Болградъ.

Поздравете г-нъ Тодора Томичъ сащо и госпожата му. Желаемъ (желая имъ) добро здравіе. Пріемете братски поздравленія сащо поздравете и фалиліята си.

Р. Танасовъ.

№ 14.

Галацъ, 15 Авгостя 1875.

Г-нъ П. Хитовъ!

Белъ-градъ.

На престигванието ни въ Букурешъ на 13 текущія сутрента, когато сте били ощи на гарата, и после половинъ частъ сте трагнали, това после го научехъ, като се варнаха Стамболовъ.

Азъ като излезохъ отъ трена барзахъ да врава при Ценова, безъ да надникна ида пригледамъ на гарата, право на Ценова. За жалостъ какво да чуя. Панаіотъ трагна тасъ сутрена секашь чима попари съ врелавада. И то кату чухъ имената наизбраните още повече ми кипна келя катови помислехъ, чи да се churемъ идарешимъ инаредумъ нещу серііозну какво сериіозну, сай нарeдилу отъ фарли Петра, тури Павла или отъ рекахсе отъ вину чи почнахъ на анберіята, отъ тези сичките избрани като извадимъ г-нъ Шоповъ другите, за зеичито за хатара се народни. Ако повните критиката на Каравеловъ за жаба и женчи. Съ една речъ нищу ни сте сваршели, абе брате защо нисе забавехте още единъ денъ, макаръ чисте пріели толкова депеши, сварши едно нещу което нисеварши таи скору. Това ніе свадба това ніе играчка, туба треба основа тварда. Сарбите ако сасе уплашиле, дани минешъ презъ влашку,[1]) това нищу невредише.

Въ сащія денъ престигнаха г-нъ Н. Минковъ Болградъ, г-нъ Пеиовъ,[2]) г-нъ Д. Г. Зеневски Краиове. Отъ тези двамината ниподписаха (не подписали) Н Минковъ, Д. Г. Зеневски

[1]) Сърбитѣ настояваха българскитѣ чети да дѣйствуватъ и да минаватъ само прѣзъ Сърбия. Тукъ се прави намекъ, че П. Хитовъ, който е дошелъ въ Влашко, за да нареди едно прѣминаване прѣзъ Дунава въ България, е навѣрно прибързалъ да се върне въ Бѣлградъ, по настояване на сръбското правителство. Но, отъ друга страна, до колко това подозрѣние е основателно, само като причина за бързото отпжтуване па Панайота — затова нѣмаме данни; знае се, напротивъ, че Панайотъ Хитовъ се опита да мине въ България при Ломъ, но не сполучи.

[2]) Т. Пѣевъ.

защотовидеха пакъ несигурна работа. Азъ колкото и да се мачехъ да тура работата въ миръ, но нищо. Ходехъ при Цанковъ и Каравеловъ, идвамъ успехъ та ги умирихъ малку, и то кату ги уделахъ добре какту треба, инай после, решихме Цанковъ да издества (издѣйствува), да согласи отъ старите да составатъ, единъ комитетъ защоту нищели съ дица даработатъ вски [Каравеловъ]. Дай Боже дастани но азъ нивервамъ, аза дапрестана азъ идругите немаше другу сретство, защоту и теса на мненія чи треба, дасе пуснатъ чети. Затова и другите три депотати останаха согласни намойто мненіе дордето мисе отъ говорите щели се врави напретъ или не, и за другуту [средство.[1])

Каравеловъ дету казва чи съ деца нище веки даработи за това има праву, акой и съ каквато идае целъ, ни зная нищу отъ това, само ніе познату ду сегашното му работени, затова нито искамъ дави расправемъ, защотовіе познату. А съсъ деца да работимъ, натова иязъ отъ говаремъ, чи се дитинска ще бади работатани, и не саму азъ но идругите, трима сащоту отъ говаретъ. Казахъ отъ говорътъ имъ иви питамъ даліе въ состояніе Ботовъ и Стамболовъ и Чобановъ и Ценовъ даже и Шоповъ, зада отъ говоратъ на целта, или Драсовъ. Моляви кажете ни, ако треба дасе организироватъ чети въ романія, иса внесатъ пари дали ще умеятъ или поне знаятъ макаръ най малката потребностъ на една чета, или иматъ познанство съ некого отъ местноста. Когату азъ распитахъ, тези сичките икатоимъ ги изеснихъ, то получехъ послѣдния отъ говоръ — [чи знаимили]. Съ знаимили ни става другу нищу освенъ детински работи. Дани мислите, чи това костови пише чие познату, илие разговорену и помежду другите, това азъ отъ моя странави пиша, задави разесна какавъ хотъ ще зематъ тукашните работи. Защоту азъ видехъ и притеглихъ ги сичките, и на това лекатъ мое да се избиратъ членови отъ таръговци безъ дасе пріеми некой отъ редакторите. За редакторъ други дасе избере, идасе премести комитета или въ Браилъ или Болградъ или въ Крайову, и то по касну можи. Колкуту за сега нужда ради ще секара тай защоту и унасъ, които ни (не) потписаха, парвата си помошь ще внесатъ, а за повечи нивервамъ. Ако потреба хорадасе испращатъ то секи гратъ засебе ще работи добре се нариди.

[1]) Т. е. да отговори, ще се мине ли въ Балгария и отгдѣ ще се в291матъ срѣдства.

Казалисте на Драсова чи ако се̇ внисатъ пари ще са внасетъ чрезъ други итой да пріеме отъ тамъ, [идани дава на Ботевъ и Станболовъ да ги трушатъ по файтони]. Съ такива луди хора нищо нистава инищо тайну ниможи се варше. Забравехъ дави каже чи ирайчу беши дошелъ но нисе видохъ съ негу, той подписалъ иса варналъ.

Макаръ чи азъ ги советвахъ и ги молехъ и отъ двете страни съ единъ миренъ начинъ, макаръ чи и отъ двете страни ми се обещаха, чи ще гледатъ колкото е возможно да отъ бегватъ отъ раздори и припатъствіе на работата но азъ ги претеглихъ и едните и другите, чи иматъ частни каприцій, затова и самъ уверенъ чи нищу нема да направатъ, дано даде Богъ противноту.

Сичките мислеха кату додохте въ Букурешъ чи ще са нареди сичку кату треба, а то напротивъ, пакъ тай си устана, затова ще ви наповна ощи едно, ако решите да минете то най перву споразомей се съ утсреща добре и дордету ни се появатъ чети въ балъкана не треба да барзашъ. — Другу. Отъ срещнуту мненіе е да минишъ тайну и да дигнишъ народа, защоту другояче е сумнителну. При това размислете и се раководете веки както ви учи Богъ. Колкуту за Станболовъ, ако си утиди мисля чіе малка надеждата отъ негу. Отъ тука за да минатъ чети тварде е сумнителну. Дедо Желу си счупелъ крака, за Филипа сте зарачели да утиди Ботіовъ да гу довиде. Напразну ще бади, защото Филипъ, какъту се научехъ отъ веренъ източникъ нигу бива за нищу, піе тварде многу и шангара излезалъ даже и по рацете му.

Щомъ пріемите това отъ говорете ми, защоту треба да отъ говора и язъ на Болградъ, и Браила, и другаде. За Крайову пишете сами защоту отъ тамо е голема надеждата за помошь. Сащу и на Болгратъ иматъ за сега собрани пари 600 жeлтици. и г-нъ Минковъ ми казваше чи саму на тебе иматъ уверенія ако е нужда на тебе да ги пратать, сащо и другите казватъ.

Явете ми за момчетата коиту желаетъ, де ще са отъ праветъ(:) горе ли или отъ тука. Мисля чи отъ тука трудну ще се воуружаватъ и испращатъ(;) отъ тамъ[1]) ще е по добре.

За човекъ коготу ще викате мисля чи Пеіовъ е доста добаръ само гледайте напразну да ни идва.

При това ви поздравлявамъ искренну и ви желае добро зачалу.

Р. Танасовъ.

---

[1]) Отъ Сърбия.

№ 15.

Галацъ, 16 Августъ 1875 г.

Г-нъ Хр. Македонски и Г-нъ Ив. Амуджа!

Помогосъ.

Господа пріятели, моляви съ перву да ми отъговорите на какво мненія сте за следоющето щое изложену въ настоящетоми писмо, защо-то самъ за длаженъ отъ Г-нъ П. Хитовъ кой-ту на 13. Августъ беши въ Букурешъ и пакъ замина за скору. Затова ими порача дави питамъ, защо знаите какъ вравать работите за сега въ Херцеговина, и самисли даса простре ипонаще места. И затова като требатъ, опитне човеци, за таквази работа, товеки мислетеси, дали треба дасе отъкажите, при това чакамъ да ми отговорите, защоту въ също време чакамъ иотъ П. Хитовъ други отъговоръ, и работата е за скору, щоту въ идущія месецъ дае готову сичку за бой, само единъ богъ, да е напомощь. Г-нъ Христо ако имате време илате до градани задасе разговоримъ пона пострану внесете и помалку помошь иии до меня или въ Браила до Г-нъ Пелова но саму гледайте, дано сай на значилъ касеръ добаръ човекъ.

Ви поздравлявамъ братъски.

Р. Танасовъ.

(П. П.) Г-нъ Хр. ни зная дали сте известни за една малка смѣтка която остана отъ Хр. Шипкалията

Особно поздравлявамъ Г-нъ Ив. Амуджа мисля данимай забравилъ.

Сащия.

№ 16.

Галацъ 21 Августъ 1875.

Пріятелю,[1]) писахви на 16 того чрезъ Г-нъ Ив. Г. Сапоновъ и не зная да ли сте го пріели, притова, и споретъ разговора ви въ Букурешъ да се отъговорите гледамъ че са забавехте, каква е работата ни зная, и отъ друга страна ми пиши Шоповъ, че сте депеширале, да ни пращатъ момчета, азъ имъ казахъ дорде ни приематъ отговоръ отъ вазъ да ни работадъ това но саму другите работи да преготватъ за отъ среща, а повече какво сте разговарале ни зная, гледамъ чи

---

[1]) П. Хитовъ.

се викале, или сте порачеле на некой и други да идатъ въ Букурещъ и които са веки утишле, както и твоя сестренъ синъ замина за тамъ пре(ди) неколку дена, мисля чи за утъсреща да ги пратятъ. Ами такива деца ли треба да се пращатъ, усрешните като ги видатъ, нали ще кажатъ какви хора са ни пратили, на коиту ни ще иматъ никой уверенія, при това още ще помислятъ, чи каквито са те такавъ ще е и комитетатъ имъ. При това помислете чи на такива момчета като имъ уверишъ тайна, те отъ нетарпенія и гордостъ ще са заблудатъ и на месту да таятъ, те ще се хвалятъ чи те са у насъ народни диятели, което и го слушехъ предишната година като ходи унукати въ Сливенъ какво са се разговорели въ некои места. Затова хора по практични треба да се отътреждатъ за такива важни работи.

Както и въ предишното си ви писахъ за тези работи чи треба да се внемава тварде многу. Поща която беши назначена отъ нашія градъ се внеси още на 16 того(;) мисля чи и отъ другите градове да се е внела защото и Шоповъ ми пишеше чи отъ повечето сай внела. При това още ми билежи Шоповъ чи Сапуновъ сай каралъ на Шопова защо се пращали човеци това вій знайте какво сте решиле, а (азъ) зная чи дорде ни се отъговорите нищу да ни се варши. Затова прибарзайте та се отъговорете на сащія и на меня, какво се изварши съ первата започната работа, да ни излези пакъ по старата мода или обичай.

Поздравлявамъ ви сички купну ако да се случи да трагните за нейде да ми явите или пратите человекъ, моляви постапвайте памедтно, за да ни се посрамите.

Р. Танасовъ.

(П. П.) Тука има доста работници но както знайте едно липсува, а другото зановетъ.

№ 17.

Галацъ, 10 Ноември 1875.

Г-не Хр. Н. Македонски!

Въ Фандени.

Приносящія на настоящето ми е попатъ[1]) въ Сакченскія балканъ, що е ходелъ цело лето и кой-то престигна завчера

[1]) Попъ Харитонъ.

въ градани и задани ходи безъ работа и данисе случи съ него нещо, затова решихъ даго пратя при вазъ. Закое-то ви моля да го наредите макаръ накаквато идае работа само исамо да прекара зима-та защотое потребенъ както иве сами щего оцените, вервамъ чи и господареви[1]) нема дасе отъ кажи отъ даго потдаржи. Когато дойдите въ Галацъ щеса разговоримъ напостранно, имамъ много дави казвамъ но ніе време щото барзамъ, само щеви кажа чи познахми нашите народни войводи каквиса.[2])

Безъ другови поздравлявамъ братски.

Пріятеляви Р. Танасовъ.

№ 18.

Галацъ 8 Мартъ 1876 г.

Пріятелю![3])

Отъ като се видехми последній патъ въ Галацъ и разделихми се, за далго беши то защото работите които варшехми ма докараха въ такова положеніе щото по многу недели ни смеяхъ да слизамъ до магазіите саму и саму да ни се срещамъ съ пріятели и да мя оскарбяватъ, и особну ощи и да мя хулатъ чи самъ изелъ народните пари и ощи чи самъ билъ глупавъ, затова се белъ решилъ тогава и до скору никакъ да се нимеса въ тези работи само като ми доди ретъ и язъ като секи да дамъ и да си мирувамъ и да си кледамъ работата, и да ни се оскраблявамъ веки. Защото азъ като потрошихъ 2000 франга което нити единъ богатъ споретъ соразмерностъ ніе потрошилъ толкова пари заветаръ. Но менъ това никакъ ними беши тешко, защото съ моя сопствена воля самъ правелъ това, а само това мя оскраблява тварде многу, чи немаме искренни дейци.

Секи гледа да си оплете своята кошница, подвитъ народенъ съ народна целъ, и за народа работи да си напални торбата и то кои народни? Учените убразованите да ......

[1]) Христо Н. Македонски живѣлъ въ чифлика на Н. Македонски.
[2]) Панайотъ Хитовъ и Филипъ Тотю обѣщаха, но не зеха участие въ Старо-Загорското въстание прѣзъ сѫщата есень.
[3]) Панайотъ Хитовъ.

жините. Чи още и търговците които като ги наредимъ на народна длъжность, тогава имъ иди на умъ даси правать капиталѣ съ народни пари, съ една речь тези сичките като ги видехъ и пакъ азъ лошъ, то друго ни ми оставаши, освенъ да се тегла на страна и да си гледамъ работата, и да ни се убаждамъ никому, което и го направехъ до сега. А най многу ма почуди ващо колебаніе въ целтави, и харчехте на празно та ни оставехте безъ работа това е за насъ голема обида. Приятелю затова и писахъ предварителну. На составеніето на комитета, защо бехте прибързали тогава треба да повните чиви изложехъ сичките причини който и са случиха. Ето какъ губите довеціето на народа и си черните лицету, както и нащо. Но азъ отъ моя страна като се познавамъ чистъ отъ секо мое предъ пріятіе, announcement ниможе и да се товаря съ хорските оскрабленія, както и ваше милость като ви познавамъ, чи сте чисти макаръ и да сте погрешиле нещо! то ніе право, и да се нападаме толкова безъ човечну. Защото само единъ Богъ незгрешява, и това самите дела ще оправдаетъ и умиятъ ако ніе тай какъ того мислятъ, което времито ще го покажи. Азъ като самъ оверенъ въ твоята искреность, и въ твоето умну постапваніе, самъ уверенъ чи сичку това ще остани нула въ една минута.

Колкото и да се зарекахъ а азъ пакъ ни преставахъ да действовамъ въ града ни за остроеніето на едно народно дружество [или человеколюбиво] така му е имиту което сполучехъ да състава и всеки абонатъ ще плаща по 4 фр. и по малку секи споретъ силата си, което самъ уверенъ чи ще напредни още подобре. Сащо и въ многу градове се остроиха такива дружества и сега се трудимъ да составимъ централну. Още ниможе да се определи въ кой гратъ да се острои, въ Браилъ партиди(?) иниможи, да видимъ въ Букурешъ можи и старите тайну да зематъ участіе така се преготовлява, или въ Болградъ — да видимъ. Другу се реши — попа[1]) и деду Никола да се спомогнатъ отъ Браилското дружество и испратятъ съ колкото са можи саму тайну да се премакнатъ въ балъкана и тамъ остава да са срешните и решите кога и какво като се спразомейте съ тамошните дружества. А Филипа Болъградското и Кишиновското дружество да спомогни и отъ прави, азъ се разъговорехъ съ Филипа и той се обеща да се

[1]) Попъ Харитонъ.

споразумейте, можи и наедно да мините това остава ваша работа, който ще ви пиши щомъ се варни.

При това азъ низная какво мислите и какъ. Само отъ моя страна ви пища а то е твоя работа, ако е вазможно пишете ми ими явете нещу отъ таму. И гледай пакъ да ни та вартатъ братіята[1]) защото така ми мириши пакъ.

Пріе(ме)те братску поздравленія и прощавайте.

Пріятелатви Р. Танасовъ.

№ 19.

Галацъ 5 Априлъ 1876.

Пріятелю![2])

Пріехви идвете писма отъ 12—21 текущія и разомехъ сичку що ми билежите, сащу се срешнахъ и съ Ив. Сапуновъ коготу беши пpателъ Г-нъ П. Мишайковъ да се срешни съ меня, който и се варна преди неколко дни презъ Букурешъ за Турномогорели отъ дето треба и да віе писалъ. Той се срешна съ Филипа[3]) и съ дяда Желя,[4]) който се (които сж) въ сащоту мненіе и те. Особну Филипа азъ самъ го обедихъ веки за сичку, чи треба споразоменія по между ви и тогава секи да се отъ правя за местото си, и това зависи отъ сичките войводи които треба за сега да минатъ, затова Филипъ ще дойди при вазъ или ще ви вика на Турносеверинъ да се срешните, и да се споразумеите. Нему му се дадоха отъ Болградската община 1800 франга за да се приготви съ неколку момчета и да си иди на мѣстоту тайну, и то съ споразоменія помежду ви, сички, за да знаите кой де ще заема Попатъ[5]) и дедо Никола[6]) заминаха за Гюргево и мисля чи са ги прекарали тайну отъ срешните балгари защото ги беха викали. Сами имъ пратеха разноски до Гюргево.

За вазъ се отъ треди турномогорелъската община да ви олесни за сичките потреби за минувани, затова вий треба да слезите до тамъ. Ній ако гледами старите.[7]) дордету ни се

---

[1]) Сърбитѣ.
[2]) Панайотъ Хитовъ.
[3]) Филипъ Тотю.
[4]) Воевода, другарь на П. Хитовъ отъ 67 год.
[5]) Попъ Харитонъ.
[6]) Отъ Ханнето.
[7]) Букурешкитѣ български нотабили, членове на старния комитетъ, останаха съ името „старитѣ“.

споразомеятъ те съ тукашнуту правителство и то чрезъ Русія те нема да зематъ участіе, защото ги и страхъ отъ тукашнуту правителство което никакъ ни одобрява отъ влашку чети да минадъ. Колькоту за малки чети какту треба да мините и вія съ по неколку човека то затова нито нема и да осетатъ.

Деду Желу нарочну дофодя при менж и ма задлажи дави пиша нарочну за негу. Да бадешъ известенъ чіе готовъ и той, и щомъ решите за вравени да му явите непременну, за което и Ив. Сапуновъ ще ви яви и той.

Какту и да се мислятъ работите азъ самъ обеденъ, чи никой патъ народа безъ войводите нище можи да се дигни, затова треба съ време да се примаматъ по-познатите войводи и да си отидатъ на определените места и като се споразомеятъ съ народа тогава издрапай стари хайдуци, чи напретъ Богъ е снамъ. Ако чаками пакъ като миналата есенъ отъ ватре да се дигнатъ, то нема да го видимъ ній. Можи после 10 години да се родатъ таквисъ Балъгари за сега ги нема, затова и старите се согласни. Мисля чи щомъ се нареди тукашното министерство, тогава можи старите да земадъ отчастіе, за сега още мислятъ се бутъкатъ какво да праватъ. Затова ако искате да се уверите за старите пишете на Г-нъ С. Цанкова въ Букурешъ, улица Мошилоръ № 105. Той е съ старите добре и той ще ви яви сичку да ли треба да се отнесешъ до техъ или не и то по лесну ще гу направишъ като слизашъ за Турну могорели презъ Букурешъ. Ако минете, вій можите да се срещните съ Цанкова и да се научите добре за работата какъ вравать. Защоту Калаенджиевъ и Пановъ като бѣха въ Букурешъ на 6 Мартъ, срешнаха се съ Драгашева и съ другія що е билъ съ него, мненіята имъ ни се посрешнаха. Тука требаши да прататъ човекъ съ млада идея. Драгашевичъ[1]) е фанатикъ, за тазъ работа беши Иличъ капитанъ що ни предаваши[2]) фортофикація. Съ него можеше сичку да се споразомей

[1]) Драгашевичъ е единъ отъ бившитѣ прѣподаватели на легията въ Бѣлградъ прѣзъ 1867. Той е единъ отъ виновницитѣ за прѣждеврѣменното разпръсване на легията. Драгашевичъ е проповѣдалъ прѣдъ своитѣ ученици-българи, че Сръбскитѣ граници сж Солунъ, София, Плѣвенъ и Видинъ. Той е билъ сега пратенъ отъ страна на Сръбското правителство да примами българската емиграция въ Влашко къмъ Сърбия, която вече сериозно се готвѣше за борба съ турцитѣ; както е извѣстно, сръбско-турската война избухна наскоро слѣдъ като е писано това писмо. (Вж. още „Историята на Априлското въстание“ отъ Д. Т. Страшимировъ, т. I, стр. 76.)

[2]) Въ легията.

а не като Драгашевъ да кажи чи требалу сичките момчета отъ влашку да се пратятъ въ Сербія чи правителството щелу да имъ плаща по единъ фр. на денъ и да се остроятъ легиони отъ балгарите и да имъ се дадатъ офицери чи тогава да ударатъ на Видинъ а Сарбите на Босна, пакъ съ балъгарите да си умиятъ учите, да има съ кого да плашатъ турците. Нащи му се отъговорели чи тукашните момчета за тука ще требатъ а колкуту има въ Сербія техъ въоружете тамъ, те за тамъ требатъ. Тіе са му поискали пушки а той ги е питалъ чи де ще ги носите влашку нипріема да пусни пушки, те му се казали віе ни дайте пушките ако искате да ни спомогните братски нидейте ни пита какъ и каде и какво ще ги правимъ то е наша работа, а той си е позволилъ да ги пита можатли балгарите дà гаранція на правителствоту Серпску, а те въ сащо време питали и него можили и какъ можи гарантира на Балгарите чи нема да ги излажи пакъ. Съ това той са е лутилъ и викалъ, както мо е характера. Но наще по умеренноста си на прикаските си му се дали да разомей какъ треба да постапи, и безъ да сваршатъ нещу си разъотидоха, като му казали чи ній нисме дошле за тези работи нито сме ополъномощени. Затова е билъ виноватъ Каравеловъ, чи ни имъ разказалъ съ коя цель дошле защото (Каравеловъ) е лагалъ и сербите и балгарите. Кой гу праща да прави споразоменія съ сербите той е веки припознатъ за лажецъ. Чіе лаганъ многу той е отъ фарленъ отъ сичките Балгари, народа нема уверенія въ негу веки той да си гледа весникарствоту. Ми се струва сваршеха се парите(,) пакъ народенъ е станалъ дорде дочепка парици чи да почне да издава весникъ съ нову ими.

Като ви поздравиявамъ искрену.

Р. Т(анасовъ).

№ 20.

Галацъ, 27 Априлъ 1877.

Г-не П. Хитовъ.

Букурешъ.

Преди съ Г-нъ Желя нимахъ време дави пишя, защото заминаха въ сащія частъ деду Чонку и другите двойца се пратени отъ Болъградскія комитетъ. Днесь отъ правехъ

приносящія натова писмо комуто се даде отъ консола рекомандація до полковника.

Кажете на унія които зели длажноста да собиратъ доброволъците защото низная докогу да ся отъ правя за сега чи тука има до 200 и повече, и никой ни обраща вниманіе за техъ мратъ отъ глатъ азъ веки нимога да ги подаржамъ самъ. Става една ниделя отъ като се (сѐ) пиши консола за техъ и досега нема никой известіе.

Пріемете искренно поздравленіе. Още единъ Ореховалія ще ви пратя тездине той познава отъ Харсовъ до Видинъ, и ватре до некой места.

Р. Танасовъ.

№ 21.

Галацъ, 7. Маія 1876.

Г-нъ Хр. Н. Македонски!

Въ Фандени.

Днесъ пріехъ писму отъ Г-нъ П. Хитовъ отъ 3 маія въ което ми пиши съ перво да ви ява чиви вика въ Кладову ида земишъ сички шопи кои-то ся добри за вработа, итова най много до 11 маія дасте въ Кладову. Защото ша замини отътамъ за Стара планина инема да земате нищо защо-то тамъ е приготвену сичку. Кой-то има нешто можи да си гу земи то ни артисва. Затова отъ говоретеса съ перву щели идите или не защо-то сега въ понделънекъ има вапоръ. До 11 май Филипъ идруги още до 160 човека можи и 200 да станатъ ще заминатъ презъ влашку веки се готви отъ 3 дена насамъ. Въ Балъгарія бунтатъ е сериіозенъ въ Тоспатъ (Доспатъ) рилски манастиръ е веки въ рацете на бонтовниците отъ Пазарджикъ до Софія патя и железницата е упрена (спрена) иразвалена споретъ вестниците, числото на бонтовниците се воскачва до 15,000, въ Сливенску сащу е паленъ Балкана, и тезъ дипе са чака итамъ сериіозну востаніе.

Ви поздравлявамъ братъски.

Поздрави и Ив. Амуджата.

Р. Танасовъ.

X.

Т. Ковачевъ.

1868—1876.

№ 1.

Галацъ 1868 год. 20 Августъ.

Почтенній Г-да П. Х. (Панайотъ Хитовъ).

Отъ като ся намирамъ безъ ваше честно писамцѣ, ида дави получа въ драгоцѣнно-то здравіе, на кое-то моля Божіе-то око да ви го уварди.

За мѣнь сѫ несумнявай-те, що-то сѫмъ тварде добрѣ, и здравъ.

Пробата дето ми бехте дали въ Браила нема никаква цѣнѫ. Ходихъ да тѫрсѭ мущеріи и на мошіи-те, но никому но хареса, а най вече Н. Б.[1]) и тѫй ѭ испратихъ за Букурещь.

Heможа да разумѣя тук(ъ) продажби-те.[2]) Въ Тракія намѣри ценѫ жито-то и на предва. Види сѫ че ще твара една купанія жито за европейск(а) т(урция). Г-нъ Н. каза да ви явѭ догдѣ не рефуйсали вересіи-те да не дохождашъ, но и тука имами работа доста сподрѣд(ъ) дигане-то на цѣнѫ-тѫ[3])......

За чудо ми е на 2 мои писма по преди кои-то ви бѣх писал(ъ) че не приех(ъ) до сега никакавъ отговоръ. Ето 3. тео п(исмо) и ви моля явете ми калко поскоро че не е време-то за да сѫ бавимъ, въ обстоятелства-та кои-то тѫрговіи-те вѫрвѫтъ на предъ. Научавамъ ся отъ Д. Филоф(ъ) че сте биле болни, дали сте оздравяли?

Като ви поздравѭ и целуна братски оставамъ ви надѣжда за сладкій-ѭ ви отговоръ.

Приятеля ви Т. Ковачовъ.[4])

(П. П.) Отговорими чрѣзъ господе Евлогий Георгиевъ.

---

[1]) Балкански.

[2]) Касае се за успѣхитѣ и сѫдбата на Хаджи Димитровата чета; свѣдѣнията по това били осѫдни.

[3]) Да не идва, дордѣ не се позабрави за Х. Димитровата чета, поради прѣминуването на която прѣзъ м. Юли Ромънското правителство е било още на щрѣкъ.

[4]) Т. Ковачевъ е свищовецъ; неговитѣ писма сѫ пропити съ живъ интересъ за всички политически начинания на своето врѣме; най-вече сѫ важни тѣ поради нѣкои освѣтления, които съдържатъ относително първитѣ стѫпки на Левски въ революционната агитация. Колкото и да сѫ отривични тѣзи освѣтления, при общата осѫдность отъ данни, обаче, тѣ оставатъ се пакъ единственитѣ свидѣтели за онова, което не ни бѣше ясно до сега. Ковачевъ доживѣ да види освобождението.

№ 2.

Галацъ 1868 Септември 3.

Поч. Господа Панаіоте.

„Отъ като сѫ намирамъ безъ отговор(ъ) на мои четири писма, за чудо міе коя е причинѫ-тѫ, дали несте ги приели или немате време [или не васпріимате да ми отговори-те].

Желая ви благополучно въ здравіето, за нази сѫ несумнявайте, що-то сми въ здравіе.

За пробѫтѫ която ми дадохте, въ Браила нема ценѫ никаква, нито пѫкъ стапа нѣкои мущерія за нея, и тѫй я изпратихъ за Букурещъ. Научих(ъ) сѫ че и тамъ не сѫ харчи. Г. Н. Б.[1]) като сѫ разговорих(ъ) казва, догде пе свѫршиш(ъ) работа, и не преберете вересіи-те да не дохождате ..... Тука за сега сѫ отваря работѫ? Единъ Г-даръ (господаръ) отъ Одесса иска да сѫбер(е) жито[2]) но много чисто и на бѫрзо. Сума до 500 кила, до 1000. Като беше дошел(ъ) чеовека му въ Браила, неможа да сѫ спазари съ дядѫ. Сега остана да идимъ тамо да сѫ спазаримъ и контрактимъ. Вижте, ако има некоя ценѫ угодна въ градѫ ви, яве-те ни ...... Тука цени-те отъ една странѫ паднаха, а отъ друга странѫ дойдохѫ таргoвцы отъ Гиритъ[3]) и сѫ мущеріи за нашенско жито, и искатъ за да минатъ въ Туркія ... да купуватъ ... набързо ще ходятъ и въ Букурещъ[4]) Г. І. Поповъ беше ни явил(ъ), че минали тарговцѫ[5]) на ряхова за дя купуватъ. И тука чухме по не сме сигорни както въ Рухчук(ъ) и Разград(ъ) ... а колко-то за Тулча и Бабадаа сигорно има че минаха и отидоха на бѫрзо, за въ В. (вѫтрѣшностьта?) Жално мие като сѫ научихъ че сте биле болнави, какво сѫмъ уверен(ъ) че има-те средство да излезете да купите нещо,[6]) по обстоятелствата ви спѫнали, зато би било подобре да додите да си промени-те хава-та тука.

Пѫтници като не дохождатъ отъ сигорно место за да сѫ научимъ нещо ново. Гѫрци кои-то идатъ отъ Ц-градъ много

[1]) Г-нъ Н. Балкански.
[2]) Касае се да се натъкми една бунтовна чета и търсятъ се въстаници.
[3]) Критъ.
[4]) Голѣмото въстание въ Критъ отъ 1867 г. не бѣше още потѫпкано и критянитѣ сѫ правили опитъ да влѣзатъ въ споразумение съ българската бунтовна организация.
[5]) Въстаници.
[6]) Да мине въ България съ чета.

сѫ радватъ и похваляватъ ю(нацитѣ) че успяватъ. Научихме сѫ че въ Елена като заклали 2-та чорбаджіи Х. Юрданъ и други вѫрнали сѫ въ Сл(ивенъ) и тамо сега сѫ развива знаменѫ-тѫ на Б. Ю. (Българскитѣ юнаци) но точно ... и трябѫ подтвердеціе.

Като целуна братски и поздравьѫ искренно оставамъ въ надежда за сладкіиа ви отговоръ.

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

(Приписка). Пріемете и отъ страната ми брадските ми здрависванія и желалъ би по обширно дави пиша но като зная чи сътова нищо не заслужамъ зато иси премѫлчавамъ като ви казвамъ чіе време веке пари да се пичелатъ, и по добре беши тука или тадесъ дасе захватехъте отъ време, и днесъ пакъ ніе касну. Жалъ ма е сѫмо за едно, което треба да разбирете, за какой! ....

Вашъ пріятель Р. Т. Асеновъ.[1])

№ 3.

Букурещи 1868 Октомври 11.

Поч(итаеми) мои Господа.[2])

Радостно приехъ честно-то писамце отъ 9 септевр(и) на което писанни-те ви добре проумѣхъ.

Тука targoвия-та[3]) много е кесатъ и за сега нема никаква пияца.

Нови, дойдоха пѫтници отъ Сл(ивенъ) кои-то сѫ научихме сигорно за хадж.[4]) като бил(ъ) страшно обграден(ъ) отъ неприятели и въ зло положение. Нѣкой си сливненецъ Гунчу съ 18-мина като излѣзал(ъ) и убралъ поща-та съ 30,000 гр(оша) които ги има въ кемеря си, тогава неприятели-те като сѫ пускатъ да го видатъ и за да не би минала друга нѣкои чета, намѣрилъ Х-та[5]) мѣсто да слѣзе надъ Хаскьои и тамо като

[1]) Рафаилъ Атанасовъ.
[2]) Панайотъ Хитовъ.
[3]) Въстанническото дѣло върви злѣ.
[4]) Хаджи Димитръ.
[5]) Филипъ Тотю.

намира на неприятеля стражи-те слаби, нападва вжрху имъ, и пушки-те имъ като биле четтисани, зема отъ тяхъ 200 заедно съ нѣколко санджка барутъ. Като разбили неприятеля че зели да бѣгатъ кжмъ Казанлжкъ излѣзли отъ Казанлжкъ народъ че нападва на аскеря, дѣто паднали много аскерь додѣ ги разумял(ъ) народа, и тя битка-та држжала 4 часа, Х-та (хаджията) намѣрилъ врѣме че заминалъ за Доспатъ дѣто се научаваме сигоръ че сж е соединилъ съ Добре Кара Петра и още двѣ чети. Около Рила. Направили и шанцове за отбрана. Приехме извесіе отъ неврокопски пжтници че въ Доспатъ неможе да префръкне нито птичка. Тотж[1]) го пратиха за кжмполунъ а не подъ затворъ.

Я. Ванковъ дойде отъ Питещъ и замина за Бекеть, Тома[5]) за Зимнича.

Азъ вчера престигнах(ъ) отъ Галацъ. Като си свжрша Хисапа ще ида за Т. Магурели.

Моля ви явете ми за цѣни-те на стоки-те, което ще ви отчаквамъ съ радость.

Приимнете братско-то ми поздравлѣніе и искренно почитаніе.

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

(П. П.) Гунчу съ 18 души отъ като сж намира около Сливен(ъ), трима Бюлюкбашіи ги очисти кои-то го гоняхж.

№ 4.

Т. Магурели 1868 Октомври 23.

Поч. Г-да П. Х.

Желая ви благополучно въ здравіе-то. Отъ Букурещъ чрезъ австрийска-та пощ(а) съ ретур-рециписъ ви писахъ да ли сте приели писмото.

Въ известіе ви че като дойдохъ мж пращжха на вжтре за да не бждемъ по край .... Г-нъ Теохар(ъ) ви беше телиграфиралъ за да отговори-те чрезъ Г-да Стефана Величко(въ) отъ Радуевацъ на к(о)ето мж моли да ви пиша ...

---

[1]) Пантелѣевъ.

Тома ще дойде следъ 20 дена съ единъ тжрговецъ, ако може да си свърши оржнтж на мошія-та, ако ли́ не, ще ви пиша да доиди-те віи, на което е решилъ да купува мисирь отъ сега за на пролетъ и ще сж ползувами доста.

Янку е на Бекетъ, купува жита. Явете ми коя ценж иматъ мисирите. Намиратъ ли сж за на пролѣть, щели иматъ ценж за да купимъ отъ сега.

Примнете братско-то ми целованіе и искренно поздравленіе на кое-то чакамъ съ нетерпеніе отговоръ.

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

№ 5.

Т. Магуреле 1868 ноември 6.

Почтенніы мои Г-да П. (Панайотъ Хитовъ).

Честно-то ви писамцѣ отъ 28 текущаго приехъ и писанны-тѣ ви добре проумехъ.

За драгоцѣнно-то ви здравіе сж радвамъ. Явете ми за напредъ щели купуватъ тжрговцы-тѣ! Теохаръ ви беше телиграфиралъ кои-то отчакваме отговоръ, презъ Стефан Величко(въ) отъ Груе. Иванчо Ценовъ го нема тука е на Питещь за вино. Казахъ на ортака му кой-то ми сж обеща следъ неколко дена ще платжтъ и файдата или заедно. Ако е возможно пише-те съ 2-ро или да пратите записа.

За Иванча бакжрджіа-та отъ Каракалъ писахъ на единъ приятель да ми го рекомандо(ва) и съ 2-ро явете подробно . . . . .

На хана дето сте спалы питахъ за джубе-то, и ми казаха че го зели петрови. Тия дни ще дохожда нѣкои тжрговецъ за Брашовъ, може да доде и при вази съ рекомандаціа или съ Тома, но пакъ ще ви явіж. Ази сж занимавамъ съ купуваніе жито и мисири на обора, и може да излѣза тія дни на кжра за да контратіж за нови мисири и жито! Тука е пиящата 75 гр. 10 крини а навло за браила $22^{10}/_{20}$.

Като ви цѣлуна братски и ви поздравіж приятелски, оставамъ въ надежда за сладкійа ви о(т)говоръ.

Моля ви пратете ми отъ нови-те маршуви на ноти кои-то пише-ше г-нъ Иорданъ.

Приятеляви Т. Ковачовъ.

№ 6.

Т. Магурели, 1868 декемфри 7.

Поч. мои Г-да П. Х. (Панайотъ Хитовъ).

Отъ като сѫ намирамъ безъ ваше честно, ида да ви получа въ драгоцѣнно-то здравие.

Преди една седмица ви бѣх(ъ) писалъ назная дали сте ми приели писмото; което ви явихъ за запис(а) че Д. не го е приел(ъ).

И Иванчо ми казва че ви билъ писалъ на което сте сѫ споразумели да ви прати пари-те право до вази.

Ако сѫ е изгубилъ записѫ, то вій ми пишете подробно, отъ кой месецъ и кой денъ и кога му е сорока, чи ми заповедай-те да приемна паритѣ за да му дамъ Довада(?). Сѫщо и въ писмо-то ми, моле-те го [Ива(на)] за да ми брои пари-те че тогава остава на моя Дибачіа(?) за да ги зема и ви ги пратѭ . . . . .

Съ това за сега въ извествие ви че В. Диякона[1]) дойде вчера, и иска да го улеснимъ, за да иде въ Цари-градъ и отъ тамъ въ дома си . . . . И като науча търговия-та му [интереса] ще ви явѭ съ 2-ро по-подробно.

Джубето още не сѫмъ го приолъ, сѫщо и отъ Каракалъ съ Г-да И. несѫмъ сѫ разговорилъ.

Като ви целуна и поздравѭ братски оставамъ въ надежда за отговорѫ ви. Колко-то за песни-те на ноти толко и за нови интереси.

Тука пропеха телеграфъ че Гѫрція реши разбой съ Турція.

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

№ 7.

Т. М. (Турно Магурели) 1869 Іаннуаріе 15.

Поч. мои Г-да П. Х. (П. Хитовъ).

Отъ като сѫмъ лишень безъ ваше честно, или на мои три п(исма) отговора, ида да ви получа въ драгоценно-то ви здравие на което моля Божие-то око да ви го уварди.

---

[1]) Василъ Левски.

Желая ви благополучно нова-та година съизобиліе, благополучіе, долгоденствіе, и щастлива за нази бедни . . . .

Ново, некои си Полонезин(ъ) пратень отъ . . . . за да иди и да сѫ срешне съ Х. Д. (Хаджи Димитъръ) тѫй като дошел(ъ), уверява ни сигорно че Х. Д. (Хаджи Димитъръ) съ повече отъ 1000 м(омци) добре е, живее юнашки съ 4 топа, на което оградили манастиря и го осигурили, на което за припитаніе, освен(ъ) тях(ъ) и свещеници-те може и още нѣколцина да сѫ припитаватъ. Радость . . . .

Матеовъ и Вѫлнеовъ отидоха за Бекетъ, и може да идатъ и за Аустріа . . . . Не зная що купуватъ . . . . .

Съ 2-ра поща ще ви пратимъ пари-те на Иванчова-та полица. Моля ви явете ми нещо ново . . . . .

Като ви поздравѭ сердечно оставамъ въ надежда за отговора ви.

Поздравете приятели-те . . . . . .

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

№ 8.

Т. Магуреле 1869 февруаріе 13.

Почтенніи мои Г-да П. Х. (П. Хитовъ).

Честното ви писамцѣ отъ 24 минав(шаго) приехъ радостно, и содержание-то му проумѣхъ, като сѫ радвамъ за драгоцѣнно-то ви здравіе. Сѫщо и ніи благодаримъ всевишнему Б(огу) че сме добре.

Въ известіе ви че Г-да Тотю замина за Букурещь, и Т. П.(?) ще ходе съ Г-ря си, и отъ Б(укурещъ) ще удари съ Т. за Одесса за целтѫ коя-то сѫ любопитни [печалба-тѫ съ пагубатѫ сѫ братія]. Въ извѣстіе ви, че и Г-да В. Діякона[1]) стигна благополучно въ Ц-градъ, и на 11 Декемвріе замина по тѫрговія-та за кѫмъ Отечеството си . . . . на което тія дни като ми пише що е купилъ, не щѫ забавѭ отъ да ви явѭ . . . . .

Моля ви, капел-масторѫ кои-то писа песните, ако ги е преписалъ на ноти, пратете ми единъ екземпляр(ъ).

---

[1]) Левски.

Поздравете приятели-те отъ странѫ-тѫ а особно Никола Князова, Дядѫ Илеа, Коста Іордан(овъ), Алексе, Цека. Като ви целуна сладко и поздравѭ сердечно ожидавамъ сладкіна ви отговоръ.

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

П. Мешайковъ е отъ два месица $^1/_2$ при меня и ви поздравлява.

К.

(П. П.) Слѣдъ 5 дни ще ви плати Иванчо пари-те и безъ забава ще ви ги пратимъ.

Г. Kovacioff.

№ 9.

Т. Магуреле 1869 Февруаріе 25.

Поч. мои Г-да П. Х. (П. Хитовъ).

Честно-то ви п(исмо) приехъ и содержаніе-то имъ проумѣхъ сигорно . . . . .

Вчера престигна В. Левскіи отъ Отечество-то ны, за да приемне лозинка-та и да сѫ вжрне пакъ презъ Никополъ, и тжй като немахъ сигорна л(озинка) сговорехме сѫ за да иде въ големо-то село, и заминува. Азъ отчеквамъ некого Г-даря кой-то щеше да провожда Тотя дето ви писахъ въ О(десса) и тжй като дойде и сѫ разговоря, ще ви пиша точно.... Дякона като излязалъ неповреден(ъ) от(ъ) Ц. Г. (Цариградъ) и слѣдвалъ изъ Тракія и Болгарія дето ви е познато, и като се разговаралъ съ сички по. и отъ Ф. (Филибе) съ К. р.(?) Само за въ рила не е можел(ъ) да иде що-то е опасно, но существуватъ . . . .[1]) за народа. Млади и стари зели участіе заради цель-тѫ ны. Но само да сѫ появи нещо по-големичко и по сиріеозно отъ лани, и тіи сѫ готови сички на оружіе. Моля ви, явете ны има ли нѣщо надежда отъ вазы по за скоро . . . . че отъ тука нема надежда що-то е въ периколъ големъ. Това пр.(?) има надежда за сега въ колоніи-те и въ О(десса). Споредъ както сме сѫ разговарали съ Г-на кой-то

[1]) Въ оригинала сѫ поставени два реда точки и отгорѣ два инициала напомнящи Х. Д. (Хаджи Димитъръ): намекъ за първитѣ плодове отъ обиколката на Левски. Послѣдни при първото си отиване въ България е групиралъ революционни дружинки, които по-послѣ се прѣвърнаха въ Комитети.

го очаквамъ и кой-то щеше да провожда Т. (Филипъ Тотю) като сж споразумее дето е атишелъ въ кратце. Като ви целуна братски и поздравиж сердечно ожидавамъ сладкій а ви о(т)говор(ъ).

Т. К.

(П. П.) Се съ този параходъ ви сж пращатъ парите отъ Иванча 14 наполеона.

Т. К.

№ 10.

Турно и (Магурели) 1869 Мартіе 14.

Любезніи мои Солакъ?[1])

Честно-то ви писамцѣ отъ 4 того м. приехъ и содержаніе-то му проумѣхъ. Кусура отъ полица-та за 4 наполеона тія дни ще ви пратимъ, на което сжмъ му зелъ и залогъ освен(ъ) полицата.

За Т. Ф.[2]) като го презиратъ то и строго го диратъ. Г-дарж (господаря) кой-то щеше да го прати за панаиря неможалъ да го намѣри въ Б. (Букурещъ) и като дойде тука сж разговорихме съ Г-даря, и не сме сигоръ въ него. Т. Ф. не знае се де е. Тия дни беше тука И. Касабовъ, дава добри надежди. Приех(ъ) писмо отъ Левскій, който ми пише че дошелъ още единъ като него тжрговецъ въ големото село отъ странжтж на неколико тжрновцы и .... за да контрати стока, и щели да излѣзатъ за панаиря още на 1 мартіе, но оставили да видатъ перво какъ отива тукашната пияца, що-то като сж споразумее съ вращаніе-то на Касабова, ще имъ печата прок. (прокламации) и кондрати, за да заминатъ 2-мата Левскій и Д.(?) да зафанатъ работж по отъ рано?? съ скацнашитѣ(?) кои-то имжтъ въ Тжр. Сли. Со. Плов. Перушчица (Търново, Сливенъ, София, Пловдивъ, Перущица) и други, съ намереніе за воскресеніе да бждктъ въ работж. И. Касабовъ замина отъ тука за го(лѣмото) село (Букурещъ) и на скоро ще ми пише, като дойде и Левски да му видж контратж, коя и каква ценж има орденда купува ще ви явиж подробно ....

---

[1]) Лѣвакъ; П. Хитовъ е лѣвакъ.
[2]) Ф. Тотю.

Моля ви явете ми и ваше мненіе. Като ви целуня братски и поздравых сердечно, ожидавамъ сладкіиа ви отговоръ.

Моля ви поздравете и Дяда Ил. (Илю) Це, (Цеко) Ал.(?), I. Поповъ, и.

Азисъ Достунузъ Ходжа ефенди.

(П. П.) Следъ три дена иде един(ъ) прия(тель) Димитріе Николич(ъ) Косовица Белградченин(ъ). На кои-то иде отъ долу ще сж споразумее-те съ милость-тж му.

Сжщіиа.

№ 11.

Т. Магуреле 1869 Мартіе 20.

Любезній ми Пр(иятелю) Солакъ ефенди.

Желая ви благополучно въ здравіе-то. За менъ сж несумнявай)те.

Т. Ф.[1]) е въ Одесса . . .

Приносящіи-а на това писамце е на име Димитріе Николае Косовица,[2]) нашъ приятель.

Предстой-те му за нужда-та. Като ви поздрявых сердечно ожидавамъ ви отговоръ.

Азисъ Достунусъ Хаджа ефенди.

№ 12.

Т. Магуреле 1869 Мартіе 27.

Любезніи мои П. Х.

Честни-те ви 2 писамца отъ 23 т. м. приехъ, и много сж зарадвахъ. За драгоценно-то ви здравіе се радвамъ.

Отъ Иванча пари-те не мога да зема още.

Въ известіе ви че Левскіи дойде отъ голямо-то село и отчаква да му престигне средство, че да иде да разнесе пари за скацнашитѣ(?), доде доде (дойде) време-то за панаиря,

---

[1]) Филипъ Тотю.

[2]) Димитъръ Общи.

на което ще доида да се разговоря лично и контратимъ като остане 20 дена до панаира, за да можишъ и ти да престигнешъ на определеното место, дето ще ми сж даде заповедь. Но само да бждите онія които ви знаяхъ, да не бжди-те сж променили както казвать нѣкои си??[1])

Тука нема никаква пияца скацнашка (?)

Съ 2-ро ви пиша подробно, като ви целуна и поздравя сердечно ожидавамъ сладкіиа ви оттоворъ.

Азисъ достунузъ Афузъ ефенди.

№ 13.

. . . .[2])

Почтенній мои Г-да П. (Панайотъ Хитовъ).

На четири мои писма отговорь немамъ. Причинатж що?

Въ извествіе ви че Левскіи слѣдва добре, отъ 500 овни купини, и не искарани на соватъ[3]) Ф. Т. Замина презъ Ц. г.(?) Контрати и той 500. Дойде въ Карлово К. С. дето си имаха скацнаши, чобани съ Лев(ски). Споразумѣха сж да усредоточжтъ, кассж тука?[4]) и е добре, на което си иматъ сички-те потребни леснини.

Л(евски) отиде кжмъ Солунъ за да сж споразумее съ х. Д.[5]) щото и тои ималъ 600 купини овны за лжчини заедно и въ едно време да зафанатъ. Отъ тука и отъ долу много тжрговцы заминувахж за Ц. г. (Цариградъ) щото имами болесть въ овни-те. Тракійски-те сж здрави и сигорны . . . . .

Моля ви явете ми как(ъ) отива пияца-тж към вазы, ще ли можите да купите, отлжчите, преминете, за да ви явя деня на отваряніе-то ня панаиря.[6])

Като ви целуна братски и позравя сердечно ожидавамъ сладкіиа ви отговоръ:

Азисъ Достунус(ъ) Аафуз(ъ) ефенди.

---

[1]) Думата е за прѣминаване въ България (за революционни дѣйствия).

[2]) Безъ дата; отнася се къмъ пролѣтьта 69 г.

[3]) Въстанници, записани и не минали още въ България.

[4]) Трѣба да се разбира, че отъ Карлово е дошелъ нѣкой съмишленикъ на Левски, К. С. (лицето не е извѣстно).

[5]) Съ Хаджи Димитра? Дълго слѣдъ неговата смърть на Бузлуджа, вѣрваше се още, че той се бие съ турцитѣ.

[6]) Думата е за прѣминаване на чети и за раздухване на въстание въ България.

№ 14.

Т. Магуреле 1869 Маи 9.

Любезніи мои Г-да П. Х. (П. Хитовъ).

Честни те ви п(исма) отъ 23 марта и отъ 14 априліе радостно приехъ и содержаніе-то му добре проумѣхъ. За забавяніе-то на отговора имъ мж извене-те, причина-та е че неможахъ да ви извада пари-те отъ Иванча.

Приімне-те сега $4^{1}/_{2}$ напалеона подъ марка К. Л. № 3 и една кадра отъ созаклятіе-то х. Димитрово на Петрошанъ.

За Левскіи ви писахъ че на 19 маи тржгна благополучно отъ Ц. градъ за панаиря!![1]) По-преди пратихме книгите[2]) за панаиря.

Въ извествіе ви е че Ф. Т. (Филипъ Тотю) е въ Одесж, Полская улица въ кантора на Тодораке Пулева. Поздравлява ви, сжщо и Г-да Іордана Попова, Дяда Иля, и ви моли да му пиши-те и яви-те нещо.

Въ извествіе ви новини-те кои-то научихме въ отечество-то ни чрезъ единъ(ъ) сигорен(ъ) чеовекъ кой-то е видял(ъ) самъ.

На сливненскіи-а пжть за Елена, селото Дреновецъ, на Горгеовъ ден(ь) сутренж-тж като биле народа въ церква за лютургіа, дошле отъ х. Димитрови-те момцы 12 души вооружени добре, като оставатъ 6-мина на врата-та, и 6-на отиватъ тж целуватъ икони-те. Миросва ги священника, и дава анафура. споредъ обичаи а; излизатъ, и влизатъ други-те 6-на сжщо и тѣ си направжтъ обичаи а??? Като сж свършила света-та литургія разговорили сж съ народа, и изскали за да явжтъ на Субаша-тж, но субаша казалъ на народа, че нема заповедь да гони такива хора, нито да ги пита отъ гдѣ идатъ и за какво ходатъ; при това каза на народа да имъ кажатъ че го не намерили; и ако искатъ ядене, петіе да имъ даджтъ но пари да не искатъ; сядатъ въ двора на церквата съ по-пжрви-те отъ народа, ядватъ, пиватъ добре, и сж отъ теглятъ за работж-тж си въ планинж-тж????

Научих(ъ) сж че сте пратиле Хр.[3]) за мошія-тж си, явете ни дошел(ъ) ли е. Какъ стоятъ работи-те?? Ако не е дошелъ

---

[1]) За въ България.
[2]) Прокламации?
[3]) Хр. Македонски.

щели сѫ отбие до мени. Моля ви явете ми нещо ако има ново въ градѫ ви.

Като ви целуна братски и поздравѭ сердечно ожидавамъ на бѫрзо сладкіна ви отговоръ.

Приятеля ви Афузъ ефенди.

(П. П.) Един(ъ) груп(ъ) марка К. Л. № 3. Едно тенеке К. Л. № 3.

№ 15.

Т. Магуреле, 1869 Май 14.

Любезніи ми Прият(елю).[1])

Отъ като сѫ намирамъ безъ ваше честно п(исмо) ида да ви получа драгоценно въ здравіе-то на което молѭ Божіе-то око да ви го уварди.

На 7 того ви пратихъ 4 1/2 наполеон(а) въ групъ подъ марка К Л. № 3. и една кадра въ тенеке подъ марка К. Л. Плата:

на 1-вій групъ . . .	2 1/2	сванца.
на 2. под. № 3. . . .	2	сван.
кадра въ тенеке . . .	4 1/2	сван.
писмата	1 1/2	сван.

За приемваніе-то на вторы-те не ми отговаря-те за да бѫда спокоен(ъ) за приемваніе-то имъ.

Моля ви отговоре-те ми и нещо ново пише-те ми.

Въ извествіе ви че Діякона[2]) на 6 того м(есеца) дойде въ Плевенъ и Никопол(ъ) тѫ си прие полици-те и потребни-те, че трѫгна вече за панаиря споредъ както ми пишехте Господство ви.

Заради Ф. Т.[3]) ви явихъ че е въ Одесса, отчаква още нѣкои тѫрговцы, на което отидоха, за да трѫгнѫтъ отъ тамъ за панаиря.

Моля ви явете ми какви известія имашъ отъ мошія-тѫ си, дойде ли човека, ще ли можешъ да идишъ за панаиря,

---

[1]) П. Хитовъ.
[2]) Левски.
[3]) Филипъ Тотю.

допуща ли тж време-то и обстоятелства-та. Мисля отъ Иванчова-тж полица да сж свжрши Кусура (остатъка).

Моля ви поздраве-те приятели-те Дядж Иля, Цека, Коста, Юрдана, а вамъ като ви целуна братски и поздравиж сердечно, ожидавамъ сладкіи-а ви отговор(ъ).

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

№ 16.

Магуреле, 1869 Май 24.

Любезніи мои Пр(иятелю) П. Х. (П. Хитовъ).

Честно-то ви писамце отъ 12 т. м. приехъ съ радость; но като го прочетохъ сж наскжрбех(ъ)??? Като вида че пиши-те, да не ви бжда сардитъ, никога не сжмъ забравил(ъ) отъ да не ви пиша. Преди 15 дена ви пратихъ единъ групъ съ $4^{1}/_{2}$ наполеона и една кадра х. Димитрова под(ъ) марка К. Л. и следъ една неделя едно писмо въ което ви питахъ нещо важно и за Іордана Попова и С. Фотографина, моля ви питаите на агенція-та де сж губатъ, че като сж споразумея съ тукашніи а агентинъ. ще ви пратиж фрактови-те да ги дирите сиріозно отъ администрація-та.

Въ извествіе ви че Христо Херцеговеца дето го прати при Янка е тука. Като сж споразумехме съ Тома вречи сж да ви прати малко пари но неможимъ да сж срешнимъ съ Янка?

Моля ви поздраве-те офицери-те и имъ явете че техни-те ученицы[1]) существува(тъ) и напредватъ.

Като ви целуна братски и поздравиж сердечно ожидавамъ сладкіи а ви отговор(ъ).

Т. Ковачовъ.

(П. П.) Ако би да доди-те скоро явете ми или да ви пратж пари за един(ъ) револвер(ъ), или ми го донесете за да ви го платиж.

Ходжа Ефенди.

---

[1]) Отъ легията прѣзъ 67 г. въ Бѣлградъ.

№ 17.

Магуреле, 1869 Май 27.

Любезніи мои Пр(иятелю).[1])

Честно-то ви писамце отъ 12 содержава да не бѫдѫ нещо сѫрдитъ; за чудо ми сѫ види. Азъ толко често да ви пиша а віи на 5 — едно ми отговаря-те, и нищо ново. Преди 5 дни ви писахъ и сега ви явявамъ че преди 15 дена ви пратих(ъ) $4^1/_2$ наполеони, и една кадра въ тенеке подъ марка К. Л. Платихъ 8 св(анца) транспортъ за приемваніе-то имъ. Не отговорихме нищо че ако сѫ губятъ да ви пратѭ фрактове-те, за да ви ги плати агенція-та.

За панаиря явете ми отидоха ли, ще идатъ ли тѫрговцы отъ странѫ-тѫ ви, че ви да ми пиши-те че ще додити въ Влахія; тука нема тѫрговцы, иನематъ ценѫ стоки-те; отъ странѫ-тѫ ви може да идите за панаиря че закасне отварянето на оборѫ . . . .

Левскіи дойде до Никополъ, дадох(ъ) му полицы и отъ като е заминал(ъ) немие писал(ъ) нищо. Новини-те ги обнародва Народность.

Като ви целуна братски и поздравѭ сердечно, очаквамъ сладкіи а ви отговоръ съ новини.

Братви Т. Ковачовъ.

(П. П.) Ако би да додите донесете ми единъ леворвел(ъ), ще ви го платѭ почтенно.

Т. К.

№ 18.

(Турно) Магуреле 1879, Иуніе 15.

Почтенніи мои.[1])

Предъ очи-те ми лежѫтъ честни-те ви отъ маі 22+2+5 Иун(и) писамца, на кое-то содержаніе-то имъ добре проумѣхъ.

За подтверждение на мои-те писма немате отъ нигде да ви яви некои точно, бѫде-те сигорни що ви сѫмъ явилъ е. е. е. треба даст̃е сигоръ(?)

За дохожданіе при вази ще сѫ трудѭ да ви извадя отъ тия 20 н(аполеона) кои-то ви длѫжа, че ако ги зема ще дода,

---

[1]) Панайотъ Хитовъ.

а очаквамъ безъ друго известіе отъ Л(евски) и ако сѫ забави отвареніе-то на панаиря ще дода, ако ли е на скоро, неще мога да дода. че излезе .ново жито, ще ида пакъ по кѫра. Извене-те мѫ че неможахъ да ви отговоря на бѫрзо: едно че небехъ въ града, друго че отчаквамъ известіе отъ Л(евски).

За купуваніе-то имъ слѣдватъ много добре. Като отговори Л(евски), чи на скоро може да ви и телграфирамъ.

Моля ви явете ми нещо ново, щели мрѫдни ценѫ-тѫ или не въ градѫ ви. Като ви целуна братски ожидавамъ сладкіиа ви отговоръ.

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

№ 19.

Поч. мои Господа П. (Панайотъ Хитовъ).[1])

Желая ви благополучно въ здравіе-то, и добри успехи.

Не съмъ сигоренъ дали сте готови за панаиря, че слѣдъ една седмица да ви пратя малко пари. Янко го не зная де е но отъ Тома ще ви извадя борджя и азъ колко-то сѫ улесня, дали щѫ ви получа слѣдъ една седмица въ градѫ ви понеже аги-те се сумняватъ твърде много за панаиръ .... и сѫ умислени злѣ.

Немамъ още никакво извѣстіе отъ Левскій.

Пріимнете братско-то ми целованіе и искренно поздравлѣніе на което ожидавамъ сладкіи-а ви отговоръ и на фторо писамце.

Аазисъ достунузъ Ходжа ефенди.[2])

№ 20.

Т. Магуреле 1869 Іуніе 21.

Любезній ми бае Коста.

Желая ви благополучно въ здравіе-то. За менъ сѫ не сумнявайте. Моля ви ако не е Солакъ Ибреамъ[3]) въ градѫ ви отговорете ми по скоро. Поздравлявамъ ви сердечно.

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

---

[1]) Отъ втората половина на Юний 1869 г.
[2]) Ковачевъ.
[3]) Панайтъ Хитовъ.

№ 21.

Магуреле 1869 Августъ 24.

Любезніи мои приятелю.[1])

Отъ като сж намирамъ безъ ваше честно, ида да ви получа въ драгоценно-то ви здравіе, на което моля Божіе-то око да Ви го уварди.

За мень сж не сумнявайте. Въ известіе ви че Кжршовскій сж вжрна отъ бани-те. Жално беше че не сте могли да сж видите 1 че не сте му отговорили на телеграфа, 2 че не е ималъ растояніе да сж бави що-то училище-то наближава да сж отвори; какъ и да е ви поздравлява. Вчера беше Пантилей Вжлнювъ замина за Букурещъ за да проводи совати-те си; печелжтъ 800 наполеона. Т. Пантилеевъ и той беше тука, поздравляватъ ви.

Ново. Василъ[2]) ходи съ 30 души въ поли-те на Троенскіиа и Врачанскіи балканъ. Единъ Врачалия съ 20 души удариха и оловиха Агите. Моля ви за песни-те кои-то писаха, ако ги сж превадили на ноти, пратете ми. Поздравете моля ви приятели-те които питатъ за нази.

Като ви целуна братски и поздравьж сердечно, ожидавамъ сладкіиа ви отговоръ.

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

№ 22.

Магуреле 1869 Сентеври 5.

Любезніи мои П. (Хитовъ.)

Отъ като сжмъ лишенъ безъ ваше честно моля ви причина-тж коя е.

Желая ви благополучно. За мень сж не сумнявай.

Въ известіе ви че Васил(ъ) Плевненица го фанаха и ობраха на врачанскіиа монастирь.

Левскій дойде отъ панаиря.[3]) Питахъ го за добитакж, тврде е слабъ, нема ценж и ще го презимува за напролеть

[1]) П. Хитовъ.
[2]) Левски.
[3]) България.

да го харчи, според(ъ) мненіе-то негово.[1]) Пространно неможах(ъ) да сж разговоря. Идеше отъ големо-то село, отиде презъ Александрія за големото село. За вращаніето му не зная кога и отъ де ще сж вжрне.

Тотю е съ Василя въ Одеса. Тома, Петр(ъ) и Мешайковъ ви поздравлява(тъ).

Като ви целуна братски и поздравж сердечно, ожидавамъ сладкійа ви отговоръ.

Пр(иятеля) и братви Т. К. (Т. Ковачовъ) Ходжа.

№ 23.

Т(урно) Мугорели, 2 Септември 1869 г.

Любезніи мои П.[2])

Честно-то ви отъ 22 текущаго съ радость отъ приносяща го приехъ, и содержаніе-то му добре проумѣхъ.

Не малко сж зарадвахъ, като сж лично видяхъ и разговорихъ съ Д.[3])

За В. Левскій ви явихъ преди една седмица че замина за Александрія, атлия,[4]) тжй е миналъ отъ Т.[5]) но кадя отива, кога ще сж вжрни, неми яви що-то немахъ време да разговоря подробно, каза че ще ми пиши. Василя плевнелія го ванаха на врачанскій монастиръ. Т. Ф.[5]) съ Василя[6]) Карловица сж въ Одесса.

Споредъ заповедь-тж Ви улесних(ъ) Д. и го испратихъ за Бра(шовъ) съ рекомандація.

Благополучно пристигна, и замина. За револверъ забравихте. Моля ви поздравете приятелите, а вази като ви целуна братски и поздравж сердечно, ожидавамъ сладкіна ви отговоръ.

Вашъ братъ Т. Ковачовъ.

---

[1]) Приготовленията за възстание били слаби и възстанието трѣбвало да се отложи.
[2]) Панайотъ Хитовъ.
[3]) Д. Общи.
[4]) Конникъ.
[5]) Турно Могорели.
[6]) Василъ Платнаровъ.

№ 24.

Т. Магуреле, 1869 септември 16.

Любезніи мои бр(ате) П. Х. (Хитовъ).

Послѣдне-то ви отъ 10 того месица радостно приехъ и сѫдержаніе-то му добрѣ проумѣхъ. За чудо ми е две мои писма какъ да не сте приели, едно чрѣзъ поща-та, а друго чрезъ Іоца Стаменковичь, кой-то трѫгна за въ градѫ ви. Въ известіе ви че Д. Косовецъ[1]) престигна и го испратихъ благополучно за въ .... Сѫщо ще сѫ старая и за П. (?) споредъ заповедь-тѫ ви; моля ви кой ви е писал(ъ) отъ градѫ ни споредъ както яви-те. Бележете ни го, да му сѫ отговоря отъ странѫтѫ ви.

Въ извествие ви че Васил(ъ) Плевненеца го фанаха и обраха на врачанскіиа манастир(ь), В. Левскіи премина коненикъ (конникъ) и замина за голeмо-то село, като сѫ вѫрне ще сѫ разговоремъ подробно .... Ф. Т. (Филипъ Тотю) съ Василя Карловица[2]) сѫ вѫрнаха презъ Ц. градъ (Цариградъ) въ Одесса.

Запрени-те въ Деярибекиръ ще ги пущатъ. Съ Янка не сѫмъ сѫ виждал(ъ) с(ъ)време.

Пандилеи дохожда тук(ъ) и отиде за Бикетъ.

Д. Косовица (Общи) като престигне до Г-да Николаке[3]) ще ви яви.

Като ви поздравѭ сердечно и целуна братски, ожидавамъ сладкіи а ви отговор(ъ). Поздравете моля ви приятелите отъ страната ми.

Брат(ъ) ви Т. Ковачовъ.

(Приписка).

Бачо Панаіоте!

Поздравленія-та ви чрезъ Г-на Т. Ковачовъ съ радость пріемамъ препоручени-те Ви младежи. Споредъ силата си помогнахме. Г-нъ Ванковъ е далекъ отъ насъ, близо една година не сѫмъ го виделъ. Радувамъ сѫ наваше-то постоянство и ви

---

[1]) Общи.
[2]) Платнаровъ.
[3]) Балкански,

моля да бѫди-те хладнокрѫвни и да не слуша-те хорски-те празни хорати, но като доди време-то тогава то ще покаже кой е веренъ на Отечество-то и кой е предатель. Само-то Светописаніе казва, конецъ дѣло окрашаетъ.

Поздравете моля Г-на Коста Лазаровъ и Г-на Анастаса Іорганджія-тѫ и сички пріятели. Поздравете още Г-на Илича нашія благодѣтель.

Поздравленія имате отъ Г-на Мишайкова, той е юнакъ.

Сладко ви поздравлявамъ и сѫмъ

Вашъ за секога Тома Пантелеевъ.

(П. П.) Поздравлява ви и Даскала Троеница.[1])

№ 25.

Магуреле, 1869 7 Октомврий.

Любезніи ми Пр. П. (Панайотъ Хитовъ).

Отъ като сѫ намирамъ безъ ваше честно писмо, ида да ви получа въ драгоценно-то ви здравіе, на което моля Божіе-то око да Ви го уварди; за мень сѫ не сумнявай.

Моля ви причина-та на долговременно-то ви мѫлчаніе отъ гдѣ зависи??? За чудо ми е на толкова писма не ми сѫ отговаряте, дали сте сѫрдите, или време немате, или пакъ забравехте да пишите. Ако сѫмъ ви повредилъ въ некое мои писмо, то віи като по-стари извинете . . . .

Въ известіе ви че Г-да И. Кѫршовскій заминѫ за Сербія, Радуевацъ, за бани-те че е боленъ; може да дойде и при вази; ще сѫ научишъ новини доста?? и ще сѫ споразумеете за панаиря, безъ друго да го чакате; дадохъ му единъ мой сахатъ да го продадете и ако недостигнатъ пари, дайте, тѫ ми земете един(ъ) револвер(ъ), че ази ще дохождамъ, ще ви заплатѭ, и отъ Тома ще ви донесѫ пари-те. За сега мойя капиталъ е затворенъ въ стока, слѣдъ като ми отговори Г-да Юрданъ ще дойдѫ.

Поздравете пехливанина даже и кои пита за назъ. А вазъ като ви целуна сладко и поздравѭ сердечно, ожидавамъ сладкіиа ви отговоръ безъ друго.

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

[1]) Д. Икономовъ.

№ 26.

Т. Магуреле, 1870 Априліе 1.

Почтенніи мои Господа П. Хитјовъ.

Честно-то ви предпоржчано писамце отъ 14 текущаго, чрезъ приятеля Д. съ голяма радость приехъ, и содержаніе-то му добре проумѣхъ. Съ поредъ заповедь-тж ви сж потрудихъ, и го испратихъ за панаиря, макаръ и да немахъ време съ ортаци-те за да сж улеснимъ, но пак(ъ) тржгва благополучно, и здраво радостно отъ странж-тж ми съ 2$^1/_2$ Н(аполеона) и единъ мои (не се чете) 94 гр., Рекомандаціе-тж на Кжршовъ 85 гр. На Груе ще ви чака заповедь-тж и писмо, или да прате-те потребни, или скоро явете да си не отъ чаква, но да тжрси селяметъ съ дружі(ната). Като ви сладко целуна и сердечно поздравиж, ожидавамъ сладкійа ви отговоръ колкото Д. Общій толко и азъ.

Братъ ви Т. Ковачовъ.

№ 27.

Турн(о) Мугорели 1870 Априліе 9.

Почтенній мои Г-да П. Х. (Панайотъ Хитовъ.)

Желая ви благополучно съ Царски-те праздницы. Преди една седмица ви бехъ писалъ чрезъ Кжршовскіи, за приемваніе-то на писмо-то не ми отговаря-те. Причината коя е.

Д. го изпратихъ за панаиря, и колкото може да сж намери вжрхуми дадох(ъ) му. За престигваніе-то му още отговоръ не сжмъ приелъ. Вамъ ако е отговорилъ, явете ми, и за панаиря готвите ли сж ...... отговаряй-те ми. Поздраве-те Г-да Н. Б.[1]) а вази като ви братски целуна и сердечно поздравиж.

Сжмъ едномислецъ Т. Ковачовъ.

№ 28.

Питещи, 1873 Май 30.

Господа Хаджи Никола.[1])

Слѣдъ поздравлѣнія-та ви ида дави моля сторе-те трудъ тж попитай-те Г-да Тома Пантилеевъ ако бжде дошелъ

[1]) Балкански.

Г-да П. Хитовъ до нѣго или до вази, представе-те му че е опасна за негово-то минуваніе въ белградъ, и това го научихъ също отъ един(ъ) нашъ приятель. Или ако познава-те въ Краиова или Северинъ, също и віи сж потрудете тж пишете, и съ това не малко ще мж задлжжи-те.

Приятеля ви Т. Ковачовъ.

№ 29.

Гюргево, 1876 Маия 2.

Господа П. Хитіовъ!

въ Бѣлградъ.

Желая Ви благополучно здравието; Виканъ сжмъ на бжрзо въ голѣмото село,[1]) тжрговия-та[2]) слѣдва доста добрѣ и бжрзо. Ортатъкъ ми явява че на панаиря[3]) въ Тракия сполучилъ да зема много стока и евтена.[4]) Жално ми е на Вашето забавяние, че на мои двѣ писма не сжмъ приелъ до сега отговоръ, затова моля Ви отговорете въ голѣмото село по-скоро, щото не зная колко ще са бавя. Сапуновъ дошелъ ли е при Васъ, щото са нуждаеме за пари, тжй също и Таню[5]) . . . .

Като Ви цалуна братски и поздравя сърдечно, ожидавамъ сладкия Ви отговоръ, безъ забава.

Приятелъ Ви Т. Ковачовъ.

П. П. Новини отъ Отечеството ни, разни, и много ще са научите ако са занимавате съ чужди вѣстници.

Сжщий.

№ 30.

Место, 1876 Іуніе 15.

Г. Панаіоте,

Спорѣдъ договора не ще могатъ да дойдатъ приятели-те до горе за това не чакайте.

Приятель Т. Ковачевъ.[6])

---

[1]) Букурещъ.
[2]) Приготовленията за Ботевата чета.
[3]) Възстанието.
[4]) Възстанието сполучило.
[5]) Таню Стояновъ.
[6]) Записчица съ моливъ; отнася се до Сръбско-Турската война.

XI.

Т. Пѣевъ и Бучукоглу.

1872—1875.

Ч. Р. Ц. К.
въ
Етр(ополе).

№ 1.

1872 Февр. 4-й.

Г-нъ Д. Общій въ заминуваніе-то си дойде въ Бочукооглу[1]) на 17-й януар. по болѣстнѫ причинѫ останѫ до 21-й януар. Разноскы на хана имà гр. 52. На врьщаніе дойде въ Бочукооглу 3-й Февруар. и тръгнѫ на 4-й.

Членоветѣ ни сѫ на брой 14. Имаме въ Етрополе и околнитѣ му колыбы около 200 шишенета и кавале.

Бочукоглу.[2])

№ 2.

Юния 29. 1872 г.

Баювиятъ мой Иллерически![3])

Писмото ти приехъ, радувамся за срѣщата ви съ ..... Добро е станало дето се е видело благословно купуванието на Каруца. За депутати сега никакъ не е време. Прочети приключеното и ще разумѣешь причините. А като го прочетешь, запечати го и го прати въ Кѫркклисия споредъ надписатъ.

А защо ли ни е сега Собрание, когато секой има доверіе на работата и не е ли подобрѣ да се гледа распространението на цѣльта и сѫбиранието на пари? Тованашата работа; за това пиши на лицето и искай му потребните пѫлномощия по-скоро да се дадатъ, за да са подпали и оня пламникъ, че врѣмето заминува; Дохожда есень, ще падне слана, а подиръ нея зима, слѣдъ която като утрѣ ще настигне и пролѣтьта и ще да ни застигне пакъ такива, се на сѫщото мѣсто. Напрѣдъ! поскоро напрѣдъ!!

---

[1]) Етрополе.

[2]) Т. Пѣевъ, учитель въ Етрополе. Слѣдъ обира на пощата, есеньта 1872, Т. Пѣевъ биде пратенъ отъ турското правителство като шпионинъ въ Влашко, за да лови виновницитѣ на обира, като бѣше самичакъ единъ отъ главнитѣ изъ тѣхъ. Т. Пѣевъ остана послѣ това емигрантъ и доживѣ да види освобождението.

[3]) Тетевенъ.

Човѣкатъ ви ма пита бива ли у насъ да стане събранието. Причината, поради която не бива, ще разберете отъ приключеното.

Добро видение и поздравете попатъ.

Вашъ едномисленикъ Бучукоглу.

(П. П.) Приключавамь ви погрѣшеното окрѫжно заедно съ единъ уставъ, една учернена расписка и 16 бѣлы.

Сѫщий.

(П. П.) Добрѣ са пазете . . . .

Сѫщий.

(Приписка).

Брате Асланъ Дервишоглу Крджаллѫ.

По преди не пріехте ма. Кажи за че самъ проводенъ за да зема за Бочукоглу полномощіе за въ Македонія но сега ще разберете за истина чрезъ неговото писмо което е проводено до менъ затова вижте и проводете нужните белешки и полномощіето за да са върши работата какъ-то трѣбва.

И віи видите защото неможа да дода пакъ както ми пише а за ваше дохождание никакъ не е време.

(1)872 августъ 1-ий.

Вашъ едномислящій Иллерически.

Печатъ: С. На Н. Ти[1])

№ 3.

Братия Единородци!

Въ окрѫжията Сливенско и Османъ-Пазарско.

Доносительтъ на настоящето ни е единъ отъ работниците за народното ни освобождение. Той са именува Фердинандъ[1]) и са прѣпорѫчва до В. Л-ій и Д. Общій, сѫщо така дѣйци за сѫщата цѣль.

Отъ тие двѣ лица едното, у което за сега се намираше печатътъ, сирѣчь В. Л-скій, отсѫтствува отъ тукашните страни

[1]) Значението на този печатъ не ни е извѣстно.

и като не е познато скоро ли ще дойде, то за да са не губи врѣме въ народното ни сѫбуждание, испращами въ вашите страни Г-нъ Фердинанда (?) съ цѣлъ да отвори частни революционни комитетъ, да устрои тайни пощи, да избере тайни кѫщи за скривание на гоними лица отъ неприятелите ни, и да даде всичките нужни наставления за освобождението на милото ни отечество, разбира са спорѣдъ сѫдържанието на Уставатъ.

Г-нъ Фердинандъ ще Ви принесе и прокламацій, окрѫжни писма и Устави на Бѫлгарскиятъ Революционни Централни Комитетъ. Сѫщо така отъ него ще приемнете и расписка за волни помощи. Народното ни освобождение ви налага длъжность да употрѣбите въ полза всичките тие писменни наставления и колкото назидания би ви направилъ устно Г-нъ Фердинанъ.

Настоящето ще има важность до тогава, до когато са снабди Г-нъ Фердинандъ съ друго пълномощие, подтвърдено и съ печатътъ на Ц. Р. Б. Комитетъ.

Въ вашите страни са е работило и по-испрѣди за тая цѣль. Вие ще запознаете Г-на Фердинанда съ досегашните ваши работници и съ тѣхните лозинки. Здравейте!

Ваши едномисленици: Окрѫжній центъръ Сюлейманъ-оглу Даудъ (Орхание), Частенъ Б. Р. К. Въ Дервишь-оглу Мехмедъ Кѫрджялѫ (Тетевенъ), Частенъ Б. Р. К. Бучукоглу (Етрополе).

Нагледни(къ) на окрѫжниятъ центъръ въ Сюлейманъ-оглу Даудъ:

Д. Общий.

№ 4.

1872 Іулія 18-и.

Почитаемий ни Г-не Асланъ Дервишоглу Кѫржалѫ![1])

Прѣди да са отговоримь па окрѫжните Ви писма, ние Ви поздравяваме съ желаемото ни „Добрѣ дошле, брате“ отъ спасителното за народа ни послание, и изразяваме ви нашата благодарность за благоразумното Ви пѫтувание, на което слѣдствието е и благополучното ви заврѫщание, което зарадва и насѫрдчи синца ни.[2])

---

[1]) Левски.

[2]) Върросътъ е за послѣдното отиване на Левски до Букурещъ.

Нека сега да ви пишеме и за работите ни: Милий нашъ брате! сполуката на нашата обща цѣль налага ни длъжность да уважаваме законите и властьта на приврѣменното ни народно правителство; затова и бждете увѣренни, че ни най-малка мисъль не преминува прѣзъ уматъ ни, за да мѣняваме и неудобряваме работи и постановления, които сж удобрени отъ обще вишегласие. Ето защо не само ще да са стараемъ да са сжображаваме съ приказанията на Ц. Комитетъ, но и будно и строго ще да прислѣдуваме сѣкого, който би дързналъ да са непокори и несжобрази съ тѣхъ.

Колкото за пари, едничките, средства, които сж душя на народната ни работа, то е нашя пжрва грижя и ние векѣ ще да туримь на ржка едно количество, което, ще и да ви внесемь, а и за напрѣдъ има здрави надежди и за още; защото народатъ ни, брате, бактисалъ отъ тиранство, готовъ е и ризата отъ гжрбатъ си да даде, стига само умно и вѣрно да вжрватъ работите ни. А намъ е драго, че такова сумнѣние не сжществува. Ето кое трѣбува и Васъ да утѣшява, да ви радва и да Ви насжрдчава въ народно-то дѣло.

Милий брате! Врѣмето е кжсо, страданията голѣми, а народното единство и ревность като сж сигурни, то трѣбува да са ползуваме отъ тѣхъ: моралното распространяванье на свѣтата ни цѣль трѣбува да вжрви най-бжрже, но и материялното, сирѣчь вжоружванието на народатъ не трѣбува да закжснѣва нито на минута.

Тие сж нашите желания, за които ние сме готови, колкото силите ни помагатъ, да жертвуваме. Но за оржжіе, отрова и войнишки обучения защо ли не ни са помѣнува нищо въ окржжните писма?

Спорѣдъ сждржанието на уставатъ сѣкой Ч. Б. Р. К. има длъжность да са старае за да пропагандира между народатъ ни народното дѣло и да сжбира материялни средства. Бочюкоглувъ и Илерически[1]) са ѣмчатъ че сж въ състояние да извжршжтъ това въ името на Ц. К. въ Радомиръ, Кюстендилъ и по-натамъ въ Македония, ако дозволать обстоятелствата. Добрѣ би било, мислимъ, да ги снабдите съ нужните пжлномощни писма, прокламации, расписки за помощи, отрова и проч. за да обходатъ реченитѣ мѣста, които сж прѣдверието на Македония и които

[1]) Етрополе и Тетевенъ.

оставать занемарени. Направете по скоро щото е нужно за тая работа.

Нашиятъ Бочукоглувъ подиръ единъ мѣсецъ ще прави свадбѫ, на която ще покани и ближните околни комитети. Но желае, щото и Вие да почетете съ присѫтствието си вѣнчанниятъ му обрядъ. Това ви са прѣдизвестява, щото по случай на това пѫтувание да свършите и нѣкое народно дѣло. Здравѣйте!

Ваши едномисленници чрѣзъ Бочукоглу.

П. П. Приехме единъ Уставъ и 48 расписки за приѣмание помощь отъ Илирически, по когото ви испроваждаме гр. 210 или двѣ лири турски.

Сѫщий.

№ 5.

Бѫлгарско[1]) 1872 юлия 29.

Брате Асланъ Дервишоглу Кѫрджаллѫ!

Отговаряме са на писмото Ви отъ 26. того месеца и Ви казваме, че приѣхме чрѣзъ Иллирически седемь устави, петь окрѫжни писма и една расписка срѣщу дадените ни двѣ лири Турски. Приѣхме още на шесть коли четиредесеть и осемь расписки, които заедно съ уставите и окрѫжните писма ще да употрѣбимъ, гдѣто е нужно.

По причина на познатото Ви приключение[2]) ставатъ строги прѣдирвания: заптиета и други шпионе прѣоблечени различно ходать по селата, и туку речи, явно говорать за ком(ити). Азъ писахъ по сичките Ч. К. около насъ добрѣ да се пазать.

Прѣди една недѣля дохождà въ село-то ни Тетевенскиятъ мюдюринъ. Той ма има и за свой искрененъ приятель и за тѣхно мекере, и ми обади, че насѣща нѣщо въ Тетевене. Той ма задѫлжи добрѣ да обдирвамь такива работи и да ги сѫобщимь на приличното мѣсто, та да ма наградять както трѣбува. При това той ма задѫлжи да ида и въ Тетевенъ за да шпионисамъ и тамошните. На 20 того азъ му правихъ въ кѫщата си зияфетъ, на който бѣше дошалъ и тукашниятъ мюдюринъ

[1]) Етрополе.
[2]) Убийството на Дякона Паисия въ Орхание.

заедно съ кадията. Отъ разговорите имъ разумѣхъ, че усѣщатъ нѣщо, но неможатъ нищо да уловатъ.

Това бѣше прѣди приключението, а сега по слѣдствие на приключението предирванията сѫ по-строги. За това, нашъ брате, всѣко ваше помѫрднувание може да е опасно и за народно-то ни дѣло и за Васъ, та вие трѣбува да тѫрпите и да стоите тамъ, гдѣто сте, а работата ни пакъ ще си слѣдва по возможности да вѫрви на напрѣдъ по тоя начинъ до тогава, до когато видимъ, че обстоятелствата ни позволатъ за да сме честити да Ви видимъ лично. Сѫвѣтувайте колкото можете повѣче, а и Вие сами са пазете и гледайте тайната да не излезне на бѣло, защото втори пѫть мѫчно ще бѫде да поведемъ народътъ така, както сме го повеле сега.

За депутате дѣто пишете поради горнитепричини никакъ не е врѣме сега.[1]) Ние тѫдѣва и въ кѫщите си неможеме да правиме приятелски сѫбирания отъ повѣче лица, а камо ли въ едно село да са сѫбиратъ депутати съ непозната цѣль! Довѣрието на работниците ни е добро, всѣкой е благодаренъ отъ распоряжденията на Ц. К. (Централния Комитетъ). Слѣдователно това може да отложи сѫбранието на депутатите за подиръ.

За сега нека посредственно да са вѫршатъ работите и да са гледа за сѫбиранието на пари. За мѣстото кѫдѣто трѣбува да стане скупщината, когато го позволатъ обстоятелствата, трѣбва да правимъ тие разсуждения: Бѫлгарските села сѫ въ голѣмо подозрѣние, а пакъ въ Турско-Бѫлгарските е невозможно.

Ето какво е моето мнѣние за това: като сѫобщимъ и распространимъ работата изъ Македония, то може въ тамошните страни догдѣто още не са е усѣтило, каквото тѫдѣва да стане сѫбранието. Вие брате сте опитенъ, но не е злѣ да Ви напомнимъ за въ сѣкой случай слѣдующето правило: за сѣка работа, която имаме да извѫршимъ, трѣбова по прѣди да прѣмышляваме противното и лошавото, което може да ни сполети отъ страна на неприятелите, а слѣдъ това размышляване да са зиматъ приличните мѣрки, щото да отстраняваме това противно и лошаво.

Въ случай, кога стане позволително, да ся сѫберать депутатите, мислимъ, че за да са избѣгнать подозрѣнията, които

[1]) Левски гласѣше около това врѣме едно голѣмо комитетско събрание (в. по-напрѣдъ специални писма върху този прѣдметъ).

сж твърдѣ вжзможни, по-добрѣ ще да е отъ два или три комитета по единъ човѣкъ да са проводи, и то хора вѣрни и свѣдущи, а именно представителитѣ.

Илиричесни[1]) сжщиятъ неможе да дойде за да ни расправи устно нѣкои ваши порѫчания. Но мисля, че ще ся срѣщнемъ наскоро.

Здравѣйте.

Ваши едномисленници чрѣзъ Бочукоглу.

№ 6.

1872 Августъ 6-й.

Почитаемий Брате Асл(анъ) Дерв(ишолу) Кърджалля!

Потвърдявамъ Ви прѣдишното си писмо отъ Юлия и Ви повтарамъ и сега, че сжбиранието на скупщина, на която призовавате по двама депутати отъ всѣкой комитетъ, не са одобри отъ по-мнозината ни: едно че спионе сж распустени поради приключението съ метлата,[2]) а друго, че работниците ни за да бждатъ по-ревностни, работата имъ е прѣдставлявана много увеличено, а на сжбранието тия ще са види сѣкому сжвсѣмъ слаба.

Отъ само себе са разбира, че това така е трѣбувало и да бжде; защото както частниятъ слабъ човѣкъ бива джрзостенъ и рѣшителенъ чрѣзъ побуждението на нѣкое влиятелно лице, сжщо така и единъ бѣденъ и слабъ народъ, какжвто е Бжлгарскиятъ, подчиненъ, убитъ и ограниченъ отъ сѣкждѣ, става рѣшителенъ и ревностенъ въ народното прѣдприятие, ако само му посочишъ на матеряялна и морална помощь отъ други народи.

Освѣнъ увеличението, има и много нѣща казани отъ наши хора, каквото отъ Общиятъ, друго яче, а на сжбранието ще са видатъ сжвсѣмъ друго-яче; така щото щомъ са улови нѣкадѣ една лжжа, то народатъ, който твърдѣ вторачено и внимателно слѣдва и распитува всичко, ще вдигне довѣрието си и отъ истината. За това именно е и трѣбвало пазение още отъ начало. Но при все това неможемъ да укоримъ Общиятъ братъ, защото само чрѣзъ тоя способъ той е сполучилъ да распали народатъ доволно.

---

[1]) Съ този псевдонимъ си служи на мѣстà Димитъръ Общи, но по-често съ него се означава частния революционенъ комитетъ въ Тетевене.

[2]) Дякона Павсий.

Вжрху скупщината нѣка кажемъ и това: сжбрания и викание на депутати ставатъ само заради важни работи; а ние имаме ли такива важни работи? — Смѣтките ни биле би важни, ако би са минало доволно врѣме, въ което сѣкой комитетъ да бѣше давалъ по нѣколко пжти помощь; ако ли полагате за нѣкое важно сжобщение, то такова нѣщо е много по-лесно да стане писменно. Ето причините поради които за сега свикванието на депутати е колкото излишно, толкова и невжзможно. Вашата постжпка е формална, слѣдователно справедлива; но формалностите само тогава сж и вжзможни, и умѣстни даже и нуждни когато ние би са ползували отъ материялна и морална сила на нашата работа, а сега ние нѣмаме ни едната, ни другата, и трѣбува да тжрпиме съ приспособяванието на формалностите до тогава, до когато спечалимъ тие двѣ сили.

Слухъ са е раздалъ, като отъ Васъ изрѣчено, че сѣкой ч. ком(итетъ) трѣбувало да прати по единъ или по двама младежи на военно учение. Ако това е истинно, пишете ми незабавно, за да знамъ какъ да говора на нашите.

За оржжие сжщо така Общий пренесе една пушка, и каза, че такива пушки сж са прѣнасвали. Съ това той добрѣ прави; защото отъ една страна ще са туратъ малко пари на ржка, а отъ друга работниците ни щомъ чужтъ нѣщо за вжоржжванието си, стоплаватъ са въ народното дѣло. Азъ веке записвамъ мущерии за такива пушки ония отъ по-сжстоятелните ни работници, отъ които ще гледаме да зимаме и по нѣщо пей. Това е второ нѣщо, за което незабавно ще ни са отговорите.

Убиванието на изродите съ пушка става ограничително за народното ни дѣло, когато ние имаме нужда отъ довѣрието на неприятелите си, та да можемъ да изработимъ по-скоро баремъ пжрвостепенните си планове. За това добрѣ е убиванието за сега да става само тайнимъ образомъ — съ отрова. Но отрова нѣма ли? Това е третий вопросъ, на който ще ни отговорите.

Едно защото народатъ ни веке неможе да тжрпи и работниците ни не сж на миръ, ако имъ не даваме бѣлези за едно скорошно вжзстание, а друго за да са ускори появението на народната революция, нуждно е да са опредѣли и формата на войнишкото народно облѣкло: какви дрѣхи ще иматъ обикновенните ни работници, които ще сжставляватъ пѣхотните планински и полски чети, какви конницата и т. н. Дрѣхите

трѣбува добрѣ да се мисли какжвъ кроежъ трѣбува да иматъ, защото отъ нехниятъ устрашителенъ видъ ние печалимъ и друга сила вжрху нашите неприятели. Правението на дрѣхите трѣбува да започне още отъ сега, ако искаме да бждятъ на тжкмо готови слѣдъ три, четери, или колкото бжде нужно години. Това е четвжрти вопросъ.

Петото и най-важното е това: единъ часъ по-скоро пращание на апостоли за распространявание на народната ни цѣль по сичка Европейска Турция. Тогава само и материялните ни срѣдства могатъ да бждатъ по-достатъчни, и врѣмето на революцията — по-ближно. Забѣлежете добрѣ, че ако отложимъ революцията ни джлго врѣме, народътъ ще са обладае отъ равнодушие и студенина, та не ще може нищо да са свжрши.

Ако искаме да са каже, че вжршимъ работа и вжрвимъ на напрѣдъ, то вмѣсто свиквание на депутати заради едни багатели, съ които да влазимъ въ очи на неприятелите, по-добрѣ ще бжде да са пращатъ хора за да пропагандиратъ и устроявать на сѣкадѣ комитете. Работата не е малка, мислете че имате на ржка да сжедините и сжберете цѣлъ Бжлгарски народъ!

Общиятъ ми каза, че са е срѣщалъ съ попатъ на Иллерически, съ когото сж говорили, че за поголѣма здравина и напрѣдвание на работите ни и за облегчение на грижите Ви, щото да можете да работите по-дѣятелно и по други страни, видѣло са е за прилично да са направятъ нѣкои мѣста срѣдоточия за своите околи, на които да бждатъ надгледници и да издаватъ въ името на Централниятъ сичките нужни наставления и пр. Той ми каза, че такжвъ за околните си щѣлъ да бжде и Бочукоглу.[1]) За това нѣщо трѣбува да имаме отъ Васъ писменно удобрение, чрѣзъ което става избиранието. Това избирание ще знаятъ само прѣдсѣдателите, на които пакъ Вие ще да обадите.[2]) Това като стане по-скоро, пратете ни по нѣколко екземпляра Бжлгарски гласове, прокламации камъ селяните, поканителни за помощь и нови окрыжни писма. Това е шестий вопросъ. Седмото е за отиванието ми въ Радомиръ, Кюстендилъ и Криворечка паланка за да са нарѣдятъ и тамо сигурно

[1]) Ецрополе.

[2]) Около това врѣме Левски сериозно се бѣше завзелъ да образува окрыжни и околийски центрове. Върху тоя прѣдметъ сж запазени специални писма отъ самия Левски.

работите, като устроимъ общини, пощи, тайни кѫщи и пр. — Седмо питание.

№-ръ 8-й — Въ пѫтуванието си като прѣдставитель азъ отворихъ част. Ком. въ Ломъ, Силистра и Черна-Вода. За тая работа Ви писахъ отъ Турно-мѫгурели. Сега Ви повтарямъ, че и тие мѣста трѣбува да са обикалять. Направете и тамъ нѣкое срѣдоточие, което да работи въ името на Центр. и да Ви облегчава въ работите. За тая цѣль избирайте си учени, важни и влиятелни между народатъ и дѣятелни работници. Тогава само работата ще земе по голѣмо значение.

Съ осмиятъ си отговоръ кажете ни, що станаха книгите, които трѣбаше да са прѣведатъ заради военно обучение на работниците ни.

Съ прилично почитание Ви поздравлявамъ и оставамъ готовъ испѫлнителъ на распорящанията ви.

Вашъ едномисленникъ Бучукоглу.

№ 7.

Браила, 12 Мая 1874.

Почитаеми байо Панайоте!

Доволно време стана, отъ когато Вие се отдѣлихте отъ градътъ ни, но, споредъ обѣштанието Ви, и до сега никакъвъ отговоръ отъ страната Ви не могохъ да получѫ.

Азъ Ви молѭ сега штомъ приемнете настояштето ми, да благоволите да ми се отговорите какъ сте, гдѣ мислите туй лѣто да се установите и пр.

Отъ тѫдѣва, брате, за новини, ако питате, нѣмамъ какво да Ви съобщѫ. Та не само отъ тѫдѣва, но и отъ всѣко българско мѣсто новинитѣ за народенъ успѣхъ сѫ твърдѣ кесатъ. Това вече твърдѣ ясно описува нашето заспало и мъртвешко състояние.

Прѣди двѣ недѣли ходихъ по дѣлата на Дружеството[1]) въ Болградъ. Ако въ Браила и въ други румѫнски градове Българетѣ спѭтъ отъ дълбокиятъ и нѣма надѣжда да се пробудѭтъ, заштото, измѣшани съ Власи или турнѫти подъ тѣхното влияние,

[1]) Книжовното дружество.

тѣ сѫ изгубили всѣко народно чувство, за мене бѣше поразителна нечувствителноста на колониститѣ, които сѫ баремъ изключително Българе и трѣбваше да опазатъ своятъ самобитенъ народенъ животъ.

Праздникътъ на Кирила и Методия отпразднувахме въ Браила твърдѣ мършаво. Като аристократитѣ нештѣха да земѫтъ никакво участие въ тържеството на тоя толкова знаменитъ день както частно за насъ Българетѣ, исто така и за всітѣ Словенски племена, то и по-долнето съсловие отъ гражданетѣ ни не ще нито въ черкова на службата да дойде. Азъ се напъвахъ да казвамъ слово на черковнитѣ стѣни. Тѣшко нѣщто, брате Панайоте, такава народна нечувствителность за човѣкъ, който съ четери очи гледа народътъ му часъ по-скоро да се свѣсти, но нѣма какво да се стори. Трѣбва да се търпи и да се работи.

Постарайте се, молѫ, колко можете по̀-скоро да ми найдете една слугиня, както се разговаряхме и да ми ѭ испроводите, като предварително ми пишете, за да знаѭ да ѭ причекамъ, когато ште да доиде. Излишно е да Ви казвамъ, каква трѣбва да бѫде тая слугиня, когато намѣрението ми е дълго време да живѣѭ съ нея. Поради тая причина, азъ мислѫ, че слугинята съ своитѣ отлични отъ всѣка страна качества, ако и да би заслужвала една по̀-добра платка, не трѣбва обаче да бѫде нито отъ своя страна интересата, нито отъ Ваша страна скѫпо условена. Вѣрвамъ, че Вие штете да ѝ расправите всичко това. Като ми пишете, обадете ми и какво сте говорили съ уйка ми въ Крайово. Сърдечно Ви поздравлявамъ и братски Ви цѣлувамъ.

Вашъ покорни Т. Пейовъ.

№ 8.

Браила, 12 Септемвр. 1874 г.

Байо Панайоте!

Не се съмнѣвамъ, че ште да сте се научили вече както за събранието отъ 20 Августа, така и за състоянието на народното ни дѣло.

Азъ щтѫ да Ви кажѫ сега двѣ-три думи, споредъ мене, за народното ни дѣло. Нашата народна работа и отъ казванието на прѣдставителитѣ отъ Българско, и отъ частни свѣдения, които имамъ отъ тамъ, и поради правителственниятъ натискъ, намира се съвсѣмъ угаснала. Съ всичко това, гледамъ, че представителитѣ си противоречѫтъ и казватъ, че всичкиятъ народъ е готовъ. Ако би да запитате какъ е готовъ тоя народъ, тѣ отведнъшъ щте начнатъ да Ви описватъ нестърпимитѣ му страдания — нѣщто, което всѣкой знае. А за преуготовление нищто положително не можѫтъ да ни кажатъ, защтото нищто и не сѫщтествува. Времето минува, теглилата не се търпатъ, а ние, байо Панайоте, много сме надиря — ощте не сме направиле нито една стѫпка къмъ добивание срѣдства за освобождението си.

Азъ гледахъ нѣкои Ваши писма, които Драсовъ носеше, и видохъ, че и Вие клоните да вѣрвате трагико-поетическитѣ възвания за революция на нѣкои родолюбиви инакъ, но лишени отъ надлѣжната опитность и зрѣлость младежи наши. Това ми се видѣ толкова непрактично, щтото се боѭ сѫщитѣ слѣдствия, които имахѫ толкова народни наши опитвания за освобождението на Отечеството ни. Старай се байо Панайоте, ти баремъ да поддържашъ работата съ сѫщтото благоразумие, отъ което знамъ че не си лишенъ.

Желателно е отистина пò-скоро да се започне дѣлото, защтото времето минува, но трѣбва пò-прѣди да се поработи за това малко пò-сериозно: трѣбва да разполагаме съ пò-малко хора участници въ народното дѣло и съ пò-много материялни срѣдства, а не както до сега — всѣкой да се хвали че знае работата, че е готовъ; и всѣкой да иска пари, а никой да не дава.

Харесва ми мѣрката, която се зема отъ събранието на 20 Августа за събирване пари. Тая мѣрка е въ всѣки Влашки градъ да се съставатъ частни комитети, отъ които да се събиратъ помощти. Това щте да е добро, ако има кой да работи съ при-сърце и настойчиво, а не каквото до сега — отъ Влашко да не (се) събрала счупена пара.

Ти, байо Панайоте, имашъ добро влияние, та требва често да писвашь на приятелитѣ си въ Влашко да си съставатъ частни комитети и да събиратъ пари. Отъ 20 града да се събератъ едно на друго най-малко по 100 желтици, тие сѫ

2000 желтици. Ако отъ 5 годинъ на самъ да бѣше сѫществувалъ такъвъ редъ, днесъ можехме да разполагаме наймалко съ 10,000 желтици, които сѫ доста да се започне една добра революция, и да се продължава съ нови помошти, които безъ съмнѣние могѫтъ лесно да се събиратъ, като сѫществува революцията.

Сега, байо Панайоте, да ти кажѫ нѣщто и за моитѣ домашни работи. Рѣшителенъ отговоръ приехъ, че жена ми неште може да дойде. Тя ужъ искала, но родителитѣ ѝ никакъ не ѭ пускали. Азъ съмъ вече отбилъ надѣжда отъ жена си, но и така да се живѣе е мѫчно.

За това сега пакъ штѫ да ти повторѭ каквото се бѣхме разговаряле. Безъ друго, дано имашъ врѣме и намѣришъ срѣдства за да ми проводишъ отъ къмъ Панчево една слугиня. Тя ще да ми бѫде като жена, затова трѣбва и да я отберешъ по-внимателно. Ако въ тоя случай ти притрѣбатъ пари, заеми се отъ нѣкой приятель и ми пиши да ти ги испровода отъ тука. Това нѣщто те моля да не забравишъ.

Иванка, Димитровица, често ме моли да ти пишѫ и да ти кажѫ за да обадишъ на мѫжа и Димитра, че има голѣма нужда отъ пари, за прѣхраната си. Като ми отговорите, пишете ми какво да кажа на тая жена.

Братски Ви поздравлявамъ.

Вашъ Т. Пейовъ.

№ 9.

Браила, 10 Септемвр. 1875 г.

Брате Македонски!

Писмото Ви отъ 6 тоя мѣсецъ получихъ. Вие ми пишите да изпроводимъ други човѣкъ за въ Цариградъ.[1]) Пишете ми още да изпроводя и единъ човѣкъ до Панайота. Отъ друга страна и отъ Букурештъ ми пишятъ да изпроводя и Христа Шипкалията въ Шипка балканѫ и други нѣкой познатъ за Софийското. Всичките тие работи азъ се потрудихъ да извърша.

---

[1]) Въ Цариградъ бѣха испратени Заимовъ и Бенковски съ нѣколко още другари; прѣдназначението имъ бѣше да подпалятъ османската столица, едновррѣменно щомъ избухне възстание въ България. Старозагорското възстание, както е извѣстно, не сполучи, а и подпалването на Цариградъ остана само като замисълъ.

За Цариградъ намѣрихъ човѣкъ, но сж потрѣбни най-малко 50 лири да му дамъ за да занесе на 12-тѣ души, които се намѣрватъ тамъ отъ 15 дни насамъ. Намѣрихъ човѣкъ да изпратя и до Панайота, но и нему трѣбва да дамъ най-малко 8 лири. Повикахъ Христа Шипкалийчето отъ Мошията на Поповича. Той доде заедно съ други тримина юнаци способни по-вече отъ колкото трѣбува. За преминуванието имъ отъ срѣшта имате средства презъ Каларашъ и Силистра. И тѣмъ сж потрѣбни да имъ се даджтъ най-малко 40 лири. Писахъ най-сѣтнѣ въ Олтеница и дойдохж двамина отъ Орханското окрлжие и тѣ сж готови да идлтъ и да подигнлтъ стотина юнаци въ Вратчешкиятъ и Етрополскиятъ Балканъ. Трѣбва и тѣмъ да се дадлтъ най-малко 25 лири. Тукъ ви излагамъ (за) всичкитѣ горни нужди смѣтката:

За Цариградъ	лири	50
За човѣкъ до Панайота	„	8
За Шипкалията и другаретѣ му	„	40
За Вратчешкиятъ и Етрополскиятъ балканъ	„	25
всичко . .	лири	123

Азъ съмъ събралъ освѣнъ дѣто внасихъ въ Букурещъ и дѣто дадохъ на дѣдо Никола лири 30. Потрѣбни сж оште лири 93. Отъ тие лири азъ едва ли штж могж да съберж подиръ нѣколко дни до 20—30 лири. Ще се каже, че за сега за най-неизбѣжнитѣ работи имаме голѣма нужда най-малко отъ 70 лири. Както виждате, азъ отъ тука доволно се старахъ и намѣрихъ всичкитѣ срѣдства да дамъ доста живость на работата не само чрѣзъ морална и материална помоштъ, която дадохъ въ Букурештъ, но и тука дѣто пратихъ дѣда Никола.[1]) Сега и тие работи не сж маловажни. Ако не сполучимъ да ги извършимъ за пара сме скжпи и нашиятъ народъ ще си навлече голѣмо безчестие дѣто не е можилъ да се възползува отъ тие скжпи за него обстоятелства. Освѣнъ това имаме и работи започнати, а не доискарани, каквато е на примѣръ Цариградската, за която похарчихме около 50 лири и ако не внесемъ още 50, хората ще се върнатъ безъ да свършатъ нѣщо. Това е не само срамно, ами е оште и доста жалостно за насъ. Азъ обиколихъ почти всичкитѣ тукашни

[1]) Дѣдо Никола отъ Хаинето.

Българе, които и потретихѫ съ своитѣ помощи. Сега се вече опрѣхѫ и не давѣтъ дурдѣто не видятъ движение. А това движение и да стане, ако се не подпомогне съ мѣрките, които Ви бѣлѣжѫ, то ще бѫде маловажно, даже и ничтожно. Ето защо, брате Македонски, като познавамъ доколко те боли сърдцето за народното добро, азъ най-сѣтне се обръщамъ къмъ тебе. На тебе ми е всичката надежда. Ако ти не ми додешъ сега на помоштъ съ малко пари за да посрѣшнемъ народнитѣ нужди, да знаешъ, че и азъ щѫ си дамъ оставката отъ моитѣ старания. Зеръ, съ голи ржце какво могѫ завърши? Хубавѣ земи въ внимание тая работа и недѣй никакъ да се извинявашъ, но незабавно прати една помоштъ по доносителя на настоящето ми. Ако не желаешъ да подаришъ, то баремъ на заемъ ни внеси какво да е по-значително количество. А че по-късно, когато се разпали работата и земемъ да събираме по-значителни помощи, то заетото Ви количество ще да Ви се повърне. Друго никакво срѣдство не ни остая, поради тая причина Ви изпроваждамъ нарочно човѣкъ заедно съ това писмо. Поздравлявамъ те сърдечно и остаямъ

Вашъ приятелъ Т. Пѣйовъ.

№ 10.

Браила 20 Септемвр. 1875.

Господине Македонски!

Вчера получихъ отъ Букурещъ писмо, съ което ми се съобщава, че Панайотъ има на разположението си 2000 пушки съ фишецитѣ имъ заедно. Отъ насъ се иска да доставимъ Панайоту 2000 чифта царвули, 2000 чанти и 5000 оки галета. Освѣнъ това, заржчва ни се въ най-скоро време да приготвимъ за първо повикване колкото юнаци би се намѣрили тждѣва по слѣдующиятъ начинъ: да имъ запишемъ на всѣки единъ името, презимето, на колко е години и отъ кждѣ е родомъ. Послѣ да имъ кажемъ който е въ състояние да си приготви царвули, навуща, чанти, двѣ — три оки галети и двѣ лири за пжтни разноски; а който нѣма срѣдства за да се снабди самъ съ тие потрѣби, да му ги дадемъ ние. Това ни

се заржчва да вършимъ тайно. Така като запишемъ юнацитѣ, трѣба да имъ кажемъ сѣки да си гледа работата и да бжде готовъ за минутата, въ която ще го повикаме. Освѣнъ това, заржчва ни се да се грижиме за съставянието на особни чети, които ще трѣбва да минатъ презъ Влашкитѣ граници за Българско. И това трѣба да бжде твърдѣ тайно.

За васъ особно и нарочно ни пишятъ да Ви извѣстимъ, че времето е твърдѣ близо и Вие трѣбва съвсѣмъ да бждете готовъ и да чакате само заповѣдь за да тръгнете. Азъ имамъ особно писмо и отъ Панайота, който ме извѣстява сжщо така, както и комитетътъ отъ Букурещъ, че Сърбия вече отваря границитѣ си за Българетѣ. Това нѣщо ваша милость добрѣ трѣбва да земете въ Внимание.

Днесъ получихъ друго писмо отъ Букурещъ. Това писмо е много радостно за всѣка Българска душа. Съ това писмо ми обаждатъ, че бунтатъ е пламналъ вече въ Българско! И въ това си писмо ми заржчватъ да обада Вамъ за да бждете готовъ вече. Освѣнъ това искатъ отъ тука единъ представителъ да иде въ Букурещъ, за да се размисли върху сегашнитѣ работи. Тоя представителъ трѣбва да имъ занесе колкото пари има тука събрани.

Завчера замина отъ тука г. Ботевъ. Той довелъ до Галацъ Филипа, който сега е въ Букарещъ, и който трѣбва да се прати отъ срѣща. Ботевъ ми приказа много радостни нѣща отъ къмъ Русия. Около 30 офицери Българе на руска служба дали си оставката и ще заминатъ за България. Всичката Росия, която е населена съ много наши българи, обѣщава голѣми помощи за нашата работа.

Тия свѣдѣния като ви давамъ, Вие сега първо трѣба да бждете готови отъ всѣка страна, за да не Ви пречи нищо, когато ви повикатъ. И това повикнувание знайте, че ще бжде скоро.

Второ, Вие трѣба тамо да приготвите момци юнаци, едни да отидхтъ тамъ, гдѣто се повикатъ, а други да пратимъ въ Българско прѣзъ тукашнитѣ граници. Тая работа, за да бжде тайна, потрѣбно е на момцитѣ нищо друго да се не казва, освѣнъ да си преготватъ нужнитѣ нѣща и да си гледа сѣки работата, до тогава, когато се повика. Здравѣйте!

Вашъ Т. Пѣйовъ.

№ 11.

. . . . [1])

Брате Македонски!

Ето споредъ даденитѣ вече извѣстия, става нужно и Цариградската работа да се тури въ дѣйствие. Отъ тука хората много помогнахѫ, но срѣдствата не достигатъ. Отъ Васъ се много надѣехъ, но Вие никакъ не ми помогнахте съ тая работа. И срамно и жално ще бѫде да пишемъ на хората да се върнатъ отъ Цариградъ. Та и да имъ пишемъ да се върнатъ трѣбватъ пари. А ние нѣмаме. Моля Ви пратете Нестора и не дѣйте мисли, че тая рабата е проста. Тая Ваша мисъль разбрахъ, като ми казвахте въ предишното си писмо, че Несторъ е готовъ за друга пó-голѣма работа. Отъ Цариградската работа трѣба да знаете, че нѣма по-голѣма. Ако бихме имали повече пари да дадемъ на 1000 Черногорци,[2]) които се намиратъ въ Цариградъ, по една пушка, то тѣ могатъ да дигнатъ и тамо една силна революция заедно съ огънятъ и да направятъ чудеса. Това ще бѫде една отъ найголѣмитѣ заслуги. Защо прочее да се остави? Помислете още веднашъ за тая работа и пратете Нестора безъ друго. Здравѣйте.

Вашъ Т. П(ейовъ.)

---

[1]) Безъ дата; отнася се къмъ края на Септемррий 75 г.

[2]) Легендата за тѣзи 1000 черногорци води произхождението си отъ едно писмо на Стамболова, който на пѫтъ за Стара-Загора се срѣщналъ съ нѣкакъвъ черногорецъ въ Цариградъ и тоя послѣдния му искалъ само 1000 жълтици, за да направи на прахъ и пепелъ турската столица!

XII.

Иванъ Г. Сапуновъ.

1873—1877.

№ 1.

Белградъ 13 Мартъ 1873 г.

Г. Војиводо!

Съ нестжрпеніе чокахъ писмото ви и ето днесъ престигна и наистина гдѣто ни известиха чрезъ јордانови-тѣ писма има и отъ какво да сумпяваме за Г. Ценовича чие шпионинъ турски по тяхно то кажванје отворете писмото и вижте какво пишатъ отъ Софиіа за Ценовича чие тои предалъ дяконатъ ніи отъ тука сми биле въ голямъ мисалъ и щели сме да ти телеграфираме но незнајеме до кого за да ни јавишъ други атресъ да би ти испроводили писмата. Писалъ ми беши Иванъ Драсовъ изъ чешку и питаше ма далъ си заминалъ и да му јава атресатъ, азъ му іявихъ пжрвіатъ адресъ затова самъ са билъ оплашилъ да не би писалъ по пжрвіятъ адресъ но ето самјиятъ денъ и отъ него приехъ писмо и казва чи още ніе ви писалъ и ако би јавиле други адресъ даму ява изведнашъ побръзахъ да му писахъ. Явилъ мне чи заминали отъ ческо за въ Бжлгария две момчета отъ членовете и ще заминатъ презъ влашко и презъ сжрбіа еданъ изъ стара загора, други изъ нова загора.

Писмата ви самъ раздалъ на сички-тѣ и сички-те ще ви отговоратъ осимъ камча (Кънчо?) кои-то ми каза че ще ви пиши кога-то тржгне за на доло, и за тази работа що му пишете ще са старајe да я извърши.

Азъ отнесохъ книгата при онзи човѣкъ[1]) и тои јя пріе и са обеща да јя преведе осимъ това много ма и други неща испитува т. е. за ватрешни-те работи и кой е главніатъ работникъ на сички-те тези работи; азъ му отговорихъ чи има много оніа кои-то работятъ по-сичките лично ни поимено неги знаја освенъ Левски, далъ ніе по главниятъ на тази работа Каравеловъ; попитама — невярни-то да је извѣстенъ точно

---

[1]) Военнятъ министъръ въ Бѣлградъ.

въ таја работа той: одговорихму. На послетку ми каза и това ако би долазели отъ вжтре хора кои-то зная за тжзи работа ти отъ твоя страна да ги насрчавашъ и да ги храбришъ и да имъ говоря време треба да са работи за да ся освободиме сто да земиме примеръ изъ сжрби и други народи, защо-то и те ще ни помогнатъ. Азъ му са обещахъ чи ще са владамъ по негови-те савети, като му казахъ чи ніе сами неможемо нищо да направиме безвазе [подигніимъ кри(л)ата да са радватъ] но други патъ ма попита далъ ніе Каравеловъ въ тжзи работа известянъ; невярвамъ да је осимъ що въ новини-те отчасти що чује и той пише по нещо и одъ себе додава. И тъй са сварши нашіятъ разговоръ който трая четвртъ часъ, опростисмо са като ми обеща повторително чи ще да даде книгата да са преведе и после да са щампа.[1])

Да ти пиша нещо и за танаса[2]) каквомо саіе случило: като са варнахме отъ земунъ отидеси на одајата етоти и пакъ са варна при мене престрашенъ и снужденъ и казами чи саму откраднали изъ сандакатъ онези три дуката кои-то му сте оставили, сега какво ша правя за два месеца безъ пари. Отишелъ да тржси отъ кжшната киріа и те ни му дали казали чи нямать, варна са при мене малко що не плачи, остана при мени и руча неколко пута. Азъ му казахъ когато ще нека долази при мене нека еде, подиръ отишелъ при анастаса намукліяшатъ той му далъ 1 дукатъ те малко са по намири, подиръ отишле (при) чича иля после и (при) сока (Цеко) и едвамъ извадихъ еданъ дукатъ отъ киріа-та. И тжй съ тези 2 дуката са по-малко колко може економиши а за напретъ да видиме вечь какво ще правиме. И асъ самъ билъ вчера като (п)ријехъ писмотови при киражійки-те да имъ кажа че сте зорачали да дадатъ киріа-та на танаса те ми казаха чи нямале. Сига Г. Панайоте тамо колкото можете гледаите за народните работи защо-то нема отъ васъ по практични хора, мжчети са колко-то по више можете за отечеството ни, да не пропадне което са до сега непрактични работели сига мога поуздано да вервамъ чи ще баде нещо нежали напредь.

Известявай-те и насъ колкото по често можете защото въ други случай мога лесно некой денъ да ви са натрапя на

---

[1]) Правила по фортификация.
[2]) Сестреникъ на П. Хитова.

главата, тогази гледай какво ще правишъ съ мене. Чичу Илю од гюргювдене зелъ је друга кѫща съ бахчата и лозето въ неја, кащата је задъ вазъ въ сокакатъ, вратата и са видятъ като идешъ още отъ конакатъ среща на дуваратъ, онези мали врата тія знаешъ вече, и онази кѫща ще остане безъ киражіе.

Приемете поздравъ отъ сички-те приятели наи-после и отъ мене.

Живеји за много години за отечеството си. Твой

Иванъ Г. Сапуновъ.

№ 2.

Белградъ 30 Мартъ 1874 г.

Г. Панайоте![1])

Опростете що до сега ни самви одговорилъ причината је чи имамъ тези дни работа, писма-та ви самъ пріелъ по последни, те са кодъ мене защо-то вчера като (п)рестигнаха ни самъ са намерилъ съ притежатели-те имъ. Јорданъ ви явява за лозето, имате одъ петра писмо и отъ петра јорданова което задражавамъ додето не додите.

Твой едномислени Иванъ Г. Сапуновъ.

№ 3.

Кладово 20 октомври 1875. у 4 сати по подне.

Драги побратиме![2])

И днес још стоим у Кладово и очекивам пасош ономад сам телеграфирао началнику и данас на сваки начин мисли даћу добит у 8-г. дана веч само у меани потроших 2 (минца) 2 лири одоха. Г. Ђоко телегравист долазјо је код мене и питао ме је коіе шта. Та сам му одговарао да смо все у нади да ће бити нещо кад пређем преко одма ћу јавити адреса, засат поздрави снау и вси домаћи и познати у утрос и Милче са

[1]) Приписка къмъ писмото на Юрданъ С. Наумовъ отъ сѫщата дата.
[2]) П. Хитовъ.

врати а с вама ни сеје могоо састати глосови из Београда што је донео су ови да су турце ударили на граници и се побиле с србима незнам у колико су истани те ови гласи но молим те ако не добије те скоро моу адрессу та пиши те ми ако има що нужно да ми јавите преко Иванча Гаргувъ [сексената] кафечија а ја кад пођем из турну северин јавићу му гди полазим.

Засад прими искрени поздрав од твой

Ивана Г. Сапунов.

№ 4.

Турну мугурели, 21 октомбръ 1875.

Побратиме![1])

Днес ви телеграфирах да сам престигнал въ Турну Мугурели, ви като ме оставихте въ Турну Северин въ недеља на 3-ти октомбр вечерта спах при Димитра. Сутринта минах у Кладово за да чакам пасоши-те чеках 7 дена въ осмия вечерта въ неделя додох като бих телеграфа въ Неготин. Въ вторникъ 12 октомбра тржгнахъ съ железница та(;) вечерта спах въ Крајова видехса с Рафаила Ранова с Зеновски и с други неколико бжлгари разговаряхми са с тях, те вашјя постунак одобряват[2]) и ниса толкова противни вам. Като им обіасних работа та чи вашиіа поступак је уместо и расажден с здрав разум за полза на народа за да са савсим не обескоражава защо то ни то сме спремени нито је време(, —) те почнаха да налазят кривица та на работниците в Букурещ защо то лагали са вас да народа је са вжзбунтувал а народа са лагали чи Панајот и Тотю са преминали с големи чети и с много оружије. На послѣдку казаха детинска работа, и работници те въ Букурещ ниса друго нищо освен едни голѣми фантазији, и тжй те доста са кам вас расположени.[3])

---

[1]) П. Хитовъ.

[2]) Дѣто не е миналъ въ България.

[3]) Постжпакътъ на Панайота Хитовъ, за който е тука дума, е обстоятелството, гдѣто той като обѣща да мине въ България, за да подпомогне Старозагорското възстание, прѣзъ първата половина на Септемврий, и като взе отъ Комитета срѣдства за тая цѣль, слѣдъ слаби опити за прѣминаване, все пакъ не прѣмина, поради което, комитета и емиграцията въобще го нападаше съ най-резки обвинения.

Сутринта кат да трагна Рафаил ма пита да ли имам трошак аз му казах да имам колкото за пжтя до дето стигна до Мугурели(;) той извади да ми дава 10 франка, аз нещях той ми каза земи защо то разноски те по Влашко сж свжпи и тжй на послѣдку зех. Преди да трагна попитахме од каде ша замина казах им чи ще замина чрез пятра(;) некои от тях ми казаха чи по хубаво да ида на слатина и от там с малка цена ще мога да дода за Мугурељ. Послушах, додох на Салтина ето после неколко сати из Букуреш Драсова и Никола Славчова (Славковъ) на Сава Славчов братму кой-то беше в Бялград войник с Стефана дошел из Русия казваса чи станал офицерин и да је дошел за народна работа и той. Поздравихми са с Драсова и сас Никола. Драсов ма попита за кадя отивам аз като му казах чи сам трагнал по Влашко да тжрся работа той като подсмевателно ма погледа и почти зачудено ма попита зар ти немаш пари, аз му казах чи с пари-те сам май кжс; А каде са народни-те пари бе кои-то дадохме на Панаіота зар не ги подели с тебе съ кои-то щеше да минува за Бжлгария па излжга и си утиде, съ тези неколико речи ма доведе в јарос току речи чи са скарахми кой-то је ваш най вече противник и на последку какво да ми рече, да са варди Панаіот хубаво чи Бжлгари-те ще го убијат. Аз на това са засмях, чи той самият Драсов је луд човек онзи Никола почна да попжржа съ некакви неугодни речи кату да счита себи некой си голям човек с наочаре(?) горделиво и като си развали устата још малко да беши продължил щех да му направя от носа лепиња. Тамо беши и Кулевъ кой-то на баращиса да не викамиг да на не чуват хората и пак почнахме да разговарями(;) на после те почеха да ма избѣгват за да са саберат в собата на Кулев с неколко још тетевенци тамо, но защо ма избегват то на подир са поусетих, да очерня тебе пред тях като чи си зел парите и си ги излжгал да минеш и да им искаш пари за патни разноски. Те като негови тетевенци и негови роднини повечето доста ги је убѣдилъ съ својите клевети и сутринта кад си отидоха слушах ги да са с Драсово-то мненије а за пари никой не може да му даде осим Кулев, като им плати разноски-те на хана, даде им и један наполеон и си отидоха. Като свршиха мисија-та си за минаха за Карлова за Турна Северин и дале да продалжават пропаганда-та си против тебе

и да си просят по малко парички като казватъ на хора-та чи испроводиле 2 чети и имало још да минуват с това пѫлни Драсов чепчи-то си (джоба си). Ја спавах 3 вечера в Слатина чяках за каруца и няма сам да зема каруца не подноси. Врнахса пак на пятра с делеђанеца в Каракал и там спах три вечера. Времето са развяли, снег и вятар вале 2 дена каруца нема(;) въ Каракалъ сам билъ на онзи ханъ на кого-то си и ти билъ. Кафечия беше грк(;) като ма виде да разговарам гръчки предусрете ме пријтељски повикама на ручак и на вечера, защо-то кафене-то је одвоје-но от хана. Намерихса съ једно врачанче и съ једно из орханијето, последњото побегнало от турско като ухванаха Левски врачанчето ва познава ского-то сте разговарале. Като намерих каруца за Мугурели, решихса съ поща-та да ида на пикет качихса на поща-та и додох в пикет. Кого да намеря пак Драсова и Никола кои-то са вранале из Турна Северинъ и сврнале въ Пикет да притжршуватъ и пикетски-те бжлгари. Заједно пжтувахми до Турна Могурели, се приятелски додохми за в Турна Магурели. Те пак започеха своја-та пропаганда но Мишајков и Тању никак неим даватъ за право въ сяка реч ги побиват съ доказателства-та ни(,) то като сякаш чи сяка реч зима из мои-те уста тжй исто и Мишайковъ доказаха му чи Стамболовъ је један лажов и да се је той преоготовлявалъ за войвода да преводи на неколико градове, просто само що не имъ рекоха вије сте деца съ глави пжлни съ фантазија. Но Драсов се стова са држи чи работилъ въ Бжлгарија и билъ председател на комитета и тжй вообразилъ въ главата си чи сички тряба да са питатъ отъ негу и той да заповядува, и пилинаша се да бжде при негу, а мени знайшли как са ма казвали ощи отъ Слатина и сига подсмевателно ма преставлятъ пред познатите си Панајотова-та десна-та рака којето ще рече панајотов шпијон аз на това им нищо не примечавам, казвамъ на акжла си нека да си варвятъ както си вжрвятъ.

Съ Мишајковъ јоще не сме разговарале на само за онова защо-то и рака-та ми саје пак позледила и је отекла по много отъ пре(ди). Съ арашлакасамъ савсим кжсъ като платя и това писмо незнам далъ ще имамъ 2 пжти још да ручамъ защо-то осамъ дена въ Кладова више отъ 4 минца. Аз продадохъ тютюња 1-на та ока на капетана за једна лира турска с 12 папира од 1-гр(ошъ) и тои-те (твоитѣ) що ми даде и Рафаилъ

щоми даде 10 фр. сичко-то като отиде још продадохъ малките папири да платя това писмо и да ручамъ и вечерамъ лесно. Можа и два дана да гладувамъ до дето добија отговор. За сега стига толкос(,) сутра или прексутра ще ти пиша пакъ. За да са упознаја съ тукашни-те Бжлгари треба да имамъ въ чобатъ баръ 2 вранга, за това като добијеш това писмо побрзай що скорије да ми одговориш. Поздрави снаја и сви прији пријехтили из Кладова писмо јавими онова по лошаво отива опасно.

Прими искрени поздравъ отъ твога най-вернијег друга и побратима.

Ивана Г. Сапуновъ.

№ 5.

Т. Мугурели 26 Октомбръ 1875 г.

Побратиме

въ Белградъ.

Онзи денъ ви писахъ којето са надявамъ да сти го пријели, јавихви сичко којето са беши случило до тогава като ви проводихъ писмото него ден. Вечерта са сабраха въ хана на Петра дилова горе въ соба-та, драсовъ славчувъ мишајковъ тани-то, петко катрановъ, петар диловъ които т. ј. (т. е.) драсовъ пакъ избягнаха моје-то присуствие. На сутринта са научих заради какво са са сабирали едно чи са искали отъ тяхъ пжтни-те си разноски 2 наполеона на којето сутринта кад ще полазятъ добиха само 25 франка, друго пакъ да oзнаятъ за тамкашни-те разположености кам ваз и да ва пак и при тези бжлгари компримитират. Но коса-та имъ удари накамак на место тебе да компромитиратъ те са намериха исмејяни знаишли какво имса казали — тиј — до сега сме работели съ дица отъ сига съ дица нещемъ да работим; на това драсовъ ги запиталъ чи зер ни сми дица, чи какво сти; одговорилиимъ въ бжлгарија народа лжжите тука нази лжжите а що викати противъ панајота. Тои је једнијатъ останалъ въ кого-то тряба да имаме още надеж(д)а и негу като проводимъ кјораво и детински да пошне тогава какво ще правимъ съ кого да варшимъ работа дали съ лудијатъ стамболовъ които нарекалъ себе си

на четери окружјя войвода а самъ себе си неможе да управлява. Като кривите панајота чи той билъ причина-та на днешно-то ловенје на момчета-та въ ески заара кои ги изведи да ги предводи нијели то стамболовъ чи побягна зар је той за воивода зар той ще можи да предводи хора тежко и горко на българскиятъ народ съ такива войводи. Какво искате отъ панајота издаржавахте ли го до сега за да искате да ва слуша, работилъ съ сърбите и имъ са давалъ казвате да го лъжатъ какво не ще да са дава да го лъжатъ като го издаржаватъ а вије нисте у состојяние да го издаржавате(;) тои колкото и даје пак изработи да пратиха въ Кладово 2000 пушки можи и още много неща да изработи. Но и србите треба да са вардятъ защо-то и те ниса бог зна много силни, това и много јоще казахъ на драсова и неговија другар казаха; защото ги бех убедилъ чи друга тюрлия не може да бъде. Азъ много си хабихъ забите, но треба да благодаря и на тани-то[1]) кой-то ми много помогна за да ги убедимъ, но за сички-те тези техни нападанја на вас мишајковъ маје молилъ да ви не являмъ да не би са угорчили. Но азъ като знаја чи по големи угорченија сте претрпели ви јавлям но молеви да неби тука чули чи сам ви јавилъ. Драсовъ друга-та вечерь замина да продължи свои-те пътуванја по градища-та да испълни целта за која-то је тръгналъ. Градищата кои-то ще ходи са тези, питещи, слатина, крајова, северин, пикет, т. мугорели, зимнич, александрија, гюргево, ибраила, галац, исмаил, болград, яне, плојещ, чее тогава пакъ ще са върнатъ въ букурещъ, въ крајова не знамъ какса ги пријели тамъ сам виделъ българи-те кои-то ваше-то мненије одобриха и доста самъ имъ работа-та разяснилъ. Те са хвалятъ чи са ги пријели добре, по не вярвам; тука самъ пријетъ добре въ диловата крачма једемъ на вересија при једни дюкянжии спавамъ да не плащамъ на квартиръ и много са приятелски однасятъ съ мене.

Мишајковъ замина за Галац за стока ще са варни като мине приз букурещъ, писвай ми по често, ако има тамъ нещо да са работи, акоје за мълчени ще мълча, аке је за работени ще работя, отъ тука колкото ми иде одъ ръце защото са надявам да ми мине думата въ тукашнитѣ по малки търговци кои иматъ доверије въ мене колко-то самъ могалъ да познам,

---

[1]) Таню Стояновъ.

само арашлака го няма като султановиятъ министеръ финанција. 2 момчета т. ј. (т. е.) 2-та ортака при кои-то спавамъ ми са зарачали за да попитамъ за 2 шубари хубави или кожи за шубари колко ша струватъ, да проводятъ пари да имъ са купятъ, но това ша оставимъ на Ха(жи) Панова да изврши. Азъ му пиша нека запита но ако неще да ми пиши ти баръ ще ми јавишъ, те пари-те напредъ ще проводятъ, но само да са известятъ за цената.

Имамъ още нещо да ви пиша но пакъ кадви пиша други пжтъ, поздрави снау (снахата и сички прији (приятели) и остали познати прими и отъ мене искрени поздрав който са нарича

Твой побратимъ Иванъ Г. Сапуновъ.

(П. П.) Молимъ ако је возможно сам читај.

№ 6.

Т. Магурели, 30 Октомбри 1875 г.

Побратиме![1])

Въ писмо-то последно ви казах че има нешто да ви јава, јето сега ви јавлям чи сам въ шпитаља Т. мугурелски [телеорман] защо-то болка-та ми отъ ден на дан све са беше веЋма позледила нисам имал куда да викам доктора треба да му са плаЋа а нема и гди да долазя защо-то как-то ви бехъ явилъ спавам въ један абаджијски дуген тжй ието и тането[2]) кадето намери, защо-то и той ниса је захваналъ на нищо. Вчера самъ дошелъ овде днес втори ден. Доктора и помошника са гжрци и добре са разумеваме но храна-та је оскудна, мисля да зајема отъ тането некоја пара за да купувамъ отъ вжнка по малко хлебъ. Като оздравямъ надявамъ са да са залепя при некого да му помагамъ ма накаква и да је работа колкото да са израня тжзи зима. Тането мисли, ако ненамериме работа да хванемъ једна собица па макаръ и са сухъ хлебецъ да са презимува защо-то на кржчма-та колко-то и да са прави икуномија пакъ неможе да са излѣзи накраја, на кржчма-та кожемти сам са задлжжилъ. Пиши ми каде ша са приселиш

[1]) Панайотъ Хитовъ.
[2]) Таню Стояновъ.

и неколико адреса на които да ти провождамъ писмата защо-то се на твој адресъ май је сумниво защо-то бжлгари-те въ влашко май очерниха образа си тжй нето и твојто име је доста прочуто като имегратско [бунтовно] за това те моля писма-та въ кои-то је по важна ствар давај ги на повратни рецеписъ. Поздрави снаја и сички-те домашни и пријатели. Въ пжрво-то писмо бехти писалъ за кожи астригански за кои-то писах и Николи Панову, известете. Като ва поздравя сардачно оставам за навеки твой верни друг и побратим.

Иванъ Г. Сапуновъ.

(П. П.) Хастаанеде ачлжктан геберилечек ричаа једери(мъ) бираз харачлжк ичин. (Ще умремъ одгладъ въ болницата; моля малко харчлжкъ.)

(П. П.) Никому недавај да прочита, сам читај.

№ 7.

(Т.) Турну Магуреле, 2 ноември 1875 г.

Панайотъ Хитовъ. Бѣлградъ.

Днесъ стигнахъ . . . . (не се чете) съ поща(та).

Иванъ Сапуновъ.

№ 8.

Т. Магурели 16 декембръ. 1875 г.

Побратиме!

Въ предишно-то писмо ви бехъ іавилъ чи ще ви пиша, ето днесъ самъ у состоіаніе да ви іава, тома хитровъ[1]) вчера замина за Букурешъ, той имаше намереніе да доди въ бялградъ, но като приіе писмо изъ букурешъ іави на неколница тукашни, чи іе добилъ писмо, въ сжбота вечерта. Сабраха са следуіущи-те лица: мишаіковъ, петко катрановъ, петаръ диловъ, цоко и петко 2-та ортака абаджиій, тома и азъ каза имъ чи је добилъ писмо изъ букурешъ отъ драсова, Никола

---

[1]) Фотографинътъ.

славчува и некой си стоіанъ марковъ кой-то іе дошелъ отъ троіанъ за да са извести точно какъ идатъ работи-те, защо-то ниса са могли да уверятъ на гласове-те изъ влашко, и за това питатъ въ писмо-то какавъ одговоръ да му дадатъ. Те отъ тука казаха чи неможеме да увеличаваме работа-та но треба да му са кажи както іе, защо-то по кажване-то на тома въ България са чуле чи има изъ влашко и сърбиіа огромни сили да минжтъ. Подиръ този разговоръ доди речь какъ треба да са работи за напретъ(;) поредъ сички-те мнениіа моіе-то са приіе съ задоволствиіе, и решиха да распишатъ по сички-те градища изъ влашко, а то јe следуійще-то: почимъ са ги до сега лагали много, то са изгубиле повериеніе, за то отъ сега на на татакъ секи іединъ родолюбивъ бжлгаринъ кой-то иска да помогне на отечеството си колко-то му допуштатъ сили-те да купи пушка, леворверъ, опанци, торба, фишеклици, други-те потреби най-нужни, и да ги остави въ дюкянатъ си или кжща-та па кадъ затребатъ да са готови, и тжй въ секи іединъ градъ кадъ са намиратъ по 20 или 30 спреми (готови) тогава іе лесно за момчета да са саберать. Момчета-та кои-то ще идатъ да имъ са неказва нищо за да си оставатъ работа-та и да са напиватъ по крчмите съ тжзи целъ, но секи да си стои на място-то само сегисъ тогисъ да имъ са по загатнува за да видятъ кой какавъ іе и кой ще иде па кадъ доде време за минуване тогасъ ша са гледа съ каква леснина може да са мине и какъ да са принесе оружиіе-то да не са опази ни отсамъ ни одваде. Но при сичко това дойде питане одъ где да са купи оружиіе по хубаво и по-евтино, защо-то отъ тука са некой готвятъ да са надминуватъ кой по много момчета да вооружи, заради това искамъ совети ви од где са можи набави оружиіе и какъ и съ коіа цена. Отъ тука са известихме чи имало въ Букурешъ 60—70 пушки праіски (пруски?) на капела по 50 франка; мене са виждатъ чи са стари-те вранцуски и скапи заради това вижъ онази при Илека, или що беше казвалъ Илия изъ северинъ чи имало въ оршава по 8 форинта, известима цена-та и дали има некого си комисионерина въ влашко да може тамъ да са испроводятъ като за продаване. Пиши ми и какви гласове изъ сърбиіа, за пушки-те въ Кладово дали са на наше расположениіе, и какъ може да са принесе барутъ въ влашко изъ Кладово. Въ турна северинъ Тането заминалъ още доде-то самъ билъ въ болница-та за въ

рибнику вжлчи при ченкоолу и още го няма да са вжрни. като са вжрни ще ти јава. Казвашъ въ писмото си чи си писалъ на мишайкова да ми даде 40 франка(;) не само чи ни ми іе далъ но ни ми іе ни споменалъ, и азъ отъ моіа страна си мжлча, нисамъ дошелъ до този степенъ да му простирамъ ржка за милостиня, оскудноста іа сносимъ іюнашки доде-то си намеря работа саата самъ заложилъ само нища да са понижа. Съ квартира са намирамъ при петка катрановъ той джржи сега кафето на Грандъ Хотелъ и тамъ самъ са склопилъ въ іедна одайчка колко-то да не плащамъ квартиръ. Повтарямъ ви пакъ чи криза-та іе голяма, оставилъ ма іе министра на финанціа-та, само кредита іошъ ма крепи, али незнаіа до кога, като и той ще ма напусне скоро. И тжй като немамъ друго що да ви пишa оставамъ да чакамъ за одговоръ вашъ побратимъ.

Иванъ Г. Сапуновъ.

(П. П.) Одъ поща-та вжрнаха писмо-то защо-то беше пари въ него, прексутра ща ти го проводя. Бехме приключиле 1 лира турска и 1 минцъ, кусура за кожи-те. Надявамса да престигнатъ доде-то прије́ме-те това писмо.

Истй.

№ 9.

Т. Магурели 29 декембръ 1875 г.

Побратиме!

Онзи денъ пріехъ писмо од х(адж)и панова(?) на последното 4-то писмо одговоръ а од вас само на пжрвото. Незнаіа да ли сте примили сички-те защо-то на пжрво-то писмо добихъ од вас одговор и ви одговорихъ като приключихъ иош три писмо отъ които іе и хаджи пановото. Од хађи панова приіехъ одговоръ а одвас на три писма нямамъ одговор моляви що скориіе можите пише-те ми.

Азъ вчера излезохъ отъ болница-та излечен подпжлно но съ докторскіятъ советъ да са привардювамъ отъ вредителни јела (ядения) и пиħа и сига самъ здравъ но на това одгоре до дето самъ лежалъ въ болница-та задлажилсам са на

неколико наши познати невоја пара, съ надежда чи ша са захвана на невоіа работа по почимъ самъ іош слабъ за сякаква работа то са намирамъ савсимъ въ голяма оскудносъ(:) помисли не опранъ не очистенъ голъ и босъ и то безъ тютюнъ срамота ма іе вече отъ тогосъ отъ оногосъ да искамъ по цигара тютюнъ. Истина чи са раня на іедно кавене на верисія но и те даватъ по све безъ сжрце и малко като да имъ іе криво, затова побратиме ще ва моля колкото іе могушно знамъ да и виіе нема-те защо-то ви добре познавамъ състоіянніе-то, но инакъ бари колко-то да са опера и да са закрпя и за тютюн по невогашъ да си купя, ви вечъ сами расадете.

Въ второ-то писмо ви бехъ писалъ за кожи астрагански за 2-ма приіятелія при които спавамъ да ма известите, но виіе нема известихте само хаджи пановъ ми пише чи шубари добри астрагански по 3 н. цес. (наполеона цесарски — австрийски жълтици) но тези отъ тукъ почимъ незнаіатъ далъ щеимъ са тама́мъ заради това даватъ 2 лири турски за 2 кожи отъ най-хубавите защо-то те тука ще си ги кроіатъ по техниіатъ гусъ (вкусъ). Аколи код милана кюрчиіа-та срещу моіатъ дюкянъ са млого скапи и нема толкова хубави то въ главна-та чаршіа има кюрчий кои-то са топтанджиі отъ кои-то и миланъ купува то земете отъ тяхъ. Съ настоіащето ви пращамъ и 2-те лири молимва побжрзай-те да би могли поскоро да ги испроводи-те защо-то тряба тука да са шиіятъ и за колада да бждатъ готови. Сутра мислимъ чи пакъ ще ви пиша защо-то іеданъ ми каза сутра да ида на негова-та кжща за да ви напишемъ іедно писмо, и тжй катови напишемъ писмо-то азъ после пакъ щеви пиша да ви іава мисалъ-та му и съ каква целъ іѐ.

Хитровъ[1]) іе тукъ и малко самъ са разговарялъ съ него но и той ми са види чи (е) отъ другите т. іѐ. отъ драсова и прочее, малка разлика има. Техни-те мисли почти все іеднаки само този що іе малко по умеренъ и тжі іявно не говори като тяхъ, но и той іе малко вятреничавъ. Тането замина да иде при ченкоолу и давидимъ кад са вжрне ще ви известя.

Читами въ источно време чи запрени-те въ заара и сливенъ и по други-те места пусналиги и останали-те неколцина на скоро ще пуснатъ. Геновичъ са определилъ за каймакаминъ

---

[1]) Тома Хитровъ, фотографъ.

запива въ ерцеговина, остали-те новини можи да сти ги чели въ источно време. Поздравете снау и сичките домашни и сички пріатели, и тъй като ва поздравя сърдечно оставамъ за всегда твой верни и искрени побратимъ.

Иванъ Г. Сапуновъ.

(П. П.) Аколи не стигатъ 2-те лири за 2 кожи и ако би потрябало да са доплати то ви дајте од себеси чи като јавите те щевиги проводятъ отъ тука.

№ 10.

Могилица 5 Февруаръ 1876 г.

Побратиме.

Има по много време отъ какъ нисамъ ви писалъ защо-то материалъ нисамъималъ но ето днесъ зимамъ перото за да ви напиша неколко редове, и да ви іава чи тане-то по завчера си доде, и приказва за оногози за кого-то іе ходилъ сиречъ за Иванча ченкоолу за да намери едного българина іунакъ родолюбъ и приятелъ на отечеството си, но той намерилъ сасвимъ противно-то. Съ іедна рѣчъ намерилъ іного развалена човека по добреіе да кажа намерилъ іедно бесловесно животно а не човека, а българина савсимъ не останало на него ни една бележка.

Да оставимъ него па да видимъ сига за наша-та работа отъ тукашни-те не ще да може нищо да бъде (;) отъ тогавашно-то собраніе де-то ти бехъ писалъ до сега ниіе ни іедно станало макаръ и да самъ ги потканялъ много пъти не остава ги руменика (?) май, те ти беха телеграфирали да та питатъ за хитрова защо-то беха дошле тукъ 2-ма изъ троіанъ и питаха какво са направили защо-то първиіатъ троіенецъ който беше у букурешъ ходилъ(,) іоште не саіе билъ върналъ и те не стърпеливи отъ тамъ провождатъ тука въ магурели други двама. Отъ тези една са върна назатъ а другія замина за букурешъ и тъй като са разговаряхъ съ по старіятъ и по серіозниятъ узнахъ отъ него чи тамо въ [Т.] (Троянъ) са работи живо и аз(ъ) колко-то ми допштаха (допущаха) силите ги укуражихъ и обнадеждихъ чи за на пролетъ на сваки начинъ

ще бѫде косидба(;) този съ. когото са разговаряхъ іе човекъ зрелъ съ свои 50 или 60 години старо(сть) сериіозанъ озбилянъ и доста таіянъ човекъ. Освенъ сички-те спреми които са преоготовляватъ и още са зели отъ тука теркови за униформа(;) този старецъ ма попита какви тряба да бадатъ дрехи-те за онези кои-то нематъ, азимъ казах(ъ) некаса прости шопски падраджи и беневреци отъ іака бяла аба безъ никакви украшения кои-то са можатъ употреби и за продаване заради това като са правятъ да не паднатъ въ очи и колкото са можи да иматъ прах(ъ), олово, торби, паласки, царвули, а за оружиіе какво-то имъ доди въ раката да го не пущатъ коси и прочіе. Той ми каза чи са направиле оштри жилеза на дѫлги тоіеги и имало неколко хиляди фишеци и около 6—700 пушки и свака пушка има си фишеци-те по нейниіятъ калибар(ъ) и непрестанно са правятъ, заради това и ви отъ тамъ гледай-те колко-то са може да тури-те работа-та въ добаръ редъ. Направи споразомениіе въ Княжевацъ съ човекатъ и съ други-те като него да са готвятъ за онова време кога бѫдатъ потребни. Въ тукашни-те весници много и много говорятъ за вашето место но позитивно не можемо да знаіемъ точноста, заради това ще ва моля акоіе могущно іавете мы и акоса можи дами испроводите занапретъ макаръ за 3 месеца новина-та истокъ (в. „Истокъ“) той не іе толкова скѫп. Кажи на х(адж)а панова това добро неками свѫрши чи за парите или ги вй дайте или азъ отъ тука да сабера отъ неколщина. Отъ турносеверинъ немамъ никакво известиіе като престигнахъ тука азъ писахъ на сексена-та но той и до сега неми іе отговорилъ. Поздрави-те снаію и сички прий и остали приіатели.

вашъ побратимъ Иванъ Г. Сапуновъ.

№ 11.

(Т.) Кладово, 4 Мартъ 1876 год.

Панайотъ Хитовъ Београд.

Данас стиго, у намерењу сам да дођем код вас, чуо сам да долазите ви, зато јавите пòскоро.

Иван Сапунов.

№ 12.

Т. Магурели. 18 мартъ 1876.

Побратиме!

Вчера пристигнах тука по 12 сати за обет и ето днесъ чи ида да ви опиша пѫтуваније-то си. За Светозара беши доста опасно но и за мене није било лесно ако бехми трѫгнали въ пѫрва-та лађа но както и даје Светузару беше нај већа опаснос у оршаву защо-то тамо излязохми по чимъ не могосме на текја збогъ велике воде отъ текија до Кладово пут покварен. Като стигохме у Оршаву съ чамцем из текија защо-то билети-те ни беха извадени за текіа одма ухватихме кола па сувим у Турна Северин и тѫй догдето дође лађа из Оршаве ми ходихме у Кладово и катоса разговорихме по доста каза ми капетан чи му је јавлено из Београд да долази 1-шпијонин главни турски съ она иста лађа съ којом хтедосмо и ми да пођемо, кой полази за Кладово па у Турну Северин па у видин чак до Русчука зато и мене беше мало страх кад пролазих крај Видина. Писмото дадох на Петра јорданова на Пикетска-та скеља и немогосмо много да са разговарамо защо-то стојахме малко. И тѫй въ пѫтя си немаше забележителни случки додето стигох у Магурелъ. Съ Мишајкова се разговорих съ кого-то присѫтствуваха Петку Катранов и Петар Дилов но Мишајков је пак Мишајков, на него му са нищо неможе доказа като хората(;) той се никому не вярва тѫй и за Илија казва пред другите съ такава личнос аз немога предпрје работа, но аз недадохму да изговори като му го описах до кой степен је неговото родолюбије като му казах и това чи аз като штех да полазим из Мугурелъ једвам ми са сабраха 20 франга от толико число трговци авъ Турну Северин той сам 1-н(ъ) бѫлгарин похарчи за мене 5 минца само ми готови пари даде а особито другите разноски кои-то направи за мене за Светозара и за себеси като долази въ Бялград можи да је похарчилъ помлого отъ 30 лири. На сѫрбите никакъ не верва и предлага такви точки като дасме нијй један силен народ като да сѫрбите имат голяма нужда отъ нази. Прочитай полагани-те точки въ негово-то писмо и ще видиш колко му сече главата(;) той го представля чи биле отъ сабраније-то предложени тѫй исто и мене на особ

каже но азъ не вервамъ(;) те точки сж фабрицирани въ неговата глава. Но нека остане между нас, аз му казахъ чи тряба да замина за Галац и Букуреш чи имамъ писмо за Рафаила и треба усменно съ него даса разговоря. На това ми одговори чи въ Галац и Ибраила нема нищо и немало достојни хора а въ Букуреш старите не зиматъ или неще земат участје а младите не сжществуватъ затова нема закакво да ходя, но втори пжтъ като му казах чи требало би да ида се ще искарам некоја полза отъ мојто патуваніе той ми каза азъ неса каращисва(мъ). Въ писмото ти бележи да би слезналъ на доло даса споразомешъ съ тяхната личнос но ако питаш мене азъ не би та советвалъ да слизаш бар додето са не оздрави работа-та и додето не пријемеш отъ мене известије чи је готово сичко защо-то както ги оставихъ тука тжй ги и намервамъ. Щеха да са сабират пари то још ни једна пара имат собрани(;) секи си гледа работа-та и пак се народни бжлгари те пак бжлгари. Из тези заключки не можа да вярвамъ до колко са истини гласове-те които долазят отъ срещa за техни-те преоготовленія. Подиръ 10 дена щели пакъ да додатъ пзъ Тројанъ хора, като додатъ щеви пиша какви-то известия донесатъ. Въ вапоратъ са намерихъ съ неколико књажевчяна по кои-то поздравих Тоша и имъ зарачахъ да му кажатъ да ви пише за да са споразумеје-те и тај катова поздравж сички оставамъ да бжда сякоги једно мисленни и верни друг като са ласкаја чисамъ и ваш побратимъ.

Иванъ Г. Сапуновъ.

(П. П.) Полицiа-та ни строго приследва.

№ 13.

(Т.) Кладова, 13 Април 1876 г.

Панајот Хитов Београд.

Ходих Галац, Браила, Букурешт. Долазим да разкажа, писмо задоцниће, не могу точно. Одговери, нуждно да дођем сам. У Магурелу размирица.

Сапунов.

№ 14.

(Т.) Кладово, 27 Априлъ 2876 г.

Господина началнику Ђорђу Девићу. Зајечар.
За Панајота Хитова.

Чека вас овде Мишајков, јавите кад долазите.

Сапунов.

№ 15.

(Т.) Кладова, 9 Май 1876 год.

Илији П. Јовановићу Београд.

До данас нико није прешао. Ми вас чекамо са нестрпленем. Поздрав од свију.

Сапуновић.

№ 16.

(Т.) Кладово, 9 Май 1876 г.

Панайотъ Хитовъ. Бѣлградъ.

Кантарджия дойде изъ Магурели, тамо 200 овна одабрани, до сад је дошолъ даду жељу, Диярбекирски неможелъ да отиде, биће опасно, до тука нематъ разноски. Яви бързо како да одговоримъ. Габрово, Сливенъ, Ямболъ, Казанлъкъ, Филибе, Пазарджикъ, Самоковъ до София пламти.

Сапуновъ.

№ 17.

(Т.) Княжевец, 10 . . . . .[1]) 1876 г.

Панаіо(тъ) воивода код. Златног. Крста. Београд.

До сад ни сте одговорили. Люди тражу новца. Одговори с првом поштом шта ћу.

Јован Сапунов.

№ 18.

(Т.) Чуприе, 28 февруари 1877 г.

Панайотъ Хитовъ. Бѣлградъ.

Иди и замоли војеног министра да се преселимъ у Београдску болницу, иначе пропашћу (ще пропадна) овде.

Иванъ Сапуновъ.

---

[1]) Навѣрно м. Юний.

XIII.

П. Н. Юрдановъ.

1868—1876.

№ 1.

1868 Кралова, 6 Августъ.

Господ. Панаиоте.

Има 7 дена отъ каксамъ стигналъ тука, добри новини имами, които дохождатъ, писма изъ българія, казватъ какво чи досега састанали скупъ бунтовниците до 10000 ила дванаиси хиляди души въ Балкана и на предватъ добре гдето ся ударятъ се победяватъ нашти, добиватъ(;) аза вазиса говори тука какво чисти минали презъ границата съ чичя Илля и двѣ хиляди юнака, които ги воуружило сръщкото правителство, ива пуснало презъ границата да минити. Ази уверявамъ чини сте минали а хората нивярватъ, но казватъ то ніе вазможно, когато те иматъ по добри известия отъ меня но ази ви моля акоимати това намерение яветими да дода поскору, итомии чудну защо нистеми явили като щяхъ датрагна за тука. Пишетими ду Г. Петра Дянковъ куцитаръ за меня. Поздравети Г. Коста духанджия и други които пита за меня.

Ваши покорны до века П. Н. Юрдановъ.[1])

№ 2.

Зимнича 1873 Іулиа 29.

Господ(ине) Панаиотѣ Хитевъ

Белгратъ.

Днеска ида чрезъ настоящето ми дави поздравя и дави яве какве досѣга съмъ приелъ 2 писма отъ ваze. Содержанието на първото проумехъ тъй и на второто. Виждамъ какво са

[1]) П. Н. Юрдановъ е търновецъ. Подозрѣнъ отъ турското правителство и емигриралъ прѣзъ размирицитѣ въ 1862, въ 1867 билъ въ легията въ Бѣлградъ послѣ живѣлъ въ Зимничъ и въ 1876 намѣри юнашка смърть на Балкана заедно съ великия Ботевъ.

нуждаете и ази самъ готовъ да ви пренеса колко годѣ полза и ито послѣ неколко врѣме ще са поулесне пакъ може да дода и самъ привази даса поразговориме. Колкото за пушката коятосте поръчелѣ за вази споретъ както ми пишите поржчайте и за меня една.

Като ви поздравлавамъ и оставамъ вашъ приятелъ.

П. Н. Юрдановь.

(П. П.) Отъ Наботкова ниса надявамъ за споретъ желанието ви не ще даса испълни споретъ както го разбирамъ податата.

Сжщиятъ.

№ 3.

Зимнича 1873 Октоврие 20.

Господ(ине) Панаиоте Хитевъ,

Като става толкова време както нисамви получилъ писмото за да ви разомея. Какъ стоитѣ, азъ отъ моя страна съмъ здравъ и желая за вашето добро.

Но пресичко това ази мислѣ да стѣ миса малко порасърдилѣ. Като ниможе дави внеса нещо коетовие найпотребно за сега, следователно ази вамоля дама извенитѣ защото твърдѣ напротивъ отиватъ тука търговитѣ и ази като имамъ големи разноски никакъ нимога даса олеснѣ и да си испълня длажноста, и затова мае срамъ и дави пиша и дави пращамъ голи писма.

А сега пакъ земамъ коражъ [дерзостъ] дава моля за дами явитѣ слѣдователи съ унези неща за които ми бѣхтѣ явилѣ съ време чи ги пригответе. Като мисле чи времето наближава, моляви покорно дами явитѣ какъ отиватъ работите, претприятието ви отивале напретъ, щели можимъ даси испалнимъ желанието, и то както тряба. Тука мени миса вижда да има за напретъ надежда и вѣрвамъ чище случимъ благо получно време.

Ази като съмъ въ нетърпения завашиятъ отговоръ моляви пребързайте да ми явитѣ поскоро?

Като ва поздравлявамъ ива моля покорно дами опроститѣ грешката вашъ покорний

П. Н. Юрдановъ.

№ 4.

Зимнича 1874 Януариа 25.

Господ. П. Хитѣвъ.

Въ Белгратъ.

Като става толкова време какъ ни сѫмви писалъ днесъ ида чрезъ настоящето ми дави поздраве и дава яве както-то желанието ни треба даса збѫднѣ и времито са наближава. Следоватѣлно молимви Го(сподине) Панаиоте, ако би вазможно, подробноститѣ на нашето желание защото тука днеска има нѣколко приятѣли които отъ чакватъ отъ вази одговоръ или вашето идванѣ насамъ, споретъ както самъ разговарялъ. Чи ни треба да гледамѣ кои пѫтъ щени покажитѣ и понѣго ще следвами? Ние вече време за припущане; години сяминаватъ (се минаватъ), ни оставаме нула; на нашето претъприетие нетраба вече да чакаме; който не рабути време вече неще получи; като ни сми стоели отъ (1)868 го(дина) досѣга чи какво смѣ изработилѣ(,—) и ако даблещукаше некое иск(р)а между българския наротъ, днеска савече вижда чи поче да затъм-(н)ява; тряба да потъ светлимѣ изново и даси испълнимъ длажноститѣ.

Днеска са намира въ градътни единъ приятѣлъ отъ другаритѣ на чиче иле (Илю). Този приятѣлъ е дошелъ отъ Одѣса, на име Алекси Поповъ. Тоими преказуваше преди неколко дѣна чи савиждалъ съ вазе въ Одеса при Николае Мероновичъ; низнамъ ако си докаратѣ на умъ занего. Този приятѣ(лъ) детуму казахъ името погорѣ е дошелъ тука отъ $1/{}^1{}_2$ месецъ, и въ секий день отъ чеква Филипа [Тотѣ] да престигни. Но какво намерения иматъ нимогави яви, да би озналъ тогава, ако би да доде Баіе Филѣпъ и щеви яве.

Засига като свършовамъ съ толкосъ оставамъ въ надѣжда за ваше одговоръ.

Приемнетѣ поздравлѣнията на Баіа Петра Пантилеева, баіа Димитра х. Икономова [даскала].

Приемнетѣ моите горещи поздравления вашъ послушний.

П. Н. Іорданоff.

№ 5.

Зимнича 1874 Марта 18.

Господ. П. Хитевъ.

Белгратъ.

Пролета на ближава. Сичко са вече развеселява; ини радосъ чакаме съ не търпение да посрешнимъ. Споретъ желанието не треба дане окаснявамѣ заради това сасе одвасъ сичко отъ чаква. Бадете и сега деятелни както сте биле инапретъ вашитѣ стъпки сѫ биле секошть мадри и тихи(,) затова ни надѣжда друга немаме(:) на вазе сички гледамѣ и на вази са надяваме! Затова Вы побързаитѣ надѣжда дани губиме, за рабута сериiозно даса земиме. Молява Господ. П. яветиме намерениетоси колкотоса може по-скоро, даса приготвеми?

Катова поздравлавамъ иоставамъ вашъ покорни.

П. Н. Юрдановъ.

№ 6.

Зимнича 1874 Юлия 4.

Господ. П. Хитевъ.

Белгратъ.

Чрезъ като ви поздравлавамъ и вы моля дами явитѣ кояе причината дету за бавихтѣ да ни ми писахтѣ толкова времи дазнамъ какви отива търговията и какво стана стоката за която ми бехте писалѣ миналиятъ месецъ чи ще мия пратитѣ само да приготвя мущериi. Ази говорихъ съ приятѣлите си ;тука и те ми убещаха чи щея приемнатъ, следователно, че ази даже и днесъ разговаряхъ съ техъ и ги питахъ далиса получиле нещо, теми одговорихѫ че досега нищо ниса получили. Затова и сегави моля бадетѣ добри чи пратѣте баримъ единъ колетъ за мостра да покажемъ на търговецитѣ които миса обещаха чи може да зематъ по нещо ако имсе ареса, и азе щеса старая да расправя по-вече?[1])

P. S. — Колкото за вереситѣ детими оставихте да сабирамъ зелсамъ до сега само 100 франга сто — пресичко това барзамъ дави пиша и отъ чаквамъ вашиятъ одговоръ колкото е вазможно по-скоро.

вашъ завъ сегле П. Н. Юрдановъ.

[1]) Касае се за оржжие.

(П. П.) Преди неколко дена бехъ въ Букурещ(ъ) и Гюргювy — разговаряхъ съ Димитра[1]) за тамошнитѣ вересиі той ми каза чи досега ние сабралъ нищу. Мислимъ чи ще сабиремъ саму тогива когату бадытѣ ви тука спадениту наближява на полицата.

Сущия.

№ 7.

Зимнича 1874 г. Юлия 8.

Господ. П. Хитевъ

Белградъ.

Чрезъ настояще-то ми ида дави поздравя и дави яве че преди неколко дена ви бехъ писалъ и сигави пофтарямъ, заради стоката която щехтѣ дамия испращатѣ за проба и още несамъя приелъ молява пратѣти мия по скоро защото самъ намерилъ търговци които желаятъ дая видятъ. Може и даимъ продадѣмъ ако имса ареса, колкото е вазможно одговоретимѣ по скоро; въ първото си ви бехъ писалъ по пространно катови поздравлавамъ и оставамъ вашъ

П. Н. Юрдановъ.

№ 8.

Зимнича 1874, Юлиа 22.

Господ. Панаиоте!

Белградъ.

Вашето чесно отъ 15-го приехъ писанитѣ ви проумехъ добре но акуни сте пулучили парвото ми писамце до сега моля ви да ми явитѣ и съ фтору.

Колкуто до стоката отъ чеквамъ въ не търпения.

Като желаитѣ да знаитѣ заради пари далисаса сабрале и даса испратятъ за въ Карлова, ази висамъ явилъ въ писмото което ощенище (не сте) го приели за това бързамъ дави яве чрезъ това чи досега самъ приелъ само отъ единъ приятѣлъ 70 сидимдисе франга — и тъй одруго место немамъ надѣжда за сига(;) истѣна чии обстоятелстватаса противни но и хората не хелатъ, но да казва кои какво ще ани нетреба даса очаеми ще са трудимъ колкото е вазможно, че твърде ако видимъ противното тогава остава сичко да правимъ чи колкото можимъ.

---

[1]) Горовъ.

Но яветиме ви какво траба да правя ази като виждамъ та и както отиватъ рабутитѣ не мога вече да садѣ (седа) на едно место и тряба даси на пусна рабутата и да тръгна по градищата но нисамъ уверенъ чище мога самъ да свършя рабутата.

Затова ви моля сторете добре ими яветѣ щели да слезитѣ ви насамъ или не желая да знамъ инидеитѣ (недѣйте) бави задама предизвеститѣ колкоту е вазможно по скору. Като ви поздравлавамъ и оставамъ вашъ

П. Н. Юрдановъ.

№ 9.

Зимнича 1874, Септеври 4.

Г-нъ П. Хитевъ!

Белгратъ.

Вашето чесно отъ 18 текущаго едвамъ днесъ го приехъ писанитѣ ви добре проумѣхъ колкото за желѣзото нисамгу приелъ досега но споретъ писамцето ви надѣвамся да пристигни скоро.

Сметката му виждамъ дае сто и два флоринта а висте броилѣ само пидисе и два(,) ази треба да платѫ пидѣсятъ нахнаме (доизплащане) и кирията.

Казватимѣ иоще чи два наполеона има въ вази и даги зема отъ Г-нъ Драсова но негова милосъ замина съ вапора занагоре на 23 текущаго сище (още) съ единъ приятѣлъ имислѣ даса престигналѣ при вази за това. Претворено ту за Г-нъ Драсова го преключвамъ да му го дадѣтѣ Вы ако бадѣ превази или акое заминалъ ще гу испратите завъ Писокъ, колкото задвата напалиона като са срешнимъ щеса погодимъ. Катови поздравлав(амъ) остав(амъ) вашъ . . .

П. Н. Юрдановъ.

№ 10.

Бекетъ 1874 Октоври 3

Господ. П. Х. (П. Хитовъ) въ Белградъ.

Пратено-то отъ вази железо вечъ го приехъ тука. Надевамса чи щеса видиме, съ Калчеа(?) са видѣхми въ вапора

излези въ Свищовъ и ва поздравлава, за което бехми говориле трудимса иса надяваме чи ще сваршиме длажностъси колкото можими Приемнете поздравленията

Вашъ П. Н. Юрдановъ.

№ 11.

Зимнича, 1874 Октоврия 24.

Господ. П. Х. (П. Хитовъ.) Белградъ.

Днеска приехъ вашето писамце отъ 9-го чрезъ Крайова, за нещата които ни ви явихъ преди бадете извѣсни чи самги приелъ на пълно, но заприятеля въ Северинъ белязане нисамги пратилъ иоще защоту искамъ даида самъ принегу и ще муги однеса.

P. S. Колкоту за приятелите дету ми пишите даимъ яве, явихъ на сички споретъ за повестъви бадете уверени. На 21-го беши въ гръдани Г-нъ Л. Каравеловъ въ същоту време посети Т. Магурели и Александрия; оставими и некой белешки.

Бадете извесни чи ази напуснахъ вечи хотела по причина на кризата то зимовищету ми ще баде се тука. Зелсамъ каща съ кирия, катови поздравлавамъ оставамъ вашъ.

П. Н. Юрдановъ.

№ 12.

Зимнича 1874 Ноеврия 4.

Господ. П. Х. (П. Хитовъ.) Въ Белградъ.

Преди неколко дѣна ви одговорихъ на писамцето въ което ви писахъ подробно за сичко което ми пишахтѣ варвамъ дастиго приеле.

Днеска са случи даса срешнахъ съ единъ добаръ приятѣлъ които желай да има отъ същото железо,[1]) което имамъ и ази зато ва ви моля сторетѣ добре пребарзаитѣ даго испратитѣ ако е вазможно поскоро — съ сичкитему потребности; но

---

[1]) Оржжие.

гледайтѣ съ по умеренна цена, пари за сига нема но нито пратѣтѣ нахнамѣ, на моету име въ Бекетъ; приятѣля за сига пари нема но ази одговарямъ за негу. защото е честѣнъ. Ази подиръ неколко дена ще ида за северинъ и може и отамъ дави пиша, гледаите за събранието да дадите тука, приемнете поздравленията ми.

вашъ П. Н. Юрдановъ.

№ 13.

Зимнича 1875 Априлие 22.

Господ. П. Хитевъ.

Белградъ.

Има време отъ като не вы самъ писалъ тай сащу и одъ вази писму нисамъ приелъ, съ това ще дави яве на кратко какъ са намирамъ ази днесъ. Отъ 26 октоврие прошлаго нисамъ въ рабата, досегасамъ стоялъ на готово, и самъ чекалъ отъ неиде за некоя рабута. но виждамъ чи досега одъ нииде нищо нисаіе явило — и затова като самъ днеска пренуденъ — траба даида да търсе рабута! Преди воскресения излагохъ малко малко да убиде по ванъ какво са варши? имали надежда даса зафане некоя рабута за това лето. Съ моите патуване стигнахъ до северинъ пренесохъ и нещата за които ми ви писахте да ги предамъ на Дими(търъ) Георгиева които ще ми брои и стоиностьти имъ, кату мисляхъ чи ако би добилъ нещу желяехъ да дода и каде вази даса видиме; но за зла честъ чи иприятеля гу намерихъ се като мене безъ рабута, и безъ никаква пара въ чебатму. Оставихму нещата и са варнахъ на дире пакъ, стояхъ досега. Като виждамъ чи отъ ниіде никаква рабута ниса убажда, сигасамъ вече решилъ да тръгна, но за каде и ази незнамъ, чи ако би дабаде иносле време рабутата се такава, както е днесъ, тогавасамъ жалостенъ и съ жалостъ ще зема другий патъ, ито съ неколку други приятели, които удобретъ желанието ми; и моля сички наши познати дани виждатъ за противно моето дело, макаръ и дани баде добре свършенно. Ако желаите дами пишите пишетиме чрезъ Д. Георгиева, Северинъ — тои щема намери. Катови поздравлявамъ оставамъ.

вашъ покорни П. Н. Юрдановъ.

№ 14.

T. Severin 1875 Октомври 2.

Господ. П. Х. (П. Хитовъ).

Ази и предружено съ Г-нъ Георге Маневъ дудохми привази да са разговоримъ да знаими какво да правими. Следовате(лно) кату нива намерихме тука и като нини дупощаваха сресвато и затува нироможехми да чекаме доде додитѣ итаи заминахми пакъ за бекетъ. Но пресичку това ни(е) ва молиме щомъ пристигните въ Северинъ тука не применну Вы молимъ да ни явитѣ какво треба да правимъ сичку подробно, оставамъ въ надежда за вашъ одговоръ . . .

П. Н. Юрдановъ.

(П. П.) Адресата на писмоту ще направите Г-нъ А. Матевъ за П. Н. Юрдановъ.

Beket.

(Приписка).

Баи Панаіоте нѣзнамъ как(ъ) сме распорѣдили за минуванѣто: т. е. за сѣгали или за напролѣт(ь)? Ако би да захвани сърбіе тогава трѣбова нѣпрѣмѣнно иніе да варвими криво лѣво, но ако впротивѣнъ случай нѣ? тога навсѣки начинъ да стоимъ тази зима да сж приуготовлявамѣ за напролѣтъ да минимѣ, защото знаитѣ твърдѣ добрѣ чи имамѣ нужда българитѣ въ общѣ като от(ъ) вази хора кои то сж остали твърдѣ рѣдки! Загубихмѣ х. Димитра и Стѣфана [Богъ да ги прости!] нѣ трѣбова да загубвами и други двама трима воиводи които имамѣ зачудо безъ дасж ползова отѣчеството ни отъ тѣхни-те заслуги. Научихмѣ сж от(ъ) тукъ чи дошѣлъ баи филипъ и искалъ да мини чрѣзъ босна, молж ви баи Панаиоти нѣдѣите го остава на никакъвъ начинъ да сж опропастява за едно съ юнаците си за чужда полза; защо тамо хвъркат(ъ) за бѣди(,) нѣможи продра прѣзъ границата, макар(ъ) и да продѣре никаква полза нѣщѣ можи да принѣсѣ, защо вливами въ зима, коя то е два пътъ по голѣм(ъ) нѣприятѣл(ь) нашъ отколко-то турчинатъ защото ніе нѣсмѣ сила и рѣдовна воискж.

При сички-те тія ви молья баи панаиоти дами извинѣте за дѣрзостьатъ коя-то зимамъ за горѣ назначѣни-те бѣлѣшки

защо-то сѫм(ъ) увѣрен(ъ) чи ви сѫ вам(ъ) познате по напрѣд(ъ) от(ъ) мѣнъ.

Откато ви молья заедно съ Г. П. Iордано(въ) на кадѣто и да сѫ рѣши дани явитѣ съ първо за управлѣние-то ни сьм(ъ) ваш(ъ) покорѣнъ.

Георге Матевъ.

№ 15.

Дiво место[1]) 1875 Декевр(и) 15.

Господ. П. Х. (П. Хитовъ) гдето да бадѣ.

Мина време отъ какъ приехъ писмото ви отъ най-горния гратъ на Романия,[2]) и досега друго ни самъ получилъ. Затова, бързамъ да ви на повне, ни дейте държе хладнокръвно, защото семена-та на редом(ъ) са фарлени, и варветъ на претъ. Следователно не применно требува да женимъ[3]) това лето, но да ви на повне женидбата требва да се за почне отъ рано — надевамса чи и рано ще са свърши съ божията воля, и съ нашета сила? Надевамса да ми одговорите подробно за сичко, колко-о е възможно по-скоро.

Като ва поздравлявамъ и оставамъ вашъ понизенъ.

П. Н. Юрдановъ.

№ 16.

1876 Яноария 20 Диво Место.[4])

Господа П. Хитевъ, Белгратъ.

Писамце-то Вы отъ 4 того съ благодарностъ приехъ и като гу прочетохъ твърде ся благодарихъ като виждамъ чи каде вази са драгомани-те[5]) готови но колкото за тука, дето казватѣ чи нема и тряба даса на миратъ на на значенитѣ места, за които бележите Вы, за това е лесно, споретъ моето мнение, и тряба даса на мерятъ — само ако бадими ни унези отъ които са очевва много.

---

[1]) Зимничъ.
[2]) Букурещъ.
[3]) Да възстанемъ.
[4]) Зимничъ.
[5]) Воеводитѣ.

Ви знаите твърдѣ добре чи секий човекъ които са реши и иска да прави рабута той може сичко.

Колкото за пари дето ми бележите чи немаме да намеримъ драгомане за да водятъ четите жетварски, ази току мисле що ние мачно за оногова които са е решилъ. Ни като търговци които искаме да вършемъ тъзи тарговия намъ нема да доди дана помоли ни единъ като нинае помолилъ ни кои досега, отъ толкова годинe; но се чрезъ нащо искане можимъ да ги добиемъ и то или покои и дае начинъ. Затова не остава друго освенъ — даса саберемъ на некое место щомъ тръгне първи вапоръ ида гудиме рабутата въ ретъ, или ако нисме способни за това тогава не остава друго — отъ да застаниме нити да говориме нито пакъ да мислиме, защото е вечъ срамота за нази, които ни отъ толкова години досега се са каниме и нищо не правиме. Такъва човекъ са нариче 0000 четери пѫте нула(;) търговцы нисме пари на спичелихме, целъ гонихме и нищо не свършихме дето са бележи читертяхъ нули те оставатъ право белазане за такива като нази защото решителниятъ човекъ или умира или са избава, ани нито мреми апакъ нито живеиме, дето са казва чи сме останале само една сянка претъ сланцето.

Ази пакъ ще каже нещо и то акого удобритѣ Вы(:) ако би могле да слезите по-рано тука и даса сабереми на едно место — да решимъ това, да саставиме една компание, която ще може данамира пари, които ниса намъ нужни за тъзи целъ даса однасями до унези, които ни познавамѣ колко сила иматъ, и даимса опpиделя едно количество, което могатъ даго броетъ, чи ако би дани испалнетъ длажностѫтѫ си на добъръ начинъ, тогава да употребляваме влашкото железу — или други сретства, даги чистемъ и тогива вярвамъ чи ни(й) би могли да направимъ рабута, асъ (а съ) наща мекостъ както е била до сега нема да направимъ нищо, за щото меките хора ниса ни за най-лека работа.

Катовы поздравлявамъ и оставамъ въ надежда за вашиятъ одговоръ.

Вашъ послед(ователь) П. Н. Юрдановъ.

(П. П.) Адресата [натписатъ] да баде на моето име въ Бекетъ, писмата ма намиратъ.

Сѫщия.

№ 17.

1876, Марта 22, Бекетъ.

Господа П. Хитевъ, Белград.

Вашето отъ 12-го писано приехъ чрезъ преносящиетъ приехъ въ което ми пишите чи треба да прегледамъ кое место е но згодно за минуване, ази мисле чи е место по згодно между? Орехово и Ломъ паланка но при сичко чи иви имате згодно место за приминуване тамо но по кои начинъ ни (ний) треба и даса разговорими лично. Вы ми пишите чи най-много до сварщението на този месицъ ще додите то не применно требва; щомъ приемните това, безъ забава, да додите тука даса разговори ме за нужнитѣ защото не остава време. Отъ чекваме съ нетрапение, въ противенъ случай ако би Вы дане можите да додите, щомъ приемните това, въ същото време телиграфираите да дадимъ ни защото ни ниможемъ вече да одлагаме щото чесатъ на блишава; и затова треба даса барза колкото е възможно. Парво даса на бавеоъ нужните, и то доде ниса срещниме по скоро ни можимъ направи нищо. Защото не можимъ острои единъ безъ други, треба велико душие и силно действие. Защото часовете избиватъ затова треба и ни да положимъ най-последните си силе за даса остроиме добре, ане, като доди часатъ даса лутаме като забунени.

Вашъ П. Н. Юрдановъ.

№ 18.

23 Мартъ 1876 г. Бекетъ.

(Т.) Панайотъ Хитовъ. Бѣлградъ.

Скоро явете писмено пространно какво да правиме. Търговеца го нѣма въ Турно Магурели. Ще дойде ли, или да дойдеме.

Юрдановъ.

№ 19.

(Т.) Панайотъ Хитовъ. Кладово.

Приехъ извѣстие Стамболовъ зафаналъ свадбата,[1]) по-скоро пратете му армагана.[2]) Назе не чакайте.

Юрдановъ.

---

[1]) Възстанието. — [2]) Помощь.

XIV.

Атанасъ П. Д. Хитовъ.

1870—1876.

№ 1.

(Браила) 26 Авъгоста 1870 год.

Любезни ми Уйчо.

Иде да те поздрава и да те иве какъ сме живо и здраво и молимъ Бога (за) здравито ти и те ивевама тука за което бехми разговарели. За да мина вав Болгарие неште можа, заштото са научевамъ за мени си ако мина зло ште получе и таи оставама тука за да самъ свободенъ отъ сека една страна тука. Па кате ееевамъ, тука за да остана дирехме единъ господаръ и намерихме и за вашета чесъ ще ма премать но тай ме одъговореть по добре да отида на училишти, заштото не знае учение както и знашъ ма. И тай като ме одаватъ чесъ хората треба и асъ да са одне(се)мъ зараде честа си и за вашета чесъ за да не ви засраме лицто. И тай оставамъ пре тебе и не са отделевамъ и оставамъ на училиштито и тукате. За валчеовло бехъ на каштата мо и ме иска пари да мо дамъ азъ не губевь времи. Евивъ на дада (дяда) той ме каза да не мо дамъ и да мо кажя, че са парите ми вавъ деда на съмо казва тай но миръжяна ме каза, като ге давашъ на деда иди стои при него. И тай самъ при деда сега. И тай да ме евишъ на кого да дамъ парите, които си ме далъ. И тай оставамъ и очяквамъ за ота говора ви. Асъ твои ротъ.

Атанасъ Петровъ Даневъ[1])

№ 2.

Браила, 31 Марта 1871 год.

Любезни ми уйчо,

Ида да тя поздравя и да ви ява, както усещамъ рабутатъ(а) която ся върши, ще да се отвори пѫтъ, но ви мола

---

[1]) Атанасъ П. Д. Хитовъ е сестринъ синъ на Панайотъ Хитовъ. Въ 1870 напустналъ Сливенъ, намѣрилъ вуйка си въ Бараганъ, мушията на Н. Балкански, и училъ се въ Браила и послѣ въ Бѣлградъ и Болградъ. Прѣзъ 1876 той зе участие въ Сръбско-Турската война, и днесъ е членъ на Касационния Сѫдъ въ София,

мене да не оставишъ, защото и асъ като единъ народенъ българинъ желая да си пролея кравтъ(а) за моето отечеств›. Ти твърде добре знаешъ, че самъ прежелялъ всичко та самъ дошелъ при тебе; но днесъ като остана бесъ тебе света е черенъ предъ моето лице. Азъ днесъ желая дето ся пролей твойта кравъ и мойта тамъ, нежели самъ да остана. Тука дяду май не му е добре, противостои върхми. Сваку зѐ единъ потретъ отъ моите, каза че ти му си порачалъ.

Поздравление и добро видение.

А. Петровъ.

(П. П.) Молата за отъговоръ.

№ 3.

Браила 17 Май 1871.

Любезни ми уйчо.

Приехти писмото съ голема радосъ и ти блегодаря на това което ми пишешъ. То щомъ направимъ испитанието, не ще губа време ще си прибира всичко що имамъ и спореды заповета ви ще тръгна за Белъ-градъ. То ваше милостъ като си удобрилъ това мени не остава да мисла друго освенъ да испълнявамъ моитѣ длъжности, които чекатъ на мен, но ваше милосъ знайте кое ще ми бѫде нужно за тръгвани; затова ви моля да ми явишъ какъ да направа.

Поздравление и добро видение на васъ покорни.

Атанасъ Петровъ.

№ 4.

Бѣлградъ, 24 Марта 1873 год.

Почитаеми уйчо!

Съ скѫрбъ ви известявамъ жалостнія часъ, който са случи за цѣла Сѫрбія. Г-нъ Блазнавацъ,[1]) слѣдъ 15 дневното си болуваніе отъ гушоболъ, придади Богу душа на 23 Марта, презъ ноща! Този достоянъ мѫжъ за оплакваніе, не ще да го

[1]) Единъ отъ регентитѣ слѣдъ убийството на Княз Михаила III въ 1868.

роди Србія и сжрпскія народъ на длжнта си. Уйчо виждашь вече, че ний не можиме нищо да свжршимъ за което ни беши писалъ, а и сега мжчно ще са свжрше. За това оставамъ да чекамъ отговоръ отъ васъ какво да права. За сега нема други новини да известа отъ Бѣлградъ, освенъ тази жалость. Приеми поздравъ отъ мене и отъ всичките ученици.

Вашъ най-покорни Атанасъ П. Хйтйовъ.

№ 5.

Бѣлграда, 1 Априлъ 1873 год.

Почтаеми уйчо!

Азъ зная вечи чи ви дотегна моите писма и уплаквания, но какво да права когато ма принуждава злото, а освенъ това и немамъ другиму кому да ся пожала освенъ на васъ, защото само отъ тебе чакамъ добра бждущность. Уйчо, мисля да си са вечи известилъ за жалоста, която са случи въ Србия т. е. за смжрта на Г. Блазнавацъ и отъ това можешь да заключишь, че не сми могли нищо да свжршимъ, за което ни бѣши писалъ. А чичо Илю що бѣхъми разговаряли да ми дава пари, то стана напротивъ. Азъ ходихъ при него неколко пжтя да му искамъ, а той неще нито да знае за то. Отъ както си заминалъ само единъ дукатъ сжмъ приелъ отъ кирия. а останалите не даватъ. Казватъ, че на тебѣ щели да ги дадатъ. Този дукатъ сжмъ зелъ само за храна, а друго сжмъ заемалъ отъ хората. Както и да е азъ приминахъ тосъ мѣсецъ. а за Априлий ходихъ да му искамъ, но той пакъ ми не даде и проваждамъ да тжрса кирия! Прѣдъ тебѣ са обеща че ща ми дава пари, а сега не ще да знае за то. Чичо Илю ма доведи до тосъ редъ, щото си заложихъ сахатя да си платa кирията и да хода да са моля по млѣкарити да ма хранятъ на вирисия, но сега и отъ тамъ си убрахъ крушити като немамъ да имъ платя. Азъ не ся надевахъ отъ чича това, но видехъ го колко пари прави. Сега познахъ уйчо що ми говореши, но . . . . . . Но при всичко това пакъ сжмъ благодаренъ Богу, че сжмъ здравъ бари, защото здравито е богатството на сиромаха.

Уйчо, моля ви да ми одговоришь по скоро какво да права и дали има надежда отъ нейде, защото тежакъ е днешния мой животъ. Ако ли е пакъ невъзможно моето желаніе, то кадето ти и азъ ще дойда тамъ, па макарь дето и да бѫди. Азъ не мога вече тѫрпе да устава училището и да са хвана друга работа, защото човекъ до тогава има животъ и сила на този свътъ, додето има надежда, че ще постигне нещо, но щомъ изгуби надежда, то и живота му е изгубенъ. Оставамъ за добри надежди да чуя отъ васъ.

Поздравлямъ ви най покорно вашъ сестреникъ

Атанасъ П. Хитйовъ.

Уйчо, моля та да ми проводишь 10 книги отъ твоите, а че ний ще ви проводиме стойноста.

Сѫщия.

№ 6.

Въ Бѣлградъ 24 Априли 1873 год.

Почитаеми уйчо!

Приехъ ви писмото, въ което учаквахъ решението на сѫдбата си; отворихъ го съ нетѫрпение и между редоветѣ прочетохъ следующитѣ рѣчи: „едвамъ успѣхъ да ти издействувамъ въ Болградъ“. Тѣзи рѣчи успокоиха сѫрцето ми. Но сега уйчо, съ какво ще искажа моето усещание камъ васъ? Нѣма друго освенъ да тая това въ сѫрцето си и да го изява кога му дойде часа .... Казвашъ въ писмото си, да свѫрша испитъ, че да ми дадешъ припорѫка за въ Болградъ. Азъ приставамъ на твоитѣ рѣчи, но само Ви моля уйчо, ако е вѫзможно да се отбия при тѣбѣ, че тогава да отида въ Болградъ. Моля ви уйчо да ми допуснишъ това, защото сега като отида тамъ, Богъ знае щели ти вида вече. Азъ ходя рѣдовно въ училището и труда са до колкото ми допущатъ силитѣ. Испитъ ще свѫршимъ на 28 Іуни. Училището въ Болградъ се отваря на 1-ий Септември. Азъ бихъ желалъ макаръ единъ мѣсецъ да са забава по Влашко, че тогава да отида, защото много рано ще бѫди ако отида отъ 1 Іуний. Но главно е уйчо, че сѫмъ са задѫлжилъ тука на ученицитѣ, че незнамъ какво ще сторя на трѫгвани. За Велигденъ немахъ

нито обуща нито ризи а че тѣ ми заеха да си купихъ. 4 дуката зехъ отъ тѣхъ, единъ дукатъ дадохъ за убуща и единъ за ризи, а другитѣ два за храна. Отъ като си заминалъ, приелъ сжмъ отъ чича Илия само двѣ рубли, и отъ кирия единъ дукатъ, а друго сжмъ се заималъ. А ти знаешъ вече колко стига на ученикъ на мѣсецъ. Писмото, що си проводилъ за чича, дадохъ му го и той ми убеща, че ще ми дава за напрѣдъ по три дуката. Уйчо, молята да ми извѣстишь за нашитѣ работи какъ утиватъ, да ли има надежда за напредъ или не. Бай Калчо замина за въ дома си ими каза, че скоро ще са видитѣ. Поздравляватъ ви всички ученици Бжлгарчета и други граждани отъ Бѣлградъ, а нарочно ви поздравля чичо Илю и чичо Цеко.

Вашъ най покорни слуга.

Атанасъ П. Хитовъ.

№ 7.

Браила 12 Юлий 1873 год.

Почаеми уйчо Панаіоте!

Съ Божията воля прѣстигнахъ въ най добро здрави и разположеніе до Браила. Отъ Бѣлградъ като потеглихъ вечерта стигнахъ въ Варшова. Тамъ са срѣшнахъ и разговорихъ съ Бай Калча. Въ Букурещъ като стигнахъ, право теглихъ въ дома на Каравелова. Хората ма приехж братски; прѣзъ деня и вечерта ма нагостихж и ма разведохж по Букурещъ. Азъ му дадохъ 4 желтици и му поискахъ квита срѣщу тѣхъ, но той ми каза, че не е нуждно. Вь Букурещъ са срѣщахъ съ нѣколко души тжрговци и ученици, които ма питахж за тебе, дали си миналъ въ Балгарія, защото по Влашко са разносятъ такива гласове, но азъ имъ казахъ истината. Другия денъ прѣстигнахъ въ Плоещъ; намерихъ са съ малкия и голѣмия Райча. Тѣзи хора ма приехж твжрдѣ почтенно и много добрѣ са отнесохж съ менѣ. Два дена бѣхъ въ Плоещъ и двата дена не ма уставихж да са гостирамъ по гостилницитѣ, даже и като тржгнахъ малкия Райчо ми плати на хана кирията и ми даде неколко гроша за пжтни разноски. Тукъ са срѣщнахъ съ докторъ Кивлиевъ отъ Сливенъ и съ Стефанъ Спицерина. Тѣ ма повикахж вечерта при тѣхъ си и между другитѣ

разговори, питахж ма за тебѣ дали си въ Бѣлградъ, или си миналъ отъ срѣща. Освенъ тѣхъ и други лица ма питахж сжщото. Господ. Р. Гржблйовъ ми каза, че прѣди нѣколко дена въ Плоещъ е дошелъ единъ телиграфъ отъ турско, въ който са пита за тѣбѣ така: „ние са извѣстихми, че П. Хитовъ са е удавилъ въ Плоещъ, дали е истина това или не, да ни отговоритѣ“. Човѣка до когото е дошелъ телиграфа отговорилъ е, че той нито знае за това, нито пакъ има съ тебѣ нѣкакво сношеніе. Отъ тука станахъ съ железницата и дойдохъ въ Браила, гдѣто са намервамъ и до днесъ. Тука ма викахж нѣкой отъ тжрговцитѣ има питахж пакъ сжщото т. е. дали си миналъ въ Балкана. По Влашко отъ гдѣто минахъ Бжлгаритѣ ма приемахж братски при себѣ и се за тебѣ ма разпитвахж, какво намиреніе имашъ и какъ отиватъ работитѣ, но азъ имъ отговаряхъ както ма учаше савѣста ми. Много добри и патриоти бжлгари срѣщахъ по Влашко, но и много теленца, които критикувахж и нападахж на нашитѣ работи, но бѣхъ принуденъ да прѣтжрпя и това, ако и да са пжлняше сжрцето ми съ ядъ като глѣдахъ прѣдъ себѣ такива диванета да се лигаватъ. Въ Браила мисля да са бавя нѣколко дена, че като продължа пжтуваніето си, пакъ ще ви упиша нѣкои работи. Паритѣ ми малко кратко дойдохж, но принуденъ сжмъ да икономисвамъ. Като глѣдамъ, че хората са отнасятъ камъ менѣ почтено и ми отдаватъ честъ, то и азъ така трѣба да са отнасямъ. Трѣбва на по добъръ ханъ да отида, чисто да са нося, като тржгна немога да си нарамя дрехитѣ като хамалинъ, но трѣба да плата на кола; съ една рѣчъ искамъ да ти кажа, че тази е причината що ми доди кратакъ хжрчлака.

Уйчо, моля та да ми проводишъ джелетката, която съмъ забравилъ въ моя квартиръ. Когато си прѣбирахъ дрехитѣ, гудя штохянитѣ си панталони въ джамадана, а джелетката сжмъ забравилъ. Ако я проводишъ, проводия съ вапора въ Галацъ до Рухала,[1]) че той ще ми я проводи, и то глѣдай по-скоро.

Като ви поздравлямъ най-сжрдечно, оставамъ твой най-покорни слуга.

Атанасъ П. Данйовъ.

(П. П.) Поздрави всички приятели и имъ кажи, че послѣ ще имъ пиша, защото сега немамъ време.

Сжщия.

---

[1]) Рафаилъ Атанасовъ.

№ 8.

Болградъ, 18 Юлий 1873 год.

Драгий ми уйчо Панаіоте!

Намерихми са съ Ивана Берова въ Галацъ; придадими писмата, джилетката и една руска банка отъ петъ рубли, за което Ви благодаря твърдѣ много. Иванъ ми каза, че сти му казали да са не бавя по пѫтя, но да вѫрва по скоро и да Ви отговоря що ще бѫди съ насъ. Азъ са покорихъ на твоята заповедъ и пристигнахъ въ Болградъ. Щомъ като пристигнахъ въ тоя градъ, пѫрвата ми нужда бѣше да придамъ писмата до назначенитѣ лица и да чакамъ решителенъ отговоръ. Следъ това Г. Цанковъ ма повика и ма прѣдстави прѣдъ господа настоятелитѣ, които ми отговорихѫ да бѫдя спокоянъ и да ти отговоря, че съмъ приетъ безъ никакво припятствіе. Сѫщо прѣдадохъ и другитѣ писма. А колкото за Ивана, то ще видимъ въ кой класъ ще да постѫпи, когато са отвори училището. Азъ са трудя и го приготвямъ колкото е вѫзможно по-добрѣ. Въ Галацъ придадохъ писмото на Г. Руфаила и са поразговорихми съ милоста му. Но да ти кажа право, този мѫжъ ми са видя легкоуменъ, непрактиченъ и не може да таи въ сърцето онова, що не е за плескане. Безъ разлека секиму разказва, че С. Софийски е миналъ и ([1]) . . . . Много бѫлгари виждахъ по Влашко, но малко човѣци срѣшнахъ за въ работа. Богъ да имъ е въ помощь; Въ Рени са виждахъ съ дѣда Тодорча.[2]) Той ви поздравлява. Гощавали прѣзъ деня и ни изпроводи. Поздравлятъ та всички твои приятели, а нарочито Петаръ Софийски, Андонъ Кутевъ, Кивлиевъ, тукашнитѣ ученици, дѣдо Желю, Странжата . . . . . .

Уйчо, Г. Никола Странджата Ви моли да му проводишъ една кадра „Кралевић Марко.“

Поздрави чича Иля и Цека и всички пріятели. Азъ съмъ слава Богу здравъ и отъ тукъ нататакъ само остава да са

---

[1]) Стоянъ Софийски, родомъ отъ Желява, Софийско, мина съ десетина души въ 1873, избити всички около Желява. Останалъ живъ само Стоянъ Гроша отъ Котелъ, за когото се споменува по-рано. Между избититѣ е билъ и Юрданъ, сестреникъ на Раковски.

[2]) Роднина на Хитови.

трудя. Вие си изпълнихте длъжностьта и на татакъ остава азъ да са покажа. Като та поздравлявамъ сърдечно и сжмъ твой най-покорний слуга.

А. П. Даневъ.

Адресата ми е така: A. Bolgrad (Besarabia) Domnului Atanas P. Hitoff elev in şcola centrala.

(П. П.) Писмата ви ги провождамъ неплатени за по сигурно, защото румунскитѣ пощи като ги платишъ май ги не носятъ.

Отговори ми дали си пріелъ пжтовото ми писмо. Това е второ.

№ 9.

Болградъ 7 Августа 1873 год.

Почтаеми уйчо Панаіоте!

Азъ неможихъ да са стърпя и ето по трети пжтъ става какъ ти пиша, а отговоръ немамъ! Отъ Браила Ви писахъ едно писмо, а и отъ Болградъ пакъ повторихъ, но отговоръ като не добихъ на тѣзи двѣ писма, то не съмъ спокоенъ ни единъ часъ; и за това Ви моля най-покорно да ми отговоришъ часъ по скоро да ли си ги приелъ или не; защото въ тѣзи писма са заключаваше нѣщо важно. Ако си ми получилъ писмата, то не е нуждно да ти повтарямъ за състояніето си, но като не съмъ увѣренъ, както ти поминахъ и по горѣ, да ли си ми приелъ писмата, то ще ти проговора нѣколко речи за себѣ. — Писмата поднесохъ до назначенитѣ лица, които ми казаха да ви отговоря, че съмъ приетъ. Уйчо, моля Ви най-убедително, ако е възможно да ма абунасашъ (обонирашъ) за единъ сърпски политически вестникъ, когото Вий одобрите, защото тукъ сми сиромаси отъ тъзи страна. Също Ви моля и за други нови книжки, като: „Ядници",[1] „нѣщо о животу земленомъ" и пр. да ми изпратишъ. Новини ако има, извѣсти ми. Поздрави чича Иля, Чича Цока, бай Ивана, Х. Панова, Іордана и всите остали приятели.

Приеми искреното ми поздравленіе.

---

[1]) „Клѣтницитѣ" отъ В. Юго.

Пакъ Ви повтарямъ, бади добро склоненъ и ми отговори що пре, за да ми успокои сърцето.

Вяшъ слуга Атанасъ П. Даніовъ.

Адресътъ ми е така: Domnului Atanas P. Hitoff din şcola centrala in Bolgrad.

№ 10.

Болградъ, 13 Августъ 1873 год.

Драгий ми Уйчо,

Приехъ Ви писмата, които учеквахъ съ голѣмо нетърпеніе; незабавно ги прочетохъ и твърдѣ много ся задоволихъ отъ съдържаніето имъ, а нарочно твоето писмо, въ което срещнахъ много полезни за менѣ съвѣти. Уйчо азъ приема(мъ) тѣзи твои съвѣти безъ никакво съпротивленіе и Ви увѣрявамъ твърдо, че ще ги последвамъ. Въ сѫбота на 11/8 бѣше ма повикалъ Г-нъ Минковъ при себѣ и ма пита за тебѣ дали си въ Бѣлградъ и какъ ти е адресата. Но азъ като нѣмахъ още отъ тебѣ писмо, то неможихъ нищо действително да му отговора. Но въ сѫщий часъ ето, че и пощаря ма срешна па вратата и ми подаде писмото Ви, което отворихъ и прочетохъ съ нетърпеніе и извѣстихъ Господ. Минкова, че е отъ тебѣ и, че си на вѣрно въ Бѣлградъ. — Пишитѣ ми да ли би можалъ да намѣра средство за бай Ивановото момче, за да може да следва въ училището. Азъ бихъ желалъ не само то да влези въ тукашното училише да следва, но и цѣлія български народъ. Азъ отъ моя страна толкова можа да Ви кажа: ако желае да ся учи съ послуживани, то въ Бѣлградъ по добрѣ ще премини; защото тукашното послуживане е много трудно, а и мѫчно ще намѣри мѣсто да служи. А колкото за да ся пріеми въ интерната, това е невъзможно както знашъ. Друго та моля ако е възможно, както ти извѣстихъ и въ третото си писмо, да ми проваждашъ единъ сърпски политически вѣстникъ, защото тукъ сми лишени отъ тъзи страна. Ако ма питашъ за здравито ми, то немога да ти се похвали до толкова, защото моята стара болясть т. е. ре(в)матизъмъ-тъ ми все ма яде непрестано. Ако Ви е познатъ Господ. Начовъ,

тукашнія докторъ, то го замолете въ едно писмо да ма избави отъ този грозянъ появъ. Азъ ся приготвямъ да положа испитъ за въ вторія класъ, па да примпна въ третія, защото тукъ безъ испитъ ся не приематъ ни единъ ученикъ.

Отъ като Ви поздравлявамъ искрено и въ сѫщото време моля Бога да ви свари това мое писмо въ най-добро здрави и разположеніе.

Вашъ покорни Атанасъ П. Хитовъ.

(П. П.) Поздравляватъ та Димитръ, Илія и вситѣ други мои приятели.

Сѫщия.

Иванъ ся разболя, че не зная що ще правя съ него.

№ 11.

21 Септемврий 1873 год., въ Болградъ.

Почтаемий уйчо Панаіоте!

На 20 Септемврія ни упредѣлихѫ кои пріематъ въ интернатъ-тъ и кои не. Менѣ и Илія пріехѫ, но за вънкашни интернанти. Всяка година вадятъ по вънкашни квартири интернанти, защото е тѣсно въ интернатъ-тъ, и имъ плащатъ по 7 ½ рубли мѣсячно. Трѣбва да Ви кажа, че ученикъ-тъ отъ тия пари ще посреща всичкитѣ си нужди, отъ кумитетъ-тъ вече нищо му ся не дава. Вий и сами виждате, че това число е кратко за единъ ученикъ да ся подържа, но трѣбва да ся задоволимъ. — Стояновъ[1]) дойде и почна да придава прѣдметъ-тъ си. — Цанковъ[2]) ма пита за Васъ два пѫти и виждамъ, че желае да ся извести нѣщо за вътрѣшнитѣ движенія. Ако искашъ пиши му нѣщо. Отъ Плуещъ пріехъ едно писмо отъ бай Райча Гръблѣва, въ което ми пиши следующето: „Мина отъ тука Атанасъ Кихаіовло и ми каза, че е видѣлъ Стояна въ Сливенскія балканъ и замина при него." Азъ не познавамъ тоя човѣкъ [Кихаіовло]. Іорданъ ако е дошелъ поздрави го и му кажи да ми пиши. Азъ положихъ

[1]) Василъ Стояновъ.
[2]) Кирякъ Цанковъ.

испитъ и постжпихъ въ третія класъ. Май ми е мжчанъ румунскія язикъ, но ще ся труда. -- Поздрави всичкитѣ ми пріятели и български ученици въ Бѣлградъ.

Уйчо, моля Ви да ми извѣстишъ адресътъ на А. Илиева. Имашъ поздравленіе отъ Запряновъ. Азъ ся видѣхъ тука съ него. Отъ като Ви поздравлявамъ съмъ твой покорний

Атанасъ П. Даніовъ.

(П. П.) Уйчо, моля Ви да поздравите Госп. Анастаса Памуклиятъ.

№ 12.

Болградъ, 15 Октомврий 1873 год.

Драги ми уйчо!

Пріехъ Ви писмо-то отъ 3-ий Окт(омврий) и подробно го разумѣхъ. Приключеното прѣдадохъ Г. Я(чо) Цанкову. Казвашъ ми, че ако ся нуждая отъ пары, да зема отъ нейдѣ. Азъ извършихъ т. е. заехъ 4 минца за убуща, ризи .... Сжщо ми казвашъ да ти извѣстя да ли пріемамъ „Бждущность". Азъ не съмъ пріелъ нито единъ брой до сега, само пріехъ единъ екземпляръ отъ „Ядници". Въ 28-ий брой на в. „Право" прочетохъ еднж дописквж, коіжто нарани твърдѣ много сърцето ми. Тъзи дописка не само моето сърце угорчи, но вѣрвамъ на всички онія, които сж жерт(ву)вали и жертвать ежидневно животъ-тъ си за бжлгарскж-тж свѣтиня. Подобни статий могжтъ само калпавитѣ изроди да излагатъ, а не совестнитѣ хора. Не хъшовитѣ сж калпави стихии, пиени, убийци и пр., но той самія [дописника], който продава отечеството си и народътъ си на онзи, който коли и убешчестява родителитѣ му на силомъ. — Азъ за сега съмъ здравъ и добрѣ отивамъ въ училище-то и за въ бъджщность ся надѣя по-добрѣ да напрѣдвамъ. Само Вий да сте здрави.

Да Ви ся похвала, че ный тукъ си съставихми едно ученическо дружество „Пробужданіе", на което цѣльта ще бжде да сж поучавами и да разпространявамы народныйтъ духъ между тукашнытѣ младежи. Друго да Ви кажа, че училище-то ся свърши и наскоро ще постъпимъ вътрѣ. Тукашнитѣ граждани май не сж навиждатъ, че не зная що ще ся случи съ

училището за напрѣдъ. Румунитѣ сѫ трудятъ да го приобърнатъ на румунскы, това не вѣрвамъ да бѫде лесно. Уйчо. моля Ви, извѣстявай ми по нѣщо за народнитѣ движенія.

Поздравляватъ Ви Господа Минковъ, Фитовъ и тукашнитѣ мои пріятели ученицы. Сѫщо пріемете и моето искрено поздравленіе. Поздравете Господинъ Анастаса Памукліятъ, чича Илия, чича Цека, Хаджи Панова и пр.

Съмъ Вашъ най-покорний слуга.

Атанасъ П. Хитовъ.

№ 13.

Ноемврий 6 1873 год. Болградъ.

Почтаеми уйчо Панаіоте!

Прѣди нѣколко дни пріехъ отъ Васъ едно писмо, въ което ми говоряхте да пиша едно писмо до . . . . . Вашето, както и моето, желаніе бѣше въ часъ-тъ испѫлнено. Азъ писахъ на този изедникъ, че ако не яви името на членописицътъ, то животътъ му е въ упасность. Работитѣ тука отиватъ много противно. Власитѣ сѫ трудятъ да приобърнатъ тукашно-то училище на румунски языкъ. Тукашнитѣ граждани ся трудятъ да отмахнатъ това и мисля, че ще бѫдятъ победители. Михалчо замина въ Букурещъ, и говоряше ся и за Г. Н. Минковъ, че щѣлъ да отиде и той да развидатъ тѫзи работѫ. Тези дни умря най-добрийтъ учитель на Исторыѫ общѫ, кой-то бѣши първи поборникъ за тѣзи работи.[1]) Цанковъ отиде въ Браилѫ по нѣкой работѫ; едного испѫдихѫ щото дръжи румунскѫ-тѫ партіѫ, други единъ румунски ся канатъ да пѫдатъ. И тѫй училището и Болградъ утиватъ наопаки. Дай Боже добро послѣдствіе! — Стояновъ ся показва много добъръ патріотъ за сега, че не знаѭ. Има голѣма симпатіѫ камъ менѣ, но не знаѭ дали сърдечно. Вика ма нѣколко пѫти у домъ-тъ си. Той ще критикува Милоевича, само ми проводете вторѫ-тѫ сврьскѫ отъ „Одломцитѣ“ му, азъ имамъ първатѫ. Сръпски вѣстникъ и до днесь не съмъ получилъ. Както Ви писахъ и въ първото си писмо, че азъ ся задѫлжихъ нѣколко

[1]) Дѣдо Казанакли.

жалтици; За това Ви моля да ми проводите да ги платя, защо-то ма е срамъ отъ хората. Азъ знаѭ, че прѣкалихъ вече, но що да сторя като нѣмамъ другиго гдето да си удара главата.

Прѣими искренното ми поздравленіе, съмъ вашъ покорный слуга.

Атанасъ П. Хитовъ.

№ 14.

Болградъ, 1873 год. Декемврія 2.

Почтаеми уйчо Панаіоте!

Пріехъ писмо-то Ви отъ 17 Ноемвр., и незабавно поехъ перо-то да Ви ся отговоря. За вѣстникъ „Бѫдущность" нѣмаите грижа, азъ го пріемамъ, пріелъ съмъ вече 10 броя. Радвамъ ся като чувамъ, че шарлатанствата на Милоевичъ[1]) сѫ ся по-уничтожили. Бравосъ на сърбитѣ като почнахѫ да постѫпватъ така. Глѣдамъ, че въ нашитѣ вѣстници рѣдомъ следватъ допискитѣ противъ тѣхъ, а това ще причини, или да кажа, ще произведе твърде лоши последствія за двата народа, кое-то е, разумѣва ся, въ полза на непріятелъ-тъ ни. — Вий желаетѣ отъ менѣ сметка, за разноскитѣ ми, на кое-то съмъ готовъ да Ви отговоря. За чипици и зимни калоши 1 наполіонъ; ризи и измени 4 рубли; бѫлгарски книги $1^1/_2$ рубля; една рубля помогнахъ тукашно-то дружество — 12 рубли. Трѣбва да знаешъ, че и съ това до сега съмъ прѣкаралъ оскудно, защо-то на тъзи гладна година не сѫ доволну човѣку $7^1/_2$ рубли за храна, ублекло книги и пр. 7 рубли даваме на квартиръ-тъ гдѣто ся хранимъ и свѣщитѣ наши. И пакъ ся назландисватъ. Въ ново-то училище постѫпихми. Струва ми ся, че Господ. Н. Минковъ е избранъ за членъ. Ако е истена, то азъ съмъ честитъ, защото ми е голѣмъ приятель и ма помага въ нужно врѣме. Благородна душа и народенъ человѣкъ е той уйчо. Г. Анастасъ Памукліятъ, въ Бѣлградъ, Райчо Поповъ въ Плоещъ и той тука съмъ уценилъ по-вече отъ

[1]) Милоевичъ е единъ отъ фанатазиранитѣ за Македония сърби и непрѣклоненъ българомразецъ.

другитѣ народни бѫлгари, съ които съмъ ся азъ срещалъ. Не че що сѫ ми правели добрини гы хвала, но за тѣхнѫ-тѫ изкрена народность и право човѣческо сьрце . . . . Уйчо, моля Ви, ако сте пріели 4 броя отъ Цариградското „Читалище“ да ми ги проводитѣ защото инакъ ще ми ся побъркатъ броеветѣ. Сѫщо и за „Ядницы“[1]) Ви моля да ми проваждашъ. Уйчо, Г. Минковъ ходи въ Букурещъ по нѣкой си работи, и като ся върна каза ми, че Бай Стоянови[2]) гы разбили и самия него убили Турцитѣ. Това ако (е) истина, голѣма жалость за насъ, моля Ви извѣстима позитивно. Както Ви казахъ и по напрѣдъ, че ходихъ нѣколко пѫти при Стоянова[3]) но този човѣкъ нѣма изкрено сьрце; много хвали В. Сапунова, а за Каравелова . . . . . Но да кажимъ, че е добъръ за тукъ.

За мени ако питашъ, слава Богу добрѣ съмъ и рѣдовно слѣдвамъ. Поздравляватъ Ви всити ваши пріятела, сѫщо и моите. Като Ви цълувамъ дѣсницѫтѫ, сѫмъ Вамъ покоренъ.

Атанасъ П. Хитовъ.

(П. П.) За момчето що ми бѣше писалъ да искамъ паритѣ; ходихъ и му приказахъ. Но той ми отговори, че трѣбва да ми проводишь призпайницѫ-тѫ и тогава ще ми ги даде.

Сѫщий-тъ.

№ 15.

Болградъ 1873 год. Декемвр. 23.

Почтаеми уйчо Панаіоте!

Съ настояще-то си ида да Ви поздрава и въ сѫщо-то време да Ви честитѫ новѫ годинѫ (1874], за коѭто моля Бога да бѫде както за насъ, зѫщо и за милийтъ ни народъ благополучна. — Въ по-пѫрво-то си писмо бѣхъ Ви писалъ, че момче-то, кое-то Ви е длѫжно, иска признайницѫ-тѫ, па тогива да ми плати парытѣ. Но азъ като ся извѣстихъ за милость-та му по отъ близо, че и дойде запискѫ-тѫ, то пакъ не ще да ми плати, по причинѫ на бедность-та си и че е единъ

---

[1]) „Клѣтницитѣ“ отъ Викторъ Юго.
[2]) Сѫщи, за когото се бѣлѣжи по-рано, убитъ въ Софийско.
[3]) В. Стояновъ.

отъ реда на карташитѣ, (картоиграчитѣ), то пребързахъ да Ви извѣстя, щото да не би платили тамъ за него и послѣ да ми проводишъ признаницѫтѫ, съ която да имамъ дѫлги распры и пакъ да не мога да зема парытѣ. Ако иска човѣкъ-тъ, нека ми проводи, че ако ли не, то ще му повърна запискѫтѫ. А Вий ми пратете пари да ся отплатя на хората, защо-то ма е срамъ вече. Трѣбва да имамъ образъ и за втори пѫтъ. Азъ Ви сѫмъ говорилъ и пакъ ще Ви кажа уйчо, критическо е моето положеніе безъ ваша-тѫ помощь. Седемъ и половина рубли ни е благодѣяніето, а камоли за други потреби. Гладъ е въ тѣзи страны тѫзъ годинѫ и то голѣмъ гладъ Ви казвамъ!

Прѣімвахъ вѣстникъ-тъ „Будощность“ колко време, но отъ двѣ нѣдели насамъ не сьмъ го виждалъ. Не знаія каква е тѫзи работѫ! Да Ви уписвамъ отъ тука новости, не е нуждно, защото мисля, че сте чели притуркѫ-тѫ на 9 брой „Независимость“. Тѣзи дни Стояновъ ще върви въ Букурещъ да полага испитъ. Научавамъ ся, че на Г. Каравеловъ братъ му щѣлъ да дойде тукъ за професоръ на общѫ-тѫ исторіѭ. Дай Боже! — Отъ училище-то ни ся дадохѫ по единъ белетъ, въ който ще ни ся бележатъ мѣсечнытѣ бележкы и поведеніе-то, и който [белетъ-тъ] трѣбва да ся подписва всякой мѣсецъ отъ родителитѣ ни или отъ туторитѣ ни. Азъ като нѣмамъ тукъ нито единъ отъ реченитѣ, то Вий трѣбва да опѫлномощите едно лице отъ Ваша странѫ, кое-то ще извърша това. Ний тукъ сме живо и здраво! сега ни распуснахѫ за Коледа и за испитъ-тъ. Поздравлява Ви Иванъ и другитѣ наши ученици.

Отъ като Ви поздравлявамъ сърдечно и съмъ Вашъ найпокорный.

Атанасъ П. Хитовъ.

Поздравети Іордана и му кажете, че нѣмахъ врѣме за сега да му пиша, сѫщо и останалитѣ пріятели.

Сѫщий.

№ 16.

Болградъ, 7-ий Априлий 1874 год.

Почтаеми уйчо Панаіоте!

Прѣзъ Мартъ Ви проводихъ двѣ-три писма въ Бѣлградъ, но нито на едно отъ тѣхъ не получихъ отговоръ-тъ. Това ма

накара да мисля и наскоро щѣхъ да телиграфирамъ въ Бѣлградъ за извѣстіе, ако да не бѣхъ са научилъ за причинѫ-тѫ отъ едного ученика русчуклія т. е. че си дошелъ въ Букурещъ прѣзъ Мартъ.

Димитьръ си дойде въ градъ-тъ ни и ми донеси едно писмо отъ Васъ, освенъ това ми каза, че вашето положеніе было съмнително, т. е. можело твьрдѣ леко да са прѣхвьрлитѣ отдвътъ локвѫтѫ (Дунавъ). Това ако е истина, азъ Ви желая добъръ пѫть и моля всевишнаго да окрепи орѫжіето Ви и да Ви бѫде покровитель за всегда. Като българинъ и второ като твой най близни родъ, моля Ви учтиво, дозволети ми ако е възможно да приговора и азъ нѣколко рѣчи върху това, които мисля ако не сѫ полезны, то не ще бѫдатъ бари и вредителни. Ако минишъ тъзи година въ Българіѭ, както що вижда(мъ) народъ-тъ едно не приготвенъ и второ днешната политика е, както що отива, е противна намъ, то едно ще бѫде за полза народу ни а друго може той твьрдѣ лесно да изгуби много. Вый ще ма попитатѣ безъ съмненіе защо? готовъ съмъ да отговоря минутно на тези питанія. Ето защо. Вый като стѣ въ отечеството ни и при народъ-тъ ни, наравно, че ще го браните ежидневно до колкото Ви дозволяватъ силитѣ, като чиститѣ съвремено и неговитѣ кесаджии и бѫлгари издатели. Послѣ това може да са снабдите и съ матеріялъ, та после като са върнишь ще можишь много по свободно да работишь отъ колко-то днесь. А най-главното е че юнакъ-тъ остава славенъ повече и послѣ смърть-та си, ако той скончае дѣлата си на бойното поле. Но въ такива малки действія той може твърдѣ лесно да изгуби животътъ си и тогива не е ли голѣма жалость и загуба за народъ-тъ ни?

Да, вѣрвамъ, че това всякой ще ми потвьрди, защото нашыйтъ народъ е днe(сь) за днесь лишенъ като отъ васъ личности. Народъ-тъ ни тешко ще найде днесь човѣци съ твоята решителность, храбрость, хитрость и съ твоята политическа и военна практика, а въ сѫщото време познавашъ и четиртевъ кътa на нашето отечество; та за това уйчо, жилостно е да са изгубите въ нѣкой ничтожна битка, до дето може въ обща революція да помогнишь много по вече. Съ своия слабъ и недозрелъ умъ толкова мога да са изразa относително до горѣизложанитѣ работы, а като съмъ увѣренъ, че Ваша милость много по добрѣ расѫждавашъ отъ менѣ, то

зная, че ще почнешь начало, което ще бѫди добро и полезно за бедныйтъ ни наротъ. Желя Ви отъ сърце всякой прѣдпріятіе и моля Вишнаго да Ви бѫде покровитель за всегдня. Напредъ! Ако искашь партии, крадиконе и кавги, то въ Болградъ ще гы намеришь. Освенъ нѣколко отъ младитѣ като исключишь, останалитѣ пали открая. Калпавъ свѣтъ па то ти е. Ако му кажишъ ти не си румунинъ и народноста ти е българска, то иди и та кажи на власитѣ. Иди послѣ, че работи съ тъкъвъ народъ. Доядело ма е, па немога и да ги търпа вече. Има младежи за работа, но що да сторать беднитѣ като нѣматъ влияніе. Ахъ гиди ножъ, че пакъ ножъ, до дето не са искоринать тѣзъ аристократи отъ народъ-тъ ни, нищо не ще да бѫде. На нашийтъ народъ му трѣбва корѣнно прѣобразованіе па чекъ тогава да стъпи въ редъ-тъ на истенно образованитѣ народи.

Атанасъ Хитовъ.

(П. П.) Цанковъ ма пита по Велигденъ за Ваша милость где си и имамъ ли писмо отъ Васъ скоро. Азъ му отговорихъ право. Благородна душа и народенъ человѣкъ е тозъ, уйчо! Азъ тъка го цена, че пакъ не зная. Стояновъ ма вика да му прѣписвамъ нѣщо си прѣди Велигденъ и по разговоръ-тъ го познавамъ, че не стои добрѣ расположенъ къмъ хъшіовитѣ. а особито къмъ Каравеловъ, много го мрази и псува. За Васъ само това ми продума: „уйчіо ти дума, че Стояновъ не ми е вѣренъ а? но той ще види какъ ще го изиграй Каравеловъ“. Това мога да Ви съобща отъ градъ-тъ ни, нищо по-вече. Азъ съмъ здравъ и посещавамъ класоветѣ си рѣдовно. Кога са върнишь, моля та, яви ми приелъ ли си писмото ми, и ако не дойдешь тукъ, а ще отивашь за отсреща, моля та яви ми чрѣзъ телеграфа да дойда да са видимъ, защото нѣмамъ тешкы уроцы и мога да припусна два-три дена. Моля Ви ако можитѣ пратете ми часопоказателъ-тъ отъ тамо и за едни чипици пари, защото съмъ останалъ безъ убуща. Като моля Бога сърдечно, настоящето ми писмо да Ви свари въ най-добро здравіе и расположеніе.

Цълувамъ Ви раката и оставамъ Вашъ покорный робъ за всякоги.

Атанасъ П. Хитовъ.

№ 17.

Болградъ 7-й Юний 1874 год.

Почтаеми уйчо Панаіоте!

Като ми не дозволява времето да Ви уписвамъ на дълго тукашнитѣ работи, то Ви оставямъ да са задоволите съ следующитѣ нѣколко прибележки.

Първо е нужно да Ви поздравя и слѣдъ това да Ви кажа, че сме почнали испитъ-тъ, който са надѣвамъ, че ще свършимъ благополучно. Второ Ви извѣстявамъ съ скръбь, какво нашитѣ колонии са нахождатъ въ лоше положеніе за сега, сѫщо и училището. Въ народната камара въ Букурещъ са решило, щото земитѣ на колониститѣ да са отнематъ и да имъ са продадатъ изъ ново; тоже и училищнитѣ приходи да са отнематъ, следователно да падни училището. Това са убнародва даже и въ румунскитѣ журнали. Щомъ като пристигна депеша отъ Букурещъ за това испроводи са отъ тука една депутація отъ 3—4 души да разглѣдатъ тъзъ работа, въ която са причисляваше и Г. Н. Минковъ. Слѣдъ нѣколко дни като са завърна рѣченната депутація, азъ незабавно отидохъ при Н. Минкова и го попитахъ какви резултати сѫ донесли и получихъ следующия отговоръ: „Ходихми при министерътъ, при нашитѣ по първи българи, при Русский и Френский посланикъ и дадохми жалба противъ тъзъ неправда. Работата, каза той, зѐ друго направленіе и имами надежда за спасеніе“. Народътъ е страшно развълнуванъ и работата можи да достигни до дървенъ господь. Гражданитѣ и селата са държатъ юнашки, освенъ нѣколко мекерета. Но при всичко нищо не ще сторятъ Молдованитѣ.

Г. Пановъ си дойде отъ Букурещъ и ми каза за Васъ. Той ми каза още, че ще ми събере помощь отъ неговитѣ и наши пріятели за пѫтни разноски, т. е. за Сливенъ. Като чухъ тѣзъ рѣчи отъ милость-та му, считахъ себе за най счасливъ въ този часъ. Радостьта, която чувствува сърцето ми за сега е голѣма, драгий ми уйчо, и не съмъ въ състояніе да я изразя. Азъ съмъ твърдѣ благодаренъ и признателенъ Вамъ и Г. Панову дето ми давате средство да видя милото си отечество Българія, а най паче Сливенъ. Както що Ви казахъ и по-горѣ, че полагами испитъ, който ще свършимъ до 21 юний;

щомъ като го положимъ мисля да върва. Зато Ви моля, уйчо, щомъ като ми пріемите писмото, пишете ми незабавно, защото безъ додето не пріемна отъ Васъ дозволеніе, не ща да са мьрда отъ мѣстото си. Пиши що имашь да ми пишишь за Сливенъ и другадѣ и азъ всичко вѣрно ще извърша и ще Ви отговора като са върна. Азъ мисля на отивани да мина прѣзъ Руссе, Лѣсково и Търново. Колкото за здравіе, слава Богу, добрѣ съмъ; ревматизмитѣ ми почнахѫ да минуватъ.

Поздрави Юрдана, чичу Илю, чичу Цеко, бай Ивана и пр. За сега Ви цълувамъ дѣсницата и оставамъ у здрави и надежда за добро виденіе, ако са върна живо и здраво.

Атанасъ П. Хитовъ.

№ 18.

Болградъ, 8-й Юний 1874 год.

Почтаемий уйчо Панаіоте!

Вчера [7] Ви проводихъ едно писмо по пощата и ето днесь пакъ Ви провождамъ и второ чрѣзъ Г. Панова и то само и само дано получите едно та едно и да ми отговорите часъ преди. Господ. Пановъ ми убеща, както що Ви казахъ и у първото си писмо, че ще ми събере помощь отъ тука. Азъ мисля да мина прѣзъ Руссе на отиване, отговорими бива ли. Пиши ми що имашь да ми пишишь за дома и то по скоро. защото става късно. Азъ намислихъ тъзъ година да си отида па макаръ и на първий коракъ погиналъ.

Поздравлявамъ Ви и оставамъ Вашъ покорний

Атанасъ П. Хитовъ.

(П. П.) Безъ Ваший отговоръ нигде нема да отида, зато Ви пакъ повтарямъ — прѣбьрзайте.

Сѫщий.

№ 19.

Въ Болградъ 27 Августа 1874 год.

Драгий ми уйчо Панаіоте!

Отъ тукъ като потеглихъ за България прѣдадохъ си сѫдбата въ божиитѣ рѫце и всичката ми надежда бѣше на

него, че ще ми испълни горѣщото желаніе, т. е. да посета поробеното си отечество и народъ. Истена, Божията сила е голѣма и непостижима; тя помага на всяки доброжелатель и го пази отъ бели и неволи; тя награждава родолюбецътъ и наказва тиранинътъ; та затова ний человѣцитѣ трѣба да я виками добродѣтель-та и силата Божия на помощь при всякое начало. Уйчо, азъ ходихъ въ Сливенъ, видѣхъ са съ родителитѣ си, и приятелитѣ си, и за всичко, що бѣши ми поржчалъ глѣдахъ и вършехъ, и ето сега ида да ти го прѣдстава точно и ясно, чрѣзъ настоящето си писмо. Но прѣди да почна расказъ-тъ си, длъженъ съмъ да та поздрава сърдечно, и сжщеврѣмено да ти благодаря, дето спорѣдъ Васъ бѣхъ пакъ счасливъ да са срещна съ нѣколко благородни личности, както въ Влашко, сжщо и въ България, които ма питахж за Васъ надълго и почитаха името Ви и дѣлата Ви високо. Азъ имъ отговаряхъ за всичко, що познавамъ действително. Но да почнемъ сега пжтуваніето ми. Болградскитѣ младежи като ми събрахж три наполеона помощь за пжть, азъ потеглихъ радосно за милото си отечество. Въ Галацъ като дойдохъ, извадихъ си пашапортъ отъ турското посолство и щомъ като тръгна парапловъ-тъ къмъ Бургасъ, качихъ са и азъ да пжтувамъ за гдѣто трѣбваше. Слѣдъ двоневно стоеніе въ въпоръть, стигнахми градътъ Бургасъ. Въ този градъ имаше много Сливненци по разни занаяти, но ни единъ ма не позна. Азъ ходяхъ и са расхождахъ съ другаръ-тъ си по градъ-тъ и само мотряхъ добрѣ всичко, що виждахъ прѣдъ очитѣ си. Забелижи, че капелитѣ носяхми на главитѣ си още, и не искахми да наложимъ на главитѣ си фесове. Най послѣ като видѣхми всичко, що ни трѣбваши да видимъ, приближихми са при нашитѣ съграждани и имъ са казахми, че сме отъ Сливенъ и слѣдвами наукитѣ си у болградската гимназия. Тогава нашитѣ приятели дойдохж при насъ, познахж другаря ми, а мени никакъ, ако и да ги довѣрявахъ, че съмъ техянъ съотечественикъ. Най послѣ дойде Илия, шурята на бължия и още нѣколко стари приятели, та са распознахми, па най сетнѣ и тѣ мжчно ма babyприличихж, къто ми казвахж, че твърдѣ голѣмо проминеніе съмъ направялъ отъ всѣка страна. Като ма научихж отъ где ида и кой съмъ, почнахж да ма распитватъ алегорически, относително народнитѣ ни работи, сиречь има ли нѣщо да са работи, кой работи, въ kъкво положеніе са работитѣ и ще ли

бѫди нѣщо. Азъ бѣхъ принуденъ да отричамъ на тѣхнитѣ въпроси, т. е. да имъ казвамъ, че нѣмамъ никакво понятіе отъ това, що ма питатъ тѣ, додето са научахъ отъ вѣрнитѣ си, че сѫ хора съ чисти сърца и че ма не искушаватъ, та тогава имъ са открихъ до негдѣ и имъ расправяхъ за нѣкои нѣща, що знаяхъ и що трѣбваше да имъ съобща. Вечерьта пакъ дойдоха нѣколко души на хана, гдѣто бѣхъ азъ и седѣхми на розговоръ почти цѣла нощь. Азъ като ги усетихъ, че сѫ доброжелателни, хора, почнахъ да имъ казвамъ, че има хора да работатъ за освобожденіето на нашето отечество, казахъ имъ още, че българскитѣ юнаци, що ходяхѫ прѣди нѣколко години по балкана да са биятъ съ турцитѣ, не сѫ умрели още всичкитѣ, нито пакъ сѫ забравяли своитѣ братя роби, но работатъ съ всичкитѣ си сили и ще работатъ до сетниятъ свой часъ; та при това трѣбва и вий отъ тука да ги помагати въ дѣйствията имъ: материялно, умствено, физически и пр. и пр.; защото тѣ не могѫтъ всички да дохождатъ тука, нито пакъ могатъ работи безъ васъ, казахъ имъ азъ. Когато имъ говоряхъ за вситѣ наши работи, които сѫ се вършили, вършатъ и ще са вършатъ за въ бѫдѫще, виждахъ ги че оставахѫ твърде благодарни и желаятъ да зематъ участіе, само че трѣбва разумни хора да ги прѣдвождатъ. Послѣдніото ми прѣдложение бѣше, да си купатъ всичкитѣ добри пушки, револвери.....; да обружватъ селянитѣ на вредъ, тъй щото, да сѫ готови за бой, та ще видимъ пакъ, азъ ще Ви отпишѫ отъ Влашко, имъ казахъ азъ. Сутрената дойди Цариградския вапоръ, отъ който излезохѫ много наши сливненчета, ученици въ Цариградскитѣ заведенія, съ които, ученици, потеглихми и ний съ другаря си за Сливенъ. Бургаскитѣ младежи ми платихѫ разноскитѣ на хана и ми хванахѫ талига до Сливенъ безъ да платя азъ ни пара. Вечерь-та стигнахми Карнобатъ, но тукъ не можихъ да са разговоря съ нѣкой по нѣкой си причини. Въ Бургасъ са видѣхъ и съ Митито топалчито[1]) Той ми са плака, че страдалъ много, изгубелъ сермията си и сега даже не може да живѣй въ Сливенъ отъ чорбаджиитѣ, та затова, ми каза, хода по Цариградъ, Бургасъ и пр. додето са позабрави малко. Той е фотографъ за сега и може би да мини въ Влахия да са видитѣ. Въ Сливенъ като стигнахми, азъ слѣзохъ първо въ

[1]) Д. Топаловъ, (за сѫщия вж. бѣлѣжка по-напрѣдъ).

кѫщата на другарътъ си, та послѣ оттамъ отидохъ у дома. И тукъ пакъ за нѣколко часа бѣхъ чужденецъ прѣдъ очитѣ на родители и приятели. Азъ ги познавахъ всичкитѣ добрѣ, но имъ са не казвахъ, а тѣ менѣ никакъ не познавахѫ. Надодохѫ при насъ другаритѣ ни и са разговаряхми доста дълго време, послѣ Димитъръ Костовъ, другаря ми, който го знаешъ и ти, имъ убади кой съмъ, та чакъ тогива са поздравихми и разговаряхми на дълго. Слѣдъ това отидохми десетина души у дома, сваряхъ баща си и майка си тамъ, и момчетата като имъ казаха че ушъ носатъ писмо отъ менѣ и въ сѫщото време посочихѫ менѣ за писмоносецъ, тогива тѣ ни приехѫ вътрѣ и почнахѫ да питатъ за менѣ, гдѣ съмъ и що права, безъ да познаятъ, че азъ седѫ срѣщу тѣхъ; и най послѣ ако не бѣхъ имъ са показалъ, не би ма познали и 5 дена да седѫ. Можи да ти са види чудно това, що ти казвамъ, уйчо, но кога видишъ нѣкой отъ моитѣ приятели питай го и ще са увѣришъ въ сѫщность-та. Вечерь-та като чули моитѣ роднини и приятели, дойдохѫ всички у дома да са видимъ. Дойди: чичо Ваню, леленти ми синове, Хаджи Николови татіовларъ, Кутло Ганчовото момче Димитьръ, Христовитѣ синове и пр. . . . . Питахѫ ма какъ съмъ та сполучилъ когато излезохъ отдома, кой ма е наместилъ въ училището и кой ма подьржа. Асъ имъ казахъ правото. Питахѫ ма гдѣ са намирашъ обично и съ какво са занимавашъ. Отъ нѣкои хора чувами, че е билъ търговицъ, отъ други, че е билъ войвода при князъ-тъ, а трети че пріемалъ плата отъ сърпското правителство и гонялъ пакъ народнитѣ си работи, та питахѫ тѣ кое е истена отъ всичко това? Азъ имъ потвърдихъ и тука истината. Сутрень-та излезохми по градъ-тъ и са видѣхми съ гражданитѣ. Съотечественницитѣ ми ма пріехѫ твърдѣ добрѣ. Едни ма питахѫ гдѣ живѣя и какво ученіе слѣдвамъ, какъ стоятъ Влашкитѣ българи наспротивъ вътрешнитѣ и мислатли за своитѣ братя и отечество; втори ма пакъ питахѫ, какъ варватъ народнитѣ работи и що правать въйводитѣ, а трети кога ще са биеми съ турцитѣ. Въ това врѣме азъ трѣбваше да бѫдѫ много усторожанъ и прѣдпазливъ въ говоръ-тъ си, защото не познавамъ отъ близо тѣзи хора, та и ако да знаяхъ нѣколцина отъ тѣхъ, че бѣхѫ прѣди добри диятели, но пакъ са бояхъ да не ги е изменило времето. И тъй азъ нѣколко дена бѣхъ

принуденъ да мълча и нищо да не говорж относително за народни работи, доде ги упознахъ кой какъвъ е.

Ходихъ та разглѣдахъ училището и са поразглѣдахъ и са поразговоряхъ съ учителитѣ. Училището до една степенъ добрѣ отива сиорѣдъ другитѣ училища въ Българія. Учителитѣ сж хора способни и народни. Двамата главни учители сж странни, т. е. първия е отъ Ямболъ, а втория отъ Дрѣново и първия, който са казва Коняровъ е свършилъ въ Одеския универститетъ, а втория въ Лондонъ и са казва Чарковски. Колкото за другитѣ, ако ма питашъ тий сж Сливенци и имено: даскалъ Добри Чинтуловъ, братовия му синъ и още нѣколко, които сж са учили въ градътъ ни. Както що чувамъ отъ тѣхъ, че Н. Ценовъ и Колония искали да устроятъ въ Сливенъ по високо завидения. Читалището имъ май спи, защото чорбаджиитѣ не оставятъ на младежитѣ да работатъ и искатъ да налагатъ власта си насиломъ върху имъ. Алашъ — веришитѣ много спжтъ; лозята и хранитѣ ги убилъ градътъ; даноцитѣ много тежки; та затова долнята и средната маса са отчаали твърдѣ много. Ходихъ при дѣдо Владика и са разговорихми. Много кротакъ човѣкъ, чорбаджиитѣ го завладали и както му свиратъ, играе. Докторъ Начевъ Планински е голѣмо мекере, уйчо. Народа са плачи отъ него, и той чорбаджиска Каста. Кивлиевъ си дошелъ въ домъ-тъ и е много болянъ. Страшно е да не умре биля тези дни. Много добъръ мжжъ, но ще го утървемъ, голѣмо несчастіе. Тотито Кивлиевъ каралъ на чича и на баща ми да ма питатъ за тебѣ, но асъ имъ отговорихъ, че който има що да ма питж, нека дойде при мене, не му трѣбватъ посредници да проваждж. Азъ съ гражданитѣ много добро приминувахъ. Симпатіята имъ въ късо време придобихъ, та зато ма убичахж и повѣрявахж мислитѣ си, а най паче младата интилигенция. Единъ отъ младежитѣ ми расказваше, че нѣколко души граждани са питали по между си, где следва тозъ ученикъ и кой го подържава, когато ний го знайме, че е отъ бедна фамилия. А учитель Добри имъ отговорялъ, че ти ма издържавашъ. Послѣ го питали какъвъ человѣкъ е Хитовъ, та станалъ плашило на турцитѣ, а свѣтецъ на Българитѣ? учитель-тъ имъ отговорялъ: „Панаіотъ е человѣкъ съ извънредна дарба, той е истена свѣтецъ за Българитѣ, и добренитѣ що е направялъ и прави постояно на народъ-тъ си, сж не забравими, само ако сми хора да ги ценимъ. Чуздитѣ народи са

го уценили и днесъ му отдаватъ голѣма честь и достоянство за неговитѣ юнашки и разумни подвиги. Забѣлежети оци господа, казалъ имъ той, че този мъжъ не си е прѣдалъ страст-та на пиянство и женкарство, но на оружие и високи мисли". Това го чухъ азъ, уйчо, отъ устата на едно благородно момче, което съмъ позналъ, че не говори страсно и криво. Сжщитѣ речи азъ чухъ отъ много лица. Кивлиевъ, чичо Ваніо, дѣдо хъджи Татіовло, синовети му, Н. Таніовло, Недіо Мувтарина, Чинтулувитѣ, които сж учители и вситѣ наши приятели и родове ми казахж въ едно събраніе, да та поздрава и да ти кажа и да ти благодъра отъ тѣхна страна, дето си ма наместилъ въ училище и дето са трудишъ за ученицитѣ по вънъ и ги помагашъ. Ний всичко чувами, ми казахж тѣ, и нѣщемъ забрави неговитѣ услуги, що прави народуни. Баща ми, чичо, уйчо Христо и други нѣколко отъ нашитѣ родове и приятели ма приехж добрѣ и ма помогнахж кой колкото можж. Чичо си направилъ нови кжщя, които го кощатъ 20—30 хиляди гроша, та по тъзъ причина май са добралъ отъ къмъ пъри, па и кяроветѣ не вървать. Но при всичко това, пакъ ма помогна твърдѣ много, сторѣдъ силата си. Колкото време седяхъ тамъ, всичкитѣ разноски почти той ми тегли. У дома му най много седяхъ. Хърчлакъ ми даваши доволно и нѣколко пътя правихъ угощение на приятелитѣ си, всичкото отъ него бѣше. И най сетня на тръгваніе, булката му ми направи дюшекъ, възглавници, ризи, чорапи, истака ми платъ за фанели и ми даде той самъ още една лира за пжтъ, за което азъ му благодаря твърдѣ много. Баща ми ми даде сжщо на тръгвани и той една лира и единъ добъръ шеякъ. Димитъръ Кутевъ ми помогна единъ напалеонъ и Христо росовро момчетата му ма помогнахж и тѣ единъ наполеонъ, и тъка имахъ разноски за да са върна. Не мисли, че азъ имъ искахъ тѣзъ пари, не, тѣ ми ги донесохж безъ да имъ помена. Нема време да са понижавамъ азъ, че сетне да говоришъ, какъ не съмъималъ пари да си отидж и съмъ просилъ. „Ачъ дуруруmъ ама дунчъ дуруруmъ" казва турската пословица. Но да уставимъ сега тѣзъ дребушлеци и да Ви раскажж за положението на нашитѣ работи.

До колкото познахъ и упитахъ нашитѣ съотечественици, какво тѣ мислатъ за своята сждба, излагамъ Ви го. — Много е чуденъ нашия народъ, уйчо. Ако го разглѣдашъ отъ една

страна, ще кажешъ, че нищо не можи свърши човѣкъ съ него, а отъ другаде, ще си помислишъ противното. Голѣмъ хаусъ са разбъркалъ. Едни търсатъ просвѣщение, други викатъ Русия, Сърбия . . . , . . . , трети революция, а други хаберъ нѣматъ пакъ отъ нищо. Най първитѣ поборници за свободата, които азъ познавахъ, днесъ ми прѣдлагатъ други планове, т. е. че трѣба народъ-тъ вътрѣ отъ една страна да са просвѣщава и обружва, и послѣ да са чака згоденъ случай, сир. да почне турція война съ нѣкои сила, та да вематъ участіе Сърби, Черногорци и пр., а пакъ ако, казватъ, са приготвимъ по рано ний, то можимъ да почнемъ сами тогива. Слѣдъ това искали да работимъ съ хора добри, за да ни упропастяватъ работитѣ. Да давамъ прошеніе до Русия, до Сърбия и Черна-Гора и да ги молятъ за помощь и участіе въ нашитѣ работи, като имъ разяснатъ, че народа ни търси свобода отъ тиранинъ-тъ. А колкото за помощь що са тича, ний ще помагами спорѣдъ силитѣ си. Истена, че както си виждамъ азъ, уплашали са май, но пакъ ако има хора да ги поукуражатъ, за скоро време ще зематъ участіе всичкитѣ. А колкото за тебѣ ми к(а)зватъ да седишъ и да работишъ отъ вънъ, та когато дойди време да ги повидешъ, защото ако мини тука, казватъ ми тѣ, можи би да го убиятъ случайно въ нѣкой малка работа, та сетня ще бжде голѣма жалость за народъ-тъ ни; защото мжчно ще намеримъ тъкава храбаръ и практиченъ юнакъ да ни поведе на бойното поле. Колкото за чети, ний ще намеримъ помежду си, да ходатъ по бълканъ-тъ за страхъ на турцитѣ. Това ти съобщавамъ отъ тѣхна страна. Сега да ти раскажж за една чета, която ходи по бълканъ-тъ отъ 4 години насамъ. Тъзи чета е съставена повечето отъ сливненци и са прѣдвожда отъ Андрея Шумналията, който е ходѣлъ прѣди съ кълачлията и отъ Стефана сливненицъ, който бѣше панталонджй въ Котель. Въ тъзи чета е и Каданковло кираджията, Чепковло Митю и едно Новоселчи, което седи срѣщо голѣмата врата на вашия дворъ. Казватъ, че са състояла отъ 20 души и ходяла отъ четри години насамъ, но твърдѣ тайно. Азъ като бѣхъ у Сливенъ, минахж единъ пжтъ и отиди голѣма потера до ги гони. За сега толкова ти съобщавамъ, та съ второ писмо пакъ ща ти описа и други нѣща. Ако имашъ да ма питашъ за нѣщо явими въ писмото си да ти раскажж. Извѣстявамъ ти че не минахъ прѣзъ Русчукъ, та послѣ ще ти упиша причинытѣ.

Сега да ти раскажж пакъ за състояніето на уйчо Христо[1]) спорѣдъ както ми го расказахж хората и самъ той, и както видѣхъ азъ съ сопственитѣ си очи. Много е горко неговото състояніе, уйчо! Хората теглихж не теглихж, но той бедний страда и до днесъ въ тиранскитѣ ржце. Отъ както си заминалъ ти, постоянно плаща борчъ, лежи въ тъмниците и страда отъ най свирепитѣ турски мжки. Платилъ е до сега 12-13 хиляди борчъ на турцитѣ и се пакъ не можи да са отплати. Ето да ти раскажж що са е случило съ него въ послѣднитѣ години. Саръ Хаджи Ахмедаа и още еди(нъ) турчинъ го затварятъ прѣди 3 три години за 7 хиляди гроша, ужъ че ималъ да имъ ги дава фаизданъ фаисъ и пр. . . . и като го държаватъ $1\frac{1}{2}$ год. затворянъ редовно и още една пакъ ту затворенъ, ту пуснатъ, най послѣ му зиматъ кьщата и я даватъ на тилаля. Уйчова бобалакъ Миндо за да му утърве кыщата, плаща на турцитѣ, на срищу паритѣ си зима 200 добитака, които ималъ уйчо. Уйчо молилъ бобалака си да ги не зима, та той ще му ги плати полека. И тъй го направятъ най несчастенъ на свѣтъ-тъ, т. е. голъ като прьсть и чужди слуга. Проклетъ Миндо не са насителъ съ това, но отишелъ да му отнеми още и кучетата. Единъ денъ уйчо като спѣлъ, дошелъ Миндовия синъ и му измамва кучетата. Уйчо разгневенъ отъ тъзи имъ безчовѣщена, грабва си пушката и трътилъ съ цель дето го стигни да го убие и тогива да забий по горитѣ. Достигва го на едно мѣсто и хвърга съ шишането върху му, но като не го сполучилъ, онзи побѣгва, и послѣ лѣжалъ нѣколко врѣме болѣнъ отъ дето са уплашилъ. Сеги азъ като си отидохъ, тий искали да са миратъ съ уйча и да му дадатъ 50 добитъка, но уйчо не иска вече да ги видѣ, ако тѣ и да са умилкватъ около него. Тий ги досрамѣ много като си отидохъ и боятъ са че щи (ти) убада та зато постжпватъ тъй. Уйчо, уйчо Христо та поздравлява и желае бари единъ пжтъ да са види съ тебе, па тогива, казва той, нека умра. Ето той какво ми каза да ти убада: „пиши на бати и ти самъ вишъ каква стока върви, та да купя отъ тукъ и да я дониса тамъ за проданъ, та спорѣдъ това да са навидитѣ.“ Той иска да доди хемъ да са видите, хемъ да види каква стока можи дя донася отъ тамъ да продава, а пакъ отъ Влашко Вий да му

[1]) Брать на Панайотъ Хитовъ.

направитѣ честь да му даватъ овни и други стоки, та да ги вкарва вътрѣ, и хемъ да търгува и да ти помагж въ работитѣ. Азъ, казва той, не са отказвамъ отъ народнитѣ работи, когато дойде време, но сега защо да пропадами, той тамъ и азъ тукъ и утрѣ като устарейме, ако не стани нищо, никой не ще ни поглѣдни. — Драгий ми уйчо, само ти си въ състояніе днесъ да повдигнишъ този окаяникъ. Което говори той всичко е истина и можи да бжди, та затова вишъ какво нѣщо можи да донесе тука за проданъ, та да му отговора, защото той чака съ нетърпеніе. Преди да заключа писмото си, казвамти да ми отговоришъ за уйча що да стори. Имашъ поздравленіе: отъ уйча и отъ цѣлата му фамилия, отъ чича Ваня и отъ фамилията му, отъ Татіовло, отъ Бълджія, Н. Таніовло и отъ баща му, отъ Чинтуловитѣ, отъ моя баща, отъ бабини Лицканчини, отъ майка ми и систра ми и отъ зетя ни, и най-послѣ отъ всичтѣ младежи сливненски. Съ второ писмо ще Ви пишж пакъ. Приеми искреното ми поздра(вление) и оставамъ съ нетърпеніе за отговоръ.

Баща ми ти проводи малко шеякъ и чичо пакъ платъ за фанели, какъ да ти го провода?

А. Х. (Атанасъ Хитовъ).

№ 20.

Болградъ 12 Мартъ 1875 год.

Драгий ми уйчо Панаіоте!

Тежко ми е да Ви не пишж дълго време, затова зехъ перото да Ви поздравя и да Ви съобща нѣщо за тука. Първо да Ви кажж, че отъ като съмъ си дошелъ отдома става имъ пишж нѣколко писма, а нито на едно не ми са отзовахж. Не знаж жива ли са, здрави ли са и въ какво състоіаніе са намиратъ. Но се са надѣвамъ, че на проліотъ като са управи времето ще ми са отговорятъ. Да Ви описвамъ болградскитѣ работи, вѣрвамъ, че сти са наситили и ще Ви е непріатно, но при все това пакъ ще Ви съобща поне нѣщо, което Ви интересува. Г. Цанковъ[1]) си отидѣ вече отъ Болградъ,

[1]) Кирякъ Цанковъ.

лишихъми са, Ви казвамъ. отъ тъзи благородна душж, коіато за дълго не ще забрава. О, ний несчасни болградски ученици! Всичко що е добро бѣга отъ насъ, а злото ни гони най жестоко дору и на сънъ. На 9 настоіащаго испроводѣхми Г. Олимпъ Панова за въ Парисъ. Той ще са подържа отъ болградската община да свърши курсътъ си по инджинерството въ Парисъ. Дай Боже да са върни здравъ, за да помогни милата си татковнина, коіато са нуждае отъ подобни синове.

Уйчо, молж ви, ако е възможно проводете ми малко разноски, защото животътъ ми е твърдѣ тежакъ. Тъзи зима прѣкарахъ много лошіо безъ дърва, безъ убуща и книги и пр..... А най вишии ми бърка подирнето, т. е. дето нѣмамъ срѣдство да си набавжмъ нужнитѣ учебници, което ми припіатствува твърдѣ много въ успѣхътъ. Молж Ви, уйчо, помогнете ма, както и други пжтъ, въ това ми бедствіе, за което нѣма да Ви остана длъженъ. Като съмъ увѣренъ въ свеснитѣ Ви чувства, че не ще ми откажете и тозъ пжтъ тъзъ молба, оставамъ да учаквамъ съ пълна надежда отговорътъ Ви.

Поздравете булія, бай Ивана и другите наши приіатели. Ако можите проводети ми нѣко(и) нови книжки отъ тамъ, отъ което съмъ лишенъ съвсемъ.

Поздравліавамъ Ви най жешко и оставамъ Вашъ покорний.

А. П. Хитовъ.

№ 21.

Болградъ 18 Априлий 1875 год.

Драгий ми уйчо Панаіоте!

Пріехъ Ви писмото, което учаквахъ съ голѣма жаждость, и го прочетохъ съ вниманіе.

Измежду редоветѣ на писмото Ви намерихъ тъкива изражения, които ма правихж дълго да размислявамъ надъ тѣхъ. Уви! що чувамъ азъ отъ единъ старъ и благоразумѣнъ юнакъ? Покаяніе въ дѣлата си. Всяко дѣло трѣба добрѣ да са разсжди при началото, па тогава да са почне; като са почне, вече трѣбва да са постоянствува надъ него. Не, не, уйчо, не падай въ тъкава слабость. Не си збаркалъ никакъ дето си са задомилъ, то не ще да ти бърка въ дѣлата, що си прѣдприіелъ; този е общъ законъ, на който трѣба да са подчини всякой

смъртѣнъ, стига само той да усеща себѣ, че е мѫжъ; по добрѣ е да се живей зоконно, отколкото беззаконно. Живей въ домътъ си както истѣнъ домакинъ, уйчо, но си глѣдай работата, това всякой разумѣнъ човѣкъ ще Ви удобри; приучвай домашнитѣ си не по сърпския и новобългарския животъ и хърактеръ, но по стария свѣтъ животъ на Българитѣ, и тогива ще бѫдишъ счасливъ за сякоги. Нека само Богъ Ви дарява добъръ и спокоенъ животъ въ домътъ. Но при всичко това недей забравѭ пакъ кой си и що са чака отъ тебе, недей забравѭ, че нашитѣ братя и сестри ихтатъ тежко подъ кървожеднитѣ нокти на душманина; и най сетнѣ Ви казвамъ, да не забравѭте, че конецътъ освѣтлява дѣлото. Молѭ Ви, уйчо, недейте пріема тѣзи мои рѣчи, като да Ви съвѣтвамъ нѣщо, пази Боже! Азъ не съмъ въ състояніе още да Ви съветвамъ, но напротивъ са нуждаѭ отъ Вашитѣ съвѣти; а просто са разговарѭмъ съ Васъ, както синъ съ баща си. Прѣди мѣсецъ време пріехъ едно писмо отъ Сливенъ, въ което ми казватъ, че Стефанъ Кивлиевъ и Хаджи Никола Татіовло умрѣли. Сѫщо ми извѣстяватъ и за синътъ на Марка Хикиминътъ, който са учаше въ Букурещъ, умрѣлъ и той тоже.

Вѣстницитѣ пишатъ, че М. Милоевичь, издалъ една брушура противъ българчетата, които следватъ въ Вѣликата школа, и ги убвинявалъ че били шпиіони и пр. Моля Ви извѣстима за тѣзи работи кога ми пишешъ, за да зная коя причина е подбудила пакъ страстьта на тогова вѣлеученаго мѫжа, та изново излива отровата си на Българщината. Хората като чузди бранатъ си своето баримъ, ами ний що правимъ? — за пари и душата си продавами. Господинъ Каравеловъ, най голѣмия ревнитель на Българската свобода, който проповѣдаше прѣди нѣколко дена топоръ и ножъ, и който нападаше нашитѣ учени съ най осквернителни рѣчи, дето искали просвѣщеніе, а не революція, що го виждаме днесъ да прави? Самъ проповѣда това, що отхвърляше вчера! Чудѣнъ е свѣтътъ, уйчо, а още по чудни сѫ нащи Българи! Когато видимъ, че едно прѣдприятіе напрѣдва и въ сѫщото време можимъ да са ползувами отъ него; слѣдвами го съ най голѣма ревность и постоянство; побърка ли са това прѣдузетіе, вмѣсто да го поправимъ, дърпвами са отъ него и са залавями за по мазно. Напразно не казва Пловдивския дописникъ на „Знаме", че по голѣмата часъ отъ нашата емиграція до сега е работѣла

и работи само и само да си напълни кисийката. Това е цѣла истина. Съ това не искамъ да укора Каравеловъ дето е сталъ рѣдакторъ на „Знаніе“ и дето приповѣда просвѣщеніе между Българитѣ, не. Но рѣчьта ми е защо напусна отведнашъ народнитѣ работи. Ще ма попиташъ, може би, отдѣ знамъ? Заключвамъ отъ самитѣ дѣла на Господствому, и отъ рѣчитѣ, които вѣстникъ „Знаме“ отправиж алегорически срѣщу му, а вѣрвамъ, че слѣдъ не дълго време, ще почне да го изобличава лично за всичко що е вършилъ и върши. — Тешко и горко на бедния ни народъ, който чака спасеніето си отъ подобни водители! По голѣмата часъ отъ нашитѣ народни диіатели сж тъкива, уйчо. Азъ глѣдамъ и тукашнитѣ хора; до вчера, нѣкой оттѣхъ, викахж противъ членоветѣ, противъ учителитѣ и пр.... че правяли неправди и незнамъ що, а щомъ като имъ хвърлиха по единъ коналъ да гризатъ, почнахж да имъ пѣжтъ хвалебни химни. Всичкото това ни показва явно какви сми. — Корабъ, хвърлѣнъ отъ голѣмитѣ бури срѣдъ морето, бори са одчаенно противъ распѣнянитѣ горовидни морски волни, които го бижтъ ту по челото, ту по едната и другата страна, брани са отъ морскитѣ кършове, които го глѣдатъ съ набръчкано чело и криви очи, като гладенъ левъ, подава ржка за помощь и на най немощното създаніе, и най сетнѣ като не намери пристанище да са успокои навежда вратътъ си жалосно и съ затворѣни очи отива въ безднитѣ морски. Подобно и человѣкъ, оставянъ безъ помощъ въ най нужно време, бори са срещо несчастията си, полага всевъзможни срѣдства да остани победитель надъ тѣхъ, и наконецъ като му са съкруши жилѣзната воліа, хвърля са въ ржцетѣ на сждбата да го носи гдѣто иска, проклинающицъ деньтъ и часътъ въ който са е родилъ. Като са намирамъ въ подобно положеніе днесъ, това усеща духътъ ми и това Ви казвамъ, нищо по вечи.

Поздрави отъ моя страна: съпругата си, бай Ивана, бай Калча и другитѣ приятели. Поздравлявамъ Ви сърдечно и оставамъ Вашъ покорний

Атанасъ П. Хитовъ.

(П. П.) Кажети на бай Калча да проводи книгитѣ, за които му бѣше писалъ Иванъ Беровъ, защото му трѣбатъ.

Сжщия.

№ 22.

Болградъ, 2 Септемврий 1875 г.

Драгий ми бай Иване![1])

Прѣди не много бѣхъ ти писалъ за нѣкакви си книги да ми проводите, а вий освенъ що ми ги не проводихте, но още и не ми са и отговорѣхте на писмото! Вѣрвай, че е за чудо това. Бе брате, че ако са бойте, че не ще ви проводѫ парите, то ето, направи ми смѣтка колко правать рѣчените книги, проводи ми я, и като Ви проводѫ стойностѫ, тогава ми ги пратете. Бай Иване, молѭ та повторително, прати ми книгите които ти пишѫ по долу, че щомъ дойдатъ, ще Ви проводѫ парите колкото правать. Книгите сѫ слѣдующитѣ:

1) История отъ Бокла за образованието въ Англия;

2) История отъ Дрепера за просвѣщението въ Европа;

3) Ядници отъ Викторъ Хуго ако сѫ излезли отъ четвѫртата свѫрска на горѣ, защото азъ имамъ 1. 2. 3 и 4.;

4) Една стенография отъ Миловука и книжката, която говори за вредата на дувана. Ако ми направишъ това добро, знай, че ще ма задѫлжишь крайно. Пиши ми, мола та, що става тамъ; какъ мислѭтъ Сѫрбите за турската политика. Пиши ми и за нашите работи какъ чувашь. Ако знаешь гдѣ е уйчо, пиши ми. Поздрави буля отъ моя страна и ѝ кажи да не скѫрби дето го нѣмѫ уйчо тамъ,[2]) защото врѣмето е тѫкова. Азъ много ми е жалко дѣто не можихъ да са видѫ съ нея тѫзъ година, но ако е рѣкалъ Богъ, до година, ще са видимъ. Нека ми пиши буля, где я оставя уйчо и въ коя кѫща стои. Пиши ми колко са можи по скоро.

Вашъ приятель А. Хитовъ.

№ 23.

Болградъ, 8 Дек(еври) 1875 год.

Почтаемий уйчо Папайоте!

Причината дето ти не писахъ до сега е тѫзъ, че не знаѭхъ гдѣ са намирашъ. Лѣтосъ щомъ като приехъ писмото

[1]) Сапуновъ.

[2]) Панайотъ Хитовъ бѣше прѣзъ това врѣме въ Влашко и се готвеше да мине въ България за Старо-Загорското възстание, което избухна нѣколко дни по-късно.

ти, въ което ми казваше да додѫ и трѫгнахъ за мѣстото. На жалость не можихъ да та сварихъ тамъ. Въ Букурещъ са бавихъ почти двѣ недѣли до като ми са опредѣли помощь отъ „Добродѣтелната Дружина“ На послѣдакъ, слѣдъ многото старания на Г-да Цанкови, опредѣлихѫ ми да ма спомогнатъ ежегодно по 15 жалтици. Сърдечно ти благодарѭ, уйчо, и за това добро, що ми направи. Лѣтосъ като са чу, че нашия народъ ще вастава на оружие, множество момци оставихѫ своите занятия и трѫгнахѫ да търсатъ вайводите за въ балкана. Отъ друга страна пристигахѫ гласове изъ Бѫлгария, че народа билъ готовъ да са повдигни вече на бой противъ тиранина, но чакалъ да влезнатъ войводите и да го поведатъ. Тези движения, наистина, развалнувахѫ заспалия духъ въ бѫлгарина и нищо друго са не чуваше, освенъ гордото изражение на Римския цензоръ Катона: „Delenda est Cartago“, т. е. трѣба да са разори Турция. Нашите търговци вѫдушавени отъ гордия и смелъ духъ на юнаците ни, уткачахѫ уружието си отъ стената и имъ го давахѫ, като ги помагахѫ и съ рѫзноски. Вѫрвете, казвахѫ те, и ний ще помагаме. Самъ глѣдахъ това. Сѫлзи отъ очите ми течахѫ като слушахъ и най малките дечица да са радватъ, че бѫлгарско ще са отарве отъ турчина и ний ще си идимъ тамъ. Вашите войводски имена са произнасяхѫ при всяко сѣдане и ставане. Всичкото това служаше за една висока цель, да падни Турция и на нейните развалени да са вѫзобнови Бѫлгария. Но уви! що видѣхме слѣдъ малко? — нашата радость са замени съ скѫрбь. Понапрешните горди духове, сѫкрушени и убити отъ несполука, врѫщахѫ са на мѣстата си, като са подигравахѫ съ тѣхъ чуздите народности. Херцеговските юнаци изгинахѫ половината на бойното поле, а на бѫлгарите имъ дай да криштатъ по крѫчмите, че са народни и да просатъ пари ушъ че ще вѫрватъ въ балкана. Това го слушахме секи денъ както отъ хората, тѫй и отъ нашите. Кой е кривъ и азъ не знаѭ, но противъ водителите на работите много викатъ, особито за васъ войводите. Времето ще покаже кои сѫ войводите и какви сѫ, имъ казвамъ азъ и нищо по вече. Уйчо, времето, което чакаме отъ петъ века е днесъ, ако го испуснимъ никоги не ще го намеримъ вече. А и вий, ако не поведете народа днесь на уружие, всичките ви трудове до сега ще останатъ мѫртви и зачернени. Филипъ прис(т)игна тези дни въ Болградъ и съ

него има още нѣколко души, побѣгнали отъ вжтрѣ, сжщо и единъ офицеръ бжлгарянъ отъ Руссия, по име Пармаковъ.[1]) Ще заминатъ за Букурещъ. Таушана[2]) и той доде тука още съ трима души, измежду които са намира и другаря на Стуяна Шопа. Той расказж на Филипа какъ са е убилъ Стоянъ въ балкана. Много момчета са расхождатъ празни съ надежда, че ще са почне работа. Каратъ ма да та питамъ, ще ли има нѣщо, или не, та да са настанатъ пакъ по работите си. Уйчо, пиши ми ще ли има нѣщо да знайме, защото ний отъ тукъ нѣколко ученика искаме да додемъ и да умремъ за сладкото име на свободата.

Твой покорни А. Хитовъ.

(П. П.) Поздрави буліа, чича Иля, хаджи Пановъ и другитѣ бжлгарчета. Моля та, ако можешъ, прати ми шестата свржска отъ Ядници, една граматика сжрбска и още нѣкой книшки за прочитъ, защото нѣмамъ какво да чета тукъ.

Сжщия.

№ 24.

Болградъ, 3 Февр. 1876

Драгий ми уйчо!

Приехъ ти писмото и дѣто не ти одговорихъ до сега е тжзи причината, че чакахъ да ти ява нѣкакви новости. Азъ бѣхъ ти писалъ по преди, че Филипъ мина отъ тука още съ нѣколцина, и отиде за Букурещъ. Ето го пакъ днесъ доди въ града ни съ Тома Хитровъ фотографина, не зная по кжква работа, и(д)несъ-утрѣ ще си вжрви, струва ми са за Росия. Бжлгарите на вредъ го приематъ съ радость, и той имъ обещава голѣми надежди за пролетъ. Хитровъ та поздравява, и ми каза, че ще доде при тебѣ, само ако намери пжтни разноски. Той ми казва, че народа билъ готовь вжтрѣ да избухни, като вулканъ, стига вий войводите да го поведете. И въ противенъ случай, ако и да не влазите вжтрѣ, то народа пакъ ще вжстане, че кжквото Богъ даде. Народа много та обвинявалъ, дето си проводилъ агенти да го повдигнатъ, а не си

[1]) Сжщиятъ, който прѣзъ слѣдующата пролѣть легна, редомъ съ толкова други герои, при защитата на Дрѣновския мънастиръ.
[2]) Сливенецъ, единъ отъ другаритѣ на Панайота въ 1867.

влязалъ да го поведешъ; причината на толкова жертви е билъ този случай, а пакъ нищо са не свършило. При всичко това, народа пакъ та учаквалъ да го помогнешъ въ несча(с)ното му положение. Азъ не зная, уйчо, народа очаква вашата помощь съ най голѣмо ожидание, а вий, споредъ както виждамъ, нѣмате никакво сждинение помежду си; сякой работи на особенно. Вий ден(есъ), главатарите на народа трѣбва да оставите всичко на страна, да си подадете братска ржка и сждружно да работите; и само въ тжкава случай ще спечелитѐ любовьта и довѣрието на народа и ще го поведете на бойното поле; въ други случай, неприятела ще са вжсползва отъ нашите слабости. Ако искате да са овенчеятъ вашите толкова годишни трудове съ лаврови венци и да останите вечна слава между народа, то времето е днесъ; рѣдко сж заремъ (съзирамъ) тжкива згодни опстоятелства. Славата принадлежи на този, който презира свѣтските удоволствия, казва единъ списатель. Призри всичко, и ти уйчо, временно и си завоювай вечна слава и памятъ между рода си. Само въ този случай ще са покажешъ вѣликъ и достоенъ, и ще направишъ да млжкнатъ всичките, които та укоряватъ, че си са предалъ на едни удоволствия само, и си забравилъ отечеството си, за което съ най голѣма диятелность си са борилъ преди нѣколко годинъ. Ако питашъ менѣ какъ сжмъ, моето отчаение е по голѣмо отъ твоето, и даже по горчиви тжги обладаватъ сжрцето ми, кжто слушамъ да та нападатъ нѣкои глупаци, което ти не заслужвашъ. Само азъ могж да узная твоя хжрактеръ и никой други. Но иди че приказвай на подобни идиоти, които не виждатъ по далечъ отъ носа си. Времето ще покаже всичко, казвамъ азъ. Ако ма питашъ кжкъ сжмъ отъ кжмъ здравието си, то не можа ти са похвали; болястьта ми, която я знашъ, т. е. рематизма отъ день на день по ма осилва, а най много тжзи зима. Това много ма отчайва. Затова мисля и да напусна училището, и да са захвана на нѣкои работа, въ противенъ случай, ще да са изгуба сжвсемъ. Отъ тукъ натжй мисля, че ще са прихрана на кжквато работа и да са хвана, било учитель или на тжрговия. Училището ни и то го не бива за нищо вече, та и нѣма защо да губи човекъ врѣме и да си трови здравието. Много ученици ще го напуснатъ тжзъ година. Ако ще има нѣщо, уйчо, пиши ми да дода да са видимъ, и ако могж да помогна и азъ на отечеството си нѣщо, споредъ силите си.

За всичкото това чакамъ твоите съвети, защото азъ зависа отъ тебѣ, който си ма отглѣдалъ и въспиталъ до сега.

Г-нъ Пановъ[1]) отъ Парисъ ми пиши да ми кажите кѫкъ вѫрвать работите, тѫ да му ги сѫобща. Поздравлява та. Поздравляватъ та и всичките младежи отъ тукъ. Приеми моето поздравление и поздрави буля.

Вашъ покорний Атанасъ Хитовъ.

№ 25.

Болградъ, 9 Марта 1876 год,

Почтаемий Уйчо!

Преди нѣколко дена бѣхъ Ви писалъ, но не зная да ли приехъте писмото ми или не, защо не получихъ отговоръ отъ Васъ. Нищо друго нѣмамъ да Ви пишѫ сега, освенъ Ви моля, щото ако слизашъ по Влашко, яви ми да дода да са видимъ. Ако додишъ кѫмъ Вѣликдень, имамъ тогава около двайси дена време и ще могѫ слободно да додѫ да са видимъ. Та ако и послѣ да бѫде, то пакъ ще ма пуснатъ за нѣколко дена. Азъ и порѣди бѣхъ Ви писалъ, че г-нъ Пановъ ми бѣше писалъ отъ Парисъ, щото да Ви питамъ, какъ вѫрватъ народните ни работи тамъ, та да го сѫобща. Сѫщо и много отъ тукашните граждани ма питатъ, но азъ като не зная нищо положително, не имъ и отговарямъ. Чакамъ да ми пишишъ за всичко това, та и азъ да си испѫлна длѫжноста камъ г-нъ Панова. Г-нъ Никалай Минковъ най много ма пита за Васъ, и ми казва, че си го забравялъ. Тукашните Бѫлгари голяма надежда и довѣрие иматъ въ Васъ уйчо. Моля та, уйчо, проводими историята на Бокла, която е приведена отъ английски на сѫрпски, защото имамъ голѣма нужда отъ нея. Поздрави буля и другите приятели.

Вашъ покорний А. Хитовъ.

№ 26.

Болградъ, 4 Априлия 1876 г.

Драгий ми уйчо Панайоте!

Въ деня, когато приехъ писмо отъ г-на Панова, приехъ и твоето. Г-нъ Пановъ ми казва въ писмото си, че ти писалъ

---

[1]) Олимпий Пановъ.

отъ тамъ, и азъ вѣрвамъ че си приелъ писмото му. Писмото ти много ни зарадва, уйчо, дето казвашь, че народните ни работи напредвали както въ бѫлгария, сѫщо и тамъ, а най много са радвамъ на 2 хиляди пушки, които имашъ готови. Писмото го прочетохъ на г-на Н. Минкова и предъ Тодора Балдурски, единъ отъ главните дѣйци въ бѫлгарските работи и те сѫщо са зарадвахѫ много за 2 хиляди пушки и за твоята диятелность. Н. Минковъ, Т. Балдурски и други граждани ми говорихѫ, че те никой пѫтъ не сѫ мислили това, което говоратъ твоите неприятели и иматъ пѫлно довѣрие въ тебѣ. Тези дни бѣхѫ въ Браила и като са вѫрнахѫ, казахѫ ми, че проводили Филипа при тебѣ, за да са договорите, като му дали въ истото време и 2 хиляди франга. Г-нъ Минковъ ми каза да му пишишъ за вашето срещание съ Филипа и какъ сте постѫпили! сѫщо и Балдурски та моли да му явишъ. Тукашните граждани та поздравляватъ [знашъ вече коя часъ отъ гражданите] и въ сѫщото време ми казахѫ да ти пишѫ, щото да глѣдашъ да ви не измаматъ пакъ Сѫрбите. Браилци не искатъ да зематъ участие въ работите, при всичко че ходихѫ два пѫтя отъ тукъ да ги молятъ. Коя е главната причина, не зная. Голѣмо е жаланието на тукашните щото вий войводите да са сѫедините и да работите наедно; ако не постѫпите тѫй, народа ще са охлади савсемъ, и тогива не ще можимъ да успейме. Дѣдо Желю бѣше тукъ на 2 текущаго, и сѣдя само 24 часа. Азъ не можихъ да са видя съ него, защото до катъ го усетѫ той заминалъ. Казахѫ ми тука, че имъ са сѫрдилъ дето до сега нѣмали споразумение съ тебѣ, и че той ничия команда не припознавалъ, освенъ твоята. Колкото за насъ учакваме часа. Имамъ подъ рѫката си 10 ученика, които сѫ отъ 18 до 22 годишна возрасъ; седмината сѫ отъ Бѫлгария, а тримата тукашни. Когато имъ викна, готови сѫ въ вогань и вода. Тѣзи ученици сѫ най пѫрви въ цѣлата гимназия и по учението си и по доброто си поведение. Заради това ти трѣбва да ми явишъ тогава само, когато похода е готовъ и е като за насъ хора. Азъ нѣма да ти говорѫ повече, защото ти знашъ учениците въ кѫкавъ случай ще ти послужатъ. Времето е сега да дигните народа, уйчо, затова и не губете време; отъ вредъ са уплакватъ отъ турските злодияния и затова искатъ бунтъ. Преди нѣколко дена приехъ

писмо отъ Сливенъ, въ което ми са оплакватъ, че станали много убийства; сѫщото чуваме и отъ други страни на отечеството ни.

Имашъ поздравление отъ чича Ваня и отъ сичките ни домашни. Поздравлявамъ та сърдечно, сѫщо и домашните Ви.

Твой сестреникъ А. Хитовъ.

№ 26.

Кладово, 17 Іунј 1876 год.

Почтаема уйно![1])

Због болести у ноги, Господин уијак ме врати натрак у Кладово. Он је здрав као лав, поздравља ви; ни је имао времена кад да ви пише од балкана и задружи мене да ви јавим у неговом добро здрављу. Нега су га избрали као главни командант над всих бугарски војводи и чете, кои се налазеју у балкану и то Чарнев[2]) га избра по законоване букарских јунака. Сад он се налазе у балкан съ неколико хиљада људи и два топа. Много се гриже онъ за Вас, јербо Ви је оставил болесна и не знаіад у каквом стењусте. Ја ћу се бавити ош кој дан, док се изљчим, па ондак ако има нужда од мење овде око сокопљење момака ођу да остањем, аколи не, ондак оћу да идем у влашко и да живим, док се врати ујак. Мољем Ви пишете ми здраволи сти и то колико можите фришко, јербо може да идем. Много ми је жао што не могух да се видем с' Вама, али шта да радим кад ми се случи тако. Јави ми и Вашу адресу.

Techники мој поздрав поздрави с'моје стране сви Ваше родове.

Атанасије П. Хитов.

(П. П.) Пишете ми по овај адрес: Господину П. Мишајкову за Атанасије Хитов.

у Кладово.

---

[1]) Жената на Панайотъ Хитовъ.
[2]) Генералъ Черняевъ.

№ 27.

(Т.) Кладова, 1876 г. 23 Августъ.

Београд, Никола Тумпаров за Катарину Хитов.

Панча[1]) Ујаков четовође дође и донесе ми писмо од ујака, у ком ми поручује да дођем код вас. Одговорите да ли да дођем.

Атанас Хитов.

[1]) Българинъ отъ Ломско, падналъ убитъ прѣзъ войната.

XV.

Разни.

1868—1876.

Гр. Д. Начовичъ.

№ 1.

Букурещъ, 29 Августъ 1868 г.

Господине Панайоте,

Надявамъ ся да сте пріели писмо-то ми отъ Калафатъ. Азъ пристигнахъ тука благополучно и намѣрихъ млади-ти изумели, а стари-ти отчаяни, безъ да знаятъ какво да правятъ.

Младити тукъ сѫнуватъ за възстаніето — голѣми работи: съ стотини, съ хиляди, съ Арнаути, съ Черногорци, Македонія, Албанія вечь въ огань, и проч(ие) и проч(ие). Тѣзи млади сѫ сърдити на вазъ чи не сте излезли тутакси на помощъ; сърдятъ ся и на Тотя чи ги былъ излѫгалъ и былъ ходилъ въ Бялградъ за да върти дипломацій. Съ една дума сички-ти хора имъ сѫ криви, сички-ти продадени, подкупени и само тѣ сѫ добри-ти патріоти; освенъ това тѣ сами по между си нямать довѣріе единъ на други и сѫ клеветятъ и интригуватъ. Съ една дума тука няма вечъ хора съ разумъ; за това и никакъ не тряба да обращами вниманіе на лаянія-та имъ, но да си слѣдвами предпріятіе-то.

Тотю го улови полицията и го запря и наши-ти млади говорятъ, чи сърбско-то правителство го предало. Вижте глупость и инатъ! Консула отиди да го моли, и стана виноватъ прѣдъ тези философи. Съ една дума, тукъ всички-ти млади сѫ луди и нищо не можи да ся прави съ тяхъ.

Стояновъ[1]) ся върналъ въ Браила и иди за тука. Азъ ще ся съвѣтвамъ подробно съ него и ще ви пиша каквото заключимъ; извѣстети това на тамшни-ти.

Отъ Пловдивъ има извѣстіе за възстаніе-то отъ вѣрно място, и отъ 16 Августъ; казва ся чи работата е съвсемъ долня и само няколко души ся въртятъ още изъ Балкана.

---

[1]) В. Стояновъ.

Въ Гюргево като стигнахъ едвамъ бяха пуснали бакалина прѣдъ два дни отъ затворъ и той го нямаше тамо, затова и не му предадохъ писмото.

Постоянство и Куражь.

Твой искрень пріятель Г. Д. Н.

(П. П.) Войниковъ е тука. Поздравете дяда Цека, Г-нъ Коста, Др. Ганчовъ и моята Газдерица, дядо Маринчо на бани-ти.

Истій.

№ 2.

Букурещъ, 4 Септем(ври) 1868.

Господине Панайоте Хитовъ у Бѣлградъ.

Надѣвамъ ся да сте пріели писмо-то ми отъ 29 прошлаго и да сте проумѣли какве ся станали тукашни-ти българи; и сега не ща да ви повтарямъ описаніе-то имъ.

Бакалинъ-тъ отъ Гюргево беши дошелъ тука и азъ можахъ да ся разговоря подробно за наша-та работа: той е на всичко склоненъ и ся надява да може да направи нящо. Преключвамъ ви едно писмо отъ него на Гърски, въ което ще видишъ чи ви подканва да испращате стока,[1]) защото той вярва чи имало много стока, около Сливенъ Габрово и проч(не). както го вярватъ тука сички-ти. Азъ се надявамъ да сте сѫ научили ви до сега точно за тазъ работа и чи ще ся владате както го разсѫдите да е по-добро, и ся надявамъ да оставите за великъ-день да режите зелки-ти защото тогисъ мисирки-тѣ сѫ слатки съ армея.

Бяхъ чулъ Василя (?) на Брайла и докатъ да му телеграфирамъ той заминалъ за на доло затова мисля да слеза тези дни кѫдято Галацъ да го търся за давидимь да захванимъ пустата работа която отъ сега посреща спѫнки въ дядови Ивановити хора, и ми ся струва чи няма да измѫти пилце. Азъ много ще ся зарадвамъ ако добія отъ васъ някое писамце, презъ някой пріятель въ Брайла, за да ми кажите тамошни-ти работи и вашето мненіе, защото сѫмъ останалъ саминъ по между толкозъ Арнаути и ще подлудея.

---

[1]) Възстанници.

Касабовъ е у Пушкаріята и Славейковъ е въ Заптіе-то, Тотю и Сапуновъ на Полиціята и проч(ие). Ако обичашъ заповядай тука да ся повидимъ презъ пармаклжкъ-тъ.

Други новини нямамъ.

Вашъ усердній пріятель Г. Д. Второновъ.

(П. П.) Поздравете дяда Цека и всички-ти пріятели заедно и Г-нъ Коста.

№ 3.

Браила 12 Септемвр(ий) 1868 г.

Господине Панайотъ Хитовъ

у Бѣлградъ.

Писмата ми отъ 29 Августъ, както и отъ 4 текущаго отъ Букурещъ, надявамъ ся да сте ги пріели.

Азъ намѣрихъ тука Стоянова веселъ, той успялъ напълно въ работа-та си въ Одесса и тукашни-ти първенци родолюбци ся склоняватъ.

Г-нъ Ивана намѣрихъ, дадохъ му писмо-то и ся разговорихме подробно за работя-та и той ся съгласява и слѣдъ малко ся надявамъ да ся нагласи сичко. Стояновъ ще замине за Букурещъ слѣдъ нѣколко дена и отъ тамъ ще доди въ вашия варошъ да ся поразговорите.

Тука работа-та, отъ страна на наши-ти млади и старци, е много калпава. Найдинъ(?) войвода мя нагжна тука да ми иска пари да пжтешествува въ Россія и ходи да мя обажда даже и на полиція-та и ся кани да мя убива; споредъ тяхното мненіе азъ трябва да ги храня до кжтъ сжмъ живъ. Василъ, Левтеровия чиракъ имъ е учителя но и Г-нъ Рафаилъ имъ пошепнува сегизъ тогизъ какво трябва да правятъ. Много ниски хора!

Азъ бяхъ оставилъ на Аристида пари да мя абонира на вѣстникъ Сърбія и да ми проводи и една книга, моля ви ако го видите напомнете му.

Тжй сжщо ви ся моля да ми пишите нящичко отъ Бялградъ.

Вашъ искренный Гр. Д. Начовичъ.
Hotel Arion № 14.

(П. П.) Поздравете Юрданъ Поповъ, Коста Лазаровъ, Драганча, дяда Цека и Г-на Ровински ако е още тамъ.

Сжщий.

№ 4.

Браила, 27 Септемвр(ий) 1868.

Господине Панайотъ Хитовъ
у Бѣлградъ.

Писмо-то ви отъ 19 текущаго пріехъ и побързувамъ да ви ся отговоря. Наше-то предпріятіе съ Стоянова отива добря и ся надявамъ да стани по-добро отъ колкото ся мисляше; но онова съ Бакалина и Балкани-ти отива по слабичко, но и то не е зля.

Радвамъ ся като виждамъ чи лаяния-та на наши-ти диплома-ти не ви прави впечатленіе и ви отговаряте съ призреніе-то което тѣ заслужватъ. Много добря казвате чи врѣмето ще покаже кой какъвъ е. Азъ сѫмь на истото мненіе и бѫдете увѣрени чи ще постоянствувамъ въ нашето предпріятіе до послѣдніото си издиханіе.

Ваше писмо отъ 9 Септем(врий) не сѫмъ пріемалъ: то или ся е загубило или пакъ е въ Букурещъ ако бѫдити го пратили презъ тоя градъ. Но въ всякый случай побързайте да ми пишите за онезъ работи които сте писали въ това писмо защото можи то да е вечь загубено.

Василъ отиди въ Букурещъ за нашѫтѫ работа и чакамъ отъ него сяки часъ извѣстіе да ми кажи какво е направилъ.

Въ отчакваніе на вашия отговоръ ви поздравлявамъ братски и сѫмъ

вашъ вѣренъ пріятель Г. Д. Н.

(П. П.) Вярвамъ чи сте пріели на бакалина отъ Гюргево писмото. Поздравете всички-ти пріятели безъ изключеніе.

Сѫщій.

№ 5.

Браила, 21 Октомв(рий) 1868 г.

Господине Панайотъ Хитовъ
у Бѣлградъ.

Страхъ ма е чи не си ми пріелъ послѣдніо-то писмо отъ 27 прошлаго въ което ви ся отговаряхъ на ваше-то отъ 19 Септем(врий) и ви извѣстихъ чи друго ваше писмо отъ 9 септем(врий) не сѫмъ пріемалъ и ся е загубило на поща-та.

Тази проклета поща много бжрка на работи-ти и нисмея вечъ да дамъ ни-то едно писмо на поща-та ни-то за Букурещъ ни-то за Бялградъ.

Василъ замина за Одесса за да тури вечъ въ дѣйствіе машината, която ся готви отъ толкозъ врѣме и ще ся върни чакъ подиръ двадесетъ дена.

Други-ти работи тука спжтъ, хора-та захванаха да ся обѣждаватъ чи хиляди-ти въ Балкана быле само въ глави-ти на редактори-ти; нищо добро не ся работи отъ тукашни-ти; само ся научавамъ чи въ Букурещъ кавг..-ти между млади-ти и стари-ти си слѣдватъ пжтя.

Пріемнете сърдечни-ти ми поздравленія.

Вашъ искренъ Г. Д. Начовичъ.

(П. П.) Поздравете Г-да Коста, Іордана, дяда Цека, Ровински [ако е още тамъ], и сички-ти други които питатъ.

Истій.

Г. Милетичъ.

№ 1.

У Топлой Долу 1876. 6 Юлий.

Господину войводи Панаjоту.

Въ Планина-та.

Както исто ви веће извѣстихме, снощи спахми на Черний върхъ ова заран тргнахми и дойдохми на Бабин Зжбъ, гдѣ-то сж надѣяхми че ще ве намерим.

Като не ве намерихми на Бабин Зжбъ, дойдохме въ Топлій Долъ, че и тукъ като не ве намерихми, еще и никаковъ хаберъ не сте ни оставили гдѣ да сж сабиремъ. Много се зачудихми, и незнаемъ кжде да ходимъ безъ ваша заповѣдъ низъ планини-тѣ. Затова молимъ васъ да ни известите неотложно гдѣ да ве чакаме или вие гдѣ ще не чякате за да сж собереме и да ся посовѣтуваме за унапредъ, че овако ходине безъ совѣта по тжмнина.

У име воjводи и четницитѣ четной писарь

Ђорђе Милетић.[1])

[1]) Баща на г. Милетича, професоръ въ нашия университетъ.

№ 2.

У Чипоровца 1876, 9. Юлий.

Г-нъ Војводо![1])

Никого човека, који улази у границу изъ они села у који ми били нисмо да не пущате никого натраг да се врати, почемъ долазу да шпиону това да знате сигурно, овдашните човеци изъ Чипровци знаду назураьо да долазу да шпионира турцима под Моранѣ, и по овима другама богазима гди стражаре овдашни људи, као Котловци, Главановци, Іеловица, Менями, Помежданъ, свугда је наредено да (не) се испуща никоји назад.

Немојте ово да пренебрегнете никако.

Вашъ Ђорђе Милетић.

№ 3.

У Чипровском манастиру 1876 9 Юлий.

Г-нъ Филипъ войвода!

Турци-тѣ идатъ у већемъ брои одъ каде Берковица, овде су люди малце за да могжтъ да завардатъ всички пролази, заштото не се знаје одъ који пролазъ щжтъ ударатъ. Селянитѣ чуватъ на всякуде, но требе и ми да имъ спомогниме. Г-нъ Панајот вас моли да испратите одма сву вашу силу наоколо презъ Митровце право на Манастиръ че ако доідатъ да ги загащите. аколъ пакъ ударатъ отъ друга страна, тогай није ще направите подпору или ще останете у позиціи куд манастира. Само неотложно пойдите за да се одржи побѣда.

У име и позаповести војводе Панајота Хитова.

Ђорђе Милетић.

№ 4.

Я сам сам радостно исплакал. Тако Драги брате Панајоте овде су сви радостни, овде су пуна надежде, овде је побѣда наша осигурена, защо браћя наша Руси идат веће јавно нама у помоћ, они за нас велике жертве праве и ће праве до сполуке наше.

[1]) Панайотъ Хитовъ.

Ia ћу чекати овде још 2—3 дана, дано сполуча мало пари, да испровода на фамилија-та, а после ще отидж тамо, гди ме Г-н Министер опрдјели, мисля, че въ всякој случај ще отидж кам Алексинац као терджуманин при щаба, но на здраво незнаж. Ако дойдж тамо, ще ви донеса опет писмо от ваши-те и један пар Кошуля т. е. једни Кошулю с гащи. Овде Сапунов није дошел никако и ја сумнјам да неје умрел защо нигде се за нѣга незна. Коня из Ражењ аз го зех и го прадодох на Димитрија Стефанова и на Петра Енчева, незнам да ли сте го пријели.

Збогом поздравлявам все познате, који жели да зна за мене а вас поздравля ваш искрени пријатељ

Ђорђе Милетић.[1])

№ 5.

У Бањи 1876 3 Августа.

Господину војводи Панајоту Хитову.

гди се находи.

Овде су дошли ономад 600 души самовољаца из Алексинца да се образују и составу сос другим четама под управом Руских официра. Іуче убише 4 добровољца у неком шливику и кукурузама овдашна Бањани, затова нихни команданти ги врати натрак у Параћин, Свѣтломе Књазу. Синоћ престигоше 1200 Самовољца они штосу били у Зайчару и они су под командом Г-на Филиповића. Христова[2]) чета се распрсна и останаха само 50 момака а остали отидоха подир она руска чета що се врнаха. И ови 50 момака искат да си врват натраг подир оња. Г-нъ Вулетић дође овамо и ће дођи код вас. Онај момак сос коња и он си дође сос Вулетића.

Димитри е јоште слаб. Синоћ дођоше ваши 6 момака и сега пећат да се врнат Ia досада никако писмо нисам добјо од вас.

Поздрављам вас пријатљски ваши почитатељ

Ђорђо Милетић.

---

[1]) Това писмо е безъ начало и безъ дата; адресувано е: „Господину Панајоту Хитову Бугарском војеводи у логору Свети Стефана или у Делиграду. Ако не би био у Делиграду, умолава се чиновник поште, да го пошље, у главни штаб, код Г-на Генерала Черијаева, гди се налази, там ће се знати, гди је Панајот Хитов пак ће да му предати или послати.“

[2]) Македонски.

№ 6.

У Бањи, 1876, 14 Августъ.

Господину Панајоту Хитову у Св. Стефан.

Шалем вам на мѣсто леб два сандука пексиматъ и 10 оки ориз, соли нема више, нема да требувам нищо и станувам од Бања. Шилямъ вам 6 момака 2 из ваше чете. 1 из Г(на) Христе Македонскаго 2 одъ Филипова и 1 од Евтиме чете. Ову троицу сам пустијо из апсана молбу Г-на Капетана да ги уша не изеду. Такође одлазим после подне за у Делиград, да од тамо пустим 27 добровољаца из Филипове чете. а некои од ваше и од Христовѐ, да . . . . . (не се чете) що нему дозволе, дакле овдешне Началство ме умолило да идем да ги пустим, у коју год чету упутим. Од тамо ћу отићи у Алексинац, од гдѣ ћу разумети за вас гди сте и да разгледам какво ствари стоје. Почем ми овде незнамо нища и да се најдем съ Г-на Најденом и Г(нъ) Христом. Шалем ви и Дневник по Војевићу. Прван је много болан и Димитрије остава овде да се лечи јоште; он је од дан на дан све слабији и немам надежду да ће оздравити малко; ваше писмо је предадено.

Поздрављам вас љубезно ваш пријатељ

Ђорђе Милетић.

№ 7.

У Бањи. 1876 г. 17, Августъ.

Господину Пананоту Хитову,

војвода у Св(ети) Стефан.

Бијо́сам у Делиграду, питао Г-на Команданта Делиграда за Г-на Христу Македонского, онъ ми каза да је у Алексинцу и да су му дали чету од 500—600 души. За оне абсовие су 70 души отъ разни чети све по-више Бугари. Г. Командант ми рече; да ги може одностити на реверс; но без пушки почем су им пушке одузели и малцина имат пушке. Затова ме упути да дојда у Алексинац код щаба и да узмем позволу од Команде.

Но почем није овде Г-н Генерал Чернајев и никой од штаба, то почем сам си ноћ овамо дошао, не сам могоо разумети нито за Г-на Најдена гдије нито куда је отишел Г-н Христо, само сам разумео, да је Христо отишао сос онаја чета од Г-на Енчева, куда су и негови момци соједипили се, но од тамо је одустао и дојдоха људи у Ћуприје. Тамо су га видели гди се је разговарвал сос некоји Доктори, који су дошли од Влашко, а Најден је негде као официр на Поззицији; но незнасе гдије, почем никоји неможе да ме извести. Овде је дошла синоћ једна чета од 160 души под Г-на Рајчом [Николовим] Капитаном од Гљавнанци од село Рајковци, који је препливао Дунава и ви го познавате. Он жела да се соједини сос Вас и чека Г-на Черњајева да дође да узме дозволу.

Ако желите да отида да освобода онија бедни Българе, пишете ми једно упутство, затова, защо ја немогу да работим такова нешто без ваша заповѣдъ.

Друго овде нема ништо, освен че наши-те свугде стоятъ добро.

Іа вас поздрављам сердечно ваш

Ђорђе Милетић.

№ 8.

У Бањи 1876, 10 септемврп.

Господину Панајоту војвода

у Св. Стефан.

Ево ви испраћам три оке дувана и леба ћу вам послати кад дође Комора, зашто јоще није пристигла. Г-нъ Хорватовић прашал ме гди сте ви, и азъ като му казах, рече, добро, нека стои тамо, док да видимо, вчера отиде рано на каде Књажевац, и Србска војска отишла вчера веће на Търсибабу. Момци кои-то ги испроводихте да се лекуват, отидоха си сос билета каде васъ, но Војевић ми казва, че не са дошли там.

Очаквам да ми јавете какво направихте сос Г-на Најдена и сас Г-на Христа.

Поздрављам вас пријателски ваш

Георгій Милетић.

(П. П.) Дувана су 14 литру и једно 50 драма за вас.

Олимпий (Гълъбъ) Пановъ.

№ 1.

Болградъ, 1874 Іуній 8.

Байо Панайоте,

Още на 20 Маия азъ свършихъ екзамените си и на 6 на тоя месѣцъ са завърнахъ въ Болградъ, дѣто временно зехъ мѣсто при инжинера. Споредъ както бѣхме говориле ще са потруда да намѣра средства за пътни разноски на сестреното ви юначе, но преди това азъ ви мола да му напишете нѣщо, което да му служи като инструкция въ неговото патуване. Отъ своя страна и той ви пише, което приключавамъ тукъ.

Новините тука са твърде печални. Може да сте чули, че чрезъ единъ законъ вотиранъ сега въ камерата, правата на колонистите са уничтожаватъ, тѣ са задължаватъ въ продължение на 15 години да откупатъ земята си съ една твърдѣ скъпа цѣна [почти тройна както оние въ Росия]. Личните земи, както и гйолищата и балтите оставатъ на правителството; отъ тука може да са сѣтите, че школата трѣба да мине подъ правителственно управление [съ богомъ българска гимназия!] Не ще прикаски че за тая мръсена работа са съдѣйствуваде и нѣкои наши тукашни нотабили. Селените пакъ глупави, те пакъ наплашени отъ Префекта и нѣкой комисари, които бѣха дошле отъ Букурещъ за тая цѣль дали писмено съгласие, че те желаятъ да приематъ новиятъ законъ, когото те още незнаяха какъвъ е. Сега като премина презъ камерата и като видѣха, че сѫ излъгани [като секи българи, които сегдѣ лъжатъ] то наченаха ушка да правятъ протести и не знамъ какво, но за което не вѣрвамъ да успѣятъ. Достигнаха и власите да ни лъжатъ и да ни биятъ. О леле боже! Кого дѣ биятъ се назе, кой дѣ плаче се ний! Колкото за менѣ азъ ще съдѣйствувамъ но не ща да се излагамъ съвършено на тая борба. Ако човѣкъ трѣба да работи съ сичкото си сърдце, ако трѣба да са изложи на сѣка възможна опастность, то трѣба да бѫде за една по обща цѣль. Българскиятъ народъ са надѣва самъ на себѣ си, а не на една шепа тукашни ренегати, които нѣматъ нищо свѣто. Кажи имъ отсамкашни

бжлгари че ги остави. Отвждъ, байо Панайоте, отвжде е сичко; — добрѣ, ли е на оние наши братия, ще уважаватъ отъ части и тий тукашни ренегати. До пжти ще ти пиша повечко. За сега молата отговори, ако имашъ време, колкото са може по скоро.

Адресата е: Olympie Popof Bolgrad.

Поздравя та Ячо[1]) и повече тукашни млади.

Бжди здравъ.

Г. Пановъ.

№ 2.

Болградъ 1874 Ноемвр(ий).

Байо Панаоте!

Ти знаешъ вече резолтата на нашето сжбрание въ Букурещъ. Отъ както са вжрнахъ отъ тамъ — ние спорѣдъ обѣщанието си, ако и по кжсничко, пратихме 7 наполеона отъ срѣща[2]) и приѣхме даже отговоръ за тѣхното приѣмане. Отъ писмото са види, че освѣнъ назе никой още отъ тукашните наши братя не е пратилъ нищо. Кои сж причините дето сж закжснѣли до сега азъ не зная; но трѣба да са сжзнаемъ, че ние, отъ тая страна на Дунава, работиме съ волска енергия! Да ма простатъ моите тукашни братия, че ги нападамъ така; но работата го показва.

Рѣшихме, тука у насъ, да внисаме по 6 франка месѣчно. Числото ни е до 20 души, които са познаваме. Колкото можемъ да сжберемъ съ други средства то пакъ ще бжде се за тая цѣль.

Тие дни направихме нѣколко листи и ги распржснахме по дугените, че ушка сжбираме за черковата Кирилъ и Методие въ Солунъ [лафъ олсунъ] и вече сме сжбрале нѣщо си. Предположиле сме си да играемъ и театро за сжщата цѣль.

При сегашните обстоятелства твоето мнение за сжбирането на срѣдствата и азъ го намирамъ за най-добро, но Драсовъ го е сжобщилъ на нѣкои отъ нашите преди да сжберемъ тжй щото на общото сжбрание не са упомена нищо за това. При всичко това то не е още кжсно. Ще имаме

---

[1]) Кирякъ Цанковъ.
[2]) Въ Русчукъ.

случай на идущето сжбрание да говоримъ пакъ за това, тжй както тоя вжпросъ е единъ отъ най трудните и отъ когото зависи почти сичко.

Грековъ подиръ като се вжрналъ отъ Бѣлградъ ходилъ въ Тжрново. Тамъ, порѣдъ неговиятъ разсказъ, са сжбрале отъ 2—3 комитета и рѣшиле, че тжй както, даже и спорѣдъ твоето мнение за сжбиранието на срѣдствата, работата са отлага още за неопределено време, то дошле до заключение, че трѣба да зематъ участие въ тая работа нашите чорбаджии, както въ Росия, така и тука въ Романия. Отъ Тжрново Грековъ заминава за въ Букурещъ, но тжй както Каравеловъ вѣчно има работа а по край него и Ботевъ, и тие неможали да са расприкажатъ за тая работа. Отъ тамъ Грековъ тжгва за въ Галацъ. Отишелъ при Рафаила но и съ него не можалъ да говори нищо. Той билъ заетъ съ алашверишите си. Дохажда въ Болградъ. Разсказва ни мнението на комитетите, които са сжбрали въ Тжрново. Подиръ нѣколко приказки рѣшихме, че догдѣ нашите чорбаджи са не преготватъ за тая работа тѣхното участие е сжмнително, както можахме да се увѣримъ толкова пжти. Сжгласихме са Грековъ да отиде въ Одесса, да сжобщи нашата цѣль на бжлгарските офицерчета, които са изявиле вече отдавна желание, че искатъ да я знаятъ, та дано по край тѣхъ да може да са приготви и Мироновичъ, че подиря и другите.

На сжбранието въ Тжрново било рѣшено, че съ тая мисия трѣба да тржгнатъ двама отъ срѣща по влиятелни и богати хора, които и сами могатъ да броятъ по 500 даже до 1000 лири сѣки. Но за да има работата по голѣма важность трѣбало да ги придружи и единъ тукашенъ. Както разбрахъ даже Грековъ ми го и каза, че трѣбало, ако можи, да ги придружа азъ. Азъ полу са сжгласихъ, но тжй както знамъ, че у насъ бжлгарите, на насъ младите гледатъ като на недозрѣли даже и съ недовѣрие, то ма е страхъ да не би нѣкакъ да компрометирамъ мисията. По добрѣ е да са сжедени съ тая мисия нѣкой по вжзрастенъ човѣкъ, — и вжобще той би трѣбало да бжде избранъ. Освѣнъ това азъ мисла, че би било по добрѣ тая мисия да тржгне подиръ общото сжбрание, което ще стане на 25 Декемврия, а не прѣди за да може да са разсжди по добрѣ вржхъ начина по който ще дѣйствува. Ще видимъ какво ще ни пише сега Грековъ отъ Одесса, защото неговото

желание бѣше тая мисия да свърши работата си до общото събрание и да представи резултатите.

Приехъ писмата ти на време. Танасъ е юнакъ.[1])

Тукашните работи отъ день на день отиватъ по лошаво. Калпави са нашите тукашни дѣятели. „Каквото си направи човѣкъ самъ не може да му го направи цѣло село", казва една наша пословица. Тъй и нашите българи тука при сичко това работата още може да (се) оправи но . . . Вие знаете въ Романия какъ вървятъ работите. Който стане по рано — той е чорбаджия. И нашето положение е тѣжко, но и влашкото слѣдъ врѣме не ще бъде по добро!

Комитета който ма издържа въ Букурещъ е прѣдвидѣлъ за менѣ една стипендия отъ 300 жълтици въ годината да ида въ Парижъ и да свърша съвършено инженерлъка. Ако министерството потвърди това тѣхно рѣшение, то отъ нова година ще са стѣгамъ. Но до тогава са надѣя да са видимъ въ Букурещъ.

Пращамъ ти единъ отъ моите сликове въ заменъ на твоятъ.

Байо Панайоте! Бъди здравъ и юнакъ. Дано не склопимъ очите си догдѣ не видимъ скъпите си желания испълнени!

Приими поздравление отъ сичките наши тукашни!

Твой Г. Пановъ.

№ 3.

Букурещъ 1874 Декемвр. 11.

Байо Панайоте!

Приехъ писамцето ти отъ 21 Ноемвр. на 2 Декемврия. Не ти отговорихъ тогава, защото имахъ намѣрение да замина за въ Букурещъ, отъ дето като разбера нѣщо положително да ти отговора; но и безъ това, още тогава на миналото събрание отсрѣщните братя ни са врекоха, че те, безъ друго, ще гледатъ да додатъ на 26 Декемврие, когато са рѣши да стане едно пълно събрание и да са туратъ въ редъ побъркапите отъ толкова врѣме работи. Писа имъ са отпово да додатъ безъ друго. Що са отнася за пътните ти разноски азъ и незнамъ

[1]) Атанасъ Хитовъ.

какво да ти пиша, а знамъ, че твоето присжтствие на сжбранието е отъ голѣма необходимость. Не знамъ иматъ ли нѣщо по сжбрано другите влашки дружества? У насъ има сжбрани до 10 неполеондора, вжнъ отъ оние, които пратихме отъ срѣща[1]), но и тие може да потрѣбатъ да са прати нашиятъ представителъ, който може да са случи такжвъ, който да е безъ срѣдства. Що са отнаса до менѣ азъ бихъ дошжлъ безъ да искамъ помощьта на болградското дружество, както направихъ и па миналото сжбрание; но тжй както съ моето дохаждане сега въ Букурещъ, по мои частни работи, азъ си похарчихъ лефето(?) даже за единъ месѣцъ напредъ, то ми са чини, че азъ тоя пжть не ще и да участвувамъ. Освѣнъ това желая, щото болградци тоя пжть да си изберать другъ представитель за да не кажатъ, че само азъ имамъ претенции да дохаждамъ на общите сжбрания. При сичко, че закжснехме съ отговоръть, но азъ вѣрвамъ, че ще можешъ да пристигнишъ на врѣме тжй както желѣзницата отъ Т. Северинъ ще начене вече да вжрви отъ 20 на тоя месѣцъ. Гледай, молата, дано намѣришъ отъ негде 5—6 наполеондора да тржгнешъ. Ние отъ Болградъ ще ти пратимъ 3--4, но тжй както ще бжде пакъ кжсно да ти ги пратимъ въ Бѣлградъ, то ще си ги приемѣшъ отъ нашиятъ представитель въ Букурещъ.

Предадохъ на Танаса твоите поздравления. Той е добрѣ. Сега ги сжбраха вече въ интерната. Отъ Грекова и до сега нѣмаме никакво извѣстие. Научаваме са, че са ужениль въ Кржмъ. Научаваме са още, че и Мироновичъ умрѣлъ.

Друго — бжди здравъ и веселъ. Приими отъ сичките приятели и отъ менѣ братски поздравления.

Твой Пановъ.

П. С. ако имашъ мѣсто и ако можешъ земи си и тамбурата.

№ 4.

Парижъ, 1876 Априлия 10.

Байо Панайоте,

Отдалеченъ отъ милото си отечество, азъ не мога да зимамъ това участие което ми са пада като бжлгаринъ въ

[1]) Седемъ пратени въ Русчукъ.

сжбитията които са приготовляватъ, при сичко това азъ неизмѣнно следвамъ ходътъ на работите.

Ячо изъ Букурещъ и моите приятели отъ Болградъ ма извѣстиха за приготовленията, които ставатъ; писмото, което приехъ отъ Танаса тия дни иди да потвжрди това и отъ твоя страна.

Ако и да познавамъ доста добрѣ нашите бжлгари не мога да не повѣрвамъ, че нашето освобождение трѣбва да са извжрши нѣкога и защо да не бжде сега? При такива извѣстия, байо Панайоте, трѣба ли да ти описвамъ сичко, което чувствовамъ? То не е вжзможно. По край друго Танасъ ми сжобщава, че си му писалъ, „да вида не е ли вжзможно да са зематъ, въ името на бжлгарскиятъ народъ, около 20000 пушки, които да са плататъ следъ освобождението на отечеството ни“.

Азъ би желалъ ако имашъ време да ми отговоришъ и да ми напишешъ по-точно за тая работа. Може да успѣемъ да направимъ нѣщо, но както и да е се ще трѣба нѣкаква си гаранция или упжлномощие. Моето пребивание въ Парижъ става сжмнително тжй както болградското общество 4 мѣсеца вече не ми е пратило пари и отъ тогава живѣя на юнашка вересия. Ако въ проджлжение 15 дни не приема пари азъ ще бжда принуденъ да бѣгамъ отъ тука, ако само намера пари за пжть.

Отъ друга страна; толкова по добрѣ. Азъ ще са доближа до предѣлите на моето отечество, следователно, ще зема ролата която ми се пада. За насъ са отвара сега широко поле. Безъ борба нѣма побѣда. Една снощна телеграма отъ Рагуза въ францускиte вѣстници извѣстява, че войводите на Херцеговина прекжснале своите преговори съ Ген(ералъ) Радича, тжй както тѣхните предложения не сж приели Богъ да имъ е на помощь за да довжршатъ честито начената свѣта борба.

Дано и нашите мили братя бжлгари не закжсняватъ.

Като та прегржщамъ отъ сичкото си сжрдце и душа, байо Панайоте, желая да са срѣщнемъ живи и здрави на Стара Планина или въ свободна Бжлгария.

Твой Ол. Пановъ.

P. S. Да не мислишъ байо Панайоте, че болградската община има причини да постжпя тжй. Още въ Ноемврия азъ постжпихъ тука въ така наречената инженерска школа „des

Ponts et Chaussées". Работа доста. Пратихъ и свидѣтелство отъ страна на дирекцията, но никакавъ отговоръ нѣмамъ. Вжрлуватъ и по насъ още грждо-валахо-фанариотите. Богъ ги убилъ.

П. И. Берковски.

№ 1.

Златній Прагъ 26 Септемврія 1869 год.

Почитаемый Благодѣтелю!

Прьвата и най-свята-та ми длъжность е Почитаеми Благодѣтелю, да ва поздравж и да чуж дали сте здрави, както що сьмъ азъ. — Къто тьргнахъ отъ Бѣлградъ въ сжбота, стигнахъ въ Понедѣлникъ вечерь въ 10 сахати въ Віена; и на пристанището ма дочакаха сичкитѣ Българчета които за въ Таборъ отиваха, и ма отведоха при нихъ въ Анътъ имь. Нъ дрѣхи-тѣ, що сж дали на Вапора къто имъ не сж още въ Віенж стигнали, тіи останаха да ги чакатъ; па къто са надѣвахж на сѣки часъ да додатъ, тіи ми рѣкоха да чакамъ съ тѣхъ да идж. Нъ както що вы іе познато чи іе въ Віенж твърдѣ скжпо за уживленіе нарочно за мене кой нѣма за пжть а дѣ ли за харчь, трьгнахъ сноще т. е. въ Четвьртакъ още съ двама ученици и додохъ отъ сутрена въ „Златни Прагъ" въ единь Хотелъ. — За мое пакъ щастіе, спорѣдъ както що ми ви рѣкохте чи кого ви спомогнете и Господь ще му спомогне; намѣрихъ единь Ломлія общинарь, който са зарадва къто видѣ чи и отъ Ломъ едно момче отива за наука, извади 10 фиорина и даде ми за пжть, кои-то ако да не бѣха(,) зло щѣше да бжде съ арачлжкъ. Освѣнь туй, той накара сичкитѣ ученици та написаха една добра молба до Ломската община за да ма тя издржава, и рече: ако случайно тя не пристане, той ще намѣри още 3—4 душъ трьговци па да ми пращать 4 (наполеона) на месецъ, защо и той самичякъ каже чи съ 4 неможе накрай да са излѣзе. И тъй вчера къто направихме молбата, испроводихме іж до Община-та по Пощата. Дано са испълни Боже туй за мене най-драгоцѣнно нѣщо на свѣта! — Той ще пакъ подиръ 3 недѣли да иде въ Ломъ, и обѣщава са

прѣдъ сички-тѣ ученици чи ще гледа да ма неостави безъ благодѣяніе, туй исто іе рекълъ и на Васъ, щомъ пріемнете туй писмо, да накарате и ученицитѣ а нарочно жителитѣ въ Бѣлградъ трьговци Българи, да и тій проводатъ іедна молба до Опщината Ломска; нъ молбата да адресирате до Господара Іончо Тончовъ Чорбаджіята главни въ Ломъ, кой-то ще да настоява най-више за мене. Па къто пишете или проводите благодѣяніе-то ми, което ако іе могжще да бжде баремъ 4 н(аполеона) на мѣсецъ, проваждайте въ Віена чрезъ Господина Н. С. Ковачевъ Комптіоръ Флеишъ Марктъ № 8 въ Віена [на немски да адресирате]. И означете за мене въ Таборъ да ми проводи.

Щомъ стигна въ Таборъ щж ви явж адресата моя собствена.

Очекивающій сѣки день отговоръ на туй писмо и въ исто врѣме благодѣяніе, оставамъ Вашъ най-покоренъ благодѣянецъ

Пет. Іованов Берковскій[1])
ученикъ въ Таборъ.

(П. П.) Особено ви отдава Благодарность горереченія Ломлія що ви турате коренъ на моето пращаніе на наука.

Намерихъ са съ Г. Дринова, който щомъ видѣ при мене Вашія ликъ, зе го и моли да му проводите зашето живо(то)-писаніе чрезъ мене, сьрдечно ви поздравля, а то заради туй за да го той преработи.

П. Іовановъ

Нарочно ва поздравля Г. Васілје Захарјевъ ученикъ Прагшкій, и ви моли да му проводите іединъ ликъ въ Турскитѣ дрѣхи. Подъ тжзи адреса: Herrn Wassil Sahariew au K. K. Uniwersität in Prag.

№ 2.

Таборъ, 1 октом. 1869 год.

Почитаемый Благодѣтелю!

Днесъ стигнахъ заедно съ осталити Българчета въ Таборъ и веднага доде Г. Директора отъ училището, кой то на

---

[1]) П. И. Берковски е родомъ отъ Ломъ. Въ 1873 г. той бѣше учитель въ Хасково и по хаджи Ставревата афера прѣзъ май с. г. попадна въ турски ржцѣ и заедно съ Заимовъ и др. биде заточенъ до животъ въ Диаръ-Бекиръ. Берковски доживѣ да види свободна България.

драговолно пріе и посрѣщна. На сичкитѣ момчета намѣри квартиръ а тъй исто и на мене кято най сиромахъ и въ най опасне положеніе — стоѭ, намѣри при единъ Чиновникъ, кой-то ще ма учи Чешкій и Немскій въ кѫща-та му. Г. Директоръ кято са извѣсти отъ Българетѣ чи сьмъ твърдѣ сиромахъ, той замоли оногова Господина при когото сьмъ азъ, да ма пріемне съ 15 фиорина, а други-тѣ т. е. Георги Беневъ и Генчо Бѣлчовъ желѣзничани съ 20 фиорина на мѣсецъ, и отъ туй по-евтино не може да бѫде. — Попѫта додѣ стигнахъ въ Таборъ, похарчи(хъ) за мене и за сандѫка 45 f. а ималъ сьмъ 11 н(аполеона) отъ Бѣлградъ или 63 f. 80 крайцара; оставатъ ми 18 f. да платѫ за 1 месецъ 15 f. а 3 f. да купа книги. Но нѣма да стигнатъ тѣзи за книги, защо-то ми трѣба най малко петь фиорини. — Азъ колкото ми сьрцето и любовьта казва, щѫ влѣза въ Реалнѫ-тѫ школа коѭто кято свьрша, мога да бѫдѫ Инджи(не)ръ, Хемикеръ, Зидаръ. Механикъ, и во обще Натуралистъ.

Нъ пакъ да ви напомна, защо-то знаѭ чи и ви туй знаете, ученикъ, когато не іе сигуренъ съ иждивеніе-то си месечно, той не може да напредва въ науки-ты, па заради туй щѫ ва молѭ сѣкой пътъ по напрѣдъ проваждайте месечното ми благодѣяніе, и то ако іе могѫще по 20 фиорини на месецъ. По добрѣ іе да ми проваждате банкнетени, нежели въ злато. — Българчетата сички добиватъ чрезъ Г. Н. С. Ковачева, па тъй исто трѣба и Ви да проваждате чрезъ него. Азъ ви по-прѣди писахъ кято стигнахъ въ Прагъ, и ви написахъ адресата чрезъ кого ще въ Віена да доде, нъ сега и моѭ-тѫ адреса: Господину Н. С. Ковачева комптіоръ флайшъ марктъ № 8 у Віена. [За П. Іов. Берковскій ученикъ въ Таборскѫ-тѫ Реалкѫ. Улица „Клохотска" № 142 въ Таборъ. Сичко трѣба на Нѣмскій да іе написано.]. Моѭ-тѫ собствена адреса да бѫде вътрѣ, а чи кято отворатъ въ Віена, да видатъ чи іе за мене. — Азъ Ви въ кратцѣ въ предидущето писмо явихъ за Г. М. Дринова да сьмъ са съ тогосъ честитогъ и славногъ човѣка намѣрилъ, и който кято му явихъ чи ма Ви пращате дотолкова са зарадва, щото веднага ма пита имамъ ли азъ вашъ ликъ, азъ му посочихъ насъ двамата, той го зѣ и не го даде више.

Сѣтне кято люб(оп)итенъ да чуе нѣщо добро за Васъ, нарочно кято му каза(хъ) чи сьмъ при Васъ сѣделъ, той

почна да ма пита за ваше-то здравіе и ощи подобни нѣща морални и характерни, комуто азъ отговори(хъ) тъй кыто да сте Ви самички присѫтствували при разговорътъ ны; и найсѣтне чухъ онѣзи исти съвѣти, кои-то сьмъ и отъ Васъ слушялъ Почитаеми Благодѣтелю. И тъй изъ разговора кыто чу чи ви знаете по нѣщо да пишете, пита ма да ли несте нѣщо изъ вашія животъ написали? азъ му явихъ на саме чи имате. Той пакъ кыто чу въсхищенъ отъ радости, рече ми: моли Г. Панаіота, ако іе могѫще да ми го проводи чрезъ тебе за да го преработа кыкто що азъ знаѭ. И тъй ако искате можете го проводи чрезъ мене, а чи азъ да му го провода. — Колко-то за училища-та тукашни, твърдѣ са устроени, и подобри сѫ нежели Белградски, и съ по малки разноски може са мина, па заради (това) кажете на Митю чи съ 20 фиорина, твърдѣ честито можеса живея. И тьй като са приближи врѣме за въ школѫ, завьршвамъ писмото си, и кыто Ва поздравямъ, оставамъ въ надѣжда чи ще ми проводите веднага благодѣяніе-то за колко-то месѣци искате.

Вашь благодѣянецъ П. Іов. Берковскій
ученикъ.

(П. П.) Пріемнете искренъ поздравъ отъ сичкитѣ Българчета ученици.

№ 3.

Таборъ 22 Октомвр(и) 1869 г.

Почитаемый Благодѣтелю!

Ваше-то а тъй сѫщо и Митюво-то писмо отъ 5 октомв(ри) пратени чрѣзъ Віена заедно съ Благодѣяніето ми, приехъ съ неисказана радость, защо-то чухъ да сте здрави. За съвѣтитѣ, кои-то ми въ писмото полагате, благодаря ва, и считамъ са за щастливъ, чи и азъ имамъ, както другитѣ Българчета Покровителя, кой-то ще ма на пѫтъ добродѣтеленъ изведе, и матеріялно и душевно.

Както що ви явихъ още отъ Прага, чи писаха другари-тѣ ми до Общината Ломска, на което ощи отговоръ не добихъ. Тъй сѫщо, спорѣдъ Вашите съвѣти, писахъ и на попа въ Градиште, на което такожде нѣмамъ отговоръ, защо-то скоро

писахъ, но щомъ добія отговоръ, макаръ отъ дѣ да бжде веднага щж ви явж. Написахъ една молба до Віенски-тѣ Българе, и молихъ ги, да и тій пишатъ до Общинж-тж Ломска, на което также още нѣмамъ отговоръ. Но за да би тіи настали, азъ щж Ви молж да пишете до Г. Начевича едно писмо, за да настои съ другитѣ Българи, да молжтъ Общинжтж. А за да би го намѣрило писмото, ви адресирайте до малкия му братъ тжй: „Herr D. Natschovitsch Lilienbrungasse № 4 If 11 in Vien. За брата". — За животописаніето, азъ щж пишж на Г. Дринова въ Прага ако не іе отишълъ въ Римъ или въ Италія, и каквото ми той каже тъй (да) сторимъ. Той за печататъ рѣче си, имената на хората да замени съ звездици * * * * тъй, и пакъ нищо неможеса разуме! ако приставате на туй, ви ми пишете да знаж.

Днесъ са сабрахме сички въ училището, сичко ма 22 души българи, истина чи бѣхме само 20 но за туй кратко врѣме додоха още двама, единъ отъ Русчукъ, другийо изъ Върбица, и цѣль-та ни бѣше спорѣдъ както сте ни ви заржчали, а тъй сжщо и Г. Дановъ, т. е. читалище да начиниме, общество или дружество ученическо.

Чехи-тѣ пакъ, като най-голѣми пріятели Български, щомъ са съберемъ на едно, веднага почнатъ говоръ за по първитѣ человѣци както Български тжй сжщо и Чехскій, и като питаха за портрети дали имаме нѣкого? Тогава Българете ма накараха да извадж единъ Вашъ ликъ, кой-то ми последенъ бѣше останалъ, кои-то като видѣха, зѣхаго, и рѣкоха чи ще го однесатъ при фотографина, за да го преводи ако е могжще. а чи подирѣ да си купуватъ сѣкой отъ тѣхъ. Като проводите единъ ликъ за Г. Василія, турете нѣколко и за мене, нъна едно да са потпишете, защото онзи, когато бѣхте потписали, зѣго Г. Дриновъ както що ви явихъ. Ако има фотографина Анастасъ още нѣкой отъ онѣзи ликове, дѣто сме се за едно фотографирали, пратете ми.

Ако да знаж чи ще (ма) за дълго подръжявате, тогасъ би азъ слѣдвалъ въ реалнж-тж школа, а иначе иска да Ви питамъ да ли ще и ви то одобри(те): т. е. ако ненамѣра още нѣкое иждивеніе, тогасъ ще ми напразно бжде, като учж реалнжтж. а нѣмамъ иждивение въ Прага, Тѣхнологическія Факултетъ да свърша. Ако истина туй бжде, тогава азъ искамъ позволеніе за да влѣза въ Земледелското училище, гдѣто са

предаватъ само природни науки, и свършва са за три годинъ; а чи сѣтне могж учитель добъръ отъ Естественитѣ науки да бждж.

Както ви благодаржтъ сичкитѣ вообще Българчета, тіи ва також де сърдечно поздравяватъ, по между които азъ въ най-първо мѣсто.

Вашь благодѣянецъ П. І. Берковскій.
IV класс реални.

(П. П.) Можете единъ пътъ да пишете право въ Таборъ, да видимъ дали ще добіж писмото под тжзъ адреса: Петру І. Берковскій, ученикъ улица „Клохотска“ число 142 въ Таборъ.

№ 4.

Таборъ 6 Декемв(ри) 1869 г.

Почитаемый Благодѣтелю!

Като небехъ щастливъ да дочакамъ отговоръ на писмото Ви кое-то Ви проводихъ чрезъ Г. Нача Планински Зааралия, кой-то іе въ медецината ученикъ за кое-то са съмніавамъ чи сте го добили, зехъ перото си да (ви) сърдечно поздравж, а въ сжщо врѣме повторениіа отговоръ отъ Ломска-та община, коіато ма съвсѣмъ отблъсква съ несносниіа за мене отговоръ. Добихъ и отъ Протопопа отговоръ, кои-то ма тъй сжщо отбива, и на мень нищо друго неостава, но дни-тѣ си да оплаквамъ ако ма и Ви оставите, защото ни пара въ джоба нѣмамъ да заплата за този мѣсецъ кой-то вечь мина. Истина да ни обуща нѣмамъ пак са чуда що да правж. — Отъ Виена добих писмо и ми казватъ да пиша на Г. Маринчо Бенлија-та, който се обещаль 5 момчета въ Таборъ да издржжава, а нито едно има тука, което направихъ также чрезъ Г. Георгевича заедно съ вашето писмо, но боіа се да го речени Господинъ незакаснеіе. А за до би ми издѣйствовали веднага благодеіаниіе, молимъ идете и Ви при реченіи Г. М. Бенлій и настанете да ма издрьжава. Но прѣди туй да извършите, покорно Ва молж, проводете ми по пощата един часъ по напрѣдь пари бар за 2—3 месеца и за едни обуща да зема, а то право до мене не прѣзъ Виена, по тжзи адреса: „Благородному Г. Ф. Нехему

на Риникъ платць № 7 за П. I. Берковски штудента Българина въ Таборъ" но на нѣмски да iе написано. — Подиръ кратко врѣме щѫ дамъ да са печата в'Ческиiа Вѣстник „Kwetx" нѣщо, кое-то ще зарадва не само коiи-то сме тукъ, нъ и тамкашни-тѣ Българе. — Па като Ва сърдечно поздрава както азъ тъй сѫщо и другитѣ Българчета, оставамъ въ надѣжда чи ще са смилуете на мене.

Ваш Благодѣiанец П. I. Берковскiй.
IV к. реални.

№ 5.

Табор(ъ) 30 Март(ъ) 1870 г.

Почитаеми Благодѣтелу!

Христосъ Воскресе!

Праздник когото цѣл Българскiй народ очаква, а тъй сѫщо и цѣль Православен Христiанскiй народ съ нетърпѣливо чеканiе, дочаках и аз и то съ радость коiа-то мислим ште и Вас да зарадва като първiй подѣйствовател на мой-то щастiие. — Онова коiе-то както Ви Почитаеми Благодѣлелъу! тѫй сѫщо и аз желаiѫх, сполучих и то днесъ. Съ коiе-то видохъ чи не iе ма забравил ошти Господь, кой-то никого не забравiа. Знайте, чи сьмь вечь благодѣiанец на моѭ-та община, коiа-то ми вечь писа чи ще ма издръжава. Па като Ва сърдечно поздравѫ Почитаiеми Благолѣтелю! Желая Ви честит день и на много години, а туй сѫщо Ви и другаретѣ ми желаят.

Вашь покорнiй Благодѣянецъ П. Iов. Берковскiй.

№ 6.

Таборъ 20 Априлъ 1870.

Почитаемый Благодѣтелю!

Писмо-то Ви отъ 4 тек. месеца прiехъ коiе-то ма зарадва като слушям че сте здрави. Но само туй ма безпокоява като виждам, чи писма-та ми сички-тѣ не сте прiели. Вь което

бѣше радость написана, както заради мене Почитаіеми Благодѣтелю! тъй сжщо и заради Васъ. Но въ Ваше-то писмо пакъ виждамь още іедна радость, коіж-то само що не іе поспѣшила малко по-рано, т. е. когато бѣхъ въ най-голѣмо безспокойствіе. — Ви ми казвахте чи Г-нъ М. Бенлій, обѣщалъ са да ма издръжава, за което аз още незнаьжхъ, освѣн Ви дѣто ми казвахте; и казвате да за благодарьж; което щѣх да направа тутакси, ако да не бѣхъ до сега сполучилъ, т. е. чи Ломската община вечь (ме) издръжава; и ако да ми барем нѣщо бѣха от Виена явили за туй Азъ за да знаьж истинали има писма за мене, писах тутакси въ Виена, кои-то ми още нищо не пишат. — Но за да са и Ви Почитаеми Благодѣтелю! успокоите, азъ неможихь да чакамь више, а да Ви непишж. -- Азъ вече имамъ благодѣяніе отъ нашата община, но пакъ сьмь длъженъ да благодарьж за благодѣяніе-то (що) ми (си) обѣщал, но на което несьмъ щастенъ, а то попричина, чи са община-та по-напрѣшь яви. — Здравъ сьмъ, идж въ училището редовно, спокоенъ сьмъ както душевно тъй сжщо и телесно. Бройтъ ни са увеличи още съ 5 души. А най-више усѣтихме тѣзи дни най-голѣма радость, като видѣхми въ единъ чешки вѣстникъ единъ отъ достойнитѣ българы литографиранъ, а съ него въ кратцѣ животоописаните-то напечатано (нѣговъ). Па зада го видите и Ви, питайте некого отъ редакторитѣ (що) приматъ Вѣстникъ „Квѣти“. Ній добиваме тук сичкитѣ Българ(ски) Вѣстници, освѣнъ тѣзи дни нѣма да іе дошла. — Сички сме въодушевлени къмъ цѣльта ны за която сми дошли тукъ и съ най-голѣма любовь къмъ науката. [освѣн іедин или два]. — Мене проводи община-та ми пари, но нещжтъ мога да стигнатъ до опрѣдѣленото врѣме, по причина, чи сьмъ са много изхарчилъ за школскіи потрѣби, кои-то най-више потрѣбва онзи ученикъ, които учи реалка. Па като ма страхъ да кажж на община-та чи сьмъ похарчилъ на потрѣбни разноски школски, защото както що знаете какви сж Български-тѣ общини, веднага фрьли прѣзъ носа; [Азъ нѣмах до скоро нито една книга школска, а дѣли пакъ други за реалката вѣщи.] — и като нѣмамъ никого по ближенъ до мене освѣнъ Васъ Почитаеми Благодѣтелю! осмѣлявамъ са съ крѣпка надѣжда увѣренъ, да Ви послѣденъ пъть замолж, за да ми пратите Вашата благонаклонена ржкопомощъ послѣденъ пжтъ, както да заглада тъзи осждица.

И като Ва поздравж както аз Почитаеми Благодѣтелю! тьй сжщо и сичкитѣ туха българчета, оставамь съ крѣпка надѣжда, чи нещете отвьрна отъ мене Вашата помощъ.

Вашь покоренъ благодѣя(нецъ) П. Берковскiй.
IV класс на реалката

№ 7.

Прага 8 Iануарніа 1871.

Почитаемий Благодѣтелю!

Писах Ви нѣколко пжти но никакъв отговор нѣмам до сега. Прѣди нѣколко дена като доди при нас Г. Стоıанов научих за Вас дѣ сте и заради туй сега бързам да Ви пишж. Ако сте са видѣли скоро с' Господ. В. Стоıанова мислж чи сте са научили заради мене дѣ сьм и какво сьм, но ощти по хубаво щте iе и аз да Ви пишж, а имено и азъ да ви iавж чи сьм без издържаніе на коiе-то причината Ви ıавж. Като искамъ да напрѣдна повече в' работа-та си и да направж економиıж в' врѣме-то си, зѣхъ та додохъ в' Прага да продължıж наука-та си и да са научıж както щто трѣба нѣмскiй, с' цѣль в ваканциıж-тж да са приготва за до година да прѣмина въ по голѣм класс, т. е. в' VII. Но като направих туй, не питах Г. Ковачов кой-то ми iе като настоiатель, кой-то като му писах чи сьм в Прага на Реалнж-тж гимназиıж-тж пак редовен ученик въ V класс, слѣд 4 дни ми пише чи нещте више общтината да (ма) издържава защто-то го не сьм бил питал. Като прочетох туй убиствено заради мене писмо, зѣх та му писах и молих за да ми отпустне защто-то не сьм дошъл с' нѣкоiа лош цѣль в Прага, и че не искам повече благодѣание от колко-то ми дават. На туи писмо не ми отговара зачто-то той, т. е. Г. Ковачов вечь писал на общтина-та за да ма неиздържiава и остана при думи-ти си. И тьй почитаеми Благодѣтелю! аз останах без издържание за любов-та на Г. Ковачова кой-то безъ да пита и размисли ма фърли в' най-голѣма бѣдность и нещтастие. Но като са надѣвам както азъ тьй сжщто и други-ти в Прага българи на Вас чи нещтете ма остави за да пропадна в' чужд и непознат свѣт, то аз Ви покорно молıж за помощт от коıж-то зависи цѣла-та моıж

бѫднина. Помошть казвам, зашто-то Ви сте ми онзи кой-то ма извѣл на добрй-ть пѫть кой-то води към сичко что іе добро и родолюбиво нѣшто; Ви сте с' іедна дума и родитель и благодѣтель, и Ви само знаіете нужда-та ми. Но знайте чи ако да сьм в' най-голѣма бѣдность, то пак не представам от работа-та си додѣ вечь видѭ чи отъ нигдѣ нѣма помошт; т. е. штѫ тьрпѭ сѣкакви мѫки и неволи само и само да постигна поне малко ако не много цѣль-та си с' коѭ-то да могѫ да освѣтлѫ образьт Ви. Ошти миналата година нѣшто тврдѣ малко си изпълни, но дò ште врѣме и повече да бѫде. — От как сьм без благодѣіание вечь мѣсец и половина и за туй врѣме ма храни Георги Б. Заарлиіа с' кого-то сьм и в' кѫшта-та.

Па като са ненадѣвам више на никого освѣн на Вас както за помошт тъй сѫщо и за благодѣіание извѣстно то аз Вас молѭ за помошт и да ми изработите от нѣгде благодѣіание. Ако можете изработи пак от Г. М. Бенлиіи, то много по добрѣ ште бѫде само да ми неземнат писмо-то отъ поштата както напрѣд што направиха нѣкои. Па за сигорност за писмата ми, то проваждайте ги право в Прага до Господ. Директора спорѣд адрѣсата коѭ-то штѫ Ви напишѫ по долу. Па като мислѭ чи не іе нужно више да Ви описвам бѣдность-та си, штѫ завьршѫ писмо-то си от като Ви іавѫ нѣшто за българите. Въ Прага сѫ 12 ученици и 1 момиче от Тулча; в' Табор 54 души и 1 момиче от Панагюриште. Но спомнете си на послов(ица) коіа-то казва: „между сѣко жито намѣрва са кѫкѫл“. И като Ва поздравѫ сьрдечно както от мене тъй сѫщо и от сички-ти други Българчета.

Вашь П. Берковскій.
V клас реални.

(П. П.) Адрѣсата ми іе тази, само на нѣмскіи іазик трѣба да ѭ пишете. Seiner Wohlgeboren Herrn Herrn W. Zeleny. Direktor der Reall Gymnasium (für P. J. Berkovsky Student der V klasse). Prag.

(П. П.) Почитаеми бай Панаіоте!

Съ радость земамъ перото да Ви напишѫ нѣколко рѣдовце и да ви поздравѭ. Най-важно-то нѣщо, за което мислѭ

че трѣба да Ви явѭ іе злочестото положение на Петра и голѣмитѣ му страдания като іе останалъ пакъ безъ издържание. Нѣмамъ съмнѣние че щомъ ся извѣстите, Вие ще побързате да му спомогните съ истинородителска щедрость. Петъръ іе способенъ и ако ся изучи ще ползува отечеството ни, па затова заслужва вашето благодѣяние. — Честитѭ Ви настѫпаѭщата нова година и горѣщо молѭ Бога да Ви помогне часъ по преди да постигнете най-сладки-тѣ ни общи надѣжди и желания — освобождението на мила България. Съ постоянство и разумность ще ся надвиятъ сички пречки.

Приимете сърдечно поздравление отъ Георгя.

№ 8.

Деарбекирскій Занданъ, 20 Февруар. 1875 г.

Почитаіеміи Благодѣтелю! Г-не Панаіоть Хитовъ!

Имающецъ прѣдъ видъ отеческіи-тѣ Вы стараніа полагани върху ми, то, дѣто и да сьмь даже и въ ѭжното на Плутоновото царство или въ бѣздни-тѣ на Варваризма, осѣщамъ се крайно задѫлженъ съ неисказана Благодарность къмъ Васъ. Но, като сравнѭ цѣльта на неуморимитѣ Ви стараниіа съ положеніето ми — „Вѣчно заточеніе" — то азъ се считамъ за най-злочестъ на свѣта; защото, както Вашитѣ тѫй и мои-тѣ надѣжди и цѣлы се сьвършено осуіетиха — и азъ окайвамъ сѫдба-та си. За туй нѣщо дѫлжнеѭ съ благодарность на Искариотското плѣме мѣжду Бѫлгарете — предателитѣ! — Може би да любопитствувате за причината на заточаваньето ми ако би да не знаіете, но мѣстото іе тѣсно, та премлѫчавамъ додѣто размѣнимъ нисмата си; затова нека пристѫпа кѫмъ цѣльта на настоіащето.

Отъ Цар(иградскитѣ) Бѫлгар(ски) Вѣстници ще проумеѣте за положеніето на заточеници-тѣ — ако се обнародватъ дописките ни, затова вь кратцѣ ще Ви спомена: Двама отъ тука избѣгнаха отъ които іединиатъ бѣше отъ прѣдателитѣ на име Стоіанъ Займовъ — за любовь на орденитѣ!? По тази причина затвориха ни сички въ іединъ тѫменъ занданъ дѣто іе забранено и на птицитѣ да се приближавать. Повече отъ

насъ сѫ сиромаси освѣнъ нѣколко, на които трохитѣ едвамъ удовлетворятъ гладать на нѣколцина отъ бѣднитѣ; и, като ни недавать таинъ освѣнъ iедна смърдлива вода отъ хауз-ать, дѣто се минѫть гвардианетѣ като ходать по себе, то, мрѣме отъ глади. Мѣжду тѣзи сьмъ и азъ. — Но и то не iе доста. По iединъ отъ насъ изваждать отъ тоiа влаженъ занданъ въ другъ, дѣто, разпростнать на iедно инквизиално мѫчило биiать го додѣто примрѣ; и го отнасать на тарага [носило] въ тѣмницитѣ на катилитѣ. Слѣдъ нѣколко дни, като се позавземе довождатъ го пакъ при насъ за да занимава братiата си сь разказать на страшната му случка. И тѫй на мѣсто таинъ давать ни лобудъ; па мѣсто точното приспособленiе на законитѣ върху наказанiето ни, даватъ ни попѫржны и шамари като дѫждъ! Такавъ iе живота ни Почитаемiй Благодѣтелю, отъ 3 месеца насамъ. — Причината на туй ни тегленье, iе тукашниа Кюрдъ Паша — Валлиiата, който не знаiе името да си подпише. Варваризма и фанатизма удивлiаваме, защото такав характерь калпав, нито сьмъ чувалъ нито пакъ прочиталъ нѣгдѣ. — Блазѣ на таквази държава съ таkиви управители!? и горко на поданицитѣ ѝ!

Прѣди да ни затворать бѣхъ се заловилъ съ поминокъ при правителството а именно: сь инжинерство. Но, като ми недадоха за петь месеци нито пара — защото сьмь билъ заточеникъ и като такавъ трѣбвало да служа безъ пари на правителството — то напустнахъ и се заловихъ съ сейзлѫкъ: и като такавъ прѣвождахъ учебникъ по Геометрiата. Днѣсъ обаче, лишенъ отъ този горчивъ поминакъ лишавамъ се отъ насѫщната коричка хлѣбецъ; а то iе и причината дѣто се осмѣлихъ да отпра(вя) послѣднитѣ си надѣжи до Васъ и да помолѭ за iедна скромна помощь. Наконецъ, като цѣлуна почитаiемата Ви дѣсница и Ви поздрава отъ брататъ на Г-на Данила на име: Анастасъ Хр. Попова, то, убѣденъ въ щедрость-та и отеческата Ви старателность кѫмъ мене, ласкаѭ се съ блага надѣжда че ще послушате отчаiаната молба на нещастниатъ ви благодѣiанець

Петаръ Б . . . . ый

Вѣчно заточеникъ.

И. П. Х. Кършовски.

№ 1.

Галацъ 1868 г. Августъ 20-ій.

Господ. Панаіоте!

Днѣсь пристигнахъ съ русскія параплов изъ Одесса, гдѣ-то бѣхъ отишьлъ кога-то ни лувяха въ Влашко, и бѣхъ единъ цѣлъ мѣсяцъ. Вчера вечьрь часа по 6 трьгнахъ отъ тамъ.

Имате нарочно поздравленіе отъ Г-(нъ) Н. М. Тошкова, той чулъ че сте дошле въ Влашко, и азъ за това побьрзахъ да дода, да ся разговориме за всичко. Колко-то за сега нищо немогѫ вы говори защо-то ..... побьрзай и си доди ако нѣмашъ работа.

Поздравленіе и до всички пріятелье!

Научихся че сте были слаби; за това трѣба да си промѣните въздѫха [хавата].

Като нѣмамъ друго що да вы пишѫ, освѣнь да вы ся похвалѭ: че чернія хайверъ[1]) къмъ насъ има добра цѣна; чьрвенія[2]) пакъ напротывъ отъ день на день не само, нъ и отъ минутъ на минутъ сваля се.

Сбогомъ! и добро видѣніе! Дано Богъ по скоро ни сбере.

Вашъ покорны за сѣкоги

Иванъ П. Х. Кѫршовскы.[3])

№ 2.

Гюргево 1869 Іан(уари) 28-ій.

Господинъ Панаіоте!

Въ Бѣлъ-градъ.

Писмо-то ви отъ 19 т. м. съ голѣмо благодареніе прочетохъ и разумѣхъ шо мы пишите. Члена, който сте прочели

---

[1]) Българскитѣ възстанници въ Балкана подъ воеводството на Хаджи Димитра и Стефанъ Караджа.

[2]) Турцитѣ.

[3]) Кършовски, днесъ близо 70 годишенъ и още гражданинъ на София, е родомъ отъ Елена. Той емигриралъ въ 1864 поради турски гонидби и въ 1867 придружилъ Панайота по Балкана. На 4 Септемврий с. г. той се върща, заедно

въ сърбскія вѣстникъ твърдѣ погрѣшно ще бѫди писанъ, защо такъвзи войвода тука нѣма; нъ може-бы да говори за онези, кои-то ужъ быле взѣли участіе въ прѣминаваніе-то на четы-тѣ. Истина е че едни отъ тѣхъ осѫди гюргюрскія трибуналъ за по 6 мѣсѫцы затворъ, а други за по 3! нъ защо-то не бѣше спорѣдъ закона, тѣ апелираха и сѫдба-та имъ сѫ отнесе сега въ Букурещъ, гдѣ-то и отиди Бакалу-оглу за онѭзи работа (отъ страна на) всичкы-тѣ.

Колкото пакъ за търговія-та[1]) (ни)що друго не могѫ вы каза, освѣнъ: добрѣ отива, а кога-то додите вы сами, тогава по добрѣ ще ся извѣстите. — Прѣзъ праздницы-тѣ бѣхъ въ Букурещь, гдѣ-то ся срѣщнахъ съ Балкански и съ домородство-то му и основанъ на негова разговоръ вы пишѫ горнето. Г-(нъ) Драгана Ганчева настанихме при него на мошія-та. Сутра тръгвамъ за Букурещъ, по причинѫ че братъ мы е боленъ. Ако научѭ нѣщо писа-щѫ вы. — Турцы-тѣ сѣкѫтъ леда по крѣй Дунава по 2—3 хвати,(?) отъ страхъ, да не бы нѣкоя чета да прѣскочи по леда. — Господь умъ да имъ даде!

Діякона[2]) Замина за свята гора! Вапора отъ Руссе днѣсь заминѫ за Видинъ, отъ гдѣ-то ще взѣми намѣстника на Сабри-пашя, Босненскія Османъ-пашя, кой-то ще бѫде управитель на Туна-вилаети. — Въ Цариградъ се издалъ законъ, за подчиненіе на българскы-тѣ училища подъ правителств(ената) власть. — Митхатъ ся труди тайно да придобіе Българи-тѣ на своѭ странѫ и да го искатъ за под-кралъ на Българія, Македонія и Тракія! Голѣма распра има между него и Али паша, кой е по-добъръ!

Оставамъ вашъ вѣчно искренъ доброжелатель.

П. П. Х. Кѫршовскы.

[П. П.] Отворихме и тука бълг. читалище подъ имя „Съединеніе“.

Сѫщій.

съ цѣлата дружина, благополучно пакъ въ Сърбия, дѣто и постѫпилъ въ Легията. До освобождението той остана единъ отъ интелигентнитѣ и живи членове на влашката българска емиграция. Въ четата на Панайота отъ 1867 бѣше сѫщо братъ му Кръстю; другъ неговъ братъ Юрданъ бѣше другарь на Ботева и по-късно падна въ сръбско-българската война.

[1]) Възстаническото дѣло.

[2]) Левски.

№ 3.

Гюргево 1869 г. Августъ 31.

Господ. Н. Хитовъ!

Бѣлградъ.

Пратено-то ваше писмо до Г-нъ Балкански испратихъ. Сѫще и момчето Станчо Іоцовъ вчера испратихме за Болградъ, като му събрахъ отъ тука 4 наполеона за пѫтны разноскы.

Настоящето писамце мы ся испрати отъ Букурещъ да вы го пратя, кое-то вы и приключямь. Друго по-ново отъ къмъ насъ нѣма; Научявамъ ся само, че Тотю былъ въ Одессѫ [человѣкъ, кой-то прѣди 15 дни говорилъ съ него бѣше тука и обади] и му давали на издържаніе 50 рублы. — Василъ[1]) около Сливянъ.

Поздравете всичкы пріятели, и нарочно Г-нъ Коста Лазарова, Г. Анастаса Ст. фотографа.

Казвахте мы за цѣна-та на кадры-тѣ, съзаклятіе-то е по 1 бѣло мѣджедіе, а пакъ Войводовъ и Цвѣтко по $2^1/_2$ цванца нѣмскы.

Като нѣмамъ що друго да вы пишѫ. — Сутра ще ся свърши сѫдбѫтѫ на Н. Бакалова и другы-тѣ съ него. Князъ Карло като тръгна отъ тука за Европѫ, опрости всичкы политическы прѣстѫпници, мыслѭ че и Българскы-тѣ, като ся свърши сѫдбѫ-тѫ щѫ вы пишѫ. Оставамъ да очяквамъ отговора вы.

Вашъ всегдашенъ Н. Кѫршовскы.

№ 4.

Гюргево 1869 Декемврп 6.

Господ. Н. Хитовъ!

Отъ тръгваніе-то ви отъ Букурещъ до сега ако и да ся надѣвахъ да получѫ нѣкое ваше писмо за да знаѭ гдѣ ся намѣрвашъ, нъ виждамъ че още нѣма; причина що е незнаѭ?

Онзи день получихъ това писмо отъ Бѣл-градъ и побързвамъ да ви го испратѭ, спорѣдъ както ми бѣхте порѫчяли. Отъ кого е незнаѭ; но види се да е отъ нѣкои ученикъ.

[1]) Левски.

Онжзи бабичка доди при мене и ся разговорихме. Каза ми да пишж на сина ѝ въ Бѣлградъ; нъ азъ помислихъ по добрѣ вамъ да пишж и послѣ нѣму, ако е нуждно. Сынъ ѝ Архангелъ не е тука, а въ Зимничъ на еднж мошіж — по работж. Дѣдо Коста ви поздравява, сжще и другы-тѣ пріятели.

Като нѣмамъ друго що да ви пишж оставамъ за всѣкоги вашь почитатель и доброжелатель.

И. Кжршовскы.

P. S. Св. Никола на много години да ни е. Съ здраве да дочѣкаме и колѣда и Воскресеніе и зелена шума! Дай Боже!

Сжщій.

№ 5.

Букурещъ 1870 марта 25 Св. Благовѣщеніе.

Господине Панаіоте!

Почтенното ви писамце отъ 14 тоя мѣсяцъ получихъ снощи отъ Г. Димитра Косовскы [Общій]. Той ми казва, че вие сте му казали: да ся потрудж, да го спомогна; но въ писмото ви такова нѣщо не ми бѣлѣжите! Слѣдователно, азъ ако и да го познавамъ, нъ безъ да имамъ отъ васъ нѣщо да ми бѣлѣжите, никога нищо не щж да направя. А спорѣдъ днѣшно то ми положеніе и да исках да направя нѣщо не можяхъ; защото, [ви може да не знаете] стары тѣ Букурещки магарета успѣхж да направятъ интригы и въ Гюргево, което азъ като видѣхъ, потрудихся нѣкакъ да но се унищожжтъ [интригитѣ]; нъ, за общж нашж жалость неможихъ. Въ слѣдствіе на това, като видѣхъ че интригы тѣ хванаха да сж умножяватъ, и че щжтъ ся развалжтъ: както община та, тжй и училището а и читалището, прѣдпочетохъ да бждж гладенъ отъ колкото задоволенъ и си дадохъ оставката отъ учителствованіе-то още на февруарій 7. И тжй днѣсъ за днѣсъ съмь безъ никакво заниманіе. — Спорѣдъ болесть та [ревматизмъ], кожто имамъ едно, и друго да ся по-отмахна за врѣме отъ Гюргево додохъ тукъ и влѣзъхъ въ Болницж-тж Колентина на 27 февр. до вчера, и вчера излѣзохъ часъ-тъ по $10^1/_2$, и на кавенето ся срѣщнахъ съ Г. Д. Косовски, случайно. Слѣдъ

двадни той ще трьгне отъ тука за Гюргево, а отъ тамъ за Турну магурели. Азъ му направихъ писма за тамъ за Ковачева и Даніила, за да му спомогнѫтъ нѣщо и да го съставятъ съ Дякона. Той е испроводилъ дестина души за панаиря,[1]) че и той имаше намѣреніе да пѫтува; нъ незнаѭ ако е заминалъ или нѣ? — Тука е дошьлъ Г-нъ Зего Стефановичь, черногорецъ; той е, що е былъ съ Лука Вукаловичь, и що бѣше въ Цариградъ, и за когото ся говореше че ся е потурчилъ. Негова милость е дошелъ да пита: има ли нѣщо да ся работи? и ако има — то той е готовъ да влѣзе въ нашы-тѣ народны прѣдпріятія — да воюва. Ни ся държиме къмъ него съвсѣмъ хладнокръвно, и не му даваме да узнае сѫщность-та на работы-тѣ ны. Той казва че познава твърдѣ добрѣ нашія народъ и много го похвалява; но кой знае, може бы да има нѣкои свои прѣдначертанія. Но отъ друга страна пакъ азъ быхъ казалъ, че той нѣма нѣщо, което да ни доведе въ съмнѣніе. Той е взѣлъ отъ Одесса Ивана Цанкова телеграфчійчето [Тулчянчето] и Бойка Нешова и ги завелъ въ Цариградъ. На Бойка далъ пары и го проводилъ да отиде въ Българія къмъ Сливенъ и по други мѣста, но той вмѣсто да отиди за опрѣдѣленитѣ мѣста, дошьлъ си въ Браила отъ Цариградъ. До колко е това истина ви по-добрѣ може да знаете отъ мене. Иванъ Цанковъ пакъ спорѣдъ страшливость-та си, която той има, былъ е непотрѣбенъ за прѣдпріятія-та на Г. Зега, за това той го е прѣпорѫчилъ пакъ въ Цариградъ и Иванъ Цанковъ е получилъ пакъ служба въ телеграва въ Авлона, и тамо работи сега. По врѣмя може да мине и по въ вѫтрѣшни-тѣ мѣста на отечество-то ни. Не бы было злѣ, мислѭ азъ, ако ви имахте улесненіе и время да додите тука и ся срѣщнете съ Г. Зега, кого-то ви ще можете най-добрѣ да оцѣните по негови-тѣ разговоры. Той ще постои тука нѣколко дни 10—12. Вижте както намѣрите за добрѣ, тъй направете. Азъ быхъ желалъ що-то вы да додите и като додите да ми явите да дода и азъ да си поговориме; а това е твърдѣ отъ голѣма важность за нашы-тѣ прѣдпріятія; азъ баремъ тъй мыслѭ.

Азъ щѫ си отида утрѣ или въ петакъ за Гюргево. Тамъ щѫ си отворѭ или една крьчма или едно кавепе и щѫ продавамъ вино и кахве, само и само да бѫда независимъ. Това

[1]) България.

щѫ направѭ, съ Божіѭ волѭ, азъ за напрѣдъ. Доста съмь билъ зависимь. — Райновъ е дошьлъ тука прѣди 1 мѣсяцъ и сега е въ Гюргево.

Новины. Моавины-тѣ паднаха въ Турско; правителство-то турско уничтожи Българскы-тѣ чиновници прѣди нѣколко дни. Каймакаминъ-тъ на Ада-кале дошелъ въ Видинъ и едни отъ Българи-тѣ го отровили; тъй ся говори.

Поздравленіе отъ Г. Юрданова до васъ и до Г. Балкански. Сѫще и отъ мене. Очѣквамъ отговоръ. — И Россети ви поздравява.

Вашъ единомысленныкъ И. Кѫршовскы.

(П. П.) Приключено-то е отъ Г. Цека

Сѫщій.

№ 6.

Гюргево 1870 Іуній 3.

Г. Панаиоте!

Поздравленіе отъ Г. Г. Живкова отъ Руссе; той ще до 15 дни да доди съвсѣмъ тука. Діякона[1]) замина отъ тукъ днѣсь една недѣля, но безъ да ми са обади, — казаха ми пріятелитѣ, кои-то го видѣли въ парахода. Ив. Соколовъ и моя зетъ Василъ сѫ затворени повѣче отъ два мѣсеци въ Видинъ, защо-то носили бради.

Приключеното писмо получихъ и ви го пращамъ. Отъ търговцитѣ що отидохѫ за панаиря никакъвъ отговоръ нѣма още. Незнаѭ що е това?

Вашъ И. Кѫршовскы.

№ 7.

Плоещъ 1873 Иулій 11

Господинъ Панайотъ Хитовъ!

въ Бѣлградъ.

Бѫдете здрави, както сме и ній у дома.

Щѣхъ отъ давна да ви пиша, но защо-то не знаяхъ дѣ са намѣрвахте до онзи день, когато доди у дома сестриното

[1]) Левски.

ви момче Василие [спорѣдъ както то ми са каза], и ми каза че сте въ Бѣлградъ; а пакъ той Василъ вчера замина за Бол-градъ.

Щѣхъ да ви пишѫ, и туй правѫ сега, — че Г-нъ Тома Хитровъ като си доди отъ Букурещъ прѣзъ май, донесе ми едно ваше писмо съ дата отъ 3 май тази годинѫ; въ него писмо, което и държя за сега, Ви ми пишите да дамъ на Г-нъ Тома единъ наполеонъ, което азъ и сторихъ на чясъ-тъ: броихъ му единъ наполеонъ, а писмо-то задържяхъ въ мене си. Туй за знаніе ви.

Поздравете Г-нъ Дяда Иля, Г-нъ Цека, Г-нъ А. Стоянова, фотографина, Г-нъ Иванча Шнайдера, Г-нъ Ив. Сапунова, и сички други пріятели, кои-то би питали за мене. Тука нѣма нищо ново. Работа-та Габровска. Влашки-тѣ Българи спѫтъ отъ дългій. Дай Боже, да заспѫтъ, та да не сѫ сабудятъ! Надѣжда никаква за животъ; но що очѣкваме отъ гнилото! Богъ да ги прости. Волчета са родили, волчета сѫ живѣли, живѣятъ и щѫтъ живѣятъ, волчета щѫтъ да си измрѫтъ! Вѣчна имъ памятъ! Кажете ми нѣщо баремъ отъ камъ онази страна; зарадвайте ма съ нѣщичко. Очѣквамъ отговоръ-тъ ви.

Вашъ почитатель И. Кѫршовскы.

(П. П.) Плоещъ 1873 Иулій 13.

Господинъ Панаїоте!

Приносящій настояще-то е единъ народенъ мѫжъ, мой съотечественникъ на има Св. Савва; той е работилъ за народното свѣстяваніе. И спорѣдъ случка-та въ Хаскюю,[1]) подозренъ билъ е принуденъ да бѣга изъ отечество-то ни. Той щеше да замине пакъ за насрѣщѫ, нъ азъ го посъвѣтвахъ да ся срѣщне съ Васъ. Разговорете ся и какво-то намѣрите за добрѣ научете го що да прави. Той е готовъ да отидс и свърши щото му кажете.

Вчера затвориха тука пехливанина защо-то ударилъ единъ шамаръ нѣкому си. Искатъ да го пращатъ распасанитѣ[2]) въ Турско; нъ не щѫтъ сполучи. — Отговорете ми.

Вашъ И. Кѫршовскы.

---

[1]) Нападението върху Хаджи Ставри отъ Узунова, прѣзъ май, с. г.
[2]) Ромѫнитѣ.

Н. Балкански.

№ 1.

(Т.) Браила, 16 декемврий 1868 г.

Панайотъ. Бѣлградъ.

Писмата приехъ, стока имамъ доволно по-ефтина и подобра, ела я приеми, шила хиляда.

Н. Балкански.[1])

№ 2.

Браила 3 май 1869.

Господ. Панаіотъ Хитовъ!

Писмото ви отъ 15 миналаго благодарно пріехъ и писанитѣ ви разумѣхъ. На тритя ви писма ви ся отговорихъ врѣменно и прѣзъ мѣсецъ Декемвріи отъ миналѫтѫ година ви телеграфисахъ.

Както ся види тазъ година вые не ще можете да си наредите мошіята,[2]) нъ както и да е вые можете да дойдете на моята мошія и прѣживѣете лѣтото, азъ ще имамъ всичко благодареніе да ви имамь при мене си. Каквото земане даванс имате тамъ можете да го оставите за понастояще и дойдете на мошіята ми, както знаете.

При тыи ви поздравлявамь и оставамь за всегда вашь

Н. Балкански.[3])

№ 3.

(Т.) Каралашъ, 26. VIII. 1871.

Коста Соваджиу Пентру.

Панаиотъ Хитовъ. Бѣлградъ.

Шту (щомъ) пріимите телеграфъ да додишъ заедно съ 8 момчета добри непрѣменно.

Балкански.

---

[1]) Балкански, съдържатель на мушии въ Влашко, бѣше още отъ врѣмената на Раковски единъ отъ най-щедритѣ подкрѣпители на нашитѣ емиграционни водители и на цѣлото революционно дѣло.

[2]) Не ще може да минете въ България.

[3]) Писмото е отъ друга рѫка, но подписано отъ Балканскi.

№ 4.

Калараши 25 Септемвр(и) 1875.

Господинъ Панайотъ Хитовъ!

Белградъ.

Фчера кату приехъ ваще 2 писма заключени фъ идинъ пликъ едноту утъ 21 Августъ и фторуту отъ 2 Септемврие днесъ дойдохъ фъ Каларашъ задави обещанеа на писмоту ви пращамъ дваисити и петъ лири турски № 25 лири даимашъ за разноски, и когату додеши у Букурещи, — треба да заминиши за Ибраила утъ дету треба дама извищи зада дода самъ дата зема. Аку са можи да дувидеши и два момака достойни защоту имаме гулеама нужда отъ техъ.

Да знаеши че Стоеанъ побегна отъ тука сасъ 120 желтичи мои икату немамъ другу што дави пишеа, прима поздравлениеа утъ сичкатани фамилиеа както и отъ сичкити ни приеатели. Чеакамъ сасъ нетарпениеа даса видимъ да додиши жуви и здравъ сасъ дубри известиеа. — Уставамъ ваши самочусфеникъ.

Н. Балкански.

(Приписка къмъ писмото). Ида насъ куту поклоненъ приеатель за дава поздравеа, и дубаръ успехъ. Зелаиса даса видимъ и уставамъ ваши покорни приеателъ.

Р. Чеаушофъ.

(П. П.) Да испиташи сасъ куеа чена (цѣна) можимъ да набавимъ дравата коиту долу ги забилежвамъ за да испиташи 40 педи далжината и 3 или 4 педи уколкищо (?) дебилината, и тенки куту раката 25 педи далжината. Даса утъ храставо драво или утъ бреазъ коеату е подобро, и да испиташи коеа чина (цѣна) можи да костова, ду Силистра куту додиши да знаиши.

(Приписка отстрана). Групъ има — № 10. Лири 25 турски.

П. Мишайковъ.

№ 1.

Т.-Мжгурели 8 ноемврія 1875.

Чичо Панаиоте!

Послѣдното Ви отъ 30-й миналаго мѣсеца Октомврія пріѣхъ и съдържаніе-то му подробно разумѣхъ. За сѣга отъ срѣщж новины нѣмаме никакви, истина много слухове сж пьрскатъ че бѣсатъ и колжтъ но не сж положителны, защото бунтовницытѣ, които сж уловиха,[1]) още не сж испитани, и затова не можатъ да бждатъ нито осждены, само частно правятъ турцытѣ злеупотреблѣнія по сѣлата около Старо-Загорското, най важното іе това, че цариградскытѣ вѣстницы рѣшително сж борятъ, и явно приповѣдватъ за правителствената не способность и злоупотрѣбленія, а особено „Вѣкъ" и „Източно врѣмѣ" савсѣмъ откровенно хортуватъ а то іе за насъ голѣма полза, защото въодушовляватъ отъ срѣшнытѣ българы.

Колкото за Драсова му дадохме двѣтѣ пары, и му доказахме, че не мисли сичкіжтъ свѣтъ, както що мисли то(й) тжй сжщо, почти отъ сичкытѣ градища го посрѣщнахж, и хичъ не трѣба Ваша милость да давате вниманіе на таквизъ хора но трѣба да си рѣдите работжтж, кжто що знаите. За сѣга ніе тука мжчимъ сж да си направимъ іедно читалище, за да можимъ и нія да имаме нѣщо готово когато стане нуждно, на това мненіе сж много градища, но да ли ще да сполучатъ не зная.

Поздравлявамъ Ви; Вашъ искренъ

П. Мишайковъ.[2])

(П. П.) Поздравете чича Илія, Никола, чича Цека, Г-на Калча, Іордана, Анастаса памукчіата, Анастаса фотографина и сичкытѣ пріятелы, които питатъ за мене.

---

[1]) По Старо-Загорското възстание отъ септември 1875 г.

[2]) П. Мишайковъ е единъ отъ дѣятелнитѣ членове на българската емиграция въ Влашко. Той зе участие въ сръбско-турската война 1876 г.

№ 2.

Т.-Мѫгуреле 26 Февр(уари) 1876.

Чичо Панаіоте!

Презъ денете ходихъ на Букурещъ, тамо сѫ срѣщнахъ съ Цѣновича, Ботева, и другы, тѣ ми обадиха много новины, и кѫто ги глѣдахъ че сѫ за доброто на Отечеството ны много сѫ зарадвахъ, но само іедно іе жално, че не работетъ сѫгласно, тѫй щото Драсовъ, Стамболовъ и другы работетъ на своя главѫ,[1]) тямъ имъ сѫ испроводилы отъ срѣша 800—1000 тур(ски) лиры и съ тѣзы пары купуватъ оружіе и сѫ готвѫтъ да минатъ отъ срѣщѫ; хоротувасе, че іединъ русинъ богатъ подарявѫ на Българытѣ 12000 рублы за да захванатъ въстаніето, тѣзы пары ще сѫ броятъ на Ботѣва, тѫй ми каза Цѣновичъ, даже и сѫщійтъ Ботевъ. Отъ Русія дохождѫ въ Букурещъ и по всичкытъ главны градища въ влашко даже и въ нашійтъ градъ нѣкой си Пановъ, които тѫзи годинѫ свършава правото въ Рускіятъ уневерситетъ. Цѣлтѫ на Г-на Панова бѣше, за да съедины Рускытѣ съ Влашкытѣ комитѣты, и увѣренъ съмъ че іе сполучилъ въ предпріятіето си, и тѫй сѫ рѣши на 5-й марта да стане іедно събираніе въ Ибраила, на това събираніе ще да присѫтствуватъ отъ спичкытѣ градища по іединъ представитель, подразумѣ(ва) сѫ и отъ рускытѣ, на това събираніе ще да сѫ рѣши, кѫкъ трѣба да сѫ работы, за народното въстаніе. За това добрѣ бы было, и ви да присътствувате на това събираніе. Кѫто бѣхъ въ Букурещъ, Г-нъ Цѣновичъ ми посочи іедна телиграма отъ Илія отъ Северинъ въ която казваше. че трѣба двама хора да отидатъ въ Кладово за да имъ предадътъ двѣтѣ хиляди пушки, че то(й) сѫ іе споразумѣлъ съ нѣкой си високы лица, които сѫ билы проводены отъ странѫ на правитѣлството, за тѫзи цѣль. Ако бѫде това истинѫ, трѣба да іе и това іеднѫ отъ най-голѣмытѣ глупости на свѣтѫ, уговори и политическы споразумѣнія да води правитѣлството, съ кого, съ Илія;[2]) ако би(х)ми попитали правитѣлството, кой то(й) този Илія, за цѣло ще да ны отговори, че нѣкогашъ іе биль джандаринъ, а днѣскѫ

---

[1]) Дѣйцитѣ отъ 1876 бѣха съставили особенъ комитетъ въ Гюргево и странѣха отъ букурешкитѣ водители.

[2]) Широковъ.

куплеръ въ Северинъ, и Българскы представителъ прѣдъ Сърбското правителство, на истина за представитѣль може да го припознаіе правителството, а българитѣ никогашъ нема да го припознаятъ, защото нѣматъ довѣріе въ нѣго, и не іе способенъ за тжзи работа. Сѣга незная за какво прибѣгва правителството до таквисъ низкы личности, зная че Вы, сѣкогашъ имъ сте подносж за какво да Ви не повикж Васъ, въ когото има цѣлъ народъ довѣріе, за да сж споразумеѣтѣ, за іедно таквозъ важно политическо дѣло. За това кажете за послѣденъ пжть на Братіата ны Сърбы, че ако искатъ да работать братскы и безъ задны мислы нека ны подадътъ ракж и тжй съгласно ще да постигнемъ онова, коіето желаіе сѣкой, на когото тече изъ жилы-тѣ му чиста славенскж кьрвъ, кажете имъ че отъ сичкытѣ градища даже и сѣла, сж протестираха реформите на турското правителство, и съ това показахж че желаятъ свобода съ тѣхнж кьрвъ и не съ луцка, и загубите въ Херцеговина сж загуби и на Българскія народъ; ако бы българытѣ да работѣха съ задны мислы, тогава щѣхж да склонжтъ и на най малкытѣ правдины, отстжпены отъ турското правителство, и постепено, кжто главенъ елиментъ на Балканскіятъ полуостровъ, ще да постигнатъ, кжкто що сж маджары-тѣ въ Австріа. За това глѣдайте добрѣ, и недѣйте сж оповавж на празны обѣщанія, защото само сѣга може да загуби народж довѣріето въ васъ, днѣскж му іе врѣмѣто за да пренесете ползж на народж, за която толкози годины сте страдали, ако загубите днѣшны-тѣ обстоятелства, трѣба да знаіете че губите много, и вънѣсто съ гордость да произнѣсватъ Българы-тѣ Вашето име, може да сж случи противното, а тогава жално за народа а още по жално за Васъ. На сичкытѣ свѣстны и безпристрастни българы мнѣніето іе да Ви захванете тжзи работа, и то съ колкото ны дозволяватъ сили-тѣ, защото днѣскж іе достигнало врѣмѣто, сѣкой да сж надѣва на своите сили, даже и нашытѣ отсрѣшны Българы и тѣ сж на това мненіе. Отъ сичкытѣ краіове отъ срѣщж пріѣмаме доволны извѣстіа сичкитѣ сж готватъ за голѣміятъ день, за дѣнятъ на нашето приражданіе.

Кжто сж надѣвамъ че ще дами отговорите, колкото іе възможно по скоро на това писмо, поздравлявамъ Вы Вашъ искренъ

П. Мишайковъ.

№ 3.

Т.-Мжгуреле, 29 февруари 1876 г.

Чичо Панаіоте!

Послѣдното ми писмо іе отъ 24 тек(ущаго), въ него Ви пишѣхъ за много работы, и вѣрвамъ че ще да ми отговорите отъ кжто го пріѣмните. Понеже Г-нъ Ив. Сапуновъ заминува за градътъ Ви притварвамъ Ви въ настоящето ми іедна копія отъ іедно цариградско писмо, коіето вчера пріѣхъ, тжзи копія отъ кжто я прочитете да я скжсате и да не обаждате на никого, даже и на приносащіжтъ. Сжщата копіа проводихъ въ Букурещъ и Ибраила, за да видж какво мнѣніе иматъ тамошны-тѣ българы, за това и Ви трѣба да почѣкате до кжто видимъ, какво ще да решжтъ Букурешкы-тѣ и Ибраилскы-тѣ Българы. Човѣкатъ които ми донѣси писмо-то іе іединъ мой добъръ пріятель, съ когото живѣлъ съмь въ Ц. градъ (Цариградъ) 9 мѣсеца на іедно мѣсто, и іе отъ іедна голѣма фамилія, то(й) ми разказж подробно къкъ отиватъ работите, и мж увѣрявж че ще да сполучимъ, ако постоянствуватъ Българы-тѣ за онова, коіето искатъ и ако не избухне отъ вжтрѣ нѣкой бунтъ. Сапуновъ и Таніо[1]) незнаятъ за тжзи работж за това сж готвжтъ да преминатъ отъ срѣщж, но кжто дойде тамо Сапуновъ, по окроти го малко, и зная че той Ви слушж, за каквото му кажите.

За сѣга кжто Ви поздравлявамъ оставамъ Вашъ искренъ пріятель

П. Мишайковъ.

№ 4.

Цариградъ Орта-кіою 22 февр(уари) 1876.

Отъ кжто ми разправлява въ заглавіето на писмото, за нѣкаквы си фамиліарни работи, захващж тжй:

„Съдържаніето на послѣдното ти писмо много мж зарадвж,
„но мола ти сж брате, когато ми пишишъ за таквизи работи,
„недѣй пиши толкози явно, защото знаешъ ти какви сж на-
„шытѣ аги, кжто имъ падне въ ржцете таквозъ іедно писмо,

[1]) Стояновъ.

„истинѫ за тѣбѣ нема нищо,„ защото живѣешъ въ свободнѫ „земя, но тѣшко и горко на моятѫ главѫ.

„По моіето мненіе още по-добро ще да бѫде, ако сѫ „усѫществи мнѣніето на тукашнытѣ първенцы. Днѣсъ за днѣсъ „сѫ водътъ приговори съ правителството, отсвенъ даденытѣ „правдины, да ны сѫ дозволи и ми да имаме войскѫ, за упра-„вителы и сѫдія да сѫ избиратъ по способность а не по вѣро-„исповѣданіе, и българскія язикъ да бѫде кѫто официаленъ. „За тѫзи цѣлъ отъ кѫто сѫ прочети ферманѫ по провинціитѣ, „пристигнаха отъ много градища до портѫтѫ прошенія, под-„писани не само отъ гражданытѣ но и отъ сѣлянытѣ, съ които „искатъ горѣизложенытѣ правдины, даже и днѣскѫ още при-„стигватъ таквизи прошенія.[1])

„За това тука сѫ мисли, за голѣма нашѫ врѣдѫ ще да „бѫде, ако сѫ захване работѫтѫ, тѫй кѫкто що ми пишишъ, „добро бы было да сѫ оталожътъ духоветѣ до подиръ Априлія. „За по-ната(тъ)къ ще да ти разкажи събратътъ ны Г-нъ....... „който заминува за Видинъ по Епархіалны работы, за това не „трѣба да го оставишъ да кондише на ханъ, но да го пріем-нешъ въ кѫщата ти.

№ 5.

.........[2]) Сърбытѣ тѫй и Българытѣ да работътъ искрено и безъ задны мислы.

На 6-й тек(ущаго) Марта имахме събиранне въ Ибраила, на това събираніе присъдствуваха освѣнъ представителытѣ отъ тукашнытѣ градовѣ и двама представителы отъ Русія имено іединъ отъ Одеса и други отъ Кишневъ, измежду другытѣ разисквапія дойде речтѫ какво трѣба да правимъ ако сѫ до-кара да работимъ въ съюзъ съ Сърбія [трѣба да Ви іе из-вѣстно, че когато ми това рѣшавахме Драгашевичъ и Жива-новичъ сѫ намираха въ Букурещъ и дириха хора за да сѫ споразумѣятъ за нещата, които сѫ намиратъ....[3]) заклѣватъ въ името на Българія. IV Не ще да се взима въ вниманіе

[1]) Заявленията бѣха по общъ типъ, даденъ отъ цариградскитѣ водители. Единъ екземпляръ отъ тѣзи заявления обнародва г. М. Д. Балабановъ въ „Страници отъ политическото ни възраждане“.

[2]) Началният листъ на това писмо е за жалость скѫсанъ отъ горѣ; ние печатимъ двѣтѣ долни части, макаръ и разкѫсани една отъ друга.

[3]) Скѫсано около 15 реда.

нити іедно отлаганіе за преминуваніето отсвѣнъ упределеніатъ день, За това ако вѣрвате, че ще да пріѣматъ тѣзи условія Сърбитѣ, може да имъ проводимъ іединъ човѣкъ съ когото ще да можжтъ да сж споразумѣатъ, ако ли не, тогава ще да работимъ онова, коіето никому за сѣга неможемъ да откріемъ. На сѣкой начинъ нуждно іе най-много до свършетока на този мѣсецъ да слѣзите до градътъ ны, защото имаме да Ви съобщимъ нѣщо.

Ми пишете да слѣза до Букурещъ и Галацъ, азъ кжто сж върнахъ отъ Ибраила ходихъ и на Букурещъ и зная кькъ стожтъ тамо работытѣ, за това не іе нуждно да отивамъ и по вторы пжть.

Новины отъ срѣщж имаме много, ката денъ дохождатъ отъ срѣщж хорж отъ разни градища, и къкто обаждатъ тѣ на черекъ ако бжде истина тогава работата іе добрѣ. Славкова отъ Свищовъ[1]) уловиха го въ Софійското и кжто не можалъ да одьржи, утровилсж самичакъ,[2]) другытѣ апостоли напредватъ и сичкытѣ живо ги посрѣшпуватъ.

Тукашното правителство ни прислѣдува, за това писмата надписвайте:

D-lui P. Muşaicoff pentru (Elene Gheorghiu, in Comuna Draganeşti) la T-Magurelle, а азъ за напредъ ще да сж подписвамъ Пантели.

Кжто Ви поздравлявамъ оставамъ твой пріятель

П. Мишайковъ.

(П. П.) Моля Ви сж явете ми какви новины имате тамо, какво мисли чичо Иліо и Цѣко.

Сжщіитъ.[3])

№ 6.

Т. Мжгуреле 18 Март(ъ) 1876 г.

Г-не Панаіоте!

Писмото Ви отъ 11 тек(ущаго) пріѣхъ и съдържаніето му подробно разумѣхъ. На 6-й тек(ущаго) стана іедно събираніе

---

[1]) Н. Славковъ, бѣше апостолъ въ Софийския (V) револ. окржгъ и биде хванатъ въ Български Изворъ (Орханийско).

[2]) Неоснователепъ слухъ.

[3]) Това Писмо, споредъ съдържанието си, е отъ къмъ срѣдата на мартъ 1876 год.

присътствуваха представителы отъ Галацъ Г-нъ Рафаилъ, отъ, Болградъ Г-нъ Атанасовъ помощникъ на Болградскѫтѫ прикарія, отъ Кишнѣвъ Г-нъ П. Каланджіевъ, отъ Одесѫ Г-нъ Пановъ, отъ Турну азъ, отъ другытѣ градища пріѣхми писма и телеграфи, че оставатъ съгласны на нашытѣ рѣшенія. На това събираніе, кѫто видѣхми че нема способны хорѫ въ Ибраила, за да управляватъ народнытѣ ни работы, рѣшихме за сѣга, да сѫ не сѫставѫ централенъ комитетъ, но сѣкой градъ да вооружи по іединъ войводѫ съ нѣколко способны хорѫ и да ги испроводи отъ срѣщѫ, тѫй нашіѫтъ градъ съ Александрія пріѣ да въоружи васъ, Болградъ Филипа, Галацъ и Ибраила Никола Хаинчанина и Попа,[1]) Кишнѣвъ и Одесѫ тамкашны-тѣ хѫшовѣ. За това ако има нѣкоя надеждѫ отъ Сърбія добрѣ, ако ли не, пе трѣба да сѫ лѫжимъ, но елате тука, за да Ви намеримъ срѣдствѫ и съ двама или трима хорѫ да преминете отъ срѣщѫ. Другытѣ за подиръ великденъ сѫ готватъ да премипатъ и въ Маіа да захва(на)тъ жетвата.[2]) Това другото писмо, коіето Ви го притворвамъ тука ще да го имате за улесненіе, когато искате да излѣзите предъ нѣкого, да сѫ наречете, че упъ отивате да имъ съобщите нѣщо тайно, за да можите да се научите какво мислятъ тѣ за нази. Отъ днѣскя за напрѣдъ ще да турвамъ Сапунова да Ви съобщавѫ истината, азъ ще да Ви пишѫ само таквизи писма, които ще да ги имате кѫто средство, за да разпитвате какво работатъ тѣ.[3]) Ако пріемватъ условія-та, които Ви ги пишѫ въ другото писмо за четѫтѫ добро, ако ли не тогава нема да проводимъ нити іединъ човѣкъ въ Сърбія, и Ви трѣба да дойдите най кѫсно до свършваніето на този мѣсецъ.[4])

Адресата която Ви бележѫ въ другото писмо по нея ще да ми провождате писмата и ще да сѫ подписвамъ въ моіето писмо Пантели, защото тукашното правителство ны преслѣдува. Съобщетены къкъ отиватъ тамо работите. Поздравлявамъ Ви,

Вашы пріятель П. Мишайковъ.

---

[1]) Попъ Харитонъ.
[2]) Възстанието.
[3]) Сърбитѣ, сръбското правителство.
[4]) Както е извѣстно, сърбското правителство настояваше чрѣзъ Панайотъ Хитовъ, щото всичкитѣ български емигранти и революционери да дѣйствуватъ само чрѣзъ Сърбия, и като се въоржжатъ и приготвятъ тамъ, да ударять на Турция заедно съ Сърбитѣ. Независимата българска емиграция въ Влашко се

№ 7.

(Т.) Кладова, 19 юний 1876 г.

Панајоту Хитову Зајечар.

Вчера тргна Маћедонски с' момчета. Коста Лука утре може да тргнат, момчета от Влашко дохождат, нужни су средства, кажете Иванову и Киреeву на всекој начин да проводатъ сто наполеона заштото нема скакво да пруготовљаваме момчета.

Мишайков.

Ст. В. Софийски.

№ 1.

Букурешъ 1871 Септември 20.

Господинъ Панапоте.

Сполай богу се съ сме живо и здраво, молимъ бога заваше здраве. Приемнахъ ви писмото отъ 1871 авгостъ 3 вофъ Ибраила и много са зарадувахъ. И така вофъ сущото време отидохъ вофъ Плоешъ при Раича заради нашата работа, която беше ми казалъ. Седехъ две недели видохъ и на Раича фалбите и тжй премислихъ да дода при васъ. Додохъ вофъ Букурешъ на 24 авгостъ и тжй са срешнахъ сасъ 4 души тжрговци, сасъ който са надаявамъ сасъ божията воляа да купимъ стока.[1]) Зафчера пріехме писмото отъ Г. Каравелова на 18 септеврия и много са радувамъ, за което ми пишете. Ако би да обичате асъ бихъ казалъ да додешъ вофъ Букурешъ, ами пакъ ваша милостъ както сте намислили за подобре, защото може да купимъ нещо. Ето и другу, какво са прилучи на Г. Николаки:[2]) на 26 авгостъ направилъ голей сасъ некоиси негови

възпротиви на тѣзи своекористни сръбски планове; но навѣрно това стана и причина, дѣто Панайотъ Хитовъ, като сръбски пенсионеръ, биде парализиранъ и не мина въ България за да подаде ржка на Тракийскитѣ и Търновски борци отъ Априлското възстание. Малко по-късно, обаче, когато, прѣзъ лѣтото 1876, Сърбия, съ явната поддръжка на Русия, обяви война на султана, всички борци отъ Влашко и Сърбия се притекоха и подъ генералното водителство на Панайотъ Хитовъ се биха противъ общия врагъ подъ сръбско знаме. Това ставаше сега почти безпрѣкословно, защото независимитѣ борци въ Тракия и Търновско бѣха вече смазани отъ Турскитѣ пълчища.

[1]) Да минатъ въ България. — [2]) Балкански.

приятели на тжрлата и тжй Маратя отредилъ 3 -4 души да го убиятъ като влепе вофъ шанеца, а Стефънъ ги виделъ а безъ да имъ обади, защото пезнаилъ що са за хора, отива по близо до тихъ аче пе ги виделъ тжй фжрля единъ та го удара вофъ единъ кракъ и побиягатъ. А че Стефанъ е лошо ударенъ сиромахъ сега е вофъ испиталата вофъ Каларашъ. Они денъ са намерихъ сасъ машинистра та ми каза. И тжй са много надиява Николаки да додешъ да отидешъ да го пазишъ на тжрлата. Казуваше ми машинистро че си са докарале на ума заради васъ и секи денъ са надияватъ да додешъ. То е стефановата история джлга, защото и мене ма излжга като една к...., ами здраве ще ви каза, когато се намеримъ и вишъ дано додешъ по скору да видимъ занашата работа, защодо е добре сега. Вашъ покорния остаиямъ и веренъ.

. Стоиянъ В. Софійскій.[1])

№ 2.

Букурешъ, Априлия 30 1872.

Господинъ Панаіоте,

Ида дави поздрава и желаеме вашето здраве. Споретъ вашете писмо и вашета заповедъ коіто ма бехте определиле въ вашето доброжелатно писмо което бехте ми писали отъ 30 мартия. Азъ бехъ готофъ да тжргна още вофъ сущото време но Каравелофъ ми каза да почакамъ още неколко дена защото диякона ще да доде и асъ останахъ. Въ сжщото време на априлія 12 доде и диякона и още неколко лица отъ България и много отчакуватъ да пристигнете по-скоро въ Букурешъ защото виса писали още отъ Българія и пакъ отъ турносуверинъ ви писалъ диякона за да додете по скору така отговоръ още неса приели. А ваша милостъ ако не можете да додете пишете имъ поиявно и на диякона и до цало општество

[1]) Сжщия Стоянъ, за когото не еднажъ бѣлѣжихме по-рано: родомъ отъ Желява, Софийско, въ 1867 билъ другарь на Панайотъ Хитовъ по балкана, въ 1873 той минава въ България, заедно съ Юрданъ, сестреникъ на Раковски и съ нѣколко още четници; той е воевода на четата, която посрѣща есеньта въ Котленския балканъ и послѣ хваща пжтя за Сърбия. Въ Софийско биватъ издадени и избити всички, освѣнъ единъ другъ Стоянъ, за когото се разказва и въ едно по-напрѣдъ помѣстено писмо.

и до Каравелофъ за да направатъ едно сретсво да мина въ Българія защото и асъ желайя като секи единъ чисъ българинъ. Господинъ Панаіоте, мола ви да имъ пишете поиявно заради менъ, защото човекъ човека когато незнаіе тое мъчно даса увери въ него. Има още да са маіетъ 10 дена. Както нема вече що да ви пиша оставамъ вашъ покорни.

С. В. Софійскій.

(П. П.) Поздравете и Атанаса Петровъ.

№ 3.

Турно Северинъ октомврія 4, 1872.

Господинъ Панаіоте.

Първо ида дави поздрава така сѫщо и ній са намеруваме живо и здраво така молиме Бога за вашето здраве!

Нисме сичко приготвиле заради оная работа нашата. Само отъ чековаме време то да са по развали, а то иде да пукни диявола! Повече нема що да ви пиша само здраве имате поздравление отъ Г. Кирчо С. Котелски; и той беше въ Турносеверинъ. Да поздравите Г. Иля и Г. Цека и сички приятели, така и Атанаса да поздравишъ.

Вашъ приятелъ С. В. Софійский.

(П. П.) За пушките, което бехме са разговарали, Иванчо неще да ги приеме, за да не си изгуби честа отъ правителството сѫрпско.

Вашъ С. В. Софійскій.

№ 4.

Плоешъ 1872 Декемврія 27.

Господинъ Паноіоте.

Има вече три месеци отъ както не ви са отговарамъ за да ма знаете на каква работа са намир(амъ). Пѫрво идеме дави поздравиме Господинъ Паняіоте, така исто да поздравите чича Иля и чича Цека и Атанаса. И азъ самъ здравъ, но

левото око стана три недели както ма боли. Мойта работа, заради мошiята въ Турно Северинъ, таманъ бехъ я наредилъ. Въ това исто време доде Г. попъ Гавраилъ отъ Софiя разказами случаете както е станало Българiя и ми казва, защото той не знае влашки и непознава никого въ Букурешъ. Асъ каже нета остава(мъ) макаръ да имашъ какво дасi работа, требва да се оставишъ да додешъ сасъ менъ; асъ му придложихъ, защото са харчовете големи, това е каже моiя работа. И асъ като човекъ да не му остане жално и сперетъ работа която ми разказа заради ваша милостъ че сте са поразговориле заради мене, остааймъ сичко настрана та отиваме въ Букурешъ. Като виде дедо попъ работа букурешка, зафана да отбегова отъ мене и са отъ чайя, неще вече да му поменатъ за народни работи. Така намери брата си и отиде при него да поседи неколко дене и ми казваше, че ще са вжрне въ Болградъ. Асъ за по скоро направихъ едно писамце че мо дадохъ; не мога да знае дали е дошелъ (въ) Белгратъ и ли не а асъ заминахъ въ Плоешъ и асъ. Нема вече друго спасение, освенъ ще са залова на некоя работа при г. Раича Поповичъ въ Плоешъ. Да знаете че асъ ще бжда въ горeказание гратъ. Ако ще да има за напролетъ да са иде въ Стара Планина да ми пишете до г. Раича Поповичъ; асъ ще ви бжда на заповета най пжрви, както знаете.

Нарочно имате големо поздравление отъ г. Раича Поповичъ, така и отъ Г. Райча по(пъ) Гжрбловъ. Поздравите и чича Хила (Илю). Ще ви молиме господинъ Панаiоте дани понапишите понещо. Като нема вече що да ви пиша сега оставамъ вашъ покорни.

С. В. Софiйский.

(П. П.) Поздравете и дѣда Попа.

№ 5.

Плоешъ Иянуари 6 1873.

Господинъ Панаiоте.

Пжрвови поздравлявамъ, да поздравите и сичките прiятели. Зафчера прочетохме единъ весникъ румански, въ коiето са намерихме сасъ некакви дописки заради Сжрбiя, че искатъ да

отворатъ война сасъ турците. Аче асъ като видохъ неможихъ вече да са стжрпа, ами зехъ да ви известа сасъ това трето писмо. Ако да бжде истина тосъ слухъ за дави бждатъ потребни момчета да ми отговорите колкотоса може поскорю, зада доде да са разговоримъ, защото може да намери най малко двесте и до тріста момчета въ Романія, ако да са потребни. Защото асъ са заловихъ на работа колко да не седа и работата ми е на крака; когато ща тогава мога даня остава. И когато пишете да го адресирате до г. Раича Поповичъ въ Плоешъ.

И той ви поздравлява нарочно. Той са радва като чу това известие, само требова да бждемъ ния вредни и сугласени. Сега като бехъ въ Букурещъ научавахъ са заради Каравелова че нещатъ даго оставатъ власите да живіе вече въ Букурешъ, но това не са знае верно.

Оставамъ вашъ покорни.

С. В. Софійскій.

№ 6.

Плоещъ 1873 февруаріе 6

Г-да Панаіоте!

Белградъ.

Дето пишахте на Г-на Стояна за новини, ази писахъ въ Гюргювъ и днесъ пріехъ писмо, въ което пишатъ дошла една жина отъ Русчукъ и казала, че освѣнъ 60 души, които сж олувени и вече проводени за Цариградъ,[1]) улувенъ е и Діакона.[2]) Когато го уловили той искалъ да ся утрови, но доктора го приварилъ. Жената казва тъй и други, че до сега издирили до три хиляди сжзаклѣтницы; но ся чува, че има до 20 хиляди. Но работата е вече напусната за да издирватъ и другитѣ. Утре ще пиша и на други и като пріема новини ще ви ги извѣстя.

Въ сжщото писмо ми пишатъ въ нѣкой си село единъ турчинъ любилъ една мома бжлгарка. Бжлгарката като ся уженва, на повржщаніето й утива турчина съ още 7 турци въ сжщата, и я карали да му залива ракія. Послѣ младожена

---

[1]) По обира на Орханийската поща.
[2]) Левски.

го завелъ въ кѫщи и го питалъ какво иска, той му казалъ ай сектиръ бе гіауръ и са уловилъ за ножа. Българина не губилъ време, ами изважда брадвата си и убива читака, а онези турци ся разбягватъ. Послѣ дохождатъ заптіета и закарватъ бѫлгарина въ Русчукъ и казвале че ще го убесятъ, но щомъ го закарали въ Русчукъ пуснали го извѣднашъ.

Благодаря вы за поздравленіе-то много желая ви добро здравіе и дѫрзость българска. Каквото жилаешъ, Богъ да ти помага за всичко.

Ви поздравлявамъ братски Райчо II. Гржблювъ.

Н. В. Поздравете и Г-на Каравелова.

Истий.

(Приписка).

Господинъ Панаиоте,

За новените което можяхме до сега да приеми(мъ), сичките са приключени по горе.

Приехме вашето писмо отъ 24 Іаноарія и ви разумехми какво ни пишехте но тукашната надежда нема ништу отъ влашките българе. Вия ми пишете, за да гледамъ да са заловиме на некоіе мошіе ние Г. д. (?) нема вече да ставами тѫргофци; асъ ще ви мола сосъ какафто начинъ да идеме тасъ пролетъ въ Стара планина, защото доста е срамота за насъ, като седиме въ влашката земя и вовъ Сѫрбія, а нашите братія страдатъ въ непріятелските раце и лежатъ въ темните темници. Моието мненіе (е) такова(:) ако нямаме други срества, за да ни помогнатъ, ния треба да земемъ ветото оружіе и да идеме да си испѫлниме дѫлжностите отечествени, защото душа носимъ и българско име; да не умираме въ стран(н)ите дѫржави, ами да си проелеемъ кѫрвта, както сме я пролівали и другите години, заради нашето отечество. Но на противъ, ако би да са прилучатъ некакви противни случаи да не ви дозволи времето, — тогава да мі дозволите асъ ще намера момчета и да мі дадешъ ветото оружие да отида въ Стара планина. Защото асъ немога вече да седа по чуждите землі и да оставиме нашите братія да пиштатъ въ непріятелските раце. Или да умреме, или да живеяме, такафъ животъ по-добре смѫртъ. Нема друго спасеніе за насъ, освенъ каквото ви казувамъ по горе, защото сега е народа плавналъ въ голямъ пламнакъ. Помисли са по

на далекъ, защото ако беше напримеръ умрелъ миналото лето въ Белгратъ, то беше жално за вашето име и за вашата слава, която сте за друдиле (се трудили) до сега по Стара планина. Недей мисли на по други начинъ, защото видохме и зло и добро, научихме са което е за насъ доброто. Това ви моля, Г. Панаіоте, да ми отговорите подробно какво мислите и какво ще да правиме асъ чекамъ и не са залавамъ на голема работа, ами колкото да са прехрана до пролетъ. Има неколко момчета, което иматъ понекойя пара пакъ кой ще да просимъ, кой какво може, съ такова ще да идемъ.

Оставамъ вашъ покорни С. В. Софійскій.

(П. П.) Да поздравляавате и Г. Райча големия въ писмата когато ми пишете защото въ това писмо отъ 24 миналія месецъ не бехте го поздравиле, че мо доде тешко; то отъ него нема никаква прокопція ама, но нали са намерувамъ тамъ покрай него, пиши му и нему неколко слова се вофъ моито писмо. Той е единъ человекъ, като има една пословица празна Мара тжпжнъ била, тамъ и той такафъ, ами какво да му правишъ, секой са е ахресалъ по своите планове. Поздрави Г. Хила (Илю) и Г. Цека, Танаса и сичките пріятели.

Вашъ покорни С. В. Софійски.

(П. П.) Бехте ми писале за некоіе сабираніе че ще да има, но то не може да бжде верно. Може да знае Г. Каравелофъ. Да го поздравите нарочно.

Плоештъ 1873 фвроарія 7

(П. П.) Направете едно писмо и за дияда Жифка да му провода.

№ 7.

Букурешъ Мартъ 21, (1873)

Господинъ Паніоте,

Любезни мои Г. Панаіотъ воівода, има вече 6 месеци отъ както ви отчакувамъ писмо да вида отъ ваша милосъ, така сжщо и до днесъ несамъ приелъ нито никакафъ отговоръ. Не мога да зная каквае тая работа, дали сте ма вече отъ казале отъ вашето сжрце или сте много занимани вофъ

работи, или сте много болни отъ некоіе пуста болесъ, коіто би била за насъ едно голямо обиство и за нашете братя българи, което са готва(тъ) и отчаковатъ голяма полза отъ васъ. Охъ мои брайно това бавене твои ни ми мерише на добре; асъ така мисла, ама Богъ знае.

Ето Господинъ П(ан)айоте, днесъ зимамъ перото вофъ рака и ви пиша. Асъ до сега още никаква работа несамъ зафаналъ и само самса намиралъ вофъ Букурешъ, за да ви дочакамъ или васъ или писмо отъ вашата рака. Така сасъ това самъ преминалъ до сіага сасъ голяама надежда, ама е било зима до сега Г. Пан(аіоте) а сега кото виждамъ че зафана да са топли времето и да са развива гората, немога вече брате да седа. И така ви мола Г. щомъ приемете моіето писмо да ми отговорите появно каквое заработа, защото азъ съмъ намислилъ да дода вофъ Сжрбия. А друго нищо брате, защото отъ Букурешка страна нема нищо да са ползувами, това да си знаешъ добре. Ами тесъ д(е)на са разговарахъ сасъ едни Българе отъ Българія и така мі отговоріха, защото сичките Българи говоратъ, че защо недаде Бокъ да са появатъ макаръ една чета, отъ което са намираха преди 3:4 години, защото сафсемъ каже запусте Балкана бесъ хайдути. И така ви мола да ми пишете за (да) дода при васъ, защото отъ влашко ништу неможе да стане. Асъма (азъ съмъ) натова умненія давидите зада можете да ни испратите во Българія пакъ ви да останете ако обичате, защото асъ немога вече да седа и да си (се) посрама преди народатъ, ами подобре да си гонимъ нашете мненіе. Пакъ ви мола Господинъ Панаіоте пишете ми брате по-скору, защото асъмъ готофъ тесъ денъ да патувамъ въ Сжрбия при васъ.

Поздравлавамви исасъ сжлзи пиша, защото чувамъ че си билъ боленъ но не мога да знаія добре. Поздрави чича хила (Илю) и чича Цека и сичките войводи и момчета, вашъ покорни

С. В. Софійскій.

(П. П.) Господинъ Панаіоте

Мола виса запо скору да приема отговоръ да ми ударишъ телиграфъ до Каравелофъ, защото седа като на ножове.

С. В. Софійскій.

№ 8.

1873 Маiи 19 Галацъ

Господинъ Панайоте!

Ний днесъ съ божата воля са на мираме въ Галацъ и утрѣ ще за минемъ за въ бѫлгарія се прѣзъ онова место.[1] — Отъ Букурещъ ни дадуха 10 лири турски, отъ куито една дадухме на коля (Никола); въ Плоещъ ни дадуха райчу малки 1 и големиятъ 1; въ Галацъ Г-нъ Рафаилъ 2 наполеона и други 2 Г-нъ П. Софійски, съ които мислимъ да можемъ пѫтова на предъ. Два леворвела вети оставихми на Г-нъ Рафаила пакъ тѡй ни зе единъ новъ. Калчу мисли да замипи за въ понделникъ. Остава ми ваши познати:

И. С. Горски
С. В. Софійски

Ив. х. Николовъ Български.

№ 1.

1873 Іуніе І-ый Слатина.

Господине Панайоте Хитовъ!

Въ Т. Северинъ.

Като немамъ никакво писамце отъ Ваша стърнѫ днесъ идѫ да ви поздравѭ братски сърдечно и ви явѫ, какво за прѣминуваніе въ Белградъ е опасно за Ваша милостъ. За по добро увѣреніе ви пращамъ притворѣното да се увѣрите напълно, за което ви молѭ Г-не Панайоте да не прѣминувате отъ срѣщѫ въ Сърбія [Белградъ] за да не пострадате нѣщо зло. Защото, отъ какъ те изгубимъ и тебе, тогава сме ся изгубиле и ніе съвсемъ, защото сичката ни надѣжда ніе въ тѣбе. И тя молѭ да ми явите що стори Ст. В. Софийски, прѣминали въ срѣща или нѣе още, защото ніе нѣмаме никакъвъ отговоръ отъ стърнаму, че за туй не сме ся научиле ніе нищо за него. За което ви молѭ Г-не Панайоте най много да ми

[1] Прѣзъ Сакча и Добруджа за въ Котленския Балканъ.

ся отговорите и да ма поучишъ нѣщо що трѣбва да са работи защото намъ всичката ни надѣжда ніе въ тѣбъ. И друго като нѣмамъ ви поздравявамъ всички общо сърдѣчно.

Остаямъ въ надѣжда за отговоръ.

Вашъ искрѣнный Иванчьо х. Ник. Български.

Здравѣйте!

№ 2.

1873 Августъ 5-ый Слатина.

Господинъ Панайотъ Хитовъ.

Въ Бел-градъ.

Пріехъ Вашитѣ чѣстни три писамца и съдържаніе-то имъ разумѣхъ и вы благодарѭ. Заради Л. Кароveловъ дѣто ми пишете ніе ся разговорихме съ Г-на Тома Пантелѣева и събрахми гроша вѣхти влашкы 443 и гы пратихме па Каравелова помощъ за да ся под-държи вѣстникътъ му и да не падне. Второ! ти извѣстявамъ Г-не Панайоте, защо мойятъ отецъ пристигна изъ отечеството ни и като ся беше научилъ, защо имамъ некакво си сношеніе съ вашѫ милостъ нъ неся увѣряваше напълно. Нъ като пріехъ сега вашето трѣто писамце, за което ми пишеше за Каравелова и за оружие че си сы заръчялъ, и като ся попадна въ рѫцѣте на отецътъ ми и като ся увѣри напълно, защо сьмъ ся обрекалъ да си пролѣѭ крьвтѫ за милотони отечество. А той ся разери до толкозъ, щото искаше да стори противното, сирѣчъ искаше да ма испъди изъ дюкянътъ. Нъ като му доказахъ, защо ида ме пъди и да ме непъди, ще си пролѣѭ кьрвтѫ за нещастното ни и прѣмило наше подпаднало подъ най гниліятъ яремъ отечество; и той като виде че не ще може да ми превѫрне намѣреніето, захвана да се моли да не права тъй. Затуй ти извѣстявамъ Г-не Панайоте, защо отъ какъ си е дошелъ отъ срѣщѫ не прѣминува денъ да не ся караме. Затуй тя молѭ да ми ся отговоришъ колкото ся може по-скоро, да ли да дойда въ Сьрбія при Ваша милостъ, че зимасъ както да е ще ся промине зле, добре, а че на пролѣтъ напрѣдъ съ имѣто божие и пр. Още по-вѣче тя молѭ Г-не Панайоте да ми ся отговоришъ, за на пролѣтъ сторенъ ли си за прѣминуване илы не, защото

всичката надѣжда ни е въ тѣбъ. Пышы ми бѣзъ никакво шупе, защо-то добре ми знаешь сьрцето какъ ми е наранено. Като глѣдамъ, че на кждѣто и да се обьрнешъ се въ неприятеліе опирашъ и се като победени седимъ. И да знаешъ, че думата си дѣто сьмъ си далъ теби не ся отхвърлямъ да знамъ, че на огьнъ живъ ще мж пекжтъ, се не ся оставамъ отъ намѣреніе-то си. Писмото, коѣто ще ми пратишъ, да го адресирашъ тъй: D-lui Hadgi Nicolae Hadgi Stoieanoff peutru D-lui Toma Panteleeff. Slatina, а мой-то име у други плыкъ, за да не ся попадне въ ржцѣте на тата, че ние като го пріемемъ спорѣдъ горната адреса азъ ще знамъ защо щѣе до мѣне за да не ся усети стареца. Защото ние като ся разгорихме съ Г-на Тома Пантелѣевъ а ние намѣрихме за по добре тъй. И на горние пликъ да туришъ белегъ Б. на кюшето, за да знамъ чѣе моіе. Друго като немамъ вы поздравявамъ обще. Остаямъ въ надѣжда за отговоръ.

Вашъ искрѣнны Ив. х. Ник. Бжлгарскый.

(П. II.) Имашъ нарочно поздравлѣніе отъ Г-на Тома и отъ брата му Костадина и отъ Стефана Н. Райковичъ братски. Сжщото желае и Г-нъ Ст. Н. Райковъ, както и азъ, затуй ви поздр(авявамъ) обще.

Сжщия Бжлгарски.

№ 3.

1873 Октомвріе 17-ый Слатина.

Господинъ Панайотъ Хитовъ

Въ Белградъ.

Като нѣмамъ никакво извѣстие отъ Ваша стърнж да разберж какъ ся проминувате отъ стърнж на здравието. Днѣсъ пріехми Вашѣто чѣстно писамцѣ, кой-то по случяю ся случи и Г-нъ Тома въ граджтъ ни че му го прѣдадохъ и притворѣнното го пратихме спорѣдъ адресжтъ на Т. Ковачовъ, и сждьржаніе-то му проумѣхме на Вашѣто чѣстно писамцѣ. Заради статіята, която е написана въ в. Право, противъ Л. Каравелова и др., ние писахме въ Крайово на читалищѣто, за да ни испратжтъ в. Право че да го прочетѣмъ и да го видимъ

какво пишы. Като го пріемимъ и прочетемъ ще ся потрудимъ да ся научимъ и за тоя господа, кой са е потрудилъ да я издаде, за да се похвали прѣдъ свѣтѫ чѣ знай той нѣщо, вай! за неговѫтъ трудъ, и като го научимъ кой е тоя господа щѣ ти го явимъ непрѣменно и пр. Г-не Панайоте азъ по прѣди когато бѣхъти писалъ едно писмо, за да ми ся отговоришъ да ли да дойда при вазъ зимѫсъ. Научихъ ся какъ че си го пріелъ, нъ азъ, до гдѣ да пріема вашіятъ чѣстенъ отговоръ, си излѣзохъ отъ дюкенѭтъ и оставихъ старецѫтъ самъ и отидохъ право за Т. Северинъ и се бавихъ 5—6 дѣня че щѣхъ да дойда при Вази да се видиме, но Дунавъ бѣше спадналъ че вопорите нѣможѣхѫ да ходѫтъ. Че отъ тамо отидохъ на Тѫргу Жиулуй, малакъ градецъ при границатѫ нѣмскѫ близо, и щѣхъ да отворѭ еднѫ кѫрчмѫ самъ. И тѫй, азъ като писахъ на старецѫтъ [тату] въ Слатина, за да ми испроводи нѣщо помощъ да ся захванѫ на работѫ. Той като нѣмѫ знаеше на каде сѫмъ, че като ся научи той на кѫде сѫмъ, а той бѣзъ да губи врѣме дойде при мѣне заедно съ Д. Г. Зеновски табакъ отъ Крайова, че съ молбѫ мѫ зе отъ тамо, защото азъ нещехъ вѣче да седѭ съ него наедно. Нъ като мѫ надумахѫ и други нѣкой азъ ся смирихъ съ старецьтъ и ся завърнахъ въ Слатина. Щомъ като стигнахъ въ Слатина Г-нъ Т. Пантелѣевъ ми прѣдаде писамцѣто, кое-то бѣхте ми го пратиле, за кое-то ви благодарѭ сѫрдечно за добрите ви съвѣти кьмъ менѣ. Г-не Панайоте, азъ щѣхъ да прѣмина да дойда и при вазе, нъ ся мислехъ че ще похарча много, за туй са оставихъ отъ туй намѣреніе. И ми обажда Г-нъ Томо, защо догдѣто ма нѣмаше мѣне, тие ти ся писале едно писмо зарадъ мѣне, той ми обажда всичко Г-нъ Томо, но азъ ся неувѣрявамъ напълно. За туй тя молѭ да ми отговоришъ какво ти ся писали противъ мѣне и пр.; тъй сѫще да ми отговоришъ и за Стояна Софийски що стана, защото ние ся научихме, че Стоянъ Софийски е прѣминалъ заедно съ своята чѣта въ Зимничъ преди единъ мѣсецъ, нъ не ся увѣрявамъ на пѫлно. Ощѣ ся научихме преди 2 мѣсеци, защо въ Бѫлгарія въ Стара-Планина ся появила една бѫлгарска чѣта, въ която чѣта е имало и единъ попъ. И като ги подгонили турските потери ги стигнали и ся ударили и побѣдили; бѫлгарската чѣта паднала мѫртва само попьтъ раненъ на 5 мѣста осталъ живъ и го хванали непріятелите не ся знай. За това тѭ молѭ да ми

явишъ пространно, кой попъ е билъ тоя и отъ кадѣе отъ Бѫлгарія за туй тя молѭ, Г-не Панайоте, да ми ся отговоришъ непрѣменно. Адресѫтъ ми да го пишешъ тѫй на писмото, за да не ся попадни въ рѫцѣте на тата, да го потписвашъ тъй, D-lui Hadgi Nikola Hadgi Stoieanoff pentru D-lui Toma Panteleeff и на кюшето на пликѫтъ да подпишишъ Б. за да знамъ чѣе за мѣне, и друго като нѣмамъ Ви поздравявамъ общо и сърдечно и да не ся сумнявате азъ не ся отчяйвамъ. Прыими сладко поздравлѣніе отъ мѣне тъй сѫщо и отъ Г-на Тома Пантелѣева и пр.

Оставамъ въ надѣжда за отговоръ.

Вашъ искрѣнный пріятелъ

Иванчьо х. Ник. Бѫлгарскы.

Юрданъ С. Наумовъ.

№ 1.

Бѣлградъ 12 Мартъ 1873 г.

Почитаемый Господ. П. Хытовъ!

Ваше-то отъ 1. марта пріяхъ днесъ на 12 марта. За всичко друго прѣмълчавамъ и радвамъ сѫ за добри-тѣ Ви надѣжды и сполукы. Дай Боже! — За овни-тѣ ся извѣстихъ и ето приключавамъ Ви и писмо-то, кое-то отъ мѣсто-то Ви ся испровожда; но кое-то забавихъ, защо-то не знаяхъ адресъ-тъ Ви. Слѣдъ като го прочетете отговорете ми по скоро какъ мыслите, и ако е непрѣменно нуждно да дойде отъ тамъ човѣкъ, да имъ пишѭ повторително; — явете до кога ще ся бавите?? — Отъ сѫщото мѣсто ми явяватъ единъ лошавъ гласъ, т. е. че діаконъ-тъ Л.[1]) е обѣсенъ, — а прѣданенъ отъ Г. Ценовича изъ Букурещъ [???!!!]. Но дано не излѣзе това истинѫ? За увѣреніе и това писмо Ви го испроваждамъ. Отъ Еленѫ не съмъ дoбилъ още отговоръ, но щомъ добіѭ яви щѫ Ви за всичко, само ни извѣстете, до кога ще ся бавите въ Букурещъ? — Напространно отъ комисіонерина за овни-тѣ прочетете писмо-то кое-то Ви приключавамъ подъ № 1. —

---

[1]) Левски.

а за друго-то т. е. за Г. Ценовича прочетете друго-то големо подъ № 2.

Увѣренъ че щете да ми явявате за теченіе-то на работы-тѣ, — поздравлявамъ Ви сърдечно и искренно и желаѭ Ви добъръ напрѣдъкъ въ прѣдпріятіе-то. Дражъ ся и напрѣдъ! Святата мысъль нема да остане напраздно — само трудъ и постоянство.

Вашъ почитатель Iорданъ С. Наумовъ.
Учен(икъ) въ фил(ософското) учил(ище).

№ 2.

Бѣлградъ 24 Мартъ 1873 год.

Почитаемый Г. П. Хитовъ!

На първо-то Ви писмо отговорихмы за всичко, и испроводихмы и други писма. Второ-то Ви писмо пріяхъ [отъ 7 мар-та] и за всичко-то писахъ на търговеца въ Софіѭ. Отъ Еленѫ нема още отговоръ, а тъй сѫщо и отъ Софіѭ.

Най важно тука е че Генералъ Блазнавацъ снощи ся е упокоилъ отъ гушоболіе; утрѣ въ недѣлѭ ще бѫде прѣдаденъ на майкѫтѫ — земѭ-тѫ. Явете какъ слѣдъ това приключеніе може да тръгне търговія-та.[1]) — Давно нѣщо не губимъ съ това. — Отговорете ми за всичко какъ мислите; какво да правимъ и какво ви правите. Атанасъ Ви пише за другото.

Поздравлявамъ Ви.

Вашъ почитатель Иорданъ С. Наумовъ.

№ 3.

Бѣлградъ 6 Априлій 1873 год.

Почитаемый Господ. П. Хитовъ!

Незнаѭ въ кого е погрѣшката, но как-то и да е. Ный смы Ви писали още прѣзъ първи-тѣ числа на мѣс. мартъ и испроводихмы писмата Ви прѣзъ Кладово [спорѣдъ както бѣлѣжехте Господ. Іовану Г. Сапунову], но нажалость писмата

---

[1]) Какъ трѣба да се сношаватъ за въ бѫдаще съ сърбското правителство за въстанически работи.

вчера ни са върнахж отъ Кладово по причинж, че нѣмало кои да ги пріеме и испроводи въ Турну-Северинъ и отъ тамъ направо за Васъ. Но като е станжло тъй неспоразумѣніе, сега ето Ви пишимъ и испровождамы всичкы-тѣ писма както отъ тука тъй и отъ другы мѣста като изъ Българія, Влашко и пр. Прѣди двѣ недѣли Ви писахмы съ Атанаса и явихъ Ви за смъртъ-та на Блазнавца. Сега е съставилъ Г. Ив. Христичъ ново министерство, и министаръ военни е Г. подполковникъ Г. Милојко Лешанинъ, — колкото за другитѣ може да сте сж извѣстили.

Г. Ив. Г, Сапуновъ е добилъ писмо отъ бабжтж, тя скоро ще дойде тука. Испроводила е за Васъ бубено семе и ошавъ, пишете ни на кого да го даде и що да приви Г. Иванъ съ него??

Атанасъ казва че Ви е писалъ нѣколко пжти за пары. Той казва че чичо Ильо му недавалъ пары; далъ му до сега само еднж рублж. За туй глѣдайте да ся усигори, — и явете му какво ще прави.

Като на бързо Ви пишемъ, освѣнъ туй нѣма що друго, поздравлявамы Ви, и чакамы за бързія Ви отговоръ.

Отъ Еленж и Софіж нѣмамъ никакъвъ отговоръ — чудни хора наистина!

Вашъ Йорданъ С. Наумовъ.

№ 4.

Бѣлградъ 12 Априлъ 1873 г.

Почитаемый Господ. Панаіоте!

Завчера [прѣди 8 дни] Ви писахъ и испроводихмы единъ пакетъ писма, кои-то бѣхж сж върнали отъ Кладово. Вчера добихъ писмо изъ Софіж, казватъ че неличжтъ да испроваджтъ человѣкъ. Охъ ама смы чудни хора! Казва че безъ камшикъ не были научени наши-тѣ хора! И тъй какво трѣбва да правите мислете(:) знаете че тѣ сж май страшливи. Отъ Еленж нѣма още нищо. Заспала работа! — Но давно не е тъй на напрѣди.

Чичо Ильо е добилъ писмо отъ Никола[1]) и явява му че сте ходили въ Одесса. Той [Чичо Ильо] Ви моли да му явите за състояніе-то на Никола иска да си дойде тука въ Бѣлградъ, заради туй явете защо е то? Пита Ви оща щете ли

[1]) Балкански.

да ся завърните тука скоро, защо-то при него сж дохождали отъ Македоніж 3—4 ма да го викатѣ. Явете му какъ сте Вые??

Чичо Панаіото! Молж Ви испроводете ми [или донесете?] една книга на влашки языкъ подъ насловъ: insurgiutsé bulgari de la 1868 de sub команда lui Hagji Dimitrie si Stepfan Caradga; т. е. Хаджи Дидитровата книга на влашкы. За пари-тѣ ще сж исплатимъ.

Поздравлявамъ Ви отъ всички-тѣ Българе, особенно Г. Настяся Памуклія-та и отъ Г. Илія Мар(ковъ).

Чакамъ за бързія Ви отговоръ.

Вашъ почитатель Йорданъ С. Наумовъ.

Чичо Ильо казва да Ви явя че е умрѣлъ Г. Блазнавацъ, и за туй пита да му отговорите на особенно писмо щѣте ли да дойдите тука и то кога? [Намѣсто Г. Блазнавца — воени министеръ іе Г. Лешянин.]

Сжщи.

№ 5.

Бѣлградъ 30-ый Мартъ 1874

Почитаемый Господине Панаіоте!

Вашето отъ 9 марта изъ Краіова пріехъ на врѣме, а причината, гдѣто Ви неотговорихме е тая, че незнаехме да ли ще много врѣме да са задаржите въ Букурещъ; освѣнъ това немахмы ни нѣщо важно да Ви съобщимъ — а което има то като са завьрните ще са научи(те) -- но то ни не влиза въ работа.

Спорѣдъ говорътъ ни да ви телеграфирамъ на 9 марта, азъ не направихъ, защото въ тоя день не е била лицитація за виноградътъ — въ тоя день азъ ходихъ два три пжти и разпитвахъ но нищо не бѣше и за туй немаше защо да ви телеграфирамъ. Слѣдъ туй чини ми са на 20 марта е държана лицитация — азъ бѣхъ при Калча и питахъ го, но той каза че лозето е оцѣнено за 150 дуката и не е имало кой да даде тая сума, — а то не може да са даде по долу, отколкото было оцѣнено. Та казва бае Калчо, щѣла да му са опрѣделява нова цѣна, и като изново са държи лицитація ще глѣда да са свърши, ако само е възможно спорѣдъ разговаряніето ви.

Толкова за тая работа. Друго за сега нѣмамъ що да ви пишж, защото ми казва бае Иванъ че ск ро сте щѣли да са завърните. — Ако можите земете ми зя онія 14 гр. отъ г. Каравелова книжкитѣ „Исторически разкази", освѣнъ първата, която имамъ. Ако можите пишете ми ще заминувате ли за надруго мѣсто или нещете.

За сега тука отива по старому. Научаваме са, че Господарьтъ Кнезь Миланъ М. Обреновичъ IV ще иде слѣдъ 10-на дни въ Ц градъ (Цариградъ). Питаніето за желѣзницата е рѣшено въ сърбскж ползж — да се скопча въ Нишъ.

Поздравете пріятелитѣ. Пріимете поздравленія отъ тукашнитѣ пріятели.

Най после Ви принасямъ и азъ поздравленіята си.

Вашъ Юрданъ С. Наумовъ.

(Приписка)

Господинъ Панаіоте!

Опрости ме що до сега ни самъ ви одговорилъ. Причината іе чи имамъ тѣзи дни работа. Писмата ви самъ пріелъ но последни-те са код мене, защо-то вчера като (п)ристигна . . . . . . самъ са намерилъ съ притежатели-те имъ Іорданъ ви являва за лозето, има те од Петра писмо и отъ Петра Іорданова което задаржавамъ додето не додете.

Твой единомислени Иванъ Г. Сапуновъ.

№ 6.

Бѣлградъ, 31 мартъ (на въскресеніе) 1874.

Чичо Панаіоте!

Вчера ви испроводихме съ бая Ивана[1]) едно писмо съ агенціжж-тж. — Снощи отидохъ при Бае Ивана и той ми даде приключеното тука за васъ писмо, което му е прѣдадено, за да ви го испроводи; но той забравилъ да ми го даде вчера за да го испроводж. И тъй макаръ кжсно и дае, но азъ ви го испровождамъ.

Честитъ ви празникъ въскресеніе. Дай Боже единъ пжть да въскрьсне и нашія народъ!

Вашъ Юрданъ С. Наумовъ.

[1]) Сапуновъ.

№ 7.

Берковица 8-й Ноемврий 1874 год.

Почитаемый Г-не![1])

Вашето отъ 11-й Септ(ември) съ друго едно отъ Кишеневъ приехъ — но твърдѣ кжсно, чакъ прѣзъ Октомврий. Както и да е благодарж за трудътъ. Вѣрвамъ, че не сте ма забравили, — азъ никога нещж — Неотговорихъ Ви набързо защото съ прѣдсѣдателя на общината тукаш(на) Г. Х. Петра, който е доста добъръ и патриотъ човѣкъ, ходихъ 10-на дни по казжтж и на Чипоровци и мънастиря на храма. Беше събрано около 3000 народъ и по вече. Говорихъ доста дълга бесѣда на събранието — разумѣва сж. — Много ми сж аресаха тия мѣста. Сгодни за овчарлжка. — Дойде ли отговоръ изъ Кишеновъ? — Не могж да прѣжалж и сърдцето ми плаче като сьмь отдалѣченъ отъ приятели и отъ училището! — Давно догодинж дойдж и да си довършж. — Тука нито сиренье нито пъкъ пастарма има хубава — и азъ сж мжча за яденье. Затова ви непровождамъ. Поздрави г. Анастаса Памукл(ия), какъ е, какъ е? На г. М. (Митко) Маринова, кажи че му очаквамъ отговора. На всѣкой начинъ да ми испроводите: „история постаня“ од Хекеля, ако е напечатана — 12 гр. — ще ся наплатимъ. Поздрави и всичкитѣ др. приятели по име. — Пишете ми и каквото ми провождате прѣзъ София чрѣзъ г. Мих. Цвѣтковъ — учитель, защото той ще ми го прѣпраща. — Пишете ми нѣщо ново. Какъ сте, какъ? За новини отъ тука кжсно дърпа. Въ отчаяно сме положение. Съ еднж рѣчь зло! Излазя ли още „Нез(ависимость)“ — за сега съмъ здравъ и добрѣ се поменувамъ съ тук(ашнитѣ) хора.

Поздравлявамъ ви.

(П. П.) Кога пишешъ на Атанаса поздрави го и отъ мене. — Чокъ селямъ на всички приятели.

вашъ приятель Юрданъ С. Наумовъ.

П. 3. Приехте ли едно мое писмо отъ 15-й септемврия? Явете ми, ако имате новини. — Какъ отива търговията, Чичо? Писмото давай на сухопжтнжтж пощж.

Сжщи.

---

[1]) П. Хитовъ.

Печати се и скоро ще излѣзе на свѣтъ: Архивъ на Възраждането, т. II, документи по съединението.

Цѣна 3 лева.

АРХИВЪ

НА

ВЪЗРАЖДАНИЕТО

ТОМЪ II

ДОКУМЕНТИ ПО СЪЕДИНЕНИЕТО

ПОДЪ РЕДАКЦИЯТА НА

Д-РЪ Д. Т. СТРАШИМИРОВЪ

ЗАВЕДУЮЩЪ АРХИВА НА ВЪЗРАЖДАНИЕТО

ИЗДАНИЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА НАРОДНОТО ПРОСВѢЩЕНИЕ

СОФИЯ

ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА

1908

АРХИВЪ

НА

ВЪЗРАЖДАНИЕТО

ТОМЪ II

ДОКУМЕНТИ ПО СЪЕДИНЕНИЕТО

ПОДЪ РЕДАКЦИЯТА НА

Д-РЪ Д. Т. СТРАШИМИРОВЪ

ЗАВЕДУЮЩЪ АРХИВА НА ВЪЗРАЖДАНИЕТО

ИЗДАНИЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА НАРОДНОТО ПРОСВѢЩЕНИЕ

СОФИЯ

ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА

1908

Съдържание.

III. Съединение. 1885—1886.

Встжпителна бѣлѣжка.

Документитѣ по съединението, които образуваха настоящия томъ, сж събрани отъ покойни Захарий Стояновъ и допълнени сжщо отъ кореспонденции на частни лица, съ които е могълъ да се сдобие Архива на Възраждането. Захарий Стояновъ бѣше глава на Комитета, що извърши Пловдивския прѣвратъ, и слѣдъ побѣдата задигналъ е изъ учрѣжденията и пощитѣ на бивша Румелия всички прѣписки, телеграми, ленти и пр., които му обѣщаваха какъвъ-годѣ интересъ по сжбитието. Но този материалъ той отпослѣ не е обработвалъ, и трѣбаше тепърва да се прѣгледа, проучи и класифицира. Прочее, доколко сме сполучили ние въ систематизирането му остава само бждащия историкъ да се произнесе. Защото, фактъ е, че по съединението ние не притежаваме още ни едно грижливо проучване, което би могло да ни упжти въ работата. Да се не начудишъ! Почти четвъртъ вѣкъ вече отъ едно наше велико политическо дѣло, което ни коства цѣла война — първа слѣдъ петстотинъ годишна летаргия! — което ни спечели цѣла една цвѣтуща область, и ние още не го познаваме — ние, политиканци par exellence, прочути съ своята партизанска треска по цѣлото земно кжлбо!

Като рѣшихме изданието на документитѣ, имахме прѣдвидъ двойната полза, че се туря сериозно начало на проучването, както и че се популяризира и съ този томъ още самия Архивъ, който е малко извѣстенъ. Нека се има прѣдвидъ, че не всичко публикуваме, що ни е въ ржка по съединението, и че читательтъ или изслѣдователя ще намѣри въ Архива още кое-що, ако поиска да потърси.

Нека не се мисли също, че съ прѣдлаганата сбирка се изчерпватъ материалитѣ, нужни за едно основателно проучване на съединението: това — съвсѣмъ не. А което е важно, сѫществуватъ сбирки въ ржцѣ на частни лица — дѣйци отъ онова врѣме или наслѣдници тѣхни — недосегнати още, които далечъ надминаватъ по численость, че и по важность, може би, настоящата сбирка.

Бѫдащиятъ критиченъ историкъ ще има това прѣдвидъ. Ние само туряме начало.

Архивътъ на Възраждането изпълня въ случая и своя свещенъ дългъ въ пѫтя на широкоразбранитѣ си задачи. Вѣнецъ на всѣко възраждание е освобождението, както вѣнецъ на всѣкой градежъ е да се тури завършенъ покривъ на цѣлото здание. Въ име на това, и проектирания вече, подъ покровителството на Държавния Глава, Музей на Възраждането, въ основитѣ на който ще легне Архивътъ, е кръстенъ за въ бѫдѫще: „Музей Възраждание и Освобождение“.

Въ горната смисъль, освободителната война бѣ вѣнецъ на възраждането, но Берлинския Конгресъ разкѫса тоя вѣнецъ, и ние послѣ, покрай освободена България, имахме неосвободена Румелия и имаме още робска Македония. Тамъ възраждането продължаваше и продължава още и до днесъ, за да стигне най-послѣ своята корона.

Ето прочее, това бѣше свещения дългъ на Архива по отношение на бивша Румелия да прослѣди освобождението ѝ.

Третята сестра, Македония, сега тъкмо се намира въ разгара на оня напънъ, който въ историята се нарича градежъ на бѫдащето или възраждание. Нека не се съмнѣваме, прочее, че Архивътъ нѣма да се мае за да обогати и третия свой отдѣлъ, безъ да има страхъ, че ще жертвува съ това насивния си изучвателенъ нравъ. Нека майсторитѣ-дюлгери въ Македония само градятъ: онова, което се днесъ гради, утрѣ е вече история; покрай работникътъ, който гради дѣйствителното здание, Архивътъ ще гради друго велико

здание — историята. Съ една дума, ние неуморно ще събираме и за Македония!

Нека отбѣлѣжимъ накрай, че се пазихме отъ чести коментарии къмъ документитѣ. Това ще бие въ очи всѣкиму, който прѣлисти първия томъ документи по въстанията. Въздържанието ни въ случая се диктуваше не само отъ прѣдпазлива скромность — защото, както отбѣлѣзвахме, събитието е още много слабо проучено — и не отъ това, че документитѣ по съединението сами достатъчно обясняватъ единъ други и себе си: има и друго. Дѣйцитѣ отъ Пловдивския прѣвратъ сж още живи, а което е най-важно, борбитѣ отъ тогасъ, макаръ отчасти и видоизмѣнени, продължаватъ да раздухватъ страститѣ и днесъ още прѣдъ нашитѣ очи. При тѣзи обстоятелства, най-надежното е, несъмнѣно, да говорятъ самички документитѣ, особено ако достатъчно говорятъ. Послѣдното, разбира се, ние не смѣемъ да твърдимъ. Но отбѣлѣзахме, че документитѣ тукъ далечъ не сж по-голѣмата часть на всичко онова, що трѣба още да се събере. Прочее, както не сж пълни тѣ по число, тѣй не ще бждатъ пълни и по онова, що носятъ. И тѣй като събитието още не е основателно проучено, толкова повече ни се налагаше да се пазимъ отъ прибързани тълкувания.

Ще си позволимъ единъ апелъ по длъжность. Нека ангажиранитѣ лица въ цѣлата кореспонденция погледнатъ спокойно и обективно на миналото, както спокойни и обективни се стараехме да бждемъ и ние. Една отъ супремнитѣ задачи на подобни издания, като настоящето, е, да упражнятъ духа на съврѣменницитѣ да се издигне малко до чиститѣ вълни на историята. Това имахме най-главно прѣдъ очи, като се заехме съ настоящия трудъ. Нека помнимъ, че миналото е най-добрия учитель на бждащето. А като се ровимъ въ миналото, не е задача да осждимъ, кой е кривия тамъ, но да покажемъ, само кой може да бжде правъ въ бждащето!

Просимъ извинение за нѣкои неволни и недогледани повтаряния, които сж се вмъкнали въ текста. Само който е ималъ случай да се бори съ подобно издание, само той ще се догади за мжчителнитѣ и често непрѣодолими трудности, които го съпровождатъ.

София, августъ 1908.

Д. Т. Страшимировъ.

I.

ПРѢДВАРИТЕЛНИ.

1880—1884.

№ 1.

Протоколъ.

Подписанитѣ К. Стоиловъ, Г. Живковъ, С. Стамбуловъ, д-ръ Молловъ и П. Станчевъ, пълномощници на народнитѣ подписани прѣдставители въ българското Княжество, и Д. Наумовъ и К. Величковъ, пълномощници на народното прѣдставителство въ южна България, събрани[1]) въ г. София за да положимъ основитѣ на едно взаимно и съгласно дѣйствие по народната ни политика — съединение на раздѣлена България — слѣдъ дълги и всестранни разисквания додохме до слѣдующитѣ рѣшения:

1) Да се основе въ Южна-България единъ централенъ таенъ комитетъ който, наедно съ своитѣ клонове, да дѣйствува като народно правителство въ тая страна.

Тоя комитетъ ще има за главна грижа организуванието и управлението на народнитѣ сили въ Южна-България;

2) Тоя комитетъ да има прями сношения съ правителството на българското княжество, което води народната политика, за да го държи въ течение на работитѣ въ Южна-България и за да се споразумѣва съ него върху всичкитѣ прѣдмети касающи се до въпросътъ на народната ни политика, така щото тия двѣ части на раздѣлена България да бждатъ готови за всяка случайность и непредвидени обстоятелства.

Начинътъ по който ще ставатъ тия сношения ще се опрѣдѣли отъ правителството и народното прѣдставителство на Княжеството.

3) Ако бюджетътъ на Княжеството не позволява увеличението на войската, то въ всѣки случай тя трѣбва да остане за сега поне въ настоящата си численость, така щото въ даденъ случай да послужи за ядро на едно значително народно опълчение;

---

[1]) Събранието е станало въ домътъ на г. Д-ръ Моллова.

4) Да се организира въ Княжеството, съ законъ гласуванъ още въ настоящата сесия на Народното Събрание, народна гвардия;

5) На правителството на Княжеството да се отстжпи единъ кредитъ не по-малъкъ отъ прѣдвиденний въ ст(атия) 126 на Конституцията, който да се употреблява за нужди по дѣлото на съединението;

6) За всяко важно дѣйствие и прѣдприятие да се изисква предварително споразумѣние и съгласие на двѣтѣ страни.

Направенъ въ гр. София на 17 Априлий 1880 год.[1])

Д. Молловъ.
К. Стоиловъ.
С. Стамболовъ.
П. Станчевъ.
Г. Живковъ.
Д. Наумовъ.
К. Величковъ.

Съ горнитѣ рѣшения на комисията съгласни представители на Народното събрание: Протоиерей Теодоръ С. Митовъ, Д. Брадевъ, С. Илиевъ, свещ. Т. К. Драгановъ, Н. Доневъ, Н. Сукнаровъ, К. Раевъ, Хр. С. Грънчаровъ, Хр. Самсаровъ, Ст. И. Поповъ, В. Т. Золотовъ, Т. Маноловъ, Хр. Баларевъ, Г. Наумовъ, Н. Таневъ, Хр. Симидовъ. (Подписали всички саморжчно).

---

[1]) Този протоколъ има историческо значение. Тайния комитетъ, който се уговарва съ него, е първата бразда върху равното гражданско поле на Южна България: той е начало на партиитѣ тамъ. Водителитѣ на комитета образуватъ ядката на опозицията противъ първия управитель на областьта, Алеко Богориди, поелъ управлението въ 1879 и замѣстенъ въ 1884 съ Кръстевича, слѣдъ шумни протестационни митинги за съединение. Инициаторитѣ на тѣзи митинги сж съединисти; партията, която ги свиква, е съединистическа, а по-късно се кръщава народна. Съединиститѣ сж на власть въ 1885 и казватъ „не е врѣме за съединение". Тогава, падналитѣ отъ власть „казионни", заедно съ други независими борци образуватъ новъ революционенъ комитетъ и извършватъ съединението. Това е хода на цѣлото дѣло. Онова, обаче, което въ случая трѣба да се отбѣлѣжи като характерно, то е, че знамето за съединение — една тъй крупна и висока историческа задача за цѣлата нация, задача, по която не е могло и не е трѣбало да има двѣ мнѣния — това знаме слиза въ партизанскитѣ редове, бива опятнено и издребнено — било отъ едната, било отъ другата боряща се страна, като се прѣвръща въ оржжие за дневни партийни побѣди. — Трѣба сепакъ да се отбѣлѣжи, че това сжждение не се отнася и до подписавшитѣ протокола прѣдставители отъ Сѣверна България. Тѣ сж, може да се каже, чисти идеалисти на Съединението и не причастни въ партизанския обратъ, който по-късно зема хубавата идея. Или изобщо, въодушевлението въ начало ще да е било задушевно и чисто за всички инициатори.

№ 2.

Протоколъ.[1])

Днесь, 26 Априлий 1880 г. ний долоподписаннитѣ Кметове избрахми едногласно за прѣдставитель въ събранието, което ще стане въ Сливенъ, Господина Стефана Костовъ когото упълномощаваме да прѣдставлява нашето мненіе и онова, което пріеме той, ще бѫде пріето и отъ наша страна.

(Слѣдватъ подписи на кметоветѣ отъ слѣднитѣ казанлѫшки села: с. с. Орузово, Армаганово, Шейново, Хасатъ, Казаланъ Дере, Долньо Яхрени, Карагютли, Голѣмо село, Г. Софларъ, Тарничане, Баня, Симитлери, Шипка, Александрово, Енина, Чарганово, Ражина, Елхово и пр.).[2])

№ 3.

Пълномощно.

Подписанитѣ кметове, старѣйшини и свѣщеници отъ селата на Чирпанската околия и отъ четиртѣхъ квартала на градѫ Чирпанъ упълномощяваме отъ своя страна Г. Докторъ Хаканова за нашь прѣдставитель въ събранието, което ще има да стане въ гр. Сливенъ прѣзъ настоящета година.

Означений Г. Докторъ Хакановъ ще има право да гласоподава и рѣшава, въ наше име, всички въпроси относящи

Освѣнъ туй, историкътъ ще има въ бѫдаще да опрѣдѣли, доколко подписавшитѣ протокола сѣверняци и тѣхнитѣ приятели въ княжеството сѫ развили по-сетнѣ дѣятелность въ своята срѣда за да се постигне идеята за съединение, или изобщо, дали въ Сѣверна България е извършено нѣщо, додѣто на югъ отъ Балкана комитета скоро дава своитѣ плодове — както читателя ще види отъ слѣдовающитѣ документи. И както знамето за съединение въ Южна България избива въ чисто партийна борба, остава да се прослѣди, дали тая борба, по единъ или другъ начинъ, не се раздухва подъ влияние на партийни борби отъ сѣверъ.

[1]) Слѣдъ общото рѣшение въ София за комитетъ, както се види отъ първия протоколъ, разпоредено било да се свика едно събрание въ Сливенъ отъ прѣдставители на всички околии въ Южпа България. Разбира се, всѣкой прѣдставитель е трѣбало да се яви въ събранието съ пълномощно. Ние даваме, като образци, само нѣколко отъ пълномощнитѣ на тѣзи прѣдставители; Архивътъ притежава всички пълномощни, до 14. Трѣба да забѣлѣжимъ, че нѣкои отъ тѣхъ сѫ носили протоколъ на избора си вмѣсто пълномощно, какъвто е случая и тука.

[2]) Подписитѣ сѫ удостовѣрени отъ прѣдседателя на „Кантонния смѣсенъ съвѣтъ“ и архиерейски намѣстникъ въ Казанлѫкъ, свещ. Хр. Д. Караджовъ, и подкрѣпени съ печата на сѫщия. Слѣдватъ още подписи на 12 казанлѫшки граждани съ подписа и печата на Казанлѫшкия градски кметъ.

ся до общественний народенъ интересъ и всичко извършено отъ помѣнатій ще бжде прията на насъ.

И за увѣрение потвърдяваме съ саморжчнитѣ си подписи.

27 Априлий 1880 год. гр. Чирпанъ.

(Слѣдватъ подписитѣ на кметове отъ 35 села, съ печатитѣ).

№ 4.

До Г-на Д. Наумовъ въ Стара Загора.

Господине Наумовъ!

Като взехме въ внимание изложението на нашиетъ депутатенъ Г-на Иванъ Салабашева върху сегашното положеніе на область-та ни и върху рѣшението на Българскитѣ областни представители относително до съставеніето на едно особенно областно Българско събраніе въ Сливенъ, което ще има за цѣль да промисли върху меркитѣ, които трѣбва да се взематъ за да се подобри окончателно положеніето ни; рѣшихме, по препоржката на реченіятъ нашъ депутатъ, да изберемъ Васъ Г-не Наумовъ, като представитель на нашата коллегия въ народното Сливенско събраніе.

Ний се надѣемъ, че не ще ни откажите щастието да бждемъ прѣдставлявани отъ Васъ и че ще дѣйствувате въ рѣченото събраніе съ характери(сти)ческата Вамъ енергия и патриотизъмъ.

Съ високо почитаніе, Българскитѣ села отъ Сейменската избирателна колегия.

Село Сейменъ, 27 Апр. 1880.

Слѣдватъ подписитѣ на 22-ма кметове, съ печатитѣ.

№ 5.

Протоколъ.

Днѣсь 29-ий Априлъ 1880 г. ся събрахме свѣщеннацитѣ, кметоветѣ и старѣйте отъ Българскитѣ села на Пещерската околия въ гр. Пещера за избиране на прѣдставитель за въ

Сливненското Събраніе, което стана съ тайно гласоподавание. Прочетоха се гласоподавателните листьци и се намери, че слѣдующитѣ кандидати получиха гласове.

Г-нъ К. Величковъ 54 гласа — петдѣсять и четери.

Г-нъ Ан. Горановъ 40 гласа — четиридесять.

За вѣрностьта и точностьта на станалия изборъ се състави настоящия протоколъ и ся подписа отъ свещеницитѣ и кметоветѣ.

Гр. Пещера 1880 г. Априлъ 29.

(Слѣдватъ около 40 подписи и печати).

№ 6.

Пълномощно.

Днесь 2-ый Маій 1880 год. ный долѣподписанитѣ кметове и старѣйшини отъ селата на Сърнено-Горскѫтѫ околия, като имахме прѣдъ видъ съвѣтитѣ и приканваніята на нашый въ Обласното сьбраніе прѣдставитель, събрахме ся въ срѣдоточіето на околіята ни [Абрашлари] гдѣто пристъпихме къмъ избираніето на єдинъ нашъ прѣдставитель и избрахме за такъвъ Г-нъ Д-ръ Странски, когото опълномощаваме чрѣзъ настоящето си да работи, рѣшава и дѣйствува въ наше имя и за насъ въ чисто-Българското сьбрание, което има да стане въ гр. Сливенъ съ цѣль да разисква и рѣши въпроси отъ чисто Български интересъ въ политическо и църковно отношеніе.

Градъ Брѣзово, 2 Май 1880 г.

(Слѣдватъ 24 подписи и печати).

№ 7.

Господа![1])

Днесь на 12-ый того чяса на 6 следъ пладне по Европейски, или на 11 еденадесять по турски ще стане общо събраніе въ Бжлгарската Митрополия, гдѣто ще ся разгляда

[1]) Покапителенъ листъ.

въпросъ отъ голѣма важность; затова се умолявате да сж намѣрите въ опрѣдѣлений часъ на казано-то мѣсто. Кметове-те трѣбва да си вземжтъ при себе и печаты-те. Тжи сжщо и първомайсторитѣ отъ свякое съсловіе да ся явятъ съ печатыте си.

Пловдивъ, 12 Май 1880 г.

За прѣдседатель въ гр(адския) съвѣтъ:

Янчо Г. Трувчевъ.

(Слѣдва списъкъ на всички видни граждани и чиновници въ Пловдивъ, а срѣщу името на всѣкой, личи подписътъ, че е прочелъ поканата).

№ 8.

Господине прѣдсѣдателю и Почитаемо Събрание.[1]

Безъ съмнѣние всички събрани прѣдставители ще попитатъ защо отъ Пловдивската колегия именно отъ градътъ да не присжтствува прѣдставитель, и това може да даде поводъ на разни тълкувания и пр.

За да ся избѣгне всичко това, азъ счетохъ за моя длъжность да дамъ вкратце долеизложенитѣ разяснения и да Ви прѣдставя оригиналнитѣ документи.

На 2-и Маия получихъ едно писмо подписано отъ Г-да Ив. Ев. Гешовъ и Д-ръ Странски, въ което ми ся напомняше едно прѣдишно писмо, и още, че прѣдставитель-тъ на колегията, която азъ прѣдставлявамъ, трѣбваше да се намѣри за 15-й того въ Сливенъ. Като не бѣхъ получилъ подобно прѣдишно писмо [не зная покакви причини] отправихъ ся тутакси писменно до казанитѣ Господа да питамъ какво е това прѣдишно писмо. На това мое запитване и до днесь отговоръ не получихъ. При всичко това обаче, като ся поменуваше въ писмото че събрание въ Сливенъ ще стане на 15-й того, азъ прибързахъ и свикахъ едно събрание отъ 20-на души на 10-й того въ Митрополия-та. Това събрание рѣши, че трѣбва да ся свика едно по пълно събрание което да бжде компетентно да разисква и рѣши този въпросъ. Незабавно на утрѣшний день отправихъ

[1]) Заявление до прѣдседателя на Събранието въ Сливенъ.

писмено до Г-нъ Прѣдседательтъ на Градский съвѣтъ и пригласяванието за 12-й того стана чрезъ него, сиорѣдъ приключеното призователно на градский съвѣтъ.

На 12-й того стана Събранието, гдѣто присѫтствуваха повече отъ 40 души, именно: Негово Прѣосвѣщенство Пловдивский Митрополитъ, Кметове-тѣ на Български-тѣ махали въ градъ-тъ Пловдивъ, Мухтаритѣ, Първомайстори-тѣ на еснафи-тѣ. първенци-тѣ отъ градъ-тъ и старѣишини-тѣ на с. с. Перущица и Брестовица. Като разстълкувахъ цѣль-та на Събрание-то и изборъ-тъ, кой-то прѣдлѣжи да стане, породи ся питание-то какво сѫ направили жители-тѣ отъ села-та на Пловдивска-та околия, понеже заедно съ тѣхъ трѣбваше да ся избере единъ прѣдставитель. Тогава ся явиха прѣдставителитѣ отъ села-та на околия-та, имено Старѣйшински-тѣ съвѣти отъ села-та Перущица, Брестовица и пр. които присѫтствуваха въ засѣдание-то и заявиха, че тѣ сѫ избрали прѣдставитель, нъ пакъ сѫ готови да гласоподадѫтъ заедно съ гражданитѣ въ днешно-то засѣдание и кое-то лице ся избере да го припознаятъ за прѣдставитель. Слѣдъ това удовлетворително заявление отъ тѣхна страна, азъ поднесохъ пълномощно-то написано, оставаше само да ся тури името на лицето, кое-то щеше да ся избере и подписи-тѣ [тукъ Ви приповтарямъ самото пълномощно].

Подиръ това пристѫпи ся къмъ тайно гласоподавание, слѣдствие-то на което Ви излагамъ като Ви приключвамъ самий-тъ листь на кого-то ся бѣлѣжяха гласове-тѣ.

Слѣдъ това поканени събрани-тѣ да чуятъ приключеното пълномощно и да го подпишятъ, разнесоха ся безъ да го чуятъ и подпишятъ.

Ето почитаеми Господа защо между Васъ прѣдставитель отъ колегия-та Пловдивска не ся намира.

Тълкуватель на прискрьбно-то изложение, надѣвамъ ся че почитаемо-то Събрание въ благоразумие-то си не ще да мя счете за ни най малко пропусналъ що годѣ отъ задължения-та ми.

Благоволете да приемете, Господине Прѣдседателю и Почитаемо Събрание, увѣрение-то на отлично-то ми къмъ Васъ почитание.

Пловдивъ, 13 Май 1880.

Пловдивский депутатъ: Т. Искр. Кесяковъ.

№ 9.

Пълномощно.

Ный българитѣ отъ Старо-Загорската Колегия умпълномощаваме Г-на Д. М. Наумовъ да ны прѣдставлява въ народното събрание което има да стане въ градъ Сливенъ на 15-ий Майя тази година, въ което събрание има да положи основа за еднодушно дѣйствувание и споразумение съ сѣверни-тѣ ни братя, приготовление-то на народни-тѣ ны силы, нужни за постигание-то на обща-та ны народна цѣль — съединението на цѣлий Българский народъ.

Ный даваме право на прѣдставителя си да говори въ името на цѣлата колегия и което са извърши и постанови въ това събрание, ще бѫде прието и задължително за населението отъ цѣлата ны Колегия.

Гр. Стара-Загора 14-Майя 1880 год.

(Слѣдватъ печатитѣ на града Стара-Загора, и на редъ села).

№ 10.

Господине Прѣдсѐдателю и Достопочтени Господа Прѣдставители.[1])

Вслѣдствие на решение-то на Българскитѣ прѣдставители отъ областното Събрание, и тъй като въ избирателната колегия, която азъ прѣдставлявахъ съвпадаха села отъ три околий, още повече като прѣдставитель-тъ на Станимашка-та [Конушка] околия е отъ друга народность, счетохъ за моя длъжность да съобщѫ решения-та на прѣдставители-тѣ и на три-тѣ околий и да ги подканя да си изберѫтъ по единъ прѣдставитель.

Конушката околии избра за свой прѣдставитель Г. Павла Костова.

Колко-то за население-то отъ Пловдивска-та околия [като исключя градъ-тъ Пловдивъ, който съставлява особна избирателна коллегия прѣдставляема отъ Г. Т. Кесякова] като не бѣ възможно да стане околийско събриние въ градъ-тъ за изборъ-тъ

[1]) Писмо до прѣдседателя на събранието въ Сливенъ.

на лице-то, то стана въ село Перущица. Нъ при това жители-тѣ отъ околия-та сѫ съгласиха да пратятъ свой прѣдставители въ чясно-то събрание отъ жители-тѣ на градъ-тъ Пловдивъ, и въ случай че тамо сѫ избере друго лице, да приемѫтъ и тѣ него. Събранието прѣдизвикано отъ Г. Т. Кесякова [Пловд. прѣдставитель] стана на 12-ий того въ Пловдивъ: прѣдставители отъ села-та на Пловдив. околия присѫтсвуваха въ това събрание и прѣдварително заявиха, че при всичко че тѣ сѫ избрали учителя Г. Натевъ, пакъ сѫ готови за да се избѣгнатъ разногласия да приемѫтъ лицето, което градъ-тъ ще избере

Нъ понеже до 14-ий твго сутринь-та никакво пълномощно отъ градъ-тъ не бѣ направено, то околийскитѣ прѣдставители дадоха пълномощно подпечатано отъ села-та на Пловд. околия на г. Натева и го заставиха да замине за Сливенъ.

Овчехълмска-та околия тоже си избра прѣдставитель.

Като пожелаѭ отъ съртце что-то дѣла-та и решенията на това събрание да бѫдатъ за общото добро на всички Българи, моля Ви Господине Прѣдседателю и Достопочтени господа прѣдставители да приемете увѣрение на най-дълбокото ми къмъ Васъ уважение.

Пловдивъ 14-и Маія 1880.

Костантинъ Калчовъ.

№ 11.

Харманлий 15-й Маий 1880 год.

Приятелю Господине Д. х. П. Бояджиевъ

Въ г. Сливенъ.

Приносящий настоящето ми Г-нъ Колю х. В. Бояджиевъ е наший харманлийский прѣдставитель, когото провождаме за въ събранието, което щеше да стане днесъ въ градътъ Ви. Наший прѣдставитель малко закъснева, но надѣямъ ся да ни извините като Ви явимъ причинитѣ. Околийский ни Докторъ бѣше назначенъ за прѣдставитель на това събрание, нъ като прѣдварително поиска разрѣшение отъ прямото си началство за 3—4 дневно отсѫтсвие отъ околията; Началството му незнаемъ по какви независими отъ него причини не му разрѣши,

закоето и той сж отказа, ето самата причина на закъснението на прѣдставительтъ ни.

Байно, като сж надѣя, че и Вие ще бждете прѣдставитель въ това събрание, и като зная хубавата му и благодарна за страната ни цѣль, отъ все сръдцѣ желая най-добъръ успѣхъ и единодушно съгласие въ прѣдприятието на събранието.

Като намирамъ случай, въ който могж да засвидѣтелствувамъ увѣрението въ отличното ми къмъ Васъ уважение остаямъ Вашъ другъ и приетель.

Д. Милковски.

№ 12.

Протоколъ I

на предварително-то събрание отъ представители-тѣ на слѣдующитѣ колегии въ градъ Сливенъ 16-ий Майя 1880 год.

Отъ Перущица Гиорги Натевъ, отъ Карнобатъ Тодуръ Карамановъ, отъ Карлово Христо Лазаровъ, отъ Сливенъ Д. Кавалджиевъ, отъ Т.-Пазарджикъ Отецъ Тилевъ, отъ Ямболъ К. Икономовъ, отъ Сейменъ и Ст.-Загора Д. Наумовъ, отъ Кжзанлжкъ С. Костовъ, отъ Станимжка П. Костовъ, отъ Пещера К. Величковъ, отъ Нова-Загора Д-ръ Планинский, отъ Каваклий Х. Д. Бояджиевъ, отъ Чирпанъ Д-ръ Хакановъ, отъ Кжзжлъ-Агачъ Енчевъ.

Засѣданието се отваря въ кжщата на Г. Х. Д. Х. Петровъ часа въ 11 предъ пладне. Най-напрѣдъ се пристжпи до съставянето на бюрото и съ общо удобрѣние се избраха: Отецъ Тилевъ за прѣдсѣдатель и С. Костовъ за секретарь.

Г. Прѣдсѣдатель-тъ като благодари на събранието за поста, съ който го почетохж помоли Г-да Наумова и Величкова да дадлтъ на събранието разяснение върху онова, което тѣ изучиха въ София, гдѣто бѣха проводени отъ Българскитѣ представители въ послѣдната сессия на обласното Събрание въ Пловдивъ.

Г. Д-ръ Хакановъ съгласенъ съ преждеговорившия прибавя, че Г-да Стамболовъ и Живковъ представители отъ Княжеството, ще дадатъ разяснение за цѣльта съ която сж дошле, като помоли Г-на прѣдсѣдателя предварително да освѣтли

събранието върху сегашното положение на страната, за изучването на което бѣше натоварена отъ представителитѣ въ Пловдивъ една троечленна комисия отъ която и той бѣше членъ.

Г. Предсѣдательтъ каза че при разглѣжданието на прѣдстоящитѣ въпроси ще даде нѣкой освѣтления, които е добила комисията, но прибавя че нищо важно не сж е открило.

Г. Величковъ прѣдлага по напрѣдъ да се прѣдставятъ и прегледатъ пълномощни-тѣ, че тогава да се прѣстжпи до работа.

Това прѣдложение се прие отъ всички.

Всичкитѣ представители си прѣдставиха пълномощнитѣ, освѣнъ Хакановъ, Енчевъ, Икономовъ и Лазаровъ, които на 17 ще ги поднесжтъ.

Г. Д-ръ Планински предлага да се прочетатъ пълномощнитѣ.

Г. Величковъ възрази, че за да се не губи врѣме въ четенето на пълномощни-тѣ да се натовари бюрото съ преглеждането имъ и въ слѣдующото заседание да съобщи резултата, а сега нека се опрѣдѣли мѣстото, гдѣто ще ставатъ събранията и врѣмето, кога ще се отварятъ и распущатъ.

Г. Хакановъ каза, че двѣ засѣдания въ деня, утринно отъ 8 до 11 часа и вечерно отъ 2 до 5 часа сж достатъчно време за работа и е съгласенъ съ предложенисто на Величкова относително преглѣждатето на пълномощнитѣ отъ бюрото.

Г. Д-ръ Планинский съгласенъ съ преждеговорившия, прибавя че събранието може да става въ дѣвическото училище, нъ Сливенскитѣ представители ще размислятъ за това и ще опредѣлятъ мѣстото за събрание.

Г. Предсѣдательтъ даде на гласуване въпроса за преглѣждане на пълномощнитѣ и прие сж предложението на прѣгледването на пълномощнитѣ и прие сж прѣдложението на г-на Величкова.

Г. Предсѣдательтъ попита: ще ли може да засѣдаваме въ дѣвическото училище?

Г. Наумовъ отговори, че не е никакъ удобно да се събираме въ дѣвическото училище, понеже дѣцата на нѣколко деня ще се спржтъ да учатъ, а това ще даде причина на разни тълкувания относително нашето събрание.

Г. Величковъ каза, че утрѣ може да се открие засѣданието пакъ у Х. Димитровата кжща, гдѣто ще и съобщятъ своитѣ свѣдения добити въ София.

Г. Х. Д. Х. Петровъ предлага своята кѫща за събиране ако събранието намѣри за угодно.

Г. Д-ръ Хакановъ възрази като каза че събиранието на прѣдставителитѣ въ кѫщата на Х. Димитра ще даде поводъ на разни тълкувания, въпрѣки неговата добра воля за гдѣто Х. Димитъръ отстѫпя кѫщата си, затова нека се опредѣли друго мѣсто за събирание.

Г. Предсѣдатель-тъ предложи слѣдующето заседание да стане утрѣ въ кѫщаща на Х. Димитра и всички на това се съгласиха.

Г. Величковъ казва че като дойде довечера Странский, заедно съ Наумова ще съобщятъ утрѣ на събранието добититѣ си отъ София свѣдения заедно съ документи-тѣ, които иматъ за това и, които се намиратъ у Д-ръ Странский.

По предложението на Г-на Х. Димимра Събранието рѣши да има утрѣ на дневенъ рѣдъ: резултата отъ преглѣждането на пълномощнитѣ и отчета на Наумова и Величкова, представители съ София.

Прѣдсѣдатель-тъ распусна засѣданието на 12 часа.

(Слѣдватъ подписитѣ на всички присѫтствували прѣдставители).

№ 13.

(17 май 1880 г.)

Протоколъ II.

Засѣанието се отвори по 9 часа прѣдъ пладня въ присѫтствіето на слѣдующитѣ прѣдставители:

Д. Наумовъ Сейменъ и Стара-Загора; С. Костовъ Казанлѫкъ; Свящ. Тилевъ Т.-Пазарджикъ; Д. Каваджіевъ Сливенъ; И. Мачевъ Панагюрище; З. Ласковъ Ихтиманъ; Д. Аргировъ Рупчосъ; П. Енчевъ Казѫл-агачъ; Ив. П. Антоновъ Овчехълемска околия; Д-ръ Хакановъ отъ Чирпанъ; Х. Д. Бояджиевъ Кавакліи; Д-ръ Планинский отъ Нова-Загора; К. Величковъ отъ Пещеря; П. Костовъ Станимѫка; Хр. Лазаровъ Карлово; Т. Карамановъ Карнобатъ. Г. Натевъ Перущица; К. Икономовъ Ямболъ; Д-ръ Странски Сърнено горска околия; К. Бояджиевъ Харманлии; и слѣдъ прочитането на протокола отъ миналото засѣданіе прѣдсѣдательтъ съобщи на събранието че

отъ пълномощнитѣ, които вчера се прѣдставиха на бюрото за прѣглѣждаціе само черире пълномощия не бѣха законни, понеже не бѣха подпечатани отъ всички села и махали отъ чиито бѣхѫ издадени.

Натевъ, носящъ едно отъ тѣзи пълномощни, съобщи на събранието, че причината, гдѣто неговото пълномощно не е подпечатано отъ гр. Пловдивъ, а само отъ околията му, била невъзможностьта да се събере на време околийско събраніе въ Пловдивъ, градъ населенъ отъ разни народности, отъ които не би могло да се укрие цѣльта на събраніето, като прибави че проводенитѣ до тукашното събраніе писма на Кесякова и Калчева изясняватъ рѣда на избора.

Прѣдсѣдательтъ попыта събраніето, ако желае да са прочетѫтъ писмата на Кесякова и Калчева.

Величкоръ не намира за нужно прочитаціето имъ.

Наумовъ прѣдложи да са прочетатъ съ каквото съдържаніе и да бѫдѫтъ, защото тѣ сѫ отправени до събраніето.

По изявеното отъ събраніето желаніе прѣдсѣдательтъ ги прочете Х. Г. Х. Петровъ каза, че отъ писмото на Кесякова се разбира, какво г. Пловдивъ не ще да има прѣдставитель.

Д-ръ Планински прѣдлага да се прочетѫтъ и прѣглѣдатъ до пристиганѐто на Д-ръ Странски въ засѣданіето пълномощнитѣ на тѣзи отъ прѣдставителитѣ, които днесъ сѫ пристигнѫли и слѣдъ това да са пристѫпи на дневный рѣдъ.

Д-ръ Хакановъ не вижда нужда, за да се чака Д-ръ Странски, понеже времято е кѫсо и събраніто не трѣбва да губи време.

Величковъ почна изложеніето си върху мисіята, съ която бѣха испратени заедно съ Наумова въ Софія, като каза, че Българитѣ прѣдставители въ Пловдивъ при послёдното си събираніе въ частното си засѣданіе, като обсѫждали настоящето положеніе въ страната ни, видѣли липсата на една чистонародна организація стрѣмяща са къмъ благото на народа и вопіющата нужда отъ нейното сѫществуваніе за по-доброто и и успѣшно урѣжданіе испроводи него и Наумова въ Софія, гдѣто да са срѣщнѫтъ съ Министритѣ и народното прѣдставителство и заедно да опрѣдѣлятъ онѫзи програма на общо дѣйствіе, по която и въ двѣтѣ Българіи да се вmaking

тѣ сѫ дошле до споразуменіе и опрѣдѣлили програмата за бѫдѫщото общо дѣйствуваніе, като са са направили два контракта[1]) задължителни и за двѣтѣ страни. Въ контрактитѣ сѫ поставени нѣколко точки, които прѣдставителитѣ ни и онѣзи на Княжеството сѫ са задължили въ скоро време да испълнятъ и една отъ най-главнитѣ точки, за които тукашнитѣ прѣдстатители сѫ са задължили, състои въ уреждането на едно народно правителство, което ако и съ тайно дѣйствуваніе, да може да развіе силитѣ и срѣдствата на мѣстото до тамъ, щото въ даденъ случай да може мѫжествено и съ сила да поиска съединеніето и за тази имено точка настоящето събраніе са е свикало.

Прѣдсѣдательтъ призова членоветѣ на събраніето въ качеството со на прѣдставители да обсѫдятъ и разглѣдатъ даденото изложеіие отъ Г-да Наумовъ и Величковъ.

Д-ръ Планински моли княжескитѣ прѣдставители, Г-да Стамболова и Живкова да разяснято на събраніето, какво е станало съ тѣхнитѣ задълженія.

Стамболовъ, княжескый прѣдставитель, отговори, че той и Г-нъ Живковъ сѫ дошле съ пълна увѣреность, че ще намѣрятъ тукъ онова Народно правителство, за което тукашнитѣ прѣдставители въ контракта си са задължили да урѣдятъ и каквито свѣдения дадѫтъ за своитѣ задължения тѣ ще бѫдатъ случайни, защото тѣ идатъ да сѫ споразумѣѭтъ съгласно съ взаимнитѣ контракти съ народното правителство. За по-скорото имъ тукъ идваніе подѣйствували свѣденията които на скоро имъ съобщилъ единъ отъ близонаходящитѣ се до Князя Българи при послѣднето възвръщаніе на тогози Господина отъ Пловдивъ въ София.[2]) Тѣзи свѣденія давали да са разбере, че Румелийцитѣ скоро съ орѫжие въ рѫка ще поискатъ съединението си. Отъ страхъ да не бы подобно посѣгваніе да са осѫществи, Г-да Стамболовъ и Живковъ сѫ дошле да изучатъ отъ близо намѣреніето на тукашното населеніе.

Наумовъ каза, че въ прѣбыванието си въ София тѣ сѫ дали на княжеското прѣдставителство точни свѣденія, никакъ не прѣувеличени за силата и срѣдствата, съ които страната ни разполага. Тѫй напримѣръ съобщило му са е, че жизнената сила и якость у насъ, Гимнастическитѣ Дружества по

---

[1]) Протоколъ № 1. (Първоначалния общъ протоколъ).
[2]) Д-ръ К. Стоиловъ.

причина на неблагопріятнитѣ до тамъ обстоятелства[1]) не се развиватъ съ ланшныя успѣхъ и скорость и отъ взаимнитѣ споразумения зависи бързото имъ подновяваніе въ нова дѣятелность.

Стамбуловъ прѣдлага да се образува тайныя комитетъ прѣди всичко, за да може пó-скоро да испълни задълженіята натукашнитѣ прѣдставители, като влезе въ споразуменіе съ оня на Княжеството и почне дѣйствието си и събранието нѣма какво друго да върши, понеже програмата е опрѣдѣлена въ контрактитѣ.

Д-ръ Хакановъ възрази, като каза, че не трѣбва бързаніе и веднага да са не избира комитета, защото пó-напрѣдъ (е) нуждно да (се) размысли за срѣдствата съ които ще развіемъ и укрепимъ заспалитѣ си сили.

Стамбуловъ повтаря, че комитета трѣба пó-напрѣдъ да се избере за да влезе пó-скоро въ споразумѣніе съ княжескія.

Наумовъ каза, че свѣденіята, които са занесени въ Софія сѫ частенъ разговоръ на близостоящія до княза Българинъ съ нѣкого си въ Пловдивъ, за това не трѣба да (ги) уважаватъ и вѣрватъ, като прибави още, че трѣба да се развіятъ и обсѫдятъ задължителнитѣ въ контракта точки; да са състави программа и послѣ да са избере комитетъ.

Д-ръ Странски съобщи на събранието, че Стоиловъ при прибиваніето си въ Пловдивъ са научилъ отъ частни лица, какво събраніето въ Сливенъ ще провъзгласи съединеніето и това когато съобщилъ на Министритѣ и Народ. прѣдставителство, Г-да Стамболовъ и Живковъ са били испратени тукъ за да изучатъ пó-отблизо работата, като приложи, че трѣба да испълнимъ задълженіята си къмъ Княжеството, нъ пó-напрѣдъ да обсѫдимъ една программа, която ще слѣдваме; да прѣсмѣтнемъ силитѣ си: въ състояніе ли ще бѫдемъ въ даденъ случай да противостоимъ на една сила, която доволно може бы ще да ни прѣдвишава; да подновимъ ли Гимнаст. дружества, или да съставимъ резервата. Въ заключеніе каза, че безъ единодушно дѣйствіе и съгласие ный каквато и сила и да имаме не ще да извършимъ нищо. Въпроса за гим-

[1]) Гимнастическитѣ дружества, заедно съ стрѣлкови дружини, сѫ дѣло на рускитѣ офицери, а главно на Скобелевъ още отъ днитѣ на окупацията. За тѣхното развитие сѫ били правени спънки по дипломатически пѫть, разбира се, най-вече по исканисто на Турция.

настическитѣ дружества трѣбва дълбоко да са обмисли, защото тѣхното подновяваніе възбужда негодованіето на нѣкои Европейски сили; ако тѣ са замѣнатъ съ резервисти до 32 годишна възрасть, то ный пакъ ще имаме значителна войска и прѣдлага по-напрѣдъ да са състави программа, па тогава да са избере Комитетъ.

Хакановъ поиска да са подложи на гласуваніе въпроса за комитета и да са прѣглѣда контракта точка по точка, а когато дойде рѣдъ до войската, тогава да са размысли за гимнаст. дружества.

Х. Д. Х. Петровъ прѣдлага да са размысли, какво ще станатъ онѣзи гимнастици, които сѫ пó-горѣ отъ 32 години и които сѫ пó-много ако резервата се урѣди.

Стамбуловъ напомня, че най-важното съ което трѣба събранието по-напрѣдъ да са занимае, то е избираніето членове на комитета, които ще обсѫждатъ въпроситѣ.

Енчевъ съгласенъ съ прѣждеговорившія, прибавя, че не трѣба да (се) размышлява и обсѫжда контракта, съ който честьта на Князя и Княжеството е ангажирана. Хакановъ разясни, че той не е искалъ да са назмышлява и обсѫжда контракта, а само да са промысли за срѣдствата съ които той ще са тури въ испълненіе и прѣждеговорившій не е дочулъ прѣдложеніето му.

Тилевъ казва, че контракта ще бѫде основа на нашата программа, която ще да ввѣримъ на комитета, и за пó-лесно достиганіе прѣдлага да са избѣре комисія, която да я състави.

Стамболовъ съгласенъ съ първия.

Величковъ каза, че Княжеството ще испълни своитѣ задълженія, а нашитѣ задължения трѣба да са развиѭтъ въ една программа, която ще слѣдва комитета. Съгласява са съ Тилева за комисіята, която до утрѣ да прѣдстави программата, и прибави, че воденіето на народната ни политика е оставена на Князовото правителство, което най-успѣшно може да я води, а намъ остава да опрѣдѣлимъ программата си и да събудимъ силитѣ си.

Д-ръ Странски съгласенъ съ прѣждеговорившия съ прибавка не утрѣ а довечера да прѣдстави комисіята изработената программа.

Прѣдсѣдательтъ обяви въпроса за исчерпанъ и призова събраніето да избере лица за въ комисіята.

По насочванiето на Наумова събранието избва, Г-да Стрнски, Хакановъ и Величковъ и опрѣдѣли да стане слѣдующето събрание въ 8 часа послѣ обѣдъ.

Д-ръ Странски напомни на прѣдставителитѣ да пазятъ тайно всичко що са върши, защото отъ сега още се е разнесло слухъ въ задграничнитѣ страни, че сегашното събранiе щѣло да провъзгласи съединенiето ни.

Д-ръ Планински и Тилевъ съгласни съ прѣждѣговорившiя.

Стамболовъ, съгласенъ съ прѣждѣговорившiя, прибави, че и въ Княжеството, гдѣто по-свободно може да са върши всичко, пакъ освѣнъ прѣдставителитѣ никой не знай за сѫществуванiето на комитета.

Понеже по казванiето на Д-ра Планински Ив. Икономовъ си отстѫпвалъ кѫщата за събиранiе на прѣдставителитѣ, събранiето рѣши довечера тамъ да засѣдава.

(Слѣдватъ подписитѣ на всички присѫтствующи прѣдставители).

№ 14.

Программа на дѣйствiе въ Южна-Българiя.

Ст. I. За постиганiето на народната программа — обединението на Българiя — и за испълненiето на задълженiята вземени чрѣзъ протокола съставенъ въ Софiя на 17 Априлiй 1880 г. основава са въ Южна Българiя единъ централенъ комитетъ, състоящъ отъ петь лица, избрани отъ прѣдставителитѣ, който прѣбивава въ Пловдивъ.

Ст. II. Въ всѣка околiя са основава по единъ комитетъ околiйски състоящъ отъ три лица, избрани отъ прѣдставителитѣ на околiята, който получава заповѣдитѣ си и наставленiята си отъ Централный Народный комитетъ и ги изпълнява безусловно.

Ст. III. Централный Народный комитетъ дѣйствува съ помощьта на околiйскитѣ комитети, като народно прѣдставителство въ Южна Българiя.

Той има за главна грижа устройството и управленiето на народнитѣ сили въ Южна Българiя;

Той държи централныя комитетъ на Северна-Българія въ теченіе на работитѣ въ Южна-България и са споразумѣва съ него върху всичкитѣ прѣдмѣти, относящи са до въпроса за народната ни политика;

Той взима въ границитѣ на чл. 6 отъ Софіиски протоколъ всичкитѣ мѣрки, коіто му ся видятъ добри за постиганіе на народната программа.

Ст. IV. Централный Народный Комитетъ има единъ прѣдсѣдатель и единъ секретарь-дѣловодитель избрани измежду членоветѣ му.

Прѣдседательтъ не може да вземе никакво рѣшеніе безъ съгласіето на двама най-малко членове, въ оправданото отсжтствіе на другитѣ членове.

Ст. V. Центр. Народ. Комитетъ, както и околіискитѣ комитети имятъ печатъ въ символъ „снопъ съ три ржкойки".

Ст. VI. Центр. Народ. Комитетъ бди за точното съхраненіе на събранитѣ количества срѣщу данъка отъ 100.000 л. тур. разхвърленъ отъ първый Централ. Комитетъ прѣзъ Марта 1879 г. и за до събираніе на останалитѣ количества.

Ст. VII. Центр. Комитетъ изтегюва отъ каситѣ на околійскитѣ комитети количествата, които му сж потрѣбни за изпълненіе на задълженіята му.

Ст. VIII. Околійскитѣ комитети залягатъ съ всичкитѣ си сили за полаганіе въ дѣйствіе заповѣдитѣ на Ц. Комитетъ.

Тѣ бдятъ върху военнитѣ обученія въ подвѣдомственитѣ имъ околіи, наблюдаватъ храненіето на военнитѣ припаси и оржжія и взиматъ всичкитѣ мѣрки за събираніе на разхвърлянитѣ данъци.

Тѣ увѣдомяватъ Ц. Комитетъ всѣки двѣ недѣли за връвѣжа на работитѣ въ околіитѣ имъ.

Ст. IX. Околіискитѣ комитети не могатъ да разнесятъ сумата прѣвишаяща 1.000 гр(оша) безъ прѣдварително разрѣшеніе на Центр. Народный Комитетъ.

Ст. X. Центр. Н. Комитетъ е отговоренъ за неизпълненіе на длъжноститѣ прѣдъ събраніе отъ околіиски прѣдставители, което съ гласове отъ $^2/_3$ може да свали или замѣни членоветѣ му.

Ст. XI. Центр. Н. Комитетъ може да свика събранія отъ околіиски прѣдставители колкото пжти намѣри за нужно.

Ст. XII. Околійскитѣ комитети за неизпълненіе на длъжноститѣ имъ сж отговорни прѣдъ Центр. Нар. Комитетъ, който може да заповѣда свалянето или заменяваніето на членоветѣ имъ.

(Подписали) Прѣдставители: Татарпазарджиській священ. Г. Тилевъ, Старозагорскій Д. А. Наумовъ, Пещерский и Хасковский К. Величковъ, Карловский Хр. Лазаровъ, Казанлжжкий С. Костовъ, Перущинский Г. Натевъ, Овче-Хлъмский Ив. П. Андоновъ, Ново-Загорский Д-ръ Планински й, Сливенский Д. Кавалджиевъ, Карнобатский Т. Карамановъ, Чирпанский Д-ръ Г. К. Хакановъ, Конушкій П. Костовъ, Харманлийскіи К. Бояджиевъ, Рупчоска Димо Аргировъ, Каваклийский Х. Д. П. Бояджиевъ, Казжлагачскій П. Енчевъ, Ихтиманский Захар. Ласковъ, Панагюрский Ив. Мачовъ, Сърненогорский Д-ръ Странски.

№ 15.

17 Май 1880 год.

Протоколъ III.

Засѣданіето са отвори часа по 9 послѣ обѣдъ въ присжтствіето на всички поменати въ прѣдишній протоколъ. Протоколътъ отъ миналото засѣданіе са прочете и прія безъ поправка.

Комисіята прочете програмата, за съставяніето на която бѣше натоварена въ послѣдното засѣданіе, послѣ което прѣдсѣдательтъ попыта събраніето да ли пріема программата по принципъ.

Събраніето я пріе и почна членъ по членъ да я разглѣжда.

Поповъ попыта ще ли бждатъ дѣйствующи и петътѣхъ члена на Ц. Комитетъ, за които първата статя говори.

Д-ръ Странски отговори, че ще бждатъ дѣйствующи.

Енчевъ напомни, че Поповъ попыта дѣйствуящи ли ще бждатъ членоветѣ или бездѣйствующи.

Д-ръ Хакановъ каза, че при вида на многото работа, съ която Ц. Комитетъ ще са натовари за да може удовлетворително да я води, комисіята вмѣсто тримата души членове е назначила петмина, отъ които нѣкои въ случай на нужда

ще сж проваждатъ тукъ и тамъ, гдѣто присжтствіето име е необходимо.

Д-ръ Странски прибавя, че въ пó-долня една статя на програмата са говори, че всичкитѣ членове ще бждатъ съ равни права.

Стамболовъ каза, че и у Княжеството при сжщитѣ съображенія сж назначени петъ души членове въ Ц. Комитетъ.[1])

Бояджіевъ пыта да ли тѣзи членове ще са занимаватъ исключително съ тжзи работа, или ще я вършжтъ по край другитѣ си занятія.

Д-ръ Странски отговори, че членоветѣ на Комитета ако и да сж заняти съ други занятія, тѣ могжтъ да водятъ дѣлата на Ц. Комитетъ, а въ случай на неиспълняваніе длъжность тѣ ще са смѣняватъ по една статя отъ програмата.

Д-ръ Хакановъ каза, че ный нѣмаме въ голѣмо изобиліе дѣятели за подобна работа, съ която исключително да са занимаватъ, за това да са пріеме статята безъ поправленіе, а отпослѣ да се внимава при избора на лицата, като трѣба да бждатъ хора съ познатъ патріотизмъ и дѣятелность. А колкото за възнагражденіето имъ то събраніето ще опрѣдѣли пó-послѣ, а не тукъ въ програмата, която има задължителенъ характеръ отъ Комитета къмъ събраніето.

Поповъ прѣдлага, щото лицето, което са избере за членъ въ Комитета, трѣба да напустне службата, която занимава, защото опытътъ показва до колко безуспѣшно сж са водили народнитѣ работи отъ лица, които едновременно сж имали и други длъжности.

Бояджіевъ каза, че лицата, които прѣбывавать въ Пловдивъ ще могатъ тождевременно съ своитѣ длъжности да работятъ и въ Комитета, нъ онѣзи, които сж отъ околіитѣ и членове на Ц. Комитетъ въ Пловдивъ, не ще да могжтъ да са занимаватъ съ занятіето си и ако възнагражденіето имъ бжде равно съ онова на първитѣ, то тѣ (ще) са обидятъ и обезправдаятъ.

Величковъ, съгласенъ съ прѣждѣговорившія, не намира за умѣстно да са разглѣжда този въпросъ при първата статя, а пó-послѣ.

Наумовъ, съгласенъ съ прѣждѣговорившія, прѣдлага за пó-голѣма практичность да бждатъ членоветѣ вмѣсто петима тримина.

---

[1]) Този комитетъ въ Княжеството е Централния македонски комитетъ.

Величковъ отговаря като казва, че важностьта на дѣлото изисква да бѫдѫтъ членоветѣ пó-вече и това ще бѫде добра гаранція, че не бы моглъ лесно комитетътъ да злоупотрѣби народното довѣріе. Пó-послѣ ако са види че двамината членове сѫ излишни, съ протоколно постановленіе може двамината да са назначѫтъ за съвѣщателни.

Бояджиевъ намира противорѣчіе у Величкова, който пó-напрѣдъ каза че важностьта на дѣлото изисква петъ души дѣйствуѭщи, а пó-послѣ ги снема на трима и двама съвѣщателни,

Величковъ отговори, че работата не е канцелярска, тѣжка, а напротивъ нравствена и мысльта, че държи сѫдбата на народа кара человѣка да бѫде дълбокоразсѫдливъ и внимателенъ, за да не подпадне подъ народното изобличеніе.

Д-ръ Хакаоовъ каза, тѣжестьта е нравственна пó-вече отъ колкото физическа и за нея са изисковатъ лица способни и патріоти, а таквизито може да занимаватъ нѣкоя важна правителственна служба, отъ която, ако са отстраняхѫ, быха значително поврѣдили успѣха на дѣлото, за това такивато могѫтъ да са изберѫтъ за въ Комитета, като прибави, че статията трѣба да са пріеме.

Натевъ не намира за умѣсни станѫлитѣ по този въпросъ размышленія, понеже статията не гласи освѣнъ за членоветѣ въ Комитета.

Бояджіевъ намира въпроса за исчерпанъ.

Тилевъ каза, че опитътъ е доказалъ, че съ малко души работата не успѣва.

Прѣдсѣдательтъ даде на гласоподаваніе първата статя която са прія.

Втората безъ измѣненіе са прія.

Третята статя са последува съ нѣкои разясненіе отъ Величкова.

Натевъ казва, че отъ тѫзи статя не са разбира кои сили ще да развива Комитета.

Д-ръ Странски отговори, че послѣ ще са разсѫди кои ще бѫдѫтъ тѣзи сили и какъ ще са развиватъ.

Бояджиевъ не намира за умѣстно запытваніето на Натева.

Икономовъ пыта, какъ околийскитѣ комитети ще земѫтъ мѣрки, когато тѣ са намиратъ подъ заповѣдитѣ на Ц. Комитетъ.

Величковъ напомня на прѣждеговорившия, че Ц. Комитетъ взема мѣрки, а нé околийскитѣ комитети.

Д-ръ Странски прѣдлага да са притури въ статята думата съдѣйствіе, което са и пріѧ.

Третята статя съ прибавката на Д-ръ Странски са пріѧ.

Четвъртата и петата статіи са пріѧхѫ безъ измѣненіе.

Слѣдъ като прочете шестата статия, Величковъ напомни на събраніето, че стотѣхъ хиляди л. турски, които комитетътъ съгласно съ тѧзи статия ще има право да събира, е въпросъ наравно важенъ съ най-първитѣ въпроси.

Д-ръ Хакановъ каза, че паричныятъ въпросъ въ всички околіи са е поддигалъ и най-много за това, гдѣто едни сѫ заплатили а други нé, като прибави, че утрѣ подробно ще са разглѣда, а статята да са пріеме безъ измѣненіе.

Бояджиевъ отговори, че, ако има другадѣ да са говори по този въпросъ, то си задържа правото тогава да говори, и прѣдлага да са пріеме статията.

Прѣдсѣдательтъ (даде) на гласуваніе 6-та статия, която са пріѧ безъ поправка.

Икономовъ прѣдлага да са измѣни седмата статия, като са каже, че едно събраніе отъ околійскитѣ прѣдставители отваря кредитъ на Комитета за посрѣщаніе на нуждитѣ му, а нé цѣлата разхвърлена сумма да му са вывѣри, защото въ Пловдивъ са донесохѫ паритѣ минѫлата година и пакъ са върнахѫ.

Д-ръ Хакановъ прѣдлага да улеснимъ Коммитета въ паричныя въпросъ и освѣнъ това не трѣба да са изказва недовѣріе отъ страна на прѣдставителитѣ къмъ комитета, защото у самото население подобно недовѣріе не са забѣлѣзва.

Бояджіевъ забѣлѣзва, че седмата статия гласи, че Коммитетътъ истегля изъ околійскитѣ комитети не всичкитѣ сумми, които имѫтъ на расположеніе, а само онѣзи, които сѫ необходими за тѣхнитѣ разходи.

Натевъ прѣдлага, че за разгонваніе на (не)довѣріето, което са съзира, Ц. Комитетъ да дава всѣкой мѣсяцъ на околійскитѣ комитети смѣтка за разноскитѣ които е ималъ.

Хакановъ възразява, да не са дава право на околійскитѣ комитети да контролиратъ Ц. Коммитетъ, защото въ програмата е казано, че само събраніе отъ прѣдставителитѣ може да го контролира.

Натевъ отговори, че тѣзи смѣтки ако са даватъ, не ще иматъ смысълъ на контрола, а само да освѣтлѣватъ населеніето за станжлитѣ разходи.

Тилевъ казва, че Ц. Коммитетъ са задължава да свиква събраніе отъ прѣдставители, които ще му разгледватъ всичкитѣ дѣла.

Величковъ прибави, че недовѣрчивостьта, която имаме къмъ водителитѣ си, е една чърта у насъ ясно забѣлѣжена; ный обаче трѣба да възбудимъ довѣріето си къмъ тѣзи, които ще ни водятъ сждбата, макаръ и нѣкога тѣзи наши водители (да) запазятъ въ тайнѣ нѣщо извършено за общото ни добро. Прибави още, че не са никакъ надѣва да са намѣрятъ лица въ Комитета, които да злоупотрѣбятъ довѣріето съ което сж обсипани.

Наумовъ прѣдложи да сж гласува 7-та статия.

Натевъ прѣдложи, да са задължи Комитета да дава квитанціи срѣщу полученитѣ отъ него суми.

Д-ръ Странски отговори, че който дава пари той безъ друго получава квитанція.

Величковъ не вѣрва да са намѣри человѣкъ, който като даде нѣкому пари общественни, да не иска квитанція.

Бояджиевъ каза, че бывшый Централ. Коммитетъ всѣкога е давалъ квитанція.

По прѣдложеніето на нѣкои Г-да поправката на Натева са даде на гласуваніе и са отхвърли.

Седмата статия безъ измѣненіе се прія.

Наумовъ прѣдложи да са прибави къмъ осмата статия, че околийскитѣ Коммитети ще надзиравать Гимнастическитѣ муниціи.

Д-ръ Странски отхвърля прѣдложеніето на прѣждѣговорившія, защото съ установяваніето на резервата надлѣжнитѣ власти ще надзиравать муницiитѣ.

Д-ръ Хакановъ напомни на прѣждѣговорившія, че послѣ приказа на Г. Губернатора въ Пловдивъ са рѣшило патронитѣ и пушкитѣ да останжтъ лично имѣніе на гимнаститѣ.

Наумовъ напомни на Д-ра Странски, че когато послѣдній былъ въ Ц. Комитетъ са писало на околійскитѣ коммитети да распрьстнжтъ патронитѣ помежду населеніето.

Д-ръ Странски не е противъ прѣдложеніето на Наумова; нъ не го намира за умѣстно да фигурира като законъ.

Величковъ забѣлѣжи че този въпросъ ще са разглѣда (при) въпроса за гимнастическитѣ дружества; нъ не е противенъ да са притури Наумовото прѣдложеніе.

Осмата статия заедно съ Наумовата поправка са прія.

Деветата, десятата и единадесятата са пріяхж безъ измѣненіе.

Слѣдъ прочитаніето на дванадесятата статия Енчевъ прѣдложи да не са дава право на Ц. Комитетъ да смѣнява членоветѣ на Околійскитѣ Комитети, които само имать право да ги избиратъ и смѣняватъ.

Величковъ отговори, че това смѣняваніе, ако и Ц. Коммитетъ да го заповѣда, то са извършва отъ околійскитѣ прѣдставители.

Дванадесятата и послѣдня статия са прія безъ измѣненіе.

Прѣдсѣдательтъ призова членоветѣ да размыслятъ за други въпроси.

Величковъ прѣдложи да са има утрѣ на дневенъ редъ: избираніето лицата на Комитета.

Наумовъ прѣдложи за втори въпросъ на дневенъ рѣдъ: да са размысли какви мѣрки ще са земжтъ за урѣждаміето на резервата или въ противенъ случай какъ да са подновятъ гимнастическитѣ дружества.

По прѣдложеніето на д-ра Странски гласува са за цѣлата программа, която едногласно са прія.

Бояджіевъ прѣдложи за третій въпросъ на дневенъ рѣдъ въпроса за паритѣ.

Прѣдсѣдательтъ сключи засѣданіето по 12 часа прѣзъ нощьта.

(Слѣдватъ подписитѣ).

№ 16.

(18 май).

Протоколъ IV.

Засѣданіе-то сж отвори часъ-тъ на $8\frac{1}{2}$ сутринь-та. Прѣдсѣдатель-тъ обяви че на днѣвнія рѣдъ е въпросъ-тъ: Избираніе лица за въ Центр(алния) Комитетъ и подкани прѣдставители-тѣ да пристъпятъ до разискваніе-то му.

Хакановъ: прѣдлага по причина на важность-та на въпросъ-тъ да сж отложи догдѣ прѣстигнатъ всички-тѣ лица; а за

сѣга да ся пристѫпи при разглѣдваніе-то на вторій въпросъ на днѣвній рѣдъ; т. е. какви мѣрки ще сѫ вематъ по народнитѣ обученія.

Бояджіевъ: трѣбва на днѣвній рѣдъ да бѫде първія въпросъ и да сѫ занимаемъ като какви лица ще избирами.

Прѣдложеніе-то на Хаканова ся пріе и Хакановъ помоли Д-ра Странски да развіе въпроса относително за обученіе-то.

Д-ръ Странски поима дума-та: трѣба да имаме или Гимн(астически) Дружества или рѣзерва. Нъ тъй като съ теченіе-то на врѣмя-то Дружества-та отпаднаха и не оказватъ онази сила, която лани имаха, то не намира тѣхно-то подновеніе за нуждно и още повече като ний нѣможемъ да ся надѣвами на тѣхъ като на военна сила. Резерва-та ще бѫде за насъ по полѣзна и по силна отъ колко-то Гимн(астическитѣ дружества). Приказъ има за онищоженіе-то имъ и ній не трѣбва да отиваме срѣщу него. Отъ свѣденія-та, кои-то постояній комитетъ е добилъ отъ правителство-то, излиза че списъци-тѣ за рѣзерва-та сѫ вече готови; нъ скоро не ще може да ся свърши догдѣ не сѫ свърши наборъ-тъ на войска-та. Най-кѫсно до 15-ый Юній може да сѫ продължи това замайваніе. Ако сѫ сполучи резервисти да бѫдатъ до 36-год. възрасть ще имаме значителна войска. Ако Гимн(астическитѣ) Дружества сѫ прѣобърнатъ въ рѣзервисти то ще имаме по добрѣ организувана сила. Ако ли пакъ приказа на Ген(ералъ) Губер(натора) не сѫ испълни, то ще повдигнемъ и усилимъ Друж(ествата) и тази наша опозиція ще бѫде на законна почва.

Д-ръ Хакановъ съгласенъ съ прѣдговоривш(ия) и прибавя да сѫ опрѣдели една дата до която да ся чака урѣжданіе-то на резервисти-тѣ и задъ коя-то да ся подновятъ дружества-та за кое-то прѣдварително да има събраніе. За такъва дата прѣдлага отъ 30-до 40 дни.

Бояджіевъ: като намира организація-та на Гимн. Д-ва за несгодна что-то да може да даде една часть отъ тѣхъ въ даденъ случай, и, като прѣдвижда че наборъ-тъ ще ся свърши до 28-ый Май, той смалява срокъ-тъ на 20 дни, като припомня на прѣдставители-тѣ слѣдъ възвръщаніе-то си че и 40 годишни-тѣ мѫже да влезатъ въ резерва-та.

Свѣщ. Тилевъ мисли лица-та на Цен. Комитетъ да разпитатъ до кое врѣмя ще ся урѣди рѣзерва-та и ако задъ туй врѣмя не ся уреди, да бѫдатъ готови да вематъ мѣрки за

подновеніе на Дружеств(ата), защото резерва-та все пакъ ще бѫде Румелійска сир. смѣсъ отъ всички-тѣ народности насѣляющи страна-та ни, затова твърде много зависи отъ околійски-тѣ комитети, които сѫ длъжни да вкаратъ и 40 год(ишни) въ резерва-та сир. всички онѣзи кои-то иматъ пушки. Опрѣделя срокъ-тъ за чаканіе до 20 Юний. Слѣдъ този срокъ той е на мненіе да са подновятъ Друж(ествата). Ако съ подновеніе на Друж(ествата) стане нѣкое стълкновеніе съ правителство-то; той мисли, че това ще подѣйствува добрѣ на дѣлото.

Поповъ: прѣдпочита подновеніе на Д-ва-та понеже тѣ сѫ прѣчипа-та за отблъсваніе-то на гарнизони-тѣ и пр. и пр.

Хакановъ: Намира за по полѣзно да почакаме до 20-ый Юній и да са стараемъ за урѣжданіе-то на резерва-та. Ако ли нѣ то тогава да ся свика събраніе, кое-то да размисли какъ да постѫпи.

Тилевъ мисли че до 20-ый Юний Комитета ще може да изучи разположеніето па правителство-то и на евр(опейскитѣ) сили.

Кавалджіевъ прѣдлага да ся не туря срокъ.

Величковъ прѣдлага что-то до 20-ый Юній да застрашаваме правителство-то съ въскресяваніе-то на Гимн. Дружества, а въ сѫщность Комитета да чака до 30-ій Юнія.

Натевъ дава изясненіе вземени отъ нѣкоя висока личность спорѣдъ кои-то резервисти сѫ полага да бѫдатъ всички до 42-ра год. възрасть; нъ понеже той мисли че това може да сѫ само думи; (за)ради това той прѣдлага кои-то останатъ вънъ отъ години-тѣ пріети за резерва да сѫ обучаватъ и тѣ заедно съ резерва-та подъ надзоръ-тъ на округ(нитѣ) комитети.

Бояджіевъ пита какво ще станатъ тѣзи отъ Гимн(астицитѣ) които сѫ вънъ отъ опрѣделени-тѣ години и кои-то сѫ въоружени.

Величковъ отговаря на негова въпросъ че е вчера рѣшенъ когато въ програма-та ся разглѣдваше че околійски-тѣ Комитети ще надзиравать муниций-тѣ. Отговаря на Натева че негова въпросъ ще ся рѣшава отъ комитета.

Прѣдсѣдателя обявява въпроса за изчерпанъ и ся пристѫпя на първій въпросъ отъ днѣвній рѣдъ: Лица-та на Центр. Комитетъ.

Величковъ: прѣдлага че ако има лица, кои-то исключително да сѫ занимаватъ съ служба-та на Комитета: то тѣ

трѣбва да ся прѣдпочетатъ; нъ съмнява ся че нѣма да ся намѣрятъ; даже спорѣдъ него ако и да ся намѣрятъ нѣкой, кои-то сѫ готови да заематъ подобна служба, незная доколко трѣбва да ся уважаватъ подобни лица; заради това да ся оставятъ разискванiята по службитѣ и подканя да ся пристѫпе до избора на лица-та, кои-то трѣбва да бѫдатъ способни и патрiоти, и разделя лица-та на двѣ категорiй: лица въ служба и вънъ отъ служба, а тъй сѫщо подразделя и възнагражденiе-то имъ.

Хакановъ съгласенъ съ прѣждеговорив(шия); нъ не разбира, защо ся прави разлика между лица въ служба и безъ служба. Нека ся заплаща на всички еднакво за да можемъ да искамы отъ тѣхъ работа.

Той прѣдлага да бѫде заплата-та на всяки единъ отъ членове-тѣ по 500 пятстотинъ франка на мѣсяца.

Наумовъ: Съгласно съ прѣдговор(ившия) каза че не трѣба още да глѣдаме кои могатъ да бѫдатъ членове въ Комитета; а кои трѣбва да бѫдатъ. Ако искаме да отива работа-та ни, да не отива както до сега, възползувани сми отъ опита и нека изберемъ хора добри. Двама или трима членове отъ Постояннiи Комитетъ да бѫдатъ членове и на Центр. Комитетъ е нѣщо желателно. Той прѣдлага споразумѣнiя-та за лица-та да станатъ откровенно между прѣдставители-тѣ за да може изборъ-тъ да стане сполученъ.

Бояджiевъ прѣдлага да ся състави комисiя, която да посочи двойно число кандидати и да ся опрѣдели възнагражденiе-то имъ по напрѣдъ.

Хакановъ сподѣля мненiето на Бояджiева за жалуванiето и го опрѣделя 500 франга; а комисiя-та за състава на кандидатура да бѫде четиречленна.

Тилевъ прѣдполага че може да ся срѣщнатъ мѫчнотiй.

Бояджiевъ казва че комисiя-та е свободна да тури отъ себе си кандидати.

Д-ръ Странски мисли че първо-то гласоподаванiе ще даде кандидати-тѣ отъ кои-то прѣдлага съ второ гласоподаванiе да ся избержтъ членове-тѣ.

Прѣдложенiе-то на Д-ръ Странски ся прiе и прѣдседателя указа всѣкой прѣдставитель да запише по 5 пятъ души. Той още напомни на прѣдставители-тѣ че трѣбва да внимаватъ добрѣ въ изборъ-тъ на лица-та, въ тѣхни-тѣ способности,

патріотизъмъ и дѣятелность. Енчевъ и Хр. Лазаровъ сѫ назначиха за квестори, кои-то събраха бюлетини-тѣ за кандидати отъ прѣдставители-тѣ; нъ прѣди да ся отворятъ бюлетини-тѣ и прѣди да ся познае резултатъ-тъ на избора прѣдседателя прѣдлага да ся опрѣдели заплата-та на членове-тѣ по-напрѣдъ, за да не стане подире невъзможно на нѣкой г-да да разсѫждаватъ.

Д-ръ Хакановъ и Странски прѣдлагатъ 500 фр. заплата.

Д-ръ Планински и Лазаровъ прѣдлагатъ 400 фр.

Величковъ раздѣля лицата на двѣ категоріи: исключително кои-то ся занимаватъ съ комитета да имъ ся опрѣдели по голѣмо жалуваніе, а онѣзи кои-то иматъ служба въ Пловдивъ да имъ ся плаща по малко.

Планински: Прѣдлага за тѣзи кои-то иматъ служба въ Пловдивъ да имъ ся плаща 15 лири турски а за други-тѣ 25 л. т.

Бояджиевъ прѣдлага да ся вземе мѣрка-та на правителство-то сир. $^1/_3$ отъ плата-та си да получава отъ Комитета.

Хакановъ съ Планински съгласенъ и прѣдлага ако нѣкой ся освободи отъ друга служба и ся занимае исключително съ комитета да получава и той 25 л. т.

Тилевъ прѣдлага кой-то е и отъ Пловдивъ безъ служба или отъ вънъ безъ служба да вземе 25 а други-тѣ, кои-то при тази иматъ и други служби да вzематъ $12^1/_2$ л. т.

Странски не намира за добрѣ това раздѣленіе на членове-тѣ; защо-то всички-тѣ ще иматъ еднакви задълженія и еднакви отговорности.

Бояджиевъ мисли за не икономическа тази мѣрка нъ инакъ би билъ обезправданъ при други-тѣ си събратія, кои-то занимаватъ и други служби.

Натевъ мисли че Прѣдседателъ-тъ и Секрет(арьтъ) на Комитетъ-тъ ще бѫдатъ по натоварени отъ други-тѣ; за това съмнява ся да ся не яви негодуваніе.

Величковъ настоява да ся тури на гласуваніе прѣдложеніе-то на Св. Тилева.

Поповъ подкрепя мненіе-то на Хаканова.

Прѣдложеніе-то: кои-то ся въ Пловдивъ да получаватъ $12^1/_2$ л. т. а други-тѣ 25 л. т. ся прія.

Прочетоха ся бюлетини-тѣ за кандидати и резултатъ-тъ е слѣдоющій:

Величковъ	избранъ	съ	19	гласа
Гешовъ	„	„	15	„
Тилевъ	„	„	12	„
Странски	„	„	12	„
Хакановъ	„	„	11	„

Тилевъ ся отказва да бѫде членъ въ Комитета.

Величковъ прѣдлага да ся пріеме за сега, изборътъ за свършенъ, та подире да ся изслушатъ извиненія-та на прѣдговоривши-тѣ и прѣдлага да ся затвори заседаніе-то.

Наумовъ иска да ся опрѣдели часа на събраніе-то.

Натевъ мисли да има още двѣ заседанія.

Прѣдседателя заключи заседаніе-то въ 12 часа и опрѣделя идуще-то заседаніе въ 4 часа.

(Слѣдватъ подписитѣ на всички присѫтствували).

№ 17.

18 Майя 1880 год.

Протоколъ V.

Засѣданието се отвори на 4 часа послѣ обѣдъ въ присѫтствието на всички членове.

Пристѫпи се на дневенъ рѣдъ.

Г. Д-ръ Странский за да се усигорятъ часъ по напрѣдъ Дружественнитѣ пари,[1]) които твърдѣ много сѫ се намалили, да се задължатъ представителитѣ, а съ тѣхъ заедно и Околийскитѣ комитети да ги внѣсѫтъ въ нѣкоя банка и тогава само народнитѣ водители могатъ да расчитатъ за онази нужда за която сѫ събирани. Въ коя банка да ся внѣсѫтъ това е въпросъ който ще ся разгледа.

Г. Д-ръ Хакановъ каза представителитѣ да съставятъ нови околийски комитети, които да преглѣдатъ смѣткитѣ на досегашнитѣ настоятелство, да приберътъ паритѣ и да се споразумѣятъ съ Ц(ентралния) Комитетъ за какъ и гдѣ да се турятъ и да земѫтъ мѣрки за досъбиранието на останалитѣ.

---

[1]) За одържане на старитѣ гимнастически дружества билъ разхвърленъ общъ годишенъ данъкъ на населението въ цѣлата областъ.

Г. Натевъ казва, че събирането на останалитѣ пари може да повлече подиря си мжчнотии, защото правителството може да се намѣси.

Г. Величковъ казва, че за запазванието на събранитѣ пари сжщо и за прибиранието на останалитѣ, Околийскитѣ комитети да се споразумѣятъ съ Ц(ентралния) Комитетъ, ако тѣ нематъ мѣсто гдѣ да ги държатъ. А колко то за несъбранитѣ досега суми да се търсятъ законни и убѣдителни срѣдства, тъй щото въ врѣмя на събиранието имъ да се задоволятъ незадоволенитѣ.

Г. Натевъ е на мнѣние, щото тѣзи сумми които се отнасятъ до селянитѣ да се съберать слѣдъ харманъ или гроздоберъ.

Г. Хакановъ казва, че тази отстжпка може да се направи само за селянитѣ.

Бояджиевъ е съгласенъ съ преждеговорившитѣ.

Г. Стамболовъ казва, че държанието на паритѣ тукъ е безполезно, а по-добрѣ би станжло, ако тѣ се принесяхж въ Софийската банка, която дава 4—5%, като се оставять тукъ само за посрѣщание на нуждпитѣ разноски; като прибавя, че съ това ще се покаже и една довѣренность къмъ Княжеството.

Г. Хакановъ желае, щото преди да се рѣши въпроса за банката, да се рѣшжтъ по-напрѣдъ горнитѣ въпроси, защото може да нѣма пари.

Г. Стамболовъ казва, че ако нѣма пари, то въ такъвъ случай и размишлението е излишно; нъ ако има, то би (било) по добрѣ да се намѣстятъ въ едно по сигурно мѣсто.

Г. Бояджиевъ е съгласенъ съ преждеговорившитѣ, като срѣдство за досъбирание на останалитѣ сумми.

Г. Натевъ желае да се доде до едно рѣшение.

Г. Величковъ формулира слѣдующето предложение:

Като потвърждава нуждата за събиранието на данъка отъ 100,000 лири турски разсхвърлянъ прѣзъ Марта 1879 год. отъ първий Централенъ Комитетъ, Събранието съгласно съ Ст(атия) VIII отъ програмата, натовари Ц. Комитетъ да вземе съ помощьта на Околийскитѣ комитети, които ще преглѣдатъ и приематъ смѣткитѣ на бившитѣ комитети, нуждиитѣ мѣрки за уздравление на събранитѣ количества. Колкото за несъбранитѣ пари [количества] на Ц. К. (Централния Комитетъ)

се възлага да ги размѣтне изъ между Околиитѣ съразмѣрно съ численностьта и състоянието на жителитѣ имъ, да даде заповѣдь и наставления на Околийскитѣ комитети за да вfocus земать мѣрки за събиранието имъ. Ц. К. ще даде заповѣдь, щото, както събранитѣ количества, така и ония, които ще ся събиратъ да се испратятъ колкото е възможно по-скоро на Софийската банка; било направо отъ Околийскитѣ Комитети, било чрѣзъ Ц. Комитетъ както се намѣри за по-добрѣ.

Д-ръ Странски казва, че спорѣдъ свѣденията които той вземалъ на нѣкои мѣста паритѣ биле секвестирани отъ правителството, спорѣдъ приказътъ на Г-на Крьстевича; затова въ земанието имъ той се съмнява да не би да излѣзе нѣкоя революция, съ която да не може да ся сполучи. Затова той е на мнѣние да се рѣши за внасянието имъ въ една страна, гдѣто има населението довѣрие.

Г. Величковъ казва, че новитѣ Околийски Комитети като приберѫтъ суммитѣ да ги внесѫтъ въ Софийската банка и тогава Ц. Комитетъ да настои предъ Крьстевича щото да прикаже на префектитѣ да оставѫтъ населението свободно да се распорѣжда съ паритѣ на които правителството е турило рѫка въ нѣкои градове; нъ това да стане послѣ урѣжданието на Околийскитѣ Комитети.

Г. Стамболовъ казва, че задълженията имъ се испълняватъ при всичко, че тѣ сѫ доволно обременителни. Представителитѣ трѣбва да убѣдятъ избирателитѣ си да рѣшатъ, щото суммитѣ да ся испратятъ въ София. Ако тукашний Комитетъ не ся ползува съ довѣрието на избирателитѣ си, то и Княжеството неможе да има довѣрие къмъ този Комитетъ. Необходимо нуждно е щото паритѣ да се внѣсѫтъ вънъ отъ границата.

Г. Д-ръ Хакановъ казва, че префектитѣ сѫ тъй патриоти, щото неще испълнятъ приказа на Крьстевича и комуто може да се съобщи да не повтаря.

Г. Бояджиевъ казва, че тукашний префектъ не е взелъ въ внимание приказа и самъ е давалъ съвѣти, щото паритѣ да се внесѫтъ въ банка.

Г. Натевъ казва че въпросътъ е изчерпанъ.

Г-нъ Прѣдседательтъ обяви, че въпросътъ е изчерпанъ и моли Величкова да прочете втори пѫть предложението си, което се гласува и прие отъ събранието.

Г. Наумовъ желае да знае какво сѫ станали сухаритѣ, които Русситѣ отстѫпили на Сливненскитѣ и Бургаскитѣ Гимнастически Дружества.

Г. Бояджиевъ обяснява, че Сухарний складъ отъ 50,000 чювала, който Русситѣ отстѫпили на Сливненското благотворително Дружество се е продавалъ до сега постепенно съ една долня цѣна на бѣдното население изъ Бургаский и Сливненский Департаментъ, на която стойностьта възлиза около 25,000 рубли; а друга една часть отъ тѣзи сухари се е давала и се дава още даромъ на бѣдното население.

Г. Хакановъ казва, че сухарьтъ нетрѣбва да се продава, нъ да се задържа защото може не слѣдъ много да ни стане много нужденъ; затова той прибавя още щото на турското население да не ся дава, и правителството ако иска да ги храни, то трѣбва да плаща за сухаритѣ спорѣдъ текущата цѣна.

Г. Величковъ е на мнѣние щото повреденитѣ сухари да се продадѫтъ съ время, а здравитѣ да се задържатъ.

Г. Хакановъ казва че трѣбва да се настои прѣдъ околийскитѣ комитети, за да задържатъ здравитѣ сухари, а развaленитѣ да се продадѫтъ.

Г. Наумовъ казва че тъй като населението се е вече научило на просия, то правителството трѣбва съ врѣме да земе мѣрки за да го отучи, а друго яче сухаритѣ нѣма да останѫтъ.

Г. Стамболовъ прѣдложи на събранието, щото да се взематъ мѣрки за задържането на 10,000 чювала съ сухари, които въ единъ даденъ случай може да послужатъ много повече отъ колкото се прѣдполага.

Г. Д-ръ Странский е на мнѣние, щото сухаритѣ, които се намиратъ въ Бургасъ да се принесѫтъ въ Казанлѫкъ.

Г. Бояджиевъ казва че Агентинъ-тъ, който се намира въ Бургасъ слѣдъ като пречисти сухаритѣ да се завърне въ Сливенъ.

Г. Хакановъ казва, че въпросътъ е исчерпанъ, а колкото се касае до складоветѣ, то Ц. К. да се спорозумѣе съ Княжеството.

Г. Стамбуловъ казва да не ся задължава Г. Янкуловъ за преглежданието на сухаритѣ, нъ да се испратятъ двама души нарочно за тази цѣль.

Въпросътъ като се видѣ за исчерпанъ, зема се слѣдующето рѣшение:

Тукашното настоятелство да испрати въ Бургасъ двама души заедно съ тамкашния Докторъ да преглѣдатъ находящий се тамъ сухарь и ако се намѣри за згоденъ и траенъ да се задържи отъ него 10,000 чювала, а остатъкътъ да се продаде или да се раздаде, както досега е ставало. Сѫщеврѣменно да се пише и на Бургаский Префектъ по тая часть за да укаже и той съдѣйствието.

Г. Икономовъ подига въпроса за единъ чисто Български Вестникъ, който да въздигне духа на народа и да го закрѣпи въ общенародната идея.

Г. Натевъ е на мнѣние щото намѣсто Вѣстникъ да се подбуди духовенството да проповѣдва изъ между населението.

Г. Хакановъ възрази като казва, че не трѣбва да се оставя на простото Духовенство да проповѣдва на народа и е на мнѣние щото по-добрѣ би било да се натоварятъ Учителитѣ отъ колкото Духовенството. Най подиръ той прибави че Ц. К. ще се грижи за издаването на единъ Вѣстникъ.

Г. Величковъ е на мнѣние щото Ц. К. да издава два листа единъ на Френски и единъ на Български съ евтена цѣна. Събранието да препорѫча на Ц. К. издаванието на два листа, които Околийскитѣ Комитети ще прѣпорѫчатъ.

Предложението на Г. Икономова се препорѫчва на Ц. К. да има прѣдъ видъ осѫществяванието на единъ чисто народенъ Вестникъ.

Св. Тилевъ моли събранието да се избере другъ членъ за Ц. К. на мѣсто него, тъй като не му позволяватъ нѣкои независящи отъ него причини за да може за сега да дѣйствува въ Комитетътъ.

Г. Хакановъ казва, че програмата предвижда случаи на отсѫтствие, ако другаритѣ му приематъ да отсѫтствува, може да отсѫтствува или пъкъ да го замѣсти слѣдующий по гласоветѣ подиръ него.

Г. Бояджиевъ пита ще ли остане за всѣгда намѣстника му въ случай че се завърне. О. Тилевъ съобщи на Събранието, че не ще има никаква претенция въ случай че ся замѣсти.

Г. Наумовъ казва, че програмата дава свобода на членоветѣ да отсжтствуватъ съ оправдателни причини, а не да се замѣства.

Прия се въпроса да не стане измѣненъ.

Г. Предсѣдатель затваря засѣданието на $6^1/_2$ слѣдъ пладне.

(Слѣдватъ подписитѣ на всички прѣдставители).

№ 18.

Г-не Прѣдсѣдателю и Г-да членовѣ на Ц. Н. Комитетъ.

Въ Пловдивъ.

Съгласно съ писмо-то Вы отъ 27-ый Май съ кое-то ни напомняхте да се свика Околійско събраніе за урѣжданіе на околійски-тѣ Настоятелства, имамъ честь да Вы явя че въ наша-та околія събраніе-то свикано не въ центъръ-тъ на околія-та [въ Пловдивъ] както гласи писмо-то Вы; нъ спорѣдъ съвѣти-тѣ на по вліятелни-тѣ граждани, които Вы и съобщихъ то бидѣ свикано въ с. Перущица гдѣ-то на 2-ый того въ пондѣлникъ има засѣданіе-то си въ кое-то слѣдъ като дадохъ въ кратце единъ отчетъ за дѣла-та на мисія-та си; подканихъ гы да си изберать едно околійско Настоятелство. За такива ся избраха: К. Калчовъ съ 22 гласа Д. Н. Матевски съ 25 гласа и Н. К. Гичевъ съ 18 гласа кое-то имъ ся и съобщи и за кое-то бързамъ да явя и Вамъ Г-не Прѣдсѣдателю за да имате олесненіе-то чрѣзъ тѣхъ да давате надлѣжнитѣ за околія-та ни разпоряженія и на кои-то ще прѣдадете рѣшенія-та и програма-та на Събраніе-то въ Сливенъ. Протоколъ-тъ на засѣданіе-то подтвърденъ отъ прѣдставители-тѣ на общини-тѣ изъ околія-та ни; тъй сжщо и пълномощно-то на Г-да избрани-тѣ членове за Околійско-то ни Настоятелство мисля че трѣбва да изпратимъ направо до тѣхъ.

Като Вы явявамъ тѣзи, имамъ честь да бжда Вашъ:

Г. Натевъ.

Перущица, 1880 год. Іуній 4.

№ 19.

Почитаемый Господине К. Величковъ!

Съгласно съ вземеното въ Сливенъ рѣшеніе и съ наставленіята на Вашето отъ 24-й Май 1880 г. вчера 3-й Юний стана събраніе отъ градски и селски прѣдставители, на които отгорѣ-отгорѣ разправихъ за рѣшеніята, които сме земали въ Сливенъ и ги поканихъ да си изберѫтъ три лица за новый комитетъ. Съ общо съгласіе и удобреніе прѣдставителитѣ избраха за членове на комитета Христа Христовъ, Бонча Д. Папазоглу и меня.

Пріемете увѣреніе, Почитаемый Господине, въ дълбокото ми къмъ Васъ почитаніе

С. Костовъ.

Казанлѫкъ 4-ий Юній 1880 г.

№ 20.

Околіскій
Н(ароденъ) Комитетъ
№ 1
5-й Иуній 1880 год.
г. Айтосъ.

Г. Величковъ,

Като сѫ изи(с)два, послѣдствіе на едно Ваше писмо до Г. Прѣдставителя на Айдоска-та колегия, отъ 24-ій Маія 1880 год., да сѫ свика околийско събраніе съ по единъ или два прѣдставители, ній имаме честь да Ви явимъ, че такова събрание стана на 2-ій Иуній и слѣдъ като сѫ разви найдобрѣ цѣль-та на околійско-то събраніе, на което присѫтствувахѫ прѣдставители отъ сички-тѣ села и придружени съ законни-тѣ си пълномощія, сички-тѣ останахѫ съгласни да ни вьвѣрятъ воденіето и управленіе-то на чистонароднитѣ ни работи при тѣзи обстоятелства.

Притова като изявяваме готовность-тѫ си за туреніе въ дѣйствіе всички-тѣ рѣшенія, земени въ Сливенско-то събраніе и заповѣди, оставаме съ най-отлично-то си почитаніе и уваженія къмъ Васъ.

Н. А. Грьнчаровъ.
Д. Анастасовъ.
Д. Желѣзовъ.

№ 21.

До Господина Председателя на Централния Народенъ Комитетъ въ Пловдивъ.

Господине Прѣдсѣдателю,

Съгласно съ окрѫжното Ви отъ 24-ий минѫлаго завчера въ недѣля на 1-ий того станѫ събраніе въ Панагюрище отъ Общинскы представители на околія-та за избираніе трима членове за Околійскый Комитетъ.

По тайно вышегласіе за такыва ся избрахѫ Г. г. Найденъ Дриновъ, Петко Р. Мачевъ и Стоянъ Банскый, кой-то изборъ имамъ честь да Ви съобщѫ за свѣденіе.

Пріимѣте, достоуважаемый Господине, увѣреніе на глѫбокото ми къмъ Васъ почитаніе и уваженіе.

Представитель на Панаг(юрската) Обл. Околія въ събр.

И. Мачевъ.

Гр. Т. Пазарджикъ 5-ый Юнія 1880 г.

№ 22.

Сливенъ, 6 юній, 1880.

До Цен. Нар. Комитетъ въ Пловдивъ.

Считамъ за длъжность да Ви овѣдомя че съгласно съ циркулярното Ви отъ 24-ій миналій — у време сѫ распорѣдихъ за свикваніе на събраніе отъ общински представители въ центрьтъ на околіята Ямболска, на която имахъ честь-та да бѫдѫ представитель въ Сливенско-то събраніе, за 1-ій того [Св. Недѣля], въ който день самъ отидохъ въ г. Ямболъ, и, като сѫ потрудихъ по възможности да приготвя събраніето за да може да посрѣщне съ присърдце нуждата за устройство и пожертвованіе, които сѫ толкозъ нуждни въ днешнитѣ важни обстоятельства за народъ-тъ ни, дадохъ косвено отчотъ, — и поканихъ събраніе-то да си избѣре десять лица избиратели които да избѣрътъ испомѣжду си или отъ вънь, троица членове за съставъ на Ямболскій околійски т(аенъ) комитетъ.

Събраніе-то веднага избра отъ по живичкитѣ гражданье 10 лица избиратели, които въ частно заседаніе въ което зехъ участіе и азъ, избраха за членове на Ямболскій околійски таенъ комитетъ слѣдующи-тѣ лица: Свѣщенникъ Валчанъ Шиваровъ, х. Илія х. Златювъ и Драгия Николовъ на които като дадохъ потрѣбнитѣ обясненія и наставленія, и каніхъ ги веднага да влѣзатъ въ споразумѣніе съ Васъ за понататашни действія.

Смея да Ви припоржчемъ Св. Шиваровъ, ямболецъ, младежъ благонадеженъ, който до прѣди нѣколко мѣсица е живѣлъ въ Добруджа; и който, вѣрвамъ, да отговори на днешній изборъ.

Командиръ-ть на Ямболската Дружина, Капитанъ Любомски, щомъ пріе приказътъ за свикваніе резервата на обученіе, веднага са разпореди, и на 1-ий того събра на полето всичкитѣ резервисти [гимнастици], обяви имъ приказътъ; назначи имъ команда, писари и пр., даде имъ потрѣбнитѣ наставленія, като прибави че тѣ стжпвать вече въ дисциплина подъ негова команда; той още зе мѣрки за цѣлійтъ военень округъ.

Той ми съобщи още че има въ складьтъ си, вънь отъ знаніе-то на щаба, всички потрѣбности за да облѣче и въоружи една дружина отъ хилядо души. Той заслужава, мисля, да ся понасърчва сегисъ-тогисъ.

Пріемете увѣреніе въ отличното ми почитаніе и уваженіе къмъ Васъ, готовъ на услуга.

Вашъ К. М. Икономовъ.

№ 23.

Сливенъ 6 юний 1880 г.

Г-ну Величкову.

Почтенний Господине,

Съгласно съ прѣдписаніе-то на Ваше-то отъ 24 минжлаго, изборътъ за тритѣ лица тукъ се извърши на 2 текущий отъ Г. Г. избиратели-тѣ, тукашни и околийски, и, отъ този изборъ, жребийтъ паднж на Г. Г. Р. В. Мирковичь, Михалаки Х. Панайотовъ и Д. Х. П. Бояджиевъ, на които се вече съобщи

и подпечатанний-тъ отъ избиратели-тѣ протоколъ имъ се поднесе.

За туй имамъ честьта Г-не да Ви извѣстѫ за дѣло-то, отъ което да имате вече случайтъ да влѣзете въ споразумѣние и сношение съ реченната троеличность.

Приймѣте увѣрения за най искренни-тѣ ми къмъ Васъ отлични почитания.

Д. Кавалджиевъ.

№ 24.

Нова-Загора, 1880 9 юний.

Господа![1])

Слѣдъ дълбоки-тѣ си почитания къмъ Васъ, имамъ честь да Ви съобща, че споредъ писменно-то Ваше умолѣнье отъ 24 майй, 1880 год., ако и да желаяхъ іоще на 2 юній да свикамъ въ центра-тъ на околия-та си събранье, отъ общински представители, обаче за него день бѣше невъзможно по много независящи благословни причини както за избиратели-тѣ ми, тъй и за мень. Вчера на 8 т. м. въ недѣла пристигнахъ въ центра-тъ на околия-та си и въ събрание-то, което бѣше са приготвило да стане, разправихъ имъ съ предосторожность рѣшения-таземени отъ г-да представители-тѣ въ Сливенско-то събрание, като обърнахъ внимание-то на присѫтствующи-тѣ господа да си съставятъ околійский комитетъ отъ три лица дѣйствующіи членове, и три лица другіи избраха, които да бѫдѫтъ членове съвѣщателни [или замѣняющи] за по добро успѣшество и за подпомагание въ дѣло-то на дѣйствующи-тѣ членове на околійския комитетъ. Избранни-тѣ господа за дѣйствующи членове на околійския комитетъ сѫ г-да Д. П. Сивковъ, Стою Дралчевъ и Славъ Куртевъ, подъ предсѣдателство-то на г-на Д. П. Сивкова.

Споредъ предписание-то Ви съобщихъ имъ, че на избранния-тъ вѣче околийскый комитетъ длъжность е да пріемме смѣтки-тѣ на бившия комитетъ, и слѣдъ като имамъ честь да Ви представа избрани-тѣ господа на окол. комитетъ ще

[1]) Членове на Ц. Т. Комитетъ въ Пловдивъ.

очаквамъ вѣче да дѣйствоватъ споредъ наставлѣния-та и заповѣди-тѣ, които ще имъ давате.

Безъ повѣче, приеммѣте господа, уважения-та ми къмъ Васъ, които Ви пазя за всегда.

Ново-Загорскый представитель

Д-ръ Н. Планински.

Околийский Комитетъ
№ 1
10-и Юний 1880 год.
г. Чирпанъ.

№ 25.

До Централний Комитетъ въ Пловдивъ.

Почитаеми Г-да!

На 6-ий того стана събрание въ града ни отъ селени и граждани, въ което събрание присъствува и Г-нъ Хакановъ, наший прѣдставитель, който твърдѣ добрѣ разясни своя-та мисия, както и положението въ което се намира нашата область и въобще ний Българи-тѣ какво трѣбва да правимъ и като какви срѣдства трѣбва да употрѣбимъ за нашето подобрѣние. Слѣдъ туй се пристжпи да се избере едно настоятелство, което сж и избра по общо вишегласие и което състои отъ слѣдующи-тѣ лица: Георги Кочевъ. х. Ниделчю Вапцаровъ и Д. Молловъ, които сж задължиха отъ страна на събранието да прибержтъ смѣткитѣ на прѣждебившето настоятелство и да почнжтъ дѣло-то си. Слѣдъ туй събранието се разтури и настоятелството си избра изпомежду си за прѣдседатель Георги Кочевъ, за касиеръ х. Ниделчо Вапцаровъ и дѣловодитель Стоянъ Д. Молловъ.

Съ прилично почитание къмъ Васъ.

(Подписали): Г. Т. Кочевъ.
х. Н. П. Вапцаровъ.
Ст. Д. Молловъ.

№ 26.

Господа!

Споредъ писмо-то до Васъ отъ Г-на Д-ра Н. Планинский, околийский комитетъ въ града ни вече са избра. За да дѣйствува и какъ да дѣйствува ще чака вашитѣ наставления и заповѣди.

Писмата, които ще са отправятъ до Ново-Загорскій околийский комитетъ ще имѫтъ адресъ: „Д. П. Сивковъ въ гр. Нова-Загора“.

Съ дълбоко-то си къмъ Васъ почитание сьмъ

За околийский комитетъ прѣдсѣдатель

Д. П. Сивковъ.

Г. Нова-Загора, № 1 10-і Юний, 1880 г.

№ 27.

До Ц. Н. Комитетъ въ Пловдивъ.

На 1-ій того 1880 год. подъ прѣдсѣдателството на представителя ны за Сливенскій-а Съборъ отъ Ямболско-то Събраніе Г-на К. Икономова, избрахми ся за дѣйствующи членове трима души, и за съвѣщатели четворица, които да имаме грижа за подновяваніе Гимнастическитѣ дружегтва въ града и околията; понеже незнайме причината на досегашното закъснѣваніе на нѣкое прѣдписаніе и първо споразуменіе, то ній безъ да оставаме хладно-кръвны къмъ това, едно за запознаваніе и второ за препровожданіе нужните Инструкцііи отъ Ц. Н. Комитетъ, до нашій околійскій Ямболскій, смѣими да пишемъ, че ако говореното трѣба да влѣзе въ Дѣйствіе, явете ны за да не сми въ умишленность, и проводете ни ръководствата му.

Безъ повече оставаме въ надѣжда като сми за всякога Ваши преданни.

Постоянни членове на Ямболскій околійски таенъ комитетъ

Свящ. В. Ив. Шиваровъ.
Драгия Н. Шиваровъ.
х. Панайотъ Г. Поповъ.

Ямболъ, 14 Іуній 1880.

№ 28.

До Г-на Прѣдсѣдателя на Централното Настоятелство въ Южна България.

Г-не прѣдсѣдателю!

Завчера на 18-й того ни се принесоха протоколи-ти на събрание-то, което стана на 2-й того въ Перущица отъ прѣд-

ставители-ти на 19-тѣ села, съставляющи Пловдивский Кантонъ. Споредъ тия протоколи за члѣнове на настоятелство-то на Пловдивский Кантонский Комитетъ са избрани — г-да: К. Калчовъ, Д. Н. Матювски и Никола Гичевъ, което за длъжность счетохме да Ви явимъ.

Приимете увѣрения-та на най-отличното ни къмъ Васъ почитание.

За дружината си Д. Н. Матювски.

Пловдивъ, 21-й Юний 1880 год.

Ц. Н. Комитетъ
№
25 юний 1880

№ 29.

До Господина Прѣдсѣдателя на Околийския Комитетъ въ . . . .[1])

Уважаемий Господине,

Съгласно съ рѣшения-та, вземени въ Сливенъ, имаме честь да Ви помолимъ да ни явите влезнали ли сте въ сношение съ бивши-тѣ настоятелства на гимнастически-тѣ дружества и приели ли сте отъ тѣхъ смѣтки-тѣ ьа събрани-тѣ и разходвани до сега отъ тѣхъ пари. Ако това не е станало до сега, ний ви молимъ да вземете въ сериозность това дѣло и да го извършите колкото е възможно по-скоро, като ни съобщите веднага за резултата. Ще имате добрината да ни явите дали събраното количество пари принадлѣжи само на вашата околия или на повече околии, и кои сж имено тѣ, и въ каква съразмѣрность е то спрямо цѣлото количество, което е било разписано и което е трѣбвало да се събере. Като ви напомняме сжщеврѣменно че събрани-тѣ количества трѣбва немедленно да се внесатъ въ Софийската Народна банка, ний ви молимъ да ни извѣстите какъ и кога сте намѣрени да внесете вашитѣ.

Трѣбва да ви е извѣстно вече че заповѣдь се е дала отъ три недѣли насамъ на военнитѣ власти да почнатъ упражнения-та на резерви-тѣ съобразно съ издадений минала-та година за това приказъ. Прѣди да ви дадемъ по̀ обширни наставления по тоя прѣдмѣтъ, ний ви молимъ да ни съобщите

---

[1]) Окржжно писмо, хектографирано.

незабавно почнали ли сѫ тия упражнения въ вашата околия, какъ отиватъ тѣ за сега, назначени ли сѫ учители въ всичкитѣ села и познати ли ви сѫ. Въ случай че всичко това не е станало още, то нужно е да посредствувате прѣдъ мѣстни-тѣ военни и граждански власти за немедленото туряне въ дѣйствие на приказа и постановления-та на резерви-тѣ.

Приемете, уважаемий Господине, увѣрение въ отличното ми почитане.

За Ц. Н. Комитетъ . . . .

Карнобатско
Благотворително дружество
№ 1
3-ий Юлій 1880 г.
г. Карнобатъ.

№ 30.

Почитаемый Господине! [1])

Въ отговоръ на писмото Ви отъ 25-ый Миналаго за № 2 имаме честьта да Ви съобщиме слѣдующето: смѣткытѣ на вѣхтото настоятелство на гимнастическитѣ дружества приехме и намѣрихме приходъ [120,000] сто и двайсять хиляды гроша отъ тѣхъ расходваны [25,000] двайсять и пять хиляды гроша оставать на лице, [95,000] деветдесеть и пять хиляды гроша. Отъ сичкыя приходъ [49,000] четиредесеть и деветьтѣхъ хиляды гроша са отъ сухари[2]) и другытѣ [71,000] седемь десять и една хиляда са отъ волни помощы, които са волна часть отъ расхвърляната сумма. При това Ви явявамъ че тѫзи сумма препадлѣжи само на нашята околія.

Колкото за обученіята въ нашята околія не сѫ още почнали и нито има дума за тѣхъ.

Пріимете увѣреніе на най-отличното ни почитание къмъ Васъ.

За околійскый комитетъ Н. Рухчевъ.

---

[1]) Прѣдседатель на Ц. Нар. Комитетъ въ г. Пловдивъ, К. Величковъ.

[2]) Руситѣ, при оттеглянето си изъ областьта, оставили голѣмо количество сухари, които послѣ сѫ били продавани за въ полза на гимнастическитѣ дружества. За това се споменува и въ протоколитѣ отъ Сливенъ.

Ц. Н. Комитетъ.
№ 6
Пловдивъ, 5 Юлий 1880.

№ 31.

На Господина Г-на ...., прѣдседателъ на околийский комитетъ въ .....[1])

Уважаемий господине,

Въ циркуляртъ, испратенъ до военнитѣ власти за обучавание на резервиститѣ, се казва да не се присилвътъ тия, които биха се отказали да излизатъ редовно на упражнения-та. Тая мѣрка е вземена по двѣ причини: 1-о, че резервиститѣ не сж подлагани на санитаренъ преглѣдъ, и 2-о за да нѣматъ причина на оплаквания меншествата, които, като нѣматъ оржжия, немогжтъ и да се присилятъ да се обучаватъ. Желателно е обаче нашитѣ резервисти да не подигатъ претенции противъ упражненията. Нуждно е прочее да влезете въ споразумѣние съ мѣстнитѣ граждански и военни власти и да настоите предъ тѣхъ за да употрѣбятъ нужднитѣ мѣрки щото всичкитѣ резервисти безъ исключение да излизатъ на обучение.

По свѣдѣния пристигнали до насъ много отъ пушкитѣ на резервиститѣ сж злѣ държани и развалени. Доклѣ се вематъ отъ Ц(ентралното) Военно Началство мѣрки по тоя прѣдметъ, ни ви молимъ да се разпорѣдите щото чрѣзъ военнитѣ учители да стане едно строго прѣглеждание на оржжията и да се заповѣда да се пазятъ и държатъ добрѣ. Ще имате добрината да ни съобщите колко пушки има въобще развалени въ околията ви, и колко отъ тѣхъ могжтъ да се направятъ на мѣстото. Желателно е при това да ни явите, числото на пушкитѣ достатъчно ли ви е или нѣ.

Приемете уважаемий господине, увѣрение въ отличното ни почитание.

За Ц. Н. Комитетъ ....

(П. П.) Адресирайте писмата си: К. Величковъ, членъ на Пост. Комитетъ.

[1]) Черновка отъ окрѫжно писмо.

Ц. Н. Комитетъ
№ 5
Пловдивъ, 5 Юл. 1880.

№ 32.

На Господина И. А. Грънчарова, предсѣдатель на Айтоский Околийский Комитетъ.

Уважаемий господине,

Въ отговоръ на телеграммата ви отъ днешна дата, имамъ честь да Ви съобщѫ че се писа на Г. Бургаский префектъ за да накара Ецова да ви повърне дружественнитѣ пари. Г. Директоръ на Финанциитѣ отъ своя страна ще иска изяснения за постѫпката му и ще даде приличното слѣдствие на дѣлото.

Приемете, уважаемий господине, увѣрение въ отличното ми почитание.

За Ц. Н. Комитѣтъ . . . .

Ц. Н. Комитетъ
№ 4
Пловдивъ, 5 Юлий 1880.

№ 33.

На Господина Г-на Г. Янколовъ, Бургасский Префектъ.[1])

Уважаемий господине Префекте, Г. Г. Гранчаровъ и Атанасовъ ни телеграфиратъ днесъ въ името на Айтоский Околийскии Комитетъ, че Айтоский бирникъ Ецовъ, бивши настоятель, своеволно занесълъ въ Бургасъ 4000 вети ср(ебърни) рубли, принадлѣжащи на дружеството, за да ги размѣни. Зимаме дързостьта да Ви помолимъ да смъмрете г. Ецова и да го накарате да върне на Айтосский Комитетъ горнитѣ пари.

Въ надѣжда че ще изпълнитѣ просбата ни, молѭ да приемете, Г. префекте увѣрение въ отличното ми почитание.

За Ц. Н. Комитетъ . . . .

№ 3
25 Юлий 1880.

№ 34.

Г-ну П. Р. Славейковъ въ София.

Господине Прѣдсѣдателю![2])

По течението на работата на нашитѣ дружества имаме честь да Ви запознаемъ съ слѣдующето:

---

[1]) Черновка.
[2]) Прѣдсѣдатель на Народното Събрание.

Съгласно съ рѣшенията взѣмени въ общото ни Сливненско събрание, околийски настоятелства се съставиха вече и те се занимавать по настоящемъ съ приеманието на смѣткитѣ на бившите гимнастически дружества. Щомъ като свръшатъ това ние ще взѣмемъ всичкитѣ потрѣбни мѣрки щото тия направо или чрезъ опредѣлени за тази цѣль лица, да внесатъ разполагаемите количества пари въ Софийската Народна Банка.

Има вече три седмици почти отъ какъ заповѣди сж дадени за обучението на резервистите. Обучението е вече почнало въ повечето мѣста и на скоро то ще бжде общо.

Мѣрки и постановления са вече взеха и дадоха щото обучающите народната стража да бждатъ хора вѣщи и на населението познати.

Научавами се че една депутация Ваша е отишла вече въ Европа и особено въ Англия.[1]) Ние много бихме желали да знаемъ, ако това е възможно, какво е тя направила до сега и като какво би могло да се учаква отъ нея.

За Ц. Н К. К. Величковъ.[2])

(П. П.) Състоянието и разположението на духовете тука е отъ най-доброто. Общото мнѣние е че не трѣбва да се избѣгне случайтъ който би ни се далъ по рѣшението на на Гржцко-турский въпросъ. По нашета Юго-всточна граница нѣма освѣнъ едно малко ...... (не се чете) турски войски.

Обичами да вѣрваме, Г-нъ прѣдсѣдателю че ще ни удостоите съ отговора си.

Приемете и пр.

№ 35.

За л. т. 200.

Или лири турски златни двѣстѣ получихъ азъ долѣподписаний, притежатель издатель на в. „Съединение“ отъ прѣд-

---

[1]) Подобна депутация не е имало. Извѣстно е, че князъ Батембергъ използува едно свое пжтуване, за да изпита мнѣнието на нѣкои европейски дворове по въпроса за съединението. Самъ князътъ още отъ начало съчувствуваше на идеята. Депутация изъ Южна България, която съставляваха: Ив. Ев. Гешовъ, Д-ръ Янколовъ и К. Калчевъ ходи едвамъ прѣзъ 1884.

[2]) Черновка.

сѣдателя на Постоянний Комитетъ Г-на И. С. Гешова, въ видъ на пособие, което Централното бюро на народната партия прави на вѣстника ми. И въ замѣна обѣщавамъ се да издавамъ вѣстникъ „Съединение“ подъ управлението и ръководството на реченното бюро на което вѣстникътъ ми е служилъ и ще служи за органъ.

Издатель-притежатель на в. „Съединение“

М. Краваревъ.

Пловдивъ 20 Януария 1884 г.

II.

Подготовителни.

1884—1885.

№ 1.

Мой свѣтлий везирю Гаврилъ паша,[1])

Ти който бѣ единъ отъ риджалитѣ на чинъ рудбей Баля и Главенъ Секретарь на Источна Румелия а сега, за способностьта Ти, ся възвишавашъ на чинъ Везирски и се назначавашъ за Главенъ Управитель на рѣчената Область и носишъ высокитѣ ордени на Османие и Меджидие отъ втории класъ, давно Всемогущий Богъ Тя поживи и прослави.

Щомъ пристигне Высокий ми Царски Указъ нека бжде извѣстно, че понеже истече врѣмето на службата на Моя Свѣтлий и уважаемий Везиръ Алеко паша [Богъ да го поживи и прослави] който носи брилянтнитѣ ордени Османие и Меджидие и сега потрѣбува да ся назначи на мѣстото му нѣкое благоразумно и способно лице а Ти, Мой Свѣтлий Везирю, притежавашъ изискуемитѣ качества и ся украшавашъ съ вѣрность и справедливость, а при това Си съвършенно вѣщь на общото мнѣние и на общественнитѣ работи, то, днесъ 22 день на м. Реджебъ 1301 год. Моята Царска милость благоволи да издаде Височайша Заповѣдь, по която Тебе ся повѣрява службата на Главенъ Управитель на Источна Румелия, за единъ периодъ отъ 5 години, за това ся и издаде отъ Царский Ми Диванъ настоящий Ми Высочайши Указъ.

Спорѣдъ своиственната Си опитность и познания въ държавнитѣ дѣла, и спорѣдъ способностьта Си, Ти щешъ ся погрижишъ да управлявашъ добрѣ рѣчената Область съгласно съ установенитѣ и особенни закони, щешъ настоявашъ и прилежавашъ за да ся запазватъ съвършенно спокойствието и тишината на всички жители и подданници на Моята Държава и щешъ бдишъ и внимавашъ да се не върши нищо противно на Царската Ми воля и на законитѣ. По тоя начинъ щешъ ся стараешъ да увеличишъ и укрепишъ още по-

[1]) Султанска заповѣдь (прѣводъ).

много царското Ми благоволение и довѣрието, което имамъ къмъ Тебе. При това щешъ имашъ грижата да съобщавашъ и извѣстявашъ послѣдователно до Царский ми дворъ за работи, които би трѣбвало.

Написано на 26 Реджебъ 1301.

№ 2.

Пълномощно.[1])

№ 29.

Дава се настоящето, отъ Българското Опълченско Дружество въ г. Пловдивъ, на Господина Илия Куртева, Дѣловодитель на това Дружество, за че той, Г-нъ И. Куртевъ, е опълномощенъ отъ страна на Дружеството, да обихожда както Източна Румелия, така и въ Княжество България. Да дѣйствува въ интереса на Дружеството, да раздава дружественнитѣ лотарийни билети, да събира волни помощи, да прѣбира пари отъ онѣзи Г-да на които е испратило Дружеството за распродавание лотарийни билети и въобще да ся грижи за увѣличението на капитала и постиганието на цѣль-та.

За удостовѣрение на настоящето ся подписва и прилага Дружественниятъ печатъ.

г. Пловдивъ 17-ий Августь 1884 г.

Прѣдсѣдатель: Тодоровъ.

За секретарь настоятель: М. Ев. Манчевъ.

Печатъ: Българско опълченско дружество въ Пловдивъ.

№ 3.

Покана.

Дѣловодительтъ на Българското Опълченско Дружество по случай на преминаванието си презъ града Ямболъ, желае

[1]) Издадено отъ Централното опълченско дружество въ Пловдивъ. Послѣдното води кореспонденция съ Македонския комитетъ въ София, заедно съ който е носитель на идеята за обединение на цѣлия български народъ (България, Румелия и Македония).

да запознае Ямболскитѣ граждани съ цѣльта и успѣхътъ на Дружество(то) и даде по поводъ на това една доста интересна сказка.

Прочее умоляватъ ся всички Г-да Ямболски граждани да благоволѧтъ и заповѣдъ(тъ) на 21-ий того въ недѣля, въ два часа слѣдъ обѣдъ, въ салонътъ на мѫжкото училище при църквата Св. Георгий, кадѣто е назначено да стане събранието.

г. Ямболъ, 19 Октомврій 1884.

№ 4.

Рѣчь държана въ Ямболъ.

Господа!

Кое води човѣка къмъ напредъкъ? Кое потиква человѣческитѣ стремленія да ся старай за постиганіе цѣль? Не é ли, рѣшителностьта, постоянството, самоотверженностьта, съгласіето, любовьта, събраніѧта, и покорностьта; отъ преди войната, ако да не бѣхме притежавали отъ части тези качества, можахме ли да постигнемъ днешното ужъ свободно положеніе? Мога да кажа, че никакъ; затова да можемъ си до на предметьтъ, както казахъ по преди, за цѣльта на днешното наше събраніе, което вѣрвамъ, че нѣма да остане негдѣ незаписано по книжата на сегашното време; казвамъ това именно, че нигдѣ вече неставатъ събранія, нигдѣ неможешь съгледа вече двама съгласни и единодушни братя да сподѣлятъ тъгитѣ си, и то отъ войната насамъ или пакъ нѣкои да помислятъ и трьсятъ срѣдства за подобрѣніе на незавидното си положеніе.

Ако хвьрлемъ единъ безпрестрастенъ погледъ върху напредъка и назадничевостьта презъ миналитѣ години отъ 1870 до настоящето, ще видимъ, че презъ тъзи епоха какъ неосетно сме достигнали до най-опасно и плачевно състояніе, това вѣрвамъ, и сърдцето ще ни принуди да исповѣдаме тъзи горчива истинна; осмѣлявамъ ся, прочее, да ся изразя тъй като имамъ предъ очи или тъй да кажа осязателно нашитѣ опъчеви дѣла, обаче, ако дойдемъ до размишленіе, ще ни ся представи тъзи епоха отъ началото свѣтла, ясна и радостна, а въ краятъ, въ който ся намираме днесъ ще ни ся представи въ широко поле, окована въ черна верига; кое é принудило времето да

бжде тъй? Недоразуменіята или неразбранщини мерзости и най-грознитѣ явленія.

До като бѣхме въ несигурното или тъй да кажа критическо и въ тежко и опасно робско положеніе, съглеждахме съ утешеніе, че у насъ владѣеше въ пълность цѣнтрализація въ желанія и всеобщи желанія въ каквито и да би било отношенія, като напр.: у насъ владѣеше съвокупленіе на мислитѣ, стрѣмленія и съгласіе, въобще полезни предпріятія.

Въображете си за періодътъ отъ 1870 до 77 год., какъ училищата, дружествата, читалищата и пр. цъвтяха, въ всѣкоя дружественна касса ще намереше огромни количества матеріяли, употрѣбявани за разни цѣли и ся търсяха срѣдства за постиженіе на всеобщата идѣя, съ готовность всѣкой жертвоваше лептата и зáлъгатъ си за политически и ученолюбиви цѣли, които и съ завѝденъ порѣдъкъ успѣваха; а слѣдъ това що да видимъ, когато настана знаменитія и благословенія за Българена день, който ся очакваше почти отъ V вѣка, при четеніето на манифестьта и обевяваніето на войната 1877 г. на всѣкой българинъ затупа предчувствителното сърдце, че тежкитѣ му петвѣковни окови наближи минутата да ся развържатъ, скъсатъ, прочее, за да не раздразнявамъ duховетѣ Ви и повтарямъ това, което всѣкой отъ насъ знае, вѣрвамъ, че ще Ви наскърбя, ако Ви напомня за миналото неописуемо пъкленно тегло, затова азъ ще дойда пакъ на въпросьтъ си: слѣдъ освобожденіето ни до 1880 год. на всѣкого въ когото течеше българска кръвъ, силно и развалнувано бляшеше воинственніятъ духъ, обаче, отъ тогава до сега що да видимъ? Азъ ще помоля всѣкой отъ насъ, да турне дѣсницата си на сърдцѣто, гдѣто тупа и усрѣдоточи въ откровенната, искренната и безпрестрастна мисьлъ, ще подиктува сърдцето, или тъй да кажа ще почувствува, че всичко исчезна у българена: съгласіе, любовъ, дружески животъ, училища, дружества, читалища и пр., всичко отхвърлено и изоставено, отхвърлено, ка(з)вамъ и затъпкано тамъ, гдѣто никоя человѣческа съвѣсть го непобира да изрази загибелната за насъ черня тиня, отъ нея епоха, повтарямъ, която исхвъркна като златокрилата летяща минута, въ вѣчностьта. Безпристрастнитѣ очи, които слѣдватъ и най-малкитѣ замечанія у насъ неможатъ глѣда съ вѣселость, освѣнъ съ плачевно отчаяніе ще посочатъ, че сме обезнадежни вече, както за настоящето, тъй и за бждящето ни, за увѣреніе

на това и умътъ ни ще го подиктова, че колкото вѣрно, толкосъ тежко и застрашително, гибелно за насъ положеніе, и то отъ що произлазя? Не е ли отъ разстроенитѣ или, тъй да кажа, настроенитѣ духове между ни и завистьта, и тъзи отровна зараза сиввѣде своето пъкленно начало отъ 1880 г. Тези наши водители патріоти, които намѣсто да държатъ на блестящата висота положеніето, и ся стараятъ за постиганіе на общенародната ни идѣя, тези нѣколко български синове, казвамъ, на които за нещастіе ся падна дѣльтъ да ся занимаватъ и играятъ съ сѫдбата на отечеството ни; още отъ първій день на свободата и въ първій отидоха въ яремьтъ, ся завреха къмъ отпадъкъ и стремятъ (се) вече къмъ гибелта, което ся и освидѣтелствова по потикатъ на работата, тѣ не биле вдъхнати съ онези ожидаеми чувства, да турятъ въ благоденствіе многострадалній си народъ. Тези нѣколкото души ся заслепиха въ минутнія свѣтовенъ блясъкъ, на които обстоятелствата имъ тъй помогнаха, и като ся удавиха въ непонятній интусіазмъ, забравиха извѣднажъ вѣковнитѣ страданія, бесилкитѣ, пролятата невинна кръвъ, разореніята, оковитѣ и неискатъ, казвамъ, да обърнатъ погледитѣ си, какъ стоятъ надъ главитѣ имъ сѣнкитѣ на Дѣда Никола, Георги Раковски, Левски, Хаджи Димитра, Стефанъ Караджата, Христо Ботевъ, Бенковски и технитѣ другари, заслѣпената имъ зеница на окото не може да види въ краката си пролѣтата кръвъ, която вика отмъщеніе за недостойнитѣ! Несъглеждатъ робскитѣ окови, които и едвамъ съ голѣми и неописуеми жъртви паднаха върху основата [олтаратъ] на растресената ни свободица, несъглеждатъ обагряннитѣ съ кръвъ полѣта и балкани, тамъ лежътъ, казвамъ, труповете на нашитѣ искупители на свободицата ни. Ахъ! прахътъ имъ непочетохме! Те остапаха забравени! Отъ кого? Отъ брата си! Обаче, заплетоха ся тези наши патріоти въ партизанства, каприцій, богаства, властолюбіе, впуснаха (ся) въ лични, лукави и разорителни расправій, смѣя Г-да да ся изразя предъ Васъ тъй като предъ брата си Българена; това убийственно положеніе на отечеството ни, тая гнусна борба за лични интереси, клонящи къмъ изолираніе, тези разрушителни омрази и партій ще ни докаратъ единъ день да оплакваме пепельта на огнищата си. Братія! Искамъ да спра, но немога; умътъ и душата ни ще ся ра(з)вълнува и разбонтува и сърдцето ще потрепне, като помислимъ какви и колко по-

благородни, задлъжителни и свѣщенни работи намъ предстоятъ; и предстоятъ ній да ги отгатаемъ или рѣшимъ, за увѣреніе и испитваніе на душата да турнемъ показалній прьстъ отъ десницата си на челото и да помислемъ за миналото, настоящето и бѫдѫщето; а длъжноститѣ ни къмъ братіята ни Македонци? [Ахъ! азъ неща да говоря за другитѣ распокъсани части на отечеството ни], ще ся усрѣдоточа първо за Македонія, послѣ и за насъ; колко неизброими хиляди македонски души, стари, млади, мѫже, жени и невинни дѣца днесъ ся намиратъ безъ покривъ и кора хлѣбъ? И какъ и колко сърдца ся изложени днесъ съвършенно въ безащитно на произволното, безпощадно озорпаторство, тѣ, [Македонскитѣ ни братія], обрьщатъ ся къмъ свободніятъ си братъ въ цѣлата голота съ просьлзени очи, наранено, гладно сърдце и съ коленопреклонность простиратъ рѫка за взаимна помощь, а ній какво правимъ!... равнодушно, презрително, и съ студенина ги испоглеждаме, забраваме ги и ся впущаме пакъ къмъ нашитѣ заразителни, гибелни и междуособни лични гоненія; да си помислимъ за това непростително престъпленіе на длъжностьта спрямо единокрьвнитѣ братски свръзки къмъ тези страдалци, каквото презрително отношеніе водимъ къмъ интереситѣ общото ни отечество; мислитѣли, казвамъ, че историята на настоящата епоха, неще да опише имената ни съ черни краски? То ще бѫде това! Вѣрвамъ, че никой не ще може оправдае! Самото ни потомство ще осѫжда тъзи ни линія на повѣденіето!!!

Сърдцето ми заигра като помислихъ и крьвта ми закипя! Азъ ще остава всичко настьрна! ще остава! Отеческитѣ ни престъпленія преодоляха! Само ще Ви моля да призовемъ непроницаемата сьдба! Дано, поне тя си окаже блáгата милостѣ, съвокупи сърдцата и мислитѣ на всѣкой българинъ и дано съ безмѣрнитѣ минали и досегашни крьви и мъки ся удовлетвори българското нещастіе, както надъ насъ, тъй и надъ досегашното страждующе Македонско положеніе, и дано щастливата сѫдба съ засмѣно лице и Божественно вдъхновеніе си положеше дѣсницата надъ Българена, да вдъхне и просвѣти умоветѣ на всичкитѣ млади сили въ общото ни Отечество, както на Народнитѣ ни поборници, дѣятели, водители, тъй и на цѣлій Български народъ, за да ся види въ едно късо време въодушевенъ отъ едни и сѫщи мисли, желанія и стремленія за своето братско съвършенно съвокупленіе, заобиколенъ

отъ истинско взаимно довѣріе, благоразумна патріотическа дѣятелность въ дѣйствіята и приготвенъ единъ день за взаимно братска ржка за постиганіе и рѣшеніе на историческата старозавѣтна задача.

Този é само начинатъ Г-да, черезъ когото ще можемъ да постигнемъ желаніята си и докажемъ на просвѣтената христіянска Европа, че българена é достоенъ за самостоятелность, независимость, политически животъ и пълна свобода, само слѣдъ като распрьснемъ грозящитѣ и віящитѣ надъ главитѣ ни тъмни облаци, и тогасъ ще видимъ бждяшето на общото ни Отечество осмихнато и не застрашающе ся вече отъ никоя опасность.

№ 5.

Excellence.[1])

La représentation provinciale de la Roumélie Orientale vient très respectueusement et avec empressement vous exprimer sa gratitude pour la confiance et pour la sympathie, qui lui ont été temoignées dans le discours par lequel Votre Excellence a auvert la présente session de l'Assemblée Provinciale.

La représentation provinciale est animée des mêmes sentiments envers Votre Excellence, et elle voit dans cette confiance réciproque un gage sûr de la bonne intelligence et de la fructueuse activité dont a besoin pour se realiser le progrés de cette Province Autonome.

Nous avons conscience du devoir que nous impose le haut mandat à nous confié par la population, aussi nous ne pouvons, comme représentants de la Province, ne pas partager entièrement la conviction dont est pénitrée Votre Excellence sur la necessité de prendre des mesures plus éfficaces en vue de donner une meilleure direction aux diverses branches de l'administration et de cooperer plus avantageusement au relevement de la situation économique du pays.

Ces importants questions feront l'objet de toute notre sollicitude pendant cette session, et nous espérons que le

[1]) Адресъ на прѣдставителитѣ на областното събраніе до Главния Управитель.

gouvernement de Votre Excellence emploiera tous ses efforts a fin que notre travail obtienne les resultas les plus satisfaisants.

La représentation provinciale portera tout particulièrement son attention la plus soutenue et la plus assidue sur celles des propositions et ceux des projets de lois dons le gouvernement l'aura eu saisie qui visent le progrès de la situation economique du pays, situation qui vu son état précaire nous fait un devoir d'adopter les mesures sérieuses que le gouvernement place, à juste titre, en premier rang, et qui sont:

L'établissement d'une banque foncière;

La construction d'un chemin de fer-tranway de Bourgas à Yamboli et au dela si possible; Et la revision de l'impòt cadastrale.

Mais dès l'instant où il est question de l'activité legislative que doit deployer l'Assemblée Provinciale, nous nous croyons dans l'obligation d'exprimer à Votre Excellence les regrets, qui nous cause le procédé employée jusqui'ici par la Sublime Porte de rejeter ou de ne point sanctionner toute une série de nos lois attendu que ce procédé porte atteinte aux droits de cette province autonome et paralysent les efforts de son pouvoir législatif touchant la bonne organisation et l'heureux dévelopement du pays.

En présence d'un tel état des choses, le corps législatif de la province estime que sans qu'il soit nécessaire de recourir à des demarches plus actives, il suffira à Votre Excellence de s'adresser au tact et a l'esprit de persuasion qui la distinguent pour que les causes de ces entraves soient écartées.

Nous attirons en même temps l'attention de Votre Excellence sur l'attitude observée par les autorités de l'Empire dans les provinces limitrophes de la Roumélie Orientale. Ces autorités ont effectivement pris en dernier (ressort), à l'endroit de ceux de nos villages du Rhodope restés encore insoumis des mesures de rigueur que rien ne justifie.

Il semble même que sur certains points, elles aient complétement perdu de vue le droit public territorial de cette province autonome.

La représentation provinciale ne doute point que Votre Excellence ne partage la maniére de voir sur cette importante question. Aussi elle a le ferme espoir qu'elle voudra bien faire les démarches nécessaire en faveur de la solution définitive

conformement à la délimitation dont notre province fut l'objet de la part de la commission internationale qui avait été chargée de procéder à ce travail.

En conclusant la représentation provinciale exprime à nouveau le sentiment de son inaltérable dévouement envers Votre personne, Monsieur le Gouverneur Géneral et entretien l'espoir que ses éfforts pour le bien du pays joints à ceux que Votre Excellence deploiera dans le même sens, seront couronnés de succés.

Plovdif le 25 Octobre 1884.

Sig.: Président de l'Assemblé Provinciale
D-r G. K. Hacanoff.
vice-présidants: D-r Yancoloff. D-r Yourоucoff.
secrétaires: S. Costoff. D. Stoiloff.

№ 30
14 Декемврій 1884 г.
г. Ямболъ.

№ 6.

До Г-на Председателя на Цѣнтралното Българ(ско) Опълченско Дружество. въ Пловдивъ.

Г. Председателю,

Съ настоящето си честь имамъ да Ви явя, че до сега вече обиколихъ тукашната околія и подаренитѣ волни помощи излазятъ до сега на около 130 кила храна, за която писахъ на общинитѣ съ №№ 28 и 29 да я внасятъ на тукашний председатель на Опълч(енското) Дружество, на когото дадохъ и списъка на помощитѣ, а пакъ азъ за да не губя време да замина за Бургасъ, гдѣто сьмъ распорядилъ за събираніе на помощи и отъ нея околія, а колкото за по-малкитѣ села отъ тьзи околія, писахъ имъ да си внасятъ помощьта тоже до председ(ателя). Като сьмъ на пълно увѣренъ, че отъ тьзи околія ще ся събере отъ 150—180 кила нагоре.

Г. Председателю мисля, че ще удобритѣ моята линія по работата, именно че по селата както въ Карнобатската, тьй и въ Ямболската околія ся споразумѣвамъ съ по-първичкитѣ довѣрчиви хора, които вліятъ и отъ които ще ся очаква голѣма надежда за работа, като при това ги поставвамъ за

агенти на дружеството за въ даденъ случай за кореспонденція по идѣята ни, на които и имената на тези агенти ся у мене въ списъкъ.

Отъ тукашній Окол(ийски Нач(алникъ) вземахъ надиря билетитѣ, понеже нема ся никаква надежда за распро(да)ваніе, а ги предадохъ на тукашній Председатель на Дружеството, както оставихъ за продаваніе и по нѣкои учители и вліятелни лица по селата, до завръщаніето ми отъ къмъ Бургасъ.

Моля Ви, Г-не Председателю, ако е възможно да ми ся испрати единъ хектографъ срѣдна величина понеже постоянно си имамъ работа и кореспонденція съ села и градове, а пакъ като ся яви нужда, хода да свивамъ очи по канцеляриите. Като сьмъ увѣренъ, че неще отричете отъ предложението ми, оставамъ съ почитаніе къмъ Васъ.

Дѣловодитель И. Куртевъ.

(П. П.) Като виждамъ, че всъдѣ по селата и градоветѣ има ся голѣмъ пріемъ, особенно като ся увѣрихъ, че идѣята и народната лозинка черезъ тези наши завземанія ще ся постигнатъ, затова и самитѣ селяни си отдѣлятъ [избиратъ] за тѣхни агенти свои вліятелни людіе, съ които ще кореспондираме, затова азъ вѣрвамъ, Г. Председателю, че членоветѣ на дружеството ни ще бѫдатъ по акоратни въ събраніята и работата си.

№ 31
15 Д/врій 1884 г.
г. Ямболъ.

№ 7.

До Г. Кмета въ с. Бояджикъ.

Г. Кмете,

При настоящето си Ви испращамъ съ г. Костакя единъ кочанъ билети, серія № 156, и моля да распорядите за распродаваніето имъ, било по Вашето или близски села.

Билетитѣ ся 50 по 2 франга едина, струватъ всичко 100 фр., затова моля погрижете ся въ едно скоро време за распродайваніето имъ заедно съ г. г. Жечкова, учителя и Даскалъ Димитръ, и слѣдъ това, паритѣ испратете до г. Предсѣдателя на Ямбол(ското) Опълченско Др(ужество).

Съ почитаніе: (Куртевъ).

№ 8.

Братія,[1])

Преди да почна да Ви обяснявамъ цельта на мисіята, съ която сьмъ натоваренъ, азъ считамъ за най-свѣта своя длъжность да поблагодаря, отъ страна на пославшитѣ мя, на всинца Васъ, които благоволихте да станете отзивъ на поканата ми и да ся съберете тукъ, въ залата на тъзи свѣщенна ограда,[2]) за да размислимъ за едно нѣщо, което настоящето положеніе на отечеството ни тъй наложително изисква. И дѣйствително азъ немога да намера фрази, съ които да опиша радостьта си, като виждамъ, че всрѣдъ буйствата на пронизвающитѣ общественніятъ ни строй, страсти, ся намира еще въ насъ капка отъ съгласіе за въ работи, които ся докосватъ до доброто, до щастіето на родината ни. Това е единъ добьръ признакъ, една утешителна чьрта. Всинца знаемъ каква велика роль играе въ сѫдбините на господарствата, на обществата, па ако щете и въ участьта на семѣйствата, тъзи велика добродетель, казвамъ, съгласіето. Народъ въ когото нѣма съгласіе, той е осѫденъ на пропасть.

Ние, Българите, най добрѣ можемъ да знаемъ това, зачтото изядохме вече единъ пѫтъ кървавата плесница и горчивата чаша отъ незачитанието на тази добродѣтель, — плѣсница, отъ ударътъ на която еще горятъ нѣкои си части отъ лицето на милото ни отечество.

Нъ всѣка добродѣтель, ако и да има зърното на зародишятъ си въ самото естество на природата человѣческа; все пакъ неможе сама по себе си да ся откьрми и да порястне. И както добродѣтелитѣ на частната личность, иматъ потрѣба отъ постоянно поправленіе и опътваніе къмъ нуждната посока, тъй сѫщо и добродѣтелитѣ общественни, каквито сѫ съгласіето, братската любовь, патріотизмъ и пр., изискватъ отхранваніе и въспитаніе; а такъво въспитаніе на общественнитѣ добродетели, неможе да ся търсе другаде освѣнъ въ събранія, клубове, читалища, дружества и пр.

Това като е тъй, Господа, цѣльта заради която Ви събрахъ тукъ, става явна; нъ нека ся обясня по добрѣ. На

[1]) Рѣчь („словце“), държана отъ дѣловодителя на Централното Българско опълченско дружество въ Пловдивъ, Илия Куртевъ, на 6 януарий 1885 г. въ г. Бургасъ.

[2]) Читалището.

повечето отъ Васъ, мили братія, е извѣстно че преди три години, предъ видъ на несносното положеніе на първитѣ Български ратници, опълченци, предъ видъ длъжностьта спрямо воющитѣ имъ паднали братія, както и политическото положеніе въ което ни постави христіянска Европа, ся основа въ столицата на областьта ни едно Българско Опълченско Дружество, отъ останалитѣ живи слѣдъ войната наши опълченци съ единственната цѣль да ся старае да подпомага на бѣднитѣ немощни и некадърни за работа опълченци, да направи памятникъ на оніія български синове, които паднаха всрѣдъ боя, за да покажатъ предъ цъла Европа че Българена є достоенъ за самостоятелность и независимость, за която цѣль ся издадени лотарійни билети, отъ които и до сега ся намиратъ непродадени, и да ся старае за да ускори съкрушеніето на това наше незавидно положеніе; благодареніє обаче на съдѣйствието което му показа и непрестава да му показва, населението, дружеството можа въ това врѣме да помогне на много опълченци. Но то [дружеството] и до днесъ не є пристжпило къмъ главната си цѣль. Скромнитѣ срѣдства съ които располага, ограниченитѣ источници на приходитѣ му, не сж му позволили нито да помисли за това т. е. да престжпи къмъ испълненіето на тъзи си длъжность; затова Вие виждате почитаеми Господа, че моето посланіе не є друго, освѣнъ да Ви поканя да подадете ржка за всеобщо матеріялно подпомаганіе на тъзи свѣтя цѣль, като сжщевременно ся задлъжаватъ морално всички опълченци, лица, очаствующи въ войната по освобожденіето ни или поборници, да ся записватъ за дѣйствителни членове било въ цѣнтралното дружество или пакъ да си съставятъ и тукъ въ цѣнтралній градъ на Бургаскій Окржгъ, по примери на всичкитѣ други градове въ Северна и Южна Българія, единъ клонъ отъ това дружество наречено „Опълченско", цѣльта му която виждате, є отъ най-свѣтитѣ, а программата му отъ най-великитѣ, слѣдователно и отъ най-труднитѣ; подьржаніе на истощелитѣ, немощни и некадърни показатели достойно името Българинъ, направата на памятникъ за примѣрь на потомството и обединеніето на Българія є неговата цѣль, а задружното, честното и доблестното дѣйствуваніе є неговата программа. Ето, почитаеми Господа, въ кратки думи идѣитѣ на съставенитѣ

и основаюши ся наши „Опълченски Дружества“, къмъ което моля най-убѣдително и Васъ да присъедините услугитѣ си морално и матеріялно.

Братия

Много и много ся причинитѣ, които заставиха бѣднитѣ мои събратія опълченцитѣ, да вематъ тежката иниціятива за едни подобни трудни дѣла. И ако ся заема да изброявамъ тези причини, съмнѣвамъ ся че ще отекчя търпеніето Ви; заради това, азъ ще ся огранича да кажа тукъ само поглавнитѣ отъ тѣхъ.

Господа

Слѣдъ като ся сключи Берлинскій трактатъ, който тъй безжалостно и безбожно распокъса милата ни родина и слѣдъ отеглюваніето на освободителитѣ ни еднокрьвни братія Русси, изъ нашитѣ мѣста, Опълченцитѣ, както знаете, распасаха, даденитѣ тѣмъ, отъ покойній покровитель христіянски Царь Александръ II, победоноснитѣ оржжія, и ся отеглиха ужъ въ почивка, голи и боси, кой въ домътъ си, кой въ обьрната на пепелъ кжща и кой другадѣ, за да търсятъ прехраната си; отеглиха ся казвамъ отъ полѣто, върху което съ клѣтва ся бѣха обещали че ще ратуватъ, ласкаеми отъ мисъльта, че нашитѣ первенствующи, които взеха въ ржцетѣ си властьта и срѣдствата, ще заематъ мѣстото на опълченеца и ще почнатъ да дѣйствоватъ съ всичкитѣ си усилія, за единственната идея, която вълнува сьрдцето на всѣкой българинъ. Господа, не ся мина много и тези Български синове или тъй да кажа наши дипломати, съ дѣлата си дойдоха по най-отворенъ начинъ, да докажатъ на всинца ни, че сме биле горчиво излъгани въ тѣхъ. Гласьтъ на язвителнитѣ имъ страсти, безграничната имъ жажда за власть, безпримѣрното имъ ламтеніе за богатства, нечютата имъ алчность за неизброими други ничтожни пригоди, всичкитѣ тия пороци събрани вкупъ, сж ги заслѣпиле и заглушили до толкосъ, чтото немогатъ да отворятъ очи за да зярнатъ по високитѣ задачи къмъ които ги призовава общето ни отечество. Не могатъ тези малцина околни хора да разбератъ, че съ интригитѣ, партизанствата си тласкатъ отъ день на день полуосвободената и зависима часть отъ

родината ни къмъ пропасть; не искатъ тѣ да знаятъ за осталитѣ въ долня Тракія неосвободенитѣ наши еднокрьвни братія. Ахъ! Азъ неща да говоря за другитѣ распокъсани части на отечеството ни. Немогжтъ казвамъ и може би и нежелаятъ, да чуятъ риданіята на злочестата македонія, на която ежедневно синоветѣ ся придаватъ на тъмницитѣ и бѣсилкитѣ, дъщеритѣ ѝ на поруганіе, селата ѝ на огьнъ, а имота имъ на ограбленіе. Нъ да продължавамъ ли още, Братія, описваніето на трагическитѣ сцени, на които е театръ днесъ половината и даже повече отъ отечеството ни? Да изброявамъ ли тукъ всичкитѣ перипетій на страданіята, които понасятъ днесъ миліони неосвободени наши братія? Да споменавамъ ли за риданіята на толкосъ нещастни майки, за охканіята на безбройно множество бащи, за сьлзитѣ на мириярди (!) невинни дѣвици които въ огненитѣ нокте на мжченіята си чакатъ единственно отъ насъ облегченіе? Да споменавамъ ли за озорпаторствата? Духътъ ся възмущава, наистина, сърдцето ся облива съ кръвъ, очитѣ ся напълватъ и устата ся отказватъ да говорятъ, като спомни человѣкъ за тези които сж изложени, половината отъ нашитѣ братія по народность, по душа, по крьвъ и по сьрдце. А ніе, въ Севѣрна и Южна Българія, какво правимъ за въ отвѣтъ на тѣхнитѣ ожиданія и на тѣхнитѣ надежди? Грѣхъ и прѣстжпленіе! — нищо друго: караме ся по-между си, гонимъ ся, ядемъ ся, ненавиждаме ся и нещемъ нито да знаемъ за тѣхнитѣ мжки, за тѣхній непоносимъ яремъ. И всичко това зачто? За една шепа злато, за единъ кжсъ презрянъ металъ! Каква кървава иронія, наистина съставлява това наше повѣденіе за завѣтнитѣ ни патриотически стрѣмленія? Каква тежка подигравка съ сѣнкитѣ на ратницитѣ за свободата на общето ни отечество, герои: Ржковски, Ботевъ, Левски, Хаджи Димитра тѣхнитѣ другари убититѣ въстанници, опълченци и пр.?

Братія,

Спомнете си, какъ бѣхме восьмъ години преди войната — отъ 1870 до 1878 год.? Гдѣ, сж тогавашнитѣ ни чувства? Гдѣ є онзи духъ на самопожьртвованіе и жъртви? Гдѣ тогавашното ни съгласие? Гдѣ є онъзи трѣскава енергія, оня огненъ патріотизмъ, които тъй чудесно горѣха сьрдцата

на всинца ни? Всичко угаснало, всичко изчезнало като сънь, като крилата мечта въ прегрьдкитѣ на едно не отколешно минало. Останало є само едно прiятно вьспоминанiе което да рестерзява еще повече сърдцето на человѣка, като гледа нинешната мьртвость, нинешната пустота въ всичко.

Ето, почитаеми Господа, причинитѣ, които разгориха въ оставшитѣ отъ послѣдната битка, или тъй да кажа, война, бѣдни, сакати [ранени] и храни мой събратiя опълченци, мисьлта да повика своитѣ съчувствителни братiя на всеобщо подкрепленiе, подъ какъвто и да є начинъ за основанiя и поддържанiя на „Опълченски Дружества“. Ето съображенiята които заставиха тези излезнали изъ огжна борци като вьспомнятъ тези си другари които ся биле нѣкогашь въ състоянiе а сега скитници за кора хлѣбъ, като си вспомнятъ за падналитѣ, всрѣдъ подвигитѣ, другари на които сѣнката и крьвта имъ ги вика, да ги незабраватъ, като еще си вспомнятъ клѣтвата която бѣха дали, подъ, подареното тѣмъ отъ самарскитѣ жители, свѣто знаме; ето най сетне взглядоветѣ които ги принуждаватъ съ утеха да трьсятъ испълненiето на длъжностьта си. Прочее, азъ съмъ увѣренъ, братiя, и дълбоко съмъ убеденъ, че всинца Вие съзнавате свѣтостьта на основната идѣя на нашето Опълченско Дружество, съзнавате, казвамъ, Вие важностьта на причинитѣ, които ся предизвикали и предизвикватъ Вашето своевременно подкрепленiе и сте напълно увѣрени въ необходимата нужда отъ неговото сьществованiе. Това като е тъй, азъ преди да свърша настоящата си рѣчъ, одерзостявамъ ся повторително да Ви помоля най покорно, да вземете и Вие дѣль въ неговата сждба, за постиганiе на всѣобщата идѣя; „помогни си и Богъ щети помогне“ казва нашата христiянска наука, ако нiй дерзостно, съгласно и смѣло не крачимъ напредъ, то никогашь неще ся постигне слѣдуемiй пжть.

Дано по този начинъ нiе сполучимъ да приклонимъ сждбата, за да хвьрли единъ засмѣнъ поглѣдъ върху страждущитѣ наши братiя подъ игото на турскiй непоносимъ хомотъ; Дано черезъ тези срѣдства ние умилостивимъ най-сетне Божiй промисълъ, който, като ся смили надъ насъ, да всели едно съгласiе, ревность и дерзость въ сьрдцата, мислитѣ и дѣлата на всѣкой Българинъ за да може той въ даденъ случай, съ

доблесть и самоотвьрженіе, да жьртвува всичко за постиженіето на завѣтната си задача; както за испълненіето на длъжностьта си спрямо беднитѣ, изнемощелитѣ и падналитѣ убити за свободата ни братія, тъй и за обидиненіето на цѣлокупната наша родина, майка Българія.

Д. В. Д.
Ст. З. Д.
Началникъ на
Казанлъщката околия
№ 145/46
24 Януарий 1885 г.
г. Казанлъкъ.

№ 9.

Господину Ст. Загорскому Префекту.

Господине Префекте,

Въ испълнение на предписанието Ви отъ 19-й того подъ № 225/6, честь имамъ да Ви доложа, че получихъ испратенитѣ Ви при него въ особенъ групъ 2267 гроша златни и предадохъ на тукашнийтъ житель Николчо Ивановъ доставщикъ на испратенитѣ въ Цариградъ триндафилови коренье.

При това моля разпоряженията Ви за исплащаньето и на испратенитѣ презъ 1882 г. гюлюви коренье и кестеневи дрьвчета за градината въ конака на Н. Високо Превъсходителство Бившний Главенъ Управитель, понеже правоимѣющийтъ заявява, че ще се отнесе въ сѫдилището срѣщу управлението, тъй като му било заповѣдано отъ прѣдшественника ми да ги исплати, а и до сега още не му се платили, и той билъ принуденъ да имъ плаща лихвата на второ лице, отъ което ги билъ заелъ на врѣмето.

Благоволете, Господине Префекте и пр. и пр.

Околийский Началникъ Н. Симовъ.

№ 10.

Ст.-Загора 31 Януарий 1885 г.

Уважаемий Господине Д-ръ Хакановъ,

Съ едно писмо отъ 20-й того г. Илия П. Димовъ ми се исплаква отъ г. Кавааклий и ме моли да подѣйствувамъ за прѣместванието му въ нѣкой по-ближенъ градъ до Казанлъкъ или въ самий Казанлъкъ. Като взимамъ обаче прѣдъ видъ, че

вий най много можете му помогнж въ духъ на неговата молба, то идж съ настоящето си да Ви помоля и отъ негова и отъ моя страна да му исходатайствувате нѣкое друго мѣсто, въ което би могълъ по-добрѣ да се сложи, за да избѣгне съвършенното си заглъхване, на което сега е осжденъ. Азъ вѣрвамъ, че и Вий ще сте съгласни, какво за него и за доброто му нуждно е да се прѣмѣсти въ градъ, гдѣто свободно не ще да се обтѣга и излежава.

Като Ви моля повторно да му помогнете, оставамъ съ поздравъ и почитание.

Вашъ Ст. Костовъ.

№ 11.

Д. В. Д.
Префектъ
на Старо-Загорский
департаментъ
№ 335.
31 Януарий 1885 г.
г. Стара-Загора.

До Господина Главний Секретарь на Вжтрѣшнитѣ дѣла на Ист(очна) Румелия въ г. Пловдивъ.

Господине Главний Секретарю,

Въ допълнение на рапорта ми отъ 17-й Ноемврий м. г. подъ № 3280/6 при настоящийтъ си рапортъ честь имамъ да Ви прѣдставя въ преписъ рапортътъ на Г. Казанлжшкий Околийский Началникъ отъ 24-й того № 145/46, съ ходатайство да благоволите и направите потрѣбното за изплащаньето и на испратенитѣ презъ 1882 год. гюлюви корени и кестеневи дрьвчета.

Благоволете, Господине Главний Секретарю, да приемите увърение въ отличното ми къмъ Васъ уважение и преданность.

Префектъ и пр.
Секретарь и пр.

№ 12.

Хасково, 5 Февруарий 1885 г.

Уважаемий Господине!

Отъ нѣколко врѣме насамъ се пърска слухъ-тъ, че Турнъ Таксисъ ще бжджа назначенъ за главенъ прокуроръ.

Той се придържава много отъ Г. Г. Ив. Ст. Гешовъ, Хакановъ и други.

Като се осланявамъ до прѣпоржчвание-то на Г. Киселовъ отъ Вѣна, което Ви бѣхъ вручилъ при дохождание-то ми тукъ и насърдченъ отъ приятелско-то Ви отнасание към мене при нѣколко посрѣщания, азъ си позволавамъ да Ви съобщя слѣдующе-то относително до Н. Сиятелство.[1])

Предметна-та личность не е такъва, какъва иска да се прѣдставлява и негови-тѣ протектори сж си избрали едно неблагодарно и неблагонадѣждно протеже.

Нѣма да ви излагамъ тукъ въ подробности минало-то на този человѣкъ, мимоходомъ забѣлѣжвамъ само, че той презрѣнъ отъ фамилия-та си и отритнатъ отъ Нѣмци-тѣ, се мжчилъ отъ двадесетъ години насамъ да придобие довѣрието на Чехи-тѣ, но несполучилъ по причина на неискрено-то си отнасание къмъ тѣхъ.

Той подъ принудена протекция на Г. Д-ръ Гречеръ притежатель на „Народни листи", ласкае на прѣдводители-тѣ на тукашни-тѣ Българи Г. Г. Ив. Ст. Гешовъ, Янколовъ, Хакановъ и др. въ помѣнатий органъ и възможно, че го донаса още на тѣхъ за прочитание, като се прѣдставлява като славяно-и българофилъ даже и като патриотъ Чехъ и още и като мжченикъ на чехский народъ.

Но това е всичко празна работа. Турнъ Таксисъ не може да е никоги Славянинъ, понеже е чистий Нѣмецъ.

Нѣма да посочвамъ тукъ на пакоститѣ, които е направилъ той на живущи-тѣ тукъ нѣколцина Чехи. Посочвамъ тукъ само на една истина, която той иска да искара като клевета и отъ която всякой Славянинъ трѣба да се отбърне съ отвращение.

Негова милость прѣди три години направи между живущитѣ тукъ Чехи една коннекта за въ полза на изгорелий тогава народенъ театъръ въ Прага и се ползува и отъ джебъ-тъ на тукашни-тѣ Българи и сполучи така да събере 30—50 лири, които задържа за себе си а плаща само три седмици подиръ направеното противъ него донесение прѣдъ Германското въ

[1]) Т. Таксисъ, за когото става тукъ дума, е билъ отъ княжеско произхождение.

Цариградъ Консулство за тая кражба на народенъ имотъ 240 ав(стрийски) флоринти.

Тая сума испрати той съ полица на тукашна-та от(оманска) банка отъ 6 Августъ 1884 г. № 2307 до Г. Д-ръ Гречеръ, който чрѣзъ редакторъ-тъ си Г. Анижъ внесе тая сума на 12 Августъ 1884 г. въ ковчегъ-тъ на народенъ театъръ чрѣзъ ковчежникътъ Г. Стибло.

При това тѣзи пари не сѫ внесени подъ името на Турнъ-Таксисъ а сѫ внесени подъ име-то на нѣкои тукъ живущи Чехи и подъ име-то на Г. Д. Юруковъ отъ Т. Пазарджикъ, като че ужь тѣзи господа сѫ събирали и задържели пари-тѣ.

Тѣзи данни се доказватъ отъ писма-та на счетоводитель при народенъ въ Прага театъръ, и не сѫществува съмнение, че въ този случай нѣма никаква клевета.

Оставамъ на Ваше-то благоусмотрение, може-ли человѣкъ отъ такво поведение да стане началникъ на сѫдебна-та полиция въ цѣла область?

Г. Турнъ Таксисъ иска да преобърне наопаки целъ свѣтъ.

Прѣзъ 1878 и 1879 г., когато слугувалъ той като кандидатъ на адвокация-та въ г. Крошежиръ въ Моравия, мое-то отечество, той минувалъ за австрийский подданникъ и бѣше записанъ като такъвъ въ списъкъ на кандидати-тѣ за адвокати подъ № 58, въ който списъкъ и азъ бѣхъ записанъ подъ № 76, а тука излезе на явѣ, че е Пруссакъ.

Причина-та на настояще-то ми писмо е дълбоко-то ми негодование отъ този человѣкъ за поведението му къмъ нашийтъ народъ и къмъ Чехи-тѣ живущи въ тая область съ исключение на негови-тѣ, какъ се казва, мекерета, освѣнъ това и страхъ-тъ че този опасенъ человѣкъ непременно ще повреди мене както и други-тѣ Чехи живущи тукъ, ако останемъ въ бѫдѫще на служба-та тукъ а именно ако той ще сѫ назначи за главенъ крокурор.

Считамъ тоже за своя длъжность да привлече вниманието на водителитѣ на тукашни-тѣ Българи чрѣзъ Васъ върху една личность, която въ критическитѣ врѣмена, които може би ще дойдатъ, да бѫде много опасенъ за тѣхъ.

Найнасетнѣ моля за благоволението Ви и за защита въ границп-тѣ на справедливость-та въ случай на нужда.

Съ дълбоко уважение И. Мрачекъ.

Д. В. Д.
Глав. Секретарь
№ 708
6 Февруарий 85 год.
г. Пловдивъ. [1])

№ 13.

До Негово Високо Прѣвъсходителство
Главний управитель на Источнѫ-Румелiѭ.

Ваше Високо Прѣвъсходителство,

Господинъ Старо-Загорский префектъ съ допълнителний-тъ си рапортъ отъ 31-й истекшаго подъ № 335, ми достави прѣписъ изъ онзи до него на Г-на Казанлѫшкый Околийский Началникъ подъ № 145, съ който като му съобщава, че получилъ и прѣдалъ на тамошний житель Никола Ивановъ испратенитѣ нему 2267 гроша златни за покупенитѣ и изпратени въ Цари-градъ трьндафилови корени, моли да ся исплатѭтъ и испратенитѣ прѣзъ 1882 година гюлови коренье и вестеневи дрьвчета за градината въ Конака на Н. Высоко-прѣвъсходителство бывшiй Главенъ Управитель, понеже правоимеющыйтъ заявявалъ, че щѣлъ да ся отнесе до сѫдилището срѣщу Околiйското Управленiе, тъй като му было заповѣдано отъ прѣдшественника на настоящый Окол. Началникъ да гы исплати, а и до сега още не му ся были платили, и той былъ принуденъ да имъ плаща лихвата на второ лице, отъ което гы былъ взѣлъ на врѣмето.

Прочее, като долагамъ горньото на Ваше В. Прѣвъсходителство въ допълнение на рапорта си отъ 23-й Ноемврiй м. година подъ № 5281 и по ходатайството на Г-на Префекта имамъ честь най-покорно да Ви помолѭ да благоволите и распорѣдите потрѣбното за отпущанiето на исканитѣ пари за да ся не дава причина комуто ся дльжатъ да повдига процессъ за тѣзи пари срѣщу Г-на Околiйскый Началникъ.

Благоволѣте и пр.

Началникъ на Канцеларiята . . . .

№ 14.

Казанлѫкъ 7 Февр(уари) 1885.

Прiятелю Г. Хакановъ,

Най напрѣдъ като ви поблагодаря за телеграмата ви съ която питахте за здравiе-то на дѣца-та ми и съ което

[1]) Черновка.

показахте че ся интересувате още за пріятеля си и дѣца-та му, ще ви помоля да напомните на Г. Бояджіева, кому-то бѣхъ писалъ и то да вѫ не главоболя за дрѣбни работи, да ми прати нѣкой семена рѣдкости, които ся намиратъ въ земледѣлческото училище за да може о време да ги посѣя и опитамъ тука.

Потърпете, моля, да вѫ позанимая и съ единъ раждясалъ въпросъ: Вый знаете че малко прѣди исключваніе-то ми, азъ бѣхъ порѫчалъ да ся напечата една брошура за опроверженіе на клевета-та на гонители-те ми, нъ Г. Дагоровъ не рачилъ да заплати разноски-те на печатаря Г. Діоне! за това послѣдный съ едно двѣ писма ги искаше отъ мене. Принудихъ ся тогава да пратя прошеніе на настоящій Гл. Управитель съ което искахъ да ся платятъ отъ Дирекция-та.

Какво направя Г. Гл. Управитель? Вмѣсто да обсѫди въ сѫщность работа-та праща ми прошеніето на Г. Дагорова за да му иска мнѣніе-то. Азъ знаяхъ вече мнѣніе-то на Г. Дагорова, както и той и нѣмаше нужда да ся пита а да ся даде справедливость. Г. Дагоровъ му отговаря че Г. Стамболски не е былъ далъ на отпечатваніе тая брошюрка въ качеството си на директоръ, защо-то никаква слѣда не ся намирала по това дѣло нито въ архиви-те нито въ журнали-те на дирекція-та му; освѣнъ това Г. Стамболски бѣлъ распратилъ брошура-та си съвършено частно и никому не ся е прѣдалъ ни единъ екземпляръ по канала на повѣренно-то нему управленіе. Виждте отговоръ, виждте чудо и Г. Глав. управитель ми го съобщава чрезъ директора на Ватрешни-те дѣла, Ст.-Загорскій префектъ, околийскій казанлѫшкій началникъ и ако обичате чрѣзъ казанлѫшкій кметъ Г. Стокова. Колко шумъ, колко гюрюлтия.

Нъ да обсѫдимъ отговора на Дагорова: не е истина гдѣ-то казва че не сѫмъ далъ на отпечатваніе брошурка-та въ качеството на Директоръ, защото Началника на Канцеларія-та я съчини и секретаря се натовари да пристои за напечатваніе-то ѝ и да я коригира. Г. Наботковъ е тамъ и може да засвидѣтелствува за това, а колко-то за гдѣ-то не сѫ намирало никаква слѣда по това дѣло нито въ архиви-те нито въ журналите на дирекція-та, то е право, защото не сѫмъ калпазанинъ слѣдъ отчисленіе-то ми да отида въ канцеларія-та на дирекцията да внасямъ въ журнали и архиви писма

и брошури. Това Г. Крьстевичь не можеше ли да разумѣе като сравни прошеніе-то ми съ отговора на Дагорова? Нъ тьй му понася. Сѫщо ще кажа и за распращаніе-то на брошурка-та. Отчисленъ отъ служба, азъ не можахъ вече да я распращамъ официално, а пратихъ и на Гл. Управитель Алека паша двѣ въ единъ пликъ и на сички-те Директори.

Приключвамъ въ преписъ и отъ прошеніе-то за кое-го говоря по горѣ и отъ отговора на Г. Главный секретарь за да можете да разберете добрѣ работа-та и ако имамъ право, тѫрсете способъ за да ся платятъ отъ дирекція-та, ако ли не, отговорете ми че нѣмамъ право и азъ тогава ще пиша на Г. Діоне́ да си търси право-то чрѣзъ сѫдилище-то и ако ся осѫдя, да знамъ поне че по рѣшеніе-то на едно сѫдилище ще платя тыя пари а не по произвола на Г. Крьстевича.

Г. Діоне́ сега на послѣдъкъ ми е писалъ пакъ да си иска 500-тѣхъ гроша, нъ ще му отговоря да ся отправи до васъ за обясненіе.

Извинете гдѣ-то вѫ главоболя за това защо-то ми кипна

Поклонъ на Г-жа Хаканова отъ двама ни и цѣлунете дѣца-та.

Вашъ Стамболскій.

№ 15.

Прошеніе.

Г. Главный Управителю[1])

Честь имамъ да Ви изложа слѣдующето:

Извѣстно Ви е че една комисія бѣше опредѣлена отъ областно-то събраніе за да провѣри някои отъ дѣла-та на Дирекція-та на общи-те сгради. Тая комисія подаде единъ рапортъ пъленъ съ неточности и клевети срѣщу Дирекція-та. Естественно слѣдваше че сичко казано въ този рапортъ трѣбаше да ся опровергае. За това изложихъ сѫщность-та въ една брошура подъ заглавіе „Опроверженіе“ и я дадохъ да ся печата въ печатница-та на Г. Діоне́, и послѣдня-та ѝ страница се отпечатваше тъкмо въ день-тъ въ кого-то вашій-тъ прѣдшественникъ мя отчисли, сирѣчь на 8 Декем(врий) 1883 г.

[1]) Прѣписъ отъ заявлението.

Азъ тутакси пратихъ извѣстіе въ печатницата да ся не турга подписъ „Директоръ на общи-те сгради“ а само „Д-ръ Стамболскій.“

Въсползуванъ отъ това намѣстникъ-тъ ми Г. Дагоровъ не благоволилъ отъ послѣ да плати разноски-те по напечатваніе-то 500 гр. златни на печатарь-тъ Г. Діоне́ подъ предлогъ ушъ че Частныйтъ съвѣтъ рѣшилъ [това каза и на мене самъ Г. Дагоровъ] да заплатя азъ тыя разноски защо-то было за моя частна работа.

Не вѣрвамъ частныйтъ съвѣтъ да е земалъ такова рѣшеніе, защо-то съвѣтъ-тъ знаеше че това опроверженіе ся състави да защитя дирекціята като бѣхъ още директоръ както ся вижда и отъ сама-та брошура страница първа гдѣ-то казвамъ „въ повѣренна-та ми дирекція“.

Освѣнъ това всеизвѣстно е че азъ не сѫмъ въспріемалъ никога да отговарямъ, даромъ даже, на клевети-те и псувни-те на мои-те гонители, а не да харча пари за това.

Прочее като намирамъ за съвсѣмъ несправедливо да платя азъ тыя разноски, моля да благоволите и заповѣдате кому-то ся слѣдва да ги плати на печатаря Г. Діоне́ кой-то не прѣстава да ги иска отъ мене.

За по голѣмо разясреніе на казано-то ми, приключвамъ ви и единъ екземпляръ отъ това опроверженіе.

№ 16.

г. Айтосъ 9 часа вечерь 10 Февруари 1885 г.

Драгий ми З. Стояновъ!

Чашата е вѣче прѣпълнена. Отъ днешното писмо до Калчева ще прочтешъ мотивите, които съмъ привелъ на запитванието относително туземството ми. Ето до какво положение и край достигнахме подиръ толкози мжки и страдания, които не сж за тебе за да ги не отбирашъ. Дойдохме въ свободната България въ отечеството на родителите ни съ гола сабля, ранени, изнурени и когато да поживѣемъ спокойно и даже при желание да работими за въспитание на нашите братия, насъ ни гонятъ отъ отечеството, и кои? Чубукчи башиите, за дѣто ние сме не туземци. Меня и Николаева мя

запитвать и искать документално доказателство за туземството ни, разбирася съ цѣль да ни изгонять. Николаевъ, какъвто и да е, нъ той е първий който въздигна честьта на Българското ополчение въ Шейновскій бой. Той е единственната гордость на Българ(ското) ополчение и едничкий който (носи) Георгевскій офицерски кръсть. Ето кой и какъ ся правать нихилистите. Какво ни остава сега освѣнъ да отидемъ въ Балкана и да извикаме на сѫдъ тѣзи чорбаджіи, които прѣдавали българский народъ а сега управлявать съ измама страната ни.

Извѣстихся, че мене и Николаева „во-чтобы не стало" ще мя исключать. Каде да отида? Въ България не ни приемать, тукъ ни пѫдать остава една объятия на кичести и зелений Балканъ.

Напиши моля ти (се) Славейкову и Каравелову за това. Какво мислять тѣ, гдѣ имъ остали думите.

Добре ще бѫде да ся пише въ „Юж. България" а по добре въ „Тър(новска) Консти(туция)" единъ силенъ членъ или по добре дописка. Надѣвамся на тебе. При този случай да направишь нѣкое разсѫждение за руската политика, така ли трѣба да ся води?

Ако пишешъ то пиши въобще или помяни че запитвать маиорите Райчо, Николаевъ, Любомски и др.

Бяди здравъ, твой винаги

Ст. Любомски.

Бързамъ.

(П. П.) По тропай малко въ този случай. Кажи Странскому, Калчеву, Беневу и на др. да напишать и настоять гдѣто трѣба, особно въ София прѣдъ Каравелова и напиши ми отговоръ.

№ 17.

Много уважаемыи приятелю док. Хакановъ въ г. Пловдивъ.

Приятельо!

Бѣхъ ви подалъ прошеніе въ дирекцията за дърва отъ Чикарджиската корія дайте съдействіе по скоро чи по причина на дърва изселвать ся 6 кѫщи отъ селото ни въ с. Хаджи Аляри затова ако е возможно потродети са.

Кметството оставихъ. Кажете на Овчарова да ма назначи за постоянень контрольоръ въ Бирничеството.

Вашъ И. Шиваровъ.

(П. П.) Чаками за проминеніе въ Чирпанъ защото до сига нищо ніе станало.

№ 18.

Конст(антинополъ) 20 Февр. 1885 г.

Сърдечно благодарю Гл(авнаго) Постоя(ннаго) Комитета за телеграмму и прошу бытъ увѣренными въ неизмѣнномъ и искренномъ участіи моемъ къ судьбы будущности болгарскаго народа, въ истинпимъ интересамъ коего направляю мои постоянные старанія. [Проситъ депешѣ этой отнюдь не предавать гласности].

(Нелидовъ).[1])

№ 19.

Ваше Високопрѣвъзходителство,[2])

Въ слѣдствие на разрѣшението, което благоволихте да ми дадете устно, азъ на 28-й февруарий т. г. ся отправихъ за да ревизирамъ нѣкои отъ Административни-тѣ Управления въ Область-та, като подкачихъ най-напрѣдъ отъ Татаръ Пазарджикский Департаментъ. Освѣнъ Татаръ Пазарджикско-то, Хасковско-то, Бургасско-то, Сливенско-то и Старо-Загорско-то префектурни управления, азъ можихъ да ревизирамъ и Татаръ-Пазарджикско-то, Пещерско-то, Ихтиманско-то, Хасковско-то, Харманлийско-то, Хаджи-Еилесско-то, Анхиалско-то, Айтосско-то, Карнобадско-то, Сливенско-то, Ямболско-то, Старо-Загорско-то, Ново-Загорско-то, Сейменско-то и Казанлъшко-то Околийски управления, както и Окржжнитѣ и Административни

[1]) Това е единъ видъ резюме отъ телеграфическия отговоръ на Пелидова срѣщу псздравлението на румелийското правителство по случай 19 Февруарий; резюмето ще да е съобщено чрѣзъ Пловдивското русско консулство.

[2]) Докладъ на Главния секретарь (Министъръ на Вжтрѣшнитѣ дѣла) Н. Начевъ, по една служебна обиколка изъ областьта.

сѫдилища, полицейски-тѣ околийски коммисари, тъмници-тѣ, градски-тѣ съвѣти, като посѣтихъ и други нѣкои клонове отъ управлението и приглѣдахъ жандармерийски-тѣ и тъмнични-тѣ помѣщения. Тъй като отъ подвѣдомственната ми Дирекция не бѣ сѫ направила нито еднаждъ ревизия на Административнитѣ управления, то азъ подкачихъ отъ самото начало на настоящето управление до края на 1884 год.

Прочее, съ настоящия си рапортъ имамъ честь да доложа на Ваше Високопрѣвъсходителство въ какво състояние намѣрихъ споменатитѣ управления и помѣщения.

Т.-Пазарджикский Департаментъ.

Татаръ-Пазарджикско префектурно управление.

Префектурна-та канцелария и околийската отъ установлението на настояще-то управление до начало-то на 1880 година сѫ били слѣти, а отъ тогава сѫ раздѣлили и сѫ урѣдили особни архиви за едната и за другата.

Отъ 22-й май 1879 год. [началото на настоящето управление] до края на сѫщата година сѫ били постѫпили входящи писма №№ 1437, като сѫ е продължавалъ сѫщий № на бившето оккупационно управление; а за исходящитѣ писма отъ 30-й май 1879 г. почнатъ новъ №, който до края на годината достига № 1425.

Прѣзъ 1879 г. дѣлата сѫ распредѣлени по управление и мѣсяцъ, която практика ся е продължавала до края на 1881 година.

Прѣзъ 1880 година постѫпили писма №№ 3733, а исходящи №№ 3433.

Прѣзъ 1881 год. постѫпили писма №№ 4243, а исходящи №№ 3464.

Прѣзъ 1882 год. постѫпили писма №№ 4110 и телеграмми 399; а исходящи №№ 3465 и телеграмми 300.

Прѣзъ 1883 год. постѫпили писма №№ 4988 и телеграмми 363; а исходящи №№ 3930 и телеграмми 280.

Прѣзъ 1884 год. постѫпили писма №№ 5297 и телеграмми 503; а исходящи №№ 3601 и телеграмми 384.

За онѣзи години, за които не сѫ особно означени числата на входящи-тѣ и исходящи-тѣ телеграмми, не сѫ държали особни журнали, а сѫ се записвали въ входящитѣ и исходящи журнали за писмата.

Прѣзъ 1882 и 1883 години е имало по 28 дѣла, а прѣзъ 1884 год. 44 дѣла, всички распредѣлени по видъ-тъ на съдържанието на книжата.

Тази канцелария не сж намѣри въ добрь порядъкъ, защото прѣзъ 1879 год. дѣлата не съшити и нѣматъ описи; прѣзъ 1880 год. съшити, нъ нѣматъ описи; а прѣзъ 1881, 1882, 1883 и 1884 год. дѣлата несъшити, нѣматъ описи и повечето не вложени въ папки.

Книга за постановления на префекта.

Прѣзъ 1882 год. е имало само 2 постановления; прѣзъ 1883 год. 20 постановления; а прѣзъ 1884 год. 22 постановления, които повечето се отнасятъ за отваряние и затваряние на лова, за запрещение ловението на риба, за распредѣление коллегии и околии на секции, за утвърждение бюджети на градски общини, за сваляне отъ служба на кметове и тѣхни помощници, за запрещение работение и сѣяние чалтикъ и пр.

Префектурний Съвѣтъ е ималъ

прѣзъ	1880	год.	8	постановления,
„	1881	„	1	„
„	1882	„	1	„
„	1883	„	9	„
„	1884	„	11	„

Почти всички тѣзи постановления ся отнасятъ до позволение за съграждание на воденици, тепавици, бичкии и пр.

Писма па които да сж не е дало слѣдствие нѣма.

Финанциалнитѣ книги ся държатъ нъ не сж били уравнявани въ края на мѣсяца или въ края на годината. Книгата за произшествията ся държи добрѣ, нъ не ся държи книга за чиновницитѣ.

За подтвърждение на подписи и печати ся е държалъ само единъ кочанъ и за префектурното и за околийското управление.

Окржжно административно сждилище.

Входящитѣ писма на водение-то на корреспонденцията събрани всички заедно, а отдѣлени само по година, нъ нито сж зашити нито иматъ описъ, нито пъкъ има на тѣхъ резолюция, съ исключение само на нѣколко писма, та не може да ся знае какво слѣдствие е дадено на всѣко едно отъ тѣхъ.

На писмо-то на Г-на Татаръ Пазарджикский префектъ отъ 4-й Октомврий 1883 г. подъ № 2883, съ което изпраща

моделъ за регистъръ, въ слѣдствие прѣдписанието на повѣренната ми Дирекция подъ № 4499 и пита има ли подвѣдомственното му сѫдилище такъвъ регистъръ или не, има ли нужда отъ него и ако е потрѣбенъ отъ колко листа да състои, има слѣдующата резолюция „за съхранение въ архивитѣ 7-й октомврий 1883 година подп. П. Господиновъ".

Черновкитѣ на исходящи-тѣ писма за 1881 год. събрани заедно и залепени една до друга, но нѣматъ описъ; а за 1882, 1883 и 1884 год. нито даже сѫ залепени.

На върховно-то Административно Сѫдилище не сѫ били изпращани прѣписи отъ рѣшения-та на Окрѫжното Административно Сѫдилище.

Отъ книгата за засѣданията ся вижда, че прѣзъ 1884 г. е имало 18 засѣдания, а за по-първитѣ години не е извѣстно, тъй като нѣма никакви свѣдения.

Нѣкои отъ присѫтствующитѣ сѫдии, както и правителственний комисарь не подписвани въ книгата на засѣданията.

Въ книгата за рѣшенията тѣзи послѣдни-тѣ не подписани отъ сѫдиитѣ, съ исключение на нѣколко подписани само отъ прѣдсѣдателя.

Едно рѣшение № 30, по дѣлото на Татджиларе, Ихтиманска околия, за кадастръ не съставено.

Книгата, въ която ся записва постѫпилий приходъ не ся държи чисто и на всяка страница не е събирана суммата и да ся прѣнася на слѣдующата страница, а само когато паритѣ сѫ ся внасяли въ ковчежничеството.

Паритѣ ся съхраняватъ у старший префектуренъ съвѣтникъ В. Петковъ.

Писарьтъ на сѫдилището не отговаря на назначението си.

Т. Пазарджикско околийско управление.

Прѣзъ 1880 год. постѫпили писма 483, въ които влизатъ само окрѫжнитѣ прѣдписания отъ префектурата; а исходящи писма №№ 636, нъ не рапортирано съ рапорти до префектурата.

1881	год.	вх.	№№	744;	а	исх.	№№	1086,
1882	„	„	„	1380;	„	„	„	1862,
1883	„	„	„	1788;	„	„	„	2193,
1884	„	„	„	2119;	„	„	„	2516.

Въ Т. Пазарджикска-та околия нощната стража е била ревизирана чрѣзъ бригадиритѣ ежемѣсячно, а отъ полицейский коммиссарь обикновенно по три пжти въ годината, освѣнъ прѣзъ миналата година, когато коммиссарьтъ билъ боленъ.

Въ тази околия междуселската поща фонксионирала редовно.

Т. Пазарджикский околийский полицейский коммиссарь.

Чл. 7 отъ Закона за полицейскитѣ коммиссари ся испълнява.

Книга за дирение на лица ся държи добрѣ за 1883, 1884 и 1885 година.

Т. Пазарджикска окржжна тъмница.

Книгитѣ държани не толкова чисто, особенно въ книгата за продоволствието на арестантитѣ на много мѣста има стъргано съ ножъ, най-паче числата и послѣ пакъ писано и поправено; сборове-тѣ събрани съ моливъ, драскано и пр.

Тъмницата не е съвсѣмъ сгодна; таванитѣ ниски, стѣнитѣ испокжртени, стъкла нѣма не много прозорци; арестантитѣ по много въ една стая; сламеници нѣма и заходитѣ много вонятъ на цѣлото здание. Строи сж обаче нова тъмница.

Осждени арестанти въ тъмницата ся намѣрихж 18 души и приврѣменни 40 души; Споредъ обясненията, дадени отъ Г. Окржжий прокуроръ, повечето дѣла на неосжденитѣ арестанти били изслѣдвани и испратени въ сждилището, което и назначило дѣла за сждението имъ; за други ся чакали изслѣдвания отъ Турскитѣ, и Български-тѣ власти, а само едно дѣло оставало въ изслѣдвателя.

Въ женский затворъ има арестовани три жени.

Финанциално управление.

Мѣсячни-тѣ смѣтки на окржжното счетоводство не ся поднасяли на подписъ споредъ чл. 139 и 141 отъ Притурка № 9 на Органический Уставъ, Г-ну Префекту, защото такива инструкции имало отъ Дирекцията на Финанциитѣ.

Окржжна жандармерия.

Повѣстки-тѣ на Оржжното сждилище и на изслѣдователитѣ сж били испращани чрѣзъ жандарми. Въ продължение на една година били испратени 6000 повѣстки.

Постелки-тѣ на жандармитѣ не толкова чисти. Има задържани доста пушки въ помѣщението на жандармитѣ, отнети отъ разбойници или отъ хора безъ позволителенъ билетъ за носение на оржжие и пр.

Ротната и Секционната канцелария въ кжщата на жандармерийский командиръ, така щото той е покрилъ своята си дѣятелность.

Свѣдѣния дадени отъ Префекта.

Г-нъ Префектъ-тъ е напълно задоволенъ отъ чиновницитѣ въ канцелярията му и нѣма никакви оплаквания.

Отъ чиновници-тѣ по другитѣ вѣдомства ся оплаква, че дѣйствоватъ самостоятелно и долагатъ направо на своитѣ Дирекции, а послѣ когато ся осложни въпроса, пише ся отъ надлежната Дирекция Г-ну Префекту, който като нѣма никакво извѣстие, принуждава ся да събира отново свѣдения, когато съ споразумѣние, прѣди да ся доложи до надлежна-та Дирекция, може да ся уравни въпроса отъ Г-на Префекта.

Примѣри: 1-о Горский надзиратель съобщилъ за нѣкакви сѣгени дървета въ Бѣловски-тѣ гори, Г-ну Директору на общи-тѣ сгради и пр., който писалъ Г-ну Префекту да испита работата. Г-нъ Префектъ-тъ, като нѣмалъ никакви свѣдѣния писалъ отъ своя страна Г-ну Околийскому Началнику и Горскому надзирателю, когато тови послѣдний можеше още въ началото да иде самъ на мѣсто-то, да испита работа-та и да доложи Г-ну Префекту за уравнение на въпроса, защото доклѣ забиколи прѣписката може, прѣзъ него врѣме, да ся изсѣкжтъ много дървета.

2-о. Единъ случай въ с. Пищигово по събиране-то на данъци-тѣ. Нѣколко души отъ това село ся съпротивили на двамата жандарми и хонтролера, които били отишли да ги прислѣдватъ по III-тя стъпень; затова ся испратили 6 души жандарми; за слѣдствието не ся извѣстило Г-ну, Префекту, а Г-нъ Директоръ-тъ на Финанции-тѣ го запитвалъ по сжщий въпросъ.

Тия факти показватъ, че управленията вмѣсто за бързото отправления на дѣлата, да ся споразумѣватъ направо помежду си, тѣ ся отнасятъ всякога до по-горнитѣ си началства и отъ тѣхъ искатъ по-нататъшни распореждания, което причинява

една огромна и излишна прѣписка и тогава едва дѣлото дохожда до тамъ отъ гдѣто е трѣбвало да сж подкачи.

Ротний жандармерийский командиръ Поручикъ Пустовойтовъ, вмѣсто да ся явява ежедневно въ Префектурното и Околийското Управления за споразумение, по служебни работи, както го задължава Органический Уставъ, той по цѣлъ мѣсяцъ не ся прѣдставлявалъ прѣдъ г. г. Префекта и Околийский Началникъ.

За нѣкои случаи, които не сж търпѣли никакъ отлагание както напримѣръ случайтъ въ Кричимъ за едно куче, въ който ся уби единъ нощенъ стражарь и ся ранилъ леко единъ жандармъ, не знаялъ Г-нъ Префектъ-тъ какъ е дѣйствовалъ Г-нъ Командирътъ. Този послѣдний, по прѣдписание на Г-на Префекта, отишълъ самъ на реченото село, нъ едва слѣдъ два дни му доложилъ, безъ да му казва, че ходилъ самъ и кога.

Г-нъ Префектъ-тъ нѣма никакви оплаквания противъ подвѣдомственни-тѣ му г. г. Околийски Началници и не прави нѣкакви особни прѣдложения.

Събиранието на данъци-тѣ ставало трудно, защото Финанциалнитѣ власти не взимали никакви енергични мѣрки, а само ся оплаквали, че Административнитѣ власти не имъ показвали съдѣйствие, безъ да могжтъ да покажжтъ въ какви случаи и кога.

Т. Пазарджикско градско кметство.

Входящи-тѣ и исходящитѣ журнали, както и другитѣ книги държани доста добрѣ и чисто, нъ всичкитѣ архиви не подшити, по причина, че това щѣло да ся извърши, когато ся занесжтъ въ помѣщението за архивитѣ.

Пещерско околийско управление.

Входяща-та книга за 1879 год. начина отъ 1-й юний съ № 1 и до края на годината достига № 478, а исходящата книга ничина тоже отъ 1-й юний съ № 1 и достига № 500.

Всичкитѣ книжя прѣзъ нея година сж бихи распредѣлени на 25 дѣла по месяци и управления съшити и съ съставени описи.

1880 год. вх. книга № № 1641; а исх. книга № № 1758. Всички книжж ся били распредѣлени на 43 дѣла по мѣсяци и управления, съшити и иматъ описи.

1881 год. вх. книга № № 2163; а исх. книга № № 2599. Всички книжя распредѣлени на 67 дѣла, по мѣсяци и управления, съшити и иматъ описи.

1882 год. вход. книга № № 2170; а исх. книга № № 2724. Всички книжя распредѣлени на 110 дѣла по мѣсяци и управления, съшити, но нѣматъ описи.

1883 год. вход. книга № № 2795; а исх. книга № № 2822. Всички книжя распредѣлени по видътъ на съдържанието си на 28 дѣла, съшити, нъ нѣматъ описи.

1884 год. вход. книга № № 3096, а исх. книга № № 3094. Всички книжя распредѣлени, по видътъ на съдържанието си на 45 дѣла, които сега ся съшиватъ и нѣматъ описи.

Входящи-тѣ и исходящитѣ журнали държани доста чисто.

Книгитѣ за прихода и расхода държани доста чисто и сж били сключвани въ края на всѣки мѣсяцъ, нъ не и въ края на годината; само на нѣкои мѣста има стъргани чилсла съ ножче.

Книгата за произшествията държана тоже чисто.

Книгата за чиновницитѣ е държана ежемѣсячно до Май 1884 г., а отъ тогава на сетнѣ ся е държала само за мѣсяцитѣ, прѣзъ които е имало нѣкое промѣнение въ личний съставъ на чиновницитѣ и служащитѣ.

Това разпореждание е послѣдовало отъ подвѣдомствената ми Дирекция.

Писма на които да ся не е дало слѣдствие нѣма.

Околийска тъмница.

Книгитѣ за арестантитѣ държани добрѣ, нъ на нѣкои мѣста има стъргано съ ножче.

Продоволствието на арестантитѣ става хозяйственнымъ образомъ.

Полицейский околийский комиссарь.

Дѣлата не съшити и нѣматъ описи.

Книгата прѣдвидена отъ чл. на закона за полицейскитѣ коммиссари и онази за записвание на дирени лица обвинени въ разни прѣстжпления сж държжтъ редовно; нъ не ся държи книгата прѣдвидена отъ чл. 7 на сжщий законъ.

Ревизия-та на селската полиция става чрѣзъ полицейскитѣ коммиссари, Пещерский и Баташкий и чрѣзъ секционний командиръ.

Бирничество.

Ковчежната книга не е подписана отъ всички чиновници, както гласи чл. 135 отъ притурката № 9 на Органический Уставъ, а само отъ околийский началникъ.

Градско кметство.

Дѣлата държани по мѣсяцъ, нъ не сшити и нѣматъ описи.

Само една книга ся държи за рѣшенията на градский съвѣтъ и за постановленията на кметството.

Подправителни бюджети не сѫ били съставени още отъ самото начало на настоящето управление.

Въ кметството нѣма окачена таблица означающа числото на добититѣ отъ всѣки градски съвѣтникъ, въ врѣме на изборитѣ, гласове.

До сега не е имало градски ковчежникъ, а кметъ-тъ самъ е държалъ паритѣ и той е харчилъ безъ ди ся издаватъ платежни заповѣди.

Кочанната книга държана съвършенно неправилно. Данъцитѣ не вписани съразмѣрно и не провѣрявана отъ Бирничеството.

Жандармерия.

Казармата на жандармитѣ новопостроена и доста сгодна.

Околийска болница.

Околийска болница сѫществува съ 10 лѣгла и има трима болни и сѫ поддържа отъ волни помощи. За напрѣдъ ся мислило да ся прѣдвиди, за тази цѣль, по една сума въ общинскитѣ бюджети.

Свѣдѣния дадени отъ околийский началникъ.

Главний писарь на околийското управление прѣдаденъ на сѫдъ за фалшивость, по съучастие въ издавание на свидѣтелства. Посочва ся на нѣкои немарливости на този писарь,

нъ Околийский началникъ ся надѣе, че съ съвѣти и убеждения, що може да ся поправи. Отъ писцитѣ си задоволенъ. Разсилний-тъ и тъмничнй ключарь били неграмотни и щъли да ся заменятъ съ грамотни за да помагатъ въ околийското управление. Отъ двамата полицейски коммиссари [Пещерский и Баташкий] задоволенъ, нъ не задоволенъ отъ Секционний Командиръ, по причина на неиспълнение заповѣдитѣ относящи ся до общата безопасность. Горский надзиратель не ходялъ за испълнение на службата си а постоянно стоялъ въ Пещера.

Ихтиманско Околийско Управление.

1879 год. вход. книга начина отъ 5-й юний съ № 1 и до края на годината достига № № 284; а исход. книга начина отъ 7-й юний съ № 1 и достига № № 489. Книжята распредѣлени по видъ на съдържанието си на 25 дѣла, подшити и иматъ описи.

1880 год. вх. книга № № 1319; а исх. книга № № 1714. Книжята распредѣлени, по видъ-тъ на съдържанието си на 28 дѣла, подшити и иматъ описи.

1881 год. вход. книга № № 2233; а исход. книга № № 2763. Книжята распредѣлени, по видъ-тъ на съдържанието си на 20 дѣла подшити и иматъ описи.

1882 г. вход. книга №№ 2960; а исход. книга №№ 3209. Книжята разпредѣлени, по видъ-тъ на съдържание-то си на 24 дѣла, подшити и иматъ описи.

1883 г. вход. книга №№ 2897, а исход. книга №№ 3399. Княжята разпредѣлени, по видъ-тъ на съдържание-то си на 24 дѣла, подшити и иматъ описи.

1884 г. вход. книга №№ 3386. Книжята распредѣлени, по видъ-тъ на съдържание-то си, на 44 дѣла, едни отъ които подшити, а други сега ся подшиватъ и имъ ся съставляватъ описитѣ.

Входящитѣ и исходящитѣ книги държани доста чисто.

Книги за постановления ся държи и повечето наложени глоби сѫ за финанциални дѣла. Прѣзъ 1884 год. има издадени 24 постановления.

Книгитѣ за прихода и разхода не държани твърдѣ чисто и сѫ сключени въ края на година-та. Книгата за произшествията държана не твърдѣ чисто. Книгата за чиновницитѣ

отъ начало държана ежемѣсячно, а послѣ за онѣзи само мѣсяци, прѣзъ които е имало промѣнение на личний съставъ на чиновници-тѣ. Книга за „Юва“ ся държи, както въ околийското управление, тъй и въ Бирничеството. Писма на които да не е дадено слѣдствие нѣма.

Околийски полицейски комисарь.

Дѣлата и журналитѣ добрѣ държани, нъ всички дѣла не подшити и нѣматъ описи.

Книгитѣ за произшествията, за дирение лица и за лица находящи ся подъ полицейски надзоръ ся държатъ чисто.

Околийска тъмница.

Книгитѣ за арестанти-тѣ и за продоволствие-то на арестанти-тѣ ся държѫтъ. На затворници-тѣ ся давало хлѣбъ и ястие, а не каквото имъ ся слѣдва, споредъ правилника за хранение на затворници-тѣ. На нѣкои мѣста книги-тѣ стъргани съ ножче.

Въ затвора има само единъ арестантинъ. Това помѣщение неудобно. Отъ долу стаитѣ постлани съ пръсть, а не съ дъски. Нѣма сламеници или други постелки; сългражда ся обаче новъ затворъ.

Бирничество.

Чл. 135 отъ Притурката № 9 на Органически Уставъ не ся испълнява, защото ковчежната книга ся подписва само отъ Околийский началникъ.

Въ цѣлата околия, само въ 10 села ся държи квитанционната книга, а въ другитѣ не ся държи и Бирничеството записва, както ще внасянитѣ отъ кметове-тѣ данъци, тъй щото не може да ся провѣри за какви данъци има да ся плаща, колко е внесено и колко още ся дължи.

Околийска болница.

Въ тази болница има 4 лѣгла. Тя се поддържя отъ помощи. Отпустнатото пособие отъ Главния Съвѣтъ ще ся употрѣби за съграждание на ново здание за болница. Сега нѣма нито единъ боленъ.

Градско кметство.

На квитанционната книга не е означено съразмѣрно постѫпилитѣ данъци [Правителственни, департаментални и общински].

Околийский бирникъ не е забѣлѣжилъ нигдѣ, че е приглеждалъ реченната книга. Това ся вижда отъ свитъка, който начина отъ 17-й Септемврий 1884 г. до 1-й Мартъ 1885 г. Платежи-тѣ ставатъ, по усна заповѣдь на кмета, отъ ковчежника.

Свѣдѣния дадени отъ Околийский началникъ.

Селската ревизия ся ревизира отъ секционний командирь и полицеский комиссарь въ три мѣсяца еднажъ, а ежемѣсячно отъ Бригадиритѣ.

Околийский началникъ не е задоволенъ отъ главния си писарь и разсилний, защото ся мѣсяли въ партизански работи и защото издавали тайнитѣ на канцелария-та [1]

№ 20.

Възвание къмъ българитѣ въ източна Румелия.[2]

Братя!

Всѣки въ Източна Румелия ся е убѣдилъ вече, че тая область въ условията въ които е поставена неможе да вирѣе, че самото ѝ сѫществувание се заплашва. Огромнитѣ разноски, които се харчатъ за подържание на единъ многосложенъ роякъ отъ чиновници, тежкитѣ и съсипителнитѣ данъци, които се разхвърлятъ върху населението за покриването на тѣзи разноски, стесненията на границитѣ ни, лишението ни отъ всѣкакви политически правдини, съсипванието на земледѣлието ни,

---

[1]) Този докладъ е черповка и не е довършенъ.

[2]) Печатно окрѫжно отъ неизвѣстенъ авторъ; подобни окрѫжни сѫ били разпространявани отъ врѣме на врѣме между населението въ областьта и сѫ разлюлявали духоветѣ. Трѣба да се допустне, че източникътъ на подобни окрѫжни най-често е билъ чисто партизански. Но и не подлежи на съмнѣние, че отъ края на 1884 или отъ началото на 1885 въ центра на Румелия вече сѫществува кружокъ, който дѣйствува за съединението. Той за сега носи старото отъ 1880 г. име — Таенъ комитетъ, а малко по-късно, прѣзъ м. Май, се прѣвръща въ революционенъ комитетъ. Паралелно съ този и съ по-първия дѣйствува Македонския комитетъ отъ София — пакъ съ сѫщата цѣль и по сѫщата посока: обединението на българския народъ; свидѣтелство за послѣдното е и възванието, което току-що слѣдва.

пълний застой на търговията ни, опропасяването занаятитѣ ни, — всичко това сѫ явни доказателства, че положението ни е станало нетърпимо, че е настало врѣме да ся даде конецъ на това угрожающе зло.

Европа поиска да направи единъ опитъ като ни раздѣли отъ севѣрнитѣ ни братя. Тя сама ся е убѣдила вече, че тоя опитъ се указва несъстоятеленъ, че политическото сливане на Южна България съ Княжеството е една вътиюща и неотлагателна нужда.

Братя, прѣдъ видъ на нетърпимото и отчаятелното ни положение Тайний Комитетъ за обѣдинението на български народъ поканва всички българе живущи въ Източна Румелия да спрѫтъ безотлагателно исплащанието на всѣкакъвъ данъкъ къмъ Румелийското правителство, и да приготвѫтъ орѫжието си, пушкитѣ си и патронитѣ си.

Братя, сѫдбата ни е въ рѫцѣтѣ ни! Деньтъ приближава; скоро шумата ще ся развие! Нека тоя денъ ни завари готови всички като единъ човѣкъ да станемъ и прогласимъ обѣдинението и политическото сливане на Източна Румелия съ Княжеството, подъ династията на сегашния Българскй Князъ Александръ I.

Всѣкакви съвѣти, противни на настоящето ни, отъ когото и да бѫдѫтъ тѣ, посрѣщайте ги съ прѣзрение и считайте ги измѣннически и прѣдателски.

Дързость Братя! Напрѣдъ съ Божията Помощь!

Мартъ 1885.

От Тайни Комитетъ
за обѣдинението на Български народъ.

№ 21.

Възвание къмъ Българский народъ.[1])

Братя Българе,

Още малко и Македонский българинъ ще ся затрие отъ лицето на земята! Още малко и тая скѫпа за насъ страна — майката на българщината и отечеството на Просвѣтителитѣ

[1]) Печатно окрѫжно.

на цѣлъ Славянски Миръ — ще ся преобърне на пустиня! Днесъ домътъ, честьта, имотътъ и животътъ сж плячка на вѣковнитѣ ни неприятели Турцитѣ . . . . . . Заптии и кадии, паши и мюфтии и черни заклети намъ врагове караказански фанариоти грабятъ и събличатъ българина! Священици и учители навързани на синджире, всѣкидневно се испращатъ на заточение! Най младитѣ сили — цвѣтътъ на българщината гниятъ въ занданитѣ. Охканията и плачоветѣ на беззащитнитѣ българе въ Солунската Канлж-Куле стигатъ до небето и викатъ за помощъ и отмжщение! Хиляди Македонци ся измжчватъ въ Анадолскитѣ тъмници осждени на погибелъ! Безбройни челяди въ Македония лишени отъ бащи и мжже лишаватъ се отъ насжщний си хлѣбъ и денонощно пълнятъ ограбенитѣ си домове съ плачъ и ридание!

Братя Българе, Берлинский трактатъ въ 23 и 24 тѣ си членове е прѣдвидѣлъ нѣкои права и преобразования за Македония, нъ тѣ не само ся не приложиха нъ дадоха причина на Турцитѣ още по-вече да увѣличатъ звѣрствата си. Охканията и воплитѣ на македонцитѣ сж покъртиле душитѣ на мнозина благородни мжже въ далечната Европа нъ бездушното и безчеловѣчно Турско правителство разярено още по-вече е рѣшило часъ по-скоро изтрѣблението на македонск. българе . . . . .

Братя Българе, Жьртвитѣ и пролѣтата българска кръвъ въ Македония вика за помощь и отмыщение! Свещена длъжность ся налага на всеки българинъ да ся притече тамъ! Всичко което направите за Македония е изплащание на единъ свѣщенъ длъгъ. Незабравяйте, че когато бѣ настала послѣдната борба за българското освобождение, Македония прибърза да испрати свои синове-поборници на бойното поле, които юнашки браниха честьта на българскитѣ огнища отъ Шипченскитѣ връхове; срамно и позорно ще бжде за ония Българе вънъ отъ Македония, които располагатъ съ срѣдства, ако не ся притекжтъ на помощь. Да бжде проклѣтъ — въ името на хилядитѣ ратници паднали за българската свобода — тоя който стои равнодушенъ, който съ отпадналъ духъ гледа на бждащето и не бжде готовъ за деньтъ на борбата!!

Тайни Революционенъ Македонский Комитетъ прави възвзвание къмъ всички българе, гдѣто и да се намиратъ тѣ и ги приканва да ся притекжтъ на помощь, кой съ каквото може

било съ оржжие било съ пари. Незабравяйте братя Българе, че скжпи и драгоценни сж ония права, които се добиватъ съ оржжие въ ржка! Европа не може да погледне осждително на нашето движение за свободата ни, за човѣшки правдини; Вели(ка) Россия — покровителка на славянитѣ не може да погледне съ равнодушие на нашитѣ старания и жъртви за облегчение нетърпимото състояние на македонеца, но прѣди всичко помнете народната поговорка: Помогни си и Богъ ще ти помогне.

Братия Българе, Македонцитѣ сж готови за борбата и чакатъ съ отворени ржцѣ пристигването на помощите и развиванието на шумата, за да ся впуснатъ въ борбата. Деньтъ е наближилъ! Байряка скоро ще ся развѣе на Доспатскитѣ върхове! Дързость Братя! На оржжие! и напрѣдъ съ Божия помощь! Скоро ще ся срѣщнемъ на Македонскитѣ Планини.

Доспатъ, Мартъ 1885.

Отъ Тайни революц. Македонски Комитетъ.

№ 22.

(Т.)[1] Татаръ Пазарджикъ 4 Мартъ.

Пловдивъ, Главному Управителю

Тукашни власти нищо не знаятъ за слухове кои чухме Пловдивъ. Днесъ заминавамъ по сжщи работи Пещера, и ако пжтя се отвори и за Ихтиманъ гдѣ сега има много снѣгъ, мисля да замина за тамъ. Давамъ всѣкждѣ нуждни наставления.

(Подп.) Началевъ.

№ 23.

(Т.) Пещера 5 Мартъ.

Главному Управителю Пловдивъ,

Тукашния Началникъ не чувалъ нищо за нѣкакви разбойнически приготовления.[2]) Куртевъ билъ ходилъ само въ Пещера и Брацигово по дѣла опълченско дружество. За друга негова мисия нищо не знаялъ. Тая вечерь ще бжда Пазарджикъ.

(Подп.) Начевъ.

---

[1]) Всички десетина телеграми, които слѣдватъ, притежаваме само въ копие.
[2]) Касае се за прѣминаване на чети въ Македония.

№ 24.

(Т.) Пещера 5 Мартъ.

Главному Управителю Пловдивъ.

839. Родопски пѫтища сега не толкозъ добрѣ отворени. Слѣдъ петъ дни коммиссия (?) може да тръгне.

(Подп.) Начевъ.

№ 25.

(Т.) Харманлии 12 мартъ.

Главному Управителю Пловдивъ,

Разпитахъ въ Хасково и тука за дадени отъ Портата извѣстия по разбойнически приготовления въ тоя окрѫгъ, нищо подобно не сѫществува. Довечера ще бѫда Сейменъ.

(Подп.) Начовъ.

№ 26.

(Т.) Т.-Сейменъ 12 Мартъ.

Главному Управителю Пловдивъ,

Екзархийский секретарь Шоповъ кой днесъ пристига Пловдивъ ми съобши поверително, (секретно) че по положителни свѣдения добити въ екзархията по градове въ Македония били заминали отъ Княжеството размирници, облечени въ цивилни дрехи, прѣпорѫчени до извѣстни тамъ мѣста, кои да имъ даватъ пари, кръстосвали насамъ натататъкъ, и даже имената имъ биле познати. Тѣ се изпращали отъ Диамандиева, Ризова изъ София. Княжеското правителство казвало че незнае нищо подобно. Моля като Ви се прѣдстави Шоповъ, да се разпита по-подробно, защото ний набързо се видѣхме въ трена.

(Начовъ).

№ 27.

(Т.) Т. Сименъ, 13 Мартъ.

Дирекция Вѫтрѣшнитѣ Дѣла.

Телеграфирайте довечера въ Ямболъ съобщи ли ся членъ химисту Санитарнаго Съвѣта, че Правителството не ще поднови

съ него контрактъ и кога се свършва срока му. Бюджетни вѣдомости и притурки трѣбва да ся измѣнятъ и допълнятъ както лани, пжтнитѣ разноски на Околийскитѣ Началници отъ икономии които по този начинъ правимъ въ санитарний отдѣлъ. Нови бюджетни вѣдомости и притурки испратете съ петъчна поща въ Карнобатъ.

(Подп.) Начовъ.

№ 28.

(Т) Ямболъ 14 Мартъ 1885 г.

1533. Кажете Санитарному Съвѣту да съобщи членъ-химисту че Правителството категорически заявява че не ще поднови контракта му. Пригответе незабавно бюджетни вѣдомости съ пълни пжтни Околийскихъ Началниковъ. Ако нѣма готови вѣдомости поржчайте да се напечататъ.

(Подп.) Начовъ.

№ 29.

(Т.) Айтосъ, 16 Мартъ.

Дирекция Вжтрѣшни дѣла Пловдивъ,

Като едва сега ся е съобщило членъ-химисту че не ще ся поднови контракта му отъ гдѣ ще му се заплати за два мѣсеца отъ текущата финансиална година и ще има ли икономия да се изтегли редовно възнаграждението на лекаря въ Областний затворъ. Телеграфираите довечера въ Ахиало.

(Подп.) Начовъ.

№ 30.

(Т.) Бургасъ, 19 Мартъ.

1823. Телеграфирайте не ще ли може ся заплати двумѣсечна заплата членъ-химисту отъ икономии, които ще ся образуватъ отъ заплатитѣ на новоотпуснатитѣ и не назначени още писари въ Префектури.

(Подп.) Начовъ.

№ 31.

(Т.) Бургасъ, 25 Мартъ.

Главному управителю Пловдивъ,

Телеграмата Ви до Префекта прочетохъ. Даденитѣ на Високата Порта свѣдѣния за нѣкакви размирници Бургасъ, Анхиело безосновни, както се убѣдихъ отъ направенитѣ ми распитвания въ департамента. Можете увѣри Портата че нищо подобно не сѫществува Слуха за Куртевата тука шайка състоялъ само въ едни безсмислени негови бръщолевяния и нищо повече.

Тука въ Бургасъ голѣми нередовности, занемарѣния, интриги между офицерството, кавги между турци за общински работи. Ще остана до петъкъ за уреждание(то) имъ по възможность.

Разбойници въ турско почнали пакъ да се явяватъ. Намирамъ полезно и мисля въ сѫббота да слѣзѫ съ параходъ въ Цариградъ за четери-петь дни, да мина Одринъ за да се срещнѫ лично съ Валията и отъ тамъ да слѣзѫ Сливенъ за продължение ревизията си. Ако прочие разрѣшавате, моля телеграфираите, и съ срѣдашний тренъ да ми се изпратятъ чрѣзъ Ямболски Началникъ листь за пѫтуване и каквито заповѣди има да ми дадете.

(Подп.) Начовъ.

№ 32.

(Т.) Бургасъ 26 Мартъ 1885 г.

Главному Управителю Пловдивъ,

1032. Мисъльта за отивание(то) ми въ Цариградъ и Одринъ се породи тукъ едно отъ телеграмата Ви до Профекта, отъ коя видѣхъ какви безпокойствия Ви се правятъ още по разни пръскани слухове и второ че едно лично споразумение съ Одринскии Валия за разбойничества по границата въ турско ставаше нужд-но. Непременно ще се видя съ Садразама и разговоря за всички текущи въпроси съгласно заповѣдитѣ Ви. Параходъ тръгва тукъ сѫббота два часа послѣ пладне, ако имате прочее нѣкои нови заповѣди, могатъ ми се испрати чрезъ Ямболъ съ нароченъ или пакъ направо въ Цариградъ.

(Подп.) Начовъ.

№ 33.

(Т.) Бургасъ 27 Мартъ 1885.

Околийскому Началнику Ямболъ,

Съ днешенъ тренъ ще ви се испрати екстренenъ пакетъ на мое име. Щомъ го приемите проводети ми го съ нарочень (човѣкъ) чрѣзъ Карнобатский и Аитоский Началници.

(Подп.) Начовъ.

№ 34.

(Т.) Бургасъ 27 Мартъ 1885 г.

Счетоводителю Дирекции Вжтрѣшни Дѣла Пловдивъ.

Издайте два чека за пжтни разноски: единъ на мое име за тридесеть лири и другы на Славова за десеть лири и помолѣте Дирекция Финансовъ да даде телеграфическа заповѣдъ тукашному ковчежнику за отпущание на означени количества, защото нѣма врѣме за чакане чекове.

(Подп.) Начовъ.

№ 35.

(Т.) Бургасъ Мартъ 27.

Дирекция Вжтрѣшни Дѣла Пловдивъ.

Подѣйствувайте за поскорошното издавание Публично-Админастративний Правилникъ за провѣряване избирателни списъци тъи като врѣме не остава.

(Подп.) Начовъ.

№ 36.

(Т.) Бургасъ, 30 Мартъ 85 г.

Главному управителю Пловдивъ.

Офицери тукъ много злѣ по между си, интригитѣ имъ достигнали до върха си, нѣкой си позволили нарушение дисциплината други пиянствували правили скандалъ, населението се оплаква. За ислѣдване тия работи нека Генерала испрати

единъ способенъ, безпристрастенъ офилеръ, най-добрѣ капитанъ Димитриевъ а за да се даде възможность Дружиному Командиру да въстанови дисциплина и почитание на длъжности, нуждно коренни измѣнения въ съставъ офицеровъ ведно съ дружиний докторъ.

(Подп.) Начовъ.

№ 37.

(Т.) Бургасъ 30 Мартъ 1885.

Нощесъ ся явили въ Каджкіой Айтоско дванадесеть души разбойници и отвели съ себѣ си тукашний търговецъ богаташъ Стефанаки Чичиня отъ чифлика му. Префекта зема нуждпитѣ мѣрки, жандармерия разтроена, диморализирана, за нейни дѣла ще ви разкажа лично. За запазване порядъка префектъ силно настоява за немедленно отстранение отъ тукъ капитана Соколова и замѣстване му отъ Майора Хамди. Прѣдложението му удобрявамъ, моля разпореждането ви.

(Подп.) Начовъ.

№ 38.

(Т.) Бургасъ 30 мартъ 1885.

Пловдивъ Главному Управителю.

Испратените ми книжа съ срѣдашний тренъ получихъ въ читвъртакъ по пладня. Адреса ми: Pera hotel de Peste.

(Подп.) Начовъ.

№ 39.

(Т.) Стара-Загора, 29 Априлій 85.

1556. Идущий петъкъ или най-кжсно сжббота ще бжда Пловдивъ. Ако трѣбвамъ по напрѣдъ моля заповедъ.

(Подп.) Начевъ.

№ 40.

[1]) Разрѣшавамъ ви да минете прѣзъ Цариградъ и Одринъ Нъ като сте имали такова намѣрение защо ми го тукъ още

[1]) Черновка отъ лично писмо на Г. Кръстевичъ до Н. Начовъ.

не извѣстихте за да ви кажа да ся видите и поразговорите съ садразамъ-тъ и какво да му кажите за висящи и текущи ни дѣла. А хичъ да го не видите страхъ ме да не чуе че сте ходили тамъ, а му сте ся не явили. Затова по-добрѣ ще е да му ся явите на конака сутрина веднажъ съ фесъ, да му разкажите щото сте чули и видѣли по ревизия, защото много сѫ тривожатъ въ Цариградъ за наши голѣми прискърбия за сталалитѣ митинги и за безобразията на печата, който обаче хвана сега малко да ся подобрява за мирното обаче състояние населения, което никакъ не сподѣля таквивато не умѣстни на нѣколцина вълнения, за наши постоянни старания да убѣждаваме по-влиятелнитѣ хора за прѣкрыщение на таквивато безредици, отъ които не друго, освѣнъ зло може да пройзлезе за страната ни. Причинитѣ за които не сме постѫпили съ строгость и наказание противу митингитѣ и най-сетнѣ за двата голѣми въпроси сѫ спогодба за митата и инспекторство митници, които като отъ естество да подигнатъ голѣми вълнения между цѣло население, а наша най-голѣма длъжность да пазимъ общата тишина, мѫчимъ ся да ги уредимъ съ убеждение паче, нежели съ насилие.

Листъ за пѫтуване ви се праща утрѣ отъ Петракя до Ямболский околийский началникъ. Азъ же ви пращамъ чрѣзъ сѫщаго прѣдпоручително до Садразамина когото непрѣменно трѣбва да видите; инъкъ ходението Ви ще ся разно прѣтълкува кое никъкъ не поноси, а е и неправедно.

Съ срѣдашний тренъ ви пратихме чрѣзъ Ямболский началникъ паспортъ и прѣпорѫчително, явете ни приехте ли ги и кога. Тойже денъ телеграфирахъ Велико му Везирю че всичкитѣ ни почти вѣстници (се държатъ прилично) освѣнъ южната,[1]) която не само (продължава) лошото си поведение, но даже хули и заплашва другитѣ за промѣнения языка имъ. Порта(та) ми отговори, че таковый вѣстникъ длъжни сме да накажимъ; расправете Великому Везирю какъ става или не тука наказание вѣстници илимитингажии. Мислѭ че най-главнитѣ за които садразамина има да ви разпитва сѫ митническата спогодба и инспекторство на митницитѣ и за двата ще кажете, че понеже рѣшението имъ само отъ правителство би дигнало голѣма врява въ цѣла областъ помислихме за много по-

---

[1]) В. „Южна България“.

добрѣ да ся съобщи тая работа на постоянний ни комитетъ съ мотивирана покана да ся съгласи за рѣшението имъ според желание порти. Така направихме и устно говорихме нѣкоимъ отъ членоветѣ му говорилъ и самъ Кямилъ ефенди и неколцина ся поразмислили, но понеже наближи Великдень а такъва работа неможеше изведнаждъ да ся (свърши), тя се отложи за слѣдъ праздници, а Кямилъ ефенди като бързаше, отиде си за да дойде пакъ, ако трѣбва разправѣте обаче мжчнотиитѣ на това рѣшение. По начало порта има право да не приема спогодбата че станала безъ нейно прѣдварително съизволение, но отъ друга страна нѣма смнѣние, че унищожението на тая спогодба, толкова приятна за население-то въобще, безъ да се замѣсти съ друга такожде приятна и да ся остави то пакъ подъ тежката и несносна тарифа на Княжество България ще направи много лошо впечатление и ще подигне толкова голѣмо негодование, що смѣло може ся каза, послѣдствията му ще бждатъ опасни за общата тишина. Колкото за инспекторството този въпросъ, ако и нищоженъ самъ по себѣ, прѣдставя се обаче днесь прѣдъ очитѣ на населението такожде като много трънливъ и важенъ, защото се е оспорявалъ съ силни аргументи прѣзъ цѣли пять години отъ предшественника ми съ знание и подтвърждението на областното събрание. Това е всичката истина. Кажете ми адреса си въ Цариградъ.

№ 41.

Пловдивъ 26-й Мартъ 1885 год.

Господине Главний Секретарю.

Ето испращамъ Ви чрѣзъ Ямболскй околийский началникъ прѣпоржчителното което Ви днесь телеграфомъ отправихъ, както и прѣписътъ му за Ваше знание.

Добъръ Ви убо пжть. Виждте ся безъ друго съ Н. Височество Великий Везирь, и ако Ви заповѣда виждте ся и съ други отъ Министритѣ, та ако за това ся позабавите за това единъ два дни, не вреди. Вѣрвамъ, че свиданието Ви ще ползува. Пишете ми щомъ ся видите съ Н. Височество.

Главнии Управитель Г. Кръстевичъ.

№ 42.

(Т.) Чирпанъ 4 мартъ 1885 г.

Хаканову. Пловдивъ.

Прѣзъ Васъ сърадваме правителството за сполучливото назначение околийски началникъ Господина Овчарова.

Околийски Докторъ Славовъ.

Съдникъ Хитровъ, Командиръ Капановъ, Ковчежникъ Бакаловъ, Съдилищенъ секретарь М. Стоиловъ, Писаръ Бирничество Медникаровъ, Съдебенъ Комисарь Шицовъ.

№ 43.

(Т.) Чирпанъ, 7 мартъ 1885 год.

Пловдивъ Хаканову.

Съселянитѣ ни зарадвани отъ назначеніето на Господина Овчарова за околийски началникъ натовариха ни да Ви помолимъ да изразите благодарностьта имъ Господину Главному управителю.

Кара Терзилерски Кметъ Вълчановъ.

Чифликъ Махленски Кметъ З. Шиваровъ.

№ 44.

(Т.) Стара-Загора 13 мартъ 1885 г.

Сейменъ Главному Секретарю.

Генералній Рускій Консулъ на 11 того вечерь приспа тукъ, вчера замина за Чирпанъ, днесъ прѣзъ Х. Елесъ ще отиде Хасково гдѣто мислѣше че сте Вый 903.

Илиевъ.

Д. В. Д.
Префектъ
на Татаръ-Пазарджикскый
Департаментъ.
№ 823.
12. Мартъ 1885 год.
г. Т. Пазарджикъ.

№ 45.

Повѣрително.

До Господина Директора
на вѫтрѣшнитѣ дѣла и пр. пр.

Господине Директоре,

Съ едно писмо отъ 9-й того Г-нъ Ихтиманскый околийский началникъ ми донася, че по-първий день ся срѣщнѫлъ съ единъ гражданинъ изъ Софія, който пѫтувалъ за Цариградъ и въ разговорътъ си Г. Началникътъ го запиталъ, дали нѣкои немирници и тая година не ще тръгнѫтъ по разбойничества къмъ Македония, на което пѫтникъ-тъ отговорилъ, че отъ Софія и другы градове нѣкои даже тръгнали за тамъ. Какъ ще могѫтъ, рѣкълъ Началникъ-тъ, да минѫтъ още отъ сега, когато има още много снѣгъ и балкана прѣдставлява непроходимость; пѫтникътъ отговорилъ, че тѣ ся събиратъ край границата негдѣ, вѣроятно въ Самоковъ или Дубница и, чтомъ ся отвори пѫть, да нахлуятъ балкани-тѣ. Въ заключеніе, Г-нъ Началникътъ казва, че трѣбва по-съ врѣме да ся захванѫтъ отъ нашитѣ жандарми нуждвитѣ пунктове по балканътъ, тъй като въ истинность-та на думи-тѣ, изказани отъ пѫтникъ-тъ, той нѣмалъ никакво съмнѣніе.

Снощи пъкъ получихъ отъ Господина Пещерскый околійскый началникъ телеграма, съ която казва, че ся научилъ, какво Кременліятъ, кой-то е единъ отъ избѣгнѫлитѣ изъ Департаменталный тукъ затворъ и не уловенъ разбойникъ, съ нѣколко души излѣзалъ изъ Дупница къмъ Рила. Туй азъ съобщихъ Госпо(дину) Ихтиманскому околійскому началнику, като му прѣпорѫчихъ да вземе съ Командирътъ бързи мѣркы, та да ся не допуснѫтъ да влѣзѫтъ у насъ и почнѫтъ да дѣйствуватъ, като прибавихъ, че отъ Пловдивъ скоро ще послѣдва распоряженія за извънредни постове.

Пріимѣте и пр.

Префектъ (подп.) Найденовъ.

Секретарь и пр.

Главный секретарь
директоръ
на Вятрѣшнитѣ дѣла
на Источна румелия
№ 1554
14 мартъ 1885 г.
г. Пловдивъ.

№ 46.

Провѣрително.

До Негово В.-Прѣвъзходителство Главний Управитель на Източна Румелія.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Имамъ честь да Ви испратя съ настояще-то си, за свѣденіе, прѣписъ изъ рапорта на Господина Т. Пазарджикскый Префектъ отъ 12-ый того подъ № 823, и прибавямъ, че въ него ся нимѣри една пусулка, въ коя-то ся казва: „упоминаемый въ рапорта № 823 пѫтникъ былъ Господинъ Ив. П. Славейковъ“.

Благоволѣте, Ваше Високопрѣвъсходителство, да пріемете увѣрение въ отличното ми къмъ Васъ почитаніе.

За Главный Секретарь и пр. Хакановъ.
Началникъ на Канцеларіятѫ Д. К. Поповъ.

№ 47.

(Т.) Чирпанъ 15 мартъ 1885 г.

Хаканову Пловдивъ.

Назначението на Господинъ Овчарова за Околийски началникъ много възрадва съселянитѣ ми вслѣдствие на което мя натовариха да Ви помоля да поднесете Господину Главному Управителю увѣрение въ неизменнитѣ имъ чувства на преданность и благодарение.

Коиматлійски кметъ Жековъ Найденъ Ивановъ.

№ 48.

Notisse de Hadji Elesse[1]) le 21. Mars 1885.

Directenr Hacanoff,

Directeur Bobtcheff telegrafia au juge d'ici ne pas hâter redaction documents transfers avant qu'il ait reçu par tribunal

[1]) По телеграфната линия.

rapport sur la marche suivie. Je concidère cela comme une erreur. Le tribunal était près de me remettre toutes pieces, et affaire seront terminée d'après l'ordre du directeur Justice. Il ne me serait pas possible de rentrer aujourd'hui avec documents complets. La solution risquerait ainsi de trop tarder et le tous pourrait être compromis. Veuillez dire au Directeur Bobtcheff donner ordre au tribunal, terminer aujourd'hui. il peut le faire. Ne perdez pas de vue que nous auront les fêtes de Paques, il importe de finir vite pour empêcher que les intrigues faites contre cette station n'arrivent jusqu'à Stamboul. Les commerçants d'ici se sont coalisés contre le projet, ils s'adresseronts disent-ils, en tous lecu (?) pour l'empecher. Cela pourrait influencer compagnie. D'autre part à Scobelovo les terraines cédés sont déjà delimités applani et les fossés creusés pour recevoir fendation station.

Compagnie commencera aussitôt que nous remettrons titres. Si tardons les intrigues pourraient faire changer d'avis surtout la Porte venant à être informée de ce projet exerçat sur compagnie pression contraire. Ne perdons pas de la Porte à la compagnie rélative nouvelles constructions. Il importe donc que nous mettions au plutôt compagnie en mésure de commencer travaux. On se trouverait ainsi qoi qu'il arrive en présence fait accomplis. Pour ce qu'il faut lui affectuer remise titres au plus dite attends vos instruction. Ai manqué traine ne pourrait partir que demain attendre jusqu'à demain et rentrer avec documents complets. Priera donner instuction pour que j'aie loué tous documents. Le maître de Tchirpan est ici, il veut Vous entretenir.

Crespin.

(Приписка) Любезний Бобчевъ,

Моля те твой и моятъ Crespin ми праща слѣдующите депеши, моля имай добрината та ги прочети и ми яви какво би било най-добре да се направи.

21 мартъ 1885 г. Твой Г. Хакановъ.

(Приписка). Г-нъ Креспенъ, мисля, че не разбира какво иска и какво пиши. Моитѣ свѣдѣния сж, че всичко е свършено, което трѣбаше да свърши сждилището. Остава издаваньето

на владалата, които ще се издадѫтъ на реда си. И естественно. Чули и видѣли ли сте нѣкѫдѣ на свѣта владалата да се издаватъ кога какъ скимни сѫднику?

21 марта. С. С. Бобчевъ.

№ 49.

(T.) Hadji Elles.

Directeur Hacanoff. Philippople.

Des explications du Prezident du Tribunal il resulte qu'il existe deux mille transferts qui d'après certaines formalités sans importance devraient passer avant ceux relatifs à la station de Tchirpan. Une autorisation du Directeur de la justice pourrait fáire passer les notros les premiers et immediatement or des autorisations des cette sorte se donnent. D'ailleurs je ne sais pourquoi le tribunal d'ici a attendu le dernier moment pour soulever ces difficultés sans ordres formels donnés. Ici également rien ne se fera. Maintenant c'est Adji Elles qui semble ne pas vouloir favoriser station Tchirpan. Je rentrerai infailliblement demain si vous ne me transmettez pas des instructions contraires.

Crespin.

№ 50.

(T.)

Le juge attenda l'ordre annoncé pour se rendre immediatement avec moi à Scobelovo faire le necessaire. Serait utile que vous transmettiez immediatement une nouvelle dépèche energique au bailli et au maîre de Tchirpan de pousser activement l'affaire et de m'ecouter. Adressez moi cette dépèche ici je la leur apporterai à Scobelovo où ils m'attendent. Avions jusqu'ici à lutter contre certain meneurs de partis venus expressement de Tchirpan pour compromettre l'affaire, nons les avons confondu.

Veuillez me transmettre aussi une dépêche au bailli de Hadjielles qui est ici et qui m'a beaucoup secondé. Recu vos dépèches, merci, tout est reglé nous partons à l'instant.

Crespin.

№ 51.

(Т.) Чирпанъ, 23 Мартъ 1885 г.

Директору Общи Сгради. Пловдивъ.

Ний Кмета и стареитѣ на село Скобелево Хаджи Еллеска околия, бързаме чрѣзъ настоящата си да Ви поднесемъ най-искреннитѣ благодарности на жителитѣ отъ общината ни за това гдѣто Вие въ Началството си Директоръ на Общитѣ (сгради) благоволихте да настоите за направата на Станция при селото ни съ цѣль да въздигните отпадналата у насъ търговия. Тъзи ваша заслуга на общината ни Г-не Директоре, ще остане у насъ запечатана и ще ся прѣдава отъ поколение на поколение.

Кметъ Т. Костовъ, Старей Пеню Тянчовъ, Денчо Терзиевъ, Тену Ангеловъ, Кирчо Г. Терзиевъ.

№ 52.

(Т.) Хаджи Еллесъ, 24 мартъ 1885 г.

Директору Земледѣлии Хаканову. Пловдивъ.

Щастливъ се считамъ да Ви честитя Свѣтлото Христово въскресение. Молитствувамъ всевишній празднувание за много години.

Маноловъ.

№ 53.

Чирпанъ 27 мартъ 1885 год.

Многоуважаемий Г. Докторе!

Отъ нѣколко дни насамъ, особенно отъ назначението на Г-на Овчарова зя Околийский Началникъ, Бакалова Бирникъ, и моето назначение за Ковчежникъ, Петръ Тенчевъ, Христю Ивановъ, Маринъ Стоиловъ и Тодоръ Джузаковъ сж почнали на дѣсно и лѣво да псуватъ, че тия назначения сж станали пристрастни и че назначенитѣ лица не биле въ състояние да отговорятъ на тия длъжности; а способний Стоиловъ и до

днѣсь ся лъжель съ думитѣ: „да потърпи скоро ще стане и неговото назначение“.

По тази и много други причини, задълженъ съмъ отъ страна на всичкитѣ наши приятели, да Ви помоля да съобщите на Г-на Прѣдседателя на Народното централно бюро, отъ сега нататъкъ да отправя писмата до Г-на Ангелъ Дойчевъ, а не до Ив. Жековъ, до сегашний прѣдседатель. Благодаря Ви крайно за съдействието, което показахте при назначението му за Околийски Ковчежникъ на Чирпанската Околия.

Вашъ отъ сърдце Т. Мѣдникаровъ.

П. П. Нашитѣ казионни въ едно отъ заседанията си рѣшили тия дни да направятъ тревога, съ цѣль да очернятъ Околийский Началникъ, че не бди за тишината на града.

Сжщий.

№ 54.

(Т.) Стара-Загора, 1 Априлий 1885 г.

Редакция „Марица“ Пловдивъ.

Пълна сполука народна партия въ градски избори. Избрани Сливковъ, Таневъ, Вазовъ, Миневъ, Череповъ, Маневъ, Жековъ, двама турци и Стояновичъ. Голѣмъ ентусиазмь и веселие въ градътъ.

Шиваровъ.

№ 55.

Филипополь априлий 85 г.

Любезний Г-нъ Зеичи, [1])

Тъй както Ви бѣхъ писалъ напослѣдакъ, Г-нъ Докторъ Хакановъ, Директоръ на Земледѣлието, Търговията и Общитѣ Сгради, подъ заповѣдитѣ на когото имамъ честьта и крайното задоволение да ся намирамъ, са занима съ Васъ, и днеска, той ма натовари да Ви отправя тукъ прибавения единъ чекъ

---

[1]) Директоръ-отговорникъ на в. „La Turquie“ въ Цариградъ.

отъ . . . . лири турски, за да продължавате, както и по-прѣди, да защищавате правителството на тъзи провинция, въобще интереситѣ на Българитѣ, и да публикувате кореспонденциитѣ, които ще Ви проваждамъ въ тъзи смисълъ.

Азъ ще Ви пиша всѣкоги цѣлата истина, и ако ми ся случи нѣкоги въ нѣкои обстоятелства да немога да Ви ѝ кажа, ще бѫде моя длъжность пó-добрѣ да мълча отъ колкото да Ви въвеждамъ въ погрѣшки [да Ви заблудявамъ].

Но отъ друга страна, Правителството на Негово Прѣвъсходителство Г-на Крьстовича е калкирано върху истинната и прогресътъ на народноститѣ, администрацията на които, е повѣрена на неговитѣ бащински и патриотически грижи.

То [правителството] работи правилно и законно подъ покровителството на законитѣ, съ които правителствата на Н. В. Султана и на другитѣ велики държави на Европа, благоволиха да снабдятъ Румелия.

Да цивилизова и да направи да напрѣднятъ тѣзи населения, въ сѫщето врѣме като имъ вдъхне почетьта и привърженностьта, които ся длъжатъ на Върховния Господаръ, ето девизата и като казвамъ туй, не мисля да ся лъжа, на Негово прѣвъсходителство Гавраилъ паша, и на Директоритѣ му.

Провинцията не располага съ голѣми средства и не може, за сега, да направи повече за вашия почитаемъ вѣстникъ. Но Българския Народъ не е неблагодаренъ, и услугитѣ които ще му направите не ще бѫдатъ забравени отъ него.

Бѫдете добри, моля Ви, за редовностьта на работата, да пратите на Г. Директора Хаканова една расписка за получванието на тукъ приключенната сума, и едно благодарение за грижитѣ му.

Туй обезщетяване не ви запрещава да си набавите и други абонаменти, щомъ като туй Ви е възможно.

Ще Ви пратя една кореспонденция тѣзи дни.

Вашъ цѣлъ привьрзанъ

(подп.) Гидъ Креспенъ.

№ 56.

[1]) Reçu de Monsieur le D-r G. Hakanoff la somme de Livres Turques Cent pour des abonnements au Moniteur Oriental et pour compte de l'Administration du dit Journal.

Philippopoli, le 3 Avril 1885.

Constell Constantinididi
Moniteur Oriental.

№ 57.

Цариградъ 5 априлий, 1885 г.

Многоуважаемий Г-нъ И. С. Гешевъ,

Завчера доде при мене Г. Искендеръ и ми каза че желае да тръгне за Пловдивъ, но нѣма срѣдства. Той ми съобщи че се страхува да Ви телеграфира да му пратите. Какво да се прави? За улеснение на работата, азъ извадихъ и му дадохъ 16 лири срѣщу расписка, която Ви приключавамъ тука. Бждете тъй добри, испратете ми суммичката отъ жалованието за първия мѣсецъ на Г-на Искендера.

Съ уважение А. Шоповъ.

№ 58.

Le moniteur oriental
(oriental advertiser)
Journal Anglo-Français
Quotidien Politique,
Commercial et Financier
Bureaux:
Galata Perchembé Bazar
Tidjaret Han № 7, 8 & 9.
Direction.

Constantinople, le 8 Avril 1885.

Mon cher et aimable Docteur,[2])

Je suis arrivé ici grâce à Dieu Dimanche soir en bonne santé benissant toujours votre nom pour avoir pu passer les fêtes avec mes parents. Je viens de dire à la Direction vos

---

[1]) Разписка.
[2]) Хакановъ.

desirs, et elle se reserve de vous écrire le plutôt possible. M. Schagouni employé du chemin de fer en votre ville vous remettra une boite de cigares de Havane, qui vous plairont je suis sûr.

Faites savoir à M-me Hakanoff que trés prochainement je lui enverrai les échantillons avec tous les details.

Présentez lui aussi mes compliments.

Toujours à vos ordres je vous embrasse à l'infini.

Votre fidèle ami Const. M. Constantinidi.

Mes compliments à M-r J. Gueschoff.

№ 59.

Казанлъкъ 18 Априлъ 1883 г.

Любезний Хакановъ,

Извѣстна Ви е случката за брата ми Генча, азъ уплашенъ, че Филовъ ще си постигне цельта, вдъхната му отъ извѣстний Маракъ, азъ се принудихъ да Ви телеграфирамъ за съдѣйствието Ви, което е толкова неизбѣжно.

При всичко че вѣрвамъ, че Вий ще направите всичко, азъ пакъ Ви молихъ: не ни забравяйте, помогнете ни, съдействувайте ни и неоставяйте братъ ми да се убива отъ едничкий казионенъ Филовъ.

Най-убѣдително Ви моля да настоите прѣдъ Генерала за братъ ми. Не е възможно да се откаже Вамъ.

Спокойно се надѣвамъ и съмъ увѣренъ, че ще помогните на брата ми.

Съ особно почитание и уважение Хр. Велевъ.

№ 60.

Казанлъкъ 18 априлъ 95 г.

Господине Г. Хакановъ въ г. Пловдивъ.

Съ настоящето си честь имамъ да Ви помолія да се потрудите да настоите до колкото é възможно прѣдъ Дирекціа-та

на Вътрѣшни-тѣ Дѣла, щото да ми се отпустне прилично-то възнаграждение по приказъ на Негово Високопрѣсходителство Главній Управитель. Тъй както Ви е извѣстно че днесъ се намирамъ въ крайно бѣдно състояніие вѣрвамъ че Вій не ще ми откажете това благодѣяніе при съдѣйствіе-то Ви при надлѣжна-та Дирекция, за удовлетвореніе праведно-то ми възнаграждение за което съмъ заслужилъ въ Българското опълченіе въ миналата Русско-Турска война за освобожденіе-то на отечеството ни.

Като се надѣя че просба-та ми ще намѣри удовлетворителенъ отзивъ въ человѣколюбиво чювство, оставамъ благонадѣжденъ за послѣдно Ваше благоволеніе.

Славъ Саздалиевъ.

Ла-тюрки
Политически вѣстникъ
Дирекцията
29 улица Кнчюкъ-хендекъ
Пера-Цариградъ.

№ 61.

Пера 23 Апрулъ 1885.

Любезний Г. Креспинъ!

Нѣмамъ още никакви новини отъ Васъ, и посилката, която ми бѣше обещана не съмъ получилъ още. Спорѣдъ Вашето писмо отъ 10 февр. трѣбваше да приема Вашата посилка въ първитѣ 15 дни на мартъ, това ся потвърдява и съ писмото Ви отъ 5-ий мартъ. На 28 мартъ Вй ми писахте, че директора на финансйтѣ Ва е натоварилъ да ми извѣстите какво „рѣшено е да ми ся испратятъ тѣзи дни 100 лири турски", по подирѣ, именно на 6-ий Априлъ, Вй ми казвате: „Г. Хакановъ директоръ и пр. и пр. мя упълномощи вчера да Ви пиша, че слѣдъ нѣколко дни ще получите, въ едно плико, щастливийтъ резултатъ на обещанията, които Ви дадохъ".

Отъ 5-ий Априлий до днесъ минахѫ 18 дни и Вй не давате никакъвъ знакъ на животъ. Неща да Ви расправямъ какви мисли ся пораждатъ въ главата ми по причина на Вашето мълчание; при това, както Ва бѣхъ извѣстилъ, направихъ едно извлечение отъ напечатанитѣ въ Ла-тюрки, както бѣхте ми поръчели и споредъ споразумението, което обаче не ся испълни. Сумата възлиза почти на 120 турски лири, за която ще Ви испратя въ сѫббота, чрѣзъ отоманската банка

една полица. До тогазъ обичамъ да вѣрвамъ, че ще ма удовлетворите, но въ противенъ случай моята полица ще Ва намѣри и за да избѣгнемъ взаимни неприятности, азъ вѣрвамъ, че Вй ще ѫ исплатите. Азъ съжелявамъ, че работитѣ достигнахѫ до тамъ, че Вй ще се съгласите, че ако до сега търпяхъ, това неможе да ся счита като погрѣшка отъ моя страна.

Приемете любезний Г. Криспинъ усѣрднитѣ ми поздравления

Андрей Зеичи.

Монитьоръ ориенталъ
[ориенталъ адвертисеръ]
Ежедневенъ Англо-френски политически, търговски и финансовъ вѣстникъ
Писалище: Галата, першембе-пазарь. Тиджаретъ-ханъ № 7, 8 и 9
Дирекцията

№ 62.

Цариградъ 19 Априлъ 1885

Господине докторе.[1])

Отъ Г. Костантинидисъ ся научихъ за участието, което сте благоволили да вземете въ полза на Монитьоръ Ориенталъ и получихъ отъ сѫщий-тъ и 100 турски лири за събранитѣ чрѣзъ Вашето могуще посрѣдство спомоществования за първото тримѣсичие.

Изразявамъ дълбоката си благодарность за тозъ знакъ на благоволение отъ Ваша страна.

Прочее, моля Ви да благоволите и приемете, Господине докторе, израженията за прѣданностьта ми и увѣренията за високото ми къмъ Вазъ зачитание.

Д. А. Билисъ.

№ 63.

Расписка.

Приехъ [7] седемъ лири турски въ злато отъ г. предсѣдателя на постоянния комитетъ, за разноски по администрацията на в. Е. д. Balcans (Echo de).

30 Априлъ 1885 г. С. Мыларовъ.

---

[1]) Хакановъ

Българско
Опълченско Дружество
въ Пловдивъ
№ 42
5 Маия 1885 (год.)
г. Пловдивъ.

№ 64.

Господину Илию Куртеву въ града

Уважаемий Господине,

Имаме честь да Ви извѣстимъ, че Българското Опълченско Дружество въ Пловдивъ въ днешното си редовно събрание рѣши да ся унищтожи службата на дѣловодитель при това дружество по економически съображения и че това рѣшение влиза въ сила отъ днесь, 5-ий Маия.

При това Дружеството въ сѫщото си събрание натовари бюрото да Ви искаже благодарностьта му къмъ Васъ за услугитѣ, които сте му принесли прѣзъ време на служението Ви като дѣловодитель.

Като Ви съобщавами горнето, имаме честь да Ви помолимъ, уважаемий Господине, да бѫдете така добри да ни повърнете даденото Ви пълномощно отъ страна на Дружеството при избирането Ви за дѣловодитель.[1])

Прѣдсѣдатель: Г. Тутманиковъ.
Секретарь: Свѣтовидовъ.

Главенъ Управитель
на
Източна Румелия
№ 1686.

№ 65.

Пловдивъ 7-й май 1885.

Господинъ Главний Секретарю.

Прочетохъ доклада Ви отъ 7 Май подъ № 2490, както и приключений прѣписъ отъ телеграмата испратена Вамъ, подъ сѫщата дата № 14, отъ Сливенский префектъ, касателно до начинътъ по който сѫ готвили нѣкои си да тържествуватъ въ Сливенъ прѣзъ прѣдстоящий праздникъ Св. Кирилъ и Методий.

Тъй като отъ една страна, речений праздникъ е просто религиозенъ, който нѣма ни най-малко сношение съ полити-

---

[1]) Настоятелството на Опълченското дружество вече е било минало въ рѫцѣтѣ на правителствени хора (на съединиститѣ), и тѣ бързать да се освободять отъ безпокойния и неудобенъ тѣмъ дѣловодитель, като прикриватъ маневрата си съ материални затруднения на опълченското дружество.

ката, а отъ друга страна форми-тѣ на тържеството показани въ рѣченната телеграмм, сѫ работи чисто политически и съвсѣмъ противни на органическия уставъ и на законитѣ, като шествие изъ града съ развито и неприпознато знаме и съ военната музука до Манастиря Св. Петка, гдѣто щѣло да стане водосвѣтъ не за тържествуемий праздникъ, а въ паметъ на това знаме подарено прѣзъ 1877 год. отъ незнамъ какво Самарско общество, и сѐтнѣ слѣдъ обѣдъ даденъ въ честь на Българския Князъ да му ся отправи телеграмма за съединение и пр.

Азъ не мога да не протестирамъ силно противъ тия произволни и съвсѣмъ неумѣстни безакония и Ви призовавамъ да явите това Г-ну префекту, който да го извѣсти на които трѣбва, и особенно на Н. В. Преосвѣщенство Сливенский Митрополитъ, за да подѣйствува по длъжность, всякий отъ своя страна да ся отстранятъ отъ тържеството всички тия противозаконни обряди, и урѣдятъ да стане праздникътъ блѣскаво, ако щѫтъ, но по чисто черковенъ и религиозенъ начинъ, съ всичкийтъ изискуемий миръ и порядъкъ — за пó-скоро телеграфирайте.

Главний управитель, (подп.) Г. Кръстевичъ.

Главенъ Управитель
на
Источна Румелия
№ 1714.

№ 66.

Пловдивъ 9 Май 1885 г.

До Господина Директора на Правосѫдието.

Господине Директоре,

Прѣпровождамъ Ви приключенъ въ настоящето ми, прѣписъ изъ писмото ми отъ 7 того подъ № 1686 до Г-нъ Главний Секретарь, Директоръ на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла, касателно до приготовленията правени отъ нѣкои лица въ Сливенъ, за противозаконно по нѣкои си форми отпразднувание праздника на Св. Кирилъ и Методия, както и прѣписъ изъ двѣ отвѣтни телеграмми на Сливенский Префектъ една отъ 8 текущаго подъ № 16 и друга отъ 9 тогоже подъ № 17, съ умоление да отправите веднага до поминуемитѣ сѫдебни въ Сливенъ чиновници Куртевъ и Атанасъ Попъ Ивановъ строга и точна заповѣдъ или да послушатъ правителството и ся съобразятъ

съ закона който запрѣщава такива демонстрации, или ще ся свалятъ отъ служба и примѣрно (ще бѫдатъ) наказани. Искайте скоро по телеграфътъ отговоръ.

Главний Управитель Г. Кръстевичъ.
За началникъ на Канцеларията Н. Г. Чалѫковъ.

№ 67.

(Т.) Сливенъ 7 Май 1885 г.

Главному Секретарю Пловдивъ,

Главнитѣ подмушители на тая работа сѫ Куртевъ, Секретаря на Окрѫжното Сѫдилище и Атанасъ Попъ Ивановп помощникъ сѫдебнаго Комисаря при сѫщето сѫдилище. Мъчихъ ся да ги разубѣдѫ заплашвахъ ги даже нъ не успѣхъ, научавамъ ся, че тѣ били получили инструкции отъ единъ извѣстенъ кружокъ въ Пловдивъ за да дѣйствуватъ така, разпорѣдете моля чрѣзъ Директора Бобчева да се телеграфира прѣдседателю окрѫжното сѫдилище да имъ забрани категорически подобно дѣйствие, защото, както ся уча Прѣдседателя билъ имъ далъ по 4 дневенъ отпускъ начиная отъ утрѣ. Отъ своя страна азъ ще извърша потрѣбно(то).

Сливенски префектъ: Ивановъ.

№ 68.

(Т.) Пловдивъ, 8 Май 1885.

Прѣдседателю Славову. Сливенъ

Ще заповѣдате строго на служащитѣ да не зематъ никакво участие демонстрации и улични шествия на 11 Май, особно ще наръчате това секретарю Куртеву и помощнику Комисаря Иванову. Ще ги прѣдупрѣдите за лоши сѣтнини.

Директоръ: Бобчевъ.

№ 69.

(Т.) Пловдивъ 8 Май 1885.

Околийски Сѫдникъ, Сливенъ.

Ще порѫчате всички служащи да не зематъ участие улично шествие съ демонстративни цѣли и други манифестации на 11 Май. Ще ги прѣдупрѣдите лоши сѣтнини.

Директоръ; Бобчевъ.

(Копие: Прокурору Данчеву).

№ 70.

(Т.) Сливенъ 9 Май 1885 г.

Главному управителю, Пловдивъ.

Днесь повикахъ прѣдсѣдателя на тукашно опълченско дружество Куртева и при всичкитѣ ми увѣщания и заповѣди да ся (не) допустне прѣдстоящето празднинство по извѣстната Ви вече программа бѣше принуденъ да признае изповѣда и заяви че нѣма никаква възможность да ся отклони и напустне прѣдначартаното тъй като ималъ инструкции отъ извѣстенъ въ Пловдивъ кружьокъ да дѣйствува именно по тоя начинъ съ цѣль да се прѣдизвика и намѣси полицията та каквото да ся намѣратъ послѣ причини да ся уприкава правителството. Прося наставленията Ви какъ да постѫпя въ тоя случай.

Сливенски Префектъ Ивановъ.

№ 71.

(Т.) Пловдивъ 9 Май 1885.

Прѣдсѣдателю Славову Сливенъ.

По заповѣдь Главнаго Управителя повтарямъ вчерашна порѫка. Отговорете веднага телеграфически Куртевъ Атанасъ попъ Ивановъ ваши подвѣдомствени усмирихѫ ли сѫ и дадохѫ ли дума че ще ся прѣдпазятъ отъ противозаконни демонстрации. Казанитѣ били водачи на противозаконното движение.

Директоръ: (Бобчевъ.)

№ 72.

(Т.) Сливенъ 10 май 1885 г.

Директору правосѫдие Пловдивъ.

2840 Отговоръ прѣдадохъ на телеграфна станция тая заранъ въ $9^1/_2$ часа относително отпуска, ще Ви доложа рапортомъ 1207.

Прѣдседателъ Славовъ.

№ 73.

Сливенъ 10 Май 1885 г.

Директору Правосѫдие Пловдивъ.

Прѣди получване завчерашна телеграмма бѣхъ говорилъ Куртеву за неумѣстни демонстрации; прочетохъ (на) всички служащи телеграмма(та) придружена (съ) наставления и строги забѣлежки. Всички подписаха освѣнъ Атанасъ Ивановъ кому особно заповѣдахъ да не отсѫтствува отъ канцелария. Днесъ рано Атанасъ билъ при опълченско дружество. Три пѫти (го) призвахъ — не дойде въ сѫдилище. Куртевъ обѣща че шедствие ще стане мирно. Слѣдствия за утрѣ ще явя телеграфически. 1203.

Прѣдседатель Славовъ.

№ 74.

Расписка.

Получихъ отъ прѣдседателя на постоянний комитетъ чрезъ началника на канцеларията му десеть № 10 лири турски срѣщу напечатването на 2-и и 3-и брой на в. „Echo des Balcans“.

Краваревъ.

Пловдивъ, 10 Май 1885 г.

№ 75.

Расписка.

Получихъ отъ прѣдседателя на постоянний комитетъ чрезъ началника на канцеларията му десеть № 10 лири турски за смѣтка на в. „l'Echo des Balcans".

С. Мыларовъ.

Пловдивъ, 10 Май 1885 г.

№ 76.

Расписка.

Получихъ отъ г. Говедарева десеть [10] лири турски за смѣтка на в. „Echo des Balcans".

С. Мыларовъ.

Пловдивь 10 Май 1885 г.

№ 77.

(Т.) Пловдивъ, 10 Май 1885 г.

Предсѣдателю Славову Сливенъ.

(Въ собственни ржцѣ.)

Неотговаряние(то) ви е повече отъ чудно. Ще ви държа за всичко отговоренъ. По заповѣдь Главнаго Управителя трѣба веднага да ми отговорите що направихте и защо сте дали отпускъ на размирницитѣ. 2840.

Директоръ: (Бобчевъ).

№ 78.

(Т.) Сливенъ, 10 Май 1885 г.

Директору правосждіе. Пловдивъ.

2836 Телеграмма получихъ тъзи заранъ, часа 6. На 2840, получихъ на часа 1·54, отговорихъ 2 (часа) слѣдъ пладнѣ поща бѣше заминала. Евя(вамъ) за отпуска(та) на Атанаса отъ 8—11 того(че) стана съ измама, като рапортира че майка му била болна. Щомъ узнахъ измамата вчера, заповѣдахъ му

да не отсжтствува никакъ отъ сждилище-то. Днесъ три пжти призованъ не ся яви. Куртеву не е давано отпускъ. Днесъ слѣдъ отговора 1207 Префекта ма убѣди да го отпусна.[1])

№ 79.

(Расписка.)

Получихъ отъ г. Прѣдсѣдательтъ на постоянниій комитетъ, чрѣзъ Началника на канцеларията му, петь лири турски за смѣтка на вѣстника „E.(Echo) des Balcans".

Пловдивъ, 18 Маия 1885 г. С. Мыларовъ.

Сжщо получихъ чрѣзъ г. Краварева на 10 Мая, десеть лири за смѣтка на „E. des Balcans".

С. Мыларовъ.

№ 80.

(Расписка.)

Получихъ отъ г. Прѣдсѣдателя на постоянний комитетъ, чрѣзъ началникътъ на канцеларията му двадесеть и петь лири турски срѣщо възнаграждението ми по участието ми въ вѣстника. (Echo des Balcans).

Пловдивъ, 10 Маия 1885 г. О. Искендеръ.

№ 81.

Възвание.

„Азъ не вѣрвамъ, че калугеръ
„Ще спаси рията
„Свободата не ще Екзархъ
„Иска Караджата".
(Л. Каравелсвъ)

Братия Българи!

Прѣдъ видъ на несносното тиранство, което съ неубозданна бѣснотия Турцитѣ упражняватъ днесъ въ цѣла Маке-

[1]) Краятъ на телеграмата липсва; тя е отъ прѣдседателя на сжда, Славовъ.

дония, азъ рѣшихъ да отправя една обща дума къмъ уважаемитѣ поборници за нашата свобода, които въ близкото минало бѣха си изложили мѫжкитѣ гърди, съ священна самоотверженность срѣщу куршумитѣ на неприятеля, които, безъ прѣувеличение дт ся киже, задружно съ храбритѣ и побѣдоноснитѣ русски войски; дадоха както на цѣла Европа, така й на Турция да разберать, че въ Българитѣ не е загинала войнственностьта и храбростьта на прадѣдитѣ имъ. Самитѣ русси счетоха скромнитѣ нѣколкото Български волентирски дружини за една сила, на която можеше да ся расчита въ даденъ случай. И тѣ бѣха дѣйствителна сила. Българскитѣ волентири—Опълченци доказаха на дѣло, че сѫ достойни потомци на Крума, Симеона, Асеня, и Шишмана; че сѫ достойни братя на Х. Димитра, Ботева, Левски и Бенковски. На 11-й Августа и порано на 20-й Юлий 1877 г. тия волентирски дружини спечелиха за народа ни име и благородна гордость; тия юнаци дадоха да ся разбере че 500 годишния робъ не загубилъ войнственитѣ прѣимущества, съ които нѣкогашъ е билъ пословично страшно лице за въсточната империя. — Участьта на опълчението въ Стара-Загора, на Шиька и пр. е една епоха за нашата нова военна история.

Къмъ героитѣ на тъзи епоха излизамъ днесь и привличамъ вниманието имъ върху настоящето ми.

Братия,

Европейскитѣ сили нарочно създадоха въ Берлинский Конгресъ сегашното положение на работитѣ въ Балканский полуостровъ. За да нѣма миръ въ отечнството ни, за да е фаворизирана Турската империя заедно съ лошото си управление, за да не ся усилимъ ний Българитѣ, както политически тъй и економически, за да е нещьрбенъ триумфътъ на освободителната, най-послѣ за наше голѣмо нещастие европейскитѣ сили раскѫсаха на части всичката страна толкозъ скѫпо освободена; и освѣнъ гдѣто дадоха на Влашко и Сърбия по една значителна часть, но оставиха Южна България подъ военна и политическа зависимость на Турция, а пакъ клетата Македония — съвършенно подъ прямото варварско нейно управление. И ето вече 7 години отъ какъ въ тая послѣдната владѣе всевъзможенъ произволъ отъ страна на

турското управление и турското население; 7 години сж вече гдѣто постоянно и ежедневно ся извършвать, всякакъвъ видъ тирания, насилие, грабителства и убийства надъ покорната Султанова рая — нашитѣ братя македонски българи! Печатътъ и словата по митингитѣ не толкозь достаточно ни очъртавать истинското плачевно положение на македонский българинъ. Нъ тая злочеста часть отъ общото българско отечество нѣма гаранция нито за честьта и имота, нито за живота на българина, всичко, което на този часъ происхожда тамъ, е една горчива подигравка съ человѣческото значение. О, това положение е една жестока прѣграда за чистото и невинното стрѣмление на Българский народъ да живѣе като народъ съ бжджще и задача . . . . И, за жалость, тая прѣграда умишленно е устроена и поддържана отъ прѣдставителитѣ на цивилизацията, — отъ образованитѣ управители на християнскитѣ европейтки държави! . . . . Каква ирония! . . . Каква подигравка съ участьта и бжджщето на единъ народъ. . . .

Нъ не. Тѣглата и ужаситѣ на македонский българинъ трѣбва да иматъ край, сжщо както имаха и нашитѣ тукъ. Часътъ на освобождението клѣтитѣ наши братя, не ще никакви прѣдготовления за да удари. Часътъ трѣбва да докараме ний, и то като братия на страдалцитѣ и като вчера излѣзли отъ сжщий огънь насъ никой другъ нѣма да испрѣче прѣдъ Европейската дипломация въпросътъ на македонското освобождение. Пообмислете това и ще ся увѣрите, че нѣма другъ исходъ освѣнь нашето притичание на помощь на македенецътъ. Освободителката ни Русия, кой знае по какви съображения, или нейни държавни интереси равнодушно глѣда на террорътъ, който царува въ онази страна, за която въ единъ межоународенъ трактатъ, подписанъ и отъ самата нея, сж прѣовидени и ужь гарантирани още прѣди 7 години щогодѣ человѣчески правдини и человѣческо управление. Равнодушно глѣда тя, че сжщитѣ клания и ужаши, сжщитѣ варваршини, които трогнаха покойниятъ Царь-Освободителя и го прѣдизвикаха да отвори война, сж извършвать даже въ поголѣмъ размѣръ. Тъй като е, отъ гдѣ трѣбва да ижидаме помощь за прѣкращението на това несносно положенне въ Македония? Не трѣбва ли сами да ся захванемъ за работа? азъ привличамъ вниманието на всичкитѣ българи въ освободенитѣ части отъ отечеството ни и частно на храбритѣ опълченци

върху слѣдуемий отговоръ на послѣдното ми питание. Не ся съмнѣвамъ че отговорътъ ще е утвърдителенъ. Чистонароднитѣ интереси на общото българско отечество диктуватъ на всѣкой патриотъ българинъ да ся съгласи съ мене, че нѣма другъ исходъ освѣнъ да ся заловимъ за оржжие и да възстанемъ срѣщу варварщината и тиранията. Македония вика за помощь! . . . Намъ прѣдлежи активно участие въ подобрѣние положението й. На храбритѣ опълченци ся прѣдставляватъ лавритѣ на 1877 г.

Нѣма съмнѣние, че историята на всичкитѣ освободителни революции на свѣтътъ, и частно наши, трѣбва да ни послужатъ за огледало, прѣдъ видъ на неминуемата кървава борба за свободата и человѣчески правдини на милото ни отечество.

Безъ най-малко колебание, ний сме задлъжени да ся втуримъ въ тъзи борба, като си споинимъ клѣтвата, която сме дали подъ първото българско знаме 1877 г.

Нѣкой членове отъ наший народъ, като занимаватъ високи положения, заставлявани, кой знае отъ какви съображения и интереси, принудени сж да задушаватъ естественитѣ влечения на българскитѣ сърдца и излазятъ устно или чрѣзъ печатътъ да прѣпоржчва нѣкакво безконечно и мжчително търпение и ожидание, нѣкакви съображаеми сгодни врѣмена и пр. Азъ съвѣтвамъ щото таквизи да не намиратъ отзивъ у откровеннитѣ истински български патриоти; съвѣтвамъ да ся не поколебава нашата съвѣсть и нашитѣ чисто-патриотически стрѣмления. Ний, който сме опитни да посрѣщаме гърди съ гърди неприятельтъ въ кървавата освободителна война; ний, които пó-сжщински и по-отблизо знаемъ какъ ся гони и поразява мрьснийтъ тиранинъ, — никакво внимание не трѣбва да обрьщаме къмъ мждруванията на такива господа. Ако тѣ [нашитѣ дипломати] прѣдвиждатъ нѣкакви неприятни послѣдствия за общото отечество отъ распалванието на едно кърваво възстание въ страждущата страна, и ако тѣ основаватъ тия си далновидни разсжждения на данни, черпени може би изъ политическата и дипломатическа сфера, — то ний не сме помалко справедливи да имъ противопоставимъ, че нашето священно рѣшение ся основава на данни, черпени изъ фактический терорь владѣющъ въ неотемлемата часть на отечеството ни. Братия, за подкрѣпление на казанното ми, азъ съмь въ състояние да ви прѣдставя купъ печални и възмутителни

факти отъ лошо управление и безпощадно измжчвание стотини хиляди наши еднокръвни братия; факти отъ тирания, грабителства, посегателства и насилствование на семейната честь, безбройни ежедневни убийства и всякакви други потрясающи плодове отъ едно безчеловѣчно и варварско управление изобилватъ, за да оправдаятъ и подкрѣпятъ горнето заключение. Съ истинско прискърбие трѣбва да констатираме още, че това невъзможно управление е поддържано отъ образованитѣ европейски правителства.

Не желая да сме несправедливи, когато ся косноваме до този важенъ въпросъ, и за това прѣпоржчвамъ на минута да признаемъ, че европейскитѣ сили водятъ положението на работитѣ въ Балканския полуостровъ, всякогашь споредъ собственитѣ си държавни интереси; и така тѣ сж справедливи спрямо себе си, гдѣто поедържатъ турската империя заедно съ безчеловѣчното ѝ управление. И ето именно за това тѣ сж несправедливи спрямо насъ българитѣ. Противъ тази несправедливость, ний сме прѣдизвикани да протестираме, но не вече съ думи, или оплаквания: достолѣпието ни като народъ комуто ся прѣдвижда бждящето диктаторство на Балканский полуостровъ, задлъжава ни да протестираме съ оржжие и кървава борба.

Затова, азъ счетохъ за моя свята длъжность да призова храбритѣ поборници за свободата на отечеството ни да ся сгрупиратъ часъ по-скоро подъ знамето на освободителната революция, да истеглиме ножьтъ и да ся втуриме въ беззащитната Македония за прогонвание мрьсний тиранинъ и за щастливото освобождение изъ ногтьетѣ му нашитѣ братия. Разумѣва ся че Македонский българинъ веднага ще ся ободри, и ще ся хване за оржжието, щомъ като нашитѣ прѣкрьстосатъ планинитѣ и полетата му. Нѣма нужда да ви увѣрявамъ, че възстанието ще бжде всеобщо и кърваво; но не ще подозрѣние, че храбритѣ македонски синове при първий знакъ ще възстанатъ като единъ человѣкъ съ оржжие въ ржка, за да отърсятъ отъ плѣщитѣ си яремътъ на тиранията и варварщината. Ний трѣбва безъ най-малко съмнѣние да расчитаме на това.

Нека прочее, пристжпимъ къмъ бързото сгрупирвание и организирание на храбритѣ чети и слѣдъ призовавание на Божията помощь, незабавно да ся отправимъ къмъ испълнението на завѣтната задача.

Братия,

Свободата иска жъртви, а не молба и безъ жертва нѣма сполука. Свободата съ тостъ ся не печели, а съ кръвь. На това сж почнали да ни подсѣщатъ даже съвършено чужди намъ хора — приятели на свободата и человѣчеството. Голѣмъ срамъ е за насъ българитѣ да ожидаемъ помощь всякога отъ чужди ржцѣ. Честьта на народътъ ни и бждущето на общото ни отечество трѣбва да сж девизътъ на всякого отъ насъ!

Напрѣдъ, прочее!

Богъ да благослови священното ни прѣдприятие.

. . . . 1885 г.

Илия Куртевъ.

№ 2765
18 Май 1885 год.
Бургасъ.

№ 82.

(Т.)[1]

Префекту.

Допълнение 2764 Въззвания въ Карнобатъ раздавани отъ самия жандармерийски командиръ Векилова. Генерала телеграфира за незабавното му арестувание и предавание на сждъ. Вий же вземѣте всички нужди мѣрки за недопущание разнасяние на въззвания, испитайте отъ кого, какъ сж били испратени и ако се окажатъ и други виновни, предайте суду, а намъ извѣстѣте слѣдствие като съ първа поща ни испратите и единъ екземпляръ отъ възванията.

(Главенъ Секретарь Начовъ).

№ 2764.
18 Май 1885 год.

№ 83.

(Т.)[1]

Префекту Бургасъ, Стара-Загора, Хасково, Т.-Пазарджикъ, Пловдивъ и Сливенъ . . . . .

Въ Карнобатъ и Сливенъ днесъ сж се распрьснжли печатани въззвания носящи подписъ Илия Куртевъ, испратени въ свързани пакети по пощата и призивающи население и опълченци да съставятъ чети и преминятъ въ Македония

---

[1]) Шифрована.

за възстание. По заповѣдь Главнаго Управителя предлагамъ да бдите строго и да недопустните по никой начинъ распространение(то) имъ. Ако видите да се раздаватъ, веднага да ги конфискувате а раздавачитѣ да предадете на сѫдъ.

Начовъ.

№ 925.
19 Май 1885 год.
Пловдивъ.

№ 84.

До Господина Пловд(ивския) Окр(ѫженъ) Прокуроръ.

Г-не Прокуроре,

Спорѣдь достовѣрни свѣдения изъ Область-та, именуемийтъ Илия Куртевъ, опълченецъ, е издалъ една напечатана прокламация, подписана отъ самаго него, съ която той призовава населението [Българско] да са вдигне на орѫжие противъ Държавата. Тази прокламация, както и по подробни свѣдения по това дѣло, ще Ви са доставятъ направо отъ Г-нъ Директорътъ на Правосѫдието. По тази причина вчера, часътъ въ 7 послѣ пладнѣ са арестува въ приврѣменний затворъ вишеказаний Илия Куртевъ и още като негови съучастници: Тодоръ Гатевъ, Аргиръ Гарговъ, Спирдонъ Костовъ, Спиро Стефановъ и Яковъ Дамяновъ.[1])

Като Ви съобщавамъ това, за Ваше надлежно распореждание, притварямъ Ви въ настоящето си една притурка на в. „Южна България“ съ дата 18 Май т. г., въ която, както ще видите, са напада правителството по единъ най-непростителенъ начинъ и още са клѣвети, че полиция-та бияла по улицитѣ гражданитѣ и пр., нѣщо, което е чиста клѣвета.

При това Ви явявамъ, че снощи г-нъ Тончевъ, адвокатъ, дохождa въ управлението ми и поиска да са освободи Тодоръ Гатевъ подъ негова гаранция.

Полицмейстеръ Майоръ Коростелевъ.

---

[1]) Сѫщинския мотивъ за арестованието се прикрива. Групата задържани младежи зели инициатива, на чело съ Захарий Стояновъ, да отпразднуватъ на 19 Май спомена за Ботева. Сѫщия день правителството чествувало праздника на султана и отложило тържеството за Ботева на 21 Май. Оттукъ и взаимното възбуждение и многото арести. Възванието на Куртева е само привиденъ претекстъ. Разбира се, тая намѣса на правителството въ частния животъ и въ невинната привързаность на хората към исторически спомени е нѣщо повече отъ липса на тактъ. Особно, като се земе прѣдвидъ, че Румелия е автономна областъ. дѣто свободния печатъ и свободнитѣ убеждения сѫ осветени. Оттукъ и моралното прѣвъзходство и силата на оноя група прѣслѣдвани и задържани.

Д. В. Д.
Пловдивский Полицмейстеръ
№ 938
20 Маий 1885 год.
гр. Пловдивъ.

№ 85.

До Г-на Директора на Вжтрѣшнитѣ Дѣла и пр.

Господинъ Директоре,

Именуемий-тъ Илия Куртевъ, опълченецъ, тѣзи дни е издалъ едно напечатано възваніе, подписано отъ самаго него, съ което той призовава населеніе-то [Българско] да ся вдигне на оржжіе противъ Държава-та. Споредъ достовѣрни свѣденія, много екземпляри отъ това възваніе были испратени изъ Область-та и на нѣкои мѣста сж были хванали такива отъ власти-тѣ. По тази причина на 18-й того вечерь-та часъ-тъ въ 7 ся арестува въ привремѣнний затворъ вишеказанний Илия Куртевъ и още като негови подозрѣни съучастници: Тодоръ Гатевъ, Аргиръ Гарговъ, Спирдонъ Костовъ, Яко Даяновъ и Спиро Стефановъ.

Вслѣдствіе на това, още прѣзъ вечер-та редакторитѣ на в. „Южна България“ издали една притурка, съ която ся напада правителство-то по единъ най-непростителенъ начинъ и още ся клѣвети, че Полиция-та бияла по улици-тѣ граждани-тѣ, нѣщо, което е чиста клѣвета.

Всичко това съобщихъ Г-ну Пловдивскому Окржж.(ному) Прокурору съ писмо отъ 19-й истаго № 925, като му изпратихъ и единъ екземпляръ отъ речената притувка на в. „Южна България“ за надлежно отъ негова страна распорежданіе.

Прѣзъ тая сжщата вечерь, нѣкои г-да, до колко-то можахъ да узная, Д-ръ Странски, Беневъ, Захари Стояновъ, Ив. Андоновъ, Ив. Стояновичь, К. Калчовъ и др. сж събрали въ една кжща въ „Мараша“ на засѣданіе и рѣшили да възбунтуватъ народа отъ нѣкои махли на града за да отиде и освободи, ако не съ добъръ начинъ, то съ сила затворени-тѣ.

Нека ми бжде позволено да спомѣнж, мѣжду това, какъ било наредено отъ нѣколко лица да се произведе нарочно скандалъ на 19-й того.

Прѣди 15—20 дни станало едно събраніе въ Марашко-то училище отъ около 200—300 души граждани, въ което едногласно рѣшили щото праздникъ-тъ на Славянски-тѣ просвѣтители „Св. Кирилъ и Методии“ на 11-й того Маия, да

се празнува най-тихо и мирно и никой да не дава поводъ за скандалъ. Въ това сѫщо-то сбраніе, станало дума, какъ и кога трѣбва да ся отпразднува память-та на Българский поетъ Хр. Ботевъ. Събраніе-то рѣшило че трѣбва да му ся направи панахида на 21-й Майй въ црьква-та „Св. Кирилъ и Методий“ и за тази цѣль избрало една 5-то члена коммисия, да земе грижата за това.

Устроители-тѣ на скандалъ-тъ [на 19-й того], като взели прѣдъ видъ че на 19-й Май е рожденний день на Н. И. В. Султана, събрали ся пакъ въ Мараша и рѣшили щото да ся празднува память-та на Ботева не на 21-й Май, а на 19-й — за да може да стане сблъскваніе межда Българи и Турци и по този начинъ да ся компромитира Н. В. Прѣвъсходителство, Главний Управитель и правителството му. Въ това събрание, до колко-то можахъ да узная, освѣнь вишепомѣнжти-тѣ лица, присжтствували и Тодоръ Гатевъ, Спасъ Турчовъ, Аргиръ Гарговъ и Илия Куртевъ. Избрали сж сами себе си за коммсия и напечатали една программа съ която призовавать народа да празднува память-а на Хр. Ботева на 19-й Май и още прѣдвиждать въ неж че шествіе-то ще ходи изъ разни-тѣ махали на града съ знамена и че ще ся казвать слова и пр. Тази программа ся яви на 1-й того и направи твърдѣ лошо впечатленіе на мнозина благородни хора, които на часа узнаха че измѣнението на дата-та, за памѣть-та на Ботева е направено умишленно, съ цѣль скандалиозна и партизанска.

На 18-й истаго, опълченци-тѣ и нѣкои други граждани, направили едно събраніе въ хотелъ „Марица“, и слѣдъ като осждили самозванна-та комисия, която си позволила съ партизанска цѣль да отмѣня решеніе-то на първото Марашко събраніе, напечатали едно извѣстие въ тази смисъль и съ което явявать на народа да не взема никакво участіе въ некакво си празднуваніе за Ботева на 19-й а на 21-й Майй, както е рѣшено. Противъ това извѣстие ся явява друго отъ устроители-тѣ на скандалътъ и канять народа да не слуша опълченци-тѣ и да си празднувать на 19-й.

Сутрить-та рано вишеспомѣнжти-тѣ Г-да ся разшаваха изъ Марашка-та махала и явно проповѣдваха да отива народа въ градина-та и отъ тамъ — въ конакъ-тъ да освободять арестовани-тѣ. Часътъ около 11½ прѣди пладнѣ ся събраха въ градината около 20—30 души и нѣкой си Патевъ

учитель въ Марашко-то общинско училище, почна да говори и хули правителсво-то за гдѣто произволно било арестувало извѣстнитѣ 5 лица и прѣдлагаше да отиде народа по какъвто и да е начинъ да ги освободи. Слѣдъ него, захвана да говори, още по-распалено, Зогравски, учитель отъ Областната гимназия, и слѣдъ като прикачи на Правителство-то най-недостойни епитети, прѣдложи на народа сѫщото т. е. да отиде насила да освободи затворени-тѣ. Слѣдъ това тълпа-та ся отправи къмъ правителственний домъ а изъ мѣжду неѭ Г-да Г. Беневъ, Андонъ Каблешковъ, Ганю Атанасовъ, офицеръ и И. Д. на Военний Прокуроръ, Захарий Стояновъ, Ив. Стояновичь, Славчо Кесяковъ, Гр. Караджовъ и пр. подсѫскваха тълпата да ся държи здраво и въ случай на нужда да противостои на правителство-то. Нѣкои отъ тия Г-да, даже, съвѣтваха тълпата да биятъ полицейски-тѣ комисари и менѣ като полицмейсторъ.

Когато тълпата ся доближи до дворътъ, врати-тѣ ся затвориха и азъ като бѣхъ вѫтрѣ [въ дворътъ] доближихъ ся до врати-тѣ и прѣзъ рашетката ги попитахъ що желаятъ. — Тѣ ми отговориха че искатъ да ся отворятъ врати-тѣ за да отидатъ при Н. В. Прѣвъсходителство, Главрий Управитель. Отговорихъ имъ че по този начинъ Н. В. Прѣвъсходителство не ще ги приеме, а тѣ ми възразиха че иматъ намѣреніе да строшятъ врати-тѣ и да влѣзѫтъ. Казахъ имъ че ако тѣ мислятъ да направятъ това, то ще ся заповѣда на войската да испълни длъжностьта си и слѣдствията ще бѫдѫтъ много лоши. Подиръ това избраха изъ мѣжду себе си една четверо-членна комисия, състояща отъ Г-да П. Зографски, учитель, Патевъ, учитель, Стоилъ Търневъ и още едно лице, на което името му ми е неизвѣстно, които ся прѣдставиха прѣдъ Н. В. Прѣвъсходителство. Слѣдъ малко коммисията ся завърна и тълпата ся разнесе къмъ градината, но и тамъ недоволни-тѣ продължаваха да нападатъ правителството.

Ето имената на по-главнитѣ лица, които явно подстрѣкаваха населението да се бунтува птотивъ правителство-то.

Чиновници: Г-да: Захарий Стояновъ [изслѣдователь], Георги Беневъ [сѫдия], Ив. Андоновъ [Сюбститутъ Плов. Окр. Прокур.], Андонъ Каблишковъ [Сюбститутъ Гл. прокур.], Ив. Стояновичь [Секретарь Дирекц. Правосѫдіе], Тодоръ Стоевъ [Префектуренъ Съвѣтникъ], Ганю Атанасовъ [И. Д. Воен. Прокуроръ], Григоръ Караджовъ [учитель въ Обл. гимназия], П. Зографски

[учитель въ Обл. гимназия], Сл. Кесяковъ [учитель въ Обл. гимназия], А. Герджиковъ [писаръ въ Пост. Комитетъ], Барзовъ [писаръ въ Дирекц. Общ. Сгради], Христо Калѣвъ [писаръ въ Пловд. Окр. Прокур.], Спасъ Турчовъ [Бирникъ въ Град. Съвѣтъ], Милю . . . . [членъ въ Град. Съвѣтъ].

Не чиновници: Г-да: Д-ръ Странски, К. Калчовъ, Топчевъ, Неболсинъ, Патевъ [учитель въ Мараш. училище].

При това изпращамъ Ви съ настоящето, за свѣдение, прокламацията отъ Ил. Куртевъ, притурката на в. „Южна България“, программата, издадена отъ самозванната коммисия за память-та на Ботева и контра извѣстието на сжщата коммисия.

Приимете, Г-не Директоре, увѣреніе въ отличното ми къмъ Васъ почитание.

Полицмейстеръ Майоръ: Коростелевъ.
Секретарь: Ив. Свирачовъ.

Главный Секретарь
№ 2790
Г. Пловдивъ 20 Маія 85 год.

№ 86.

До Н. В. Прѣвъзход(ителство) Главный Управитель на Источна Румелія.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Въ допълненіе на рапорта си отъ 15 того подъ № 2604, имамъ честь да Ви приключа въ настоящето си, за свѣдения, прѣписъ изъ секретный-тъ рапортъ на Г. Сливенскый префектъ отъ 15 сжщаго подъ № 27/30, касателно до начинътъ по който сж е отпразнувалъ въ Сливенъ праздникътъ Св. Кирилъ и Методій.

Благоволѣте и пр.

Главрый секретарь и пр.
Началн. на канцел(арията) и пр.

Д. В. Д.
Префектъ на
Сливенскій департаментъ
№ 27
Г. Сливенъ 15 Май 1885.

№ 87.

(Секретно.)

До Господина
Главний Секретарь и пр. въ гр. Пловдивъ.

Господине Главний Секретарю,

Въ допълнение на депешата ми № 25 отъ 12-й того и въ отвѣтъ на Вашата № 2574 носяща сжщата дата, имамъ

честь да Ви доложж, че благодарение на строгитѣ и навременни мѣрки, които употрѣбихъ, почти нищо отъ программата начартана отъ тукашното опълченско Дружество за празднуванието на 11-й Май не ся изпълни.

На 10-й того въ 8 часа зараньта, както Ви и съобщихъ съ депешата си № 24 отъ сжщий день, около десетина души опълченци безъ да ги осѣти властьта, взели знамето си което държатъ, както Ви е извѣстно, въ църквата Св. Димитрий и безъ никакъвъ шумъ заминали за манастиря Св. Петка, гдѣто сж готвяхж да празднуватъ на другий день, като разчитали че вслѣдствие поканата която бѣхж разпрьснали на всѣкадѣ, тамъ ще се стече много народъ. Както, обаче, Ви и съобщихъ съ депещата си № 25, на 11-ий прѣзъ деньтъ на манастиря е имало само три семейства отъ Сливенъ и нѣколко семейства селски, така щото нищо отъ начертаната программа не сж осжществи тамъ.

Слѣдъ получението на депешата Ви № 2539, азъ дадохъ категорическа заповѣдъ на джандармерийскитѣ власти да не допущатъ ни най-малката демонстрация отъ страна на опълченцитѣ, вслѣдствие на което на манастиря ся испратиха достатъчно число жандарми.

Спорѣдъ устнитѣ донесения на Г-на Окржжний Жандармерийский Комисаръ излѣзва, че занесеното на 10-й того знаме било просто турено въ мънастирската църквица и на 11-й и 12-й опълченцитѣ ѣли и пили съвсѣмъ на особно.

На 13-й прѣзъ деньтъ сж даде заповѣдъ на джандармитѣ да ся завърнатъ въ сливенъ, така като на мънастиря освѣнъ десетината опълченци не е имало никой другъ и нѣмаше нужда да се държатъ жандармитѣ тамъ повече време.

Нъ понеже азъ се бояхъ да не би, вьпрѣки формалното обѣщание на Куртева, опълченцитѣ да подърнатъ пакъ знамето си въ Сливенъ и да демонстриратъ, заповѣдахъ та сж поставихж нѣколко поста на край градътъ, съ заповѣдъ ако би да искатъ опълченцитѣ да внесжтъ знамето си въ градътъ, да имъ ся непозволява.

Въ понедѣлникъ слѣдъ пладнѣ сжщитѣ десетина души опълченци сж появиха носящи неразвито знамето си и исказали желание да го внесжтъ по единъ тихъ начинъ пакъ на старото му мѣсто въ църквата Св. Димитрия, но жандармитѣ не имъ позволили, взели знамето имъ и го занесли

и оставили въ църквата на прѣдградието Ново Село, а опълченцитѣ сѫ завърнахѫ въ градътъ.

Като Ви долагамъ за всичко това, азъ съмъ на мнение, Г-не Главний Секретарю, че не би било злѣ да ся унищтожеше Сливенското Опълченско Дружество, така като то почна да върши работи съвсѣмъ извънъ цѣльта прѣдвидена въ Устава му и пò-дългото му сѫществувание неможе да служи освѣнъ за произвеждане на скандали, които ще бѫдѫтъ едно постояно и безполезно главоболие за правителството. Унищожението му ми ся вижда толкова по-вече необходимо, защото то е почнало да служи не на цѣльта съ която бидохѫ съставени тия дружества, но на единъ извѣстенъ въ Пловдивъ кружокъ, цѣльта на който е само да компромитра властитѣ и да докара страната до анархия. Въ всѣкой случай ще чакамъ заповѣдитѣ Ви.[1]

Прибавямъ при това, че спорѣдъ носящитѣ ся изъ градътъ слухове, Опълченското Дружество сѫ готвяло да празднува пакъ на 19-й того, въ недѣля, въ память на прѣминуването на Ботевата чета. Разбира ся, че слѣдъ инструкциитѣ, които вече имамъ, азъ нѣма да дозволѭ да стане нищо подобно.

Благоволете, и пр.

Префектъ: Д. Х. Ивановъ.

Програма на Българскиятъ Таенъ Централенъ Революционенъ Коммитетъ.

1. Българскиятъ Т. Центр. Революционенъ Коммитетъ има цѣль окончателното освобождение на Българский народъ чрѣзъ революция морална и съ орѫжие.

2. За (да) бѫде испълнена тая цѣль, дозволява ся сѣко срѣдство: пропаганда, печатъ, орѫжие, огънь, смърть и пр.

3. Коммитета строго ще ся придържа о това, че българский народъ трѣба да живѣе задружно съ сичкитѣ съсѣди на Балканский полуостровъ и желае да си състави съ тѣхъ една федерация отъ свободни земи, защото само въ такъвъ случай като може да ся противостои на сѣки външенъ натискъ, ще има истинска свобода.

---

[1]) Душа на споменувания тукъ кружокъ е Захарий Стояновъ, който само нѣколко дни по-кѫсно, почна да редактира епохалния за съединението вѣстникъ „Борба“. (№ 1 на „Борба“ е отъ 28 май). Въ кружока, сѫ влизали всички ония лица, изброени въ рапорта на полицмейстера, помѣстенъ малко по-напрѣдъ. Едноврѣменно този кружокъ основава Таенъ Централенъ революционенъ комитетъ за постигване съединението — по образецъ на революционния комитетъ въ Влашко и България до освобождението.

4. Коммитетътъ желае щото тая земя, която е населена съ Българе, да се управлява по Български, т. е. съобразно съ нравитѣ, обичаитѣ и характерътъ на българскиятъ народъ, а онии земи, които сѫ населени съ Ромѫни, съ Сърби, съ Черногорци и съ Гърци, да ся управляватъ съобразно съ характерътъ на ромѫнскийтъ, срьбскийтъ, черногорскийтъ и грьцкийтъ народи.

5. Нека всѣка народность уварди своята свобода и да ся управлява по своята собственна воля. Ние не желаеме чуждото, т. е. онова, щото не е наше, но не желаеме да дадеме и другиму своето.

6. Ние желаеме за себе си свобода народна, свобода лична и свобода религиозна; съ една дума, свобода человѣческа и за това желааме тякъва сѫща свобода и на нашитѣ приятели и сѫсѣди. Ние не желаеме да владѣеме надъ другиго и за това не дозволяваме да ни владѣятъ и другитѣ.

7. Ние причисляваме въ числото на нашитѣ врагове и противници и ония български изроди и чорбаджии, които прѣчатъ на народната ни цѣль и ще ги прѣслѣдваме на сѣкждѣ и всякога. Ще прѣслѣдваме ние така сѫщо и ония гладни за власть държавници и държавни мѫже, които посѣгнатъ на народната ни свобода по какъвъ и да е начинъ.

8. Коммитетътъ не възстава противъ народитѣ, които и да били тѣ, но противъ тѣхнитѣ правителства, които ся стрѣмятъ да поробятъ нѣкои части отъ нашето отечество, — съ една дума, ние считаме за приятели всичкитѣ народности, които съчувствуватъ на нашето священно и честно дѣло, безъ да глѣдаме на вѣра и народность.

Уставъ на Българскиятъ Таенъ Централенъ Революционенъ Комитетъ.

Глава I.

Цѣль.

Чл. 1. Българскиятъ Т. Ц. Революционенъ Комитетъ трѣбва да приготви и да довърши окончателното освобождение на отечеството ни чрѣзъ слѣдующитѣ срѣдства: а) да распространява между нашиятъ народъ идеи за истинска свобода за единъ бунтъ за гдѣто е нуждно чрѣзъ пропаганда; а тая пропаганда ще да става чрѣзъ частнитѣ комитети и чрѣзъ печатътъ, т. е. чрѣзъ вѣстници, манифести, прокламации, брошури и пр. гдѣ както се намѣри за нуждно; б) да доставя сичкитѣ нуждни потрѣбности за извършванието на революцията и да приготовлява бунтътъ материално, т. е. да скрои нуждниятъ воененъ планъ, да назначи военни водители [воеводи], да улесни съ сѣко срѣдство въорѫжаванието, да дава на народътъ нуждnитѣ наставления за бой и пр.

Глава II.

Устройство на комитетското Управление.

Чл. 2. — Както Българский (Ц)ентраленъ Революционенъ, така и всѣки частенъ коммитетъ ся съставятъ отъ некомпрометирани прѣдъ българскиятъ народъ българе, т. е. отъ родолюбци и отъ рѣшителни, тайни и постоянни лица.

Чл. 3. Мѣстоприбиванието на централний комитетъ е неизвѣстно: то е на всѣкждѣ и никждѣ, — затова и всѣки членъ дѣто и да бжде може да прѣдставлява всичкийтъ централенъ комитетъ, ако той има въ ржцѣтѣ си пълномощно писмо.

Чл. 4. За испълнение на прѣдначьртаната си цѣль, централнийтъ комитетъ съставлява и частни революционни български комитети, които ще ся управляватъ така сжщо, както и централнийтъ.

Чл. 5. За наказание за прѣстжпленията и за наглѣдвание на работитѣ на частнитѣ комитети, централниятъ комитетъ има и една тайна полиция отъ избрани юнаци, рѣшителни вѣрни и постоянни люде.

Чл. 6. За улеснение на сношенията между централнийтъ и частнитѣ комитети ся съставляватъ тайни пощи, изъ които всяка една зависи отъ онзи комитетъ, който я съставлява. Бройтъ на пощенскитѣ членове е неопрѣдѣленъ.

Глава III.

Съставъ на комитетътъ.

Чл. 7. Както централнийтъ, така и сѣки частенъ комитетъ ся съставляватъ отъ слѣдующитѣ лица: а) прѣдсѣдатель, б) подпрѣдсѣдатель, в) касиеръ, г) секретарь, д) началникъ на тайната полиция, и е) неопрѣдѣлено число членове, които ще раздѣлятъ длъжноститѣ помежду си, съобразно съ способноститѣ на всѣки единъ.

Чл. 8. Членоветѣ на тайната полиция ще ся избиратъ само отъ централнийтъ комитетъ. Числото на тия членове е неопрѣдѣленъ.

Чл. 9. Частнитѣ коммитети ся съставляватъ и управляватъ както и централний.

Глава IV.

Длъжноститѣ на комитетътъ и на всѣки единъ работникъ въобще.

Чл. 10. Прѣдсѣдателитѣ на централнийтъ и на частнитѣ комитети иматъ право да свикватъ извънрѣдни събрания, когато и да стане нуждно.

Чл. 11. Прѣдсѣдательтъ е длъженъ да нагледва испълняватъ ли длъжноститѣ си подпрѣдсѣдательтъ, касиерътъ и другитѣ членове.

Чл. 12. Подпрѣдсѣдателитѣ сж помощници на прѣдсѣдателитѣ.

Чл. 13. Кассиерьтъ на централния комитетъ ще приема пари отъ частнитѣ комитети, или отъ други кои и да сѫ мѣста и ще дава расписка подъ номеръ; той ще ги записва въ кассовата книга и ще яаява (заявява) за тѣхъ на коммитета, за да ся записватъ и въ главната комитетска книга.

Чл. 14. Кассиерътъ на централнийтъ комитетъ ще дава пари на всѣкѫдѣ и за всичко, но само съ разрѣшението на комитетътъ. Всѣко едно рѣшение, за да ся дадѫтъ пари, трѣбва да става писменно.

Чл. 15. Кассиерътъ на всѣки частенъ комитетъ ще събира пари отъ комитетскитѣ членове и отъ други родолюбиви лица, на които ще дава расписки за приетото количество. Тия пари ще ся даватъ на главнийтъ кассиеръ само по заповѣдьта на центр. комитетъ.

Чл. 16. Всѣки частенъ комитетъ ще ся старае да приготовлява хора за бой спорѣдъ чл. 1-й глава I, като полага особенни грижи за събирание пари, които сѫ потрѣбни за поддържанието на комитетскитѣ нужди и прѣди и подиръ захващанието на революцията.

Чл. 17. Частнитѣ комитети сѫ длъжни да съобщаватъ на централ. комитетъ: а) отъ колко села ся състои околностьта имъ; б) въ кое село колко жители има, отъ каква народность и по колко; в) колко има българи юнаци, способни да носятъ орѫжие и колко сѫ готови на прьвъ позивъ; г) колко орѫжие и какво е; д) има ли въ околностьта имъ хора способни за войводи и на кое мѣсто ся намиратъ; е) колко може да ся събере въ нуждно врѣме жито, ичмикъ, сѣно, слама и всичко, щото е потрѣбно за хората и за животнитѣ; ж) колко може да има волове, овце, крави, коне, кози и др.; з) колко ахѫри има и за по колко животни.

Чл. 18. Никой отъ частнитѣ комитети не може да стѫпи въ сношение съ дѣйци отъ други народности относително за народната ни цѣль, освѣнь съ позволението на централ. комитетъ.

Чл. 19. Всѣки членъ отъ който и какъвто и да е комитетъ — ако бѫде принуденъ да ся отдалечи отъ градътъ, или отъ селото, дѣто живѣе, той е длъженъ да каже на комитетътъ отъ който зависи.

Чл. 20. Всѣки членъ отъ революционернитѣ работници трѣба да знае самъ и да таи на сърдцето си онова, което му е повѣрено. Той не трѣбва да казва, — не трѣбва да каже ни да загатва за такива работи, — ни на любовница, ни на жена, ни на дѣца, нито другиму, който може да издаде тайната. Само на ония, които могатъ да пазятъ тайната, той може да загатне нѣщо и когато вече ся увѣри, че и тѣ желаятъ заедно съ него да дѣлятъ щастие и нещастие на бойното поле, то може да ги приеме като членове съ съизволението на частний коммитетъ, подъ който и той зависи.

Чл. 21. Ако нѣкой отъ революционернитѣ работници падне въ бѣда, то сѣки отъ другаритѣ, т. е. всѣки революционеренъ членъ е длъженъ да му помогне като види извѣстнийтъ знакъ.

Чл. 22. Ако ся появи нѣкой непознатъ човѣкъ и ако поиска въ името на централ. комитетъ да буни народътъ, или да прави други подобни нѣща, то ако би той ималъ даже и нуждниятъ знакъ [може би открадnатъ, или земенъ съ силата на орѫжието], — въ

такъвъ случай, който членъ и да е, щомъ види това е дълженъ да яви на централний коммитетъ; а пъкъ человѣкътъ ще се прѣслѣдува и убива отъ тайната полиция.

Чл. 23. Ако ся случи да падне лозинката въ неприятелски ржцѣ, то въ такъвъ случай, който изъ членоветѣ и да ся научи за това, дълженъ е изведнажъ да яви работата на своятъ комитетъ.

Чл. 25. Тайната полиция е длъжна: а) да наглѣдва тайно дѣлата, на революционернитѣ работници въ градътъ си и да ги съобщава на централнийтъ комитетъ; б) да испитва и да ся увѣрява въ точностьта и въ вѣрностьта на тайната поща; в) да шпионира правителственната полиция; г) да глѣда щото заповѣдитѣ на централ. комитетъ да ся извършватъ, т. е. да наказва прѣстжпницитѣ; д) споразумѣнията на тайната полиция съ централ. комитетъ ще да ставатъ само съ едно лице, което централ. комитетъ е назначилъ и което е въ сжщото врѣме управитель на другитѣ ѝ членове.

Чл. 26. Членоветѣ на тайната поща трѣба да сж хора тайни и юнаци, Тѣ сж длъжни да прѣнасятъ писмата и писменнитѣ, или устнитѣ рѣшения и заповѣди на комитетитѣ вѣрно и буквално, безъ да притурятъ нѣщо отъ себе си и безъ да забравятъ нѣщо отъ поржченията, които имъ сж направени.

Чл. 27. Войводитѣ сж длъжни: а) да прѣглѣдватъ позициитѣ на Българско; б) да избиратъ и опрѣдѣлятъ бранителни точки, и да направятъ нуждннтѣ фортификационни точки планове за укрѣплението имъ; в) да направанъ (направятъ) планъ за революцията; д) да приготвятъ нуждниятъ воененъ законъ и е) найпослѣ да дигнатъ народнитѣ знамена и да провъзгласятъ народната свобода.

Чл. 28. Всѣки членъ който приима участие въ работата за освобождението на България е дълженъ да разумѣе и да изучи добрѣ съдържанието на тоя уставъ.

Глава V.

Срѣдства за революцията.

Чл. 29. Централнийтъ комитетъ ще ся снабдява съ пари: а) като приема събранитѣ помощи отъ частнитѣ комитети и б) като употрѣби съ съгласието на частнитѣ коммитети каквито начини и да намѣри за най-добри.

Чл. 30. Комитетътъ ще си набавя срѣдства и чрѣзъ помощи и заеми.

Глава VI.

Хора.

Чл. 31. Съ хора (било за войводи, било за тайната полиция членове, било за дѣйствующи на пръвь пжть войници) централ. комитетъ ще да ся снабдява, или направо самъ, или чрѣзъ частнитѣ комитети, спорѣдъ нарѣдбата която ще той да имъ даде.

Глава VII.

Оржжия и други бойни потрѣби.

Чл. 32. Централниятъ коммитетъ зема на себе си длъжность да въоржжава постъпенно ония членове изъ частнитѣ комитети, които сж способни да носятъ оржжие.

Чл. 33. Оржжията, които центр. комитетъ ще да набавлява, трѣба да се прѣглѣдватъ отъ такива хора, които разумѣватъ отъ оржжие.

Глава VIII.

За приеманeто на нови революц. работници и войводи.

Чл. 34. Всѣки членъ отъ централнийтъ, или отъ частнитѣ коммитети, като влезе въ работата ще да полага клѣтва.

Чл. 35. Който иска да земе участие въ работата ни, той трѣба да има прѣпоржка отъ нѣкого изъ познатитѣ вече революционни работници.

Чл. 36. Когато на нѣкого отъ работницитѣ ся прѣпоржчи нѣкой външашенъ човѣкъ, то той трѣбва по напрѣдъ да го испита, кой е той, отъ гдѣ иде, какво иска, какви му сж мислитѣ и пр. Послѣ всичко това, той е длъженъ да яви за всичко на центр. коммитетъ, като прибави още и доб(ъ)ръ описъ на физиономията му и въобще на всичкитѣ му характеристични свойства; а пакъ него да го задържи до тогава, догдѣто приеме отговоръ отъ комитета.

Чл. 37. Когато на комисията ся обади, че нѣкой си, — испроводенъ отъ нѣкого, или отъ нѣкое дружество, — иска да влезе въ споразумѣние, то той [коммитетътъ] е длъженъ да яви на тайната полиция, за да го испита, а пакъ въ сжщото врѣме да ся увѣри и самъ писменно, или устно отъ човѣкътъ, когото нарочно трѣбва да проводи до ония, които сж прѣпоржчали най-напрѣдъ работникътъ, или пакъ направо до оногова, отъ когото, той казва, че е билъ испроводенъ. Когато комитета ся увѣри, че проводенийтъ, или прѣпоржчаниятъ човѣкъ е чистъ, то влазя съ него въ споразумѣние и то посрѣдствомъ едного човѣка, когото е той самъ отрѣдилъ.

Глава IX.

За наказанията.

Чл. 38. Смьртнитѣ наказания ще да ся извършватъ тайно; а въ случай на нужда и на явни мѣста по срѣдъ пладнѣ.

Чл. 39. Наказанията ще извършатъ ония отъ членоветѣ на тайната полиция, на който ся падне жребие.

Чл. 40. Осжжданията и смьртнитѣ наказания ще ставатъ само по заповѣдьта на центр. комитетъ.

Чл. 41. Ако нѣкой, билъ войвода, билъ членъ на коммитета, централенъ или частенъ; съ една дума, билъ кой билъ, дьрзне да издаде нѣщо на неприятельтъ, ще да ся накаже съ с м ь р т ь.

Чл. 42. Ако нѣкой отъ влиятелнитѣ българе, или войводи,— подкупенъ отъ кое да е правителство, или отъ друго частно лице,— поиска да прѣчи въ работата подъ какъвто и да е начинъ, то такъвъ ще ся счита за неприятель на отечеството ни и ще да ся наказва съ смърть.

Чл. 43. Ако нѣкой очерни народната ни свобода т. е. ако наруши правото и на други народности, като насъ страждущи, то и такъвъ ще ся счита за неприятель на отечеството ни и ще ся наказва съ смърть.

Чл. 44. Ако нѣкой не признае централния комитетъ и поиска да ся опита да вдигне бунтъ на своя глава, то зн пръвъ пжть само ще му ся напомни да ся спре отъ прѣдприятието си; а ако това напомнювание не помогне то той ще ся накаже съ смърть.

Чл. 45. Ако нѣкой отъ членоветѣ на тайната полиция ся откаже да извърши заповѣдьта, която му е наложена отъ централ. комитетъ. то ще ся накаже съ смърть.

Чл. 46. Ако нѣкой отъ служителитѣ, като напримѣръ прѣдседатель, или други нѣкой, поиска да злоупотрѣби служебната си власть, то за пръвъ пжть само ще се лиши отъ длъжностьта си; повторомъ ще ся исключи изъ числото на работницитѣ, като ся накара най-напрѣдъ писменно да припознае погрѣшката си и да я поднесе на комитетътъ; а ако и слѣдъ това се покаже обиденъ и отмъстителенъ, то ще ся накаже съ смърть.

Чл. 47. Ако нѣкой отъ членоветѣ на тайната поща, или други нѣкой, дързне да отвори, или да унищожи нѣкое служебно писмо, то ще ся накажд съ смърть.

Чл. 48. Ако нѣкой отъ кассиеритѣ издаде за нѣщо пари безъ знанието на центр. комитетъ, или ако земе и усвои и най малката часть отъ повѣренитѣ му суми, то ще да се накаже съ смърть.

Чл. 49. Ако нѣкой отъ членоветѣ на комитета ся присъедени къмъ кой и да е узурпаторъ, вжчрѣшенъ, или външенъ, който ся стрѣми за похищението на българската свобода, ще ся накаже съ смърть.

Чл. 50. Настоящий уставъ ся нарѣди и удобри съ общото съгласие на Българский II. центр. Революционенеъ комитетъ и въ случай на нужда съ общо съгласие на централнийтъ и частнитѣ комитети може да се измѣни.

Априлий 1885.

Особенни членове.

1) Секретарьтъ е длъженъ да води всичката писменна работа на комитета. Той е отговоренъ за всичкитѣ книжа.

2) Началникътъ на тайната полиция туря въ испълнение всичкитѣ рѣшения на комитета.

№ 88.

(Т.) Сливенъ 15 Май 1885 г.

Главному Секретарю. Пловдивъ.

Допълнение шифровка № 25 отъ 12 того, съ днешна поща пращамъ подробенъ рапортъ 1932.

Ивановъ.

20-й Маий 1885 год.
№ 2805
Пловдивъ.

№ 89.

Окрѫжно.

До г. г. Директоритѣ.

Г-не Директоре,

Имамъ честь да ви приключа въ настояще-то си прѣписъ изъ рапорта на Г-на Пловдивский Полицмейстерь отъ 20-й того подъ № 938 и по единъ екземпляръ отъ споменатитѣ въ него книжя за надлежно распореждание.

Приимѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.:

№ 936
20 Маий 1885 год.
Пловдивъ.

№ 90.

До Г-на Пловдивский Окр. Прокуроръ.

Господине Прокуроре

Въ допълнение на писмото ми отъ 19-й того № 925, честь имамъ да Ви притворя въ настоящето си, за Ваше надлѣжно распорѣждание, прѣписъ изъ рапортътъ на Г-на Полицейский комисаръ на VI-а Рилска часть отъ днѣшня дата, подъ № 60, както и поменѫтата въ него сопа, принадлѣжяща на Якова Дамяновъ, относително за гдѣто речений Яковъ съ другаря си Спиро Стефановъ, нападнали съ нея за да биятъ ординарецътъ на Н. В. Прѣвъсходителство Главний Управитель Никола Пенчовъ.

Полицмейстеръ Майоръ (Корестелевъ).

Полицейскія комисаръ
на VI Рилска частъ
№ 60
20-й Маий 1885 год.
г. Пловдивъ.

№ 91.

До Г-на Майоръ Корестелевъ Пловд. Полицмейстеръ.

Съ настоящето си имамъ честь да Ви донеса за Ваше знание и понататаштно разпореження, тжй като бѣхме получили заповѣдь отъ Ваша страна за да оловимъ и арестовами неколко лица, отъ които билъ и Яковито плалченицъ, то бѣхъ испратилъ старшиятъ ми Георги Панаьотовъ, за да му кажи да дойди въ полицейското управление и като го намерилъ въ Търневиетъ дукянъ, казал(ъ) му ела че та вика г-нъ Полицмейстеръ, по гореспоменатиа Якови, казалъ на Старшиатъ, че не познава нито полициа нито полицмейстеръ, освѣнъ ако ме донесети повѣска отъ сждилището тогава може да дойда. Зато са принудилъ старшиатъ ми да дойде да ми убади. Дету азъ самъ станахъ и отидохъ, но догдето пристигна, той сполучилъ да избѣгни прѣзъ Марица, и да иди заедно съ Марашкиатъ учителъ Г-нъ Патевъ, за да воздигнатъ Русенъ махаленскити жители, за да идатъ да искатъ отъ Главний Управителъ, лицата които са арестоваха, дето и са представили прѣдъ Вашата кжща.

Притова часа по 11-и слѣд(ъ) пладне кату си отиваши старший Никола Пенчувъ, който са намира при Н. Превъсходителство Г. Управителъ, за домждси нападнаго Яковито, заедно съ другаради Спиро Стефовъ, въ мощатъ (на моста) при Островатъ, за да го биатъ, и като видѣлъ Старшиатъ че ще го биатъ притечиса при часовоятъ, дето варди на край мощатъ, и казалъ на часовоетъ да ги олови. Дето имъ каза часовоетъ да са запратъ, но тия отговориха на часовоетъ че немали време да са разправатъ съ него и започнаха да бегатъ, но часовоетъ ги последѣлъ въ сжщо време далъ сьгналъ да дойде на помощъ патролатъ. Както пристигналъ конний патролъ, въ това време Яковито, са опиталъ да са скрий подъ масата на Витановата фабика, но чесовоетъ сполучи да го хвани, както него тжй и дрогарад му. Яковито предадоха на конний патролъ заедно съ тоягата да го закаратъ въ главний арестъ, а другарад му Спиро докарала въ участокатъ дето и го арестовахъ.

А днѣзъ като Ви испращамъ туягата му съ настоящето си Ви мола Г-нъ Полицмейстеръ да ма увѣдомите какъ да постапа съ горе казанний Спиро Стефановъ.

Приемети Г-нъ Полицмейстеръ увѣрение въ отличното ми камъ Вазъ почитание.

Полицайски комисаръ Т. Поповъ.

Общественно министерство
Пловдивский
Окржжний прокуроръ
№ 2075
Пловдивъ 20-й Май 85 г.

№ 92.

До Господина
Пловдивский Полицмейстеръ.

Господине Полицмейстере!

Въ отговоръ на писмото Ви отъ 19-й того № 925, съ настоящето си Ви моля, незабавно да ми явите въ какво именно съучастіе се подозрѣвать именуемитѣ: Тодоръ Гатевъ, Аргиръ Гарговъ, Спирдонъ Костовъ и Яковъ Дамяновъ за да мога да дамъ надлѣжното слѣдствіе по това дѣло; тжй като прѣдмѣтнитѣ лица се арестувани.

Прокуроръ: Берковъ
Секретарь: Хр. Павловъ.

№ 927
20 Май 1885.

№ 93.

До Г. Пловдивский Окржженъ Прокуроръ.

Г-не Прокуроре,

Въ отговоръ на писмото Ви отъ днешна дата № 2075, съобщавамъ Ви че именуемитѣ: Тодоръ Гатевъ, Аргиръ Гарговъ, Спирдонъ Костовъ и Яковъ Дамяновъ, ся арестуваха просто по подозрѣние отъ страна на полицията, защото имаха постоянни тѣсни сношения съ Илия Куртевъ. Колкото ся касае до Спиро Стефановъ, който е арестованъ въ VI-й участъкъ, той ся затвори по причината изложена въ рапорта ми отъ днешна дата № 936.

Полицмейсторъ Майоръ (Коростелевъ).
Секретарь Ив. Свирачовъ.

№ 943
21 Май 85.

№ 94.

Господине Директоре,[1])

Въ допълнение на рапорта ми отъ 20 того № 938, честь имамъ да Ви съобща че, именуемийтъ Петъръ Неболсинъ, Адвокатъ, Руски подданникъ, каквито събрания, приключения или демонстрации да сж станали до сега въ града, той всѣкой пжть подстрѣква тогозъ и оногозъ противъ правителството. Така сжщо и въ послѣднитѣ приключения на 18 и 19 того той на всжкждѣ се е намиралъ и постоянно е нападалъ правителството и е билъ единъ отъ главнитѣ подстрѣкатели за да се нападне въ правителствений домъ и да ся освободятъ насила затворенитѣ 5 лица.

Прочее, съобщавамъ Ви горнето за Ваше знание и надлежно разпореждание.

Прими(те) и пр. . . . .

Полицмейсторъ Майоръ Коростелевъ
Секретарь Свирачовъ.

№ 944
21 Май 1885.

№ 95.

До господина Полицейский комисарь
на VI-я Часть

Господине Комисарю

Въ отговоръ на рапортътъ Ви отъ 20 того № 60 съобщавамъ Ви, че опълченецътъ Якова Дамяновъ ся освободи отъ затвора, за това прѣдписвамъ Ви да бдите строго и тайнимъ образомъ неговитѣ дѣйствия и ми ги съобщавате веднага.

Полицмейстеръ Майоръ (Коростелевъ)
Секретарь: Ив. Свирачовъ.

№ 445
21 Май 85.

№ 96.

Господине Префекте,

Честь имамъ да Ви притворя въ настоящето си прѣписъ отъ рапорта ми № 938, който испратихъ направо г-ну, Директору Внутреннитѣ Дѣла, относително до приключенията

[1]) На вжтрѣшнитѣ дѣла.

които ся случиха на 18-й и 19-й того, отъ страна на нѣколко души недоволници отъ Правителството.

Приимете и пр.

Полицмейсторъ и пр.
Секретарь и пр.

Главенъ Управитель
на
Источна Румелия
№ 1867.

№ 97.

Пловдивъ 21 Май 1885 г.

До Господа Главнитѣ Администратори.

Циркулярно.

До Господина Главний Секретарь Директоръ на Вжтр. Дѣла

Господине Главний Секретарю,

Отъ рапорта подъ № 938 и дата 20 того на Г-на Пловдивский Полицмейстеръ до Г-на Директора на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, доставенъ мени отъ послѣдний съ доклада подъ № 2806, виждамъ че полицията е запрѣла на 18 того именуемий Илия Куртевъ и петима негови другари и подозрѣни съучастници за гдѣто сж издали, напечатали и разпратили въ градътъ и по Областьта едно възвание подписано отъ реченний Илия Куртевъ, кой-то призовава население-то [Българско] да ся вдигне на оржжие противъ държавата. — Вслѣдствие на това, нѣкои хора измѣжду мѣстнитѣ жители сж събрали въ една кжща въ Марашa и сж рѣшили да възбунтуватъ народа, за да отиде и освободи затворени-тѣ, ако не съ добръ начинъ то съ сила. По подбуждение(то) на тѣзи сжщи-тѣ личности, една тълпа българи ся е събрала на сутрѣшний день 19-й того въ градска-та градина, гдѣто слѣдъ явни проповѣдвания къмъ народа да отиде въ затвора да освободи арестувани-тѣ, слѣдъ всѣкакви разпалени слова и непростителни хули отправени по най-скандалиозенъ и инстигатарски начинъ противъ правителството, говорители-тѣ поканили тълпата да ся опжти за да отиде да освободи насила затворени-тѣ; тѣ я подстрѣкавали да ся държи здраво и въ случай на нужда да противостои на правителство-то, да бие полицейски-тѣ комисари и пр. И дѣйствително събравшата сж тълпа подъ предводителството на ораторствующи-тѣ сж отправила къмъ конака и дошла до външни-тѣ му

врати да тури въ испълнение думитѣ и проповѣдванията на казанитѣ личности. — Тукъ обаче полицейски-тѣ власти имъ сж запрѣтили входътъ и слѣдъ испращанието отъ тѣхъ една депутация до менѣ [на която ся каза че тѣхната постжпка е осждителна и противозаконна, и че тѣ трѣбва да ся разотидатъ инакъ ще привлекатъ върху себѣ си строгостьта на закона], събравши-тѣ ся дръпнали и отишли пакъ въ градина-та гдѣ-то недоволни-тѣ, слѣдъ нови нападения противъ правителство-то сж разотишли.

Изъ вишеспоменжтий рапортъ сж вижда още, че мѣжду водители-тѣ и главни подстрѣкатели на тия размирия кои-то ся правяха съ цѣль да разбъркатъ обща-та тишина и да компромитиратъ правителство-то, сж намирали и слѣдующи-тѣ чиновници и служащи на това сжще правителство:

Г-да: Захарий Стояновъ (Изслѣдователь), Георги Беневъ (Сждия), Ив. Андоновъ (Субститутъ Плов. Окр. Прок.), Андонъ Каблешковъ (Субститутъ Глав. Прокуроръ), Иванъ Стояновичъ (Секрет. Дир. Правосждие), Тодоръ Стоевъ (Префект. Съвѣтникъ), Ганю Атанасовъ (П. Д. Военний Прокуроръ), Григоръ Караджовъ (Учитель въ Обл. Гимназ.), П. Зографски (Учитель въ Обл. Гимназ.), Славчо Кесяковъ (Учитель въ Обл. Гимназ.), А. Герживовъ (писарь Пост. Комит.), Барзовъ (писарь въ Общитѣ Сгради), Хр. Калеевъ (писарь въ Пловди. Окр. прокур.), Спасъ Турчевъ (Бирникъ въ гр. Съвѣтъ), Милю . . . . . (членъ гр. Съвѣтъ).

Азъ представихъ тоя рапортъ на Частний си Съвѣтъ, който въ днешното си засѣдание, като взѣ прѣдъ видъ, че, ако законътъ наказва таквото дѣйствия и агитации станали отъ частни лица, колко повече трѣбва да сж наказватъ тия же дѣйствия извършени отъ чиновници, кои-то, и като граждани и като служители на едно правителство трѣбва да сж добрѣ запознати съ своитѣ задължения, и съ повѣдение-то си да даватъ добрий примѣръ, да внушатъ у населението почитание и покорность къмъ законитѣ и да сж трудатъ всячески за запазванието на обществената тишина и порядъкъ; че вишеизброени-тѣ чиновници и служащи, вмѣсто да испълнатъ тѣзи си отъ най елементарни-тѣ длъжности си позволиха не само да нападатъ, хулятъ и клѣветятъ правителство-то, но още и явно да раздразняватъ населението противъ властитѣ, да произвождатъ скандали и размирия, да нарушаватъ

публичната тишина и спокойствие и да подстрекаватъ мирното население къмъ непокорство, насилие и бунтъ противъ установени-тѣ власти, и противъ закони-тѣ на страна-та, то́, рѣши че всички тѣзи чиновници и служащи, затова имъ лошо, беззаконно и непростително повѣдение, ся показватъ недостойни да занимаватъ служби-тѣ, съ кои-то Правителството ги е почело и че за тѣхно поправление и за примѣръ на други-тѣ, тѣ най напрѣдъ трѣбва да сѫ накажатъ дисциплинарно съ отчисление отъ служби-тѣ имъ.

Като одобрявамъ това рѣшение на Частний си съвѣтъ, призовавамъ Ви Г-не Главний Секретарю да ся погрижите за по́-скорошното му изпълнение, съ добрѣ мотивирани постановления или прѣдложения, спорѣдъ както ся изисква отъ закона и приетий порядъкъ.

Главний Управитель: Г. Крьстевичь.

№ 98.

Самоковъ, 22 Май 1885 г.

Бай Захария,

Както видишъ, моя милость е вече тукъ, и то каймакамъ[!?], което азъ приехъ слѣдъ доста караница и псуванье. Писмото ти на тръгванье отъ София получихъ. Натякващъ ми че съмъ казалъ противъ Кѫрджиева, абе че отъ себе-си ли го казвахъ? — Висшитѣ политикани говорятъ и утвърждаватъ това. Така ти писахъ. За дядя Славейкова пакъ азъ може-би най-много псувахъ въ София, и хората отъ дипломацията ма презирахѫ, защото като съмъ псувалъ предъ всѣкого, научавали това братушкитѣ, а то не било въ интересъ на партията [?!] и страната (бошъ лафъ), толкозъ по вече, че знаяло сѫ да съмъ билъ и азъ отъ тази партия, и така можяло да се напакости!? . . . Захария! За Дунайската губерния май се урежда, и човалътъ ни се готви. Защото, нищо безъ съгласието на братушкитѣ се не върши. Тѣ каквото кажѫтъ, туй и трѣбва да бѫде. Българскитѣ офицери се гонятъ и потискатъ; солдати се употрѣбяватъ за всичко, голи; казарми срутени и пр. маскарлѫци, всѣки вижда, и никой нищо не казва. Самъ съмъ говорилъ на Кѫрджиева и Данева да пишятъ, но мълчатъ, че деликато било . . . Желѣзницата като

не се даде на Братушкитѣ, сега Кояндъръ и Кантакузинъ сърдити биле. Движения за Съединение и за Македония не трѣбвало да се допущатъ, защото братушкитѣ не позволяватъ. Даже на Куртевото възвание не глѣдатъ съ добро око. Тия възвания сж распръснахж, и всѣки ги чете. Слѣдствие още никакви. Главното е, че всѣки почти отъ по проститѣ добрѣ посрѣщатъ възванието, само не знаятъ още какво да правятъ. И тукъ и на вредъ ги има распръснати, и не се прѣслѣдватъ за сега отъ никого. Тадева има нѣкои македонци, отъ които до 120 души заминали отъ Кюстендилъ съ Калмукова за Македония; нѣкой пакъ има такива, които само разбойничествуватъ по тукашнитѣ страни, и за това вематъ се строги мѣрки противъ тѣхъ за да не правятъ убийства и обири въ тия мѣста.

За други нѣща сега немогж да зная, защото тукъ ваджията цѣла пустотия. Заимовата брошура за Любена не е печатана, а и богъ знае да ли ще се печати.

Ризовъ се сдругарилъ съ Пашича Сърбина, и тѣ ужъ ще освобождаватъ Македония и Сърбия! Очакватъ се едного специалиста за приготовление на взривни вещества. Това е до една степень истина, имамъ данни. Само че за тоя човѣкъ осѣтили хората още отъ вждъ Дунава. Е зеръ като всѣко Християнско Правителство.

Съ поздравление твой (не се чете).

Глав. Секретарь
№ 2870
23 Маія 85 г.
г. Пловдивъ

№ 99.

До Господина Директора
на Народното Просвѣщение. —

Въ допълненія на отношеніято си отъ 20 того подъ № 2805, имамъ честь да Ви приключж въ настоящето си, за надлѣжно отъ Ваша страна распорѣжданія, прѣписъ изъ рапорта на Господина Пловд. Полицмейстръ отъ 21 того подъ № 950, съ който ми съобщава имената на ученицитѣ отъ тукашната Областна Гимназія, които взѣли активно участія въ тълпата противъ Правителството на 19 текущаго. —

Приемете и пр. . . . . . .

Глав. Секретарь и пр.
Начал. на канцеларията и пр.

Главный Секретарь
№ 2871
23 Маія 85 г.
г. Пловдивъ.

№ 100.

До Н. В. Прѣвъсходителство
Главный Управитель на Ист. Румелія.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Въ допълнение на доклада си отъ 20 Май подъ № 2806 имамъ честь да Ви приключѫ въ настоящето си, за свѣдѣнія, прѣписъ изъ рапорта на Г-на Пловдив. Полицмейстеръ отъ 21 того подъ № 950, съ който ми съобщава имената на ученицитѣ отъ тукашната областна гимназія, които взели активно участія въ тълпата противъ правителството на 19-й того, и прибавямъ, че този рапортъ съобщавамъ днесъ и Господину Директору на Народното Просвѣщеніе за надлѣжно отъ негова страна разпорѣжданіе.

Благоволѣте и пр. . .

Главный Секретарь (Начовъ)

Д. В. Д.
Пловдивскій полицмейстеръ
№ 950
21 Маий 1885 г.

№ 101.

До господина Директора
на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла и пр.

Г-не Директоре,

Въ допълнение на рапорта ми отъ днешна дата подъ № 943, честь имамъ да Ви съобщѫ и имената на слѣдующи-тѣ ученици отъ Областната гимназия, които взеха активно участие въ тълпата противъ правителството на 19-й того:

Александръ Игнатиевъ (изъ VI-а Рилска часть), Никола Генадиевъ (Пловдивъ), Саллабашевъ (Пловдивъ), Каблешковъ (Пловдивъ), Георги Цаневъ (Хамзаларе), Караджовъ (бившъ ученикъ).

Така сѫщо и надзирателя на Обл. Гимназия, Хр. П. Зидаровъ говореше открито противъ правителството разни нападателни думи.

Има и други нѣкои ученици на които имената ми сѫ неизвѣстни, но щомъ ги узная ще Ви рапортирамъ въ допълнение.

Приемете и пр.

Полицмейстеръ и пр.
Секретарь и пр.

Гл(авний) Секретарь
№ 3909
24 май 1885 год.

№ 102.

До Господина Пловдирски Полицмейстеръ.

Господине Полицмейстре,

Рапорта ви отъ 20 того № 938, и поменжтитѣ въ него книжя, съобщихъ на Н. В. Пр. Гл. Управитель, както и на Г-да Директоритѣ, за надлѣжно разпорѣжданіе.

Като ви испращамъ прочее, съ настоящето си прѣписъ изъ отвѣтното писмо отъ 22 того № 3037 на Г-на Директора на прависждието, умолявамъ ви да ми дадете нуждънитѣ обясненія върху него.

Приемете и пр.

Глав. Секретарь и пр.
Началникъ на Канцелар. и пр.

Дирекция
на Правосждие-то
на Источна Румелия
№ 3073
Пловдивъ 22 май 1885 г.

№ 103.

До Господина Главний Секретарь-
Директоръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла.
Пловдивъ.

Господинъ Главний Секретарю,

Въ отговоръ на писмото Ви отъ вчерашна дата № 2805, съ което сте ми препроводили единъ рапортъ отъ Полицмейстера на гр. Пловдивъ за нѣкакви размирнически опитвания на нѣколцина тукашни жители, честь имамъ да Ви отговоря слѣдующето:

Спорѣдъ положителни направени отъ людие издирвания, ни единъ отъ тия людие, които обиждали полицията въ нейнитѣ очи, които я заплашвали, които сж правили най-тежкото докачение на агентитѣ на публичната сила, както го признава рапорта отъ Г. Полицмейстеръ, ни едно лице казваме отъ тия които най ясно подпадатъ подъ ударитѣ на чл. 112 и 113 отъ Наказателний кодиксъ не е било арестовано, ни едно отъ тия лица не е било още прѣдадено на прокурорството. А както Ви е твърдѣ добрѣ познато, Господине Главний Секретарю, туринистративнитѣ и още повече полицейскитѣ началници биле

длъжни да направятъ това веднага, съгласно чл. 76, XI притурка на Органический уставъ.

Понеже, Господине Главний Секретарю, нека ми се позволи да обадя, полицията не е направила това до сега, не хванала никого отъ водителитѣ на размирието и не го е предала на сѫдъ, моля Ви да направите нужнитѣ било по случая, било за бѫдаще разпоряжения и наставления.

Приемете и пр.

Директоръ на Правосѫдието: С. С. Бобчевъ.
Началникъ канцелярии: М. П. Икономовъ.

Главный Секретарь
Директоръ на
Вѫтрѣшнитѣ Дѣла
на Источна Румелия
№ 2909
Г. Пловдивъ 24 май 1885 г.

№ 104.

До Господина Пловдивский
Полицмейстеръ.

Господине Полицмейстере,

Рапорта ви отъ 20 того № 938, и поменѫти-тѣ въ него книжя, съобщихъ на Негово Високо Прѣвъсходителство Главный Управитель както и на Г-да Директори-тѣ, за надлѣжно разпорѣждание.

Като ви испращамъ, прочее, съ настоящето си прѣписъ изъ отвѣтното писмо отъ 22 того № 3073 на Г-на Директора на Правосѫдие-то умолявамъ ви да ми дадете нужнитѣ обяснения върху него.

Приемете и пр.

Главенъ Секретарь: Н. Начовъ.
Началникъ на канцеларията: Д. К. Поповъ.

Централно Бюро
на Народната Партия.
№ 125
24-й Май 1885 г.
гр. Пловдивъ.

№ 105.

Окрѫжно.

Господину Г-ну . . . . Прѣдседатель
на Бюрото въ . . . . . .

Господине Прѣдседателю,

Прѣдъ видъ на общенароднийтъ въпросъ за Македонскитѣ работи, който отъ нѣколко мѣсяци насамъ вълнува

духоветѣ на цѣлото Българско население отсамъ и отвѫдъ Балкана, Централното Бюро на Народната Партия, счете за своя свята длъжность да го изучи всестранно и да начъртае една линия на повѣдение, споредъ както диктуватъ стремленията и интереситѣ на цѣлийтъ Българский Народъ. За тая цѣль, по случай на испращането депутати за праздненството, което стана на 6-й Априлий въ София,[1]) Централното Бюро, намѣри за добро да натовари и опълномощи нашитѣ прѣдставители, да се отнесѫтъ конфиденциално до Българското Правителство и да поискатъ неговото мнѣние по въпроса, та, ако прѣдложи да се земѫтъ нѣкой мѣрки то, и двѣте Правителства да дѣйствуватъ задружно и въ еднакво направление, безъ което едно сериозно прѣдприятие не би могло да успѣе. —

Въ дългийтъ разговоръ, който нашитѣ прѣдставители имали съ Г-на Президентъ Министра въ Княжеството, тоя послѣдний тържествено заявилъ, че не само нѣма да благоприятствува на едно движение въ Македония повдигнато отъ вѫнъ, нъ ще вземе и най-строги мѣрки за да се въспрепятствува на влизането въ тая страна на каквито и да било чети отъ Българи или Македонци, живущи въ Княжеството. Такова било мнѣнието на Негово Височество Българский Князь, на осталитѣ министри и на всички по-първи Български дѣятели.

При такова ясно и категорическо заявление отъ страна на Българското Правителство въ София и при извѣстното вече Вамъ настроение на Правителството на нашата Освободителка Русия, което се прогласи, че е противъ всяко движение въ братска намъ страна Македония, Централното Бюро на Народната Партия мисли, че на нашето Правителство не остава друго, освѣнъ да пригърне и да слѣдва повѣдението, което Българското Правителство държи по въпроса за Македонскитѣ работи. —

Като подушили това обаче, противницитѣ наши—Казйони, които още отъ самото имъ падание отъ властьта, по-най-гнусенъ начинъ и прѣдателски непрѣставѫтъ да експлоатиратъ, чернятъ и позорятъ най-святитѣ чувства на Българина, и които искахѫ да земѫтъ за знаме Македонский въпросъ; въ

[1]) Хиляда годишнина на Св. Св. Кирила и Методий.

отчаянието си побѣсняватъ и съ прокламаций и улични подстрѣквания за бунтъ противъ Правителството, искатъ да смутятъ общийтъ порядъкъ и да хвърлятъ страната въ едно безисходно положение. Правителството обаче, на което е повѣрено да ржководи нашата злощастна областъ и да пази нейнитѣ жизнени интереси, умѣ да се покажи на висотата на своето положение и по единъ енергиченъ начинъ отнѣ всѣкаква възможность на възмутителитѣ да продължаватъ разрушителнитѣ си дѣйствия, като прѣдаде нѣкой отъ тѣхъ въ ржцѣтѣ на Правосждието и като рѣши отчислението отъ служби на повечето, които въ своята бѣснотия и заслѣпение бѣхж забравили, че сж служители на народа и на избраното отъ него Правителство, което, ако не желаятъ да подкрѣпятъ, то понѣ не трѣбваше явно и открито да прислѣдватъ. Слѣдствието отъ тая енергична постжпка на нашето Правителство бидѣ твърдѣ унизително за нашитѣ противници, които, по свойственната тѣмъ подлость и подлизурство, незабавно на другий день, единъ слѣдъ другий отидохж да плачатъ и да се молятъ за прошка отъ страна на Правителството и нѣкой отъ тѣхъ, до толкова долу паднахж, щото подадохж прошения и заявления съ най-тържественни обѣщание, че за напрѣдъ нѣма да направятъ нищо противъ настоящето правителство. До такава деморализация, до такова безсрамие е достигнжла вече нашата опозиция! Всичко е простено за хората, които я съставятъ; всяко прѣдателско срѣдство е свято, стига само тѣ да напакостжтъ на своитѣ противници, противъ които тѣ немогжтъ да управятъ никакви легални срѣдства за борба, понеже основата и знамето на тѣхната партия е шарлатанство и позоръ!

Тъй като Народната Партия е поставена въ необходимостьта да има работа съ такива безчестни хора, каквито сж Господа Казйонитѣ, то настоятелно ви молимъ Господине Прѣдседателю, да обърнете сериозно внимание на Вашето и подвѣдомственитѣ Вамъ Бюра, да бджтъ за всичкитѣ дѣла на тая опозорена клика и още въ самото начало да задушаватъ всичкитѣ опитвания на агитации и размирничество. Колкото за мѣркитѣ, които трѣбва да земете за достижението на тая цѣль, ний оставаме напълно на Вашето благоразумие и благоусмотрѣние, тъй като тѣ не могжтъ да бждатъ еднакви на всѣкадѣ. —

Освѣнъ горньото, ползуваме (се) отъ случайтъ Господине Прѣдседателю, да Ви прѣпоръчаме новозапочнхтий френский вѣстникъ „L'écho des Balcans“, който се издава отъ Народната Партия за да защищава интереситѣ на цѣлий Българский Народъ прѣдъ Европейский свѣтъ и, да Ви помолимъ да се постараете за неговото распространение до колкото Ви иде отъ ржцѣ. —

Прѣдседатель И. С. Гешовъ.

№ 106.

До Г-на Директора На Земледелието Търговията и Общите Згради.

Любезній ни Докторъ Хаканову въ г. Пловдивъ.

Получихъ испратеното ти писму и гу прочетохъ, и получихъ единъ билетъ отъ банката за придадените ни пари, и конто ни пишишъ за прошеніе за училището ній гу направихме и го и пращаме на праву до вази, затова кату прочетохъ писмуту на кметътъ и на стареите, много са зарадваха и цялото населнние, и като ннма що да ви пиша то та поздравяваме съ Димитра Ганевъ и кмета и стараите, и дяду Баню, че най много ще останатъ благодирни населението за дету ни казуватъ дадойдишъ презъ Августъ въ селото ни на госте и до сега сме все живо и здраво и молимъ бога за вашето здравіе.

С. Дирменъ Махли 28 Маія 1885 год.

Твои Приятели { Диму Неховъ. Димитъръ Ганевъ.

№ 107.

Расписка.

Получихъ отъ г-на Ив. Ст. Гешова 2 и $^1/_2$ турски лири [двѣ и половина], за напечатванието на 14-ій брой отъ В. „Вѣстниче“, за което въ удостовѣрение се подписвамъ.

29 Май 1885 год.

Л. Михайловъ.

31 Май 1885 год.
№ 3138
Пловдивъ.

№ 108.

До Негово Високопрѣвъсходителство
Главн(иж) Управитель.

Ваше Високопрѣвъсходителство,

Имамъ честь да Ви приключя въ настоящето си за свѣдѣние, прѣписъ изъ рапорта на Г-на Сливенский Префектъ отъ 25-й текущаго подъ № 36, касателно до арестуванието на Секретаря при тамошното окржжно сждилище Куртева[1]) за разпространение на извѣстната прокламация.[2])

Благоволете и пр.

Главний Секретарь и пр.:

Д. В. Д.
Префектъ на
Сливенский Департаментъ
№ 36
25 Май 1885 год.
г. Сливенъ.

№ 109.

(Секретно. Прѣписъ).

До Господина Главний Секретарь и пр.
Въ гр. Пловдивъ.

Господине Главний Секретарю,

Въ допълнение на депешата си отъ 22-й того подъ № 34, честь имамъ да Ви съобщж, че два дни слѣдъ прѣдаването на сждъ Куртева за распространение извѣстната вече прокламация, тукашното сждебно изследователство съ едно постановление заповѣда поставянето му подъ строгъ домашенъ арестъ. Това постановление неизвѣстно още за никого, по неизвѣстенъ начинъ бѣше дошло до знанието на Куртева, който придруженъ отъ 10—15 души опълченци чакаше въ казиното на Димова. По тая причина арестуванието му се извърши не бѣзъ мъчнотия. Самъ Куртевъ отказваше да се покори на поканата на Ротний Командиръ да отиде дома си, а искаше писмено да му се съобщи постановлението, което заповѣдваше арестуванието му. Опълченцитѣ съ неспокойнитѣ си движения показваха, че искахж да произведжтъ скандалъ, по която причина Ротний жендармский Командиръ бѣше принуденъ да отиде

[1]) Д. Куртевъ, поборникъ отъ 1876 г.
[2]) Прокламацията на Илия Куртевъ.

на мѣстото съ по-вече жандарми [обстоятелство, което накара да се съберѫтъ доста любопитни] и благодарение на умѣнието и тактътъ, когото употрѣби, той успѣ да вземе и отвѣде Куртева въ домътъ му бѣзъ никакъвъ шумъ и скандалъ. Слѣдъ единъ день, по исканието на г. Прокурора, Куртевъ бѣше прѣмѣстенъ въ жандарската тукъ казарма. Изъ тая послѣднята той написалъ едно писмо до изслѣдователя съ което го увѣдомявалъ, че съучастницитѣ по издавание и разпространение извѣстната прокламация и пр. били Директоритѣ: Бобчевъ, Маджаровъ, Величковъ, Хакановъ, прѣдседателя на постоянний комитетъ г. Гешовъ, Вазовъ и други, срѣщу които изсипва цѣлъ купъ хули и неприличности, които само развратний и и болѣнъ мозъкъ на Куртева може да измисли. Какво е сторилъ изслѣдователя съ това писмо не ми е извѣстно, но по мое мнѣние правителството добрѣ ще направи ако часъ напрѣдъ исключи отъ служба тоя нахаленъ чиновникъ, както и другаря му Атанасъ Попъ Ивановъ, помощникъ при сѫдебний комисарь при сѫщото сѫдилище. Съ махванието на тия двѣ личности надѣя се ще пристанѫтъ и скандалитѣ и тревогитѣ, които опълченцитѣ само по тѣхна инициатива възпроизвеждатъ.

Благоволѣте, и пр.

За Префектъ и пр.

Д. В. Д.
Префектъ на
Пловдивский Департаментъ
№ 2430
29-й Май 1885 год.
Г. Пловдивъ.

№ 110.

Г-ну Директору на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла.

Г-не Директоре,

Г-нъ Началникътъ на Овчехълмската околия въ рапорта си отъ 24-й того № 1025 пише, че ся уловили у единъ междуселски пощенски куриеръ четире екземпляра отъ възванието на Илия Куртева, който Куриеръ билъ прѣдаденъ на сѫдилището за изслѣдвание; и че ся изсвѣстилъч е въ Неделя на 26-й того щѣли да идатъ отъ тукъ въ Гол. Конаре нѣкои опълченци и щѣли да направятъ митингъ по македонский въпросъ.

Понеже този рапортъ ми ся врѫчи едва вчера отъ Фелдфебелътъ въ Овче Хълмската секция Г-нъ Пѣйо Ивановъ, който не го прѣдалъ на замѣстникътъ ми защото было повѣрително (секретно) и мислилъ че менѣ лично трѣбва да ся

даде та чакалъ да ся завьрна отъ Карлово, то нито Вамъ ся е съобщило на врѣмя, нито Началнику бѣ отговорено щото трѣбва. Сега обаче му писахъ да праща тукъ колкото отъ възванията ся намѣрятъ, а за митингътъ, като мисля че не е станалъ на 26-й того, прѣпоржчахъ да бди за издирвание двигателитѣ, както и да ги тури подъ таенъ полицейский надзоръ, въ случай че не може да ги разубѣди да напуснятъ намѣрението си за такъвъ митингъ.

При това явявамъ Ви че пиша Г-ну Командиру на Окржжната Жандармерия да направи съмъроване реченому фелдфебелу за гдѣто е забавилъ такъво официално писмо.

Приемете, Г-не Директоре, увѣрение въ уважението ми.

Префектъ: П. Димитровъ.
Секретарь: Н. Груевъ.

№ 111.

Пловдивъ 30 май 1885.

Приятелю Куртевъ,[1])

Днесъ приехъ телеграммата ти съ която ми искашъ 5 наполеона, които ти пращамъ съ днешна поща и минувамъ на твоя смѣтка, въ силата на тукъ притворената расписка ще ги получишъ отъ пощата. Приятелю притварямти тукъ едно парче отъ южната[2]) за твое знание да видишъ приятелитѣ ти или подобрѣ да кажа да видишъ душманитѣ ти какво пишатъ съ цѣль да мя компромитиратъ прѣдъ тебѣ може би и прѣдъ населението виждъ какви бълвочи пишатъ че азъ съмъ та билъ издалъ сжщо и другаритѣ ти; кои сж тѣзи твои прѣдатели другари? По надоло ще видишъ че съмъ билъ нападналъ единъ безащитенъ Македонецъ и че съмъ го билъ немилостиво нъ неказва че той мя нападна като мя наречи издатель и полицейски шпионинъ. Освенъ това мя запази когато излѣзохъ отъ локантата вдигна бастона да мя удари въ главата ако бѣше сполучилъ днесъ може би да нѣмахъ честьта да ти пиша, нъ благодарение че го съзрѣхъ и мо отблъснахъ бастуна и съ

[1]) Пл. Куртевъ, изпратенъ въ затвора въ Т.-Пазарджикъ.
[2]) В. „Южна България“.

помощьта на бастона си дадохъ му да разбере какъ ся запазватъ хора нощно време. Този Македонищъ е престигналъ преди недѣля въ Пловдивъ на едни ся казва Стояновичь, на други Бошковъ ето какъ е работата. Казионитѣ ся побѣснели, тѣ прьскатъ този случай съ цѣлъ да ся покажатъ вѣрни защитници на Македония подли души не ги е и срамъ. Това лъжица за тѣхни уста ли е, ти знаешъ чеази не пренадлѣжа нето на едната нето на другата безъ програма партии. Ти си длъженъ сега да обявишъ кой та издади ти знаишъ че когато доди Неболсинъ въ бирарията и ти каза че твоитѣ възвания ся четатъ по кафенетата въ Ямболъ а днесъ най много той вика че ази съмъ та предалъ кой отъ двамата ни е предатель? Куртевъ(,) прати ми списъка гдѣ и у кого си оставилъ отъ прѣдадените-тѣ билети отъ лотарията ни и дѣ и укого има храна да му пишимъ да я расправи та да ся познай какво имашъ йоще да взимашъ отъ Дружеството или пакъ имашъ да давашъ. Пишими до кога ще си въ Пазарджикъ и на каде мислишъ да идешъ желаяти отъ все сърдце благополучно да ся избавишъ отъ необмислената ти грѣшка.

Съ поздравъ твой Тодоровъ.[1])

(П. П.) Като Ви поздравямъ драгий приятелю, желая Ви най-скоро освобождение отъ настоящето Ви положение давно втори пѫть не стане нужда да ви пишя, а да се видимъ лице съ лице.

Г. Данчовъ.

Глав(енъ) Секретарь
№ 3125
31 Ма(я) 85 г.
Г. Пловдивъ.

№ 112.

До Н. В. Прѣвъсходителство Главний Управитель на Ист. Румеліѭ

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Господинъ Пловдийский Префектъ съ рапортътъ си отъ 29-того подъ № 2430, ми явява, че Г. Началникътъ на Овчехлъмската Околія съ доклада си отъ 24 сѫщаго му доложилъ, какво сѫ уловили у единъ мѣжду селскы куріеръ четыри екземпляра отъ възваніето на Иліевъ Куртевъ, който куріеръ

---

[1]) Сѫщиятъ, който уби дѣда Райча по съединението и биде разкѫсанъ отъ тълпата.

былъ прѣдаденъ на сѫдилището за изслѣдваніе, и че ся извѣстилъ, че въ недѣля на 26 того щѣли да идатъ отъ тукъ въ Голѣмо-Конаре нѣкои опълченци и щѣли да направятъ митингъ по Македонский въпросъ.

Понеже този рапортъ ся врѫчилъ на Г. Префекта едва на 28-й текущаго отъ фелдфебелътъ на Овчехълмската секція Г. Пѣйо Ивановъ, който не го прѣдалъ на замѣстника му защото было повѣрително и мыслимъ нему лично трѣбвало да ся даде та чакалъ да се завърне отъ Карлово, то нито менъ ся е съобщилъ на врѣме, нито Началнику бѣ отговорено щото трѣбва. Сега обаче, Г-нъ Префектътъ му писалъ да испраща тукъ колкото отъ възванія и да ся намѣрятъ; а за митингътъ, като мыслилъ че не былъ станалъ на 26 того, прѣпорѫчилъ Г-ну Началнику да бди за издырваніе вдигателитѣ, които и да гы тури подъ таенъ полицейскы надзоръ, въ случай че немогълъ да гы разубѣди да напустнатъ намѣреніето си за такъвъ митингъ.

При това Г. Префектътъ добавя, че писалъ Г-ну Командиру на Окрѫжната жандармерія да направи смъмрюваніе реченому фелдфебелу за гдѣто е забавилъ такъво официално писмо.

Имамъ честь, прочее, да доложа горньото на Ваше В. Прѣвъсходителство за свѣдѣніе.

Благоволѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.

№ 113.

Прѣписъ.

Заповѣдь за арестъ.

№ 990.

Въ името на закона Подписанний А. Абаджиевъ Сѫд. Изслѣдователь при Т. Пазарджиското Окрѫжно Сѫдилище, въ силатѫ на 307 членъ отъ Органич. Ставъ заповѣдвамъ да ся тури подъ прѣдварителенъ арестъ именуемий Илия Куртевъ изъ г. Стара-Загора [съ послѣдно мѣстожителство г. Пловдивъ] 28 год. Българо-Православенъ Румелиецъ, не(женень): подъ сѫдъ не билъ, безъ никакво занятие по настоящемъ, набѣдяванъ въ злодѣянието прѣдвидено и наказуемо отъ чл. 55 и 58 и послѣдната алинея на чл. 66 отъ Отом. Наказ. Законъ по туй, че той чрѣзъ подбуждание съ думи и чрѣзъ

распространявание печатни прокламаций съ неговий подписъ подбуждалъ населението за въстание противъ Държавата.

Настоящата заповѣдъ сѫ основава на прѣдложението отъ Т. Пазардж. Окр. Прокуроръ подъ № 1852 съ дата 30 Маия 1885 год. чрѣзъ което прѣдложение ся почнова и прѣслѣдвание(то) срѣщу казаний Илия Куртевъ за гореозначеното злодѣяние.

Прѣписъ отъ настоящето да ся съобщи Г-ну Т. Пазардж. Прокурору, Тъмнич. Надзирателю и на набѣдяваний.

Испълнението на настоящата заповѣдь възлагамъ на Т. Пазардж. Тъмнич. Надзирател.

Написана на 31 Маия 1885 г. въ Т. Пазарджикъ.

Сѫд. Изслѣдовател А. Абаджиевъ.

№ 1018
31 Маий 1885

№ 114.

До Г. Н. А. Начовъ Директоръ
на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла

Г-не Директоре,

Въ отговоръ на прѣдписанието Ви отъ 24 того подъ № 2309, честь имамъ да Ви извѣстѭ че съ внимание прочетохъ притворенийтъ при него прѣписъ отъ съобщението, до Васъ, на Г-нъ Директорътъ на Правосѫдието подъ № 3073, съ което той, до нѣгдѣ си, осѫжда Полиция-та за гдѣто не е арестовала и прѣдала на Прокурорството лицата, дѣйствующи противъ правителството на 19 Май.

Полиция-та не направи това по нейни уважителни съображения, а именно че съ това вмѣсто да въдвори тишината, твърдѣ вѣроятно бѣше, че можеше да даде поводъ да ся случатъ още по неприятни нѣща. Тя, Полиция-та, арестова и прѣдаде на Прокурорство-то извѣстнитѣ Вамъ размирници, между, които имаме и двама [Яковъ Дамяновъ и Спиро Стефановъ], които на 18-истаго вечерь-та бѣха непаднали ординареца на Н. В. Прѣвъзходителство, но Прокурорството на другий день и тѣхъ освободи. Така щото Полицията като взе това прѣдъ видъ, не прѣдаде и до сега означенитѣ лица въ рапорта ми отъ 20-Маий т. г. № 938;

При все това обаче, ако Г-нъ Директорътъ на Правосѫдието настоява да ся прѣдадѫтъ тия лица подъ Сѫдъ и ако Вий удобрявате това, моля, явете ми за да разпорядѭ потрѣбното.

Приемете и пр.

Полицмейсторъ и пр.

№ 1017
31 Маиі 1885

№ 115.

До Н. В. Прѣвъсходителство, Главн(ий) Управитель

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Като повръщамъ съ настоящето си прѣдписанието Ви по надписъ отъ 30-того № 2014, върху прошението на ученика Георги Цановъ, честь имамъ да Ви извѣстя че той, Цановъ, дѣйствително бѣше съ тълпата на 19-того, но не е отъ категорията на извѣстнитѣ съ лошо повѣдение ученици, които постоянно тичаха и ругаяха правителството. Така щото, споредъ моето мнѣние, може да му ся опрости тая вина, найповече като е маловъзрастенъ.

Приимете и пр.

Полицмейсторъ и пр.

№ 116.

(Т.) Сливенъ 1 юний 1885

Генералъ Губернатору Пловдивъ.

Преданній Ви моли да чуете молбата му относително смѣненіе Цанкова Хасково, прѣмѣстванието излага цѣлія Бургаскій департаментъ а удовлетворява лични неприятели на Цанкова.

Депутатъ Бояджиевъ.

№ 117.

Расписка.

Приехъ отъ г. Говедарова 20—двадесеть лири т(урски) за смѣтка на в. „Echo des Balcans“.

1 юния 1885

С. Мыларовъ.

Бай Говедаровъ,[1])

Дойте моля на Г-на Миларова 20 лири ср(ѣщу) расписка

Вашъ И. С. Гешовъ.

---

[1]) Записчица къмъ горната разписка.

№ 118.

Plovdiv, le 1°/13 Juin 1885.

Quittance.

Je déclare avoir reçu de M. Iv. St. Guechoff la somme de 25 [vingt-cinq] Livre Turques pour mes appointement du mois de Mai 1885.

O. Iskender.

№ 119.

Пазарджикъ 2 юний 1885 г.

Господину Главному Управителю Пловдивъ.

Днесъ 2-ій юній около двѣсте и петдесеть граждане, събрани въ Окржжното Училище. като размислихме, че затварянето на Г-на Илия Куртева и примѣщанието му въ градътъ ни по недоказанно обвинение въ подбуждание е единъ видъ убійство на народній ни духъ то безъ никаква роль на партизанства опълномощихме долеподписанитѣ да Ви поднесятъ покорната ни молба за по-скорошното му освобождение отъ затворътъ.

Пълномощници Опълченци Георги Костандиновъ, Богданъ Стояновъ, Д. Щеревъ, А. П. Димитровъ.

№ 120.

(Т.) Карлово, 2 Юний 1885 г.

Д-ръ Странски Пловдивъ.

Отговоръ платенъ.

Дерелийски попъ Димитъръ въ Пловдивъ заведенъ отъ Гервасия що става свои(тѣ) му желаятъ (да) знаятъ.

Кьойбашиевъ.[1])

[1]) Съ сащия почеркъ, съ който е написана телеграмата; чиновникътъ, който е написалъ, пита подъ листа началството си: „Моля, да се прѣдаде ли?“

№ 121.

(Т. -- шифрована) 2-й юний 1885 г.

Т.-Пазарджикъ. Префекту.

Нѣкои си опълченци Георги Констандиновъ, Богданъ Стояновъ, Д. Щеревъ, А. П. Димитровъ, като пълномощници телеграфиратъ Главному Управителю, че днесь около 250 граждани събрани въ окрѫжно училище като размислили, че затварянето на Куртевъ и примѣщанието му въ града имъ по недоказано обвинение въ подбуждание било убийство на народний духъ, вънъ отъ всѣко партизанство молятъ за по-скорото му освобождавание отъ затвора. Защо нищо не ни извѣстявате за този митингъ и какъ допустнахте да стане?

Какви хора сѫ учредители на това събрание и съ какви намѣрения го правятъ? Защо отиватъ да се мѣсятъ въ правителствени дѣла? Ако правителството е турило подъ изслѣдвание единъ набѣденъ, то незначи че го е осѫдило или наказало недоказано. Напротивъ длъжность и право на правителство е да испита работата, и ако се докаже виновенъ, съгласно съ законитѣ и съ редовна пресѫда да го накаже, ако ли не, веднага да го освободи. Тѣзи хора, които милѣѭтъ за народний духъ, като добри граждани трѣбаше да знаятъ, че народний духъ и щастието на населението лѣжатъ въ почитанието на законитѣ на страната, въ общото спокойствие на жителитѣ, а не въ демонстрации съ цѣль за защита немирници. По заповѣдь Главнаго Управителя телеграфирайте какво знаете по работа и съ първа поща обстоятелствено доложете, като явите мнѣние(то) си и какво дрѣбва на стане.

Начовъ.

№ 122.

№ 3849
2 юний 1885 год.
Г. Пловдивъ.

До Негово В. Прѣвъсходителство
Главний Аправитель.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Вчера по апарата Г. Старо-Загорский префектъ ми съобщи слѣдующето:

„Днесь Чир(панския) Ок(олийски) Нач(алникъ) ми съобщи че въ училището станало митингъ отъ 250 души и ся рѣшило

да отидатъ да искатъ пущанието на Бабаковъ и наистина отишли прѣдъ Прав(ителствения) домъ, викали съ гласъ искаме Бабакова да бѫде освободенъ, испратили на Началника депутация състояща отъ Георги Кочевъ, Иванъ Пеневъ Молловъ, Милчо Калчевъ. Началника ме питаше какъ да постѫпи, като дѣлото зема новъ, много сериозенъ характеръ, попитахъ, дали по заповѣдь на сѫдебній Изслѣдователь, който отиде вчера, е задържанъ Бабаковъ, като приложихъ, че ако е тъй, само той може да го пустне съ поручителство, ако закона му позволява. Отговори ми ся че Бабаковъ прѣдаденъ сѫдебному изслѣдователю при това Началн(ика) каза, че се бои да не би тълпата да нападне Правителствения домъ за да го вземе насилствено и стане по лошо. Казахъ му да повика депутацията и като на по-благоразумни граждани да имъ прѣдстави тѣжката отговорность, която би ги сполѣтила, ако си позволятъ подобно нѣщо; да имъ каже и отъ моя страна, че ся касае тука за една кражба, виновницитѣ за което сѫ вече прѣдадени на правосѫдие, и въ подобенъ случай нигдѣ не ся е чуло да ся правятъ такива демонстраціи. Ако искатъ да правятъ нѣкои постѫпки за Бобакова нека дѣйствуватъ законно и прилично. Приложихъ че ще дойдатъ отъ Пловдивъ подвижни жандарми и попитахъ дали ще бѫдатъ достатъчно за въдворение порѣдока какви причини намира Началника да мисли, че тълпата ще нападне Правит(елствения) домъ. Отговори ми се че число тамошни жандарми недостатъчно, всичко 10 души повикахъ при мене сюбститута прокурора испита отъ Изслѣдователя когото тоже призовахъ на Чирпанска Станция на въпросъ Сюбститута Изслѣдователя отговори, че пушкитѣ сѫ взети отъ Бабакова и Стоя Филипова съ знание на много лица, и това се доказало. Бабаковъ не искалъ снощи да се прѣдстави прѣдъ Началството, нъ тъзи зарань като е издалъ Слѣдователя заповѣдъ за довождание, явилъ ся и билъ задържанъ. Попитанъ Слѣдователя отъ Сюбститута мисли ли, че ако се употрѣби сега сила ще произлѣзе нѣкое важно произшедствие, отговори, че ако стане Бабаковъ задържанъ, може да произлѣзе насилие за освобожденіе му, тогава отговори му Сюбститута, че може да го освободи подъ гаранция 1000 лири. Началника отговори на първо ми питание че мисли, какво толпата ще нападне на основание на това, че продължавало да се вика: „урра, Бабаковъ трѣба да се освободи“. Той

съобщилъ мои(тѣ) думи (на) депутация(та), коя(то) му отговорила, че тѣ не были събрали тълпата, нъ просто тя сама като видѣла това, събрала ся и опълномощила тѣхъ. Прибавила още, че тѣ не были въ състояние да (ги) убѣдятъ да си разотидатъ. Тѣзи имъ думи Началникътъ казва не были искрени.

Между това тълпата около 12 (часа) се разотишла по двама-трима. Като попитахъ Началника мисли ли че всичко е усмирено, нуждно ли е пакъ подвижна жандарм(ерия), отговори ми, че тя за всѣки случай е нуждна и много нуждна, защото се съмнявалъ да се не прѣповтори демонстрацията. Не е чудно, приложи, да си е разотишла умишленно и послѣ пакъ да ся събере. Попитанъ нѣкой каза ли нѣщо на тълпата и знаеше ли тя законитѣ, които се съобщиха на депотацията, отговори, че послѣдната была още въ правит(елствения) домъ, когато тълпата зела да си отива. Изслѣдователь(тъ) нѣколко състоятелни лица по думитѣ на Дянко Минковъ щѣли да дадатъ гаранция, нъ кои ся не ся знае днесь. Като хванаха 6 души жандарми колята съ пушкитѣ и патронитѣ, искаха да задържатъ Стоя Филиповъ, този послѣдниятъ извадилъ револверъ, казалъ, че не се прѣдава, освѣнъ по писменна заповѣдь на Г-нъ Глав(ния) Управ(итель). На часа съобщихъ писменно дѣлото на Прокурора, който издаде заповѣдь за арестуване и отидоха жандарми да испълнятъ на Старозагорскитѣ бани, гдѣто ся намира виновника; нѣма още свѣдения за резултатъ. Съгласихме ся (съ) Сюбститута щомъ пристигне сила (въ) Чирпанъ, да се доведе Бабаковъ тука. Това е всичко по течение на дѣлото; ако има да ми дадете нѣкои наставления, заповѣдайте".

Прочее, като долагамъ всичко това на В. В. Прѣвъсходителство, въ допълнение на рапорта отъ днешна дата подъ № ... имамъ честь да Ви приключа въ настоящето си прѣписъ изъ двѣ телеграмми,[1]) които още вчера отправихъ Г-ну Префекту и прибавямъ, че по аппарата прѣдадохъ му подробни наставления за по нататъшно дѣйствие въ случая, както Ви вече устно доложихъ.

Благоволѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.

---

[1]) Единиятъ прѣписъ липсва.

№ 123.

(Т.) 2 юний 1885 г.

(До Префекта въ Стара Загора).

20-тѣ души конница вече трьгнѫ испратете незабавно и пѣшитѣ войници отъ Стара-Загора. Щомъ пристигне сила Чирпанъ споразумѣйте се съ прокурора, щото Бабаковъ да се испрати, ако е нуждно и ако може още тая нощь, безъ да се прави шумъ, за Стара Загора, гдѣ да се закара и Стою Филиповъ, и тамъ да се продължава изслѣдвание. Кажѣте и Прокурору че желание на Главний Управитель е да се дѣйствува бързо и енергически за удовлетворение закона и правосѫдието. При това, понеже Градский съвѣтъ се вижда замѣсенъ въ това дѣло, понеже той е отказалъ да изпълни длъжностьта си по разхвърляние данъци, (то) ако намирате основания, може съ добрѣ мотиниранъ докладъ да поискате растуряние му.[1])

(подп.) Начовъ.

№ 124.

(Записка.)

Г-ну Директору Общитѣ сгради.

Прѣдавамъ Ви съдържание(то) на депеша № 15, която прѣдадена на Ст(анция) Пловдивъ, ще чака заповѣдьта Ви да се прѣдаде ли на назначение.

(подп. чиновникъ) Кировъ.

(Т.) Пловдивъ, 3 Юний 1885 г.

Редакция „Южна България", копие редакция „Борба".

Опълченецъ Стою Филиповъ отъ Чирпанъ доведенъ подъ конвой арестуванъ.

Ваклидовъ.

№ 125.

4 юний 1885 г.

Уважаемий Господине Д-ръ Хакановъ,

Ако нѣма нѣкои важни прѣчки, моля, бѫдете добъръ да дадете мѣсто на В. Л. Видинлиевъ, бившъ телеграфистъ въ

[1]) Отнася се до обира на правителствени пушки въ Чирпанъ. Бабаковъ е прѣдседатель на Опълченското Дружество.

Казанлъкъ. До колкото менѣ е извѣстно, този момъкъ никога не е билъ въ добри сношения съ Ил. Куртева, още по вече отъ Великденъ, откакъ послѣдний показа видъ да напустне майка му. Отъ всичко се разбира, че исключений Видинлиевъ е невинна жъртва на пастрока си и за напрѣдъ ще има злочестината да храни ограбената си отъ Куртева майка. — Азъ пакъ повтарямъ да Ви увѣря, че Видинлиевъ никога не е съчувствувалъ на Куртева, а Вий ще му сторите голѣма добрина, ако го помилвате.

Надѣя се, че не ще откажете на просбата ми, съ почитание Вашъ

Ст. Костовъ.

№ 126.

Главний Секретарь
№ 3210
4 юний 1885 г.
г. Пловдивъ.

До Господина Директора на Правосѫдието.

Господине Директоре,

Въ отговоръ на отношението Ви отъ 22-й истекшаго подъ № 3073, имамъ честь да Ви испратя съ настоящето си прѣписъ изъ отвѣтний-тъ рапортъ на Господина Пловдивский Полицмейстръ отъ 31 сѫщаго подъ № 1018 изъ който ще благоволите да видите причинитѣ, по които полиціята не е прѣдала на Прокурорството лицата, дѣйствующи противъ правителството на 19 — Маія.

Пріимѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.

№ 127.

Частно и конфиденциално]
Монтьоръ Ориенталъ
[Oriental advertiser]
Ежедневенъ Англо-Френски политически и търговски вѣстникъ
Писалище: Галата першембе пазаръ. Тиджаретъ ханъ, № 7, 8 и 9.
Дирекцията.
Цариградъ, 6 юний 1885 г.

До Негово Прѣвъсходителство Г. Георги К. Хакановъ, Директоръ на Земледѣлието, Търговията и на Общитѣ сгради.—

Любезно Прѣвъзходителство
(Ma chère Excellence)

Наистина, азъ се проникнахъ отъ искреностьта и възторгътъ, съ които ми обяснихте, какво поведение да държа

относително въпроситѣ, които бѣха прѣдметъ на нашия разговоръ миналия понедѣлникъ въ Пловдивъ. Азъ съмъ честитъ, че имахъ приятния случай да срѣщна между управляващитѣ вашата страна, единъ ревностенъ патриотъ и единствената знаменита личность между многото такива, въ ржцѣтѣ на които сж повѣрени сега сждбинитѣ на вашата страна.

Внимателно като турямъ на вѣсь всичкитѣ усилия, които ся позволени да направя въ полза на вашето дѣло, намирамъ капоната че натижава къмъ моя страна и нуждата отъ вѣщества за уравновѣсвание очевидно, — на Ваша страна; но поне азъ считамъ Вашето лично приятелство и Васъ сами, които мя ослепихте съ Вашийтъ просвѣтенъ умъ за равносилно на това вѣщество, което ще служи за въпросното равновѣсие.

Тъй като вѣрвамъ, че не съмъ прѣминалъ прѣдѣлитѣ на Вашитѣ възгледи, идущата недѣля ще Ви проводя „Найфрай-прессе“, Ендепандансъ-белшъ и Морнингъ постъ, три най-важни Европейски вѣстници, съ които щастливъ съмъ да бжда въ прями или косвенни сношения; тѣзи вѣстници влиятъ твърдѣ много по най-важнитѣ въпроси и ще ся занимаватъ за напрѣдъ съ всичко, което ся отнася до вашата страна. Да ми бжде позволено да Ви кажа, че когато обърнахъ общественото мнѣние въ полза на Негово Прѣвосходителство Управительтъ, азъ ся докостнахъ частно въ горѣпоменатитѣ вѣстници до Вашата личность и това го направихъ, защото тя ми е драга и защото таквосъ е моето лично убѣждение, и въ случай, че ся поѣви противно на това мнѣние, азъ никога нѣма да измѣня своитѣ чувства къмъ Васъ.

Затова нито Ваше Прѣвосходителство, нито Главний правитель и може би даже да Ви ся покаже необяснимо, че ся намира въ свѣтътъ единъ человѣкъ, който изважда на яве истината и за да блещи и върху единъ прѣдметъ, по който най възвишенитѣ хора не сж на едно мнѣние.

Ваше Прѣвосходителство и азъ ще си пишемъ братски, и Вий отъ моитѣ писма ще ся убедите може би въ това, въ което по причина на краткото ни нощно свиждание не можахте да се увѣрите.

Ако и да признавамъ, че първото ми писмо до Ваше Прѣвъсходителство не трѣбва да бжде много дълго, ще прибавя, че Ви и Негово Прѣвосходителство ще бждете задоволни отъ мене и че особенно желая да науча отговоръ отъ

Васъ. — За сега ся занимавамъ да Ви доставямъ книжата, за които приказвахме, и вѣрвамъ че ще успѣя.

Нѣма да забравите да заплатите на приятельтъ двата франка, които зехте отъ него на заемъ и да ми кажете, не ще ли имаме щастието да Ви приемемъ у насъ въ Цариградъ. Позволете да Ви припомня за моитѣ дреболий или по-добрѣ незабравяйте да вземете жалването и да го порасходите изъ Цариградъ.

Съмъ и ще бѫдѫ за винаги Вашъ благосклонно прѣданний приятель

Д. А. Беллисъ.

№ 128.

Пловдивъ 6-й Юний 1885 г.

Расписка.

Получихъ отъ Г-на Ив. Ст. Гешова 2½ т(урски) лири [двѣ и половина] за 15-ій брой на вѣстника „Вѣстниче."

Л. Михаиловъ.

№ 3288.
6 юнія 1885 год.
Пловдивъ.

№ 129.

До Г. Х. Иванов, Префектъ въ Сливенъ.

Г-не Префекте,

Въ отговоръ на рапорта Ви отъ 23-й истекшаго подъ № 35, притварямъ Ви въ настоящето си прѣписъ изъ отвѣтното прѣдписаніе отъ 3-й того, № 2066 на Н(егово) В(исово) Пр(ѣвъсходителство) Главний Управитель комуто бѣхъ съобщилъ реченія Ви рапортъ.

Примете и пр.

Главенъ Секретарь и пр.

Главенъ Управитель
на Източна Румелия.
№ 2066.
Пловдивъ, 3 юний 1885 г.

№ 130.

До Господина Главний Секретарь
Директоръ на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла.

Господинъ Главний Секретарю,

Доклада Ви отъ 31 истекший май подъ № 3127, заедно съ приложений къмъ него прѣписъ, получихъ, и въ отговоръ

спѣша да Ви помоля да изразите на Г-на Сливенский Префектъ удоволствието и благодарението ми за доброто му и похвално поведение по праздника на 19 истекший Май.

Главний Управитель Г. Крьстевичь.

Мониторъ Ориенталъ и пр.
Цариградъ 9 юни 1885 г.

№ 131.

Ваше Високопрѣвъсходителство!

Бѣхъ Ви писалъ вече, когато получихъ любезното Ви писмо наедно съ стойностьта на спомоществованията за „Монитіора" за второто шестмѣсечие 1-й май 1886 год. Азъ ще испълня точно обещанието, което Ви дадохъ. Не само че ще направя това, което Ви казахъ, но сжщо ще Ви държа въ течение на новинитѣ, които пристигатъ отъ други източници. Веземете въ внимание, че работата е трудна, и вѣрвайте, че това, което Ви казахъ, е цѣла истина. Не само че ще направя каквото трѣбва, но съ частни нѣкои начини ще уравновеся всичкитѣ интриги. Повтарямъ Ви, приятелю мой, Вий ще останете съвършенно благодаренъ и доволенъ. Защото сега Вамъ е извѣстна работата, трѣбва само да ми дадете врѣме да дѣйствувамъ мждро и както трѣбва. Телеграфирахъ на кореспондента си да ся срѣщне съ Васъ; днѣсь му писахъ; отъ тогава той не ми е писалъ и азъ прѣдполагамъ, че той трѣбва да бжде боленъ. Когато тръгнахъ, оставихъ му нуждднитѣ наставления и не ся съмнявайте, той ще ся съобрази съ тѣхъ; при това, азъ съмъ тука и сега ще внимавамъ, особенно че познавамъ работитѣ, които съ очитѣ си видѣхъ.

Имамъ честьта да бжда на Ваше Прѣвъсходителство найпреданний приятель

Д. Беллисъ.

Главенъ Управитель
на Источна Румелия.
№ 2200.
Пловдивъ 10 юнь 1885 г.

№ 132.

До Господина Майоръ Коростелевъ,
Пловдивский Полицмейстеръ

Господине Полицмейстере,

Вслѣдствие доклада Ви отъ 20 май т. г. подъ № 938, съдържащь имѣната на виновнитѣ чиновници по случаятъ на

18 и 19 май, призовавате ся да ми прѣдставите обяснителни и подробни свѣдения относително поручика Гане Атанасовъ, като Ви пращамъ приложенъ тукъ и прѣписъ отъ прошението му, подадено менѣ отъ сѫщий по сѫщото дѣло.

Главенъ Управитель и пр.

Докладна Записка на поручика отъ Источно-Румелийската Милиция — Г. Атанасовъ
Г. Пловдивъ 25 май 1885 год.

№ 133.

До Негово Високопрѣвъсходителство Главний Управитель на Источна Румелия.

Ваше Високопрѣвъсходителство,

На 22-ий того бидохъ арестованъ подъ прѣдварителенъ строгъ домашенъ затворъ отъ Пловдивский Воененъ Комендантъ, и получихъ отъ сѫщий прѣписъ отъ прѣдписанието подъ № 201 на Негово Прѣвъсходителство Началникътъ на Милицията и жандармерията, съ което прѣдписание ся заповѣда арестованието ми, за това че, спорѣдъ рапорта на Г-нъ Пловдивский Полицмейстеръ, съмь билъ взелъ участие въ нѣкакво си подстрѣкателство на населението към бунтъ противъ Правителството. — На 23 сѫщаго съ рапортъ подъ № 6 до казанний комендантъ молихъ да ми ся обясни колкото може по-скоро отъ гдѣ е възникнало противъ мене това на нищо неосновано обвинение, когато азъ никога и никакво участие въ подстрѣкателство на населението къмъ бунтъ противъ правителството не съмъ взималъ, понеже по своето служебно положение, много добрѣ зная, че за такива нѣща бихъ билъ подвергнатъ на наказание спорѣдъ законътъ; обаче и до сега нищо не ми е съобщено, нито пъкъ съмъ изпитанъ въ качество на обвиняемъ за да могѫ да докажа своята съвършенна невинность.

Ваше Високопрѣвъсходителство,

Тъй като Г-нъ Пловдивский Полицмейстеръ е билъ злѣ увѣдоменъ, за да може да направи такова съвършенно невѣрно донесение, и тъй като азъ съмъ дълбоко убѣденъ, че справедливостьта на Ваше Високопрѣдъсходителство е най-вѣрната

охрана на безпристрастието на законътъ; най-покорно Ви моля да заповѣдате по-скорошното подробно изслѣдване на дѣлото, чрѣзъ което изслѣдване ще може да ся докаже моята съвършенна невинность.

Поручикъ Г. Атанасовъ.

№ 1117
12 Юний 1885
Пловдивъ.

№ 134.

До Н. В. Прѣвъсходителство, Главний Управитель.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Като поврьщамъ съ настоятето си прѣдписанието Ви по надписъ отъ 11-того № 2180 върху прошението на Хр. Г. Зидаровъ, бившъ Надзиратель на ученицитѣ въ Областната Гимназия, честь имамъ да Ви увѣдомя, че той, Зидаровъ, на 19-истекшаго май бѣше въ Мараша съ тълпата, дѣйстоующа противъ правителството, послѣ заедно съ нея ся намираше въ Градската градина и прѣдъ конашкитѣ врата.

Колкото за гдѣто Зидаровъ казва въ прошението си, че той билъ длъженъ да присжтствува на подобни мѣста за да надзирава ученицитѣ и да имъ дава наставления, азъ това незная, неговитѣ обязаности, то е работа на началството му, но и при все това той не ся забѣлѣжи, щото въ качеството си на надзиратель да призове нѣкои отъ ученицитѣ, които ся бунтуваха и да имъ даде наставления поне да ся оттеглятъ.

Приеме(т)е и пр.

Полицмейстеръ и пр.

№ 1113
13 Юний 1885 г.
Пловдивъ.

№ 135.

До Н. В. Прѣвъсходителство Г. Крьстевичъ, Главний управитель на Источна-Румелия.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Въ отговоръ на прѣдписанието Ви отъ 10-того № 2200, при което ми испратихте прѣписъ отъ докладната записка на

Поручика Гане Атанасовъ, честь имамъ да Ви доложа, че въ врѣме на происшествията на 19-й истекшаго Майя и той се намираше въ Мараша заедно съ Г-жята си и сж придружаваше, както въ градината, така и прѣдъ конашкитѣ врата отъ извѣстний Захарий Стояновъ, който тоже бѣше съ Г-жата си, но това не му прѣчише да подстрѣкава и хули правителството.

Полицията не забѣлѣжи поручика Атанасова да говори по публичнитѣ мѣста противъ правителството, но понеже той постоянно се намираше въ сношение съ фактично виновнитѣ и понеже той не е офицеръ на полицейска служба, то полиция-та прѣдполага, че и той е съмишленникъ на смутителитѣ и затова ся записа името му въ доклада ми № 938,

Приемете и пр.

Полицмейсторъ и пр.

Главенъ Управитель на Источна Румелия.
№ 2152.
Пловдивъ 8 юнь 1885 г.

№ 136.

До Господина Главний Секретарь Деректоръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла.

Господине Главний Секретарю,

На послѣдъкъ получиха се въ Канцелярията ми неосвободени отъ правото на тимбрата три прошения, носящи печатитѣ на нѣкои общини отъ Ямболската околия и подписитѣ на кметоветѣ имъ. —

Тъй като тѣзи прошения се отнасятъ до въпроси,[1]) който никакъ не сж отъ компетентностьта на подписавшитѣ ги, пращамъ Ви ги, приложени въ настоящето, и моля да распорѣдите да се испита, какъ тия кметства си позволили да подигатъ подобни въпроси, кои сж лицата, които сж ги подщрекали да направатъ това, и ми доложите, като ми дадете и мнѣнието си, какъ трѣбва да се постжпи.

Главний управитель и пр.

Главний Секретарь и пр.
№ 3450.
13 юний 1885 год.

№ 137.

До Г-на Сливенский Префектъ.

Господине Префекте,

Негово Высоко Прѣвъсходителство Главный Управитель съ прѣдписанието си отъ 8 того № 2152 ми явява, че на

[1]) Прошенията не притежаваме; общинитѣ искали да се освободи Д. Куртевъ.

послѣдъкъ ся получили въ канцелярията му неосвободени отъ правото на тимбрата три прошения носящи печатитѣ на нѣкои общини отъ Ямболската околія и подписитѣ на кмѣтоветѣ имъ.

Тъй като тѣзи прошенія ся отнасяли до въпроси, които никакъ не ся отъ компетентностьта на подписавшитѣ ги, Н. В. Прѣвъсходителство ми гы испраща съ прѣпоржка да распорѣдя за да ся испыта какъ тия кметства си позволили да подигатъ подобни въпроси и кои ся лицата, които ся ги подстрекали да направатъ това.

Прочее вслѣдствіе на горньото, като ви испращамъ съ настоящето си прѣдметнитѣ прошенія умолявамъ ви да испытате и ми дадете исканитѣ отъ Н. В. Прѣвъсходителство свѣдения, като ми повърните и прошеніята.

Гл. Секретарь и пр.

Обществено Министерство
Пловдивский
Окржжний Прокурорь
№ 2698
Пловдивъ 20-й юний 1885 г.

№ 138.

До Господина Директора на Правосждието.

Г-не Директоре,

Съгласно съ прѣдписанието Ви отъ 18-й того № 3634 имамъ честь да Ви доложя, че, ако има да ся прѣдаджтъ на сждъ нѣкои лица, които вслѣдствие на затварянието на Илия Куртевъ и други четворица станало на 19 Май т. г. ся направили обида на полицията, — то непрѣменно е нуждно Г-нъ Полицмейстеръ да почочи имѣната имъ и да ги прѣдаде на Околийский Сждникъ, който е компетентенъ въ тоя случай споредъ чл. 298 отъ органически Уставъ.

Колкото за арестуванието на 19 Май а особенно освободенитѣ отъ мене на 22 май Яко Дамяновъ и Спиро Стефановъ, тий ся освободиха по причина, че противъ тѣхъ полицията, както сама признава, е заявила само, че нападнали Никола Х. Пенчовъ, ординарецъ на Н. В. Прѣвъсходителство и искали да го биятъ, за което обаче ся не намѣриха други доказателства, освѣнъ показанието на сжщий ординарецъ, тъй щото нѣмаше

причина, да ся държатъ повече въ затвора и ся освободиха подъ поржчителство.

И какъ това може да бжде причина за необаждание на други размирници, които били оскърбили полицията, това неразбирамъ.

Прокуроръ: Бернковъ

№ 139.

До Господино Пловдивский Префектъ

Рапортъ.

Г-не Префекте,

Съгласно желанието на Г-нъ Главний Секретарь, който мя покани да дамъ разѣснение за 19-ий Май тъй също и чрѣзъ Вази ся поканихъ, честь имамъ да Ви явя слѣдующето:

На 19-ий Май сутриньта ази отидохъ въ Марашката церква заедно съ зетя си К. Поповъ и тамъ намѣрихъ една тълпа и която ся отправи за Еди-Кардашь и ази отидохъ заедно тамъ като ся говори разнообразно за затворитѣ, ази счетохъ за длъжность да явя на Г-нъ Главний Управитель и го помолихъ за да ги отпусни и така направихъ, отъ конака излѣзохъ и ся намѣрихъ съ Г-нъ Докторъ Хакановъ и съ когото отидохъ до Джумаята и отъ тамъ отидохъ дома си и повече нищо не зная.

Ако има казано нѣщо повече за менѣ то е лъжа и е направено затова, защото доносчицитѣ иматъ лична вражда и гонение къмъ менѣ още отъ врѣме на предишната ми служба, и не ся быле никакъ задоволени отъ мене като сьмъ искарвалъ на яве нѣкои тѣхни нередовности, впрочемъ сичко това твърдѣ добрѣ е извѣстно Вамъ и считамъ за излишно да Ви пишя по на дълго.

Приимете и пр.

15-ий юний 1885 год.

Префектуренъ Съветникъ Т. Стоевъ.

Д. В. Д.
Префектъ на
Пловдивский Департаментъ
№ 2839.
г. Пловдивъ 18 юний 1885 г.

№ 140.

Господину Директору на
Вжтр. Дѣла.

Г-не Директоре,

Честь имамъ съ настоящето си да Ви испратя прѣписъ отъ рапортътъ до менъ на Префектурний Съвѣтникъ Т. Стоевъ, съдържащъ разяснения за че не е зималъ участие въ демонстрацията случившя (се) на 19-й истекшяго.

Приимете, Г-не Директоре, увѣрение въ уважението ми.

Префектъ: П. Димитровъ.
Секретарь: Н. Груевъ.

Главный Секретарь
Директоръ
на Вжтрѣшнитѣ дѣла
на Източна румелия.
№ 3628
г. Пловдивъ 22 юний 1885 г.

№ 141.

До Н. В. Прѣвъсходителство
Главний управитель.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Въ отговоръ на прѣдписанието Ви отъ 21-й истекшяго май подъ № 1867 и вслѣдствие доклада на Г-на Пловдивский Префектъ отъ 18-й того подъ № 2839, имамъ честь да Ви притвора въ настоящето си прѣписъ отъ рапорта на Г-на Т. Стоевъ, Съвътникъ при Пловдивската Префектура, и понеже изъ него ся вижда че Г-нъ Стоевъ не е зималъ участие въ демонстрацията на 19-ий сжщаго майя, то не считамъ за нуждно да направя никакво прѣдложение, съгласно съ горереченото Ви прѣдписание.

Благоволете, и пр.

Главний Секретарь и пр.

Дирекция
на Правосждието
на Източна Румелия
№ 3750.
Пловдивъ 22 юний 1885 г.

№ 142.

До Господина Главний Секретарь
Директоръ на Вжтрѣшнитѣ дѣла.
въ Пловдивъ.

Господине Главний Секретарю,

Вслѣдствие на отношението Ви отъ 4 Юний т. г. подъ № 3210 при което ни прѣпращате рапорта на Г-нъ Пловдивский

полицмейстръ отъ 31 Май т. г. подъ № 1018 съ който излага причинитѣ, по които той не счелъ за нуждно да прѣдава на сѫдебната власть лицата, дѣйствующи противъ правителството на 19 май, съ прѣдписание отъ 18 юний т. г. подъ № 3634, прѣпратихъ казанний рапортъ на Г-нъ Полицмейстрътъ до тукашний Окрѫженъ Прокуроръ да изучи добрѣ работата и да ми даде мнѣнието си.

Въ отговоръ на това ми прѣдписание, Г-нъ Прокурорътъ ми испроводи рапортъ отъ 20 того подъ № 2698, прѣписъ отъ който като Ви съобщавамъ, Г-не Главний Секретарю, честь имамъ да Ви предоставя да направите потрѣбнитѣ отъ Ваша страна распорѣждания по това, за което и да мя увѣдомите.

Приимете, и пр.

Директоръ на Правосѫдието (подп.) С. С. Бобчевъ.

№ 143.

Пловдивъ 22 юни 1885 г.

Г. Ив. Ст. Гешеву.

Като ви прилагамъ тука единъ прѣгледъ отъ равносмѣтка по вѣстникътъ „Echo des Balcans", заедно съ една расписна смѣтка на г. Н. Краварева, моля ви да се распоредите, гдѣто трѣбва, за да се отпуснѫтъ 14 лири, па, ако се може, и нѣщо отгоре, понеже хичъ нѣмамъ, — догдѣ не осъмне свѣтлий день, кога чиновницитѣ получаватъ заплатата си, та да хванѫтъ мѣсто квитанциитѣ.

Приимѣте и пр.

С. Мыларовъ.

№ 144.

Пловдивъ 22 юній 1885.

Г-не Д-ръ Хакановъ,

Въ допълненіе онуй ни отъ 19-й текущаго прибавями да ви поблагодаримъ съ показаното срѣдство и за неимовѣрната ви ревность да произведѣте терроръ въ кървавото ни още отечество. Дерзайте, 20 юній е още далечъ. (?)

Испълнителній Комитетъ.[1])

[1]) Писано съ прѣправенъ почеркъ (буквитѣ сѫ съ прави линии, като печатни). Споредъ съдържанието си, това писмо е заплашително.

№ 145.

(Т.)[1]) Т. Пазарджикъ, 23 Юний 1885.

Директору Правосѫдие Пловдивъ.

Изслѣдователя пристъпи на предложението му да прѣкрати дѣлото Куртево по мотиви, изложени въ писмото ми до Васъ несъстоятелность на лицето неспособность на срѣдството и несъществувание конкуренция между намерението да се компрометира управлението и между дѣянието подбуждание. Кртевъ освободихъ, като го прѣдадохъ на префекта спорѣдъ сведения, той билъ отишелъ за София № 2070.

Прокуроръ и пр.

№ 146.

Постановление.

№ 1163.

Подписанний А. Абаджиевъ, Сѫдебний Изслѣдователь при Т. Пазарджикското Окрѫжно Сѫдилище, откакъ изслѣдовахъ дѣлото № 115 295 [отъ 1885 г.] на Илия Куртевъ, житель изъ Стара-Загора, а напослѣдъкъ живущъ въ г. Пловдивъ; набѣдяванъ за подбуждание съ думи и чрѣзъ распространявание печатани възвания измежду населението за въстание противъ държавата — злодѣяние, прѣдвидено отъ чл. 55 и 58 и послѣдната алинея на чл. 66 отъ Отом(анския) Наказа-т(еленъ) Законъ; съгласно прѣдложението на Т. Пазардж(ишкия) Окрѫженъ Прокуроръ отъ 22 того № 2066, като взехъ прѣдъ видъ слѣдующето:

1-в) Че не ся доказва отъ изслѣдванията Илия Куртевъ да е подбуждалъ населението въ г. Ихтиманъ съ думи къмъ въстание, както и да е записвалъ комити;

2-о) Че дѣянието на Илия Куртевъ прѣзъ распространявание печатни прокламации за подбуждание населението къмъ въстание противъ Централното правителство; колкото и да носи всичкитѣ вънкашни знакове на злодѣянието, прѣдвидено отъ чл. 55, 58 и 66 отъ Отом(анский) Наказателений

---

[1]) Прѣписъ.

законъ; обаче трѣбва да ся вземе въ уважение още че Илия Куртевъ е обще познатъ, като съвсемъ не сериозно лице, което не е въ състояние, да ся завземе за подобно важно дѣло, както е приготовлението на едно въстание и като такъвъ той ся явява и отъ изслѣдованието;

3-о) Че изслѣдванието ни принуждава да вѣрвами, че Куртевъ е дѣйствувалъ не съзнателно, като орудие на други непознати лица;

4-о) Че е обще познато, че цѣльта на распространяванието на прокламациитѣ не е била да ся подбуди народътъ къмъ въстание, а да ся компромитира настоящето Источно-Румелийско управление въ очитѣ на В. Порта;

5-о) Че употрѣбленото срѣдство не е било таково, щото да може да ся очаква отъ него, че въ нормални обстоятелства ще произведе онова слѣдствие, къмъ което по вънкашний си изгледъ то е било отправено; защото подписавшийтъ прокламацията е лице обскурно, безъ особенна извѣстность и репутация изъ между населението.

6-о) Че слѣдователно намѣрението не е било отправено въ посоката на самото дѣяние и така не съществува конкуренция между дѣянието и намѣрението.

За всичко това и въ силата на 82 чл. отъ 11 притурка глава IX на Органический Уставъ и съгласно съ чл. 205 и 208 на Наказателното сждопроизводство

Постановихъ:

I. Дѣлото № 115 на Илия Куртѣвъ ся прѣкратява и набедяваний ся освобождава отъ прѣслѣдование по неуместность.

II. Конфискуванитѣ печатни възвания да ся унищожатъ.

III. Сждебнитѣ разноски, състоящи отъ гроша 122 златни оставатъ въ тяжесть на Областний Ковчегъ.

Настоящето постановление подлѣжи на обжалвание прѣдъ Т. Пазарджишското) Окржжно Сждилище съгласно 209 чл. на Наказателното сждопроизводство; въ три-дневенъ срокъ отъ съобщението му.

Прѣписъ отъ настоящето да ся съобщи Г-ну Т. Пазарджикскому Окржжному Прокурору и на интересующитѣ ся лица.

Написано на 24-ий Юний 1885 година въ Т. Пазарджикъ.

Сждебний Изслѣдователь **Абаджиевъ.**

Главний Секретарь
Директоръ
на Вътрѣшнитѣ дѣла
Източна Румелия.
№ 3718
26 юний 1885 г.
г. Пловдивъ.

№ 147.

До Г-на Пловдивский Полицмейсторъ

Господине Полицмейсторе,

Рапорта Ви отъ 31-ий Май т. г. № 1018, съ който излагате причинитѣ по които полицията не е прѣдала но Прокурорството лицата дѣйствующи противъ Правителството на 19-ий май съобщихъ Г-ну Директору на Правосѫдието, който съ отвѫтното си писмо отъ 22-ий того № 3750, ми явява, че съ прѣдписание отъ 18-ий сѫщаго № 3634, препратилъ горнийтъ Ви рапортъ на Г-нъ Тукашний Окрѫженъ Прокуроръ да изучи добрѣ работата и му даде мнѣнието си.

Испращамъ Ви съ настоящето си, въ отговоръ на реченний Ви рапортъ, прѣписъ изъ оня на Прокурора доставенъ мень отъ Г-нъ Директорътъ съ писмо отъ 22-ий того № 3750, и Ви прѣдлагамъ да распоредите потрѣбното въ смислъ на прѣдложението на Г-на Прокурора въ случай, че това е още възможно и ми явите за слѣдствието.

Приемете и пр.

Главний Секретарь и пр.

Главенъ Управитель
на Источна Румелия.
№ 2366.
Пловдивъ 24 юний 1885 г.

№ 148.

До Господина Главний Секретарь
Директоръ на Вѫтрѣшнитѣ дѣла.

Господине Главний Секретарю,

Съ доклада Ви отъ 22 текущаго подъ № 3618, Вий мя увѣдомявате, че на 16 того Г-нъ Пловдивский Полицмейстръ е испратилъ задъ граница именуемий Юрданъ Бошковъ отъ Македония, по причина на нетьрпимитѣ му и постоянни скандали и ходение безъ работа.

Чудно ми ся види, Господине Главний Секретарю, какъ отъ една страна Вий ми съобщавате за знание, че Бошковъ е пратенъ задъ граница, а отъ друга азъ положително зная,

че тоя сжщий Бошковъ се разхожда твърдѣ спокойно въ Пловдивъ; какъ става това, и какво мислите да направите въ този случай, моля да ми явите.

Главний Управитель Г. Крьстевичь.

№ 3736
27 юний 1885 год.
Пловдивъ.

№ 149.

До Н. В. Прѣвъсходителство, Главний Управитель.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Въ отговоръ на прѣдписаніето Ви отъ 24-й того подъ № 2366, имамъ честь да Ви доложя, както сте видѣли и отъ рапорта ми отъ 22-й сжщаго подъ № 3618, че съ врѣме сьмь прѣдписалъ на Г-да Префектитѣ, щото ако сж укаже негдѣ отъ повѣренитѣ имъ Департаменти, испратения задъ граница Юрданъ Бошковъ, да ся повърне немедлѣнно пакъ задъ граница.

Прѣди да получа горното Ви прѣдписаніе и азъ бѣхъ зачулъ, че реченія Бошковъ ся е завьрналъ въ Область-тж ни, за което и запитахъ устно Г-на Кънчева, Т. Пазарджишкы Ротенъ Командиръ, който тѣзи дни случайно ся намираше въ Пловдивъ, нъ той ми отговори, че нѣмалъ никакво извѣстие,

Затова днесь прѣдписвамъ Г-ну Пловдивскому и Т. Пазарджишкому префекти първо: да распорѣди за испращаніе-то му незабавно задъ граница, като ми извѣсти, защо не ся е съобразилъ съ окржжното ми прѣдписание за немедленното испращаніе на Бошкова задъ граница, щомъ ся е явилъ въ Пловдивъ, а на вторій, какъ и до гдѣ е былъ испратенъ 1-й пжть [за което и поиска 120 гроша златни за прѣпращаніето му съ талига отъ Т. Пазаржикъ до границата] и защо не ся е бдяло, но ся е допустнжло да ся завърне въ Пловдивъ, безъ да го види нѣкой догдѣто е прѣминалъ прѣзъ цѣлъ Т. Пазаджишки Департаментъ.

Каквито отговори получа, ще побързамъ да Ви ги съобщя
Благоволете и пр.

Главенъ секретарь и пр.

№ 3745.
27 юнія 1885 год.
Пловдивъ.

№ 150.

До Г-на Димитрова, Префектъ въ Пловдивъ.

Г-не Префекте,

Научавамъ ся, че испратенія задъ граница Юрданъ Бошковъ, за който ся касае и окрѫжното ми прѣдписаніе отъ 20-й того подъ № 3587, сѫ намиралъ въ Пловдивъ и ся расхождалъ твърдѣ спокойно, за което и Н. В. Прѣвъсходителство Главный Управитель ми прави запитваніе съ прѣдписаніето си отъ 24-й сего подъ № 2366.

Вслѣдствие на това, умолявате ся, Г-не Префекте, да распорѣдите потрѣбното за немедленното прѣпращаніе задъ граница реченія Бошковъ, като ми извѣстите, защо не сте направили това, щомъ той ся е явилъ въ Пловдивъ, спорѣдъ както изрично е казано въ поменатото ми окрѫжно.

Пріимѣте и пр.

Главенъ секретарь и пр.

№ 3756
26 юнія 1885 год.
Пловдивъ

№ 151.

До Г-на Цанкова, Префектъ въ Т. Пазарежикъ.

Господине Префекте,

Научавамъ ся, че испратенія задъ граница Юрданъ Бошковъ, за който ся касае окрѫжното ми прѣдписаніе отъ 20-й того подъ № 3587, и за който поискахте 120 гроша златни за прѣпращаніе съ талига отъ Т. Пазарджикъ до границата, ся намира въ Пловдивъ, за което и Н. В. Прѣвъсходителство Главния Управитель ми прави запитванія съ прѣдписаніето си отъ 24 сего подъ № 2366.

Вслѣдствіе на това, умолявате се, Г-не Префекте, да ми извѣстите какъ и догдѣ е былъ прѣпратенъ реченія Бошковъ, защо не ся е бдяло, но ся е допуснало да влезе пакъ по повѣреній Ви Департаментъ и да прѣмине прѣзъ цѣлий него и доде въ Пловдивъ, безъ да го е видѣлъ нѣкой отъ подвѣдомственнытѣ Ви Полицейски власти.

Пріимѣте и пр.

Главенъ секретарь и пр.

№ 152.

Любезний Куртевъ,[1])

Вземи въ сериозно внимание писмото на Захария. Никакво чакане вече не струва пари. Събери чета въ Ихтиманъ и развий знамето въ балкана за съединението. Въ Копривщенский Балканъ ще ся намѣримъ съ Васъ. Насъ ще придружава редактора на „Борба“. Ако останешъ въ София, ще изложишь сички насъ тукъ на неимовѣрни бѣдствия. Кажи Д. Куртеву прѣди тебе да замине за въ Сливенъ, отъ дѣто и той да направи своето. Кажи му още, че не остава врѣме за никаква просия на срѣдства. Врѣмето и смѣлитѣ распорѣжданія ще доставятъ срѣдствата и всички улеснителни потрѣбности. Прочее не губи врѣме и бързо крачи, инакъ ще злоупотрѣбишь положението си и ще станешъ за резилъ и на кучетата. Щомъ ся опжтишь за цѣльта, пиши и намъ тукъ, но адрессирай писмото до търговцитѣ Странски & Михаиловски, а въ тѣхното писмо друго на мое, или Захариево име. Въ предприятието ни знай, че ще ни съдѣйствуватъ и дружиннитѣ командири, съ исключение на двама въ цѣлата область.[2]) — Значи и съ войската ся располага.

Пловдивъ 30-й Юний 1885.

Твой Т. Гатевъ.

P. S. Копривщенци и Панагюрци ще тя послѣдватъ. Това твърдо вѣрвай.

Сжщия.

№ 153.

Куртевъ,

Вие сте чудни хори! Сѣдналъ си да ма питашъ, какво да правишъ. Незнаешъ ли? Какво правятъ хората, които издаватъ прокламация. Ще приемешъ ли ти да си останешъ така спокоенъ въ София? Това е позорно. Ти трѣбва да отмжстишъ. Ти сега трѣбва да докажешъ, че населението е било съ тебѣ, ако не искашъ да кажатъ хората, че прокламацията ти е била само за молба. Впрочемъ, тебѣ ти е расправилъ Куртевъ [Димитръ]. Срамъ за Викилова, че е получилъ служба.

---

[1]) Илия Куртевъ, екстерниранъ вече и живущъ въ София.

[2]) Тѣзи двама били руси. Г. Гатевъ, когото питахме, не може да си припомни имената имъ.

Той трѣбва да отмжсти на своите тирани. Ти трѣбва да издигнешъ знамето, да поведешъ дружината, да прогласишъ Съедине(ние)то. Вѣрвамъ, че не ся лжжа.

Пловд(ивъ), 30 Юний 1885 (год).

Твой З. Ст(ояновъ).—

№ 154.

(Т.) Чирпанъ . . . . .

Записка.

Нѣколко размирници на 29 срѣщу 30 Юний подпомагани отъ градска полиция ведно, на чело съ Стою Филиповъ Горски агентъ и градский съвѣтъ и учителя Василъ Бабаковъ съвременно и градски съвѣтници откраднали 46 пушки и нѣколко сандъка патрони отъ кварталнитѣ участъци, натоварили ги на 3 кола и ги отправили за Ески Загра, распорядихъ потрѣбно(то) съгласно инструкции(тѣ) и Стою Филиповъ уже билъ хванатъ при Стара Загора съ пушки и патрони. Бабаковъ ся улови въ града тая сутринъ и ся предаде съдебному изслѣдователю Пенчу Славову кой(то) по настоящемъ (е)въ града ни по това дѣло. Вишепоменъти(тѣ) господа щомъ ся извѣсти-ли за това събиратъ ся около 250 души заедно съ дѣцата и дойдоха прѣдъ управлението като почнаха да викатъ съ гласъ ура! Бабаковъ трѣбва да бжде освободенъ. До гдѣто Тълпата викаше срѣщу правителствен(ия) домъ дойдоха въ канцеларията ми въ качеството си на депутация Георги Кочевъ, Стоянъ Молловъ, Ив. Геновъ и Милчу Калчовъ и ми казаха че тълпата искала освобождение Бабакову. Отговорихъ имъ че дѣло(то) (е) прѣдадено на съдебнитѣ власти. Послѣ това поискаха[1]) нужни(тѣ) наставления отъ Префекта, кои(то) бѣха почти еднакви съ тия, които по прѣди казаха[2]) на депутацията (да) ся отнесе до изслѣдователя и той съгласно свои(тѣ) наставления ще земе гаранция за Бабаковъ и ще го освободи. Голѣма нужда има отъ жандарми за въ градътъ ни, защото тия Господиновци като гледатъ че отпадатъ отъ день на день рѣшени ся видно, да правятъ пакости на правителството съ цѣль да го учернятъ прѣдъ надлежно(то) мѣсто.

[1]) Поискахъ.
[2]) Казахъ.

втора Записка:

Освѣнъ това на 29-й срѣщу 30-й ся намираха полиции[1]) налепени ракописни, прокламаций отправени къмъ гражданитѣ, касателно кадастралнаго данъка, въ кои(то) нападатъ Васъ, мене, религиозна(та) Българската община и нѣкои финанциални чиновници. Прокламации(тѣ) конфисковани отъ полиция(та), черновката ѝ [оригинала] ся намѣри на къра при испращани(е) инспектора Кирова, по-черкътъ ѝ много прилича на неговъ, намѣриха ся и други книжа съ нея, между кои копия ся дописки противъ Васъ, по-чъркъ Георги Кочевъ. Тая сутрина прѣди всичко това часътъ въ седемъ по европейски прѣди да бѣхъ ся отправилъ за въ канцелярията дойде на къщата ми учителя Гарвановъ и безъ заобиколки каза ми: натоваренъ съмъ отъ революционерни комитетъ въ Чирпанъ като по младъ человѣкъ да дойда да Ви кажа че трѣбва да распоредите да ся спрѣ изслѣдването по открадлатитѣ пушки, патрони, както и за прокламацията защото всичко ся върши за въ полза на Македония и че ако не спрете и не получате уставатъ[2]) коммитета ни ще земе крайни мѣрки към Васъ и други, които въспрепятствовате на това патриотичесбо дѣло, почнато отъ насъ. Въ отговоръ на всичко горѣизложено, казахъ му, Господине, Ви трѣбва да си отидите, защо(то) правителството неможе да търпи да му правятъ заплашвания и че то не може да остави ненаказани тия, които бъркатъ страната и упропястяватъ народътъ. Като изслуша тия думи Гарвановъ стана и каза добрѣ и си отиде.[3])

№ 155.

(Т.) Стара Загора 1 Юлий 1885 г.

Главному Секретарю, Пловдивъ.

Имамъ да Ви съобща важни работи доста неудобно съ шифри, ако е възможно да присъствувате на 2 часа въ телеграфната станция за подробно изложеніе, ако ли не, заповѣдайте ми съ шифри да Ви телеграфирамъ 2372.

(Префектъ) Илиевъ.

---

[1]) Отъ полицията.

[2]) Ако не послушате устава?

[3]) Тая служебна записка, писана върху телеграфо-пощенска бланка и съобщена безъ друго по апарата отъ Околийския Началникъ въ Чирпанъ до Директора на Вѫтрѣшнитѣ дѣла въ Пловдивъ, не носи никаква дата, но е очевидно, отъ 30 юний или 1 юлий.

№ 3806
1 Юлий 1885 год.
(Пловдивъ).

№ 156.

(Т. — шифрована).

Префекту Стара-Загора

За да узнаете по-лесно числото на откраднатитѣ пушки вижте въ Префектурна(та) или Околийска канцеларии списъка по който тѣ сж били раздадени отъ правителството. За пó-добрѣ идѣте и сами на мѣстото.

(Директоръ на Вжтр. дѣла и пр.).

№ 3814
2 Юлий 1884 г.
Пловдивъ.

№ 157.

До Н. В. Прѣвъсходителство
Главний Управитель.

Ваше В. Прѣвъсходителство

Вчера получихъ една телеграмма подъ № 2372 отъ Г. Старо-Загорский Префектъ съ която ми явяваше, че имало да ми съобщи важни работи, доста неудобно съ шифри, та ако е възможно да присътствувамъ на 2 часа въ телеграфната станция за подробно изложение; ако ли не да му заповѣдамъ съ шифри да ми телеграфира.

Въ слѣдствие на това азъ отидохъ на телеграфната станция и той ми съобщи слѣдующето:

„Прѣди два часа Чирпанский Околийский Началникъ мя „помоли да се явя на станция(та) за да ми съобщи нѣкои „важни за Правителството работи, прѣзъ нощьта срѣщу 30 того „се откраднали оттъ кварталъ Кара-Орманъ и друга махала „пушки кринки правителственни, които се държали на всѣки „участъкъ. На въпроса колко се били, отговори, че не събралъ „още свѣдения, повикалъ Градский кметъ да му даде разясне-„ния, нъ той отговорилъ, че ще си даде оставката, защото не „можелъ да търпи дѣйствията на Градский Съвѣтъ. Вижда се „че градска(та) полиция е знаяла за откарвание на пушкитѣ. „На въпроса жандармский командиръ знаялъ ли (е) за случ-„ката и какво (е) направилъ за издирвание на виновнитѣ „и изслѣдвание дѣлото и да ли е съобщено Прокурору, отго-„вори, че снощи съобщилъ Полицейскому Коммиссарю и тая

„сутрина командиру, които енергично работили за това, нъ „до сега нищо не (е) съобщено и не (е) сторено прѣдъ Про„курора като попитахъ кого подозрѣва съобщи, че има съм„нѣние въ Стою Филипповъ кой(то) служи при Градский Съ„вѣтъ въ качество градски надзиратель. На началника извѣстили „снощи по 10 часа европейски посторонни лица Таню Ата„насовъ, правителственъ агентъ [Бирникъ] и Иванъ Толевъ „частенъ гражданинъ. Освѣнъ това на 29 срѣщу 30 се на„мѣрили залѣпени по улицитѣ четири ржкописни прокламации „отправени къмъ гражданитѣ, по поводъ увеличение кадастра„ленъ данъкъ, въ тѣхъ се нападали Директоръ Хакановъ, „Началникъ Овчаровъ и нѣкои членове (на) Българска(та) „религиозна община, финанциални чиновници, прокламацията „свършвала тъй; Братия! Още една подла работа отъ наший „депутатъ и неговитѣ покорни палета въ Чирпанъ. Въ че„твьртакъ когато Ви съ потъ на челото работихте, тогава „тѣзи сжщитѣ кроиха планове по какъвъ начинъ да платите „пакъ отъ тѣхъ расхвьрлений противо законно данъкъ знайте „ли какви примки Ви направиха? да растурятъ Градский „Съвѣтъ, за гдѣто не щ(е)ше незаконно расхвьрляний ка„дастръ, ще останите ли и при това хладнокрьвни? Кога ще „покажете че Ви като граждани знайте да цѣнитѣ своитѣ „права, станете прочее противъ тия безакония и докажете на „тъзи чапкънска тълпа, че е доста мърсила общината, Пра„вителството, Главний Съвѣтъ и прочее. Съ това ще имъ „покажите че ще (сте) истенски граждани и че не позволя„вате да си играятъ съ вази тѣзи вагабонти. — Нѣколко „ваши братия“. Освѣнъ четиртѣхъ екземпляра които се на„мирать сега у началника имало още и други които нѣкои „частни лица скъсали. Поискахъ да се повика жандармский „командиръ незабавно, колко сж били пушкитѣ, понеже енер„гично издирвалъ, командиръ(тъ) кой(то) тогасъ се намиралъ „у дома си слѣдъ доста дълго врѣме дойде и ми съобщи, че „днесъ се извѣстилъ отъ Началника, незнаялъ колко пушки „се откраднати слѣдъ като испиталъ щѣль да съобщи, на „въпроса ми защо не се е отправилъ на часа на мѣстото да „състави за всичко протоколъ, или не намира работата тол„кози важна, командирътъ отговори, че на часътъ пратилъ „старший и слѣдъ като закуси и той щѣль да отиде. Като „исказахъ съжаление, че това не станало до сега заповѣдахъ

„още днесъ началника да ми изложи съ подробенъ и обстоя-„телственъ рапортъ цѣлото течение на дѣлото, като се съста-„вятъ още днесъ протоколи отъ жандармски командиръ за прѣд-„варително константиране и изслѣдвание испитвание Стою „Филиповъ всички подозрителни градски агенти и други, ра-„порта до мене и съобщение до Прокурора, съ нароченъ „(човѣкъ) да се испратятъ, да се продължава енергично ди-„рение виновни(тѣ) отъ командиръ и коммиссарь, като се „слѣди тайно отъ вѣрни хора всѣко подозрително „лице. „Крадцитѣ на пушкитѣ приложихъ трѣбва непременно да „се издиратъ инакъ срамъ за командиръ, коммиссарь и всич-„ка(та) полиция. Да се дѣйствува благоразумно и енергически, „сжщо тъй да се употрѣбътъ старание за издирвание авторъ „или пи(са)тели на прокламации. Началникътъ ми съобщи че „имало нужда утрѣ да отиде непременно (за) „констатирание „загуби (на) 7 общини селски азъ му отговорихъ, че понеже „негово(то) присътствие (е) необходимо, (то) да проводи единъ „Главенъ съвѣтникъ да го замѣсти, слѣдъ като излѣзохъ отъ „станция(та) (отидохъ при) субститутъ прокурора и му съобщихъ „цѣлото дѣло като искахъ още днесъ да испроводи изслѣдо-„ватели за да се хванатъ своеврѣменно диритѣ на прѣстъ-„плението. Той ми обѣща. Моля ако има да ми дадете още „нѣкои наставления за други нѣкои мѣрки, които бихте на-„мѣрили за нуждно да се в119за нуждно да се вематъ. Вижда се, че всичко това „се прави отъ страна на нѣкои хора при надлѣжащи на „опозицията за да се компрометира правителството.

На въпроса ми имало ли е жандарми въ участъцитѣ гдѣто били пушкитѣ, — отговори нѣмалъ свѣдѣния за това, но види се че не е имало. — (Попитахъ): Вий и Началникътъ имате ли пълно довѣрие въ дѣятелностьта на Секционний Командиръ? — (Отговоръ): Началникътъ ми го е прѣдставлявалъ като дѣятеленъ нъ азъ чухъ въ Чирпанъ нѣкои отгатвания (?) още кога из(с)лѣдвахъ поповата работа, за недѣятелностьта на командира неговий днешенъ отговоръ го компрометира той трѣбваше спорѣдъ менъ на часътъ да отиде на мѣстото (да извърши) нуждното и прочее, той немажа, да ми каже даже колко пушки ся откраднати. Когато дѣлото станало на 29 срѣщу 30, приложи че щѣлъ да закуси като че закуснанието е по важно отъ всѣко дѣло, това до негдѣ

(го) характерисва, а дѣлото не е станало негдѣ далечь нъ въ градьтъ.

(Въпросъ): Кметътъ дали искрэнно си дава оставката или само за (да) замажи очи и за сговарвание отъ себѣ си отговорностьта, въ случай че таквазъ би паднала върху му отъ това дѣло. — (Отговоръ): „До колкото съмь испиталь за кмета всички хазватъ, че той (е) човѣкъ добродушенъ нь съвсемъ противното се отзовавать за градскитѣ съвѣтници. За, този специаленъ случай не мога да се произнеса до като не испитамъ.“

Казахъ Г-ну Префекту, че удобрявамъ взетитѣ му мѣрки, прѣдложихъ му да съобщи на Сэкцоонний командирь и на Полицейский Комисарь да употрѣбятъ всички енергически мѣрки за откривание на виновницитѣ, защото инакъ ще държа и тѣхъ за отговорни. Припоржчахъ му още да настои щото още днесъ да отиде изслѣдователь въ Чирпанъ и ако намира за полезно да испрати и ротний жандармерийский командирь и да мя държи въ течението на дѣлото. — „(Азъ) ще направя „всичко (отговорилъ префектътъ) по предложението ви, жан-„дармски ротний командиръ казва че (е) назначенъ (въ) Плов-„дивъ и се събира постъпенно за пловдивъ, моля съобщете ми „имали подобно нѣщо за мое по цѣлесъобразно дѣйствие“.

Най послѣ телеграфирамъ му въ слѣдующата смисъль: „За да узнаете по лѣсно числото на откраднатитѣ пушки „вижте въ Префектурна(та) или околийската канцеларии спи-„съка по който тѣ сж били раздадени отъ Правителството за „по добрѣ идете и сами на мѣстото.

Благоволете и пр.

Главений Секредарь и пр.

Д. В. Д.
Префектъ
на Т. Пазаджикский
зстартаментъ
№ 2379
1 Юлий 1885 г.
Г. Т. Пазарджикъ.

№ 158.

Господину Директору на Вжтрѣшнитѣ Дѣла Въ г. Пловдивъ.

Господине Директоре,

Въ испълненіе на предписаніето Ви № 3756 отъ 27-ий истекший относително испращаніето на Юрдана Бошковъ задъ

граница и неговото отново заврыщаніе въ Областьта, съ настоящийтъ рапортъ взимамъ честьта да Ви доложа че предмѣтний Бошковъ на основаніе телеграфическата Ви заповѣдь отъ 16-ый миналий ся изгони задъ граница въ Българія на 18-ый Юний конвоиранъ отъ единъ жандармъ до с. Вакарелъ.

Окрѫжното Ви прѣдписаніе № 3586 получихъ на 22-ый Юний и препроводихъ на всичкитѣ административни и Жандармерийски Власти въ повѣрений ми департаментъ още на сѫщий день за не пропущаніето на изгонениѝтъ въ областьта ни. Отъ имѣющите ся въ повѣренното му (ми) управленіе свѣденія, Юрданъ Бошковъ не е былъ виденъ нигдѣ и отъ никого да ся заврыща, нѣщо което ми дава да мисля, че той по всяка вѣроятность ще е миналъ прѣзъ друго нѣкое мѣсто, или пъкъ ако е прѣзъ тукъ, той ще е миналъ придрѣшенъ подъ друго име и прѣзъ нѣкои слѣпи пѫтеки; друго яче непременно той щеше да бѫде виденъ ако не въ Ихтиманъ то поне тукъ, отъ самитѣ жандарми които ся нахождатъ постоянно (по) желѣзница(та).

Приемете и пр.

Префектъ и пр.

Гл. Секретарь и пр.
№ 3914
5 Юлій 1885 год.

№ 159.

До Н. В. Прѣвъсходителство Гл(авний) Управитель.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Въ допълненіе на рапорта си отъ 27 истекшаго № 3736, относително испращаніето на Юрдана Бошковъ задъ граница и неговото отново заврыщаніе въ областьта, честь имамъ да Ви доложж съгласно отвѣтныйтъ рапортъ отъ 1 того № 2279 на Г-нъ Т. Пазарджикскый префектъ, че прѣдмѣтный Бошковъ на основаніе телеграфическата ми заповѣдь отъ 16 миналый ся изгонилъ задъ граница въ Българія на 18 Юный конвоиранъ отъ единъ жандармъ до с. Вакарелъ.

Окрѫжното ми прѣдписаніе № 3587 получилъ на 22 юный и прѣпроводилъ на всичкитѣ административни и жандармерійски власти въ повѣренный му Департаментъ още на сѫщый день за не препущаніето на изгоненыйтъ въ областьта ни. Отъ имѣющитѣ ся въ повѣренното му управленіе свѣдѣнія,

Юрданъ Бошковъ не е былъ виденъ нигдѣ и отъ никого да ся заврьща, нѣщо което давало на Г-на Префекта да мисли, че той по всяка вѣроятность ще е миналъ прѣзъ друго нѣкое мѣсто, или пъкъ ако е (миналъ) прѣзъ тамъ той ще е миналъ придрѣшенъ подъ друго име и прѣзъ нѣкои слѣпи пѫтеки, друго яче непременно той щѣлъ да бѫде виденъ ако не въ Ихтиманъ то поне въ Т. Пазарджикъ, отъ самитѣ жандарми, които ся нахождали постоянно на желѣзницата.

Благоволѣте и пр.

Гл. Секретарь и пр.

Дирекция на Правосѫдие-то на Источна Румелия № 3979 Пловдивъ 2 юлий 1885.

№ 160.

Господину Главному Секретарю, Директоръ на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла.

Господине Главний Секретарю,

Тукъ приложено, прѣпращамъ Ви постановлението на сѫдебний изслѣдователь въ Т.-Пазарджикъ подъ № 1163 съ дата 24-ій Юний тая година отъ което ще видите че обвинително — сѫдебната власть въ тоя градъ е намѣрила за правилно и законно по показани причини да се прѣкрати прѣслѣдването противъ именуемий Илия Куртевъ за когото се касаеше писмото Ви до мень отъ 18-ій Май т. г. подъ № 2769.

Както ще видите при това, Господине Главний Секретарю, отъ прѣписа на една депеша на Г-нъ Т. Пазарджикский окрѫженъ Прокуроръ подъ № 2070 тоя Куртевъ е билъ освободенъ отъ затворътъ и прѣдаденъ на административната власть въ Пазарджикъ и още той е заминалъ за София.

Сега, макарь нито Прокурорството, нито административната власть въ Пазарджикъ не сѫ счели за нуждно да постановятъ и извършятъ нѣкои дискреционни мѣрки къмъ тоя Куртевъ; нъ при изучванието на дѣлото, съ което имахъ честь да се занимавамъ тия дни за да дамъ подробенъ докладъ на Негово Високопрѣвъсходителство Г-на Главний Управитель, азъ като взехъ прѣдъ видъ:

1-о) Че тоя Куртевъ се вижда да е единъ халосанъ, смѣшенъ и извѣянъ човѣкъ, обаче е наклоненъ да дири въ разни авантюри неподобающи нему чести;

2-о) Че единъ такъвъ смѣшенъ и морално невмѣняемъ субъектъ може обаче да послужи за оржлие на нѣкои бездѣлници партизани, които нищо не биха пожалили за да произвѣдятъ безрѣдици и смутове въ страната;

3-о) Че това като е така, колко и да е смѣшенъ въ своитѣ болни наемвания единъ такъвъ Куртевъ, той може да бжде опасенъ за кое и да било мѣсто на Областьта гдѣто би се намѣрилъ той, толкосъ повече като отъ нѣколко мѣсяци насамъ, се вижда отъ нѣговото дѣло, той нѣма никакво занятие и никакво мѣстожителство въ страната.

За всички тѣзи, азъ сьмь на-мнѣние, Господине Главний Секретарю, че Вий би направили едно не само умѣстно и полѣзно, нъ и твьрдѣ законно нѣщо, ако распорядехте административнимъ образомъ щото: да се счита за изгоненъ отъ прѣдѣлитѣ на Областьта именуемий Илия Куртевъ и да му се запрети за винаги влизанието му въ тия прѣдѣли.

За улѣснение въ Вашитѣ наставления които азъ се надѣвамъ че Вий ще побьрзате да дадете на когото трѣбва като извьршите прѣдлагаемото административно распорѣждание, прилагамъ и една копия отъ описъ на бившиий арестантинъ Куртева, въ който описъ подробно сж показани неговото име, качества и пр.

Приимете и пр.

Директоръ на Правосждието: С. С. Бобчевъ.

25 Май 1885 год. Пловдивъ.

Описъ на арестантина:

Име и прѣзиме Илия Куртевъ, мѣстожителство г. Пловдивъ, мѣсторождение г. Стара-Загора, възрасть 28 год., вѣроисповѣдание православенъ, гражд. състояние жененъ, народность българинъ, занятие билъ чиновникъ, растъ обикновенъ, тѣлосложение здраво, лице чисто, шаръ на лицето нѣма, коса черна, вѣжди черни, очи кестяневи, носъ обикновенъ, уста обикновена, зжби здрави, мустаци черни, брада обрьснатъ,

язикъ говори Бълг. Руски и Турски, особенни бѣлѣзи нѣма, дрѣхи палто черно отъ казмиръ, панталонъ синъ чоханъ.

Надзиратель на привр. затворъ: [подп,] Н. Поповъ

Вѣрно съ първообразното:
Началникъ-тъ на Канцеларията въ Дирекцията на Правосѫдието: М. П. Икономовъ.

№ 3951
Пловдивъ 6 Юлий 1885 год.

№ 161.

До Г-на С. С. Бобчева Директоръ на Правосѫдието.

Г-не Директоре,

Въ отговоръ на отношението ви отъ 2-й текущаго подъ № 3979, имамъ честь да ви извѣстѭ, че понеже въ постановление-то на Сѫдебний Изслѣдователь въ Т. Пазарджикп не е казано, ча Куртевп ся туря на распоряжение-то на Администрация-та, нито има другъ сѫдебенъ актъ, който да заповѣдва екстрадиранie-то на Куртева и понеже и мотиви-тѣ изложени въ речено-то ви отношение не сѫ достатъчни за екстрадиранието за всѣкога на единъ румелийски туземецъ, тѝ подвѣдомственната ми Дирекция ся намира въ невъзможность да даде нуждни-тѣ заповѣди на Административни-тѣ власти за испълнение на прѣдложение-то ви, доклѣ не благоволите да издѣйствувате особно за това разрѣшение отъ Негово Високопрѣвъсходителство Главний Управитель, отъ какъ ся добие и съгласието на Постоянний Комитетъ.

Приимѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.

№ 162.

София 3 Юлий 1885 год.

Пріют(елю) З. Стояновъ,

Стана съ това писмо 3 пѫти Ви пиша, едно на Гат(евъ) и друго тебе, незная причинитѣ гдѣто ми неотговаряте, обаче съмнявамъ ся да не би да ся злоупотрѣбяватъ съ тѣхъ.

Като престигнахъ тукъ заедно съ всички, ся видяхме и споразумѣхме за нашитѣ работи въ румелія съ тукашнитѣ горгоръ баший и либер(ално) бюро и остана сега до въ сѫбота пакъ да стане събраніе и азъ или въ недѣля или понеделникъ ще ся отправя [да дода] тайнимъ образомъ въ Пловдивъ, за да направимъ наше събраніе да Ви изложа какъ стои тукъ работата успешно спрямо наший рум(елийски) въпросъ и какъ, че като дойда и ся върна на назадъ пакъ за Софія, да изложа тоже обстоятелствено работа(та) тогава да ся зематъ серіозни мерки за събираніе пари било отъ министерство било отѣ либерални бюра, тъй рѣшихме заедно както съ Карав(еловъ) тъй и съ Центр(алното) либер(ално) бюро, иначе неможе да бѫде, Защото Д. Куртевъ заедно съ другар(итѣ) като престигна направи работата „бокъ баклавасѫ" и Вій упълномощавате хора които самите тѣ незнаятъ какво правятъ [моля недейте расправя писмото ми на Д. Г. Куртевъ защото напослѣдъкъ го принудихме временно да дойде въ Пловдивъ като ходихме отъ либерал. бюро да веемахме 150 фр. да имъ ся дадоха], затова всички негови движенія детински които направи, и непостоянни, разни ще Ви изложа слѣдъ като дойда. Азъ като мина тайномъ образомъ прѣзъ Самоковъ, Радуилъ [Ихтиманско] Костенецъ, Бѣльово, Т. Пазарджикъ нощемъ отъ тамъ ще телеграфирамъ до тебе тъй: [З. Стояновъ Редак(ция) Борба днесъ ти испращамъ книгитѣ назадъ.

подписъ Крумовъ]

слѣдъ това Вій ще вземите телеграмата ще видите кой часъ е́ дадена и него часъ ще тръгна съ кола по сухо за Пловдивъ гдѣто Вій т. е. Гатевъ да иди у тѣхъ на Салаша да испратите една лотка или до областний затворъ или по горе да остава колата и да мина прѣзъ [Марица] рѣката да слѣза у Гатева и тамъ да ся по сѫвѣтоваме [планътъ и сичко за освобожденіе и пр.] послѣ слѣдъ едно двѣ събранія [день, два] да ся върна пакъ обратно презъ сѫщій пѫть за постѫпваніе извършваніе дѣлото. За да Ви пиша на книга всичкото не е́ възможно за приготвенитѣ планове, за хората, матеріяла и пр. за срещаніето и споразуменіето съ Србскій емигрантъ Пашича и пр. то остава устно затова необходимо нуждно да дойда.

Под(поручикъ) Векилова испратихме Окол(ийски) Начал(никъ) въ Търново.

Съ Г. Д. Г. Куртева испращаме и Яка Д. Бояджіева да видиме какво впечатленіе ще произведе.

Азъ съмъ Ви казалъ че служба никогашъ нѣма да взема до като има съ мене хора които да работатъ, а ако остана самъ тогава ще махна съ ржка отъ този гладенъ патріотизмъ обаче като виждамъ че имамъ работа съ хора отъ моего рода насърдчавамъ ся и слѣдвамъ и ще слѣдвамъ по този трънливъ пжть.

Постоянно сме съ Ризова, Петкова, както и Т. Иванчова предсѣдат(ель) либер. бюро тукъ. Срѣщнахъ ся и ся срѣщамъ съ Каравелова, Радославова, Славейкова и пр. обаче пазя благоразуміе на стотѣхъ петь одговарямъ разяснявамъ положеніето на работата у Румелия планътъ и начинътъ на дѣйствіята бждущи за освобожденіето, които планове отъ насъ рѣшени и които ще Ви расправя устно, и ся приематъ на пжлно било морално или матеріялно или съ хора въ: даденій моментъ.

А пакъ Д. Г. Куртевъ какво направи [и дѣйствително осждамъ такава линія на повѣденіе като върважъ че нѣма да ми ся сърдите тъй като сьмъ ангажиранъ за това дѣло съ Васъ заедно] дали сте му едно пжлномощно отъ Комитета, безъ наставленія, дохожда тукъ, безъ да ми обясни нѣщо, трьгва у Славейкова у Каравелова иска 20 франга да освобождава румелія единъ пжть ся обещай че 1000 пушки ще прати за Сърбія [на Пашича] другъ пжть отива при Каравелова и изведнашъ или 20 хил(яди) фр(анка) или безъ тѣхъ ще освободи румелія, третій пжть казва ще вземе служба, четвъртій пжть страхъ го било да ся върне въ румелія че билъ даденъ подъ сждъ, други пжть иска пжлномощни отъ либер(алното) бюро да дръгне изъ Българія по събираніе волни помощи; е! Кажете ми сега Вій да сте, при едно непостоянство съ единъ човѣка когато стои насрѣща Ви немали да Ви произведе съмнително впечатленіе, подозреніе и недоверіе, затова ся принудихме съ всичките тукъ съмишленници да му ся дадътъ за разноски 150 фр. и да ся върне временно назадъ защото резилъ станахме тъй като щомъ продума нещо тайно съ министрьтъ или другъ съмишленникъ, ще го чуешь слѣдъ часъ или минута по улицитѣ, затова приберете го и недейте му казва за това нищо освѣнъ съ наставленія испратете го изъ румелія за предоготовленіе на дѣлото, а пакъ за тукъ гдѣто ще имаме като 2 и 2=4 сполука въ всичко, остава

на мене и тогава ще видите ще имали сполука или не въ веѣко отношеніе, но не тъй дѣтинската а съ благоразумничката.

Щомо получитѣ настоящето ми одговори на минутата до мене „хотелъ Искрь“.

Като пишите и до либер. бюро тукъ че врьзъ мене оставате да имъ обяснявамъ ходътъ и вървежа на всички работи.

Поздравленіе отъ Г. Векилова и всички, Цалувамъ съмишленници(тѣ) отъ мене.

Твой Илия Куртевъ.

№ 163.

Д. В. Д.
Префектъ на
Пловдивский Департаментъ
№ 3110
г. Пловдивъ 4-й Юлий 1885 г.

Г-ну Директору на Вѫтр. Дѣла и пр.

Г-не Директоре,

Въ отговоръ на прѣдписанията Ви отъ 27-ий Юний и Юлий № 3587 и 3851, имамъ честь да явя, съгласно рапортътъ на Г-нъ Полицмейстрътъ отъ 4-й того — № 1275, че полицията не (е) уловила изведнъжъ скандалистътъ и безделникътъ Юрданъ Бошковъ, защото той постоянно ходилъ изъ града съ цѣла тълпа негови съмишленници и твърдѣ вѣроятно било че можялъ да ся случи голѣмъ скандалъ; за да не ся случи подобно нѣщо Полицията наредила улавянието му да стане въ единъ пó-сгоденъ случай. На 2-й того прѣзъ деньтъ реченийй Бошковъ като минувалъ по край участъкътъ въ Каршияка, младший унтеръ офицеръ Хр. Николовъ поискалъ да го хване, нъ Бошковъ извадилъ камата си, хвърлилъ ѫ врьзъ него и побѣгналъ къмъ града. Като ся извѣстилъ за това Комисарьтъ тутакси зелъ да го прислѣдва и го намѣрилъ въ писалището на Русский подданникъ П. Неболсинъ; поканилъ го да ся покори доброволно и да ся прѣдстави въ полицейското управление, нъ той [Бошковъ] освѣнъ че не ся мърдалъ отъ мѣстото си нъ и нападалъ Правителството по единъ най-безобразенъ начинъ. Подиръ малко пристигнали на мѣстото негови другари именно: Зогравски, З. Стояновъ и пр. отишли въ кѫщата на З. Стояновъ като викали на пѫтя: ако полицията може нека да ся помѫчи да го отнеме отъ рѫцетѣ ни. Отъ тамъ ся отправили къмъ „Русенъ-Махала“ съ голѣмъ шумъ.

Г-нъ Полицмейстрътъ ся научилъ че Бошковъ ся прѣмѣстилъ да живѣе въ друга къща около Сахатъ-тепе и расподедилъ за улавянието му.

Приимѣте и пр.

Префектъ и пр.

№ 164.

Гл. Секретарь и пр.
№ 3965
8 Юлій 1885 год.

До Н. В. Прѣвъсходителство Гл. Управитель

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Господинъ Пловдивскый Префектъ съ отвѣтныйтъ си рапортъ отъ 4 того № 3110 ми явява, че съгласно доношеніето на Г-на Полицмейстра отъ сжщый день № 1275, полиціята не улавяла изведнажъ скандалистътъ и бездѣлникътъ Юрданъ Бошковъ, защото той постоянно ходилъ изъ града съ цѣла тълпа негови съмишленници и вѣроятно было че може да ся случи голѣмъ скандалъ; за да не ся случи подобно нѣщо полицията наредила улавяніето му да стане въ единъ пó-сгоденъ случай. На 2 того прѣзъ деньтъ реченный Бошковъ като минувалъ по край участъкътъ въ Каршиака, младшый унтеръ офиценъ Хр. Николовъ поискалъ да го хване, нъ Бошковъ извадилъ камата си, хвърлилъ я врьзъ него и побѣгналъ къмъ града. Като ся извѣстилъ за това Коммиссарьтъ тутакси зелъ да го прислѣдва и го намѣрилъ съ писалището на Русскый подданникъ П. Неболсинъ; поканилъ го да ся покори доброволно и да ся прѣдстави въ Полицейското Управленіе, нъ той [Бошковъ] освѣнъ че не ся мърдалъ отъ мѣстото си нъ и нападалъ правителство-то по единъ най-безобразенъ начинъ. Подиръ малко пристигнали на мѣстото негови другари именно: Зографски, З. Стояновъ и пр. отишли въ кжщата на З. Стояновъ като викали на пжтя: ако полиціята може нека да ся помжчи да го отнеме отъ ржцѣтѣ ни. Отъ тамъ ся отправили къмъ „Русенъ-Махала“ съ голѣмъ шумъ.

Г-нъ Полицмейстрътъ ся научилъ че Бошковъ ся прѣмѣстилъ да живѣе въ друга кжща около Сахатъ-тепе и распорѣдилъ за улавяніето му.

Имамъ честь прочее, да доложж това на Ваше В. Прѣвъсходителство въ допълненіе на рапорта си отъ 5 того № 3914.

Благоволѣте и пр.

Гл. секретарь и пр.

№ 3845
3 юлий 1885 год.
Пловдивъ.

№ 165.

До Негово Високопрѣвъсходителство
Главний управитель.

Ваше Високопрѣвъсходителство,

Въ допълнение на рапорта си отъ 2 текущаго подъ № 3814 имамъ честь да Ви приключа въ настоящето си за свѣдение, прѣписъ изъ телеграммата на Г-на Старо-Загорский Префектъ отъ вчерашна дата подъ № 2408, касателно до откраднати-тѣ пушки въ чирпанъ.

Благоволѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.

№ 166.

(Т.) Стара Загора, 2 Юлий 1885 год.

Главному Секретарю, Пловдивъ.

Нощесъ получихъ телеграмма 1725 отъ Чирпанскій околійскій началникъ, спорѣдъ коя(то) градскій кметъ му рапортиралъ, че прѣдметни(тѣ) пушки били вземени отъ Стою Филиповъ и учитель Василъ Бабаковъ. Спорѣдъ друга телеграмма 1727 жандармскій Командиръ му съобщилъ че пушки(тѣ) били на брой 46 и откарани отъ Арабаджия(та) Димо Георгиевъ Евджилерецъ въ Хасково. Спорѣдъ третя телеграмма 1728 куриеръ(тъ) на поща(та) Недко Христевъ му съобщилъ, че като идѣлъ вчера отъ Стара Загора за Чирпанъ срѣщналъ три кола съ пушки (и) патрони подиръ кои(то) насмалко заминалъ Стою Филиповъ, арабаджии били трима, посока имъ била за Стара Загора, нъ имало съмнение, че щѣли да минятъ Сюютлии и отъ тамъ за Казанлъкъ. Нощесъ часа 12 се разпорѣдихъ, да се преслѣдватъ тѣзи коля и задържатъ заедно съ Стою Филиповъ. Тъзи сутрина ми се съобщи, че колята съ пушки и патрони уловени при Старо Загорски(тѣ) лъджи, задържани заедно съ Стою Филиповъ, като щѣли да отиватъ за Шипка 2408.

Илиевъ.

№ 3346
3 Юлий 1885 год.
Пловдивъ.

№ 167.

До Негово Висок превъсходителство
Главний Управитель.

Ваше Високопрѣвъсходителство,

Слѣдъ депешата на Г-на Старо-Загорский Префектъ подъ № 2408, която имахъ честь-та да Ви съобщж съ рапорта си отъ днешна дата подъ № 3845, приехъ слѣдующата шифрована телеграмма:

„Слѣдъ нашъ разговоръ на станция(та) дадохъ строги „заповѣди въ Чирпанъ за издирвание дѣло(то). Сждебенъ слѣдо„ватель вчера замина за мѣсто-то. Има съмнѣние, че прокла„мация(та) (е) направена отъ бившиий учитель Кировъ. Всичко „съобщено Прокурору, тоя часъ испращамъ, ротенъ жандар„мерийский командиръ тръгва за Чирпанъ, понеже пушки „уловени и слѣди надѣва (ся) хванати и мое(то) присжтствие „тука (е) тоже нуждно; моля съобщете ми да отидж ли; слухъ „има, че всички движения ставали, защото болшинство(то) „граждани нетърпѣли Овчарова за началникъ".

Прочее, като явявамъ горнето на Ваше Високопрѣвъсходителство, имамъ честь да прибавя, че попитахъ по аппарата Г-на Префекта, по кои причини намѣрва за необходимо присжтствие-то си въ Стара-Загора да не би и тамъ да ся готвятъ нѣкакви движения и като получихъ отговоръ, че присжтствието си считалъ за необходимо за да можялъ да ся распореди да ся хванатъ пушкитѣ и Стою Филиповъ да изложи дѣлото Прокурору за да го слѣдва правилно и че ся занимавалъ и съ съставление отговора на турскитѣ оплаквания, които съ телеграмма му искамъ, за това и азъ казахъ Г-ну Префекту, че за сега може да не ходи въ Чирпанъ.

Благоволѣте да приемете и пр.

Главний Секретарь и пр.

Д. В. Д.
Префектъ
на Старо-Загорский
Департаментъ
№ 35
4 Юлий 1885 г.
г. Стара-Загора.

№ 168.

До Господинъ Главний Секретарь, Директоръ на Вътрѣшнитѣ Дѣла на Ист. Румелия,
Въ г. Пловдивъ.

Господине Главний Секретарю,

При настоящий си рапортъ имамъ честь да прѣдстава на благоусмотрението Ви единъ екземпляръ отъ прокламациитѣ,

които били залѣпени въ г. Чирпанъ на 30-й миналий Юний, прѣдставенъ ми отъ Г-на Чирпанский околийский началникъ при рапорта му отъ 3-й того подъ № 1749.

Благоволете и пр.

Префектъ Илиевъ.[1])

Д. В. Д.
Префектъ
на Старо-Загорский
Департаментъ
№ 36
4 Юлий 1885 год.
г. Стара-Загора.

№ 169.

Повѣрително. (Лично)

До Господинъ Главний Секретарь, Директоръ на Вътрѣшнитѣ Дѣла на Ист. Румелия, Въ гр. Пловдивъ.

Господине Главний Секретарю,

Прѣдъ видъ на заплашваньето, което се направили на Г-нъ Чирпанский окол. началникъ на 1-й того отъ учителя Гарванова, който ужъ билъ натоваренъ отъ нѣкакъвъ си революционеренъ комитетъ да отиде да му каже, като на младъ човѣкъ, че трѣба да разпоряди да се спрѣ изслѣдваньето по откраднжтитѣ въ Чирпанъ пушки и по прокламацията, преписъ отъ която днесь при провѣрителенъ рапортъ № 35 Ви прѣдставлявамъ, и че ако не получи устава,[2]) комитетътъ щѣлъ да вземе крайни мѣрки къмъ него, както и къмъ други, които би въсприпятствували на това „патриотическо дѣло", защото всичко се правило ужъ за въ полза на Македония, прѣдъ видъ тъй сжщо на разнитѣ слухове, които се пръскатъ и тука, че ужъ имало тайно нѣкакво приготовление на много мѣста, да се направи нѣкакво смущение съ цѣль да се компрометира Правителството, разумѣва се, — азъ дохождамъ до заключение, не крайни нѣкои и буйни личности отъ опозицията въ отчаянието си ще гледатъ да произвеждатъ постоянни шумове и безпокойствия, по какъвто да било начинъ.

Че Чирпанската случка прѣдварително ѐ била извѣстна тука на нѣкои, а особенно на бившиий финанц. началникъ Хр. Ваклидова, се заключава отъ това, че отъ нѣколко дни

[1]) Прокламацията, за която е дума, не притежаваме. Съ рапортъ № 3980 отъ 8 юлий сжщата е била прѣпратена отъ Директора на Вжтрѣшнитѣ Дѣла до Главния Управитель.

[2]) Ако не се подчини на устава.

насамъ нѣкои Чирпанци сѫ имали свижданье съ него, че самъ Стою Филиповъ, говори се, като билъ по-прѣди тука, ходилъ тукъ-тамѣ съ Хр. Ваклидова, че пушкитѣ щѣли били да се закаратъ на брата му Коста Ваклидова въ Шипка отъ арабаджиитѣ; и че като се доведе тука Стою Филиповъ, Хр. Ваклидовъ далъ пари да му купятъ и испратятъ разни ястия.

Този часъ ми се съобщи невѣроятно едно нѣщо, че ужъ падарьтъ на с. Текке, и помощникътъ на кмета въ с. Ашикъ-Сенеклии, Ст.-Загорска околия, били видѣли въ корията на това послѣдньо село нѣколко души добрѣ облѣчени и обрѫжени, които били казали на падаря: „Намъ богати хора трѣбватъ тебѣ нѣма какво да правимъ". Ако и да погледнахъ съвсѣмъ хладнокрьвно къмъ този слухъ, пратихъ обаче незабавно полицейский комиссарь на мѣстото, за да издири съ всѣко прѣдпазвание, има ли нѣщо сѫщественно, и ако дѣйствително има нѣщо да вземя енергически мѣрки, като Ви доложя, разумѣва се за всичко.

За прѣдварително издирванье на всички подобни шумове, чини ми се, ще имамъ нужда отъ единъ поне таенъ агентинъ, когото да командирувамъ за да събира свѣдѣния тайнимъ образомъ, гдѣто и когато се окаже нужда. За това, ако кредитъ за подобенъ агентъ може се намѣри, азъ Ви моля, Господина Главний Секретарю, да ми се отпусне една сумма отъ 20—30 (л.) турски за единъ приврѣмененъ агентъ.

Като Ви долагамъ за всичко горѣказанно, моля Ви, Господине Главний Секретарю, да ме не оставите безъ наставления по прѣдмѣта.

Благоволете и пр.

Префектъ Илиевъ.

170.

Глав. Секретарь и пр.
№ 3993
8 Юлій 85 г.
г. Пловдивъ.

До Н. В. Прѣвъсходителство
Глав. Управитель на Ист. Румелія.

Въ допълненіе на докладътъ си отъ днешна дата подъ № 3980, касателно до случившите ся напослѣдъкъ смутове въ г. Чирпанъ, имамъ честь да Ви испратя съ настоящето си прѣписъ изъ доклада на Г-на Ст. Загорскый Префектъ отъ 4-й того подъ № 36, за свѣдѣніе.

Благоволѣте и пр.

Глав. Секретарь и пр.

№ 171.

(Т.) Стара Загора, 4 Юлий 1885 год.

Главному Секретарю Пловдивъ.

Чирпанскій Околійскій Началникъ ми Съобщава, че Бабаковъ и Гарвановъ тая сутрина споредъ повѣсткитѣ Супститута, кой(то) вчера отиде (въ) Чирпанъ, заминали сами безъ конвой. До сега нѣмало нищо особенно, число жандарми было достатъчно, нѣкой отъ еснафліи(тѣ)' правили въ Чирпанъ нощесъ на нѣколко мѣста събранія и протестиранія прѣзъ депутата си предъ Главній Управитель противъ дѣйствія на размирници по открадваніе пушки. Съмисленници на размирници(тѣ) правили тоже събраніе въ кѫща(та) (на) Гарванова въ число не повече отъ 40 души и ужь рѣшили да се оплачатъ на Главній Управитель.

Бабаковъ и Гарвановъ безъ шумъ и безъ конвой пристигнаха тука и слѣдъ тѣхъ Субститута съ слѣдователь. Сега виновнитѣ се намиратъ тука въ ржцетѣ на Правосждіе(то). Съобщихъ Прокурору желаніе Главнаго Управителя. Изслѣдваніе става енергично. Въ Чирпанъ за сега тихо. 2463.

(Префектъ) Илиевъ.[1])

№ 172.

Д. В. Д.
Префектъ
на Старо-Загорскій
Департаментъ.
№ 37
6-й Юлий 1885 г.
г. Стара-Загора.

До Господина Главний Секретарь,
Директоръ Вжтрѣшнитѣ Дѣла на Ист.
Румелия въ г. Пловдивъ.

Господине Главний Секретарю,

Въ допълнение на повѣрителний ми рапортъ отъ 4-й того № 36/43, имамъ честь да Ви доложя, че отъ испитванията, който направи Полицейский комисарь на мѣстото, относително до слухътъ за появлението на нѣколко обржжени хора въ Ашикъ-Сенеклийската кория, се оказа, че подобно нѣщо нѣма, но че нѣколко работници-жьтвари отъ Чирпанска околия, които били добрѣ забѣлѣжени отъ помощника на

[1]) Главний Секретарь съ писмо № 3925 отъ 5 Юлій 1885 год. изпраща прѣписъ отъ тази телеграма до Н. В. Прѣвъсходителство Главний Управитель за свѣдѣніе.

Ашикъ-Сенеклийский кметъ, минкли отъ тамъ и си отишли по работата. Отъ испитванията, направени отъ Полицейский комисарь се вижда тъй сжщо, че тѣзи слухове и страховетѣ, особено на Турското население въ с. Текке, били вслѣдствие на послѣднитѣ случки въ Чирпанъ, които сж били много прѣувеличени отъ разнитѣ разкази на частни лица, както обикновенно бива въ подобни случаи, и на улавяньето на пушкитѣ, близо при Ст.-Загорскитѣ минерални бани.

За сега въ Чирпанъ било мирно и тука Бабаковъ и Гарвановъ се изслѣдватъ и сж пуснати подъ поржчителство. Чини ми се обаче, че слѣдъ растурянне-то на Чирпанский градский съвѣтъ, което é желателно да стане пó скоро, и ако é възможно съ телеграма да се увѣдомя за утвържденението на комисията, може би пакъ да послѣдватъ нѣкои демонстрации, затова не е злѣ подвижнитѣ жандарми и конницата да си останятъ за пó дълъжко врѣме въ Чирпанъ.

Г-нъ Субститута съобщилъ съ селеграма Господину Директору на Правосждието, че азъ му сжмъ казалъ, какво този послѣдний знаялъ за Чирпанската случка, за разяснение, на това имамъ честь да Ви доложя, че азъ му казахъ, какво може-би Г-нъ Директоръ(тъ) на Правосждието да се é извѣстилъ, а не че положително знае, отъ което би се помислило, че азъ му съмь доложилъ нѣщо, което не сжмь направилъ, понеже не ме задлъжава закона. Ако стане нужда, моля Ви да бждите тъй добри да разясните гдѣто трѣбва, затова, за да не би да излѣзе нѣкое недоразумѣние. Въ този случай азъ казахъ само своето частно мнъние, което и Г-нъ Субститутътъ сподѣли, като мислѣше и той, че може би Г-нъ Директорътъ на Правосждието да се é извѣстилъ.

За кандидатъ по назначението на жандармский рот. командиръ, азъ бихъ прѣдставилъ Г-на Ненова, до сегашенъ Ямболский Секционенъ Командиръ. Ако и Вий, Господине Главний Секретарю, го намирате за способенъ да испълнява съ полза тази длъжность, моля Ви да подѣйствувате за назначението му.

На послѣдньо се извѣстихъ, че тукъ щѣлъ да става митингъ отъ нѣкои незадоволни противъ Градский Кметъ, нъ азъ не вѣрвамъ да сполучжтъ.

Благоволете и пр.

Префектъ Плиевъ.[1])

---

[1]) Главний Секретарь съ писмо № 3994 отъ 8 Юлій 1885 год. праща на Н. В. Прѣвъсходителство Главний Управитель прѣписъ отъ горното за свѣдѣніе.

Главний Управитель
на Източна Румелия.
№ 2500
Пловдивъ 8 Юлий 1885 г.

№ 173.

До Господинъ Главний Секретарь,
Директоръ на Вътр. Дѣла.

Господинъ Главний Секретарю,

Вслѣдствие на отправена-та отъ мень проcба, Н. И. В. Султанътъ благоволи да ми разрѣши да отида въ Цариградъ, за малко почивка и за уравнение по възможность на нѣкои висящи въпроси. —

Съгласно прочее съ чл. 48 отъ органическ(ия) уставъ, и споредъ заповѣдь-та на Н. И. Величество възлага ся Вамъ, Господинъ Главний Секретарю, длъжностьта да мя замѣстите въ врѣме на отсѫствието ми.

День за тръгвание-то ми, отъ тукъ ся опрѣдѣли идуща-та срѣда, 10-й того часъ-тъ на 11 сутриньта. —

При това, като взимамъ прѣдъ видъ разнитѣ неумѣстни вълнения и други неблагоприятни приключения, кои-то прѣди нѣколко врѣме тукъ станаха, и отъ кои-то немалко ся поврѣди уважение-то и честьта на една часть отъ тукашното население, за неизлишно считамъ да Ви припомня нуждата да бдите щото отсега нататъкъ, да ся не наруши ни най-малко законностьта.

Въ противенъ случай, Вамъ Г-нъ Главний Секретарю, принадлѣжи длъжностьта и правото да издѣйствовате, съ помощьта на достопочитаеми-тѣ Ваши събратия, да ся прѣслѣдвать строго и наказвать ония, който биха си позволили да нанесѫтъ врѣда на законностьта и на общата тишина и порядъкъ необходими за развитие-то, напрѣдъкътъ и благоденствие-то на страна-та и ми явявате за все що би ся случило, относително общий порядъкъ и спокойствието. —

Главний Управитель, Г. Крьстевичь.

№ 4002
9 Юлий 1885 год.
Пловдивъ.

№ 174.

До Г. Г. Религиознитѣ Началници.

Негово Високопрѣвъсходителство Главний Управитель съ прѣдписанието си отъ 8-й текущаго подъ № 2500 ми извѣстява, че въ слѣдствие на отправената отъ него проcба, Н. И.

В. Султанъ-тъ благоволилъ да му разрѣши да отиде въ Цариградъ за малко почивка и за уравнение по възможность на нѣкои висящи въпроси.

День за тръгвание-то на Негово Високопрѣвъсходителство ся опредѣлилъ идущата срѣда, 10-й того, часътъ на 11 сутриньта; за това съгласно съ чл. 48 отъ Органическій Уставъ и споредъ заповѣдьта на Н. И. Величество, Негово Високопрѣвъсходителство възлага на мень длъжность-та да го замѣствамъ въ врѣме на отсѫтствието му.

Прочее, имамъ честь да ви съобщѫ горнето за знание.—

Приимѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.[1])

Главенъ Управитель на Источна Румелия. № 2519 Пловдивъ 9 Юлий 1885 год.

№ 175.

До Господина Главний Секретарь Директоръ на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла.

Господине Главний Секретарю,

Доклада Ви отъ вчерашна дата подъ № 3965, съ който ми долагате за случката станала по опитванието за улавянието на скандалиста и бездѣлника Юрданъ Бошковъ, прочетохъ и останахъ твърдѣ много учуденъ, какъ да не сте взели, до сега, почти никакви мѣрки за прѣслѣдванието и наказванието на мятежницитѣ, които, както Ви е извѣстно, възползувани отъ единъ одобенъ за тѣхъ моментъ, почватъ да хулятъ и клѣветятъ по такъвъ отвратителенъ начинъ и то прѣдъ очитѣ на полицията Правителството; а най много мя удивлява като какъ да ся пропустне толкова сгоденъ случай, какъвто е билъ прѣдъ писалището на Русский подданикъ П. Неболсинъ, гдѣто сѫ присѫтствували толкова свидѣтели честни граждани; нъ да ся остая прѣдъ многобройна публика полицията да слуша че и ся отправя такова изражение каквото е било казано отъ именуемитѣ: Заграф(с)кий и З. Стояновъ „Ако Полицията може нека ся помъчи да го отнеме отъ рѫцѣтѣ ни.“

---

[1]) Сѫщото окрѫжно писмо е пратено до турскитѣ общини на турски и до гръцкитѣ — на гръцки езикъ.

Знаете обаче, Господине Главний Секретарю че отъ подобни сцени каквато е била горнята иматъ твърдѣ лоши послѣдствия както за населението и още повече и самото Правителство. Населението не ще да почита властьта като слуша и гледа какъ я хулятъ и подиграватъ и властьта тогава не ще има изискуемата сила въ законитѣ си дѣйствия. — Никое отеческо Правителство не би стояло тъй хладнокръвно къмъ едни мятежници които го хулятъ, клѣветятъ и развращаватъ населението, безъ да прибѣгни къмъ законнитѣ срѣдства за прѣслѣдванието и наказванието имъ, за да опази своя авторитетъ, както и порядъкътъ и тишината въ страната.

Послѣдствие на гор(н)ьото, призовавамъ Ви прочее, Господине Главний Секретарю, да ся отнесете съ мотивирано отношение до Главний Прокурорь и да поискате прѣслѣдванието и наказанието на тѣзи и други ако има подобни мятежници. Така сжщо да отправите своитѣ наставления до надлѣжнитѣ полицейски власти за начина на дѣйствието имъ по прѣслѣдвание и наказание на такива бездѣлници за да ся избѣгватъ да ставатъ въ бждѫще неприятни сцени.

Главний Управитель, Г. Кръстевичь

№ 4106
13 Юлий 1885 год.
Пловдивъ.

№ 176.

До Г-на Майора Коростелева Пловдивский Полицийместерь.

Г-не Полицийместере,

Г-нъ Пловдивский Префектъ съ доклада си отъ 4-й текуща го подъ № 3110, ми съобщи рапорта ви до него отъ сжща дата подъ № 1275, касателно до Юрданъ Бошкова и азъ отъ своя страна изложихъ съдържанието му на Негово Високопрѣвъсходителство Главний Управитель, обаче получихъ отвѣтното му прѣдписание отъ 9-й сжщаго подъ № 2519, съ което ми явява, че прочелъ доклада ми, касателно до случката станала по опитванието за улавянието на скандалиста и бездѣлника Юрданъ Бошковъ, нъ останълъ твърдѣ много очуденъ, какъ да не сж ся взели до сега почти никакви мѣрки за прѣслѣдванието и наказанието на мятежницитѣ, които въсползувани отъ единъ удобенъ за тѣхъ моментъ, почватъ да хулятъ

и клеветять, по такъвъ отвратителенъ начинъ и то прѣдъ очитѣ на Полиция-та, Правителство-то, а най много Негово Високопрѣвъсходителство ся удивлява, като какъ да ся пропустне толкова сгоденъ случай, какъвто е билъ прѣдъ писалището на Русский подданникъ П. Неболсинъ, гдѣто били присѫтствували толкова свидѣтели честни граждани, нъ да ся оставя прѣдъ многобройна публика полиция-та да слуша, че й ся отправя такъво изражение, каквото е било казаното отъ Зографски и З. Стояновъ „ако полиция-та може, нека ся помѫчи да го отнеме отъ рѫцѣтѣ ни".

Отъ подобни сцѣни, каквато е била горнята, имало твърде лоши послѣдствия, както за населението, така и още повече за самото Правителство. Население-то не цѣло да почита власть-та, като слуша и глѣда какъ я хулятъ и подигравать и тя тогава не ще има изискуемата сила въ законнитѣ си дѣйствия.

Никое отеческо Правителство не би стояло тъй хладнокръвно къмъ едни мятежници, които го хулятъ, клеветятъ и развращаватъ населението, безъ да прибѣгне къмъ законнитѣ срѣдства за прислѣдването и наказанието имъ за да опази своя авторитетъ както и порядака и тишината въ страната.

Въ слѣдствие на горнето и по заповѣдь на Негово Високопрѣвъсходителство, умолявате ся, Г-не Полицийместере, да ся отнесете съ мотивирано изложение до Г-на Окрѫжний Прокуроръ и да поискате прѣслѣдвание-то и наказанието на тѣзи и други, ако има, подобни мятежници и ми явите за резултата.

Приимѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.

№ 177.

(Т.) Стара Загора, 9 Юлий 1885 г.

Главному Секретару Пловдивъ.

Допълненіе 2500 Чирпанскій Ок. Началникъ телеграфира Стою Филиповъ заедно съ единъ отъ градскитѣ агенти и нѣколко души още пияници заминали вчера по край управленіето съ два файтона псували съ гласъ и викали разни неприлични думи. Вижда ся тоя немирникъ се насърчава отъ свои съмисленици да продължава това си дѣйствие № 2507.

(Префектъ) Илиевъ.

Дирекция
на Правосъдие-то
на Источна Румелия
№ 4140
Пловдивъ 10 Юлий 1885 г.

№ 178.

До Господинъ Главний Секретарь,
Директоръ на Вътрѣшнитѣ Дѣла
Въ Пловдивъ.

Господине Главний Секретарю,

Въ отговоръ на отношението Ви отъ 6 того подъ № 3951, зимамъ честьта да Ви съобщя, че по въпросътъ за екстрадирането на Илия Куртевъ не остая вече на повѣренната менъ Дирекция да направи никакво распоряжение, тъй като сѫдебнитѣ власти сѫ си свършили работата по неговото дѣло. Ако азъ Ви направихъ извѣстно прѣдложение по съвършенно административни съображения, както знаете и, разбира се, Вамъ остава да цѣните до колко се иматъ за това и достатъчни мотиви.

Приимете и пр.

Директоръ на Правосѫдието: С. С. Бобчевъ.

№ 179.

(Прѣписъ).

(Т.) Чирпанъ, 10 Юлий 1885 година.

Главенъ Управитель И. Румелия, Пловдивъ.

Безъ присъда съмъ затворенъ тазъ вечеръ дадохъ поручитель почетенъ не ма освободиха. Отговоръ платенъ.

Русевъ.

№ 2538. Настоящий прѣписъ, заедно съ приложената до него телеграфна расписка, ся прѣпраща до Господинъ Главний Секретарь, Директоръ на Вътрѣшнитѣ Дѣла, за надлѣжно распореждание.

И. Д. на Главний Управитель Главний Секретарь,

Н. А. Начовъ.

№ 4065
12 Юлий 1885 год.

№ 180.

Префекту Стара Загора.

Нѣкой си Русевъ телеграфира изъ Чирпанъ Главному Управителю че безъ присжда билъ затворенъ далъ почтенъ поржчитель нъ него освободили. Извѣстѣте защо просителя е билъ арестованъ отъ кого и като е давалъ гаранция защо не ся пустналъ(ъ)?

(Директоръ Начовъ).

№ 181.

(Прѣписъ)

(Т.) Чирпанъ, 15 Юлий 1885 година.

Главному Управителю, Пловдивъ.

Снощи жандармитѣ мя срѣщнаха и мя биха съ камшици раниха устата ми искамъ одовлетворение.

Пею Мичевъ.

1579. Настоящий прѣписъ ся прѣпраща до Господина Главний Секретарь, Директоръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, за надлѣжно отъ негова страна разпоряжение.

Пловдивъ 15 Юлий 1885 г.

И. Д. на Главний Управитель, Главний Секретарь и пр.

Н. А. Начовъ.

№ 182.

(Прѣписъ)

(Т.) Чирпанъ, 15 Юлий 1885 година.

Главному Управителю, Пловдивъ.

Синътъ ми учитель грабнатъ отъ улицата днесь и арестуванъ съ гаранция настоявамъ да ся пустне.

Нанчо Дѣлчовъ.

2578. Настоящий прѣписъ ся прѣпраща до Господинъ Главний Секретарь, Директоръ на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла, за надлѣжно отъ негова страна распоряжение.

Пловдивъ 16 Юлий 1885 год.

И. Д. на Главний Управитель, Главний Секретарь и пр.

Н. А. Начовъ.

№ 4146
16 Юлій 1885 г.

№ 183.

Префекту Стара-Загора.

Пею Мичевъ и Начо Дѣлчовъ телеграфиратъ изъ Чирпанъ Главному Управителю, първий че прѣзъ нощьта срѣщ 15-й того жандарми го срѣщнали и го били съ камшици ранали устата му и иска удовлетвореное, а вторий, че синъ му учитель билъ грабнатъ отъ улицата на сѫщий день и арестованъ и настоява да ся пустне съ гаранция.

Испитайте работата и доставѣте свѣдѣния.

Начовъ.

№ 184.

(Прѣписъ)

(Т.) Чирпанъ 15 юлий 1885 година.

Главному Управителю, пловдивъ.

Долоподписанитѣ граждани еснафи явяваме че всѣка вечерь почти подъ прѣдводителството на Христо Ивановъ, една шайка нехранимайковци съ сопи въ рѫцъ безпрѣпятственно прѣдъ очитѣ на самото правителство свободно крьстосва улицитѣ на града и застрашава честнитѣ граждани. Намъ е запретено да ходимъ безъ фенеръ вечерь а съ тая шайка ся прави исключение. Молимъ Ваше Високопрѣвъсходителство да прѣкратите това зло и повърните свободата ни. Инакъ ще бѫдемъ принудени сами да пръснемъ тази шяйка при това да ся позволи на всички граждани да ходятъ безъ фенеръ, тъй като за освѣтление градътъ плаща достаточно да ся запрети на патрула да бие и затваря честнитѣ граждани когато гѝ срѣщне безъ фенеръ.

Упълномощени отъ 108 души прѣдставители на всичкитѣ еснафи въ градътъ.

Пеню Динчевъ, Недѣлчу Петровъ.

2580. Настоящий прѣписъ ся прѣпраща до Господинъ Главний Секретарь, Директоръ на Вътрѣшнитѣ Дѣла, съ умоление да испита телеграфически работата и распореди потрѣбното.

Пловдивъ 15 Юлий 1885 год.

И. Д. на Главний Управитель Главний Секретарь и пр.

Н. А. Начовъ.

№ 4148
16 Юлий 1885 год.

№ 185.

Префекту Стара-Загора.

Пеню Димчевъ и Недѣлчо Петровъ опълномощени отъ 108 души прѣдставители на всичкитѣ еснафи въ Чирпанъ телеграфиратъ Главному Управителю на 16-й того, че всѣка вечерь почти подъ прѣдводителството на Христо Ивановъ една шайка нехранимайковци съ сопи въ ржцѣ безпрѣпятствено прѣдъ очитѣ на самото правителство свободно кръстосва улицитѣ на града и застрашавала честнитѣ граждани, а тѣмъ било запретено да ходятъ вечерь безъ фенерь, а съ тая шайка ся правяло исключение и молятъ да ся прѣкрати това зло и да имъ ся повърне свободата. Инакъ щѣли да бждатъ принудени сами да пръснатъ тази шайка и искатъ да ся позволи на всички граждани да ходятъ безъ фенеръ, тъй като за освѣтление на града ся плащало достатъчно и да ся запрети на патраула да бие и затваря честнитѣ граждани, когато ги срѣщне безъ фенеръ.

Испитайтѣ за всичко това, распоредѣте потрѣбно и рапортирайте подробно.

Начовъ.

№ 186.

Расписка.

Получихъ отъ Г-на Ив. Ст. Гешова, Прѣдсѣдатель на Постоянни Комитетъ, двѣ турски (лири) (2) за Напечатванието на в. „Борба за кокалъ"[1])

Гр. Пловдивъ, 15-й Юлий 1885.

Л. Мишайковъ.

---

[1]) Единъ видъ карикатура. За да се бори съ „Борба", издавана отъ З. Стояновъ, правителството било принудено да плаща, за да се издава горния карикатуренъ листъ.

№ 4138
16 Юлий 1885 год.
Пловдивъ

№ 187.

Секретно.

До Г-на Майора Коростелева Пловдивский Полицийместеръ.

Господине Полицийместере,

Г-нъ Татаръ-Пазарджикский Префектъ съ телеграмма отъ 14-ий текущаго подъ № 2420 ми извѣстява, че Илия Куртевъ съ единъ отставной Български офицеръ и още двама бивши опълченци, на сжщий день заминали прѣзъ Пазарджикъ за Пловдивъ.

Въ слѣдствие на това, умолявате ся Г-не Полицийместере, да распорядите за да ся слѣди тайно, гдѣ ще ходятъ, съ кои ще ся събиратъ и какво ще вършжтъ тѣзи лица и за слѣдствието да ми доложите.

Приимѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.

Ямболский Околийский Началникъ
г. Ямболъ 10 Юлий 85 г.
№ 3.

№ 188.

Секретно.

До Господина Префекта на Сливенский Окржгъ. Въ Сливенъ.

Господине Префекте,

Въ допълнение на рапортътъ ми отъ днешна дата № 2464 имамъ честьта да Ви доложа, че отъ изслѣдванията направени по прошенията, за които са отнася горѣспомѣнатий ми рапортъ, както са види въ приложенитѣ протоколи, излиза:

1) Че тѣзи прошения[1]) сж били приготвени отъ прошениеписцитѣ: Георги Пѣевъ и Иванъ Марчинка, съдружници, първий ямболецъ вторий русинъ засѣленъ отъ време на окупацията тукъ;

2) Че тѣзи прошения не сж били прѣдварително заржчани отъ никого отъ подписавшитѣ ги кметове;

3) Че тѣ сж били испратени или поднасяни на кметоветѣ въ общинитѣ отъ самитѣ прошениеписци и отъ Башалийский Кметъ Видю Моневъ;

---

[1]) Въпроснитѣ прошения сж искали освобождението на селата отъ данъци.

4) Че кметоветѣ сж били убѣдени да ги подпишатъ безъ да разбиратъ исцѣло съдържанието на прошенията, освѣнъ кметоветѣ на с. Арпачъ и Бошалий;

5) Че сочинението на тѣзи прошения не мѣза да е на прошениеписцитѣ, но на друга ржка, която неможа да са узнае и че прошениеписцитѣ са дѣйствували въ случая заедно съ други не извѣстни лица и по начинъ заблуждающь и развращающь общинскитѣ кметове.

Прочее на почитаемото Началство остава да опрѣдѣли размѣра на врѣдитѣ, които бихж послѣдвали отъ подобенъ начинъ на дѣйствие както и да рѣши за мѣркитѣ, които бихж се видѣли потрѣбни за прѣдпазвание на кметоветѣ отъ подобни увлечения.

Приимете и пр.

Ямболский Околийский Началникъ С. Д. Вѣженовъ.

Д. В. Д.
Префектъ на
Сливенския Департаментъ.
№ 2862
12 Юлий 1885 г. г. Сливенъ.

№ 189.

До Господина Главний Секретарь и пр.
Въ г. Пловдивъ.

Господине Главний Секретарю,

Въ испълнение на прѣдписанието Ви № 3450 отъ 13 истекшаго имамъ честьта да Ви повьрна испратените три прошения до Н. В. Прѣвъссодителство Главний Управитель, заедно съ 10 протокола съставени по вислѣдванието на това дѣло, както и преписъ отъ раппорта на Г-на Ямболский Околийсиий Началникъ № . . . . отъ 10 текущаго, за надлѣжно отъ Ваша страна понататъшно распорѣждание.

Благоволете и пр.

Префектъ Д. Х. Ивановъ.

Главный Секретарь
№ 4142
16 Юлій 85 г. г. Пловдивъ.

№ 190.

До Н. В. Прѣвъсходителство Главный Управитель на Источна-Румеліж.—

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Вслѣдствіе рапорта на Г-на Сливенскый Префектъ отъ 12-й того подъ № 2862, и въ отговоръ на прѣдписаніето

Ви отъ 8-й истекшаго подъ № 2152, имамъ честь да Ви повърна съ настоящето доставенитѣ ми съ него — три прошенія[1]) както и десятъ протокола съставени по изслѣдваніето на изложената въ тѣхъ работа, заедно съ прѣписъ изъ рапорта на Г. Ямболскый Околийский Началника подъ № 3, за надлѣжно отъ Ваша страна распорѣжданіе.

Благоволѣте и пр.

Главенъ Секретарь и пр.

№ 191.

(Прѣписъ)

(Т.) Чирпанъ 15 Юлий 1885 година.

Главному Управителю, Пловдивъ.

Съ силомъ ни извадиха отъ кафенето снощи. Жандармитѣ съ голи сабли ни биха немилостиво и арестоваха, зеха ни и паритѣ. Молимъ освобожденеето си и наказанието на жандармитѣ.

Никола Душювъ, Георги Пенковъ, Атанасъ Тодоровъ, Пею Димовъ.

2577. Настоящия прѣписъ ся прѣпраща до Господинъ Главний Секретарь, Директоръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, за надлѣжно отъ Ваша страна распоряжение.

Пловдивъ 15 Юлий 1885 г.

И. Д. на Главний Уравитель Главний Секретарь и пр.

Н. А. Начовъ.

№ 192.

№ 4147.
16 Юлій 1885 год.

Префекту Стара-Загора.

Никола Душовъ, Георги Пенковъ, Атанасъ Тодоровъ и Пею Димовъ телеграфиратъ на 15-й того изъ Чирпанъ Главному Управителю, че съ силомъ ги извадили отъ кафенето.

---

[1]) Текста на прошенията, за жалость, не притежаваме.

Жандармитѣ съ голи сабли ги били немилостиво, арестовали, зели имъ паритѣ и молятъ освобождението си и наказанието на жандармитѣ. Испитайте дѣло(то) и рапортирайте подробно.

(Гл. секретарь) Начовъ.[1])

Д. В. Д.
Старо-Загор. Департаментъ
Началникъ
на Чирпанската околия
№ 1858
15-й Юлий 1885 год.
г. Чирпанъ.

№ 193.

(Прѣписъ)

Господину Старо Загорскому Префекту

Господине Префекте,

Съ настоящий си честь имамъ да Ви доложа, какво Г. Тукашний Секционний Командиръ съ писмото си отъ днешна дата № 1138, ми долага, че тази вечерь часътъ около $3^1/_2$ по турски нощний патрулъ, като обикалялъ изъ града намѣрилъ кахвенето на Чирпанецътъ Христо Киранчевъ, находяще се въ кварталъ Табахна отворено, въ което имало около 15—16 души пияни, патрула повикалъ притѣжателя на кахвенето и му казалъ да затвори, понеже часа é вече $3^1/_2$ въпрѣки постановлението на Градското Кметство, той отказалъ, гдѣто находящитѣ ся тамъ пияници захванали по-силно да викатъ и пѣятъ. Въ това врѣме патраулътъ далъ сигналъ за помощь, гдѣто пристигнали Бригадирътъ на II Чирпанска чета придруженъ отъ сержантътъ Лазаръ Драгиевъ отъ учебний ескадронъ и Бригадирътъ отъ подвижната Жандармерия Атанасовъ, които щомъ пристигнали повикали притежательтъ на кахвенето и му казали да затвори, нъ той безъ да обьрни ни най-малко внимание на думитѣ имъ, почналъ да имъ говори, че нѣмали право и че нещелъ да затвори, а находящитѣ ся въ кахвенето продължавали да викатъ [колкото ги гласъ дѣржи] и пѣятъ. Тогава Бригадиря на Чирпанската чета, влѣзалъ въ кахвенето да го помоли трѣти пѫть притежателя да затвори, нъ щомъ влѣзалъ Бригадирътъ(,) присѫтствующитѣ тамъ лица нападнали върху му съ неизвѣстна

[1]) Особениятъ интересъ, който прѣдставляватъ тѣзи и цѣлъ редъ подобни документи, се заключава въ липсата на всѣка заинтересованость отъ страна на властьта къмъ цитиранитѣ въ тѣхъ насилия; не се прави нито най-малкия намекъ, позволени ли сѫ подобни дѣйствия или не, изобщо липсва сѣка инициатива и сѣка енергия, а всичко туй дава на властьта до значителна степень турски характеръ.

цѣль(!); тогава останалитѣ двама Старшии съ патрула като видѣли това влѣзли да го отърватъ, нъ и тѣ сѫщеврѣменно били нападнати отъ сѫщитѣ съ столове въ рѫцѣ и единъ отъ тѣхъ Никола Нанчевъ, единъ отъ размирнитѣ учители, ударили по лицето войникътъ Стоянъ Маневъ и му раскарвилъ носътъ, а на другитѣ войници скъсали дрѣхитѣ, и ся помѫчили да избѣгнатъ, нъ патраула сполучилъ да хване отъ тѣхъ четири души именно: Колю Душевъ, Пею Димовъ, Георги Петковъ и Атанасъ Тодоровъ, които и привели въ Полицейското Управление, а другитѣ се разбѣгали. Сутреньта ся прѣдадоха отъ г. Секционний Командиръ въ Околийското Сѫдилище заедно съ съставенний протоколъ.

Като Ви долагамъ за това, Г-не Префекте, ползувамъ ся отъ случая да Ви помоля, да настоите гдѣто трѣбва, щото въ интересътъ на Полицията, да ся непротакатъ за дълго врѣме отъ Сѫдебнитѣ власти отъ подобенъ родъ дѣла, защото съ това си дава по-голѣмо насърдчение на размирницитѣ за съпротивления и не почитания на полицията.

Приемете, и пр.

Околийский Началникъ Г. Овчаровъ.

№ 194.

Д. В. Д.
Префектъ на Старо-Загорский Департаментъ.
№ 2685
20-й Юлий 1885 г.
гр. Стара-Загора.

До Господина Главний Секретарь Директоръ на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла.

Господине Главний Секретарьо,

Въ испълнение на телеграмата Ви отъ 16-й того подъ № 4147, при настоящий си рапортъ честь имамъ да Ви прѣдставя въ прѣписъ рапортътъ на Г-на Чирпанский Околийский Началникъ отъ 15-й сѫщий подъ № 1858, съ който той дава разяснение по дѣлото на означеннитѣ въ телеграмата Ви четворица души Чирпанци, които се оплакали на Н. В. Пр. Главний Управитель, че били бити, арестовани, окрадени и пр.

Благоволете и пр.

Префектъ и пр.

Гл. Секретарь и пр.
№ 4270
23 Юлій 1885 год.

№ 195.

До Н. В. Пр. Гл. Управитель.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Въ отговоръ на прѣдписаніето Ви при подписъ отъ 15 того № 2577, имамъ честь да Ви прѣдставя съ настоящето си прѣписъ изъ рапорта на Г-на Чирпанскый Окол. Началникъ подъ № 1858, деставенъ менъ отъ Г-нъ Ст. Загорскый Префектъ съ докладъ отъ 20 того № 2685, съ който Г-нъ Началникътъ дава разясненія по дѣлото на означенитѣ въ телеграммата, която благоволихте да ми испратите при горньото Ви прѣдписаніе четворица души Чирпанци, оплаквающи ся прѣдъ Ваше В. Прѣвъсходителство, че были бити, арестовани, окрадени и пр.[1])

Благоволѣте и пр.

Гл. Секретарь и пр.

Д. В. Д.
Префектъ на Старо-Загорскій Департаментъ
№ 2653
17-й Юлий 1885 г.
г. Стара-Загора.

№ 196.

До Господина Главний Секретарь
Директоръ на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла.

Господине Главний Секретарьо,

За испълнение на телеграмата Ви отъ 12-й того подъ № 4065, честь имамъ да Ви прѣдставя въ прѣписъ рапортътъ № 1846 на Г-на Чирпанский Околийский Началникъ отъ 13-й сѫщий, съ който той долага за скандалътъ, произведенъ въ г. Чирпанъ на 9-й того прѣзъ нощьта отъ нѣколко пияници, — измежду които ѐ билъ и Дѣлю Русевъ, който се е оплакалъ съ телеграма на Н. В. Превъсходителство Главний Управитель, че безъ присжда билъ затворенъ и пр. — и дава разявнение защо е билъ поставенъ казанний Русевъ подъ полицейский надзоръ.

Благоволете, и пр.

Префектъ Илиевъ.

---

[1]) А самъ Главния Секретарь, който донася това, не добавя нищо: доволенъ ли е отъ обясненията на околийския началникъ, достовѣрни ли сѫ тѣ, какво трѣба да се прави по-нататъкъ по случката и пр.!

Д. В. Д.
Ст. Загор. Д(епартаментъ)
Началникъ на
Чирпанската околия.
№. 1846
13-й Юлий 1885 год.
Г. Чирпанъ.

№ 197.

(Преписъ).

До Господина Ст.-Загорский
Префектъ.

Господине Префекте,

Въ отговоръ на телеграммата Ви отъ 12-й того подъ № 2572, съ настоящий си честь имамъ да Ви доложа слѣдующето:

Подведомственний ми Полицейский Комисарь съ рапортътъ си отъ 10-й того подъ № 179, ми долага, че на 9-й сѫщаго прѣзъ нощьта [часътъ 12 по Европейски], като излѣзълъ да обикаля изъ града по провѣрка на нощната стража, заедно съ квартирмейстра на учебний ескадронъ, зачуло се гласъ отъ свирка за помощь, и тѣ на часътъ ся отправили на мѣстото да видятъ кой свире и защо, гдѣто заварили нѣколко лица пияници отъ града, именно: Митю Нечевъ, Иванъ Динчевъ, Андокъ Пеневъ, х. Никола х. Степановъ и Дѣлю Руссевъ и нѣкой си Ерменецъ Габишъ, които правили твърдѣ голѣмъ шумъ, понеже имали и цигулки, за които се скарали съ помощника на Градский Полицейский Комисарь, който не позволявалъ на свирачитѣ да свирятъ, понеже нѣмали позволително отъ Градското Кметство. Цѣли два часа сѫ се трудили да убѣдятъ по миролюбивъ начинъ поменѫтитѣ лица, за да си отидатъ по домоветѣ, обаче тѣ вмѣсто да послушатъ думитѣ на властьта, захванали повече да викатъ, до колкото си можатъ, и то безъ причини, само и само да призовѫтъ па помощь и други нѣкои размирници съ цѣль да направятъ стълкновение между населението и нощната стража, даже нѣкои отъ тѣхъ си позволили и искали да итидатъ по срѣдъ нощь, да биятъ Церковната камбана, а единъ отъ тѣхъ Дѣлю Русевъ, подавателя на телеграммата до Н. В. Превъсходителство Главний Управитель, си позволилъ и ударилъ съ камшикъ въ главата помощника на Комисаря, за което билъ доведенъ отъ стражата въ управлението и поставенъ подъ Полицейский надзоръ, до гдѣто се изслѣдва, той заедно съ

съставенний протоколъ отъ Полицейский ни комисарь сутриньта билъ прѣдаденъ въ тукашното околийско сѫдилище.

Приимете и пр.

Околийский Началникъ Г. Овчаровъ.

18-й Юлій 1885 год.
Гр. Пловдивъ.

№ 198.

Уважаемій Хашлакъ Г. Муткуровъ!

Пріятельското — Ви Письмо за едно съ устава на Опълченсвото дружество и Поканата = пріехъ съ Поздравленіята отъ пріятелите, — чрезъ Г. Чердафона, за които съмъ Ви премного благодаренъ.

Пріятели! въ труднитѣ минути за Освобожденіето на Отечеството ни, — азъ не ся дѣлихъ отъ Васъ, споредъ това, било би глупаво отъ моята страна да не сьмь и сега съ Васъ, а когито на призове отечеслвото ни — мѣжду Васъ!

Този зовъ — мисля, че скоро ще ся чуе отъ планинитѣ и особенно отъ Бузлуджа за да ся суберать живитѣ народни поборници и да воскржснатъ умрѣлите = за да продължимъ отъ колѣ зафаната-та борба — за Окончателното освобожденіе на Отечеството-ни отъ рязани и не рязани турци! Мисля, че сѣга борбата ни ще бжде по ожесточена и по ужасна отъ колкото бѣ понапрѣдъ, — защото сѣга имаме срещо себѣси и нерязани турци, — които ся подли и народни предатели, — които качества не ся виждаха въ рязанитѣ турци!

Пріятели! Споредъ горе изложенното — ми — азъ за честь считамъ да бжда — Действителенъ членъ въ Габровско-Опълченско дружество — и на драго сжрдце пріемамъ Вашата покана; и като — му желая най добжръ успѣхъ = сжрдечно желая — Първо-то да развѣе знамето за соединеніето на Тракія съ Българія, а равно и Освобожденіето на Македонія!

Бѣхъ и ако сьмъ живъ ще бжда пакъ съ борците за тжзи ни свобода — Макаръ че усѣщамъ — физическите ми сили да ослабватъ, но затова нравственните и идеята за това уякватъ!

Сожелявамъ че не мога да дойда на 21 того на Бузлуджа,— но сжрдцето и душата — ми ще бждятъ — тамъ = мѣжду Васъ!!

Провикнете ся отъ тамъ Юнаци; да живее Целокупна България, Вънъ отъ нея рязанитѣ и не рязани Турци, които ся врагове на нейното Цѣлокупно освобождение, и сѫществованіе; Този Вашъ гласъ — да разтрепери — Балканитѣ, — Европата — която на разпокѫся и хишнитѣ не рязани турци, — които — й смучатъ крѫвта и преслѣдватъ немилостиво нейните — минали — настоящи и бѫдущи поборници!

Братья Опълченци! Отъ Балканскія врѫхъ. Поглѣднете на милата ни Тракія и Македонія! въ които ся сѫ впили — като кѫрляши една сюрія чиновници рязани и нерязани, я ся поглѣдайте въ нерязаните и попитайте ся = гдѣ е била тѫзи паплачь во время борбата ни за Освобожденіето?!

И Вие ще сиотговорите, че измежду тѣхъ твѫрде малко има, които ся прімали участіе въ боя за Освобожденіето ни, а другите сѫ подлите пресмикающи животни — разни шпіони, и сволочи, — които ся сѫ кріели по дупките изъ Цариградските кафенета, и които ся носяли съ дилафа огѫнъ и въ рѫката ибрика на рязаните, и за чудо! = Тази сволочь — днесъ управлява Тракія!! Преслѣдва честните хора по свирепо и отъ турците!

Прочее = долу тѫзи сволочь! и да живее — Тракія = присоединена — къмъ Българія!

Нека ся развѣе тука Българскія левъ, когото тѫй мразятъ и преслѣдватъ — да не би да ся покаже нейде.

И тѫй Напредъ съ Божіята помощь!

Пушките Ви, патроните, сухарите, царвулите съ навущата — да Ви бѫдатъ исправни и готови, — Защото осѣщамъ — че времето наближава за борбата ни, за което — глѣдайте, — дѣятельно да сѫбужда-те заспалія — ни и излѫганъ отъ Шарлатанитѣ = народъ.

И помнете: — че братско-то — ни съединеніе — прави силата, — която только и може да Освободи Отечеството ни и да го управлява.

Когито дойде някой пріятель отъ Габрово порѫчайте му да дойде у меня — за да му предамъ годишнія си членскій вносъ за дружеството.

И тѫй Досвиданіе, сѫрдечній поклонъ на всичките пріятели.

Вашъ Маіоръ Райчо.

№ 4194
19-й Юлий 1885 год.
Пловдивъ.

№ 199.

До Негово Високопрѣвъсходителство
Главний Управитель.

Ваше Високопрѣвъсходителство,

Имамъ честь най-покорно да Ви помолѭ да извѣстите имали нѣкой законъ гласуванъ отъ Областно-то Събрание прѣзъ 1881 и 1882 година за устройство на сѫдилища за конфликти и защо не е билъ промулигиранъ.

Въ случай, че такъвъ законъ е гласуванъ, нъ не ся е промулигиралъ, по причина, че не е билъ утвърденъ отъ В. Порта, молѭ да распорядите за да ми ся испрати единъ прѣписъ отъ него.

Благоволѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.

Д. В. Д.
Префектъ
на Старо-Загорский
Департаментъ.
№ 2686
20-й Юлий 1885 г.
г. Стара Загора.

№ 200.

До Господина Директора на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла.

Господине Главний Секретарьо,

Въ испълнение на телеграммата Ви отъ 16-й того подъ № 4148, и споредъ рапортъ-тъ на Г-на Чирпанский околийский Началникъ отъ 17-й сѫщий № 1869, честь имамъ да Ви доложя, че опълномощеннитѣ ужъ Пеню Димчевъ и Недѣлчо Петровъ отъ 108 души прѣдставители еснафски, съ телеграммата си до Н. В. Пр. Главний Управитель умишленно крияли истината, като клѣветели Хр. Ивановъ, че прѣдводителствувалъ билъ нѣкаква си шайка нехранимайковци съ сопи и че ужъ прѣдъ очитѣ на самото правителство кръстосвали безпрепятственно изъ градскитѣ улици, застрашавали честнитѣ граждани и пр., а тѣмъ не ся позволявало да ходятъ безъ фенеръ и пр.

Истинностьта на всичко горѣизложенно се състояло въ слѣдующето: нѣколко души праздноходци на чело на Стою Филиповъ, Гарвановъ и Бабаковъ, подбуждали гражданитѣ подъ булото ужъ на нѣкакъвъ лъжливъ патриотизмъ да ся противятъ всячески на властитѣ. Прѣдъ видъ на тая деморализация и лошитѣ ѝ послѣдствия, по настояване на Г-на Чирпанский околийский началникъ, бившиий Градский Съвѣтъ издалъ едно постановление отъ 10-й того подъ № 33, съ което се запрѣщавало ходението безъ фенеръ пó-късно отъ часа два по турски. Подавшитѣ телеграммата и тѣхнитѣ нѣколко души другари, като видѣли, че слѣдъ туй постановление не ще могатъ да постигнатъ цѣльта си, — да правятъ смущения нощемъ, — принудили се и рѣшили, споредъ както се научилъ Г-нъ Началникъ, да правятъ пакости на правителството по другъ начинъ, сир. щомъ полицията извърши своята длъжность, хване нѣкого, нарушитель на постановлението, макаръ и да билъ той най-голѣмъ негодяй и го остави подъ полицейски надзоръ, тѣ въсползувани отъ тоя случай веднага да правятъ най голѣмъ шумъ въ града, че свободата имъ е ограничена и пр. и незабавно да телеграфиратъ и безспокоятъ Н. В. Пр. Главний Управитель.

Г-нъ Началника прибавя, че нищо не му било явено отъ полицейскитѣ власти и нищо неможалъ до сега да испита и научи отъ посторонни даже лица, че Христо Ивановъ билъ ходилъ изъ улицитѣ безъ фенеръ и съ шайка. Полицията безъ разлика е хващала и предавала на сѫдебнитѣ власти тѣзи, що сѫ ходили безъ фенеръ, а никакъ не се оставялъ никой безпрепятственно да ся расхожда безъ фенеръ, както искатъ да кажятъ тѫжащитѣ се. Че патрула биялъ и затварялъ мирнитѣ граждани, които се хваняли безъ фенеръ, тоже било лъжа.

Като Ви долагамъ горѣизложенното, прибавямъ, Г-не Главний Секретарьо, че всичко това се е вършило умишленно чисто и просто съ цѣль да се безпокои правителството и че тоя начинъ на дѣйствие, споредъ както се научилъ Г. Околийский Началникъ, имали въ программата на партия-та си, за което събирали изъ помежду си пари.

Благоволете, и пр.

Префектъ и пр.

Главный Секретарь и пр.
№ 4269
23 Юлій 85 год.
г. Пловдивъ.

№ 201.

До Н. В. Прѣвъсходителство Главный Управитель на Источна Румелія.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Вслѣдствіе распорѣжданіята които направихъ по поводъ на прѣдписаніе-то Ви при надписъ отъ 15-й того подъ № 2580, Господинъ Ст. Загорскый Префектъ съ отвѣтныйтъ си рапортъ отъ 20-й сѫщаго подъ № 2686, ми долага, съгласно съ доставенитѣ нему свѣдѣнія отъ Чирпанскый Окол. Началникъ, че опълномощенитѣ уж Пеню Димчевъ и Недѣлчо Петровъ отъ 108 души прѣдставители еснафски, съ телеграммата си до Ваше В. Прѣвъсходителство умишленно крияли истинната, като клѣветели Хр. Ивановъ, че придводителствувалъ былъ нѣкаква си шайка нехранимайковци съ сопи и че ужъ прѣдъ очитѣ на самото правителство крьстосвали безпрепятственно изъ градскы-тѣ улици, застрашавали честнитѣ граждани и пр., а тѣмъ не ся позволявало да ходятъ безъ фенеръ и пр.

Истинностьта на всичко горѣизложено ся състояло въ слѣдующето: нѣколко души празноходци на чело на Стою Филиповъ, Гарвановъ и Бабаковъ, подбуждали гражданитѣ подъ булото ужъ на нѣкакъвъ лъжливъ патріотизмъ да ся противятъ всячески на властитѣ. Прѣдъ видъ на тая деморализація и лошитѣ ѝ послѣдствія, по настояваніе на Г. Чирпанскый Окол. Началникъ, бывшій Градскый Съвѣтъ издалъ едно постановленіе отъ 10-й того подъ № 33, съ което ся запрѣщавало ходеніето безъ фенеръ пó-късно отъ часа два по турскы. Подавшитѣ телеграммата и тѣхнитѣ нѣколко души другари, като видѣли, че слѣдъ туй постановленіе не ще могатъ да постигнатъ цѣльта си, — да правятъ смущенія нощемъ, — принудили ся и рѣшили, спорѣдъ както ся былъ научилъ г. Началникътъ, да правятъ пакости на правителството по другъ начинъ, сир. щомъ полиція-та извърши своята длъжность, хване нѣкого, нарушитель на постановленіето, макаръ и да билъ той най голѣмъ негодяй и го остави подъ полицейскы надзоръ, тѣ възползувани отъ тоя случай веднага да правятъ най голѣмъ шумъ въ града, че свободата имъ была ограничена и пр. и незабавно да телеграфиратъ на В. В. Прѣвъсходителство.

Г-нъ Началникътъ прибавялъ, че нищо не му было явено отъ полицейскитѣ власти и нищо неможилъ до сега да испита и научи отъ посторонни даже лица, че Христо Ивановъ былъ ходилъ изъ улицитѣ безъ фенеръ и съ шайка. Полиціята безъ разлика е хващала и прѣдавала на сѫдебнитѣ власти тѣзи, що ся ходили безъ фенеръ, а никакъ не ся оставялъ никой безпрепятственно да ся расхожда безъ фенеръ, както искали да кажатъ тжжящи-тѣ ся. Че патрула биялъ и затварялъ мирнитѣ граждани, които ся хваняли безъ фенеръ, тоже было лъжа.

Като ми долага Г. префектътъ горѣизложеното, прибавя, че всичко това ся е вършило, умишленно чисто и просто съ цѣлъ да ся безпокои правителство(то) и че тоя начинъ на дѣйствіе, спорѣдъ както ся былъ научилъ Г. Окол. Началникъ, имали въ программа-та на партія-та си, за което събирали изъ помежду си пари.

Прочее, имамъ честь да доложа горньото на Ваше В. Прѣвъсходителство въ отговоръ на вышеупомянато(то) Ви прѣдписаніе.

Благоволѣте и пр.

Глав. Секретарь и пр.

№ 4218
20 Юлій 1885 год.

№ 202.

(Т. Шифрована).

Стара-Загора Префекту.

Научавамъ ся, че днесь щѣла да ся отслужи панахида на Хаджи Димитровия гробъ въ Бузлуджа, гдѣто били отишли хора и отъ двѣтѣ партии злѣ настроени едни срѣщу други. Взѣмѣте всички нуждни мѣрки за да не ся случи нѣкой скандалъ и ся запази напълно тишината.

(Гл. Секретарь Начовъ)

№ 4254.
Пловдивъ 21 Юлий 1885 г.

№ 203.

Стара-Загора Префекту.

Телеграфирайте за слѣдствие(то) отъ предписано(то) ми съ вчерашна шифрована телеграма.

Начовъ.

Д. В. Д.
Префектъ на Старо-Загорскій Департаментъ.
№ 2687
20-й Юлий 1885 год.
г. Стара-Загора.

№ 204.

До Господина Главний Секретарь Директоръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла.

Господине Главний Секретарьо,

Въ испълнение на телеграммата Ви отъ 16-й того подъ № 4146, както и съгласно събранитѣ и даденитѣ ми свѣдѣния отъ Г-на Чирпанский Околийский Началникъ по рапортътъ му № 1876 отъ 17-й сжщий, честь имамъ да Ви доложа, че повече отъ лъжа било това, гдѣто Пѣю Минчевъ съ телеграммата си до Н. В. Пр. Главний Управитель се оплакалъ, че прѣзъ нощьта срѣщу 15-й того жандарми го били срѣщнали и били съ камшици, защото такова нѣщо околийский Началникъ не е можалъ да научи, тъй като подобно заявление не е имало ни прѣдъ околийското Сждилище, ни прѣдъ жандармскитѣ полицейски власти или прѣдъ него.

А колкото до оплакванието на Нанчу Дѣлчовъ, че синъ му билъ грабнатъ отъ улицата на сжщий день и арестованъ въ рапортътъ на Чирпанский околийский Началникъ № 2858, който Ви прѣдставямъ въ прѣписъ при моитъ отъ 20 того подъ № 2685, ясно се вижда, какъ е било въ сащность дѣлото, което било прѣдадено отъ тамошний Секционенъ Командиръ на сждебнитѣ власти и отъ тамъ въ прокурорството.

Отъ тия постжпки и заявления на оплакващитѣ се ясно се вижда, Г-не Главний Секретарю, че тѣ нѣматъ друга цѣль, освѣнъ да правятъ смущения и оплаквания за що било и не било, само и само да се компрометира правителството и да има материялъ да се пише противъ него.

Благоволете и пр.

Префектъ и пр.

Гл. Секретарь и пр.
№ 4271
23 Юлій 1885 год.

№ 205.

До Н. В. Пр. Гл. Управитель —

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Въ отговоръ на прѣдписаніето Ви при надписъ отъ 15 того № 2579 имамъ честь да Ви доложа съгласно отвѣтныйтъ рапортъ на Г-нъ Ст. Зографскый Префектъ отъ 20 сжщаго

№ 2687, че спорѣдъ събранитѣ и даденитѣ му свѣдѣнія отъ Г-на Чирпанскый окол. Началникъ по доношеніе отъ 17 истаго № 1876, повече отъ лъжа было това гдѣто Пѣю Минчевъ съ телеграмата си Ваше В. Прѣвъсходителство ся оплакалъ че прѣзъ нощьта срѣщу 15 того жандарми го били срѣщнали и били съ камшици, защото таково нѣщо околійскый Началникъ не е можалъ да научи, тъй като подобно заявленіе не е имало ни прѣдъ околійското Сѫдилище ни прѣдъ жандармскитѣ полицейски власти или прѣдъ него.

А колкото до оплакваніето на Нанчу Дѣлчовъ, че синъ бу билъ грабнатъ отъ улицата на сѫщый день и арестованъ, въ рапортътъ на Чирпанскій Окол. Началникъ № 1858, който имахъ честьта да Ви прѣдставя въ прѣписъ при мойтъ отъ днешна дата подъ № 4270, ясно ся виждало, какъ е было въ сѫщность дѣлото, което было прѣдадено отъ тамошный Секціоненъ командиръ на сѫдебнитѣ власти и отъ тамъ въ прокурорството. —

Отъ тия постѫпки и заявленія на оплакваюцитѣ ся ясно ся виждало, прибавя Г-нъ Префектътъ, че тѣ нѣмали друга цѣль, освѣнъ да правятъ смущенія и оплакванія за що было и не было само и само да ся компрометира Правителството и да има материялъ да ся пише противъ него. —

Благоволѣте и пр.

Гл. Секретарь и пр.

№ 206.

Отворено писмо до Захария Стоянова. редактора на в. „Борба“.

Бай Захарий,

Ти си вече вѣстникарь — боришь са за „Човѣшки права“. Че си борецъ — борецъ си: силенъ и страшенъ; за това нѣма съмнѣние. Малко са е минжло отъ какъ загърмѣ честното ти патриотическо перо; но успѣхътъ ти, байно, е чуденъ. Ти испълни хиляди сърдца съ въодушевление и огънь: малкитѣ направи голѣми, слабитѣ — силни, притесненитѣ — бодри, честнитѣ — смѣли; Ти подпали силно загаснжлийтъ огънь у истин(ското) българско сърдце и възроди въ неговата пустота жива надѣжда. Лъжата и измамата затрѣпераха отъ

тебе; угодничеството и безчестното грабителство са изложихх за гнусливо поведение, и, слѣдователно, на заслужено ядовито прѣзрѣние. На тебе глѣдатъ днесь многобройнитѣ ти абонати на вѣстникътъ като въплощение на истината, честностьта. правдата, смѣлостьта, самостоятелностьта и чистий патриотизмъ. Прѣдъ тѣхъ сж нетърпимъ смрадъ и пророщина (порокъ?) гнуснавитѣ дѣла и на казьони, и на съединисти. Който получава твоята „Борба“ не храни симпатия нито къмъ еднитѣ, нито къмъ другитѣ; най-право(е) да са наричатъ (и двѣтѣ партии) учени народни убийци и иеедници.

Но, при всичко това, приятелитѣ и съмишленницитѣ твои са страхуватъ, че испитанието ти е тѣжко, а днешнитѣ хора сж способни и Папата да продадѫтъ, и Бога да измамѭтъ. Южна-България, колчимъ пѫти го намѣри за угодно, хвърля са безсрамно на плещитѣ на твоята Борба за да изтъргне патронитѣ ѝ отъ блатото на собственнитѣ си грѣхове и мръсотии. А противницитѣ шарлатани, засмѣни до уши отъ тозъ даденъ случай, блъватъ лъжи, плетятъ клевети и правятъ-струватъ глѣдатъ да помрачатъ и заблудятъ все и вся, като бутнятъ и тебе въ азмакътъ на Бенева и С-ие. Южна-България, безсрамницата, са е присламчила вече до толкова къмъ Борба, щото, безъ да го казватъ, само са разбира, че по между имъ сѫществува ужь нѣкакъвъ комшулукъ, нѣкакто интери-минтери като ужь цалувка, усмивка и пр.

Това съвпадение, желателно толкова много отъ проститутката Южна-България, а пощадено до сега отъ вашето нееднакво безпристрастно отнасяние и къмъ казионнитѣ, както и съединиститѣ, ще стане причина за съмнѣние, истудявание и безбожие(?) къмъ в. „Борба“.

Недѣй кипнува отъ ядъ, като ти пиша така. Не са сърди на человѣкъ, който тя тознава само по силата на духътъ, енергията, словото и чистий патриотизмъ, излѣти въ излѣзнѫлитѣ ти до сега книги. Човѣкъ си, не е чудно, да сѫществува и подъ тебе хорско обаяние. А това е именно, отъ което са плашатъ съмисленницитѣ ти. Мнозина, не всички познаватъ хората, които са считатъ въ едната или другата партия. Въ тѣзи двѣ партии е изграденъ най-якийтъ дирекъ, който подпира Румелия. Ти пишешь: Трѣба ли да сѫществува Румелия?[1]) Читателитѣ ти са въсхищаватъ, съединиститѣ

[1]) Дълга статия въ редъ нумера отъ „Борба“.

блѣднѣятъ и тъмнѣжтъ, а пуститѣ му казионни са тъкмятъ да бержтъ тѣ парсата, да замѣстятъ до сегашнитѣ ненаситни иоще изедници. Но, съ такива хора, какъ може да са търпи побратимство?

Не, бай Захарий. Време му е вече да са откриятъ хората кои са и какви са, за да са узнае добрѣ и твоята программа. Подъ заглавието: Трѣба ли да сжществува Румелия? рѣдътъ е сега да поклатишь тѣзи два най-яки диреци на Румелия, които сжществуватъ подъ името: казионни и съединисти. Оголи ги добрѣ прѣдъ народътъ, извади имъ на явѣ произволитѣ и мискинлицитѣ, и кажи си чисто и просто, че богатството на Румелия минж въ ржцѣтѣ на тѣзи Експлоататори, — търговци съ чувствата и интереситѣ народни. Кажи имъ и своята послѣдня дума, че и за тѣхъ главно не трѣбува да сжществува Румелия, защото тѣзи двѣ изеднически тайфи — противни въ дѣйствията, но съгласни въ принципътъ: парàта — ще прѣвиижтъ главата на селянина до поясътъ му, като обесена тиква, и ще исмучатъ и надупчатъ кожата му, като рашето. Не си отъ тѣзи да не знаешь дѣлата на казионнитѣ, да не си са погнусилъ отъ тѣхнитѣ лъжи и измами, угодничества и клѣвети, както и отъ тѣзи на съединиститѣ.

Не си са показалъ само напълно безпощаденъ и къмъ първитѣ.

Ще чакаме. . . . .

Изъ Провинцията 21-ий Юлий 1885 год.

Съ уважение: Единъ абонатъ на в. „Борба“.

№ 207.

Господине Директоре,[1])

Отчаянните казионни няколко единици, които сжществуватъ и въ г. Сейменъ; не ги досрамя де не пишятъ въ тяхната пачявря,[2]) завчеря противъ Глав. Управитель, и Ст. Загор(ския) Префектъ, че при заминуванието за Цари градъ,

[1]) Хакановъ.
[2]) В. „Южна-България.“

на Глав. управ(итель) ние имало никакъ народъ, и народа не билъ останалъ благодаранъ отъ думите, които казалъ въ Т. Сейменъ, на Станцията за да ся биатъ и затвярятъ тези които размирявать населението, това е чистя лъжя която можи да излѣзи само отъ устата на няколко отчяенни единици, както казватъ че Глав. управ(итель) казалъ единъ масалъ дѣйствително каза, тамъ прѣдъ него седѣши Сейменския Свѣщенникъ, и на негу каза масаля, но гдѣ ся те глави да разумѣять какво говори че като свѣщенникъ, трѣба и да посъветва народа като единъ баща, и че Ст. Загорския Прѣфектъ, мушкалъ въ ребрата които го окрѫжявали за да викатъ ура! и то чиста лъжя, и при туй Г-не Директоре, траба да знаете кой е писалъ тъзи гнусна дописка, той е Вашия подвѣдомственъ чиновникъ мрьсникя Огнянъ Кочевъ, който ходи съ влакя на пощата, ние единъ пъть гдѣто е нападалъ съ думи изъ кавенета, и мех(а)ни, Настоящия Глав. управителъ, и Директорите.

Съ поздравъ, съмъ Вашъ, Г. Кюмюровъ

21-й Юлий, 1885 г. г. Сейменъ,

Д. В. Д.
Префектъ на
Сливенский Департаментъ.
№ 3038/30
22 Юлий 1885 г. г. Сливенъ.

№ 208.

До Господина Главний Секретарь и пр.
въ г. Пловдивъ.

Господине Главний Секретарю,

Съгласно съ телеграфическата Ви заповѣдь № 2764 отъ 19-й Май т. г. предадохъ на сѫдъ виновнитѣ за распространение на въстаническитѣ възвания, но изслѣдователството прекрати прислѣдванието съ постановлението си № 131 отъ 12-й текущаго, преписъ отъ което, въ отговоръ на горната Ви телеграмма, имамъ честьта да Ви представя, за надлѣжно Ваше распорѣждание. —

Благоволете и пр.

Префектъ Д. Х. Ивановъ.

№ 209.

Препись.

Постановление.

№ 131.

За прекратяване на дѣлото № 223.

Написано днесь, петъкъ, дванадесятий Юлий 1885 год. въ Канцеларията на Сждебний Изслѣдователь въ г. Сливенъ.

Долоподписанний Сждебенъ Изслѣдователь, при Сливен(ското) Окр(жжно) Сждилище, слѣдъ изслѣдванието дѣлото № 223, заведено противъ именуемий Димитръ Георгиевъ Куртевъ, до тогавашенъ секретарь при тукашното Окржжно Сждилище, родомъ отъ г. Казанлъкъ, око 30 годишенъ, Българинъ, Православенъ не жененъ, грамотенъ, опълченецъ, и предсѣдатель на опълченското тука Дружество „Шипка,“ и противъ Атанасъ П. Ивановъ, отъ Сливенъ, 27 год. Българинъ, православенъ, не женenъ, грамотенъ, тоже опълченецъ, и до тогавашенъ помощникъ Сждебн. Комисаръ и секретарь на опълченското Дружество, набѣдяеми (въ) престжпление предвидено отъ 66-ий членъ отъ От(оманския) Н(аказателенъ) Кодиксъ. Дѣло проводено за изслѣдвание отъ Сливен. Окр. Прокуроръ, съ реквизицията му отъ 20-ий послѣдняго Май подъ № 1136, основана на донешение отъ Господина Сливенский Префетъ съ сжща дата подъ № 2036, — проводихъ го [дѣлото] съ докладитѣ си отъ 21-й и 25-й истекшаго Юний подъ № 906 и 932 Господину Прокурору съ заключение отъ моя страна за прекратяване отъ понататъшно криминално послѣдствие по не умѣстность и Господинъ Прокурора съ реквизицията си отъ 28-й сжщаго подъ № 1598, ми повръща помѣнутото дѣло съ съгласие и отъ негова страна за прекратяванието на прѣдмѣтното дѣло отъ понататъшно Сждебно слѣдствие прѣдъ видъ че и той ненамѣрилъ достатъчни причини — мотиви за обвинение на рѣченнитѣ лица.

Прочее, като имамъ прѣдъ видъ мотивитѣ изложени въ горѣспомѣнутитѣ ми доклади и ония въ помѣнутата реквизиция, имянно:

Че набѣдяемитѣ, като сж получили безъ предварително знание предмѣтнитѣ възвания адресувани до прѣдсѣдателя на тукашното опълченско Дружество и подписани отъ нѣкой си

Илия Куртевъ, когото тѣ познавали отъ попрѣди, разгънали сѫ ги и безъ нѣкаква отъ тѣхна страна замисълъ за производждание дѣйствието, желаемо отъ прокламацията, сѫ ги дали на приятелитѣ си въ канцеляриитѣ си и вънъ, вслѣдствие на което и полицията е получила за тѣхъ извѣстието. Не е доказано, обаче, че набедяемитѣ сѫ распръскали тия възвания въ нѣкое публично мѣсто на градътъ, гдѣто сѫ били намѣрени отъ Жандармерията.

Че за да сѫществува прѣстѫпното дѣяние предвидено отъ членъ 66-й Отъ Н(аказателния) Кодиксъ ся изисква: а) чтото у набѣдяемитѣ да е сѫществувала зла воля и замисълъ за неговото извършвание т. е. распрьскванието на тия възвания; и б) въ това съ зла воля и замисълъ распрьскване на тия възвания да ся явява цѣль искана отъ тѣхъ да ся възбуждатъ жителитѣ въ извършванието па злодѣянието прѣдвидено отъ чл. 55-й отъ От. Н. Кодиксъ. Въ наший случай, обаче, при условията при които е станало приеманието на тия възвания и извършванието на раздавинието имъ, е немислимо да ся приеме, че е станало за да са възбудятъ жителитѣ да извършатъ злодѣянието на чл. 55 отъ От. Н. Кодиксъ, слѣдователно, не мислимо сѫщо е да ся приеме какво това подбуждание не е имало и нѣкакво слѣдствие, по тая ясна причина, че като е нѣмало подбуждание къмъ едно престѫпно дѣяние, пе може да ся говори и за нѣкое отъ него слѣдствие.

Че набѣдяемитѣ не сѫ имали замисъль да подбуждатъ жителитѣ на градътъ къмъ въстание за Македония, то това са доказва и отъ обстоятелството, че никой отъ тѣхъ не е прѣдприелъ да си остави службата и да се прѣдаде въ съставение срѣдства за приготвувание въстание за въ Македония, а сѫ си били все на службитѣ си до тогава, до гдѣто бидохѫ отчислени отъ тѣхъ дисциплинарнимъ порѣдкомъ.

Слѣдователно, не може са прие, че набѣдяемитѣ сѫ распрьсвали прѣдмѣтнитѣ възвания съ цѣль да възбуждатъ жителитѣ къмъ въстание противъ правителството на Н. И В. Султана, зачтото възванието на Илия Куртевъ, най първо не е подбудило тѣхъ и не имъ е направило никакво впечатление.

То по тѣзи причини, и по още други изложени въ вишеспоменатитѣ ми доклади, съ съгласното мнѣние на Г-на Прокурора, изложено въ горѣспомѣнатата му реквизиция, съгласно

съ 205-й членъ отъ Публично-ад(министративния) Правилникъ за Криминалното Сѫдопроизводство, и въ силата на 28-й чл. отъ Притурката № 11, при глава IX отъ Органический уставъ.

Постановихъ и постановявамъ:

I-о Дѣлото № 223, възведено противъ горѣпомѣнатитѣ двама Д. Г. Куртевъ и Ат. П. Ивановъ, набѣдяеми въ пристѫпление на чл. 66-й отъ От. Н. Кодиксъ, ся прекратява отъ всяко по нататъшно криминално послѣдствие по неуместность;

II-о Набѣдяемитѣ, прочее, въ това се освобождаватъ отъ всѣко криминално прислѣдвание по него дѣло;

III-о Преписъ отъ настоящето да ся съобщи подъ расписка на интересующитѣ ся за увѣдомение;

IV-о Дѣлото заедно съ всичкитѣ му книжа са прилагатъ къмъ архивитѣ.

Подписали Сливненский Сѫдебенъ Излѣдователь: Ив. Г. Чунчевъ и писаръ: С. Ивановъ.

Гл. Секретарь и пр.
№ 4318
26 Юлій 1885 год.

№ 210.

До Н. В. Пр. Гл. Управитель.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Господинъ Сливенскыйпрефектъ съ рапорта си отъ 22 того № 3038 ми явява, че съгласно съ телеграммата ми № 2764 отъ 18 Май т. г. прѣдалъ на сѫдъ виновнитѣ за распространеніе на въстанническитѣ възванія, нъ излѣдователството прѣкратило прислѣдваніето съ постановленіето си № 131 отъ 13 текушаго, прѣписъ отъ което Г-пъ Прдфектътъ ми испраща и отъ което тоже прѣписъ имамъ честь да Ви прѣдставя съ настоящето си, за свѣдѣніе.

Благоволѣте и пр.

Гл. Секретарь и пр.

Д. В. Д.
Префектъ
на Старо-Загорский
Департаментъ.
№ 2655
17 Юлий 1885 г.
Стара Загора.

№ 211.

До Господина Главний Секретарь Директоръ на Вътрѣшни-тѣ Дѣла.

Господине Главний Секретарьо,

Въ испълнение на телеграмма-та Ви отъ 11-й того подъ № 4043 и съгласно дадени-тѣ ми свѣдѣния отъ Г-на Казанлъшкий околийский началникъ съ рапортъ № 1766 отъ 12-й сѫщий, честь имамъ да Ви увѣдомя, че Князъ Хилковъ е дохождалъ въ Габрово за да прегледа пѫта, който щѣлъ да се прави прѣзъ нови мѣста отъ Чьрвений-брѣгъ къмъ Румелийска-та граница. При този случай той поискалъ да види Казанлъкъ, за това incognito дошелъ до тамъ въ единъ день, въ който се и завьрналъ. Казанлъшкий Градский Кметъ който ималъ телеграфическо съобщение отъ Габровский Кметъ, излѣзлъ да го посрѣщне, но Князътъ не искалъ дори и да му се открие, като казалъ, че той желаялъ да доде до Казанлъкъ, безъ да го знае нѣкой.

Благоволете и пр.

Префектъ Илиевъ.

Гл. Секретарь и пр.
№ 4272
23 Юлий 1885 г.

№ 212.

До Н. В. Пр. Гл. Управителъ.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Господинъ Ст. Загорскый Префектъ съ депешата си отъ 11 того № 2558 ми съобщава слѣдующето:

„Казанлъшкый Окол. Началникъ телеграфира, че вчера „пристигналъ въ Казанлъкъ отъ Габрово Българскый Министръ „Общи Сгради Князъ Хилковъ, който до границата дохождалъ „по служебни дѣла и днесъ рано щѣлъ (да) ся върне прѣзъ „Шипка (въ) Габрово“.

Съ депешата си отъ сѫщий день № 4043 призовахъ Г-на Префекта да испыта и доложи по какви служебни дѣла Князъ Хилковъ е дохождалъ до границата и защо е слизалъ въ Казанлъкъ.

Въ отговоръ съ рапорта си отъ 17 того № 2655 Г-нъ Префектътъ ми долага, че Князп Хилжовъ былъ дохождалъ въ Габрово за да преглѣда пѫтя, който щѣлъ да ся прави прѣзъ нови мѣста отъ Чьрвеный-брѣгъ къмъ Румелийската граница. При този случай той поискалъ да види Казанлъкъ, за това incognito дошелъ до тамъ въ единъ день, въ който ся и завьрналъ. Казанлъшкый Градскый Кметъ, който ималъ телеграфическо съобщеніе отъ Габровский Кметъ излѣзлъ да го посрѣщне нъ Князътъ не искалъ дори да му ся открие, като казалъ, че той желаялъ да доде до Казанлъкъ безъ да го знае нѣкой.

Имамъ честь прочее, да доложѫ горньото на Ваше В. Прѣвъсходителство да свѣдѣние.

Благоволѣте и пр.

Глав. Секретарь и пр.

Глав. Секретарь и пр.
№ 4288
24 Юлий 85 г.
г. Пловдивъ.

№ 213.

До Н. В. Прѣвъсходителство Главный Управитель на Источнѫ Румеліѭ.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Телеграмята на нѣкой си Русевъ изъ Чирпанъ, прѣписъ изъ която благоволихте да ми доставите съ прѣдписаніето Ви при надписъ отъ 11-й того подъ № 2538, съобщихъ своеврѣменно Г-ну Ст. Загорскому Префекту съ умоленіе да испыта и ми извѣсти защо просительтъ е билъ арестуванъ, отъ кого и като е давалъ гаранцїя защо не ся е пустналъ.

Сига, Г-нъ Префектътъ съ отвѣтныйтъ си рапортъ отъ 17-й того подъ № 2653, ми доставя прѣписъ изъ онзи на подвѣдотственныйтъ му Чирпанскый Окол. Началныкъ отъ 13-й сѫщаго подъ № 1846, съ който долагалъ за скандалътъ произведенъ въ г. Чирпанъ на 9 текущаго прѣзъ нощь-та отъ нѣколко пияници измѣжду които былъ и спомѣнятый Дѣлю Русевъ, и давалъ разясненія защо този послѣдный е былъ поставенъ подъ полицейскый надзоръ.

Проче, имамъ честь да Ви приключѫ въ настоящето си прѣписъ изъ този рапортъ на г. Началника въ отговоръ на

вышеупомянято-то Ви предписаніе и прибавямъ, че днесъ пиша Г-ну Префекту понеже ся вижда, че има нѣколко души въ Чирпанъ, които глѣдатъ да правятъ само скандали, то да распорѣди щото за напрѣдъ щомъ нѣкой ся уловятъ да произвождатъ такива, да ся хващатъ на часа и прѣдаватъ на сѫдебнитѣ власти и не ся оставятъ подобни лица да разваляти спокойствіето на населеніето.

Благоволете и пр.

Глав. Секретарь и пр.

Главный Секретарь и пр.
№ 4289
24 Юлій 85 г. г. Пловдивъ.

№ 214.

До Г-на Ст.-Загорскый Префектъ.

Г. Префекте,

Понеже изъ рапортитѣ Ви отъ 17-й и 20-й того подъ №№ 2653, 2685, 2686 и 2687 ся вижда, че въ г. Чирпанъ има нѣколко души, които гледатъ да правятъ само скандали, то умолявате ся Г. Префекте, да распоредите, щото за напрѣдъ щомъ ся забѣлѣжи нѣкой отъ тѣхъ да произвождатъ такива, да ся хващатъ на часа и предаватъ на сѫдебнитѣ власти и да не ся оставятъ да разваляти спокойствіето на населеніето. —

Пріимѣте и пр.

Главный Секретарь и пр.

№ 215.

Расписка.

Получихъ отъ г. прѣдседателя на Постоянний Комитетъ, чрѣзъ Началникътъ на Канцеларията му, десеть турски лири за разноски на в. Echo des Balcans.

Пловдивъ 24 Юлия 1885

С. Живковъ.

Главенъ Управитель
на Източна Румелия
№ 2680
Пловдивъ, 25 юлий 1885 г.

№ 216.

До Господина Главний Секретарь Директоръ на Вжтрѣшнитѣ дѣла.

Господине Главний Секретарю,

Приехъ докладитѣ Ви отъ 23 текущий Юлий подъ № № 4269, 4270 и 4281 и въ отговоръ моля Ви, Господине Главний Секретарю, да распоредите потрѣбното за да сж съобщи на тѣзи Чирпанци въ отговоръ на депешите имъ, които ми ся отправили, че тѣ могжтъ, ако би да ся считатъ увредени, отъ нѣкоя власть, да ся отнесятъ до надлежното сждилище и да просятъ удовлетворение за нанесенитѣ имъ обиди, ако има такива.

И. Д. на Главний Управитель, Главний секретарь и пр.

Н. А. Начовъ.

Гл. Секретарь и пр.
№ 4353.
29 Юлій 1885 год.

№ 217.

До Господина Старо-Загорский Префектъ.

Господине Префекте,

Рапортитѣ Ви отъ 20 того № 2685, 2686 и 2687 съобщихъ на Н. В. Пр. Главния Управитель, който съ отвѣтното си прѣдписание отъ 25 сжщаго № 2680 ми прѣдлага да распорѣдж потрѣбното, за да ся съобщи на тѣзи Чирпанци въ отговоръ на депешитѣ имъ, които му ся отправили, че тѣ могжтъ, ако би да ся считатъ увредени отъ нѣкоя власть, да сж отнесятъ до надлѣжното сждилище и да просятъ удовлетвореніе за нанесенитѣ имъ обиди, ако има такива.

Умолявате ся прочее, Г-не Префекте, да извършите потрѣбното, за да ся съобщи горньото на просителитѣ.

Пріимѣте и пр.

Главенъ Секретарь и пр.

№ 218.

(Т.-шифрована) 27 Юлий 1885 год.

Старозагорскому Префекту.

Какво слѣдствіе ся даде на дѣлото по ограбваніе на пушкитѣ въ Чирпанъ телеграфирайте немедленно.

(Начовъ)

Д. В. Д.
Префектъ на Старо-Загорский Департаментъ
№ 2803.
31 юлий 1885 год.
г. Стара-Загора.

№ 219.

До Господина Директора на Вжтрѣшнитѣ дѣла.

Господине Главний Секретарю,

При настоящий си рапортъ честь имамъ да Ви прѣдставя въ прѣписъ рапортъ-тъ на Г-нъ Казанлъшкий Околийский Началникъ отъ 28 того подъ № 1884, съдържащъ нѣкои подробности по тържеството, извършено на 21 того на „Бузлуджа“ за Ваше знание.

Благоволете и пр.

Префектъ и пр.

Д. В. Д.
Старо-Загорский Департаментъ
Началникъ на Казанлъшката Околия
№ 1884
28 юлий 1885 г. г. Казанлжкъ.

№ 220.

(Прѣписъ).

Господину Старо-Загорскому Префекту.

Господине Префекте,

Въ допълнение на телеграмитѣ ми, съ които въ кратцѣ Ви изложихъ по кой начинъ ся извърши тържеството на „Бузлуджа“ при Хаджи Димитровий гробъ, имамъ честь да Ви дамъ и слѣдующитѣ подробности:

На 20-й того като се увѣрихъ, че голѣмо множество се струпва на Бузлуджа и че и нѣкои немирни хора отъ Чирпанъ и Пловдивъ сжщо пристигнали, и като брой-тъ на жандармитѣ, които имаме тукъ, не даваше надежда да може само съ тѣхъ да се запази порядъкътъ, съ писмото си подъ № 1803 попросихъ Г-на Командиря на № 5 Казанлжшка Дружина да отстжпи 20 души войници, които при случая дя усилятъ жандармерията, за което и той незабавно телеграфически поиска разрѣшение. Тия войници, заедно съ 6—7 души жандарми надвечерь сжщий день се отправиха на мѣстото, гдѣто и ний утреньта рано пристигнахме съ Г. Г. Градский Кметъ, Секционний Командирь, Казанлжшкий депутатъ Г-нъ Костовъ и други. Голѣмо множество и отъ двѣтѣ страни на Балкана бѣше спало прѣзъ нощьта изъ лѣса около гробоветѣ, а утреньта

това множество се увеличаваше съ пристиганието на нови гостье, мжже и жени, и отъ двѣтѣ страни[1]) не искючая и нѣколко полицейски агенти съ Габровский Околийский Началникъ, които бѣха придружили множеството за пазение тишината до пристиганието му на Бузлуджа. Не слѣдъ дълго пристигна и майката на х. Димитра, която бѣше нощувала въ с. Енищя. Малко прѣди нейното пристигание се срѣщнжхъ съ единичкий мене познатъ отъ Пловдивскитѣ госте, именно съ Г. Зографски, който ми каза, че е дошълъ съ нѣкои си Господа: Пешовъ, Ризовъ, Захарий Стояновъ, Стояновичъ и пр. прѣдставители на разни опълченски дружества. При кжсичкий този разговоръ азъ добихъ случай да кажа Г-ну Зографскому, че още при първичката дума, която би клонила къмъ скандалъ, азъ сьмь рѣшенъ да зема строги мѣрки, та е желателно да се има прилично благоразумие. Опълченското тукашно дружество, освѣнъ дванадесятъ овни, които бѣ заклало и хлѣба, когото бѣ приготвило, бѣше украсило тържеството съ присжтствието на военната музика на тукашната дружина. Часа около 10 прѣди обѣдъ надъ гробоветѣ се отслужи панахида отъ тукашни священници, прѣди която прѣдседателя на Пловдивското Опълченско Дружество Г-нъ Тодоровъ, сложи на гробоветѣ вѣнецъ, като изрѣче нѣколко думи. Слѣдъ панахидата Д. М. Гуневъ — Прѣдсѣдатель на тукашното опълченско дружество — прочете рѣчь, въ която описа участьта на четата въ петь битки, отъ които послѣдната съвършенно я разсипа. Слѣдъ г. Гунева говори Г-нъ Ст. Костовъ силна и красноречива бесѣда, пълна съ убѣдителность и съ истенски патриотически идеи. Тя не пропустна нито едно обстоятелство отъ лошитѣ страни на днешното народно положение, особенно кипението на партизанскитѣ страсти, които заглушаватъ всичко друго и прахосватъ скжпото врѣме въ пустота и въ безполезни борби и гонения. Той посочи на светостьта на праздника и на голѣмий примѣръ отъ загиналитѣ тукъ народни поборници, оставенъ намъ въ святъ завѣтъ, като мимоходомъ науми, че бихми силно съгрѣшили, ако поне тукъ не се повдигнемъ по-високо отъ страститѣ, за да празднуваме съ приличната възвишенность голѣмата память. Неговата убѣдителна рѣчь силно помогна на полицейскитѣ мѣрки, за мирното

[1]) България и Румелия.

и тихо отпразднувание. Слѣдъ него говори Христо Цвѣтковъ, ученикъ въ нормалното училище, по дѣлата и заслугитѣ, които х. Димитъръ и храбритѣ негови другари ся принесли на отечеството. Единъ Трѣвненецъ поброи нѣкои отъ турскитѣ жестокости, извършвани надъ Българитѣ. Ризовъ съ нѣколко думи сложи вѣнецъ отъ страна на Македония. Духовниковъ, малко прѣхласнато, като говореше за голѣмитѣ х. Димитрови заслуги, нарѣче го царь, който се билъ жъртвовалъ безъ никакза награда въ полза на отечеството, когато много царие и князове служили на отечеството си само за паритѣ. Зографскій, като се нарече Т. Пазарджикски Прѣдставитель, говори за Македония и че едномислието и единодушието всѣкога и на всѣка минута би ни довело до по-добро народно състояние. Бабаковъ поднесе вѣнецъ отъ страна на Чирпанското Опълченско дружество, като изрѣче нѣколко думи. Слѣдъ него Генадиевъ декламира „Живъ е той живъ е“ и музиката даде край на панахидата. Слѣдъ това фотографина се помжчи да снеме най-важната точка отъ събраното множество, което послѣ се разотиде изъ лѣса за обѣдъ, и не слѣдъ дълго събра на голѣмо и тържествено българско хоро, което се продължи новече отъ два часа. Часа на 4½ слѣдъ обѣдъ отъ 2 до 3000 душь на онова мѣсто се виждаха само: х. Димитровата майка, нѣколко опълченци, и отъ двѣтѣ страни на Балкана и нѣколко жандарми и милицейци.

Околийски Началникъ Хр. Поповъ.

Главный Секретарь
Дирскторъ на Вжтрѣшнитѣ дѣла
на Источнѧ румелиѧ
№ 3238
1 Августъ 1884 г. г. Пловдивъ.

№ 221.

Окржжно.

Господине Префекте,

Извѣстно Ви е, че както въ всѣки клонъ на управлението, така и въ Администрацията, едно отъ най-сжщественнитѣ и необходими условия за добрийтъ и правиленъ вървежъ на работитѣ е щото всички, които сѣставляватъ часть отъ нея, да сж проникнати отъ чувството на длъжностьта и съ прилежание, присърце и искренность да извършватъ възложенитѣ тѣмъ служебни дѣла. По самото свое послание, по многобройнитѣ ней възложени задачи, най-вече въ страна новоустрояюща

се, по бързотията, която всякога почти се изисква при отправлението дѣлата й, Администрацията повелително изисква щото всичкитѣ й органи да й бѫдѫтъ посвѣтени отъ душа и сърдце и вънъ отъ службата си нищо друго да не гледатъ. Ако за чиновницитѣ и итъ другитѣ вѣдомства законътъ изисква да бѫдѫтъ строги и справедливи испълнители на длъжноститѣ си, то за Административнитѣ чиновници, които по естеството на службата си сѫ постоянно въ съприкосновение съ нашето население безъ да исключимъ и случая, когато то упражнява най-свѣтото си избирателно право, които заедно съ обществото сѫ призовани често да запазватъ публични интереси, да удовлетворяватъ общи нужди, това искане е още по-повелотелно. Прибавете при това и стѣснителнитѣ мѣрки, които тѣзи чиновници, по самото повеление на законътъ сѫ длъжни да веематъ по нѣкога, и Вий ще си съставите явно понятие какъвъ тактъ, умѣние и справедливость се изисква отъ Административната властъ при испълнение на своята длъжность, за да може да се радва на общото довѣрие на населението. Отъ друга страна не е да не знаете още, Господине Префекте, че партизанскитѣ страсти, тенденциозното исказвание на политическитѣ си убѣждения въ полза на тая или оная група, подкрѣплението и намѣсванието въ каквито и да било партизански и изборни борби, всичко това за чиновничеството е не само единъ грозенъ недостатъкъ, който убива довѣрие и авторитета му прѣдъ населението, нъ като плащано само за да служи честно на страната, то е отъ негова страна до извѣстна стъпень и святотатственно посѣгателство на свободното упражнение на правата, запазени за свободнитѣ и не длъжностни граждани. Послѣдньото обстоятелство добива особна важность у насъ, гдѣто населението не е укрепнало достатъчно въ упражнението и защита на правата на свободнитѣ граждани, за да не ги подвѣргава на туй или унуй влияние.

Ето защо, Господине Префекте, при стѫпванието още въ Дирекцията, която се повѣри на нашето управление, ний счетохме за първа своя длъжность да посочимъ отъ какъвъ духъ трѣбва да се въодушевляватъ всичкитѣ чиновници зависящи отъ нея при испълнението на длъжноститѣ си. Въ интереса, прочее, на службата и на правилнитѣ отношения на Административнитѣ власти спрямо населението, както и въ

интереса на самитѣ чиновници, ний ги призоваваме да бждатъ всякога прибрани въ кржгатъ на длъжноститѣ си, да испълняватъ бързо и точно възложенитѣ тѣмъ работи, безъ да се увличатъ ни най-малко въ каквито и да било дѣла построени и несъвмѣстни съ чиновническото имъ звание. Много и много още нужди на населението чакатъ удовлетворението си отъ инициативата и грижата на Администрацията и при таквозъ поле за една полезна и благотворна дѣятелность заниманията съ политика отъ страна на чиновницитѣ ний ще считаме за повече отъ грѣхъ. Съ една рѣчь, нашето искане е Административнитѣ власти да се посвѣтятъ честно и вѣрно на служението си на страната, за което сж призовани и за което се плащатъ, а да оставатъ населението свободно да се наслаждава отъ своитѣ права и да се ненамѣсватъ, освѣнъ тогава, кога законътъ го изисква, безъ обаче да задминаватъ границитѣ на неговитѣ прѣдписания.

Понеже таквозъ е желанието и на Н. В. Прѣвъзходителство Главний Управитель, ний не се съмнѣваме, че всичкитѣ чиновници отъ Административний клонъ, отъ съзнание на длъжноститѣ си, съ готовность ще притърпятъ прѣпоржчаната ни линия за повѣдения и дѣятелность и ще се постараятъ да отговарятъ на ожиданията тъй на правителството както и на страната. Убѣдени сме, че не ще се намѣрятъ чиновници закоренели въ партизански борби до тамъ, щото да не имъ е възможно да се откажатъ за напрѣдъ отъ това си повѣдение. Нъ ако противъ убѣждението ни би се намѣрили и таквизъ, тогазъ за тѣхъ по добрѣ ще е честно и доброволно да се оттеглятъ отъ управлението на Администрацията, пакъ тогава ако щжтъ да продължаватъ борбата за прѣодолѣването на своитѣ принципи, като свободни граждани, отколкото да си навличатъ отговорности прѣдъ закона.

Ако горньото се вземе подъ сериозно внимание и ако Администрагивнитѣ чиновници чрѣзъ справедливостьта си, безпристратието си и готовностьта си, законно да услужватъ на всички прибѣгающи до тѣхъ за правителственна помощь и защита умѣятъ да спечелятъ уважението, симпатията и довѣрието на населението, азъ мисля Господине Префекте, че една голѣма часть отъ задачата на Административната власть е вече постигнжта.

Настоящето ми окрѫжно моля да се съобщи и на всички Вамъ подвѣдомственни чиновници.

Приемете и пр.

Главний Секретарь и пр. Н. А. Начовъ.

№ 222.

С. З. Д.
Полицейски Комисарь
на Ст. Загорската Околия
№ 246
1-й Августъ 1885 г.
Г. Стара Загора.

Прѣписъ.

До Г-на Началника на Старо Загорската околия.

Досподине Началнико,

Въ депълнение на рапорта ми отъ вчерашна дата подъ № 245, относително за Чирпаница Еня Попъ Андоновъ, който на 28-и заминалий мѣсецъ Юлий, подстрекавалъ населението въ с. Ашикъ Сенеклии наша Околия да неплащало данъкъ, съ настоящий си честь имамъ да Ви допълня, че понеже дѣлото é важно и нетърпѣше отлагане, затова още вчера проводихъ протоколитѣ въ мѣстното Окрѫжно Прокурорство, а Васъ Г-не Началнико, затова извѣстихъ набързо въ кратцемъ образомъ за свѣдѣние и надлѣжно слѣдствие, а обстоятелственно дѣлото състои въ слѣдующето:

Въ понедѣлникъ на 29-и заминалий мѣсецъ Юлий ч. въ 6 и 45 минути по Евр. вечерьта въ Г. Стара Загора, отъ свѣдѣния се научихъ за Еня Попъ Андонова, че подстрекавалъ населението въ поменатото село да не плащать данъкъ; на часътъ призовахъ Писеца Вл. Ив. Н. Балабанова отъ когото снехъ по това дѣло обстоятелственъ протоколъ, а за Еня научихъ, че още тая утрина [на 29-и Юлий] заминалъ съ пощата за Чирпанъ, затова не утидъхъ нея нощь въ селото.

Утриньта на 30-и заминалий Юлий слѣдъ като Ви се явихъ утидъхъ въ поменато село, а отъ направенитѣ разслѣдвания излиза слѣдующето:

Поменатий Еню Попъ Андоновъ билъ род. и жител въ г. Чирпанъ, занятие книжарь, възр. 20—23 г., братъ Хаджи Недѣлчева зетъ въ г. Чирпанъ, който Еню на 25-и заминалий Юлий въ четвъртъкъ дошелъ отъ Чирпанъ на с. Ашикъ Сенеклии, съ двѣтѣ момчета на х. Недѣлча на чифликя му на расходка, а х. Нидѣлчу билъ въ Чирпанъ.

Въ недѣля на 28-и заминалий Юлий попъ Вангелъ отъ г. Стара Загора утишелъ въ селото да крьщава и сжщий него день утишель Писеца при ввѣренното Ви Уплавление Ив. Н. Балабановъ да си обиколи въ селото. Него день по пладнѣ Писеца като билъ въ тамошното Кметство съ Писаря на Кмета Никола Пепова, а Еню Попъ Андоновъ билъ тамъ(,) на Желю Димитрова дюкянъ(,) и викалъ Писеца Балабанова чрѣзъ кехаята да се видѣли, и най послѣ Писеца Балабановъ утишелъ съ Писаря на Кмета Н. Поповъ въ помѣнатий дюкянъ, тамъ заварили селянитѣ: Гьока Иванова, Матя Димова, Петка Тонева, Кмета Желю Игнатова, бакалина Желя Димитровъ, Священника Вангела Коева, Дима Танева Султана и двама подковачи Старо Загорски именно: Атанаса Димитрова и Никола Ботева.

Въ присжтствието на горѣпоменатитѣ, Еню Попь Андоновъ давалъ на Балабанова да четялъ два броя отъ В. „Борба" и единътъ „Ю. България", но Балабановъ не приелъ; тогава Попъ Вангелъ ги зель, челъ на селянитѣ тѣзи три вѣстника и слѣдъ прочитание́то имъ Еню П. Андоновъ наченалъ да говори Балабанову, че не било ли истинна, че правителството длъжало на Отоманската банка 400,000 лири, която си вече дигнала кредита, искали отъ Хаджи Калча, но и той отказалъ да даде пари, защото правителството станало фалшиво, и чиновницитѣ въ Чирпанъ се обьрнали на шайка, нощно врѣме когото срѣщняли ужъ го търсили за оржжие, въ мѣсто това му вземали паритѣ изъ джебоветѣ, за това Андонъ приложилъ на селянитѣ, че въ мѣсто кадастраа да показвали на чиновницитѣ пушка, защото тѣзи пари се истеглювали отъ банката съ цѣль за мостове и шоссета, а чиновницитѣ ги земали, и щели да отидатъ после въ Европа, а тѣхъ [селянитѣ] щели да оставетъ рехимъ на Султанътъ [Турско Правителство] въ мѣсто длъгътъ, и щѣла да стане областьта пакъ турска. Затова, приложилъ пакъ Еню, че по никой начинъ да не плащали Кадастра, и Чирпанскитѣ села били убѣдени вече, тъй щото до 10 дни, това правителство щѣло да падне и Чиновницитѣ съ кремъкъ щели да держть, и тъй щели да направятъ съединение съ Княжество България, и въ мѣсто Кадастра щѣли да плащатъ десятъкъ тогава, а селянитѣ и Попа слушали Еня безъ да му отговаряли нѣщо. Кмета щомъ чулъ да говори да не плащали Кадастра излезълъ вънъ и съселянина му

Гьоко Ивановъ малко подиръ него излѣзълъ и казалъ Кмету, че отъ сега на после нека дойделъ Кмета да искалъ Кадастра.

Еню Попъ Андоновъ, по първия день говорилъ на тамошний селянинъ Ганя Танева да неплащали Кадастра, но отговорътъ билъ на послѣдний, че на никоя земя неоставали човѣка мафъ да ходи.

Кмета ужъ искалъ да съставя протоколъ и да извѣстява, но понеже на утриньта билъ дошелъ контрольора отъ Старо Загорското Бирничество именемъ Маню Бойчевъ да глѣдалъ смѣтки и слѣдъ свършването на смѣткитѣ, тогава щѣлъ да извѣстява, но кат(о)а съмь пристигналъ казалъ му устно вече. Съ една рѣчь това му é извѣнението за гдѣто още на 28 не извѣстилъ.

Поменатий Еню не é ходилъ по-други села, освѣнъ въ Пондѣлникъ на 29-и утриньта щомъ пристигналъ Контрольоря помѣнатий Еню заминалъ за село Сюютлии, и на дюкенитѣ при шоссето чакалъ Чирпанската поща идяща отъ Стара Загора, която заминала, и го качилъ на колата пощиеря Ради Ботевъ и звелъ въ Г. Чирпанъ.

Това é изложението Г-не Началнико, по това дѣло, за надлѣжно отъ Васъ распореждание.

Приемете и пр.

Полицейски Комисарь Д. Бончевъ.

Д. В. Д.
Префектъ
на Старо-Загорский
Департаментъ
№ 2883
4 Августъ 1885 г.
Стара-Загора.

№ 223.

До Господина Главний Секретаръ, Директоръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла.
Въ Г. Пловдивъ.

Господинъ Главний Секретарю,

Съ рапортъ-тъ си отъ 30-и истекший Юлий подъ № 1783 подвѣдомственний ми Г-нъ Секретарь началникъ на Ст. Загорската околия ми доложи, че отъ частни слухове се научавалъ, какво тия дни нѣкой си Чирпанецъ на име Еню Попъ Андоновъ си позволилъ да проповѣдва между селенитѣ въ с. Ашикъ-Сенеклии, Ст. Загорско, гдѣто се намирвалъ нѣколко

дни на гостіе въ чифлика на роднината си х. Недѣлча Ващаровъ тоже Чирпанецъ, че до 10 дни щѣло да стане лошо и пр. За да разбере сѫщностьта на работата, както и ако é истина, да ся вземе дирята на казаното лице, Г-нъ Секретарь Началникътъ командировалъ на 30 Юлий т. г. Полицейский Комисарь въ казаното село, и отъ направеннитѣ тамъ разслѣдвания се оказало, че дѣйствително речений Еню П. Андоновъ, освѣнъ като челъ на селенитѣ въстницитѣ „борба“ и „Южна България“, нъ и устно си позволилъ въ селский дюкянъ да подстрѣкава находящитѣ се тамъ селени да не плащатъ кадастралний данъкъ на Правителството, а вмѣсто данъкъ, да показватъ на чиновницитѣ пушки и др.

Казаний Еню П. Андоновъ на 29-и Юлий заминалъ отъ с. Ашикъ-Сенеклии направо за Г. Чирпанъ, безъ пó рано или слѣдъ заминаванието си да се é отбивалъ въ друго нѣкое село.

Като Ви долагамъ затова, Господине Главний Секретарю, честь имамъ да Ви прѣдставя въ преписъ рапортътъ на Ст. Загорский окол. Полицейский Комиссарь, съдържащъ подробно и обстоятелственно свѣденията по постѫпката на Чирпаницътъ Еня П. Андоновъ, като прибавямъ, че съставеннитѣ протоколи по прѣдварителното изслѣдвание на това дѣло Полицейский Комиссарь é препратилъ още на 31-истекшаго въ мѣстното Окр. Прокурорство.

Благоволете и пр.

Префектъ Илиевъ.

№ 224.

Дирекция
на Земледѣл. Търгов.
и Общи Сгради
—
Отдѣлъ
на Телеграфитѣ и Пощитѣ
въ Източна Румелия
№ 882.

До Редакцията на вѣстникъ „Борба“.

Господине Редакторе,

Въ послѣдніи брой на вѣстникътъ ви е писано, че много броеве отъ „Борба“ умишленно пропадали по пощата. Споредъ свѣденията доставени въ повѣреното ми Управление, това не е истина. Ако имате обаче нѣкои фактични доказателства за това, моля благоволете да ми ги съобщитѣ, като бѫдите увѣрени, че виновнитѣ, ако има такива, ще бѫдать строго наказани.

За Началникъ Отдѣла: Михаиловъ.

Д. Г. Д.
Префектъ на
Хасковскій Департаментъ
№ 2341
г. Хасково 3 Августъ 1885.

№ 225.

Господину Директору на Вжтрѣшнитѣ дѣла.

Господине Директоре,

На основание прѣдписанието Ви отъ 12 януарий 1884 г. подъ № 132 распорѣдихъ та се писа още тогава на Г. Г. Околійскитѣ Началници щото всички административни постановления, снабдени съ изискуемата испълнителна форма да се прѣпращатъ на Г. Г. Сждебнитѣ Коммиссари за изпълнение.

Сега, обаче, Г. Харманлійскій Околійскій Началникъ съ рапорта си отъ 30 истеклій Юлій подъ № 2532 ми донася, че билъ прѣпратилъ за испълнение на тамошній Околійскій Сждебенъ Коммиссарь прѣписъ изъ едно свое постановление подъ № 15, снабдено съ изискуемата испълнителна формула отъ Хасковското Окржжно сждилище съгласно съ членъ 7 отъ Публично Административній Правилникъ подъ № 8 отъ 20 януарие 1884 година съ което се оглобявалъ Алвандеренскій Кметъ за небрежливо изпълнение на Кметскитѣ си длъжности, нъ сждебній Коммиссарь му повьрналъ рѣченното постановление не изпълнено, защото Господинъ Директора на Правосждието въ ревизиранието дѣлата му билъ казалъ устно, че испълнението на подобни постановления като не било възложено отъ законътъ на гражданскитѣ сждилища, то и не подпадало въ кржгътъ на дѣйствията му.

Прочее, за длъжность счетохъ да Ви доложя, Г-не Директоре, горнето за свѣдѣние, съ прибавление, че днесь доложихъ за това сжщото нѣщо и на Г-на Директора на Правосждието, като го помолихъ да благоволи и распорѣди потрѣбното за испълнение на постановленията, които сж снабдени съ изискуемата испълнителна формула.

Благоволете и пр.

За префектъ и пр.

№ 226.

Расписка.

Получихъ отъ г. прѣдседателя на пост(оянний) комитетъ, чрѣзъ началника на Канцеларията му, двѣ лири турски за 18-й брой на в. Вѣстниче.

Пловдивъ 3 Авг(устъ) 1885

Л. Михайловъ. —

Le 1
[Бланка Офиц(и)ална на
в. „Moniteur Orientale"]
Цариградъ
6/18 Августъ 1885.

№ 227.

Любезно ми Прѣвъсходителство,[1])

Отъ много дълго врѣме азъ сымь лишенъ отъ новини за Васъ. Между туй чакамъ отговоръ на едно мое писмо дадено на Ваше Прѣвъсходителство отъ моя корреспондентинъ, както и книгата за която знаете. Видѣхъ тука Негово Прѣвъсходителство[2]) и дълго ся разговаряхъ съ него. Видѣ ми ся че е задоволенъ отъ меня. Не ще забравя никоги вашето добро расположение къмъ меня и къмъ вѣстника. — Всѣкоги ще ся грижа да Ви възвърна и азъ подобното. Като чувствувамъ могжщето Ви покровителство посредъ мжчнотиитѣ които ний осѣщахме сега за събирание на прихода ни по причина на бѣдностьта на пиацата, вашитѣ добри сѫдѣйствия сж отъ неоцѣнима стойность за меня. — Съ 1-й Септемврий, тоесть подиръ 12 деня азъ ся исплащамъ съ Васъ за 100 тѣхъ лири турски за абонамента, които Вий бѣхте тъй любезни да ми внесете. Тоесть прѣставамъ да Ви бждж длъжникъ отъ 1-й Септемврий за тъзи сума, която трѣбваше да ми бжде заплатена на тъзи дата, за да ся свърши на 1-й идущий Мартъ. —

Сега, приятелю, какво ще правя ако бихъ продължавалъ да Ви бждж длъжникъ за още шесть мѣсяца? Понеже сымь ималъ туй благоволение отъ Ваша страна, какво ще правя ако Вий подновите туй благоволение, туй ще бжде послѣдното което ще Ви искамъ и азъ ще Ви го повърна, бждете увѣрени въ туй. Вѣрвамъ че съ могжщето Ви покровителство и като имате прѣдъ видъ малкото което сымь направилъ и туй което ще направя още, Вий ще можете да ми направите туй послѣдното удоволствие, като ми отпустните идущитѣ шесть мѣсяца до м-цъ Мартъ. Пратете ми тъзи сума, моля Ви, и бждете увѣрени че не ще вече злоупотрѣбявамъ Вашата любезность, а Вий ще ми направите огромна услуга. Азъ говорихъ вече на Негово Прѣвосходителство и той ми каза че за тѣзи работи трѣбва сякоги да ся отнасямъ до Г-на Хакановъ, туй което ще направи той, каза, то е добрѣ направено. — Тъй, приятелю мой, работата зависи отъ Васъ и Вий можете

---

[1]) Директоръ Хакановъ.
[2]) Дир. на вжтрѣшнитѣ дѣла Н. А. Начевъ.

да ми я свършите, азъ ще Ви бѫдѫ за туй наистина и искрѣнно признателенъ. Чакамъ отговора Ви и сьмь Вашь приятель и задлъженъ

[Подп.] Д. А. Белли

(П. Т.) Съ този авансъ ще ся присторите като че ли ми отпускате извънредно едногодишенъ авансъ вмѣсто шесть мѣсяца, нѣщо което често ся случва тука на администрациитѣ съ вѣстницитѣ. Направете туй, моля Ви върху вашитѣ заплати както по преди и азъ сьмь тукъ за Васъ. Искайте отъ наша страна всичко, което никой другъ не може Ви направи, и азъ ще го направя.

№ 228.

Расписка.

Получихъ отъ г. Прѣдсѣдателя на Постоянний Комитетъ, чрѣзъ Началника на Канцеларията му, петдесеть лири турски [50] за възнаграждението ми като редакторъ прѣзъ мѣсяцитѣ Юний и Юлий въ в. Echo des Balcane.

Пловдивъ 8 Августъ 1885.

О. Искендеровъ.

№ 229.

Д. В. Д.
Префектъ на Старо-Загорский Департаментъ.
№ 2316
10 Августь 1885
г. Стара-Загора

До Господинъ Главний Секретарь, Директоръ на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла на Ист. Румелия, Въ г. Пловдивъ.

Господине Главний Секретарю,

Подвѣдомственний ми Г-нъ Секретарь-Началникъ съ рапортътъ си № 1878 отъ 10 того ми долага, отъ частни слухове се научилъ, че нѣкой си Савва Мариновъ Старо Загорецъ, съ занятие кожухаръ, на 18-й заминалий Юлий ходилъ въ селото Черково, Ст. Загорска околия, гдѣто ималъ сродници, и подстрѣквалъ тамъ населението да не плаща кадастраленъ данъкъ, препорѫчвалъ да получаватъ вѣстникъ „Борба“ и др. т.

За да се увѣри за сѫщностьта на работата Г-нъ Секретарь-Началникътъ командировалъ нарочно затова подвѣдомственний си полицейский коммисарь въ реченното село, и отъ разслѣдванията направени тамъ отъ тоя послѣдний, станжло явно, че казанний, Савва Мариновъ, — който по причина на подобни партизански работи, — дѣйствително е билъ въ горѣказанний день у упоменжтото село и говорилъ на селенитѣ изложенни тѣ въ рапортътъ на Полицейский Комисарь подъ № 250, преписъ отъ който Ви прѣдставямъ тука, за по добро и ясно узнавание сѫщностьта на дѣлото.

Като Ви долагамъ затова, Господине Главний Секретарю, честь имамъ да Ви явя, че протоколитѣ, съставени потова дѣло отъ Полицейский Комисарь, както се види въ рапортътъ му, били препратени на 9-й того (въ) мѣстното окрѫжно Прокурорство, за надлѣжно негово пó нататъшно распореждание.

Благоволете и пр.

За префектъ-тъ

(подп.) Префектурний Секретарь Началникъ ... (не се чете)

С. З. Д.
Полицейский Комисарь на
Старо Загорската Околия
№ 250
9 Августъ 1885 год.
Г. Стара Загора

№ 230.

Прѣписъ.

Господину Старо Загорскому
Околийскому Началнику.

Господине Началнико,

Честь имамъ съ настоящий си да Ви увѣдомя, че на 6 того отъ сведѣния се научихъ за тукашний житель Савва Мариновъ възр. 28—30 год. занятие кожухаръ, а родомъ отъ С. Черково, който на 31-й заминалий Юлий ходилъ въ това село и подстрекавалъ населението да неплаща кадастраленъ данъкъ.

Затова на 7-й того утидохъ въ помѣнато то село и отъ направени тѣ ми разслѣдвания указа се, че Савва Мариновъ дѣйствително на 31 заминалий Юлий т. г. по пладня прѣстигналъ въ това Село отъ Ст. Загора, и въ Добря Минчева дюкянъ е говорилъ прѣдъ тамошни тѣ селяни: Петра Парасксвова, Добря Минчева, Славя Петрова, Ивана Колева, Кмета Петра Колева и Славя Минчова слѣдующето:

Питалъ ги най напрѣдъ какви вѣстници получавали, и имъ прѣпоржчвалъ В. „Борба“ да получавали, който щѣлъ да докара съединението, и сега на всѣко село имали тѣхенъ човѣкъ, затова, когато си избирали Депутатъ да искали отъ него записъ, че ще работи за съединението, ще намали заплати тѣ на чиновници тѣ и учители тѣ, защото кадастралний данъкъ, когото плащало население то, като не стигалъ вече, спорѣдь голѣми тѣ имъ заплати, зели и отъ Отоманска та банка 46,000,000 гр. и сега вече банка та не имъ правила кредить, начнали да зематъ отъ х. Калча. Затова чиновници тѣ щели да си напълнятъ сандъци тѣ съ пари и идѫтъ въ други земи, а тѣхъ [населението] щели (да) ги оставятъ на нѣкой банкеръ или Султана, да продавали дѣтца та си (за) длъга.

А селянитѣ го питали, какъ можетъ да се отървѫтъ отъ този длъгъ, на което отговорилъ, че нѣкой си богатъ (на комуто името забравилъ] длъжалъ 270 лири т. да платялъ той тѣхъ и Ви [на селяни тѣ] „явашь, явашь“, и тъй като не плащали тѫзи тежка кадастра, нѣмало какво да имъ направи Правителството; освѣнъ, да прѣдизвикали Комисия отъ Европа, за да ги съединяли съ Княжество България.

Селяни тѣ: Добри Минчевъ, Петръ Параскевовъ и Слави Минчевъ му казали, че той [Саввата] ходилъ за меснетъ и нищо незнаялъ, както тѣ незнаяли, затова неможали да зематъ заплата, скарали се, и Савва та си утишелъ въ Свяка си Славя Колева да нощува; часа билъ око 1 по тур.

Въ показания та на горѣпомѣнатитѣ лица, само първитѣ четворица признаватъ [казватъ] че Сава та е говорилъ и да неплащатъ тѫзи тежка кадастра, а послѣднитѣ трима, всичко горѣизложено точно казватъ, само, че небилъ говорилъ за кадастра да се неплаща.

Утринь та заминалъ прѣзъ С. Орѣховица тамъ се срѣщналъ на пѫтя съ непознатъ още менъ селянинъ, но подобно нѣщо неговорилъ. Сѫщо и въ С. Дълбоки се срѣщалъ съ Кметския писарь Василъ, обаче и тамъ подобно неговорилъ, и си утишель право за Ст. Загора.

Протоколи тѣ съставени потова дѣло, проводихъ днесъ въ мѣстното Окр. Прокурорство на зависящи тѣхно слѣдствие.

Приемете и пр.

Полицейский Комиссарь (под.) Д. Бончевъ

Д. В. Д.
Префектъ на
Пловдивский Департаментъ
№ 3730
10-ий Августъ 1885 г.
г. Пловдивъ.

№ 231.

Г-ну Директору на Вжтрѣшнитѣ Дѣла.

Г-не Директоре.

Г-нъ Началникътъ на Овче-Хлъмската околия съ рапортътъ си отъ 8-ий того № 1684, ми съобщава че на 4-ий истаго сутриньта Таню Есьовъ, Трифонъ Чобановъ, Георги Пенеловъ, Величко Михаиловъ и Симонъ Марковъ, Рабаджийски, жители отъ Г.-Конаре, ударили церковната камбана за да събержтъ населението и вематъ ключътъ на кметството. Около часътъ 5 по турски прѣзъ деньтъ горѣспомѣнжтитѣ лица заедно съ още 10—20 души селяни съ сопи въ ржцетѣ заобиколили кжщата на Кметския писарь, гдѣто въ сжщо врѣме былъ у госте Кметъ-тъ и искали насилственно да го извадижтъ и вземжтъ ключъ-тъ нъ не сполучили. На 6-ий истаго пакъ ся събрали за сжщата цѣль, нъ по заповѣдь на Г-на Началника отишълъ на мѣсто-то Г-нъ тамошний Секционенъ Командиръ, уловилъ главни-тѣ подбудители на туй движение, нъ една тълпа отъ 60—80 души толкозъ го насилили щото и той ся принудилъ да ги освободи, за да не бы да произлезе нѣкое сбиване между тълпата и жандармитѣ.

Въ сжщий день получихъ допълнителнийтъ му рапортъ, съ който ми явява че разгарътъ билъ толкова силенъ щото вчера на 9-ий того една тълпа, на нѣкои си С. Н. Срѣдовъ и други негови единомисленници си позволили пакъ да бижтъ камбаната, насилили кметството и земали ключьтъ и печатътъ кметски. Главнитѣ виновници по това скандалиозно дѣло были: Стоянъ Николовъ Срѣдевъ, Георги Пенеловъ, Атанасъ Есьовъ, Величко Михаиловъ, Маринъ Миковъ, Ангелъ Зочковъ, Симеонъ Марковъ, Таню Празовъ, Стойчо Маноловъ и Никола Милевъ.

Прочее, като Ви съобщавамъ горѣизложенитѣ, честь имамъ да Ви помоля, Г-не Директоре, да подѣйствувате прѣдъ Н. В. Пр. Гл. Управитель да ся испратятъ 15 конни подвижни жандарми подъ командата на ротний жандармерийский командиръ, който да земе ключоветъ и печатътъ нъ Г.-Конарското Кметство изъ оныя, които сж ги зели съ сила и да ги прѣдаде

на Кметътъ. Въ сжщото врѣме да хване главнитѣ двигатели и да ги доведе тукъ; за да ся прѣдадхтъ на Окржжното Прокурорство; като нападатели на едно узаконено обществено учреждение и противници на властьта.

При това моля Ви да ми явите да ли жандармитѣ трѣбва да употрѣбятъ оржжие въ случай на съпротивление отъ страна на смутителитѣ Конарци.

Приемете и пр.

Префектъ П. Димитровъ.

Главный Секретарь
№ 1513
10 Августъ 85 г.
г. Пловдивъ.

№ 232.

До Н. В. Прѣвъсходителство Главный Управитель на Източнж Румелія.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Г-нъ Пловдивский Префектъ съ рапорта си отъ 10-й того подъ № 3730, ми съобщава, че Г. Началникътъ на Овче-Хлъмската Околія съ онзи отъ 8-й сжщаго подъ № 1684, му доложилъ какво на 4-й текущаго сутрень-та Таню Есьовъ, Трифонъ Чобановъ, Георги Пенеловъ, Величко Михаиловъ и Сим(е)онъ Марковъ, Рабаджински, жители отъ Г.-Конаре, ударили церковната камбана за да съберхтъ населеніето и вземжтъ ключъ-тъ на кметството. Около часъ-тъ 5 по турски прѣзъ день-тъ горѣспомѣнатитѣ лица заедно съ още 10—12 души селяни съ сопи въ ржце-тѣ заобиколили кжщата на кметский писарь, гдѣто въ сжщото врѣме былъ у гостіе кметътъ и искали насилственно да го извадятъ и вземжтъ ключъ-тъ, нъ не сполучили. На 6 истаго пакъ ся събрали за сжщата цѣль, нъ по заповѣдъ на Г-на Началника отишълъ на мѣстото Г. тамошный Секціоненъ Командиръ, уловилъ главнитѣ подбудители на туй движеніе, нъ една тълпа отъ 60—80 души толкосъ го насилили щото и той ся принудилъ да ги освободи, за да не бы да произлезе нѣкое сбиване между тълпата и жандармитѣ.

Въ сжщый день Г. Префектътъ получилъ допълнителный-тъ рапортъ на Г. Началника съ който му явявалъ, че разгарътъ былъ толкова силенъ, щото вчера на 9-й того една тълпа, на

чело съ нѣкой си С. Н. Срѣдовъ и други негови едномисленници си позволили пакъ да биѭтъ камбаната, насилили кметството и земали ключь-тъ и печатътъ кметски. Главнитѣ виновници на това скандалiозно дѣло были: Стоянъ Николовъ Срѣдевъ, Георги Пенеловъ, Атанасъ Есьовъ, Величко Михаиловъ, Маринъ Ликовъ, Ангелъ Зачковъ, Симонъ Марковъ. Таню Празовъ, Стойчо Манчовъ и Никола Милевъ.

Вслѣдствiе на това, Господинъ Префектътъ моли да подѣйствувамъ прѣдъ Ваше В. Прѣвъсходителство да да ся испратятъ 15 конни подвижни жандарми подъ командата на Ротный жандармерiйскый командиръ, който да земе ключоветѣ и печать-тъ на Г.-Конарското кметство изъ онiя, които сѫ гы взели съ сила и да гы предаде на кметътъ. Въ сѫщото врѣме да хване главнитѣ двигатели и смутители и да гы доведе тука, за да ся прѣдадатъ на окрѫжното прокурорство, като нападатели на едно узаконено обществено учрѣжденiе и противници на властьта.

Прочее, като долагамъ всичко това на Ваше В. Прѣвъсходителство, имамъ честь най покорно да Ви помолѭ да благоволите и дадете заповѣди комуто трѣбва зв испращанiето въ Голѣмо-Конаре исканитѣ отъ Г. Префекта жандарми и ми явите за слѣдствiето.

Благоволете и пр.

Глав. Секретарь и пр.

Д. В. Д.
Префектъ на
Пловдивскiй департаментъ
№ 3751
12-ий Августъ 1885 год.
г. Пловдивъ.

№ 233.

До Г-на Директора на Вѫтр.
Дѣла и пр.

Г-не Директоре,

Въ допълнение на рапорта ми отъ 1-й того № 3730, честь имамъ да Ви съобщѫ съгласно оня на Овче-Хълмскiй Секционенъ Командиръ испратенъ менѣ при надписъ отъ днесъ № 1800 на Г. Командирътъ на Пловд. Окр. Жандармерия, че на 10 истаго вѣчерьта часътъ въ 12 по турски, една тълпа до 20—30 души конарци съ сопи въ рѫце насилствено

накарали членътъ отъ Старѣйшинский съвѣтъ Георги Вълковъ да подпише протоколътъ за прѣдавание на ключътъ, канцеларията, селскийтъ печатъ и оставката си. Рецений оплашенъ да не бы да го быятъ подписалъ протоколътъ. Сжщата тълпа подобно была направила и съ другийтъ членъ. Ключътъ и канцеларията имъ ся намиратъ сега въ ржцетѣ на сьселенинътъ имъ Рангелъ Думбалский.

Въ сжщо врѣме получихъ допълнителенъ рапортъ и отъ Г-нъ Овче-Хълмский Началникъ, съ който ми явява, че безрѣдицитѣ и самоуправийтѣ въ Голѣмо-Конаре слѣдвали непрѣкжснато, а Инициаторитѣ на безчинията не наказано сж расхождали изъ селото безъ да ся бояли отъ жандармерията, която отъ нѣколко дни ся намирала тамъ за въдворение на тишината и порядокътъ и за улавяние и конвоирание на виновницитѣ, но и до днесъ нищо не была направила.

Като Ви съобщавамъ горнитѣ, честь имамъ да Ви помоля, Г-не Директоре, да ускорите да ми дадете потрѣбнитѣ наставления по прѣдмета.

Приемете и пр.

Префектъ П. Димитровъ.

Главенъ Управитель
на Източна Румелия
№ 2827.
Пловдивъ 13 Августъ 1885 г.

№ 234.

До Господинъ Главний Секретарь, Директоръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла.

Господине Главний Секретарю,

Въ отговоръ на доклада Ви отъ 10 того подъ № 4513, увѣдомявамъ Ви, за свѣдѣние че азъ съ прѣдписанието си отъ днешна дата подъ № 2826, заповѣдахъ на Г-на Началника Милицията и Жандармерията да испрати въ Г.-Конаре по скоро 10 души жандарми, а ако нѣма такива, тó 15 души милицейци.

И. Д. на Главний Управитель Главний Секретарь и пр.

Н. А. Начовъ.

№ 4610
14 Августъ 1885 год.
Пловдивъ.

№ 235.

Бързо.

До Г-на П. Димитрова Пловдивский Префектъ.

Г-не Префекте,

Въ слѣдствие распорежданията, които направихъ, по поводъ на рапорта ви отъ 10-й текущаго подъ № 3730, Негово Високопрѣвъсходителство Главний Управитель съ отвѣтното си прѣдписание отъ вчерашна дата подъ № 2827 ме увѣдомява, че на сѫщий день заповѣдалъ Г-ну Началнику на Милиция-та и Жандармерията да испрати въ г. Конаре, по-скоро, 10 души жандарми, а ако нѣма такива, то 15 души милицейци.

Прибавямъ, че запитвание-то което ми правитѣ въ края на горния ви рапортъ, да ли жандарми-тѣ трѣбва да употрѣбѭтъ орѫжие, въ случай на съпротивление отъ страна на смутителитѣ конарци, ся рѣшава отъ гл. 51 на притурката № 15 на органический Уставъ.

Прочее, явявамъ ви горне-то, Г-не Префекте, въ отговоръ, както на вишеупомянатия ви рапортъ, тъй и на онзи отъ 12-й того подъ № 3751.

Приемете и пр.

Главний Секретарь и пр.

№ 236.

Расписка.

Получихъ отъ Г. Прѣдсѣдателя на Пост. Комитетъ, чрѣзъ Началника на Канцеларията му десеть лири тур. срѣщо заплатата за участието ми въ в. Echo des Balcans.

Пловдивъ 13 Августъ 1885 г.

С. Мыларовъ.

№ 237.

Илия Куртеву София.

Брате Илия (Куртевъ).

Азъ съмъ много виновенъ предъ тебе, че не съмь ти отговорилъ досега на толкова писма. Да знаешъ каква работа

имамъ. Искай отъ Ризова да ти даде пълномощно за да съставлявашъ комитети изъ България. Писмото за да те опълномощимъ, престигна късно. Работата добре. За пушкитѣ, Спиро (Костовъ, офицеръ) ще уполномощимъ. Ти трѣбва да заминешъ къдѣ Габрово. Да се поразговоришъ съ тамошнитѣ опълченци.

Много здраве отъ сички.

Пловдивъ, 13 Августъ 1885

Твой З. Стояновъ.

№ 4545.
13 Августъ 1885 год.

№ 238.

До Н. В. Пр. Главния Управитель.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Г-нъ Сливенский префектъ съ рапорта си отъ 31 октомврія м. г. подъ № 3737 като повдигаше въпросътъ, касателно до испълнението постановленіята на околийскитѣ началници за налаганіе глоби на селскитѣ кметове съгласно съ чл. 490 на Органическый уставъ, испращаше ми прѣписъ изъ едно писмо на Г. Прѣдсѣдателя на сливенското окрѫжно сѫдилище, съ което тоя послѣднія исказваше мнѣніе че издаваніето испълнителни формули на такыва постановленія немогло да ся възложи, съгласно съ чл. 7-й отъ публично-административний правилникъ по испълненіе гражданскытѣ рѣшенія, на прѣдставителя на окрѫжното сѫдилище, тъй като въ параграфи 6 и 7 отъ 2-ий чл. на тоя публично-административенъ правилникъ сѫ казвало: ако испълненіето имъ е възложено отъ закона на гражданскы-тѣ сѫдилища. Отъ това ся заключавало, че само тыя рѣшенія, постановленія и пр. могли да ся възлагатъ за испълненіе на гражданскы-тѣ сѫдилища, за които было казано въ самыя законъ, на основаніе на който ся издаватъ, че тѣхното испълненіе става отъ гражданскытѣ сѫдилища, както напримѣръ ставало съ закона за тютюнитѣ. Нъ като нѣмало такъвъ законъ, освѣнъ единъ едничъкъ 490-й чл. отъ Органическы Уставъ, който да възлага испълненіето на тыя административни постановления на гражданскытѣ сѫдилища, той дохождалъ до заключеніе, че гражданскитѣ сѫдилища нетрѣбвало и немогли да испълняватъ

подобни постановления, защото нѣмало законъ, който да имъ възлага това испълненіе.

По поводъ на това съ писмото си отъ 2-й истекшаго юлія подъ № 3828, съобщихъ на Г-на Директора на Правосждіето, че спорѣдъ мене, нѣма никакво съмнѣніе какво речените административни постановленія трѣбва да ся прилагатъ въ испълненіе отъ сждебни-тѣ комисари, въ случай че глобени-тѣ лица откажатъ да внесжтъ глобитѣ доброволно, и то по сжщий начинъ, по който тѣ (комисари-тѣ) испълняватъ сждебнитѣ граждански рѣшенія, съгласно съ рѣшеніето на частній съвѣтъ, земено прѣзъ 1883 год., защото другояче немогатъ ся испълни тыя постановленія, понеже на административнитѣ власти никой законъ не дава право да употрѣбяватъ насилственни мѣрки за испълненіето имъ.

Че това испълненіе ся възлага на сждебнитѣ комисари, ясно ся вижда отъ чл. 17 ал. 2 на публично-административный правилникъ, за държаніето и провѣряваніето на общинскитѣ книги, гдѣто изрично е казано: „въ случай че наказанія се „отказва или отлага да исплати наложената му глоба, Око„лійскый Началникъ испраща прѣписъ отъ постановленіе-то „си до сждебный комисарь, който е длъженъ да постжпи къмъ „принудително испълненіе, както това става за сждебнитѣ „рѣшенія.“

Това испълненіе дойде да възложи пакъ на надлежнитѣ сждебни власти и публично-административный правилникъ за производството по испълненіе въ гражданскы-тѣ сждилища, гдѣто §§ 6 и 7 отъ чл. 2-ій ся отнасятъ именно до испълненіето на административни актове, издадени отъ административнитѣ сждилища, отъ административнитѣ власти и другы-тѣ надлѣжни публични органи; и то 6-ій § прѣдвижда случая, когато тыя постановленія ся означени отъ самитѣ издавши гы власти като испълняеми и испълненіето имъ е възложено на гражданскы-тѣ сждилища отъ н ѣ к о й з а к о н ъ, както ся напримѣръ постановленіята за които ся касае горѣспоменжтия членъ отъ публ. адм. правилникъ за провѣряваніето на общинскитѣ книги; а § 7-ій ся отнася до случаитѣ, когато тыя постановленія ся означени отъ самитѣ издавши ги власти, като испълняеми, и когато испълнението имъ е възложено на гражданскы-тѣ сждилища п а к ъ о т ъ с ж щ и т ѣ в л а с т и, които сж гы издали. Това азъ разбирамъ така: въ повелителната

часть на постановленіето трѣбва да стои подобна формула: „ако еди кой си откаже да заплати глобата, настоящето постановление подлежи на испълненіе отъ гражданскитѣ сѫдилища.

При това прибавихъ, че когато спорѣдъ окрѫжното прѣдписаніе на Г-на Директора на Правосѫдіето подъ № 4866, отъ което и менъ единъ екземпляръ бѣ испратилъ съ писмото си отъ 4-ій септемврія м. г. подъ № 4780, на сѫдебнитѣ комисари сѫ възлага да испълняватъ рѣшеніята и испълнителнитѣ книги на черковнитѣ власти, то колко повече тыя сѫщи тѣ комисари трѣбва да испълняватъ постановленіята на административнитѣ правителствени власти.

По поводъ на всичко това помолихъ Г-на Директора на Правосѫдіето да отправи въ смисъль на горното потрѣбнитѣ наставленія до надлѣжнитѣ сѫдебни власти и ми яви, за да дамъ и азъ еднообразни инструкции на подвѣдомственнитѣ ми административни власти.

Съ отвѣтното си писмо отъ 10-ій истекшаго подъ № 4141 Г-нъ Директора ми съобщава, че и той былъ съгласенъ какво тѣзи постановленія трѣбвало да ся испълняватъ отъ сѫдебнитѣ комисари, нъ затова были нуждни извѣстни условія които не сѫществували за всички постановленія на околійскитѣ началници.

Колкото ся касаяло за израженіето: *ако испълнението имъ е възложено на граждански-тѣ сѫдилища*, ся разбирало, ако това было възложено отъ нѣкой законъ; така стояло това въ първоначалнія проектъ, така было въ Германскый Правилникъ, отъ който бѫлъ прѣведенъ и настоящія правилникъ, така было тоже и споредъ духътъ на тоя правилникъ.

А за това колкото сѫ относило до постановленіята по глобитѣ, налагани отъ Г-да Окол. началници на кметоветѣ, които не бы издали отъ расписната книга расписка срѣщу вноската на нѣкой подател, или би занемарили обязаноститѣ, наложени тѣмъ отъ публично-административный правилникъ за държаніето и провѣряваніето на общинскытѣ книги, тѣ трѣбвало да ся испълняватъ отъ сѫдебный комисарь, понеже было казано въ горный правилникъ че испълненіето имъ ставало отъ сѫдебный комисарь, който былъ длъженъ да постѫпи къмъ принудително испълненіе, както това ставало за сѫдебнитѣ.

При това Г-нъ Директора прибавяше че въ смисъль на горното приготвувалъ окрѫжно до надлѣжнитѣ сѫдебни власти.

Вслѣдствіе на това съ отвѣтното си писмо отъ 13-й истекшаго подъ № 4122 съобщихъ на Г-на Директора, касателно до утвържденіето му че израженіето: ако испълненіето имъ е възложено на гражданскытѣ сѫдилища, ся разбирано, ако това испълненіе е възложено отъ нѣкой законъ, какво не мога да ся съглася на това, не само щото показанитѣ мотиви сѫ недостатъчни [че така стояло въ първоначалный проектъ, така было въ Германскый правилникъ и пр.] нъ още защото инакъ е невъзможно да ся испълняватъ постановленіята на окол. началници, по глобяваніето на кметоветѣ и, отнето това срѣдство за принужденіе, незная какъ Окол. началници могатъ да дѣйствуватъ пó-нататъкъ.

За увѣреніе на това посочихъ само слѣдующій примѣръ: по прѣдложеніе на Г-на Директора на Правосѫдіето, даватъ ся заповѣди на кметоветѣ да изберáтъ ассесори за околійскы-тѣ сѫдилища, нѣкои кметове прѣдставятъ протоколитѣ у врѣме, а нѣкои не. Околійскый началникъ поканилъ тѣзи послѣднитѣ нѣколко пѫти да гы проводятъ, но тѣ ненаправиха това и найпослѣ ся принуди да гы накаже дисциплинарно съ глоба. Нъ понеже за принудителното отъ Сѫдебнитѣ власти нѣма законъ или правилникъ, то кмета като знае това, пакъ не внася глобата и не праща протоколитѣ. Тогава какво трѣбва да ся направи съ тѣзи немарливи кметове? Какво ще бѫде слѣдствіето за правителственитѣ дѣла?

За това помолихъ Г-на Директора да отложи испращаніето на рéченото си окрѫжно до сѫдебнитѣ власти, доклѣ ся земе едно окончателно рѣшеніе върху този въпросъ, тъй като ако ся научатъ кметоветѣ за съществуваніето на такова окрѫжно, немислимо е вече да може да ся събере глоба отъ тѣхъ и така много правителствени дѣла ще пострадатъ.

При това имамъ честь да прибавя, че Г-нъ Директора на Правосѫдіето съ писмото си отъ 11-ий Януарія 1884 година подъ № 65 ми испрати прѣписъ изъ едно окрѫжно подъ № 5360 до сѫдебнитѣ власти, чрѣзъ което ся съобщава на тѣзи послѣднитѣ, че частній съвѣтъ рѣшилъ, щото глоби наложени на кметове по сила на чл. 490 отъ Орг. уставъ ще ся събиратъ, въ случай на отказваніе, принудително отъ сѫдебнитѣ комисари по сѫщій начинъ по който тѣ испълняватъ сѫдебнитѣ граждански рѣшенія въобще.

По поводъ на това, отправено е и отъ подвѣдомственната ми Дирекція до Г-да префектитѣ окрѫжно прѣдписаніе подъ № 132 отъ 12 януарія с. г., въ което като имъ е съобщено това рѣшеніе на частній съвѣтъ, прѣпорѫчано имъ е, щото ако нѣкой глобенъ кметъ по сила на 490-й чл. откаже да внесе глобата, тогава ще ся събира принудително отъ сѫдебній Комисарь.

Напослѣдъкъ Г-нъ Хасковскый Префектъ съ рапорта си отъ 3-й того подь № 2341 прѣписъ отъ който тукъ прилагамъ,[1]) като ся относи до реченото ми окрѫжно съобщава, че по изложенитѣ въ него причини, Харманлійскый сѫдебенъ комисарь ся отказалъ да испълни постановленіето на Харманлійскый Окол. Началникъ, чрѣзъ което ся глобявалъ Алванъ деренскый Кметъ за небрѣжливо испълненіе на кметскы-тѣ си длъжности.

Като долагамъ всичко това на Ваше В. Прѣвосходителство, имамъ честь да Ви помоля да благоволите да внѣсетѣ този въпросъ на размишленіе въ частній съвѣтъ, и да ся земе едно окончателно рѣшеніе за въ полза на правилното испълненіе на правителственны-тѣ дѣла.

Благоволете и пр.

Главенъ секретарь и пр.

№ 239.

Constantinopole Arnaoutkeuy

Son Exellence Gavril pacha.

A cause absence de Philippopoli nous venons un peu tard vous expimer nos sincères félicitations — pour lez honneurs que Sa Majesté a daigné vous prodiguer par sa bienveillante reception, les cadeaux et les insignes dont votre Exellence a été decorée. Nous adressons au Toutpuissant nos chaudes prières pour Votre longue prospérité et heureuse arrivée parmi vos fidèles gouvernés.

Monseigneur Guervassïus.

---

[1]) Прѣписъ отъ този рапортъ не притежаваме.

Бюро
на Народната Партия
№ 40
15-й Августъ 1885 год.
г. Айтосъ.

№ 240.

До Господина Прѣдсѣдателя
на Централното бюро г. Пловдивъ.

Господине Прѣдсѣдателю,

Прѣди нѣколко дни отъ доста вѣренъ източникъ бѣхме се научели че относително исключваніето на Маиоръ Любомский се разисквало въ Частний съвѣтъ на Н. В. Прѣвъсходителство, и гдѣто като се рѣшило исключванието, било препратено въ Постоянний Комитетъ, нъ до сега това като не се оказа на дѣло, предполагаме може би незаседаванието на комитета.

Нъ тъй като, вече комитета почна да (за)сѣдава и до сега още нищо не послѣдва, почнахме да се съмняваме да не би нѣкои негови любимци да правятъ това съ цѣль да могжтъ да замжлчятъ неговото исключваніе, нѣщо спорѣдъ насъ съвсѣмъ не желателно.

И другъ пжть сме писали за тази личность, както и на всѣкиго той е познатъ съ своитѣ подлостьти и партизанство, нъ и отъ день на день по мискининъ става. Завчера на 11-ий того и у наший градецъ по инициативата на градский кметъ бѣше се устроило за да се отслужи панахида слѣдъ Божественната служба въ паметь на загиналитѣ опълченци при защитата на Щипченский проходъ прѣзъ 1877 год. на панахидата присъстваха множество граждани чиновници въ сжщото врѣме по поканата на градското кметство присътствува и тукашната дружина съ майоръ Любомский. Свършваніе на панахидата бѣше устроено така слѣдъ панахидата щеше да (се) каже едно обстоятелственно словце отъ Негово Благоговѣйнство Отецъ Илия, слѣдъ него единъ отъ градскитѣ учители щеше да развие Значението на тържеството и така натаѫкъ. Нъ ето Любомский какво направи: още прѣзъ врѣме на панахидата той стоеше прѣдь фронтътъ на войската и отъ лѣвата му страна държанката му, което правеше голѣмо неудоволствие на присжствующитѣ. Едвамъ доближи отецъ Илия да свърши словцето си, по кимванието на Любомский единъ отъ тукашнитѣ ученици, а сега Сливенски реалистъ начна да расправя на дъжь и вѣтъръ, така и вторий най послѣ единъ

отъ тѣзи ученици му даде букетъ за героизма който билъ показалъ на Шипка заедно съ Българскитѣ опълченци, перото не е въ състояние да опише вълнението, което направи между публиката тазъ му постѫпка; на часътъ имаше готови хора които да му дадатъ да разбере кой управлява тържеството кой нарѣжда и кой трѣбва на распорѣжда, обаче не ни бѣше желателно да правимъ скандалъ на такова тържество.

Второ днесь се извършваше обряда на едно ново крьщающе (се) дѣте въ цьрквата. Любомский почна да пѣе едно свѣщенника друго просто комический скандалъ и свѣщенника прѣкжсна обрѣда, този човъкъ нѣма ни моралъ ни срамъ и съ религиознитѣ обряди почна да се распорѣжда, ний не разбираме той командиръ ли е дяконь ли е или е клисарь съ една рѣчь за всичко и всѣкакъвъ трѣбва да е.

Да не Ви се вижда чюдно за такивато му произволи, което може би да се отдаде че тукъ нѣма хора които да му забѣлѣжатъ, не, нему нѣколко пѫти му е правено бѣлѣжка даже и испѫжданъ отъ алтарятъ на черквата отъ свѣщеника но този человѣкъ както казахме заблуденъ въ безобразието си и нищо не чювствува.

За това за послѣдень пѫть Ви молимъ най убедително за да упражни почитаемото централно бюро своето всевъзможно влияние гдѣто слѣдва, за да ни отърве часъ по-скоро отъ Майоръ Любомский, още по-вече когато, както казахме по горѣ, че неговото исключвание е рѣшено и испратено въ постоянний комитетъ, чтото по-скоро да се тури въ испълнение, или ако всичко това е не основенъ слухъ, то поне съобщете ни ний сами да почнемъ да се расправями съ него по начинъ какъвто прѣдизвиква.

Господине прѣдсѣдателю, настоящето ни може да Ви се вижда доста рѣзко за което просимъ извинение, нъ иначе не може да бѫде, защото границата на търпението мина не можемъ да гледаме съ хладнокръвие единъ подлецъ който се гои на нашь грьбъ да събира и съветва нѣколко бедни ученици да имъ обещава незнамъ какво, които да му подаватъ букетъ и пр. съ една дума да развращава невиннитѣ дѣца, ний като граждани не желаемъ щото дѣцата ни още отъ зародиша да прѣвикнатъ на интриганство.

Още повече не можемъ да търпимъ този человѣкъ, когато днесъ глѣдаме, че единъ двама отъ тукашнитѣ негови

съпартизани излизать ятаци на розбойницитѣ по хващанието на чичиня(?) отъ Бургасъ. Следователно на человѣкъ на когото липсвать всичкитѣ добри качества неможе да се очаква полза нъ пълна врѣда.

Затова повтаряме да Ви помолимъ още веднажъ да се потрудите за неговото отъ тука махвание.

Приемете и пр.

Прѣдсѣдатель Д. Желѣзовъ.

№ 241.

Търново 16 Августъ 1885 г.

Бе Братко Захария,

Мислите ли Вие, че азъ съмъ доволенъ отъ тука, като съмъ приелъ служба? Не. Служба съмъ приелъ само да успокоя семѣйството си, понеже вагабонтитѣ на Бобчева, Хаканова и Вазова въ карнобатъ, ходятъ по околията и на населението казватъ, че мене ме вече осждили на смърть и че съмъ билъ орестованъ въ укови, тука въ България, и простото население разбира се вѣрва на това, също и нѣкои отъ сродницитѣ ми.

Отъ моитѣ хора изъ Румелия имамъ нѣколко души, които идваха тука да ме посѣтиха и сами се увѣриха.

Азъ, братко, съмъ готовъ всѣка минута, но виждамъ, че Вие всичко спотаихте, защо? незнамъ. Отъ София нищо на скоро не ми пишатъ. Съ Ризова, вѣрвамъ, да сте се виждали. — Пишете ми, моля Ви, за рѣшението, ако сте взели.

Азъ мисля да рѣша да си подойда, но имамъ писма отъ нѣкои офицери, мои приятели, които ми пишатъ, че Гавраилъ[1]) е издалъ заповѣдь да ме не пущатъ да се върна въ Румелия, на това какво ще кажите? азъ мисля да се напише нѣкое антрфиле, че ужъ си ида, па да видиме конашкитѣ вѣстници като какво ще направятъ.

Ако има нѣщо да направимъ, спорѣдъ първото Ви писмо, пишете ми да си дамъ оставката, и до като я приематъ азъ да осъмна въ Сливенъ или въ Карнобатско.

---

[1]) Гавраилъ паша, Главниятъ Управитель.

Куртевцитѣ[1]) гдѣ сж намиратъ и що правятъ?

Да Ви испратя една цѣла книга за моето арестование подробно и интирнирание да я помѣстите въ подлистникъ ако намѣрите за добрѣ.

Господинъ Майоръ Любомски ми пиши да опълномоща г. Д-ра Хитила да отвори процесъ съ Кръстевича за интернираниeто ми, за загубитѣ отъ недвижимитѣ ми имущества и пр. Братко, съборили ми на воденицата довара и улея, какво ще кажешъ на това? Това е направено по заповѣдь на Миларови вторий баща шпионина Хаджи Мина и Тодоръ Коларовъ изъ Карнобатъ. — Ако намерите това за нуждно, попитайте г. Гитела, и ако той (се) съгласи, то да му испратя пълномощно.

На г. Начева жена му е тука отъ единъ мѣсецъ и казватъ, че ужъ била дошла да посрѣща Сорокина.

Поздравление отъ Господина Градинарова.

Вашъ Преданнии Хр. Викиловъ.

№ 242.

София 16 Августъ 1885 год.

Мой Бр(ате) Захарко,[2])

Пріехъ письмцето Ви отъ Г-на Нонова. Карашъ ма да взема пжлномощно отъ Дир(?)хичъ можели бе? отъ него да взема подобно, друго значеніе има, а пакъ наше пжлномощ(но) друго има, затова ако ми не испратите, азъ зная безъ него да обиколя, е добрѣ казвашъ да трьгна да съставлявамъ комитети, което между впрочемъ, на гладно сьрдцѣ всѣкой ще пріеме, вскде и на всѣко мѣсто ще устроя, ами защо неми испратитѣе поне 10—20 устава безъ тѣхъ въ коя яма, безъ тѣхъ какво можешь да устроишь, чудно чудо сте биле бе, каква силна работа, каква енергія, какъвъ трудъ и колко часове трѣбватъ за да свиешь 10 или 20 екземпляра книги и да ги испратишь, или пакъ дипъ ако не, да свиете 2 или 3 екзѐмпляра устави въ единъ пликъ и да ги адресирате

[1]) Д. Куртевъ отъ Сливенъ и Ил. Куртевъ отъ Пловдивъ.
[2]) Захарий Стояновъ.

черезъ Нонова до мене за да свърша тукъ работа и тогава да заминавамъ, а пакъ другитѣ да ги испратитѣ тамъ гдѣто ся споразумеемъ било въ Руссе или Търново, затова неща да захвана нищо и нема да ся мръдна отъ мѣстото си до като неми испратитѣ тези нѣща.

Азъ заръчахъ печатъ за тукашній комитетъ, отъ когото Ви испращамъ отпечатъкъ, а засъставленіето на комитета ся очаква отъ Васъ устави и послѣ да тръгна за по вънъ.

Този клонъ както и другитѣ ще зависятъ отъ Пловдивски.

Бай Захарія недейте държа работата хлабяво, ако ще работимъ да работимъ, защото до пролѣтъ увѣрявамъ че азъ неща мога да търпа това черно варварско пятно на мене си, единъ пжтъ за всѣкога ще рѣша въпроса. Збогомъ за сега. съ искренъ поклонъ къмъ пріятели очаквамъ най-скорошній отзивъ на прозбата ми.

Всегдашній Ви Падаровъ.

Ихтиман(ски) Клонъ отъ Бюрото на Народната Партия
№ 1
16-й Августъ 1885 год.
г. Ихтиманъ

№ 243.

До Господина Г-на Прѣдсѣдателя на Централното Бюро на Народната Партия въ г. Пловдивъ.

Г-не Прѣдсѣдателю,

Съ настоящето си имамъ честь да Ви явя, че съгласно съ окржжното Ви отъ 27-й Януарий т. год. подъ № 1, съмисленницитѣ на народната партия се събрахж днесъ и избрахж за членове на Бюрото въ градътъ ни слѣдующитѣ лица:

Прѣдсѣдатель Г-нъ Петаръ Стамовъ, подпрѣдсѣдатель Г-нъ Димитаръ Хаджиски и Секретарь Г-нъ Цвѣтко Паневъ.

Върху това сж съставени надлѣжній протоколъ и ся подписа отъ присжтствующитѣ. Прибавлявамъ да Ви увѣдомя, Г-не Предсѣдателю, че съмишленицитѣ на Централното Ви Бюро на народната партия изъ градътъ ни, неса прѣстанале отъ да съчювствуватъ на дѣлото къмъ което тъзи партия се стрѣми при всичко, че закжснехж съ избиранието на Бюрото тукъ и до сега, което закжсневание ся причини отъ разни, но независими отъ тѣхъ причини.

Писмата на Бюрото ни тукъ благоволете да ся адресиратъ до Г-на Димитрій Хаджиски въ г. Ихтиманъ, въ видъ на частность.

Съ уважение къмъ Васъ Прѣдсѣдатель: П. Стамовъ.

Д. В. Д.
Префектъ на Пловдивский Департаментъ
№ 3830
17-й Августъ 1885 г.
г. Пловдивъ.

№ 244.

До Г-на Директора на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла и пр.

Г-не Директоре,

Въ допълнение на рапортътъ ми отъ 12-ий того № 3751, честь имамъ да Ви съобщѫ че Г-нъ Началникътъ на Овче-Хълмската околия съ рапортътъ си отъ 13-ий истаго № 1711, като ми явява че Никола Милевъ единъ отъ безчинницитѣ Г. Конарски былъ хванатъ и испратенъ Г-ну Пловдивскому Окрѫжному Прокурору отъ Г. Конарското Околийско Сѫдилище, моли да настоѫ прѣдъ Г-на Прокурора да задържи речений Милевъ, до гдѣто ся изловятъ и му ся испратятъ и другитѣ виновници, защото ако ся отпустнѫлъ подъ порѫчителство, резултатътъ щѣлъ да бѫде да ся повърнатъ безрѣдицитѣ. — За това писахъ потрѣбното Г-ну Окрѫжному Прокурору за негово распореждание. —

Приемете, Г-не Директоре, увѣрение въ уважението ми.

Префектъ П. Димитровъ.

№ 245.

19-ий Августъ 1885 г. Ст(аро)-Н(ово)-Село.

Господине Бракаловъ, въ Г. Конаре.

Отъ слухове научихъ, че една Конарска тѫлпа, състояща отъ 100-тина души вчера на 18-ий того была показала безобразіе-то си прѣдъ власть-та, рѫководима пакъ отъ Шилева и други-тѣ размирници, като имало и удряніе на камбана-та [купена съ чиновнически пари и харизана на Конарски-тѣ голтаци и колибари], съ която свикали населеніе-то. Моля Ви

попитайте дяда Райча, гдѣ е негова-та мнима Конарска тишина или ся е повлѣкълъ по умове-тѣ на хора бербанти, които подиръ толкова башибозуклуци пакъ казватъ, че не были правили нищо лоше.

Попитайте Г-на Маіора, защо жандармерія-та не откачи до сега топка-та отъ Г.-Конарската Камбана, за което въ качество-то си, на Вашь замѣстникъ бѣхъ най-напрѣдъ прѣдписалъ? На ли полиція-та трѣбва въ нѣкой случай да показва хитрости отъ колко-то строгости? А откачваніе-то на топка-та отъ камбана-та не е ли едно Полицейско искуство за въдвореніе на порядъка и срѣдство за излавяніе на виновни-тѣ тезъ сбирщини, сганщина и тълпи?

А това неиспълнено, за продължително-то движеніе на Конарци, кой е виновенъ, не е ли онзи, който не иска да испълне буквално прѣдписаніе-то на администрація-та?

Повтарямъ, че нѣма друго срѣдство за сега, освѣнь откачаніе-то на топка-та отъ Камбана-та, подиръ това излавяніе-то на Конарски-тѣ бербанти и прѣпращаніе-то имъ изведнаждъ за Старо-Ново-Село. Ако въ туй врѣме ся яви нѣкаква тълпа отъ 50—60 души, започнѣте единъ по единъ да гы испитвате какво искатъ, то ще видите, че всичкы ще ся откажатъ и ще посочатъ на иниціятори-тѣ. Въ краенъ случай Выя ще можите да запишите имена-та на лица-та съставляющи тълпа-та, че послѣ ще ся прѣвикватъ за іслѣдваніе и арестуваніе отъ Сѫдебна-та власть. Съ една рѣчь, главно-то е излаваніе-то и конвойраніе-то на Шилевъ-Срѣдевъ и С-іе и дѣло-то ще бѫде свършено най благополучно. Нъ топуза не забравяйте.

Лица-та съставляющи Самозванна-та комисія, тоже да ся изловятъ, че тогава тишина-та е въдворена.

Всички-тѣ иниціятори единъ пѫть прѣдадени подъ сѫдъ, ако и да бѫде нѣкой избранъ за кметъ или за Старѣя, то споредъ закона не ще бѫде утвърденъ, тъй като обвиненіе-то имъ е отъ онѣзи, което като ся докаже, лишава гы отъ граждански права. Слѣдователно тишина-та и порядъка въ Г.-Конаре ще бѫдатъ оздравени, само ако изверги-тѣ ся прѣдадѫтъ подъ сѫдъ, и ако Прокурорство-то гы позатвори съ прѣдварителенъ арестъ.

Поздравленіе отъ всички. Вашъ Ф. Поповъ.

(П. П.) Ами оная маскарѫ Чардафона — чувалъ ли си го накъдѣ е?

№ 246.

Расписка.

Получихъ отъ г. Прѣдсѣдателя на Постоянний Комитетъ чрѣзъ Началника на Канцеларията му петь лири турски за в. Echo des Balcans.

Пловдивъ 24 Августъ 1885

С. Мыларовъ.

№ 247.

София 24 Августъ 1885.

Бай Захария,

Приехъ писмата ти. Казахъ Кушлеву да ти проводи пари. Азъ отъ 1 септември пакъ ще почнѫ да събирамъ въ предплата абонаменти за вѣстника. Работата тукъ още не е свършена както трѣбва, нъ отъ днесъ почнѫхме. Последне очаквахме че ще стигнатъ нужднитѣ книжа отъ Пловдивъ, но независимо отъ това днесъ се направиха нужднитѣ книжя, и испроводихме Г. Търнева за г. г. Самоковъ, Дупница, Кюстендилъ и Радомиръ да събира и помощи. Азъ презъ Септемрия тоже ще замина за Радомиръ Кюстендилъ и Дупница на расходъ. Книжата сѫ подписани отъ моя милость [за прѣдсѣдателя-членъ-секретарь] и агентъ Куртевъ. Побързайте да испроводите поскоро, защото хората ни стоятъ празни, пари нѣма па и ний знаишъ я не сме богати. Тия дни мислиме да свикаме събрание отъ здрави мъже, за да се основе комитета. Рѣшихме да не (се) съединявами съ македонското дружество, нека то работи за Македония а ний за Тракия, защото ако стане съединение, то много души ще се отчаятъ и . . . . (не се чете) но и независимо отъ това само и само да гледаме да ся събира матерiялъ а пакъ нашето [Тракийското] и македонското(?) разноскитѣ ще бѫдатъ пакъ въ едно затова часъ поскоро уставитѣ испратете ако искате работа да ся върше.

И. Куртевъ. Ноновъ.

(П. П.) Приятелю Гатевъ правишь какво правишъ испратими палтото за което Ви бѣхъ далъ картичка да го вземете,

испратиго защото съмь окапалъ, безъ дреха като циганинъ. А, бе, Брате Гатевъ що ма мжчишъ като грѣшенъ дяволь бе. Братя, единъ и два и три и пр. пжти Ви пиша телеграфирамъ моля ся като на Богове ако би да бѣхте Богъ, дяволъ да го вземе, щѣхте да ми чуете молбата, казвамъ испратете единъ два или три за сега устави че послѣ другитѣ, безъ това съмъ, братя, безъ ржце и немога да поискамъ отъ никого 5 пари като нѣма на основаніе на що и за сега пакъ Ви ся моля като на свободолюбиви българи и въ името на человещината испратете поне 3—5 устава, кажи на Захарія или ако го нѣма завзимиса ти, затова ще очаквамъ съ първа почта. Азъ испратихъ агенти, и днесъ други, да събиратъ пари изъ Българ(ската) провинція.

Ходя скитамъ ся безъ работа и безъ пари не є ли срамъ, когато имаме почва и полѣ широко за работа, не є ли срамъ да отпускаме това време, послѣ, Братя, ще го трьсимъ но неможемъ го намери. Или пакъ ако неискате да работите и това ми кажете за да мога да вземамъ увреме мѣрки и да ся не надявамъ другиму за подкрепа, само на своите си собствени изнурени сили, ще падамъ ще ставамъ, но пакъ отгоре и ще излеза, ама и Вій отъ послѣ мислете, толкова отъ мене, испьлнявамъ си единомисленната длъжность спрямо Васъ и това казвамъ защото за човѣка има пжтища много, зная едното зная и другото. Братие!! да бждите на мое мѣсто три дена да потеглите бихте на минутата ся отчаяли, но моята душа, дяволъ да я вземе, била конска или тъй да кажа по нашему кучешка, випь сега, отидешь при едного по оплачешь му ся, той каже нѣма какво да ти направя тъй вторій и третій и пр. отидешь при бюро тоже, отидешь при македонско дружество (Ризова) тоже, нѣмаме та нѣмаме, Братие отъ какъ сьмъ дошьлъ тукъ на хана стоя, петь пари не сьмъ платилъ, безъ петь пари ходя, а пакъ да взема къща 25 лева въ месеца и преплата какво да правя кажете ми, а пакъ едничкото средство испрате(те) уставитѣ за да има на основаніе на що да събирамъ пари. Поздрави Захарія приятели. за послѣдно.

Вашъ Ил. Куртевъ.

№ 248.

(Т.) Ст. Загора, 20 Августъ 1885 г.

Главному Секретарю Пловдивъ.

Чирпански Началникъ телеграфира: че вчера чирпанско мусулманско население по инициятива на Ешрефъ Ефенди безъ да съобщи на управление илюминирало джамии мусулмански училища община и частни къщи като окачило по тѣхъ и турски червени знамена съ полумѣсяцъ за праздникъ възшествия на престола на Н. И. В. Султана презъ время тържества не се случили никакви скандали днесь обаче ненадейно нѣколко размирници испъдени чирпански учитѣли скъсали нѣколко отъ окачени турски знамена за кое Ешрефъ заявилъ Началнику. Предписахъ сега Началнику да распореди предаване въ съдилище на скъсавши турски знамена размирници. Прося наставления за предпазвание други безпорядъци да се распореди ли вдигание днесь на знамена и какъ да се постъпи съ турска община и Ешрефъ кой не предизвѣстилъ за тържество управление(то). 44.

За Префектъ: Атанасовъ.

№ 249.

(Т.) Стара Загора 21 Августъ 1885 г.

Главному секретарю Пловдивъ.

Чирпанскій Началникъ телеграфира че знамена сж вече снемени и че снощи турска община му заявила писменно за късваніе имъ прося наставленія Ви.

За Префектъ Атанасовъ.

№ 4727
21 Августъ 1885 год.
(Пловдивъ).

№ 250.

(Т. шифрована)

(Префекту Ст. Загора.)

Добрѣ е направила Мусулманска община гдѣто е снѣла знамена за да ся прѣдвари всякъ по нататъшенъ скандалъ, което тя трѣбваше де направи още при свършвание на праздника на другий день за избѣгвание и на този скандалъ. Явете имъ, че дѣло е прѣдадено на съдилище-то за това да бъджтъ спокойни.

(Начовъ).

№ 251.

Главный Секретарь и пр.
№ 4749
23 Августъ 85 год.
г. Пловдивъ.

Бързо.

До Негово В. Прѣвъсходителство
Главный Управитель на Источна
Румеліж.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Като Ви притварямъ при настоящето си, за свѣденіе, прѣписи изъ писмото на тукашный Мюфти Ефенди отъ 22 того подъ № 268 и двѣ телеграмми на г. Ст. Загорскый Префектъ подъ № № 44 и 45, както и отъ отговора ми до тѣзи послѣдны(тѣ), касателно до сваляніето въ г. Чирпанъ на нѣкои турски знамена слѣдъ отпразднуваніето деньтъ за въскачваніето на Прѣстола на Н. И. В. Султанътъ, имамъ честь да прибавя, че днесъ съ писмото си № 4768 отговарямъ на Мюфти Ефенди, че и азъ ся научихъ за случившето ся и дадохъ заповѣдь да ся прѣдадѫтъ виновнитѣ на сѫдилището, и че немогж обаче, въ тоя случай да не искажа съжаленіето си 1-о за гдѣто Ислямската община въ Чирпанъ не е обадила на Правителството намѣреніята си за тържеството за да вземе прѣдварително нуждннитѣ мѣркы и 2-о за гдѣто, слѣдъ като ся е свършило благополучно това тържество, още на сутриньта, на другый день, не ся е распорѣдила за вдиганіето на знамената, а гы е оставила да стоѭтъ и гы е была вдигнала, спорѣдъ свѣдѣніята на г. Префекта, едвамъ на 21 того, въ който случай тя [Ислямската Община] съ мѫдритѣ си распорѣжданія щеше да дойде на помощь на правителството и нѣмаше да ся случи тая непріятность.

Благоволѣте и пр.

Главный Секретарь и пр.

№ 252.

Д. В. Д
Префектъ на
Сливенскй Департаментъ
№ 49
26 Августъ 1885
г. Сливенъ.

Секретно.

До Г-на Г-на Главний Секретарь
Директоръ на Вътр. дѣла
Въ Пловдивъ.

Г-не Главний Секретарю,

Извѣстни Ви сж досегашнитѣ дѣиствия на тукашнитѣ испждени отъ служба опълченци, които придружени и отъ

бездѣлствующитѣ тукъ тѣхни събратия, по съвѣтитѣ и наставленията на извѣстний въ Пловдивъ кружокъ и подъ булото на опълченско дружество, почнаха да ставатъ отъ день на день по безочливи по нетърпили.

Тѣ неуморно гонятъ своята цѣль: да производятъ съ каквито и да било срѣдства скандали, смущения и вълнения въ областьта, та да компрометиратъ сегашноео правителство, като несъстоятелно и пр. безъ да помислятъ за сѣтнинитѣ отъ подобни дѣйствия.

За тая работа, тий често имътъ тукъ въ Сливенъ тайни събрания. Какво рѣшаватъ въ тѣхъ неможе да ся узнае, нъ отъ честигѣ имъ по селата обиколки изъ департамента, особенно изъ Сливен(ска) и Котленска околии, не е трудно да сж разбере, че се старантъ да прокаржтъ между населението идейтѣ, тъй усърдно проповѣдвани отъ опозиционнийтъ въ страната ни печятъ и които не ся вѣче за никого тайна, че състоятъ главно: въ неплащание данъцитѣ; въ непокорство спрямо установенитѣ власти, влиянието и престижа на които всячески ся трудятъ да умаломощктъ и убиктъ и въ производжданието на всѣкакъвъ родъ скандали, каквото слѣдствие и да би имали тий.

Напослѣдне е пристигналъ тукъ и извѣстний редакторъ на В. „Борба“, комуто опълченското тукъ дружесто давá на два пжти обѣдъ, гдѣто сж били поканени и присжтствували много бездѣлници и негодяи отъ Сливенъ и гдѣто както ся научихъ отъ частни слухове ся е говорило много за настоящий режимъ на когото ся прѣписвали разни беззакония, несилия, тер ри и пр. и ся пили наздравици за поскорошното развѣвание на нѣкакви си знамена изъ синитѣ камане и пр. Цѣльта на тия събрания, както прѣдполагамъ [защото нѣмамъ възможность да узная положително] и вѣрвамъ, е да приготвятъ и произвѣдятъ, ако не нѣкакъвъ бунтъ, то понѣ да произвѣдятъ при заминуванието отъ тукъ на Г-на Главний Управителъ нѣкакъвъ скандалъ, та да му причинятъ неприятность.

Отъ частни слухове се научавамъ, че ся трудили да образувятъ нѣкаква тълпа отъ нехранимаиковци и негодяи, които при посрѣщанието на Негово Високо Прѣвъсходителство да викжтъ: Долу Кръстевичъ долу Румелия и всичко друго, каквето такива отчаянни хора могатъ да измислжтъ и извършжтъ.

За да достигнатъ това тѣ ся избрали за центръ на дѣйствията си — Сливенъ, гдѣто намирятъ доста съмисленници.

При тѣхъ на послѣдне ся е присъединилъ и Маиоръ Любомски, който отъ два дни ходи изъ Сливенъ съ цивилни дрѣхи. — Тъй като тия тѣхни събрания, шушукания, припкания на горѣ на долу идитъ да потвърдѫтъ да закрѣпѫтъ подозрѣнията ми като чястнитѣ слухове, че при прибиванието тукъ на Н. В. Прѣвъсходителство Г-на Главний Управитель се готвяли да направетъ нѣкакъвъ скандалъ, ся прьскатъ повече и повече, то за длъжность счетохъ да Ви доложѫ за всичко това за знание, като съврѣменно попросѭ наставленията Ви какъ да постъпѫ въ този случай.

Благоволете и пр.

Префектъ Д. х. Ивановъ.

Главний Секретарь и пр.
№ 4830
27 Августъ 1885 год.
Пловдивъ.

№ 253.

Окрѫжно.

До г. г. Префектитѣ.

Г-не Префекте,

Негово Високопрѣвъсходителство г. Главний Управитель, въ постояннитѣ си грижи за доброто и преуспѣванието на страната, е пожелалъ, съ завръщанието си отъ Цариградъ, да направи една обиколка изъ областьта, съ цѣль да се срѣщне лично съ населението и чуе отъ неговитѣ уста нуждитѣ му, да види по-отблизо ходътъ на правителственнитѣ и общественни учреждения и да насърдчи съ присътствието си дѣятелностьта имъ.

Кето Ви съобщавамъ това, приключвамъ Ви при настоящето си . . . екземпляра отъ программата, по която ще стане пѫтуванието му, съ умоление щомъ ги получите, да испратите по единъ екземпляръ на подвѣдомственнитѣ Ви г-да Окол. Началници и да распоредите за приготовлението на онова, което ще бѫде потрѣбно за пѫтуванието му прѣзъ Ваший Департаментъ.

Ако на Н. В. Прѣвъсходителство, прѣзъ врѣме на обиколката му, бѫде угодно да направи нѣгдѣ измѣнение или отклонение отъ программата, напримѣръ, негдѣ да престои два дни вмѣсто единъ, или да се неотбива въ нѣкои мѣста,

или пакъ други не показани въ програмата да посѣти, вий сте длъжни да давате внимание и съ време да извѣстявате на надлѣжний Префектъ или Окол. Началникъ за надлѣжно распорежданпе.

Тъй като още не е извѣстно въ кой именно день ще тръгне Негово Високопрѣвъсходителство, тѓ това ще ви ся съобщи телеграфически и тогава споредъ деня на излизанието му ще ся турятъ наредъ само датитѣ въ программата.[1])

Приемѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.

№ 4829
27 Августъ 1885 год.
Пловдивъ.

№ 254.

Окрѫжно.

До г. г. Префектитѣ.

Г-не Префекте,

Умолявате ся да распоредите, щото прѣзъ врѣме на пѫтуванието на Негово Високопрѣвъсходителство Главний Управитель изъ область-та, да му ся отдадѫтъ прилични-тѣ почести и да може да ся срѣщне съ колкото е възможно повече население за да може, както то да ся запознае по-отблизо съ него, тъй и Негово Високопрѣвъсходителство съ това послѣднето.

Приемѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.

№ 255.

Окрѫжна телеграмма

до Господа Префектитѣ

№ 4877. Пловдивъ 29-й Августъ 1885 год.

Префекту

Н. В. Превъсходителство Главний Управитель отлага за сега обиколка си по областьта. Той трьгва направо за Пловдивъ,

---

[1]) Споредъ приложената хектографирана програма, Главният Управитель е трѣбвало да посѣти слѣдующитѣ мѣста: Сейменъ, Кавакли, Ямболъ, Карнобатъ, Бургасъ, Анхиело, Айтосъ, Котелъ, Градецъ, Сливенъ, Нова Загора, Ст. Загора, Казанлѫкъ, Калоферъ, Карлово, Старо-Ново село, Копривщица, Панагюрище, Ихтиманъ, Г. Бѣлово, Пещера, Пазарджикъ, Абрашларе, Чирпанъ, Хасково, Карджалии, Лѫджене, х. Елесъ, Станимака.

съ специяленъ тренъ, сега въ сѫббота на 31 сега и ще пристигне тука на утрѣто въ недѣля часътъ по 11 преди пладнѣ. Пресмѣтнѣте приблизително кое време въ недѣля сутриньта ще мине презъ станции ващего департамента явѣте гдѣто трѣбва за да излѣзатъ за поздравление които обичятъ, като и Вий сами съ чиновници му се представете. Ако ми пристигне съ време программа за пѫтувание му, щѫ я съобщѫ. По окрѫжно ми 4829 отъ 27-й сего никакви распореждания неправете.

Начовъ.

№ 256.

(Т.) Пловдивъ 29-й Августъ 85 г.

Станима Околийскому Началнику

Негово Високопрѣвъсходителство Главний Управитель ще тръгне въ Сѫбота отъ Цариградъ съ особенъ тренъ и ще пристигне въ Пловдивъ на 1 Септемврий въ недѣля часътъ 11 прѣдъ Пладнѣ. —

Умолявате ся да направите потрѣбното за да му ся отдадѫтъ приличнитѣ почести като на държавенъ глава при станциитѣ Папазлийска и Катунска. 310.

Димитровъ.

№ 257.

Ямболъ 30 Августъ 1885 г.

Пловдивъ Рускому Генералному Консулу

Българското население на градътъ като празнува днесъ тезоименій денъ па Негово Императорско Величество Александръ III отправя тепли молитви Всевишнему за съхраненіе драгоцѣнното здравие на Негово Величество, за Слава на Русия и защита на Българский народъ. Като съобщавамъ това на Ваше Превъсходителство честь имамъ да Ви помоля да донесете това до Височайшето знаніе на Негово Величество 1171.

Ямболскій Градскій кметъ Панайотовъ.—

№ 258.

(Т.) Пловдивъ 30 Августъ 1885 г.

На Негово Височество Българскій Князъ Александръ Първій
Шуменъ.

Ваше Височество.

Членоветѣ на Постоянній Комитетъ като Ви поднасятъ сърдечнитѣ си привѣтствия по случай на именній праздникъ на Ваше Височество молитствуватъ Ви щастие и дълголѣнствие за благото на България за нѣйното прѣуспѣвание и за обединението на цѣлій Българскій народъ въ едно независимо цѣло подъ Вашій скиптръ.

Прѣдсѣдатель: Гешовъ.—

№ 259.

Пловдивъ 30 Августъ 1885.

До Негово Височество Българскаго Князя Александра
Шуменъ.

Ваше Височество,

По случай тезоимянній день на Ваше Височество, благоволете да приемите душевнитѣ ми и сърдечни привѣтствия и благопожелания. Всемилостивий же Богъ съ прѣдстателството на Святаго Александра Невскаго, да укрѣпи Ваше Височество на Българскій прѣстолъ, за слава и честь на Българскій Народъ.

Епископъ Гервасій.

№ 260.

№ 4917
31 Августъ 1885 год.
Пловдивъ.

Секретно.

До Негово Високопрѣвъсходителство
Главний Управитель.—

Ваше Високопрѣвъсходителство,

Имамъ честь да Ви приключж въ настояще-то си прѣписъ изъ секретния рапортъ на Г-на Сливенский Префектъ

отъ 26-й текущаго подъ № 49 и най-покорно молѭ Ваше Високопрѣвъсходителство да благоволите да ми дадоте заповѣдитѣ си, за да знамъ какъ да отговорѭ Г-ну Префекту.

Благоволѣте и пр.

Главний Секретарь и пр.

№ 261.

Ноновъ (въ София)

Кажи на Куртева, че нѣма врѣме за устави. Дѣлото ще бѫде скоро. За туй, нека той ся отправи за Габрово и отъ гдѣто мини да подготовлява населението и опълченците. Въ Габрово да имъ каже да бѫдѫтъ готови и нахлуятъ въ Шипка. Сѫщото да направи и Търневъ. Щомъ чуятъ, че сѫ се дигнали байряцитѣ, да нахлуятъ въ Румел(и)я. Нека Куртевъ остане въ Габрово и отъ тамъ да навлѣзи. Ако може да отиде въ Ихтиманъ.

Настоящето предай Куртеву, което да му служи за пълномощно.

1-ий Сеп(темврий) 1885 (год.)

(Печатъ: Центр. Българскій революционній Комитетъ Свобода или Смърть).

Прѣдсѣдатель З. Стояновъ.

№ 262.

(Т.) Панагюрище, 2 Септемврий 1885 г.

Председателю Постояній Комите Пловдивъ. —

Трима въоружени съ прѣпорецъ въ рѫце средъ Панагюрище съ вистрели викаха „Долу Румелия. Съединеніе" арестовани.

Босневъ.

№ 263.

(Т.) Пазарджикъ. 2 септемврий 1885 г.

Главному Секретарю Пловдивъ

Днесъ Панагюрский Началникъ съ депеша яви че имало демонстрация въ Панагюрище за съединение отъ нѣколко

души които гърмяли и носили знамя. Инициатори били трима панагюрци Събко Милковъ, Тодоръ Симоновъ, Андонъ Орѣшковъ; първитѣ двама били бивши ученици отъ Пловдивска Реалка, а послѣдній ахтаринъ. Милковъ и Симоновъ арестувани, Орѣшковъ избѣгалъ. Полиция отнела препорецъ. Слѣдъ това Началникъ съобщи, че население дошло да иска освобождение арестантовъ и повръщание препорецъ. Отговорихъ му че въ крайна нужда може само да освободи арестовани подъ поръчителство а препорецъ да не дава. Обаче населението около 2000 души обиколили полиция и началникътъ за избѣгване на кръвопролитие повърналъ и знамето. Тоя часъ отправихъ ротний командиръ Кънчевъ заедно съ съдебний изслѣдователь въ Панагюрище № 2957.

За префектъ Митевъ.

№ 264.

Панагюрска Лента.

2-й Септемврий. —

Где сте? Тукъ вече Г-нъ Мишайковъ. (Мишайковъ пита). Кои сж тѣзи арестанти, имената имъ и отъ гдѣ сж? Орѣшковъ отъ гдѣ е? Какво работи до сега? Кой отъ тѣхъ е носилъ препореца? Да се подаде една Шифрована депеша за това; Г. Гендовъ да почяка. Гдѣ сте? Тукъ и Г-нъ Кжнчевъ; освободете ги подъ гаранция, както гласи и телеграмата ми.— Друго нѣщо нѣма ли? Кои лица стрелѣхж и гдѣ стрелѣхж. (пита Мишайковъ?) Тукъ е и Капитанъ Кжнчовъ — Командира съ префекта — чякай. — Командира съ прѣфекта въ съвъщаніе. — Префекта каза че е най-голѣма грѣшка, гдѣто сте предали знамето; ако имаше да стане кръвополитіе требваше да искате сила. — За това ли е депешата или за друго? Какво викатъ като ходятъ по улицитѣ? Префекта каза да глѣда началника да земе мѣрки. Тогава(?) нѣкой скандалъ. —

— 3-ий Септемврий —

Тукъ Пловдивъ. — Гл. Секретарь заповѣда да извикате Околійскій Началникъ въ Станцията. — Въ колко минути? Заповѣдвамъ ви да ми дадете точни сведенія по днешната

случка — Хакановъ — Тая минута какво има въ градътъ? Около колко души сж били? Окол(ийския) Начал(никъ), цѣлійтъ градъ участвуваше ли? У Генер. Губернатура. — Дойде ли' въ Станціжта? (Телеграма Капитану Кжнчову Панагюрище). — Успокойте до колкото бжде възможно духоветѣ; въ случай на нужда да бждете подкрепени съ сила, съобразете се съ наставленіята, които се дадохж на Окол(ийский) Началникъ отъ Дирек(цията) на вътр(ѣшнитѣ) Дѣла. — Можете да прибѣгнете и къмъ помощьта на Пещерската Дружина № 125.— (под Генералъ Адьютантъ Фонъ Дригалскій). Тукъ Директоръ Начевъ, тамъ ли е Г. Капитанъ Кжнчовъ? Какво е тъзи минута въ Панагюрище? Гдѣ се намиратъ иниціаторитѣ на вчерашната демонстрація? Захаріа Стояновъ за Панагюрище презъ Пазарджикъ, распорѣдете да се пресрѣщнатъ на пжтътъ и се пратятъ тутакси подъ конвой задграница, безъ обаче да се отбиватъ по села или градове а прямо задграница. Вслучай че се пристигнали вече, то немедленно телеграфирайте за да ви дамъ нуждни инструкціи. — Съ колко жандарми сте въ Панагюрище? Капитану Кжнчеву Панагюрище. — Удобрявамъ напълно ваши мѣропріятія. (подписалъ Начовъ). — Тукъ Пазарджикъ. — Панагюрище Капитану Кжнчеву. По заповѣдь Гл. Секретаръ распорѣдете веднага да се хванатъ и арестоватъ Захаріа Стояновъ и Зографскій, които днесъ се заминали вѣроятно за Панагюрище и други околни села, за следствіе явете още днесъ № 2962. — (За префекта Мишайковъ[1]). —

— 4-и Септемврій. —

(Телеграмма Копривщица изъ Пловдивъ).

Копривщица Маджарову. Испитайте добрѣ можемъ ли най тамамъ мина презъ новій пжть или да минемъ презъ Стрелча. (Подписалъ Директоръ Маджаровъ).[2]) — Тукъ Пазарджикъ

---

[1]) Лентата е изработена отъ Поповъ, началникъ на станцията въ Пловдивъ; нѣкои отъ тѣзи телеграми сж запазени въ оригиналъ, както сж били подадени, или както ги е приело адресното лице. Ние ги прѣдаваме по-късно — за пълнота и като документъ.

[2]) Директора Маджаровъ пжтува въ това врѣме за да се вѣнчей въ Копривщица и е питалъ за пжть баща си.

Мишайковъ[1]) на аппарата; незнамъ. Да испитамъ. — Добрѣ. — Ами какъ е тамъ, имали съпротивленіе отъ населеніе противъ изслѣдваніята? Войската тръгна отъ тукъ прѣди 1 часъ. — До сега всичко тихо по департамента; войската тръгна. Нека дойде до Панагюрище, и ако нѣма тамъ нужда, слѣдъ нѣкой день може да се върне назадъ. — Да почяка.— Пишете на една книжка на фрéнски: informez Vous comment ce fait il que le chef de canton n'a pas su de l'affaire avont un jour ou au moins avant quelques heures. — Nous pouvions prendre des mesures plus à temps — télégraphiez moi? les initiateurs se trouvaient-ils depuis longtemps à Panaguricht́é ou bien ils étaient venus depuis p e u de Philipople? Ихтиманскій Секціоненъ Командиръ непристигналъ още, очаква се днесъ. — Qui est ce grand initiateur? Stojanoff et Zografski не пристигнаха ли тамъ? Имате ли още нѣщо? Добрѣ. Au plaisir. — Merci.

(Пазарджикскій коммисаръ отговаря на Панагюрище) Не сѫ были тука, нито има извѣстіе за такива хора; не ги познава(мъ) и не е имало отъ вчера тукъ странни хора.—Добрѣ.— Той е затворилъ, нъ ще викамъ. Нѣма го. — Чякай. — (Слѣдва разговоръ на Панагюрище съ Клисура):[2]) Тукъ Ганевъ. — Твърдѣ добрѣ. нъ имало бригадиръ той былъ на Карасерли, тамъ живѣелъ, а за коммиссаръ нѣмаме тукъ въ Клисура почти никой, само на Кулата 1 часъ далечъ — тамъ имало. — Добрѣ. Сега ще питамъ ли или да идж? Самъ ще идж.

(Копривщенский Коммиссаръ отговаря на Панагюрище): Питахъ за въпросните лица, нъ почти нищо (се) незнае, не сж се явявали такива лица.

(Записка Капитану Кжнчеву Панагюрище): На питаніето Ви подобни хора не сж дохождали тука. Станція Клисура.

— 5-ий Септемврій —

Тукъ Пазарджикъ — Прокурора желае Г-нъ Чинтуловъ[3]) да му даде подробенъ отчетъ за работата и при това защо се бави до сега? Кажи на прокурора какво е станало, защото

---

[1]) Замѣстникъ на Префекта.

[2]) Разговорътъ става, разбира се, чрѣзъ Пазарджикъ, гдѣто е запазена лентата. Панагюрище и Клисура не сж свързани направо съ телеграфна линия.

[3]) Слѣдователь.

азъ нищо незная по това дѣло. — Прокурора бърза. Нѣка Г-нъ Чинтуловъ му каже скоро каквото иска, че ще си отиде.— Прокурора иска арестуваніето на причинителитѣ на смута, пращаніето имъ въ Пазарджикъ, предирваніето къщитѣ имъ и той самъ утрѣ пристига съгласно предписаньето на Частній съвѣтъ. — Добрѣ. Друго нѣма нищо.

Панагюрище Капитану Кънчеву. За сега да се хванатъ и предадѫтъ на преслѣдваніе само троицата иниціатори на демонстраціята и македонеца Андрея,[1]) по нататъшно следствіе на дѣлото да се остави на сѫдебнитѣ власти ако и когато го намѣрятъ за нуждно. — [Начовъ]. — Тукъ Пловдивъ тамъ ли е Кънчовъ? — Г. Гл. Секретаръ дойде. — Гл. Секретаръ отиде при Гл. Управитель — слѣдъ минута ще се върне.— Тукъ Дир. Начовъ — Не сьмъ самъ и Гл. Управитель, защото не е още открито заседанието на съвѣта. — За такива работи не трѣбва да пращате шифровки, а трѣбва открито да ми долагате за всичко и на бързо. — Расправете ми въ какво се състои тя? Да, да. Расправете въ что се състои тя? Неможихъ да ра(з)бера защо искате една рота за Пазарджикъ, защо ви е тъзи рота? Пазарджикската рота е въ Пазарджикъ, не ли е достатъчно това? Отъ гдѣ мислите ви за добрѣ да ви се достави исканата рота защото отъ Дружиннитѣ други Департаменти тоже невъзможно испращаніе на войска въ Пазарджикъ. — Сега какво има въ Панагюрище? Добрѣ. — Ще говоря веднага съ Генерала, за испращаніе на войска въ Пазарджикъ, азъ намирамъ присъствіето ви въ Пазарджикъ нуждно, а като днесъ иде за Панагюрище и Прокурора. — Добрѣ. И да распорѣдите Вашитѣ работи и да заминете за Пазарджикъ. — Понеже има приготовленія и въ други пунктове за подобни смущенія.— Наша длъжностъ е прѣди всичко да дѣйствуваме за испреварваніето и Смазваніето имъ а на сѫдебни власти да се остави по нататъшното следствіе, затова като пристигне прокурора, ви ще му предоставите да дѣйствува по нататъкъ. — Захващаніе, арестуваніе и претѣглеваніето подъ наказаніе, не само на арестуваните уже отъ васъ, нъ и на всички, които той намира за нуждни, толкосъ повече че както виждате ваше присъствіе става необходимо и за другадѣ, и не можете да продължавате по нататашни изслѣдванія, телеграфирайте ми

[1]) Ляпчевъ.

за всичко направо и открито за да не се тревожи Н. Високо Прѣвъсходителство; съобщавамъ ви за знаніе че имаме по важни смущенія въ Чирпанъ. — Можете испрати, защото отъ другадѣ нѣма отъ гдѣ. — Чакай една минута. — Я Копривщица. — Отъ Клисура съобщаватъ на Кънчева, че нѣмало нищо забелѣжително, а отъ Сопотъ Ето Какво Казватъ: Нѣколко лица проповѣдватъ на населеніето и убедяватъ да въстане противъ правителството, данъкъ да се неплаща и др. подобни; отъ тія лица били и мѣстнитѣ учители, които ходили по дюкянитѣ кафенетата, убѣдяваля селенитѣ и гражданитѣ. — Друго нищо нѣма. — А отъ Карлово казва за сега владѣе пъленъ порядъкъ.

Тукъ Пазарджикъ. — Префекта иска Екстрено Кънчева, скоро нѣка го повикатъ. — Вслѣдствіе съобщеното ви съ шифрована ви Телеграма и тъй като слушямъ че тука ставатъ нѣкои приготовленія за Демонстрація, намирамъ за необходимо вашето присъствіе довечера тукъ. — Азъ мисля че за сега можете остави тамъ съ Чинтулова нуждното число войници съ коне, единъ офицеръ, а съ другата часть войска да ся върните довечера тукъ. — Съ вашъ замѣстникъ тукъ неможѫ върши нищо въ случай на нужда, затова настоятелно моля да се върните по възможность още днесъ. — Поповичъ замина днесъ обратно за Ихтиманъ съ нуждннтѣ наставленія; незнамъ нъ днесъ или най късно утрѣ трѣбва да пристигне тамъ. — Сбогомъ. За сега незнамъ нищо, нъ види ся, че нѣкои жители отъ онія села ся готвятъ да дойдятъ тука или Пловдивъ за демонстрація. — Зографскій и Зах. Стояновъ вчера бидохѫ докарани тукъ; Стояновъ замина за Пловдивъ нощесъ гдѣто мисля до сега да е хванатъ; Зографскій е свободенъ тука. — Докарани съ трима жандарми Ихтимански ги хванали на врьщаніето имъ отъ Сестримо на шосето близо Сандавска корія, доведоха ги до тукъ, гдѣто ги врѣменно освободихъ. — Стояновъ заминалъ нощесъ за Пловдивъ гдѣто трѣбва да е хванатъ тамъ. — Молѭ повторно да се завьрните до довечера, защото нѣмамъ съ кого да работѭ въ случай на нужда. — Въ коммиссаря си нѣмамъ довѣріе. — Замина още вчѣра подиръ пладнѣ. — Добрѣ. — Той е тукъ. — Не вѣрвамъ че ще пріеме и освенъ това нѣмамъ въ него довѣріе. — Да, чюдно! До Ваше пристиганіе ще работя съ Вахмейстра. — Глѣдайте най късно до утрѣ рано да бѫдете тука. — Сбогомъ. —

Не, не. — Защо? Не разбирамъ. — Той е хванатъ въ Пловдивъ и каквото е имало въ него е тоже хванато и открито.— Има ли нѣщо друго? — Снощи не съмъ спалъ. Бързамъ да отидѫ да спѭ. Лека ви нощь. Bon repos.

(Телеграмма изъ Пловдивъ). — Панагюрище, Доктору Манчову. — Знаете частни незначителни смущенія се случиха Чирпанъ и Голѣмо Конаре. Произведени по партизански долни мотиви, и следствіята на туй движеніе могатъ да бѫдѫтъ много врѣдни и опасни за народни(тѣ) интереси. Руско(то) Консулство неудобрява движеніе. Управляющій Игелстромъ замина въ Конаре за да убеди населеніе че всѣко движеніе въ настояще врѣмя е безполѣзно. Съдѣйствувайте за съхраненіе на порядъка и тишината. Предсѣдатель Гешовъ.

(Записка отъ Копривщица) Пловдивъ Хаканову. — Явете се незабавно че имаме да Ви съобщимъ нѣщо конфиданціално. (Подписали Директорите Бобчевъ и Маджаровъ).

№ 265.

Т. Пазарджикска лента.

3-и Септемврій 1885.

(Отъ Панагюрище). Тамъ ли е Мишайковъ, да се обаде; Веднага да дойде Мишайковъ. — 4-ма жандарми нарѣдиха се да пуцатъ, населеніе се сбрало и полѣтѣ да освободи насилственно затворници, жандарми се приготвятъ да се бие народа и тó съ пушки, да ги нападне! яветъ въ послѣденъ минутъ какъ да правя? — Добрѣ. — Нѣма нищо. — Тукъ Панагюрище. Тамъ ли е Префекта? Народа иска да земе насилственно и знаме отъ Жандармерійскій домъ, послѣдна минута да и какъ да правѫ? Арестантитѣ се освободиха. Нъ сега искатъ и знаме. Какъ да постѫпа? Жандарми стоятъ срѣщо тѣхъ съ байонети. Разберете послѣденъ минутъ настаналъ за збиваніе, има до 2000 души. — Тукъ Ок(олийскій) Началникъ. Тамъ ли е Г-нъ Префектъ? Арестантина освободихъ, тъй сѫщо и предадохъ знамето, (за) да не стане кръвопролитіе. — Ама отъ кого сила като зели, като бѣха тирили руке на Жандармерскитѣ байонети и следъ два минута искаше да стане кръвопролитіе, нѣма друго нищо, освенъ това което ви казахъ,

дадохъ и знамето и тѣ съ 1000 души и множество народъ удариха изъ улицитѣ, викатъ „Долу Румелія“ „да живѣе съединеніето“.

(Отъ Пловдивъ) Защо неотговори Панагюрище? — Кажете му[1]) че Г-нъ Директоръ иска устно да му говори, а не съ записка. (Говорятъ отъ Панагюрище) Днесъ часътъ по 12 вдигна се знаме отъ Тодоръ х. Кириловъ и Сѫбко Милковъ, Андонъ Орѣшковъ викатъ „Да живѣе съединеніето“ гърматъ пушки, и се стече народъ че ги освободи. — Тая минута какво има въ градътъ? А колко души сѫ били? — Имаше около 1000 души. — Народа и градътъ съчувствуваше ли?

№ 266.

(Шифровани депеши:)

(Пазарджикъ) № 2969 3 Септемврий 85 г.

Пловдивъ Главному Секретарю

Панагюрский Началникъ Телеграфира че се научилъ сега, какво вчера инициатори викали, че сѫществуваніето на Румелія било до въ срѣда 4-й того. — Препорѫчахъ потрѣбното на началницитѣ. —

За Префекта Мишайковъ.

№ 267.

(Пазарджикъ) № 2966 3 Септемврий 85 г.

Окрѫжна. — Ихтиманъ, Пещера, Панагюрище Ок. Началнику.

Слушя се че злонамѣрени лица подготовлявали по разни общини Департамента демонстраціи за съединеніето. — Вземете потрѣбни мѣрки осуетяваніе испълненіето имъ. —

За Префекта Мишайковъ.

[1]) На Околийския Началникъ.

№ 268.

Панагюрище. 3 Семтемврий 1885 г.

Пловдивъ Г-ну Главному Секретарю.

За сега всичко тихо нъ за ислѣдваніе на виновни и повдиганіе падналій авторитетъ на властьта, трѣбва сила; телеграфирахъ за сто души войници изъ Пещера споредъ приказаніе Началникъ Милицій № 2

Капитанъ Кънчевъ.

№ 269.

(Т.) Пловдивъ, 3 Септемврий 1885 год.

Префекту Пазарджикъ

Нѣма нужда възврыщание Стоянова и Зографки въ Пазарджикъ. Да се хванатъ и испратать по натататъкъ задъ граница. Съпровождающитѣ ги да не минуватъ прѣзъ града Ихтиманъ и да испълнятъ длъжностьта си по единъ най строгъ начинъ.[1])

Начовъ.

№ 270.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 3 септемврий 1885 год.

Пловдивъ. Директору Правосждие.

Отъ телеграфическо съобщение съ изслѣдователя намирающъ се въ Панагюрище узнахъ че Администрацията на окръга и околията ся намира въ слаби ръце. Подѣйствувайте да се изпрати енергиченъ Администраторъ. Самъ отивамъ въ Панагюрище.

Прокуроръ Майеръ.

---

[1]) № 4930?

№ 271.

(Т.) Пловдивъ, 3 Септемврый 1885 год.

Т. Пазарджикъ. Префекту.

Захарій Стояновъ и Зографски снощи ся заминали за Пазарджикъ и отъ тамъ вероятно за Панагюрище и други оводни села. Распорядете веднага гдѣто и да ся намиратъ да ся хванатъ арестуватъ и предадѫтъ на сѫдебни власти за преслѣдваніе. Съобщете това веднага и жандармерійскому Командиру Капитану Кѫнчеву 4939

Начовъ.

№ 272.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 3 Септемврый 1885 г.

Ихтиманъ Околійскому Началнику.

По заповѣдь Главнаго Секретаря распорядете веднага за да ся върнатъ тукъ Захарій Стояновъ и Зографски, които днесъ сѫ заминали отъ тукъ вероятно за Сестримо или други общини ваша околия № 2963. —

За Префекта Мишайковъ.

№ 273.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 3 Септемврый 1885 г.

Панагюрище Капитану Кънчеву

По заповѣдь Главному Секретаря распорядете веднага да ся хванатъ и арестоватъ Захарій Стояновъ и Зографски, които днесъ сѫ заминали вероятно за Панагюрище и други околни села. За следствіе явете още днесъ № 2962.

За префекта Мишайковъ.

№ 274.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 3 Септемврый 1885 г.

Пловдивъ. Главному Сёкретарю.

4939. Споредъ добыти свѣденія Стояновъ и Зографски трѣбва да сж заминали отзарань за Сестримо. Телеграфирахъ Ихтиманскому Началнику да распоряди за да ся повърнатъ незабавно тукъ. Капитанъ Кънчевъ ми явява, че е взелъ всички мѣрки за улавяніето имъ ако ся явжтъ Панагюрска Околия № 2965.

За Префектъ Мишайковъ.

№ 275.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 3 Септемврий 1885 г.

Ихтиманъ. Околийскому Началнику.

Допълненіе № 2963. По заповѣдь Главнаго Секретаря распорядете, чтото Захарій Стояновъ и Петръ Зографски да ся хванатъ и испратятъ пó-нататъкъ задъ граница. Съпровождающитѣ ги жандарми да не минуватъ презъ града Ихтиманъ и да испълнятъ длъжностьта си по единъ най-строгъ начинъ. За следствіе уведомете № 2972.

За Префекта: Мишайковъ.

№ 276.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 3 Септемврый 1885 г.

Пловдивъ Главному Секретарю.

Капитанъ Кънчевъ телеграфира изъ Панагюрище за сега всичко тихо, нъ за изследваніе и наказаніе на виновни и повдиганіе падналый авторитетъ на властьта трѣбвало сила, та телеграфиралъ за сто души войници изъ Пещера споредъ приказаніе Началника Милиций. — 2961. —

За Префекта: Мишайковъ.

№ 277.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 3 Септемврый 1885 г.

Панагюрище Околийскому Началнику.

Главный Секретарь ми телеграфира: „вземете преди всичко нужнитѣ мѣрки за уталожванiе духоветѣ въ Панагюрище като ся дѣйствува много благоразумно. Нека ся съвѣтва Панагюрското населенiе и му ся дава да разбере, че то не трѣбва да слуша съвѣтитѣ на нѣколко недоволни людiе, които на неговъ гръбъ искатъ да произвождатъ скандали и смущенiя за да постигнатъ свои низски цѣли. — Правителството испълнява единъ отечественъ дългъ, като показва опаснитѣ слѣдствiя за него и за страната въобще отъ подобни вредителни демонстрацiй и обявява, че то е рѣшено да дѣйствува енергически за спазванiето спокойствiето и жизненнитѣ интереси на мирното населенiе, както и за наказанiето на нѣколкото недоволни отчаяни, които ся опытуватъ да нарушаватъ общата тишина. — За тая цѣль ако е нуждна военна помощь да ся изиска, понеже както ся уча инiцiатори на днешна демонстрацiя заминали или щели да заминатъ съ същата цѣль и по селата; трѣбва да ся следватъ строго и да ся не допуснатъ до таково нѣщо; трѣбва да ся узнае още, кой и какъвъ човѣкъ е, отъ кого е былъ испратенъ и(зъ) Пловдивъ преди 2—3 дена македонеца[1]) за организуванiе на тая демонстрацiя въ Панагюрище и гдѣ се намѣрва сега. Околiйскому Началнику препоръчайте повече вниманiе и енергiя, зачтото инакъ ще да бѫде отговоренъ. Вiе съ Капитана Кънчева дрьжте мя въ теченiето на работата.“—

Съобщете настоящата телеграмма и Капитану Кънчеву, и съобразявайте ся съ съдържанiето й. — 2970. —

За Префектъ: Мишайковъ

№ 278.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 3 Септемврий 1885 г.

Пловдивъ Главному Секретарю

Панагюрскiй Началникъ извѣстява съ телеграмма че македонецътъ ся именувалъ Андрея,[2]) 20 годишенъ съ срѣденъ

---

[1]) Ляпчевъ.
[2]) Ляпчевъ.

ръстъ, телосложение срѣдне, лице мургаво, въси наболи, черни очи, коса, вежди черни, съ шаечени сливенски панталони, казмирево палто, дошелъ въ Панагюрище на 30 августъ вечерьта слѣзлъ на Панковый Ханъ, на 31 прѣзъ деньтъ заминалъ за Лесичево и отъ тамъ за Калагларе и Джумая да събира помощи по Македооското дружество распорядилъ за дирението му. № 2970. —

За Префекта Мишайковъ.

№ 279.

(Т.) Панагюрище, 3 Септемврый 1885 г.

Пловдивъ Главному Секретарю.

Днесъ повикахме изъ всички махали по видни граждани и имъ прѣдставихме нужнитѣ обѣснения. Тѣ исказаха съжаление че една часть отъ долната маса народъ е направила демонстрация; та приближавание на войницитѣ имъ вдъхва особенъ страхъ. Надѣя ся че всичко ще се свърши въ полза на правителствений авторитетъ. Изъ околия всичко тихо № 6.

Капитанъ Кънчевъ.

№ 280.

Пловдивъ, 3 Септемвр. 1885 г.

Драгий Буковъ.[1])

Получихъ писмото ти. Бързамъ да ти отговоря. Приключеното тукъ пълномощно незабавно прѣдай на Нешо Брайковъ да почне да работи. Ако до сега нищо не е казано отъ тукъ право за Харманлий, то е било, че се е възлагало на Чирпанци. Кажи Н. Б(ойко)ву щомъ получи пълномощното да бърза да устрои всичко каквото види за нуждно. Нѣма се нужда отъ правилна и строга организация. Въ всѣко село само да закълне по единъ-двама — атаманъ и помощникъ и да имъ внуши готовность на всѣка минута. А щомъ чуете

---

[1]) Д. Буковъ, сега началникъ въ Министерството на правосъдието въ София, а тогава учитель въ Харманлий.

сигнала, да въстанатъ съ знамената, на което емблемата ще бѫде львъ и съединение. Княжескитѣ войски ся готови, Княжеското правителство се е съгласило да подкрѣпи всичко, а гарнизони и не знамъ що си, ся съвършенно бошъ-лафъ — това нѣшо никому прѣзъ ума да не минава. Никогажъ разкапаната Турция не ще се остави да прави второ опустошение на Балкана. Това не отъ себе го казвамъ — то се знае отъ високото мѣсто, — впрочемъ говорили сме вече достатъчно по тоя прѣдметъ. Колкото е възможно пó-скоро всичко да бѫде готово като единъ човѣкъ. Тоя часъ, когато ти пиша това, войска отъ Т.-Пазарджикъ отива въ Панагюрище за въстанието имъ. Но вие ще чакате и деньтъ и часътъ, въ който трѣбва да почвате, — деньтъ ще бъде съобщенъ отъ Княжеството.

Твой Т. Гатевъ

P. S. Нѣка не мисли никой какво може да върши войската и жандермерията въ подобни случаи. Войската само ще се разцалува съ народа и ще се връща.

№ 281.

Пловдивъ, 3 Септ. 1885 г.

Драгий Буковъ,

Въ допълнение на първото ми писмо бързамъ да ви дамъ и нѣкои други свѣдѣния. Подписътъ на прѣдседателетвующий, който е скрѣпилъ пълномощното на Н. Бр(айко)ва е подписа на Капитанъ Паница. Подписва се Искра, защото е прѣдседатель на Българо-Македонския комитетъ „Искра“ въ Русе. Както ви пишахъ въ първото писмо, знайте, че е истина възстанието въ Панагюрище. Слѣдователно разваля се първия планъ на Комитета. Чакаме Захария да видимъ както трѣбва да се работи. Единственото наставление, което ви прѣдавамъ отъ страна на комитета, който за тая минута се прѣдставлява отъ Любомски, е да кажешъ на Н. Б., (Нешо Брайковъ) колкото е възможно по-бързо да става подготовлението, ако е възможно всичко това да се свърши най-късно въ 4 деня. Нѣка разпрати свои хора по селата да работятъ; работницитѣ му могатъ да не бъдатъ съвсѣмъ осторожни. Нѣма вече отъ що да се страхува

никой; но да не се прѣваря деньтъ. Трето писмо ще получишь отъ мене или право отъ Захария щомъ послѣдний пристигне въ Пловдивъ. Той сега е въ Пазарджикъ и пó-навътрѣ.

Твой Гатевъ.

№ 282.

Пловдивъ, 4 Септ. 1885 г.

Драги Буковъ,

Въстанието за Съединението се почнува вече. Чирпанъ, Конаре, Сливенъ, Нова-Загора, Ямболъ, Пловдивъ и Т.-Пазарджикъ въставатъ въ петъкъ вечерь. Въ сжщата тая вечерь Пловдивъ е блокиранъ. Въ сжщата тая вечерь на Харманлийци и Околията Харманлийска се възлага така сжщо да развалятъ желѣзницата и да прѣсекатъ телеграфнитѣ жици. Да, такъва е работата, Буковъ; не може вече никаква друга по-здрава организация, — прибързa се съ Панагюрище. Работете, да работятъ всички. Богъ да е напомощь на прѣдприятието! Отъ Едно нѣщо само да се вардите — отъ вишата пилитика, пазете се отъ тая зараза.

(Печатъ на Комитета).

За Комитета, Прѣдседателствующий Поручикъ

В. Н. Стефановъ

Секретарь: Гатевъ

P. S. Разваляйте желѣзницата, на колкото мѣста можите; ще пристигне човѣкъ въ града ви най-късно единъ день подиръ възстанието зада развали съ динамитъ и на други нѣколко мѣста желѣзницата и нѣколко нейни мостове. Всичко това съобщете Н. Брайкову. —

№ 283.

(Т.) Стара-Загора, 3 Септемврий

Пловдивъ. Началнику Милиціи

Къмъ 2381 Командиръ секціи (въ) Чирпанъ съ телеграма донася че при распрьсванiе размирници са хванали

и арестовали чирпанци: Бабаковъ, Начевъ, Касабовъ и други въоружени съ пушки кринки, патрондаши, ками и обути съ царвули. Събранитѣ сами са разпрьснали 2385.

Поручикъ Неновъ.

№ 284.

(Т.) Пловдивъ, 3 Септемврый 1885 г.

Стара-Загора Председателю Каназирскому

Ще прередите дѣла(та) на чирпански прѣстѫпници. Необходимо бързо и енергично наказание споредъ закона.

Директоръ Бобчевъ.—

№ 285.

3/15 Septembre 1885.

Séance du Mardi,

Sous la présidence de S. E. le Gouverneur général; tous les administrateurs généraux sont présents.

La Séance est ouverte à 10 heures et demie de la matinée.

S. E. le Gouverner Général a fait réunir son conseil pour délibérer sur la question de savoir quels sont les mesures qu'il y a lieu à prendre contre les actes illégaux et l'agitation deloyale et peu honnete que quelgues individus, dans leur désespoir et aveuglement, mettent depuis quelque temps au jour soit par voie de la presse, soit par d'autres moyens d'agitation reprehensible tels que tournées dans les villages, prédications sur des places publiques etc. et cela dans le but de compromettre le prestige et l'autorité du Gouvernement provincial, de provoquer tant soit pour de desarroi et de désordre et d'avancer ainsi, leurs petits intérêts personnels.

Son Excellence invite donc Messieur les Administateurs généraux à donner leur avis sur les mesures qu'ils jugent opportunes, pour prevenir, reprimer et punir conformement aux lois la conduit illégale, criminelle de ces gens.

Le conseil aprés échange de vues et mûre considération des faits dont il s'occupe, tombe d'accord pour recommander l'adaption des mesures suivantes.

M. le Secrétairs Général, Directeur de l'Jntérieur devra designer ad hoc un des fonctionnaires de son département pour lire régulieremeot les feuilles locales, et toutes les fois qu'il y trouvera quelque article, entrefilet ou correspondance, d'une teneur illégale insidieuse ou injurieuse pour le Gouvernement ou bien simplement des insinuations malveillantes et mensongères, en denoncer le immediatement á la justice.

M. le Directeur de la Justice de sa part devra adresser aux tribunaux, aux procureurs et à leur organes les ordres les plus sevères à l'effet que l'instruction, le jugement et la punition de tout delit de presse denoncé par le susdit fonctionnaire auront la présédance à toutes les autres affaires et seront opérés avec grande celerité de sorte que sa justice puisse atteindre le but repressif quelle doit poursuivre pour mettre fin aux nombreux abus commis, actuellement par quelques journaux du pays. En outre, toutes les autorités administratives judiciaires et de police préfets, baillis, juges, commandants de Gendarmerie, commissairese de police, Màires, voirs même les gardes champêtres et forestiers y compris, devront recevoir les instructions les plus expresses et sevères de saisir sur le champ et de livrer à la justice, sans une longue forme de procédure, tout individu qu'elles rencontreront aller dans les villages, ou dans les villes, prêchant le non paiement des impôts et excitant la population à des actes reprehensibles et criminels. Les tribunaux d'autre part, d'après les instructions dont M. le Directeur de la Justice devra les munir, procédront avec toute la severité da la loi contre ces criminels, et les puniront avec grande celerité et d'une façon exemplaire.

S. E. le Gouverneur général, approuvant ces mesures telles qu' elles sont exposées — ci-dessus et les communiqiera à Messieurs le Secrétaire Général et le Directeur de la Justice en leur recommandant de les mettre sans retard en application et de veiller sur leur stricte et prompte exécution, étant donné que le premier et principal devoir de tout gouvernement d'un pays bien organisé est de maintenir la tranquillité et la securité prattique, et de faire respecter les lois en rigueur et l'ordre établi.

La séance est levée à midi et quart.

№ 286.

Прѣписъ изъ прѣдписанието на Н. В. Прѣвъсходителство Главний Управитель отъ 3-ий Септемврий 1885 год. подъ № 3089, до г-на Главний Секретарь[1])

Прѣдъ видъ на противозаконнитѣ дѣяния и безсъвѣстнитѣ агитации които нѣкои отчаяни и несъстоятелни хора, сѫ завзехѫ да вършѫтъ изъ областьта било чрѣзъ печата било чрѣзъ други аги(та)торски срѣдства като обиколки изъ селата проповѣдвания и пр. съ цѣль да компрометиратъ достолѣпието и властьта на областното правителство, и да прѣдизвикатъ растройство и безрѣдици, и така да прокаратъ своитѣ лични интереси. Часний ми съвѣтъ, въ днешното си засѣдание, като сѫ занимѫ съ въпроса, за мѣркитѣ които трѣбува да ся зематъ противъ таковато противозаконно и прѣстѫпническо повѣдение на тия хора, и за тѣхното наказание, съгласно съ закона, дойде до заключение, да прѣпорѫчи слѣдуюшитѣ мѣроприятия.

Да опрѣдѣлите нарочно едного отъ чиновницитѣ на повѣренното Вамъ управление, да чете редовно мѣстнитѣ вѣсници, и колчимъ срѣщне въ тѣхъ нѣкоя статия антрефиле или дописка, съ противозаконно подс(тре)кате(л)но или обидно за правителството съдържани(е), или просто съ зломисл(е)ни инсинуаций, да обажда всякога за това на Правосѫдието.

Г-нъ Директорътъ на Правосѫдието отъ своя страна ще отправи до сѫдилищата, прокуроритѣ и тѣхнитѣ органи найстрогитѣ заповѣди щото изс(л)ѣдванието, разглѣжданието, и наказванието на всяко такъво прѣстѫплени(е) по печата, обадено отъ вишепоменѣний чиновникъ, да прѣдшествува всички други дѣла, и да се върши съ голѣма бързина, така щото да може правосѫдието да постигне обозначената цѣль която трѣбува да ся гони до прѣкратяванне многобройнитѣ злоупотрѣбления извършен(и) за сега по тая часть.

Освѣнъ това, да ся дадатъ на всички админ(и)стративн(и), полицейски и сѫдебн(и) власти: Префекти, началн(и)ци, сѫдници, коммандири, коммисари и кметове, даже и на полскитѣ и горски назачи по общ(и)нитѣ изрични и строги постановления да

[1]) Хектографиранъ и отправенъ отъ Главния Секретарь до всички Префекти за изпълнение.

арестуватъ немедлено и да прѣдаватъ на прав(о)сѫдието безъ по-нататьшни формалности всички ония лица които тѣ биха срѣщнали да обикалятъ изъ селата или по градоветѣ, за да проповѣдватъ на населението да не плаща данъцитѣ си или да го подстрѣкаватъ, на други противодържавни и беззаконни дѣяния, а пъкъ спорѣдъ наставленията които ще даде Г. събрата Ви на Правосѫдието, сѫдилищата ще постъпватъ съ всичката строгость на закона противъ таквато прѣстѫпн(и)ци, и ще ги наказватъ примѣрно и съ особена бързина, както ся изисква отъ случая.

Като одобрявамъ тия мѣрки прѣдложени отъ часний ми Съвѣтъ, съобщавамъ Ви ги, Господинъ Главний Секретарю, съ прѣпорѫка да приложите незабавно въ дѣйствие оная часть отъ тѣхъ която ся коснува до повѣренното Вамъ управление, и да бдит(е) за тѣхното точно, строго и бързо испълнени(е). спорѣдъ както го изисква първата и главна длъжность на всяко правителотво въ една добре урѣдена страна, именно запазванието на общата тишина и порядъкъ и почитание на сѫществующитѣ закони и установений редъ.

№ 287.

(Т.) Пловдивъ, 3 Септемврый 1885 год.

Окрѫжно прокурорство Стара Загора.

Въ най-късо врѣме искамъ свършвание процеси противъ чирпански прѣстѫпници по проповѣди за неплащание данъкъ по грабение орѫжие и пр. Чакамъ отговоръ за ваше енергическо дѣйствие.

Директоръ Бобчевъ.

№ 288.

№ 4949
3 Септемвр(ий) 1885 год.
[Пловдивъ].

(Т.) Префекту Татаръ-Пазарджикъ.

За испълнение телеграмма[та] ми 4930 отъ днешна дата, съобразѣте ся съ наставления[та] ми дадени вамъ днесь по апарата.[1])

[Главенъ Секретарь и пр.] —

---

[1]) В. документъ № 269.

№ 4926
2 Септемвр. 1885 год.
(въ Пловдивъ)

№ 289.

(Т.) Префекту Пазарджикъ.

Распоредете за испращанието въ Пловдивъ на жандармитѣ отъ подвижната жандармерия, находяща ся въ департамента ви, понеже нѣма нужда вече отъ тѣхъ.

Поповъ.[1])

№ 290.

(Т.) Пазарджикъ, 4 Септемврий.

Главному Секретарю, Пловдивъ.

4926. Намирамъ за нуждно да останатъ както подвижни жандарми още малко въ департамента, тъй и дружинитѣ Пазарджиска и Пещерска да не ходятъ на маневръ (въ) Загра но да останатъ на мѣстото си за сега.

За префектъ Мишайковъ.

Главний Секретарь
Директоръ
на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла
на Источнѧ Румелиѭ
№ . . . .
г. Пловдивъ.[2])

№ 291.

До Негово Високо-Прѣвъсходителство
Главний Управитель.

Ваше Високо-Прѣвъсходителство,

Съ депеша-та си отъ 2-ий того № 4926 съобщихъ Г-ну Т.-Пазарджикскому Префекту да распорѣди за изпращанието въ Пловдивъ на жандармитѣ отъ подвижна-та жандармерия, находящи ся въ департамента му, понеже нѣма нужда вече отъ тѣхъ.

Обаче съ отвѣтната си депеша отъ вчерашна дата № 2974 Г-нъ Прѣфектътъ ми явява, че намиралъ за нуждно да останатъ както подвижнитѣ жандарми още малко въ департамента,

[1]) Началника на канцеларията при Главния Директоръ.
[2]) Отъ 4 или 5 Септември.

тъй и дружинитѣ пазарджиска и пещерска да не ходятъ на маневръ (въ) Загра, нъ да останатъ на мѣстото си за сега.

Като долагамъ горньото на Ваше Високо-Прѣвъсходителство най-покорно имамъ честь да Ви помолж да благоволите да подложите този въпросъ за размишление въ Частнийтъ Ви Съвѣтъ.

Благоволете и пр.

Главний Секретарь и пр.

Главний Секретарь
№ 4995
4 С/врий 1885 г.

№ 292.

Капитану Кжнчеву Панагюрище

11 За сега да се хванатъ и прѣдадятъ на прѣслѣдване само троицата инициатори на демонстрацията и Македонеца Андреева.[1]) По нататъшно слѣдствие на дѣло[то] да се остави на сждебни[тѣ] власти, ако и когато го намѣрятъ за нужно.

Начовъ.

Главний Секретарь
Директоръ
на Вжтрѣшнитѣ Дѣла
на Източна Румелия.
№ . . . .
. . . С/врій 1885 год.[2])
г. Пловдивъ.

№ 293.

До Н. В. Прѣсходителство Главний Управитель.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Г-нъ Т. Пазарджикский Префектъ съ телеграммата си отъ вчерашна дата подъ № 2998 ми долага слѣдующето:

„Тоя часъ пристигнаха тукъ Захарий Стояновъ и Зографски придружени отъ Ихтимански Жандарми, кои[то] казватъ, че сж ги пристигнали на шосето не далечъ отъ Сараново и понеже не получили види ся втората заповѣдь за тѣхното испращание за граница са ги довели тукъ. Освободихъ ги врѣменно до получване на Вашитѣ заповѣди.“

---

[1]) Ляпчевъ.
[2]) 4 септемврий.

По поводъ на това съ шифрованата си телеграма отъ сжщата дата подъ № 1997 отговорихъ Г-ну Префекту слѣдующето:

„Не разбирамъ дѣйствия(та) Ви; испълнете веднага и точно „вчерашни(то) ми заповѣди дадени по рѣшение(то) Частнаго „Съвѣта съ депеша № 4937. Дѣйствувайте бързо, тактично „и безъ да правите шумъ, защото ако още веднажъ забѣлѣжа „отклонение въ испълнение правителствени(тѣ) заповѣди, Васъ „лично ще притегля подъ отговорность."

Прочее, като долагамъ това на Ваше Прѣвъсходителство за свѣдение, имамъ честь да Ви приключж въ настоящето си за пó-добро освѣтление и прѣписъ изъ споменжтата ми пó-горѣ депѐша подъ № 4937. —

Благоволете, Ваше В. Прѣвъсходителство, да приемѣте увѣрение въ най-отличното ми уважение. —

Главний Секретарь и пр.

№ 4985
4 Септемврий 1885 г.
(Пловдивъ)

№ 294.

(Т.—шифрована)

Префекту Стара-Загора

Офицеръ Паница и Стояновичь се намиратъ въ Чирпанъ, види се съ цѣль за да прѣдизвикатъ нѣкои смущения. Распоредете за да се слѣдятъ дѣйствията имъ.

Начовъ.

№ 4998
4 Септемврий 1885 г.

№ 295.

Префекту Пазарджикъ.

Захария щѣлъ да тръгне утрѣ за тукъ. Пригответе нужднитѣ кола и конвой, хванете го като тръгне за насамъ и го испратете по извѣстното направление. Въ случай че иска да тръгне тая нощь или не тръгне утрѣ съ тренъ, хванете го непременно и го испратете. Ако Зографски мирува, оставете го, въ противенъ случай постъпете и съ него също № 4998.

Начовъ.

№ 4993
4 Септемврий 1885 г.

№ 296.

Екстренно.

София Министру Цанову

Офицеръ Паница който се намира сега въ Чирпанъ се занимава съ противозаконни работи, които ще принудятъ наше Правителство да земе мѣрки за неговото отдалечение, нъ като съмъ увѣренъ, че Княжеското Пвавителство не ще търпи такива дѣйствия на свой офицеръ компрометирующъ и двѣтѣ съсѣдни страни считамъ за длъжность да Ви молѭ за по скорошното му повикване изъ областьта ни. Моля отговоръ.

Начовъ.

№ 297.

(Т.)—(шифирована) Пловдивъ 4 Септемврий 1885 г.

Околийскому Началнику Карлово.

Тая минута испраща ся за граница подъ конвой бившия офицеръ Любомски; испратете трима конни жандарми да посрѣщнатъ и на минутата да тръгнатъ за къмъ Габрово.

Полицмейстеръ Майоръ Коростелевъ.

№ 298.

(Т.) Панагюрице, 4 Септемврий 1885 г.

Полицмейстору Пловдивъ

Уведомете мя кога, какъ и на кадѣ ся заминали Захария Стояновъ и Зографски отъ Пловдивъ и имате ли за сега нѣкои свѣдения за тѣхъ № 14.

Капитанъ Кънчевъ.

№ 299.

Прѣдсѣдателю окръжно сѫдилище Т. Пазарджикъ.

Ваше Изслѣдователство бавяло нѣкакви изслѣдвания по дѣлото Еню Попъ Андонова за проповѣди (за) неплащание данъци. Вижте въ 48 часа да се свърши и проводи по назначение, тъй като дѣло се касае (до) общественъ порядъкъ

и свобода населения. Ще ми прѣдложите на отчисление оня чиновникъ, който се окаже виновенъ въ пб-нататъшно бавение това изслѣдвание 5348

Директоръ Бобчевъ.

№ 300.

(Т.—окрѫжна)

До Г-да Окрѫжнитѣ Прокурори, Прѣдсѣдателствующитѣ Окрѫжнитѣ Углавни Сѫдилища, сѫдебнитѣ Éслѣдователи: (въ Т. Пазарджикъ, Хасково, СтараЗагора, Сливенъ, Бургасъ).

Въ послѣдно врѣме нѣкои бездѣлници сѫ се завзели било чрѣзъ злоупотрѣбления въ печатътъ, било чрѣзъ други противозаконни агитаторски срѣдства, да проповѣдать явни смутове въ областьта, да увѣщаватъ населението да не плаща данъцитѣ и пр., та тъй да прокаратъ свои прѣстѫпни интереси и цѣли.

Тъй като главната цѣль на тѣзи очаяни хора е да се произвеѣдатъ нѣкакви мѣждуособици мѣжду населението, и да извикатъ едно нещастие вьрку областьта, то въ интересътъ на общественний порядъкъ, миръ и развитие на населението, такива смутители трѣбва строго да прѣслѣдватъ и веднага и най-строго да се наказватъ. Отъ Васъ прочее се изисква щомъ като постѫпи въ рѫцѣ Ви дѣло на такива смутители въ интереса на общесвенни рѣдъ и свободата на гражданитѣ да прѣредите всички други дѣла и да гледате щото виновнитѣ въ най късо врѣме да бѫдѫтъ най-голѣмата строгость на закона наказани. Всичко това Ви се прѣдписва съгласно рѣшение Частнаго Съвѣта и прѣдписание Негово Високопрѣвъсходителство Главнаго Управителя. 5332.

Директоръ: Бобчевъ.

Главний Секретарь и пр.
№. . . .
Г. Пловдивъ.[1])

№ 301.

До Н. В. Прѣвъсходинелство Главный Управитель на Источнѫ Румеліѭ.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

Господинъ Т. Пазарджикский Префектъ съ телеграммата си отъ 4-й того подъ № 2994 ми долага слѣдующето:

---

[1]) Черновка.

„Панагюрскый Началникъ телеграфира тосъ часъ че ся „извѣстилъ какво отъ Голѣмо Конаре нѣкой си Георги Келе- „пировъ ходилъ въ с. Ферезлій да призовава лица за днесъ „да ся намѣрятъ въ Конаре за нѣкаква демонстрация; въ Де- „партамента за сега всичко тихо, по улавянето на Стояновъ— „Зографскы нѣмамъ още никакво извѣстие.“

Прочее, като долагамъ горньото на Ваше В. Прѣвъсходителство за свѣдѣніе, имамъ честь да прибавя, че днесь прѣдписвамъ Г-ну Пловдивскому Префекту да испита каква е тази работа, да вземе нуждните мѣркы и за слѣдствіето да мя увѣдоми.

Благоволѣте и пр.

Главный Секретарь и пр.

Главный Секретарь и пр.
№. . . .
(4) Септемврий 1885 год.
г. Пловдивъ.

№ 302.

Бързо.

До Г-на Пловдивскый Префектъ.

Г. Префекте,

Господинъ Т. Пазарджикскый Префектъ съ телеграммата си отъ 4-й того подъ № 2994 ми долага, че Панагюрскый Околийскый Наталникъ му извѣстилъ него часъ какво отъ Голѣмо-Конаре нѣкой си Георги Келепировъ ходилъ ве с. Ферезлій да призовава лица за него день да ся намѣрятъ въ Конаре за нѣкаква демонстрація.

Вслѣдствіе на това умолявате ся Господине Префекте, да испытате работата и вземете нуждните по това мѣркы като за слѣдствіето мя увѣдоми[те].

Пріймѣте и пр.

Глав(енъ) Секретарь и пр.

Главенъ Управитель на Источна Румелия.
№ 3101.
4 Септемврий 1885 год.
г. Пловдивъ.

№ 303.

До Господина Главний Секретарь, Директоръ на Вътрѣшните Дѣла.

Господине Главний Секретарю,

Умолявате ся да распорѣдите потрѣбното за да ми ся достави часъ по скоро отговоръ на писмото на Н. В. Великий Везиръ

което Ви испратихъ съ прѣдписанието си отъ 31 истекший Августъ подъ № 3070, относително празднуванието праздника на 11 истекший.

Главний Управитель Г. Крьстевичъ.

Главний Секретарь
Директоръ
на Вътрѣшнитѣ Дѣла
на Источна Румелия.
№ 4978
4 Септемврий 1885 год.
г. Пловдивъ

№ 304.

До Г. Пловдивский Полицмейстръ.

Господине Полицмейстре,

Негово В. Прѣвъсходителство Главний Управитиль съ прѣдписанието си отъ 31-ий истекшаго Августа ми прѣпраща прѣписъ изъ писмото № 96 на Н. В. Великий Везиръ заедно съ прѣвода му на Български язикъ, касателно до празднуванието на 11-й сжщаго мѣсяца.

Приключвамъ Ви, прочее, въ настоящето си прѣписъ изъ писмото и изъ прѣвода му съ умоление да испитате работата и ми доставите нуждний отговоръ.

Приемѣте и пр.

Главний Секретарь и пр. Н. А. Начовъ.

№ 305.

Прѣводъ на писмото подъ № 96 отъ 22-й Августъ т. г. на Н. В. Великий Везиръ.

Ваше Високо Прѣвъсходителство,

Понеже уводнийтъ членъ на брой 87 отъ в. „Хилялъ" заслужва да ся вземе въ внимание, касателно до демонстрацията извържена отъ страна на опълченцитѣ вь Пловдивъ[1]) та за туй прѣпращамъ тукъ приложенъ вишепомянътийтъ брой.

[1]) По случай праздника за Шипка на 9—11 августъ.

Като намирамъ за излишно да Ви обяснявамъ че Източна Румелия е автономна область на Царството, и че на която населението придобило царски благоволения и правдини прѣдвидени въ Основний Уставъ, то само да ви напомня че подобни демонстрации и увеселения, направени противъ Отоманското Правителство, въ които сѫ взели участие граждански и военни чиновници, отъ само сѣбе ся разбира, сѫ съвсемъ грозни; а пакъ още повече като Ваше Високопрѣвъсходителство, въ качеството си на прѣдставитель на Н. И. В. Султана, на мѣсто да заповѣда запрѣщението прѣди да ся тѣ извършатъ, — нѣщо което е зависело отъ Вашитѣ обязаности, не сте обърнали внимание, за което никога не е простимо отъ Царското Правителство.

Вслѣдствие на горнето прѣдлагамъ на Ваше В. Прѣвъсходителство да распоряди потрѣбното за да ся прѣкратятъ занапрѣдъ въ повѣренна-та Вамъ Областъ подобни дѣйствия отъ такъвъ родъ, противни на условията за вѣрноподанство, и да ся прѣследватъ всички онѣзи граждански и военни чиновници показани въ Вишепомянжтий уводенъ членъ че ся участвували въ тази демонстрация, като се постжпи съ тѣхъ съгласно съ закона и за слѣдствието да ся увѣдомя.

[подп.] Саидъ.

№ 306.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 4 Септемврий 1885 г,

Директору Правосждие Пловдивъ.

За оценение на администрацията слѣдующето. Днесъ докараха въ фаетонъ Захария Стояновъ и Зографски въ префектурата. Слѣдъ като влезнаха нѣколко жители — мисля че ополченци — въ правителственний домъ, арестантитѣ се освободиха.

Отъ вторий того никой не ми е далъ сведение за Панагюрската работа.

Прокурорь Майеръ.

№ 307.

(Т.) Панагюрище, 5 Септемврий 1885 год.

Главний Секретарь Пловдивъ.

Важна депеша на Генералъ Губернатора испратена, благоволете тозъ вечеръ да се запознаете съ съдержанiето ѝ № 19.

Капитанъ Кънчевъ.[1])

№ 308.

(Т.) Панагюрище, 4 Септемврий 1885 год.

Г-ну Главному Секретару, Пловдивъ.

Извѣстний Ви македонецъ[2]) що е билъ въ Панагюрище успѣлъ да замине за Голѣмо Конаре, запитанъ отъ жандарми въ Елшица, казалъ че е Брациговецъ, но не се указа да ѐ агитиралъ нек[ж]де. Войници очакваме, много медленно ся движатъ, а сегашний моментъ е най важенъ за дѣйствие; телеграфирахъ въ Пазарджикъ да стигнатъ сутра на разсъмнование непремѣнно тукъ. № 15.

Капитанъ Кънчевъ.

№ 309.

(Т.) Панагюрище, 4 септември 1885 г.

Главному Секретарю Пловдивъ.

Извѣстихъ се че двама души отъ Голѣмо-Конаре свикали кметоветѣ отъ селата въ Г. Конаре за днесъ срѣда за нѣкакви демонстрации. У насъ за сега всичко мирно очаквамъ до довечера войницитѣ за да начена изследванията и арестувание на виновните № 11.

Капитанъ Кънчевъ.

---

[1]) Телеграмата се е отнасяла до хващането на македонеца Андрей Ляпчевъ и донасяла важни разкрития върху избухналото движение въ Г.-Конаре. (Това движение бѣше вече начало на самата революция за съединение, която на слѣдующия день — 6 Септемврий — достигна своето тържество.

[2]) Андрей Ляпчевъ.

№ 310.

(Т.) Пазарджикъ, 5 септември 1885 г.

(2 часа и 40 мин. сутриньта).

Полицмейстру Пловдивъ.

Захарий Стояновъ заминалъ съ кола за Пловдивъ преди два часа, моля распоредете веднага да се посрѣщне вънъ отъ града Ви и ся испрати съгласно изрична заповѣдь Главнаго Секретаря задъ граница, безъ да минуватъ съпровождающитѣ го отъ тукъ или Ихтиманъ № 3003.

За префектъ Мишайковъ.

№ 311.

№ 1755.
3 септември 1885 г.
Пловдивъ.

До Г. Комисаря на V Участъкъ.

Г-не Комисарю,

Съ получение на настоящето ми, умолявате ся тутакси да намѣрите и прѣдставите въ Управлението ми, именуемийтъ Любомски, бившъ Командиръ на Ямболската Дружина.

Полицмейсторъ майоръ Коростелевъ.

№ 312.

№ 1766.
5 септемврий 1885 г.

До Г. Н. А. Начовъ, Директоръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла и пр.

Г-не Директоре,

Съгласно съ устната Ви заповѣдь, вчера се хвана и испрати задъ граница прѣзъ Карлово, бившийй офицеръ Любомски.

За да не би пакъ да ся върне въ Областьта, честь имамъ да Ви сжобщж отличителнитѣ му чърти, съ умоление да распорядите потрѣбното да ся съобщжтъ на надлѣжнитѣ власти изъ областьта, така щото въ случай че се яви нѣгдѣ да ся улови. Той е около 35—38 годишенъ, растъ високъ,

черноокъ, мустаци, брада, очи и вѣжди черни, облѣченъ съ черни казмирени европейски дрѣхи и съ черна капела.

При това, за длъжность считамъ да Ви съобщѫ за знание, че въ врѣме когато жанъармитѣ отишли да хванатъ речений Любомски, Поручикъ Стефовъ, адютантъ въ 1-а Дружина имъ казалъ че тѣ нѣмали право да вършатъ това.

Полицмейсторъ Майоръ Коростелевъ.

№ 313.

(Т.) Карлово 4 септември 1885 г.

Полицмейстру Пловдивъ.

1756 арестантъ остана (да) нощува (въ) Калоферъ, защото билъ боленъ; файтонджия отказва да върви далше, коне му престанали. Съобщихте ли Казанлъкъ за приемание и испращание му далше.

(Окол. Началникъ) Грековъ.

№ 314.

Пловдивъ, 4 септември 1885 г.

(Т.—шифрована). Околийскому Началнику Карлово.

Тази минута испраща се задъ граница подъ конвой бившия офицеръ Любомски, испратете трима конни жандарми да (го) песрещнатъ и на минутата да тръгнатъ за къмъ Габрово.

Полицмейсторъ (Коростелевъ).

№ 315.

(Т. шифрована) Пловдивъ 3-й Септември 1885 г.

Префекту Стара Загора.

Иванъ Стояновичь по поводъ на станѫлитѣ избори за двама главни съвѣтници въ Старо-Загорска околия, съобщава тука че 25 села се отказали да гласоподаватъ, защото неискали

вече да видятъ и бѣлѣгъ отъ учреждения, напоминающи сѫществование(то) (на) Румелия, противили се на власти(тѣ), неплащали данъци, очаквало се общо вълнение и смущение. Испитайте има ли нѣщо подобно и телеграфирайте.

Начовъ.

Главный секретарь
Директоръ
на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла
на Источнѫ Румелиѭ
№ , . .
. . Септемврия 1885 г.
Пловдивъ.

№ 316.

До Негово Високо Прѣвъсходителство
Главный Управитель.

Ваше Високопрѣвъсходителство,

Съ телеграммата си отъ 3-й того подъ № 4938 съобщихъ Г-ну Ст. Загорскому Префекту че Иванъ Стояновичь, по поводъ на станали изборп за двама главни съвѣтници въ Старо-Загорска Околия, явява тукъ, какво 25 села ся отказали да гласоподаватъ, защото неискали вече да видятъ и бѣлѣгъ отъ учрѣждения, напоминающи сѫществувание Румелія, противили ся на власти, неплащали данъци, очаквало ся общо вълнение и смущение. За това прѣпорѫчихъ му да испыта има ли нѣщо подобно и ми телеграфира.

Имамъ честь прочее да Ви испратя съ настоящето си, за свѣдѣние, прѣписъ изъ отвѣтната депеша по това дѣло на Г-на Префекта отъ 4-й того подъ № 47, изъ която ще благоволите да видите, че всичко горѣказано было неосновно.

Благоволѣте и пр.

Главный секретарь и пр.

№ 317.

Прѣписъ изъ телеграммата на Г. Старо-Загорскый Префектъ отъ 4-й Септемврій 1885 год. подъ № 47 до Г-на Главный Секретарь и пр.

Въ избори(тѣ) на Главни Съвѣтници Старо-Загорска околий дѣйствително не гласували нѣколко села като дору въ джанбаски избирателенъ отдѣлъ не е могло да ся състави бюро но не (по) поводъ указани въ телеграмма(та) Ви причини, а вслѣдствие на харманъ и отсѫтствие избиратели (които сѫ) на Чирпанскый панаиръ. За противение на власти, не

плащание данъци, въстание, смущения не само че нѣма ни единъ случай констатиранъ, нъ дору и слухове за подобни не съществуватъ. Распорядихъ власти да испитатъ и бѫдѫтъ, ако научя подобно нѣщо ще съобщѫ веднага.

За Префекта (подп.) Атанасовъ.

№ 318.

Карлово, 5-й Септемврий 1885

Почитаемий З. Стояновъ

Позволете ми да Ви кажа какво вълнение бѣ между управленията въ Карлово вслѣдствие испращанието задъ граница Г-на Майора Любомски.

Вчера по обѣдъ пристигнала телеграма отъ Пловдивъ за да испрататъ отъ тукъ 6 души жандарми за да смѣнятъ въ с. Баня тѣзи които конвоиратъ Любомски отъ Пловдивъ; жандармитѣ трьгнаха на часътъ, отишле въ с. Баня, смѣнили пловдивскитѣ и виновнийтъ, безъ да му се даде нито минута отдихъ, билъ подкаранъ за Калоферъ. Като пристигнали за Калоферъ, отъ една страна че станало тъмно а отъ друга страна че конетѣ на талигаджиятъ капнали отъ уморявание талигаджиятъ отказалъ да отива нанапрѣдъ а сърѣменно и майорътъ пожелалъ да си поотпочине. Веднага телеграфната жица между Калоферъ и Карлово влѣзла въ непрѣкѫснато движение почти 4—5 часа. Отначало телеграфирали отъ Калоферъ че бунтовникътъ отказалъ да върви напредъ а на това му помагалъ и талигаджиятъ като неискалъ да върви, защото конете му се уморили. Щомъ се извѣстилъ началникътъ Г-нъ Грековъ за това показа извънредна дѣятелность. той повикалъ 4 души жандарми и ги пратилъ по 4-тѣ страни на градътъ Карлово да дирятъ талига, но мѫчно, часътъ 12 1/2 послѣ полунощь, навсѣкѫдѣ затворено. Отъ една страна съ много пари а отъ друга насила, намѣрили талига и испратили незабавно като ѝ дали срокъ единъ (часъ?) за отивание въ Калоферъ. Слѣдъ тадигата отъ Карлово телеграфирали така: „Талига отъ Карлово тръгва, Майорътъ трѣбва да се държи най-строго подъ кариеръ и да се пази да се не

съобщава съ нѣкого [както за това Ви се телеграфира още понапредъ]. Щомъ пристигне талигята, незабавно да тръгне виновнийтъ за Шипка". Часътъ въ три послѣ полунощь талигата пристигнала въ Калоферъ и виновнийтъ подкарали още начасътъ напредъ. Нему не било дадено позволение даже да заспи малко.

Санкимъ наший началникъ шпионинъ Г-нъ М. Грековъ незаслужва ли да му бжде пратено едно магарешко петало отъ Н. В. Султанътъ, за тъзи извънредна редовность.

Гатевъ ми е пратилъ расписки да събера пари отъ селата: Митиризово, Богатъ, Маджере и Каратопракъ обаче тѣзи села не били получили нито единъ брой отъ В. Борба. Кажете му мола занапредъ да имъ испраща рѣдовно. Азъ завчера му писахъ но забравихъ да му пиша за това.

Поздравлявамъ Ви и сьмь

Съ почитание Д. Н. Митовъ.

Главний Секретарь
Директоръ
на Вътрѣшнитѣ дѣла
на Источна Румелия.
№ 5002
5 сентемврий 1885 г.
г. Пловдивъ.

№ 319

До Н. В. Прѣвъсходителство Главний Управитель.

Ваше В. Прѣвъсходителство,

На 3 текущаго подъ № 4939 телеграфирахъ Г-ну Т.-Пазарджикскому Префекту, че Захарий Стояновъ и Зографски по първата вечерь сж заминали за Пазарджикъ и отъ тамъ вѣроятно за Панагюрище и други околни села. За това да распорѣди веднага, гдѣто и да се намиратъ, да се хванатъ, арестуватъ и прѣдадмтъ на сждебнитѣ власти за прѣслѣдвание, като съобщи това веднага и Г-ну Жандармерийскому Капитану Кжнчеву.

На сжщий день получихъ отвѣтната телеграма на Г-на Префекта подъ № 2965, съ която ми извѣстява, че споредъ добити свѣдѣния Стояновъ и Зографски трѣбва да сж заминали сутриньта за Сестримо, телеграфиралъ Г. Ихтиманскому Началнику да распореди да се повърнатъ незабавно въ Т. Пазарджикъ. Капитанъ Кжнчевъ му явявалъ, че билъ взелъ всички

мѣрки за улавянието имъ, ако се явятъ въ Панагюрската околия.

Прочее, имамъ честъ да съобща всичко това на Ваше В. Прѣвъсходителство за свѣдѣние.

Благоволете и пр.

Главний Секретарь Н. А. Начовъ.

№ 4996
4 септемврий 1885 год.
Пловдивъ.

№ 320.

До Г-на Главний Прокурорь.

Г-не Главний Прокуроре,

Въ послѣдній брой № 15-ий на вѣстникъ „Борба" сѫ помѣстени нѣща, които настрояватъ явно населението противъ правителството, както и още други подстрекателства, заплашванія, клевети, подбужденія за смущенія и други противозаконни дѣйствія.

Имамъ честь прочее да Ви съобщѫ горното за надлѣжно распорѣжданіе.

Приемѣте и пр.

Главенъ Секретарь и пр.

Обществено Министерство
Главний Прокурорь
на Источнѫ Румелиѭ
№ 1641
Пловдивъ 5 септемврий 1858 г.

№ 321.

До Господина Главний Секретарь,
Директоръ на Вѫтрѣшнитѣ дѣла

Господине Главний Секретарю,

Въ допълнение на прѣдписанието Ви отъ вчерашна дата подъ № 4906 и съгласно съ мнѣнието на Г-да Главнитѣ адвокати съ настоящето бързамъ да ви явѭ, че главното прокурорство безъ всяко отлагание ще заведе сѫдебно прѣслѣдвание противъ отговорникътъ на в. „Борба" и противъ съучастницитѣ въ обнародвание прѣстѫпнитѣ статии въ този вѣстникъ, и ще има особенно грижата за да стане това прѣслѣдвание съ най-голѣма бързота и строгость.

Съдържанието на брой 15 на В. „Борба“ както и на по-прѣдишнитѣ му броеве, трѣбва въ всѣкий случай да ся счита за твърде опасно за вжтрѣшната тишина и сигурность въ Областьта но за жалость сжществующитѣ въ областьта ни закони не даватъ възможность на прокурорството да земе прѣдварителни мѣрки или да конфискува издадений вече брой на единъ вѣстникъ прѣди да има едно сждебно рѣшение въ това отношение.

Слѣдователно трѣбва да ся остави на васъ, Господине Главний Секретарю, като началникъ на администрацията, ако намирате за нуждно, да дѣйствтвате по горѣпоказаний начинъ на основание че това ся изисква отъ общественний порядъкъ и общото добро.

Главний Прокуровъ Д-ръ Т. Таксисъ.

№ 322.

(Т.) Пловдивъ 5 септември 1885.

Началнику Станимака

Въ Конушь се готвяло да стане събрание отъ селени съ деменстративна цѣль. Испратете веднага конницата, която имате, заедно съ жандарми, колкото имате на расположение, за да хванжтъ агитаторитѣ и тълпата да распрьснжтъ. Дѣйствувайте бързо.

Начовъ.

№ 323.

Д. В. Е.
Началникъ на Околия
Конушка
№ 2369
5 септември 1885 г.
г. Станимака.

Г-ну Конушкому Полиц(ейскому) Комисарю.

Г-нъ Комисарю,

Вслѣдствие бързата телеграма отъ този часъ на Г-на Директора на Вжтрѣшнитѣ дѣла, умолявате ся на часа да ся отправите въ с. Конушь, гдѣто ся готвѣло нѣкакво събрание съ демонстративна цѣль и употрѣбите всички нуждни мѣрки,

заедно съ Г-на Секц(ионний) Командирь, който тоже отива съ жандарми, за да се уловятъ агитаторитѣ и ся распрьсне тълпата.

Сега телеграфирахъ и за помощь отъ Пловдивъ.

Конушки Началникъ: Куртовичь.

№ 324.

(Т.) Станимака 5 септември 1885.

Господину Директору на Вѫтрѣшнитѣ дѣла.

Този часъ ся отправи Секц(ионния) Командиръ и Полицейский Комисарь съ 4 пѣши и 3 конни жандарми за Конушъ, повече нѣма. Конница сѫщо нѣма, за това, моля немедленно да ся испратятъ нужндното число направо за Конушъ 2367.

Куртовичь.

№ 325.

(Т.) Пловдивъ 5 септември 1885.

Околийскому Началнику Станимака.

2367. Испратихѫ Ви се 15 души конница съ единъ унтеръ офицеръ

Начовъ.

№ 326.

(Окрѫжна телеграма до видни лица, водители и съчувственици на Правителството[1])

Знаете частни назначителни смущения се случиха Чирпанъ и Голѣмо Конаре произведени по партизански и долни мотиви. Срѣдствата и слѣдствията на туй движение могѫтъ да бѫдатъ много врѣдни и опасни за народни интереси. Руско Консулство неодобрява движение. Управляющий Игелстромъ

---

[1]) На черновката стоятъ точно означени имената на градоветѣ и на лицата (около 40)

замина въ Конаре за да убеди население че всѣко движение въ настояще врѣмя безполезно. Съдѣйствувайте за съхранението на порядока и тишината,

Председатель (на Постоянния Комитеть) Гешовъ.

№ 327.

(Т.) Пловдивъ 5 септемврия 1885.

Префекту Стара Загора

Щомъ пристигне войската въ Чирпанъ, распоредѣте да се приведе Паница отъ Чирпанъ въ Стара Загора, ако намирате че е неудобно държание му въ Чирпанъ.

Начовъ.

№ 328.

(Т.) Пловдивъ 5 септември 1885.

Дружинному Командиру Стара-Загора.

Веднага турете на расположение Стара-Загорскаго Префекта цѣла дружина въ пълейъ боевъ порядъкъ № 128

Фонъ Дригалски.

№ 329.

(Т.) Абрашларе 5 септември 1885.

Гешеву Пловдивъ.

Пристигнахъ спокойни бѫдете. За сега нищо нѣма и ако ся случи нѣщо, направено е потрѣбното. Ако е нуждно, дайте ми наставленията си.

Стойновскы.

№ 330.

(Т.) Панагюрище 5 септември 1885.

Главному Секретарю Пловдивъ.

Днесь въ три часа мисля да тръгна секретно за Т. Пазарджикъ Г-нъ Префекта настоятелто вика. Крайно съмъ утруденъ. Департамента го грози междуособіе имамъ голѣма нужда че ще ся отстрани само голѣма грѣшка, гдѣто ся истървало такъвъ важенъ случай за да ся отстранятъ Захария Стояновъ и Зографскій въ неизвѣстность и да ся прѣдирятъ и обиск(ир)атъ още въ сестримска кория. Ако видя че има нужда въ Копривщица утрѣ за помощь, щомъ мръкне тая вечерь ще ся распоряда да ся испратятъ секретно 50 души войници да изловятъ ако има агитатори тамъ № 27.

Капитанъ Кънчевъ.

№ 331.

(Т.) Станимака 5 септември 1885.

Директору Народно Просвѣщение Пловдивъ

Учители въ Станимака Балтовъ, Сребровъ, Ковачовъ и Старчевъ моментално тази вечерь излезли изъ града ни и ся опжтели за Гладно Поле Пловдивско. Неизвестно по каква цѣль съмнително № 192

Инспекторь Мишевъ.

№ 332.

(Т.) Станимака 5 септември 1885.

Директору Вжтрѣшни Дѣла.

Командиря и Комисаря ся отправиха съ 4 жандарма за Конушъ прѣдварително въ Караризово ся срѣщнали съ една тълпа отъ 15—20 душь въоружени кои ся противили тѣ чакатъ тамъ помощь по поводъ на това прѣдполага ся че въ

Конушъ ще намѣрятъ по голѣмо число въоружени вслѣдствие на което испратенитѣ Ви 15 душъ, кои още не пристигнали са недостатъчни а трѣбва да ся испратятъ поне още 100 души конни. Слухове ся прьснаха късно, че ся готвяли да ся отправятъ за Пловдивъ да окупиратъ конака 2370.

Куртовичь

№ 333.

(Т.) Абрашларе 5 септеммври 1885.

Хаканову Пловдивъ.

Телеграмма Ви получихъ. Земахме съ врѣме потрѣбнитѣ мѣрки.

Стойновский.

№ 334.

(Т.) Копривщица 5 септемврий 1885.

Главному Управителю Пловдивъ.

Тая вечерь стигнахме тукъ. Отгдето минахме население(то) занято исключително свои кърски работи. Въ Стрелча узнахме че бездѣлници ходили да размирявать населението нъ безъ слѣдствие. Срѣщнахме се (съ пред(а)ни люди кои гарантиратъ тишина. Тукъ първи впечатления и срещи прекрасни. Има една кличка (?) коя искала нѣщо да прави нъ неще сполучи. На всѣкждѣ харесватъ и искатъ строги мѣрки № 1.

Директоръ Правосждие Бобчевъ[1])

№ 335.

(Т.) Абрашларе 5 септемврий 1885.

Директору Хаканову Пловдивъ.

Копіе Панову.

Явете моля имали въоръжени банди, за да ся земе мѣрки.

А. Груевъ.

---

[1]) Тази телеграма е подадена съ копие и до Директора Хакановъ.

№ 336.

(Т.) Абрашларе 5 септемврий 1885.

Директору Хаканову Пловдивъ.

Копiа Попову.

Зимаха ся бързи мѣрки, утрѣ заминавамъ изъ околiя. Началникъ пристигна, не безпокойте ся.

А. Груевъ.

№ 337.

(Т.) Пазарджикъ 5 септември 1885.

Г-ну Префекту Пловдивъ.

Моля съобщете панагюрскому Началнику Милкову който сега е въ Пловдивъ, че по извънредни обстоятелства не може да се ползува отъ даденiй му 15 дневенъ отпускъ и че е длъженъ вжтрѣ въ 24 часа да ся намѣри Панагюрище и приеме управление, иначе ще ся тегли подъ голѣма отговорность. № 3009.

За Префекта Мишайковъ.

№ 338.

(Т.) Панагюрище 5 септември 1885.

Главному Секретарю Пловдивъ.

Лоши извѣстия достигатъ отъ Г. Конаре въоржжени селени отъ околнитѣ села тамъ имало събрани. Префекта Пловдивскiй задържанъ. Мисля че трѣбва немедленно да ся нападне и смаже тая несформирана още зганъ. Моля увѣдомете мя № 29.

Капитанъ Кънчевъ.

№ 339.

(Т.) Панагюрище 5 септемврий 1885.

Главному Секретарю Пловдивъ.

По всѣка вѣроятность сутра ще ся обяви бунтъ въ Г. Конаре нуждно е прѣди съмване да ся нападне селото и изловятъ виновнитѣ. 30.

Капитаръ Кънчевъ.

№ 340.

(Т.) Ямболъ септември 1885.

Началнику Милиции Пловдивъ.

Капитанъ отъ непостояннитѣ кадри Гюмюшевъ дошелъ въ Ямболъ отъ Пловдивъ носи формата не са е явилъ въ повѣренното ми комендантско управление. Споредъ рапорта на тукашний секционній командиръ билъ побьрканъ въ умътъ си съ форма заминалъ за манастиря св. Спасъ. Явете какъ да постѫпя № 35.

За военній Командиръ Капитанъ Драндаревскый.

№ 341.

(Т.) Пазарджикъ 5 септември 1885.

Главному Секретарю Пловдивъ.

Като распорѣждахъ за точно испълнение телеграмма Ви 998, извѣстихъ ся че Захарий Стояновъ около полунощъ заминалъ съ кола за Пловдивъ. Веднага телеграфирахъ Полицмейстеру да распоряди потрѣбното за присрѣщанието му вънъ отъ града и препровождание задъ граница друго извѣстие нѣмамъ № 3001.

За Префектъ Мишайковъ.

№ 342.

(Т.) Стара Загора 5 септември 1885.

Г-ну Директору Правосждие Пловдивъ.

Чирпанский Секционенъ Командиръ съобщава че нѣкой си офиценъ отъ България, Капитанъ Паница, снощи пристигналъ въ Чирпанъ съ цѣль да провъзгласява съединението и събралъ около 50 человѣка, които биле распрьснати и отъ тамъ се хванали и арестували Бабаковъ, Панчовъ, Касабовъ и др. кои били вържжени съ пушки кринки, патрондаши, ками и обути съ царвули 2588.

И. Д. Прокуроръ Черневъ.

№ 343.

(Т.) Бургасъ 5 септември 1885.

Главному Секретарю Пловдивъ.

Спорѣдъ получени ми свѣдения сега обсаждали и испуснати разбойници Личо или Димитъръ Георгевъ и другаря му Димитръ Кара Петровъ на 2-ій того заминали кждѣ Бѣлово за княжество България Варненски окржгъ. Отличителни бѣлѣзи Ви испратихъ съ рапорта си № 3123 отъ 22 устекшаго. Моля распорѣженіе Ви чрѣзъ Княжествени власти да се дирятъ 3208.

Ивановъ.

№ 344.

(Т.) № 133. Пловдивъ 5 септември 1885.

До Секционний Командиръ въ Станимака.

Тазъ вечерь ще има едно събрание на въоружени хора въ Конушъ, които мислятъ да се бунтуватъ противъ правителството. Пращамъ Ви отъ Пловдивъ 15 конника, които ще пристигнатъ въ Станимака тази нощь. Щомъ пристигнатъ

Вий заедно съ нѣколко още конни жандарма ще отиде на мѣстото на смущението и ще се стараете да распрьсните тълпата. Ако употребетъ срѣщо Васъ оржжие, то и Вий ще прибѣгните къмъ сжщото срѣдство.

Генералъ Адъютантъ Фонъ Дригалский.

№ 345.

(Т.) (Пловдивъ) 5 септември 1885.

Капитану Кънчеву Панагюрище.

За сега да се хванатъ и прѣдаджтъ на прѣслѣдвание само троицата инициатори на демонстрацията и македонеца Андрѣевъ[1]). Понататъшно слѣдствие на дѣло да се остави на сждебни власти, ако и когато го намѣрятъ за нуждно № 4995.

Начовъ.

№ 346.

(Т.) Пловдивъ 5 септември 1885.

Поручикъ Ненову Стара-Загора.

Идете незабавно въ Чирпапъ и се постарайте да успокоите духоветѣ. Днесъ телеграфирахъ капитану Стоянову да испрати дружината тамъ за да подкрепи жандармерията ако стане нужда да се употрѣби сила. № 129.

Генералъ Фонъ Дригалский.

№ 347.

(Т.) Пловдивъ 5 вептември 1885.

Дружинному Командиру. Стара-Загора.

Ако размирници откажатъ доброволно да предаджтъ оржжие(то) си и да се распрьснатъ, откакъ ги поканите три пжти, ще ги нападнете и распрьснете съ сила № 132.

Генералъ Фонъ Дригалский

---

[1]) Вм. Андрей Ляпчевъ.

№ 348.

(Т.) Ст.-Загора 5 септември 1885.

Началнику Милиции Пловдивъ.

Чирпански секционни Командирь съ телеграма 1499 донася че нѣкой отъ България капитанъ Паница снощи пристигналъ Чирпанъ, събралъ около 50 человѣка въоружеои тая нощь съ цѣль да провъзгласяватъ съединението. Телеграфъ между Чирпанъ Ст. Загора скжсанъ. Дайте наставления да ся отправя на мѣстото 2380.

Поручикъ Неновъ.

№ 349.

(Т.) Стара Загора 5 септември 1885.

Началникъ Милиции Пловдивъ.

Къмъ 2380. Отъ телеграфна станция се научавамъ че линия Чирпанъ Стара Загора поправена заповѣдахъ секционному Коменданту да предаде подпоручикъ Хощинову кой съ отдѣление отъ Ст. Загорска дружина се намира въ Чирпанъ по пазение порядока на панаиря да пристжпи веднага къмъ строгото арестование на Капитанъ Паница и вслучай че получи съпротивление отъ страна на население да употрѣби силата на оржжието да растуря смутителитѣ да ги изарестова, въ случай че има нужда отъ подкренление да ми донесе 2381

Поручикъ Неновъ.

№ 350.

(Т.) Копривщица 5 септември 1885.

Префекту Пловдивъ.

Тукъ ся съглѣдватъ нѣкакви тайни агитаціи за смущеніе населеніето обаче населеніето е хладнокръвно, неиска да знае.

Въ случай на нѣкое движеніе, моля наставленіе. Кореспондирамъ съ Капитанъ Кънчевъ въ Панагюрище. 245.

Коммисаръ Ивановъ.

№ 351.

(Т.) Станимака 5 септември 1885.

Префекту Пловдивъ.

Днесъ дома ми дойдоха селенитѣ отъ околіята и ми казватъ че утрѣ всички села ще ся сберътъ въ село Конушъ противъ правителството, водителитѣ се биле попъ Ангелъ Герасимъ Крьстю Караджовъ. Прибръзайте да преварите злото.

(?) Вазовъ

№ 352.

(Т.) Панагюрище, 5 Септемврый 1885 год.

Г-ну Директору Бобчеву. Копривщица

Прокуроръ Майеръ днесъ пристигна въ Панагюрище. За Захарий Стояновъ и Зографски имало се тая глупость да ги пуснатъ; но по всѣка вѣроятность първий е арестованъ въ Пловдивъ. На всѣкадѣ са забѣлѣзва вѣлость въ дѣйствия-та. Чудно ми е какъ въ градовце, като Г. Конари и Чирпанъ, толкова пѫтя войска ся испраща а тѣ все повече и повече ся бунтуватъ. № 33

Капитанъ Кѫнчевъ.

№ 353.

Бае Захарий,

Петро[1]) е у мене. Азъ порѫчахъ Стефовъ[2]) да ся срѣщне съ тебе. Вѣрвамъ, че до сега сте ся срѣщнали съ него. Всички

---

[1]) Черногорецъ.
[2]) Офицеръ.

писма и поржчки, които ся касаятъ за Т. Пазарджикъ прати ги тукъ по брата ми, защото азъ не излизамъ вечо.

Колкото и да ти е злѣ, колкото и да си слабъ, азъ се осмѣлямъ пакъ да ти напомня, че трѣба да напишешь прокламацията.

Слушай слѣднитѣ новини: Отъ Овчехълмската околия, заедно съ Панагюрище и Копривщица ще тръгнатъ не по малко отъ 1500 души. Това ми ся съобщи съ нарочни хора. Чардафонътъ вчера арестовалъ[1]) Пловдивский Префектъ съ четирма жандарми, защото отишли да ловятъ комити. Арестовали го тѣ защото не щѣлъ да се закълне подъ знамето имъ. Въоржженитѣ отъ Овчехълмската околия заедно съ Панагюрци и Копривщенци щѣли да пристигнатъ довечера.

Мене ми ся вижда че колкото и да е суровъ послѣдний планъ не може да не бжде увѣнчанъ съ сполука.

Добихъ и отъ Бай Ивана Арабаджпятъ[2]) свѣдения за селата, въ които той е билъ апостолъ и тѣ тръгвать до довечера. Пратенникътъ на Бай Ивана е още при мене. Ако имашъ нѣщо да поржчашъ поржчай. Пратенницитѣ отъ Конаре си отидоха.

Пловдивъ 5 Септемврій 1885 год.

Твой Т. Гатевъ.

№ 354.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 6 Септемврый 1885 г.

3 часа сутринь.

Екстренно съ 1 копіе

Пловдивъ Г-ну Глав. Секретарю Директору Бобчеву.

Прѣди два часа пристигнахъ въ Пазарджикъ; намирамъ положение незавидно даже критическо; тълпи партизани ся събирали и решили утрѣ (да) двигнатъ бунтъ. Мѣрки никакви не взето. Съсипанъ отъ трудъ и за сънь, бѣхъ отново принуденъ на разсъмвани да диря Префекта и после дружинний Командиръ за да ся взематъ мѣрки и то за да се превари

1) Въ Г. Конаре.
2) Отъ Царацово, другарь на Левски и апостолъ по Априлското въстание.

злото. Всичко тежи отгорѣ ми. Администрация вѣла и хладнокръвна. Отъ нийдѣ немамъ инструкции. Навсѣкадѣ е нуждно присѫтствието ми.

Въобще за днесъ положението ми е критическо. Боя се да не падна отъ изнурение на сили. № 32.

Капитанъ Кѫнчевъ.[1])

---

[1]) Капитанъ Кънчевъ, днесъ подполковникъ и градоначалникъ на българската столица, е единъ отъ най-ревностнитѣ или даже едничкия, слѣдъ Кръстевича, чистосърдеченъ служитель на Румелия. За неговата ревность се отнасятъ и думитѣ, казани по-късно отъ покойния Захарий Стояновъ, че ако имало още единъ като него, съединението едва ли щеше да стане. Макаръ и прѣувеличено за хода на събитието, това мнѣние, обаче, вѣрно гади отличната енергия, която капитанъ Кънчевъ развива за да изпълни безукоризнено длъжностьта си, като административно лице и началникъ на жандармерията. За забѣлѣзване е още стилътъ съ който сѫ написани неговитѣ служебни телеграми: тамъ не проблѣсва нийдѣ партизанско раздразнение, което бѣше лесно допустимо при оная горѣща инициатива, при енергията и неуморимата ревность, която вѣе отъ тѣхъ. Притова, капитанъ Кънчевъ сподѣля общото заблюждение на рѫководящитѣ Румелийски крѫгове стъ онова врѣмс. Никой отъ тѣзи хора нѣма ни сѣнка отъ прѣдстава, какви широки размѣри е зело съзаклятието за съединение. Всички спатъ дълбоко подъ сѣнката на една истрита формула, че агитацията е дѣло на нѣколко голтаци и изпъдени чиповници, които ровятъ да компрометиратъ правителството, и че това дѣло ще си остане недоносче, защото съ правителството сѫ всички богати и видни хора и всички учени глави на областьта. Между това, тая шепа голтаци и изпъдени чиновници, начело съ Захарий Стояновъ, образуватъ революционенъ комитетъ, иматъ строгъ уставъ, иматъ клонове комитети въ всички градове на областьта, иматъ цѣлата маса на населението въ страната задъ себе си. Вънъ отъ това, съ тѣхъ сѫ всички военни сили на областьта — военни сили, водителитѣ на които, подъ главатарството на майоръ Николаевъ, сега вече генералъ и воененъ министеръ на България, съ изтеглена гола сабя се клѣли че ще се биятъ и ще умратъ за съединението; а съ тѣхъ е и българския князъ, цѣлата българска интелигенция, общественото мнѣние въ България и всичкия български свѣтъ като единъ човѣкъ! И навѣрно, благодарение само на туй класическо заблюждение, благодарение на дребнавото партизанско схващание и на високомѣрното отнасяне къмъ противницитѣ, — дѣто и ний виждаме онази вялость въ дѣйствията, разпоредбитѣ и разбърканость въ мѣроприятията и погледитѣ на рѫководящитѣ крѫгове; а сѫщо, благодарение на всичко това, и онази леснота, съ която се извършва революцията, безъ почти никакви жертви, и която трѣбва да наречемъ най-цѣнна заслуга на всички тогавашни голѣмици на покойната Румелия.

III.

Съединение.

1885—1886.

№ 1.

Възвание.

Братия!

Часътъ на нашето съединение удари!

Чуждото Румелийско правителство, което ни тѣжи отъ шесть години, е съборено.

На негово мѣсто е провъзгласено съединението ни съ Княжество България, подъ скиптърътъ на Българский Князь, Негово Височество Князь Александръ I.

Граждани!

Вие ся задължавате въ името на отечеството ни, въ славата и величието на България, да ся притечете на помощь и подпомогните святото дѣло, като пазите най-строго общий редъ и тишината. Помнете, че строго ще да бжде наказанъ сѣки единъ отъ васъ, който си позволи нѣкакво насилие и грабежь, особенно, ако това насилие е противъ чуждите народности, които сѣки трѣбва да защищава като свои братия.

Офицери и солдати!

Синове на България! Тайний Комитетъ Ви обажда да наведете глава подъ гордий Български левъ и прѣдъ величието на Християнството — крьстътъ. Противъ кого и за кого ще ся биете Вие? Помнете, синове на България, че Вие служите, за позоръ и унижение, подъ полумесеца, подъ байряка на нашите петстотинъ годишни мжчители!

Благоговѣйни Духовни Пастири!

Вие, които сте пазили и крѣпили България цѣли петстотинъ години, подигнете крьстътъ Спасителевъ и блаcловете святото ни дѣло — съединението.

Дордето просвятена Европа припознае нашето народно и свято дѣло, дордето войскитѣ на Н. В. Александръ I завземать Тракия, избира ся врѣменно правителство, което ще да распорѣжда и управлява всичко. Нему е длъженъ да ся покорява всѣки.

Нека Богъ и нашитѣ мишци ни сѫ на помощь! Напрѣдъ!

Пловдивъ, 5 Септемврий 1885 год.

От Комитета.

№ 2.

(Т.) Търново, 6 Септемврий 1885 год.

Пловдивъ. Захария Стояновъ

Ида съ сто человѣка отговори отъ гдѣ да влеза.

Поручикъ Викиловъ.

№ 3.

(Т.) Станимака, 6 Септемврий 1885 год.

Директору Вътрѣшни Дѣла. Пловдивъ.

Командиря и Комисаря са върнаха този часъ първій битъ и взета саблята му, пагони скъсани, а последній обранъ съ правителствени книжа. Нужно помощь, безъ сила нищо не ся може, цѣло Караризово на кракъ. Трѣбва заповѣдь за ударвание кои ся противятъ да ся прѣдадатъ 2371

Куртовичъ.

№ 4.

(Т.) Станимака, 6 Септемвий 1885 г.

Директору Вътрѣшнихъ Дѣлъ Пловдивъ. —

Пратени конници пристигнаха. Моля явѣте що да ся прави защо съ 15 душь невъзможно да ся распрьсне тълпа. Че само въ Караризово има около 100 душь въоружени 2372.—

Куртовичъ.—

№ 5.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 6 Септемврый 1885 г.

Председателю на Временно[то] Правителство. — (Пловдивъ)

Днесъ часа въ два тукъ ся чете Окрѫжна депеша на население и ся провъзгласи съединението. — Извърши ся молебенъ въ черква, гдѣто и народъ ся заклѣ. Телеграфира ся Българскому Князу и искахме Нѣгово покровителство. — Тукъ и въ департамента всичко тихо. Да не (ни) оставите безъ наставления. —

Мишайковъ —

№ 6.

(Т.) Т. Пазарджикъ, 6 Септемврый 1885 г.

Околийскому Началнику Панагюрище.

Съжелявамъ крайно за строгитѣ мѣрки срѣщу гражданитѣ Ви въ Панагюрище по поводъ на съединението. Причинитѣ бехѫ че ный до послѣднѣ сми ся лѫгали и мислили, че е партизанско дѣло, та като отговоренъ командиръ старали сми ся да ся отстранявать сблъскванията. Извинете и забравете миналото и нека ся приготвимъ къмъ бѫдѫщите трудности на важното предприятие. Нека живѣятъ Панагюрскитѣ борци, нека живѣе съединението. Моля тая депеша да ся съобщи на старейшинский съвѣтъ въ Панагюрище 2302.—

Капитанъ Кѫнчевъ. —

№ 7.

(Т.) (Пловдивъ, 6 Септемврий 1885 год.

Негово Височество Българский Князъ. Варна.

Днесъ съединението прогласено по цѣла Румелия въ името на Ваше Височество. Правителството съборено. Живѣйте! Ваши вѣрни подданици.

Временно Правителство.[1])

---

[1]) Тази телеграма е публикувана (№ 1) въ официално издадената зелена книга на българското правителство („Кореспонденция по съединението“ 1886)

№ 8.

Прокламация.

Съобщава ся на населението на Областьта, че отъ днесь 6-й Септемврий 1885 год., ще управлява Врѣменно Правителство, състояще отъ слѣдующитѣ лица:

Предсѣдатель: Д-ръ Странски
Подпредседатель: Д-ръ Чомаковъ

Членове: Майоръ Николаевъ, Майоръ Филовъ, Майоръ Муткуровъ, Райчо, Я. Груевъ, К. Пѣевъ, Д-ръ Г. Янкололовъ, З. Стояновъ, Д. Юруковъ, Г. Данчевъ, А. Самоковецъ, Г. Беневъ.

Пловдивъ, 6-й Септемврий 1885 год.

Отъ Тайний Комитетъ.

№ 9.

Постановление.

Временното Правителство назначава за Главнокомандующий на всичката дѣйствующа войска Майора Николаева.

Предсѣдатель: Д-ръ Странски.
Подпредсѣдатель: Д-ръ Чомаковъ.

Членове: Майоръ Николаевъ, Майоръ Филовъ, Майоръ Муткуровъ, Райчо, Я. Груевъ, К. Пѣевъ, К. Калчовъ, З. Стояновъ, Д. Юруковъ, Г. Данчовъ. А. Самоковецъ, Г. Беневъ.

Съ подлинното вѣрно:
За Секретарь: Ан. С. Каблешковъ.

№ 10.

Прокламация.

Къмъ всичкитѣ резервисти на възрасть отъ 18 до 40 години:

Братия,

Жребието вече е хвърлено и съединението съ Княжество България подъ скиптра на Българския Князь е вече провъз-

гласено. За това отъ вашитѣ мишци и отъ вашитѣ сили и патриотизмъ отечество(то) и народа ни очакватъ най-голѣми жъртви, безъ които страната ни може да ся тури въ най-голѣма опасность.

Временното правителство вече е взело нуждннтѣ мѣрки за да ся накаже най-строго всѣки, който по този или онзи начинъ изгубва указанията на настоящата прокламация, като неще ся спира прѣдъ никакви срѣдства. За това всѣки отъ васъ подиръ 48 часа слѣдъ залѣпяванието на настоящата прокламация е длъженъ да се намѣри въ Комендантското управление на своята си дружина, съ въоруженеието и облѣклото си, до по-нататъшното распорѣждание отъ страна на Команданта.

Пловдивъ, 6-й Септемврий 1885 год.

Прѣдсѣдатель на Врѣменното Правителство

Д-ръ Странски.

№ 11.

Възвание.

Народе!

Часътъ удари и свѣтото дѣло за съединението е почнато. Нѣма колебания. Всѣкой Българинъ е дълженъ да даде ржка на общото дѣло. Напрѣдъ, и Богъ ще увенчае това дѣло съ успѣхъ. На оржжие Братия!

Опълченци!

Въ тая важна минута за свѣтото дѣло-Освобождението за което сте полагали гърдитѣ си срѣщу неприятеля, призовавате ся да подадете ржката си. Бръже и спрѣтнато, както сте били прѣзъ 1877 и 78 год., притечете ся. Сега е минутата, въ която съ народнитѣ мишци и Божията Воля ще ся осжществи идеята на опълчението.

Напрѣдъ, Братя! Опълченци! Да испълнимъ клѣтвата си!

г. Пловдивъ, 6-й Септемврий 1885 год.

Отъ Централното
Опълченско Дружество въ Пловдивъ.

№ 12.

(Т.) Прѣдседателю врѣменото правителство Пловдивъ.

Въ Имято на свѣтото дѣло, моля да запазите редътъ и тишината въ страната до моето пристигание въ Пловдивъ. Богъ да е съ насъ. Моля кажете на Майора Николаева че благодаря за телеграмата му и че ще му отговоря официално отъ г. Търново.

Имате ли още нещо.

Александръ.[1])

№ 13.

Д-ру Странски.

Благодаря за подробноститѣ. Проводете депутацията въ Търново за гдѣто тръгвамъ на тойзи часъ и гдѣто пристигамъ утрѣ вечерь. Отъ Търново ще Ви проводя Официаленъ Актъ за провъзгласяванието съединението. Имате ли още нѣщо да ми съобщитѣ. Турцитѣ въ Едрене и Цариградъ иматъ ли свѣдения за станалото.

Александръ.

6-й Септемврий 1885 год.

№ 14.

Обявление.

Заповѣдь.

Врѣменното Правителство, прѣдъ видъ на настоящето положение и въ интереса на рѣдътъ и тишината, обявява страната въ военно положение до ново распорѣждание.

Устрояватъ ся военни сѫдилища, въ които ще ся сѫдятъ всички ония лица, които би нарушили тишината.

Пловдивъ, 6 Септемврий 1885 год.

Предсѣдатель: Д-ръ Странски.
За членъ секретарь: Г. Данчовъ.

---

[1]) И двѣтѣ горни телеграми на българския Князъ сѫ отъ Варна.

№ 15.

Извѣстие.

Довечера точно часа въ петь на Александровската площадъ срѣщу Палата ще стане голѣмъ митингъ за да се обсѫди въпроса по прозъзгласенното **съединение** на Источна Румелия съ Княжеството.

Поканватъ се Софийскитѣ граждани да присѫтствуватъ на Митинга.

София, 6 Септемврий 1885 г.

Учредители:
- П. Р. Славейковъ.
- Т. Иванчовъ.
- К. Т. Кушлевъ.
- Авр. Горановъ.
- Д. Ножаровъ.
- Д. Петковъ.

№ 16.

Драги брате,[1])

Дѣло, което извршисте за спасение на българский народъ, славно е и Хисториско е. Патътъ, по който трѣба да иде българската история, показалисте и на потомцитѣ и на Европа. Еднодушие, слога и енергия, нека ви бѫде помощница да дѣлото учврстите и докарате до славни и щасльиви край.

Азъ, у името на сърбский народъ честитамъ ви и желаеме да дѣлото помогнеме на наший край. Въ часа, когато четете това писмо, Сърбия ще бѫдатъ востания въ нѣколко окрѫга. Ако бѫдеме щастливи и вия ни испратитѣ нѣкоя хиляда пушки съ патрони, то ви можеме да увериме да щели благополучно да свършимо народното дѣло въ Србия.

Нека е слава на дѣйцитѣ български, които си животътъ заложише за слободата на българский народъ.

Поздравъ братски и дружески отъ вашия

Ник. П. Пашича.

въ г. София 6 Септембер 1885 г.

---

[1]) Захарий Стояновъ.

№ 17.

(Т.) София, 6 Септемврий 1885 г.

Захарій Стояновъ Пловдивъ.

Дерзайте, симпати(и)тѣ на цѣлій народъ ся съ Васъ! Дѣлото е патриотическо, надѣвамъ се да бѫде успѣшно.

Славейковъ.

№ 18.

(Т.) Враца, 6 Септемврий 1885 год.

Захария Стояновъ, Пловдивъ.

Врачанските граждани съ въсторгъ приеха новината за патриотическия подвигъ на братията ни отвъдъ балкана; не е българинъ оня който не съчувствува (на) свѣтото дело! не е Българинъ оня, който не помогне за постиганието на Великата задача! Дерзайте, Братия, съ Васъ сме!

Бѣломустаковъ, Печеняковъ, М. Теодоровъ, Рачо Зинскій, Грамчовъ, Цеко Николовъ, Юно Новкиричкинъ, Крьсто Новкиричкинъ, Кузо Тошовъ, Г. Петровъ, М. Поповъ, Н. Вълковъ, Антоно(въ), Вълковъ, Карадилевъ, Чулевъ, Поповъ, Антоновъ, Бошнаковъ, Станевъ, Шунтовъ, Подбалкански, Мехалемовъ, Фичевъ, Богдановъ, Дойчиновъ, Христовски, Леонкевъ, Велевъ, Кишковъ, Божиновъ, Ташовъ, Савковъ, Цветковъ, Х. Статковъ, Кънчовъ, Илиевъ, Печеняковъ, Мискановъ, Осиковски, Кнежовъ, Симеоновъ, Пенчовъ, Мариновъ, Сочински, Конкиловъ, К. Балабановъ.

№ 19.

(Т.) Плѣвенъ, 6 Септемврий 1885 г.

Управляющему Южна България Захария Стоянову Пловдивъ.

Извѣстихме се презъ Властта, че Източна Румелия ся обявила за съединение на Княжеството и Войската провъзгласила за глава Негово Височество Александръ I, Българ(ския) Князъ; подписанитѣ крайно признателни за Вашитѣ не о(с)порими трудове, положени по съ(едине)нието, сърадваме Ви отъ

все сърце. Да живѣе съединението! Сърадваме Ви отъ все сърце. Да живѣе съединена България! Да живѣе Негово Височество, любими(й) ни Князъ! Дързай, поборниче, сички са съ Васъ.

Коста Костовичъ, Г. Котабановъ, Т. Дойчиновъ, С. Н. Поповъ, Бостанджиевъ, Доковъ, Драсовъ, Марковъ, Петишевъ, Т. Табаковъ.

№ 20.

(Т.) Луковитъ, 6 Септемврий 1885 год.

Захарий Стоянову Пловдивъ.

Едва сега полученото известие — Съединението на Тракия съ Княжеството, а така сѫщо и вашето провъзгласяване за временно Управляющи въ Тракия, зарадва почти всяко патриотическо сърце. Интелегенцията (въ) Луковитъ силно растревожена отъ тъзи неожидаема радость, не може да намѣри думи съ които да поблагодари вамъ, като на пръвъ инициаторъ въ това свѣто Дѣло. Дерзай неуморимий и честний поборниче! Живѣй за слава и честъ на България; Живѣй ти защитниче на Народните ни права, за които си толкова страдалъ! Богъ да благослови Вашитѣ предприятия! Богъ да поживи такива, като Васъ рѣдкостъ патриоти! Ура!!!

Грънчаровъ, Желѣсковъ, Батоевъ, Табаковъ, Бояджиевъ, Ракаровъ, Сариевъ, Тасевъ, Динчевъ, Поповъ, Трифоновъ, Кесяковъ, Балтаджиевъ, Грамодоловъ, Василъ Дудовъ, Нино Петковъ, Д. Пашнуловъ, Ив. Убевъ, Христовъ, Диловъ.

№ 21.

(Т.) Свищовъ, 6 Септемврий 1885 год.

Захарій Стояновъ Пловдивъ.

Населението на града Свищовъ, като тържествува съединението на двѣте Българии, поздравлява Ви, като истински Български патриотъ. № 1033.

За Свищовск. граждани общински кметъ

Николай Станчевъ.[1])

[1]) Подобни телеграми сѫ били подадени на 6 септември почти отъ всички градове на Сѣверна България и сѫ запазени; ние даваме само нѣколко отъ тѣхъ като образци.

№ 22.

(Т.) Видинъ, 6 Септемврий 1885 год.

Привременно правителство Захария Стояновичу София.

Ополченското дружество Ви поздравлява за геройската Ви постжпка сваляньето турското правителство и арестува(ни)ето Кръстевичу; увѣряваме Ви, че сме готови да се жертвуваме ако помръдне османъ.

Здравейте! да живѣе съединението (на) Тракия съ България! да живѣе Александъръ I-ий урра!!

Председатель Петровичъ.

№ 23.

(Т.) София, 6 Септемврий 1885 г.

Захари Стояновъ Пловдивъ.

Тозъ часъ тълпа на Александро(в)ска площадъ въ митингъ подъ прѣдседателството на Старій Славейковъ, кани Негово Височество и Правителството да приеме провъзгласеното съединеніе и да земе всички мѣрки за осжщественіето му. Народа тържествува, поздравления.

Ив. Славейковъ.

№ 24.

София, 6 Септемврий 1885 г.

Бай Захария,

Незнамъ каква е моя-та сждба, та въ важни моменти се сьмь поставенъ въ най-невигодни обстоятелства. Азъ настоятелно искахъ отъ Министра воля да ми даде поне за 5 дни, воля да напуснж столицата, но не ми ся даде. Пустий-тъ му Градски Съвѣтъ ще ми изяде главата. Правителството има само мене тамъ и е въ невъзможность сега да мя пусне. Азъ вѣрвамъ обаче, че и въ Румелия ще има нужда отъ хора и всичко ще зависи отъ Г. Каравеловъ, прѣдъ когото настойте, ако се види необходимо. Ний ся советувахми съ баща си

и намѣрихми, че при всичко дѣто ся излага на голѣма опасность, дѣло-то го изисква да бжде тамъ. Той за дѣйствителна работа и за дѣятелность не ще го бива, но престижътъ и името му много ще ви помогне. Надѣвамъ ся, че нѣма да го оставите; приберете го дома си, ще е най-добрѣ и оставямъ го на вашитѣ грижи; може би и да не оцѣлей но божя воля. Той е готовъ да ся жертвува и ний драговолно го жъртвувами. Пращамъ Ивана съ него. Когато ся съберете въ Пловдивъ, размишлявайте и вършете. Въ каквото можемъ ще съдѣйствувами отъ тукъ. Най сърдечни поздравления на вси приятели, особенно на Николаева и другитѣ оффицери. Богъ да е на помощь. Княза и Правителство-то сж рѣшени народа, ще ги послѣдува и ще жертвува.

Поздравъ, и до свиждание.

Твой П. П. Славейковъ.

№ 25.

(Т.) София, 6 Септемврий 1885 г.

Захарій Стояновъ Пловдивъ.

Дерзайте! Българския народъ цѣлъ съчувствува на патриотическото Ви дѣло. Правимъ възваніе къмъ народа въ Княжеството да поддържи дѣлото. Днесъ митингъ въ София.

Д. Петковъ, Т. Иванчовъ, К. Кушлевъ, Т(ома) Георгиевъ, Д. Мишевъ, Недѣлевъ.

№ 26.

(Т.) Чирпанъ, 6 Септемврий 1885 год.

Захарий Стоянову Пловдивъ.

По причина на панаира и даже немога спокойно да спя нощe, револицеонери сж страшно възмутени за загубата на г. Райчо и другаритѣ, които днесъ ще заровимъ. Едвамъ ги одържавамъ отъ да избиятъ до сега. Слава Богу! никакъвъ безпорѣдъкъ не стана. Тая минута ся научихъ, че турцитѣ ся въоружаватъ тукъ. Земахъ строги мѣрки. Чирпанчени и днесъ не ма пущатъ за да ги успокоя ще остава моя черногорецъ,

той е молодецъ. Овчаровъ сноощи полудя въ ареста, днесъ е по-добре, ще го доведа подъ конвой въ Пловдивъ, защото тукъ ще го расиъсатъ на парчета. Нашитѣ нападнаха Вищанова и Овчарова, щѣха да (ги) избиятъ въ врѣме на преврата, но щомъ извикахъ, оставиха Овчаровци. Кажи на г. Данчова, че братъ му Иванъ юнашки умрѣ за нашата идѣя. Сиромаха, какъвъ прѣкрасенъ .... Богъ да го прости! Азъ вчера бѣхъ арестовалъ и жандармерійски офицеръ, който доде тука съ кавалерията си, но после по предложение Старо-Загорски префектъ го испратихъ (въ) Загора. Вищановъ страшна тръшка. Въ врѣме преврата публично го лишихъ отъ войницитѣ му, които пожелаха да служатъ за Българский Князъ. Въ прочемъ за подробноститѣ въ Пловдивъ ще ви расколжа. Сега отивамъ да ся простя съ нашитѣ юнаци и ще ся отправя за Пловдивъ.

Паница.

№ 27.

(Т.) Чирпанъ, 7 Септемврий 1885 год.

З. Стоянову Пловдивъ.

Капитанъ Паница трыгна за Пловдивъ въ средъ голѣма навалица отъ граждани и селяни. Ентозиазъмъ голѣмъ. Испроводенъ вънъ отъ града (отъ) много число народъ и отъ четата востанници; погрѣбеніето на падналитѣ четирма востаници на бойното поле стана съ големо умиленіе.

Привременни Окол. Нач. Бабаковъ.

№ 28.

(Т.) Калоферъ, 7 Септемврий 1885 год.

Господину Захарий Стояновъ. Пловдивъ.

Щастливъ да Ви поздравя съ сполука честитявамъ. Богъ да ни е на помощь; въ часътъ единъ пристигвамъ. Срѣщнахъ Калчева и Янкулова.[1])

Маиоръ Любомски.

---

[1]) Депутация на Привремнното Правителство до Князъ Александра въ Търново.

№ 29.

(Т.) Тутраканъ, 7 Септемврий 1885 год.

Захария Стояновъ. Пловдивъ.

Народа тържествува, утрѣ митингъ, какво стана Крьстевичъ и Директоритѣ.

Обретеновъ.

№ 30.

(Т.) Радомиръ, 7 Септемврий 1885 год.

Захарій Стояновъ. Пловдивъ.

Съединението и тукъ провъзгласено, населението ликува и чака заповѣдь. Напрѣдъ съ Васъ сме.

За либерална дружина Храновъ.

№ 31.

(Т.) Дубница 7 септември 1885.

Захарию Стоянову Пловдивъ.

Населеніето отъ града Дубница и околията му днесъ на митингъ; повече отъ двѣ хиляди души едногласно рѣши да се помоли Негово Височество и правителството му да подържать по единъ най-енергически, патриотически начинъ започнатото отъ братия Румелийци Велико и Славно дѣло — съединението имъ съ Княжеството България, за осжществуваніето на което всички жертвуватъ животъ и имотъ за своите братия Румелийци и испроважда своето най-искренно братско съчувствіе и уваженіе за подпомаганіе за постиженіето народній идеялъ; въ вашето лице тукашното населеніе поздравлява всички истенски патриоти и поборници за свободата на милата ни та(т)ковина

Прѣдседатель Бюрото Хр. Грънчаровъ

№ 32.

(Т.) Русе, 7 Септемврий 1885 г.

Захария Стояновъ Пловдивъ.

Днѣсъ въ града славенъ митингъ. Князя помоленъ да обяви съединението, да защити (и) земе подъ управленіе досегашна Румелия. Тръгваме София, ура!

За Прѣдставителитѣ: Вълнаровъ, Върневъ.—

№ 33.

(Т.) Шуменъ, 7 Септемврий 1885 г.

Захария Стояновъ Пловдивъ.

Народа, заедно съ войската, днесъ на 11 часа извърши молебенъ за съединението. Народа и войската тържествуватъ. Поздравете Негово Височество отъ страна на жителитѣ на повѣренното менъ окржжие съ съединението. № 7093.

Управитель Заимовъ.

№ 34.

(Т.) София, 7 Септемврий 1885 г.

Захарий Стояновъ Пловдивъ.

Ризовъ тръгна тая минута, тръгнали са и нѣкой опозиционери, внимавайте да не заведътъ интриги и противо дѣйствия. Князя и Каравеловъ утрѣ вечеръ ся (въ) Пловдивъ.

Паковъ.

№ 35.

(Т.) Ихтиманъ, 7 Септемврий 1885 год.

З. Стоянову Пловдивъ.

Тука всичко спи; не ся ли нужни некои мѣрки? Докторъ Даневъ и Франгя идатъ за тамъ, разбира се, съ недобри цѣли

и замисли; не е ли добрѣ за сега (да) разпоредите за арестуванието имъ?[1])

Ризовъ.

№ 36.

(Т.) (Пазарджикъ 7 септември 1885 г.)

Началнику З. Стояновъ (Пловдивъ)

Сега часа $3^1/_2$ пристигнахъ тукъ. Послѣ $1^1/_2$ часъ тръгвамъ, вѣрвамъ да пристигна (въ) Пловдивъ още днесъ часътъ около 2 послѣ обѣдъ. Не намирашъ ли нужно да ме предупредишъ въ нѣщо? Очаквамъ, Пазарджикъ.

Ризовъ. —

№ 37.

(Т.) Пазарджикъ, 7 Септемврий 1885 г.

Захарій Стояновъ Пловдивъ.

Ризовъ пристигна. Въ Пловдивъ ще пристигне въ $3^1/_2$ часа по пладнѣ. Тодоръ Иванчовъ не ще дойде.

Зографски.

№ 38.

(Т.) София, 7 Септемврий 1885 год.

Захария Стоянову Пловдивъ.

Щомъ стигне нощесъ отецъ явете телеграфомъ. Съобщавайте ни за знаніе. Насѣленіето въ въсторгъ; ще имате всичката подръжка на княжество(то) Нищо неможе да въспре влеченіето на населеніето. Слѣдете Даневъ и Франгя.

Иванъ Славейковъ.

---

[1]) Недобритѣ замисли на Даневъ и Франгя, за които се споменува тукъ, а също и въ нѣкои послѣдующи телеграми, сѫ само плодъ на подозрѣние. Даневъ и Франгя, редактори на „Срѣдецъ", опозиционенъ листъ, прѣдвидъ че съединението е всенародно и е свършенъ фактъ, противъ който ще бѫде безсмислица да се борятъ, спрѣли вѣстника си и отпѫтували за Пловдивъ, любопитни да видятъ събитието отъ по-отблизо. Отъ Пазарджикъ, слѣдствие на лошитѣ донесения по тѣхъ, тѣ биватъ повърнати обратно въ София.

№ 39.

(Т.) Карлово, 7 Септемврий 1885 г.

Стоянову Пловдивъ.

Правителствена телеграмма Ни съобщава учрѣждения да фонкциониратъ; оставяніе мѣстото виждамъ противозаконно; тукъ е повече отъ необходимо стоението ми № 425.

Изслѣдователь Свѣщаровъ. —

№ 40.

(Т.) Шуменъ, 7 Септемврий 1885 г.

Захария Стояновъ Пловдивъ.

Пристигна ли Князя въ Пловдивъ; въ какво положение отъ къмъ Турція; оттоворете незабавно. Шуменъ

Шуменски Окр(жженъ) Управитель[1])

№ 41.

Извънредна притурка на в. „Македонски гласъ"

Възвание.

Македонци!

Часътъ, минутата е настанжла вече да се раскъсатъ вѣковнитѣ робски вѣриги. Примѣрътъ, когото нашитѣ Румелийски братя дадоха, трѣбва да го послѣдваме и ние. На робството и теглилата, на нашитѣ нещастни и страждущи братия въ Македония, трѣбва да се тури край. Сега е времето да се въоружимъ и да навалимъ въ Македония. Сега или никога трѣба да се опитаме ние да присъединимъ и тая откжснатата часть къмъ нашето общо отечество.

---

[1]) Заимовъ.

Съотечественници Македонци!

Минутата е такава, щото неиска много говоряния и философствувания, а дѣло. Всѣко замедление е престжпление предъ общщото отечество.

Ние ви призоваваме на оржжие.

Всѣкой, дѣто и да се намира, трѣбва да се притече въ помощь на своята родина.

Ако искаме да се освободятъ нашите страждающи братя, трѣбра да се жертвуваме.

Свободата безъ жертва, безъ кръвь не се искупува.

Сега трѣбва дъ се покажемъ, че заслужваме да сме свободенъ народъ.

Вървете вече къмъ границитѣ кой кадѣто може. Оржжие се намира доста въ Княжеството.

Ние се обрънщаме къмъ нашитѣ братя въ Македония, които пъшкатъ подъ турското иго и ги подканяме да възстанатъ като единъ човѣкъ.

Братия!

Минутата за вашето всвобождение е настанала вече. Възставайте, прочее. Вашата сждба се намира въ вашитѣ ржцѣ. Свободнитѣ българи бързатъ да Ви подадътъ своята помощь за скжсванието на Турския яремъ.

Напредъ, прочее!

София, 7 Септемврий 1885 год.

Прѣдсѣдателствующий на Дружеството „Македонски Гласъ“.

Д. Петковъ.

№ 42.

Трета притурка на в. „Независимость“.

Пловдивъ, Димитръ Петкову.

Всичко благополучно. Едва ли историята знае подобенъ прѣвратъ, който да се извърши не само безъ капка кръвъ, но и безъ казвание на една неприлична дума между побѣдители и побѣдени. Наша скромность има честь да влѣзи пръвъ въ покойте на пашата, комуто се препоржча и го поведе за ржката да заповѣда въ колата, която трѣбваше да го отнесе.

Той е за сега въ Голѣмо Конаре, подъ защитата на Чардафонъ Великий. Въ колата му влѣзе една ученичка изъ Конаре съ гола сабля, и съ хѫшовска униформа. До сега възстанаха сичкитѣ окръзи, въ пъленъ порядакъ.

Съчувственнитѣ депеши отъ Негово Височество се печататъ и четатъ съ урра. Княза напълно съгласенъ. Насърдчете го да поддържи святото дѣло. Русситѣ въ Румелия сѫ на наша страна. Само едно нещастие вчера. Пияницата Тодоровъ нарани тешко Дяда Райча. Биде убитъ Тодоровъ на мѣстото си и разкъсанъ отъ тълпата. Реда се не наруши.

(Захарий) Стояновъ.

Централното Либерално Бюро тая минута испрати слѣдующата телеграмма въ провинцията.

Княза стѫпва въ Румелия. Съединението фактично извършено. Вредъ готови съ пожертвования и доброволци да спомогнатъ и подкрепятъ святото дѣло. Сутрѣ тукъ тържественъ молебенъ за благословение дѣлото и стъпванието на Негово Височество въ братската намъ страна — бивша Румелия. Направете сѫщото непременно.

Прѣдсѣдателствующий: Т. Иванчевъ.
Секретарь: Д. Петковъ.

№ 43.

Ний Александръ I-й

съ Божията Милость и Народната Воля Князъ на Сѣверна и Южна България.

Да бѫде извѣстно на моя любезенъ народъ, че на 6-й того жителитѣ на така нарѣчената Източна Румелия слѣдъ сваляванието на тамошното досегашно правителство и избиранието на друго приврѣменно, обявиха съединението на Източна Румелия съ Княжеството и единодушно Ма провъзгласиха за Князъ и на тая область.

Като имамъ прѣдъ видъ благото на Българския Народъ, неговото горѣщо желание да ся слѣятъ двѣтѣ Български Държави въ една и постиганието на историческата му задача,

азъ признавамъ съединението за станало и приемамъ отъ сега нататъкъ да бѫдѫ и се именувамъ Князъ на Сѣверна и Южна България.

Като приемамъ управлението на тая областъ, азъ обявявамъ, че живота, имота и честьта на всичкитѣ мирни жители, безъ разлика на вѣра и народность, ще бѫдатъ запазени и гарантирани. За запазванието на реда и тишината сѫ взети всичкитѣ потрѣбни мѣрки и съ нарушителитѣ имъ ще се постѫпва съ всичката строгость на закона.

Надѣвамъ се, че любезний ми народъ и отъ двѣтѣ страни на Балкана, който съ такава радость и ентусиазмъ посрѣщна това велико събитие, ще ми подаде своето съдѣйствие за заякчаванието на святото дѣло — съединението на двѣтѣ Български области въ една държава, и ще бѫде готовъ да направи всичкитѣ жьртви и усилия за запазвание единството и независимостьта на милото ни отечество.

Нека Богъ ни бѫде на помощь въ това трудно и велико прѣдприятие.

Издаденъ въ старата Българска Столица Вѣлико Търново днесь на осьмь Септемврий хиляда осьмстотинъ и осьмдесять и пета година.

Александръ.

№ 44.

(Т.) Търново, 8-ий Септемврий (1885 г.)

Прѣдсѣдателю Приврѣменнаго Правителства въ Пловдивъ.

Днесъ Негово Височество прид(р)уженъ отъ Министра-Прѣ(д)сѣдателя и ние тръгваме на 7 часа утринъ. По пладне прѣминуваме Балкана. На 5 часа сме въ Казанлѫкъ, гдѣто ще прѣнощуваме. Заранъ рано ся отправяме прѣзъ Калоферъ.

Въ Пловдиъ пристигаме около два часа подиръ пладне.

Испратете незабавно двата областни пайтона и още други три на Баня.[1])

[1]) Карловска Баня.

Войската пристига въ срѣда въ Пловдивъ. Пригответе квартиръ въ Правителственний домъ.

Окачете знаме.

Калчевъ и Янколовъ.[1])

Коприв(щенско) Гр. Кметство
№ 18/619
8-ий Септемврий 1885 г.
(гр. Копривщица).

№ 45.

Прѣписъ.

До Г-на Началника въ г. Златица.

Съгласно съ телеграммата подъ № 259 отъ Г-нъ Пловдивскій Полицмейсторъ Капитанъ Соколовъ, пращамь Ви подъ здравъ конвой бившитѣ Директори: Маджаровъ и Бобчевъ, за които е заповѣдано да ся прѣдадътъ въ С(ѣверна) България, за Ваше понататошно распорѣждание.

Кметъ (под.) Хр. Каравеловъ.

№ 46.

(Т.) София, 8 Септемврий 1885 г.

Франгя и Даневъ ся заминали за Пазарджикъ съ цѣль да противодѣйствуватъ и компрометиратъ дѣлото. Вземете немедленно мѣрки да се арестуватъ. Тукъ се получили депеши отъ Маджарова и Бобчева изъ Копривщица, че ужъ нѣмало нищо въ Румелия. Кой пуща тия депеши? Защо оставате Директоритѣ да се расхождатъ? Вземете мѣрки да ги арестувате немедленно, не оставаите никого отъ тѣхъ свободенъ.

Д. Петковъ.

№ 47.

(Т.) София, 8 Септемврий 1885 год.

Захария Стоянову Пловдивъ.

Едно македонче Дзивговъ шпионинъ; Ризовъ го знае. Арестувайте го, ще вреди.

Д. Петковъ.

---

[1]) Депутацията отъ Пловдивъ.

№ 48.

(Т.) Русе, 8 Септемврий 1885 год.

Захария Стояновъ Пловдивъ.

Ура! Живѣй за слава на отечеството!

Несторъ Марковъ.

№ 49.

Указъ 1.

Ний Александръ I. По Божията милость и Волята Народна Князъ на Сѣверна и Южна България.

Като приемамъ управлението на Южна България, обявявамъ на Любезний си Народъ въ тая страна, че то ще ся ржководи по сжществующитѣ по врѣме на Източно Румелийското Правителство, както и на врѣменното Правителство, нарѣдби до второ наше распорѣждание.

Ржководението на управлението ввѣряваме на Нашь Комисарь.

За Нашъ Комисаръ назначаваме Докторъ Г. Странски, а за негови помощници назначаваме П. Р. Славейковъ и Іоакимъ Груевъ.

Упълномощявамъ Нашийтъ Комисаръ Докторъ Г. Странски, до ново Наше распорѣждание да подписва всичкитѣ Наши Височайши заповѣди въ врѣме на моето отсжтствие отъ Столицата на Южна България г. Пловдивъ.

Даденъ въ Пловдивъ на 9 Септемврий 1885.

Александръ.

№ 50.

Указъ 2.

Ний Александръ I. По Божията Милость и Волята Народна Князь на Сѣверна и Южна България.

Всички дѣйствующи чиновници въ Южна България, Правителственни, Окржжни и Общински, се утвърдяватъ въ

длъжноститѣ, които тѣ по настоящемъ занимаватъ, до ново наше распореждание.

Даденъ въ Пловдивъ на 9 Септемврий 1885.

Александръ.

Приподписалъ: Д-ръ Странски.

№ 51.

Указъ 3.

Ний Александръ I. По Божията Милость и Волята Народна Князь на Сѣверна и Южна България.

постановихме и постановяваме:

I. Въ прѣдъ видъ на настоящето извънредно положение и въ интереса на рѣдътъ и тишината, проглясяваме Областьта Южна България въ военно положение.

II. Устрояватъ ся военни Сѫдилища, въ които ще ся сѫдятъ всички ония лица, които би нарушили тишината.

Издадено въ Пловдивъ днесь 9-й Септемврий 1885 год.

На първообразното съ собственната на Негово Височество рѫка подписано.

Александръ.

Приподписалъ Комисарь на Негово Височество:

Д-ръ Странски.

№ 52.

Приказъ.

№ 1.

Съгласно Указътъ на Негово Височество подъ № 1 отъ 9 Септемврий н. г. прѣдписвамъ:

I. Канцелариитѣ на бившитѣ Дирекции и всичкитѣ други административни учрѣждения [Префектури, Околийски и Общински] ще продължаватъ досегашнитѣ си функции.

II. Всичкитѣ финанциални учрѣждения, освѣнъ Митницитѣ между Сѣверна и Южна България, тоже ще продължаватъ своитѣ функции.

III. Всичкитѣ сѫдебни учрѣждения, включително Върховното Сѫдилище и Публичнитѣ Министерства, прѣставатъ да фонкциониратъ по разглѣждание на всякакъвъ видъ сѫдебни процесии.

Изданенъ въ г. Пловдивъ на 10 Септемврий 1885 г.

Княжески Комисарь: Д-ръ Странски.

№ 53.

Приказъ.

№ 2.

По заповѣдь на Негово Височество прѣдписвамъ:

I. Г-да Префектитѣ да распорѣдятъ да ся съставятъ списъци на всички конье, волове, биволе, или добитъкъ, който може да служи за прѣносъ и каруци и кола, като ги иматъ подъ надзоръ.

II. Всичкитѣ тия конье, волове, биволи или добитъкъ, който служи за прѣносъ и каруци и кола, да ся държатъ на расположението на Военнитѣ Командантн.

III. Всичкитѣ конье, волове, биволе или добитъкъ и каруци и кола, които служатъ за прѣносъ, ще ся прѣдаватъ на Военнитѣ Команданти и за всяки такъвъ добитъкъ и кола ще ся издава расписка на притѣжателитѣ имъ.

IV. Възнаграждението за тая повинность ще ся плаща съгласно съ опрѣдѣленитѣ отъ Правителството цѣни.

Изданенъ въ г. Пловдивъ на 10 Септемврий 1885 год.

Княжески Комисарь: Д-ръ Странски.

№ 54.

Н. Загора, 9 (Септе(мврий) (1)885 г.

Уважаемий мой г. З. Стояновъ въ Пловдивъ.

При прочитание-то на телеграммитѣ заради паданието на Г. Кръстевичево-то правителство 7-ий 8-ий того, както и за истинското съединение на двѣтѣ Българии, управлението расправи, въ съставътъ на кметство-то, особно кмета казва,

че това е измислица на хора зломисленни, тѣ не приеха да ся закачатъ нигдѣ по улицитѣ хоржгви, байраци, нито пакъ, извадиха нѣгдѣ портрѣта на Н. Сиятелство Князътъ на двѣтѣ Българи(и), А. Батемберга. —

Престигна телеграмма въ сжщий день отъ г. Гешовъ, отправяна къмъ г. нѣкой си Аврамовъ, членъ на бившето тукъ льжливо-съединистическо бюро, въ която телеграмма казва, споредъ както се научихъ, че Крьстевичевото правителство се свалило заедно съ тѣхъ, това направели зломислени хора. Телеграмата упомянатий Аврамовъ носи въ джобъ.—

Онзи денъ като пристигна първата телеграмма тутакси финансовитѣ власти поискаха паритѣ да ся проводятъ въ Ст. Загора, бѣха около 800—900 лири. Пощенски началникъ спрѣ, не ся знае какво става съ тия пари, па и съ ония, които нѣколко кметове отъ селата принесоха по 200—300 л., за да ги предадатъ на тукашното ковчежничество. Невѣрующитѣ, лъжесъединисти върху станалото вече съединение, повржщатъ кметовете назадъ съ паритѣ, Апостолский си отишелъ и ги раздалъ назадъ на всѣкъ подредъ, а това направелъ по съвѣтитѣ на тукашний градский кметъ и неговий съв(ѣ)тникъ на име Жекю Влашки, по парична часть не сж знае какво се върши, въ това мжтно время ще ся ограби правителствената-народната касса. Подѣйствовайтѣ прѣдъ гдѣто се изисква и прѣдъ гдѣто да може да ся зематъ мѣрки за отстраняванието на горѣспомянати-тѣ за осигоряванието, прибиранието и расходванието вървежа по парична(та) часть.

Щехъ да Ви пиша още онзи денъ, нъ пощата бѣше спряна. Сърадвамъ Ви ъ всичко до тоя часъ извършено—Княза на 2-тѣ Българии.

Прѣданъ Вашъ Мутофски.

№ 55.

(Т.) Софія, 11 Септемврий 1885 г.

Захарія Стояновъ Пловдивъ.

Македонски доброволци идатъ въ Пловдивъ да зематъ пушки и да заминатъ за Македонія. Земете най-строги мѣрки нито единъ доброволецъ да не мине въ Македонія № 66.

Министръ Каравеловъ.

№ 56.

Господину Захария Стоянову въ Пловдивъ.

Бай Захария,

Вчера получихме „Борба“. Всички приятели Ви най чувствително поздравляватъ и благодарятъ. Отъ ржка на ржка, на тълпи на тълпи се събирахж да слушатъ, какво пише „Борба“, безъ разлика на селени и граждани, токо рѣчи цѣлата армия събрана въ Бургасъ. Отъ 6-ий того насамъ въсхищението е неописано на населението. Правятъ исключение само нѣколко единици паликарета, които едно отъ фанатизъмъ кажи, друго отъ самопризнание, че изгубватъ за напрѣдъ языкъ и народность [по тѣхному] виждатъ се доста смутени. Въ това число неправятъ исключение и Бъркаловитѣ мекерета наедно съ главатарятъ си, само че прикрито. Ехъ, Бай Захария, дѣ да си сега да видишъ! подлецитѣ му и ма(й) съ подлеци! Играятъ сега по бѣли гащи на ржченици, както го казвашъ; ала народъ се не мами, той много добрѣ снима лицемѣрието отъ лицата имъ и подъ маската съглежда покрититѣ имъ чьрни лица; но святото дѣло изисква жьртви отъ сякакъвъ видъ, а слѣдователно и жьртва отъ търпение. Ето защо, хвърлямъ на страна днесъ сичкийтъ събранъ материялъ съ увѣрение, че ще дойде врѣме да се расправимъ. Населението е съ насъ, Бай Захария, не бой се! Тукъ работата днесъ кипи.

Много ще ме задължите, ако поздравите отъ моя страна Бая Каравеловъ и Дядо Славейковъ. Ще Ви моля, тъй сжщо, ако е възможно, врѣменно да ме повикате въ Пловдивъ на нѣкоя работа съобразно съ силитѣ ми, прѣдъ видъ на това, че жена ми е на пжть да ражда и то само въ такъвъ случай, ако се прѣдвижда нѣкоя голѣма опасность за слабитѣ и немощни жени. Прощавай и бжди здравъ.

Твой Ив. В. Златаровъ.

г. Бургасъ, 11-ий Септемврий 1885 г.

№ 57.

Appel à la presse.

En présence des complications qui surgissent actuellement et qui ont ouvert de nouveau la question d'Orient, les étudiants

bulgares à l'Université de Genève élèvent leur modest voix en faveur de leur patrie.

C'est de la Suisse, cette terre auguste de liberté et d'indépendance que nous adressons à la presse européenne un chaleureux appel.

S'armant du prétexte de la violation d'un traité, qui a été d'ailleurs violé à plusieurs reprises par le fait même de l'inobservation déloyale de ses clauses, les ennemis de la Bulgarie cherchent à empêcher les deux fractions d'un peuple dont l'unité de race, de langue et de religion est incontestable, de s'unir dans un sublime élan d'enthousiasme et de patriotisme pour secouer le joug odieux de la tyrannie turque. On veut étouffer les justes revendications d'un peuple luttant pour son indépendance, faire taire ses aspirations naissantes, laisser une population chrétienne en lutte aux agressions du fanatisme mahométan et rendre impossible l'union spontanée de six cent mille frères asservis avec leur frères libres pour former une seule famille sous le même chef.

Nous nous adressons à vous, organes libres des nations européennes, pour que vous fassiez entendre votre voix puissante dans la lutte, pour que vous guidiez l'opinion publique vers la vérité et que vous prêtiez votre secours à notre sainte cause.

Luttez avec nous pour la liberté; ne laissez pas mutiler violemment les membres d'une même famille réunis par leurs aspirations communes et faites que, grâce à votre voix Souveraine, l'union récente des Bulgares du nord et du sud soit considérée comme l'accomplissement nécessaire d'une revendication juste, comme un triomphe de la civilisation sur la barbarie.

Donnez à nos patriotiques efforts la sanction de votre appui moral et le peuple uni des Bulgares reconnaissants sacrifiera joyeusement la dernière goutte de son sang sur l'autel de la patrie pour consacrer l'euvre de son indépendance si courageusement commencée.

Soyez généreux envers les faibles, prodiguez-leur vos encouragements et lorsque le succès aura couronné nos éfforts, un long cri de reconnaissance sortira des poitrines libres de tout un peuple, en l'honneur de ceux qui, grâce à leur ascen dant

moral sur l'opinion publique, auront contribué pour une lagre part à le délivrer d'une servitude détestée.

Vive l'union des deux Bulgaries!

Au nom des trente étudiants bulgares à l'Université de Genève,

Le Comité: G.-N. Iouroukoff, étudiant en droit. I.-P. Lubenoff, étudiant en droit. P. Sary-Ivanoff, étudiant en droit. N. Dobreff, étudiant ès sciences. I.-D. Schischmanoff, étudiant ès lettres.

Genève, le 23 septembre 1885.

№ 58.

(Т.) Самоковъ, 12 Септемврий 1885 год.

Захарий Стоянову Пловдивъ.

Куртевъ (и) Търневъ заедно съ пятдесять момчета заминавать.

Краевъ.

№ 59.

(Т.) Хасково, 12 Септемврий 1885 год.

Захария Стояновъ, Пловдивъ.

Подпоручикъ Чардафонъ съ четата е тукъ, питайте подпоручика Спиро получилъ ли (е) споредъ неговата расписка окопированчите му пари, които да му ги испрати.

Подполковникъ Любомски.

№ 60.

Бургасъ, 12 Септемврий 1885.

Адашъ![1])

Честита побѣда; здравей и живѣй Българскій поборникъ! Тържественно са провъзгласи съединението въ Бургасъ. Лъжесъединисти са пукнаха отъ страхъ, начаса захванаха да казвать

[1]) Захарий Стояновъ.

че били членовѣ отъ тайний Комитетъ. Азъ съмъ въ рѣдовѣтѣ на войската, като офицеръ отъ непостояннитѣ кадри. Сега баримъ дано можемъ да останимъ въ рѣдовѣтѣ на постояннити кадри. Братви Василъ е въ нашия отрядъ, добрѣ е. Съ нетърпение чаками за война да са обяви. Кръстевича сте го пратили научихми са въ с. Голѣмо Конаре да пухвяне тупуза, ами Хаканова дѣ ще пратити, или той ще . . . .

Сбогомъ, поздравлявами Ви домашно.

Адаша Ви Джендовъ.

№ 61.

Обявление.

№ 78.

Нѣкои отъ обитателитѣ на г. Пловдивъ отъ 3—4 дни насамъ сж си позволили, пя и сега си позволяватъ, да прьскатъ разни слухове по между населението, колкото неосновни по сжщность, толкова и не вѣрни, които слухове види ся, да ся пускатъ, ако не съ злонамѣрена цѣль, то пакъ сж отъ естество да беспокоятъ духовете на публиката, за това като имамъ прѣдъ видъ спокойствието на града,

постановявамъ:

1-о Строго ся запрѣщава прьскание на слухове помѣжду населението въ г. Пловдивъ, които слухове могжтъ да повлияжтъ върху духоветѣ на публиката; и

2-о Всѣки, който си позволи да пуска изъ населението лъжливи слухове, ще ся прѣслѣдва най-строго отъ законътъ.

Пловдивъ, 13 Септемврий 1885 год.

Пловд(ивски) Полицмейстеръ Капитанъ: Соколовъ.

№ 62.

Бай Захарий!

На 5-ий того вечерьта събрани 12 души въ кжщата ми, когато зимахме послѣдне рѣшение за вдигание въ извѣстна минута населението въ околията ни на кракъ, когато полицията вече бѣше въ наши ржцѣ понеже началника бѣше задържанъ

въ една кѫща, тогава получихме слѣдующата телеграмма отъ Пловдивъ отъ Ив. Ст. Гешевъ:

х. Елесъ, Учителю Качакову.

„Знаете частни незначителни смущения се случихѫ Чирпанъ и Голѣмо Конарѣ, произведени по партизански и долни мотиви. Срѣдствата и слѣдствията на туй движение могѫтъ да бѫдѫтъ много врѣдни и опасни за народни интереси. Руско Консулство не одобрява движение. Управляющий Игелстромъ замина въ Конаре за да убѣди населението, че всяко движение въ настояще врѣме безполезно. Съдѣйствувайте за съхранението на порядъка и тишината.“ [1])

Прѣдсѣдатель Гешевъ.

Като прочетохме тази телеграмма отъ веднажъ зехме рѣшение да отговоримъ и опитаме Гешева до каква стъпень е подпадналъ въ заблуждение. Отговорихме така:

Пловдивъ Прѣдсѣдателю Гешеву.

„У насъ владѣе тишина; въ случай неприятности за каквито ми явявате, какви срѣдства за запазвание порядъка и тишината?“

Качаковъ.

Като дадъхме послѣдната телеграмма ние очаквахме и още единъ телеграфически документъ отъ Гешева за противодѣйствието му на истинското съединение, нъ въ това врѣме телеграфната станция е била вече привзета и той не успѣ да ни даде инструкций за бѣсение и колянис.

Това Ви донасямъ, Бай Захарий, като мисля, че телеграммата съ която ме съвѣтва Гешевъ, е потрѣбна за по-послѣ.

Съ приятелски поздравъ сьмь Кр. Д. Качаковъ.

№ 63.

(Т.) Габрово, 15 Септемврий 1885 год.

Захария Стояновъ Пловдивъ.

Молимъ убедете Негово Височество да застави всички опълченци да отидатъ дето отечеството ги вика, защото малцина

[1]) Пълниятъ текстъ на тази окрѫжна телеграма дадохме по-напрѣдъ.

ся съгласяват доброволно, мъчно имъ да напустнатъ гърбовете на женитѣ си, при всичко, че комитета обезпечава семействата имъ.

Прѣдседатель Комитета Свящ. Кѫневъ
Председатель на Опълч. Дружество Стойковъ.—

№ 64.

(Т.) (Пловдивъ), ...[1]) Септемврий 1885 г.

Самоковъ, Кюстендилъ, София и Дупница.

Има свѣдѣния, че Македонскитѣ чети на границата немирували. Критичностьта на момента разбирате. Единъ нашъ выстрѣлъ е достатъченъ да опропасти сичкото дѣло. За туй братски Ви молимъ употрѣбете сичкитѣ усилия да ся избѣгне най-малкий скандалъ. За тая цѣль днесъ тръгва за тамъ и единъ флигелъ-адютантъ на князя. Очакваме телеграфически увѣдомления за извършеното отъ Васъ.

Стояновъ, Ризовъ.

№ 65.

(Т.) Ямболъ, 16 Септемврий 1885 год.

Захарию Стоянову Пловдивъ.

Извѣстихме ся, че съставяте ученически легионъ. Тука сме 52 ученика. Желаѣмъ да ся съединимъ съ васъ. Съдѣйствувайте за това въ Команданството.

Ученици Първій запасній Сливненскій полкъ.

№ 66.

Хасково, 16 Септемврий 1885 год.

Бай Захария,

Още отъ день-тъ на прѣвратъ-тъ насамъ са съглеждаше едно малодушие, хладнокръвность и желание за неточно дѣйствувание въ нашій префектъ — Найденовъ. За тази то цѣль

[1]) Около 15 септември.

на 7 Септемврий, въ станжло-то сжбрание отъ нѣколко граждани и прѣдставилели отъ села-та въ околия-та, прѣдложи му са да опрѣдѣли какво ще поведение да држжи спрямо правителство то [приврѣменно то], на кое то той отговори, че ще признава врѣменно-то правителство и ще испълнява заповеди тѣ му. За да са постжпи така съ префекта поводъ даде самъ той, защо то криеше заповѣди тѣ и распорѣждания та на привреѣменно-то правителство, кое то най напрѣдъ до него са отнесе. Заради туй и префектъ-тъ си останж пакъ префектъ. Обаче и до день днешенъ той ж кара все халтаво. Единъ цѣлъ рѣдъ глупости прави, но благодарение, че нѣколко души го надзиравахме, мушкахме го съ остенъ-тъ, та поправяше глупости-тѣ си. Но сега вече не може да се кара. Обкржжи са все съ чорбаджие, чифликъ-сайбие, съ хора кои-то до послѣдня та война сж били богати, колко то ти и азъ, а сега боравятъ съ чифлици, иматъ черди говеда, хергелета, стада овци и кози, хора, кои-то сж грабнжли 300 лири отъ гимнастическо то тукашно дружество, па сега дума не спомнюватъ за тѣхъ, хора кои-то и до день днешень грабжтъ кжшей-тъ изъ уста-та на сиромахъ тъ и, най на сетнѣ, хора, кои то за всичко милѣжтъ, но не и за свобода. Префектъ-тъ е обкржженъ съ една десеточленна комисия, членове-тѣ на коя-то сж отъ казаний сортъ хора, съ исключение на единъ-двама. Тя са избра по компшийски. Сбрахж са 30—40 чорбаджии и турци, па избрахж комисия-та, въ членоветѣ на която влизахж и 2-ма турци. Кжрджалийска работа. Забѣлѣжете, че всичко става по префектова прѣпоржка и не на публично мѣсто. Тогази ние сжбираме отъ фукарията нѣколко души, па вдигаме гюрултия-та и префектъ-тъ махнж двамата турчина. На третий вечерь отъ прѣвратъ тъ [8 Септемвр.] уловихме съ Попова турчинъ патраулъ пратенъ отъ префекта и кмета градъ тъ да пази. Пакъ правихме гюрултия и префектъ тъ бѣше предложилъ на Друж(инния) Командирь да арестова единъ офицеринъ [Баларевъ] нашь другарь, но този са отказа. При всичкитѣ тѣзи пакъ тжрпѣхме префекта само да са не произведе смутъ.

Сега пжкъ чуваме гласътъ на друга музика. Сиромашь-та безъ роптание, съ радость отиде на граница-та, а повече-то отъ богаташи-тѣ сж тука и са титулиратъ членове на разни комисии — кавалери, та по този начинъ хемъ сж въ градъ-тъ,

хемъ чифлици-тѣ си нагледватъ. На сиромашь-та коньe-тѣ, коля-та са испратихѫ за мѣстоназначение-то си, а херге-лета-та на наши-тѣ чорбаджие до сега прѫхтятъ по чифли-ци-тѣ, крави-тѣ имъ не сѫ побутнати, гоѭтъ са. — Членове-тѣ на префектова-та комисия сѫ хора съ по нѣколко хиляди лири. Най богатий сигурно са полага да има 15,000 лири. Въ послѣдня та война той е далъ помощь на турци тѣ 200 лири. А знаете колко му са откѫснѫхѫ отъ сърдцето вчера за бълга-рия та? 7 и по словомъ седемь лири. Сега за сега азъ сѫмь господарь само на петь лири. Като направихъ едно тройно правило, слѣдъ като оставихъ 1/8 лири на мира, намѣрихъ, че азъ трѣбва да платѭ 19 пари и нъколко стотини. И утрѣ толкози щѫ внесѫ, като повторѭ задача та; иначе тѣзи хора нѣма и не искатъ да разберѫтъ. Хора, които едвамъ спестѫр-кали по десетина гроша за вино, носѭтъ ги доброволно, но комисия та не ги приема, защо то биле малко. Друго. Изъ Хасково навѫнъ жена не пущатъ на никѫдѣ да излѣзе, запрѣ-тено е отъ префекта, за да не са причинявало страхъ, а пѫкъ военно то коменданство позволява. А пѫкъ днесь префекта испрати, сѫпровождани отъ единъ жандармъ, 13 души турци, гѫрци, евреи и арменци, за Одринъ, които биле дошли ужь прѣди прѣвратъ тъ. Въ тѣзи критически обстоятелства, въ това военно врѣме, туй пущание въ неприятелска земя хора, сѫпро-вождани отъ жандарми, кои то сега за насъ сѫ много скѫпи, направи лошо впечатление. Както обичашь, но азъ ти казвамъ, че Найденовъ, не го знаяхъ и не познавахъ отнапрѣдъ, е глу-пецъ и глупецъ — страхопѫзлйо. За добро-то свѫршвание на дѣло то, което ти почenѫ и на кое то геройтъ си ти, молѭ та, подѣйствувай да се махне отъ тука, като испратите човѣкъ, кой то да не е чифликъ-сайбия, кой то да не е чорбаджия, защо то таквизи то отъ едно по между си помирисвание са познаватъ и ѭ каратъ по своему. Па най-сетнѣ можете на Величка да повѣрите привремѣнно този постъ. — За да от-тѫрвешь сиромашь-та отъ изѣдници-тѣ, за да си вспомня тя винаги за хора та отъ прѣвратъ тъ, трѣбва да извѫршишь туй, което ти казвамъ. Сиромашь-та пѫшка подъ хомотъ-тъ на чорбаджии тѣ, но отъ глупава боязнь покорява са и мълчи. — Нѣкои отъ наши тѣ псувахѫ и заплювахѫ нѣколко чорбаджии, но лица-та имъ сѫ като тенекия, обѫрсани, пакъ чисти и все тѣ. — За сега тука е нужденъ префектъ, кой то да бѫде

като диктаторъ, иначе не може, защо то ще го качатъ чорбаджии-тѣ на кола-та си. Любомски са кара, но не може що да направи понеже е воененъ.

Най сетнѣ казвамъ ти, че тука по семъ сега всичко са върши а-ла-турка.

Чардафонова-та чета е тука, а самъ той, като офицеръ, заминѫ тѫзи заранъ да обиколи чети тѣ кои то вардѭтъ проходи тѣ на Доспатъ тъ. Молодецъ е.

Тази вечерь пристигнѫхѫ Кошинский и другарь тъ му.

Съ поздравъ Твой М. Милевъ.

(П. П.) Отъ 17 Септември. Както Префектъ-тъ така и окрѫжающитѣ-го миришѫтъ на мухѫлъ, на плѣсень. Сиромашь-та съ радость посрѣшнѫ сѫединение-то, но всякой си дума, че лица та управители сѫ сѫщи-тѣ, кои-то биле на турско и въ румелийско. Както отиватъ работитѣ за сега тука, нѣколко души ще си купѭтъ още по адинъ чифликъ.

Сѫщий.

Кюстендилский
Опълченский Централенъ
Комитетъ
№ 13
17-ий Септемврий 1885 год.
гр. Кюстендилъ.

№ 67.

Г. З. Стояновъ и Д. Ризовъ
въ Пловдивъ.

Телеграмата Ви пострѣдствомъ Г. Д. Корова относително за предспазвание Македонската граница на нѣкои чети, се прие на врѣме, и за успокоение духоветѣ Ви, комитета намира за нуждно телеграфически да Ви извѣсти, че такива чети съ такъва цѣль, безъ разрѣшението отъ гдѣто трѣбва, нѣма нито ще има да прекрачи границата; понеже е знайно въ този моментъ, че отъ единъ подобенъ вистрѣлъ, може да се нанесе единъ голѣмъ удъръ на започнатото отъ насъ свято дѣло. Телеграммата обаче, по заповѣдъ на началството то може би, не се прие и се принуждаваме чрѣзъ настоящето да Ви доложимъ течениетона всичко, което е слѣдвало и има да слѣдва.

Съ старанието и полаганието на все възможни мѣрки отъ страна на Комитета, днесь една чета отъ 130—140 души, все Македонци, подъ прѣдводителството на войводитѣ: Стояна Богданцалия и Димитри Юруковъ, койдо здравъ и читавъ

пристигна отъ Македония, съ голѣмъ въсторгъ и ентусиязмъ отъ страна на населението, което благоволи като на свои отборъ юнаци да имъ принесе изискуемата отъ обстоятелствата почетъ и уважение и на чело на святото Духовенство и гр(адското) общ(инско) управление, като ги придружи до Стамболъ Капия, гдѣто се даде и закуска, трьгна по шосето за София и отъ тамъ за Румелия.

Слухътъ обаче, който се пърска и който е достигналъ до Вашитѣ уши за че ужъ Македонски чети, щели безъ разрѣшение на Висшето си Началство да прескочатъ границата за Македония, е съвершенно безосновенъ и лъжливъ; тѣзи доношения, не може да се узнае отъ где сж представени; само е то знайно, че Кюстендилский Окол(ийский) Началникъ, Драганъ Стояновъ, се арестува и сѣга е още подъ арестъ.

Съществующий тукъ Комитетъ, е взелъ всичкитѣ потрѣбни мѣрки за въспиранието на такива чети, които желаятъ да отиватъ, и той ще чака всякакви наставления за това отъ Васъ.

Независимо отъ това, Комитета честь има да Ви моли, уважаеми Господа, да благоволите и ходатаиствувате, предъ гдѣто трѣбва за освобожданаието на Стоянова, тъй като знаете, твърдѣ добрѣ поведението и стремлението на Стоянова къмъ започнатото свято дяло.

Тѣзи дни още една двѣ чети навѣрно ще ся организиратъ и ще ся задържатъ тукъ до повторното Ви наставление.

Тукъ спорѣдъ мнението на Комитета и много добре като граниченъ градъ за въ всякакъвъ случай да стои и чака една организирана чета; нъ това трѣбва да ся разрѣши отъ Правителството, понеже то ся бои и страхува. На трьгналата днѣсь чета оржжие не ся даде; предполага се да ся въоружатъ отъ София.

Съ почитание

Предсѣдатель: Д. А. Войновъ.
Дѣловодитель Секретарь: Д. Ихчиевъ.

№ 68.

Заповѣдь.

№ 163.

Въ допълнение на заповѣдьта ми отъ днешна дата подъ № 151 заповѣдвамъ и на всичкитѣ туземци, живущи въ

г. Пловдивъ, непривишающи [32] години, да ся явятъ днесь въ Комендантското Управление въ г. Пловдивъ, находяще ся въ помѣщението на бившето полицейско управление.

Неиспълнителитѣ на настоящата ми допълнителна заповѣдь, ще ся улавятъ и наказватъ съгласно съ Военний Законъ.

г. Пловдивъ, 17-й Септемврий 1885 г.

Комендантинъ на г. Пловдивъ: Капитанъ Паница.

Плацъ-Адьотантъ: Подпоручикъ С. Арнаудовъ.

№ 69.

(Т.) София, 19 Септемврий 1885 год.

Господину Захарию Стоянову Пловдивъ.

Испратената отъ София първа Българска Дружина прѣстигна ли Пловдивъ и гдѣ е остановена? № 73.

За прѣдсѣдатель на Българското Опълченско Дружество:

Съселовъ.

Секретарь: Селвелиевъ.

№ 70.

(Т.) Котелъ, 20 Септемврий 1885 год.

Захарий Стоянову, Д-ръ Жечеву Пловдивъ.

Берберовъ днесъ пратенъ подъ конвой отъ Командира Поповъ за Къзълъ-Агачъ. Защо, неизвѣстно.

С. Пенчовъ.

№ 71.

(Т.) София. 20 Септемврий 1885 год.

Захарій Стоянову Пловдивъ.

Никакви чети нѣма да минътъ въ Македония. Всички Македонски доброволци пристигнаха отъ Дупница и Кюстендилъ въ София, скоро тръгватъ Пловдивъ. Бѫдете спокойни, не ставайте дѣца.

Д. Петковъ.

№ 72.

(Т.) Самоковъ, 20 Септемврий 1885 г.

Захарий Стоянову, Ризовъ Пловдивъ.

По Самоковска и Дубничка граница владѣе миръ, тишина повече отъ всѣкога. Всички Македонци во главѣ главатаритѣ имъ дадоха тържественно обѣщаніе, ще мируватъ. За избѣженіе най-малкия скандалъ земаха се нуждниiтѣ предохранителни мѣрки. Бъдете напълно спокойни. Кременлията съ четата си се испраща за Пловдивъ. Вълковичъ телеграфически мя покани Сейменски отряденъ Докторъ. Азъ отговорихъ, че приемамъ. Приятелитѣ въ Дубница, Кюстендилъ желаятъ за осъществленіе на проектираното Ви дѣло да се примѣста въ Кюстендилъ. По дльжность, съобщавамъ Ви какъ стоятъ работитѣ и что е нуждно да стане. Имайте въ виду малкото дѣйци кждѣ насъ. Азъ съмъ на расположеніето Ви № 7.

Прѣдседателъ Комитета Дагоровъ.

№ 73.

(Т.) Самоковъ, 23 Септемврий 1885 год.

Захария Стояновъ Пловдивъ.

Отговорете трѣбва ли да се дава гласность на телеграмитѣ Хавасъ, които се коснуватъ до особата на Княза ни, ако знаете нѣчто по отиванието ми въ Сейменъ или Кюстендилъ, отговорете за да нарѣда дѣцата си у врѣме № 13.

Дагоровъ.

№ 74.

(Т.) Търново, 24 Септемврий 1885 год.

Захарій Стояновъ Пловдивъ.

Истена ли Султана призналъ поначало съдененнето. Моля минутно отговорете, всички чакаме съ нетърпеніе.

Загоровъ.

№ 75.

2 октомври 1885.

Приятели: Стояновъ и Ризовъ!

Получихъ 80 екземпляра отъ „Самозащита“[1]). Всичко казано въ неа е правда, чиста прифинена правда, противъ която не може никой да възрази; но правда, която мнозина мълчешкомъ ще я нагълтатъ като хасковски топълъ симитъ; мълчешкомъ казвамъ а не открито, защото малко сж тѣзи хора, които рискуватъ да се произнесжтъ открито прѣдъ физическата сила, която съ единъ размахъ може да оничтожи правдата произнесена отъ устата на слабия. Помнете житейското, историческото правило: 1) Правото на слабия прѣдъ личния кефъ на силния е чжпкжнлжкъ. 2) Правото е физическата сила. 3) Олимпийскитѣ взглядове иматъ мѣсто само въ литературата а не и въ практическия животъ, особенно при унижението на едно, за възраждането на другиго. Най повече при порастването на слабия прѣдъ очитѣ на силния, комуто е желателно щото слабия, всѣкога да се нуждае въ неговата помощь.

Че ние трѣбва да се боримъ на свои собствени сили, мисля малко сж тѣзи, които сж противъ това, но че нашитѣ парични, военни и др. сили не сж достатъчни да издържатъ неравната борба, на това сте и вие съгласни.

Въстанието на 76 година се извърши на чисто народни сили — бѣше чисто българска работа — самостоятеленъ трудъ — инициатива чисто българска, поддържана съ български срѣдства. Това прави честь на Българския народъ и воодушевлава българина историкъ, който се заеме да опише тази епоха, но че това движение небѣше по народнитѣ налични сили и че то се нуждаеше отъ „дяда Ивана“, чини ми се всѣкой признава. Така сжщо и Сеединението е „чиста самоковска работа“ но че то се нуждае отъ поддържката на „Дяда Ивана“ чини ми се че е чиста правда. Ето защо срѣщо дяда Ивана трѣбва да се държи единъ по коконски язикъ, отколкото язика на „Самозащита“. Да не мислите че невѣрваме въ нашитѣ военни и парични сили на които

[1]) В. „Самозащита“ подъ редакцията на З. Стояновъ и Д. Ризовъ спрѣ още отъ първия брой.

днесъ расчита народа и правителството? Не — Азъ вѣрвамъ въ тѣзи сили, но ги намирамъ за недостатъчни прѣдъ онѣзи сили, които има да ни се противо-поставятъ. „България за Българитѣ". Да, начало чисто благородно патриотическо, но възможно и вѣроятно когато България може да тури срѣщу неприятеля равни сили на количество, стояще повисоко по качество.

Преврата въ румелия произведе такъвъ нравственъ ефектъ, какъвто за пръвъ (пжть) Българския народъ преживява въ политическия си животъ, но на този ефектъ може да се расчита до извѣстно врѣме — до първа и втора несполука въ щиковата борба. — За сега толкова.

Ще се постарая до петь дена да Ви распространя вѣстника по цѣлото окржжие и наскоро ще Ви проводя паритѣ за „Борба". Добрѣ направихте че „Борба" оставихте за въ резерва.

Поздравявамъ Ви съ „Самозащита". Желая Ви отъ душа добръ-успѣхъ. Вѣстника Ви и Вие лично сте днесъ героя на деня. Завиждамъ Ви. Скжпо и високо продадохте на историята комитетскитѣ дѣйци отъ епохата на раялжка. Вашето лично участие като ржководитель на преврата скжпо продаде на свѣта Българскитѣ революционни дѣятели. Да сте живи.

Вашъ поклонникъ Заимовъ.

(П. П.) Поздрави Анастасия и другитѣ приятели. Тукъ подъ мое управление се намиратъ 650 доброволци събрани оттази страна на . . . . . . (не се чете).

№ 76.

Пещера 9 октомври 1885 г.

Бай Захария!

Става 20 дни отъ какъ глупавий Цаневъ държи въ затвора Семерджиева, който се числи въ Батакската чета и той самъ не знае защо. Всичката вина на този момъкъ е, че нѣкой си Шоповъ, приятель на Семерджиева отъ сжщата чета, писалъ на оназъ подла душа, която се казва Капитанъ Неновъ, който заедно съ Капитана Жейнова геройствуваше

въ качеството си на Ст. Загорски Жандармерийски Командиръ, въ Чирпанъ и Калфата, приятелско писмо и между друго казалъ „че Цаневъ ще е отговоренъ за чернитѣ си дѣла“. На край на писмото като му приемалъ поздравленията си подписалъ себе си и Семерджиева, безъ да знае за това Семерджиевъ. Неновъ прочита писмото на Цанева, който на минутата арестувалъ Шопова и Семерджиева. Шоповъ при изслѣдването си казалъ, че той самъ подписалъ Семерджиева, безъ да знае този послѣдния, но кому да казвашъ. Героя Цаневъ не иска да знае. Негова частенъ съвѣтъ, състоящъ отъ жена му, баба му и дѣдо му, тъй рѣшилъ и тъи трѣбва да бжди. Рѣшението имъ не подлежи на апелъ, както и онова на околийскитѣ началници. Хората се готвятъ за бой, пъкъ той гледа да се не отдѣли отъ харема си.

За това щж Ви моля отъ своя страна да подѣйствувате кое Вий, кое другитѣ приятели за освобождението му. Да се държи затворенъ отъ човѣкъ разбранъ и да има защо нейсе, пъкъ то отъ единъ идиотъ, който не върши друго освѣнъ глупости. Момъка се е обърналъ на мъртвецъ.

Азъ вѣрвамъ че нѣма да ми откажете.

Хакановъ да се махне отъ тукъ. Па ако може и Цаневъ, то ще стане още по-хубаво. Не способенъ човѣкъ, бе брате. Нѣма хаберъ отъ нищо. Пъкъ страхливъ до онзи край. Прѣдставете си. Той незнае още мѣстностьта, гдѣто е разположена войската му. Отъ Пещера навънъ не е излѣзълъ.

Тукъ Ени махленски турци убиха двѣ момчета отъ Батакъ благодарение на неговитѣ глупави распореждания. Убийцитѣ хванаха моитѣ чиновници.

Твой Т. Кировъ.

№ 77.

Расписка.

Долуподписаните прѣдсѣдатель и членове на Т. Ц. Р. Ком(итетъ) за съед(инение) на двѣте Бжлгарии удостовѣряваме чрѣзъ настоящата си расписка, че получихме отъ Г. Д-ръ Странски, Княж(ески) Комисарь, истеглените отъ него отъ Пловд(ивския) Овр(жженъ) ковчегъ [460] л(ири) турски, означени за покриването разноските, направени отъ насъ и агентите

тите на комитета по приготовление и удѣлотворение на преврата на 6 септември 1885 г.

Пловд(ивъ) 20 окт(омври) 1885 г.

Пред(седатель): Стояновъ
Ризовъ, Андоновъ, Стояновичь
. . . . (не се чете)

№ 78.

До Г-на З. Стоянова Въ г. Пловдивъ.

Байно Стояновъ

Извѣстенъ сьмь, че Жейновъ щѣль да се даде въ Военний сѫдъ по дѣлото, избивяние четворица отъ чирпанскитѣ съзаклѣтници. Види се, че и самъ Жейновъ като да й прѣдчуствовалъ това, та е земалъ прѣдварителни мѣрки, до сега намъ не извѣстни. Вчера доде кмета на селото Калфа и въ разговора по избиването на момчетата доде въ разговора да ми открий, че слѣдъ избиванието на момчетата, Жейновъ заставилъ Кмета въ канцелариита му съ реворверъ въ рѫка да подпише актъ — написанъ отъ офицера Ненова по диктовката на Жейнова, че четата била открила огѫнь най-напрѣдъ.

Кметътъ опорствувалъ и най-послѣ го извѣли край селото въ нивитѣ и съ насила го накарали да подпише акта. Расправя кмета, че докле напишатъ акта три пѫти го разваляли.

Всичко по четата е оставено на Г-на Гарванова да го напише.

Тукъ имамъ на рѫцѣ тайната кореспонденция на Окол(ийското) Упра(вление) и всичкитѣ по нея часть ленти отъ телеграфната станция, ако имате нужда да Ви ги испратя, има много шифровани телеграми съ букви отъ старата шифровка, която съ прѣписание отъ префекта е прибрана отъ управлениeто и замѣстена съ нова. —

г. Чирпанъ 24-й Окт(омврий) 1885 год.

Съ почитание сьмь В. В. Бабаковъ.

М. В. Р. и Исп.
Велико-Търновска
Телеграфо-пощенска станция
№ 1351/2828
Ноемврий 6 день 1886 г.
г. В.—Търново.

№ 79.

Расписка.

Долоподписанний получихъ отъ корреспондента на Английский вѣстникъ „Таймсъ“, Г-на Захария Стояновъ, шесть стотини петдесеть осемъ [658] лева и петь [5] стотинки въ злато, срѣщу подадените отъ сжщия него 38 телеграмми за този вѣстникъ, начиная отъ 24-й Октомврий до 1 Ноември включително. —

При нистоящата расписка се приложени квитанциитѣ на всичкитѣ 38 депеши.—

Началникъ на станцията Загоровъ.

№ 80.

(Т.) София, 13 Ноемврий 1885 год.

Захарію Стоянову Руссе.

Иди незабавно Тулча. Кажи човѣку (Пашичъ): сега найудобній моментъ за дѣйствіе. Ако откаже, заяви, че стоваряшъ всичка отговорность за бъдъща племенна вражда върху му. Телеграфирай резултата и немедленно идвай тука. Военното ни положеніе брилянтно.

Ризовъ.

№ 81.

(Т.)[1]) Пловдивъ 18 ноемврий 1885.

Министру Каравелову. София.

Отъ нѣкое врѣме на самъ Руското Консулство пуща смутителни новини срѣщу стрѣмления-та на народъ-тъ за съединението на двѣ-тѣ Българии.

---

[1]) Всички слѣдващи телеграми, размѣнени между Пловдивския префектъ и българското правителство, ние притежаваме само въ копие.

Тържествующето отпразнувание по случай превземанието на Пиротъ и поздравителнитѣ телеграмми отправени отъ тука до Негово Височество, види ся не сж ся понравили на това Консулство.

Управляющий го Г-нъ Игелстромъ държа вчера на менѣ много остръ язикъ. Каза ми, че съединението не може да стане безъ съизволението на Руский Царь, и че наскоро щѣлъ да дойде тука турски Комисарь да управлява страна-та и ако е нужда съ турска войска отъ 30,000 души. Отъ цѣлий разговоръ заключихъ това че Руското Правителство не може да позволи съединението, защото сми го искали чрѣзъ Англия, и че Руссия ще се бори за възстановлението на своето влияние у насъ съ коя и да е сила.

Префектъ Димитровъ.

№ 82.

Пловдивъ, 18 ноември 1885 г.

Министру Каравелову София

Тоя чясъ ся научихъ че двама турски делегати тръгнали изъ Цариградъ за Пловдивъ съ нѣкаква мисия до Населението на Южна България.

Моля явете знаете ли за тѣхното дохождание и каква е имъ мисията.

Префектъ Димитровъ.

№ 83.

София, 18 ноемврий 1885 г.

Префекту Пловдивъ.

Министръ Каравеловъ е въ Пиротъ. Ний тоже сега ся извѣстихме отъ нашето агенство въ Цариградъ че двама турски делегати тръгнали за Пловдивъ, но каква имъ е мисията не знамъ. Почжкайте да питамъ Г-на Каравелова въ Пиротъ.

За Каравелова Министръ Каролевъ.

№ 84.

София, 18 ноемврий 1885 г.

Префекту Пловдивъ.

Г-нъ Каравеловъ си лѣгнѫлъ. Утрѣ ще Ви ся дадѫтъ свѣдения за мисията на двама-та турски делегати въ Пловдивъ.

Министръ Каролевъ.

№ 85.

София, 19 ноемврий 1885 г.

Г-ну Префекту Пловдивъ.

По рѣшението на конференция-та, Високата порта испровожда двама комисари, тѣхната мисия е да приготвятъ население-то за приеманието на Главний Комисарь, чия-то мисия била да управлява страна-та до окончателното нареждание въпроса. Прѣдъ такъво положение на работи-тѣ ваша-та и на всѣки българинъ длъжность е:

Щомъ тия комисари захванатъ да распространяватъ прокламация-та която носятъ съ себе си и която била написана на български до всички-кѣ общини, малки и голѣми, (общинитѣ) да направятъ писменни заявления, написани съ единъ миренъ нъ ясенъ язикъ, тия заявления мѣжду друго трѣбва да съдържатъ и слѣдующето: когато нашитѣ синове, братя и бащи ся намиратъ прѣдъ неприятеля за защитата на цѣлость-та на Империя-та, на нашитѣ огнища и на народность-та ни, намъ е невъзможно да ся дѣлимъ отъ общото отечество. Ний не сме се дигнали нито искаме отцѣпление отъ империята, а съединението съ ония наши братя, които ся намиратъ подъ сюзеренитета на Н. И. В. Султанътъ и отъ които искуственно само бѣхме раздѣлени. Седемъ годишния искуственъ животъ показа на цѣлъ свѣтъ, че раздѣлението е невъзможно.

Министръ Президентъ Каравеловъ.

№ 86.

Пловдивъ, 19 ноемврий 1885 г.

Министру Каравелову Пиротъ.

Моля явете какъвъ приемъ да ся даде на турскитѣ делегати и какви трѣба да бѫдѫтъ моитѣ отношения спрямо тѣхъ.

Префектъ Димитровъ.

№ 87.

Пиротъ 19 ноември 1885 г.

Г-ну Префекту Пловдивъ.

Съ дозволението на Негово Височество ся пропущатъ да минатъ границата и да доджтъ въ градътъ Ви Лебибъ Ефенди и Габданъ Ефенди, които ще приемете любезно, нъ съ които ще ся отнасяте като съ частни лица. Вий ще си глѣдате работа-та безъ да Ви бжрка тѣхното присжтствие.

Министръ Прѣдсѣдатель Каравеловъ.

№ 88.

Пловдинъ 19 ноемваий 1885 г.

Министру Каравелову Пиротъ.

Моля явѣте да ся позволява ли на частни лица или на депутаций отъ разнитѣ народности да ся прѣдставятъ прѣдъ турски-тѣ делегати.

Префектъ Димитровъ.

№ 89.

Пиротъ 19 ноември 1885 г.

Г-ну Префекту, Пловдивъ.

Постарайте ся щото отъ населението да неможе никой да ся прѣдставлява прѣдъ делегатитѣ, и да не говорятъ въ името на народа. Тоже и частни лица трѣба да стоятъ далѣко отъ тѣхъ.

Министръ Прѣдсѣдатель Каравеловъ.

№ 90.

Пловдивъ 19 ноември 1885 г.

Министру Каравелову Пиротъ.

Днесъ часътъ въ 10 Г-да управляющитѣ генералнитѣ консулства Руско, Австрийско и Италиянский Консулъ ся прѣдставиха въ префектурата и ми заявиха официялно и колективно въ името на своитѣ правителства и на Генералството, че конференцията съ исключение на Англия рѣшила [Статукво-анте] и че ся пращатъ двама турски делегати отъ страна на порта-та за да го съобщѫтъ на румелийско-то население. Тия делегати щѣли да пристигнатъ тука тая вечерь или утрѣ. При това мя помолиха да дамъ официяленъ приемъ на тия делегати. Отговорихъ имъ, че нѣмамъ инструкций отъ правителство-то си да имъ давамъ такъвъ приемъ. Азъ ще гледамъ на тѣхъ като на прости гостие. На съобщението имъ, че делегатитѣ носяли нѣкаква прокламация съ себе си до населението, казахъ имъ че немогѫ да позволя сиркулация-та на такава прокламация между населението, понеже сме въ военно положение, и понеже нашата войска и интелегенция ся намира на бойно-то поле. На въпросъ-тъ имъ какво е моето мнѣние за рѣшението на конференция-та и за мисия-та на турскитѣ делигати, казахъ имъ, че пб-глѣма неправда отъ това рѣшение неможе да бѫде за насъ българитѣ Румелийци, които сме станѫли причина да доведемъ послѣдня-та война за освобождението на Българский Народъ. Ний пострадахме по врѣме въстанието и на война-та, нашитѣ войски ся бията сега за защитата на границитѣ на България и на турската Империя и пакь на насъ ся отказватъ правата, на севѣрните ни братя българи. За берлинский конгресъ имаше извинения, но сегашна-та конференция трѣбваше да земе въ внимание нашитѣ желания, нужди и обстоятелства, толкова повече че е близо до насъ и че засѣдава оть два мѣсяца насамъ. На въпросътъ имъ какво е общото мнѣние, казахъ имъ че Австрия и Росия подбудиха Сърбия да ни обяви война, като мислеха, че тя ще бѫде побѣдителка, но щомъ видяха, че България побѣждава искатъ да ни смажатъ пакъ откъмъ Румелия съ заплашвание, че турскитѣ войски ще влезатъ въ неѭ. На българитѣ е много мѫчно като глѣдатъ че Европа ся располага съ тѣхъ като съ животни.

Префектъ Димитровъ.

№ 91.

(Т.) г. Пиротъ 19 ноемврий 1885 г.

Префекту Димитрову Пловдивъ.

Отговоръ на двѣтѣ Ви телеграмми. Сега е врѣмето щото служащитѣ и населенисто да покажатъ патриотизма си. Напълно одобрявамъ говореното отъ Васъ. Отъ Васъ и населението зависи осѫществлението на народний идеялъ — съединението.

Цaневъ.

№ 92.

Пловдивъ 20 ноемврий 1885 г.

Министру Каравелову Пиротъ.

Народътъ силно настоява за съединението и сега най много е привязанъ на Негово Височество. Той е много възвълнуванъ отъ дохажданието на турскитѣ делигати, които пристигатъ тукъ тая вечерь.

Спорѣдъ моето мнение, не трѣба да ся позволява на турскитѣ делегати да пращатъ своята прокламация до общинитѣ по тия причини:

1-о. Мѫжкото население че отсѫтствува;

2-о. Останалата часть отъ населението—старци и жени— немогѫтъ да ся произнесѫтъ върху такъвъваженъ и деликатенъ въпросъ;

3-о. Въ всичкитѣ окрѫжия имаме обсадно положение, което не позволява да ся пущатъ въ обръщение между населението каквито и да било прокламации;

4-о. Портата и Силитѣ знаятъ че сме още въ война съ Сърбия, която е неприятель и нашъ и на порта-та.

Ако ми позволите, азъ ще ся опитамъ да убѣдя турскитѣ делегати да ся завърнатъ за сега въ Цариградъ безъ да отправятъ прокламацията си до народа.

Прѣди да приемѫ наставленията Ви по прѣдмета въ тая смисъль говорихъ на управляющий Руското консулство, който бѣ дошелъ нарочно въ префектура-та да мя заплашва, че ако не дамъ официаленъ приемъ на турскитѣ делегати, турската

войска щела да влѣзе у насъ. Слѣдъ дълги прѣпирни и разисквания, съ него, той ся съгласи да ми съдѣйствува да ся убѣдятъ делегатите да не турятъ за сега мисия-та си въ испълнение а да ся отложятъ до когато нашитѣ войски ся завърнатъ въ жилищата си.

При все това прося наставления-та Ви какъ да постѫпя въ тоя случай.

Префектъ Димитровъ.

№ 93.

Пиротъ 20 ноември 1885 г.

Г-ну Префекту Пловдивъ.

Мнѣнието ви и прѣдприятието Ви се сподѣля отъ насъ напълно. Слѣдвайте сѫщото направление и имъ дайте да проуметъ че ако не послушатъ нѣма да има други, освѣнъ тѣхъ, които да отговарятъ за послѣдствия-та. Народътъ ся състои отъ интелегенция-та и войска-та, които за сега ся намиратъ противъ общия врагъ далеко отъ огнища-та си. Слѣдователно, каквото и да ся извърши отъ тѣхъ въ отсѫтствието на жизнената сила на страната ще бѫде нетрайно и врѣдително намѣсто да принесе каква и да было полза. Съобщавайте всичко редовно за да можемъ същеврѣменно да Ви даваме опѫтвание съгласно нашата отъ тукъ политика.

Министръ Каравеловъ.

№ 94.

Пловдивъ 20 ноемврий 1885 г.

Министру Каравелову Пиротъ.

Турскитѣ делегати пристигнаха часътъ по 10 безъ да бѫдѫтъ посрѣщнати отъ властьта и слѣзоха на хотелъ.

Тая вечерь стана едно събрание въ Митрополия-та отъ множество граждане отъ разни съсловия, въ което се зе рѣшение да се помолятъ Г-да Консулитѣ на Великитѣ Сили

чрѣзъ една шесточленна коммисия да съдѣйствуватъ за повръщанието на турскитѣ делегати поради мотивитѣ, които Ви изложихъ въ днешната си депеша.

Събранието единодушно рѣши да не приема никакви прѣдложения за възстановяванието на Статукво-анте, отъ гдѣто и да идатъ, като прие наставления-та, които ми дадохте. Въ него присѫтствува и управляющий руското консулство по свое желание, който му съобщи, че ако не приемемъ турскитѣ делегати, турска войска ще влѣзе у насъ. Всички едногласно му казаха, че ся готови да измрѫтъ съ челядьта си нежели да приематъ и да влазятъ въ прѣговри съ тия делегати за нѣкакво си Статукво-анте.

Нѣколко души изразиха идея за да ся отправи до руский царь една телеграмма, съ която да ся помоли въ името на населението за да признае съединението, но остана да ся разисква за въ друго събрание. Моля умѣстно ли е да ся допустне сега осѫществлението.

Префектъ Димитровъ.

№ 95.

Пловдивъ 21 ноември 1885.

Министру Каравелову Пиротъ.

Събрание отъ граждане опълномощи депутация, която ся прѣдстави днесъ прѣдъ консулитѣ и откакъ имъ изложи страховетѣ отъ лоши послѣдствия, които бы прѣдизвикало присѫтствието на турскитѣ делегати, пристигнали снощи въ града, помоли консулитѣ да съдѣйствуватъ за отстранението делегатитѣ въ настоящитѣ критически минути. Депутация-та направи заявления-та си най-напрѣдъ въ руското консулство, дѣто въ отговоръ ѝ ся казало, че посланието на делегатитѣ е да съобщатъ на населението рѣшението на Конференцията, да прогласятъ амнистия и да расположатъ духоветѣ за приемание на императорски комисарь, който придруженъ отъ европейска комисия щялъ да дойде да уреди управлението, като ся въвѣдѫтъ потрѣбнитѣ видоизменения въ органический уставъ. Управляющий руското Консулство настоява да приближимъ делегатитѣ, които желаятъ да научятъ положението и да

чуятъ народно-то желание; неприближение делегатитѣ, прибави, може да ся счете като обида на само-то правителство и на Велики-тѣ сили и да причини лоши послѣдствия и Комисаръ-тъ въ такъвъ случай ще дойде придруженъ съ турски войски. Депутация-та отговорила, че не опълномощена отъ никого, нито има права да влиза въ разговори съ делегати-тѣ, които бы трѣбвало да ся отнесѫтъ за това до Правителството въ София.

Италиянский Консулъ казалъ на депутацията, че по наставленията, които ималъ, делегатитѣ ишлѣ да изучятъ положението; за това и той съвѣтува да ги приближимъ за да имъ раскажемъ народно-то желание; той незнае дали турски войски щятъ дойдѫтъ нъ съвѣтува благоприлично повѣдение къмъ султански-тѣ пратеници.

Францускийй Консулъ казалъ, че той нѣма никакви наставления, нъ че самитѣ делегати му казали, че ся пратени съ цѣль да приготвятъ разрѣшението на въпроса по миролюбивъ начинъ, че Султанъ-тъ былъ въодошевенъ отъ най добри чувства, че той ще благоволи да направи всичко възможно за удовлетворение народно-то желание, и че посланието имъ е, да ся испълни една проста форма, защото тука има ангажиранъ amour prorpe, той съвѣтува да ся искажятъ желанията народни, защото отъ това не само че нѣма врѣда, нъ може да има полза; съпротивно едно поведение ще ся счете като оскрьбление и може да има лоши послѣдствия. Той прибави, че по думитѣ на делегатитѣ комисарь-тъ былъ вече стигналъ въ Одринъ и чяка да постѫпи спорѣдъ извѣстия-та, които щятъ му дадѫтъ делегатитѣ.

Английский Консулъ казалъ на депутацията, че той нѣма никакви наставления, нъ на мнѣниие е, че ако делегатитѣ дадѫтъ поводъ и искажятъ желание, не е злѣ разни лица частно да имъ разкажятъ положението на народното желание безъ да ся ангажиратъ въ нѣкакви прѣговори.

Най-сѣтнѣ Австрийский Консулъ, който има заповѣдь да прѣдставлява и Германия, казалъ че има наставления да улесни делегатитѣ въ мисия-та имъ, която ся състояла въ (това) да съобщатъ на населението рѣшението на конференцията, земено отъ Великитѣ Сили, съ исключение на Англия, и че тѣ сѫ дошли да приготвятъ рѣшението на въпроса по миролюбивъ начинъ, като ся видятъ съ разни лица и чуятъ мнѣнието

и желанието народно; за това и той съвѣтува да ся приближимъ българитѣ до делегатитѣ и да имъ раскажимъ желанието си; защото съпротивно отнасяние ще бѫде едно оскрьбление, което ще даде поводъ на неприятни слѣдствия за страна-та.

Изобщо впечатленинито на депутацията отъ разговоритѣ съ разнитѣ консули е, че всички съвѣтуватъ за полезно да ся раскаже положението и народно-то желание на делегатитѣ, безъ да ся влиза въ какви и да было прѣговори.

Едно събрание отъ граждане ще обсѫди въпроса и ще ся произнесе да ли трѣбва да ся съобразимъ съ съвѣтитѣ на консулитѣ; нъ прѣдварително желателно е да ся знае мнѣнието на Княжеското правителство, за това моля да ми ся дадѫтъ потрѣбнитѣ наставления.

Преф. Димитровъ.

№ 96.

Пловдивъ, 21 ноември 1885 г.

Министру Каравелову Пиротъ.

Прѣди малко турскитѣ делегати мя посѣтиха въ префектурата и ся разговаряха више отъ единъ часъ съ мене. Тый ся показаха много любезни. Успѣхъ да ги убѣдѫ че азъ не могѫ да влазямъ официялно въ прѣговори сь тѣхъ за възстановление прѣжний режимъ и приготвяние пѫтятъ за дохождането тукъ на султански комисарь като имъ дадохъ убѣдителни мотиви. Тый ся съгласиха че може да дойдѫтъ въ София ако Негово Височество желае да ги приеме.

Повѣрително ми казаха, че врѣменно можемъ да приемемъ между насъ Султанский Комисарь и по послѣ самъ Н. В. Султанътъ може да признае съединението въ лицето на Н. Височество. По тоя начинъ щели сме да спечелимъ особното благоволение на Н. В. Султанътъ и Sauver l'amour prорге на нѣкои сили.

Спорѣдъ мѣне, добрѣ ще бѫде Негово Височество да благоволи да ги приеме едно за да ся умирятъ възвълнуванитѣ духове отъ тѣхното идване и прѣбивание тукъ, и друго да запазимъ единството на централното правителство. Въ случяй че Н. Височество желае да ги приеме, да благоволи да направи

потрѣбното прѣдъ Висока-та порта за да ся отправятъ веднага за София. Моля чякамъ скоро наставленията Ви.

Префектъ Димитровъ.

№ 97.

Пловдивъ, 21 ноемврий 1885 г.

Министру Каравелову Пиротъ.

Тоя часъ Италиянский Консулъ дойде въ префектурата и ми заяви така: Научихъ ся, че управляющий руското консулство Ви заплашвалъ че турски войски ще влезатъ въ страната Ви ако народътъ не приеме турскитѣ делегати и рѣшението на конференцията. Понеже азъ нѣмамъ такива наставления за заплашвания и насилия, заявявамъ Ви че не сподѣлямъ взглядоветѣ и дѣйствия-та на речений управляющий.

Префектъ Димитровъ.

№ 98.

Пловдивъ, 21 ноемврий 1885 г.

Окрѫжна депеша до Г-да Окол. Началници въ Пловд. окрѫгъ и Г-да Префектитѣ въ Южна България.

Тая вечерь пристигнаха тукъ двама турски делегати съ цѣль да поканятъ населението да ся повърне на прѣжний режимъ. По настояване отъ правителството азъ ще ся отнасямъ съ тѣхъ като съ чястни лица. Сѫщата вечерь стана едно събрание въ Митрополията отъ множество граждани отъ разни съсловия въ което ся рѣши единогласно да не ся приематъ никакви прѣдложения за възстановлението на прѣдишний режимъ, при това избра ся една шесто-членна комисия [депутация], която да отиди утре при Г-да Консулитѣ на вѣликитѣ сили и да ги помоли да съдѣйствуватъ за повръщанието на турскитѣ делегати въ Цариградъ.

Преф. Димитровъ.

№ 99.

Пловдивъ 22 ноември 1885 г.

Префекту Бургасъ, Сливенъ и Т. Пазарджикъ и Околийскому Началнику Карлово, Станимакж, Абрълшларе, Копривщица и Чепеларе.

Турскитѣ делегати мя посѣтиха снощи и ми казаха че сж дошли да приготвятъ дохаждането тукъ на Султански Комисарь, който щѣлъ да управлява врѣменно страната ни. Отговорихъ имъ, че не могж да влизамъ въ официялни сношения и прѣговори съ тѣхъ, тъй като правителство-то отъ което зависи е въ София. Тогава влязохме въ неофициялни разго(во)ри. Тый казаха, че Н. В. Султанъ-тъ много ни обича и че ще удовлетвори желанието ни, но за сега да приемемъ Султански Комисарь и по тоя начинъ да спечелимъ благоволението на Султанъ-тъ и Sauver l'honneur et l'amour propre на нѣкой сили. По-послѣ Султанъ-тъ щѣлъ да приеме, лично-то съединение. Отговорихъ имъ, че тия работи да ги съобщатъ на Негово Височество въ София. Най-послѣ убѣдихъ ги че трѣба да отидятъ въ София. Съобщихъ разговорътъ ни Г-ну Министру Каравелову нъ още нѣмамъ отговоръ върху него. Явихъ на делегатитѣ че понеже сми въ обсадно положение, не могж да допустнж разпрьстнуванието на никаква прокламация отъ тѣхна страна, и тый не казаха нищо.

Префектъ Димитровъ.

№ 100.

Пловдивъ 22 ноември 1885 г.

Министру Каравелову Пиротъ.

Единий отъ турскитѣ делегати Габданъ Ефенди получи тоя часъ депеша отъ В. Везиръ че ся назначава за Комисарь въ България вмѣсто Нихадъ паша.

Префектъ Димитровъ.

№ 101.

Пловдивъ, 23 ноември 1885 г.

Министру Каравелову Пиротъ.

Снощи стана второ голѣмо събрание въ Митрополията което силно настоява за съединението и изказва най голѣмата си прѣданность на Негово Височество. То рѣши да ся покани населението отъ всички околий въ Южна България да испрати по двама делегати до Г-да Консулитѣ на Великитѣ сили за да ги помолятъ да подѣйствуватъ прѣдъ своитѣ правителства за да припознаятъ по́-скоро станалото съединение на двѣтѣ Българий. Голѣмо вълнение владѣе въ цѣла Южна България поради дохажданието тукъ на турски делегати. Азъ сьмъ въ постоянни сношения съ другитѣ Г-да префекти и надѣвамъ ся да можемъ да удържимъ порядъкъ-тъ и тишината. Отъ много околий населението настоява да дойде тука и да испжди турскитѣ делегати. Постарахъ ся да убѣдя нѣкои отъ събратията си префекти че това повѣдение на населението ако го допустнемъ, ще бжде много вредително за народнитѣ ни интереси и може да прѣдизвика турска или руска окупация.

преф. Димитровъ.

№ 102.

Пловдивъ 23 ноември 1885 г.

Министру Каравелову Пиротъ.

Отъ два деня насамъ депутации отъ градовете и села-та на Южна България слѣдватъ да пристигатъ тукъ съ двояка цѣль: едно да протестиратъ прѣдъ прѣдставителитѣ на Великитѣ Сили срѣщу дохажданието въ страната ни на турски делегати, и друго, да ги помолятъ да подѣйствуватъ прѣдъ своитѣ правителства да припознаятъ по-скоро станалото съединение на двѣтѣ Българий. Вълнението на духоветѣ още не е утихнало.

Преф. Димитровъ.

№ 103.

Пловдивъ 22 ноември 1885.

Министру Каравелову Пиротъ.

Снощи имахъ у дома на чай въ присатствието на Г-на Иоакимъ Груева турскитѣ делегати. Слѣдъ дълги разисквания, тый ся убѣдиха, че не е възможно да ся приеме за сега тука Султански Комисарь, който да управлява макарь врѣменно страната ни. Най-послѣ, тый сами изразиха желание да имъ ся даде писменно изложение за причинитѣ, които докараха прѣвратътъ, и ония, за които не може да ся приеме вече статукво-анте, за да не ся върнатъ съ празднн ржцѣ при Султанътъ. Азъ сьмъ на мнѣние да имъ ся даде подобно изложение, но пакъ моля да ми дадете наставления.

Преф. Димитровъ.

№ 104.

Пиротъ 23 ноември 1885.

Префекту Димитрову, Пловдивъ.

Съгласенъ сьмъ да имъ ся даде подобно изложение.

Министръ Каравеловъ.

№ 105.

Пиротъ 23 ноември 1885.

Пиротъ, Министру Каравелову, Префектитѣ въ Южна България и Окол. Началници въ Плов. Округъ.

Утрѣ единий турски делегатъ Лебибъ Ефенди си тръгва за Цариградъ, а другий Габданъ Ефенди слѣдъ единъ день ще тръгне за София. По моето силно и твърдо настояване, тый не дрьзнаха да извадятъ на явѣ нито едно копие отъ прокламацията си. Управляющий Австрийското Консулство ми каза че я прочелъ, но съдържанието ѝ не му направило добро впечатление.

Преф. Димитровъ.

№ 106.

х. Елесъ 23 ноември 1885.

Префекту Пловдивъ.

Въ допълнение телеграмма № 2139, имамъ честь да Ви доложя че събраното тукъ множество население силно настоява да ся отправи утре за Пловдивъ за да отстрани само комисаритѣ извънъ границитѣ на страна-та. Никакви овѣщания не бы могли да помогнатъ, освѣнъ едно извѣстие за прѣдварителното имъ отстранение. № 2145.

Рашевъ.

№ 107.

Пловдивъ 23 ноември 1885.

Околийскому Началнику х. Елесъ.

2145, Вчера заранъ цѣлъ часъ говорихъ на апаратътъ съ ваший Префектъ върху сѫщий предметъ.

Турскитѣ делегати ся съвсѣмъ безвредни. Единий отъ тѣхъ прие вчера назначение отъ Султанъ-тъ за Императорски Комисарь при Н. Височество. Днесь утрѣ ще трьгне за София. Другий ще ся завърне въ Цариградъ, тъй като азъ ги убѣдихъ че тука нѣма съ кого да влазятъ въ прѣговори. За това умирѣте духоветѣ на населението и нѣма нужда да дохаждатука. Иначе, скандали може да произлѣзѫтъ и да прѣдизвикатъ една турска или руска окупация, нѣщо, което само нашитѣ неприятели желаятъ.

Преф. Димитровъ.

№ 108.

Пловдивъ 24 ноември 1885.

Министру Инностранихъ Дѣлъ София.

Утрѣ заранъ Габданъ Ефенди, единий отъ турскитѣ делегати до Пловдивъ, трьгва за София като Императорски Комисарь вмѣсто Нихадъ паша. Другарътъ му Лебибъ Ефенди

тръгна тая заранъ за Цариградъ като ми каза, че си отива съ добри впечатления отъ тука.

Официяленъ приемъ не имъ дадохъ, и тѣхна-та мисия ся осуети.

Преф. Димитровъ.

№ 109.

Пловдивъ 24 ноември 1885.

Министру Каравелову Пиротъ.

Лебибъ Ефенди турский делегатъ, тръгнѫ тая заранъ за Цариградъ, а другий Габданъ Ефенди ще тръгне утрѣ за София да замѣсти Нихадъ паша. Първий ми каза, че си отива съ добро впечатление отъ тука. Моето твърдо и непоколебимо положение спрямо тѣхъ съвсѣмъ осуети мисия-та имъ.

Преф. Димитровъ.

№ 110.

Пловдивъ 24 ноемврий 1885.

Министру Каравелову Пиротъ.

Днесъ станѫ тука голѣмъ митингъ, въ който ся зе резолюция да ся помолятъ прѣдставителитѣ на Великитѣ Сили да подѣйствуватъ прѣдъ своитѣ правителства за поскорошното припознавание отъ тѣхъ на съединението на двѣтѣ Българии, тъй като възстановлението на Статукво-анте не е вече възможно. Пълна тишина владѣе въ округа ни.

Преф. Димитровъ.

№ 111.

Пловдивъ 24 ноември 1885.

Министру Каравелову Пиротъ.

Населението отъ всичкитѣ околий на Пловдивский Округъ мя натовари да Ви помоля да поднесете на Негово Височество неговитѣ чувства па безпрѣдѣлна привязаность къмъ особата му като ся приноси въ жертва за осѫществлението на идиалъ-тъ ни. Това е изказано публично въ митингитѣ му.

Преф. Димитровъ.

№ 112.

Пловдивъ 25 ноември 1885.

Бургазъ, Сливенъ, Хасково, Т. Пазарджикъ, Стара Загора. Префекту.

Карлово, Станимакѫ, Чепелари, Абрашлари и Копривщица. Околийскому Началнику.

Турскитѣ делегати си отидѫхѫ отъ тука. Тѣхната мисия ся осуети. Успокойте населението.

Преф. Димитровъ.

№ 113.

Пловдивъ 26 ноември 1885.

Пиротъ, Министру Каравелову и София, Министру Инностранихъ Дѣлъ.

Отъ вѣрно мѣсто ся научихъ че протоколътъ, съставенъ отъ Г-да прѣдставителитѣ на Русия, Италия, и Австро-Германия и подписинъ отъ турскитѣ делегати, обемалъ всичкитѣ мотиви и аргументи които имъ дадохъ за невъзможность-та да ся допустне распръснуванието между населението турска-та прокламация и заключението му было за въ наша полза.

Преф. Димитровъ.

№ 114.

Пловдивъ 26 ноемврий 1885.

Пиротъ Министру Каравелову, София Министру Инностранихъ Дѣлъ, Префектитѣ въ Южна българия и Г-да Околийскитѣ Началници въ Пловдивския окрѫгъ.

Едва ся сдобихъ съ едно копие отъ турска-та прокламация на френски языкъ, на която съдържанието е слѣдующето:

„Пловдивский Превратъ ся счита за партизанска работа, направенъ отъ злонамѣрени хора за постигание чястни интереси. Султанъ-тъ прощава всички които ся зели участие въ него съзнателно или несъзнателно. Призовава ся румелийското население да ся покори на воля-та на Султанъ-тъ, да приеме

съ почести комисаръ-тъ му, който ще управлява страна-та ни врѣменно до назначението на Главенъ Управителъ като обѣщава да ся въвѣдять нѣкакви измѣнения въ органический уставъ съгласно съ желанието на румелийцитѣ и въ границитѣ на Берлинский Договоръ".

Преф. Димитровъ.

№ 115.

Пловдивъ 26 ноемврий 1885.

Пиротъ, Министру Каравелову и София, Министру Инностранихъ Дѣлъ.

Не е истина че депеши-тѣ на турскитѣ делегати ся биле спирани отъ нашитѣ власти и че делегатитѣ сѫ биле като плѣнници у насъ. За че свѣденията на агенция Хавасъ по тоя прѣдметъ ся неосновни Габданъ Ефенди може да свидѣтелствува.

Преф. Димитровъ.

№ 116.

Protocole.

Dans la réunion qu'ils ont tenu aujourd'hui pour délibérer sur la question de savoir si les circonstances très-graves dans lesquelles s'agite en ce moment la Province permettraient à M. M. les délegués de la Sublime Porte de faire usage des pouvoirs dont ils sont munis pour mener à bonne fin leur mission, les soussignés, agissant au nom, M. Pogatchew de L'Autriche-Hongrie et en celui de L'Ambassadeur d'Allemagne, N. Carpani de L'Italie, M. D. Igelstreom de la Russie ont émis l'avis que:

M. M. les délégués étaient présents — vu que toute la population ce trouve en se moment sous les armes;

vu que la Roumélie Orientale tient en ce moment chez elle 6500 hommes de troupes mobilisées;

vu que de la province 70,000 hommes se trouvent en Bulgarie sous les armes;

vu que de ces 70,000 beaucoup ont été tués et beaucoup blessés dans la guerre contre la Serbie et que par ce fait nombre de familles ont perdu maris, pères, frères & enfants;

vu que la Milice Rouméliote a été le plus sensiblement éprouvée dans cette guerre et les sacrifices immenses de toute sorte que celle-ci a coûté au pays;

vu que déjà tant de localités importants de la Province ont envoyé auprès des représentants des grandes Puissances en cette ville des députations qui ont énergiquement réclamé la consécration de l'uniòn et déclaré que jamais la population ne consentira au retour du statu quo ante;

vu l'irritation très-grande où se trouve actuellement la populations;

vu les déclarations énergiques du Préfet de Philippopoli que la population est dans une très grande surexcitation qui pourrait, si elle était encore contrarié d'avantage, la porter à des dêsordres dont les conséqnences pourraient être incalculables, et qu'en tous cas il ne pourrait répondre aucunement de la population de la Province parceque selon sa qualité de Préfet d'un Département il n'a aucun pouvoir sur les Préfets des autres Départements, et qu'en oûtre il ne pourrait agir sans instructions et que celles-ci devraient lui être données de Sofia;

vu que c' est aussi de cette ville [Sofia] que les commandants dans cette Province reçoivent actuellement leurs ordres et instructions;

vu qu'aucun des notables ne veut accepter d'intervenir auprès de la population pour essayer de la bien disposer en faveur du rétablissement du Statu quo ante ou de la mission des délégués, convaincus qu'ils s'exposeraint à être massacrés, ont décidé: que toute communication à la population directe ou indirecte du manifeste de La Majesté apporté par M. M. les délégués serait en ce moment trè-dangereux parce qu'elle pourrait (renverser) non seulement toute la Province dans une ruine profonde, mais aussi compromettre totalement la mission de M. M. les délégués.

Signés: Pogatchev.
Carpani.
D. Igelstreom.
Lebib.
Gabdan.

Philippopoli, 24 Novembre / 6 Décembre 1885.

(Прѣводъ).

Протоколъ.

Въ заседанието, което държаха днесъ за да обсѫдѫтъ върху въпроса да се знае дали тежкитѣ обстоятелства, въ които се намира въ този моментъ провинцията, биха позволили на Г. Г. делегатитѣ на Високата Порта да упражнятъ властьта, съ която сѫ натоварени, за да доведатъ до добъръ край своята мисия, долуподписанитѣ дѣйствуващи въ име, М. Погачевъ на Австро-Унгария и въ това на Посланника на Германия, Н. Карпани на Италия, М. Д. Игилстромъ на Русия, изказаха мнението, че:

Г. Г. делегатитѣ присѫтствуваха — прѣдвидъ на това че цѣлото население въ този моментъ се намира подъ орѫжие;

Прѣдвидъ на това, че Източна Румелия държи въ този моментъ у себе си шестъ хиляди и петстотинь човѣка вьорѫжени трупи;

Прѣдвидъ на това, че седемдесеть хиляди души отъ провинцията се намиратъ подъ орѫжие въ България;

Прѣдвидъ на това, че мнозина отъ тѣзи седемдесеть хиляди сѫ били убити и мнозина ранени въ войната противъ Сърбия и че вслѣдствие на това, много сѣмейства сѫ изгубили мѫже, бащи, братия и дѣца;

Прѣдвидъ на това, че Румелийската Милиция е изтеглила най-чувствително въ тази война и прѣдвидъ огромнитѣ отъ всички видове жертви, които тазъ война е костувала на страната;

Прѣдвидъ на това, че редъ важни центрове въ провинцията сѫ изпратили до прѣдставителитѣ на великитѣ сили въ града (Пловдивъ) депутации, които енергически искаха признаването на съединението и обявиха, че населението никога нѣма да се съгласи да се възвърне пакъ statu quo ante (старото положение);

Прѣдвидъ на голѣмото възбуждение, въ което се намира по настоящемъ населението;

Прѣдвидъ на енергическитѣ изявления на Пловдивския Префектъ, че населението е въ едно твърдѣ голѣмо раздразнение, което би могло ако то още бѫде огорчавано, да го вьвлече въ безредия, послѣдствията на които не биха могли да се прѣсмѣтнатъ, и че, въ всѣкой случай, той (Префектътъ) не би могълъ никакъ да отговаря за населението въ провинцията,

тъй като неговата длъжность въ качество на префектъ на единъ само департаментъ не му дава никаква власть върху префектитѣ въ другитѣ департаменти, и че накрай той не би могълъ да дѣйствува безъ инструкции, и че тѣзи инструкции трѣба да му бѫдатъ дадени отъ София;

Прѣдвидъ на това, че пакъ отъ този градъ (София) получаватъ по настоящемъ заповѣдитѣ и инструкциитѣ си и всички коменданти въ провинцията;

Прѣдвидъ на това, че никой отъ първенцитѣ не приема да посрѣдствува прѣдъ населението и да опита да го разположи въ полза на възстановяването на statu quo ante или за мисията на делегатитѣ, убеденъ, че би се изложилъ да бѫде разкѫсанъ, рѣшиха, че всѣко прѣко или не прѣко съобщение на населението манифеста на султана донесенъ отъ Г. Г. делегатитѣ би билъ въ тази минута твърдѣ опасно, защото би могло да хвърли не само цѣлата провинция въ дълбока провала, но сѫщо да компрометира съвършенно мисията на Г. Г. делегатитѣ.

(Подписали): Погачевъ, Карпани, Д. Игелстромъ, Лебибъ, Габданъ.

Пловдивъ, 24 Ноември (6 декември) 1885.

№ 117.

Proclamation[1]

aux populations de la Rumélie Orientale.

Rouméliotes!

Quelques malveillants ont, en vue et sous prétexte d'amener l'union de la Roumélie Orientale avec la Bulgarie, poussé à la révolte la population de cette province, et ont tenté ainsi de violer le Traité de Berlin, signé par les Grandes Puissances, et de troubler l'ordre et la tranquillité de pays. En conséquence, le Gouvernement Impérial, voulant assurer le retour et le maintien dn calme et de la sécurité dans la Roumélie Orientale,

[1]) Тази е прокламацията, която двамата турски делегати били натоварени да распространятъ на български между населението въ Румелия отъ името на Великия Везиръ. Кратко резюме отъ сѫщата се съобщи въ една по-ранна телеграма на Пловдивския префектъ.

a demandé la réunion, à Constantinopole, d'une Conférence compossée des Plénipotentiaires de ces Puissances. Cette Conférence s'est réunie, et l'union de la Roumélie Orientale avec la Bulgarie étant contraire aux stipulations du Traité, la Sublime Porte après y avoir entendu l'avis des Puissances et pour rétablir le plus promptement possible le statu quo ante, a pris, forte de ses droits souverains, les résolutions suivantes: Jusqu'à la nomination, par la Sublıme Porte, d'un Vali pour la Roumélie Orientale suivant l'usage établi, un Commissaire Impérial extraordinaire sera envoyé.

Il aura, à titre provisoire, les attributions et les pouvoirs de Gouverneur général, consacrera ses soins au rétablissement et au maintien de l'ordre dans la province et expédiera les affaires concernant l'administration en se conformant au statut organique.

Les Grandes Puissances seront invitées à désigner des délégués qui ne s'associeront nullemens à l' administration du pays et n'auront qu'un caractère et un rôle purement consultatifs, mais qui, pourront assister le Commissaire Impérial de leurs conseils et devront être consultés par lui toutes les fois que l'application du Statut organigue présentera des difficultés.

Simultanément à l'envoi du Commissaire Imrérial en Roumélie Orientale, une Commission mixte, composée de délégués Ottomans et des délégués des Puissances mentionnées ci-dessus, sera chargée de s'enquérir des besoins de la province en tenant compte, dans les limites du Traité de Berlin, des demandes légitimes de la population exprimées soit directement, soit par ses mandataires. Les conclusions de l'enquête de cette Commission serviront de bases à un rapport dressé par elle, également dans les limites du Traité de Berlin, et qui anoncera les améliorations propres à assurer, conformément aux intentions généreuses de S. M. I. notre August Souverain, la prospárité et le bien-être matériel ainsi que les conditions administratives de la Roumélie Orientale. Ce rapport devra être achevé dans le plus bref délai et, après avoir été adopté par les Puissances, il sera rendu executoire dès qu'il aura été sanctionné par S. M. I. le Sultan.

Aussitôt le rétablissement de l'ordre et de la sécurité dans la Roumélie Orientale et le fonctionnement régulier des

institutions locales achevés, la Sublime Porte nommera, de concert avec les Grandes Puissances, un Vali suivant les préscriptions du Traité de Berlin et les fonctions du Commissaire Impérial devront cesser.

Rouméliotes!

Conformément à ces résolutions, le Gouvernement Impérial enverra un Commissaire spécial en Roumélie Orientale pour y rétablir l'ordre et la sécurité.

Ce qui précède vous démontre que les agissements de certains individus passionnés et intéressés dans la Roumélie Orientale constituent une violation directe des traités existants. S'engager dans une voie illégale en se laissant entrainer aux manoeuvres et provocations de malveillants et porter ainsi atteinte à la paix et à la sécurité du pays, serait en amener uniquement la ruine. Aussi est-il certain que tous ceux qui n'ont cessé de jouir des bienfaits da la justice et de la paix ne sauraient suivre l'exemple pernicieux donné par des hommes malintentionnés qui ne cherchent qu'à sacrifier le repos et les intéréts publics au profit d'intérêts particuliers.

Personne ne pourrait croire que la population de toute un province ait voulu perdre son repos et les bienfaits de l'ordre et de la tranquillité, alors qu'elle vivait dans une sécurité parfaite. El n'est donc pas à douter que parmi les égarés quelques uns n' eussent été malgré eux entrainés au désordre, épouvantés qui'ils étaient sous l' influence funeste des fauteurs, et que les autres ne s'y fussent associes inconsciemment, incapables qu'ils étaient de distinguer les conséquences d'une pareille action des avantage de la paix.

D'ordre du Gouvernement Impérial, je vous fais savoir que Sa Majesté Impériale, notre Auguste Maître, daigne promettre d'accorder une amnistie plain et entière à tous ceux qui s'abstenant de tout acte illégal de nature à porter atteinte aux droits de sa Majesté et au Traité que les Puissances tiennent à sauvegarder intégralement, auront imploré sa clémence Souveraine, mais qu'en cas contraire ils auront appelé sur eux toute la rigueur des lois.

En conséquence, j'invite la population à saluer l'arrivée parmi elle du Commissaire Impérial devant exercer les pouvoirs

d'un Vali, avec tous les égards et la déférence dûs au caractère dont un Vali est revêtu, et à mériter par là la faveur Souveraine qui lui est si gracieusement promise.

(Прѣводъ).

Прокламация

до населението на Източна Румелия.

Румелийци,

Нѣколко зломисленници, подъ прѣдлогъ да съединятъ Източна Румелия съ България, сж подигнали на бунтъ населението на тази провинция и по тоя начинъ сж опитали да стжпчатъ Берлинския Трактатъ, подписанъ отъ Великитѣ Сили, и да смутятъ мира и спокойствието на страната. Прочее, Императорското Правителство въ желанието си да възвърне тишината и сигурностьта въ Източна Румелия, поиска свикването на една Конференция въ Цариградъ отъ Пълномощницитѣ на сжщитѣ сили. Тази Конференция се събра, и Високата Порта, слѣдъ като изслуша мнѣнието на Силитѣ — тъй като съединението на Източна Румелия съ България е противно на Трактата — и за да възстанови колкото се може по-скоро стария редъ (statu quo ante), възъ основа на суверенпитѣ си права, взе слѣднитѣ рѣшения: До назначението отъ Високата Порта, съгласно съ приетия редъ, единъ Валия на Източна Румелия, ще бжде изпратенъ извънреденъ Султански Комисарь.

Той ще има привремено атрибутитѣ и властьта на Главния Управитель, ще посвети грижитѣ си на възстановлението и поддържането на реда въ провинцията и ще управлява дѣлата касающи се до администрацията, като се съобразява съ органическия уставъ.

Великитѣ Сили ще бждатъ поканени да назначатъ свои делегати, които нѣма да се мѣсятъ никакъ въ администрацията на страната и ще иматъ само характеръ и ролята на съвѣтници, но които ще могатъ да опжтватъ Султанския Комисарь съ съвѣтитѣ си и ще трѣба да бждатъ изслушвани отъ него винаги, щомъ въ прилагането на Органическия Уставъ се срѣщатъ нѣкакви мжчнотии.

Едновремѣнно съ изпращането на Императорския Комисарь въ Източна Румелия, една смѣсена комисия, съставена

отъ Отомански делегати и делегати на споменатитѣ по-горѣ Сили, ще бжде натоварена да проучи нуждитѣ на провинцията като държи смѣтка за законнитѣ искания на населението, въ границитѣ на Берлинския Трактатъ, изказани било прѣко, било чрѣзъ избраници. Заключенията отъ анкетата на тази комисия ще послужатъ като основа за единъ рапортъ, подаденъ отъ нея, сжщо пакъ въ границитѣ на Берлинския Трактатъ, и който ще означи подобренията, съобразни съ великодушнитѣ намѣрения на Негово Императорско Величество Августейшия ни Суверенъ, необходими да ускорятъ прѣуспѣването и материалното благоденствие, както и административнитѣ условия на Източна Румелия. Този рапортъ трѣбва да бжде готовъ въ най-кратъкъ срокъ и, слѣдъ като се приеме отъ Силитѣ, той ще стане приложимъ само откакъ бжде потвърденъ отъ Н. И. В. Султана.

Щомъ като се възстановятъ реда и сигурностьта въ Източна Румелия, и редовното дѣйствуване на учрежденията, Високата Порта ще назначи, въ съгласие съ Великитѣ Сили единъ Валия, съгласно съ прѣдписанията на Берлинския Трактатъ, и функциитѣ на Императорския Комисарь ще трѣба да прѣстанатъ.

Румелийци!

Съобразно съ тѣзи рѣшения, Императорското Правителство ще изпрати единъ специаленъ Комисаръ въ Източна Румелия, за да възстанови реда и сигурностьта въ нея.

Горѣизложеното ви разяснява че дѣйствията на нѣкои личности, пристрастни и заинтересувани за Източна Румелия, съставлява едно прѣко посѣгателство върху сжществующитѣ договори. Да тръгнете по единъ незаконенъ пжть, като се оставите да ви въвлекатъ въ маневритѣ и прѣдизвикателствата на зломишленици и да увредите мира и сигурностьта на страната би значило да прѣдизвикате съсипването ѝ.

И несъмнено е сжщо, че всички ония, които не сж прѣстанали да се радватъ на благодѣянията на правосждието и на мира не ще послѣдватъ пагубния примѣръ даденъ отъ тѣзъ злонамѣрени хора, които не търсятъ друго освѣнъ да жертвуватъ спокойствието и общото добро за въ полза на личнитѣ си интереси.

Никой не би могълъ да повѣрва, че населението на цѣла една провинция ще поиска да изгуби спокойствието си и благодѣянията на реда и тишината, докато тя си живѣе въ отлична

сигурность. Прочее, не подлежи на съмнение, че нѣкои измежду заблуденитѣ ще сѫ били неволно въвлечени въ безпорядъкъ, сплашени както сѫ били отъ влиянието на злосторницитѣ, и че други пъкъ сѫ се придружили къмъ тѣхъ безсъзнателно, като сѫ били неспособни да различатъ послѣдствията на едно подобно дѣло отъ прѣимуществата на мира.

По заповѣдь на Императорското Правителство азъ донасямъ до знанието ви, че Негово Императорско Величество, нашия Августейши Господаръ, благоволява да обѣщае че ще даде пълна и съвършена амнистия на всички ония, които като сѫ се въздържали отъ всѣко дѣйствие незаконно и отъ естество да увреди правата на Господаря и на договора, които Силитѣ се старајтъ да запазятъ непокътнатъ, ще просятъ неговото Суверенно милосърдие, но че въ противенъ случай, ще извикатъ върху си всичката суровость на законитѣ.

Прочее, приканвамъ населението да празднува пристиганието по срѣдъ него на Императорския Комисаръ, който е длъженъ да упражни властьта на Валия, да го посрѣщне съ всичкото внимание и тачене длъжими на Сана съ който е облеченъ единъ Валия, и да заслужи чрѣзъ това благоволението, което Суверена тъй милостиво му е обѣщалъ.

№ 118.

(Т.) Котелъ, 24 Ноемврий 1885 год.

До (чуждестраннитѣ консули и копие до) Господина Захарій Стояновъ, Добри Русковъ, Гепо Георгіевъ.

Новината за пристиганието въ Пловдивъ на нѣкакви си турски Коммиссари съ цѣль да приготвятъ населението за възстановлението на прѣжний рѣжимъ, произвѣде голѣмо впечатление и раздражение въ населението на града Котелъ и околията, което ся събра и опълномощи депутация, която лично да Ви изрази желанието му. Ний, Господине Консуле, не искаме отцѣпление отъ империята, за защита на цѣлостьта, на която както и за защита на нашитѣ огнища и на народностьта, нашитѣ синове, братя и бащи ся намиратъ прѣдъ неприятеля, нъ неможемъ да ся делимъ отъ общото отечество и сме готови на всѣкакви жъртви за уничтожението на онова

искуственно раздѣление отъ еднокрьвнитѣ братя, което убийственно ся отражаваше прѣзъ цѣли 7 години за икономическото ни и морално развитие. Ний възстанахме да турнемъ веднажъ за всякогашъ край на единъ неасновенъ режимъ, който ни истощаваше за това нѣмаме работа съ никакви турски коммисари за отстранението на които часъ поскоро Ви молимъ Господине Консуле, да подѣйствовате гдѣто трѣбва, за да ся прѣдварятъ така лошитѣ послѣдствия, които би послѣдвали по причина на тѣхното присжствие. 437

За бюрото на събранието прѣдседатель Т. Станчевъ.

119.

(Т.) Ego Imperatorskomou Velitchestvou Gossoudaru Imperatorou Vserossiiskomou.[1])

V vidou popitki Touretskago pravitelstva vozstanovitt prejnii regim naselenie Iujnoi Bolgarii v postoianom u nepokolebimom svoem oubejdenii, tchto Vache Imperatorskoe Velitchestvo, ego mogouchtestvenii pokrovitel, neprestanno zabotitsia ob ego soudbi, derzaet poprosit i v nastoiachtem sloutchae, tehtobi Vache Imperatorskoe Velitchestvo zdelalo milost i izbavilo nachu oblast ot teh opasnostei, kotoria neposredstveno ougrojaout ee novimi i oujasneichimi razoreniami i tchtobi svoim vissotchaichim odobreniem vsemilostiveiche blagovolilo obespechit edinodouchno jelaemoe vsemi bolgarami soedinenie.

Episkop Guervassii, Doktor Chomakoff, Ioakim Groueff, Kostantin Peeff, Voulko Neicho Stefan Steffanoff, Stefan Taneff, Grigorii Karadjoff.

120.

(Т.) (София), 10 Декемврий 1885 год.

До Ризова, Стоянова, Стояновичъ и Странски (Пловдивъ).

Много добре сте направили като сте рѣшили да говорите съ г. Каравеловъ по въпроса за общо народно събрание въ

[1]) Подадена около 23 Ноемврий.

Пловдивъ, който ще ви каже какъ стоимъ съ съединението, тъй като азъ зная толкова, колкото и вие. Да ли е ставало нѣщо сериозно съ турскитѣ делегати въ Пиротъ още неизвѣстно. За мнѣнието на Каравеловъ по този въпросъ, питайте вие. Питахъ на 10, но никакъвъ отговоръ.

Радославовъ.

121.

Протоколъ.

Днѣсь 17 Деке(м)врий 1885 година, Тайний Централенъ Революционеренъ Комитетъ въ гр. Пловдивъ, въ извънредното си засѣдание, като има предъ видъ:

1-о Че преди 6-ий Септе(м)врий въ време на приготовлението за съединението на двѣтѣ Българии, Константинъ Калчевъ, по настояванието молбата на двама членове отъ Комитета, Захарий Стояновъ и Паница, склони да донесе отъ Цариградъ около 50—60 револвера отъ най проста система, срещу стойностьта на които той получи надлѣжнитѣ расписки, тъй като Комитета нямаше арични средства;

2-о Че следъ сполучливото извършвание на преврата, въ деньтъ на издаванието на първий брой на Весникъ „Самозащита", когато предлежеше да се споменатъ имената на дѣятилитѣ, Константинъ Калчевъ, на нѣколко пѫти тържественно заяви предъ членоветѣ на Комитета, че тоя подарява съ добра воля казанитѣ револвери и се отказва веднажъ за всякога да иска стойностьта на тѣзи револвери, която споредъ него възлазяла на 70 лири турски, единственно следствие на което бѣше обнародвано неговото име, като дѣятель;

3-ó Че въпреки всичко това, К. Калчевъ има безсъвестната дързость да поиска тия пари на нѣколко пѫти чрѣзъ своитѣ съдружници, Братия Дренски, въ рѫцѣтѣ на които се намиратъ даденитѣ отъ Комитета расписки — безсъвѣстна хитрость нарочно употребена отъ К. Калчевъ, за да може въ всѣки моментъ да остане чисть, то Комитета рѣши: а) да се заплати горeспоменатата сума отъ страна на Комитета на Братия Дренски, или на Калчева срѣщу стойностьта на купенитѣ револвери; б) Да се обяви на нашитѣ приятели

и съмишленници за позорното поведение на К. Калчева, като ги покани за напрѣдъ да нямать никакви духовни связи съ него по каквото и да е народно дѣло.

Прѣдседатель: З. Стояновъ.

Членове { Д. Ризовъ. Ив. П. Андоновъ. Ив. Стояновичъ.

№ 122.

Пловдивъ, 25 Декемвр(ий) 1885 г.

Г-не Захар(и) Стояновъ Въ града

Днесъ получихъ писмо отъ Цариградъ, въ което ми ся извѣстява, че Г-нъ Калчовъ слѣдъ завръщанието си отъ Войната въ Пловдивъ, распоредилъ ся да ся заплатѭтъ тамо револверитѣ. Вслѣдствие на това отъ паритѣ, които ми ся броиха [5000 гр.] ся на Ваше расположеніе и можите да си гы земете, когато Вы бѫде угодно.

Съ почитаніе Вашъ Ст. Дрѣнски.

№ 123.

Билянцъ

за израсходванитѣ пари на Атанась Попъ Ивановъ по Коммитетскитѣ работи за Съединението.

	гр. —
На Д. Т. Сяровъ дадени за поминъкъ	125½
Телеграми по Прокламацій 30 руб.	600—
За х. Димитрова Майка	65—
Отъ О.-Пазаръ съ Манолъ за Телеграми	75½
За ходение на Ямболъ 5 пѫти	125—
За Пловдивъ отиване и врьщание	300—
На Тенчо въ Ново-село дадени	180—
За кѫтъръ до Кавлаклий	20—
За Котелъ на Куртевъ, Добри и др.	200—

	гр. —
На Куртевъ дадени	300—
Похарчени въ София съ К-въ и М-лъ (?)	150—
По Селата похарчени	244—
До Котелъ съ Захария	20—
Дадени на Добри	330—
За поручителство на К-въ	23½
За Тодоръ Македонски Т-ма	20—
Отъ Сливенъ до Пловдивъ съ М-лъ	110—
Събрани . . гр.	2888½
За Ямболъ съ Манола	141—
	3029½

Горнето количество отъ Три хилѣди дваиси деветъ и половина, че ся изразходвани отъ А. П. Иванова по Комитетскитѣ работи, ний съставляюще комитетътъ въ гр. Сливенъ удостовѣряваме:

Предсѣдатель на Комитета Д. Куртевъ

Членове: Манолъ Георгевъ, Иванъ Славовъ, Димитръ Т. Сяровъ, Добріе Андоновъ.

№ 124.

Протоколъ.

Днесъ третий Януарий хилядо и осьмстотинъ и осьмдесятъ и шеста година, Тайния Революционенъ Комитетъ дѣйствующъ за съединението на двѣтѣ Българии, събранъ въ домътъ на Д-ра Г. Странский за приключване на смѣткитѣ по разноскитѣ, направени отъ него за приготовление и одѣлотворение на прѣврата отъ 6 Септемврий 1886. г.

Като взе актъ отъ всичкитѣ документи, които членоветѣ на сѫщия Комитетъ прѣдставиха за оправдание на направенитѣ чрѣзъ тѣхъ и чрѣзъ агентитѣ на Комитета разноски, които разноски възлизатъ на петстотинъ и двадесеть и четири и половина [524½] лири турски и двадесеть и два [22] наполеона, покри ги съ истегленитѣ отъ Пловдивския окрѫженъ

ковчегъ [460] лири турски, подаренитѣ отъ г. г. Ив. Х. Петровъ, Д. Милковский, П. Ивановъ и А. Топракчиевъ изъ Бургасъ [49 $^1/_2$] лири турски, подаренитѣ чрѣзъ Д-ра Т. Стояновичь изъ Стара-Загора [15] лири турски и 2 наполеона и взетитѣ отъ редакцията на в. „Южна България“ 20 наполеона, по слѣдующия начинъ:

Чрѣзъ Д-ра Г. Странский	60	лири	турски
и Подполковникъ Николаева	50	„	„
(Чрѣзъ) Захарий Стояновъ	50	„	„
„ Димитъръ Ризовъ	55	„	„
„ Капитанъ Паница	40	„	„
„ Иванъ арабаджията	10	„	„
„ Подп. Спира Костовъ	5	„	„
„ Ат. П. Ивановъ	5	„	„
„ Яко Д. Бояджиевъ	5	„	„
„ Георгий Беневъ	10	„	„
„ Подп. Чардафона	10	„	„
„ Иванъ Стояновича	$15^{10}/_{100}$	„	„
„ Стефанъ Стойчева	5	„	„
„ Капитанъ Паница	10	„	„
„ Иванъ Стояновичя	5	„	„
„ Капитанъ Стефанова	$49^1/_2$	„	„
„ Капитанъ Паница	20	наполеона	
„ Иванъ Стояновичя	2	„	

На Ст. Дрѣнский за 50 револвера и 2 винчестера съразноскитѣ имъ $69^{90}/_{100}$ лири турски.

Останалитѣ же споредъ горната смѣтка [70] седемдесеть лири турски, съ които има да се покриятъ неуказани до сега разноски оставятъ на съхранение у Д-ра Г. Странский и на расположението отъ Центр. Т. Р. Комитетъ.

За удостовѣрение подписва се настоящия протоколъ

Д-ръ Странски
З. Стояновъ
Д. Ризовъ
Ив. Стояновичъ
Андоновъ.

Като подписвамъ настоящия протоколъ, правя слѣдующитѣ забѣлѣжки:

1) Че суммата четиридесять лири дѣйствително чрезъ мене е израсходвана, като отъ тѣхъ двадесять и четири наполеона дадохъ Кап. Колобкову, за неговитѣ убитки по нашето дѣло; —

2) Суммата десять т. лири са израсходвани не отъ менъ, а отъ Г. Ив. Стояновича, въ гр. Чирпанъ, а отъ тѣхъ азъ съмъ израсходвалъ самъ, само двѣ лири турски; —

3) Суммата 20 наполеона е израсходвана отъ нѣколцина апостоли и дѣйци, а азъ отъ нея съмъ израсходвалъ само петь наполеона, а именно за два статски облекла; и

4) Суммата земена отъ Д-ръ Странски съ нищо не са оправдава и азъ си задържамъ правото да я считамъ като подаръкъ, или плата за неговата дѣятелность по нашето дѣло.—

К. А. Паница.

№ 125.

Бай Захария,

При другитѣ вѣщи, които сте платили на Г. Дренски, платили сте му и 5000 гр. пари за 50 револ. съ коршумы, купени отъ Цариградъ подъ моя гаранция. Щомъ ми извѣсти това Г. Дренски, казахъ му, че азъ не съмъ искалъ заплащанието на казан. 5000 гр., слѣдов. той не е ималъ право да ги получи, и му показахъ писмо, че азъ слѣдъ завръщанието си отъ Пиротъ ся распорѣдихъ за заплащанието имъ. Той ми заяви, че тутакси ще повърне паритѣ. Вий сте заминали, обаче, отъ Пловдивъ и паритѣ и до сега ся намиратъ у него.

Моля ви, Бай Захария, распорѣдете ся за земанието на тия пари отъ него, [още повече, че тѣ сега ся дѣлятъ съ Джуджева и расипватъ дружеството], защото азъ никога не съмъ искалъ заплащанието на каз(анитѣ) пари отъ васъ, нито пакъ вий сте мя прѣдизвѣстили, когато да плащате. Най-после употребете ги за тая или за каквато друга цѣль намѣрите за добрѣ—азъ имамъ пълно довѣрие на васъ.

Моля ви най-сърдечно да не става шумъ за тия револ(вери), защото може да пострадатъ братъ ми и съдружникътъ му въ Цариградъ и да затворатъ търговското имъ завѣдение тамо.

Мисля, че до сега никога и въ нищо не съмъ ви уврѣдилъ или оскърбилъ, и това минало ми дава право да не ми откажете горната просба.

Поднесете моитѣ почитания на Госпожята ви и поздравленията ми на Г. Ризова.

Искренно поздравляющия ви приятель

К. Калчовъ.

7 Януарий 1886 (год.) Пловдивъ.

Моля пишй ми какъ стоятъ нашитѣ работи, ний отъ тука сме въ тъмнота, и всѣки день противоположни работи слушаме.

Сѫщий.

№ 126.

24-ій Февраріе 1886 год. г. Котелъ

Байй Захария!

На 5-ій того бехъ въ Пловдивъ, ходихъ при Г-нъ Д-ръ Странски да узная какъ ще стани съ паритѣ, които сьмь зималъ отъ разни лица за да ся по подържамъ отъ началото до 6-ій Септемврие. Г-нъ Д-ръ Странски ми каза, да Ви пишя за това, а Вій да му сжобщитѣ какво да направи съ менъ, т. е. да си дадети мнението. Знайте, бай захария, отъ части моето положение какъ е. Като менъ человекъ до като ни работи нема и отъ де да зема да ся нахраня, а отъ като се поканихъ да зема участие въ дѣлото за сжйдинението азъ напусна(хъ) длъжность(та) си, т. е. кметството въ (с.) Ичера и почнахъ да работя това, което Комитета ми диктуваше чрезъ своя повереникъ Д. Куртевъ. За подрышка на домътъ ми и менъ по ходинието ми на горя на доло азъ бехъ принođенъ да правя заеми отъ разни приятели, както ще Видите и овѣритѣ отъ свидетелството, което Ви тукъ приключавамъ, които пъри азъ ни сьмь зималъ въ името на комитета както правеше Д. Куртевъ, но въ мое име като сьмь далъ и записъ съ оприділенъ срокъ за техъ, съ надежда обаче, че ще ги зема отъ Комитета и ще имъ ги върна. Азъ ся уча, че Вій, байй Захария сте ма имали като Куртевъ ортакъ въ злоупотрѣбенитѣ отъ него пъри, въ името на Кумитета, но азъ низнаяхъ нищо каквото тоій е вършилъ въ пърично отношение, до последната минута за това азъ ни заслужвамъ да си поставяте същото мнение, което можи би сте поставили за Куртевъ, затова моля, ако са признати нащи разноски, които

сме направили въ продължение на 11 месица борба за съединението, то тогава пишете на Г(нъ) Странски да ми са отпуснатъ, ако има Комитета на расположение, ако ли нема, то отъ друго место, за да ги повърна и азъ на тези лица, отъ които сьмь ги заемалъ, защото ако остани да ги плащамъ азъ, то нимога ги плати никогашъ. Можи да останатъ на децата ми като награда за дѣлата на баща имъ спремо отечеството имъ. Има(й)те предъ Видъ още, байй Захарие, сьмь на пълно увеpенъ, че Вій въ интересъ на дѣлото ще ми подействате да испълтя този длъгъ. Отъ Г(нъ) Странски приехъ само 5 лири и тоій учаква Ваше мнение. Каквото решение и да земите за тези пъри, моля пишети въ с. Ичере да зная.

Пращамъ Ви и имината на съзаклетницитѣ отъ село Ичера да ги знаитѣ. Прѣдседатель Св. П. Ивановъ, Радилъ Велчевъ, Пенчо Богдевъ, Добри Стоичевъ, Михалъ Георгевъ и Златанъ Панаеотовъ, които по настоящемъ сѫ Водители на Либералната Дружина въ с. Ичера. Като ни остава Друго какво да Ви пишя, оставамъ въ надежда за Вашъ отговоръ.

Вашъ едномислиникъ Опълченецъ Манолъ Георгевъ.

Азбученъ показатель на собственитѣ имена въ първия томъ.

А.

Б.

В.

Г.

Д.

Е.

Ж.

З.

И.

К.

Л.

М.

Н.

О.

П.

Р.

С.

Т.

У.

Ф.

Х.

Ц.

Ч.

Ш.

Ю.

Я.

Азбученъ списъкъ на собственитѣ имена въ втория томъ.

А.

Б.

В.

Г.

Д.

Е.

Ж.

З.

И.

К.

Л.

М.

Н.

О.

П.

Р.

С.

Т.

У.

Ф.

Х.

Ц.

Ч.

Ш.

Щ.

Ю.

Я.

☞ Излѣзли отъ печатъ подъ редакцията на сѫщи авторъ:

1. Архивъ на възраждането, т. I, документи по политическото възраждание, издание на министерството на Народното Просвѣщение, стр. 497, цѣна 3 л.

2. История на Априлското възстанце въ три тома: т. I, Прѣдистория; т. II, Приготовления; т. III, Възстание и пепелища. Издание на Пловдивската Окр. Постоянна Комисия, цѣна за тритѣ тома 12 лева.

I-II. 80лв.

Цѣна ~~3~~ лева.